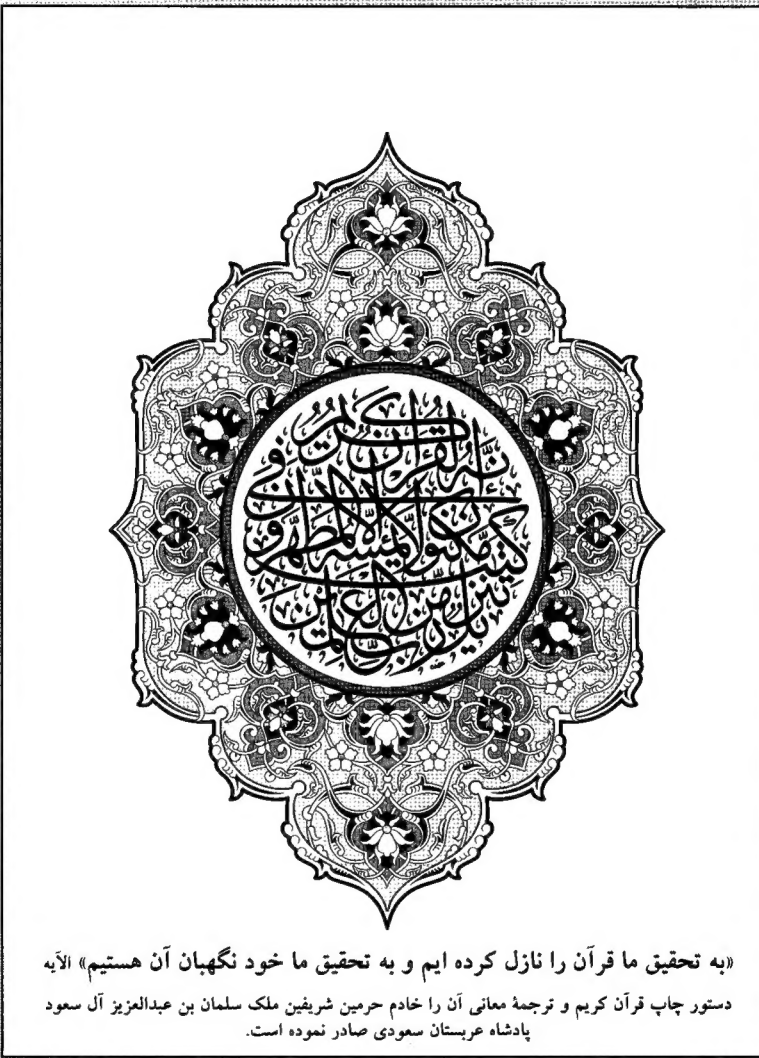

قرآن کریم
ترجمه معانی آن
به زبان دری

وقف خادم الحرمين شریفین
ملک سلمان بن عبد العزيز آل سعود
خاص برای رضامندی الله تعالی
قابل فروش نیست

الحق من ربنا الذكر والبر الحفظ

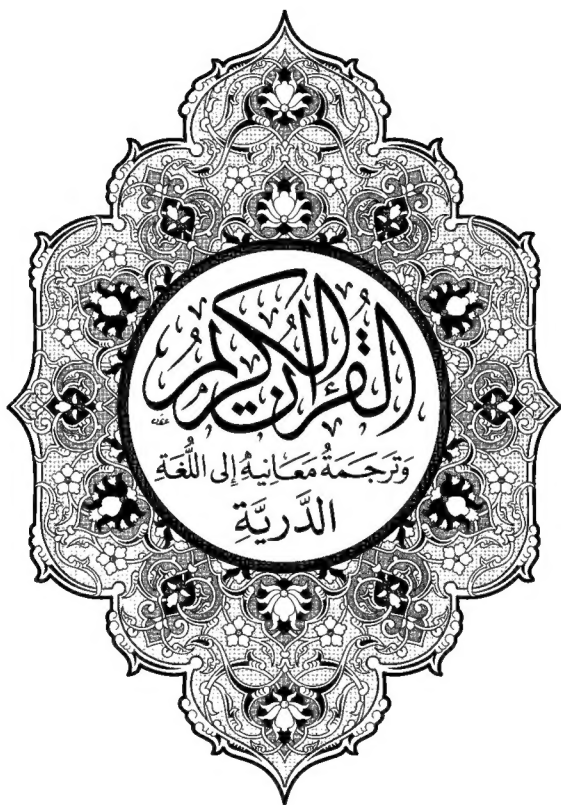

قَدْ رَفَعَ الْاَمْرَ نَبِيًّا فَقَدْ هَذَا الْمُصْحَفَ التَّشْرِيفَ وَرَجَعَهُ مَعَايِهِ
خَلَاءُ الْاَمْرِ عَزَّ وَتَعَالَى الْاَمْرُ الْمُسْلِمَانُ وَنَجْمُ الْعِلْمِ وَالسُّعُودِ
مَوْلَاكَ الْمَوْلُوكِ وَالْعَرَبِ وَالسُّعُودِ

تَدْرِكُ الْأَمْرَ بِطَاعَتِهِ هَذَا الْمُصْخَفُ الشَّرِيفُ وَرَحْمَةُ مَلَائِكِهِ
خَالِدٌ فِي عِلْمِهِ الشَّرِيفِ هَذَا الْمَلِكُ الْمُسْلِمُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْعَزِيزُ السُّعُوفِي
مَلِكُ الْمَلَائِكَةِ الْعَزِيزُ الشَّعُودِي

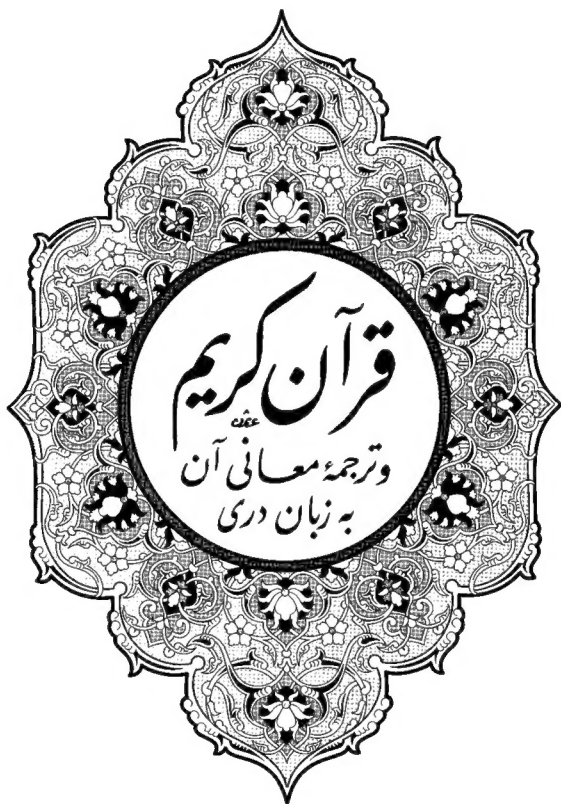

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مَنْ خَادَمَ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ سَيِّدِ أَمَانٍ وَعَمِيْدَ الْعَرَبِ نَزَالَ سَعُوْدِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
بِوَرَعٍ مَحَانًا

مَجْمَعُ الْمَلِكِ أَفْهَامُ الطَّبَاكِعَةِ الْمَصْرِفَةِ الشَّرِيفَةِ

وقف خادم حرمین شریفین ملک سلمان بن عبد العزیز آل سعود
خاص برای رضامندی اللہ تعالیٰ
قابل فروش نیست
مجاناً توزیع می گردد

چاپ خانه قرآن کریم مجمع ملک فهد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد ﷺ، القائل:
«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادَم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود، حفظه الله، بالعباية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة الدرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الدرية التي قام بها مولوي محمد أنور بدخشاني، وراجعها د. عبد الغفور عبدالحق البلوشي والشيخ قريب الله مطيع.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤدّيها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترّيهما ما يعترّي عمل البشر كلّ من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

بِناَمِ اللّٰهِ تَحْمَنُهُ مَهْرَبَان

پیشگفتار

بقلم جناب عالیقدر شیخ صالح بن عبد العزیز بن محمد آل الشیخ
وزیر شؤون اسلامی و اوقاف و دعوت و ارشاد
سرپرست عمومی مجمع (چاپ و ترجمه قرآن کریم)

سپاس و ستایش مخصوص ذاتی است که پروردگار تمام
جهانیان است و در کتاب مجیدش فرموده است:

﴿...فَدَجَّاءَ كُفْرًا مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾

«به تحقیق از طرف الله برای شما نور و کتاب روشنگری
آمده است». و درود و سلام فراوان بر اشرف انبیاء پیامبر ما
محمد ﷺ باد که فرموده است: «خیرکم من تعلم القرآن
وعلمه» «بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و به دیگران
آموزش دهد» اما بعد:

در راستای اجرای رهنمودهای خادم حرمین شریفین
ملک سلمان بن عبدالعزيز آل سعود حفظه الله و اهتمام ویژه
که در مورد چاپ و نشر و توزیع قرآن کریم با ترجمه و
تفسیر معانی آن به زبانهای مختلف بین مسلمانان در شرق و
غرب جهان دارد، در کنار باورمندی وزارت شؤون اسلامی و
اوقاف و دعوت و ارشاد کشور عربستان سعودی به اهمیت
ترجمه معانی قرآن کریم به تمامی زبانهای مهم جهان بخاطر
آسانی فهم آن برای مسلمانان غیر عرب زبان، و در راستای
تحقق بخشیدن فرموده پیامبر گرامی اسلام ﷺ که فرموده اند:

«بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً» «از من به دیگران ابلاغ کنید حتی یک آیه را».

و در راستای خدمت به برادران دری زبان، برای مجمع ملک فهد که متصدی چاپ قرآن کریم در مدینه منوره است جای بس مسرت و خوشی است که این ترجمه دری معانی قرآن کریم را به خوانندگان این زبان تقدیم نماید که توسط مولوی محمد انور بدخشانی به رشته تحریر درآورده شده و مراجعه و بررسی آن از جانب مجمع، توسط د/ عبدالغفور عبدالحق بلوچی و شیخ قریب الله مطیع صورت گرفته است.

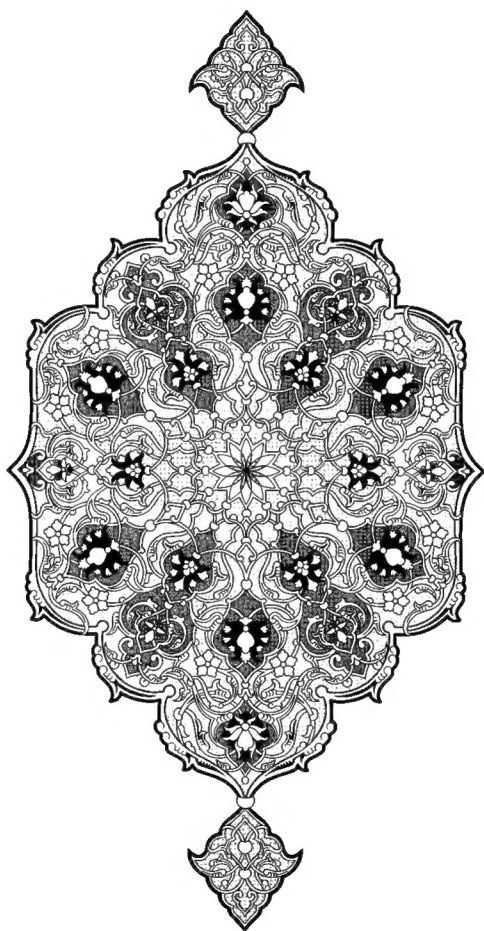
و الله متعال را شکر گزاریم که به ما توفیق عطا فرمود تا این کار بزرگ را به اتمام برسانیم و امیدواریم که این عمل خالص برای رضای اوتعالی باشد و مردم از آن استفاده ببرند.

چنانکه همه می دانیم ترجمه معانی قرآن کریم هرچند دقیق هم باشد، دربرگیرنده مفهوم اصلی معانی وسیع و بزرگ نصوص پر اعجاز قرآن نخواهد بود، و اما معانی که این ترجمه دربر دارد خلاصه از رسائی علم مترجم در فهم قرآن کریم است، و از نقص و اشتباهاتی که عموم بشر از آن مصون نیستند خالی نخواهد بود.

لذا از تمامی خوانندگان محترم این ترجمه خواهشمندیم که در صورت مشاهده هرگونه اشتباهی از قبیل کمی و زیادی و غیره اشتباهات، لطف نموده آنرا به مجمع ملک فهد در مدینه منوره ارسال نموده تا در چاپ های آینده از ملاحظات شان استفاده گردد، ان شاء الله تعالی.

و الله توفیق دهنده و یگانه راهنما به راه راست است.

مقدمه درباره ترجمه معانی قرآن کریم سر آغاز

قرآن کریم کلام الله متعال است که آنرا با حروف و معانی آن بر پیامبر گرامی اش محمد ﷺ که ایشان را رحمتی برای جهانیان فرستاده تا گواه و مژده رسان و بیم دهنده و فراخواننده به سوی الله به فرمان او و چراغی روشن باشد، نازل فرموده است. اینک تعریف مختصری از قرآن کریم این پیام نجات بخش بشریت را خدمت تان تقدیم می داریم.

تعریف عام قرآن کریم

اول: تعریف قرآن کریم و بیان نامها و صفات آن:

قرآن عبارت است از کلام الله تعالی که آن را با الفاظ و معانی آن به وسیله وحی بصورت تدریجی به زبان عربی بر خاتم پیامبران محمد ﷺ نازل کرده است که انس و جن از آوردن آن عاجز اند. این کتاب با عظمت در صحیفه ها نوشته شده و باتواتر به ما نقل شده و تلاوت آن عبادت می باشد.

الله متعال وحی را که بر پیامبر گرامی اش محمد ﷺ فرو فرستاده؛ قرآن نامیده است، چنانکه می فرماید:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَالْقُرْآنَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ [الانسان: ۲۳].

«(ای پیامبر!) یقیناً ما قرآن را بر تو تدریجاً نازل کردیم».

ویژه گی قرآن کریم این است که همیشه خواننده و تلاوت می شود و هیچگاه ترک نمی شود.

همچنان الله متعال قرآن را کتاب نامیده است، چنانکه می فرماید: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ [النساء: ۱۰۵].

«یقیناً (این) کتاب را بحق بر تو نازل کردیم». زیرا از شأن قرآن کریم این است که نوشته شود و رها نشود.

همچنان الله تعالی قرآن کریم را با اسما و صفات دیگری نیز وصف نموده از جمله «فرقان» «ذکر» «هدی» «نور» «شفاء» «حکیم» «موعظه» و غیره صفاتی که دلالت بر عظمت قرآن کریم و کمال رسالت آن دارد.

و کلمه «مصحف» از «صحف» یعنی صحیفه ها گرفته شده که بر روی آن قرآن کریم نگاشته شده است و این نام را اصحاب کرام بر قرآن کریم گذاشته اند چون این واژه دلالت بر کتابی دارد که قرآن کریم در صفحات آن نگاشته شده است.

قرآن کریم وحی الهی است که جبریل علیه السلام آنرا بر قلب پیامبر اکرم ﷺ فرود آورده چنانکه الله متعال می فرماید: ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الرُّوحَ الْأَمِينُ * عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ * بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ﴾ [الشعراء: ۱۹۲ - ۱۹۵].

«و یقیناً این (قرآن) نازل شده (از جانب) پروردگار جهانیان است. ﴿۱۹۲﴾ روح الامین (جبرئیل) آن را فرود آورده است. ﴿۱۹۳﴾ بر قلب تو، تا از بیم دهندگان باشی. ﴿۱۹۴﴾ (آن را) به زبان عربی روشن (نازل کرد).»

پیامبر گرامی ما محمد ﷺ نخستین فرد از پیامبران نیست که جبریل علیه السلام بر وی فرود آمده باشد، بلکه وی بر سائر برادرانش، پیامبران علیهم السلام، فرود می آمد و وحی را از جانب الله تعالی به سوی ایشان نازل می کرد. و الله متعال برای حمل این

امانت بزرگ هرکسی را بخواهد برمی گزیند، چنانکه می فرماید:

﴿ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴾ [الحج: ۷۵].

«الله از میان ملائکه رسولانی را انتخاب می کند، و از میان مردم نیز، یقیناً الله شنوای بیناست».

و اوتعالی داناتر است که چه کسی شایسته برداشت این امانت است و چه کسی شایسته آن نیست، چون همه مخلوقات به امر اوتعالی آفریده شده اند و از احوال ایشان آگاه است. چنانکه می فرماید: ﴿ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ﴾ [القصاص: ۶۸].

«و پروردگار تو هر آنچه را بخواهد می آفریند، و (هر کس را بخواهد) بر می گزیند».

دوم: نزول قرآن کریم:

نزول وحی بر پیامبر گرامی ﷺ در روز دوشنبه ۱۷ رمضان سال ۶۱۰ میلادی در غار حرا که در یکی از قله های کوه های مکه مکرمه قرار دارد آغاز شد که جبریل امین علیه السلام با این آیات بر ایشان ﷺ فرود آمد: ﴿ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ * اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ * عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴾ [العلق: ۱ - ۵].

«بخوان به نام پروردگارت، آن که (جهان را) آفریده است. * انسان را از خون بسته آفریده است. * بخوان و پروردگارت بس گرامی است. * ذاتی که (نوشتن را) با قلم آموخت. * به انسان آنچه را که نمی دانست آموخت».

و این آیات، نخستین آیاتی از قرآن کریم است که بر پیامبر اکرم ﷺ نازل گردید، رسول اکرم ﷺ همراه این آیات به خانه

برگشت در حالی که دل شان از هیبت وحی و ترس بر خویشتن می لرزید، نزد همسرش خدیجه بنت خویلد رضی الله عنها آمده فرمود: من بر خویشتن ترسیدم، خدیجه رضی الله عنها گفت: «هرگز نه، مژده به شما، الله تو را خوار نخواهد کرد. زیرا تو پیوند خویشاوندی را پیوسته بر قرار می داری، و سخن را تصدیق می کنی و بارِ درماندگان را بدوش می کشی، و به بینوایان کمک می کنی و مهمان را گرامی میداری و در جریان های حق همیاری و همکاری می نمائی».

پس از آن خدیجه رضی الله عنها ایشان را نزد ورقه بن نوفل که از اصحاب نظر و فرزندگان بود، برد و برایش گفت: ای عمو! از برادر زاده ات بشنو، وقتی پیامبر اکرم ﷺ او را در جریان مشاهدات خویش قرار داد ورقه به ایشان گفت: این همان ناموسی (محرم و راز داری) است که الله تعالی او را بر موسی علیه السلام فرستاد. کاش در آن روز جوان تنومند و زنده باشم، آنگاه که قومت ترا بیرون می کنند. پیامبر اکرم ﷺ فرمود: آیا آنان مرا بیرون خواهند کرد؟ ورقه گفت: آری، هرگز کسی مانند آنچه را که تو آورده ای نیاورده مگر اینکه مورد دشمنی و عداوت قرار گرفته است و اگر آن روز فرا رسد ترا به خوبی یاری خواهم کرد. ولی دیری نگذشت که ورقه پس از این دیدار با پیامبر ﷺ درگذشت.

قرآن کریم یکجا و یکباره بر پیامبر گرامی ﷺ نازل نگردید چنانکه کتابهای آسمانی پیشین یکباره بر پیامبران نازل می گردید، بلکه قسمت قسمت و متفرق و به تدریج در خلال ۲۳ سال نازل گردید، گاهی سوره کامل نازل می شد و گاهی آیاتی از یک سوره بر پیامبر ﷺ نازل می گردید.

البته حکمت از نازل شدن قرآن کریم به طور متفرق و تدریجی بخاطر تقویت بخشیدن و استوار ساختن قلب رسول اکرم ﷺ بود، چون با فرود آمدن هربار جبریل علیه السلام معنویات ایشان تقویت و بازوی ایشان بیش از پیش قوت و صلابت می یافت، زیرا در اولین روزهای بعثت که مشرکان به مخالفت ایشان برخواسته بودند، ایشان نیاز مبرم به ثبات و پایداری داشت، الله متعال می فرماید:

﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا﴾ [الفرقان: ۳۲].

«و کافران گفتند: چرا قرآن یکباره بر او فرستاده نشد؟ اینگونه (آن را قسمت قسمت نازل کردیم) تا دل تو را پابرجا و استوار داریم، و آن را آرام آرام می خوانیم».

همچنان در فرود آمدن قرآن کریم به طور متفرق و قسمت قسمت حکمتهای تربیوی دیگری نهفته است از جمله: تا مؤمنان به تدریج علم بیاموزند و همزمان در میدان عمل پیاده نمایند تا دانستن و فهم امور دین برای شان آسان گردیده و از تاریکی های که قبلا در آن به سر می بردند و از جهل و نادانی و کفر و شرک بسوی نور ایمان و توحید و علم بیرون آیند.

سوم: تدوین قرآن کریم:

یکی از مهمترین وسائل حفظ الفاظ و عبارات نوشتن آن است، و سخنی که در قید تحریر درنیاید در معرض فراموشی قرار می گیرد، پس وقتی قرآن کریم بخاطر هدایت بشریت تا روز قیامت نازل شده، باید در صحیفه ها نوشته می شد.

بدون شک نوشتن قرآن کریم از عنایت و اهتمام خاص رسول کریم ﷺ برخوردار بود، ایشان به آنده از اصحاب کرام که نوشتن را یاد داشتند دستور فرمود تا قرآن کریم را بنویسند و آنان را به حیث کاتبان وحی برگزید که مشهورترین شان زید بن ثابت انصاری رضی الله عنه است.

هرگاه بر پیامبر اکرم ﷺ وحی نازل می شد ایشان نخست آنرا حفظ می نمود سپس به یکی از کاتبان وحی دستور می فرمود تا آنچه بر ایشان نازل شده را بنویسد و می فرمود: «این آیات را در فلان سوره که چنین امور در آن ذکر است بگذارید».

به این ترتیب پیامبر اکرم ﷺ نام سوره را مشخص می نمود و به کاتبان دستور می داد تا آیات نازل شده را در جای مشخص شده بنویسند. پس از این مرحله به صحابه کرام می فرمود تا آیات نازل شده را آموخته و حفظ نمایند.

و به این ترتیب همه قرآن کریم در عهد رسول کریم ﷺ در رقعها نوشته شد.

جبریل علیه السلام هر سال یکبار قرآن کریم را بر رسول اکرم ﷺ عرض می نمود و در سالی که ایشان از جهان رحلت می نمودند، جبریل علیه السلام دوبار قرآن را بر ایشان تقدیم نمود، البته ترتیب آیات و سوره های آن طوری بود که امروز در مصاحف موجود در دسترس مسلمانان قرار دارد، تا این فرموده حق تعالی تحقق یابد، ﴿إِنَّا عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ * فَإِذَا قَرَأَهُ قَاتِعٌ قُرْآنَهُ﴾ [القیامة: ۱۷، ۱۸].

«البته جمع کردن قرآن و خواندنش بر عهده ماست. * پس هنگامی که خواندنش را (بر زبان جبرئیل) تمام کردیم، تو خواندنش را دنبال کن».

و فرموده او تعالی: ﴿سَقَرْتُكَ فَلَا تَكُنْ﴾ [الأعلى: ۶].

«ما قرآن را بر تو خواهیم خواند و تو دیگر آن را فراموش نخواهی کرد».

چهارم: جمع آوری قرآن کریم در صحیفه ها:

پس از وفات رسول کریم ﷺ، خلیفه راشد ابوبکر صدیق رضی الله عنه فرمان صادر نمود تا قرآن کریم در صحیفه ها بطور منظم جمع آوری شود تا چیزی از قرآن با وفات حافظان قرآن کریم و یا تلف شدن رقعہ های که قرآن کریم در آن نوشته شده بود از بین نرفته و ضایع نگردد.

مسئولیت این مأموریت مهم و بزرگ را کاتب وحی زید بن ثابت رضی الله عنه به عهده گرفت و بعد از بازنگری و مراجعه آیات و مطابقت دادن آن با آنچه در رقعہ ها قبلاً نوشته شده بود و آنچه که در قلب حافظان قرآن کریم محفوظ بود، در منزل ابوبکر صدیق رضی الله عنه گذاشته شد تا آنکه وی از جهان رحلت نمود، سپس در منزل امیر المومنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه نگهداری می شد، و بعد از وفات خلیفه دوم، در خانه همسر پیامبر ﷺ حفصه دختر عمر بن الخطاب رضی الله عنهما نگهداری می شد.

وقتی دامنه اسلام گسترش یافت مسلمانان نیاز به صحیفه ها پیدا کردند تا از روی آن قرآن کریم تلاوت نمایند و در این مورد برخی از اصحاب کرام به سومین خلیفه راشد عثمان بن عفان رضی الله عنه مشورت دادند تا همه مسلمانان بر یک قرائت و یک مصحف جمع شده به آن اقتدا نمایند. لذا خلیفه راشد گروهی از حافظان قرآن کریم را که نوشتن را یاد داشتند مکلف نمود

تا این مأموریت را بدوش بگیرند که در رأس آنها زید بن ثابت رضی الله عنه بود چون وی در عهد ابوبکر صدیق رضی الله عنه نیز عهده دار جمع قرآن کریم بود. ایشان صحیفه های موجود را در یک صحیفه جمع آوری و ترتیب دادند، سپس چندین نسخه دیگر را از روی آن نسخه برداری نمودند و به شهر های بزرگ اسلامی نسخه های آن فرستاده شد و به مسلمانان دستور داده شد که از روی نسخه ارسال شده رونوشت کنند.

و همه صحیفه های معروفی که امروز در گوشه و کنار جهان موجود است، چه نسخه خطی و چه طبع شده توسط مطابع، اصل و اساس آنها از همان نسخه های که در شهر های بزرگ اسلامی در عهد خلیفه راشد عثمان رضی الله عنه فرستاده شده بود نسخه برداری شده است و هیچ گونه تفاوت و اختلافی از نگاه متن و ترتیب در میان آنها وجود ندارد.

و مسلمانان تا عصر حاضر اهتمام و اعتنای خاصی به چاپ و نشر قرآن کریم دارند، و در این راستا از وسائل پیشرفته و جدید مطبعی و تخنیک و ابزار فنی استفاده می نمایند، تا از بالاترین درجه در کیفیت و دقت در نوشتن آیات برخوردار باشند، البته مطابق با همان طرحی خطی که در عهد خلیفه راشد عثمان رضی الله عنه، که معروف به رسم عثمانی است.

مجمع ملک فهد برای چاپ قرآن کریم در مدینه منوره یکی از برجسته ترین و بارزترین مراجعی است که اهتمام و عنایت فائق مسلمانان نسبت به قرآن کریم را ترسیم می نماید، و از جانب دیگر حرص و اهتمام متصدیان امور کشور عربستان سعودی را در مورد خدمت به کتاب الله تعالی و زمینه سازی رسیدن آن به دسترس مسلمانان جهان با بهترین دیزاین چاپی

و کیفیت و پوشش عالی و مراعات دقت و درستی کاری ثابت می کند.

پنجم: ترتیب و تقسیم بندی قرآن کریم:

قرآن کریم با سورة فاتحه آغاز شده و با سورة الناس خاتمه می یابد که از ۱۱۴ سورة تشکیل شده است و ترتیب آن توقیفی است، یعنی ترتیب و تقسیم بندی سورة های قرآن کریم از رسول اکرم ﷺ گرفته شده است و وابسته به ترتیب نزول آن نیست. چون نخستین سورة که نازل شد، سورة العلق است در حالیکه طبق ترتیب آن در قرآن کریم، نود و ششم سورة است، و اصحاب کرام ترتیب آیات و سورة های قرآن کریم را از روی تلاوت رسول اکرم ﷺ می دانستند.

قرآن کریم امروزی سی جزء است که هر جزئی به دو حزب تقسیم شده، و هر حزب به چهار قسمت تقسیم گردیده است و این تقسیم بندی بیشتر به اجتهاد علماء برمی گردد تا خواندن قرآن کریم بر مسلمانان آسان گردد.

ششم: آموختن قرآن کریم:

مسلمانان در آموختن و حفظ و تلاوت قرآن کریم همانطور که بر رسول اکرم ﷺ نازل گردیده، اهتمام جدی و عنایت فائق و چشمگیری به خرج دادند، در این راستا قاریان و حافظان صحابه در تعلیم و آموزش قرآن کریم به تابعین توجه جدی نمودند تا اینکه متن آیات و نص آن با درستی به ایشان منتقل گردید.

ایشان هیچ آیتی را به تابعین نمی آموختند، مگر اینکه آنها را از معانی و فهم آن واقف می ساختند و به این ترتیب شاگردان،

علم و عمل را همزمان می آموختند. سپس قاریان و حافظان عهد تابعین مدارس حفظ و تلاوت قرآن کریم را تأسیس نمودند و با مراعات نمودن آنچه از صحابه آموخته بودند اعم از انواع تلاوت، ضبط، تصحیح متن، شمارش حروف و کلمات قرآن، ترتیب سوره ها و آیات و تجوید و درستی ادای آن با مراعات کیفیت تلاوت آن وجیه خویش را ادا نمودند. به این ترتیب قرآن کریم از عهد رسول اکرم ﷺ تا امروز با یک شیوه به شاگردان تعلیم داده شده و حفظ و تلاوت می گردد و شاگردان نیز با مراعات امور فوق قرآن کریم را از زبان استاد خود که حافظان و قاریان قرآن اند با زبان عربی فصیح، تازه، همچنان که بر پیامبر ﷺ نازل شده بود می آموزند.

قرآن کریم به چندین قرائت تلاوت می شود که مرتبط به کیفیت ادای کلمات و حروف و طریقه نطق آیات قرآن کریم است، و این روش را تابعین از حافظان صحابه و ایشان از رسول اکرم ﷺ دریافت نموده بودند، و رسول اکرم ﷺ به آنها اجازه خواندن آنرا داده بود.

و مشهور ترین این قرائت ها در عصر حاضر، قرائت عاصم به روایت شاگردش حفص بن سلیمان، و قرائت نافع به روایت شاگردش عثمان بن سعید معروف به ورش، و روایت الدوری از ابو عمرو البصری، و روایت قالون از نافع است.

هفتم: تفسیر قرآن کریم:

مراد از تفسیر قرآن کریم شرح و بیان معانی آن است. و کلام مورد هدف محقق نمی شود مگر بعد از فهم و درک دلالت و معانی آن، بنابر این الله متعال تلاوت کننده قرآن کریم را ترغیب نموده تا

در فهم معانی آیات و تدبر در آن سعی ورزد، چنانکه می فرماید:

﴿كُنْ أَزْوَاجًا لِّئَلَّامُ مِّنْكَ لِيَدَّبَّرُوا إِلَيْهِمْ وَلَسْتَ تَدْرَأُونَ أَلَّا يَكُنِي﴾ (ص: ۲۹).

«(این) کتابی است پر خیر و برکت که آنرا بر تو نازل کردیم تا درباره آیه هایش بیاندیشند و تا خردمندان پند گیرند». و مراد از تدبر و اندیشیدن در این آیت، فهمیدن آن است.

پیامبر اکرم ﷺ آنچه بر صحابه در مورد معانی قرآن کریم اشکالی پیش می آمد توضیح و بیان می نمود. لکن توانایی و مسلط بودن صحابه بر زبان عربی در آن زمان و فرود آمدن قرآن کریم به زبان خودشان، ایشان را از پرسشهای زیاد در باره معانی آیات قرآن کریم بی نیاز ساخته بود، ولی نیاز مردم به تفسیر آیات با گذشت زمان بیشتر گردید.

و آنچه از پیامبر اکرم ﷺ و صحابه و شاگردان ایشان از تابعین در باره تفسیر آیات نقل شده، هسته و اساس علم تفسیر را بنا نهاد و نام تفسیر به ماثور بر آن اطلاق گردید که یکی از مهمترین وسایل فهم قرآن کریم بشمار می رود چون فهم و درکی را که نسل اول صدر اسلام از آیات قرآن کریم برداشت نموده بودند برای ما بیان میدارد، زیرا ایشان از یک جهت در زبان عربی مسلط بودند و از جانب دیگر در گرمی حوادث و وقایع و احوال که در وقت نزول قرآن کریم به وقوع می پیوست، حضور داشتند.

(۱) اقسام تفسیر:

گرایش علمای تفسیر نظر به توجه های علمی شان متعدد و متنوع است، و بنابر این توجهات، تفاسیری مختلف تألیف گردید که برخی آن جانب لغوی قرآن کریم را مورد بحث قرار

می دهد و برخی احکام فقهی قرآن کریم را بیان می نماید و برخی دیگر به جانب تاریخی و عقلی و اخلاقی و نحو آن بحث نموده اند؛ ازین رو علماء تفاسیر را دو دسته تقسیم نموده اند:

۱- تفسیر به مآثور، و این شیوه تفسیری عبارت است از آنچه که از پیامبر اکرم ﷺ و صحابه و تابعین در مورد تفسیر آیات نقل شده است.

۲- تفسیر به رأی و اجتهاد، که این نوع تفسیر بر اساس و بناهای علمی درست بنا نهاده شده است.

(۲) بهترین شیوه های تفسیر و ضابطه آن:

تفسیر به مآثور نسبت به سائر تفاسیر پیشقدم تر به شمار می رود، زیرا این نوع تفسیر از پیامبر ﷺ و صحابه و شاگردان شان (تابعین) نقل شده است، و ایشان داناترین مردمان در این زمینه هستند.

و هرگاه فهم آیات قرآن کریم به شرح و بیان بیشتر نیاز داشت و در لابلای تفاسیر به مآثور چیزی به آن اشاره نشده بود، پس مفسر قرآن ضوابط ذیل را باید مراعات نماید:

۱- مفسر باید آن چه در تفسیر به مآثور در مورد معانی آیات آمده را مد نظر گیرد و چیزی نیارد که ناقض و مخالف تفسیر به مآثور باشد.

۲- تفسیر مفسر باید با معانی عام آیات قرآن کریم، و آنچه را سنت مطهر توضیح داده است توافق و مطابقت داشته باشد، برای مفسر جائز نیست تفسیری را به میان بیاورد که با

معانی عام آیات در تعارض باشد، زیرا برخی از قرآن کریم برخی دیگرش را تفسیر می کند و هیچگاه میان آیات قرآن کریم تناقض و تعارض وجود ندارد، و سنت نبوی برای شرح و بیان آیاتی آمده که اجمالاً ذکر شده و آنرا تفسیر می کند.

۳ - مفسر باید به قواعد زبان عربی و دلالت الفاظ آن در ترکیب جملات و شیوه های استعمال آن آشنایی داشته باشد. چون قرآن کریم به زبان عربی نازل شده، پس لازم است قرآن کریم در روشنی قواعد آن فهمیده شود.

۴ - مفسر باید آیات متشابه را به آیات محکم برگرداند، زیرا برخی از قرآن کریم برخی دیگرش را تفسیر می کند و بیشتر آیات قرآن کریم محکم و معانی آن واضح است، و برخی از آیات متشابه است که شاید معنای آن برای برخی از مردمان مبهم بماند، پس برگردانیدن آن به آیات محکم و واضح، در فهم دلالت آیت و توضیح معانی آن کمک می کند. الله متعال می فرماید:

﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ [آل عمران: ۷].

«او ذاتی است که کتاب را بر تو نازل کرد، و بخشی از آن آیات محکمی هستند که معانی آن واضح و روشن است و آنها اصل کتاب هستند. و بخشی از آن «متشابهات» هستند (که احتمال معانی دیگری هم دارند)، و اما کسانی که در دلهایشان انحراف است برای فتنه انگیزی و تاویل نادرست آن، به دنبال متشابهات می روند، و تاویل آن را جز

الله کسی نمی‌داند، و راسخان در علم می‌گویند: به آن ایمان آورده‌ایم، همه از جانب پروردگار ماست و جز خردمندان پند نمی‌پذیرند».

۵ - استفاده از حقائق علمی ثابت شده در تفسیر آیات کونی، و عدم داخل ساختن نظریات علمی در تفسیر قرآن کریم، تا معانی که قرآن کریم آن را دربر ندارد بر آن تحمیل نگردد.

۶ - برحذر بودن مفسر از تأویلات فاسد و نادرستی که معنای کلام الهی را از سیر اصلی و حقائق شرعی دور ساخته و آنرا از دائره قواعد زبان عربی خارج می‌سازد، چه این کار به قصد تحریف آیات، یا به سبب بی اطلاع بودن از زبان عربی و دلالت‌ها و شیوه‌های استعمال آن، و یا به سبب تصور فاسد در معانی آیات باشد، که کلام الله متعال از آن پاک و منزّه است.

هشتم: اعجاز قرآن کریم:

اعجاز در اصطلاح: وصفی را گویند که بالاتر از توان انسان در آوردن چیزی باشد، چه عمل باشد یا رأی یا تدبیر. و معجزه وصفی و پدیده است که بر آیات و براهین انبیاء و رسولان علیهم السلام دلالت دارد، و این لفظ در قرآن کریم وارد نشده بلکه نشانه‌ها و براهین و نحو آنرا آورده است.

قرآن کریم کلام الله تعالی است که در آن کمال و معانی آن، و زیبایی در آیات و کلمات و ساختار آن وجود دارد، که بشر از آوردن آن عاجزند، الله متعال می‌فرماید:

﴿الرَّكْبُ أَكْثَمَ إِلَهُهُ، فَفُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾ [هود: ۱].

«الر. این کتابی است که آیات آن استوار و محکم گردیده، سپس از سوی ذات حکیم و آگاه تشریح و بیان شده است».

مشرکان صدر اسلام سعی ورزیدند تا مردم را در مورد مصدر و منبع قرآن کریم مشکوک سازند و با جعل نمودن دروغها و پخش شبهات توجه ایشان را از قرآن دور و آنان را رویگردان سازند. اما الله تعالی آیاتی را نازل فرمود و ایشان را به مقابله و چالش کشانید که اگر به راستی توان دارند پس مانند قرآن را بیاورند، یا ده سوره آنرا بیاورند و یا یک سوره آنرا بیاورند، اگر در دعوای خود صادق هستند.

ولی ایشان از آوردن آن عاجز و ناتوان بودند و اعتراف نمودند که با آن که قرآن کریم به زبان عربی است، اما مقابله با آن و آوردن چیزی همانند آن امکان ندارد، الله متعال می فرماید: ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَفَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [یونس: ۳۸] «آیا می گویند: پیامبر آن را به دروغ به الله نسبت داده است؟ بگو: اگر راست می گویند پس سوره ای مانند آن را بیاورید و در این کار هرکس را که می توانید به جز الله را به کمک بطلبید».

قرآن کریم با آواز بلند و صراحت تام اعلام نمود که بشر چه انس و چه جن، همگی از آوردن مانند قرآن کریم عاجزاند، هرچند بعضی از ایشان همکار و همیار بعضی دیگر باشند چنانکه می فرماید: ﴿قُلْ لَئِنْ جُمِعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾ [الإسراء: ۸۸].

«بگو: اگر انس و جن گرد آیند و متفق شوند بر اینکه مانند این قرآن را بیاورند هرگز نمی توانند مانند آنرا بیاورند، هرچند برخی از ایشان پشتیبان و مددکار برخی دیگر شوند».

قرآن کریم کتاب پر معجزه می باشد، زیرا کلام الله متعال

است که سخن مخلوقات با آن هیچگونه شباهتی ندارد، و خود نشانه قدرت الهی و برهانی است که کلمات و عبارات و آیات و فصاحت و تصویرهای بیانی و بلاغی اش و آنچه از اخبار و حکایات واقعی و حقیقی که در آن ذکر شده، این حقیقت را ثابت می کند، همچنان مشتمل بودن آن بر احکام و تشریعات و قوانین، و قوت تأثیر آن بر روان و وجدان، و دربرداشتن آن به حقائق علمی درخشان و شگفت آور، دلیلی واضحی بر اعجاز آن است.

و چه بسا دانشمندان طبیعت و فلک و متخصصان علوم زیستی و پزشکی و غیره را حیران و شگفت زده ساخته است، چون قرآن کریم از حقائق علمی و نشانه های کونی که با علوم و تخصصات ایشان ارتباط دارد با عبارات دقیق و علمی سخن گفته است که تصور آن از پیامبری ناخوان در میان امت ناخوان نمی رود؛ آن هم در جهانی که از همچو پدیده های علمی و کونی اندک آگاهی نداشتند. همین امور باعث گردید تا برخی از این دانشمندان مسلمان شوند، زیرا ایشان به مرحله یقین رسیدند و درک کردند که آنچه را قرآن بیان می کند ناممکن است کلام بشر باشد بلکه کلام خالق کون و مکان و بشر است.

و چه بسا آیاتی در قرآن کریم وجود دارد که دلالت آشکار بر وحدانیت الله متعال و ابتکار در خلاقیت او می کند، چنانکه می فرماید:

﴿سُبْحَنَ مَا إِلَهِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ﴾
 عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ [فصلت: ۵۳].

«به زودی نشانه های خود را در کرانه های عالم و (هم) در نفس خودشان به آنان نشان خواهیم داد تا برای ایشان روشن شود که آن حق است. آیا این کافی نیست که پروردگارت بر هر چیزی حاضر و گواه است؟».

نهم: ترجمه معانی قرآن کریم:

ترجمه عبارت از نقل سخن از یک زبان به زبان دیگر است. و عمل ترجمه خالی از دشواری ها نیست، زیرا ترکیب لغوی، یکی از اجزای متن را به تصویر می کشد، و شاید رعایت کردن دلالت لغوی یک ترکیب، در وقت ترجمه کردن متن، از یک زبان به زبان دیگر دشوار باشد.

وقتی ترجمه ترکیب لغوی که بشر آن را تعبیر می کند اینگونه باشد، پس ترجمه آیات قرآن کریم که کلام رب العزت است به مراتب دشوارتر خواهد بود، زیرا قرآن کلام الله متعال است که از جانب او به زبان عربی، با لفظ و معنای آن نازل شده است و هیچ بشری مدعی شده نمی تواند که وی به معنای آیات قرآن کریم کاملاً احاطه دارد و یا بگوید وی قادر است که الفاظ قرآن را به گونه که متن عربی آن است، به زبان دیگر برمی گرداند.

با آنکه ترجمه قرآن کریم کاریست بس دشوار، ولی علمای اسلام تأکید بر آن دارند که قرآن کریم و پیام های نجات بخش آن به سایر امت های جهان با زبان خود شان باید ابلاغ گردد، و انجام این عمل تحقق نمی یابد مگر از لابلای ترجمه آن.

نحوه ترجمه قرآن کریم به زبان های دیگر:

۱ - یکی از انواع ترجمه معانی قرآن کریم، ترجمه برگرفته شده از تفسیر قرآن است که منحصر به بیان دلالات الفاظ آیات می باشد.

۲ - دوم ترجمه تفسیری آیات است که همراه با شرح و مثال ها می باشد، و این نوع ترجمه عبارت از تفسیر قرآن کریم به زبان غیر عربی است.

ترجمه قرآن کریم هر قدر دقیق، و ترجمان آن هر چند بر هر دو زبان مسلط و آشنا باشد و از معانی آیات قرآن کریم آگاهی داشته باشد، با آن هم، ترجمه وی را نمی توان قرآن نامید، البته به دو دلیل:

اول: قرآن کریم کلام الله تعالی است که به زبان عربی نازل شده و در جایگاه بلندی از فصاحت و بلاغت و دقت و استواری و درستی قرار دارد که برگردانیدن ترکیب و جمله بندی آیات آن به زبان غیر عربی، قرآن نامیدن آنرا باطل می گرداند.

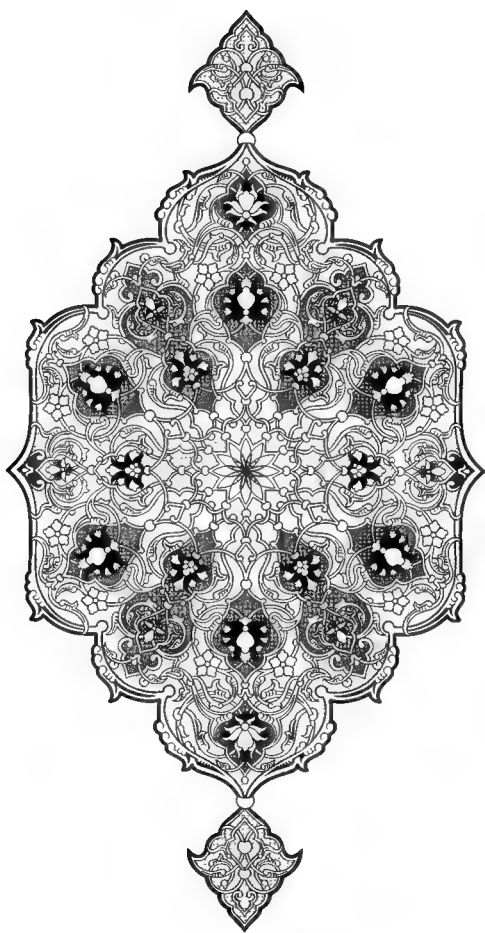
دوم: ترجمه قرآن کریم در واقع تعبیر از فهم و درک مترجم از معانی قرآن کریم است و از این ناحیه شباهت به تفسیر دارد، و چنانکه تفسیر قرآن کریم را قرآن گفته نمی توانیم، همچنان ترجمه آیات قرآن کریم را، نمی توان قرآن گفت.

پس بخاطر اینکه ترجمه معانی قرآن کریم قابل قبول باشد، باید ضوابطی را که علماء در باره ترجمه و بیان معانی قرآن کریم گذاشته اند مدنظر گرفته شود، و مترجم نباید ترجمه معانی قرآن را پوشش و وسیله برای نشر معانی تحریف شده بکار گیرد، یا از لابلای آن به مقدسات و شعائر مسلمانان توهین نماید، چون این امر در برخی تفاسیری به چشم می خورد که مستشرقان و اشخاص منسوب به اسلام افکار باطل خویش را تجاوزکارانه در آن آمیخته اند، در حالیکه ایشان عقاید و باور های پست و مبتدلی دارند که همیشه در پی ویران کردن ارزش های والای

اسلام، و رسیدن به اهداف ناپاک خود، از راه وارونه نشان دادن عقیده فطری و شریعت باسحاوت اسلام هستند.

بنابرین مجمع ملک فهد برای چاپ قرآن کریم در مدینه منوره؛ این شرف را به عهده گرفته تا ترجمه های معتمد معانی قرآن کریم را به زبانهای مختلف جهان به چاپ برساند، و سعی دارد تا این پیام نجات بخش الهی به مردمان غیر عرب، به زبانهای اصلی خود شان، در دسترس شان قرار گیرد.

والحمد لله رب العالمین، و صلی الله علی نبینا محمد و علی آله و صحابه اجمعین، و التابعین، و من تبعهم باحسان الی یوم الدین.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ١
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٢
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ٣ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ٤
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٥ اهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ٦ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ ٧

سوره فاتحه

در مکه نازل شده و هفت آیت است

- ﴿۱﴾ بنام الله بخشنده مهربان.
- ﴿۲﴾ تمامی سپاس و ستایش ها مخصوص ذاتی است که پروردگار تمام جهانیان است.
- ﴿۳﴾ بسیار بخشنده (و) بسیار مهربان است.
- ﴿۴﴾ مالک (و) اختیار دار (روز جزا (قیامت) است.
- ﴿۵﴾ (پس ای الله! تنها) تو را عبادت می کنیم و (در کارهای خود) تنها از تو کمک می خواهیم.
- ﴿۶﴾ ما را به راه راست هدایت کن (و ثابت قدم دار).
- ﴿۷﴾ راه آنان که بر آنها نعمت ها بخشیده ای، نه (راه) آنان که بر آنها خشم گرفته ای، و نه راه گمراهان.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ١ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى

لِّلْمُتَّقِينَ ٢ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ٣ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ

إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ٤

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ

هُمُ الْمُفْلِحُونَ ٥

سورة بقره

در مدینه نازل شده و دو صد و هشتاد و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الف. لام. میم. (مفهوم این حروف به الله متعال معلوم است).

﴿۲﴾ این کتابی است که هیچگونه شکی در (حقانیت) آن نیست، راهنمایی برای پرهیزگاران است.

﴿۳﴾ آنانکه به غیب ایمان می آورند و نماز را برپا می کنند و از آنچه به آنها روزی داده ایم (در راه الله) انفاق می کنند.

﴿۴﴾ و آنانکه به آنچه به سوی تو فرستاده شده است و به آنچه پیش از تو فرستاده شده است ایمان می آورند و آنان اند که به روز قیامت یقین دارند.

﴿۵﴾ همین کسان (که صفات شان ذکر شد) بر هدایتی از جانب پروردگارشان قرار دارند، و تنها ایشان رستگار و نجات یافته گان اند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَاءَ عَلَيْهِمْ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
 أَبْصَارِهِمْ غَشَوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾
 يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
 وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
 هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ
 أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا قُلُوا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا
 مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ
 فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ
 بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

﴿۶﴾ البته کسانی که کفر ورزیدند برایشان برابر است، چه آنها را بترسانی و چه آنها را نترسانی، ایمان نمی‌آورند. ﴿۷﴾ (پس به سبب کفر شان) الله بر دل‌ها و گوش‌هایشان مهر نهاده است، و بر چشم‌های آنها پرده است، و برای آنها عذاب بس بزرگ است. ﴿۸﴾ و از مردم کسی هست که می‌گوید به الله و به روز آخرت ایمان آورده‌ایم، و آنها (در واقع) هرگز مؤمن نیستند. ﴿۹﴾ (بلکه به گمان خود) الله و مؤمنان را فریب می‌دهند و (در حقیقت) فریب نمی‌دهند مگر خودشان را و (لیکن) درک نمی‌کنند. ﴿۱۰﴾ (چون) در دل‌هایشان بیماری (نفاق) است، پس (به سبب گناهانشان) الله شک آنها را زیاد کرد، و به سزای دروغی که می‌گفتند عذاب دردناک در پیش دارند. ﴿۱۱﴾ و چون به آنها گفته شود در زمین فساد مکنید، گویند: ما بجز اصلاح دیگر کاری نمی‌کنیم. ﴿۱۲﴾ آگاه باشید که آنها یقیناً فسادگرانند، و لیکن (فساد خود را) درک نمی‌کنند. ﴿۱۳﴾ و چون به آنها گفته شود (از دل) ایمان آورید طوریکه مردم دیگر (صحابه) ایمان آورده‌اند، گویند: آیا ما هم مانند نادانان ایمان بیاوریم؟ آگاه باشید که خود آنها نادان‌اند، و لیکن (نادانی خود را) نمی‌دانند. ﴿۱۴﴾ و چون با مؤمنان روبرو شوند می‌گویند: ما (هم) ایمان آورده‌ایم، و چون با شیطان‌های خود در خلوت روند، گویند: البته ما با شما ایم، جز این نیست که ما آنها (مؤمنان) را مورد استهزاء قرار می‌دهیم. ﴿۱۵﴾ الله آنان را مسخره می‌نماید و آنان را در سرکشی‌شان می‌گذارد تا (در فسق و فجور) حیران و سرگردان بمانند. ﴿۱۶﴾ این گروه کسانی‌اند که گمراهی را به عوض هدایت خریدند، پس تجارت آنها فائده نکرد (چون در این تجارت خود) راه‌یاب نبودند.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
 ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ
 بُكْمٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ
 ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَنُقُرُّ يُجْعَلُونَ أَصْبِعُهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ
 الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ
 يَخْطِفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَّشْوَافٍ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
 قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ الَّذِي
 خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
 الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
 بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ
 تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا
 بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِن
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ
 الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

﴿۱۷﴾ حالت منافقان مانند حالت کسی است که آتش افروخت، پس چون آتش اطراف آن را روشن کرد، الله آن روشنی را از آنها بُرد، و آنها را در تاریکی‌های رها کرد که چیزی را دیده نمی‌توانند. ﴿۱۸﴾ آنها (در باره دین اسلام) کردند (از شنیدن حق)، و گنگند (از نطق حق) و کورند (از دیدن نور هدایت)؛ پس (آنها از نفاق خود به راه راست) باز نمی‌گردند. ﴿۱۹﴾ یا حالت آنها مانند حالت کسانی است که به باران تندی گرفتار شده باشند که از آسمان فرو می‌ریزد و در آن، تاریکی‌ها و رعد و برق باشد و از ترس صدای صاعقه‌ها و مرگ انگشتان خود را در گوش‌هایشان می‌گذارند ولی الله به کافران احاطه دارد. ﴿۲۰﴾ نزدیک است که برق چشم‌هایشان را برباید، و هرگاه بر آنها روشنی بخشد پیش روند، و چون راه شان را تاریک کند ایستاد شوند، و اگر الله می‌خواست چشم‌ها و گوش‌های آنها را می‌برد، چون الله به هر چیز قادر و تواناست. ﴿۲۱﴾ ای مردم! پروردگارتان را عبادت کنید که شما و کسانی را که پیش از شما بودند آفریده است، تا پرهیزگار شوید. ﴿۲۲﴾ آن ذاتی که زمین را برایتان فرشی و آسمان را سقفی قرار داد و از آسمان آب فرستاد و با وسیله آن انواع میوه‌ها را بیرون آورد تا برای تان روزی باشد، پس برای الله شریکانی مقرر نکنید درحالی‌که شما می‌دانید (که الله شریک ندارد). ﴿۲۳﴾ و اگر شما در آنچه بر بنده خود نازل کرده‌ایم شک دارید، پس یک سورة مانند آن را بیارید، و مددگاران خود - غیر از الله - را طلب کنید، اگر راست می‌گویید. ﴿۲۴﴾ پس اگر چنین نکردید و هرگز نتوانید کرد، پس از آتشی که هیزم آن مردم و سنگ‌ها هستند بترسید که برای کافران آماده و مهیا کرده شده است.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ
رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةٌ فَمَا فوقَهَا فَأَمَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَا
الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا
يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ
تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

﴿۲۵﴾ و مژده ده آنانی را که ایمان آوردند و اعمال نیک انجام دادند که برای آنها باغ‌هایی است که از زیر آن نهرها روان است، هرگاه به آنها میوه داده شود، گویند: این همان است که پیش‌تر به ما داده شد، و همانند آن برای آنها آورده شود، و برای آنها در جنت زنان پاکیزه است و آنها در آن برای همیشه اند. ﴿۲۶﴾ البته الله حیا نمی‌کند از اینکه هر مثلی را بزند، پشه باشد یا کوچکتر از آن، پس کسانی که ایمان آورده‌اند می‌دانند که آن حق است و از جانب پروردگارشان است. و اما کسانی که کفر ورزیده‌اند می‌گویند: الله از این مثال چه قصدی داشته است؟، (الله) با آن بسیاری را گمراه کرده و با آن بسیاری را هدایت می‌کند ولی جز فاسقان را با آن گمراه نمی‌کند. ﴿۲۷﴾ همان کسانی که عهد الله را پس از بستن آن می‌شکنند و آنچه را الله دستور به پیوستن آن داده است قطع کرده و در زمین فساد می‌کنند، ایشان زیان کاران اند. ﴿۲۸﴾ چگونه انکار می‌کنید (وجود و وحدانیت الله را؟) درحالی‌که شما مرده و معدوم بودید پس زنده (و ایجاد) کرد شما را، باز شما را می‌میراند، و باز شما را زنده می‌کند، و باز بسوی او باز گردانیده می‌شوید. ﴿۲۹﴾ او ذاتی است که آنچه در زمین وجود دارد برایتان آفرید، باز به سوی آسمان قصد کرد و آن را هفت آسمان ساخت و او به هر چیزی داناست.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا
 أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
 بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٠﴾ وَعَلَّمَ
 آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَأِكَةِ فَقَالَ
 أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ
 لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢٢﴾ قَالَ يَدُمُ
 أَنْبِئُهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ
 لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
 وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٢٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَأِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
 فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَقُلْنَا
 يَآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ
 شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا
 الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ
 لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٢٦﴾ فَتَلَقَّى
 آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٢٧﴾

﴿۳۰﴾ و یادآور شو وقتی که پروردگارت به فرشتگان فرمود: من در زمین جانشینی قرار می‌دهم، (فرشتگان) گفتند: آیا در آن کسی را می‌گماری که در آن فساد می‌کند و خون‌ها را می‌ریزد، در حالی که ما به حمد تو تسبیح می‌گوییم و ستایش و پاکی تو را بیان می‌داریم؟! گفت: من چیزی را می‌دانم که شما نمی‌دانید. ﴿۳۱﴾ و الله به آدم همه نام‌ها را آموخت، باز آن را بر فرشتگان عرضه کرد و گفت: نام‌های این اشیا را به من خبر دهید اگر صادق اید. ﴿۳۲﴾ فرشته‌ها گفتند: منزهی تو، ما نمی‌دانیم جز آنچه به ما آموخته‌ای، همانا تو دانا و حکیم هستی. ﴿۳۳﴾ الله فرمود: ای آدم! آنها را از نام‌های این چیزها خبر ده. و چون آن نام‌های اشیا را برای آنان خبر داد، الله فرمود: آیا به شما نگفتم که من غیب آسمان‌ها و زمین را می‌دانم و آنچه را آشکار می‌سازید و آنچه را پنهان می‌کنید می‌دانم؟! ﴿۳۴﴾ و یادآور شو وقتی را که به فرشته‌ها گفتیم برای (تعظیم) آدم سجده کنید، پس فرشته‌ها همه سجده کردند بجز ابلیس که انکار کرد و تکبر ورزید، و از جمله کافران (منکران حکم الهی) شد. ﴿۳۵﴾ و گفتیم: ای آدم، تو با همسرت در بهشت سکونت گزین، و از نعمت‌های فراوان آن هر طور که می‌خواهید بخورید، اما به این درخت نزدیک نشوید، که از ظالمان خواهید شد. ﴿۳۶﴾ پس شیطان هر دو را از جنت لغزانید، پس بیرون کرد هر دو را از آن نعمتی که در آن بودند، (بعد از این) برای آنها گفتیم که از جنت پایان شوید، (چون) شما دشمن یکدیگر اید، (البته) برای شما در زمین قرارگاه و جای بهره‌مندی است تا وقت مقرر. ﴿۳۷﴾ باز آدم از پروردگارش کلماتی را دریافت نمود، و (الله) توبه او را پذیرفت، چون الله بسیار توبه‌پذیر مهربان است.

قُلْنَا أَهْطُوا مِنْهَا جَمِيعًا مَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَن تَبِعَ
 هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٩﴾
 يٰٓبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي
 أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٣٠﴾ وَءَامِنُوا بِمَا آتَرْتُ مُصَدِّقًا
 لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي
 ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٣١﴾ وَلَا تَلْسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا
 الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
 وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٣٣﴾ * أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ
 وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٤﴾
 وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ
 ﴿٣٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٣٦﴾
 يٰٓبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ
 عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
 وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٨﴾

﴿۳۸﴾ (تاكيداً) گفتيم همه شما از جنت فرود آييد، پس اگر هدايتي از جانب من به شما آمد، پس كساني كه از راهنمايي من پيروي كنند نه ترسي بر آنان خواهد بود و نه غمگين مي شوند. ﴿۳۹﴾ و كساني كه كفر ورزيدند و آيات ما را تكذيب كردند همين گروه دوزخي اند و هميشه در دوزخ مي باشند. ﴿۴۰﴾ اي فرزندان يعقوب! به ياد آوريد نعمت من را كه بر شما ارزاني داشتم، و به پيمان من وفا كنيد تا به پيمان شما وفا كنم، و تنها از من بترسيد. ﴿۴۱﴾ و به آنچه كه من نازل کرده‌ام و تصديق كننده چيزي است كه با شما است، ايمان بياوريد، و نخستين كافر به آن نباشيد، و آيات مرا به بهاي حقير نفروشيد، و تنها از من بترسيد. ﴿۴۲﴾ و حق را با باطل خلط نكنيد و حق را كتمان نكنيد در حالي كه شما مي دانيد. ﴿۴۳﴾ و نماز را بر پا كنيد و زكات را بدهيد و با نمازگزاران نماز بخوانيد. ﴿۴۴﴾ آيا مردم را به نيكي امر مي كنيد و خود را فراموش مي كنيد حال آنكه شما كتاب را مي خوانيد؟! آيا نمي انديشيد؟. ﴿۴۵﴾ و از صبر و نماز ياري بجوييد و به راستي كه آن دشوار است مگر بر فروتنان. ﴿۴۶﴾ آنانكه يقين دارند كه پروردگارشان را ملاقات خواهند كرد و يقين دارند به سوي او باز مي گردند. ﴿۴۷﴾ اي فرزندان يعقوب! ياد آور شويد نعمت مرا كه بر شما ارزاني داشتم و نيز اينكه شما را بر جهانيان (هم عصرتان) فضيلت دادم. ﴿۴۸﴾ و از روزي بترسيد كه كسي نمي تواند براي كسي كاري را انجام دهد، و از كسي شفاعت پذيرفته نمي شود، و از كسي بدل و عوض گرفته نشود و نه ياري مي شوند.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ
وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَى
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ أَخَذْتُمُ الْعَجَلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ
﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُومِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ
الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَى بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَكُومُ سَيِّئٌ لَّنْ نُّؤْمِنُ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ
جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىَّ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

﴿۴۹﴾ و یادآور شوید هنگامی را که شما را از آل فرعون نجات دادیم که می‌چشانند به شما عذابی سخت را، پسرانان را می‌کشتند و زنانان را زنده می‌گذاشتند و در این آزمایش بزرگ از جانب پروردگارتان بود. ﴿۵۰﴾ و یادآور شوید وقتی که دریا را برایتان شگافتیم و آل فرعون را غرق کردیم و شما نظر می‌کردید. ﴿۵۱﴾ و یادآور شوید این را که چون با موسی چهل شب وعده گذاشتیم باز بعد از رفتن او گوساله را معبود گرفتید درحالی‌که شما ظالم بودید. ﴿۵۲﴾ باز شما را عفو کردیم تا شکرگزار باشید. ﴿۵۳﴾ و یاد آور شوید وقتی که موسی را کتاب آسمانی و فرقان دادیم تا هدایت شوید. ﴿۵۴﴾ و هنگامی که موسی به قومش گفت: ای قوم من! شما با پرستش گوساله بر خود ظلم کردید، پس به درگاه خالق تان توبه کنید، (باینطور که) خودتان را بکشید، این نزد خالق تان برایتان بهتر است، همانا او توبه‌پذیر مهربان است. ﴿۵۵﴾ و یادآور شوید هنگامی که شما گفتید: ای موسی! تا الله را آشکارا نبینیم هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد، پس صاعقه شما را فرا گرفت در حالی‌که شما نظر می‌کردید. ﴿۵۶﴾ باز شما را بعد از مردن تان زنده کردیم تا شکر الله را بجا آورید. ﴿۵۷﴾ و ابر را بر شما سایه بان کردیم و برایتان «مَن» و «سلوا» نازل کردیم، از نعمت های پاکیزه که به شما روزی داده‌ایم، بخورید، و بر ما ظلم نکردند بلکه آنها بر خود ظلم می‌کردند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
 رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرَ لَكُمْ
 خَطِيئَتِكُمْ وَسَنُزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ
 ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
 رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ *وَإِذْ أَسْتَسْقَى
 مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ
 مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا
 وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
 وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنِيتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
 وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلَهَا قَالَ أَسْتَبْدُونَ الَّذِي هُوَ
 أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْطُوا مَصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
 وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءَ وَغَضِبَ مِنَ
 اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
 النَّبِيَّ كَبَغْيٍ أَحَقَّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

﴿۵۸﴾ و یادآور شوید چون گفتیم: وارد این قریه شوید و از هرکجای آن خواستید به خوشی و فراوانی بخورید و از دروازه آن سجده کنان وارد شوید و بگویید: گناهان ما را بیامرز، تا گناهان شما را بیامرزم و به نیکوکاران پاداش بیشتر خواهیم داد. ﴿۵۹﴾ پس تبدیل نمودند آن ظالمان (فرموده الله را) به سخن دیگر غیر از آنچه به آنها گفته شده بود، پس بر آن ظالمان به سبب اینکه کارهای فاسقانه می کردند عذابی از آسمان نازل کردیم. ﴿۶۰﴾ و چون موسی برای قومش آب خواست، پس ما گفتیم: با عصایت به آن سنگ بزن، پس از آن دوازده چشمه روان شد که هر قبیله جای آب خود را می دانست. بخورید و بنوشید از روزی الله، و همچون تباہکاران در زمین فساد و تباہی نکنید. ﴿۶۱﴾ و چون گفتید: هرگز ما بر یک طعام صبر کرده نمی توانیم، پس از پروردگارت درخواست کن تا از آنچه زمین می رویاند از سبزی و خیار و سیر و عدس و پیاز برای ما بیرون بیاورد. گفت: آیا چیزی را که پست تر است جانشین چیزی می کنید که بهتر است؟! به قریه وارد شوید که آنچه می خواهید در آنجا برایتان است. و مہر خواری و فقر بر آنها زده شد و سزاوار خشم الله گردیدند. این به آن سبب بود که آنها به آیات الله کفر می ورزیدند، و پیغمبران را به ناحق می کشتند، این به آن خاطر بود که آنها نافرمان و متجاوز بودند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّبِيَّةَ مَنْ
 ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ ءَاعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
 فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ
 مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا
 أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
 ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا
 بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا
 تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ
 يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

﴿۶۲﴾ البته آنانکه ایمان آورده‌اند «مسلمانان» و کسانی که یهودی و صابئی و نصرانی بوده‌اند هر کس که به الله و روز قیامت ایمان آورد و عمل نیک انجام دهد اجرشان نزد پروردگارشان است، نه ترسی بر آنها است و نه غمگین می شوند. ﴿۶۳﴾ و چون از شما پیمان محکم گرفتیم و بالای شما کوه طور را برداشتیم (و گفتیم) بگیرید به قوت و کوشش آن کتابی را که به شما داده‌ایم و یاد کنید آنچه در آن است تا پرهیزگار شوید. ﴿۶۴﴾ باز شما بعد از آن پیمان رویگردان شدید، پس اگر فضل الله و مهربانی او بر شما نبود، البته از زیانکاران می شدید. ﴿۶۵﴾ و البته کسانی را از شما که در روز شنبه تجاوز کردند خوب شناختید، پس ما به آنها گفتیم: بوزینه های خوار و ذلیل باشید. ﴿۶۶﴾ پس آن عقوبت را عبرتی برای حاضران و آیندگان و پندی برای پرهیزگاران قرار دادیم. ﴿۶۷﴾ و یاد آور شوید هنگامی که موسی به قومش گفت: البته الله به شما دستور می دهد تا گاوی را ذبح کنید، گفتند: آیا ما را مورد استهزاء قرار می دهی؟ موسی گفت: پناه می برم به الله از اینکه از جاهلان باشم. ﴿۶۸﴾ گفتند: از پروردگارت درخواست کن که برای ما بیان کند آن گاو چگونه است؟ گفت: او می گوید آن گاوی است نه پیر و نه جوان بلکه میان آن دو است. پس آنچه به شما فرمان داده می شود، بجا آورید. ﴿۶۹﴾ (باز) گفتند: از پروردگارت درخواست کن که برای ما بیان کند رنگ آن چگونه است؟ گفت: او می فرماید: آن گاوی است زرد رنگ که بینندگان را شاد می کند.

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
 إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٦﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ
 تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا
 آلَئِن جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٧﴾ وَإِذْ
 قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ
 ﴿٧٨﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ
 ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٩﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِن مِّن الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
 مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِن مِنْهَا لَمَا يَشْقُقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِن
 مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
 ﴿٨٠﴾ * أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
 يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرِفُونَهُ مِمَّن بَعْدَ مَا عَقِلُوهُ وَهُمْ
 يَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾ وَإِذْ لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا
 خَلَا بِبَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ
 عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٢﴾

﴿۷۰﴾ (بار دیگر به موسی) گفتند: از پروردگارت برای ما بخواه تا برای ما بیان کند که آن چگونه است، چون گاو بر ما مشتبّه شده است و ما اگر الله بخواهد حتماً راهیاب خواهیم شد. ﴿۷۱﴾ موسی گفت: الله می‌فرماید: آن گاوی است که نه رام است که زمین را قلبه کند، و نه آبیاری کند کشتزار را، بی‌عیب و یک رنگ است. گفتند: اکنون سخن حق را بیان کردی، پس آن را ذبح کردند و نزدیک بود این کار را نکنند. ﴿۷۲﴾ و (سبب امر به ذبح گاو این بود که) وقتی فردی را کشتید و در (بارهٔ قاتل) آن اختلاف کردید و الله ظاهرکنندهٔ چیزی بود که آنرا پنهان می‌کردید. ﴿۷۳﴾ پس حکم کردیم که بزئید جسم مقتول را به یک حصّه از گوشت گاو، این چنین الله مرده‌ها را زنده می‌کند و به شما نشانه‌های قدرت خود را نشان می‌دهد تا بفهمید. ﴿۷۴﴾ پس از آن، دل‌های شما سخت شد، مانند سنگ یا سخت‌تر (از سنگ). و بعضی از سنگ‌هاست که از آن نهرها جاری می‌شود، و بعضی از آنها است که می‌شگافد و آب از آن بیرون می‌آید، و بعضی از آنها است که از ترس الله زیر می‌افتد، و الله از آنچه می‌کنید غافل نیست. ﴿۷۵﴾ پس آیا شما (مسلمانان) طمع دارید که یهودیان به شما ایمان آورند در حالیکه گروهی از ایشان کلام الله را می‌شنوند. باز آن را پس از فهمیدنش، تحریف می‌کنند با آنکه حق را می‌دانستند؟ ﴿۷۶﴾ و چون با مؤمنان روبرو شوند، گویند: ایمان آورده‌ایم و چون با همدیگر به خلوت روند، گویند: آیا آنچه را الله برایتان (در بارهٔ محمد در تورات) آشکار کرده است با آنان در میان می‌گذارید تا در پیشگاه الله با آن بر شما حجت آورند، آیا نمی‌فهمید؟

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
 وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّهُمْ
 إِلَّا يُظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ
 ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْتَرَوْا بِهِ ثُمَّ قَلِيلًا
 فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ
 ﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ
 أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ وَآمُرُ
 تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً
 وَأَحْطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
 مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ
 إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا
 لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ
 تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

﴿۷۷﴾ آیا نمی دانند که الله آنچه را پنهان می کنند و آنچه را آشکار می کنند می دانند؟. ﴿۷۸﴾ و بعضی از آنان ناخوان هستند که کتاب الله را جز آرزوهای خود نمی دانند و تنها از گمان کار می گیرند. ﴿۷۹﴾ پس وای بر کسانی که کتاب را با دست های خود می نویسند باز می گویند: این از جانب الله است، تا آن را به بهای اندکی بفروشند، پس وای بر آنها از آنچه دست های شان نوشت و وای بر آنان از آنچه (از این راه) بدست می آورند. ﴿۸۰﴾ و گفتند: آتش دوزخ جز چند روزی به ما نمی رسد. بگو: آیا از الله عهدي گرفته اید که الله هرگز در وعده خود خلاف نخواهد کرد یا اینکه بر الله چیزهایی را نسبت می دهید که به آن علم ندارید؟. ﴿۸۱﴾ بلی! هر که کار بد کند و او را گناهانش احاطه کند، پس همین گروه یاران دوزخ اند که در آن تا ابد می باشند. ﴿۸۲﴾ و آنانکه ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، همین گروه اهل جنت اند که در آن همیشه می باشند. ﴿۸۳﴾ و یاد آور شو این را که از اولاد یعقوب عهد محکم گرفتیم که به جز الله چیزی را عبادت نکنید، و با پدر و مادر و با خویشاوندان و با یتیمان و ناتوانان نیکی کنید، و با مردم سخن نیک بگویید، و نماز را برپا کنید، و زکوت را بدهید، اما شما (با آنکه عهد بستید) جز عده کمی از شما همه پشت گردانیدید.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرُجُونَ
 أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ ثُمَّ أَقَرَّرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
 ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتَخْرُجُونَ فَرِيقًا
 مِنْكُمْ مِنْ دِينِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
 وَإِنْ يَأْتُواكُمْ أُسْرَى تَقْدُواهُمْ وَهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
 إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
 فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ
 ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
 بِالرُّسُلِ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ
 اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
 غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

﴿۸۴﴾ و یاد آور شوید هنگامی را که از شما پیمان گرفتیم که خون یکدیگر را نریزید و یکدیگر را از سر زمینتان بیرون نکنید باز شما (به این پیمان) اقرار کردید، در حالیکه خود بر آن گواھید. ﴿۸۵﴾ باز این شما هستید که یکدیگر را می کشید و گروهی از خودتان را از سرزمین و خانه هایشان بیرون می کنید و علیه آنها به گناه و تجاوز یکدیگر را مدد می کنید. و اگر به اسارت پیش شما بیایند فدیہ می دهید و آنان را آزاد می کنید حال آنکه بیرون کردن آنها بر شما حرام است. آیا به بخشی از کتاب (تورات) ایمان می آورید و به بخشی کفر می ورزید؟ برای کسی از شما که در دنیا چنین کند جز خواری و رسوایی نیست و روز قیامت به سخت ترین شکنجه و عذاب برگردانیده می شوند، و الله از آنچه انجام می دهید غافل نیست. ﴿۸۶﴾ این گروه همان کسانی هستند که زندگی دنیا را به عوض آخرت خریدند، پس عذاب آنان تخفیف نمی یابد و مدد نخواهند شد. ﴿۸۷﴾ و البته به موسی کتاب دادیم و در پی او پیغمبرانی را فرستادیم، و به عیسی پسر مریم معجزات و دلایل روشنی دادیم و او را به وسیله روح القدس (جبرئیل) تایید کردیم، آیا هرگاه پیغمبری پیش شما (احکامی) به خلاف میل و آرزویتان آورد سرکشی کردید، پس گروهی (از پیغمبران) را تکذیب کردید و گروهی را کشتید؟ ﴿۸۸﴾ و گفتند که دل های ما دارای غلاف و پرده است، (که حق را نمی فهمیم؛ حال آنکه در دل هایشان پرده نیست) بلکه الله آنها را به سبب کفر شان از رحمت خود دور کرده است، پس بسیار کم از آنها ایمان می آرند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ
﴿٨٩﴾ بِسْمَا أَشْتَرُوا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
بَغْيًا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
فَبَاءُوا وَبَغَضِبَ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ
﴿٩٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ * وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا
مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قُلُوبَكُمْ لِمَا نَسْمِعُكُمْ وَأَعِصِيْنَا
وَأَشْرِكُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِسْمَا
يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيْمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

﴿۸۹﴾ و چون کتابی از جانب الله پیش آنها آمد که تصدیق کننده کتابی بود که با خود داشتند در حالیکه پیش از آن بر کافران طلب فتح می کردند، پس وقتی پیش آنها آمد، آنچه را که از قبل شناخته بودند انکار کردند، پس لعنت الله بر کافران باد. ﴿۹۰﴾ بد است آنچه که خود را به آن فروختند و آنچه را الله نازل کرده بود به سبب حسد انکار کردند، (و این به آن خاطر بود که می گفتند:) چرا الله فضل خود را بر هرکس که بخواهد نازل می کند؟ پس به خشمی بر خشم دیگر گرفتار شدند و برای کافران عذاب رسواکننده ای است. ﴿۹۱﴾ و چون به آنها گفته شود به آنچه الله نازل کرده است ایمان بیاورید، گویند: به آنچه بر ما نازل شده است ایمان می آوریم، و به غیر آن کفر می ورزند، حال آنکه آن (چه الله بر پیغمبر نازل کرده است) حق، و تصدیق کننده چیزی است که با آنهاست. بگو: پس چرا پیش از این پیغمبران الله را می کشتید، اگر مؤمن هستید؟ ﴿۹۲﴾ و البته موسی با معجزات روشن پیش شما آمد، باز پس از او گوساله را پرستیدید، در حالی که ظالم بودید. ﴿۹۳﴾ و یاد آور شوید وقتی که از شما پیمان محکم گرفتیم و کوه طور را بر سرتان بلند کردیم. آنچه را به شما داده ایم محکم بگیرید و بشنوید. گفتند: شنیدیم (مگر) نافرمانی کردیم و به سبب کفرشان محبت گوساله در دل هایشان جای گرفته بود. بگو: ایمانتان شما را به بد چیزی امر می کند اگر مؤمن هستید.

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ
 دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥﴾ وَلَنْ
 يَتَمَنَّوَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
 ﴿١٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
 يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍ لَهُ مِنَ
 الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ
 كَانَ عَدُوًّا لِلْجَبْرِيلِ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ وَ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ
 اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ
 ﴿١٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
 وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا
 إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾
 أَوْ كَلَّمَآ عَهْدًا وَعَهْدًا تَبَذَّهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
 لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْمَلُونَ ﴿٢١﴾

﴿۹۴﴾ بگو: اگر دار آخرت (جنت) در نزد الله خالص برای شما باشد بدون شراکت دیگر اهل ادیان، پس مرگ را آرزو کنید اگر در دعوی خود صادق هستید (تا که به جنت زود برسید). ﴿۹۵﴾ و هرگز مرگ را آرزو نکنند به سبب آن گناهی که بدست خود تقدیم کرده‌اند، و الله به حال ظالمان داناست. ﴿۹۶﴾ و آنها (یهود) را حریص‌ترین مردم بر زندگی دنیا خواهی یافت، حتی حریص‌تر از مشرکین، هر یک از آنان دوست دارد که هزار سال عمر کند، با اینکه اگر چنین عمری به وی داده شود او را از عذاب نجات نمی‌دهد و الله به آنچه می‌کنند بیناست. ﴿۹۷﴾ بگو: هرکس که دشمن جبریل باشد، همانا او قرآن را به اذن الله بر قلب تو نازل کرده است، در حالیکه تأیید کننده کتابهایی است که در پیش آنان است و برای مؤمنان هدایت و بشارت است. ﴿۹۸﴾ هرکس که دشمن الله و فرشته‌ها و پیغمبران و جبریل و میکائیل باشد پس البته الله دشمن کافران است. ﴿۹۹﴾ و البته آیت‌های روشن و بیانگر حق را بر تو نازل کردیم، و از آن آیات انکار نمی‌کند مگر فاسقان (نافرمانان). ﴿۱۰۰﴾ چرا هرگاه عهد محکم بستند (باز) گروهی از آنها آن را به دور انداخته و شکستند؟ بلکه بیشتر ایشان ایمان نمی‌آرند. ﴿۱۰۱﴾ و چون پیغمبری از جانب الله نزد آنها آمد که تصدیق کننده چیزی بود که با خود داشتند، گروهی از اهل کتاب، کتاب الله (قرآن) را پشت سرشان انداختند گویا (از آن هیچ) نمی‌دانند.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ۖ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَنُ وَلَا كَنَّ الشَّيَاطِينُ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَرْوَتَ
وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
وَزَوْجِهِ ۖ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
اشْتَرَاهُ مَالَهُ ۚ وَفِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٧٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا
لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٧٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ مَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٧٥﴾

﴿۱۰۲﴾ و پیروی کردند از آنچه شیاطین در روزگاز فرمانروایی سلیمان می خواندند، و سلیمان کفر نورزید، (و سحر و جادو نیاموخت) بلکه شیاطین کفر ورزیدند که به مردم جادو می آموختند و (نیز از) آنچه بر آن دو فرشته، هاروت و ماروت در بابل نازل شده بود پیروی می کردند. و این دو هیچ کسی را چیزی نمی آموختند مگر آنکه می گفتند: ما وسیله آزمایش شما هستیم، پس کافر مشو. و مردم از آنان چیزی می آموختند که با آن بین مرد و همسرش جدایی می افکندند و آنان به کسی زیانی نمی رساندند مگر به اذن الله و چیزی را می آموختند که به آنها زیان می رساند و به آنها سودی نمی رساند. و به خوبی می دانستند که هرکس خریدار آن باشد در آخرت بهره ندارد، و چه بد بود آنچه به جان خریدند اگر می دانستند. ﴿۱۰۳﴾ و اگر آنها ایمان می آوردند و پرهیزگاری می کردند یقیناً ثوابی که نزد الله هست برایشان بهتر بود، اگر این را می دانستند. ﴿۱۰۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، پیغمبر را به لفظ «رَاعِنَا» (ما را رعایت کن) خطاب نکنید (بلکه)، بگوئید (در خطاب خود) «انظُرْنَا» (ما را نظر کن) و بشنوید (گفته او را چون کلمه توهین آمیز در مقابل پیغمبر کفر است) و برای کفار عذاب دردناک است. ﴿۱۰۵﴾ کافرانِ اهل کتاب و مشرکین دوست ندارند که خیری از جانب پروردگارتان بر شما نازل شود، و الله هرکسی را که بخواهد به رحمت خویش اختصاص می دهد و الله دارای فضل بزرگ است.

* مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا
 أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ
 اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ
 اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٧﴾ أَمْ تَرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ
 كَمَا سَأَلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِلِإِيْمَنِ
 فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٨﴾ وَكَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
 لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيْمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا
 مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا
 وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا
 لِأَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿٢٠﴾ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا
 أَوْ نَصْرَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ
 عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٢﴾

﴿۱۰۶﴾ هر آیه ای را که نسخ کنیم یا آن را (از حافظه تو) فراموش گردانیم بهتر از آن یا مانند آن را می آوریم، آیا نمی دانی که الله بر هر چیز قادر است؟ ﴿۱۰۷﴾ آیا نمی دانی (ای مخاطب) که پادشاهی آسمان ها و زمین از الله است و برای شما جز او هیچ کارساز و مددگاری نیست. ﴿۱۰۸﴾ آیا از پیغمبرتان همان را می خواهید که پیش از او از موسی خواسته شد؟ و هرکسی کفر را جانشین ایمان گرداند به راستی که از راه راست گمراه شده است. ﴿۱۰۹﴾ بسیاری از اهل کتاب به خاطر حسدی که در دل دارند دوست دارند که شما پس از ایمان آوردنتان کافر شوید پس از اینکه حق برایشان روشن گردید، پس گذشت و چشم پوشی کنید تا الله فرمان خود را بیاورد. البته الله بر هر چیزی تواناست. ﴿۱۱۰﴾ و (در اصلاح خود کوشیده) نماز را برپا کنید و زکوت را بدهید و آنچه شما از خوبی و خیر برای خودتان پیش می فرستید، آن را نزد الله خواهید یافت. چون الله به آنچه می کنید بیناست. ﴿۱۱۱﴾ و گفتند: (یهود و نصارا) هرگز کسی وارد بهشت نمی شود مگر آنکه یهودی یا نصرانی باشد، این آرزوی آنهاست، بگو دلیل خود را بیاورید اگر در دعوی خود صادق هستید. ﴿۱۱۲﴾ بلی! هرکس که مخلصانه روی به الله کند (و منقاد اوامر او گردد) در حالیکه نیکوکار باشد، پس پاداش او نزد پروردگارش است، و نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می گردند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ النَّصْرَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصْرَى
لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ
قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ
مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا
أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ
وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولَّوْا فَشَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ ۖ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَلْبَتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ
وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَهَتْ
قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

﴿۱۱۳﴾ ویهودی‌ها گفتند که نصارا بر چیزی (از حق) نیستند (که قابل اعتماد باشد) و نصارا گفتند که یهودی‌ها بر چیزی (از حق) نیستند (که قابل اعتماد باشد) در حالیکه هر دو کتاب الله را تلاوت می‌کنند (و می‌دانند که عقیده هر دو خلاف کتاب الله است) همچنین آنانکه (کتاب آسمانی را) نمی‌دانند مانند سخن آنها را گفتند، پس الله حکم خواهد کرد در میان ایشان در روز قیامت در باره چیزیکه در آن اختلاف می‌کردند. ﴿۱۱۴﴾ و کیست ظالم‌تر از کسیکه نگذارد در مساجد الله نام او برده شود و در ویرانی آن بکوشد؟ همان گروه را لایق نبود که داخل شوند در مسجدها مگر اینکه ترسان باشند (از عقوبت الهی)، (پس) برای آنها در دنیا رسوائی است و در آخرت عذاب بزرگ در پیش دارند. ﴿۱۱۵﴾ (با بند کردن مساجد، عبادت الله بند نمی‌شود زیرا) برای الله است جانب مشرق و جانب مغرب، پس به هر طرف که روی کنید (برای عبادت الله) همانجاست روی الله؛ همانا الله دارای فضل گشاده و داناست. ﴿۱۱۶﴾ و گفتند: الله فرزندی برای خود برگزیده است، او پاک و منزّه است. بلکه آنچه در آسمان‌ها و زمین است از اوست، و همه فرمانبردار او هستند. ﴿۱۱۷﴾ به وجود آورنده آسمان‌ها و زمین (از عدم و بدون هیچ نمونه) است و چون ایجاد چیزی را فیصله کند، به آن می‌گوید: «باش»، پس می‌شود. ﴿۱۱۸﴾ و آنان که نمی‌دانند، گفتند: چرا الله با ما سخن نمی‌گوید یا معجزه روشنی برای ما نمی‌فرستد؟ کسانی که پیش از آنها بودند مانند سخن آنها را گفتند، دل‌هایشان شبیه همدیگر است. به راستی که آیات را برای قومی روشن ساخته‌ایم که یقین دارند. ﴿۱۱۹﴾ یقیناً ما تو را به حق مژده دهنده و بیم دهنده فرستادیم، و درباره دوزخیان از تو پرسیده نخواهد شد.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ
 إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي
 جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ
 يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَبْنِي إِسْرَءِيلُ أَذْكَرُوا نِعْمَتِي
 الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْهِمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا
 لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا
 شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ * وَإِذْ أَبْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ
 فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ
 لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ
 وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ
 ﴿١٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ
 مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
 فَأُمْتُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

﴿۱۲۰﴾ و یهود و نصارا هرگز از تو راضی نخواهند شد تا اینکه از دینشان پیروی کنی. بگو: البته هدایت الله هدایت حقیقی است. و اگر از خواهشات و آرزوهایشان پیروی کنی پس از اینکه علم و آگاهی به تو آمده است، هیچ مددگار و یآوری از جانب الله برایت نخواهد بود. ﴿۱۲۱﴾ کسانی که به آنها کتاب داده‌ایم آن را طوری که حق خواندنش است تلاوت می کنند، ایشان به آن ایمان می آورند و هرکس به آن کفر ورزد پس آنان زیانکاران اند. ﴿۱۲۲﴾ ای فرزندان یعقوب! یاد کنید نعمت مرا که به شما ارزانی داشتم و اینکه شما را بر جهانیان (همعصر تان) برتری دادم. ﴿۱۲۳﴾ و (نیز) بترسید از روزی که کسی به داد کسی نمی رسد و بدلی از آن پذیرفته نمی شود و شفاعت به او سودی نمی رساند، و نه آنها یاری خواهند شد. ﴿۱۲۴﴾ و چون ابراهیم را پروردگارش با کلماتی امتحان کرد و آن را به طور کامل انجام داد. الله فرمود: تو را پیشوای مردم قرار می دهم، گفت: و از دودمان من (نیز پیشوایان مقرر کن) فرمود: عهد من به ظالمان نمی رسد. ﴿۱۲۵﴾ و باز یاد آور شوید وقتی که خانه کعبه را محل اجتماع مردم و جای امنی برای شان قرار دادیم. و گفتیم از مقام ابراهیم جای نماز بگیرید. و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم تا خانه مرا برای طواف کنندگان و معتکفان و رکوع کنندگان و سجده کنندگان پاکیزه گردانید. ﴿۱۲۶﴾ و یاد آور شوید وقتی ابراهیم گفت: ای پروردگارم! اینجا (مکه) را شهر امن بگردان و از اهلش هر آن کس که به الله و روز آخرت ایمان آورد از میوه ها به او روزی ببخش. الله فرمود: و هرکس که کفر ورزد او را مدت اندکی بهره مند می گردانم، باز او را به عذاب آتش ناچار می سازم و بد جای بازگشت است دوزخ.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِ مَا لَكَ قَالَ أَسْمَتُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَبْنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُهَا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

﴿۱۲۷﴾ (و یاد آور شوید) وقتی که ابراهیم و اسماعیل اساس و پایه‌های خانه کعبه را بلند می‌کرد و (گفتند: ای پروردگار ما! (بنای کعبه را) از ما قبول کن، چون تو شنوا و دانایی. ﴿۱۲۸﴾ ای پروردگار ما، ما را فرمانبردار خود بگردان، از فرزندان ما ملتی فرمانبردار پدید آور و به ما طرز عبادت ما را نشان ده، و توبه ما را قبول کن، چون تویی قبول کننده توبه (و) بسیار مهربان. ﴿۱۲۹﴾ ای پروردگار ما! در میان اولاد من پیغمبری از جنس خود شان بفرست که آیات ترا بر آنها تلاوت کند و به آنها کتاب آسمانی و حکمت (علم و دانش آن) را بیاموزد و آنها را پاک سازد، یقیناً تویی بسیار غالب و با حکمت. ﴿۱۳۰﴾ و کیست که روی گرداند از دین ابراهیم بجز آنکه خود را خوار دانسته و نشناسد، و البته برگزیدیم ابراهیم را در دنیا، و یقیناً او در آخرت نیز از نیکان خواهد بود. ﴿۱۳۱﴾ (به یاد آور وقتی را که) پروردگارش حکم کرد که فرمان بردار (اوامر) شو، ابراهیم گفت: فرمان بردار شدم برای پروردگار جهانیان. ﴿۱۳۲﴾ و ابراهیم و یعقوب پسرانشان را به آن وصیت کردند که ای فرزندان! الله دین را برایتان برگزیده است پس نمیرید مگر اینکه مسلمان باشید. ﴿۱۳۳﴾ آیا شما حاضر بودید وقتی که مرگ یعقوب فرا رسید؟ وقتی به پسران خود گفت که بعد از من چه چیز را عبادت می‌کنید؟ گفتند: معبودت را، و معبود پدرانت ابراهیم و اسماعیل و اسحاق را می‌پرستیم که معبودی یگانه است و ما فرمانبردار او هستیم. ﴿۱۳۴﴾ آنها امتی بودند که در گذشتند و اعمالشان به سود خودشان است و اعمال شما، به سود خودتان است؛ و شما مسؤول اعمال آنها نخواهید بود.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
 حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا
 أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ
 رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
 فَإِنِ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ أُهْتَدَ وَابٌّ تَوَلَّوْا
 فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
 ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ
 عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتَحَاجُّونَنِي فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّكُمْ
 وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾
 أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ
 اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
 وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُشْعَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

﴿۱۳۵﴾ و (اهل کتاب) گفتند: یهودی یا نصرانی باشید تا هدایت شوید، بگو: بلکه دین ابراهیم (را انتخاب می‌کنم) که از ادیان باطل رویگردان و یکتاپرست بود و از مشرکان نبود. ﴿۱۳۶﴾ شما بگوید که ما ایمان آوردیم به الله و به آنچه نازل شده به ما، و به آنچه نازل شده به ابراهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب، و به نوادگان یعقوب، و ایمان آوردیم به آنچه که به موسی و عیسی داده شده، و به آنچه پیغمبران از جانب پروردگارشان دریافت کرده‌اند، و (در ایمان آوردن) میان هیچ یک از آنان فرق نمی‌گذاریم و ما تنها به اوتعالی متقادیم و بس. ﴿۱۳۷﴾ پس اگر ایمان آورند (اهل کتاب) مثل ایمان شما (اصحاب پیغمبر) پس یقیناً راه‌یاب شده‌اند، و اگر اعراض نمودند پس جز این نیست که آنها در مخالفت و ستیز قرار دارند، پس الله تو را (از شر آنها) کفایت می‌کند و الله شنوای داناست. ﴿۱۳۸﴾ (و بگوید) این است رنگ آمیزی الهی (که برترین رنگهاست)، و کیست از الله زیباتر باعتبار رنگ (دین فطرت) ؟ و ما تنها او را عبادت می‌کنیم. ﴿۱۳۹﴾ (ای پیغمبر به اهل کتاب) بگو! آیا در باره الله با ما مجادله می‌کنید؟ در حالیکه که او ربّ ما و ربّ شما هم است، و اعمال ما به سود ماست و اعمال شما به سود شماست، و ما برای اوتعالی اخلاص می‌ورزیم (او را با اخلاص می‌پرستیم). ﴿۱۴۰﴾ آیا (شما اهل کتاب می‌گویید که) ابراهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب و نبیرگان او (همه) یهودی یا نصرانی بودند؟ بگو: آیا شما داناتر هستید یا الله؟ و کیست ظالم‌تر از کسی که شهادتی را که از جانب الله نزد او است کتمان کند؟ و الله غافل نیست از چیزیکه شما می‌کنید. ﴿۱۴۱﴾ آنها امتی بودند که گذشتند، اعمال آنها به سود خود آنهاست و اعمال شما به سود خودتان است و شما درباره اعمال آنها بازخواست نمی‌شوید.

* سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّهُمْ عَن قِبَلِهِمُ الَّذِي كَانُوا
 عَلَيْهِ أَقْلَ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا
 شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا
 جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ الرَّسُولَ
 مِمَّن يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
 هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
 بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ
 فَلَوْلِيتَكَ قِبْلَةٌ تَرْضَاهَا قَوْلٌ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِن آتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 بِكُلِّ آيَةٍ مَّا تَتَّبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتِهِمْ
 وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِن أُنْبِئَتْ أَهْوَاءُ هُمْ مِنْ
 بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

﴿۱۴۲﴾ زودا که مردمان بی‌خرد بگویند چه چیزی بازگردانید مسلمانان را از قبله که بر آن بودند؟ (یعنی از بیت المقدس) بگو: تنها برای الله است جانب مشرق و مغرب (و همه جوانب)، هر کسی را که بخواهد به راه راست هدایت می‌کند. ﴿۱۴۳﴾ و این چنین شما را امت میانه رو گردانیدیم تا شما گواه باشید بر مردمان و پیغمبر (نیز) گواه باشد بر شما، و ما لازم نگردانیدیم قبله را که تو بر آن بودی (بیت المقدس) مگر اینکه بدانیم (با تغییر دادنش) چه کسی از پیغمبر پیروی می‌کند و چه کسی به عقب بر می‌گردد، و اگر چه آن خصلت (پیروی رسول) بسیار دشوار است مگر بر کسانی که الله آنان را هدایت نموده، و الله ایمانتان (یعنی نمازتان) را ضایع نمی‌گرداند، همانا الله نسبت به مردم (مسلمان) مشفق و مهربان است. ﴿۱۴۴﴾ البته ما می‌بینیم متوجه شدن ترا به طرف آسمان، پس حتما متوجه گردانیم ترا به سوی قبله که تو از آن راضی شوی، پس بگردان روی خود را (در نماز) به طرف مسجد الحرام، (کعبه) و شما (مسلمانان هم) هر جا که باشید پس بگردانید (در نماز) روی‌های خود را به طرف آن (کعبه) و البته آنان را که کتاب داده شده می‌دانند که آن (تحویل قبله) حق است از طرف ربّ شان، و الله از آنچه می‌کنند غافل نیست. ﴿۱۴۵﴾ و اگر به اهل کتاب تمامی آیات و معجزات (مطلوبه آنها را) بیاوری باز هم از قبله تو پیروی نمی‌کنند، و نه تو از قبله آنها پیروی می‌کنی، و نه آنها متابعت می‌کنند قبله یکدیگر را، و اگر تو (بالفرض) از خواهشات آنها پس از آگاهی و علمی که به تو رسید، پیروی کنی، البته در آن صورت از جمله ظالمان خواهی بود.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ، كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
 وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ الْحَقُّ
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ
 هُومٌ مَوْلَاهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ
 جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
 فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
 وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
 فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
 وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ، لَعَلَّايَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ
 ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَئِنَّمْ نَعَمْتِي عَلَيْكُمْ
 وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو
 عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَأَذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ
 وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿۱۴۶﴾ آنانی که کتاب را به ایشان داده‌ایم، او (محمد) را می‌شناسند چنانکه فرزندان ایشان را می‌شناسند، و همانا گروهی از آنان حق را پنهان می‌کنند در حالی که می‌دانند.

﴿۱۴۷﴾ حق (در تحویل قبله تنها) از سوی پروردگارت می‌باشد، پس از شک کنندگان مباش. ﴿۱۴۸﴾ و برای هر یک جهت و قبله است که به سوی آن روی می‌آورد، پس در کارهای خیر شتاب کنید، و هر جایی که باشید الله همه شما را یکجا جمع می‌نماید، همانا الله به هر چیز قادر است. ﴿۱۴۹﴾ از هر جا (و از هر شهر و نقطه) که بیرون شوی، پس (به هنگام نماز،) روی خود را به طرف مسجد الحرام بگردان، و البته (قبله بودن آن) حق است از جانب پروردگار تو، و الله از آنچه که شما می‌کنید غافل نیست.

﴿۱۵۰﴾ و از هر جای که تو بیرون شوی (در سفر) پس بگردان روی خود را به سوی مسجد الحرام، و در هر جای که شما باشید (ای مردم) پس بگردانید روی‌های خود را به سوی آن (یعنی کعبه) تا نباشد برای مردم اعتراضی بر شما، مگر آنانکه ظلم کرده‌اند از آنها (اهل کتاب) پس از آنها نترسید و از من بترسید (تحویل قبله یکی برای خوشی پیغمبر بود و دیگر برای اینکه) تا تمام کنم نعمت خود را بر شما، و تا راهیاب شوید.

﴿۱۵۱﴾ همانطور که فرستادیم در میان شما (برای هدایت تان) پیغمبری از جنس خود شما که تلاوت می‌کند بر شما آیات ما را و پاک می‌سازد شما را (از عقائد و اخلاق فاسد) و به شما کتاب و حکمت را می‌آموزد و آنچه را که نمی‌دانستید به شما تعلیم می‌دهد. ﴿۱۵۲﴾ پس شما مرا یاد کنید (به عبادت)، تا من شما را یاد کنم (به اجر و ثواب)، و شکر مرا را بجا آورید و (نعمت‌های) مرا کفران مکنید. ﴿۱۵۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، (در مشکلات و مصائب خود) به وسیله صبر و نماز مدد جویید؛ که (رحمت و نصرت) الله با صابران است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ
لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾
الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
﴿١٥٦﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ * إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرُوءَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا
وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ
لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ
﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَاُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَالْهُكْمُ لِلَّهِ وَحْدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

﴿۱۵۴﴾ و کسانی را که در راه الله کشته می شوند مرده نخوانید. بلکه آنان (در نزد الله) زنده اند، ولی شما (آن زندگی برزخی را) نمی دانید. ﴿۱۵۵﴾ (وقت صبر شما مصیبت های آینده است) البته شما را به چیزی از ترس و گرسنگی و نقصان مالی و جانی و نقصان میوه ها می آزمایشیم، و مژده بده صبرکنندگان را (در برابر این مصائب). ﴿۱۵۶﴾ آنانی را که چون برسد به آن ها مصیبتی گویند: یقیناً ما از الله ایم (و به حکم او آمده ایم) و ما به سوی او باز می گردیم. ﴿۱۵۷﴾ این گروه درود و رحمت الله شامل حالشان است و ایشان اند هدایت شدگان. ﴿۱۵۸﴾ یقیناً صفا و مروه (که جای صبر هاجر است) یکی از نشانه های دین الله اند، پس هرکس که (اراده کند) حج بیت الله یا عمره را، پس نیست گناهی بر او که طواف (سعی) کند در میان این هر دو، و هرکسی (داوطلبانه) کاری نیک انجام دهد، پس یقیناً الله قدرکننده (نیکی او و) داناست. ﴿۱۵۹﴾ البته کسانی که دلایل روشن، و هدایتی را که ما فرستاده ایم پنهان می کنند، بعد از آن که آن را در کتاب برای مردم بیان نموده ایم، آن گروه مورد لعنت الله و لعنت کنندگان قرار می گیرند. ﴿۱۶۰﴾ مگر آنانکه توبه کرده اند، و (عمل خود را) اصلاح کرده اند، و دلائل و هدایت ما را بیان داشته اند، پس توبه آن ها را قبول می کنم، و منام قبول کننده توبه، (و) بی نهایت مهربان. ﴿۱۶۱﴾ البته آنانکه کفر ورزیدند و در حال کفر مردند، لعنت الله و فرشتگان و تمام مردم برایشان باد. ﴿۱۶۲﴾ در آن لعنت همیشه باقی می ماند، نه عذاب آنها تخفیف می گردد و نه به آنان مهلتی داده می شود (که از عذاب بیرون شوند). ﴿۱۶۳﴾ و معبود شما معبودی یگانه است، معبود به حق جز او وجود ندارد، بخشنده مهربان است.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 وَالْفَلَكَ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
 مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
 مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِينَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٥﴾ وَمَنْ النَّاسُ
 مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ
 الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
 إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
 وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ
 لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ
 أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
 يَأْتِيهَا النَّاسُ كُلُّوْا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
 بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

﴿۱۶۴﴾ البته (دلیل وحدانیت الله این است که) در ایجاد کردن آسمانها و زمین، و در اختلاف شب و روز، و در کشتیهای که به نفع مردم در بحر میروند، و در آنچه که نازل کرده است از آسمان از آب، تا زمین را بعد از خشکیدنش با آن زنده کند و انواع جانوران را در آن منتشر سازد، و در در حرکت در آوردن بادها، و در ابری که مسخر کرده شده در بین آسمان و زمین، نشانهها (و دلائل واضح) است (بر قدرت و وحدانیت اوتعالی) برای مردمی که بفهمند (و از عقل کار گیرند). ﴿۱۶۵﴾ و از مردم کسانی هستند که غیر از الله شریکهای میگیرند و آنها را دوست می دارند مانند دوست داشتن الله، و (اما) آنانکه ایمان آورده اند محبتشان به الله شدیدتر است (از محبت مشرکین با شریکهای مقرر کرده خود)، و اگر ظالمان عذاب را ببینند درمی یابند که همه قوت به دست الله است، و (این را هم درمی یابند که) الله سخت عذاب دهنده است. ﴿۱۶۶﴾ وقتی عذاب را مشاهده کنند، پیشوایان (کفر) از پیروان خود بیزاری جویند و پیوند میانشان گسسته شود. ﴿۱۶۷﴾ و پیروان گویند: اگر بار دیگر به دنیا برگردانده شویم، تا از آقایان و رؤسای خود بیزاری جویم، طوریکه اکنون از ما بیزار شده اند، این چنین الله نشان می دهد به آنها اعمال شان را که موجب حسرت ایشان باشد و آنها (پیروان و پیشوایان) از دوزخ بیرون نخواهند شد. ﴿۱۶۸﴾ ای مردم، از آنچه که در زمین حلال و پاکیزه است بخورید، و از گام های شیطان پیروی مکنید؛ همانا او برای شما دشمن آشکار است. ﴿۱۶۹﴾ جز این نیست که شیطان شما را به کارهای بد و به بی حیایی فرمان می دهد، و (فرمان می دهد به) اینکه آنچه را که (عاقبت بد آن را) نمی دانید به الله نسبت دهید.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَن اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

﴿۱۷۰﴾ و هنگامی (به مشرکین) گفته شود که پیروی کنید آن (دینی را) که الله نازل کرده است، (در جواب) گویند: بلکه پیروی می‌کنیم از آنچه که پدران خود را بر آن یافته ایم، (آیا پیروی می‌کنند پدران خود را) اگر چه پدرانشان چیزی را نمی‌فهمیدند و راه یاب نبودند؟ ﴿۱۷۱﴾ مثال کفار مانند حیوانی است که وقتی صدایش کنند نشنود مگر فریاد و آواز را (گویا کافران) کران و گنگان و کوران‌اند، پس (حق و گمراهی را) نمی‌دانند. ﴿۱۷۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، بخورید از چیزهای پاکیزه که به شما روزی داده‌ایم، و شکر الله را بجا آورید، اگر تنها او را عبادت می‌کنید. ﴿۱۷۳﴾ جز این نیست که الله حرام کرده است بر شما (حیوان و پرندۀ) خود مرده و خون و خوک را و آنچه را که نام غیرالله بر او برده شده، پس هر که مجبور شود (به خوردن این چیزها) بدون آنکه (به خوردن آن) علاقه‌مند و تجاوزکار باشد، پس بر وی گناهی نیست، بدون شک الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۷۴﴾ همانا کسانی که آنچه را الله از کتاب (آسمانی) نازل کرده، پنهان می‌کنند و آن را به بهای حقیر (دنیا) می‌فروشند، در شکمهایشان جز آتش چیزی را فرو نمی‌برند و الله در روز قیامت با آنها سخن نمی‌گوید و آنها را پاکیزه نمی‌گرداند و برای آنها عذاب دردناک است. ﴿۱۷۵﴾ آنها همان کسانی هستند که گمراهی را به عوض هدایت و عذاب را به عوض آمرزش خریدند، پس چقدر در برابر آتش صبر و تحمل دارند! ﴿۱۷۶﴾ این عقوبت به سبب آن است که الله کتاب را به حق نازل کرده است و کسانی که در کتاب اختلاف کردند در ستیزهٔ عمیق قرار دارند.

* لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
 وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآلَمَلَئِكَهٖ
 وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
 وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ
 الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
 وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ
 صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ
 عَلَيْكُمُ الْقَصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ
 بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبَعْهُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَّاهُ
 إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ
 بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَتَأُولَى
 الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ
 أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ
 فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

﴿۱۷۷﴾ نیکی (تنها) این نیست که روی خود را به طرف مشرق و یا به طرف مغرب بگردانید، لیکن نیکوکار کسی است که به الله و روز قیامت و فرشتگان و کتاب‌های الله و پیغمبران ایمان آورد، و مال (خود) را (در راه الله) با وجود دوست داشتن آن به خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و مسافران و گداها، و در آزاد نمودن برده‌ها (یا قرض داران) دهد، و نماز را برپا کند و زکوت را بدهد، و وفا کنندگان به عهد خود چون عهد کنند، و صبرکنندگان در وقت تنگدستی و سختی و در وقت جهاد، این گروه کسانی اند که (در دعوای ایمان خود) راست گفتند و همین گروه پرهیزگارانند. ﴿۱۷۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در مورد کشته شدگان، قصاص بر شما مقرر شده است، آزاد در مقابل آزاد، و برده در مقابل برده، و زن در مقابل زن، پس هرکسی که از جانب برادرش برای او چیزی بخشوده شد، به خوبی پیروی کند و به نیکی دیه را به او بپردازد. این تخفیف و رحمتی از جانب پروردگارتان برای شماست، پس هرکس بعد از این (پس از گرفتن خونیه‌ها) تجاوز کرد، پس برای او عذاب دردناک است. ﴿۱۷۹﴾ و برای شما در اجرای قصاص زندگانی است ای خردمندان، تا پرهیزگار شوید (و از قتل یکدیگر اجتناب ورزید). ﴿۱۸۰﴾ بر شما فرض شده است که هرگاه مرگ یکی از شما فرا رسید اگر مالی باقی بگذارد، برای پدر و مادر و خویشاوندان به طور شایسته وصیت کند، و این حقی بر پرهیزگاران است. ﴿۱۸۱﴾ پس هرکس آن (وصیت) را پس از شنیدنش تغییر داد، پس گناهِش تنها بر کسانی است که آن را تغییر می‌هند. یقیناً الله شنوای داناست.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمْ الصَّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ
مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى
الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا
فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا
هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ
عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلَعَالِهِمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

﴿۱۸۲﴾ پس کسیکه بخاطر ترس از خطا یا ظلم وصیت‌کننده (وصیت را تبدیل و اصلاح کند) تا صلح را در میان آن‌ها برقرار کند پس بر وی گناهی نیست، بی گمان الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۸۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، روزه بر شما فرض شده است طوری که فرض شده بود بر آنانکه پیش از شما بودند، تا پرهیزگار شوید. ﴿۱۸۴﴾ (روزه در) روزهای معدود (بر شما فرض است)، پس هر کسی از شما مریض یا در سفر باشد پس بر او شمردن روزهای دیگر (قضای روزه) لازم است، و بر آنانکه طاقت روزه گرفتن را ندارند، فدیة لازم است به اندازهٔ خوراک یک مسکین، پس هرکس به خوشی خود کار نیک بکند پس آن برای او بهتر است، و روزه داشتن برای شما بهتر است اگر بدانید (ثواب آن را). ﴿۱۸۵﴾ ماه رمضان ماهی است که در آن قرآن نازل شده است، کتابی که هدایتگر مردم است و متضمن نشانه‌های آشکار هدایت و فرقان است. پس هر کس از شما در ماه رمضان حاضر و مقیم باشد، آن را روزه بگیرد، و هرکس که بیمار یا مسافر باشد، پس تعدادی از روزهای دیگر را روزه بگیرد، الله برای شما آسانی می‌خواهد و برای شما دشواری نمی‌خواهد، تا شمار روزها را کامل کنید و الله را به سبب آنکه شما را هدایت کرده است به بزرگی یاد کنید، و باشد که شکرگزار باشید. ﴿۱۸۶﴾ و چون بندگانم دربارهٔ من از تو سوال کنند، پس (به ایشان بگو) من به آن‌ها نزدیک‌ام و دعای دعاکننده را هرگاه مرا بخواند قبول می‌کنم، پس باید آن‌ها (نیز) فرمان مرا قبول کنند، و باید به (وحدانیت) من یقین داشته باشند تا راه یابند (و کامیاب شوند).

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ
بَشِّرُوهُمْ وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ
الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُمْ وَأَنْتُمْ
عَاكِفُونَ فِي الْمَسَجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَآ إِلَى الْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿١٨٨﴾ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ
وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ
مَنْ اتَّقَىٰ وَأَتَى الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَتَقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يُقَتِّلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

﴿۱۸۷﴾ همبستری با زنانان در شب روزه برای شما حلال شد، شما لباس آنها هستید و آنها لباس شما هستند، الله می‌داندست که شما در حق خود خیانت می‌کردید، پس توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت. پس اکنون با آنها همبستری کنید و آنچه را که الله برایتان مقرر نموده طلب نمایید، و بخورید و بیاشامید تا رشته سفید از رشته سیاه برایتان روشن شود، باز روزه را تا شب کامل کنید، و در حالیکه در مساجد به اعتکاف نشسته‌اید با زنان مقاربت نکنید. این حدود الله است، پس به آن نزدیک نشوید. این چنین الله آیات خود را برای مردم بیان می‌کند تا پرهیزگار شوند. ﴿۱۸۸﴾ و مال‌های یکدیگرتان را در میانتان به ناحق نخورید و آن را به حکام تقدیم نکنید تا بخشی از اموال مردم را به گناه بخورید، در حالیکه شما (هم) می‌دانید. ﴿۱۸۹﴾ درباره (اوضاع مختلف) هلال‌های ماه از تو می‌پرسند، بگو: (اوضاع هلال‌ها) برای شناختن اوقات مردم است، و (خصوصاً برای معرفت وقت) حج است، و نیکی این نیست که (مانند عهد جاهلیت در حالت احرام) از پشت خانه‌ها وارد منازل شوید و لیکن نیکی، نیکی کسی است که تقوی پیشه کند، و از دروازه خانه‌ها وارد آن شوید، و از الله بترسید (و کارها را بر عکس فرموده الله انجام ندهید) تا کامیاب شوید. ﴿۱۹۰﴾ و در راه الله با کسانی که با شما می‌جنگند، بجنگید و تجاوز نکنید، چرا که الله تجاوز کنندگان را دوست نمی‌دارد.

2.

﴿۱۹۱﴾ و آنان (مشرکان) را در هر جایی که بیابید بکشید، و آنها را از همان جای که شما را بیرون کرده بودند بیرون کنید، و فتنه (کفر و شرک) از قتل بدتر است، و با مشرکان در نزد مسجد الحرام نجنگید تا آنکه ایشان با شما بجنگند، پس اگر با شما (در آنجا) جنگ کردند پس آنها را بکشید، اینچنین است سزای کافران. ﴿۱۹۲﴾ پس اگر (از شرک و جنگ) دست برداشتند (الله توبه آنها را قبول می کند) چون الله بسیار آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۱۹۳﴾ و با آنها بجنگید تا فتنه (کفر و شرک) باقی نماند و دین همه برای الله باشد (و مردم تنها الله را عبادت کنند)، پس اگر از کفر و شرک خود دست برداشتند (با آنها کاری نداشته باشید چرا که) روا نیست تجاوز مگر بر ظالمان (و ایشان از ظلم خود دست برداشتند). ﴿۱۹۴﴾ (جنگ در) ماه حرام در مقابل (جنگ در) ماه حرام (جائز) است، چونکه از بی حرمتی مقدسات قصاص گرفته می شود، پس هرکس بر شما تجاوز کرد به مانند آنچه که به شما تجاوز کرده است به او تجاوز کنید و از الله بترسید، و بدانید که (مدد) الله با پرهیزگاران است. ﴿۱۹۵﴾ و در راه الله انفاق کنید و خود را با دستهایتان (به وسیله بخل) در هلاکت میندازید، و نیکی کنید، زیرا الله نیکی کنندگان را دوست می دارد. ﴿۱۹۶﴾ و حج و عمره را برای الله به اتمام برسانید، و اگر بازداشته شدید، هر آنچه از قربانی میسر است، ذبح کنید و سرهایتان را نتراشید تا وقتی که قربانی به جایگاه خود برسد، و هرکس از شما بیمار باشد یا آزاری در سر داشته باشد، و سر خود را بتراشد بر اوست که فدیهای بدهد، از قبیل روزه یا صدقه یا قربانی، و چون امنیت و آسایش یافتید، پس هرکس پس از عمره قصد حج کند بر اوست که هر آنچه میسر است قربانی کند و کسی که قربانی نیافت سه روز در حج روزه بگیرد، و هفت روز وقتی که برگشتید روزه بگیرید، این ده روز کاملی است. این (حج تمتع) برای کسی است که خانواده او اهل مسجدالحرام نباشد. (یعنی ساکن مکه نباشد). و از الله بترسید و بدانید که الله عقوبت سخت دارد.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا
 رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَاتَفَعَلُوا مِنْ
 خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ
 وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
 أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ
 عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ
 وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الضَّالِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
 النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
 فَإِذَا قَضَيْتُمْ مِنْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
 آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
 رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ
 ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
 وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ أُولَئِكَ
 لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

﴿۱۹۷﴾ (برای ادای) حج ماه‌های معلوم و معین است، پس هر که در آن ماه‌ها ادای حج را بر خود فرض گرداند پس (بداند که) برای او جماع و گناه و جنگ و جدال در ایام حج جائز نیست (زیرا این‌ها منافی حج‌اند) و هر چه می‌کنید از کارهای نیک الله آن را می‌داند، و (در سفر حج با خود) توشه گیرید، و بهترین توشه پرهیزگاری است و از (عذاب) من بترسید ای صاحبان خرد. ﴿۱۹۸﴾ بر شما گناهی نیست که (در ایام حج) از پروردگار خود فضل و رزق طلب کنید (تجارت کنید)، پس چون از عرفات بازگشتید الله را نزد مشعر الحرام (مزدلفه) یاد کنید، او را یاد کنید چنانکه شما را هدایت کرده است، هر چند که پیش از آن از جمله گمراهان بودید. ﴿۱۹۹﴾ باز از همان جا که مردم روانه می‌شوند، شما نیز روانه شوید و از الله آمرزش بخواهید چرا که الله بسیار آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۲۰۰﴾ پس چون مناسک حج تان را ادا کردید پس الله را یاد کنید همانطور که پدران تان را یاد می‌کنید، بلکه بیشتر از آن، پس از مردمان کسی هست که می‌گوید: ای پروردگار ما! به ما در این دنیا نعمت و نیکی بده و در آخرت برای او هیچ سهمی نیست. ﴿۲۰۱﴾ و از مردمان (حاجیان) کسی هست که می‌گوید: ای پروردگار ما! در این دنیا به ما خیر و خوبی بده و در آخرت نیز خیر و خوبی بده، و ما را از عذاب دوزخ نگهدار. ﴿۲۰۲﴾ این گروه از آنچه که کرده‌اند حصه و بهره می‌برند، و الله زود حساب گیرنده (اعمال بندگان خود) است.

*وَأَذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
 يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ
 اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
 ﴿١٣﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿١٤﴾
 وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
 وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿١٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ
 أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ وَجْهَهُمُ اللَّيْسُ
 الْمِهَادُ ﴿١٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
 مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
 الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٨﴾ فَإِن زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ
 مَا جَاءَ تَكُفُّوا عَنِ الْبَيْتِ فَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 ﴿٢٩﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ
 وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تَرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٣٠﴾

﴿۲۰۳﴾ و الله را در روزهای معین (شمرده شده در منی) یاد کنید، پس هرکسی عجله کند (و اعمال را) در دو روز انجام دهد بر او گناهی نیست، و کسیکه تاخیر کند (تا روز سوم) پس گناهی بر او نیست (بلکه او را ثواب زیاد است)، این (به جا آوردن ذکر الله) برای کسی است که تقوا اختیار کند، و از الله بترسید و بدانید که به دربار او جمع خواهید شد. ﴿۲۰۴﴾ و از مردمان کسی هست که سخنان او راجع به زندگانی دنیا تو را در تعجب می اندازد، و الله را بر آنچه که در دل دارد گواه می گیرد (قسم می خورد)، درحالیکه او سرسخت ترین دشمنان (و خصومت گران) است. ﴿۲۰۵﴾ و چون (از مجلس پیغمبر) بازگردد می کوشد تا در زمین فساد برپا کند، و زراعت و نسل های مردم را برباد سازد، و الله فساد (و فسادکاران را) دوست ندارد. ﴿۲۰۶﴾ و چون به او گفته شود (بطور نصیحت) که از الله بترس، غرور و تکبر می ورزد و به گناه (دیگر) وادارش می کند پس دوزخ برای او کافی است، و البته دوزخ بدجایی است. ﴿۲۰۷﴾ و از مردمان کسی هست که جان خود را برای حصول رضای الله می فروشد، و الله به (همچنین) بندگان خود بسیار مشفق است. ﴿۲۰۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، بطور کامل در اسلام داخل شوید (در تطبیق همه احکام آن ادامه بدهید)، و از گام های شیطان پیروی نکنید، بی گمان او برای شما دشمن آشکار است. ﴿۲۰۹﴾ پس اگر بعد از اینکه دلائل واضح (و بیانگر حق) به شما آمد، بلغزید، پس بدانید که الله غالب است (بر همه مخلوقات و) حکیم است (در تأخیر عذاب مجرمان). ﴿۲۱۰﴾ آیا (کفار) انتظار دارند که الله با فرشتگان، در سایه بانهایی از ابر سفید به نزدشان بیاید و معامله مردم فیصله شود (و قضاوت صورت گیرد) ؟ و تمام امور (معاملات و قضایای بشری) به بارگاه الله بازگردانیده می شود.

سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ يَلَكُمَ ءَاتَيْنَاهُمْ مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ بَيْنِنَا وَمَن يَبْدِلْ نِعْمَةَ
اللّٰهِ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣١﴾ زُيِّنَ
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ
ءَاتَقُوا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ
﴿١٣٢﴾ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
فِيمَا اٰخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اٰخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِّنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
لِمَا اٰخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللّٰهُ يَهْدِي مَن يَشَآءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٣٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُمْ مَّثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ مَّسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَآءُ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ
اللّٰهِ ۗ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيبٌ ﴿١٣٤﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۗ قُلْ
مَا أَنفَقْتُ مِّنْ خَيْرٍ فَلِللّٰهِ الدِّينُ وَالْأَقْرَبِينَ وَلِيتِمَّ وَلِلسَّكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿١٣٥﴾

﴿۲۱۱﴾ از بنی اسرائیل بپرس که چه بسیار نشانه‌های روشن به آنها دادیم. و هرکس که نعمت الله را - پس از آنکه پیش او آمد - (به کفران) بدل کند، پس البته الله سخت عقوبت دارد. ﴿۲۱۲﴾ زندگانی دنیا برای کافران آراسته شده است، و مؤمنان را مسخره می‌کنند. و پرهیزگاران در روز قیامت از آنها برترند، و الله کسی را که بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد. ﴿۲۱۳﴾ مردم (در آغاز) امت واحد بودند، پس الله پیغمبران مژده دهنده و بیم دهنده را فرستاد، و با آنها کتاب را (به حق) نازل کرد تا در میان مردم در آنچه اختلاف کردند به حق حکم کنند، و در آن اختلاف نورزیدند جز کسانی که (کتاب) به آنها داده شد. (و این اختلاف شان) بعد از آمدن دلائل ظاهر بود و آنها از روی ستم و حسد در میان خود اختلاف ورزیدند، پس الله به فرمان خود مؤمنان را در آنچه مردم اختلاف کردند به حق هدایت کرد، و الله هرکس را که بخواهد، به راه راست هدایت می‌کند. ﴿۲۱۴﴾ آیا گمان می‌کنید که (به آسانی) وارد جنت می‌شوید؟! در حالیکه هنوز آنچه که بر سر گذشتگان آمده بود بر سر شما نیامده است. آنها دچار سختی‌ها و مشقتها شدند، و چنان متزلزل و مضطرب شدند، حتی که پیغمبرشان و آنانکه با او ایمان آورده بودند می‌گفتند: پس مدد الله کی خواهد آمد؟ (گفته شد) آگاه باشید که مدد الله نزدیک است. ﴿۲۱۵﴾ (مسلمانان) از تو می‌پرسند چه چیزی انفاق کنند (و به چه کسی بدهند)؟ بگو: هر مالی را که انفاق می‌کنید (از مال حلال)، پس برای والدین و خویشاوندان و یتیمان و فقیران، و در راه ماندگان انفاق کنید، و هر نیکی انجام دهید پس یقیناً الله به آن داناست.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا
 شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ
 لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٢٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
 الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدُّ عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ وَكَفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ
 أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
 يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ أَسْتَطَعُوا وَمَنْ
 يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ
 حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٢٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ
 هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
 اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
 قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ
 مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿١٢٩﴾

﴿۲۱۶﴾ جنگ (جهاد) بر شما فرض شد و آن برای شما ناخوشایند (و مشکل) است و (لیکن) بسا (اوقات) چیزی را نمی پسندید در حالیکه به خیر شما می باشد و بسا چیزی را دوست دارید ولی به ضرر شما است، و الله می داند (نفع و زیان شما را) و شما نمی دانید. ﴿۲۱۷﴾ تو را در باره جنگ در ماه حرام می پرسند، بگو جنگ در آن (گناه) بزرگ است و (لیکن) منع کردن از راه الله، و منع کردن از مسجد الحرام، و بیرون کردن اهل مسجد الحرام از آن، نزد الله (گناه) بزرگ تر است، و فتنه (شرک و شکنجه کردن مسلمانان در ماه حرام) بزرگتر و بدتر است، و پیوسته کفار با شما می جنگند تا اگر بتوانند شما را از دین تان بازگردانند، و هرکه از شما از دین خود بازگردد و در حالت کفر بمیرد پس اعمال او در دنیا و در آخرت ضائع و تباه می شود، و آن گروه اصحاب دوزخ اند و در آن جا همیشه خواهند بود. ﴿۲۱۸﴾ البته آنانکه ایمان آوردند و آنانکه (بعد از ایمان) هجرت کردند و در راه الله جهاد کردند، آن گروه امید رحمت الله را دارند، و الله بسیار آمرزنده (و) مهربان است (و از رحمت و مغفرت خود آن ها را محروم نمی سازد). ﴿۲۱۹﴾ از تو درباره شراب و قمار می پرسند، بگو: در هر دو گناه بزرگ است، و برای مردم منافی (دنیوی) هم دارند، و گناهشان از نفعشان بیشتر است. و از تو می پرسند کدام مال خود را انفاق کنند؟ بگو: اضافه از ضرورت تان را انفاق کنید، این چنین الله آیات را برای شما بیان می کند تا تفکر کنید.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي تُلْمِئُ قُلُوبَ أَصْحَابِهَا لَهُمْ
 خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ
 الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 ﴿٢٢﴾ وَلَا تَنكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّى يُؤْمِنَ وَلَا أَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ
 خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
 حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ
 أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
 بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي
 الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ
 مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ
 ﴿٢٤﴾ نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنْيُسْتُمْ وَقَدِّمُوا
 لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَاقُوهُ وَبَشِّرِ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
 وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦﴾

﴿۲۲۰﴾ (این چنین الله نشانه‌ها را برای شما بیان می‌کند تا) در دنیا و آخرت (تفکر کنید) و از تو دربارهٔ اموال یتیم‌ها می‌پرسند، بگو اصلاح نمودن (اموال) آن‌ها بهتر است (برای شما و برای آن‌ها)، و اگر خلط سازید مال آن‌ها را با مال خود حرجی نیست؛ چون آن‌ها برادران شما اند؛ و الله مفسد را از مصلح می‌داند، و اگر الله می‌خواست شما را در مشقت می‌انداخت، و یقیناً الله غالب (و) باحکمت است. ﴿۲۲۱﴾ و نکاح نکنید با زنان مشرک تا آنکه ایمان آورند، و البته کنیز مؤمن بهتر است از زن آزادی که مشرک باشد، اگرچه (حسن و جمال) زن مشرک شما را در تعجب اندازد، و زنان مسلمان را به نکاح مردان مشرک ندهید، تا آنکه ایمان آورند، البته غلام مؤمن بهتر است از مرد آزاد مشرک اگرچه (مال و جمالش) شما را در تعجب اندازد؛ آنها (زنان و مردان مشرک) مردم را به طرف دوزخ دعوت می‌دهند، و الله به فرمان خود بندگان را به سوی بهشت و آمرزش دعوت می‌دهد، و آیات (و احکام) خود را برای مردم بیان می‌کند تا یادآور شوند. ﴿۲۲۲﴾ و از تو دربارهٔ حیض می‌پرسند، بگو: آن رنج و زیان است، و در حالت حیض از (مقاربت با) زنان دوری جویند، و با آن‌ها هم‌بستری نکنید تا آنکه پاک شوند، پس وقتی پاک شدند با آنان مقاربت کنید، از آنجا که الله شما را دستور داده است، چون الله توبه کنندگان و پاکیزگان را دوست دارد. ﴿۲۲۳﴾ زنان شما کشت‌زار شما اند، پس هرگونه که بخواهید به کشتزار خود درآیید، و برای خود (توشه) پیش بفرستید، و از الله بترسید، و بدانید که شما با او روبرو خواهید شد، و مژده بده (ای پیغمبر، به نجات آن روز) مؤمنان را. ﴿۲۲۴﴾ و نام الله را در معرض قسم‌های خود قرار ندهید به غرض اینکه از نیکی و تقوا و اصلاح در بین مردم اجتناب کنید (چون الله به این سه کار امر کرده است پس نام او را برای منع از این کارها چگونه استعمال می‌کنید) و الله شنوا و دانا است.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤُولُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِنْ مَسَاكُ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَنٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا اللَّهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

﴿۲۲۵﴾ الله شما را به قسم‌های غیر قصدی (بیهوده) تان مؤاخذه نمی‌کند، بلکه شما را به آنچه دل‌هایتان قصد کرده است بازخواست می‌کند، و الله بسیار آمرزنده (و) بردبار است. ﴿۲۲۶﴾ برای کسانی‌که قسم می‌خورند با زنان خود آمیزش جنسی نکنند (ایلاء) چهار ماه انتظار و (مهلت) است، پس اگر (از قسم یاد شده) رجوع کنند (مورد عفو قرار می‌گیرند زیرا) به یقین الله آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۲۲۷﴾ و اگر اراده طلاق کنند (یعنی رجوع نکردند) پس یقیناً الله شنوای دانا است (بر اینکه به زبان چه گفتند و در دل چه داشتند). ﴿۲۲۸﴾ و زنان طلاق داده شده باید به مدت سه حیض (سه بار عادت ماهانه) انتظار بکشند، اگر به الله و روز آخرت ایمان دارند به آنان جایز نیست که آنچه الله در رحم‌های شان آفریده است بپوشانند (یعنی در صورت حمل به دروغ نگویند که عدت من گذشته است) ؛ و شوهرانشان در بازگردانیدن آنها (به نکاح خود در وقت عدت) سزاوارترند، اگر قصد اصلاح دارند، و زنان بر مردان حقی دارند مثل آن حقی که مردان بر زنان دارند که باید بطریقه شایسته ادا نمایند (و لیکن) مردان بر زنان درجه برتری دارند، والله غالب باحکمت است. ﴿۲۲۹﴾ طلاق (که بعد از آن امکان رجوع است) دوبار است، پس از آن نگاه‌داشتن (زن) یا به خوبی است، یا به نیکی رها کردن است، و برای شما حلال نیست که چیزی از آن مالی (مهری) که به زنان داده بودید بگیرید، مگر اینکه (زن و شوهر) بترسند از اینکه احکام الله را برپا نمی‌توانند (در صورت باقی‌داشتن نکاح)، پس اگر ترسیدید از اینکه (زن و شوهر) احکام الله را برپا نمی‌دارند پس گناهی بر آنها نیست که زن فدیه دهد (به شوهر خود برای خلاصی از نکاح او)، این حدود الله است، پس از آن تجاوز نکنید، و هرکس که (با مخالفت فرمان الهی) از حدود الله تجاوز کند، پس همان گروه ظالمان‌اند. ﴿۲۳۰﴾ و اگر (بارسوم) آن را طلاق داد، پس برای او حلال نیست مگر اینکه با شوهری دیگر ازدواج کند، پس اگر (شوهر دوم) او را طلاق داد، گناهی بر آنها نیست که دوباره به یکدیگر باز گردند، البته در صورتی که مطمئن باشند که حدود الهی را رعایت خواهند کرد. این حدود الله است آن را برای قومی که می‌دانند بیان می‌کند.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَا تَبْلُغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
 أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
 يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٣﴾ وَإِذَا
 طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَا تَبْلُغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
 أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ
 مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ * وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ
 كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
 وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ
 وَالِدَةٌ بَوْلِدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ ۚ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ ۚ فَإِنْ
 أَرَادَ ابْنُهَا أَنْ تَرْضِيَ مِنْهُمَا وَتَشَاوِرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ
 أَرَدْتُمْ أَنْ تُسَرِّضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا
 ءَاتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٥﴾

﴿۲۳۱﴾ و چون زنان را طلاق دادید و به پایان عده خود نزدیک شدند، پس یا آنها را به خوبی (طریقه شرعی) نگاه دارید، و یا به خوبی (طریقه شرعی) رها کنید و هرگز آنان را برای ضرر رسانیدن به آنها نزد خود نگاه نکنید تا (درحق آنها) ظلم و از حدگذری کنید، و هرکه چنین کند پس یقیناً به خویشتن ظلم کرده است، و آیات (احکام) الله را مورد استهزاء و تمسخر قرار ندهید، و یاد کنید نعمتی را که الله بر شما انعام کرده است، و (یاد کنید) آنچه را که الله از کتاب و حکمت (سنت پیغمبر) بر شما نازل کرده است. الله شما را به وسیله آن (کتاب) پند می‌دهد و از الله بترسید و بدانید که الله به هر چیز داناست. ﴿۲۳۲﴾ و چون زنان را طلاق دادید و به پایان عده خود رسیدند، آنها را از اینکه با شوهران (قبلی) خود ازدواج کنند - چنانچه در میانشان به طرز پسندیده توافق برقرار گردید - منع نکنید، این همان چیزی است که هرکس از شما که به الله و روز آخرت ایمان داشته باشد، به آن پند داده می‌شود. آن برایتان پاکتر و بهتر است، و الله می‌داند و شما نمی‌دانید. ﴿۲۳۳﴾ و مادران اولاد خود را تا دو سال کامل شیر دهند، این حکم برای کسی است که بخواهد مدت شیرخوارگی را تمام کند، و بر کسی که اولاد داده شده (پدر) اتفاق زنان شیرده، و لباس آنها به طریقه مشروع و پسندیده لازم است، هیچ کس مکلف ساخته نمی‌شود مگر به قدر توان او، و هیچ مادری نباید به سبب فرزندش ضرر بیند، و نه هیچ پدری به سبب فرزندش ضررمند شود، و بر وارث فرزند چنین چیزی (نفقه) لازم است، پس اگر پدر و مادر به رضا و مشوره یکدیگر جدایی طفل را از شیر بخواهند پس گناهی بر آنها نیست، و اگر بخواهید که برای اولاد خود دایه‌ای بگیرید، پس گناهی بر شما نیست؛ به شرط اینکه آنچه را که مقرر کرده‌اید، بطور شایسته پرداخت کنید، و از الله بترسید و بدانید که الله به آنچه که می‌کنید بیناست.

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا تَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
 أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
 فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
 ﴿٢٢٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
 أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
 وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
 وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
 وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَأَعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
 مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى
 الْمُسَوِّعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَّعَابًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ
 فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنَصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ
 أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى
 وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنْ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٢٧﴾

﴿۲۳۴﴾ و کسانی از شما که وفات می‌کنند و زنانی را بجا می‌گذارند (باید آن زنان) تا مدت چهار ماه و ده روز انتظار بکشند، پس چون مهلت (عدت) خود را به پایان رساندند پس بر شما گناهی نیست در آنچه که آنان به طور شایسته درباره خود انجام دهند، و الله به آنچه که شما می‌کنید آگاه است. ﴿۲۳۵﴾ و بر شما گناهی نیست که به‌طور تعریض یا کنایه از زنان خواستگاری کنید، و یا در دلهایتان پنهان نمایید، الله می‌داند که شما آنها را یاد می‌کنید، مگر به آن‌ها وعده پنهانی (نکاح) ندهید به جز آنکه سخنی نیک گوئید و قصد عقد نکاح نکنید تا آنکه میعاد عدت به پایان برسد و بدانید که الله آنچه را که در دل‌های شما است می‌داند، پس از او بترسید، و بدانید که الله آمرزنده (و) بردبار است. ﴿۲۳۶﴾ بر شما گناهی نیست اگر زنان را قبل از اینکه با آنها همبستری نکرده باشید یا برای آنها مهری تعیین نکرده باشید، طلاق دهید، آنان (زنان مطلقه) را به طور پسندیده، (به نوعی) بهره‌مند سازید، ثروتمند به اندازه خودش و تنگدست به اندازه خودش (ایشان را بهره‌مند سازند و این کاری است) شایسته بر ذمه نیکوکاران. ﴿۲۳۷﴾ و اگر زنان را پیش از اینکه با آنها همبستری کرده باشید طلاق دادید در حالیکه مهری برای آنها مقرر کرده اید. پس (بر ذمه شما پرداخت) نیم آنچه مقرر کرده‌اید لازم است، مگر اینکه (آن را به شما) ببخشند یا کسی که عقد نکاح در دست اوست (آن را) ببخشد، و اگر ببخشید (عفو کنید) به تقوا نزدیک‌تر است، و احسان را در میان خود فراموش نکنید، بی گمان الله به آنچه می‌کنید بیناست.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ
 قَلْبَيْنِ ﴿٢٢٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرَجَلًا أَوْ كَبْنَا فَاذًا أَمِنْتُمْ
 فَادْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
 ﴿٢٢٩﴾ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا
 وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ مَّتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ
 خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
 مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٣٠﴾ وَلَمَّا طَلَّقْتَ مَتْعُ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٣١﴾ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
 اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٣٢﴾ أَلَمْ تَرَ
 إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ
 فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٣٣﴾
 وَقَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٣٤﴾ مَنْ
 ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَأُضْعَافًا
 كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٣٥﴾

﴿۲۳۸﴾ بر ادای نمازها محافظت (و پایبندی) کنید (و خصوصاً) نماز میانه (نماز عصر)، و منقاد (فروتنانه) برای الله بایستید. ﴿۲۳۹﴾ پس اگر (در میدان جهاد از ایستادن نماز) ترسیدید (باز هم نماز را ترک نکنید بلکه) پیاده یا سواره نماز را ادا کنید، پس وقتی ایمن شدید، الله را یاد کنید (همانطور که) به شما چیزهایی آموخت که خود نمی دانستید. ﴿۲۴۰﴾ و کسانی از شما که وفات می کنند و (بعد از وفات خود) زنانی را بر جای می گذارند (باید) برای همسران خود وصیت کنند که (وارثان شوهر) آنها را تا یکسال (در خانه شوهر شان) بگذارند تا نفع ببرند و آنها را از خانه بیرون نکنند، و اگر خودشان بیرون رفتند، پس در آنچه آنها به طور شایسته درباره خود انجام می دهند گناهی بر شما نیست، و الله غالب با حکمت است. ﴿۲۴۱﴾ و برای زنان طلاق داده شده هدیه شایسته است (یعنی نفقه و سکنی) این حق است بر مردان پرهیزگار. ﴿۲۴۲﴾ این چنین الله آیاتش را برای شما بیان می کند تا بفهمید. ﴿۲۴۳﴾ آیا نشنیدی داستان آنان را که از ترس مرگ از خانه های خود برآمدند در حالیکه هزارها نفر بودند؟ پس الله به آنها گفت: بمیرید (و مردند)، باز آنها را زنده کرد، واقعا که الله بر مردم احسان و کرم دارد، و لیکن اکثر مردم شکر (احسان) الله را به جا نمی آورند. ﴿۲۴۴﴾ و در راه الله بجنگید (جهاد کنید و از مرگ نترسید) و بدانید که الله شنوا و داناست. ﴿۲۴۵﴾ کیست آنکه به الله قرض نیکو بدهد (در راه او انفاق کند) و (الله) آنرا برای او چندین برابر کند؟ و الله (در رزق بندگان) تنگی و گشایش می آورد و به بارگاه او بازمی گردید.

أَلَمْ تَر إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذِ
 قَالُوا لِلنَّبِيِّ لَهُمْ بُعِثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا
 قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
 مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا
 إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ
 نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا
 قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ
 بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ
 اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ
 وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
 وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
 التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
 تَرَكَ آءَالُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

﴿۲۴۶﴾ آیا از (داستان) اشراف بنی اسرائیل که بعد از موسی بودند خبر نیافتی، وقتی به پیغمبر خود گفتند که برای ما پادشاهی مقرر کن تا (در زیر فرمان او) در راه الله بجنگیم، پیغمبرشان گفت: ممکن است بر شما جنگ فرض گردد باز شما جنگ نکنید؟ گفتند: ما را چه شده که در راه الله جنگ نکنیم؟ درحالیکه از سرزمین و فرزندان ما بیرون رانده شدیم؟ (لیکن) وقتی جنگ بر آنها لازم شد، جز عده اندکی اعراض کردند، و الله به (احوال) ظالمان داناست. ﴿۲۴۷﴾ و پیغمبر شان به آنها گفت که البته الله طالوت را پادشاه شما فرستاده است، گفتند: چگونه او پادشاه ما باشد در حالی که ما نسبت به او سزاوار فرمانروایی هستیم و به او مال فراوان داده نشده است؟ (پیغمبرشان) گفت: همانا الله او را بر شما برگزیده و در جسم و دانش بر شما برتری بخشیده است و الله ملک (سلطنت) خود را به هر کسی بخواند می دهد، و الله گشایشگر داناست. ﴿۲۴۸﴾ و پیغمبرشان برای آنها گفت که البته علامت پادشاهی او این است که آن صندوق (عهد) پیش شما بیاید، که در آن سکون و آرامش از جانب پروردگارتان می باشد، و در آن (صندوق) باقی مانده آنچه است که آل موسی و آل هارون بر جای گذاشته اند، در حالیکه فرشته ها آن صندوق را حمل می کنند، یقیناً در این دلیل (حقانیت طالوت) است برای شما اگر مؤمن هستید.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلْكُوا اللَّهَ كَرُمٌ مِّنْ فَتَةٍ
قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فَتَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ
وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ
وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ
بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا
عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

﴿۲۴۹﴾ پس وقتی طالوت با لشکر خود (از مردم و منطقه خود) جدا شد گفت: البته الله شما را به وسیله (آب) نهر آزمایش می کند، پس هرکس از آن بنوشد پس او از من نیست، و هرکس از آن نچشد پس او از من است، به جز کسیکه به اندازه یک کف دست گرفته بنوشد، پس همه جز تعداد کمی شان از آن نوشیدند، پس وقتی که طالوت و مؤمنان همراهان او از نهر عبور کردند، (کسانی که آب نوشیده بودند) گفتند: امروز طاقت جنگ با جالوت و لشکر او را نداریم، و کسانی که یقین داشتند که الله را ملاقات خواهند کرد، گفتند: چه بسا گروه کم بر گروه زیاد به اذن الله غالب می گردد و الله با صابران است. ﴿۲۵۰﴾ وقتی (طالوت و همراهان او) با جالوت و لشکر او روبرو شدند، گفتند: ای پروردگار ما! بر ما صبر و شکیبایی فروریز و ما را ثابت قدم بدار و ما را بر قوم کافر پیروز گردان. ﴿۲۵۱﴾ پس جالوت و لشکر او را به اذن الله شکست دادند، و داود جالوت را کشت، و الله داود را بادشاهی و پیغمبری داد، و به او از آنچه می خواست چیزهایی آموخت؛ و اگر الله بعضی از مردم را بوسیله بعضی دیگر دفع نمی کرد، یقیناً زمین تباه (و از فساد پر) می شد، و لیکن الله لطف و احسان بسیار بر همه عالم دارد. ﴿۲۵۲﴾ این آیات، آیات (کتاب) الله است که آن را بر تو تلاوت می کنیم و یقیناً تو از جمله پیغمبران هستی.

* تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ
 وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
 وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتُلَ الَّذِينَ مِن
 بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنِ اخْتَلَفُوا
 فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٢﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا
 مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
 شَفْعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٣﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا
 بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٤﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ
 الْغَيِّ فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
 بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٥﴾

﴿۲۵۳﴾ اینها پیغمبرانی هستند که بعضی آنها را بر بعضی دیگر فضیلت داده‌ایم، از آنها کسی هست که الله با او سخن گفت، و مراتب برخی (از ایشان) را بلند کرده است، و به عیسی پسر مریم معجزات واضح (و بیانگر حق) دادیم، و او را به وسیله روح القدس (جبرئیل) تقویت دادیم و اگر الله می‌خواست آنانکه بعد از آنها بودند بعد از اینکه دلائل روشن به آنها آمد، با یکدیگر جنگ نمی‌کردند و لیکن اختلاف کردند (که آن سبب قتال گردید) پس از آنها کسی بود که ایمان آورد، و از آنها کسی بود که کفر را اختیار کرد، و (تأکیداً گفته می‌شود که) اگر الله می‌خواست با یکدیگر جنگ نمی‌کردند، و لیکن الله آنچه بخواهد انجام می‌دهد. ﴿۲۵۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از آنچه که به شما روزی داده‌ایم انفاق کنید پیش از اینکه روزی بیاید که در آن نه خرید و فروشی است و نه دوستی و نه سفارشی، و کافران همان ظالمان حقیقی‌اند. ﴿۲۵۵﴾ الله آن ذاتی است هیچ معبودی برحق غیر از او وجود ندارد (که) همیشه زنده و پایدار است (تدبیر تمام کائنات در دست اوست)، او را نه پینکی می‌آید و نه خواب (یعنی از کائنات یک لحظه غافل نمی‌باشد) هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است خاص از اوست، کیست که نزد او شفاعت کند مگر به اجازه او، آنچه را که پیش (روی) آنها است و آنچه را که پشت سر آنها است می‌داند (یعنی از احوال حاضر و آینده انسان‌ها باخبر است) و مردم از علم او آگاهی نمی‌یابند، مگر آن مقداری که او بخواهد. کرسی او آسمان‌ها و زمین را فرا گرفته است، و نگهداری آنها (آسمان‌ها و زمین) او را خسته نمی‌سازد، و او عالتر و بزرگتر است. ﴿۲۵۶﴾ در (قبول کردن دین اسلام) اجباری نیست (چون) به راستی که هدایت از گمراهی جدا شده است، پس هرکس که به طاغوت کفر ورزد، و به الله ایمان بیاورد، به راستی که به دستاویز محکمی چنگ زده است که قطع‌شدنی نیست، و الله شنوای داناست (به اقوال و افعال مردم).

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَآؤُهُمُ الظُّلُمَاتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ
 النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
 أَنِ اتَّخَذَ اللَّهُ الْمَلَكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
 وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
 بِالسَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
 كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوَكَلَّاذِي
 مَرَّةٍ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي
 هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
 قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ
 لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
 وَانْظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَىٰ
 الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا الْحَمَاءَ فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

﴿۲۵۷﴾ (البته) الله کارساز مؤمنان است که بیرون می‌آرد آن‌ها را از تاریک‌های معاصی به نور اطاعت، و آنانکه کفر ورزیدند کارساز آن‌ها شیطان سرکش است که بیرون می‌آرد ایشان را از نور فطرت به سوی تاریک‌های کفر، این گروه یاران آتش‌اند و در آن همیشه خواهند بود. ﴿۲۵۸﴾ آیا از (حال) کسی که الله به او پادشاهی بخشیده بود و با ابراهیم در مورد پروردگارش مجادله کرد خبرداری؟ وقتی ابراهیم گفت: پروردگار من آنست که زنده می‌کند و می‌میراند. (آن کافر) گفت: من (هم) زنده می‌کنم (کسی را بخوادم زنده می‌گذارم) و می‌میرانم (کسی را بخوادم قتل می‌کنم)، ابراهیم گفت: الله آفتاب را (هر روز) از جانب مشرق می‌آرد پس (اگر راستگو هستی) تو آفتاب را از مغرب بیار؟ پس آن که کفر ورزیده بود، حیران شد. و الله قوم ظالم را هدایت نمی‌کند. ﴿۲۵۹﴾ (و) یا در داستان آن شخص باندیش که از کنار قریه گذر کرد در حالیکه سقف‌های آن افتیده بود، گفت: الله اهل این قریه را بعد از مردن (و پوسیده شدن) چطور زنده خواهد کرد؟ پس الله او را صد سال میراند، باز او را زنده کرد، و گفت: (در این حالت) چقدر گذرانیدی؟ گفت: یک روز یا بخشی از روز. الله گفت: بلکه صد سال در این حال بودی، پس نظر کن به خوراک و نوشیدنی خود که تا حال تغیر نکرده است، و نظر کن به خر خود (که چگونه زنده می‌کنیم آن را)؟ (و خواستیم) که تو را نشانه (قدرت خود) برای مردم بگردانیم و نظر کن به استخوان‌های (خر خود) که چطور آن را پیوند می‌دهیم باز آن را با گوشت می‌پوشانیم؟ پس وقتی (قدرت الله) به آن شخص روشن شد گفت: می‌دانم که الله بر هر چیزی تواناست.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوْ لَمْ
تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَظْمِنَ قَلْبِي ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ
الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا
ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٦٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ
يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا
أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ * قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ
يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ
عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٤﴾

﴿۲۶۰﴾ و به یادآور وقتی را که ابراهیم گفت: ای پروردگارم! به من نشان ده که چطور مرده‌ها را زنده می‌کنی؟ الله گفت: آیا ایمان نداری؟ ابراهیم گفت: بلی ایمان دارم، و لیکن می‌خواهم که دلم مطمئن شود، الله گفت: پس چهار پرنده را بگیر باز آنها را نزد خود قطعه قطعه کن باز هر قطعه از آنها را بر کوهی بگذار، باز آنها را بخوان، پس (می بینی که) دویده به نزد تو می آیند، و بدان که الله غالب باحکمت است. ﴿۲۶۱﴾

مثال کسانی که مالهایشان را در راه الله انفاق می‌کنند مانند دانه‌ایست که برویاند هفت خوشه را و در هر خوشه آن صد دانه باشد، و الله برای کسی که بخواهد، چندین برابر می‌دهد و الله دارای فضل کشاده (و) دانا است. ﴿۲۶۲﴾ آنانکه مال‌های خود را در راه الله انفاق می‌کنند، باز بعد از (انفاق کردن) منت نمی‌گذارند و نه اذیت می‌رسانند، پاداششان نزد پروردگارشان است، و نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین می‌گردند.

﴿۲۶۳﴾ سخن نیک (به محتاجان) و گذشت (از اشتباهات آنها) از صدقه که در پی آن آزار باشد بهتر است، و الله (از مخلوق خود) مستغنی (و) بردبار است (که به زودی مؤاخذه نمی‌کند). ﴿۲۶۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، صدقه‌های خود را با منت گذاشتن و آزار رسانی بر باد نکنید، مانند کسی که مال خود را برای تظاهر و خود نمایی در برابر مردم انفاق می‌کند در حالیکه به الله و روز آخرت ایمان ندارد، پس مثال آن (شخص منافق) مانند سنگ صافی است که بر بالای آن خاک (نشسته) است، پس باران شدید بر آن بارید، پس آن سنگ را سخت و صاف برجایش گذاشت، مردمان ریاکار نیز از آنچه بدست آورده اند (آنچه را انفاق کرده اند) هیچ سودی (ثوابی) نمی‌برند، و الله قوم کافر را هدایت نمی‌کند.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَتَثْبِيْتًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَقَاتَتْ أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢١٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ
ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٦﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا
لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَتِمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ
وَلَسْتُمْ بِتَّائِدِيهِ إِلَّا أَنْ تَعْمَضُوا فِيهِ وَعَلَّمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَمِيدٌ ﴿٢١٧﴾ الشَّيْطَانُ يُعِدُّكُمْ لِالْفَقْرِ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
وَاللَّهُ يُعِدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
﴿٢١٨﴾ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢١٩﴾

﴿۲۶۵﴾ و مثال آنان که مال‌های خود را برای خشنودی الله و به خاطر یقین و باوری که (در دل) دارند اتفاق می‌کنند، مانند باغی است که در تپه ای قرار دارد، و باران تند بر آن ببارد، پس میوه خود را دوچند دهد، و اگر باران تند بر آن نبارد پس شبنم (یا باران کم) هم به او کافی است (که میوه دهد)، و الله به اعمالی که انجام می‌دهید بیناست. ﴿۲۶۶﴾ آیا کسی از شما دوست دارد (می‌خواهد) که باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد و در زیر درخت‌های آن جوی‌ها روان باشد و در آن باغ از هر قسم میوه برایش باشد، و در حالی که به پیری رسیده و اولاد ضعیف و ناتوان دارد، پس ناگهان باد گرمی که در آن آتش است به آن (باغ) برسد و بسوزد، این چنین الله آیات خود را برای تان بیان می‌کند تا باشد که فکر کنید (زیرا آتش ریا باغ نیکی‌ها را می‌سوزاند). ﴿۲۶۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از مالهای پاکیزه که کسب کرده‌اید، و از آنچه که ما از زمین برایتان بیرون آورده ایم اتفاق کنید، و به دادن چیزهای ناپاک قصد نکنید، در حالی که شما آن چیز ناپاک را نمی‌گیرید، مگر آنکه از بدی آن چشم پوشی کنید، و بدانید که الله بی‌نیاز و ستوده است. ﴿۲۶۸﴾ شیطان شما را وعده فقر و تنگدستی می‌دهد (از تنگدستی می‌ترساند)، و شما را به بی‌حیائی دستور می‌دهد، و (لیکن) الله به شما وعده آمرزش و بخشش از جانب خود می‌دهد و الله گشایشگر (دارای فضل فراوان) و دانا است. ﴿۲۶۹﴾ حکمت (علم با عمل) را به کسی که بخواهد می‌بخشد، و هر کس که حکمت به او داده شود یقیناً به او خیر بسیار داده شده است، و پند نمی‌گیرد مگر خردمندان.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧١﴾ إِنْ تَبَدُّوا
الْصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ مِّنْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧٢﴾ * لَيْسَ
عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا أَنْفُسُكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا
أَبْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ
وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٣﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ
يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ
بِسِمَتِهِمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٤﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
بِالْأَيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٥﴾

﴿۲۷۰﴾ و هر مالی را که در راه الله انفاق کنید و یا نذری را که بر خود لازم کنید پس یقیناً الله آن را می‌داند و برای ظالمان هیچ مددگاری نیست. ﴿۲۷۱﴾ اگر صدقه‌های خود را علناً و آشکارا بدهید پس خوب است، و اگر دادن آن را پوشیده دارید و به فقیران بدهید برای تان خوب‌تر است، و الله (به سبب انفاق کردن) بعض گناهان شما را محو می‌کند، و الله به آنچه می‌کنید باخبر است. ﴿۲۷۲﴾ (ای محمد!) هدایت آنها بر ذمه تو نیست، بلکه الله هر کسی را که بخواهد هدایت می‌کند، و هرچه انفاق کنید به فائده خودتان است (چون) انفاق نمی‌کنید مگر برای طلب رضای الله، و هر چیز خوبی که انفاق کنید به طور کامل به شما بازگردانده می‌شود (ثواب آن به شما داده می‌شود) و به شما ظلمی نمی‌شود. ﴿۲۷۳﴾ (صدقه‌ها) برای فقیرهای است که در راه الله بازمانده اند (لذا) قدرت سفرکردن در زمین (برای حصول رزق) را ندارند، و به سبب پاکی‌شان از سوال و گدائی، شخص نادان آنها را ثروت‌مند می‌پندارد، آنها را از سیمایشان می‌شناسی، با اصرار چیزی از مردم نمی‌خواهند و هر آنچه از خوبی (مال حلال) انفاق کنید پس یقیناً الله به آن آگاه است. ﴿۲۷۴﴾ آنان که مال‌های خود را شب و روز، پوشیده و آشکارا (در راه الله) انفاق می‌کنند، پس ثواب‌شان در نزد پروردگارشان است، و بر آنها (در روز قیامت) نه ترسی است و نه غمگین می‌شوند.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
 يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
 مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
 مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ
 عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ
 اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ
 ﴿٢٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
 وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
 وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا
 فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ
 أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِنْ كَانَ
 ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ
 إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى
 اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

﴿۲۷۵﴾ آنانکه مال سود را می‌خورند از قبر های شان بر نمی‌خیزند مگر مانند کسی که شیطان به سبب تماس او را دچار دیوانگی کرده است، این (عذاب) به سبب آنست که گفتند: بیع (خرید و فروش) مانند سود است در حالیکه الله بیع (به غیر سود) را حلال قرار داده است و سود را حرام کرده است، پس کسی که نصیحتی از طرف پروردگارشان به او آمد، باز از سودخوری اجتناب کرد، پس آنچه در گذشته به دست آورده است از خود او می‌باشد و معامله او با الله است، و هرکس به سودخوری باز گشت، پس ایشان دوزخیان‌اند و در آن همیشه و جاودانه می‌باشند. ﴿۲۷۶﴾ الله مال سود را از بین می‌برد و صدقات را (مال حلال که از آن صدقه داده می‌شود) افزایش و نمو می‌دهد، و الله هر ناسپاس گنهگار را دوست ندارد. ﴿۲۷۷﴾ یقیناً آنان که ایمان آوردند، و اعمال نیک انجام دادند، و نماز را برپا کردند، و زکوت را دادند، ثواب آن‌ها نزد پروردگارشان است، و هیچ ترسی بر آن‌ها (در قیامت) نیست و نه غمگین می‌شوند. ﴿۲۷۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از عذاب الله بترسید و باقی مانده (معاملات) سود را ترک کنید اگر مؤمن هستید. ﴿۲۷۹﴾ پس اگر چنین نکردید (معامله سود را ترک نکردید) آگاه شوید به جنگی از طرف الله و رسول او، و اگر (از سودخواری) توبه کردید پس (اصل) سرمایه اموال‌تان از خودتان است، نه شما به کسی ظلم کنید و نه بر شما ظلم می‌شود. ﴿۲۸۰﴾ و اگر قرض دار شما تنگ‌دست بود پس تا فرا رسیدن آسانی، مهلت داده می‌شود، و اگر ببخشید (قرضدارتان را معاف کنید) برای شما بهتر است اگر می‌دانید. ﴿۲۸۱﴾ و از روزی بترسید که در آن روز به بارگاه الهی بازگردانیده می‌شوید باز هر شخص (جزای) آنچه که کسب کرده بود کامل دریافت خواهد کرد، و بر آنها هیچگونه ظلمی نمی‌شود.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَأَكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ
كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا
فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
أَنْ يُمْلََّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِّجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلٍ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ
وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَيَعْلَمِ كُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

﴿۲۸۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، هرگاه با یکدیگر معامله دین تا میعاد مقرر (معلوم) کردید پس آن را بنویسید، و باید نویسنده عادل و با انصاف در میان شما بنویسد، و نویسنده نباید از نوشتن آن، طوری که الله به او آموخته است ابا ورزد، پس باید بنویسد، و کسی که به ذمه او حق (دین) است باید بنویسد و املاء کند، و از پروردگارش بترسد، و چیزی از دین (مردم) را کم نکند، پس اگر کسی که بر ذمه او حق (دین) است بی عقل یا ضعیف یا ناتوان یا نمی توانست املاء کند، پس باید ولی او به عدل املاء کند، و دو شاهد از مردانتان گواه بگیرید، و اگر دو مرد نبودند پس یک مرد و دو زن از شاهدانی که می پسندید (بگیرید)، تا اگر یکی از آن دو (زن) فراموش کرد دیگری به او یادآوری کند. و وقتی گواهان برای گواهی دادن طلب شوند نباید ابا ورزند، و از اینکه دین را (خواه کم باشد یا بسیار) تا مدت مقرر آن بنویسید خسته نشوید، این (نوشتن) نزد الله به عدالت نزدیکتر است، و هم سبب محکم داشتن گواهی است، و هم برای آنکه (در مقدار دین) شک نکنید، مگر این که معامله نقدی باشد که در میان خود دست به دست می کنید، پس بر شما گناهی نیست در این که نوشته نکنید، و وقتی قصد خرید و فروش کردید گواه بگیرید، و نباید نویسنده و گواه ضررمند شوند، و اگر (چنین) کردید (به یکی از ایشان ضرر رسانیدید) پس یقیناً از فرمان الله سرباز زدید (و ضرر آن به شما می رسد)، و از الله بترسید و الله به شما (دین تان را) می آموزد، و الله به هر چیزی دانا است.

* وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كِتَابًا فَرِهْنِ مَقْبُوضَةً^{٢٢٩}
 فَإِنْ أَتَى مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضٌ فليُؤَدِّ الَّذِي أُوتِيَ مِنْ أَمَلْتُهُ وَلْيَتَّقِ
 اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ
 فِي شِمِّ قَلْبِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٣٠﴾ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوُ
 يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٣١﴾ أَمِنْ الرُّسُولِ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
 مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمِنٌ بِاللَّهِ وَمَلَكِهِ كِتَابِهِ
 وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نَفَرَقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا
 سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٣٢﴾ لَا يُكَلِّفُ
 اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
 رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
 عَلَيْنَا أَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا
 وَلَا تُحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا
 وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٣٣﴾

﴿۲۸۳﴾ و اگر در سفر بودید و نویسنده‌ای نیافتید، پس چیزی را از (قرضدار) به طور گرو بگیرید، پس اگر یکدیگر تان را امین دانستید (و نخواستید از او گرو بگیرید) پس کسی که امین قرار داده شده باید امانتش را ادا کند، و باید از پروردگار خود بترسد، و شهادت را پنهان نکنید، و هرکس که آن را پنهان کند یقیناً دلش گناهکار است، و الله به آنچه می‌کنید دانا است. ﴿۲۸۴﴾ هرآنچه در آسمان‌ها و در زمین است خاص از الله است. و اگر آنچه را که در دل‌های شما است اظهار کنید یا بپوشانید البته الله درباره آن با شما محاسبه می‌کند، (بعد از حساب) پس هرکسی را که بخواهد می‌آمزد و هرکسی را که بخواهد عذاب می‌دهد، و الله بر هر چیزی قادر است. ﴿۲۸۵﴾ پیغمبر به آنچه که به او از طرف پروردگارش نازل شد ایمان آورد، و مؤمنان، همگی به الله و فرشتگان وی و به کتاب‌های وی و به پیغمبران وی ایمان آوردند (و گفتند که در ایمان آوردن) در میان هیچ یک از پیغامبران او فرق نمی‌آوریم، و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم (قبول کردیم احکام الله را)، ای پروردگارا! ما از تو آموزش می‌خواهیم! و بازگشت به سوی تو است (یعنی به روز آخرت نیز ایمان داریم). ﴿۲۸۶﴾ الله هیچ کسی را مکلف نمی‌سازد مگر به قدر طاقت و توان او، (انسان) هرچه (از خیر) انجام داده به نفع خودش است و هرچه (از شرّ) انجام داده به ضرر خودش است، ای پروردگارا! اگر فراموش کردیم یا به خطا رفتیم ما را مواخذه مکن، و ای پروردگارا! بر ذمه ما بار گران را مگذار چنانکه آن (بار گران) را بر آنان که پیش از ما بودند نهادی، ای پروردگارا! آنچه تاب و توانش را نداریم بر ما مگذار و از ما درگذر و ما را مغفرت کن و بر ما رحمتت را نازل کن (زیرا که) تویی مولی و کارساز ما، پس ما را بر قوم کافر پیروز گردان.

سورة آل عمران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المر ١ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ٢ نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ٣ مِنْ
قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ٤ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ٥ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ٦ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى
عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ٧ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ
فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٨ هُوَ
الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ
الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ٩ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ
مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ١٠ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ
إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ١١ ءَامَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ
رَبِّنَا وَمَا يَذْكُرُ إِلَّا أَكُولُوا الْأَلْبَابِ ١٢ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ
إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ١٣ رَبَّنَا
إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ١٤

سوره آل عمران

در مدینه نازل شده و دو صد آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الم. (معنای این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ الله آن ذاتی است که هیچ معبودی برحق جز او نیست، همیشه زنده و مدبر تمامی کائنات است. ﴿۳﴾ (الله) کتاب (قرآن) را به حق بر تو نازل کرد که (دارای احکام واقعی و) تصدیق کننده آنچه که پیش از آن بوده می باشد، و تورات و انجیل را نازل کرد. ﴿۴﴾ پیش از این کتاب، برای هدایت مردم، و این کتاب را که فرق کننده حق و باطل است (نیز برای هدایت) نازل کرد، یقیناً آنان که به آیات الله کفر ورزیدند، آن‌ها عذاب سخت در پیش دارند، و الله غالب (و) انتقام گیرنده است. ﴿۵﴾ بی گمان چیزی در زمین و در آسمان از الله پوشیده نمی ماند. ﴿۶﴾ (الله) آن ذاتی است که شما را در رحم‌های (مادران‌تان) هر طوری که بخواهد صورت می بخشد، هیچ معبودی برحق به جز او وجود ندارد (و او) غالب باحکمت است. ﴿۷﴾ (الله) آن ذاتی است که قرآن را بر تو نازل کرد که بعضی آن آیاتی محکم است که مفهوم آن واضح و روشن است، و آنها اصل قرآن است (که دیگر آیات در روشنی آن فهمیده می شود) و بعضی از آن «متشابهات» هستند (که مفهوم آن مشتبه و مخفی است و احتمال معانی دیگری هم دارند)، اما کسانی که در دل‌هایشان کجی است برای فتنه انگیزی و تاویل نادرست از آیات متشابه پیروی می کنند، در حالیکه مفهوم متشابه را به جز الله کسی نمی داند. و علمای راسخ در علم می گویند: به آن ایمان آوردیم (چون) همه قرآن (محکم و متشابه) از نزد پروردگار ما است، و پند نمی گیرد (از تعلیمات قرآن) مگر صاحبان عقل و خرد. ﴿۸﴾ (علمای راسخ در علم می گویند که) ای پروردگار ما! بعد از اینکه ما را هدایت کردی دل‌های ما را کج و منحرف مکن و از طرف خود به ما رحمتی ببخش، چون تو بسیار بخشش کننده‌ای. ﴿۹﴾ ای پروردگار ما! یقیناً تو مردم را در روزی که در (حق بودن) آن شکی نیست، یکجا خواهی کرد، بی گمان الله در وعده خود مخالفت نمی کند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
 مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَذَبَ آلُ
 فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
 سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾
 قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فَيْتِنِ الْقِتَافَةِ يُضِلُّ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ رَأَى
 الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ
 مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
 وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ
 مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَاقِ ﴿١٤﴾ * قُلْ
 أَوْثَقْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
 مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

﴿۱۰﴾ بی گمان آنان که کافر شده‌اند مالها و اولادشان آنها را هرگز از عذاب الله نجات نخواهد داد (بلکه) آنان هیزم (آتش افروز) دوزخ اند. ﴿۱۱﴾ مانند شیوه (رفتار) آل فرعون و آنان که پیش از ایشان بودند آیات ما را تکذیب نمودند، پس الله آنها را به سبب گناهان‌شان گرفت، و الله سخت عذاب‌دهنده است. ﴿۱۲﴾ به کفار بگو که عنقریب (در دنیا) مغلوب خواهید شد و (در آخرت) به طرف دوزخ حشر خواهید شد و دوزخ بد جایگاهی است. ﴿۱۳﴾ (ای یهودیان) یقیناً برای شما نشانه است (در شکست مشرکین و غلبه مسلمانان) در روبرو شدن دو گروه (روز بدر)، یک گروه در راه الله می‌جنگید و گروه دیگر کافر بودند (و در عدد زیاد بودند) و مسلمانان را با چشمهای خود دوچند می‌دیدند، و الله به کمک خود هر کسی را که بخواهد تأیید می‌کند (قوت می‌بخشد)، یقیناً در این (شکست کفار) عبرتی است برای صاحبان بصیرت. ﴿۱۴﴾ برای مردم محبت شهوات (چیزهای مرغوب) از قبیل زنان و پسران و مالهای فراوان از (نوع) طلا و نقره و اسبهای نشان‌دار و چارپایان و کشتزارها، آراسته شده است (لیکن) آن (همه) وسائلی زندگانی دنیا است، و سرانجام و بازگشت نیک به نزد الله می‌باشد. ﴿۱۵﴾ بگو: آیا شما را به چیزی که بهتر از متاع دنیا است خبر دهم؟ (آن خبر این است که) برای آنان که تقوا پیشه کرده‌اند نزد پروردگارشان باغ‌های است که از زیر درخت‌های آن جوی‌ها جاری است، آنها در آن (باغ‌ها) همیشه می‌باشند، و زنان پاکیزه و رضامندی الله را دارند، و الله به بندگان خود بیناست.

﴿۱۶﴾ کسانی اند که می گویند! ای پروردگار ما! یقیناً ما ایمان آوردیم، پس گناهان ما را بیامرز و ما را از عذاب دوزخ نگاه دار. ﴿۱۷﴾ (اینها اند که درسختی ها) صبرکنندگان اند و (در اقوال و افعال خود) صادقانند و (به طاعت و نیکی ها) مداومت کنندگان اند و (در راه الله) اتفاق کنندگان اند و در سحرگاهان (از الله) آمرزش طلبان اند. ﴿۱۸﴾ الله گواهی داد (به وسیله دلائل تکوینی و تشریعی) بر اینکه هیچ معبودی برحق جز اوتعالی نیست و (نیز گواهی داده اند) فرشته ها و صاحبان علم (بر توحید اوتعالی) در حالی که الله (مدیر امور مخلوقات) به عدل و انصاف است (پس) هیچ معبودی برحق جز اوتعالی نیست، غالب (و) باحکمت است. ﴿۱۹﴾ بی گمان دین (معتبر) نزد الله اسلام است، و آنان که کتاب داده شده اند (یهود و نصارا) اختلاف نکردند مگر بعد از اینکه آگاهی و علم (به حق بودن اسلام) به آن ها آمد و (اختلاف نکردند مگر) به سبب سرکشی و حسدی که در میان شان وجود داشت، و هر کس به آیات الله کفر بورزد (و آنرا انکار کند)، پس (بداند که) الله زود حساب گیرنده است. ﴿۲۰﴾ پس اگر (کفار) با تو (درباره دین حق) مجادله کردند، پس بگو من و هرکسی که از من پیروی می کند خود را برای الله منقاد و تسلیم ساخته ایم، و از اهل کتاب (یهود و نصارا) و از ناخوانان (مشرکین عرب) بپرس که آیا شما به الله منقاد شده اید؟ (یعنی کتاب و دین او را قبول کرده اید؟) پس اگر منقاد و تسلیم شدند، البته راه یاب شده اند، و اگر رویگردان شدند پس تنها رسانیدن (تبلیغ) بر ذمه تو است، و الله به بندگان بینا است. ﴿۲۱﴾ البته آنان که به آیات الله کفر می ورزند و پیغمبران را به ناحق می کشند، و کسانی از مردم را که به عدل و انصاف امر می کنند، می کشند پس آن ها را به عذاب دردناکی مژده بده. ﴿۲۲﴾ این گروه آنانی اند که اعمال شان در دنیا و آخرت نابود و ضائع گردیده است، و برای آن ها هیچ مددگاری نیست.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ
 اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَمُهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ ۖ
 وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَتْ لَهُمْ
 لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
 لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمُلْكِ تُوتِي الْمُلْكَ مَن
 تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن
 تَشَاءُ ۚ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُوَلِّجُ اللَّيْلَ
 فِي النَّهَارِ وَتُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
 وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
 لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ
 تُقَاهُ ۗ وَيَحْذَرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَاللَّهُ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلِ
 إِن تَحْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذَرُوا يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

﴿۲۳﴾ آیا آنان را که حصه از علم (کتاب سماوی) داده شده‌اند ندیدی که به سوی کتاب الله فراخوانده می‌شوند تا میان آنها قضاوت کند، باز گروهی از آنها درحالی که اعراض‌کنان‌اند رو می‌گرداند. ﴿۲۴﴾ (سبب روگردانی‌شان) به این خاطر است که گفتند آتش دوزخ به ما نخواهد رسید مگر چند روزی اندک، و افتراهای شان در دین‌شان آنان را فریب داد. ﴿۲۵﴾ پس حال آنها چگونه خواهد بود وقتی که آنها را در روزی جمع کنیم که هیچ شکی در (آمدن) آن نیست، و به هر شخص (جزای) آنچه کرده است کاملاً داده شود، و بر آنها ظلم نمی‌شود. ﴿۲۶﴾ بگو: ای پروردگار! تو متصرف و صاحب‌بادشاهی (جهان) هستی، بادشاهی را به هر کسی که بخواهی می‌دهی، و بادشاهی را از هر کسی که بخواهی سلب می‌کنی، و کسی را که تو بخواهی عزت می‌دهی، و کسی را که تو بخواهی ذلیل می‌کنی، تمامی نیکی‌ها تنها به دست تو است، بی‌گمان تو بر هرچیز قدرت کامل داری. ﴿۲۷﴾ (یکی از علامات قدرت تو این است که) شب را در روز داخل می‌کنی، و روز را در شب داخل می‌کنی، و زنده را از مرده بیرون می‌کنی، و مرده را از زنده بیرون می‌آوری، و هر کسی را که بخواهی بی‌شمار روزی می‌دهی. ﴿۲۸﴾ نباید مؤمنان کافران را به جای مؤمنان به دوستی بگیرند، و هرکس این چنین کند پس در مقابل عهد الله در هیچ مرتبه ای نیست، مگر اینکه خود را از ضرر آنها نگاه دارید، و الله شما را از (عظمت و جلال) خود می‌ترساند، و بازگشت شما به طرف او است. ﴿۲۹﴾ بگو: اگر آنچه که در سینه‌های تان دارید، بپوشانید یا اظهار کنید (در هر دو صورت) الله آن را می‌داند و (بلکه) الله آنچه که در آسمان‌ها و آنچه که در زمین است می‌داند، و (مانند علم خود) الله به هرچیز قدرت کامل دارد.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ
 مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ
 نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ
 فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ * إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ
 وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ
 مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾
 فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ
 وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ
 وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ
 حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
 زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَارِزُوقًا قَالِ يَمْرُؤُا إِنِّي لِلَّهِ هَذَا
 قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

﴿۳۰﴾ روزی که هر شخص هر آنچه از نیکی و بدی انجام داده است، حاضر می‌یابد (در آن روز دوست دارد (و آرزو می‌کند) که ای کاش در بین او و آنچه از بدی انجام داده است مسافه دور می‌بود (که بدی‌های خود را نمی‌دید) و الله شما را از (عذاب) خود می‌ترساند، و الله به بندگان خود مشفق و مهربان است. ﴿۳۱﴾ بگو: اگر شما الله را دوست دارید پس از من پیروی کنید تا الله شما را دوست بدارد، و گناهان شما را بپامزد، والله آمرزنده مهربان است. ﴿۳۲﴾ بگو: از الله و رسول او اطاعت کنید، پس اگر (از اطاعت الله و رسول او) رویگردان شدند، پس (بدانند که کافر شده اند و) الله کافران را دوست ندارد. ﴿۳۳﴾ بی گمان الله آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را (برای پیغامبری) برگزید (و بر دیگر اهل عالم برتری داد). ﴿۳۴﴾ (در حالیکه همگی از یک نسل اند که) بعضی آن‌ها از بعضی دیگر است، و الله شنوا و دانا است. ﴿۳۵﴾ (به یاد آور که) چون زن عمران گفت: ای پروردگارم، البته آنچه را که در شکم من است خاص به رضای تو نذر کردم (بر خود لازم کردم) تا (از کارهای دنیا) آزاد باشد، پس از من قبول کن، بی گمان تو شنوا و دانائی. ﴿۳۶﴾ پس چون آن را زائید گفت: ای رب من! من دختر زاده ام، و الله بر آنچه او زاده بود داناتر بود (و به طور حسرت گفت) و مرد مانند زن (کمزور) نمی‌باشد و من آن را مریم نام نهادم و او و اولاد او را از شرّ شیطان رانده شده در پناه تو می‌سپارم. ﴿۳۷﴾ پس پروردگارش (مریم) را قبول نیک کرد و او را نیک رویانید (بزرگ کرد)، و زکریا را سرپرست او ساخت، هرگاه زکریا داخل عبادتگاه می‌شد نزد او (مریم) خوردنی می‌یافت، زکریا گفت: ای مریم! این رزق به تو از کجا می‌آید؟ مریم گفت: این رزق از جانب الله می‌آید: بی گمان الله کسی را که بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد (بدون زحمت و تکلیف).

هَذَا لَكَ دَعَاكَ رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٢٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
يُصَلِّي فِي الْمَحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ
أَتَى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ
كَذَلِكَ أَلَّفَهُ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٣٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً
قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا ۖ وَادْكُرْ
رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَرِ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالَتِ
الْمَلَكَةُ يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ يَمْرَيْمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي
وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٣٣﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَقْلَمُهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ
يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٣٥﴾

﴿۳۸﴾ در آنجا زکریا پروردگار خود را به دعا خواند (و) گفت: ای پروردگارم! برای من از نزد خود نسل پاکیزه ببخش؛ بی گمان تو شنونده دعائی. ﴿۳۹﴾ در حالیکه او (زکریا) در عبادتگاه نماز می خواند فرشته ها او را صدا زدند که الله تو را (به پسر) بنام یحیی مژده می دهد، که تصدیق کننده کلمه الله (عیسی) است، و سرور و پیشوا، و دور از گناهان، و پیغمبری از صالحان است. ﴿۴۰﴾ زکریا گفت: ای پروردگارم! چطور مرا پسر خواهد بود؟ در حالیکه به عمر پیری رسیده ام. و زنم نازای است، (الله) گفت: هم چنان است، الله چیزی که بخواهد انجام میدهد. ﴿۴۱﴾ (زکریا) گفت: ای پروردگارم! برای من نشانه ای تعیین کن (که از آن قرار گرفتن حمل را بدانم) الله گفت: نشانه تو این است که تا سه روز با مردم سخن نگویی، مگر به اشاره، و (به خاطر شکر) پروردگار خود را بسیار یاد کن و صبح و شام او را تسبیح بگو. ﴿۴۲﴾ و (به یاد آور) هنگامی که فرشته ها گفتند: ای مریم! البته الله تو را برگزیده است (برای عبادت خود) و پاکیزه ات گردانیده و تو را بر دیگر زنان عالم برتری داده است. ﴿۴۳﴾ ای مریم! پروردگارت را باعاجزی و تواضع اطاعت و عبادت کن، و سجده کن و با رکوع کنندگان رکوع کن (با نمازخوانان نماز بخوان). ﴿۴۴﴾ (این داستان مریم و زکریا) از خبرهای غیبی است که آن را به تو وحی می کنیم، و تو نزد آنها حاضر نبودی وقتی که قلم های خویش را می انداختند تا کدامشان کفالت و سرپرستی مریم را به عهده گیرد، و تو نزد آنها نبودی وقتی (در مورد پرورش مریم) با یکدیگر مناقشه و کشمکش می کردند. ﴿۴۵﴾ (یاد آور شو) وقتی که فرشته ها گفتند: ای مریم! البته الله تو را به کلمه خود که نامش عیسی پسر مریم است مژده می دهد، که در دنیا و آخرت والا مقام، و از جمله مقربان (دربار الهی) است.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾
 قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسَّ سِنِي بِشَرِّهُ قَالَ كَذَلِكَ
 اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
 ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ
 ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
 رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِّنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
 فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
 وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمِمَّا تَدْخِرُونَ
 فِي بُيُوتِكُمْ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾
 وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأُحِلَّ لَكُمْ
 بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ٥٠ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
 هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ٥١ * فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمْ
 الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
 أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ٥٢

﴿٤٦﴾ (و از عجائب آن پسر این است که) با مردم در گهواره و در وقت بزرگ سالی (نیز) سخن می گوید، و از جمله صالحان است. ﴿٤٧﴾ مریم گفت: ای پروردگارم! چطور صاحب فرزند می شوم؟ در حالیکه دست هیچ انسانی به من نرسیده است؟ (جبرئیل) گفت: همچنین است، الله هر چیزی را که بخواهد بوجود می آرد (زیرا سنت الله این است که) چون آفریدن چیزی را فیصله کند می گوید: موجود شو پس فوراً موجود می شود. ﴿٤٨﴾ (دیگر اوصاف آن پسر این است که الله) کتاب و حکمت و تورات و انجیل را به او می آموزد. ﴿٤٩﴾ و او را (به حیث) پیغمبر به سوی بنی اسرائیل می فرستد تا (به مردم بگوید) البته من با معجزه ای از طرف پروردگارتان پیش شما آمده ام، (آن معجزه این است که) من از گل مانند شکل پرنده برای شما می سازم، باز در آن می دمم که به امر الله پرنده می شود، و کور مادر زاد و شخص مبتلا به مرض برص (پس) را به امر الله علاج می کنم، و مرده را به امر الله زنده می کنم، و شما را از چیزی که (روزانه) می خورید و از چیزی که در خانه های خود (برای آینده) ذخیره می کنید خبر می دهم، یقیناً درین (معجزه ها) نشانه ای (دلیل نبوت من) برای شما است اگر یقین کننده هستید. ﴿٥٠﴾ و (آمده ام تا) تصدیق کننده تورات باشم که پیش از من آمده بود، و (آمده ام) تا برای شما حلال گردانم بعضی چیزهای که در تورات بر شما حرام است، و به شما نشانه و دلیلی از نزد پروردگارتان آوردم، پس از الله بترسید و مرا اطاعت کنید. ﴿٥١﴾ بی گمان الله (متصرف و) معبود من و (متصرف و) معبود شما است، پس او را عبادت کنید که همین راه راست است (نه که من و مادرم را بپرستید). ﴿٥٢﴾ باز وقتی عیسی از آن ها احساس کفر کرد گفت: کیست یاور من (در دعوت به سوی (دین) الله؟ اصحاب مخلص عیسی (حواریون) گفتند: ما یاوران (دین) الله هستیم (که) به الله ایمان آورده ایم، (لذا) گواه باش که ما مسلمانییم.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكْرُؤًا وَمَكْرَ اللَّهِ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ
﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُوفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذَلِكَ نَتْلُوهُ
عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنْ مَثَلٌ
عِيسَىٰ عِندَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ
﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا
نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا
وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

﴿۵۳﴾ ای پروردگار ما! ما به آنچه که تو نازل کرده ای ایمان آوردیم و از این پیغمبر متابعت کردیم، پس ما را همراه گواهان (راه حق) بنویس. ﴿۵۴﴾ و (یهودی‌ها برای کشتن عیسی) حيله و چاره کردند و الله (هم برای نجات عیسی) چاره‌جویی کرد و الله بهترین چاره‌جویان است. ﴿۵۵﴾ (به یادآور حيله نجات عیسی را) وقتی که الله گفت: ای عیسی! البته (در آینده) تو را می‌میرانم (لیکن فعلاً) به سوی خود بالا می‌برم، و تو را از شر کافران پاک می‌کنم، و آنان را که از تو متابعت کردند بر آنان که کافر شده‌اند بالاتر می‌گردانم، (و این فوقیت) تا روز قیامت (خواهد بود)، باز بازگشت شما به طرف من است، باز (در میان شما) در چیزی که با هم اختلاف می‌کردید فیصله خواهم کرد. ﴿۵۶﴾ پس کسانی که کفر ورزیدند آن‌ها را در دنیا و آخرت عذاب سخت خواهم داد، و هیچ یار و مددگاری ندارند (که به آنان امیدی داشته باشند). ﴿۵۷﴾ و اما آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند پس الله ثواب آن‌ها را بطور کامل می‌دهد، و الله ظالمان را دوست ندارد. ﴿۵۸﴾ این کلام (قرآن) را بر تو تلاوت می‌کنیم (که این) از جمله آیات ربّانی و سرشار از نصیحت‌های حکیمانه است. ﴿۵۹﴾ یقیناً مثال عیسی (در آفریدن بدون پدر) نزد الله مانند مثال آدم است که او را از خاک آفرید باز به او فرمود: باش، پس شد. ﴿۶۰﴾ این (سخن) حق (بنده و رسول بودن عیسی) از نزد پروردگار توسط پس (تو ای مخاطب) از جمله شک‌کنندگان مباش. ﴿۶۱﴾ پس هرکس در این باره پس از آنکه علم و دلیل قطعی به تو رسیده است با تو به مجادله پرداخت پس بگو (مخالفین را که) بیایید ما اولاد خود را، و شما اولاد خود را و ما زنان خود را و شما زنان تان را طلب کنیم و ما خود حاضر شویم و شما هم خود حاضر شوید پس دست دعا و عاجزی به سوی الله دراز می‌کنیم و لعنت الله را بر دروغگویان قرار می‌دهیم.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ
 ﴿٦٣﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا
 وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ
 بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
 بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ
 وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 ﴿٦٥﴾ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ
 تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
 لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا
 وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾
 إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
 أَنْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَا أَهْلَ
 الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

﴿۶۲﴾ یقیناً همین است قصهٔ راست (دربارهٔ عیسی)، و هیچ معبودی برحق غیر از الله نیست، بی گمان الله غالب و باحکمت است. ﴿۶۳﴾ پس اگر روی گردانند (از توحید، پرواه مکن چون) بی گمان الله به حال مفسدان دانا است. ﴿۶۴﴾ بگو: ای اهل کتاب بیایید به سوی سخنی که بین ما و شما مشترک است (آن سخن این است) که غیر از الله کسی را عبادت نکنیم، و چیزی را شریک او نسازیم، و بعض ما بعض دیگر را بجز الله، ربّ (مالک تحریم و تحلیل) قرار ندهد، پس اگر (ازین دعوت) رویگردان شدند پس (ای اهل کتاب) گواه باشید که ما مسلمانیم (منقاد حکم الله ایم و بس). ﴿۶۵﴾ ای اهل کتاب چرا دربارهٔ ابراهیم مجادله می کنید؟ در حالیکه تورات و انجیل نازل نشده مگر بعد از ابراهیم، آیا نمی فهمید؟ ﴿۶۶﴾ آگاه باشید، شما همان گروهی هستید که دربارهٔ چیزی که به آن علم داشتید مجادله کردید پس چرا دربارهٔ چیزی که به آن علم ندارید مجادله می کنید؟ و الله (هرچیز را) می داند و شما نمی دانید. ﴿۶۷﴾ (حقیقت این است که) ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی، و لیکن از شرک متنفّر و تسلیم فرمان الله بود، و از جملهٔ مشرکان نبود. ﴿۶۸﴾ یقیناً نزدیک ترین مردمان (در راه توحید) به ابراهیم کسانی بودند که از او پیروی کردند، و (نیز) این پیغمبر و آنان که به او ایمان آوردند و الله کارساز و مددگار مؤمنان است. ﴿۶۹﴾ گروهی از اهل کتاب آرزو داشتند که شما را گمراه سازند، و (در حقیقت) گمراه نمی سازند مگر خود را و (لیکن) نمی فهمند. ﴿۷۰﴾ ای اهل کتاب! چرا به آیات الله کفر می ورزید (انکار می کنید)؟ در حالیکه شما (نشانه های نبوت محمد ﷺ) را در کتب خودتان می بینید و در دل به حق بودن آن گواهی می دهید.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْسُونَهُ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ
وَأَنْتُمْ تَعْمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ يَا
يَا لَدَىٰ أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَكُفِّرُوا وَآخِرُ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تَتُومِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنْ
الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ
عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنْ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ * وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِطَارٍ
يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِيُنَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ
إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
﴿٧٥﴾ بَلَىٰ مَن أَوفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ
﴿٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَأَخْلَقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ
إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يَزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

﴿۷۱﴾ ای اهل کتاب، چرا حق را به باطل می پوشانید؟ و حق را (آگاهانه) کتمان می کنید؟ در حالیکه می دانید. ﴿۷۲﴾ و گروهی از اهل کتاب (به پیروان خود) گفتند: به آنچه بر مؤمنان نازل شده در اول روز ایمان آورید و در آخر روز به آن کفر ورزید (از ایمان خود برگردید)، تا شاید (این حال شما را دیده) از دین خود برگردند. ﴿۷۳﴾ (و می گویند) جز به کسی که از دین شما پیروی کند ایمان نیاورید، بگو: یقیناً هدایت (صحیح) همان هدایت الله است (و نیز می گویند: ایمان نیاورید به) کسی که مثل آنچه به شما داده شده، داده شود، یا (اینکه کسی بتواند) با شما در نزد پروردگارتان مجادله کند، بگو: (ای پیغمبر)، فضل و رحمت بدست الله است، آن را به کسی که بخواهد می دهد، و الله دارای فضل کشاده (و) دانا است. ﴿۷۴﴾ و الله کسی را که بخواهد به رحمت خود مخصوص می گرداند، و الله دارای فضل بزرگ است. ﴿۷۵﴾ و از اهل کتاب کسانی هست که اگر بطور امانت مال بسیار به او بسپاری آن را به تو بر می گرداند، و هست کسانی که اگر یک دینار را به او امانت بسپاری، آنرا دوباره بتو بر نمی گرداند، مگر اینکه همیشه بالای سرش ایستاده باشی، این (خیانت) به سبب آن است که گفتند: ما در برابر بی سوادان مسئول نیستیم، و بر الله دروغ نسبت می دهند، در حالیکه آنان خود می دانند. ﴿۷۶﴾ بلی، هرکس به عهد خود وفا کند و پرهیزگار باشد (پس او نزد الله محبوب است و) بی گمان الله پرهیزگاران را دوست دارد ﴿۷۷﴾ یقیناً آنان که عهد و پیمان الله و سوگندهایشان را به بهای حقیر دنیا می فروشند این گروه در آخرت هیچ سهمی ندارند، و الله با آنها سخن نمی گوید، و در روز قیامت به طرف آنها نظر نمی کند، و آنها را (از کفر) پاک نمی سازد، و برای آنها عذاب دردناک است.

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرِيقًا يُلَوِّنُ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
 مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
 وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
 الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ
 تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
 إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ
 مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
 مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ
 عَلَى ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَغْيَرَ دِينَ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿۷۸﴾ و البته گروهی از اهل کتاب هست که زبان‌های خود را در وقت خواندن کتاب (تورات) می‌پیچانند تا شما آن را از کتاب حساب کنید، حالیکه آن از تورات نیست، و می‌گویند: آن از جانب الله است، و در حقیقت از جانب الله نیست، و بر الله دروغ می‌بندند در حالیکه می‌دانند. ﴿۷۹﴾ برای هیچ بشری مناسب نیست که الله به او کتاب و حکم و پیغامبری بدهد باز به مردم بگوید الله را گذاشته بندگان من شوید، و لیکن (مناسب است که بگوید) به سبب آنچه می‌آموزید و می‌خوانید بندگان الله باشید. ﴿۸۰﴾ و به شما فرمان نمی‌دهد که فرشته‌ها و پیغامبران را متصرف و معبودان خود قرار دهید، آیا (معقول است که) شما را به کفر دستور دهد پس از اینکه شما مسلمان شدید؟! ﴿۸۱﴾ و یادآور شو وقتی را که الله از پیغمبران عهد محکم گرفت که هرگاه به شما کتاب و حکمت دادم باز پیغمبری که تصدیق‌کننده آنچه با شما است نزد شما آید، حتماً به او ایمان آرید و او را مدد کنید، فرمود: آیا اقرار کردید (به این عهد) و عهد محکم مرا در باره آن قبول کردید؟ گفتند: اقرار کردیم، (الله) فرمود: پس گواه باشید (بر یکدیگر) و من هم با شما از جمله گواهان می‌باشم. ﴿۸۲﴾ پس هرکس پس از آن (از دین اسلام) روی گرداند پس ایشان فاسقان‌اند. ﴿۸۳﴾ آیا دینی غیر از دین الله را می‌خواهند؟ در حالیکه هرچه در آسمان‌ها و زمین است به خوشی یا اجبار متقاد و تسلیم او اند، و به سوی او بازگردانیده می‌شوند.

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ
يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ
يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنَّهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن
بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ نُّقَبِّلَ تَوْبَتَهُمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَرَاءُ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِّلٌ أَلَا رِضْ ذَهَبٌ وَلَوْ
أَفْتَدَىٰ بِهِ ؕ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٩١﴾

﴿۸۴﴾ بگو: (ما دینی غیر از دین الله را نمی‌خواهیم بلکه) به الله و به آنچه بر ما، و به آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نبیره‌های یعقوب نازل شده، و آنچه به موسی و عیسی و دیگر پیغمبران از طرف پروردگارشان داده شده، ایمان آوردیم، بین هیچ یک از آنها (در ایمان آوردن) فرق نمی‌گذاریم، و ما تسلیم و منقاد الله هستیم و بس. ﴿۸۵﴾ و هر که دینی غیر از اسلام اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نمی‌شود و در آخرت از جمله زیان کاران خواهد بود. ﴿۸۶﴾ چگونه الله قومی را هدایت کند که بعد از ایمان‌شان کافر شدند (و بعد از اینکه) گواهی دادند که پیغمبر بر حق است و (بعد از اینکه) دلائل روشن به آنها آمد، و الله قوم ظالم را هدایت نمی‌کند (به منزل مقصود نمی‌رساند). ﴿۸۷﴾ (این گروه) سزای‌شان این است که لعنت الله و فرشته‌ها و همه مردمان بر آنها است. ﴿۸۸﴾ (در حالیکه) در آن (لعنت) همیشه اند پس عذاب از آنها تخفیف نخواهد شد، و به آنها مهلت داده نشده (که از عذاب بیرون شوند)، و به آنان نگاه کرده نمی‌شود. ﴿۸۹﴾ مگر آنان که بعد از آن توبه کردند، و عمل خود را اصلاح کردند، پس (امید است که آنها بخشیده شوند) بی گمان الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۹۰﴾ البته آنانکه بعد از ایمان‌شان کافر شدند، باز بر کفر خود افزودند، هرگز توبه آنها قبول نمی‌شود، و این گروه، گمراهان‌اند. ﴿۹۱﴾ البته آنان که کافر شدند و در حالت کفر مردند، اگر زمین را پر از طلا کنند و آن را به عنوان فدیة بپردازد، هرگز از هیچ کسی از آنها قبول نمی‌شود، و برایشان عذاب دردناک است، و هیچ مددگاری ندارند (که به آنها امید داشته باشند).

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٣﴾ * كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاَّبَيْنِ
إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ
التَّوْرَةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٩٤﴾ فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٥﴾ قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٦﴾ إِنْ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي
بِبَكَّةٍ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ
إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ
مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ
﴿٩٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبَغُّوهَا عَوْجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٠٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا
مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

﴿۹۲﴾ هرگز (مرتبه) نیکی را حاصل کرده نمی توانید تا از مالی که دوست می دارید (در راه الله) انفاق کنید، و الله از آنچه (در راه او) انفاق می کنید باخبر است (و اجر آن را به شما می دهد). ﴿۹۳﴾ تمام خوردنی ها برای بنی اسرائیل حلال بود، به جز آنچه یعقوب پیش از نازل شدن تورات بر خود ممنوع قرار داده بود، بگو: تورات را بیارید و آن را بخوانید؛ اگر راستگو هستید (که این ها در تورات حرام بوده است). ﴿۹۴﴾ پس هرکس بعد از این (تفصیل)، بر الله افترا ببندد، پس ایشان ظالمان اند. ﴿۹۵﴾ بگو: الله راست گفته است، پس از دین ابراهیم که یگانه پرست و به حق مایل و از شرک بیزار بود، و از جمله مشرکان نبود، پیروی کنید. ﴿۹۶﴾ بی گمان اولین خانه (عبادتگاهی) که برای مردمان بنا نهاده شد خانه ایست که در مکه قرار دارد، محل برکت و سبب هدایت برای عالمیان است. ﴿۹۷﴾ در آن (خانه و گرد و پیش آن) علامت های واضح است (که یکی از آن) جای ایستادن ابراهیم (در وقت اعمار بیت الله) است و (دیگر این که) هرکه در آن (و حدود آن) داخل شود، در امان است، و الله حج خانه کعبه را بر مردمانی که توانایی رفتن به آنجا را دارند واجب گردانیده است (توان رسیدن به آن جا از لحاظ مالی و جانی و وسائل راه را داشته باشند) و هرکس کفر بورزد (حج و دیگر احکام الله را انکار کند، ضرر و نقصانی بر او تعالی نیست) زیرا او تعالی بدون شک از تمام جهانیان بی نیاز است. ﴿۹۸﴾ بگو: ای اهل کتاب! چرا به آیات الله کفر می ورزید (احکام واضح الله را انکار می کنید)؟ در حالیکه الله به آنچه می کنید گواه (و عالم) است. ﴿۹۹﴾ بگو: ای اهل کتاب! (یهود و نصارا) چرا کسی را که ایمان می آورد از راه الله (دین اسلام) منع می کنید، (و) آنرا کج و غلط معرفی می کنید، و شما (بر این کار خود) گواه هستید، و الله از آنچه می کنید غافل نیست. ﴿۱۰۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از گروهی اهل کتاب اطاعت کنید، شما را بعد از ایمان تان به (حالت) کفر بازمی گردانند.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ
 رَسُولُهُ، وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١١﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ، وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
 مُسْلِمُونَ ﴿١٢﴾ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
 فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ
 النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
 تَهْتَدُونَ ﴿١٣﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
 بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٤﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
 وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
 وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ
 فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ
 وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ
 اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

﴿۱۰۱﴾ و چطور کفر می ورزید (کفر را قبول می کنید) در حالیکه آیات الله (قرآن) بر شما تلاوت می شود (تعلیم داده می شوید)، و رسول او (سنت پیغمبر) در میان شما است، و هر کس دین الله را محکم بگیرد، پس یقیناً به راه راست هدایت شده است. ﴿۱۰۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از الله بترسید آن طور که سزاوار ترسیدن از اوست، و نباید بمیرید مگر آنکه مسلمان باشید (و تاسرحد مرگ به احکام اسلام پابند باشید). ﴿۱۰۳﴾ و همه یکجا به ریسمان (دین) الله چنگ بزنید (و آنرا محکم بگیرید) و متفرق نشوید و نعمتی را که الله بر شما انعام کرده بود، یاد کنید وقتی که دشمن یکدیگر بودید، پس الله میان دلهای شما الفت و محبت ایجاد کرد و به نعمت الله (باهم) برادر گشتید، در حالیکه بر کناره گودالی از دوزخ بودید، پس الله شما را از آن نجات بخشید، این چنین الله آیات خود را به شما بیان می کند تا راه یاب شوید. ﴿۱۰۴﴾ و باید از شما گروهی باشند که مردم را به نیکی دعوت دهند، و مردم را به کارهای نیک (و درست) دستور دهند و از کارهای بد (و خلاف شرع) منع کنند، و این جماعت کامیاب اند. ﴿۱۰۵﴾ و (شما مسلمانان) مانند کسانی مشوید که پراکنده شدند و اختلاف کردند بعد از اینکه دلائل واضح به آنها آمد، و (این گروه) برای شان عذاب بزرگ است. ﴿۱۰۶﴾ (آن عذاب در) روزی است که بعضی چهره ها سفید و درخشان می شود و چهره های (دیگر) سیاه می شود، پس کسانی که چهره هایشان سیاه گردیده است (برایشان گفته می شود) آیا پس از ایمان تان (و آمدن دلائل روشن) کافر شدید؟ پس به سبب اینکه کفر می ورزیدید عذاب را بجشید. ﴿۱۰۷﴾ اما کسانی که چهره هایشان سفید و درخشان گردیده است، پس آنها در رحمتی از جانب الله (جنت) هستند و آنان برای همیشه در آنجا می باشند. ﴿۱۰۸﴾ این آیات الله است که مشتمل بر حق و حقیقت اند، و آن را بر تو (ای پیغمبر) تلاوت می کنیم و الله هیچگونه ظلمی را برای مردمان عالم نمی خواهد.

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٦﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَالْسِقُونَ ﴿١٧﴾ لَنْ يَضُرُّكُمْ إِلَّا آذَىٌ وَإِنْ يُقْتَلُوا كُمْ يُؤْلَوْكُمْ أَلَا ذَبَّارْتُمْ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٨﴾ ضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ آتَيْنَا ثِقُفُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبَاءَ وَبَغَضِبِ مِنَ اللَّهِ وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١٩﴾ * لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢١﴾ وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٢٢﴾

﴿۱۰۹﴾ و (چگونه ظلم را بخواهد درحالی که) هرچه در آسمانها و هرچه در زمین است (از مخلوقات) تنها از الله است، و تمامی امور (معاملات بشر) به طرف الله بازگردانیده می شود. ﴿۱۱۰﴾ شما بهترین امتی هستید که برای (نفع) مردم آفریده شده اید (مردم را) به کارهای نیک امر می کنید، و از کارهای بد (ونا جائز) منع می کنید، و به الله ایمان دارید، و اگر اهل کتاب (مثل شما) ایمان می آوردند برایشان خیر (و بهتر) بود (لیکن) تعداد (کمی) از آنها مؤمن اند، و بیشترشان فاسق اند. ﴿۱۱۱﴾ ﴿کفار اهل کتاب﴾ ضرری به شما رسانیده نمی توانند به جز آزار (اندک) و اگر با شما جنگ کنند به شما پشت می گردانند (هزیمت می یابند) باز مدد نمی شوند. ﴿۱۱۲﴾ هر جایی که باشند بر آنها مهر خواری و حقارت زده شده است، مگر اینکه در پناه الله یا در پناه مردم باشند (دین اسلام را قبول کنند، و یا از قومی مدد طلب کنند) و به غضبی از جانب الله رجوع نموده اند، و مهر فقر و تنگ دستی بر آنها زده شده است، این (همه) به سبب آن بود که به آیات الله کفر می ورزیدند، و پیغمبران را به ناحق قتل می کردند، این (کفر و تجاوز بر پیغمبران) به سبب آن بود که (از دستورات الهی) نافرمانی می نمودند و از حد تجاوز می کردند. ﴿۱۱۳﴾ آنان همه (اهل کتاب باهم) برابر نیستند (بلکه) از اهل کتاب گروهی هست که (برای عبادت الله) ثابت قدم ایستاده می باشند، و در اوقات شب سجده کنان آیات الله را تلاوت می کنند، (در تهجد مشغول اند). ﴿۱۱۴﴾ به الله و روز آخرت ایمان دارند، و (مردم را) به کارهای نیک دستور می دهند، و از کارهای بد (و خلاف شرع) منع می کنند، و در کارهای خیر شتاب می کنند، و این گروه (اهل کتاب) از جمله مردمان صالح اند. ﴿۱۱۵﴾ و هرآنچه از نیکی و کار خیر انجام دهند پس هرگز به هدر نخواهد رفت، و الله به پرهیزگاران داناست.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
 اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
 مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
 صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْدَكَتُهُ وَمَا
 ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا
 وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي
 صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
 ﴿١١٨﴾ هَآأَنْتُمْ أَوْلَاءُ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ
 كُلِّهِ وَإِذَا الْقَوْمُ قَالَُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمْ
 الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾ إِنْ تَمَسَّكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ
 سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصِيرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
 شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ عَدَّتْ مِنْ أَهْلِكَ
 تَبَوَّى الْمُؤْمِنِينَ مَقْعَدَ الْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

﴿۱۱۶﴾ البته آنان که کفر ورزیدند مال و اولادشان چیزی از عذاب الله را از آنها دفع نخواهد کرد، و ایشان یاران دوزخاند و در آن همیشه می باشند. ﴿۱۱۷﴾ مثال آنچه کفار در زندگانی دنیا اتفاق می کنند، مثال بادی است که در آن سرمای سخت است که بر کشت و زراعت قومی که بر خود ظلم کرده اند برسد، پس آنرا نابود کند، و الله بر آنها ظلم نکرده است، و لیکن (خود آنها) به جانهای خویش ظلم می کنند. ﴿۱۱۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از غیر خود (از غیر مسلمانان) محرم راز نگیرید (مردم دیگر را) که (ایشان) از رساندن هیچگونه ضرر (و فساد انداختن در میان شما) کوتاهی نمی کنند، و دوست دارند که شما به هر رنج و مشقت گرفتار شوید، چون دشمنی از دهان ایشان ظاهر شده است، و آنچه (از دشمنی که) در سینه های شان پوشیده می دارند بزرگتر است، البته آیات را برای شما بیان کردیم اگر (عقل و خرد دارید) باندیشید. ﴿۱۱۹﴾ خبردار (ای مسلمانان) شما مردمی هستید که آنها را دوست دارید، و آنها شما را دوست ندارند (چون) شما به تمامی کتابهای الهی ایمان دارید، و هر وقت با شما روبرو شوند می گویند: ایمان آورده ایم، و چون در خلوت بروند از شدت قهر و غضب بر شما، انگشتان خود را با دندان می گزند، بگو: به (سبب) قهر و غضبی که دارید، بمیرید، بی گمان الله به راز سینه ها داناست. ﴿۱۲۰﴾ اگر به شما خوبی و راحتی برسد غمگین می شوند و اگر بدی و ناراحتی به شما برسد از آن خوشحال می شوند، و اگر صبر کنید و پرهیزگاری پیشه کنید، فریب و حیلۀ آنها هیچ ضرری به شما رسانیده نمی تواند، (چون) بی گمان الله به آنچه می کنند احاطه دارد. ﴿۱۲۱﴾ و به یاد آور وقتی را که صبحگاهان از میان خانواده ات بیرون شدی و جای مؤمنان را (در سنگرها به قصد جهاد با مشرکین) مشخص کردی، و الله شنوا و دانا است.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ
 فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١١٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
 أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُدْعَى رِبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
 مُنْزَلِينَ ﴿١١٤﴾ بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ
 هَذَا يُدْعَى رِبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ
 ﴿١١٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ
 وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١١٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا
 مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبَ لَهُمْ مَقِيلٌ وَأَخِيْبِينَ ﴿١١٧﴾
 لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ
 ظَالِمُونَ ﴿١١٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ
 يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً
 وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٢٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ
 لِلْكَافِرِينَ ﴿١٢١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٢٢﴾

﴿۱۲۲﴾ چون دو گروهی از شما خواستند سستی کنند، و الله کارساز شان بود (که آنها را از سستی نگاه داشت) و مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۲۳﴾ البته الله شما را در (جنگ) بدر نصرت داد، درحالیکه (در نظر دشمن) کم و حقیر بودید، پس از الله بترسید تا شکر (او را) به جا آرید. ﴿۱۲۴﴾ وقتی به مؤمنان می گفتی: آیا برای شما کافی نیست که پروردگارتان به وسیله سه هزار فرشته فرود آورده شده از آسمان، شما را کمک کند؟. ﴿۱۲۵﴾ بلی، اگر صبر کنید و پرهیزگار شوید و کفار (با جوش و خروش خود) به مقابله شما بیایند، الله شما را با پنج هزار فرشته نشاندار، مدد خواهد کرد. ﴿۱۲۶﴾ و الله آن (نصرت) را جز بشارتی برای شما نگردانید، و تا دل‌های تان با آن مطمئن شود (و گرنه) نصرت و پیروزی (برای تان) نیست مگر از جانب الله غالب با حکمت (و اینکه نصرت الله به آمدن فرشته‌ها موقوف نیست). ﴿۱۲۷﴾ (الله شما را مدد کرد) تا (به وسیله شما) طائفه از کافران را نابود یا سرنگون و مغلوب سازد، و ناکام و شکست خورده (از میدان جنگ) بازگردند. ﴿۱۲۸﴾ (اختیار) هیچ کاری بدست تو نیست، (الله) یا توبه آنها را قبول می کند، و یا آنها را عذاب می دهد، چرا که آنان ظالم‌اند. ﴿۱۲۹﴾ (قبول توبه یا عذاب به دست الله است زیرا) هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است (تنها) از الله است، هر کس را که بخواهد، عفو می کند، و هر کس را که بخواهد، عذاب می دهد، و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۳۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! سود (ریا) را چندین برابر مخورید، و از الله بترسید، تا کامیاب و رستگار گردید. ﴿۱۳۱﴾ و از آتشی که برای کفار آماده شده است بترسید. ﴿۱۳۲﴾ و از الله و رسول او اطاعت کنید تا مورد رحمت (الهی) قرار گیرید.

* وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَبِيرِ وَالْغَيْظِ وَالْعَافِيَةِ
 عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٤﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا
 فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
 لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا
 فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٢٥﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُم مَّغْفِرَةٌ مِّن
 رَبِّهِمْ وَجَنَّتْ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنَعَمَ
 أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿١٢٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا
 فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ
 ﴿١٢٧﴾ هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
 وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ
 ﴿١٢٩﴾ إِنْ يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ
 الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
 وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣٠﴾

﴿۱۳۳﴾ و بشتابید (به وسیله توبه) به سوی مغفرت از جانب پروردگارتان و جتنی که پهنای آن (برابر) آسمانها و زمین است، (و) برای پرهیزگاران آماده شده است. ﴿۱۳۴﴾ آنان که مالهای شان را در حال ثروتمندی و تنگدستی (در راه الله) انفاق می کنند، و غضب خود را فرو می برند و از (اشتباهات) مردم می گذرند، و الله (اینچنین) خوبی کنندگان را دوست دارد. ﴿۱۳۵﴾ و آنان که چون عملی زشت (و گناهی) را مرتکب شوند یا بر خویش ظلم کنند، (فوراً) الله را یاد می کنند پس برای (محو) گناهان خود (از الله) آمرزش می خواهند، و (می دانند که) چه کسی به جز الله می تواند گناهان مردم را بیامرزد؟ و به آنچه (از کردار بد) کرده اند اصرار (و مداومت) نمی ورزند، در حالیکه (انجام بد آن را) می دانند. ﴿۱۳۶﴾ این گروه جزایشان آمرزشی از طرف پروردگارشان، و باغهای که در زیر درختان و قصرهای آن نهرها جاری است می باشد و در آن (باغها و قصرها) همیشه می باشند، و ثواب عمل کنندگان چه ثواب نیک و خوب است. ﴿۱۳۷﴾ پیش از شما سنتهای الهی (راجع به نصرت مؤمنان و عذاب کفار) گذشته است پس در زمین سفر کنید و ببینید که سرانجام تکذیب کنندگان چگونه بود. ﴿۱۳۸﴾ این (قرآن) بیانگر (همان سنتها و بیان کننده حقائق واقعی) است برای مردم، و هدایت و پندی برای پرهیزگاران است. ﴿۱۳۹﴾ و (شما ای مسلمانان) سست و غمگین مشوید؟ زیرا که غالب و برترید، اگر مؤمن باشید. ﴿۱۴۰﴾ اگر (در جنگ احد) به شما آسیب رسید (پیشانی مشوید) چون به قوم کافر نیز مانند شما رسیده است، و این (حوادث) روزگار را در بین مردم می گردانیم (تا آنها را آزمایش کنیم) و تا الله مؤمنان (حقیقی) را مشخص سازد، و از شما شهیدانی بگیرد، و الله ظالمان را دوست ندارد.

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾ أَمْ
حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ
قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ
أَنْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ
اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَتَبْنَا مُوَجَلًّا وَمَنْ يُرَدُّ
ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِيهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرَدُّ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِيهِ مِنْهَا
وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ قُتِلَ مَعَهُ
رِيبٌ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا لِلَّهِ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ
قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبَّتْ أَقْدَامَنَا
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ
الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

﴿۱۴۱﴾ و تا الله مؤمنان را پاک و خالص گرداند (و ایشان را از منافقان متمایز سازد) و تا کافران را محو و نابود کند. ﴿۱۴۲﴾ آیا گمان دارید که به جنت می‌روید؟ درحالیکه الله (تاهنوز) مجاهدان و صابران شما را معلوم و مشخص نکرده است. ﴿۱۴۳﴾ والبتّه آرزوی موت (شهادت) را می‌کردید پیش از آنکه با آن روبرو شوید، پس آن (منظر موت) را دیدید، درحالیکه نگاه می‌کردید. ﴿۱۴۴﴾ و نیست محمد (ﷺ) مگر پیغمبری که پیش از او پیغمبران (دیگر) گذشته است، پس آیا اگر وفات کند (به موت طبعی) و یا کشته شود، پس به عقب باز می‌گردید (مرتد می‌شوید؟) و هرکس به عقب برگردد (مرتد شود) پس هرگز به الله ضرری رسانیده نمی‌تواند، و زود است که الله شکرگزاران را ثواب دهد. ﴿۱۴۵﴾ و (ممکن نیست) هیچکس جز به حکم الله نمی‌میرد و (الله) اجل (وقت مرگ هرکس) را نوشته و معین نموده است، و هرکه ثواب دنیا را بخواهد آنرا به او می‌دهیم، و هرکه ثواب آخرت را بخواهد آنرا به او می‌دهیم، و زودا ثواب شاکران را می‌دهیم. ﴿۱۴۶﴾ و چه بسا پیغمبرانی گذشته‌اند که همراه آن‌ها مردمان یکتاپرست بسیار (با کفار) قتال (جهاد) کردند، پس به سبب آنچه در راه الله به آن‌ها رسید، سست و ناتوان نشدند، و (در مقابل دشمن) ذلیل نگشتند (وسر تسلیم خم نکردند بلکه صبر کردند) و الله صبرکنندگان را دوست دارد. ﴿۱۴۷﴾ و گفتار آن‌ها جز این نبود که می‌گفتند: ای پروردگار ما! گناهان ما را بیامرز، و اسراف ما را معاف کن و قدم‌های ما را (در جهاد با دشمن) ثابت گردان، و ما را بر قوم کافر پیروز گردان. ﴿۱۴۸﴾ پس الله ثواب دنیا (فتح) و ثواب نیک آخرت (مغفرت و رحمت) را به ایشان بخشید و الله نیکوکاران را دوست دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يَرُدُّكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ
﴿١٤٩﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِي
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
مَا لَهُمْ نِزْلٌ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا وَلَهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ
مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعْدَهُ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ
مَا تَحِبُّونَ مِّنْكُمْ مَّن يُرِيدُ اللَّهُ نِيَا وَمِنْكُمْ مَّن
يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ
وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٥٢﴾ * إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَلُوتُ عَلَىٰ أَحَدٍ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَابِكُمْ فَأَتْبَاكُمْ
غَمًّا بَغِيًّا لَّكِنَّا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

﴿۱۴۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از کسانی که کافر شدند اطاعت کنید، شما را به عقب باز می گردانند (مرتد می سازند) پس به خسارت و زیانکاری بازخواهید گشت.

﴿۱۵۰﴾ (شما هیچ کارسازی ندارید) بلکه الله کارساز و مددگار شما است، و الله بهترین مددگاران است (لذا تنها او را اطاعت کنید). ﴿۱۵۱﴾ به زودی در دلهای کافران ترس شما را خواهیم انداخت، به سبب اینکه چیزهایی را با الله شریک مقرر نمودند که هیچ دلیلی بر (صحت) آن نازل نکرده است، و جایگاه آن ها دوزخ است، و جایگاه ستمگران چه بد جایگاهی است. ﴿۱۵۲﴾ و البته الله وعده خود را (مبنی بر پیروزی شما در جنگ احد) محقق گرداند، وقتی که کفار را به حکم الله می کشتید تا آن که سست شدید و در مسأله (جنگ و تقسیم غنائم) نزاع کردید، و (از دستور پیغمبر) نافرمانی کردید، با آنکه به شما چیزی را نشان داد که دوست می داشتید آن را (نصرت و غنیمت را) و کسی از شما دنیا را می خواست، و از کسی از شما آخرت را می خواست، باز الله شما را از (تعقیب کردن) آن ها منصرف ساخت تا شما را بیازماید، و البته الله (خطای شما) را معاف کرد، بی گمان الله بر مؤمنان منت و بخشش (و مهربانی) دارد. ﴿۱۵۳﴾ به یاد آورید هنگامی که (در جنگ احد در وقت فرار بر کوه) بالا می رفتید و به کسی توجه نمی کردید، (در حالیکه) پیغمبر شما را از پشت سر فریاد می کرد، پس الله (به سبب نافرمانی تان) غمی بر غمهای تان افزود و مجازات نمود (تا کوتاهی خود را بدانید، و) تا بر چیزی که از دست داده اید (مال غنیمت) و بر آنچه (از آسیب و زخم و شکست) بر شما رسید؛ غمگین نشوید، و الله به آنچه می کنید آگاه است.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَآئِفَةً
 مِنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
 الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
 قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ
 يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قَتَلْنَا هُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
 فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ
 وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
 وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ
 يَوْمَ التَّقَى الْجُمُعَانِ إِنَّمَا أَسْتَرْزَلَهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ
 مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا
 ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غَزَى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا
 وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي
 وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿۱۵۴﴾ باز بعد از (آن) غم و اندوه، خواب پینکی را برای آرامش شما فرود آورد که گروهی از شما را فراگرفت، و گروه دیگر تنها در فکر خود بودند و درباره الله گمان ناحق، مانند گمان جاهلیت می کردند و می گفتند: آیا ما در این امر (جنگ) اختیاری داریم؟ بگو: البته همه کار و اختیار به دست الله است، در دل های خود چیزی را می پوشانند که آنرا به تو اظهار نمی کنند، می گویند: اگر در این کار چیزی اختیار داشتیم در اینجا کشته نمی شدیم، بگو: اگر در خانه های تان (هم) می بودید البته آنان که کشته شدن در مورد شان نوشته شده است به رزمگاه و جای قتل خود بیرون می شدند و تا الله آنچه را که در سینه های تان بود بیازماید، و تا آنچه که در دل های تان بود پاک و خالص کند، و الله به آنچه در سینه ها است داناست. ﴿۱۵۵﴾ یقیناً آنان که از میان شما در روز روبرو شدن دو گروه (مسلمانان و کفار) پشت گردانیدند (فرار کردند) جز این نیست که شیطان آنها را به سبب بعضی گناهی که کرده بودند، لغزانید. البته الله آنها را عفو کرد، بی گمان الله آمرزنده بردبار است. ﴿۱۵۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، مانند کسانی مشوید که کافر شدند وقتی برادران شان به سفر (تجارت) یا برای جهاد رفتند، گفتند: اگر آنها نزد ما (در خانه) بودند، نه می مردند و نه کشته می شدند، (چنین گفتند) تا الله این سخن را سبب حسرت و افسوس در دل های شان گرداند، درحالی که الله زنده می کند و می میراند (زندگی و مرگ به دست الله است) و الله به آنچه می کنید بیناست. ﴿۱۵۷﴾ اگر در راه الله کشته شوید یا بمیرید، البته آمرزش و رحمت الله از آنچه (در زندگی خود) جمع می کنید، بهتر است.

وَلَيْنَ مُتَمِّرٌ أَوْ قَتَلْتُمُورًا ۖ إِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فِيمَا رَحِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ
لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ
فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُ لَكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّنْ
بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ
يَعْلَىٰ وَمَنْ يَعْزِلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَن أَتَّبَعَ رِضْوَانَ
اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا أُولَٰئُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ
مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمَّْا
أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا
قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

﴿۱۵۸﴾ اگر بمیرید (به مرگ طبیعی) و یا کشته شوید، البته (در هردو صورت) به سوی الله باز گردانده و جمع خواهید شد. ﴿۱۵۹﴾ پس به سبب رحمت الله است که در مقابل آن‌ها نر می‌کردی، و اگر درشت‌خوی و سخت‌دل بودی، حتماً (مسلمانان) از اطراف تو دور می‌شدند، پس آن‌ها را (در مورد حق خود) عفو کن و برای آن‌ها (در باره حق الله) مغفرت بخواه و در کارها با آنان مشورت کن، پس چون (برکاری) تصمیم گرفتی پس بر الله توکل کن؛ بی‌گمان الله توکل‌کنندگان را دوست دارد. ﴿۱۶۰﴾ اگر الله شما را یاری و مدد کند، پس هیچکس بر شما غالب نخواهد شد، و اگر شما را خوار و ترک کند، کیست که بعد از او شما را مدد کند؟ و مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۶۱﴾ و برای هیچ پیغمبری شایسته نیست که در مال غنیمت خیانت کند (زیرا) هر که در مال غنیمت خیانت کند، در روز قیامت با خیانت خود حاضر می‌شود، باز به هر کس جزای آنچه کرده است، بطور کامل داده می‌شود، و بر آن‌ها ظلم نمی‌شود. ﴿۱۶۲﴾ آیا کسی که از رضای الله پیروی می‌کند، مانند کسی است که به قهر و خشم الله بازگشته است (و گرفتار شده است) و جای او دوزخ است؟ و دوزخ بد جای بازگشت است. ﴿۱۶۳﴾ آنها (پیروان رضای الله) مراتب و مقام مختلفی نزد الله دارند، و الله به آنچه می‌کنند، بیناست. ﴿۱۶۴﴾ به راستی که الله بر مؤمنان احسان نمود، آن وقت که در میان آن‌ها پیغمبری از جنس خودشان فرستاد تا آیات الله را بر آنها تلاوت کند، و آن‌ها را (از عقائد و اعمال باطل) پاک سازد و به ایشان (احکام) کتاب (قرآن) و حکمت (سنت) را تعلیم دهد، هر چند پیش از آن در گمراهی آشکارا واقع بودند. ﴿۱۶۵﴾ آیا وقتی که مصیبتی (در جنگ احد) به شما رسید، در حالیکه شما (در جنگ بدر) دوچند آن را (به دشمن‌تان) رسانیده بودید، (باز) گفتید: این مصیبت از کجا آمد؟ بگو: آن (مصیبت) از طرف خودتان است (و سبب آن خود تان هستید)، یقیناً الله بر هر چیز قادر است.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ فَيَا ذُنَّ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ
 ﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْ أَفْتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا تَبْعَنَّاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ
 أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِلْإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا
 لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَأْهُ عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ
 اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
 مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ * يَسْتَبْشِرُونَ
 بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
 الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾
 الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا الْكُفْرَ فَاشْهَوْهُمْ
 فزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

﴿۱۶۶﴾ و هر چه (از مصائب) در روز روبرو شدنِ دو گروه (جنگ احد) به شما رسید، پس به حکم الله بود (تا شما را در برابر آن اجر دهد و) تا مؤمنان را مشخص سازد. ﴿۱۶۷﴾ و تا الله منافقان را آشکار و مشخص سازد، منافقانی که به آن‌ها گفته شد: بیاید در راه الله بجنگید یا دشمن را (از خود) دفع کنید، (در جواب) گفتند: اگر می‌دانستیم این جنگی واقعی است حتماً از شما پیروی می‌کردیم، آنان (منافقان) در آن روز، به کفر نزدیک‌تر بودند تا به ایمان، با دهان خویش سخنی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست، و الله به آنچه (در دل‌های خود) می‌پوشانند دانای‌تر است. ﴿۱۶۸﴾ آنان که به برادران خود گفتند: و (خودشان در خانه‌ها) نشستند، اگر از ما اطاعت می‌کردند (و به جنگ نمی‌رفتند حالا) کشته نمی‌شدند، بگو: اگر در گفته خود صادق هستید، پس مرگ را از خود دور کنید. ﴿۱۶۹﴾ و آنانی را که در راه الله کشته شده‌اند مرده گمان نکنید، بلکه (در جهان برزخ) زنده‌اند، (و) نزد پروردگارشان روزی (و نعمت‌ها) داده می‌شوند. ﴿۱۷۰﴾ آنان به آنچه که الله از فضل و کرم خود به آن‌ها داده است، خوشحال‌اند، و به کسانی که بعد از آنان می‌آیند و (لیکن) هنوز به آنها یکجا نشده‌اند، مژده می‌دهند (به این که) هیچ خوفی بر آن‌ها نیست و نه غمگین می‌شوند. ﴿۱۷۱﴾ به نعمت‌های الله و فضل او مژده می‌دهند (و ابراز خوشی می‌کنند)، و به اینکه الله ثواب مؤمنان را ضائع نمی‌کند. ﴿۱۷۲﴾ آن‌ها (آنانی‌اند) امر الله و پیغمبر را اجابت کردند؛ بعد از اینکه زخم‌ها به آن‌ها رسیده بود، برای کسانی از ایشان که نیکی کردند و تقوی پیشه نمودند، ثواب بس بزرگ است. ﴿۱۷۳﴾ آنانی که مردم به ایشان گفتند: یقیناً مردم (کفار برای قتال شما سپاه) جمع کرده‌اند، پس از آن‌ها بترسید، پس (این سخن) ایمان آن‌ها را زیاد کرد، و گفتند: ما را الله بس است، و او بهترین کارساز است.

فَأَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّهِ يَمَسُّهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا
 رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٥﴾ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ
 يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ، فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
 وَلَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يَسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ
 شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ
 شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا
 نُمَلِّي لَهُمْ خَيْرًا لَّا أَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّي لَهُمْ لِيُزَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ
 عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَمَا تُمِئُوا بِاللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ
 الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَاءِ أَنَّهُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ
 بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ
 مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

﴿١٧٤﴾ پس آنان با نعمت و فضل الله بازگشتند و هیچ زبانی به آنها نرسید و جویای رضای الله بودند، و الله دارای فضل بزرگ است. ﴿١٧٥﴾ جز این نیست که آن (خبر دهنده) شیطان است که (مسلمانان را) از دوستان خود (کفار) می ترساند، پس از آنها مترسید، و از من بترسید، اگر مؤمن هستید. ﴿١٧٦﴾ آنان که در قبول و نصرت کفر شتاب می کنند، تو را پریشان و غمگین نسازد، (چون) آنها هیچ ضرری به الله رسانده نمی توانند، الله می خواهد در آخرت هیچ سهمی برای آنها قرار ندهد (بلکه) برای آنها عذاب بزرگ است. ﴿١٧٧﴾ یقیناً آنان که کفر را به عوض ایمان اختیار نمودند، هرگز به الله ضرری رسانده نمی توانند، (بلکه) برایشان عذاب دردناک باشد. ﴿١٧٨﴾ و کافران هرگز گمان نکنند که مهلت دادن ما به آنها به خیرشان است، (بلکه) جز این نیست که ما آنها را مهلت می دهیم تا (به اختیار خود) به گناه خویش بافزایند، و برای آنها عذاب اهانت آمیز (و رسواکننده) است. ﴿١٧٩﴾ چنین نیست که الله مؤمنان را بر آن حالی که شما بر آن هستید بگذارد، تا آن که ناپاک (منافق و کافر) را از پاک (مؤمن) جدا سازد و چنین نیست که الله شما را از چیزهای پوشیده (از عقل و حواس) آگاه سازد، و لیکن الله (برای آگاه ساختن بعضی از امور غیبی) از پیغمبرانش هرکه را بخواهد انتخاب می کند، پس به الله و به پیغمبران او ایمان بیاورید (ایمان خود را محکم بدارید)، و اگر ایمان بیاورید و پرهیزگاری کنید، پس برای شما ثواب بزرگ خواهد داد. ﴿١٨٠﴾ و کسانی که الله از فضل خود به آنها داده است (و) بخل می کنند، گمان نبرند که آن بخل به خیر (و فائده) آنها است، بلکه (آن بخل) به ضرر آنهاست، (چون) زود است که آن چه به آن بخل می ورزیدند، در روز قیامت طوق گردن آنها خواهد شد، و میراث آسمانها و زمین تنها از الله است، و الله به هر آنچه می کنید، خبردار است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ
وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
عَهْدٌ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِينَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ
وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿١٨٣﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَاءُوا
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فَمَن زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ * لَتَبْلُوتُنَّ فِي
أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا
وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

﴿۱۸۱﴾ البته الله سخن کسانی را که گفتند: یقیناً الله محتاج است، و ما غنی هستیم شنید، به زودی آنچه را گفته اند می نویسیم، و قضیه به ناحق کشتن پیغمبران را (نیز می نویسیم)، و (به ایشان) خواهیم گفت: عذاب سوزان را بچشید. ﴿۱۸۲﴾ این (عذاب سوزان) به سبب آن اعمالی است که به دست خود پیش فرستادید و (گرنه) الله نسبت به بندگان خود ظالم نیست. ﴿۱۸۳﴾ (این ها) آنانی اند که (به دروغ) گفتند: البته الله با ما عهد بسته است که به هیچ پیغمبری ایمان نیاوریم تا آن که قربانی ای برای ما بیاورد که آتش آن را بسوزاند، بگو: البته پیش از من پیغمبرانی بودند که معجزه های آشکار را با آن چه که گفتید برایتان آوردند، پس چرا آن ها را کشتید، اگر راستگو هستید. ﴿۱۸۴﴾ پس اگر تو را تکذیب کردند پس (پروا مکن و بدان که) چندین پیغمبر قبل از تو، معجزه ها و صحیفه ها و کتاب روشن آورده بودند، (لیکن) تکذیب شدند. ﴿۱۸۵﴾ هر نفسی (جاندار) چشنده مرگ است، و البته جزای اعمالتان در روز قیامت بطور کامل به شما داده می شود، پس هر کس از دوزخ دور کرده و وارد بهشت کرده شد، یقیناً کامیاب شده است، و زندگانی دنیا نیست مگر متاع غرور (سبب نفع و فریب بنده است). ﴿۱۸۶﴾ حتما در مال ها و جان های آنان آزموده می شوید، و حتما از آنانی که پیش از شما کتاب داده شده اند (یهود و نصاری) و از مشرکین سخنان اذیت کننده (تمسخر آمیز و طعن) بسیار خواهید شنید، ولی اگر (در این امتحان و اذیت ها) صبر و تقوی اختیار کردید، پس یقیناً این (خصلت) از چیزهای است که تصمیم را استوار و محکم می گرداند.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُ، فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْرَوْا بِهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا فَبُشِّ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا
آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازٍ مِّنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي
خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا
وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تَدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِّنْ
أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ
ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى
رُسُلِكَ وَلَا تَحْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

﴿۱۸۷﴾ و یاد کن وقتی را که الله از آنانی که کتاب داده شده بود پیمان محکم گرفت که حتما باید کتاب را برای مردم بیان کنید، و (احکام و دستورات) آن را نپوشانید، پس آن‌ها عهد را پشت سر خود انداختند (و آن را پوشانیدند) و آنرا با متاع و عوض کم (و حقیر) فروختند، پس بد است آنچه خریدند. ﴿۱۸۸﴾ گمان مبر در مورد آنانی که به کرده خویش خرسند می‌شوند و دوست دارند بر آنچه که نکرده‌اند ستایش شوند، و گمان مبر که آن‌ها از عذاب نجات می‌یابند (بلکه) آن‌ها عذاب دردناکی در پیش دارند. ﴿۱۸۹﴾ بادشاهی آسمان‌ها و زمین تنها از الله است، و الله بر هر چیزی توانا است. ﴿۱۹۰﴾ یقیناً در آفریدن آسمان‌ها و زمین (به هیئت خاص) و در اختلاف (پی در پی آمدن) شب و روز، دلایل واضح (به قدرت و وحدانیت الله) برای صاحبان خرد است. ﴿۱۹۱﴾ (خردمندان) آنانی‌اند که الله را (به حالت) ایستاده، و نشسته، و بر پهلو آرامیده یاد می‌کنند، و در (حکمت از) آفریدن آسمان‌ها و زمین تفکر می‌کنند (و در دعای خود می‌گویند): ای پروردگار ما! این (عالم و موجودات) را بی‌فائده نه آفریده‌ای، پاکی تو (از آنچه لایق شأن تو نیست) پس ما را از عذاب دوزخ نگاه دار. ﴿۱۹۲﴾ ای پروردگار ما! یقیناً کسی را که تو در دوزخ درآوری پس یقیناً رسوایش کرده‌ای، و برای ظالمان هیچ مددگاری نیست (تا آن‌ها را از این رسوائی نجات دهد). ﴿۱۹۳﴾ ای پروردگار ما! یقیناً ما شنیدیم که دعوت‌دهنده (مردم را) به سوی ایمان دعوت می‌دهد، (و می‌گوید): که به پروردگارتان ایمان آرید، پس ما ایمان آوردیم، پس ای پروردگار ما! گناهان ما را ببامرز، و از مابدی‌های ما را دور کن، و ما را با نیکان بمیران. ﴿۱۹۴﴾ ای پروردگار ما! آنچه را که بر زبان پیغمبران خود (از نصرت در دنیا، و جنت در آخرت) به ما وعد کرده‌ای عطا کن، و ما را در روز قیامت رسوا مکن (زیرا ما ایمان داریم که) یقیناً تو وعده‌خلافی نمی‌کنی.

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ
 ذَكَرٍ وَأُنْثِي بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا
 مِن دِيَارِهِمْ وَأُذُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ
 عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١١٥﴾
 لَا يَغْرِنَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿١١٦﴾ مَتَّعٌ قَلِيلٌ
 ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَيُسَّ الْمِهَادُ ﴿١١٧﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا
 رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
 نَزِلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿١١٨﴾ وَإِنَّ مِنْ
 أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
 وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِعَايَتِ اللَّهِ
 ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ
 سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١١٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا
 وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٢٠﴾

سورة النساء

﴿۱۹۵﴾ پس پروردگارشان دعای آن‌ها را قبول کرد (به این طور) که من عمل هیچ عمل‌کننده ای شما را؛ خواه مرد باشد و خواه زن، ضائع نمی‌کنم، شما از جنس یکدیگر هستید (که در ایمان و عمل، مرد و زن فرق ندارند، و یکی از آن اعمال هجرت است) پس آنان که هجرت کردند و از خانه‌های شان بیرون رانده شدند و در راه من (راه الله) اذیت‌ها دیدند و (با کفار) جنگ کردند و کشته شدند، حتما گناهان شان را محو می‌کنیم و حتما آن‌ها را در باغ‌های که در زیر درختان و قصرهای آن نهرها جاری است، داخل کنیم، این ثواب از جانب الله داده می‌شود، و ثواب نیکو و خوب نزد الله است. ﴿۱۹۶﴾ گشت و گذار کافران در شهرها تو را نفریبند. ﴿۱۹۷﴾ (این متاع) چند روزه و ناچیز است، باز جایگاه شان دوزخ است، و دوزخ (برای کافران) چه بد آرامگاهی است. ﴿۱۹۸﴾ لیکن آنانی که (تقوی پیشه کردند و) از پروردگار خود ترسیدند برای آن‌ها باغ‌هایی است که از زیر آن نهرها جاری می‌باشد، و در آن همیشه اند، (و این) مهمانی است از نزد الله، و آنچه نزد الله است، برای نیکوکاران (از هر چیزی) بهتر است. ﴿۱۹۹﴾ (همه اهل کتاب دوزخی نیستند) و یقیناً از اهل کتاب کسانی هستند که به الله و به آنچه بر شما نازل شده و به آنچه بر خود آن‌ها نازل شده است؛ درحالی‌که در برابر الله متواضع اند، ایمان دارند، آیات (و احکام) الله را در برابر متاع حقیر (دنیا) عوض نمی‌کنند، این گروه است که نزد پروردگارشان اجر خود را دارند، بی گمان الله زود حساب‌گیرنده است. ﴿۲۰۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، صبر پیشه کنید، (و در مقابل دشمن) پایداری ورزید و برای جهاد آماده باشید (در انتظار جهاد وسایل جنگی خود را مهیا کنید) و از الله بترسید تا که کامیاب شوید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
 زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ
 بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝١ وَءَاتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ
 وَلَا تَبْدِلُوا الْحَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ
 كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝٢ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا
 مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا
 فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَنُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ۝٣ وَءَاتُوا
 النِّسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ
 هَنِيئًا مَّرِيئًا ۝٤ وَلَا تَوْثُقُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
 قِيمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝٥ وَابْتَلُوا
 الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا
 إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ
 غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا
 دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝٦

سورة «نساء»

در مدینه نازل شده و یکصد و هفتاد و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای مردم! از پروردگارتان (مالک و متصرف تان) بترسید، آن (پروردگاری) که شما را از یک شخص آفرید، و همسر او (حوا) را (نیز) از همان شخص (آدم) آفرید، و (باز) از آن دو (آدم و حوا)، مرد و زن بسیاری را (در روی زمین) منتشر ساخت، و از الله بترسید که به نام او از یکدیگر سوال (درخواست) می کنید، همچنین از قطع صلهٔ رحمی (و تلف شدن حقوق) خویشاوندان بترسید؟ بی گمان الله بر (کردار و گفتار) شما نگهبان هست. ﴿۲﴾ و مال های یتیمان را به خودشان (بعد از بلوغ آنها) بسپارید، و (مال) ناپاک را با (مال) پاکیزه تبدیل نکنید و مال های آنان (یتیمان) را با مال های خود (یکجا کرده) نخورید، چون این (کار) گناه بزرگ است. ﴿۳﴾ و اگر ترسیدید از اینکه در حق دختران یتیم عدل کرده نمی توانید پس (در این صورت) از دیگر زنانی که مورد پسندتان است؛ دو زن، یاسه زن، یا چهار زن را نکاح کنید، پس اگر ترسیدید که عدل کرده نمی توانید پس (فقط) یک زن را نکاح کنید یا (اکتفا کنید به) کنیزی که مالک شده اید، این نزدیکتر به آن است که (با عیال مند شدن و فقیر شدن، در حق زنان) ظلم نکنید. ﴿۴﴾ و مهر های زنان را به خوشی و رضایت، به ایشان بدهید، پس اگر از خلوص دل برای شما چیزی از مهر را (معاف کرده) بگذارند، پس آن را خوش و گوارا بخورید. ﴿۵﴾ و به نادانان اموال تان را بسپارید که الله آن را سبب بقا و زندگیتان گردانیده است، و از آن مال، خوراک و پوشاک شان را بدهید، و با آنها سخن نیک و پسندیده بگویید. ﴿۶﴾ و یتیمان را امتحان کنید (که بالغ شده اند یا نه؟) تا وقتی که به عمر نکاح (بلوغ) برسند، پس اگر در آنها عقل و تدبیر را احساس کردید پس به آنها مال های شان را بسپارید، و آن (مالها) را به اسراف و شتاب مخورید (از ترس) اینکه بزرگ شوند (و مال خود را تصرف کنند) و هر کس توانمند (ثروتمند) بود، پس باید (از خوردن مال یتیم) پرهیزگاری و پاکی کند، و کسی که فقیر و تنگدست بود از مال یتیم به قدر ضرورت باید بخورد، پس وقتی خواستید مال های شان را به آنها بسپارید، پس بر آنها گواه بگیرید، و الله بر محاسبه (بندگان) کافی است.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
 مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
 مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
 وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
 ﴿٨﴾ وَلِيَحْشَ الَّذِينَ لَوْتَ رَكَبُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَفًا
 خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
 بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي
 أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً
 فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا
 النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ
 كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ
 كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا
 أَوْ دَيْنٍ ؕ أَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
 نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

﴿۷﴾ مردان از آنچه که پدر و مادر و خویشاوندان به میراث می گذارند سهم دارند، و زنان از آنچه که پدر و مادر و خویشاوندان به میراث می گذارند سهم دارند، آن سهم (از اموال متروکه) کم باشد یا زیاد باشد (برای هریک) حصه معین مقرر گردیده است.

﴿۸﴾ و چون خویشاوندان (که وارث نیستند) یتیمان و ناتوانان در تقسیم میراث حاضر شوند، پس به آنها چیزی از آن (مال به طور بخشش) بدهید، و با آنها سخن نیک و شایسته بگویید. ﴿۹﴾ و آنانی که اگر اولاد ضعیف از خود بجا بگذارند و بر (آینده) آنها ترس دارند (که ضائع نشوند) باید از الله ترسند، پس باید (در وصیت) از الله ترسند و باید سخن محکم و درست بگویند (که مخالف با عدل و حق نباشد).

﴿۱۰﴾ یقیناً آنانی که مالهای (چنین) یتیمان (ضعیف) را به ظلم می خورند، جز این نیست که در شکمهای خود آتش را می خورند، و زود است که در آتش شعله ور داخل شوند. ﴿۱۱﴾ (چون رعایت اولاد ضروری است لذا) الله شما را درباره اولادتان سفارش می کند (که دارایی خود را بر باد نکرده و آنها را فقیر نگذارید. و در وقت تقسیم) برای پسر مانند دو سهم دختر است، پس اگر وارثان زن باشند و اضافه از دو نفر باشند، پس برای آنها (از جمله سه حصه ترکه)، دو حصه سهم می رسد، و اگر یکی باشد، پس نصف ترکه از اوست، و برای هریک از پدر و مادر میت، یک ششم ترکه است اگر از میت فرزندی باشد، و اگر از میت فرزندی نباشد و پدر و مادر او وارث او گردند، پس برای مادر یک سوم است (و باقی از پدر است) و اگر از میت برادرانی مانده باشد، پس مادر او یک ششم ترکه را می برد، البته (تقسیم میراث) بعد از تنفيذ وصیتی است که میت به آن وصیت کرده است یا بعد از ادای دین است (اگر میت دیندار باشد) و شما نمی دانید که پدران و پسران کدام یکی از آنها برای تان سودمندتر است، (این احکام) از طرف الله مقرر شده است؛ یقیناً الله (به احوال ورثه) دانا و حکیم است

* وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
 لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا
 تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٍ
 وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ
 فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ
 مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ
 رَجُلٌ يُوْرَثُ كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتُ فَلِكُلِّ
 وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ
 فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى
 بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
 عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
 ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
 يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾

﴿١٢﴾ و برای شما (مردان) نصف از ترکه است که زن‌هایتان از خود بجا گذاشته اند، اگر آن‌ها اولاد نداشته باشند، ولی اگر اولاد داشته باشند، سهم شما یک چهارم از ترکه است، البته بعد از تنفیذ وصیتی که زنان به آن وصیت می‌کنند یا بعد از ادای دین (اگر دیندار باشند)، و (اما اگر شوهر وفات کرد) سهم زنان یک چهارم از ترکه شما است اگر فرزندی نداشته باشید، اما اگر فرزندی داشته باشید، سهم زنان شما یک هشتم ترکه شما است (لیکن) بعد از تنفیذ وصیتی که شما به آن وصیت می‌کنید یا بعد از ادای دین (اگر دیندار باشید) و اگر مردی یا زنی که از او ارث برده شود کلاله باشد (یعنی والدین و فرزند نداشته باشد) و او برادر و خواهر داشته باشد، پس برای هریک از آنان یک ششم می‌رسد، پس اگر (خواهر و برادر) بیش از یکی باشند همه‌شان در یک سوم مساویانه شریک اند، البته بعد از تنفیذ وصیت یا بعد از ادای دین، (به شرطی که) وصیت (وصیت‌کننده) به وارث ضرر نرساند، (این حکم) سفارشی از جانب الله است، و الله دانا (و) بردبار است. ﴿١٣﴾ آن (چه بیان شد) حدود و مقررات الله است، و هرکس از الله و رسول او اطاعت و پیروی کند، الله او را در باغ‌های داخل می‌کند که از زیر درختان و قصرهای آن نهرها جاری است، آنان برای همیشه در آن می‌باشند، و این است کامیابی بزرگ. ﴿١٤﴾ و هرکس نافرمانی الله و رسول او را کند و از حدود الهی تجاوز کند الله او را در آتشی داخل می‌کند که همیشه در آن می‌ماند، و برای او عذاب رسواکننده (اهانت آمیز) است

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
 أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ
 حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾
 وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
 فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾
 إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
 ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
 يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
 قَالَ إِنِّي تُبْتُ أَلَمْ تَنْ وَلَ الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ
 أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
 لَتَذَهَبُوا بِبَعْضِ مَاءِ اتِّيمُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ
 مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى
 أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

﴿۱۵﴾ و آنانی از زنان شما که مرتکب فاحشه (زنا) می شوند، پس بر آنها چهار مرد از خودتان (از مسلمانان عادل) را گواه طلب کنید، پس اگر گواهی دادند (بر کار بد آنها) پس آنها را در خانه‌ها محبوس کنید تا آن که ملک الموت روح آنها را قبض کند، یا الله برای آنها (قانون و) راهی دیگری مقرر کند. ﴿۱۶﴾ و آن دو کس از شما که زنا می‌کنند (از زن و مرد) پس آنها را (بوسیلهٔ حاکم) آزار دهید، پس اگر توبه کردند (از عمل فاحشه) و اصلاح کردند (عمل خود را) پس از آزارسانی شان دست بردارید؛ زیرا الله توبه پذیر (و) بسیار مهربان است. ﴿۱۷﴾ جز این نیست که (وعدۀ) قبول توبه بر ذمهٔ الله است (الله متعال برخود واجب گردانیده است) (این) تنها برای آنانی است که به نادانی کاربد می‌کنند، و باز به زودی توبه می‌کنند (از گناه خویش) پس این گروه است که الله توبۀ شان را قبول می‌کند، و الله دانای باحکمت است. ﴿۱۸﴾ و (وعدۀ) قبول توبه برای کسانی نیست که گناه می‌کنند تا وقتی که مرگ یکی از آنها برسد می‌گوید: البته اکنون توبه کردم، و نیز توبۀ آنانی که در حالت کفر می‌میرند (قبول نمی‌گردد)، برای این (دو) گروه عذاب دردناک آماده کرده‌ایم. ﴿۱۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، برای شما حلال نیست که زنان را جبراً (بدون رضامندی آنها) به ارث ببرید، و نیز زنان (بیوه) را از نکاح (با مردی دیگر) منع نکنید، تا بخشی از مالی را که به آنها (به طور مهر) داده بودید، پس بگیرید مگر آنکه مرتکب عمل زشت آشکار شوند، و با زنان به طریقهٔ نیک و پسندیده زندگانی کنید، پس اگر آنها را دوست ندارید (صبر کنید) زیرا چه بسا چیزی را خوش ندارید و (لیکن) الله در آن خیر و برکت بسیاری گذاشته است

وَأِنْ أَرَدْتُمْ أَسْبَدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ
 إِحْدَهُنَّ قِطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ
 بُهْتَنًا وَإِنَّمَا مُبِينًا ﴿٥٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
 بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا
 ﴿٥١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
 سَبِيلًا ﴿٥٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمْ وَعُمَّتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ
 الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
 وَرَبِّبَاتُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ
 اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَ فَلَا
 جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
 أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا
 مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٣﴾

﴿۲۰﴾ و اگر خواستید همسر (جدید) را به جای همسر (قدیم) قرار دهید (یعنی زن قدیم را طلاق دهید) و به یکی از آن‌ها مال بسیار (به طور مهر) داده باشید، پس از آن (مال) چیزی نگیرید، آیا آن را به ستم و تجاوز آشکار پس می‌گیرید؟ ﴿۲۱﴾ و چطور آن را می‌گیرید حال آن که بایکدیگر آمیزش (جنسی) کرده‌اید (و هریک بر عورت دیگری اطلاع پیدا کرده است) در حالیکه زنان از شما عهد محکم (در عقد نکاح) گرفته‌اند. ﴿۲۲﴾ و با زنانی ازدواج نکنید که پدران تان با آنها نکاح کرده بودند، مگر آنچه در گذشته (قبل از نزول این آیت) رخ داده است، بی گمان این کار، بی حیائی و عمل ناشایست و منفور و راه بد است. ﴿۲۳﴾ بر شما مادران تان حرام شده است و دختران تان و خواهران تان و عمه‌هایتان و خاله‌هایتان و دختران برادر و دختران خواهر و (حرام شده است) آن مادران شما که شما را شیر داده‌اند و خواهران رضاعی تان و مادران زن‌هایتان، و دختران زنان تان که در کنار شما پرورش یافته‌اند؛ از بطن آن زنان تان که با آن‌ها همبستر شده‌اید، پس اگر با آنها همبستر نشده‌اید، پس بر شما گناهی نیست (در نکاح کردن دختران آن‌ها)، و (حرام شده است) زنان پسران شما که از پشت (نسل) خود تان باشند، و (حرام شده است) این که دوخواهر را در نکاح خود جمع کنید، مگر آنچه گذشته است، بی گمان الله آمرزنده (و) مهربان است

* وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
 كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ أَن تَبْتَغُوا
 بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
 تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ٤ وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَن يَنْكِحَ
 الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ
 فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ
 مِنْ بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
 بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مَتَّخِذَاتِ
 أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَيْتُمْ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
 مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ
 مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ٥ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَيِّبَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٦

﴿۲۴﴾ و زنان شوهردار بر شما حرام شده است مگر کنیزهای که مالک آنها شده‌اید، این فریضه الهی است که بر شما لازم شده است، و برای شما غیر این محرمات حلال است (به شرطی) که به مالهای خویش طلب نکاح کنید به قصد پاکی، نه به قصد شهوترانی و زنا، پس آنچه از زنان نفع گرفته‌اید (بوسیله آمیزش جنسی) پس مهرهایشان را مطابق آنچه (از جانب الله) مقرر شده است بدهید، و بر شما در آنچه با یکدیگر بعد از مهر مقرر توافق نموده اید، گناهی نیست، (چون) یقیناً الله دانای باحکمت است. ﴿۲۵﴾ و هر که از شما قدرت مالی نداشته باشد که (به وسیله آن) با زنان مسلمان آزاد نکاح کند، پس باید با کنیزهای مسلمانی که مالک آنها شده اید نکاح کند، و الله به ایمان شما عالم تر است، همه شما از جنس یکدیگرید (همه تان فرزندان آدم هستید) پس کنیزان مسلمان را به اجازه اهل آن‌ها نکاح کنید و مهرهایشان را به وجه معروف و نیک به آنان بدهید (به شرطی که) پاکدامن باشند و زانی نباشند و نه دوست پنهانی گیرنده باشند، پس وقتی شوهردار شدند، اگر مرتکب فاحشه (زنا) شدند پس بر آن‌ها نیمی از عقوبتی (حدی) که بر زنان آزاد است (اجرای آن لازم است)، این (نکاح کنیزکان) برای کسی از شما است که از واقع شدن در گناه بترسد، و صبرکردن (نسبت به نکاح کنیزها) برایتان بهتر است، و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۲۶﴾ الله می‌خواهد برای شما (قواعد دین‌تان را) بیان کند، و شما را به طریقه‌های (نیک) آنانی که پیش از شما بودند راهنمایی کند، و (می‌خواهد) توبه شما را که قبول کند، و الله دانای باحکمت است

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ
عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا
وِظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِنْ تَحْتَبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ ءَبْعُضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ ؕ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ ؕ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَنُكُمْ فَآتُوهُمْ
نَصِيبَهُمْ ؕ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

﴿۲۷﴾ و الله می خواهد شما را ببخشد (و به سوی رحمت خود بازگرداند)، و کسانی که از شهوات پیروی می کنند، می خواهند شما (از راه راست) به کجی بزرگ متمایل شوید (و حق را کاملاً ترک گوید). ﴿۲۸﴾ الله می خواهد که (با آسان کردن احکام) بار تکلیف شما را سبک کند (زیرا) انسان ضعیف آفریده شده است. ﴿۲۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، مال های یکدیگر را در بین خودتان به ناحق مخورید، مگر این که از راه تجارت به رضامندی یکدیگر باشد، و خود را نکشید، بی گمان الله به شما همیشه مهربان است. ﴿۳۰﴾ و هر که با تجاوز و ظلم چنین کند، پس به زودی او را در آتش سوزان داخل می کنیم، و این کار بر الله آسان است. ﴿۳۱﴾ اگر از گناهان بزرگی که از آن منع می شوید، پرهیز کنید (پس) گناهان کوچک تان را از شما دور (محو) می سازیم، و شما را در جای عزت و کرامت داخل می کنیم. ﴿۳۲﴾ و آنچه را که الله سبب فضیلت بعضی شما بر بعضی دیگر قرار داده است تمنی نکنید، برای مردان از آنچه خود کسب کرده اند سهمی است، و برای زنان از آنچه خود کسب کرده اند سهمی است، و (به جای آرزوهای بی مورد) از فضل الله بخواهید، یقیناً الله به هر چیزی عالم است. ﴿۳۳﴾ و برای هریک از والدین و خویشان و آنانی که با ایشان پیمان بسته اید، در چیزی که از خود بجا می گذارند، ورثه و حقدار قرار داده ایم، پس سهم آن ها را (از ارث) بدهید، زیرا الله بر هر چیز گواه است

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَنَتٌ
حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعَنَّكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ
يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
خَبِيرًا ﴿٣٥﴾ * وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ
وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٣٧﴾

﴿۳۴﴾ مردان بر زنان ولایت دارند (صاحب اداره و حاکم‌اند) از آن جهت که الله بعضی (مردان) را بر بعضی دیگر (زنان) برتری داده است (از نگاه قدرت بدنی و اراده محکم)، و اینکه از مالهای خود (بر زنان) اتفاق می‌کنند، پس زنان نیکوکار، فرمان‌بردار شوهران خود می‌باشند، و حقوق و اسرار شوهران خود را در غیاب آن‌ها محافظت می‌کنند، به سبب اینکه الله آن‌ها را (به وسیله شوهرها) محافظت می‌کند. و زنانی که از نافرمانی آن‌ها می‌ترسید پس؛ (اولاً) آن‌ها را نصیحت کنید، و (ثانیاً: اگر مؤثر نشد) در خوابگاه از آن‌ها دوری کنید، و (ثالثاً: اگر پند وجدایی فایده نکرد) پس آن‌ها را بزنید، پس اگر از شما اطاعت کردند، باز بهانه ای (برای ظلم و ستم) بر آن‌ها مجوید؛ بی گمان الله بلندمرتبه (و) بسیار بزرگ است. ﴿۳۵﴾ و اگر (شما اولیای امور) از اختلاف میان زن و شوهر ترسیدید، پس صلاح کاری (داور) از خانواده شوهر و صلاح کاری (داور) از خانواده زن بفرستید، اگر (صلاح کاران) اصلاح را بخواهند الله میان آن دو (زن و شوهر) موافقت (و الفت) پیدا می‌کند؛ بی گمان الله دانای باخبر است. ﴿۳۶﴾ و الله را عبادت کنید و با او چیزی را شریک نسازید، و با پدر و مادر نیکی و احسان کنید، و با خویشاوندان و یتیمان و ناداران، و با همسایه خویشاوند و با همسایه بیگانه و با همنشین در پهلوی نشسته و با مسافران و با کنیزان؛ بی گمان الله کسی را که متکبر و خودستا (فخر فروش) باشد، دوست ندارد. ﴿۳۷﴾ (همچنان الله دوست ندارد) آنانی را که بخل می‌ورزند و مردم را (هم) به بخل امر می‌کنند، و آنچه را الله از فضل خود به آن‌ها داده است، می‌پوشانند، و برای کافران عذاب خوارکننده مهیا نموده‌ایم.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ وَقَرِينًا فَسَاءَ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يَضَعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَعَصَوُوا الرُّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكَرَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي
سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

﴿۳۸﴾ و آنانی که مال‌های خود را برای نمایش به مردم انفاق می‌کنند و (در حقیقت) به الله و به روز آخرت ایمان ندارند (در واقع شیطان همدم آن‌ها است) و هرکس که شیطان هم‌نشین او باشد، پس وی چه بد هم‌نشینی است. ﴿۳۹﴾ و اگر به الله و به روز آخرت ایمان می‌آوردند، و (به اخلاص) از آنچه الله به آن‌ها روزی داده است، انفاق می‌کردند؛ چه زیانی بر آن‌ها داشت؟ و الله به (احوال) آن‌ها داناست. ﴿۴۰﴾ البته الله به وزن ذره (بر کسی) ظلم نمی‌کند، و اگر آن (ذره) نیکی باشد، (الله) دوچندانش می‌کند، و از نزد خود (صاحب آن را) ثواب بزرگ می‌دهد. ﴿۴۱﴾ پس حال مردم چگونه باشد؛ وقتی از هر امتی گواهی بیاوریم، و تو را (نیز ای محمد) بر آنان (امت مسلمان) گواه بیاوریم. ﴿۴۲﴾ در آن روز، آنانی که کفر ورزیده اند و از پیغمبر نافرمانی کرده اند آرزو می‌کنند که ای کاش زمین بر آنها هموار گردد (در زمین فرو روند) و نمی‌توانند هیچ سخنی را از الله پنهان کنند. ﴿۴۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، در حال مستی و نشه به نماز نزدیک مشوید، تا وقتی که بدانید چه می‌گویید، و در حال جنابت به نماز نزدیک مشوید (در حال جنابت در مسجد داخل نشوید) مگر اینکه عبور نماید (از مسجد) تا آن که غسل کنید و اگر بیمار باشید، و یا مسافر باشید، یا یکی از شما از قضای حاجت آمد، یا با زنان هم‌بستری کرده باشید و آب نیافتید پس تیمم کنید بر زمین (خاک) پاک، پس مسح کنید به آن روی‌ها و دست‌های خود را، بی گمان الله عفوکننده (و) آمرزنده است. ﴿۴۴﴾ آیا به سوی آنانی که بهره از (علم) کتاب داده شده‌اند ندیدی (یهود) که گمراهی را (در بدل هدایت) می‌خرند و می‌خواهند که شما (هم) راه حق را گم کنید

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾
 مِنَ الَّذِينَ هَادُوا أَوَّحَرَفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ
 سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لِيَّا بِأَلْسِنَتِهِمْ
 وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَانْظُرْنَا
 لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
 إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا
 مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا
 عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ
 اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
 ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا
 ﴿٤٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ
 وَلَا يَظْلُمُونَ فِتِيلًا ﴿٤٩﴾ انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَكَفَىٰ بِهِ ءِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا
 مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

﴿۴۵﴾ و (ای مؤمنان) الله به دشمنان شما داناتراست، و کافی است که الله دوست و کارساز شما باشد و کافی است که الله مددگار شما باشد. ﴿۴۶﴾ گروهی از یهودی‌ها اند که کلمات را از جاهای آن تحریف می‌کنند و تغیر می‌دهند، و (به طور استهزاء) می‌گویند: شنیدیم (سخن ترا ای محمد) ولی نافرمانی کردیم، و بشنو (ای پیغمبر و) ناشنیده بگیر، و (می‌گویند:) حال ما را مراعات کن، و سخن را در زبانهای خود می‌پیچانند، تا در دین طعنه زنند، و اگر می‌گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم، و تو بشنو و به ما نظر کن، البته برای آن‌ها خیر بود و درست تر بود، و لیکن الله آن‌ها را به سبب کفرشان از رحمت خود محروم کرده است، پس ایمان نمی‌آرند مگر اندک. ﴿۴۷﴾ ای اهل کتاب! به آنچه نازل کرده‌ایم و تصدیق‌کننده آن کتابی که با شما است، ایمان آورید، پیش از اینکه چهره‌ها را محو و مسخ سازیم و پیش از اینکه آن‌ها را به شکل عقب (مانند پشت سر) برگردانیم، یا اصحاب آن چهره‌ها را از رحمت خود دور سازیم، طوری که صاحبان روز شنبه را از رحمت خود دور کردیم، و امر و اراده الله شدنی (و یقینی) است. ﴿۴۸﴾ البته الله نمی‌بخشد این را که با او چیزی شریک قرار داده شود، و غیر از آن (شرک) را، برای کسی بخواهد می‌بخشد، و هرکس که (چیزی را) با الله شریک گرداند، پس در حقیقت به الله گناه بزرگی را افترا بسته است. ﴿۴۹﴾ آیا به سوی آنانی که خود را پاک می‌شمارند، ندیدی؟ بلکه الله هرکه را بخواهد پاک می‌سازد، و به قدر فتیلی (رشته در وسط هسته خرما) ظلم کرده نشوند. ﴿۵۰﴾ بین چطور بر الله دروغ و افترا می‌بندند؟ و کافی است که این گناه آشکار باشد. ﴿۵۱﴾ آیا آنانی را که بهره ای از علم کتاب (الله) داده شده اند، ندیدی که به بت و طاغوت (قوت‌های سرکش) ایمان دارند، و راجع به کفار می‌گویند: این گروه نسبت به مؤمنان راهیاب تر اند

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥١﴾
 أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٢﴾ أَمْ
 يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا
 آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٣﴾
 فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ بِهِءٍ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّعَنَّهُ وَكَفَىٰ بِنَجْمِهِمْ سَعِيرًا ﴿٥٤﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ
 جُلُودُهُم بِدَلْنَاهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ لِيَذَّوْقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
 عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٥﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
 أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ﴿٥٦﴾ * إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ
 أَنْ تُوَدُّوا إِلَى الْأَمْثَلِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
 تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ؕ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
 بَصِيرًا ﴿٥٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
 الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
 تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٨﴾

﴿۵۲﴾ این گروه کسانی‌اند که الله آن‌ها را لعنت کرده است، و کسی را که الله لعنت کند، پس برای او هیچ مددگاری نخواهی یافت. ﴿۵۳﴾ آیا برای آن‌ها (یهودیان) سهمی در بادشاهی و حکومت است؟ که در آن صورت، به مردم (چیزی را) برابر شگاف هسته خرما نخواهند داد. ﴿۵۴﴾ یا اینکه (یهودیان) نسبت به مردمان (مسلمان) بخاطر اینکه الله به آن‌ها از فضل خود (کتاب) داده است، حسد می‌ورزند؟ یقیناً ما به اولاد ابراهیم (شما بنی اسرائیل) کتاب و حکمت و بادشاهی بزرگ را دادیم. ﴿۵۵﴾ پس برخی از آن‌ها (یهودیان) به او (محمد) ایمان آوردند، و برخی از ایشان (ایمان نیاوردند بلکه) مانع ایمان آوردن مردم شدند، و آتش شعله‌ور دوزخ برای آنها کافی است. ﴿۵۶﴾ البته آنانی که به آیات ما کفر ورزیدند؛ حتماً آن‌ها را در آتش دوزخ درخواهیم آورد، هر قدر پوست‌های (بدن) شان بسوزد و پخته شود، پوست‌های دیگری به عوض پوست‌های (اولی) شان قرار می‌دهیم، تا عذاب را بچشند؛ بی‌گمان الله غالب باحکمت است. ﴿۵۷﴾ و آنانی که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، البته آن‌ها را به زودی در باغ‌های که در زیر آن‌ها نهرها جاری است، داخل می‌کنیم، آنان برای همیشه در آن می‌باشند، برای آن‌ها در آنجا زنان پاکیزه است و آن‌ها را در سایهٔ دوامدار درمی‌آریم. ﴿۵۸﴾ البته الله به شما دستور می‌دهد که امانت‌ها را به اهل آن (اصحاب آن) بسپارید و هرگاه میان مردم فیصله کردید، پس به عدل و انصاف حکم کنید، بی‌گمان الله شما را به آنچه نیک است پند و نصیحت می‌دهد؛ یقیناً الله (به فیصله‌های شما) شنوا و بیناست. ﴿۵۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از الله و پیغمبر و از صاحبان امرتان اطاعت کنید، و اگر در چیزی اختلاف کردید پس آن را به الله و رسول او (قرآن و سنت) برگردانید، اگر به الله و روز آخرت ایمان دارید، این (برای شما در دنیا) بهتر است و از نگاه عاقبت (آخرت) نیکوتر است

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
 وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
 وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
 ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ
 اللَّهُ وَإِلَى الرِّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ
 صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا
 قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا
 إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا
 فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي
 أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا
 لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
 لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
 حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي
 أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

﴿۶۰﴾ آیا ندیدی به سوی آنانی که ادعا می کنند به کتابی که بر تو نازل شده و به کتابی که پیش از تو نازل شده ایمان آورده اند و می خواهند فیصله قضایای خود را پیش طاغوت ببرند؟ در حالیکه به آنها دستور داده شده که به طاغوت کفر بورزند (حکم طاغوت را قبول نکنند) و شیطان می خواهد آنها را به گمراهی دور (از حق) دچار کند. ﴿۶۱﴾ و چون به آنها گفته شود بیایید به طرف آنچه الله نازل کرده است، و (بیایید) به طرف رسول، منافقان را می بینی از تو سخت روی می گردانند. ﴿۶۲﴾ پس چگونه وقتی به سبب آنچه با دست های خود انجام داده اند، مصیبتی به آنها برسد، باز (بخاطر رهایی از آن) نزد تو می آیند و به الله قسم می خورند که (هدف ما از داوری نزد طاغوت) جز نیکی و موافقت (بین دو طرف درگیر) نبود. ﴿۶۳﴾ این گروه آنانی اند که الله آنچه در دل (پنهان) دارند می داند، پس از (انتقام) آنها درگذر و آنها را وعظ و اندرز ده و به آنها سخنی بگو که به دل های آنها بنشیند، و مناسب حال شان باشد. ﴿۶۴﴾ و ما هیچ پیغمبری را نفرستادیم مگر اینکه به حکم الله اطاعت شود، و اگر آنها وقتی به جان خویش ظلم کردند نزد تو می آمدند، و از الله مغفرت می خواستند و پیغمبر هم برای آنها طلب مغفرت می کرد، البته الله را توبه پذیر (و) بسیار مهربان می یافتند. ﴿۶۵﴾ این چنین نیست، به پروردگارت قسم که آنها مؤمن (واقعی) نمی شوند تا آن که در حل اختلاف شان تو را حکم و داور مقرر کنند، باز در دل خود هیچگونه دلتنگی راجع به حکم (و قضاوت) تو نیابند، و (در برابر فیصله تو) کاملاً تسلیم گردند.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أُخْرِجُوا مِنْ
 دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
 بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيثًا ﴿٦٦﴾ وَإِذْ أَتَيْنَاهُمْ
 مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
 ﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ
 وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى
 بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اخْذُوا حِذْرَكُمْ
 فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ بَنَاتٍ وَاجْمِعُوا ﴿٧١﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لِيُبْتَائَنَّ
 فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ
 مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فُضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ
 لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْسَ لِي بِشَيْءٍ مِنْكُمْ
 فَأَفُوزُ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ * فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
 يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

﴿۶۶﴾ و اگر ما به آن‌ها (منافقین) دستور می دادیم که خود را بکشید یا از خانه‌های خود بیرون روید، مگر عدد کم از آن‌ها این امر (الله) را بجا نمی‌آوردند، و اگر آن‌ها به آنچه پند داده می‌شوند عمل می‌کردند، البته برایشان بهتر می‌بود و در ثابت قدمی (آن‌ها بر ایمان) محکم‌تر می‌بود. ﴿۶۷﴾ و البته در آن صورت؛ به آن‌ها از نزد خود ثواب بزرگ می‌دادیم. ﴿۶۸﴾ و البته آن‌ها را به راه راست هدایت می‌کردیم. ﴿۶۹﴾ و هر کس که از الله و رسول اطاعت کند؛ پس این گروه (در روز قیامت) با آنانی همراه خواهند بود که الله به آن‌ها نعمت‌ها بخشیده است، مانند پیغمبران و صادقان و شهیدان و نیکان، و این گروه چه رفقای خوبی‌اند. ﴿۷۰﴾ این مقام و مرتبه از نزد الله است، و الله (از نگاه دانائی) به احوال بندگان خود کافی است. ﴿۷۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، هوشیار و بیدار باشید و آمادگی تان را (برای رویارویی بادشمن) بگیرید، پس (برای جهاد) دسته دسته یا همه یکجا بیرون شوید. ﴿۷۲﴾ البته از شما کسانی هست که (در بیرون‌شدن برای جهاد) سستی و تأخیر می‌کند، پس اگر مصیبتی به شما برسد (در آن وقت) می‌گوید: الله بر من احسان و نعمت (خود را ارزانی) کرد که با آن‌ها (در وقت جنگ) حاضر نبودم. ﴿۷۳﴾ و اگر به شما نعمتی از طرف الله برسد، البته (این منافق) می‌گوید: چنانکه گویا در بین شما و او هیچ دوستی نبود، ای کاش با ایشان (مسلمانان) بودم تا به کامیابی بزرگ فائز می‌شدم. ﴿۷۴﴾ پس آنانی که زندگی دنیا را به آخرت می‌فروشدند، باید در راه الله بجنگند، و هر که در راه الله بجنگد، پس کشته یا (بر دشمن) غالب شود، پس به زودی ثوابی بزرگ به او خواهیم داد

وَمَا لَكُمْ لَا تَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا
﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِ الظَّالِمِينَ فَقاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فِرَقٌ مِّنْهُمْ
يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَتْ
عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَى وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا
يُذَرِكْكُمْ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِيبْهُمْ حَسَنَةٌ
يَّقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

﴿۷۵﴾ و چه شده شما را که در راه الله و در راه نجات ضعیفان نمی‌جنگید؟ (که اعم) از مردان و زنان و کودکانند، آنانی که می‌گویند: ای پروردگار ما! ما را از این قریه ای که اهل آن ظالم‌اند بیرون کن، و برای ما از جانب خود کارسازی مقرر کن، و برای ما از نزد خود مددگاری مقرر کن. ﴿۷۶﴾ آنانی که مؤمن‌اند در راه الله می‌جنگند و آنانی که کافر اند در راه طاغوت (شیطان) می‌جنگند، پس (ای مؤمنان) با دوستان شیطان بجنگید، چونکه حیلۀ شیطان ضعیف است. ﴿۷۷﴾ آیا ندیدی آنانی را که به ایشان گفته شد (فعلاً) دست از جنگ بردارید، و نماز را برپا دارید و زکات بدهید، پس چون بر آن‌ها جنگ فرض شد ناگهان گروهی از آن‌ها، از مردم (کفار) می‌ترسند؛ مانند ترس شان از الله، بلکه سخت تر از آن، و گفتند: ای پروردگار ما! چرا بر ما جنگ را (حالا) فرض کردی؟ چرا جنگ را تا مدتی کوتاه تأخیر نکردی؟ بگو: که بهره‌مندی دنیا کم است، و (ولی کامیابی) آخرت برای کسی که تقوا پیشه کند، بهتر است. و بر شما به اندازه رشتۀ پشت خسته خرما هم ظلم نخواهد شد. ﴿۷۸﴾ در هر جائی باشید مرگ به سراغ تان می‌آید اگر چه در قلعه‌های مستحکم باشید، و اگر به آن‌ها (منافقان) خوبی و پیروزی برسد می‌گویند: این از طرف الله است، و اگر خساره و بدی به آن‌ها برسد می‌گویند: این از طرف تو است، بگو: که همه از طرف الله است، پس چه شده است این گروه را که هیچ سخنی را (در موقع فهم و درک) نمی‌فهمند. ﴿۷۹﴾ (ای انسان) هر چه از خوبی و فائده بتو برسد از (فضل) الله است، و هر چه از بدی و مصیبت بتو برسد، پس از نفسِ توست، و (ای پیغمبر، تو مسؤول نیکی و بدی آن‌ها نیستی) چون ما تو را پیغام رسان رسالت خود به مردم فرستاده‌ایم، و گواهی الله در این مورد کافی است

مَن يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَن تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
 عَلَيْهِمْ حَفِيفًا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ
 بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ
 فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا
 ﴿٨١﴾ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْءَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ
 لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْرِ
 أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولَى الْأَمْرِ
 مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
 عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾
 فَقَتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ
 عَسَى اللَّهُ أَن يَكْفِيَ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا
 وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾ مَن يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ وَ
 نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَن يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ وَكُفْلٌ مِّنْهَا
 وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا
 بِأَحْسَنِ مِمَّا أُرْدُوهَا إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

﴿۸۰﴾ و هرکس رسول (الله) را اطاعت کند، در حقیقت الله را اطاعت کرده است، و هرکس (از پیروی رسول الله) سرکشی کند، (پروا مکن) چون ما تو را بر آنان نگهبان (از گناه) نفرستادیم. ﴿۸۱﴾ و (منافقان در مجلس روزانه تو) می گویند: کار ما اطاعت و فرمانبرداری است، (لیکن) پس چون از نزد تو بیرون روند، گروهی از آنان در جلسه های شبانه بر خلاف سخنان تو عمل می کنند (تدبیر و چاره اندیشی می کنند) والله آنچه در جلسات شبانه (شان) می گذرد می نویسد، پس (از انتقام) آن ها اعراض کن و بر الله توکل کن، (چون) کافی است که الله کارساز و پشتیبان باشد. ﴿۸۲﴾ آیا در مفهوم و معانی قرآن فکر و تدبیر نمی کنند؟ و (درحالی که) اگر قرآن از طرف غیر الله بود البته در (احکام و معانی) آن اختلافات بسیاری می یافتند. ﴿۸۳﴾ و هرگاه خبری (شایعه) درباره امن یا خوف (مسلمانان به منافقان) برسد (فوراً) آن را نشر می کنند، و اگر آن شایعات را (قبل از پخش نمودن) به پیغمبر یا به صاحبان امر (رأی) برمی گردانند البته آنانی که اهل فهم و درک و استنباط اند (نتیجه و حقیقت) آن خبر را می یافتند، و اگر فضل الله و رحمت او بر شما نبود، البته جز اندکی از شما؛ پیروی شیطان را می کردید. ﴿۸۴﴾ پس در راه الله بجنگ، که جز خودت کسی بر آن مکلف نیست و مؤمنان را (به جهاد) تشویق کن، امید است که الله از سختی (و گزند) کافران جلوگیری کند، و الله قوی تر، و سزایش (نیز) دردناکتر است. ﴿۸۵﴾ هرکس شفاعت (سفارش) نیکی بکند، از آن سهمی می برد. و هرکس شفاعت بد (ناجائز) بکند، از آن سهمی می برد، و الله بر هر چیزی قادر است. ﴿۸۶﴾ و چون بر شما سلامی تقدیم شود، پس با کلمات بهتر از آن، یا همانند آن، جواب دهید، بی گمان الله بر هر چیز حسابگر است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَ بَيْنَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
 وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ * فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ
 فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتَرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ
 أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَذُؤَالُو تَكْفُرُونَ
 كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى
 يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاخْذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
 وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ
 صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يَقْتُلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
 لَسَاطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلقَتُلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يَقْتُلُواكُمْ
 وَالْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾
 سَتَجِدُونَ الْعَرَبَ يَرْيَدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ
 مَا رَدُّوهُ إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا
 إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيَدِيَهُمْ فَاخْذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
 تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

﴿۸۷﴾ الله ذاتی است که هیچ معبودی (برحق) جز او نیست، البته در روز قیامت که هیچ شکی در آن نیست، شما را جمع می کند. و صادق تر از الله در سخن کیست.

﴿۸۸﴾ پس شما را چه شده که درباره منافقین دو گروه شده اید؟ در حالیکه الله آن ها را به سزای آنچه کرده اند، سرنگون ساخته است، آیا می خواهید کسی را که الله گمراه ساخته است هدایت (شده یاد) کنید؟ و حال آنکه هیچگاه برای کسی که الله او را گمراه ساخته راهی به سوی هدایت نخواهی یافت. ﴿۸۹﴾ و آنان دوست دارند که شما نیز کافر شوید طوری که خودشان کافر شده اند، تا شما و آن ها (در کفر) برابر شوید، پس از آن ها هیچ دوستی نگیرید، تا آن که (ایمان آورده) در راه الله هجرت کنند، پس اگر (از ایمان و هجرت) اعراض نمودند، پس هرجایی آن ها را یافتید، آن ها را به اسارت بگیرید و بکشید، و از آن ها (کسی را) دوست و مددگار خود مگیرید. ﴿۹۰﴾ مگر آنانی که با قومی که بین شما و آن ها پیمان است، پیوند (رابطه) دارند (نکشید)، یا آنانی که نزد شما بیایند در حالیکه سینه های شان از جنگیدن با شما، یا از جنگیدن با قوم خود، به تنگ آمده است، و اگر الله می خواست آن ها را بر شما مسلط می ساخت، باز حتما با شما می جنگیدند، پس اگر آن ها از (جنگ با) شما دوری جستند و با شما نجنگیدند و با شما پیشنهاد صلح کردند، پس الله برای شما راهی (قتال علیه) آن ها را قرار نداده است. ﴿۹۱﴾ عنقریب گروه دیگری (از مشرکین) را خواهید یافت که می خواهند هم از (ضرر) شما در امن باشند و هم از (ضرر) قوم خود. و هرگاه به فتنه (قتال علیه) مسلمانان) باز گردانیده شوند، در آن سرنگون می شوند (در جنگ علیه مسلمانان سهم می گیرند)، پس اگر از جنگ با شما کناره گیری نکردند و به شما پیشنهاد صلح نکردند و از جنگیدن با شما دست نگرفتند، پس در هرجایی که آن ها را یافتید به اسارت بگیرید و آن ها را بکشید، و این گروهی است که ما برای شما علیه آن ها دلیل ظاهر (بر جواز قتل ایشان) قرار داده ایم.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ
لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ
مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى
أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
شَهْرَيْنِ مُتَابَعَيْنِ تَوْبَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا
فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ
كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

﴿۹۲﴾ و برای هیچ مؤمنی شایسته (جائز) نیست که مؤمن دیگری را بکشد، مگر اینکه به خطا (به غیر قصد باشد)، و هرکس که مؤمنی را به خطا بکشد، پس بر او (لازم) است که برده مؤمنی را آزاد کند، و به ورثه مقتول دیت بسپارد، مگر اینکه (اولیای مقتول) صدقه (معاف) کنند، پس اگر مقتول از گروه دشمن شما باشد (و لیکن خودش) مسلمان است، پس بر او (قاتل لازم) است که یک برده مسلمان را آزاد کند، و اگر (مقتول) از قومی باشد که میان شما و آن‌ها عهده‌ای است، پس باید به خانواده وی (مقتول) دیت سپرده شود و برده مؤمنی را آزاد کند، و اگر برده نیافت، پس بر او (لازم) است که دو ماه روزه پی در پی بگیرد، (این کفاره) بخاطر (قبولیت) توبه (قاتل) از جانب الله می‌باشد، و الله دانای باحکمت است. ﴿۹۳﴾ و هرکس که مؤمنی را قصداً (بدون هیچ سببی که موجب قتل باشد) بکشد، پس سزای او دوزخ است، که همیشه در آن می‌باشد و مورد غضب الله قرار می‌گیرد، و الله او را لعنت می‌کند، و برای او عذاب پس بزرگی را آماده کرده است. ﴿۹۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، وقتی در راه الله (برای جهاد) سفر کردید، پس به درستی تحقیق کنید (تا کافر را از مسلمان تشخیص دهید) و به کسی که به شما (کلمه) اسلام را تقدیم کرد، نگوید تو مؤمن نیستی (و قتل تو رواست) تا به وسیله آن (کشتن مؤمن)، متاع زندگانی دنیا (مال غنیمت) را بدست آرید، و نزد الله غنیمت‌های بسیار است، شما نیز پیش از آن (اسلام) همانطور بودید، پس الله بر شما احسان کرد (که مسلمان شدید)، پس به درستی تحقیق (پرس و جو) کنید، بی گمان الله به آنچه می‌کنید آگاه است.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ
 الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً
 وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
 ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
 قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
 جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
 وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
 فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ * وَمَنْ
 يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَسِعَةً وَمَنْ
 يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
 وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي
 الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
 أَنْ يَفْتِنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُكُمْ مُبِينًا ﴿١٠١﴾

﴿۹۵﴾ مؤمنان خانه نشین غیر معذور (و نشسته از جهاد)، با مجاهدانی که در راه الله با مال و جان خود می جنگند، برابر نیستند، (بلکه) الله آنانی را که با مال و جانهای خود جهاد می کنند درجه بر نشستگان (از جهاد) فضیلت داده است و الله همه (ایشان) را وعده نیک داده است، و (لیکن) الله مجاهدان را بر نشستگان به ثواب بس بزرگ برتری داده است. ﴿۹۶﴾ و (نیز) مراتبی بس بزرگ از طرف او (الله)، و مغفرت و رحمت را (به ایشان می دهد)، و الله بسیار آمرزنده (و) بسیار مهربان است. ﴿۹۷﴾ البته آنان که فرشته ها ارواح شان را قبض می کنند در حالی که (به سبب ترک هجرت) به جانهای خویش ظلم کردند، قبض کنندگان ارواح به آنها می گویند: شما در چه حال بودید؟ (در جواب) گفتند: ما در زمین ضعیف بودیم، (فرشته ها) گویند: آیا زمین الله وسیع نبود تا در آن هجرت کنید؟ پس این گروه مسکن شان دوزخ است، و (دوزخ) چه بد سر انجामी است. ﴿۹۸﴾ مگر مستضعفان واقعی، از مردان و زنان و کودکان که هیچ چاره (و وسیله) ندارند و هیچ راهی (برای هجرت) نمی یابند. ﴿۹۹﴾ پس این گروه امید است که الله آنها مورد عفو قرار دهد، و الله همیشه عفوکننده (و) آمرزنده است. ﴿۱۰۰﴾ و هرکس در راه الله هجرت کند، در زمین اقامتگاه های زیاد و کثادگی (در رزق) خواهد یافت، و هر که از خانه خود به قصد هجرت به طرف الله و رسول او بیرون شود، باز مرگش فرا رسد، پس یقیناً که ثواب او بر ذمه الله ثابت شده است، و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۰۱﴾ چون در زمین سفر کردید، پس بر شما گناهی نیست که نماز را کوتاه کنید (نمازهای چهار رکعتی را دو رکعت بخوانید) اگر ترسیدید که کافران شما را در فتنه (و در بلا) می اندازند، چون کفار برای شما دشمن علنی و آشکار اند.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةً
 مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
 مِنْ وَرَائِكُمْ وَلِتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
 مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
 عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ
 أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرَضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
 وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٣﴾
 فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُودًا وَعَلَى
 جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
 كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٤﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي
 ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلُمُونَكُمْ
 تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٥﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
 بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنَ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٥﴾

﴿۱۰۲﴾ و چون (تو ای محمد، در حالت خوف) در میان آنها (مؤمنان) بودی و برای آنها نماز برپا داشتی، پس باید گروهی از آنها همراهی تو (در نماز) بایستند، و باید (هر دو گروه) سلاح خود را نیز بگیرند، پس چون این گروه سجده کردند (یک رکعت را ادا کردند)، پس آن گروه دیگر باید در پشت سر شما (در مقابل دشمن) قرار گیرند و باید آن گروه دیگر که (تاهنوز) نماز نخوانده اند، باید بیایند و با تو نماز بخوانند، و باید (آنها نیز) احتیاط و آمادگی و سلاح خود را بگیرند، چون کافران آرزو دارند که شما از سلاحها و سامان خود، غافل شوید، پس یکباره بر شما حمله کنند، و اگر به سبب باران یا بیماری به زحمت بودید، پس بر شما گناهی نیست که سلاح خود را (در نماز) بر زمین بگذارید و لیکن هوشیار جان خود باشید، یقیناً الله برای کافران عذاب رسواکننده ای آماده کرده است. ﴿۱۰۳﴾ وقتی نماز را ادا کردید، پس الله را (بعد از نماز هم) ایستاده و نشسته و بر پهلوهایی خود یاد کنید و چون آسوده خاطر و آرام شدید، پس نماز را (به طریقه قبل از جنگ و در اوقاتش) ادا کنید، زیرا نماز بر مؤمنان در اوقات معین فرض شده است. ﴿۱۰۴﴾ و (در وقت جهاد) در طلب و تعقیب قوم (کافر) سستی نکنید، اگر شما درد و رنج می بینید (در جنگ) پس آنان (کفار) نیز همانطور که شما درد و رنج می بینید، درد و رنج می بینند و (لیکن) شما (ثوابی را) از الله امید دارید که آنها امید ندارند، و الله دانای باحکمت است. ﴿۱۰۵﴾ البته ما این کتاب (قرآن) را به حق بر تو نازل کردیم (که دارای احکام حق و واقعی است)، تا بوسیله آنچه الله به تو آموخته، میان مردم قضاوت کنی، و برای خائنان (بخاطر ایشان با اصحاب حق) جدال و خصومت مکن.

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾ وَلَا تَجِدَلْ
عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٨﴾ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ
جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٩﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ
سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٢٠﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ وَعَلَى نَفْسِهِ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢١﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً
أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا
﴿٢٢﴾ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ وَلَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ
أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿٢٣﴾

﴿۱۰۶﴾ و از الله آمرزش بخواه؛ چونکه الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۰۷﴾ و از طرف آنانی که به خویشتن خیانت می‌کنند جدال (دفاع) مکن؛ زیرا الله کسی را که خائن و گنهگار باشد، دوست نمی‌دارد. ﴿۱۰۸﴾ ایشان (اعمال زشت خود را) از مردم می‌پوشانند و از الله نمی‌پوشانند، (چگونه از الله می‌پوشانند) در حالیکه او با آنهاست؛ وقتی که در شب (در میان خود) طرح ریزی می‌کنند آنچه از سخن‌های که الله نمی‌پسندد، و الله به آنچه می‌کنند (با علم خود) احاطه دارد. ﴿۱۰۹﴾ آگاه! شما آن گروهی هستید که از خیانت‌کاران در زندگی دنیا دفاع می‌کردید، پس کیست که در روز قیامت به پیشگاه الله از آنها دفاع کند؟ یا کیست که برای (دفاع از) آنها (در روز قیامت) وکیل باشد؟ ﴿۱۱۰﴾ و هر کس کار بدی را (در حق دیگران) انجام دهد، یا بر خود ظلم کند، باز از الله مغفرت بخواهد (توبه او قبول خواهد شد چون) الله را آمرزندهٔ مهربان می‌یابد. ﴿۱۱۱﴾ و هر کس گناهی انجام دهد، تنها آن (گناه) را به ضرر خویش مرتکب شده است، و الله دانای باحکمت است. ﴿۱۱۲﴾ و هر کس خطا یا گناهی مرتکب شود (از روی قصد یا خطا) باز آن (گناه) را به گردن بی‌گناهی باندازد، البته بهتان و گناه آشکار را بر دوش کشیده است. ﴿۱۱۳﴾ و اگر فضل و مهربانی الله بر تو نبود، البته گروهی از آنها (منافقین یهود) قصد داشتند که تو را (از فیصله حق) گمراه کنند، اما جز خود را گمراه نمی‌کنند و به تو هیچ ضرری رسانده نمی‌توانند و (فضل الله این است که) الله بر تو کتاب و حکمت را نازل کرد و چیزی را که تو نمی‌دانستی به تو آموخت، و فضل الله بر تو بسیار بزرگ است.

* لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
 أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ
 ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن
 يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
 سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
 مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنْ اللَّهُ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
 ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
 بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِنْ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِنْ يَدْعُونَ
 إِلَّا الشَّيْطَانَ مَرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ
 عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَا ضِلَّةَ لَهُمْ وَلَا يُزِيلُهُمْ
 وَلَا مُرْتَهَنٌ فَلْيَبْتَئِزْنَ أَذَانُ الْأَنْعَامِ وَلَا مِرْتَهُمُ
 فَلْيَغْيِرْنَ خَلْقَ اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن
 دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ
 وَيُمَيِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ
 مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

﴿۱۱۴﴾ در بسیاری از سخنان و مشوره‌های سری آن‌ها خیر و فائده ای نیست به جز (سخن) کسی که به صدقه، یا کار نیک، یا صلح در بین مردمان حکم کند، و هرکس برای کسب رضای الله چنین (اعمال نیک) کند، پس به زودی او را ثواب بس بزرگ خواهیم داد. ﴿۱۱۵﴾ و هرکس بعد از اینکه هدایت برایش ظاهر شد، باز به مخالفت رسول الله پرداخت و راه غیر مؤمنان را (غیر دین اسلام) پیروی کرد؛ او را به همان جهتی که روی آورده می سپاریم، و او را به دوزخ داخل می کنیم، و (دوزخ) بد سرانجامی است. ﴿۱۱۶﴾ البته الله از اینکه با او شریک قرار داده شود نمی بخشد، و پایین تر از شرک را برای کسی که بخواهد می بخشد، و هر که با الله شریک مقرر کند یقیناً به گمراهی دور از حق گمراه شده است. ﴿۱۱۷﴾ (مشرک‌ها در رفع حاجات خود) غیر از الله معبودانی را که مؤنث اند می خوانند (به نام های مؤنث یاد می شوند، و در حقیقت) شیطان سرکش را می خوانند. ﴿۱۱۸﴾ الله او (شیطان) را از رحمت خود دور کرده است؛ وقتی گفت: من حتماً از بندگان تو حصه و مقدار معینی می گیرم (تابع خود می سازم). ﴿۱۱۹﴾ (شیطان گفت:) و حتماً آنان (اولاد آدم) را گمراه می سازم و به آرزوهای (خام) مشغول شان می سازم، و حتماً آن‌ها را دستور می دهم که گوش‌های چارپایان را ببرند (برای مشخص ساختن آنها برای بتان و معبودان باطل) و حتماً به آن‌ها دستور می دهم که فطرت و آفرینش الله را تغییر دهند. و هر که شیطان را به جز الله دوست خود بگیرد، بیگمان زیان کرده زبانی آشکار. ﴿۱۲۰﴾ شیطان به آن‌ها وعده های خام می دهد و ایشان را در آرزوها غرق می کند و شیطان جز فریب، وعده دیگر به آن‌ها نمی دهد. ﴿۱۲۱﴾ این گروه (پیرو شیطان) سرانجام شان دوزخ است، و از آن راه گریز نیابند.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ
حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٣٢﴾ لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ
وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ
وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٣٣﴾ وَمَنْ
يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٣٤﴾ وَمَنْ
أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ
مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٣٥﴾ وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
مُحِيطًا ﴿١٣٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَّى النِّسَاءِ
الَّتِي لَا تَوْلُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضَعَّفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ
وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٣٧﴾

﴿۱۲۲﴾ و آنانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند به زودی آن‌ها را در باغ‌های که از زیر آن‌ها نهرها جاری می‌باشد وارد می‌کنیم، در آن همیشه جاودانند، (این را الله وعده داده است و) وعده الله راست است، و چه کسی در سخن از الله راستگوتر است؟ ﴿۱۲۳﴾ (وعده الله) بر وفق آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب نیست، (بلکه) هرکس بدی کند در برابر آن سزا داده می‌شود، و برای خود غیر از الله هیچ کارساز و مددگاری نمی‌یابید. ﴿۱۲۴﴾ و هر کس که کارهای نیک کند، خواه مرد باشد یا زن، در حالیکه مؤمن باشند، پس ایشان داخل جنت می‌شوند و به اندازه شگاف خسته خرما مورد ظلم قرار نمی‌گیرند. ﴿۱۲۵﴾ و کیست خوب‌تر به اعتبار دین از آن کس که روی خود را برای الله منقاد گرداند، و نیکوکار باشد و از ملت ابراهیم پیروی کند در حالیکه از ادیان باطل نفرت داشت، و الله ابراهیم را دوست خود گرفت. ﴿۱۲۶﴾ و هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است، از الله است. و الله بر هر چیز (از نگاه علم و قدرت) احاطه دارد. ﴿۱۲۷﴾ و از تو درباره زنان فتوا می‌طلبند، بگو: الله به شما درباره زنان فتوا می‌دهد و (فتوا می‌دهد در مورد) آنچه بر شما در قرآن (در اول این سوره) تلاوت می‌شود که درباره زنان یتیم نازل شده که حق مقرر آن‌ها را (از میراث و مهر) به ایشان نمی‌دهید، و (در عین حال) به نکاح آنها رغبت دارید. و شما را درباره کودکان ضعیف (که میراث آن‌ها را نخورید فتوا می‌دهد) و اینکه در حق یتیمان به عدل و انصاف رفتار کنید، و هر چه از کار نیک انجام دهید (ضائع نمی‌شود) بی گمان الله به آن داناست.

وَإِنْ أَمْرَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٩﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٢٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٢١﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٢٢﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ﴿١٢٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٢٤﴾

﴿۱۲۸﴾ و اگر زنی از بی میلی یا نفرت شوهر خود بیم داشت، پس بر آن دو گناهی نیست که در میان خویش صلح آورند به نوعی از (انواع) صلح، و صلح (و آشتی در هرکاری) بهتر است و (طبعاً) بخل در هر نفس وجود دارد، و اگر (با زنان) خوبی کنید و (از حق تلفی آن‌ها) پرهیز کنید، (این به خیر شما است) یقیناً الله به آنچه می‌کنید آگاه است. ﴿۱۲۹﴾ و هرگز نمی‌توانید در بین زنان عدل کنید، اگر چه بر عدالت (میان آنها) حریص باشید، پس به یک طرف کاملاً تمایل نکنید تا آنکه آن‌ها را آویزان بگذارید (که نه او را طلاق دهید و نه حقش را ادا کنید) و اگر (با زنان تان) صلح کنید و پرهیزکاری کنید (به نفع شماست)؛ بی گمان الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۳۰﴾ و اگر آن دو (زن و شوهر) از یکدیگر جدا شوند، پس الله هریک را از رحمت گشادهٔ خود بی‌نیاز می‌گرداند، و الله گشایشگر باحکمت است. ﴿۱۳۱﴾ و هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است، از الله است، و به تاکید آنانی را که پیش از شما کتاب دادیم، و شما را نیز که از الله بترسید، و اگر کافر شوید (به الله هیچ زیانی نیست)، زیرا یقیناً هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است از الله می‌باشد، و الله بی‌نیاز (و دارای صفات کمال) ستوده است. ﴿۱۳۲﴾ و هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است، برای الله است، و کافی است که الله کارساز مخلوقات (در تدبیر و ادارهٔ آسمان‌ها و زمین) باشد. ﴿۱۳۳﴾ (ای مردم) اگر الله بخواهد شما را از بین می‌برد (هلاک می‌سازد)، و مردمان دیگر را می‌آورد (ایجاد می‌کند)، و الله بر این کار قادر است. ﴿۱۳۴﴾ و هرکس ثواب دنیا را بخواهد؛ پس (بداند که) ثواب دنیا و آخرت نزد الله است، و الله شنوای بیناست.

*يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا
 فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوْا
 أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
 عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ
 ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ
 كَفَرُوا ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
 سَبِيلًا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ الَّذِينَ
 يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَيْبَتَعُونَ
 عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي
 الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا
 تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهُمْ
 إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

﴿۱۳۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، همیشه برپا کننده عدل باشید و برای الله گواهی دهید، اگر چه (آن گواهی) به ضرر خودتان، یا والدین، یا خویشاوندان تان باشد، و اگر (یک جانب دعوا) مالدار یا تنگ دست باشند، پس الله نسبت به آنها اولی تر است، پس از هوای نفس پیروی نکنید تا (تجاوز نکنید و) به انصاف رفتار کنید، و اگر (در گواهی دادن) زبان بیچایید (و درست گواهی ندهید) یا (از گواهی دادن به حق) اعراض نمائید، پس (بدانید که) الله به آنچه می کنید خبردار است. ﴿۱۳۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، به الله و رسول او و به کتابی که بر پیغمبرش نازل کرده است، و به کتابی که پیشتر نازل کرده، ایمان محکم و جازم آورید. و هر که به الله و فرشته های او و کتاب های او و پیغمبران او و به روز آخرت کفر ورزد، پس یقیناً به گمراهی دور از حق گمراه شده است. ﴿۱۳۷﴾ البته آنانی که ایمان آوردند باز کافر شدند، باز ایمان آوردند، باز کافر شدند، باز بر کفر خود افزودند؛ الله آنها را هرگز نمی بخشد، و آنها را (به راه حق) هدایت نمی کند (چون که منافقاند). ﴿۱۳۸﴾ منافقان را مژده ده که برای آنها عذاب دردناک است. ﴿۱۳۹﴾ کسانی که کفار را به جای مؤمنان دوست خود قرار می دهند، آیا عزت را نزد آنان می جویند؟ بی گمان همه عزت از الله است. ﴿۱۴۰﴾ و البته الله بر شما در قرآن (این حکم را) نازل کرده است که چون شنیدید که آیات الله مورد کفر و تمسخر قرار می گیرد پس با آنان منشینید (در مجالس شان شرکت نکنید) تا آن که به سخن دیگر شروع کنند، وگرنه شما هم (در کفر و استهزا) مثل آنها خواهید بود؛ البته الله همه منافقین و کفار را در دوزخ یکجا جمع می کند.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا
 أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا
 أَلَمْ نَسْتَحْذِذْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
 بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِعُهُمْ وَإِذَا
 قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ
 اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبِّدِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى
 هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا
 ﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
 دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
 الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
 إِنْ شَكَرْتُمْ وَءَامَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

﴿۱۴۱﴾ آنانی که انتظار آمدن حوادث را بر شما می‌کشند، پس اگر از طرف الله به شما فتحی برسد می‌گویند: آیا ما با شما نبودیم؟ و اگر سهمی (از غلبه و پیروزی) نصیب کفار باشد، می‌گویند: آیا ما (برای محافظه شما) بر شما احاطه نکرده بودیم، و آیا شما را از ضرر مؤمنان منع نکردیم؟ پس الله در روز قیامت میان تان (شما مؤمنان و منافقان) فیصله خواهد کرد، و هرگز الله برای کافران، بر (ضرر) مؤمنان راه غلبه قرار نداده است.

﴿۱۴۲﴾ البته منافقین (به گمان خود) با الله نیرنگ می‌کنند، در حالیکه الله (با تدبیر خود) به آن‌ها نیزنگ می‌زند، و چون (منافقان) به سوی نماز برخیزند؛ با کسالت برمی‌خیزند، به مردم (تظاهر نموده نیکی و صلاح خود را) نشان می‌دهند، و الله را یاد نمی‌کنند مگر بسیار کم. ﴿۱۴۳﴾ در میان ایمان و کفر حیران و متردد اند، نه به طرف این‌ها (مؤمنان) اند و نه به طرف آنان (کفار) و هرکس را که الله گمراه کند پس هرگز راهی (هدایت) برای او نخواهی یافت. ﴿۱۴۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، کافران را دوست نگیرید به جای مؤمنان، آیا (کفار را دوست گرفته) می‌خواهید در پیشگاه الله دلیلی واضح علیه خود قرار دهید؟ ﴿۱۴۵﴾ یقیناً منافقین در طبقه زیرین دوزخ اند، و (ای مخاطب) برای آن‌ها هیچ مددگاری نخواهی یافت. ﴿۱۴۶﴾ مگر آنانی که توبه کردند و (عمل خود را) اصلاح کردند و به دین الله چنگ زدند، و دین (عبادت) خود را برای الله خالص کردند، پس این گروه همراهی کسانی اند که ایمان آورده اند، و زود است که الله به مؤمنان ثواب بزرگ دهد. ﴿۱۴۷﴾ اگر شکر (الله را) کنید و ایمان آورید، الله به عذاب (دادن) شما چه می‌کند؟ و الله قدردانِ (نیکی‌ها و) داناست (از نیکی‌بندگان آگاه می‌باشد).

* لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ
 اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ تَخَفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ
 سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوقًا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ
 بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
 نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا
 بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا
 لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
 وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ
 أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ
 أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ
 مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ
 ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا
 عَنْ ذَلِكَ وَإِنَّا لَمُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا قُوفَهُمُ
 الطُّورَ بِمِشْقَاهُمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا
 لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

﴿۱۴۸﴾ الله فریاد کشیدن به بدزبانی (دشنام و فحش) را دوست ندارد مگر از کسی که بر او ظلم شده است، و الله شنوای داناست. ﴿۱۴۹﴾ اگر نیکی را ظاهر کنید، یا آن را بپوشانید، یا از بدی کسی بگذرید (عفو کنید)، پس یقیناً الله عفوکننده قادر است. ﴿۱۵۰﴾ البته آنانی که به الله و پیغمبرانش کفر می‌ورزند و می‌خواهند که (در ایمان آوردن) بین الله و پیغمبرانش جدایی آورند، و می‌گویند: به بعضی (از پیغمبران) ایمان داریم، و بعضی دیگر را انکار می‌کنیم، و می‌خواهند در بین آن دو (کفر و ایمان) راه دیگری را برای خود بگیرند. ﴿۱۵۱﴾ این گروه به حق کافران (واقعی) اند و برای کافران عذاب رسواکننده آماده کرده‌ایم. ﴿۱۵۲﴾ و آنانی که به الله و پیغمبران او ایمان آورده‌اند و (در ایمان آوردن) بین یکی از آن‌ها فرق نمی‌گذارند، این گروه زود است که الله اجر (و ثواب) شان را دهد، و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۵۳﴾ اهل کتاب از تو می‌خواهند که یکباره (و یکجا) کتابی از آسمان برای آنها نازل کنی، (لیکن تو مرنج) چون از موسی بزرگ‌تر از این را طلب کردند، و گفتند: الله را به ما آشکارا نشان بده، پس آوازی سخت آنها را گرفت به سبب ظلمشان (و هلاک شدند). باز گوساله را معبود خود قرار دادند، (و این) بعد از آن که معجزه‌های واضح برای آنها آمد، پس آن (جرم آن‌ها) را هم معاف کردیم و به موسی حجت واضح و آشکار دادیم. ﴿۱۵۴﴾ و کوه طور را برای عهد گرفتن از ایشان، بالای سرشان برداشتیم، و به آن‌ها گفتیم: سجده‌کنان از دروازه داخل شوید، و به آن‌ها گفتیم: در روز شنبه تجاوز نکنید، (ماهی را شکار نکنید) و از آن‌ها پیمان محکم گرفتیم.

فِيمَا نَقَضَهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكَفَرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝١٥٥ وَكَفَرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ۝١٥٦ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَبِى شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ۝١٥٧ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
۝١٥٨ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
الْقِيَمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ۝١٥٩ فِظَلِمَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا
حَرَمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
كَثِيرًا ۝١٦٠ وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝١٦١ لَكِنْ
الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۝١٦٢

﴿۱۵۵﴾ پس به سبب عهد شکنی و کفرشان به آیات الله و کشتن پیغمبران به ناحق و گفتن این سخن که بر دل‌های ما پرده است (لذا ما نمی‌فهمیم؛ ما آنان را عذاب کردیم) بلکه الله به سبب کفرشان، بر دل‌هایشان مهر نهاده است و ایمان نمی‌آرند مگر اندکی (از ایشان). ﴿۱۵۶﴾ و به سبب کفر آن‌ها و سخنان آن‌ها که بهتان بزرگی بر مریم بستند (مورد غضب ما قرار گرفتند). ﴿۱۵۷﴾ و به خاطری (مورد لعنت و عذاب ما قرار گرفتند) که گفتند: ما مسیح؛ عیسی پسر مریم را که رسول الله بود کشتیم، در حالیکه آنان او (عیسی) را نکشتند و نه (او را) به دار کشیدند، بلکه کار بر آنان مشتبه شد (و کسی مشابه عیسی را کشتند)، یقیناً آنانی که در باره او (عیسی) اختلاف کردند البته تا هنوز در شک‌اند، و هیچ دلیل و علم یقینی (راجع به قتل او) ندارند جز پیروی از گمان، و به یقین او را نکشتند. ﴿۱۵۸﴾ بلکه الله او را به نزد خود بالا برد، و الله غالب باحکمت است. ﴿۱۵۹﴾ و هیچ فردی از اهل کتاب نیست، مگر این که قبل از مرگش به (نبوت) عیسی ایمان می‌آورد، و او (عیسی) روز قیامت بر آن‌ها گواه خواهد بود. ﴿۱۶۰﴾ پس به سبب ظلمی که یهودیان مرتکب آن شدند و (به سبب آن که) مردم را از راه الله باز می‌داشتند، چیزهای پاکیزه‌ای را که قبلاً بر ایشان حلال بود، حرام کردیم. ﴿۱۶۱﴾ و به سبب سودخوردن آن‌ها، در حالیکه از (خوردن) آن منع شده بودند، و خوردن‌شان مال مردم را به ناحق، (چیزهای پاکیزه را بر آنان حرام کردیم) و برای کافران ایشان عذاب دردناک را آماده کرده‌ایم. ﴿۱۶۲﴾ مگر آنانی که در علم راسخ اند از یهودیان و مؤمنان، آنچه بر تو و آنچه قبل از تو نازل شده است، ایمان دارند. مخصوصاً بر پاک‌کننده‌گان نماز و ادا کنندگان زکات و ایمان آورندگان به الله و به روز آخرت، این گروه را به زودی ثواب بزرگ می‌دهیم.

* إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ
 وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
 وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿١١٢﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
 مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
 تَكْلِيمًا ﴿١١٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
 لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
 ﴿١١٥﴾ لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ وَيَعْلَمُهَا وَالْمَلَكُ
 يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
 طَرِيقًا ﴿١١٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١١٩﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ بِالْحَقِّ
 مِنْ رَبِّكُمْ فَآمَنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢٠﴾

﴿۱۶۳﴾ (ای محمد) البته ما به تو وحی فرستادیم طوری که به نوح و پیغمبرانی که بعد از او بودند، وحی فرستادیم، (همچنین) به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب، و به سوی نبیرگان اسحاق و به عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان، وحی کردیم. و به داود زیور دادیم. ﴿۱۶۴﴾ و به پیغمبرانی که قصه آن‌ها را پیش از این (داستان) بر تو بیان کردیم، وحی کردیم، و به پیغمبرانی که قصه آن‌ها را بر تو بیان نکرده‌ایم نیز وحی کردیم. و الله با موسی (به وسیله وحی) سخن گفت؛ سخنی خاص. ﴿۱۶۵﴾ پیغمبرانی را (فرستادیم) که مژده دهنده و بیم دهنده بودند، تا بعد از آمدن پیغمبران برای مردم در برابر الله دلیلی (یعنی بهانه ای) نباشد، و الله غالب با حکمت است. ﴿۱۶۶﴾ (گرچه کافران بابهانه جویی های شان قرآن را قبول نمی کنند) لیکن الله (به حق بودن) آنچه بر تو نازل کرده، گواهی می دهد، (چون) آن را به علم خود بر تو نازل کرده، و ملائکه (نیز) به (حق بودن آن) گواهی می دهند و گواهی الله (برای تو) کافی است. ﴿۱۶۷﴾ البته آنانی که کفر ورزیدند و دیگران را از راه الله منع نمودند، یقیناً گمراه شدند به گمراهی دور (از حق). ﴿۱۶۸﴾ هرآینه آنانی که کافر شدند و ظلم کردند، الله بر آن نیست که آن‌ها را ببخشد و به راهی هدایت شان کند. ﴿۱۶۹﴾ به جز راه دوزخ، که در آن تا ابد برای همیشه بمانند، و این (عذاب) بر الله آسان است. ﴿۱۷۰﴾ ای مردم! یقیناً پیغمبر از سوی پروردگارتان با (دین) حق پیش شما آمده است، پس (به آن) ایمان آورید که به خیر شماست، و اگر کفر ورزید (پس بدانید که) هرچه در آسمان‌ها و در زمین است از الله است، و الله دانای حکیم است.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ أَنْتَهُوَ خَيْرَ الْكُفَرِ إِنَّما اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَنَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدَ اللَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

﴿۱۷۱﴾ ای اهل کتاب! در دین خود غلو نکنید و دربارهٔ الله نگویید مگر سخن حق (و مناسب شأن او)، جز این نیست که مسیح؛ عیسی پسر مریم، رسول الله و (پیدا شده از) کلمهٔ اوست (کلمهٔ «کن») که به مریم القا کرد و روحی است از جانب الله، پس به الله و پیغمبران وی ایمان آورید و نگویید: (معبود کائنات) سه است؛ (از عقیده تثلیث) باز آید که به خیر شماست، جز این نیست که معبود برحق فقط الله هست و بس، پاک و منزّه است از اینکه فرزندی داشته باشد، هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است، تنها از اوست، و الله برای کارسازی و تدبیر عالم کافی است. ﴿۱۷۲﴾ (چرا از بنده بودن عیسی انکار می‌کنید؟ در حالیکه) مسیح هرگز از اینکه بندهٔ الله باشد ابا (و تکبر) نورزیده، و نه فرشته‌های مقرب (درگاه الهی) از بندگی او ابا می‌ورزند. و هرکس از بندگی الله ابا داشته باشد و تکبر بورزد، پس به زودی الله همه (مردم) را یکجا به دربار خویش جمع خواهد کرد (و سزای متکبران را خواهد داد). ﴿۱۷۳﴾ پس آنانی که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند، ثواب آن‌ها را تمام و کامل می‌دهد، و آن‌ها را از فضل خود بیشتر خواهد داد، و اما آنانی که از عبادت الله ابا ورزیده و تکبر نمودند، پس به عذاب دردناک گرفتارشان می‌کند و غیر از الله برای خود هیچ دوست و مددگاری نمی‌یابند. ﴿۱۷۴﴾ ای مردم! یقیناً به شما از طرف پروردگارتان برهانی (قاطع) آمده است و (آن برهان این است که) ما به سوی شما نوری تابناک (کتابی که ظاهرکنندهٔ حق از باطل است) نازل کردیم. ﴿۱۷۵﴾ پس کسانی که به الله ایمان آوردند و به (دین) او چنگ زدند، پس زود است که آن‌ها را در جوار رحمت و فضلی از جانب خود داخل کند، و آن‌ها را به سوی خود؛ به راه راست هدایت کند.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنْ أَمَرُوا أَهْلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلَثَانِ مِمَّا تَرَكَ
وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سورة المائدة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ
إِلَّا مَا يَتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُحَلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ
يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعِيرَ اللَّهِ
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ
الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَذَاحِلَتُمُ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَن صَدُّكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن
تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

﴿۱۷۶﴾ از تو فتوا می طلبند (درباره کلاله) بگو: الله درباره کلاله به شما چنین فتوا می دهد که اگر مردی وفات کند و فرزندی نداشته باشد (و نه پدر) و او خواهری داشته باشد، پس نصف ترکه به خواهر می رسد، و آن برادر از او (خواهر) میراث می برد اگر (خواهر کلاله باشد) او فرزند نداشته باشد (و نه پدر)، و اگر خواهران (در صورت کلاله بودن برادر) دو تن باشند، پس برای آنان دو سوم ترکه، از آنچه برادر از خود گذاشته می رسد، و اگر آنان (ورثه کلاله) برادر و خواهر باشند، پس برای هر مرد، سهمی مانند سهم دو زن می رسد، الله برای شما (احکام را) بیان می کند تا گمراه نشوید، و الله به هر چیزی داناست.

سورة «مائده»

در مدینه نازل شده، و یکصد و بیست آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، به عهد و پیمانهای خود (با الله و مردم) وفا کنید، (خوردن گوشت) چهارپایان برای شما حلال شده، مگر آنچه حرمت آن بر شما (در آینده) تلاوت می شود. و شکار را در حالت احرام حلال نشمارید، بی گمان الله هرچه که بخواهد حکم می کند. ﴿۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، حرمت شعایر (علامات دین) الله و ماههای حرام (ذوالقعدة ذوالحجه و محرم و رجب) و قربانی های قلاده دار و عازمان بیت الله که از پروردگار شان فضل و رضایت می طلبند؛ حلال نشمارید (به آن بی حرمتی نکنید)، و چون از احرام بیرون آمدید پس (می توانید) شکار کنید. و عداوت قومی به علت این که شما را از مسجد الحرام منع کردند بر آن و اندارد که از حد تجاوز کنید، و بر نیکی و تقوا با یکدیگر همکاری نمایید و (یکدیگر را) برگناه و تجاوز همکاری نکنید، و از الله بترسید، چون الله سخت عذاب دهنده است.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
 وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْفُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
 السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَزْلَمِ ذِكْرُكُمْ فَسُقِ الْيَوْمَ بِسِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا
 تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ
 نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ
 غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٢﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
 أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ
 مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ
 وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾
 الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ
 وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
 مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
 مُحْصَيْنِينَ غَيْرَ مُسْفَحِينَ وَلَا مَتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥٤﴾

﴿۳﴾ (طبق وعده) بر شما حیوان خود مرده (مردار) و خون و گوشت خوک و آنچه نام غیر الله (در وقت ذبح کردن) بر آن یاد شده و خفه شده و به ضرب (چوب و سنگ) مرده و از بلندی افتاده و به شاخ زده شده (و مرده) و آنچه درندگان خورده باشند، مگر آنچه را که (زنده یابید) و ذبح (شرعی) کرده باشید. و (همچنان) آنچه برای بتان ذبح شده‌اند و آنکه با تیرهای فال تعیین قسمت کنید (همه) بر شما حرام شده است. اینها همه فسق است، امروز کفار از (مغلوب‌ساختن) دین شما ناامید شده‌اند، پس از آن‌ها نترسید، و از من (از الله) بترسید. امروز دین تان را به شما کامل کردم، و نعمت خود را بر شما تمام نمودم، و اسلام را برای شما (به عنوان) دین پسندیدم، پس هر کس بی آنکه متمایل به گناه باشد در (حال) گرسنگی مجبور (به خوردن محرّمات) گردد، پس (بداند) که الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۴﴾ از تو می‌پرسند که چه چیزی برای آن‌ها حلال شده است؟ بگو: همه چیزهای پاکیزه برای شما حلال شده است، و (نیز) آنچه از شکار حیوانات پاره‌کننده (شکاری) در حالیکه (آنها را) برای شکار می‌پرورانید و از آنچه الله به شما آموخته است، به آنها (سگان) می‌آموزید پس از آنچه برای شما نگاه داشته‌اند، بخورید (و لیکن) نام الله را (در وقت ارسال) بر آن یاد کنید، و از الله بترسید، بی گمان الله زود حساب‌گیرنده است. ﴿۵﴾ امروز برای شما چیزهای پاکیزه حلال شده است، و طعام اهل کتاب برای شما حلال است، و طعام شما (نیز) به آن‌ها حلال است و زنان پاکدامن از مؤمنات، و نیز زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده برای شما حلال است (به شرطی که) مهر آن‌ها را بدهید در حالیکه پاکدامن باشید نه زناکار و نه دوست پنهانی گیرنده، و هر که به ایمان (خود یا ارکان ایمان) کفر ورزد؛ البته عمل او تباه شده، و او در آخرت از (جملة) زیانکاران است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْمَغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يَرِيدُ اللَّهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُثَبِّتَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَقْوَامِينَ
لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَى
أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

﴿۶﴾ (از علامات ایمان طهارت و نماز است پس) ای کسانی که ایمان آورده اید، چون به (قصد) نماز ایستادید، پس روی و دست‌های تان را تا آرنج بشوید و سرهای خود را مسح کنید، و پاهای تان را تا شتالنگ بشوید، و اگر جنب باشید پس خود را پاک کنید (غسل کنید)، و اگر مریض یا مسافر باشید، یا کسی از شما از مکان قضای حاجت بیاید، یا با زنان تماس (آمیزش) کرده باشید و آبی (برای وضو یا غسل) نیابید پس قصد خاک پاک (تیمم) کنید، پس به آن خاک روی و دست‌های تان را مسح کنید، الله نمی‌خواهد بر شما مشقتی را لازم گرداند، و لیکن می‌خواهد که شما را پاک سازد، و نعمت خود را بر شما تمام کند، تا شکر او را به جا آرید. ﴿۷﴾ و یاد کنید نعمتی را که الله بر شما انعام کرده است و پیمانی را که با شما محکم بسته است، آن وقت که گفتید: شنیدیم و اطاعت کردیم، و از الله بترسید، زیرا الله به آنچه در دل‌هاست آگاه است. ﴿۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، برای (احقاق حق) الله (طبق عهدتان) برخیزید و به عدل و انصاف گواهی دهید و عداوت با قومی شما را به بی عدالتی وادار نکنند (بلکه) عدل کنید که (عدل و انصاف) به تقوی نزدیکتر است، و از الله بترسید؛ بی گمان الله به آنچه می‌کنید آگاه است. ﴿۹﴾ الله به آنانی که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام داده اند، وعده کرده است که آمرزش و پاداشی بزرگ خواهند داشت.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ
 اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
 فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ * وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
 مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ
 وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
 حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ
 مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فِيمَا نَقَضِهِمْ
 مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ
 الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
 بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
 فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿۱۰﴾ و آنانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ پنداشتند، همان گروه دوزخیان‌اند.

﴿۱۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، آن نعمتی را که الله بر شما ارزانی نمود یادآور شوید، آن وقت که گروهی (از دشمنان) قصد کردند که به طرف شما دست تجاوز دراز کنند (و پیغمبر را به قتل برسانند) پس الله دست‌های آن‌ها را از شما کوتاه کرد، و از الله بترسید، و مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۲﴾ و البته الله از بنی اسرائیل (اولاد یعقوب) پیمان محکم گرفت و از میان آن‌ها دوازده سرپرست (انتخاب کرده و) فرستادیم. و الله (به آنان) فرمود: یقیناً من با شما ام؛ اگر نماز را برپا کنید و زکات بدهید و به پیغمبران من ایمان آرید و ایشان را مدد و یاری کنید، و به الله قرض نیک دهید (در راه او انفاق کنید)، البته از شما گناهانتان را محو می‌کنم و شما را در باغ‌های که از زیر آن‌ها نهرها جاری است، وارد می‌کنم. پس از این (عهد و وعده)، هرکس از شما کافر شود، به راستی که از راه راست منحرف گشته است. ﴿۱۳﴾ پس (یهود را) به خاطر پیمان شکنی شان لعنت کردیم و (از رحمت خود دور ساختیم) دل‌هایشان را سخت گردانیدیم. سخنان الله را از محل آن تغیر می‌دادند، و بخشی از آنچه را که به آن پند داده شده بودند فراموش کردند، و همیشه تو بر خیانت (تازه) از ایشان آگاه می‌شوی، مگر اندکی از آن‌ها (که خیانت نمی‌کنند) پس از آن‌ها درگذر و (از لغزشهای شان) روی بگردان، یقیناً الله نیکوکاران را دوست دارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ وَسُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ
الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآمَهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

﴿۱۴﴾ از آنانی که گفتند ما نصارا هستیم، پیمان گرفتیم. پس (آنان نیز مانند یهود) بخشی از آنچه را که به آن پند داده شده بودند فراموش کردند، پس ما (نیز) دشمنی و کینه را در میان شان تا روز قیامت قرار دادیم، و الله به زودی آنها را به آنچه می کردند؛ آگاه خواهد ساخت. ﴿۱۵﴾ ای اهل کتاب! بی گمان فرستاده ما نزد شما آمد تا بسیاری از چیزهای از کتاب (تورات و انجیل) را که پنهان کرده اید برای شما بیان کند و از کوتاهی های شما درگذرد، البته از طرف الله نور و کتاب آشکار برای شما آمده است. ﴿۱۶﴾ الله به وسیله آن (کتاب) کسانی را که از رضای او پیروی می کنند، به سوی راه های سلامتی هدایت می کند، و به حکم خود آنها را از تاریکی های (کفر) به روشنی (اسلام) بیرون می کند، و به راه راست هدایت می کند. ﴿۱۷﴾ هر آینه آنان که گفتند: الله همان مسیح پسر مریم است یقینا کافر شدند. بگو: اگر الله بخواهد که مسیح پسر مریم و مادرش و همه مردمان روی زمین را یکجا به هلاکت رساند؟ پس چه کسی می تواند الله را (از این کار) باز دارد؟ و سلطنت آسمان ها و زمین و هر چه در بین آنهاست از الله است، هر چه بخواهد، می آفریند. و الله بر هر چیزی تواناست.

...

﴿۱۸﴾ و یهود و نصارا گفتند: که ما پسران الله و دوستان اویم (و طوری که پدر پسر را عذاب نمی‌دهد الله ما را نیز عذاب نمی‌دهد) بگو: پس چرا (الله) شما را (در دنیا) به سبب گناهان تان عذاب می‌دهد، بلکه شما هم بشری هستید از جمله کسانی که آفریده است، هر کسی را که بخواهد مغفرت می‌کند و هر کسی را که بخواهد، عذاب می‌دهد. و بادشاهی آسمان‌ها و زمین و آنچه در میان آنهاست، تنها از الله است، و بازگشت همه به سوی اوست. ﴿۱۹﴾ ای اهل کتاب! البته پیغمبر ما نزد شما آمده است که برای شما بیان می‌کند (احکام ما را) بعد از انقطاع دوران پیغامبران تا نگویند که هیچ مژده دهنده و بیم دهنده ای نزد ما نیامد، پس یقیناً مژده‌دهنده و بیم دهنده نزد شما آمد، و الله بر هر چیزی تواناست. ﴿۲۰﴾ و یاد آور شو زمانی را که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، نعمت الله را بر خود یاد کنید، وقتی در میان شما پیغمبرانی قرار داد؛ و شما را بادشاهانی گردانید، و به شما چیزی داد که به هیچ کسی از مردمان جهان نداده بود. ﴿۲۱﴾ (و موسی گفت:) ای قوم من، در سرزمین مقدس داخل شوید که الله برای شما (داخل شدن به آن را) لازم کرده است، و بر پشت خود برنگردید (و از فرمان ما اعراض نکنید) که زیانکار می‌شوید. ﴿۲۲﴾ (بنی اسرائیل در جواب) گفتند: ای موسی! یقیناً در آن سرزمین قوم زورآور هستند، و ما داخل آن نمی‌شویم تا آن‌ها از آنجا بیرون نروند، پس اگر از آنجا بیرون شدند، ما حتماً داخل می‌شویم. ﴿۲۳﴾ دو تن از آنانی که می‌ترسیدند و الله بر آنان نعمت داده بود، گفتند: از راه دروازه بر آن‌ها درآید (و هجوم بیاورید)، پس اگر از آن داخل شدید پس حتماً غالب خواهید شد (لیکن به این شرط که) بر الله توکل کنید، اگر مؤمن هستید.

قَالُوا يَمُوسَى إِنَّا لَن نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
 أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي
 لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
 الْفَاسِقِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
 يَتِيَهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ
 ﴿١٦﴾ *وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلَ
 مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ
 قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَى يَدِكَ
 لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لَأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ
 رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ
 مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاؤُ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَطَوَّعَتْ
 لَهُ نَفْسُهُ وَقَتَلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٠﴾
 فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي
 سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوَيَّلَتِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
 الْغُرَابِ فَأُورِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٢١﴾

﴿۲۴﴾ (بنی اسرائیل در جواب) گفتند: ای موسی! ما تا ابد در آن داخل نمی شویم تا وقتی که آنان در آنجا هستند، پس تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما در اینجا می نشینیم. ﴿۲۵﴾ (موسی) گفت: ای پروردگارم! یقیناً من جز اختیار خودم و برادرم را ندارم، پس در بین ما و در بین این قوم نافرمان، جدایی بانداز (تا از یکدیگر جدا و متمایز شویم). ﴿۲۶﴾ الله (دعای موسی را قبول فرموده) گفت: پس آن سرزمین تا چهل سال بر آن‌ها حرام است (و به سبب نافرمانی شان) حیران و سرگردان در زمین بگردند (و به جایی نرسند) پس (تو ای موسی) بر قوم فاسق و نافرمان اندوهگین شو. ﴿۲۷﴾ (و نافرمانی مردمان در مقابل الله تاریخ قدیمی دارد لهذا ای محمد) بر آن‌ها داستان دو پسر آدم را به راستی تلاوت کن، وقتی که هر یکی از آن دو (به دربار الهی) قربانی پیش کردند، پس از یکی آن دو (هابیل) پذیرفته شد و از دیگری (قابیل) پذیرفته نشد. گفت: (قابیل به هابیل) حتماً تو را می کشم، (هابیل) گفت: الله تنها از پرهیزگاران می پذیرد. ﴿۲۸﴾ اگر دست به سوی من دراز کنی تا مرا بکشی، من دستم را به سوی تو دراز نمی کنم تا تو را بکشم (چون) من از الله، پروردگار جهانیان می ترسم. ﴿۲۹﴾ چون من می خواهم که گناه (قتل) من و گناه (سابقه) خودت را (به دربار الله) ببری، پس در نتیجه از جمله دوزخیان باشی، و این (دوزخ) سزای ظالمان است. ﴿۳۰﴾ پس نفس او کشتن برادرش را در نظرش آسان نمود، پس او را کشت و از جمله زیانکاران شد. ﴿۳۱﴾ پس الله زاغی را فرستاد که زمین را می کاوید تا به او (قابیل) نشان دهد که چگونه مرده برادرش را (در زمین) بپوشاند، گفت: (قابیل) ای وای بر من! آیا عاجزم از اینکه مانند این زاغ باشم و جسد برادرم را (در زمین) بپوشانم؟ پس از پشیمان شدگان گردید.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ وَمَنْ قَتَلَ
 نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
 النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
 جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
 مِنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّمَا
 جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
 الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
 وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
 لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
 ﴿٢٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٤﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا
 اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ أَنَّ لَهُمْ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ
 عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٦﴾

﴿۳۲﴾ به این جهت (قتل ناحق بود که) بر بنی اسرائیل حکم کردیم که هرکس کسی را بدون اینکه کسی را کشته باشد یا در زمین فساد کرده باشد، بکشد، پس چنان است که همه مردم را کشته باشد، و هرکس کسی را زنده بدارد (سبب حیات انسان گردد) پس چنان است که همه مردم را زنده داشته است. بی گمان پیغمبران ما دلائل واضح برای آنان (بنی اسرائیل) آوردند، باز (هم) بسیاری از آنها در زمین (با قتل ناحق) از حد تجاوز می کنند. ﴿۳۳﴾ جز این نیست که سزای آنانی که با الله و رسول او به جنگ می خیزند و در زمین برای فساد سعی می ورزند، این است که کشته شوند (اگر نفس بی گناه را قتل کرده باشند) یا به دار آویخته شوند (اگر قتل و غارت کرده باشند) یا دست و پایشان از جانب مخالف بریده شود (اگر فقط غارت کرده باشند) یا از زمین (وطن) تبعید شوند. این (سزا) ذلت و رسوایی برای آنها در دنیاست و در آخرت هم برایشان عذاب بزرگ خواهد بود. ﴿۳۴﴾ مگر آنانی که پیش از اینکه بر (گرفتند) آنها قادر شوید، توبه کرده باشند، پس بدانید که الله آمرزنده مهربان است. ﴿۳۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از الله بترسید و به سوی او طلب وسیله کنید (هر نیکی که شما را به بارگاه الهی نزدیک می کند)، و در راه او جهاد کنید تا کامیاب شوید. ﴿۳۶﴾ یقیناً آنانی که کفر ورزیدند، اگر (بالفرض) تمام آنچه در روی زمین است از آنها باشد، و مثل آن را نیز داشته باشند، تا به عوض عذاب روز قیامت آن را (به دربار الله) فدیة دهند، هرگز از آنها پذیرفته نمی شود، و برای آنها عذاب دردناک است.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٢٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ * يَا أَيُّهَا
الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ
الَّذِينَ هَادُوا وَسَمِعُوا لِلْكَذِبِ سَمْعًا لِقَوْمِ
آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ
فَأَحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

﴿۳۷﴾ (در آخرت کفار) می خواهند از دوزخ بیرون شوند در حالیکه از آن بیرون شدنی نیستند و برای آن‌ها عذاب همیشه و پایدار است. ﴿۳۸﴾ و مرد دزد و زن دزد؛ دستهای شان را (بعد از ثبوت آن) به سزای آنچه کرده‌اند ببرید، (این سرزنش عبرت انگیز) عذابی از طرف الله است، و الله غالب (و) باحکمت است. ﴿۳۹﴾ پس هرکس پس از ظلم (و گناه) خویش توبه کند، و (عمل) خود را اصلاح و درست کند، پس یقیناً الله توبه او را قبول می‌کند، چون الله آمرزنده مهربان است. ﴿۴۰﴾ آیا ندانسته ای (تو ای مخاطب) که پادشاهی آسمان‌ها و زمین از الله است؟ (لذا) هر که را بخواهد عذاب می‌دهد، و هر که را بخواهد می‌بخشد. و الله بر هر چیزی قادر است. ﴿۴۱﴾ ای پیغمبر! آنانی که در کفر شتاب می‌کنند تو را اندوهگین نسازند، (چه) از آنانی که به زبان گفتند: که ما ایمان آوردیم، ولی دل‌هایشان ایمان نیاورده است، و چه از یهود (باشند) آنان به سخن‌های دروغ گوش می‌دهند، به سخنان قوم دیگر که هنوز به نزد تو نیامده‌اند، گوش می‌دهند و کلمات را (تورات را بعد از درک آن) از محل آن تغییر می‌دهند و می‌گویند: (به پیروان خود) اگر این (حکم تحریف‌شده) به شما داده شد، بپذیرید (قبول کنید)، و اگر آن به شما داده نشد پس دوری کنید (محتاط باشید)، و هر کس الله گمراهی او را خواسته باشد، هرگز در برابر الله برای او اختیاری نداری (که هدایت شود)، این گروه (منافقین و یهود) کسانی‌اند که الله نخواسته است دل‌های شان را پاک سازد، برای آن‌ها در دنیا رسوائی است، و برای آن‌ها در آخرت (نیز) عذاب سخت خواهد بود.

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءَكَ
 فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ
 يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ
 إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ
 وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ
 ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ
 فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْمَوْا
 لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ
 كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءً فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ
 وَآخِشُونِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ
 بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
 عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ
 بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
 قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ
 لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

﴿۴۲﴾ (آن‌ها) شنوای سخن دروغ و بسیار رشوه خوار اند، پس اگر (برای فیصله) نزد تو آیند پس در بین آن‌ها فیصله کن یا از آن‌ها روی بگردان، و اگر روی گردانی (و فیصله نکردی) پس هرگز به تو ضرری رسانده نمی‌توانند، و اگر فیصله کردی؛ پس به عدل و انصاف فیصله کن، بی گمان الله عدل‌کنندگان را دوست می‌دارد. ﴿۴۳﴾ (لیکن یهودیان) چگونه تو را داور مقرر می‌کنند در حالیکه تورات نزد ایشان است و در آن حکم الله است، آن گاه باز روی می‌گردانند؟ و ایشان مؤمن نیستند (به تورات خود). ﴿۴۴﴾ البته ما تورات را نازل کردیم که در آن هدایت و نور است (برای بشریت). پیغمبرانی که منقاد حکم الله بودند بر طبق آن برای یهودی‌ها حکم می‌کردند. (همچنین) علمای ربانی و دانشمندانی که به حفظ کتاب الله مامور بودند بر آن گواهی دادند. پس از مردم مترسید، از من برترسید و آیات مرا به بهای حقیر و اندک بفروشید و هر که مطابق آیاتی که الله نازل کرده است حکم نکند، پس آن گروه کافر است. ﴿۴۵﴾ و در آن (تورات) برای شان مقرر کردیم که نفس در برابر نفس و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان و زخمها نیز قصاص است و هر که از قصاص درگذرد، برای گناهش کفاره ای خواهد بود و هر که به آنچه الله (در حدود و قصاص) نازل کرده است حکم نکند، پس این گروه ستمکار است.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ
بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ
فِي مَاءِ آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَن أَحْكُم بَيْنَهُم
بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ
بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۖ وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿۴۶﴾ و از پی آنان (پیغمبران پیشین) عیسی پسر مریم را فرستادیم که تصدیق‌کننده آنچه پیش از او بود (تورات)، و به عیسی انجیل را دادیم که در آن نور و هدایت بود، در حالیکه تصدیق‌کننده آنچه پیش از آن بود- که تورات است، و هدایت و پند برای پرهیزگاران است. ﴿۴۷﴾ و باید معتقدانِ انجیل مطابق آنچه الله نازل کرده است حکم و فیصله کنند، و هر که مطابق آنچه الله نازل کرده است فیصله نکند، پس همان گروه فاسقان‌اند. ﴿۴۸﴾ و این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم، تصدیق‌کننده و حاکم بر کتابهایی است که پیش از آن بوده است، پس مطابق آنچه الله نازل کرده است در بین آنان حکم کن، و از خواهشات (نفسانی) آنان (به جای) آنچه از حق به تو رسیده است، پیروی مکن، البته برای هر گروهی از شما شریعت و روشی مقرر کردیم، و اگر الله می‌خواست همه شما را (مسلمانان، یهود و نصاری) یک امت (پیرو توحید) می‌گردانید، ولیکن (چنین نکرد) تا شما را در آنچه بشما داده است بیازماید، پس در کارهای نیک سبقت بگیرید، بازگشت همه شما بسوی الله است، تا شما را به آنچه در آن اختلاف می‌کردید؛ آگاه سازد. ﴿۴۹﴾ (و قرآن را بر تو نازل کردیم) برای این که در بین آنها مطابق آنچه الله نازل کرده است حکم کنی، و از خواهشات (نفسانی) آنها پیروی مکن، و محتاط باش از اینکه مبادا تو را از بعضی آنچه الله بر تو نازل کرده است منحرف سازند، باز اگر روی گردانند، پس بدان که الله می‌خواهد آنها را به سزای بعضی از گناهانشان عذاب دهد، و یقیناً بسیاری از مردم فاسق‌اند. ﴿۵۰﴾ آیا آنان حکم جاهلیت (ملت‌های جاهل) را می‌خواهند؟ برای آن مردمی که اهل یقین هستند چه حکمی از حکم الله بهتر است؟

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
 أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
 نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ
 فَيُضْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ تَدْمِينًا ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا
 أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ
 مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
 يَخَافُونَ لَوْمَةً لَا يَمُرُّ بِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
 عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
 الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حَرْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِيْنََكُمْ هُزُوءًا وَلِعِبَاءَ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

﴿۵۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، یهود و نصاری را دوست نگیرید (زیرا آنها هرگز دوست شما نمی‌شوند، بلکه) بعضی از آنها دوستان بعضی دیگراند. و هرکس از شما با آنها دوستی کند یقیناً او هم از آنهاست، بی گمان الله قوم ظالم را هدایت نمی‌کند.

﴿۵۲﴾ پس آنانی که در دل‌های شان بیماری (نفاق) است می‌بینی که در دوستی آنها (کفار) شتاب می‌کنند؛ می‌گویند: (به طور بهانه) می‌ترسیم از اینکه مصیبتی (از طرف آنها) بما برسد، پس امید است که الله فتح (مبین) را بیارد و یا امری دیگری از نزد خود، پس از آنچه در دل‌های خود می‌پوشانیدند، پشیمان گردند. ﴿۵۳﴾ و مؤمنان می‌گویند: آیا این‌ها (منافقان) بودند که قسم‌های محکم به نام الله می‌خوردند که با شمااند، اعمال شان برباد شد، پس زیان‌کار گشتند. ﴿۵۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، هرکس از شما از دین خود بازگردد (ضرری به دین نمی‌رسد) پس به زودی الله قومی را به میان می‌آورد که ایشان را دوست می‌دارد و ایشان نیز او را دوست می‌دارند، با مؤمنان متواضع و با کفار سخت و شدید اند، در راه الله جهاد می‌کنند، و از ملامت، ملامت‌کننده نمی‌ترسند، این (صفات مذکور) فضل الله است که آنها را به هر کسی بخواهد می‌دهد، و الله گشایشگر داناست. ﴿۵۵﴾ جز این نیست که دوست شما تنها الله و رسول او و آن مؤمنانی است که نماز را برپا می‌کنند و زکات را می‌دهند؛ درحالی‌که در رکوع اند (در برابر الله متواضع و عاجزانند). ﴿۵۶﴾ و هرکس که الله و رسول او و مؤمنان را دوست خود قرار دهد، پس (او از جمله مؤمنان واقعی است و) یقیناً که حزب الله غالب اند. ﴿۵۷﴾ (لذا) ای کسانی که ایمان آورده اید، آنانی را که دین شما را به استهزا و بازی گرفته اند، چه از آنانی که پیش از شما به آنها (یهود و نصارا) کتاب داده شده و چه از (دیگر) کافران، دوست نگیرید و از الله بترسید، اگر مؤمن هستید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَاهُنَا وَلَعِبَاءَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا هَلْ أَكْتَبَ هَلْ تَنْقُمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذْ جَاءُوكُمُ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْأَثَرِ وَالْعُدُونِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَاهُمْ الرَّبِّبِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْأَثَرُ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلِيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا أَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

﴿۵۸﴾ و هرگاه به طرف نماز (مردم را) بخوانید، آن را به مسخره و بازی می گیرند، این (استهزا) به سبب آن است که آن ها مردمی اند که تعقل نمی کنند (نادان اند). ﴿۵۹﴾ بگو: ای اهل کتاب! آیا بخاطر این بر ما عیب می گیرید که ما به الله و آنچه بر ما و آنچه پیش از ما نازل شده، ایمان آوردیم؟ و این بخاطر آنست که بیشتر شما فاسقید. ﴿۶۰﴾ بگو: آیا شما را به بدتر از آن (شخص عیب دار) به اعتبار جزا در نزد الله آگاه سازم؟ آن کسی که الله او را لعنت کرده است و بر او خشم گرفته و برخی از آن ها را بوزیngان و خوکان و (نیز) طاغوت پرستان گردانیده است، این گروه اند که از نظر مرتبه بدتر و از راه راست گمراه تر اند. ﴿۶۱﴾ و هرگاه (منافقان) نزد شما آیند، می گویند: ایمان آوردیم و حال آنکه (نزد تو با) کفر درآمده و با کفر بیرون رفته اند، و الله به آنچه می پوشانند داناتر است. ﴿۶۲﴾ و بسیاری از آن ها را می بینی که در گناه و تجاوز و خوردن حرام و رشوت خواری شان، شتاب می کنند، البته بد است آنچه می کنند. ﴿۶۳﴾ چرا خداپرستان و دانشمندان، آنها را از دروغ گفتن و حرامخواری شان باز نمی دارند؟، البته بد است آنچه می کردند. ﴿۶۴﴾ و یهودی ها گفتند: دست الله بسته است، دست های خودشان بسته باد. و به سزای آن گفتار، لعنت شدند. بلکه دو دست الله گشاده است هر طوری که بخواهد انفاق می کند، و آنچه بر تو از جانب پروردگارت نازل شده است، طغیان و کفرشان را بیشتر می کند و تا روز قیامت دشمنی و کینه را در میان شان افگندیم، هرگاه آتش جنگ را افروختند الله خاموشش ساخت و آنان در روی زمین به فساد می کوشند، و الله مفسدان را دوست ندارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
 سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا
 التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا
 مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ
 وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
 بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۖ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ
 رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى
 تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ
 وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
 فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ
 هَادُوا وَالصَّابِغُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ
 بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

﴿۶۵﴾ و اگر اهل کتاب ایمان آورده و تقوی پیشه می کردند البته ما از آنها بدی‌هایشان را محو می‌کردیم و آنها را در باغ‌های پر نعمت بهشت درمی‌آوردیم. ﴿۶۶﴾ و اگر آنها تورات و انجیل و آنچه از طرف پروردگارشان (قرآن) بر آنها نازل شده برپا می‌کردند (نافذ می‌کردند) البته از بالای سرشان و از زیرپاهای شان (نعمت‌های آسمان و زمین را) می‌خوردند، گروهی از آنها میانه رو هستند، و بسیاری از آنها آنچه می‌کنند بد است. ﴿۶۷﴾ ای پیغمبر! آنچه از پروردگارت بر تو نازل شده است به مردم برسان، اگر چنین نکردی پیغام او را نرسانده‌ای، الله تو را از (شر) مردم حفظ می‌کند، البته الله مردم کافر را هدایت نمی‌کند. ﴿۶۸﴾ بگو: ای اهل کتاب شما در هیچ درجه ای نیستید تا آن که تورات و انجیل و آنچه از جانب پروردگارتان بر شما نازل شده است برپا دارید (نافذ کنید) و البته آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده است بر طغیان و کفرشان می‌افزاید، پس بر قوم کافر غمگین مشو. ﴿۶۹﴾ البته آنانی که ایمان آورده‌اند و یهودیان و صابئان (بی‌دینان) و نصارا، هرکس از این‌ها به الله و روز قیامت ایمان داشته باشد و کار شایسته کند (در آخرت) بیمی بر او نیست و غمگین نمی‌شود. ﴿۷۰﴾ البته ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم و به سوی آنها پیغمبرانی فرستادیم، (اما) هرگاه پیغمبری پیامی می‌آورد که دلخواهشان نبود، گروهی (از پیغمبران) را تکذیب می‌کردند و گروهی را می‌کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ
عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ
يَبْنَى إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا
لِظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمِمَّا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا
عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٧٣﴾
أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونََهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ
صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انْظُرْ كَيْفَ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ
ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾ قُلْ
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ
قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

﴿۷۱﴾ و (یهودیان) گمان کردند که هیچ عذاب و امتحانی برایشان نخواهد بود، لذا (از دیدن حقایق) کور و (از شنیدن حقایق) کر شدند، باز الله توبه شان را پذیرفت باز بسیاری از آنها کور و کر شدند و الله به آنچه می‌کنند بیناست. ﴿۷۲﴾ البته آنانی که گفتند: الله، همان مسیح پسر مریم است، یقیناً کافر شدند (در حالیکه) مسیح خود گفته بود که ای بنی اسرائیل! الله را عبادت کنید که ربّ من و ربّ شماست؛ یقیناً هرکس به الله شریک آرد البته الله جنت را بر او حرام کرده و جایگاه او دوزخ است. و برای ظالمان هیچ مددگاری نیست. ﴿۷۳﴾ البته آنانی که گفتند: الله، سومِ معبودهای سه‌گانه است، کافر شدند. حال آنکه هیچ معبود برحق نیست جز یک معبود برحق و یکتا، و اگر از آنچه می‌گویند (شرک) بازنیامدند، البته به کافران آن‌ها عذاب دردناک خواهد رسید. ﴿۷۴﴾ آیا (بر شرک پایدار اند و) به دربار الله توبه نمی‌کنند و از وی آمرزش نمی‌خواهند؟ در حالیکه الله بخشندهٔ مهربان است. ﴿۷۵﴾ مسیح پسر مریم نیست مگر پیغمبری که پیش از او نیز پیغمبرانی گذشته است، و مادر او زن صادق (و تصدیق کننده) بود، و هردو (مادر و پسر) طعام می‌خوردند (حال آنکه الله طعام نمی‌خورد)، بنگر چگونه ما آیات (دلایل توحید) را بیان می‌کنیم، باز بنگر چگونه (از راه حق) بازگردانیده می‌شوند؟ ﴿۷۶﴾ بگو: آیا غیر از الله چیزی را می‌پرستید که مالک هیچ ضرر و هیچ نفعی برای شما نیست؟، و یقیناً الله شنوای داناست (پس تنها او را عبادت کنید). ﴿۷۷﴾ بگو: ای اهل کتاب! در دین خود به ناحق (و بی‌دلیل) از حد تجاوز نکنید و خواهشات مردمانی را که پیش از این گمراه شدند و بسیاری (از مردم) را گمراه کردند و خود هم (از راه راست) منحرف شدند، پیروی نکنید.

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ
 دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
 يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
 لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ
 يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
 خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا هُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَئِنْ كَثِيرًا
 مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾ * لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ
 أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي
 ذَلِكَ بَأْتٍ مِنْهُمْ قِيسِيْنَ وَرُهْبَانَا وَأَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى
 الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا
 مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

﴿۷۸﴾ کافران بنی اسرائیل بر زبان داود و عیسی پسر مریم، مورد لعنت قرار گرفتند. این (لعنت) به سبب آن بود که نافرمانی می کردند و از حد می گذشتند. ﴿۷۹﴾ (چون) آنان یکدیگر را از کارهای بدی که می کردند، منع نمی کردند. البته چه بد است آنچه می کردند. ﴿۸۰﴾ بسیاری از ایشان را می بینی که با کافران دوستی می کنند، البته چه بد است آنچه نفس هایشان برای آن ها پیش فرستاده است، به سبب اینکه الله از آن ها ناراض شده است و آن ها در عذاب برای همیشه اند. ﴿۸۱﴾ و اگر آن ها به الله و پیغمبر و به آنچه به سوی او نازل شده، ایمان می آوردند، آنان (کفار) را دوست نمی گرفتند، و لیکن بسیاری از آن ها فاسق (و نافرمان) اند. ﴿۸۲﴾ البته یهودیان و مشرکان را سخت ترین دشمن مسلمانان می یابی، و البته مهربانترین مردم نسبت به مسلمانان آنانی را می یابی که گفتند: ما نصاری ایم. این (محبت نصاری با مسلمانان) به سبب این است که از آنان کشیشان و گوشه نشینانی هستند و (نیز) به سبب آن است که آنان (نصاری) تکبر نمی ورزند (از پذیرفتن سخن حق). ﴿۸۳﴾ و چون (دانشمندان و منصفان نصاری) آنچه را که بر پیغمبر (محمد ﷺ) نازل شده بشنوند، می بینی که چشمانشان پر از اشک می شود به سبب آنچه از حق شناخته اند، (و) می گویند: ای پروردگارا! ما ایمان آورده ایم؛ پس ما را در زمره گواهان (بر صدق محمد ﷺ) بنویس.

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا
رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثْبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحَرُّمُوا
طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِء مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ
بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ
فَكَفَّرْتَهُوَ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَرَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحُمُرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ
رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

﴿۸۴﴾ و (می گویند): ما را چه شده که به الله و آنچه از حق به ما آمده، ایمان نه آوریم؟ در حالیکه طمع داریم که پروردگارا، ما را با قوم صالح یکجا و داخل کند. ﴿۸۵﴾ پس به سبب آنچه گفتند، الله به آن‌ها باغ‌های پاداش داد که از زیر آن نهرها جاری می‌باشد، در آن همیشه می‌مانند. و این است پاداش نیکوکاران. ﴿۸۶﴾ و آنانی که کافر شدند و آیات ما را دروغ شمردند، ایشان اهل دوزخ‌اند. ﴿۸۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، چیزهای پاکیزه را که الله بر شما حلال کرده است (برخود) حرام نکنید، و از حد تجاوز نکنید؛ بی گمان الله تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد. ﴿۸۸﴾ و از آنچه الله روزی حلال و پاکیزه به شما داده است، بخورید. و از الله، پروردگاری که شما به او ایمان دارید، بترسید. ﴿۸۹﴾ الله شما را به سبب سوگندهای لغوتان بازخواست نمی‌کند و لیکن به سبب، شکستن سوگندهایی که به قصد می‌خورید، مواخذه می‌کند و کفاره آن اطعام ده مسکین است از غذای متوسطی که به خانواده خویش می‌خورانید یا دادن لباس به آنها یا آزاد کردن یک غلام، و هر که (این موارد را) نیافت پس بر او سه روز روزه لازم است، این کفاره قسم‌های تان است، هرگاه که قسم خوردید (و آنرا شکستید). و قسمهای تان را نگاه دارید. الله اینچنین آیات خود را برای شما بیان می‌کند، باشد که شکرگزار شوید. ﴿۹۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، جز این نیست که شراب و قمار و بتان و تیرهای قرعه (فال‌بینی) همه پلید و از کار شیطان‌اند، پس از آن پرهیز کنید تا رستگار شوید.

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
 فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
 الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
 الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 ثُمَّ اتَّقَوْا ءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِبَلْوَنَكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ
 مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
 بِالْغَيْبِ فَمَن أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن قَتَلَهُ
 مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا
 عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ
 أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِّذُوقِ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
 سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

﴿۹۱﴾ جز این نیست که شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند، و شما را از یاد الله و نماز باز دارد، پس (با این همه مفاسد) آیا باز می‌آیید؟ ﴿۹۲﴾ (از اطاعت شیطان برحذر باشید) و الله و رسول را اطاعت کنید، و (از نافرمانی ایشان) حذر کنید، پس اگر (از اطاعت الله و رسول) رویگردان شدید، بدانید که وظیفه پیغمبر ما رسانیدن پیام روشن الهی است. ﴿۹۳﴾ بر آنانی که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته انجام داده‌اند، گناهی در مورد آنچه (پیش از تحریم) خورده اند، نیست؛ هرگاه تقوا پیشه کنند و ایمان بیاورند و کارهای نیک انجام دهند، باز تقوا پیشه کنند و ایمان بیاورند، باز تقوا پیشه کنند و نیکی نمایند. و الله نیکوکاران را دوست دارد. ﴿۹۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، البته الله شما را به شکاری که با دستهای تان می‌گیرید یا با نیزه شکار می‌کنید، می‌آزماید. تا معلوم کند که چه کسی در نهان از او می‌ترسد. و هرکس از این پس از حد بگذرد، عذاب دردناکی (در پیش) دارد. ﴿۹۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، هر گاه در احرام باشید شکار را مکشید و هر که شکار را به قصد بکشد جزای او قربانی کردن حیوانی است مانند آنچه کشته است به شرط آنکه دو عادل به آن گواهی دهند و قربانی را به کعبه رساند، یا برای جبران آن به مساکین طعام دهد، یا برابر آن روزه بگیرد، تا سزای کار خود را بچشد. الله از آنچه در گذشته کرده اید عفو کرده است، (لیکن) هر که (به آن اشتباه) بازگردد، الله از او انتقام می‌گیرد، چون الله غالب انتقام گیرنده است.

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ ۖ مَتَّعَالَكُمْ وَلِلسَّيَارَةِ
وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٦٦﴾ * جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
فِيمَا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٦٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْتِ اللَّهُ بِأَوَّلِي الْأَلْبَابِ
لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿٧٠﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُونَ عَنْ
أَشْيَاءٍ إِنْ تُبَدَّلَ لَكُمْ تَسْأَلُوهُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنْزَلُ
الْقُرْءَانُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٧١﴾
قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿٧٢﴾ مَا جَعَلَ
اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۖ وَلَكِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

﴿۹۶﴾ شکار دریا و خوردن آن، برای شما حلال شده که بهره ای (توشه) برای شما و مسافران است. و شکار صحرایی (خشکه) تا وقتی که در احرام هستید بر شما حرام شده است. و از الله بترسید، پروردگاری که به نزد او حشر می شوید. ﴿۹۷﴾ الله کعبه، بیت الحرام را (با) ماه حرام و قربانی بی قلاده و قربانی باقلاده وسیله قوام (سبب بقای) مردم گردانید، تا بدانید که الله هر چه را که در آسمانها و زمین است، می داند. و او به هر چیزی دانا است. ﴿۹۸﴾ بدانید که عقوبت الله سخت است و (این را نیز بدانید که) الله آمرزنده مهربان است. ﴿۹۹﴾ بر (ذمه) پیغمبر نیست مگر رسانیدن پیام. و آنچه را که آشکار می کنید یا پنهان می دارید الله می داند. ﴿۱۰۰﴾ بگو: (ای مردم) پلید (حرام) و پاکیزه (حلال) برابر نیست، اگرچه فراوانی ناپاکان تو را به تعجب اندازد، پس ای صاحبان خرد از الله بترسید، باشد که رستگار و کامیاب گردید. ﴿۱۰۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از چیزهای که اگر (حقیقت آنها) برای شما آشکار شود، شما را اندوهگین می سازد، سوال نکنید. و اگر در وقت نزول قرآن از آن سوال کنید، برای تان روشن می شود، و (درحالیکه) الله از آن چیزها، عفو کرده است. و الله آمرزنده بردبار است. ﴿۱۰۲﴾ البته مردمی که پیش از شما بودند از آن چیزها سؤال کردند باز به آن کافر شدند. ﴿۱۰۳﴾ الله در باره بحیره (ماده شتری که به خاطر بتان گوشش بریده می شد و شیرش دوشیده نمی شد و کسی بر آن سوار نمی شد) و سائبه (ماده شتری که برای بتان گذاشته می شد و مورد استفاده قرار نمی گرفت) و وصیله (ماده شتری که پی در پی دو اولاد ماده می زائید باز به خاطر بتان آزاد گذاشته می شد) و حام (شتر نری که برای جفت گیری استعمال می شد باز به خاطر بتان آزاد گذاشته می شد) حکمی نکرده است و لیکن کافران بر الله دروغ می بندند و اکثر آنها تعقل نمی کنند (بی خرد اند).

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٤﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْآثِمِينَ ﴿١٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ عَلَى أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوَّلَيْنِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتْنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُاتُوا بِالْشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُونَ أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنُ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا اللَّهَ لَا يَهْدِيَ الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٨﴾

﴿۱۰۴﴾ و چون به آنها گفته شود که به آنچه الله نازل کرده و به سوی پیغمبر بیاید، می گویند: آن رسم و رواجی که پدران خود را برآن یافته ایم ما را بس است، اگرچه پدرانشان چیزی را نمی دانستند و (به حق) هدایت شده نبوده اند. ﴿۱۰۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، (پیش از همه) به (اصلاح) خود پردازید. اگر شما هدایت شوید، آنانی که همراه اند به شما ضرری نمی رسانند. بازگشت همه شما به سوی الله است، و شما را به آنچه (در دنیا) می کردید، آگاه می سازد. ﴿۱۰۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، وقتی مرگتان فرا رسد به هنگام وصیت؛ دو تن عادل را از میان خودتان به گواهی بگیرید، یا از غیر خودتان، هرگاه که درسفر بودید و مصیبت مرگ برای تان فرا رسید، اگر در باره آن دو در شک افتادید پس تابعد از نماز آن دو را نگاه دارید، تا به الله سوگند بخورند که این شهادت را به هیچ قیمتی عوض نمی کنیم، اگر چه به سود خویشاوندان ما باشد و هرگز شهادت الهی را کتمان نمی کنیم، چون در آن صورت از گناهکاران خواهیم بود. ﴿۱۰۷﴾ پس اگر معلوم شد که آن دو گواه مرتکب گناه (خیانت) شده اند، پس دو شاهد دیگر که اولی تر از آن دو باشند جای ایشان را بگیرند پس به الله قسم بخورند که شهادت ما از شهادت آن دو درست تر است، و ما از حد تجاوز نکرده ایم، اگر چنین کنیم (در آن صورت) ما از ظالمان خواهیم بود. ﴿۱۰۸﴾ این روش نزدیک تر است بر اینکه گواهی را به طریقه درست آن ادا کنند، یا پس از سوگند خوردن، از رد شدن سوگندهایشان بترسند. و از الله بترسید و (فرمان او را) بشنوید، چون الله قوم فاسق و نافرمان را هدایت نمی کند.

*يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ قَالَوْا لَا عِلْمَ لَنَا
 إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٩﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
 اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
 الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ
 مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
 طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ
 الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ
 جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا
 إِلَّا إِسْحَارٌ مُبِينٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ أُوحِيَتْ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا
 بِبِرِّ رَسُولِي قَالُوا ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿١٢١﴾
 إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يُعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
 أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
 وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١٢٣﴾

﴿۱۰۹﴾ روزی که الله پیغمبران را جمع کند، پس بگوید: به دعوت شما چه جواب داده شد؟ (در جواب) گویند: ما را هیچ علمی نیست، بی گمان دانای چیزهای پوشیده تویی.

﴿۱۱۰﴾ وقتی الله به عیسی پسر مریم گوید: نعمت مرا بر خویش و بر مادرت یاد کن، وقتی که تو را به روح القدس (جبرئیل) تأیید کردم. با مردم در گهواره و در میانسالی سخن می‌گفتی. و وقتی که به تو کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم. و وقتی که به حکم من از گل مانند شکل پرنده می‌ساختی، باز در آن می‌دمیدی، پس به حکم من پرنده‌ای می‌شد. و کور مادرزاد و پیس را به حکم من شفا می‌دادی. و وقتی که مردگان را به حکم من (زنده از گور) بیرون می‌کردی، و چون ضرر بنی اسرائیل را وقتی که برایشان معجزه‌ها آوردی، از تو منع کردیم. پس کافران شان (بنی اسرائیل) گفتند: این چیزی جز سحری آشکار نیست. ﴿۱۱۱﴾ و چون به حواریان (اصحاب مخلص عیسی) وحی فرستادیم که به من و به پیامبر من (عیسی) ایمان بیاورید، گفتند: ایمان آوردیم، و گواه باش که ما تسلیم (و مسلمان) هستیم. ﴿۱۱۲﴾ یاد آور شو وقتی که حواریون (همراهان مخلص عیسی) گفتند: ای عیسی پسر مریم! آیا پروردگار تو می‌تواند که بر ما خوانی (پر از طعام) از آسمان فرود آرد؟ عیسی گفت: اگر مؤمن هستید، از الله بترسید. ﴿۱۱۳﴾ گفتند: می‌خواهیم که از آن بخوریم، و دل‌های ما (آرام گیرد و) مطمئن شود و بدانیم که به ما راست گفته‌ای، و بر نزول آن از گواهان باشیم.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
 تَكُونُ لَنَا عَيْدًا إِلَّا أَوَّلَنَا وَآخِرَنَا وَآيَةً مِنْكَ وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
 مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ وَعَذَابِيَ لَا أُعَذِّبُهُ وَأَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾
 وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
 وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ
 مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي
 وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَالِمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ
 إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ
 شَهِيدًا مِمَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
 وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن
 تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ
 الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلَّهِ
 مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

﴿۱۱۴﴾ عیسی پسر مریم (در دعای خود) گفت: ای پروردگار ما! از آسمان خوانی (پر از طعام) بر ما نازل فرما تا عیدی برای ما باشد؛ برای اول و آخر ما. و (تا) دلیلی (نبوت من) از جانب تو باشد و ما را روزی ده که تویی بهترین روزی دهندگان. ﴿۱۱۵﴾ الله فرمود: من نازل کننده آن (خوان) بر شما هستم، ولی هرکس از شما بعد از آن کافر شود (ناشکری کند)، پس او را عذابی می دهم که هیچ کس از اهل عالم را چنین عذاب نداده باشم. ﴿۱۱۶﴾ و (یادآور شو) وقتی را که الله گوید: ای عیسی پسر مریم! آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را (دو معبود) غیر از الله گیرید؟ عیسی گفت: تو را به پاکی یاد می کنم (ای الله)، سزاوار من نیست آنچه را بگویم که لایق من نیست، اگر این سخن را گفته باشم، پس یقیناً تو آن را دانسته ای، می دانی آنچه را در دل من است و نمی دانم آنچه در نفس توست، چون تنها تویی دانای رازهای پوشیده. ﴿۱۱۷﴾ جز آنچه تو مرا به آن فرمان داده بودی، برای آنها نگفته ام که الله را که پروردگار من و شماست عبادت کنید، و تا وقتی در میان آنها بودم، بر آنها گواه بودم، پس وقتی مرا وفات دادی (به سوی خود بردی) تو خودت بر آنها نگهبان بوده ای، و تویی بر هر چیز گواه (و) نگهبان. ﴿۱۱۸﴾ (حالا) اگر آنها را عذاب دهی، پس آنها بندگان تواند و اگر آنها را بیمارزی، پس یقیناً تویی غالب باحکمت. ﴿۱۱۹﴾ الله فرمود: امروز روزیست که راستان را راستی شان نفع می رساند، برای آنها باغ هایی است که از زیر آنها نهرها جاری است، همیشه در آن اند تا ابد، الله از آنها راضی شد و آنها از الله راضی شدند، این است کامیابی بزرگ. ﴿۱۲۰﴾ فرمانروایی آسمان ها و زمین و هر چه در آنهاست برای الله است، و او بر همه چیز تواناست.

سورة الأنعام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
 وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي
 خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ
 تَمُرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ
 وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ
 آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ
 لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾
 أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهِمْ فِي الْأَرْضِ
 مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا
 آخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ
 لَقَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ
 عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ الْقُضَى الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ﴿٨﴾

سورة انعام

در مکه نازل شده و یکصد و شصت و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ همه ثنا و ستایش (همه خوبی‌ها) مخصوص الله است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنی را قرار داد. (اما) باز هم کافران به پروردگار خود (مخلوق را) برابر و همتا می‌گیرند. ﴿۲﴾ او (الله) ذاتی است که شما را از گِل آفرید، باز (برای مرگ تان) اجلّی مقرر کرد، و اجلّی معین (برای زنده کردن شما در روز قیامت) نزد او است. باز هم شما (در قدرت) او شک می‌کنید. ﴿۳﴾ او (الله) ذاتی است که معبود (حقیقی) در آسمان‌ها و در زمین است. (چون) او رازهای پوشیده شما را و (چیزهای) آشکارای شما را می‌داند و هرچه را بدست می‌آورد می‌داند. ﴿۴﴾ و هیچ آیتی از آیات پروردگارشان (کفار) برایشان نمی‌آید، مگر اینکه (به عوض تصدیق و ایمان) از آن رویگردان اند. ﴿۵﴾ (لذا) وقتی سخن حق به آنها آمد آنرا دروغ شمردند، پس به زودی، خبر چیزهایی که به آن تمسخر می‌کردند به آنها خواهد رسید. ﴿۶﴾ آیا ندیدند که پیش از آنها چه (بسیار) مردمی را هلاک کرده ایم؟ مردمی که در زمین قوت داده بودیم، آنچنان قوتی که به شما نداده ایم و بر آنها از آسمان بارانهای بسیار (پی در پی) فرستادیم و نهرها را از زیر (باغها و کاخهای) شان جاری ساختیم. پس آن‌ها را به سبب گناهانشان هلاک کردیم و پس از آنها مردمی دیگر را آفریدیم. ﴿۷﴾ و اگر بر تو کتابی نوشته بر کاغذ نازل می‌کردیم که آن را با دست‌های خود لمس می‌کردند؛ (بازهم) کافران می‌گفتند: این (کتاب) جز جادویی آشکار نیست. ﴿۸﴾ و (کافران) گفتند: چرا فرشته ای بر او (برای تایید پیغمبر) نازل نشد؟ و (در حالیکه) اگر فرشته ای را نازل می‌کردیم، البته کار (آن‌ها) به انجام می‌رسید (و هلاک می‌شدند) و هیچ مهلتی به آنان داده نمی‌شد.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَ كُفْرًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ * وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخِذُوا لِيَافِطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يَطْعَمُهُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَن يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمَسَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمَسَّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ الْغَايُ فَوقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

﴿۹﴾ و اگر او (پیغمبر) را فرشته قرار می دادیم، البته او را به صورت مردی درمی آوردیم، و البته آن‌ها را دچار اشتباهی می‌کردیم که قبلا در آن (مشتبه) بودند.

﴿۱۰﴾ البته پیغمبرانی که پیش از تو هم بودند، استهزا شدند، پس مسخره کنندگان را (سزای) عذابی که به مسخره می گرفتند، احاطه کرد. ﴿۱۱﴾ بگو: در زمین بگردید باز ببینید که سرانجام (و سرنوشت) تکذیب کنندگان چه شد؟ ﴿۱۲﴾ بگو: آنچه (از مخلوقات) که در آسمان‌ها و در زمین است برای کیست (و در تصرف کیست)؟ بگو: همه از الله (و در تصرف الله) است، رحمت را بر خود لازم کرده است (برای کسی که مستحق رحمت باشد) همه شما را در روز قیامت که در آن شکی نیست جمع خواهد کرد. (اما) آنانی که به زیان خود کار کرده اند ایمان نمی‌آرند. ﴿۱۳﴾ و تنها برای اوست هرچه در شب و روز قرار گرفته. و او شنوای داناست. ﴿۱۴﴾ بگو: آیا غیر از الله را کارساز خود قرار دهم؟ در حالیکه تنها او آفریننده آسمان‌ها و زمین است. و او همه (مخلوقات) را روزی می‌دهد، و کسی به او روزی نمی‌دهد (و او تعالی به روزی نیازی ندارد) بگو: به من امر شده که اولین کسی باشم که منقاد و تسلیم اوست، و (نیز به من گفته شده که) هرگز از مشرکان مباش. ﴿۱۵﴾ بگو: اگر من پروردگارم را نافرمانی کنم، از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم. ﴿۱۶﴾ در آن روز عذاب از هر کسی دور گردانده شود یقیناً مورد رحمت الله واقع شده است، و این کامیابی آشکاری است. ﴿۱۷﴾ اگر الله به تو محتوی برساند، هیچ کس جز خودش برطرف کننده آن نیست، و اگر به تو خیری برساند، پس او برهر چیزی تواناست. ﴿۱۸﴾ و اوست که بالای بندگان خود قرار داشته و بر آنها غالب و مسلط است، و اوست حکیم (و) آگاه.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا
 الْقُرْآنُ أَنْ لَا تَذَرُكُمْ بِهِ ۚ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْنَاكُمْ لَتَشْهَدُوا أَنَّ مَعَ اللَّهِ الْهَيْئَةَ
 أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
 ١١ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۖ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٢ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى
 اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ١٣ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ١٤
 ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنْتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ١٥
 أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ١٦
 وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
 وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّى إِذَا
 جَاءَهُمْ لَوْكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ
 الْأَوَّلِينَ ١٧ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا
 أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ١٨ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
 يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذَّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ١٩

﴿۱۹﴾ بگو: گواهی چه کسی بزرگتر و (قابل اعتمادتر) است؟ بگو: الله میان من و شما گواه است. و (گواهی دیگر این است که) این قرآن به من وحی شده، تا شما را و هر کس را که به او (این پیام الهی) برسد بیم دهم، آیا شما گواهی می دهید که با الله معبودهای دیگری است؟ بگو: من گواهی نمی دهم، بگو: جز این نیست که او معبودی است یکتا، و از آنچه با او شریک می سازید بیزارم. ﴿۲۰﴾ آنانی که کتاب (آسمانی) به ایشان داده ایم، او (پیغمبر) را مانند فرزندان خود می شناسند. (البته) آنانی که به خود زیان رساندند، ایمان نمی آورند. ﴿۲۱﴾ و کیست ظالم تر از آنکه بر الله دروغ بندد؟ یا اینکه آیات او را تکذیب کند؟ یقیناً ظالمان رستگار نمی شوند. ﴿۲۲﴾ و روزی که همه آنها را جمع کنیم (معبودها و عبادت کنندگان آنها را) باز به کسانی که شرک آورده بودند می گوییم: شریک های شما که آنها را شریک الله گمان می کردید؛ کجا اند؟ ﴿۲۳﴾ باز فتنه آنان (جواب شان) جز این نیست که می گویند: قسم به الله، ای پروردگار ما، ما مشرک نبودیم. ﴿۲۴﴾ ببین، چگونه بر خود دروغ بستند و آنچه (از معبودهای که با الله شریک قرار داده و) افترا می کردند، از آنها گم گشت. ﴿۲۵﴾ و از آنها (مشرکان) کسانی هستند که به تو گوش می دهند و (لیکن) ما در دل های آنها پرده ها قرار داده ایم تا آن را نفهمند و در گوش های آنها سنگینی را گذاشته ایم (تا نشنوند)، و اگر ببینند هر معجزه را (بازهم) ایمان نمی آورند، تا وقتی که نزد تو آیند با تو مجادله می کنند و می گویند: این (قرآن) نیست مگر افسانه های پیشینیان. ﴿۲۶﴾ و آنها مردم را از آن (قرآن یا محمد) منع می کنند و خود نیز از او دور می شوند، و هلاک نمی کنند مگر خود را، ولی نمی دانند. ﴿۲۷﴾ و اگر (تو ای مخاطب) آنان را که وقتی بر کناره دوزخ بازداشته شوند، ببینی، می گویند: ای کاش بازگردانیده شویم (به دنیا) و باز آیات پروردگار خود را تکذیب نکنیم، و از مؤمنان شویم.

بَلْ بَدَأَهُم مَّا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
 وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
 بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا
 بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
 ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ
 بَغْتَةً قَالُوا لَوْ أَنَّا حَسَرْنَا عَلَى مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوَارَهُمْ
 عَلَى ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
 إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوٌّ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ
 وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
 رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كَذَّبُوا وَآوَدُوا وَحَتَّى آتَاهُمْ
 نَصْرُنَا وَلَا مَبْدَلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّ الْأُمَرِّسِينَ
 ﴿٣٤﴾ وَإِنْ كَانَ كِبُرُ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ
 نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَاتِّبِعْهُم بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
 اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

﴿۲۸﴾ نه، بلکه چیزی را که پیش از این می پوشانیدند، بر آن ها ظاهر شده است، و اگر (بالفرض) بازگردانیده هم شوند (به دنیا) حتما به سوی آنچه از آن منع شده بودند، برمی گردند، و یقیناً آن ها دروغگویند (در این سخن شان). ﴿۲۹﴾ و گفتند: (منکران آخرت که) حیاتی جز همین زندگی این دنیای ما نیست، و ما (دوباره زنده و) برانگیخته نخواهیم شد. ﴿۳۰﴾ و اگر ببینی (تو ای مخاطب) وقتی به حضور پروردگارشان بازداشته شوند، (پس) پروردگار گوید: آیا این (رستاخیز و حساب و کتاب) حق نیست؟ گویند: بلی راست است، قسم به پروردگار ما. گوید: (الله) پس به سبب آنکه (در دنیا) کفر می ورزیدید، این عذاب را بچشید. ﴿۳۱﴾ یقیناً آنانی که ملاقات الله را دروغ پنداشتند، (روز قیامت) زیان کار شدند. تا آن که قیامت ناگهانی بر آن ها بیاید (پس) گویند: ای افسوس بر ما، بر اینکه درباره (ایمان به) قیامت کوتاهی کردیم، (در حالیکه) آنها بارهای (گناهان) خود را بر پشت هایشان برمی دارند، آگاه شوید! چه بد است آنچه می بردارند. ﴿۳۲﴾ و زندگانی دنیا جز بازی و مشغولی نیست. و البته خانه آخرت برای آنانی که پرهیزگاری می کنند، بهتر است. آیا نمی اندیشید (عقل ندارید)؟. ﴿۳۳﴾ البته می دانیم که آنچه آن ها می گویند تو را اندوهگین می کند، پس (در حقیقت) آن ها تو را تکذیب نمی کنند، و لیکن این ظالمان آیات الله را انکار می کنند. ﴿۳۴﴾ و البته پیغمبرانی پیش از تو نیز تکذیب شدند، ولی بر آنچه تکذیب شدند و بر اذیت های که دیدند، صبر کردند. تا آن که مدد ما به آنها رسید. و برای (مصدق) سخن های الله هیچ تغیردهنده نیست، و البته (در این کتاب) از خبر پیغمبران (پیشین) به تو آمده است. ﴿۳۵﴾ و اگر اعراض آن ها (از ایمان) بر تو گران تمام شود، پس اگر بتوانی راهی در زیر زمین بجویی، یا زینه ای (نردبانی) در آسمان بجویی، تا (از زمین یا آسمان) معجزه به آن ها بیاوری (ولی چنین نمی توانی، پس اندوهگین مشو) و اگر الله می خواست البته همه را به راه راست جمع (و هدایت) می کرد، پس (به حکمت الله) از نادانان مباش.

* إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
 يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
 قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَئِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
 مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمٌّ أَمْثَلُكُمْ
 مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
 وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّوهُمْ فِي الظُّلُمَاتِ مِنْ يَشَاءِ
 اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَنْ يَشَاءُ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
 أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ
 تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِلَٰهَ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ
 مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ
 يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ
 قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا
 نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ
 إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

﴿۳۶﴾ جز این نیست که تنها آنانی دعوت تو را می‌پذیرند که (سخن حق را) می‌شنوند. و الله مردگان را (روز قیامت) زنده می‌کند، باز به سوی او بازگردانیده می‌شوند. ﴿۳۷﴾ و (مشرکین به طور اعتراض) گفتند: چرا معجزه (به خواست آنها) از طرف پروردگارش بر او (پیغمبر) نازل نشد؟ بگو: یقیناً الله قادر است بر اینکه معجزه نازل کند. و لیکن بیشتر آنها (حکمت از نازل نکردن معجزه فرمایشی را) نمی‌دانند. ﴿۳۸﴾ و هیچ جنبنده ای در زمین نیست، و هیچ پرنده ای که با دو بال خود می‌پرد، مگر اینکه آنها (نیز) امتهای (گوناگونی) مانند شما هستند (که از هدف آفرینش خود تجاوز نمی‌کنند). و ما در کتاب (قرآن) از بیان هیچ چیزی کوتاهی نکردیم، باز همگی به سوی پروردگارشان محشور می‌شوند. ﴿۳۹﴾ و آنانی که آیات (و دلائل روشن) ما را تکذیب نمودند، آنها (در حقیقت) کر اند و گنگ اند و (همیشه) در تاریکی‌ها اند (تاریکی‌های کفر و جهل). الله هر کسی را بخواهد، گمراه می‌کند، و هر کسی را بخواهد به راه راست قرار می‌دهد. ﴿۴۰﴾ بگو: مرا آگاه سازید، اگر عذاب الله به شما آید، یا قیامت به شما برسد آیا (در آن وقت هم) کسی جز الله را می‌خوانید اگر (در این گمان تان) صادق هستید؟ ﴿۴۱﴾ نه، بلکه (در آن وقت) فقط الله را می‌خوانید، پس اگر (الله) بخواهد آنچه را برای دفع آن دعا می‌کنید، از شما دفع می‌کند، و آنچه را که با او شریک مقرر کرده اید، (در آن وقت) فراموش می‌کند. ﴿۴۲﴾ و البته ما به سوی امتهای که پیش از تو بودند، پیغمبرانی فرستادیم (لیکن ایشان را تکذیب نمودند) پس آنها را به سختی‌ها (در اموال) و مصیبت‌ها (در ابدان) دچار کردیم، تا تضرع و زاری نمایند (و متقارن شوند). ﴿۴۳﴾ پس چرا وقتی که سختی و عذاب ما به ایشان آمد، زاری نکردند (و متقارن نشدند؟) و لیکن (حقیقت این است که) دل‌هایشان سخت شد. و شیطان آنچه (از اعمال زشت) را می‌کردند، در نظرشان مزین ساخت. ﴿۴۴﴾ پس وقتی آنچه را که به آن پند داده شده بودند، فراموش کردند، دروازه‌های هرچیز را بر آنها گشودیم. تا چون به آنچه که داده شده بودند خورسند شدند؛ ناگهان آنها را گرفتیم، پس یکباره ناامید شدند.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ
مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ
بَغْةً أَوْ جَهَرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمَنَ وَأَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ
عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ
إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا بِمَا يُوحَى إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَى
رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

﴿۴۵﴾ لذا بنیان قوم ظالم ریشه کن شد. و تمامی ستایش مخصوص الله است که پروردگار جهانیان است. ﴿۴۶﴾ بگو: مرا آگاه سازید، اگر الله شنوائی تان را و چشمهای تان (بینائی تان) را بگیرد و بر دل‌های تان مهر زند، کیست معبودی به جز الله که آنها را به شما برگرداند؟ بین که چطور آیات خود را به شیوه های مختلف بیان می‌کنیم؟ بازهم آنها (از این آیات) اعراض می‌کنند. ﴿۴۷﴾ بگو: مرا آگاه سازید، اگر عذاب الله ناگهانی یا آشکارا بر شما بیاید، (پس شما چه می‌توانید کرد؟) آیا جز قوم ظالم و ستمگار (کسی دیگر) هلاک می‌شود؟ ﴿۴۸﴾ و ما پیغمبران را نمی‌فرستیم مگر مژده‌دهنده و بیم دهنده، لذا هرکس ایمان آورد و (اعمال خود را) اصلاح کرد، پس هیچ ترسی بر آنها (در روز آخرت) نخواهد بود و نه غمگین می‌شوند. ﴿۴۹﴾ و آنانی که آیات ما را دورغ پنداشتند، به آنها عذاب (ما) به سبب اعمال فاسقانه که می‌کردند، می‌رسد. ﴿۵۰﴾ بگو: من به شما نمی‌گویم که خزانه‌های الله نزد من است، و نه می‌گویم که غیب را می‌دانم، و به شما نمی‌گویم که من فرشته‌ام. من پیروی نمی‌کنم مگر آنچه را که به من وحی می‌شود، بگو: آیا بینا و نابینا (مسلمان و کافر) برابرند؟ آیا تفکر نمی‌کنید؟ ﴿۵۱﴾ و به وسیله قرآن آنانی را بترسان که از محسورشدن به دربار پروردگار خود می‌ترسند، (چون) برای آنها غیر از الله هیچ کارساز و شفاعت کننده ای نیست. (بترسان آنها را) تا ایشان پرهیزگاری کنند. ﴿۵۲﴾ و آنانی که پروردگار خود را صبح و شام می‌خوانند، در حالیکه خشنودی او را می‌طلبند، از خود مران. چیزی از حساب آنها بر تو نیست و چیزی از حساب تو بر آنها نیست. اگر آنها را از خود برانی، پس از ظالمان خواهی بود.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾ وَكَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ وَلِتَسْتَتِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعْ أَهْوَاءَ كُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ * وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعَلِّمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا رِيشٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

﴿۵۳﴾ و این گونه ما بعضی از آن‌ها را (مستکبران را) به بعضی دیگر (مستضعفان) آزمودیم، تا (مستکبران) بگویند: آیا این‌ها (همان مردمی) اند که الله از میان ما بر آن‌ها منت نهاده است؟ (بلی!) آیا الله به احوال شکرگزاران دانا نیست؟ ﴿۵۴﴾ و چون آنانی که به آیات ما ایمان دارند، نزد تو بیایند، پس بگو: سلام بر شما (و اینکه) پروردگار تان بر خود رحمت را لازم گردانیده است. (به این طور که) هرکس از شما به نادانی کار بدی کند، باز بعد از آن توبه کند و (عمل خود را) اصلاح کند، پس بداند که یقیناً الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۵۵﴾ و این طور آیات خود را با تفصیل و روشنی بیان می‌کنیم (تا بفهمند) و تا راه مجرمان آشکار گردد. ﴿۵۶﴾ بگو: من نهی شدم از این که آن کسانی را که شما به جز الله عبادت می‌کنید، عبادت کنم. بگو: من از هوا و خواهشات شما پیروی نمی‌کنم، در آن صورت گمراه شده باشم، و از راه‌یافتگان نباشم. ﴿۵۷﴾ بگو: البته من از طرف پروردگار خود بر حجت و برهان آشکاری قرار دارم، در حالیکه شما آن را تکذیب نموده‌اید، و آنچه (از عذاب الهی) را به شتاب از من می‌طلبید، در نزد من نیست. حکم (نزول عذاب یا رحمت) نیست مگر بدست الله. او بیان‌کنندهٔ سخن حق است، و او بهترین فیصله‌کنندگان است. ﴿۵۸﴾ بگو: اگر آنچه را که با این شتاب می‌طلبید، نزد من می‌بود. البته کار میان من و شما فیصله می‌شد، زیرا الله (به احوال) ستمگاران داناتر است. ﴿۵۹﴾ کلیدهای غیب تنها نزد اوست. جز او کسی از غیب آگاهی ندارد. هر چه را که در خشکی و دریاست می‌داند. هیچ برگ‌گی از درختی نمی‌افتد مگر آنکه الله از آن آگاه است. و هیچ دانه‌ای در تاریکیهای زمین و هیچ تری و خشکی نیست مگر اینکه (تفصیل آن) در کتاب مبین درج است.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَقَّكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ
يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ
وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ
رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ
أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِّنْ
ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لِّئِنْ أَنجَانَا مِنْ
هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٨﴾ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ
ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٩﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ
فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ
بَأْسَ بَعْضٍ أَنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٧٠﴾ وَكَذَّبَ
بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٧١﴾ لِكُلِّ نَبَأٍ
مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا
فَاعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٧٣﴾

﴿۶۰﴾ و او (الله) ذاتی است که شما را در شب می میراند و هر چه را در روز کسب کرده اید می داند، باز شما را در بامداد زنده می سازد، تا آن وقتی که مدت معین عمرتان به پایان رسد. باز بازگشت شما به نزد اوست. باز شما را از آنچه (در دنیا) کرده اید آگاه می کند. ﴿۶۱﴾ و الله بالای بندگان خود قرار داشته و بر آنها غالب است، و برای شما نگهبانانی می فرستد، تا چون مرگ یکی از شما فرا رسد، فرستادگان ما (فرشته ها) جان او را بگیرند و در حکم ما هیچ کوتاهی نکنند. ﴿۶۲﴾ باز به سوی الله، مولای حقیقی خویش بازگردانیده شوند. بدان که حکم، حکم اوست و او سریع ترین حسابگران است. ﴿۶۳﴾ بگو کیست که شما را از تاریکی های بیابان و دریا نجات دهد؟ در حالیکه او را به زاری و در نهان می خوانید که اگر از این تاریکی ما را نجات دهد، حتما از شکرگزاران خواهیم بود. ﴿۶۴﴾ بگو: الله شما را از این تاریکی ها (بلکه) از هر مصیبتی دیگر، نجات می دهد. باز هم شما (به جای شکر) شرک می ورزید؟ ﴿۶۵﴾ بگو: او قادر بر آن است که از بالای سرتان یا از زیر پاهایتان عذابی بر شما بفرستد، یا شما را به صورت گروه های مختلف باهم درگیر کند و دشمنی و عذاب بعضی از شما را به بعضی دیگر بچشاند. بنگر که آیات را چگونه با شیوه های گوناگون بیان می کنیم، باشد که بفهمند. ﴿۶۶﴾ و قوم تو این (قرآن) را دروغ پنداشتند، در حالیکه سخن حق و راست است، بگو: من عهده دار و وکیل (ایمان آوردن و عذاب) شما نیستم. ﴿۶۷﴾ برای هر خبری وقت مقرر است، (از جمله فرود آمدن عذاب بر شما) و به زودی خواهید دانست. ﴿۶۸﴾ و چون ببینی که در آیات ما از روی تمسخر گفت و گو می کنند، پس از آنها روی برگردان تا به سخن دیگری پردازند. و اگر شیطان تو را به فراموشی انداخت، پس بعد از یاد آمدن با آن مردم ستمکاره منشین.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ
ذَكَرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ
لِعِبَا وَلَهُمْ وَغَرَّتُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَّرَ بِهِ أَنْ
تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ
وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ كُلٌّ لِيُخْذَ مِنْهَا أُولَئِكَ
الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِدْ
هَدَانَا لِلَّهِ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ
حَيْرَانٌ لَهُ وَأَصْحَبٌ يُدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى اسْتِنَّا قُلْ إِنْ
هُدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى وَأُمرْنَا لِلْإِسْلَامِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ
أَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ
عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

﴿۶۹﴾ و پرهیزگاران به گناه آنها (کافران) بازخواست نخواهند شد. و لیکن باید آنان را پند دهند تا شاید پرهیزگار شوند. ﴿۷۰﴾ و بگذار آن کسانی را که دین خویش را به بازی و لهو گرفته اند و زندگانی دنیا فریشتان داده است. و به قرآن پندشان ده که به سزای اعمال خویش در جهنم محبوس خواهند ماند در حالیکه جز الله هیچ مددگار و شفيعی ندارند و اگر برای نجات خویش هرگونه فدیة دهند پذیرفته نخواهد شد. آنان به سبب آنچه کرده اند در جهنم محبوسند و به سزای آنکه کافر شده اند برایشان شرابی از آب جوشان و عذابی دردناک خواهد بود. ﴿۷۱﴾ بگو: آیا غیر از الله کسی را بخوانیم که نه به ما سود می رساند و نه زیان می رساند؟ و آیا پس از آنکه الله ما را هدایت کرده است، مانند آن کس که شیطان گمراهش ساخته و حیران بر روی زمین رهایش کرده، از دین بازگردیم؟ او یارانی (دلسوز) دارد که به سوی هدایت دعوتش می دهند که نزد ما بیا. بگو: هدایتی که از سوی الله باشد، هدایت واقعی است و به ما حکم شده که در برابر پروردگار جهانیان منقاد و تسلیم باشیم. ﴿۷۲﴾ و (نیز به ما حکم شده که) نماز را برپا کنید و از الله بترسید، و اوست آن ذاتی که به دربارش حشر می شوید. ﴿۷۳﴾ و او (الله) کسی است که آسمانها، و زمین را به حق (باعدل و تدبیر محکم) آفرید، و روزی که بگوید: موجود شو، پس بی درنگ موجود می شود؛ سخن او حق است، و روزی که در صور دمیده شود؛ پادشاهی تنها از اوست، دانای همه چیزهای غائب و آشکار است، و اوست ذات باحکمت (و) آگاه (از هر چیزی).

* وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَسْتَخِذْ أَصْنَامًا إِلَهًا إِنِّي
 أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٧٦﴾ وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ
 مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ
 ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكُوكَبَ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَا أَحِبُّ الْآفِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا
 رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا
 أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَكُونُ لِإِنِّي بِرَبِّي مُّشْرِكُونَ
 ﴿٧٨﴾ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ
 اتَّخِذُونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ
 إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا
 تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُ وَلَا تَخَافُونَ
 أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا
 فَاقْبَلُوا الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

﴿۷۴﴾ و یادآور شو چون ابراهیم به پدر خود آزر گفت: آیا بت‌ها را معبود خود قرار می‌دهی؟ یقیناً من تو و قومت را در گمراهی آشکار می‌بینم. ﴿۷۵﴾ و این گونه به ابراهیم پادشاهی عظیم آسمان‌ها و زمین را نشان دادیم تا (بفهمد و) از جمله یقین‌کنندگان باشد. ﴿۷۶﴾ پس چون بر وی شب تاریک شد، او ستاره ای را دید، گفت: (به طور تعجب: آیا) این پروردگار من است؟ پس چون غروب کرد، گفت: غائب‌شوندگان را دوست ندارم. ﴿۷۷﴾ باز چون ماه را طلوع‌کنان دید، گفت: (آیا) این است پروردگار من؟ پس چون ماه (نیز) غروب کرد گفت: اگر پروردگار مرا هدایت نکند البته از مردمان گمراه می‌شوم. ﴿۷۸﴾ باز چون آفتاب را طلوع کرده دید، گفت: (آیا) این پروردگار من است؟ (چونکه) این بزرگتر است، پس چون آفتاب (هم) غروب کرد، گفت: ای قوم من، البته من از آنچه (با الله) شریک می‌سازید بیزارم. ﴿۷۹﴾ بی گمان من روی خود را به سوی کسی گردانیده‌ام که آسمان‌ها و زمین را آفریده است (از عدم به وجود آورده است) در حالیکه من از شرک متنفرم، و از مشرکان نیستم. ﴿۸۰﴾ و قومش با او مجادله کردند. گفت: (ابراهیم) آیا با من درباره (وحدانیت) الله مجادله می‌کنید؟ در حالیکه او مرا هدایت کرده است، و من از آنچه با او شریک می‌سازید بیمی ندارم، مگر این که پروردگارم (درباره من) چیزی بخواهد. و علم پروردگار من به هر چیزی احاطه یافته است، پس آیا یادآور نمی‌شوید و پند نمی‌گیرید؟ ﴿۸۱﴾ و چگونه از آن چیزی که شریک (الله) ساخته اید بترسم، در حالیکه شما چیزهایی را که الله هیچ دلیلی در باره آنها نازل نکرده است می‌پرستید و بیمی به دل راه نمی‌دهید؟ (بگوئید) که کدام یک از این دو گروه به ایمنی احق ترند، اگر می‌دانید؟

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ
 وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
 قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
 مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
 وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾
 وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا كُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِنَ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
 وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي
 بِهِ مَن يَشَاءُ مِّنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
 وَالنُّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
 بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ أَقْتَدَ
 قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿۸۲﴾ آنانی که ایمان آورده‌اند و ایمان شان را به شرک آلوده نکرده‌اند، این گروه اند که از عذاب در امن اند و این گروه راه‌یاب‌اند. ﴿۸۳﴾ و این (نوع دلیل قطعی) حجت ماست که آن را به ابراهیم در برابر قومش دادیم، هر که را بخواهیم به درجات بالا می بریم، یقیناً پروردگار تو حکیم (و) داناست. ﴿۸۴﴾ و ما به او (ابراهیم) اسحاق و یعقوب را بخشیدیم. و هر یکی آنها را هدایت نمودیم، و نوح را (هم) پیش از آنها هدایت کرده بودیم، و از نسل او (ابراهیم) داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (نیز هدایت کردیم) و ما اینگونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم. ﴿۸۵﴾ و زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را (نیز هدایت نمودیم) و همه از صالحان بودند. ﴿۸۶﴾ و اسماعیل و یسع و یونس و لوط را (نیز هدایت نمودیم)، و همه را بر جهانیان فضیلت دادیم. ﴿۸۷﴾ و از پدرانشان و فرزندانشان و برادرانشان (بعضی را هدایت کردیم و) کسانی را برگزیدیم و به راه راست هدایت کردیم. ﴿۸۸﴾ این است هدایت الله، هر که از بندگان او را که بخواهد به آن هدایت می‌کند. و اگر (بالفرض) شرک ورزند البته آنچه انجام داده اند نابود می‌گردد. ﴿۸۹﴾ اینها کسانی اند که به آنها کتاب و فرمان (فیصله درست) و نبوت دادیم، اگر این قوم (مشرک) به آنان کفر ورزند (غمگین مباش چون ما) قوم دیگری را بر آن گمارده ایم که آن را انکار نمی‌کنند. ﴿۹۰﴾ آنان کسانی اند که الله آنها را (به راه حق) هدایت کرد، پس (تو ای محمد) به هدایت آنها اقتدا کن. و بگو: من هیچ مزدی از شما بر آن نمی‌طلبم، این کتاب جز اندرزی برای مردم جهان نیست.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ يَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ يُبَدُّونَهَا وَيُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا ءَابَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿١١﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَن حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ وَمَن أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿١٤﴾

﴿۹۱﴾ و (مشركان) الله را آن چنان كه لايق اوست، نشناختند. چون گفتند: الله بر هيچ انساني چيزي نازل نكرده است، بگو: كتابي را كه موسي براي نور و هدايت مردم آورد، چه كسي بر او نازل کرده بود؟ (ليكن) آن را بر ورق ها نوشتيد، بخشي از آن را آشكار مي سازيد ولي اكثر آن را پنهان مي داريد. و به شما چيزهاي آموخته شد كه از اين پيش نه شما مي دانستيد و نه پدرانانان مي دانستند، بگو: آن الله است (كه آن را بر من نازل کرده است) باز ايشان را بگذار تا در انكار و باطل گويي خود غوطه ور باشند.

﴿۹۲﴾ و (بگو) اين است كتابي مبارك؛ كه نازل کرده ايم، تصديق كننده كتابي است كه پيش از آن نازل شده است. تا به وسيله آن مردم ام القري (مكه) و مردم اطرافش را بترساني. و آناني كه به روز قيامت ايمان مي آورند، به آن نيز ايمان دارند. و ايشان بر نمازهاي خویش محافظت دارند. ﴿۹۳﴾ و كيست ظالم تر از آن كه بر الله دروغ بست، يا گفت: به من وحی شده است؟ در حالیکه چیزی بر او وحی نشده است، و (کیست ظالم تر از آن كه) گفت: من نيز مانند آنچه كه الله نازل کرده است، نازل مي كنم! و اگر بيني (تو اي مخاطب) وقتي كه آن ظالمان در سختي هاي نزع گرفتار اند، و فرشتگان دست هاي خود را (به طرف آنها) گشوده اند (و مي گویند) كه جان هاي خود را بيرون كنيد، امروز شما به عذابي خواركننده عذاب داده مي شويد، و اين سزا به سبب آن است كه در باره الله به ناحق سخن مي گفتيد و از آيات او تكبر (و سرکشی) مي كرديد.

﴿۹۴﴾ البته همان طور كه در آغاز شما را آفريديم، اکنون نيز نزد ما تك و تنها آمده ايد، در حالیکه هر چه را كه به شما داده بوديم (در دنيا) پشت سر گذاشته ايد و هيچ يك از شفيعانان را كه مي پنداشتيد (در سرنوشت شما) شريكان الله اند، با شما نمي بينيم. البته روابط ميان شما و آنها از هم بريده شده و آنچه (از شريكاني كه به نفع خود) مي پنداشتيد، از شما گم گشته است.

* إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
 الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٤٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ
 وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ
 الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا
 بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
 ﴿٤٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
 قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٤٨﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ
 خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ
 دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
 مُتَشَبِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ
 لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِبِّ وَخَلَقَهُمْ
 وَخَرَقُوا لَهُ وُبُنِينَ وَبَنَتِ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ
 ﴿٥٠﴾ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ
 صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

﴿۹۵﴾ بی گمان الله شگافنده (رویاندۀ) دانه و خسته است، زنده را از مرده بیرون می آورد و بیرون آورنده (ایجادکننده) مرده از زنده است، آن است (الله) معبود شما، پس چگونه (از حق) گردانیده می شوید؟ ﴿۹۶﴾ (همان الله) شگافنده روشنی صبح است و شب را برای آرامش قرار داد و خورشید و ماه را برای حساب کردن اوقات. این است تقدیر پروردگار قدرتمند دانا. ﴿۹۷﴾ و الله آن ذاتی است که برای شما ستاره ها را آفرید، تا به وسیله آن در تاریکی های خشکی و تاریکی های بحر، راه یاب شوید. واقعا ما آیات را برای آنانی که می دانند، به تفصیل بیان کرده ایم. ﴿۹۸﴾ و الله آن ذاتی است که شما را از یک نفس آفرید، پس برای شما قرارگاه است (در دنیا) و امانت گاه است (در قبر) واقعا آیات (توحید) را برای قومی که می فهمند، به تفصیل بیان کرده ایم. ﴿۹۹﴾ و الله آن ذاتی است که از آسمان آبی فرو آورد، پس به وسیله آن آب هرگونه گیاه را بیرون آوردیم، و از آن گیاه، جوانه سبزی را بیرون آوردیم که از آن جوانه سبز دانه های به هم پیوسته را بیرون آوردیم، و از شگوفه درختان خرما خوشه هایی است نزدیک به زمین، و نیز (رویاندیم به آن آب) باغ های از درخت های انگور و زیتون و انار را مشابه به همدیگر و غیر مشابه به همدیگر، به میوه آن درخت، چون ثمر آن ظاهر شود نگاه کنید، و (نیز) به پخته شدن آن، وقتی برسد (نگاه کنید). یقینا در این ها (نباتات) برای مردمی که ایمان می آورند نشانه هاست (که دلیل بر قدرت الله است). ﴿۱۰۰﴾ و (لیکن کافران به آن آیات یقین نکردند بلکه) با الله شریک های از جن مقرر کردند، در حالیکه (الله) آنان را (نیز) آفریده است. و برای الله پسران و دخترانی از روی نادانی خود قرار دادند، در حالیکه پاک و برتر است از آنچه (در حق اوتعالی) وصف می کنند. ﴿۱۰۱﴾ ایجادکننده آسمان ها و زمین است (از عدم محض بدون هیچ نمونه ای) چطور برای او فرزندی باشد؟ در صورتی که برای او همسری نبوده و او همه چیز را آفریده است. و او به هر چیزی داناست.

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ
 وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٤٢﴾ لَا تَدْرِكُهُ الْبَصَرُ وَهُوَ
 يُدْرِكُ الْبَصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤٣﴾ قَدْ جَاءَكُمْ
 بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ عَمِيَٰ فَعَلَيْهَا
 وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿١٤٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
 وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٥﴾ اتَّبِعْ
 مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿١٤٦﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا
 وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٤٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ
 عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ﴿١٤٨﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنَنَّ
 بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعُرُكُمْ أَنَّهُآ إِذَا جَاءَتْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٤٩﴾ وَنَقَلِبُ أَفْعَادَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ
 يُؤْمِنُوا بِهِ ۖ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥٠﴾

﴿۱۰۲﴾ این است الله، مالک و متصرف شما، نیست هیچ معبودی برحق به جز او که آفریننده همه چیز است، پس تنها او را عبادت کنید، و او بر هر چیز وکیل و نگهبان است. ﴿۱۰۳﴾ چشم‌ها (ذات) او را دریافته (و دیده) نمی‌توانند و او چشم‌ها را درمی‌یابد، و او مهربان (و) آگاه است. ﴿۱۰۴﴾ البته دلایل بصیرت و روشنی از نزد پروردگار تان برای شما آمده است، پس هرکس به دیده بصیرت (حق را) بنگرد، پس به سود خود اوست، و هرکس نابینا ماند، پس به ضرر خود اوست. بگو: من بر شما محافظ نیستم. ﴿۱۰۵﴾ و این گونه آیات (دلایل وحدانیت) خود را به اسلوب‌های مختلف بیان می‌کنیم (تا بفهمند)، و مبادا بگویند: تو (این قرآن را از کسی) درس خوانده‌ای، و تا اینکه آن (دین) را برای قومی که می‌دانند، بیان کنیم. ﴿۱۰۶﴾ پیروی کن آنچه را که از طرف پروردگارت به تو وحی شده، هیچ معبودی برحق به جز او نیست. و از مشرکان روی بگردان. ﴿۱۰۷﴾ و اگر الله می‌خواست آنها شرک نمی‌آوردند. و تو را بر آنها محافظ نگردانیده‌ایم، و تو وکیل آنها نیستی (که معامله آنها به تو تفویض شده باشد). ﴿۱۰۸﴾ و (ای مسلمانان) آنانی را که غیر الله را می‌خوانند دشنام ندهید. چرا که آنها از روی دشمنی و جهالت الله را دشنام خواهند داد، این گونه برای هر امتی عمل آنها را (در دنیا) زینت داده‌ایم. باز بازگشت آنها به سوی پروردگارشان است، پس او (الله) آنها را از (حقیقت) آنچه می‌کردند، آگاه خواهد ساخت. ﴿۱۰۹﴾ و (مشرکین) با سخت‌ترین قسم‌های شان به الله قسم خوردند، که اگر معجزه‌ای به آنها بیاید حتماً به آن ایمان می‌آورند، بگو آیات (معجزه‌ها) فقط در اختیار الله می‌باشد، و شما چه می‌دانید که اگر معجزه هم بیاید باز (به آن) ایمان نمی‌آورند. ﴿۱۱۰﴾ و دل‌ها و دیدگان آنها را برمی‌گردانیم، طوری که اولین بار به آن ایمان نیاوردند، و آنها را می‌گذاریم تا در سرکشی شان سرگردان و حیران بمانند.

* وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا
 عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
 وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ
 عَدُوًّا شَيْطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ
 زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا
 يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي
 حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
 وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَبِّكَ
 بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
 صِدْقًا وَعَدًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
 ﴿١١٥﴾ وَإِنْ تُطِيعُوا أَكْثَرَكُمْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ
 يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 أَعْلَمُ مَنِ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا
 مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

﴿۱۱۱﴾ و اگر ما فرشته ها را بر آنها نازل می کردیم و مرده ها با ایشان سخن می گفتند و هر چیزی را یکجا نزد آنان جمع می کردیم، باز هم ایمان نمی آوردند، مگر اینکه الله بخواهد (با اجبار ایمان بیاورند). و لیکن بیشترشان جاهلند. ﴿۱۱۲﴾ و همچنین ما برای هر پیغمبری دشمنی از شیطان های انس و جن قرار دادیم. که بعضی از آن ها به بعضی دیگر دروغ های مزین را (برای فریب دادن مردم) القا می کنند، و اگر پروردگارت می خواست این کار را نمی کردند، پس ایشان را با افترا و دروغ شان بگذار. ﴿۱۱۳﴾ و (سخن های فریبنده را به یکدیگر می رسانند) تا دل های آنانی که به روز آخرت ایمان نمی آورند، به سوی آن (سخن ها) مایل شود، و تا آن را بپسندند (و به آن خوش شوند)، و تا بدست آورند آن بدی های را که در پی بدست آوردن آن اند. ﴿۱۱۴﴾ (بگو:) آیا (با این همه دلایل روشن) داور دیگری غیر از الله را طلب کنم؟ در حالیکه اوست که (برای حکم ساختن) کتاب (قرآن) را به تفصیل به سوی شما نازل کرده است. و آنانی که (قبلاً) به آنها کتاب داده ایم، می دانند که این کتاب (قرآن) از جانب پروردگارت به حق نازل شده است. پس هیچگاه از شک کنندگان مباش. ﴿۱۱۵﴾ و کلام پروردگارت در راستی و عدالت به حد کمال است. هیچ تغییر دهنده ای برای کلمات او نیست. و اوست شنوای دانا. ﴿۱۱۶﴾ و اگر از اکثر افراد روی زمین اطاعت کنی، تو را از راه الله گمراه می کنند (چون این ها) جز از گمان پیروی نمی کنند، و جز به دروغ سخن نمی گویند. ﴿۱۱۷﴾ یقیناً پروردگار تو به کسانی که از راه او گمراه می شوند آگاه تر است. و به هدایت یافتگان (نیز) آگاه تر است. ﴿۱۱۸﴾ پس (مطابق هدایت پروردگارتان) بخورید از ذبحی که نام الله بر آن یاد شده، اگر به آیات الله ایمان دارید.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٦﴾ وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١١٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجِدُوا لَكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١١٨﴾ أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٩﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٠﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مِّن رَّبِّهِمْ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢١﴾

﴿۱۱۹﴾ و شما را چه شده که از آنچه نام الله بر آن برده شده است نمی‌خورید؟ در حالیکه الله چیزهایی را که بر شما حرام شده است به تفصیل بیان کرده است، مگر آنچه که (به خوردن آن) ناچار گردید. و البته بسیاری از مردم دیگران را از روی جهل و نادانی، با خواهشات خود، گمراه می‌کنند. یقیناً پروردگارت به آنانی که از حد تجاوز می‌کنند داناترست. ﴿۱۲۰﴾ و گناه آشکار و پنهان را ترک کنید؛ البته آنانی که مرتکب گناه می‌شوند، به زودی سزای اعمالی را که مرتکب شده‌اند، خواهند دید. ﴿۱۲۱﴾ از ذبحی که نام الله بر آن یاد نشده است مخورید چون (خوردن آن) فسق و نافرمانی است، بی‌گمان شیاطین به دوستان خود القا می‌کنند تا با شما مجادله کنند، اگر از ایشان اطاعت کنید، یقیناً شما هم مشرک می‌شوید. ﴿۱۲۲﴾ آیا آن کس که (با جهل و شرک) مرده بود، پس ما او را (با هدایت خود) زنده ساختیم و برای او نوری (ایمانی) بخشیدیم تا به وسیله آن در میان مردم راه خود را بیابد، مانند کسی است که به تاریکی گرفتار است و راه بیرون شدن از آن را نمی‌داند؟ اینچنین اعمال کافران، در نظرشان مزین جلوه داده شده بود. ﴿۱۲۳﴾ و ما این چنین در هر قریه (دهی) مجرمان را بزرگان شان قرار دادیم تا در آن دهات، حيله (و فساد) کنند. اما جز به ضرر خودشان حيله‌سازی نمی‌کنند و (لیکن) نمی‌فهمند. ﴿۱۲۴﴾ هرگاه آیه ای بر آنها نازل شد، گفتند: هرگز ما ایمان نمی‌آوریم تا آن که آنچه به پیغمبران الله داده شده به ما نیز داده شود. (بگو): الله داناتر است که رسالت خود را در کجا قرار دهد. به زودی به مجرمانی که گناه می‌کردند، سزای آن مکر و نیرنگی که می‌کردند، خواری و عذابی شدید از نزد الله خواهد رسید.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ
يُرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ﴿١٢٦﴾ * لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا لِمَعْشَرِ الْجِنِّ قَدْ أَنتَكُثْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ
أُولِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمَعَ بَعْضُنَا لِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا
أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا
إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي
بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾
يَمَعْشَرِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ
يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

﴿۱۲۵﴾ پس الله هر که را بخواهد هدایت کند، سینه او را برای پذیرش اسلام می گشاید. و هر که را بخواهد گمراه کند، پس سینه او را (از پذیرفتن اسلام) تنگ می کند، گویا که به آسمان بالا می رود، این گونه الله به آنهایی که ایمان نمی آورند، پلیدی را قرار می دهد. ﴿۱۲۶﴾ و این است راه راست پروردگارت، البته ما آیات (خود) را برای قومی که عبرت می گیرند، به تفصیل بیان کرده ایم. ﴿۱۲۷﴾ برای آنها در نزد پروردگارشان، خانه سلامتی و آرامش است. و او دوست و کارساز شان است به سبب کارهایی که می کردند. ﴿۱۲۸﴾ و روزی که الله همه آنها را یکجا جمع کند (و بگوید): ای گروه جن! از انسانها پیروان زیادی گرفتید. و دوستان آنها از انسانها گویند: ای پروردگارا! بعضی ما از بعضی دیگر استفاده کرد، و به میعادى که برای ما مقرر کرده بودی، رسیدیم، (الله در جواب شان) گوید: آتش دوزخ جایگاه شماست همیشه در آن هستید، مگر چیزی را الله بخواهد، بی گمان پروردگار تو با حکمت (و) داناست. ﴿۱۲۹﴾ و این چنین بعضی ظالمان را بر بعضی دیگر به سبب آنچه می کردند، مسلط می کنیم. ﴿۱۳۰﴾ ای گروه جن و انس! آیا از میان شما پیغمبرانی برای شما نیامدند که آیات و احکام مرا بر شما بیان می کردند، و شما را از ملاقات این روزتان می ترسانیدند؟ گویند: بر خود اعتراف کردیم. و زندگانی دنیا آنها را فریب داده بود، و بر خود گواهی دادند که کافر بودند.

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا
 غَافِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَما رَبُّكَ
 بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
 إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا
 يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٢٣﴾
 إِنْ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيَنَّكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٢٤﴾ قُلْ يَقَوْمِ
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
 مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٢٥﴾
 وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا
 فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ
 لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
 يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٢٦﴾ وَكَذَلِكَ
 زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ
 شُرَكَاءَهُمْ لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٢٧﴾

﴿۱۳۱﴾ این (فرستادن پیغمبران) به سبب آن است که هرگز پروردگار تو هلاک کننده قریه‌ها از روی ظلم نیست، در حالیکه اهل آن (از احکام الله) غافل و بی‌خبر باشند. ﴿۱۳۲﴾ و برای هر یک مطابق کردارشان مراتبی است، و پروردگار تو از آنچه می‌کنند، بی‌خبر نیست. ﴿۱۳۳﴾ و پروردگار تو بی‌نیاز و صاحب رحمت است. اگر بخواهد شما را می‌برد (هلاک می‌کند) و بعد از شما هر کسی را بخواهد جایگزین می‌کند، همان طوری که شما را از نسل قوم دیگر آفرید (و جایگزین آن‌ها ساخت). ﴿۱۳۴﴾ یقیناً آنچه وعده داده می‌شوید آمدنی است. و شما نمی‌توانید (الله را) ناتوان سازید. ﴿۱۳۵﴾ بگو: ای قوم من، به جایگاه و منزلت خویش عمل کنید، که من هم (بر اساس جایگاه و منزلت خود) عمل می‌کنم، پس به زودی خواهید دانست که سرانجام سرای آخرت از که خواهد بود. یقیناً ظالمان کامیاب نمی‌شوند. ﴿۱۳۶﴾ و برای الله از کشت ها و چارپایانی که آفریده است نصیبی مقرر کردند (در حالیکه همه از الله است) و (به گمان باطل خود) گفتند: که این قسمت برای الله است و این قسمت برای بتان ماست. پس آنچه سهم بتانشان بود به الله نمی‌رسید؛ ولی هر آنچه سهم الله بود به بتانشان می‌رسید. چه بد قضاوت (و داوری) می‌کنند. ﴿۱۳۷﴾ و این چنین برای بسیاری از مشرکان، شیاطین شان کشتن فرزندان شان را زیبا جلوه دادند، تا هلاکشان کنند و دینشان را بر آنان مشتهر گردانند، و اگر الله می‌خواست آنها چنین نمی‌کردند. پس آنان را با دروغهایی که می‌بافند بگذار.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرَّتْ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِرَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ
أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿١٢٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ
لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مِّمَّةٌ
فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٢٩﴾ فَذَخِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ
عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٣٠﴾ * وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ
مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا
أُكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرِّمَاقَاتِ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ
كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ وَیَوْمَ حَصَادِهِ
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٣١﴾ وَمِنَ الْأَنْعَمِ
حَمُولَةٌ وَفَرَشَاءُ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٣٢﴾

﴿۱۳۸﴾ و (به گمان فاسد خود) گفتند: اینها چهارپایان و کشتزار (های) ممنوع است، که جز کسی که ما می‌خواهیم نباید از آن بخورد، و چهارپایانی است که (سوار شدن بر) پشت آنها حرام شده است. و چهارپایانی (داشتند) که وقت ذبح نام الله را بر آن ذکر نمی‌کردند. (این احکام را) بر الله به دروغ نسبت دادند، (و الله) به زودی ایشان را به خاطر آنچه افترا می‌کردند، سزا خواهد داد. ﴿۱۳۹﴾ و گفتند: هر آنچه در شکم این چهارپایان است برای مردان ما حلال و برای زن های ما حرام است، و اگر مردار باشد (مرده به دنیا آمده باشد) زن و مرد در آن شریک می‌باشند، الله به سبب این گفتار آنها را سزا خواهد داد. چون او حکیم (و) داناست. ﴿۱۴۰﴾ البته خساره مند شد کسانی که اولاد خود را به نادانی کشتند، و چیزی را که الله به ایشان روزی داده بود با دروغ بستن بر الله حرام کردند، به‌راستی که گمراه شدند، و هدایت یافته نبودند. ﴿۱۴۱﴾ و (الله) اوست که باغهایی آفرید، که برخی درختان آن برداشته شده بر پایه ها است و برخی هم غیر برداشته شده بر پایه ها است، و درخت خرما و کشتزار، با طعمهای گوناگون، و زیتون و انار، (در شکل) مشابه به یکدیگر، و (در مزه و لذت) مشابهت ندارند. چون میوه دهند و (میوه آن) پخته شود پس از آنها بخورید. و در روز درو حق آن را (عشر آن را) نیز بپردازید. و اسراف مکنید چون که الله اسرافکاران را دوست ندارد. ﴿۱۴۲﴾ و نیز (آفرید)، چهارپایانی که بار می‌برند و بعضی که از پشم و موی آن فرش ساخته می‌شود (و یا حیوانی که مانند فرش در زمین خوابانیده و ذبح می‌شوند) از هرچه الله به شما روزی داده است بخورید و از قدم های شیطان پیروی مکنید، چون او دشمن آشکار شماست.

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ
 قُلْ ءَآلَ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْاُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
 اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ نَدْعُوَنِي بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾
 وَمِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَآلَ الذَّكَرَيْنِ
 حَرَّمَ أَمِ الْاُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ
 اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ اِذْ وَصَّيْكُمْ اللهُ بِهَٰذَا فَمَنْ
 اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ
 عِلْمٍ اِنَّ اللهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُلْ لَا اَجِدُ
 فِي مَا اُوْحِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ اِلَّا اَنْ يَكُونَ
 مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا اَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَاِنَّهُ رِجْسٌ اَوْ
 فِسْقًا اُھْلَ لِغَيْرِ اللهِ بِهِ فَمَنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ
 فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا
 كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
 شُحُومَهُمَا اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا اَوِ الْحَوَايَا اَوْ مَا اخْتَلَطَ
 بِعَظْمٍ ذَٰلِكَ جزئهم ببغيتهم وَاِنَّ الصَّٰدِقُونَ ﴿١٤٦﴾

﴿۱۴۳﴾ (الله برای شما حلال کرده است) هشت جفت، از گوسفند، نر و ماده و از بز، نر و ماده. بگو: آیا، آن دو نر را حرام کرده است یا آن دو ماده را؟ یا آنچه را در شکم ماده ها است؟ با علم یقینی و دانش به من خبر دهید اگر (در دعوای تان) صادق هستید. ﴿۱۴۴﴾ و (الله آفرید) از شتر نر و ماده و از گاو نر و ماده، بگو: آیا آن دو نر را حرام کرده است یا آن دو ماده را یا آنچه را که در شکم ماده ها است؟ آیا شما حاضر بودید وقتی که الله شما را به این کار امر کرد؟ پس کیست ظالم تر از کسی که بر الله افترا کند تا بدون علم مردم را گمراه سازد؟ یقیناً الله قوم ظالم را هدایت نمی کند. ﴿۱۴۵﴾ بگو: در میان آنچه بر من وحی شده است چیزی را که خوردن آن حرام باشد، نمی یابم، جز مردار یا خون ریخته یا گوشت خوک که همه اینها ناپاک اند، یا حیوانی که (در وقت ذبح) نام غیر الله بر آن برده شده باشد. پس هرکس ناچار به خوردن (این محرمات) گردد بی آنکه سرکشی کند و از حد بگذرد، پس بداند که پروردگارت آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۱۴۶﴾ و بر یهود هر حیوان ناخن دار را حرام کردیم و از گاو و گوسفند، چربی آن دو را، بر آنها حرام کردیم مگر آن چربی که بر پشت آن دو، یا بر روده ها باشد، یا (آن چربی که) به استخوانها چسبیده باشد. این (تحریم) به سزای سرکشی شان (از دین) بود و یقیناً ما صادق ایم.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بِأْسُهُ وَعَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا
الْظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِيغَةُ
فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءُكُمْ
الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا إِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ
تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطْنٌ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ
إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿۱۴۷﴾ پس اگر تو را تکذیب کنند، پس بگو: (شما خورسند مشوید) چون پروردگار شما دارای رحمت گشاده است (لذا در عذاب شما تعجیل نمی‌کند ورنه) عذاب او از گروه مجرمان رد نمی‌شود. ﴿۱۴۸﴾ مشرکان (در بر حق بودن خود) خواهند گفت: اگر الله می‌خواست ما و پدران ما شرک نمی‌آوردیم و نه بر خود چیزی را حرام می‌کردیم، آنانی که پیش از ایشان بودند نیز همچنین (پیغامبران را) تکذیب کردند تا آن که عذاب ما را چشیدند. بگو: آیا نزد شما علمی (دلیلی قطعی) هست (بر این دعوی‌تان) تا آن را برای ما آشکار کنید؟ (بلکه) شما از گمان پیروی می‌کنید، و دروغ‌گویی بیش نیستید. ﴿۱۴۹﴾ بگو: دلیل محکم و رسا خاص برای الله است، اگر می‌خواست همه شما را یکجا هدایت می‌کرد. ﴿۱۵۰﴾ بگو: شاهدان خود را که گواهی دهند به این که الله اینها را حرام کرده است بیاورید؟ پس اگر گواهی دادند پس توباً آنها گواهی مده (یعنی گواهی آنها را قبول مکن) و از خواهشات آنانی که آیات ما را تکذیب کرده‌اند، و آنانی را که به روز قیامت ایمان ندارند پیروی مکن، و آنها با پروردگار خود هم‌تا قرار می‌دهند. ﴿۱۵۱﴾ بگو: بیایید تا آنچه را که پروردگارتان بر شما حرام کرده است، برایتان تلاوت کنم اینکه به الله شریک قرار مدهید و به پدر و مادر نیکی کنید و از بیم فقر و تنگدستی اولاد خود را مکشید ما به شما و ایشان روزی می‌دهیم و به کارهای زشت (بی‌حیایی) چه ظاهر باشد و چه پوشیده نزدیک مشوید. و کسی را که الله کشتن او را حرام کرده است مگر به حق مکشید. این چیزهایی است که شما را به (ترک) آن سفارش می‌کند، تا درک کنید و دریابید.

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا تَكْلِفُوا نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَلَوْ كُنْتُمْ ذَا قُرْبَىٰ وَيَعْتَدِ
اللَّهُ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّيَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّيَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ
عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِيلِينَ
﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ
مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿۱۵۲﴾ و به مال یتیم نزدیک مشوید مگر به طریقه نیک (و مشروع) تا اینکه به سن رشد (جوانی و بلوغ) برسد. و پیمانه و ترازو را به عدل و انصاف مراعات کنید، هیچکس را مکلف نمی‌سازیم مگر به قدر طاقت و توان او. و هرگاه سخن گفتید پس انصاف (را مراعات) کنید، و اگرچه (کسی که درباره او سخن می‌گوید) خویشاوند شما باشد. و به عهد الله وفا کنید، این ها اموری است که (الله) شما را به آن سفارش کرده است، تا عبرت گیرید. ﴿۱۵۳﴾ و (بگو) این است راه راست من، پس از آن پیروی کنید و از راههای دیگر پیروی نکنید، که شما را از راه (مستقیم) پراکنده می‌سازد. این است آنچه (الله) شما را به آن سفارش می‌کند، تا پرهیزگار شوید. ﴿۱۵۴﴾ باز به موسی کتاب (تورات) دادیم تا نعمت را بر کسی که نیکی کرده است تمام کنیم، و تفصیل‌کننده هر چیزی باشد و نیز راهنمایی و رحمت برای مردم باشد. به این امید که (بنی اسرائیل) به ملاقات پروردگارشان ایمان بیاورند. ﴿۱۵۵﴾ و این (قرآن نیز) کتابی است که بابرکت آن را نازل کرده‌ایم، پس آن را پیروی کنید، و تقوی پیشه کنید. تا مستحق رحمت (الله) گردید. ﴿۱۵۶﴾ تا نگوئید که کتاب تنها بر دو گروهی پیش از ما نازل شده است، و در حالیکه ما از آموختن آنها غافل بوده ایم. ﴿۱۵۷﴾ یا تا نگوئید که اگر بر ما هم کتاب نازل می‌شد، بهتر از آنان راه یافته تر می‌بودیم. بدون شک بر شما هم از جانب پروردگارتان دلیل روشن و هدایت و رحمت آمده است. پس کیست ظالم‌تر از آن کس که آیات الله را تکذیب کند و از آن روی بگرداند؟ به زودی کسانی را که از آیات ما روی می‌گردانند، به سبب این اعراضشان به عذابی سخت سزا خواهیم داد.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ
 آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا
 لَمْ تَكُنْ ءَامِنًا مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْظُرُوا
 أَنَا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا أَلَسْتَ
 مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ
 ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ
 فَلَا يُجْزَى إِلَّا أَمِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظَاهَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي
 إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
 مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ
 ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ
 نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم
 مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ
 خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِي
 مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

﴿۱۵۸﴾ آیا (این اعراض کنندگان) انتظار می‌کشند که فرشتگان پیش آنها بیایند یا پروردگارت بیاید یا بعضی از نشانه‌های پروردگارت بیاید؟! روزی که بعضی از نشانه‌های پروردگارت بیاید، کسی که از پیش ایمان نیاورده و یا در وقت مومن بودن کار نیکی انجام نداده باشد، ایمانش به او سودی نمی‌رساند. بگو: انتظار بکشید ما هم با شما منتظریم. ﴿۱۵۹﴾ یقیناً آنانی که دین خود را پراکنده کردند و گروه گروه شدند، تو به هیچ وجه از آنان نیستی (تو مسؤول آنان نیستی)، جزء این نیست که کار آن‌ها با الله است. باز الله آن‌ها را به آنچه می‌کردند، آگاه خواهد ساخت. ﴿۱۶۰﴾ هر کس کار نیکی انجام دهد پس ده برابر به او پاداش است، و هر که کار بدی انجام دهد تنها مانند آن سزا خواهد دید، و به آن‌ها هرگز ظلم نخواهد شد. ﴿۱۶۱﴾ بگو: یقیناً پروردگارم مرا به راه راست هدایت کرده است، و آن دین راست و استوار، دین ابراهیم است که از ادیان باطل متنفر بود و از مشرکان نبود. ﴿۱۶۲﴾ بگو: یقیناً نماز من و عبادت من و زندگی من و مرگ من، همه برای الله؛ پروردگار جهانیان است. ﴿۱۶۳﴾ هیچ شریکی برای او نیست، و به این (توحید) امر شده‌ام، و من نخستین مسلمانم. ﴿۱۶۴﴾ بگو: آیا جز الله پروردگار دیگر بجویم؟ درحالیکه او پروردگار (مالک و متصرف) هر چیزی است. و هیچ کس عمل بد را جز به زیان خود انجام نمی‌دهد (عذابش فقط برای خودش است)، و هیچ کسی بار گناه کسی دیگر را بر نمی‌دارد. باز بازگشت همه شما به سوی پروردگارتان است، و او شما را به آنچه در آن اختلاف می‌کردید، آگاه می‌سازد. ﴿۱۶۵﴾ و او (الله) آن ذاتی است که شما را جانشینان (اقوام دیگر) در زمین قرار داده‌است، و بعضی شما را بر بعضی دیگر در مراتب بالاتر برد، تا شما را در آنچه (از نعمت‌ها) که داده‌است بیازماید. یقیناً پروردگار تو زود سزادهنده است. و بدون شک او آمرزنده مهربان است.

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء
١٦

١ كَتَبُ أَنْزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
 لَتُنذِرَ بِهِ وَذَكَرَى الْمُؤْمِنِينَ ٢ أَتَبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ
 مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ
 ٣ وَكَرَمَ قَرَبَةٍ أَهْلَكُهَا فَجَاءَهَا بِأَسْنَابِكُنَا أَوْهُمْ
 قَائِلُونَ ٤ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَانٍ إِلَّا أَنْ قَالُوا
 إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ٥ فَلَنَسْئَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْئَلَنَّ
 الْمُرْسَلِينَ ٦ فَلَنَقْصُصَنَّ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا غَائِبِينَ ٧
 وَالْوَرْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ وَفَأُولَئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ٨ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ وَفَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظَاهِمُونَ ٩ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ
 فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمُ فِيهَا مَعِيشَةً قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
 ١٠ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ
 اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ١١

سورة اعراف

در مکه نازل شده و دو صد و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ المص. معنای این حروف به الله معلوم است. ﴿۲﴾ این کتابی است که به سوی تو نازل شده پس نباید در سینه ات به خاطر آن (بخاطر تکذیب مشرکان) تنگی باشد، (این کتاب بر تو نازل شد) تا به وسیله آن (مردم را) بیم دهی، و (تا) برای مؤمنان پندی باشد. ﴿۳﴾ (پس) آنچه را از سوی پروردگارتان بر شما نازل شده، پیروی کنید. و غیر از او (الله) از دوستان دیگر پیروی نکنید، چه اندک پند می گیرید. ﴿۴﴾ و (به سبب پند نپذیرفتن) چه بسیار قریه های که (مردمش را) هلاک کردیم، پس عذاب ما در شب، یا در خواب نیم روز به سوی آنان آمد. ﴿۵﴾ پس چون عذاب ما به آنها آمد سخشان جز این نبود که گفتند: ما ظالم بودیم. ﴿۶﴾ پس حتما از کسانی که پیغمبران به سوی آنها فرستاده شده خواهیم پرسید، و حتما از پیغمبران نیز خواهیم پرسید. ﴿۷﴾ و البته (از هر چه کرده اند) با علم و آگاهی برایشان بیان خواهیم کرد، چون ما (از احوال شان) غایب نبودیم. ﴿۸﴾ و در آن روز، وزن (اعمال) حق است. لذا هر کس که کفه (اعمال نیک) وزن شده او سنگین باشد پس آن گروه کامیاب اند. ﴿۹﴾ و هر کس که کفه (اعمال نیک) وزن شده او سبک باشد، پس آن گروه آنانی اند که خود را خساره مند کرده اند، به سبب آنکه به آیات ما ظلم می کردند. ﴿۱۰﴾ و البته ما شما را در زمین جایگاه و اسقرار دادیم، و برای شما در آن وسائل معیشت (تان را) گذاشتیم. (اما) چه کم شکرگزاری (الله را ادا) می کنید. ﴿۱۱﴾ و البته شما را آفریدیم (پدر شما را از خاک)، باز شما را صورت دادیم (آدم را و به تبع او شمارا)، باز به فرشته ها گفتیم: (امر کردیم) برای آدم سجده کنید، پس همه (فرشته ها) سجده کردند مگر ابلیس که از سجده کنندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّمَّنْ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ
 وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ
 فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ
 ﴿١٤﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ
 صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَا تَجِدُنَهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
 وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ
 أَخْرِجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَكَادُ أَسْكُنُ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكَلَامًا مِنْ حَيْثُ
 شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسَّوَسَ
 لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ
 مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ
 أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾
 فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا
 يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ
 تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾

﴿۱۲﴾ فرمود: (الله به ابلیس) چه چیز تو را از سجده کردن بازداشت، وقتی تو را به سجده امر کردم؟ ابلیس گفت: زیرا من از آدم بهترم (چون) مرا از آتش آفریدی و او را از گل. ﴿۱۳﴾ (الله) فرمود: پس از آن (آسمان) پایین شو، تو را چه رسد که در آن تکبر ورزی، پس بیرون شو، یقیناً تو از خوارشدگانی. ﴿۱۴﴾ گفت: (ابلیس ای الله!) مرا تا روزی که مردم برانگیخته می‌شوند مهلت ده. ﴿۱۵﴾ (الله) فرمود: یقیناً تو از مهلت‌داده‌شدگانی. ﴿۱۶﴾ گفت: (ابلیس ای الله!) پس به سبب اینکه مرا گمراه نمودی، من هم (برای گمراه‌ساختن) آنها (اولاد آدم) در سر راه راست تو می‌نشینم. ﴿۱۷﴾ باز (برای گمراه‌ساختن آنها) از پیش روی آنها، و از پشت سر آنها، و از طرف راست‌شان، و از طرف چپ‌شان می‌آیم. و اکثر آنها را شکرگزار نخواهی یافت. ﴿۱۸﴾ (الله) فرمود: از آن نکوهیده و رانده شده بیرون رو، که البته هر کسی از آنها از تو پیروی کند، حتماً دوزخ را از همه شما (تو و پیروان تو) پر می‌کنم. ﴿۱۹﴾ و (گفتیم: ای آدم! تو و همسرت در جنت سکونت گزینید، پس از هر جا که می‌خواهید بخورید، ولی به این درخت نزدیک مشوید که از ظالمان می‌شوید. ﴿۲۰﴾ پس شیطان (در دل) هردو وسوسه انداخت تا (در نتیجه وسوسه) برای هردو آنچه از شرمگاه‌شان را که (از دیدن) مستور بود، آشکار گرداند. و گفت: (شیطان در وسوسه خود) پروردگارتان شما را از (خوردن) این درخت منع نکرده است، مگر اینکه مبدا (به سبب خوردن آن) دو فرشته گردید، یا از باشندگان دائمی جنت شوید. ﴿۲۱﴾ و برای آن دو قسم خورد که من برای شما از خیرخواهانم. ﴿۲۲﴾ پس آن دو را با فریب (از مرتبه‌شان) پایین کرد. پس چون آن دو از آن درخت چشیدند، عورت‌های‌شان برای آنها آشکار شد، و شروع نمودند به چسپانیدن برگ درختان جنت بر جسم خود. و پروردگارشان ندا داد: آیا شما را از آن درخت منع نکرده بودم و نگفته بودم که بی گمان شیطان دشمن آشکار شماست؟

قَالَارَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
 تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿١٥﴾ يَبْنِيَّاءَ آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ
 لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ تَكْمُورٍ يَشَاءُ لِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ
 ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٦﴾ يَبْنِيَّاءَ آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمْ
 الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا
 لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰتِهِمَا إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ
 حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 ﴿١٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
 بِهَا قُلْ إِن اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمُونَ
 ﴿١٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
 وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿١٩﴾
 فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
 الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۲۳﴾ (آدم و حوا به غفلت خود اعتراف نموده عرض کردند و) گفتند: ای پروردگار ما! ما بر خود ظلم کردیم، و اگر ما را نیامیزی و به ما رحم نکنی، البته از زیان کاران می‌شویم. ﴿۲۴﴾ (الله) فرمود: پایین شوید (که) شما دشمن یکدیگرید، و برای شما در زمین قرارگاه (و مسکن) است، و بهره‌مندی است تا مدتی معین. ﴿۲۵﴾ (باز الله) فرمود: در آن (زمین) زندگی می‌کنید، و در آن می‌میرید، و از آن (در روز قیامت) برانگیخته می‌شوید. ﴿۲۶﴾ ای اولاد آدم! البته ما برای شما لباسی را فرود آوردیم که عورت‌های شما را می‌پوشاند، و برای شما زینت است. و (لیکن) لباس پرهیزگاری و (عمل صالح) این (از همه) بهتر است. این از نشانه‌های الله (بر اکرام اولاد آدم) است. تا (نعمت او را) یادآور شوند. ﴿۲۷﴾ ای اولاد آدم! زهار شیطان شما را نفریید (و در فتنه و گمراهی نه‌اندازد) طوری که پدر و مادر شما را از جنت بیرون کرد، لباس شان را از تشنان بیرون کشید تا شرمگاهشان را به ایشان نمایان کند. البته شیطان و قبیله اش از جایی که آنها را نمی‌بینید شما را می‌بینند. البته ما شیطانها را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی‌آورند. ﴿۲۸﴾ (لذا) چون کار زشتی (بی‌حیائی) کنند، می‌گویند: ما پدران خود را بر آن یافته‌ایم، و الله ما را به آن امر کرده است، بگو: هرگز الله به کار زشت امر نمی‌کند، آیا آنچه را که نمی‌دانید به الله نسبت می‌دهید؟ ﴿۲۹﴾ بگو: (بلکه) پروردگارم به عدل و انصاف امر کرده است، و اینکه چهره‌های تان را در هر مسجدی (در هر نماز به سوی قبله) راست کنید، و او را اطاعت کنید، در حالیکه دین خود را برای او خالص گردانیده اید. چنانکه شما را (در ابتدا) آفرید (بار دوم زنده کرده) به سوی او برمی‌گردید. ﴿۳۰﴾ گروهی را هدایت کرد، و گروهی گمراهی بر آنها ثابت شده است. (چون) آنها شیاطین را بجای الله کارساز و دوست خود گردانیده‌اند. و (باز هم) گمان می‌کنند که بر راه راست قرار دارند.

* يَبْنِيءَ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
 وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٢١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ
 الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
 بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ
 بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
 أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
 ﴿٢٤﴾ يَبْنِيءَ آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي فَمَنْ
 أَتَقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِءَايَاتِنَا وَأَسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
 بِءَايَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
 رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 قَالُوا اضْلُوعًا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٢٧﴾

﴿۳۱﴾ ای اولاد آدم! زینت خود را (لباس خود را) در هر مسجدی (وقت هر نمازی) بگیرید، و بخورید و بنوشید ولی (در لباس و خورد و نوش) اسراف (و حدگذری) نکنید. (چون) الله اسراف کنندگان را دوست ندارد. ﴿۳۲﴾ بگو: چه کسی زینت الله را که برای بندگانش بیرون آورده، و چیزهای پاک را حرام کرده است؟ بگو: آن (وسایل زینت و چیزهای پاک) در زندگانی دنیا برای مؤمنان است. و روز قیامت هم خالص از مؤمنان است. اینچنین آیات را برای قومی که می دانند بیان می کنیم. ﴿۳۳﴾ بگو: جز این نیست که پروردگارم فواحش (بی حیائی ها) را حرام کرده است، آنچه آشکار باشد از آن، و آنچه پنهان باشد. و (حرام کرده است) گناه و تجاوز و سرکشی به ناحق را (در حق مردم)، و (حرام کرده است) این که چیزی را با الله شریک مقرر کنید که بر حقانیت آن هیچ دلیلی نازل نکرده است. و (حرام کرده است) این که چیزی را که (بطلان آن را) نمی دانید، به الله نسبت دهید. ﴿۳۴﴾ و برای هر امتی اجلّی (مقرر) است، پس چون اجلشان آید نه ساعتی پس می شود، و نه پیش می شود. ﴿۳۵﴾ ای اولاد آدم! اگر برای شما پیغامبران از جنس خود شما بیایند که آیات (و احکام مرا) بر شما بخوانند، پس هرکس از الله بترسد و (اعمال خود را) اصلاح کند، پس بر آنها (در روز قیامت) هیچ ترسی نخواهد بود و نه آنها غمگین می شوند. ﴿۳۶﴾ و (اما) آنانی که آیات ما را تکذیب کنند و از (قبول) آنها تکبر ورزند، این گروه اهل دوزخاند و در آن همیشه اند. ﴿۳۷﴾ پس کیست ظالم تر از آن که بر الله دروغ ببندد یا آیات او را دروغ بشمارد؟ این گروه، به آنها حصه شان از آنچه در کتاب (نامه اعمالشان) بر آنان نوشته شده، خواهد رسید تا وقتی که چون نزد آنها فرستادگان ما بیایند که ارواحشان قبض کنند، گویند: کجاست آنچه غیر از الله عبادت می کردید؟ (تا شما را از مرگ نجات دهند؟ در جواب) گویند: آنها از نظر ما گم شدند، و علیه خود گواهی دهند که آنها کافر بودند.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
 فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا
 فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أَخْرِثُهُمْ لَأُولَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ
 عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْمَلُونَ
 ٢٨ وَقَالَتْ أُولَهُمْ لَأَخْرِثُهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
 فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ٢٩ إِنَّ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتِّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ
 وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يُلَاجِ الْجُحْلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ
 نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ٣٠ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ٣١ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ٣٢ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا
 لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
 وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٣٣

﴿۳۸﴾ (الله) فرمود: به همراه امتیاهی از جن ها و انسان ها که پیش از شما گذشته اند داخل دوزخ شوید، هرگاه گروهی داخل دوزخ شود هم مانند خود را لعنت می کند، تا اینکه همه در آن یگدیگر را ببینند، آنگاه پیروان به پیشینیان (زعمای) خود می گویند: پروردگارا! اینها ما را گمراه کردند، پس به آنان دوچند از عذاب آتش بده. الله می فرماید: برای هر یک عذاب دو چندان است لیکن شما نمی دانید. ﴿۳۹﴾ و گروه پیشین از آنها به گروه پسین گویند: پس شما را بر ما هیچ فضلی نیست، لذا عذاب آتش را (مانند ما) بجشید به سبب آنچه می کردید. ﴿۴۰﴾ البته آنانی که آیات ما را دروغ شمردند و از قبول کردن آن تکبر نمودند، هرگز برای (اعمال و ارواح) شان دروازه های آسمان گشوده نمی شود، و به جنت داخل نمی شوند تا آن که شتر در سوراخ سوزن درآید، و این چنین مجرمان را سزا می دهیم. ﴿۴۱﴾ برای آنها (مجرمان) فرشهای از آتش دوزخ است، و از بالای شان هم پوشش ها (لحاف ها از آتش دوزخ) و ما این چنین ظالمان را سزا می دهیم. ﴿۴۲﴾ و آنانی که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند (به قدر طاقت خود) هیچ کس را مکلف نمی سازیم مگر به قدر طاقتش. آن گروه اهل جنت اند (که) در آن همیشه می باشند. ﴿۴۳﴾ و (در جنت) هرگونه کینه ای را از سینه های شان (مؤمنان) دور می کنیم، در حالیکه نهرها در زیر (قصرهای) شان جاری است و گویند: سپاس پروردگاری راست که ما را به این راه هدایت کرد و اگر ما را هدایت نمی کرد، هرگز راه خویش را نمی یافتیم. البته پیغمبران پروردگار ما به حق آمدند. و ایشان را ندا داده شود که این همان جنتی است که آنرا به پاداش کارهایی که می کردید، به میراث برده اید.

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوها وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ * وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّبَتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا يَتَنَبَّأُونَ بِحَدُوثِ ﴿٥١﴾

﴿۴۴﴾ و جنتیان دوزخیان را ندا دهند که ما آنچه را پروردگار ما به ما وعده داده بود، راست یافتیم، پس آیا شما هم آنچه را که پروردگارتان به شما وعده داده بود راست یافتید؟ گویند: آری! پس آواز دهند در میان آنها آواز می دهد که لعنت الله بر ظالمان باد. ﴿۴۵﴾ (هم) آنانی که مردم را از راه الله (توحید) منع می کردند و برای آن کجی می خواستند، و آنها از روز آخرت هم منکر بودند. ﴿۴۶﴾ و در بین آن دو (جنت و دوزخ) پرده ای است. و بر اعراف مردمانی هستند که هریک از (اهل جنت و اهل دوزخ) را از سیمای آنان می شناسند، و اهل جنت را ندا می دهند که سلام بر شما باد، در حالیکه هنوز خودشان وارد جنت نشده اند، اما امید (داخل شدن) آن را دارند. ﴿۴۷﴾ و چون چشمان شان (اصحاب اعراف) به سوی دوزخیان گردانیده شود، گویند: ای پروردگار ما! ما را همراهی مردمان ظالم (در دوزخ) قرار مده. ﴿۴۸﴾ و اهل اعراف مردانی (دوزخی) را آواز دهند که آنها را به علامات شان می شناسند. گویند: جمعیت (و اتفاق) تان و آن همه تکبر (وسرکشی) که می کردید. شما را فایده ای نبخشید. ﴿۴۹﴾ آیا اینها (جنتیان) بودند، که قسم می خوردید که هرگز الله (کفار را) شامل هیچ رحمتی قرار نمی دهد، (در حالیکه به ایشان گفته می شود) در جنت داخل شوید، هیچ ترسی بر شما نیست، و نه اندوهگین می شوید. ﴿۵۰﴾ و دوزخیان جنتیان را ندا می دهند که جرعه ای از آب یا از چیزی که الله به شما روزی داده است، بر ما بریزید. (در جواب) گویند: یقیناً الله آن هر دو را بر کافران حرام ساخته است. ﴿۵۱﴾ آنانی که دین خود را به بازی و لهو گرفتند و زندگی دنیا آنها را فریب داد پس امروز آنان را فراموش می کنیم، چنانکه آنها ملاقات این روز را (در دنیا) فراموش کرده بودند و آیات ما را انکار می کردند.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفْعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٥٢﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ
يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٣﴾
أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٤﴾
وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٥﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ
الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا
سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
الشَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٦﴾

﴿۵۲﴾ و البته به آن‌ها کتابی آوردیم که مضمون آن را به تفصیل و از روی علم بیان کردیم، در حالیکه هدایت و رحمت برای مؤمنان است. ﴿۵۳﴾ آیا آنان جز در انتظار تأویل آنند (در انتظار انجام و نتیجه آن کتاب اند)؟ روزی که نتیجه و انجام آن بیاید (ظاهر شود) آنانی که نتیجه را پیش از آن (در دنیا) فراموش کرده بودند، می‌گویند: همانا پیغمبران پروردگار ما (دین) حق را آورده بودند (و لیکن ما سخنانان آنها را نپذیرفتیم) پس آیا شفاعت کنندگانی هست که ما را شفاعت کنند (و برای ما واسطه شوند)؟ و یا پس گردانیده شویم (به دنیا) باز عمل کنیم غیر آنچه می‌کردیم (این آرزوی شان فائده ندارد) زیرا خود را زیانمند کردند، و گم شد از آن‌ها آنچه (در دنیا) افترا می‌کردند. ﴿۵۴﴾ یقیناً پروردگار شما الله است که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید سپس بر عرش قرار گرفت، شب را به روز می‌پوشاند و روز را به شب می‌طلبد و آفتاب و ماه و ستارگان در فرمان او مسخر هستند. آگاه باشید! که آفرینش و فرمانروایی تنها برای الله است. بزرگوار و نهایت بزرگ و با برکت است الله، (چون او) پروردگار جهانیان است. ﴿۵۵﴾ (پس) پرودگارتان را به عاجزی و پنهان بخوانید. البته الله از حد تجاوزکنندگان را دوست ندارد. (کسی که او را گذاشته دیگری را بخواند). ﴿۵۶﴾ و در زمین بعد از اصلاح آن فساد مکنید و او (الله) را با بیم و امید بخوانید، چون رحمت الله به نیکوکاران قریب است. ﴿۵۷﴾ و او (الله) همان ذاتی است که باده‌ها را مژده‌دهنده پیشاپیش رحمت خود (پیش از باران) می‌فرستد، تا آن که چون ابر گران را بردارد، (پس) آن را به سوی زمین مرده (خشک) روان می‌کنیم، باز (به وسیله آن) آب را می‌بارانیم، باز از آن از هر قسم میوه بیرون می‌کنیم، این گونه مرده‌ها را (زنده نموده) بیرون می‌کنیم. (این قیاس برای این است) تا شما پند گیرید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ وَيَأْتِيَنَّ رَبَّهُ وَالَّذِي خَبَتْ لَا يُخْرِجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُضَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُوكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ
لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ * وَإِلَى
عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ
غَيْرُهُ وَأَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
إِنَّا لَنَرُوكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾
قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

﴿۵۸﴾ و شهر (زمین) پاک گیاهش به حکم پروردگارش می‌روید، و آن زمینی که ناپاک است گیاهش جز بی فایده و اندک نمی‌روید. این گونه آیات (قدرت) خود را برای مردمی که شکرگزاری می‌کنند بیان می‌کنیم. ﴿۵۹﴾ البته نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس گفت: (در دعوتِ خود) ای قوم من! (فقط) الله را عبادت کنید (که) برای شما هیچ معبودی برحق غیر از او نیست، یقیناً من بر شما از عذاب روز سخت و بزرگ می‌ترسم. ﴿۶۰﴾ رؤسای قوم نوح گفتند: یقیناً ما تو را در گمراهی آشکار می‌بینیم. ﴿۶۱﴾ (نوح در جواب) گفت: ای قوم من! در من هیچگونه گمراهی نیست، و لیکن من پیغام‌رسان از جانب پروردگار عالمیان هستم. ﴿۶۲﴾ به شما پیام‌های پروردگارم را می‌رسانم و شما را نصیحت می‌کنم (پند و اندرز می‌دهم)، و از جانب الله چیزهایی را می‌دانم که شما نمی‌دانید. ﴿۶۳﴾ آیا تعجب کردید از اینکه به شما پندی از سوی پروردگارتان بر مردی از خودتان آمد؟ تا شما را (از عذاب الله) بترساند. و تا شما (از شرک) پرهیزگاری کنید و باشد که مورد رحمت (الهی) قرارگیرید. ﴿۶۴﴾ اما او را تکذیب کردند. پس او و کسانی را که با او (ایمان آورده و) در کشتی بودند، نجات دادیم، و آنانی را که آیات ما را دروغ شمردند، غرق کردیم. (چون) آن‌ها قوم نابینا (و گمراه) بودند. ﴿۶۵﴾ و به سوی قوم عاد برادرشان هود را فرستادیم. گفت: ای قوم من، فقط الله را بپرستید که برای شما معبودی برحق غیر او نیست، آیا پرهیزگاری نمی‌کنید؟ ﴿۶۶﴾ سرداران کافر قوم او گفتند: یقیناً ما تو را در بیخردی می‌بینیم، و تو را از دروغگویان می‌پنداریم. ﴿۶۷﴾ (هود در جواب شان) گفت: ای قوم من! در من هیچ بیخردی نیست، بلکه من پیغمبری از جانب پروردگار جهانیانم.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوْ عَجِبْتُمْ أَنْ
 جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
 وَأَذَكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
 فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَأَذَكُرُوا آيَةَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ
 ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ
 آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾
 قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۚ
 أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَمَيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
 مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانْظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
 الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
 وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ
 ﴿٧٢﴾ وَإِلَى شِمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَكُومُ أَعْبُدُوا اللَّهَ
 مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ
 هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ
 اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٧٣﴾

﴿۶۸﴾ پیام‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم، و من برای شما خیرخواهی امین‌ام.
 ﴿۶۹﴾ آیا شما از این تعجب می‌کنید که به شما پندی از جانب پروردگارتان به وسیلهٔ
 مردی از خودتان آمد، تا شما را (از عذاب الله) بترساند؟ و به یاد آورید آن زمان را که
 شما را جانشین قوم نوح ساخت. و به جسم‌تان توانایی افزود. پس نعمتهای الله را به
 یاد آورید، تا رستگار شوید. ﴿۷۰﴾ (قوم در جواب) گفتند: آیا نزد ما آمده‌ای تا تنها الله
 را عبادت کنیم و آنچه را که پدران ما عبادت می‌کردند، ترک کنیم؟ پس آنچه را به ما
 وعده می‌دهی (ما را از آن می‌ترسانی) بر ما بیاور اگر تو از راست‌گویانی. ﴿۷۱﴾ (هود)
 گفت: عذاب پروردگارتان بر شما حتمی شده است. آیا در بارهٔ نامهایی که شما و
 پدران‌تان (بر آن‌ها) نهاده‌اید، با من مجادله می‌کنید؟ (در حالیکه) الله هیچ دلیلی بر
 (حقانیت) آنها نازل نکرده است، پس انتظار (عذاب الهی) باشید، من هم با شما از
 انتظار کندگانم. ﴿۷۲﴾ پس هود و همراهان (مؤمن) او را به رحمتی از جانب خود
 نجات دادیم، و آنانی که آیات ما را دروغ پنداشتند و مؤمن نبودند، ریشه کن کردیم.
 ﴿۷۳﴾ و به سوی قوم ثمود برادرشان صالح را (فرستادیم) گفت: ای قوم من، فقط الله
 را عبادت کنید، برای شما معبودی برحق جز الله نیست. همانا از طرف پروردگارتان
 معجزهٔ آشکار برای شما آمده است، این ماده شتر (از جانب) الله برای شما معجزه است
 (که خلاف عادت آن را از سنگ آفریده است)، پس بگذارید در زمین الله بچرد، و به
 آن هیچ آزاری نرسانید که شما را عذاب دردناک خواهد گرفت.

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
 الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آيَةَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي
 الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ أُسْتَكَبرُوا مِنْ
 قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُوا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ
 أَنَّ صَاحِبَ مُرْسَلٍ مِّن رَّبِّهِ ءَقَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ
 مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ أُسْتَكَبرُوا إِنَّا بِأَلَدَى
 ءَامَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ
 أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ أَسْتِنَابِمَا تَعْدُنَا إِنْ كُنْتَ
 مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
 جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَلْقَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
 رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ
 ﴿٧٩﴾ وَلَوْ طَآ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ
 بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
 شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

﴿۷۴﴾ و به یاد آورید آن وقت را که شما را پس از قوم عاد جانشین (آنان) گردانید، و در زمین شما را جایگاه (خوب و مناسب) داد که بر قسمت‌های هموار آن قصرها می ساختید و کوها را برای ساختن خانه ها می تراشیدید. پس نعمتهای الله را یاد کنید و در زمین فساد مکنید. ﴿۷۵﴾ رؤسای متکبر قوم صالح به مستضعفانی که ایمان آورده بودند گفتند: آیا می دانید (یقین می کنید) که صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟ (مؤمنان مستضعف) گفتند: (بلی) بدون شک ما به آنچه به او فرستاده شده است، ایمان داریم. ﴿۷۶﴾ متکبرین (قوم صالح) گفتند: یقیناً ما به آنچه شما به آن ایمان آورده اید، کافریم. ﴿۷۷﴾ پس ماده شتر را کشتند و از فرمان پروردگارش سرکشی نمودند و گفتند: ای صالح! آن (عذاب) را که به ما وعده می دهی بیاور، اگر از پیغمبران هستی. ﴿۷۸﴾ پس آن‌ها را زلزله شدید گرفت، پس در خانه‌های شان به زانو افتاده (مرده) صبح کردند. ﴿۷۹﴾ پس (صالح) از آن‌ها روی گرداند (آن‌ها را مرده به حال شان گذاشت) و گفت: البته من پیام پروردگارم را به شما رساندم و شما را پند و اندرز دادم، ولی شما نصیحت‌کنندگان (خیرخواهان) را دوست ندارید. ﴿۸۰﴾ و لوط (را به حیث پیغمبر فرستادیم) وقتی به قوم خود گفت: آیا آن کار زشت (بی حیائی) را انجام می دهید، که هیچ کس از مردم عالم پیش از شما (آن کار قبیح را) نکرده است؟ ﴿۸۱﴾ البته شما به جای زنان با مردان آمیزش (وشهو ترانی) می کنید، بلکه شما مردم اسرافکار (و تجاوزکار) هستید.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ
 قَرْيَتِكُمْ أَتَاهُمْ أَنْاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَّطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
 ﴿٨٤﴾ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَؤُكُمْ قَوْمٌ مِّنْ آلِهِ
 فَاؤْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
 ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَلَا
 تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنِ
 سَبِيلِ اللَّهِ مَنۢ ءَامَنَ بِهِ وَتَبْغُوهَا عِوَجًا وَذَكُرُوا
 إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكُتِّرَكُمْ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
 عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ
 ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
 حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

﴿۸۲﴾ و جواب قوم لوط جز این نبود که (از روی تمسخر) گفتند: آن‌ها را (لوط و پیروان او را) از قریه خود بیرون کنید، زیرا این‌ها مردمی هستند که پاکدامنی را می‌خواهند (و از کار ما بیزاری می‌جویند). ﴿۸۳﴾ پس ما لوط و خانواده اش را، به جز همسر او که از باقی ماندگان در عذاب بود، نجات دادیم. ﴿۸۴﴾ و ما بر آن قوم باران عجیبی (از سنگ‌ها) بارانیدیم، پس بنگر (ای شنونده) که سرانجام جنایت‌کاران چه شد؟ ﴿۸۵﴾ و به سوی اهل مدین برادرشان شعیب را (به حیث پیغمبر) فرستادیم (پس شعیب) گفت: ای قوم من، تنها الله را عبادت کنید که برای شما معبودی برحق غیر از او نیست. همانا از نزد پروردگارتان دلیل واضح به شما آمده است، پس پیمان‌ه و ترازو را کامل ادا کنید، و حقوق و اموال مردم را کم نکنید، و در زمین بعد از اصلاح آن فساد نکنید، این (هدایات) به شما خیر (و بهتر) است، اگر مؤمن هستید. ﴿۸۶﴾ و بر سر هر راهی منشینید تا کسانی را که به الله ایمان آورده‌اند بترسانید، و از راه الله (مردم را) منع کنید، و آن را کج می‌خواهید. و به یاد آورید (نعمت الله را) وقتی که شما کم بودید پس شما را زیاد کرد. و بنگرید که سرانجام فسادکنندگان چگونه بوده است! ﴿۸۷﴾ اگر گروهی از شما به آنچه که من از جانب الله به (تبلیغ) آن فرستاده شده‌ام، ایمان آورده‌اند و گروه دیگری هنوز ایمان نیاورده‌اند، پس صبر کنید تا الله میان ما فیصله کند و او بهترین فیصله‌کنندگان است.

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعِيبَ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أُولُو
 نَكَاحٍ هَاهُنَا قَدْ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ
 إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهَ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
 اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ
 بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٨﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَيْتُمْ شُعَيْبًا أَنْتُمْ إِذَا الْخَاسِرُونَ
 ﴿٨٩﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ ﴿٩٠﴾ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا
 هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩١﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
 رِسَالَتِي ربي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى عَلَى قَوْمٍ
 كَافِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
 بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿٩٣﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا
 مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا
 الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٤﴾

﴿۸۸﴾ رؤسای متکبر قوم شعیب گفتند: ای شعیب، تو و آنانی را که به تو ایمان آورده اند از قریه خود بیرون می رانیم یا آنکه به دین ما بازگردید. گفت: اگرچه از آن کراحت داشته باشیم؟ ﴿۸۹﴾ اگر به دین شما بازگردیم بعد از اینکه الله ما را از آن نجات داد، همانا بر الله افترا بسته ایم. برای ما شایسته نیست که به آن بازگردیم مگر اینکه پروردگار ما بخواهد، علم پروردگار ما همه چیز را احاطه کرده است، بر الله توکل نموده ایم. ای پروردگار ما! میان ما و قوم ما به حق فیصله کن و تویی بهترین فیصله کنندگان. ﴿۹۰﴾ و رؤسای قومش که کافر بودند، گفتند: اگر از شعیب پیروی کنید (در آن صورت) سخت زیان خواهید کرد. ﴿۹۱﴾ پس آن‌ها را زلزله سخت گرفت، پس در خانه‌های خود (مرده) و به زانوافتیده صبح کردند. ﴿۹۲﴾ آنانی که شعیب را دروغگوی شمردند (طوری شدند که) گویا هرگز در آن قریه سکونت نکرده بودند، آنانی که شعیب را دروغگوی شمردند، همان زیان کاران بودند. ﴿۹۳﴾ پس شعیب از نزد آن‌ها روی گرداند و گفت: (به طور افسوس) ای قوم من! البته من پیام‌های پروردگارم را به شما رساندم، و برای شما نصیحت (و خیرخواهی) کردم، پس چگونه بر (هلاکت شدن) قوم کافر غمگین شوم. ﴿۹۴﴾ و در هیچ شهری، پیغمبری را نفرستادیم مگر اینکه اهل آن شهر را (بعد از نافرمانی شان) به سختی‌ها و ضررها گرفتار کردیم تا باشد که (به الله) زاری و تضرع کنند. ﴿۹۵﴾ باز به جای بدی نیکی را قرار دادیم، تا آن که عددشان افزون شد (باز غافل شده) و گفتند: پدران ما هم (گاه) دچار سختی و (گاه دچار) خوشی و آسانی شدند (و این شیوه زمانه است)، پس آن‌ها را (به خاطر سخن کفرآمیز شان) ناگهان هلاک کردیم، در حالیکه آن‌ها (از آمدن عذاب) بی خبر بودند.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
بَيْتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٧﴾ وَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم
بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿١٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ
فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ
لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ شَاءَ
أَصْبَحْنَا هُمْ بِدُونِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿٢٠﴾ تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
قَبْلُ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿٢١﴾ وَمَا جَدْنَا
لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿٢٢﴾
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَطَلَمُوا بِهَا فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٢٣﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾

﴿۹۶﴾ و اگر اهل شهرها (که به آن‌ها پیغمبر فرستاده شد) ایمان می‌آوردند و پرهیزگار می‌شدند، البته بر آن‌ها (دروازه) برکات از آسمان و زمین را می‌گشودیم، و لیکن (به جای ایمان آوردن) تکذیب کردند. پس آن‌ها را به سبب آنچه می‌کردند (به عذاب) گرفتار کردیم. ﴿۹۷﴾ آیا اهل قریه‌ها در امان شده‌اند از اینکه عذاب ما هنگام شب، در حالیکه به خواب رفته‌اند، به آن‌ها برسد؟ ﴿۹۸﴾ آیا اهل قریه‌ها در امان شده‌اند از اینکه عذاب ما در وقت چاشت، در حالیکه به بازی و تفریح مشغول‌اند، به آن‌ها برسد؟ ﴿۹۹﴾ آیا از مکر (تدبیر) الله ایمن شده‌اند؟ زیرا از تدبیر الله ایمن نمی‌شود مگر قوم زیانکار. ﴿۱۰۰﴾ آیا برای آنانی که زمین را بعد از (هلاکت) ساکنان آن به ارث می‌برند، سبب هدایت نگردید که اگر ما بخواهیم آن‌ها را به سزای گناهانشان می‌رساندیم؟ (و نیز) بر دل‌هایشان مهر می‌زدیم؟ تا دیگر نشنوند. ﴿۱۰۱﴾ این قریه را (که داستان هلاک شدن شان ذکر شد) بعضی از اخبار آن‌ها را بر تو بیان می‌کنیم، و البته نزد آن‌ها پیغمبران‌شان با دلائل واضح آمده بود، پس به ایمان آوردن آماده نشدند، به سبب اینکه (پیغمبران را) از پیش تکذیب کردند، این طور الله بر دل‌های کافران مهر می‌زند. ﴿۱۰۲﴾ و در بیشتر آن‌ها وفای به عهد نیافتیم، و یقیناً بیشتر آن‌ها را (عهدشکن و) نافرمان یافتیم. ﴿۱۰۳﴾ باز موسی را بعد از آن پیغمبران پیشین همراه با آیات (معجزه‌های) خود به سوی فرعون و رؤسای قوم او فرستادیم، اما آنان به (مقابل) آیات ما ظلم کردند. پس بنگر که انجام مفسدان چطور شد؟ ﴿۱۰۴﴾ موسی گفت: (در دعوت خود) ای فرعون! یقیناً من فرستاده‌ای از سوی پروردگار عالمیان ام.

حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
 مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِنْ كُنْتَ
 جِئْتَ بِآيَةٍ فَآتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلْقَى
 عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ
 لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا السَّحَرُ
 عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ
 ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾ يَا تُوكُ
 بِكُلِّ سَجِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ
 لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
 لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَمُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ
 تَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا
 أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾
 * وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
 ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فغُلِبُوا
 هُنَا لَكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

﴿۱۰۵﴾ سزاوار است که دربارهٔ الله جز سخن راست و واقعی نگویم. البته من از طرف پروردگارتان برای شما معجزه (و دلیل) روشن آورده ام، پس بنی اسرائیل را (آزاد نموده) همراهی من بفرست. ﴿۱۰۶﴾ (فرعون) گفت: اگر معجزه ای با خود آورده ای، آن را بیاور، اگر از راستگویانی. ﴿۱۰۷﴾ پس (به طور معجزه) موسی عصای خود را انداخت، پس ناگهان به صورت اژدهائی ظاهر شد. ﴿۱۰۸﴾ و دست خود را (از گریبان) بیرون آورد، پس ناگهان دست او برای بینندگان درخشید. ﴿۱۰۹﴾ سران قوم فرعون (بعد از دیدن این دو معجزه) گفتند: یقیناً این شخص جادوگری دانا است. ﴿۱۱۰﴾ می‌خواهد شما را از سرزمینتان بیرون کند، پس چه مشوره می‌دهید؟ ﴿۱۱۱﴾ (مشاوران فرعون) گفتند: او (موسی) و برادرش را مهلت بده و نگاه دار، (و کسی را) به شهرها بفرست تا همه مردم را جمع کند. ﴿۱۱۲﴾ تا هر جادوگر ماهر و دانا را نزد تو بیاورند. ﴿۱۱۳﴾ و جادوگران نزد فرعون آمدند (و) گفتند: اگر ما غالب شویم آیا برای ما پاداشی (جائزه و انعامی) هست؟ ﴿۱۱۴﴾ (فرعون) گفت: بلی، بلکه یقیناً شما از مقربان (دربار من) خواهید بود. ﴿۱۱۵﴾ (در آغاز مقابله جادوگران) گفتند: ای موسی! یا تو (عصایت را برای مقابله) بانداز، یا ما (سحر خود را) می‌اندازیم. ﴿۱۱۶﴾ (موسی) گفت: (شما) باندازید، پس وقتی (عصاها و ریسمان‌های خود را) انداختند، چشم‌های مردم را جادو کردند، و آنها را ترساندند، و جادوی بزرگی را پیش کردند. ﴿۱۱۷﴾ (و در عین حال) به موسی وحی فرستادیم که عصای خود را بانداز (چون انداخت) پس ناگهان جادوهای دروغین شان را فرو می‌برد. ﴿۱۱۸﴾ پس حق (معجزه موسی) به ثبوت رسید (روشن شد) و آنچه جادوگران می‌کردند، باطل شد. ﴿۱۱۹﴾ پس در آنجا مغلوب شدند (شکست خوردند جادوگران و اتباع فرعون)، و خوار و ذلیل برگشتند. ﴿۱۲۰﴾ جادوگران به سجده وادار شدند و افتیدند.

قَالُوا أَمَّا رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٣٢﴾ قَالَ
 فِرْعَوْنُ أَمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ إِنَّ هَذَا الْمَكْرُ
 مَكْرَتُهُ فِي الْمَدِينَةِ لَتُخْرِجُوهُمْ أَهْلُهَا فَسَوْفَ تَعْمَلُونَ
 ﴿١٣٣﴾ لَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَا تُصَلِّبُكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾ قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٣٥﴾ وَمَا نَقِمُ مِنْهَا
 إِلَّا أَنْ أَمَّا بَيَّاتٍ رَبَّنَا لَمَّا جَاءَ ثَنَاءُ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
 وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٣٦﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى
 وَقَوْمَهُ وَلِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكَ وَءَالِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ
 أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٣٧﴾
 قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا إِنَّا الْأَرْضُ
 لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
 قَالُوا أَوِذْنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ
 عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
 بِالسِّنِينَ وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ ﴿١٤٠﴾

﴿۱۲۱﴾ (و) گفتند: به پروردگار عالمیان ایمان آوردیم. ﴿۱۲۲﴾ پروردگار موسی و هارون (که به عبادت او دعوت می‌دهند). ﴿۱۲۳﴾ فرعون (جادوگران را عتاب کرده) گفت: آیا پیش از آنکه من به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ این حيله ای است که شما در باره این شهر سنجیده اید تا اهل آن را از آن بیرون کنید. پس به زودی خواهید دانست (که در این شهر چه کسی می‌ماند؟). ﴿۱۲۴﴾ البته دستها و پای های شما را از جانب مخالف خواهم برید، باز همه شما را به دار می‌کشم. ﴿۱۲۵﴾ (جادوگران مؤمن) گفتند: البته ما به طرف پروردگار ما باز می‌گردیم. ﴿۱۲۶﴾ و تو از ما انتقام نمی‌گیری مگر اینکه چون آیات پروردگار ما آمد (و ما) به آن ایمان آورده‌ایم، ای پروردگار ما! بر ما صبر فرو ریز و ما را مسلمان بمیران. ﴿۱۲۷﴾ و سران قوم فرعون گفتند: که آیا موسی و قومش را می‌گذاری تا در زمین فساد کنند، و تو و معبودانت را رها کنند؟ (فرعون) گفت: (کجا می‌گذارم) به زودی پسران (و مردان) شان را قتل می‌کنیم و زنان آنها را زنده می‌گذاریم، چون ما بر آنها مسلط هستیم. ﴿۱۲۸﴾ موسی به قوم خود گفت: از الله کمک بخواهید و صبر (و مقاومت) کنید، (چون) زمین از الله است، هر که از بندگانِ خود را که بخواهد، وارث آن می‌گرداند، و انجام (نیک) از پرهیزگاران است. ﴿۱۲۹﴾ (بنی اسرائیل به موسی) گفتند: پیش از آنکه نزد ما بیایی و (هم) بعد از آنکه نزد ما آمدی اذیت شدیم، (پس چه باید کرد؟) موسی گفت: امید است که پروردگارتان دشمن شما را نابود کند و شما را در زمین (مصر) جانشین آنان سازد و ببیند که چگونه عمل می‌کنید؟ ﴿۱۳۰﴾ و ما فرعونیان را با قحط سالی و کمبود میوه‌ها گرفتار کردیم تا پند گیرند. (و شاید به‌سوی الله برگردند).

فَإِذَا جَاءَ تَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَظُنُّوْا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُ ۖ إِلَّا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ
وَلَا كُنَّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ
مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَخْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَ
آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ
﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
عَهِدَ عِنْدَكَ لِيَنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لِنُؤْمِنَ لَكَ
وَلِنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ
الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ فَأَعْرَفْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ يَا نَهُمُ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ
مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿۱۳۱﴾ (لیکن عبرت نگررفتند) پس وقتی نیکی به آنها دست می داد می گفتند: سزاوار ماست و چون بدیی به آنها می رسید، به موسی و همراهانش بدفالی می گرفتند. آگاه باشید که بدفالی (خوشبختی و بدبختی) آنها نزد الله است، لیکن بیشترینشان نمی دانند.

﴿۱۳۲﴾ و گفتند (ای موسی!) هر چه از معجزه (ها و دلایل) برای ما بیاوری تا ما را با آن جادو کنی، به تو ایمان نمی آوریم. ﴿۱۳۳﴾ پس ما بر آنها طوفان و (هجوم) ملخ و شپش و کوربکه ها و خون (روان) را بصورت آیات (و علامات) جدا جدا، فرستادیم. اما باز تکبر ورزیدند و قوم مجرم بودند. ﴿۱۳۴﴾ و هرگاه که عذاب بر آنها واقع شد، گفتند: ای موسی! با (توسل با) آن عهدی که الله نزد تو دارد، برای ما به پروردگارت دعا کن (که این عذاب را از ما بردارد) اگر عذاب را از ما دور کنی حتماً به تو ایمان می آوریم، و (به گفته تو) حتماً بنی اسرائیل را همراه تو می فرستیم. ﴿۱۳۵﴾ پس چون تا آن وقت معین که قرار گذاشته بودند، عذاب را از آنها دور نمودیم، ناگهان پیمان خود را می شکستند. ﴿۱۳۶﴾ لذا از آنها انتقام گرفتیم پس آنها را در دریا غرق نمودیم به سبب این که آیات ما را دروغ شمردند، و از آنها (عقوبت و قهر الله) غافل بودند.

﴿۱۳۷﴾ و آن قوم مستضعف (بنی اسرائیل) را در مشارق و مغارب سرزمینی که در آن برکت نهادیم (سر زمین شام) وارث خزانه و سلطنت گردانیدیم. و سخن نیک (وعده نیک) که پروردگار تو به بنی اسرائیل داده بود به سبب اینکه صبر ورزیده بودند، به کمال رسید (تحقق یافت). و آنچه را که فرعون و قومش می ساختند و آنچه از باغها را که بر پایه ها افراشته بودند، نابود کردیم.

وَجَوْرًا بَنَيْنَا إِلَاسِرَّ يَلُ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا لِيُمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا
لَهُمْ آلِهَةٌ قَالِ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبَرُّ
مَاهُمْ فِيهِ وَبَطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالِ أَغَيْرَ اللَّهِ
أُبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضْلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَبْحَيْنَاكُمْ
مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتَلُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ
مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ * وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِّمَّتْ رَبِّيهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ
مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ
رَبُّهُ وَقَالَ رَبِّ ارْنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالِ لَن تَرِنِي وَلَكِن
أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِنِي فَلَمَّا
تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا
أَفَاقَ قَالَ سُبْحَنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

﴿۱۳۸﴾ و بنی اسرائیل را از بحر گذرانیدیم، تا اینکه (در راه) بر قومی آمدند که به عبادت بت‌های خویش مشغول بودند، گفتند: (بنی اسرائیل) ای موسی! برای ما هم معبودی مقرر کن همان‌طور که آنان را معبودانی هست، گفت: یقیناً شما قوم نادان و جاهل هستید. ﴿۱۳۹﴾ چون آنچه که این مردم در آن قرار دارند، نابود و هلاک شده است، و عملی که می‌کنند باطل است. ﴿۱۴۰﴾ (موسی) گفت: آیا غیر از الله معبودی برای شما بخواهم؟ در حالیکه او شما را بر جهانیان (زمان‌تان) فضیلت داده است. ﴿۱۴۱﴾ و یادآور شوید هنگامی را که شما را از پیروان فرعون نجات دادیم که شما را سخت عذاب می‌کردند؛ پسران تان را قتل می‌کردند و زنان تان را زنده می‌گذاشتند، و در این برای شما از طرف پروردگارتان آزمایش بزرگ بود. ﴿۱۴۲﴾ و سی شب با موسی وعده گذاشتیم و آن را با ده شب دیگر تکمیل کردیم، تا وقت مقرر پروردگارش چهل شب کامل شد. و (در وقت رفتن به کوه طور) موسی به برادرش هارون گفت: در میان قوم من جانشین (نائب) من باش و در اصلاح (شان) بکوش و از راه مفسدان پیروی مکن. ﴿۱۴۳﴾ و چون موسی به وعده گاه ما آمد و پروردگارش با او سخن گفت، (موسی) گفت: ای پروردگارم! خودت را به من نشان ده تا تو را ببینم. (الله) فرمود: مرا هرگز نمی‌توان دید (توان دیدن مرا نداری). بلکه به کوه نگاه کن، اگر در جایش برقرار ماند تو هم مرا خواهی دید. وقتی پروردگارش به کوه تجلی کرد، آن کوه ریز ریز شد و موسی بیهوش به زمین افتید، باز وقتی به هوش آمد، گفت: پاکی تراست (ای الله)، به‌دربار تو توبه کردم و من اولین مؤمنان هستم.

قَالَ يَمْوَسَّىٰ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمَىٰ
 فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
 لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ
 شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ
 دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
 فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
 وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ
 الْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ
 عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ أَلْمِ يَرَوْنَ أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ
 وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾
 وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن
 لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

﴿۱۴۴﴾ (الله) فرمود: ای موسی، البته من تو را به (رسانیدن) پیام‌ها و کلام (کتاب) خویش بر مردم برگزیده‌ام، پس چیزی را که من به تو داده‌ام (از وحی و کتاب) بگیر و از شکرگزاران باش. ﴿۱۴۵﴾ و در لوحه‌های تورات برای او (موسی) از هرچیزی نوشتیم تا عبرت و یادآوری، و تفصیل هرچیزی (در شرع موسوی) باشد، برای موسی نوشتیم، پس (به موسی گفتیم): آن را با قدرت و عزم قوی بگیر، و به قومت دستور بده تا نیکوترین آن را اختیار کنند (که سبب هدایت و رحمت است)، به زودی سرزمین گناهکاران را به شما نشان خواهم داد. ﴿۱۴۶﴾ به زودی کسانی را که به ناحق در زمین تکبر می‌کنند، از آیات خویش رویگردان می‌سازم، و اگر هر آیتی را ببینند ایمان نمی‌آورند و اگر راه هدایت را ببینند آنرا راه خود قرار نمی‌دهند و اگر راه گمراهی را ببینند آنرا راه خود قرار می‌دهند. زیرا آنها آیات ما را دروغ شمردند و از آن غافل بودند. ﴿۱۴۷﴾ و آنانی که آیات ما و ملاقات روز آخرت را دروغ شمردند، اعمال شان برباد شد، آیا جز در برابر کارهایی که می‌کردند، سزا داده می‌شوند؟! ﴿۱۴۸﴾ و قوم موسی بعد از او (رفتن او به کوه طور) از زیورات خود گوساله ای که آواز گاو داشت (ساختند و به عبادت) گرفتند. آیا نمی‌دیدند که آن پیکر (گوساله) با آنان سخن نمی‌گوید و آنان را به راهی رهنمایی نمی‌کند؟ بازهم آن را معبود قرار دادند؟ و واقعا که ظالم بودند. ﴿۱۴۹﴾ و چون ارزش گوساله از نظر شان سقوط کرد از آن کار پشیمان شدند و دیدند که گمراه شده‌اند، گفتند: اگر پروردگار ما به ما رحم نکند و ما را نیامرزد، البته از زیان کاران خواهیم بود.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضَبَ عَلَيْهِمْ قَالِ بِسْمَا خَلَقْتُمُونِي
 مِنْ بَعْدِي أَفَعْلِمْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ
 أَخِيهِ يَجْرُهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا
 يَقْتُلُونِي فَلَا تَكُنْ مَعَ الْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
 وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَهُمْ
 غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
 بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٥٣﴾
 وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ فِي نُسْخَتِهَا
 هُدًى وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ مُوسَى
 قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ
 رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنِّي أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
 السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي
 مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

﴿۱۵۰﴾ و چون موسی (از کوه طور) به طرف قوم خود بازگشت (و گوساله پرستی آنها را دید) در حالت خشم و افسوس گفت: پس از من بد جانشینانی برایم بودید، آیا در (مخالفت) امر پروردگارتان عجله کردید؟ و لوحه‌های تورات را انداخت و سر پردارش را گرفت و آن را به‌سوی خود کشید. (هارون) گفت: ای پسر مادرم! این قوم مرا ناتوان شمردند و تحقیر نمودند، (بلکه) نزدیک بود مرا بکشند، پس دشمنان را به من شاد مگردان و مرا با قوم ظالم قرار مده. ﴿۱۵۱﴾ (وقتی خشم موسی فرو نشست) گفت: ای پروردگارم! من و برادرم را ببخش، و ما را در سایه رحمت خود داخل کن، و تو مهربان‌ترین مهربانانی. ﴿۱۵۲﴾ یقیناً آنانی که گوساله را معبود خود قرار دادند قهری بزرگ از جانب پروردگارشان، و خواری در زندگی دنیا آنان را خواهد رسید. و این چنین افتراکنندگان را سزا می‌دهیم. ﴿۱۵۳﴾ و آنانی که کارهای بد انجام دادند (باز) پس از آن توبه کردند (و) ایمان آوردند (به وحدانیت الله) یقیناً پروردگار تو آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۱۵۴﴾ و چون خشم موسی فرو نشست، لوحه‌های تورات را گرفت، و در نوشته‌های آن راهنمایی و رحمت بود برای آنانی که ایشان از پروردگار شان بیم دارند. ﴿۱۵۵﴾ موسی برای وعده گاه ما از میان قوم خود هفتاد تن را انتخاب کرد. چون زلزله آنها را فرو گرفت، گفت: ای پروردگارم، اگر می‌خواستی آنها و مرا پیش از این هلاک می‌کردی. آیا به خاطر اعمالی که بیخردان ما انجام داده‌اند، ما را هلاک می‌کنی؟ و این (عقوبت) جز آزمایش تو نیست، هر کس را که بخواهی به آن گمراه می‌کنی و هر کس را که بخواهی هدایت می‌کنی. تویی مددگار ما، پس ما را بیامرز و بر ما رحم کن که تو بهترین آمرزندگان.

* وَكُتِبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ
 إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي
 وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
 الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
 الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ
 فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
 عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
 الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
 عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
 النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ءَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
 لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 فَءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَكَلِمَتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمَنْ
 قَوْمُ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

﴿۱۵۶﴾ و برای ما در این دنیا نیکی بنویس و در آخرت (نیز نیکی بنویس)، البته ما به‌سوی تو رجوع نمودیم. (الله) فرمود: عذاب خود را به کسی که بخواهم می‌رسانم و رحمت من هر چیزی را دربرگرفته است، و آن را برای کسانی مقرر می‌دارم که پرهیزگاری می‌کنند و زکات را می‌دهند و به آیات ما ایمان می‌آورند. ﴿۱۵۷﴾ و کسانی که از پیغمبر ناخوان پیروی می‌کنند، پیغمبری که (اوصاف و سیرت) او را نزد خود در تورات و انجیل نوشته می‌یابند، آنان را به کارهای نیک امر می‌کند و از کارهای بد باز می‌دارد، چیزهای پاکیزه را برایشان حلال می‌کند و چیزهای پلید را بر آنان حرام می‌نماید. و بار گران را از آنها برمی‌دارد و بند و زنجیره‌هایی را که بر آنان بود دور می‌کند، پس کسانی که به او ایمان آوردند و او را تعظیم نمودند و او را مدد کردند و از نوری که همراه وی فرو فرستاده شده است پیروی کردند، این گروه رستگار (و کامیاب) اند. ﴿۱۵۸﴾ (ای پیغمبر!) بگو: ای مردم (جهان)، من فرستاده‌ی الله به سوی همه‌ی شما هستم، آن پروردگاری که سلطنت آسمانها و زمین خاص از اوست. و هیچ معبودی برحق جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند. پس به الله و رسول عالیقدر او، که ناخوان است و به الله و سخنهای او ایمان دارد، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید، تا هدایت شوید. ﴿۱۵۹﴾ و از قوم موسی جماعتی هستند که (دیگران را) به حق راهنمایی می‌کنند، و به آن فیصله‌ی عادلانه می‌کنند.

وَقَطَعْنَاهُمْ أَثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى
 مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ وَآلٍ أَصْرَبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ^{١٦٠}
 فَاتَّبَجَسْتَ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
 مَشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
 الْغَمَامَ وَالسَّلَاطِيَّ كُفُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا
 ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ^{١٦١}
 وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
 حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
 نَعْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ^{١٦٢}
 فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
 لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
 يَظْلِمُونَ^{١٦٣} وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
 حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
 حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ
 كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ^{١٦٤}

﴿۱۶۰﴾ و آنها را (بنی اسرائیل را) به دوازده سبط (طائفه و قبیله) تقسیم کردیم که هر یک امتی بودند، و به موسی وحی فرستادیم وقتی که قومش از او آب خواستند، که با عصایت به سنگ بزن، پس (از زدن عصا) از آن سنگ دوازده چشمه جاری شد که هر گروه جای آب نوشی و آب گیری خود را دانست، و ابر سفید را بر بالای آنها سایه بان ساختیم، و بر آنها منّ (شیرینی آسمانی) و سلوا (غذایی از پرنده ها) را نازل کردیم (و به آنان گفتیم) از چیزهای پاکیزه ای که به شما روزی داده ایم بخورید، و (آنها به سبب مخالفت امر الله) بر ما ظلم نکردند، بلکه بر خودشان ظلم می کردند. ﴿۱۶۱﴾ و یاد کن وقتی به آنان گفته شد که در این شهر (بیت المقدس) سکونت کنید و در آن از هر جایی که بخواهید بخورید. و بگوئید: گناهان ما را بیامرز. و سجده کنان از دروازه شهر داخل شوید، تا گناهانتان را بیامرزیم (بلکه) به زودی نیکوکاران را اجر بیشتر می دهیم. ﴿۱۶۲﴾ پس ظالمان آنها سخنی که به آنها گفته شده بود (فرموده الله را) به سخن دیگری تبدیل نمودند، پس به سزای اینکه ظلم می کردند، عذابی از آسمان بر آنها فرستادیم. ﴿۱۶۳﴾ و بپرس از آنان (یهود) درباره قریه ای که در کنار دریا بود، وقتی که در (روز) شنبه تجاوز می کردند، هنگامی که ماهی ها در روز شنبه به روی آب ظاهر می شدند، و روزهای غیر شنبه به سویشان نمی آمدند، اینگونه آنان را به سبب فسقی که می کردند، می آزمودیم.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾
فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَسْعَثَ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْتَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّمَّنْ يُكِتَبُ
أَن لَّا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالِدَارُ الْأُخْرَىٰ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

﴿۱۶۴﴾ و چون جماعتی از ایشان (صالحان یهود) گفتند: چرا قومی را پند می دهی که الله، هلاکشان خواهد کرد، یا آنها را عذاب سخت خواهد داد؟ گفتند: تا پیش پروردگارتان معذور باشیم و شاید آنها پرهیزگار شوند. ﴿۱۶۵﴾ پس چون پندی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند، آنانی را که از بدی منع می کردند نجات دادیم و ظالمان را به سبب نافرمانی شان به عذاب سخت گرفتار کردیم. ﴿۱۶۶﴾ پس وقتی از چیزی که از آن منع شده بودند سرکشی کردند، به آنها گفتیم: بوزینه های حقیر خوار شوید. ﴿۱۶۷﴾ و یاد آور شو وقتی را که پروردگار تو اعلام کرد که کسی را بر آنان بفرستد که تا روز قیامت به آنها عذاب سخت بچشانند. یقیناً پروردگار تو زود سزا می دهد و نیز آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۱۶۸﴾ و یهودی ها را در روی زمین به صورت گروه های مختلف متفرق نمودیم که برخی از آنها صالحان اند، و بعضی از آنها کم تر از آنها اند، و آنها را به خوبی ها و بدی ها آزمودیم تا به دربار الله رجوع نمایند. ﴿۱۶۹﴾ بعد از آنها جانشینان بد آمدند و وارث آن کتاب گردیدند که متاع دنیوی پست را می گیرند و می گویند: به زودی آمرزیده می شویم. و اگر متاعی مانند آن بیابند باز هم آن را می گیرند آیا در کتاب (تورات) از آنها پیمان گرفته نشد که در باره الله نگویند مگر سخن حق، حال آنکه آنچه در آن کتاب آمده بود خوانده بودند. و سرای آخرت برای کسانی که پرهیزگاری پیشه می کنند (به مراتب) بهتر است، آیا (پس) از این بیان تعقل (درک) نمی کنید؟ ﴿۱۷۰﴾ و آنانی که به کتاب (قرآن) تمسک می کنند و نماز را برپا داشته اند (مستحق اجر اند و بدانند که) ما ثواب اصلاح گران را ضائع نمی کنیم.

*وَإِذْ تَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
 خُذُوا مَاءَ آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾
 وَإِذْ أَخَذَرَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
 عَلَى أَنْفُسِهِمُ السَّبْتَ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ
 آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا
 بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ
 مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
 لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ
 كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوْ تَتْرُكْهُ
 يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا فَاقْصُصْ
 الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ
 كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
 فَهُوَ الْمُهْتَدَى وَمَنْ يُضِلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

﴿۱۷۱﴾ و به یاد آور وقتی که کوه را بر سرشان چون سایبانی قرار دادیم و پنداشتند که اکنون، بر سرشان خواهد افتاد، (در آن وقت به ایشان گفتیم) کتابی را که به شما داده ایم با عزم و نیرومندی بگیرید و هر چه را که در آن آمده است یاد کنید، تا پرهیزگار شوید. ﴿۱۷۲﴾ و به یاد آور وقتی که پروردگار تو از پشت فرزندان آدم فرزندانشان را بیرون آورد، و آنان را بر خودشان گواه گرفت که آیا من پروردگار شما نیستم؟ گفتند: بلی! گواهی می دهیم. تا روز قیامت نگویید: ما از این (ربوبیت تو) غافل بودیم. ﴿۱۷۳﴾ یا نگویید که پدران ما پیش از این مشرک بودند و مانسلی بودیم بعد از آنها (که ما به تقلید آن ها رفتیم). آیا به سبب کاری که اهل باطل کرده است، ما را هلاک می کنی؟ ﴿۱۷۴﴾ و ما این گونه آیات را به تفصیل بیان می کنیم (تا بفهمند) و (از کفر به فطرت پاک) باز گردند. ﴿۱۷۵﴾ و برای آنان خبر آن کس را بخوان که (علم) آیات خود را به او داده بودیم، پس از آن (از عمل کردن به آن) بیرون رفت، و شیطان او را تعقیب کرد (و بر او غالب شد)، و او از جمله گمراهان شد. ﴿۱۷۶﴾ و اگر ما می خواستیم مقام او را به سبب علم به آن آیات بالا می بردیم، ولی او به زمین متمایل شد و از هوی و هوس خود پیروی کرد. پس حالت او مانند سگ است، اگر او را به رفتن مجبور کنی زبان از دهان بیرون می آورد، و اگر آن را رها کنی باز زبان از دهان بیرون می آورد. این است حالت قومی که آیات ما را دروغ شمردند. پس داستان تکذیب کنندگان را حکایت کن تا تفکر نمایند (و از تکذیب باز آیند). ﴿۱۷۷﴾ بد است مثل مردمی که آیات ما را دروغ شمردند و (لکن) به خود ظلم می کردند. ﴿۱۷۸﴾ الله هرکس را که هدایت کند او راه یاب است، و هرکس را که گمراه سازد پس بی گمان ایشان زیانکارانند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ أُذُنٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا
أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٦﴾ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧٧﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٧٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٧٩﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٠﴾ أَوَلَمْ
يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جَنَّةٍ إِن هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨١﴾
أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٢﴾ مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٣﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقَّتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّاكُمْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

﴿۱۷۹﴾ البته برای دوزخ بسیاری از جن ها و انسانها را آفریدیم که (علامت آن ها این است): ایشان را دل‌هایی است که به آن (حق را) نمی فهمند و چشم‌هایی است که به آن نمی بینند و گوش‌هایی است که به آن (سخن حق را) نمی شنوند اینها مانند چهارپایانند، بلکه گمراه تر از آنها. ایشان غافلانند. ﴿۱۸۰﴾ و تنها الله دارای زیباترین و نیکوترین نام‌ها است، پس او را به آن نام‌ها بخوانید، و بگذارید آنانی را که در نام‌های الله کج روی می کنند (و آن را تحریف می کنند)، به زودی سزای آنچه را که می کردند، خواهند دید. ﴿۱۸۱﴾ (همه را برای دوزخ نه آفریده‌ایم بلکه) از آنانی که ما آفریده‌ایم جماعتی هستند که مردم را به حق راهنمایی می کنند، و به آن عادلانه حکم می کنند. ﴿۱۸۲﴾ و آنانی که آیات ما را دروغ شمردند به تدریج آن‌ها را از جایی که ندانند، گرفتار خواهیم کرد. ﴿۱۸۳﴾ (اما) اکنون آن‌ها را مهلت می دهیم، چون تدبیر من استوار و متین است. ﴿۱۸۴﴾ آیا فکر نکردند که در همنشین شان هیچگونه دیوانگی نیست. و او بیم دهنده ای آشکاراست. ﴿۱۸۵﴾ آیا در ملکوت آسمانها و زمین و چیزهای دیگری که الله آفریده است (عقلمندانه) نظر نکردند؟ و شاید که مرگشان (یا مهلت عذاب آن‌ها) نزدیک باشد. و پس از (انکار) آن به کدام سخن باور می کنند؟ ﴿۱۸۶﴾ هر کس را که الله گمراه کند پس برای او هیچ هدایت کننده ای نیست، و آنها را در سرکشی شان حیران می گذارد. ﴿۱۸۷﴾ از تو درباره قیامت می پرسند که چه وقت رخ می دهد؟ بگو: جز این نیست که علم آن نزد پروردگار من است، کسی جز او نمی تواند وقتش را ظاهر کند. (این واقعه) بر (اهل) آسمان‌ها و زمین سخت و دشوار است، نمی آید (قیامت) به سراغ تان مگر ناگهانی. باز از تو درباره قیامت می پرسند، گویا تو از آن آگاه هستی، بگو: جز این نیست که علم آن نزد الله است، و لیکن بیشتر مردم نمی دانند.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
 إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ * هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا
 تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا
 اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنُكَونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
 فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى
 اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيْشُرُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
 ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
 وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءَ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ
 أَمْ أَنْتُمْ صَالِمُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
 أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ
 بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ
 بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ ﴿١٩٥﴾

﴿۱۸۸﴾ بگو: (دانستن وقت قیامت چه) بلکه من مالک (جلب) نفع و (دفع) ضرری برای خود نیستم مگر چیزی را که الله (دربارهٔ من) بخواهد، و اگر من غیب را می دانستم منافع زیادی (به نفع خود) می افزودم، و هیچ ضرری به من نمی رسید (بلکه) من نیستم مگر ترساننده و مؤده دهنده برای قومی که ایمان می آورند. ﴿۱۸۹﴾ الله آن ذاتی است که شما را از یک شخص آفرید، و از تن او زنش را (نیز) آفرید تا به او آرامش یابد. پس (نظام تولد و تناسل آغاز شد) چون مرد با زن خود همبستر شد (آن زن) به بار سبک باردار شد (حامل شد) پس وقتی که بار وی سنگین شد (و به ولادت نزدیک شد) پس زن و شوهر (هر دو) دعا کردند و از پروردگار خود خواستند که اگر به ما فرزند نیک (و سالمی) دهی، ما حتماً از شکرگزاران خواهیم شد. ﴿۱۹۰﴾ پس وقتی (الله) به آن دو فرزند نیک داد، آنان در آنچه که به ایشان عطا نموده بود، برای الله شریکانی قرار دادند، پس الله برتر است از آنچه با وی شریک مقرر می کنند. ﴿۱۹۱﴾ آیا چیزی را شریک الله قرار می دهند که چیزی نمی آفرینند. درحالیکه خود شان نیز مخلوق اند (و به آفریننده محتاج اند). ﴿۱۹۲﴾ و (آن معبودها) نمی توانند یاریشان کنند و حتی خودشان را هم نه می توانند یاری کنند. ﴿۱۹۳﴾ و اگر آن معبودها را به هدایت طلب کنید از شما متابعت نکنند. (پس) بر شما برابر است که آن ها را (به حق) بخوانید یا خاموش باشید. ﴿۱۹۴﴾ البته آنانی را که به جز الله (به عبادت) می خوانید، بندگانی مانند شما اند. آنها را بخوانید تا (دعای) شما را اجابت کنند، اگر (در دعای خویش) راستگوئید. ﴿۱۹۵﴾ (بلکه معبودهای تان با شما هیچ مشابهتی ندارند) آیا پاهایی دارند که با آن راه بروند؟ یا دستهایی دارند که با آن کاری را انجام دهند؟ آیا چشم هایی دارند که با آن ببینند؟ یا گوش هایی دارند که با آن بشنوند؟ بگو: شریکان الله را بخوانید، باز دربارهٔ من حيله سازی و چاره جویی کنید و باز مرا مهلت ندهید.

إِنَّ وَلِيِّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابُ ۖ وَهُوَ يُتَوَلَّى الصَّالِحِينَ
 ﴿١٩٦﴾ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتِطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
 وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا
 وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ
 وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ
 مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۖ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
 فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَىِّ ثُمَّ
 لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا
 قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي ۖ هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ
 وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا فُرِئَ الْقُرْءَانُ
 فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَادْكُرْ رَبَّكَ
 فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
 وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

﴿۱۹۶﴾ همانا یار و کارساز من الله است، پروردگاری که کتاب را نازل کرده است. و او صالحان را یاری می کند. ﴿۱۹۷﴾ و آنانی را که به جای الله (برای مدد خود) می خوانید، نمی توانند شما را یاری کنند و نه خود را یاری می کنند. ﴿۱۹۸﴾ و اگر آنان را به سوی (راه) هدایت بخوانید نمی شنوند، و آنان را می بینی که به سوی تو می نگرند در حالیکه چیزی را نمی بینند. ﴿۱۹۹﴾ (با وجود بی ادبی مشرکین، ادب دعوت را رعایت کن و) عفو را پیشه کن و به نیکی فرمان ده و از جاهلان اعراض کن. ﴿۲۰۰﴾ و اگر از جانب شیطان وسوسه ای به تو رسد، پس به الله پناه بجوی، همانا او شنوای داناست. ﴿۲۰۱﴾ کسانی که پرهیزگاری می کنند چون از شیطان وسوسه ای به آنها برسد، الله را یاد می کنند، آنگاه بینا می گردند (که آن وسوسه شیطانی است). ﴿۲۰۲﴾ و برادرانشان (شیطان صفتان گمراه) آنها (مشرکین) را در گمراهی شان مدد می کنند، باز کوتاهی نمی کنند. ﴿۲۰۳﴾ چون معجزه ای برایشان نیاوری، گویند: چرا تو معجزه ای انتخاب نکردی؟ بگو: من پیرو چیزی هستم که از پروردگارم به من وحی می شود. و این (قرآن) بصیرتهایی است از جانب پروردگارتان. و هدایت و رحمت است برای مردمی که ایمان می آورند. ﴿۲۰۴﴾ و هرگاه قرآن خوانده می شود، به آن گوش دهید و خاموش باشید (تا بشنوید) باشد که بر شما رحم شود. ﴿۲۰۵﴾ و پروردگارت را در دل خود به عاجزی و ترس، بی آنکه آوازت را بلند کنی، در وقت صبح و شامگاه یاد کن و از غافلان مباش. ﴿۲۰۶﴾ (زیرا) آنانی که نزد پروردگارت هستند از عبادت او تکبر نمی ورزند، و او را به پاکی یاد می کنند و برای او سجده می کنند.

سُورَةُ الْأَنْفَالِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ
وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝١ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ۝٢ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ۝٣ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝٤ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ
مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ۝٥
يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ
وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۝٦ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ۝٧
لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝٨

سورة انفال

در مدینه نازل شده و هفتاد و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ از تو درباره مال‌های غنیمت می‌پرسند. بگو: مال‌های غنیمت متعلق به الله و پیغمبر است، پس از الله بترسید و در میان خویش صلح و صفا بیاورید و الله و رسول او را اطاعت کنید اگر شما مؤمن هستید. ﴿۲﴾ جز این نیست که مؤمنان کامل آنانی‌اند که هرگاه نام الله (نزد آن‌ها) یاد شود، دل‌های شان هراسان گردد، و چون آیات الله بر آن‌ها تلاوت شود، ایمان شان افزون گردد و بر پروردگارشان توکل می‌کنند. ﴿۳﴾ آنانی که نماز را برپا می‌کنند و از آنچه به آن‌ها روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند. ﴿۴﴾ این جماعت در واقع مؤمنان کامل‌اند. برای آن‌ها درجاتی است نزد پروردگارشان، و آمرزش و رزق نیکو است. ﴿۵﴾ همچنان که پروردگارت تو را از خانه‌ات به حق بیرون کرد، در حالیکه گروهی از مسلمانان (از بیرون شدن) سخت کراهت داشتند (باز راضی شدند). ﴿۶﴾ (آن مؤمنان) با تو در باره حق؛ بعد از اینکه (حق بودن آن) واضح شد، مجادله می‌کردند، گویا به سوی مرگ سوق داده می‌شدند و ایشان (به آن) می‌نگرند. ﴿۷﴾ و یادآور شوید وقتی را که الله به شما یکی از دو طائفه را وعده می‌کرد که (گروه مسلح) برای شما باشد، و شما می‌خواستید که طائفه بی سلاح برای شما باشد. در حالیکه الله می‌خواست که حق (دین و غلبه مسلمانان) را به سخنان (فرمان‌های) خود ثابت کند و کافران را ریشه کن کند. ﴿۸﴾ تا (دین) حق را ثابت کند و باطل (کفر) را نابود سازد، اگرچه مجرمان خوش نداشته باشند.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِآلِفٍ
 مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
 وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
 عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسُ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ
 عَلَيْكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَ كُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ
 رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ
 ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا سَالِقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَصْرَبُوا
 فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَأَصْرَبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
 شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
 شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ كُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
 عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُولِهِمْ يَوْمَئِذٍ
 دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ
 بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

﴿۹﴾ یادآور شوید وقتی که از پروردگارتان یاری خواستید، پس دعای شما را قبول کرد که من شما را با هزار فرشته که پشت سر یکدیگر قرار دارند، مدد می کنم. ﴿۱۰﴾ و آن (مدد آسمانی) را الله جز برای بشارت و اینکه دلهایتان به آن مطمئن شود قرار نداد. و نصرت نیست مگر از جانب الله، چون او غالب حکیم است. ﴿۱۱﴾ (و به یاد آورید) وقتی را که خواب خفیف را بر شما مسلط ساخت، تا باعث امنیت و آرامش شما از جانب الله بگردد، و از آسمان آبی بر شما فرستاد تا با آن شما را پاک بگرداند و پلیدی شیطان را از شما دور سازد، و دلهای شما را ثابت بگرداند، و به وسیله آن قدم های شما را ثابت سازد. ﴿۱۲﴾ (و به یاد آورید) وقتی را که پروردگار تو به فرشته ها وحی کرد که من با شما ام، پس مؤمنان را ثابت قدم دارید (مدد کنید). به زودی در دلهای کافران خوف را می اندازم، پس بر بالای گردنها بزنید و انگشتانشان را قطع کنید. ﴿۱۳﴾ این (حمایت الهی) به این سبب است که آن ها از الله و رسول او مخالفت کردند، و هرکس که با الله و رسول او مخالفت کند، پس یقینا بداند که عقوبت الله سخت است. ﴿۱۴﴾ این است (عذاب دنیوی) پس بچشید آن را، (و بدانید که) برای کافران (در آخرت) دوزخ (آماده) است. ﴿۱۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، هرگاه با (لشکر) کفار روبرو شدید، پس به آن ها پشت نگردانید (و فرار نکنید). ﴿۱۶﴾ و هرکس که در آن روز (به کفار) پشت گرداند، مگر کسی که (قصدش) گوشه گیری برای جنگ (مجدد) یا یاری به گروه (دیگر از مجاهدین) باشد، (در غیر آن) به غضب الله گرفتار می شود، و جایگاهش دوزخ است، و چه بد جای بازگشت است (دوزخ)!

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَفَعَ وَيُذِلُّ الْيُسْبُلِي الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلََاءٌ حَسَنًا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَاذِبٌ
الْكَافِرِينَ ﴿٨﴾ إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ
تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿١٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿١١﴾ * إِنْ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ الْبُكْمُ
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿١٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٥﴾

﴿۱۷﴾ (بعد از مدد الله به وسیله فرشته‌ها بدانید که در حقیقت) شما (بانیروی خود) آنان را نکشتید، بلکه الله آنها را (با مدد های غیبی خود) به قتل رسانید. (و درحقیقت) تو (مشت ریگ را) بر آنها نه افگندی، بلکه الله افگند، (الله چنین کرد) تا مؤمنان را از طرف خود به آزمایش نیک بیازماید (که نصرت و غنیمت است) زیرا الله شنوا (و) دانا است. ﴿۱۸﴾ این است (آزمایش نیک)، و (بدانید که) الله، سست‌کننده حیلۀ کافران است. ﴿۱۹﴾ (ای مشرکان!) اگر پیروزی مسلمانان را می‌طلبید، پس اینک فتح و پیروزی به سوی شما آمد، و اگر (از جنگ با مسلمانان) بازآیید به شما بهتر است، و اگر (به کفر و عناد تان) بازگردید ما هم (به نصرت مسلمانان) بازمی‌گردیم و (بدانید) که جماعت تان هرچند عدد آنها زیاد باشد، هرگز نمی‌توانند چیزی را از شما دفع کنند، و الله با مؤمنان است. ﴿۲۰﴾ (شرط نصرت الله این است) ای کسانی که ایمان آورده اید، الله و رسول او را اطاعت کنید، و از اطاعت رسول الله اعراض نکنید، در حالیکه امر الله را (در بارۀ اطاعت رسول) می‌شنوید. ﴿۲۱﴾ و مانند آنانی مشوید که گفتند: شنیدیم (سخن رسول را) ولی (در حقیقت) آنها نمی‌شنیدند. ﴿۲۲﴾ زیرا بدترین روندگان (جانوران در روی زمین) نزد الله کران و گنگانی‌اند که (حق را) درک نمی‌کنند. ﴿۲۳﴾ و اگر الله در آنان خیری می‌دانست، آنها را (به شنیدن سخن حق توفیق می‌داد و) شنوایشان می‌ساخت، و اگر آنان را (در صورت عدم توفیق) شنوا می‌ساخت، البته باز هم روی می‌گردانیدند، در حالیکه اعراض کنان می‌بودند. ﴿۲۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، چون الله و پیامبرش شما را به چیزی دعوت دهند که زندگی ابدی تان باشد (پس) دعوتشان را اجابت کنید و بدانید که الله میان شخص و (ارادۀ) قلبش حایل می‌شود. و همه به دربار او جمع کرده می‌شوید. ﴿۲۵﴾ و از فتنه ای بترسید که تنها به ظالمان تان نمی‌نرسد، و بدانید که الله سخت عقوبت دهنده است.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ
 أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَصَرِهِ وَرَزَقَكُمْ
 مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦٦﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَا تَخَوْا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخَوْا أَمْثِلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ
 ﴿٦٧﴾ وَعَلِمُوا أَنَّكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
 عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا
 اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
 وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٦٩﴾ وَإِذْ يَمَكُرُ بِكُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لِیُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
 وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ﴿٧٠﴾ وَإِذْ أُتِّلَ عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا
 إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا
 هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ
 أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
 فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٧٣﴾

﴿۲۶﴾ و یادآور شوید وقتی را که شما در زمین کم و مستضعف بودید (و) می ترسیدید که مردم شما را اختطاف کنند، پس الله به شما جای داد (در مدینه) و شما را به کمک خود تایید کرد (نصرت بخشید)، و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد، تا شکرگزاری کنید. ﴿۲۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، به الله و رسول خیانت نکنید، و نه در امانت های خویش خیانت کنید، در حالیکه شما (سزای خیانت را) می دانید. ﴿۲۸﴾ و بدانید که مالها و فرزندانان (سبب) آزمایشی (برای شما) است، و البته نزد الله ثواب بزرگ است. ﴿۲۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر از الله بترسید، به شما قوت فرق کننده میان حق و باطل می دهد، و بدی های شما را محو می کند و گناهان شما را می آمرزد (و شما را از فضل خود اجر و ثواب می دهد، چون) الله صاحب فضل بزرگ است. ﴿۳۰﴾ و یادآور شو زمانی که کافران (مکه) در مورد تو حيله سنجی (و نقشه کشی) می کردند، تا تو را زندانی کنند، یا تو را بکشند، یا تو را (از مکه) بیرون کنند، و آن ها در مورد تو حيله می سنجیدند و الله هم (برای نجات تو) تدبیر می کرد و الله بهترین تدبیرکنندگان است. ﴿۳۱﴾ و چون آیات ما بر آن ها تلاوت شود، گویند: شنیدیم، و اگر بخواهیم ما هم مانند آن (قرآن) می گوئیم، این چیزی نیست مگر افسانه های مردمان پیشین. ﴿۳۲﴾ و یاد آور شو زمانی که گفتند: پروردگارا! اگر این (دین) حق از نزد تو است، پس از آسمان سنگهایی بر ما بباران، و یا برای ما عذابی دردناک ببار. ﴿۳۳﴾ و (لیکن این وقت رسیدن عذاب نیست چون) تا وقتی که تو در میان آنها هستی، الله عذاب دهنده آن ها نیست، و الله عذاب دهنده آن ها نیست در حالیکه از الله مغفرت می خواهند.

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَائُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا امُكَاءٌ وَتَصَدِيقَةٌ فذُفُّوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ ثُمَّ يَغْلِبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ
فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنَّ
أَنْتَ هَؤُلَاءِ أَلَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ وَأَنْتَ هَؤُلَاءِ أَلَا تَعْلَمُونَ
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعَمَ النَّصِيرِ ﴿٤٠﴾

﴿۳۴﴾ و چه (مانعی) است که الله آن‌ها را عذاب نکند، حال آن که (مؤمنان را) از مسجد الحرام منع می‌کنند، و آن‌ها متولیان مسجد الحرام نیستند، و متولیان آن نیست مگر پرهیزگاران، و لیکن بیشتر آن‌ها (این حقیقت) را نمی‌دانند. ﴿۳۵﴾ و نماز آن‌ها (مشرکین) در نزد کعبه نبود مگر صفیر کشیدن و کف‌زدن (یعنی به جای نماز خواندن چنین تمسخری می‌کردند)، پس (به آن‌ها گفته شد که) عذاب را به سزای کفرتان بچشید. ﴿۳۶﴾ البته آنانی که کفر ورزیدند مال‌های خود را برای منع نمودن مردم از راه و دین الله انفاق می‌کنند، پس زود است که آن را انفاق کنند، باز (عاقبت) آن انفاق شان سبب حسرت برایشان خواهد شد، و باز مغلوب می‌گردند. و آنانی که کفر ورزیدند به سوی دوزخ حشر می‌شوند. ﴿۳۷﴾ (این حشر نمودن کفار برای این است) تا الله پلیدان (کافران) را از پاکان (مؤمنان) جدا سازد و بعضی پلیدان را بر بعضی دیگر قرار دهد، پس آن همه (پلیدان) را توده سازد، باز آن (همه) را در دوزخ بیندازد، این جماعت همان زیانکارانند. ﴿۳۸﴾ به کافران بگو: اگر باز آیند (از کفر شان) آنچه گذشته است برای آن‌ها آمرزیده می‌شود، و اگر باز گردند (به کفر و عداوت مسلمانان)، پس طریقه الله با کفار پیشین گذشته است. ﴿۳۹﴾ و (اگر به عداوت تان باز گشتند پس) با آن‌ها بجنگید تا فتنه (شرک) باقی نماند، و دین، همه برای الله باشد. پس اگر باز آمدند (از کفر)، یقیناً الله به آنچه می‌کنند، بیناست. ﴿۴۰﴾ و اگر روی گشتانند (از ایمان، پس اندوهگین شوید. بلکه) بدانید که الله کارساز شماست، و الله بهترین کارساز و بهترین مددگار است (پس با مشرکان بجنگید).

*وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
 وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَلِالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن
 كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
 يَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ
 أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ
 أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خِلَافَ لَكُمْ فِي الْمِيعَادِ
 وَلَكِن لِّيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَن
 هَلَكَ عَن بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَن حَيَّ عَن بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ
 لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا
 وَلَوْ أَرَادَكَ هُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
 وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ وَعَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ
 يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَقُّتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
 فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً
 فَابْتُئِسُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

﴿۴۱﴾ و بدانید که هرآنچه را (از کافران) به غنیمت گرفتید، پس پنجم حصه آن از الله و پیغمبر و خویشاوندان (پیغمبر) و یتیمان و مسکینان و مسافران (در راه ماندگان) است، اگر به الله و به آنچه بر بنده خود در روز جدایی حق و باطل نازل کردیم ایمان دارید؛ روزی که آن دو گروه (مؤمن و کافر در روز بدر) روبرو شدند. و الله بر هر چیزی قادر است. ﴿۴۲﴾ یادآور شوید وقتی که شما در جانب نزدیکتر بودید، و آنان (دشمنان) در جانب دورتر بودند و قافله (آینده از شام) در پائین تر از شما (در کنار ساحل) قرار داشت. و اگر با یکدیگر وعده (جنگ) می کردید (و ناگهان حکم جنگ صادر نمی شد) البته در وعده مخالفت می کردید، و لیکن (ناگهانی به شما دستور جنگ داده شد) تا الله کاری را که انجام دادنی بود، به انجام برساند، تا کسی که به دلیل واضح هلاک شدنی بود، هلاک شود. و کسی که به دلیل واضح زنده ماندنی بود، زنده بماند. و یقیناً الله شنوای داناست. ﴿۴۳﴾ قابل یادآوری است وقتی که الله (عدد) آن ها را در خوابت به تو کم نشان داد، و اگر آن ها را به تو بسیار نشان می داد، البته سست می شدید و در کار (جنگ با مشرکین) نزاع می کردید، و لیکن الله (شما را از اختلاف و بزدلی) در امان داشت. چون الله از راز سینه ها آگاه است. ﴿۴۴﴾ و چون وقتی که با هم روبرو شدید، الله آن ها را در چشم شما کم نشان می داد، و شما را (نیز) در چشم آن ها کم نشان می داد تا الله کاری را که شدنی بود (غلبه اسلام)، به انجام برساند و تمام کارها به سوی الله بازگردانیده می شود. ﴿۴۵﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، چون با جماعت (کفار در وقت جنگ) روبرو شدید، پس ثابت قدم باشید و الله را بسیار یاد کنید تا (به نصرت و پاداش الهی دست یابید و) رستگار شوید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَأَصِيرُوا إِنَّا اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنٌ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُمْ وَقَالَ لَأَغْلِبَنَّ لَكُمْ يَوْمَ مِنَ
النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتْ الْفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَى عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا
تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ
تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ
وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَلِكَ
بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنْتَ اللَّهُ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾
كَذَابَ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

﴿۴۶﴾ و (دیگر اینکه در اثنای جنگ) الله و رسول او را اطاعت کنید و بایکدیگر اختلاف نکنید که سست و بزدل می شوید و قوت هیبت شما از بین می رود. (بلکه) صبر کنید چونکه (نصرت) الله با صبرکنندگان است. ﴿۴۷﴾ و مانند کسانی نباشید که به تکبر و غرور و برای خودنمایی (به مردم) از دیار خویش بیرون آمدند و (در حالیکه) دیگران را از راه الله باز می داشتند. و الله به هر کاری که می کنند احاطه دارد. ﴿۴۸﴾ و چون شیطان اعمالشان را به آن‌ها زینت داد و گفت: امروز هیچ کس از مردم (مسلمان) بر شما غلبه کننده نیست و یقیناً من پناه دهنده (مددگار) شما. (لیکن) پس چون هر دو گروه (کافر و مسلمان) با هم روبرو شدند، شیطان بر پاشنه‌های خود بازگشت و گفت: البته من از شما بیزارم، چون من چیزی را می‌بینم که شما نمی‌بینید، یقیناً من از الله می‌ترسم. و الله سخت عذاب‌دهنده است. ﴿۴۹﴾ (شیطان اعمالشان را زینت داد آن وقتی که منافقین و آنانی که در دل‌هایشان بیماری (شک) بود، می‌گفتند: این جماعت (مسلمانان) را دین‌شان فریفته است. و (لیکن به گفته‌های آن‌ها پروا نکنید زیرا) هر کس بر الله توکل کند (الله او را کافیست)، چون الله غالب (و) باحکمت است. ﴿۵۰﴾ و اگر می‌دید (تو ای مخاطب، تعجب می‌کردی) وقتی که فرشته‌ها روح کافران را (در بدر) قبض می‌کردند، در حالیکه بر روی‌ها و پشت‌هایشان می‌زدند و (می‌گفتند): عذاب سوزان را بچشید. ﴿۵۱﴾ این (عذاب سوزان) به سبب آن کرداری است که دست‌های شما پیش کرده‌است، و اینکه الله بر بندگان خود ستمگر نیست. ﴿۵۲﴾ مانند عادت فرعونیان و (عادت) آنانی که پیش از آن‌ها بودند که به آیات الله کفر می‌ورزیدند، پس الله آن‌ها را به سبب گناهانشان گرفتار کرد، زیرا الله توانا (و) سخت عذاب‌دهنده است.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعَمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى
 يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَذَّابٌ أَإِلٰه
 فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
 بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَاهُ إِنْ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 ﴿٥٤﴾ الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ
 مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٥﴾ فَمَا تَتَّقُهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ
 مَنْ خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَإِنَّمَا تَخَافَنْ مِنْ قَوْمٍ
 خِيَانَةٍ فَإِنِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ
 ﴿٥٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِلَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
 ﴿٥٨﴾ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
 تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ
 لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ
 فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

﴿۵۳﴾ آن (عذاب سخت) به این سبب بود که الله تبدیل کننده نعمتی نیست که بر قومی بخشیده باشد مگر آن که آنان آنچه را که در دل اراده دارند تبدیل کنند (اراده شکر را به ناشکری، و اراده ایمان را به کفر، و اراده اطاعت را به نافرمانی)، و الله شنوای دانا است. ﴿۵۴﴾ (باز به تاکید گفته می شود که) مانند عادت فرعونیان و (عادت) آنانی که پیش از آنها بودند که آیات (دلائل) پروردگار خود را دروغ شمردند، پس آنها را به سبب گناهانشان هلاک کردیم و فرعونیان را غرق نمودیم (چون که) همه آنها ظالم بودند. ﴿۵۵﴾ یقیناً بدترین روندگان (جانوران روی زمین) نزد الله کسانی اند که کفر ورزیدند، پس ایمان نمی آرند. ﴿۵۶﴾ همان کسانی که از آنها عهد گرفتی باز عهد خود را در هر بار می شکنند و از (الله و عهدشکنی خویش) نمی ترسند. ﴿۵۷﴾ پس اگر آنها را در میدان جنگ بیابی، پس به سبب (قتل) آنها، کسانی را که پشتیبان آنان هستند، متفرق ساز (و بترسان)؛ تا عبرت گیرند. ﴿۵۸﴾ و اگر از قومی بیم خیانت (عهدشکنی) داری پس به طرف آنها عهدشان را (علناً و) به طور برابر ببنداز (شما و آنها برابر بدانید که عهد شکسته است)، زیرا الله خیانت کاران را دوست ندارد. ﴿۵۹﴾ و کفار گمان نبرند که (از عذاب الهی) سبقت کرده اند (و جان به سلامت برده اند)، چون آنها (الله را) عاجز کرده نمی توانند. ﴿۶۰﴾ و (ای مسلمانان!) برای مقابله با کفار هر چه در توان دارید از انواع قوت، آماده سازید و (خصوصاً) از اسب های مهیا شده، تا با آن دشمن الله و دشمن خودتان را بترسانید. و (نیز) دشمنان دیگر غیر از آنها (مشرکین) را که شما آنها را نمی شناسید (و) الله آنها را می شناسد، و هر چیزی که در راه الله (برای آمادگی جهاد) اتفاق می کنید، اجر آن به شما کاملاً داده خواهد شد، و به شما ظلم نمی شود. ﴿۶۱﴾ و اگر کفار به صلح مائل و (آماده) شدند، پس تو نیز به آن میل کن (آماده شو)، و (لیکن) بر الله توکل کن، چون الله شنوای داناست.

وَأِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ
 بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَاللَّهُ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا لَفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ
 اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
 يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ أَلَمْ تَرَ خَفَفَ
 اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
 صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا
 أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
 أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ
 الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْ لَا كَتَبَ
 مِنَ اللَّهِ سَبَقٌ لِّمَسْئِكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا
 مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

﴿۶۲﴾ و اگر کفار بخواهند که (به بهانه صلح) تو را فریب دهند (پروا مکن)، زیرا الله تو را بس است. همان (الله) بود که تو را به کمک خود و مؤمنان قوت داد. ﴿۶۳﴾ و هم اوست که در بین دل‌هایشان (مسلمانان) الفت و محبت ایجاد کرد، اگر همه اموال روی زمین را انفاق می‌کردی نمی‌توانستی در بین دل‌های آن‌ها الفت برقرار کنی، و لیکن الله در میان آن‌ها الفت انداخت، یقیناً او غالب باحکمت است. ﴿۶۴﴾ ای پیغمبر! الله و مؤمنان پیرو تو؛ تو را کافی است. ﴿۶۵﴾ ای پیغمبر! مؤمنان را بر قتال (کفار و جهاد در راه الله) ترغیب کن، اگر از شما بیست نفر صابر باشد، بر دو صد تن (کفار) غالب می‌آیند، و اگر از شما صد نفر باشد، بر هزار تن از کافران، غالب می‌شوند. زیرا کفار قومی اند، نادان. ﴿۶۶﴾ اکنون الله بر شما تخفیف نمود، چون دانست که در شما (به علت کثرت دشمن) ضعف است، پس اگر از شما صد نفر صابر باشد بر دو صد کافر غالب می‌آیند، و اگر از شما هزار نفر باشد (پس) بر دو هزار غالب می‌آیند، به اذن الله. و (نصرت) الله با صابران است. ﴿۶۷﴾ برای هیچ پیغمبری سزاوار نیست و (نبوده) که او را اسیرهایی باشد تا در زمین قتل کند، (به وسیله شکست دشمن) شما متاع (عارضی) دنیا را می‌خواهید و الله (برای شما ثواب) آخرت را می‌خواهد، و الله غالب باحکمت است. ﴿۶۸﴾ اگر حکم پیشین (نوشته شده) الله نبود، البته به شما در مقابل فدیة ای که گرفتید، عذاب بزرگ می‌رسید. ﴿۶۹﴾ پس (بگذارید فدیة را و) از آنچه به غنیمت گرفته‌اید، حلال و پاکیزه بخورید، و از الله بترسید، همانا الله بسیار آمرزگار (و مهربان) است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ
 فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ
 وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٥﴾ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ
 مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُمْ وَأَبَاؤَهُمْ وَأَنفُسُهُمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَالُكُمْ مِنْ وَلِيَّتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا
 وَإِنْ أَصْنَصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النُّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِثْقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي
 الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ
 حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٩﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ
 وَهَاجَرُوا وَجْهَهُمْ وَأَمْعَهُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
 بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٨٠﴾

﴿۷۰﴾ ای پیغمبر! به اسیرانی که در زیر دست شما اند بگو: اگر الله در دلهای شما نیکی را معلوم کند البته به شما بهتر از آن فدیة ای که از شما گرفته شده می دهد، و شما را می آموزد و الله بسیار آمرزگار (و) مهربان است. ﴿۷۱﴾ و اگر بخواهند با تو خیانت کنند، پس (تعجب مکن که) البته پیش از این نیز به الله خیانت کرده بودند، پس الله تو را (به خاطر انتقام گرفتن) بر آنها مسلط گردانید، و الله دانای حکیم است. ﴿۷۲﴾ یقیناً آنانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و با مالها و جانهای خود در راه الله جهاد کردند، و آنانی که (مهاجرین را) جای دادند و مدد کردند، این جماعت دوستان و خیرخواه یکدیگرند. و آنانی که ایمان آوردند و (لیکن) هجرت نکرده اند، شما را از دوستی آنها هیچ سهمی نیست، تا آن که هجرت کنند (از مکه به مدینه). و اگر (همین مسلمانان غیر مهاجر) در کارهای دین از شما مدد طلب کنند، پس بر شماست مدد کردن آنها، مگر اینکه علیه قومی که میان شما و آنها عهد و پیمان است، و الله به آن چه می کنید بیناست. ﴿۷۳﴾ و آنانی که کفر ورزیدند، دوستان یکدیگرند، (و) اگر شما این دستور را عملی نکنید (و با کفار قطع رابطه نکنید) در زمین فتنه و فساد بزرگی برپا خواهد شد. ﴿۷۴﴾ و آنانی که ایمان آورده اند و هجرت کرده اند و در راه الله جهاد کرده اند، و آنان که جای دادند (مهاجرین را) و مدد کردند. همین جماعت در حقیقت مؤمنان کامل اند (که) برایشان آموزش و روزی عزت مندانه است. ﴿۷۵﴾ و آنانی که ایمان آوردند بعد از (نزول این آیت) و هجرت کردند و همراهی شما جهاد کردند، پس این جماعت نیز از جمله شما اند، و صاحبان قرابت، بعضی آنها به بعضی نزدیکتراند (در استحقاق میراث نسبت سایر مؤمنان) در کتاب الله. یقیناً الله به هر چیزی داناست.

سُورَةُ التَّوْبَةِ

مَقَرَّد
الْحَزْنِ
١٩

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ۝
فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي
اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ۝ وَأَذِّنْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
۝ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا شَيْئًا
وَلَمْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ أَحْدَاثًا قَاتِلُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝ فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ
فَأَقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُواهُمْ وَأَحْصُرُواهُمْ
وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَإِنْ أَحَدٌ
مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ
اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ۝

سورة توبه

در مدینه نازل شده و یکصد و بیست و نه آیت است

﴿۱﴾ (این) ابراز بیزاری است از طرف الله و رسول او نسبت به آن مشرکانی که با آنها عهد کرده‌اید. ﴿۲﴾ (به ایشان بگو:) پس در زمین (حدود مسلمانان) تا چهار ماه (از سؤال تا آخر ماه محرم) بگردید و بدانید که شما الله را عاجز کرده نمی‌توانید (از عقوبت مجرمان)، و اینکه الله رسواکننده کافران است. ﴿۳﴾ و اعلان است از طرف الله و رسول او برای مردم (جهان) در روز حج اکبر (حج فرضی) به اینکه الله از مشرکین بیزار است و رسول او (نیز از آنها بیزار است)، پس اگر توبه کنید (از شرک) پس آن برای شما خیر است، و اگر روی بگردانید (و بر شرک باقی بمانید)، پس بدانید که شما الله را عاجز کرده نمی‌توانید، و کافران را به عذاب دردناک مژده بده. ﴿۴﴾ مگر آن مشرکانی که با آنها عهد بسته‌اید و باز از آن (تعهدات خود) چیزی را نسبت به شما کم (نقض) نکردند، و هیچ کس را علیه شما مدد نکردند، پس عهد آنان را تا پایان مدت مقرر شان تمام کنید. چون الله متقیان را دوست دارد. ﴿۵﴾ پس چون ماه‌های حرام (یعنی مهلت مشرکان) به پایان رسد، پس آن مشرکان را در هر جایی یافتید بکشید، و آنها را (اسیر) بگیرید و آنها را (از داخل شدن در حدود حرم) منع کنید و برای منع آنها در هر کمین‌گاهی بنشینید، پس اگر (از شرک) توبه کنند و نماز را برپا کنند و زکات بدهند، پس راه را بر آنها باز کنید، (و آنها را از مسجدالحرام و حدود حرم منع نکنید). چون الله آمرزگار (و) مهربان است. ﴿۶﴾ و اگر یکی از مشرکان از تو امان (پناه) خواست، پس او را امان ده تا کلام الله را بشنود، باز او را در جای امنش برسان، این (فرمان) امان‌دادن به سبب آنست که آنها قوم نادان‌اند (تا چیزی از دین ما را بدانند).

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
 إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَمُوا
 لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾
 كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُ عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
 ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
 فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن
 سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ
 فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِنْ
 تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
 الدِّينِ وَنَفَصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِنْ
 نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
 فَقَتَلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
 يَنْتَهُوْنَ ﴿١٢﴾ أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ
 وَهَمُّوْا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
 أَتَخْشَوْنَ اللَّهَ فَأَلْحَقُ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿۷﴾ (بعد از عهدشکنی خود آن‌ها) چگونه برای مشرکین نزد الله و رسول او عهدهی بماند؟ به جز آنانی که با آن‌ها کنار مسجد الحرام عهد بسته بودید، پس تا وقتی که با شما (بر عهد و پیمان شان) وفادار باشند، شما نیز به عهد تان با آنان وفادار باشید. بی گمان الله پرهیزگاران را دوست دارد. ﴿۸﴾ چگونه (عهد و پیمانی داشته باشند) در حالیکه اگر بر شما غالب شوند، درباره شما حق قرابت و عهد را مراعات نمی‌کنند. (بلکه) شما را با زبان شان راضی می‌سازند، و (از دوستی شما) دل‌های آن‌ها ابا می‌ورزد، و بیشترین آن‌ها فاسق (نافرمان و عهدشکن) اند. ﴿۹﴾ آیات الله را به بهای ناچیزی فروختند و (مردم را) از راه او بازداشتند (و خود شان نیز از آن اعراض کردند) و یقیناً بد است آنچه می‌کنند. ﴿۱۰﴾ درباره هیچ مؤمنی حق قرابت و عهد را رعایت نمی‌کنند، و این جماعت تجاوزکاران‌اند. ﴿۱۱﴾ پس اگر توبه کردند (از شرک) و نماز را برپا داشتند و زکات را دادند، پس آن‌ها برادران شما در دین هستند، ما آیات خود را برای مردمی که می‌دانند، به تفصیل بیان می‌کنیم. ﴿۱۲﴾ ولی اگر (مشرکین) قسم‌های خود را بعد از عهدخویش (با شما) شکستند، و به دین تان (دین اسلام) طعنه زدند، پس با پیشوایان کفر بجنگید، چرا که قسم‌های آن‌ها قابل اعتبار نیست، تا (از عهدشکنی خود) دست بردارند. ﴿۱۳﴾ چرا نمی‌جنگید با قومی که قسم‌های خود را شکستند، و به بیرون کردن پیغمبر (از مدینه نیز) عزم کردند، و آن‌ها (جنگ و عهدشکنی را) برای بار اول آغاز نمودند؟ آیا از آن‌ها می‌ترسید؟ پس الله سزاوارتر به آن است که از او بترسید، اگر مؤمن هستید.

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيُنْصِرْكُمْ
 عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيَذْهَبُ غِيْظُ
 قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾
 أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
 وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَاةً
 وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ
 اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ
 اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
 الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ
 الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ * أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
 ﴿١٩﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۱۴﴾ با آنان (کفار عهدشکن) بجنگید الله آن‌ها را به دست شما عذاب می‌دهد، و رسوایشان می‌سازد، و شما را بر آن‌ها پیروز می‌گرداند، و سینه‌های مؤمنان را شفا می‌بخشد. ﴿۱۵﴾ و خشم دل‌های مؤمنان را می‌برد. و الله توبه هرکس را که بخواهد می‌پذیرد، و الله دانای باحکمت است. ﴿۱۶﴾ آیا گمان کرده اید که (بدون امتحان) گذاشته می‌شوید، در حالیکه تا هنوز الله (اخلاص) آنانی از شما را که جهاد کرده‌اند، معلوم (ظاهر) نکرده است. و (نیز) کسانی را که غیر از الله و رسول او و مسلمانان دوست پنهانی (همراز) نگرفته‌اند (معلوم نکرده است). و الله به آنچه شما می‌کنید باخبر است. ﴿۱۷﴾ برای مشرکان روا نیست که مساجد الله را آباد کنند، در حالیکه بر کفر خود گواهی می‌دهند. این گروه کسانی اند که نیکی‌هایشان برباد شده و آن‌ها در دوزخ برای همیشه اند. ﴿۱۸﴾ مساجد الله را تنها کسانی آباد می‌کنند که به الله و روز آخرت (قیامت) ایمان داشته و نماز را برپا کنند و زکات دهند و به جز الله از کسی نمی‌ترسند. پس امید است که این جماعت از راه‌یافتگان باشند. ﴿۱۹﴾ آیا (شما مشرکان) تنها آب‌دادن حاجیان و آبادنمودن مسجد الحرام را مانند عمل کسی قرار داده‌اید که به الله و روز آخرت ایمان آورده و در راه الله جهاد کرده است؟ این دو عمل نزد الله برابر نیستند و الله قوم ظالم را هدایت نمی‌کند. ﴿۲۰﴾ (بلکه) آنانی که ایمان آورده و هجرت کرده‌اند و در راه الله با مالها و جانهای شان جهاد کرده‌اند، نزد الله مقام والاتر دارند، و این جماعت رستگاران اند.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿١١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءِآبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا إِلَّكَ فَرَّ عَلَى الْإِيمَانِ
وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣﴾ قُلْ إِن
كَانَ ءِآبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرٍ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ
اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ
كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمْ
الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ
سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا
لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٦﴾

﴿۲۱﴾ پروردگارشان آنها را به رحمتی از طرف خود و خشنودی و به باغ‌های که در آنها نعمت‌های دائمی دارند، مژده می‌دهد. ﴿۲۲﴾ همیشه اند در آن باغ‌ها تا ابد، یقیناً نزد الله (برای نیکان) ثواب عظیم است. ﴿۲۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر پدران و برادران شما کفر را بر ایمان ترجیح دادند، پس آنها را به دوستی نگیرید، و هرکسی که از شما با آنان (با پدران و برادران کافر خود) دوستی کند، پس آنان همان ظالمان‌اند. ﴿۲۴﴾ بگو: اگر پدران تان و پسران تان و برادران تان و زن‌هایتان و خویشاوندانتان، و مال‌های که کسب کرده‌اید و تجارتی که از بی‌رواجی (و بی‌بازاری) آن می‌ترسید و عمارت‌های که آنرا می‌پسندید، نزد شما از الله و رسول او و از جهاد در راه الله محبوب تر است، پس انتظار کنید تا آن که الله حکمش (عقوبتش) را بیاورد. و الله مردم فاسق را هدایت نمی‌کند. ﴿۲۵﴾ البته الله شما را در مواضع بسیاری مدد کرد و (خصوصاً) در روز (جنگ) حنین، وقتی که بسیاری تعداد تان شما را فریفته ساخته بود (لیکن) آن بسیاری تعداد چیزی را از شما دفع نکرد (بلکه) زمین با وجود فراخی آن بر شما تنگ گردید، باز در حالیکه پشت به دشمن گردانیده بودید، پا به فرار نهادید. ﴿۲۶﴾ و باز الله آرامش و اطمینان خود را بر رسولش و مؤمنان نازل کرد و (از آسمان) لشکرهای را فرستاد که شما نمی‌دیدید و کافران را عذاب داد. و این است سزای کافران.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
 نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا
 وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَتَلُوا الَّذِينَ
 لَا يَأْمَنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
 وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرُ ابْنُ اللَّهِ
 وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
 بِأَفْوَاهِهِمْ يُضِلُّونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ
 وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ
 مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

﴿۲۷﴾ باز الله بعد از این، توبه هر کس را که بخواهد قبول می کند و الله آمرزگار (و) مهربان است. ﴿۲۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! جز این نیست که مشرک ها پلیداند، پس نباید به مسجدالحرام نزدیک شوند بعد از این سال شان، و اگر از فقر (به سبب نآمدن مشرکان) بترسید، پس الله به زودی شما را از فضل خود غنی می سازد، اگر بخواهد. چون الله دانای باحکمت است. ﴿۲۹﴾ (ای مسلمانان!) با آنانی (از اهل کتاب) بجنگید که به الله و روز آخرت ایمان نمی آورند، و چیزی را که الله و رسول او حرام قرار داده اند، حرام نمی دانند و از دین حق اطاعت نمی کنند، حال آنکه از کسانی اند که به آن ها کتاب آسمانی داده شده است، (پس بجنگید با آن ها) تا آن که (ایمان آورند یا) جزیه را به دست خود با کمال حقارت بدهند. ﴿۳۰﴾ (از دلایل ایمان نیاوردن شان این است که) یهودی ها گفتند: عزیر پسر الله است. و نصارا گفتند: مسیح (عیسی بن مریم) پسر الله است. این است سخن آن ها (که) در دهانهایشان (وجود دارد) به سخن آنانی که از پیش کفر ورزیده بودند مشابعت دارد. الله آن ها را هلاک کند (پس) چگونه (با وجود دلایل واضح) بازگردانیده می شوند؟ ﴿۳۱﴾ (سبب گمراهی شان این بود که) علماء و گوشه نشینان (پیران) خود را به جای الله معبودهای خود گردانیدند، و مسیح پسر مریم را (نیز) معبود خود قرار دادند. حال آنکه امر نشده بودند مگر این که معبود یگانه را عبادت کنند که هیچ معبودی برحق غیر از او نیست. و پاک است او از آنچه با او شریک می سازند.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ
رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينٍ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ * يَتَأَيَّاهُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِنْ كَثُرَ مِنْ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
يَكْزُرُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا
فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُتُكُوى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْزُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

﴿۳۲﴾ می‌خواهند نور الله (چراغ توحید) را با دهانهایشان (با سخن‌های دور از حقیقت) خاموش کنند و الله ابا می‌ورزد مگر اینکه نورش را کامل کند، اگرچه کافران دوست نداشته باشند. ﴿۳۳﴾ او (الله) همان ذاتیست که پیغمبر خود را با (اصول) هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر تمامی ادیانِ عالم غالب سازد، اگرچه مشرکان خوش نداشته باشند. ﴿۳۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، البته بسیاری از علمای (یهود) و گوشه‌نشینان (نصارا) مال‌های مردم را به ناحق می‌خورند، و مردم را از راه (و دین) الله منع می‌کنند. و آنانی که طلا و نقره (مال دنیا) را ذخیره می‌کنند و آن را در راه الله انفاق نمی‌کنند، پس آن‌ها را به عذاب دردناک مژده بده. ﴿۳۵﴾ روزی که آن گنجینه‌ها (طلا و نقره) در آتش دوزخ گداخته شود، پس به وسیله آن پیشانی و پهلوی پشت‌های آن‌ها داغ کرده شود (و گفته شود که) این است آنچه برای خود ذخیره کرده بودید، پس آنچه را ذخیره می‌کردید، بجشید. ﴿۳۶﴾ یقیناً شمار ماه‌ها نزد الله در کتابش از روزی که آسمان‌ها و زمین را آفریده است، دوازده ماه است، از آنجمله چهار ماه حرام (قابل احترام و بزرگداشت) است. دین راست و درست همین است، پس در آنها (چهار ماه حرام؛ به وسیله جنگ) به خویش ظلم مکنید. و با مشرکان بجنگید، قسمی که آن‌ها همه (به همکاری یکدیگر) باشما می‌جنگند، و بدانید که الله باپرهیزگاران است.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُحْلُونَهُ عَامًا وَيُخَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤْطِئُوا
 عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحْلُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ
 سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
 ٢٧ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ
 أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتَاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَنْ رَضِيتُمْ
 بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ٢٨ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ
 عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَنْصُرُوهُ
 شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٢٩ إِلَّا تَنْصُرُوهُ
 فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذَا أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ
 إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ
 مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِمُجَنَّدٍ
 لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى
 وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٣٠

﴿۳۷﴾ جز این نیست که تأخیر نمودن ماهای حرام و بی‌جا کردن آن، فزونی در کفر است که کافران به سبب آن گمراه ساخته می‌شوند، چون که (جنگ در) آن را، یک سال حلال می‌شمارند، و یک سال دیگر آن را حرام قرار می‌دهند، تا شماره ماههای که الله (جنگ را در آن) حرام قرار داده است موافق سازند، پس (در نتیجه) چیزی را که الله حرام گردانیده است، بر خود حلال گردانند. (در حقیقت) اعمال بدشان برای آن‌ها مزین شده است. و الله قوم کافر را هدایت نمی‌کند. ﴿۳۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، شما را چه شده است که چون به شما گفته می‌شود در راه الله بیرون شوید، گران شده به زمین میل می‌کنید (تنبلی می‌کنید)؟ آیا به جای آخرت به زندگی دنیا راضی شده‌اید؟ پس متاع زندگی دنیا در برابر آخرت، اندکی بیش نیست. ﴿۳۹﴾ اگر بیرون نشوید (در راه الله) شما را عذاب دردناک می‌دهد، و به جای شما قوم دیگری را می‌آورد، و به او هیچ ضرری رسانده نمی‌توانید، و الله بر هر چیز قادر است. ﴿۴۰﴾ اگر او (پیغمبر) را یاری نکنید (هیچ پروایی نیست) چون او را الله یاری کرد، آن وقتی که او را کافران (از مکه) بیرون کردند در حالیکه او دوم آن دو تن بود، وقتی که هردو در غار بودند (بلکه) وقتی که به هم صحبت خود (ابوبکر صدیق) می‌گفت: غمگین مشو، چون الله با ماست، پس الله آرامش و اطمینان خود را بر پیغمبر نازل کرد و او را به لشکری که آنها را ندیدید کمک کرد، و کلمه کافران را پست گردانید و کلمه الله بلند است، و الله غالب (و) باحکمت است.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
 ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ
 وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
 لَوِ اسْتَطَعْنَا الْخُرُوجَ مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ
 حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ
 ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَغْنِيكَ الَّذِينَ يُولُومُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ
 يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾
 إِنَّمَا يَسْتَغْنِيكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ
 أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ
 فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِكمْ
 مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُضَاعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
 الْفِتْنَةَ وَفِكمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

﴿۴۱﴾ بیرون شوید (برای جهاد) در حالت سبکی و گرانی تان (بانشاط و بی نشاط)، و با مالها و جانهای خود در راه الله جهاد کنید، این برای شما خیر است، اگر بدانید. ﴿۴۲﴾ اگر منفعتی نزدیک و سفری آسان بود، حتما از تو پیروی می کردند، ولی مسافت طولانی راه برای آنان دشوار است. به الله سوگند می خورند که اگر می توانستیم با شما بیرون می شدیم، خود را هلاک می کنند و الله می داند که آنها دروغگو اند. ﴿۴۳﴾ (اگرچه) الله تو را معاف کرده است. (لیکن) چرا پیش از آنکه راستگویان بر تو معلوم گردند و دروغگویان را بشناسی، به آنها اجازه (نشست از جهاد) دادی؟ ﴿۴۴﴾ آنانی که به الله و روز آخرت ایمان دارند، درباره اینکه با مالها و جانهای خود جهاد کنند، از تو اجازه نمی طلبند. و الله به احوال (همچون) پرهیزگاران داناست. ﴿۴۵﴾ تنها آنانی از تو اجازه می خواهند (تا به جهاد نروند) که (از زیر دل) به الله و روز آخرت ایمان ندارند، و دل های شان از شک پر شده است، لذا آنها در شک خود (مبتلا بوده) سرگردان اند. ﴿۴۶﴾ و اگر آنها (منافقان) به راستی اراده بیرون شدن (برای جهاد) داشتند البته برای آن سامان و وسایل جنگ را آماده می کردند، و لیکن الله روان شدن آنها را (به جهاد) خوش نداشت پس آنان را از حرکت (باشما) منصرف گردانید و (گویا به آنها) گفته شد: بنشینید (در خانه های تان) با نشستگان (ضعیفان و اطفال). ﴿۴۷﴾ (الله آنها را از بیرون رفتن با شما منع کرد که) اگر آنان با شما بیرون می آمدند چیزی جز فساد (و اختلاف) به شما نمی افزودند، و البته با سرعت در میان شما به فسادانگیزی می پرداختند و در حق شما فتنه جویی می کردند، در حالیکه در میان شما کسانی هستند که سخن آنها را می شنوند. و الله به احوال ظالمان داناست.

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى
جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْهُمْ
مَنْ يَقُولُ أَسْأَلُ اللَّهَ عَذَابَ عَظِيمٍ ﴿٤٩﴾ وَلَا تَقْتَتِي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ إِنْ تُصِيبَكَ
حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ
أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ
لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا
إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ أَوْ بَأْيُدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُّتَرَبِّصُونَ ﴿٥٣﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يَتَقَبَّلَ
مِنْكُمْ إِنَّا نَكُفِّرُ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ وَمَا
مَنْعَهُمْ أَنْ تَقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿٥٥﴾

﴿۴۸﴾ (دلیل فساد طلبی‌شان این است که) البته پیش از این فتنه را (در غزوۀ تبوک نیز) طلب کرده بودند و بر ضد تو نیرنگ‌ها و چاره‌اندیشی‌ها کردند، تا آن که حق (غلبهٔ مسلمانان) آمد و امر (دین) الله آشکار شد، در حالیکه (منافقین) آن را خوش نداشتند. ﴿۴۹﴾ و از آنها (منافقین) کسی هست که می‌گوید: (به پیغمبر) مرا اجازه ده (به تخلف از جهاد) و مرا در فتنه مینداز، آگاه باش که همین اکنون در فتنه افتیده‌اند و یقیناً دوزخ احاطه‌کنندهٔ کافران است. ﴿۵۰﴾ اگر به تو خیری برسد آن‌ها را می‌رنجانند، و اگر به تو مصیبتی برسد، می‌گویند: البته ما از پیش احتیاط خود را گرفتیم و (از نزد تو) شادمان برمی‌گردند. ﴿۵۱﴾ بگو: هرگز به ما نمی‌رسد مگر آنچه الله برای ما نوشته است، او کارساز ماست، و باید که مؤمنان به الله توکل کنند. ﴿۵۲﴾ بگو: آیا دربارهٔ ما جز یکی از این دو خوبی را انتظار دارید (پیروزی یا شهادت را)؟ و ما در بارهٔ شما انتظار می‌کشیم که الله از نزد خود با دستان ما به شما عذابی برساند. پس انتظار بکشید و ما هم با شما در انتظاریم. ﴿۵۳﴾ بگو: شما (منافقان) چه با خوشی (مال تان را در جهاد) انفاق کنید یا به کراهت، (در هردو صورت) هرگز از شما پذیرفته نمی‌شود، زیرا شما قوم فاسق بودید. ﴿۵۴﴾ و هیچ چیز مانع پذیرفته شدن انفاقهای شان نشد جز اینکه (در دل) به الله و رسول او کافر شده‌اند، و به نماز نمی‌آیند مگر در حال کسالت و انفاق نمی‌کنند (مال خود را) مگر با کراهت.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
 بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
 ﴿٥٥﴾ وَيَخْلَفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَئِنْ هُمْ
 قَوْمٌ يَفْقَهُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مَدْخَلًا
 لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي
 الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
 هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
 وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
 إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ * إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ
 وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
 وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً
 مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ
 بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
 مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

﴿۵۵﴾ پس مالها و اولاد آنها تو را در تعجب نه اندازد، چون الله می خواهد آنها را به وسیله اینها (مال و اولاد) در زندگی دنیا عذاب دهد، و جانشان در حالی بیرون آید که کافر باشند. ﴿۵۶﴾ به الله قسم می خورند که آنها از شما (مسلمانان) اند، و حال آنکه از شما نیستند، و لیکن آنها قومی هستند که می ترسند (و تقیه می کنند). ﴿۵۷﴾ اگر پناهگاهی بیابند، یا غارهایی، یا سوراخی را، البته با سرعت به طرف آن روی می آورند (تا از شما مخفی شوند). ﴿۵۸﴾ و بعضی از آنها (منافقین) درباره (تقسیم) صدقات بر تو عیب و ایراد می گیرند، پس اگر به آنها از آن داده شود، راضی می شوند، و اگر از آن داده نشوند، ناگهان ناراض (و خشمگین) می شوند. ﴿۵۹﴾ و اگر آنها به آنچه که الله و رسول او به آنها داده اند راضی می شدند، و می گفتند: الله ما را بس است، به زودی الله از فضلش و رسول او به ما می دهند، البته ما به سوی الله مشتاق و راغیبیم (این برای شان بهتر بود). ﴿۶۰﴾ صدقه ها تنها برای فقیران و مسکین ها و وظیفه داران (و کارکنان) جمع آوری صدقات و برای آنانی که دل هایشان به طرف اسلام رغبت داده می شود و در راه آزادی بردگان (از غلامی) و دینداران و در راه الله (مجاهدان) و برای مسافران (بازماندگان در سفر) اختصاص دارد، فریضه ای از طرف الله است. و الله دانا و باحکمت است. ﴿۶۱﴾ و از منافقان کسانی اند که پیغمبر را آزار می دهند و می گویند: او سراپا گوش (خوش باور) است. بگو: گوش خیری برای شماست (زیرا از شما درمی گذرد، و چونکه) به الله ایمان دارد و (سخن) مؤمنان را تصدیق می کند و برای آنانی از شما که ایمان آورده اند، رحمتی است. و آنانی که رسول الله را می آزارند، عذاب دردناک در پیش دارند.

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
 أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ وَمَنْ
 يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
 ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ
 تُنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا
 إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
 لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
 وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
 بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً
 بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
 بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
 عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
 إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
 حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

﴿۶۲﴾ (آن منافقان) در نزد شما به الله قسم می‌خورند تا شما را راضی کنند، حال آنکه الله و رسول او سزاوارترند که راضی شان کنند، اگر مؤمن هستند. ﴿۶۳﴾ آیا (منافقان) ندانستند که هرکس با الله و رسول او مخالفت کند بی گمان برای او آتش دوزخ است که همیشه در آن می ماند، و این رسوایی بزرگ است. ﴿۶۴﴾ منافقان (با اظهار ترس تمسخر آمیز) از آن می ترسند که سوره ای درباره آنان نازل شود که از آنچه در دل‌هایشان است آگاه سازد، بگو: مسخره کنید، یقیناً الله آنچه را که از آن می ترسید، آشکار می سازد. ﴿۶۵﴾ و اگر از آن‌ها بپرسی (چرا مسلمانان را مورد تمسخر قرار می دهید؟) البته می گویند: ما شوخی و بازی می کردیم، بگو: آیا به الله و آیات او و رسولش تمسخر می کردید؟ ﴿۶۶﴾ (اکنون) عذر پیش نکنید، چون شما بعد از (اظهار) ایمان تان کافر شده اید، اگر گروهی از شما را عفو کنیم، گروهی دیگر را به سبب آنکه (توبه نکردند و) گناهکار بودند، عذاب می دهیم. ﴿۶۷﴾ مردان و زنان منافق (در نفاق و بی دینی مانند) یکدیگراند (که) به گناه امر و از نیکی نهی می کنند و دست‌های خود را (از انفاق کردن در راه الله) می بندند. الله را فراموش کردند، پس الله نیز آن‌ها را (از رحمت خود) فراموش (محروم) کرد، واقعا که منافقان فاسق و نافرمان‌اند. ﴿۶۸﴾ (لذا) الله برای مردان و زنان منافق و کافران، دوزخ را وعده داده است که در آن همیشه اند، همان (دوزخ) برایشان کافی است. الله آن‌ها را از رحمت خود دور نموده است، و برای آن‌ها عذاب همیشگی است.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَكَثْرَ أَمْوَالًا
 وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ
 كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ
 كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ
 نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
 إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
 أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
 أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
 وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

﴿۶۹﴾ مانند (کفر و نفاق) آنانی که پیش از شما بودند (در حالی که) از شما قوی‌تر و ثروتمندتر و دارای اولاد بیشتر بودند، پس از حصه خویش (چند روز) نفع بردند، و شما هم از حصه خود نفع بردید، قسمی که آنانی که پیش از شما بودند از حصه خود نفع بردند، و شما (در لذتهای دنیا و تکذیب ما) فرو رفتید طوریکه (مردمان سابق) فرو رفتند، این گروه اعمال‌شان در دنیا و آخرت برباد شد، و این گروه زیانکارانند. ﴿۷۰﴾ آیا به آن‌ها (مشرکین و منافقین) خبر آنانی که پیش از ایشان بودند نیامده است؟ (یعنی) قوم نوح و قوم عاد و قوم ثمود و قوم ابراهیم و باشندگان مدین و قریه‌های زیر و زبر شده که پیغمبران‌شان دلائل واضح و روشن برایشان آوردند (لیکن کفر ورزیدند و به سبب آن بر ایشان عذاب آمد) پس الله هرگز به آن‌ها ظلم نکرده بود، ولی آن‌ها بر خود ظلم می‌کردند. ﴿۷۱﴾ مردان و زنان مؤمن دوستان یکدیگرند (که) به نیکی امر می‌کنند و از بدی منع می‌کنند، و نماز را برپا می‌کنند و زکات را می‌پردازند، و الله و رسول او را اطاعت می‌کنند، این گروه؛ الله آن‌ها را بزودی مورد رحمت خویش قرار خواهد داد، چون الله غالب (و) باحکمت است. ﴿۷۲﴾ الله به مردان و زنان مؤمن باغ‌های را وعده کرده است که از زیر (درختان و قصرهای) آن نه‌های جاری است، در آن همیشه اند، و (نیز) قصرهای پاکیزه در بهشت‌های دائمی (وعده کرده است)، و خوشنودی الله از همه چیز بزرگ‌تر است. (در حقیقت) این است کامیابی بزرگ.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جِهْدَ الْكُفَّارِ وَالْمُنَافِقِينَ وَأَغْلَظَ عَلَيْهِمْ
وَمَا أَوْلَاهُمْ جَهَنَّمُ وَيُشَسِّ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا
وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ
يُمَارِمُونَ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمْ
اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ * وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لِنِ ءَاتِنَا
مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ
﴿٧٥﴾ فَلَمَّ آءَاتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ
بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾
أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سَرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

﴿۷۳﴾ ای پیغمبر! با کفار و منافقین جهاد کن و بر آنها شدت کن (این عذاب دنیا است و در آخرت) جایگاهشان دوزخ است، و چه بد جایگاهی است (دوزخ). ﴿۷۴﴾ (منافقان) به الله قسم می‌خورند که (سخن کفر) نگفته‌اند، (درحالی‌که) بدون شک سخن کفر را گفتند، و پس از (اظهار) اسلامشان کافر گشته‌اند و عزم انجام کاری را نمودند که آنرا حاصل کرده نمی‌توانند، و به اعتراض نپرداختند مگر به سبب آن که الله آنان را از فضل خود توانگر ساخت و پیغمبرش. پس اگر (از نفاق) توبه کنند برایشان بهتر است، و اگر روی بگردانند الله در دنیا و آخرت آنان را به عذابی دردناک مبتلا می‌کند و آنان در روی زمین هیچ کارساز و مددکاری نخواهند داشت. ﴿۷۵﴾ و از آنان (منافقین) کسانی هستند که با الله عهد کردند که اگر از فضل خود به ما (مال و ثروت) دهد، حتما صدقه می‌دهیم و از نیکان خواهیم شد. ﴿۷۶﴾ پس چون (الله) از فضل خود به آنها داد، به آن بخل ورزیدند و اعراض‌کنان برگشتند. ﴿۷۷﴾ پس در عقب عهدشکنی‌شان (و به سزای آن، الله) نفاق را در دل‌هایشان باقی گذاشت تا روزی که با او ملاقات کنند، به سبب اینکه در چیزی که با او وعده کرده بودند وعده‌خلافی کردند و به سبب اینکه دروغ می‌گفتند. ﴿۷۸﴾ آیا ندانستند که الله رازهای پوشیده و سخن‌های پنهانی آنها را می‌داند، و اینکه الله دانای غیبه‌هاست. ﴿۷۹﴾ کسانی که از مؤمنان داوطلب در صدقات عیبجویی می‌کنند، و از مردمانی که جز به اندازه توان‌شان چیزی (برای انفاق در راه الله) نمی‌یابند، عیبجویی می‌کنند و آنان را مسخره می‌کنند، الله ایشان را مورد تمسخر قرار می‌دهد و آنها عذاب دردناک دارند.

أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
 فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
 خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُجَهْمُ أَشَدُّ حَرًّا
 لَوْ كُنَّا نُؤَيِّقُهُمْ ﴿٨١﴾ فَلَيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلَيَسْكَوُنَّ أَكْثَرُ أَجْزَاءِ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ
 مِنْهُمْ فَاسْتَعِذْ نُوْكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ
 تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا
 مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
 عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ
 ﴿٨٤﴾ وَلَا تَعْجَبْ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ
 بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا
 أَنْزَلْتَ سُورَةً أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعِذْكَ
 أُولُو الطَّلُوفِ مِنْهُمْ وَقَالُوا زَنَانُكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

﴿۸۰﴾ (لذا ای پیغمبر)، چه برای آن‌ها آموزش بخواهی چه آموزش نخواهی (برابر است، چون) اگر هفتاد بار برای آن‌ها مغفرت بخواهی الله هرگز آن‌ها را نمی‌آمزد، این (نیامرزیدن) به سبب آن است که آن‌ها به الله و رسولش کفر ورزیدند و الله مردم فاسق (و کافر) راهدایت نمی‌کند. ﴿۸۱﴾ تخلف کنندگان از جهاد (غزوه تبوک) به نشستن خود (در خانه‌هایشان) بر خلاف رسول الله شادمان شدند، و خوش نداشتند که با مالها و جانهایشان در راه الله جهاد کنند، و گفتند: (به پیروان خود) در گرما (به جهاد) بیرون شوید، بگو: آتش جهنم بسیار گرمتر و سوزانتر است اگر می‌دانستند. ﴿۸۲﴾ پس باید کم بختند و بسیار گریه کنند، این جزای کارهایی است که می‌کردند. ﴿۸۳﴾ پس اگر الله تو را (از غزوه تبوک) به سوی طائفه از منافقین بازگرداند پس ایشان از تو برای بیرون شدن به جهاد اجازه خواستند، بگو: هرگز با من برای جهاد بیرون نخواهید شد، و هرگز همراه من با هیچ دشمنی نخواهید جنگید، چون شما اول بار به نشستن راضی شدید پس اکنون هم با خانه‌نشینان بنشینید. ﴿۸۴﴾ و هرگز بر هیچ یکی از آن‌ها که بمیرد، نماز (جنازه) مخوان و بر قبر هیچ یکی از آن‌ها نایست، چون ایشان به الله و رسول او کافر شدند و در حال فسق (و بی‌ایمانی) مردند. ﴿۸۵﴾ و اموال و اولاد آنان تو را (ای مخاطب)، در تعجب نه‌اندازد، چون الله می‌خواهد که آن‌ها را به وسیله آن در دنیا عذاب دهد، و جانشان در حال کفر بیرون رود. ﴿۸۶﴾ و چون سوره ای نازل شود که به الله ایمان آوردید و همراه پیغمبرش جهاد کنید، ثروتمندان ایشان از تو اجازه می‌خواهند و می‌گویند: بگذار تا با خانه‌نشینان باشیم.

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
 لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ
 جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ
 وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾
 وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ
 كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ
 لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
 مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾
 وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ
 مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
 حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ * إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
 الَّذِينَ يَسْتَعِذُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا
 مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

﴿۸۷﴾ (به جهاد نرفتند بلکه) راضی شدند که همراهی تخلف کنندگان باشند، و بر دل‌هایشان مهر نهاده شده است، پس آن‌ها نمی‌فهمند. ﴿۸۸﴾ لیکن پیغمبر و مؤمنانی که همراهی وی‌اند، با مالها و جانهای خود جهاد کردند، و اینها برایشان همه نعمت‌ها است، و اینها کامیاب‌اند. ﴿۸۹﴾ الله برایشان باغ‌هایی آماده کرده است که از زیر آن‌ها نهرها می‌رود، در آن همیشه اند، این همان پیروزی بزرگ است. ﴿۹۰﴾ و عذرخواهان بادیه‌نشین (نزد تو) آمدند تا برایشان اجازه داده شود (به تخلف از جهاد). و آنانی که به الله و رسول او دروغ گفتند، در خانه نشستند. زود است که به کافرانِ اعراب عذاب دردناک برسد. ﴿۹۱﴾ (در نشستن از جهاد) بر ضعیفان گناهی نیست و بر بیماران گناهی نیست و بر آنانی که چیزی نمی‌یابند تا انفاق کنند (در جهاد) گناهی نیست، به شرطی که برای الله و رسول اوخیر خواهی کنند. (چون) بر نیکی‌کنندگان هیچ راهی (عتاب و عقاب) نیست. و الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۹۲﴾ و همچنین گناهی نیست بر کسانی که چون پیش تو آمدند تا آنان را بر مرکبی سوار کنی، گفתי: چیزی نمی‌یابم که شما را بر آن سوار کنم، و ایشان برگشتند درحالی‌که چشمانشان از شدت اندوه پر از اشک بود از آن که چرا چیزی نمی‌یابند که انفاق جهاد کنند. ﴿۹۳﴾ البته راه مؤاخذه بر کسانی است که از تو اجازه می‌خواهند درحالی‌که ثروتمند هستند. و راضی شدند به اینکه با خانه‌نشینان باشند، و الله بر دل‌هایشان مهر نهاده است، پس آنها نمی‌دانند.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا
لَنُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهَ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسِيرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُرْجَوْنَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
لَكُمْ إِذَا أُنْقَلِبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَتَعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا
عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَآؤُهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٧﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَتَرْضُوا عَنْهُمْ فَإِنْ
تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ
﴿٩٨﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٩﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمْ
الدَّوَابِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٠﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
قُرْبَةً عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَواتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيَدْخِلُهمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠١﴾

﴿۹۴﴾ چون بازگردید (از غزوه تبوک) به سوی آن‌ها (منافقین) نزد شما عذر خواهی می‌کند. بگو: عذر خواهی نکنید که هرگز سخن شما را باور نمی‌کنیم (چون) الله ما را از سخن‌های شما خبر داده است و الله و پیغمبرش عمل شما را خواهند دید، باز به‌سوی ذاتی که از پنهان و آشکار آگاه است بازگردانیده می‌شوید و شما را به آنچه انجام می‌دادید آگاه می‌سازد. ﴿۹۵﴾ چون به‌سوی آنان برگردید برای شما به الله قسم خواهند خورد تا از (جرم) آنان صرف نظر کنید، پس از آنها روی بگردانید، چون آنها پلیدند و به سزای آنچه می‌کردند، جایگاهشان دوزخ است. ﴿۹۶﴾ (منافقین) برای شما قسم می‌خورند تا از آنها راضی شوید، پس اگر شما (هم) از آنان راضی شوید الله از قوم نافرمان راضی نمی‌شود. ﴿۹۷﴾ (منافقان) اعراب (صحرائشینان) در کفر و نفاق سخت‌تراند، و سزاوارتراند به اینکه شریعتی را که الله بر پیغمبر خود نازل کرده، ندانند، و الله دانا (و) حکیم است. ﴿۹۸﴾ و از اعراب (صحرائشینان) کسانی هستند که آنچه را اتفاق می‌کند تاوان می‌شمارند، و برای شما پیش آمد بد و ناگوار را انتظار می‌کنند، حال آنکه پیشامد بد بر خود آن‌ها خواهد بود، و الله شنوای داناست. ﴿۹۹﴾ و از اعراب (صحرائشینان) کسانی هستند که به الله و روز آخرت ایمان دارند و آنچه را که در راه الله اتفاق می‌کند، سبب تقرب نزد الله قرار می‌دهند و دعا‌های پیغمبر الله (را نیز). آگاه باشید! بی‌گمان آن (اتفاق مال) برایشان مایه تقرب نزد الله است. به زودی الله آن‌ها را در جوار رحمت خود (جنت) داخل می‌کند. چون الله آمرزگارِ مهربان است.

وَالسَّيْقُونِ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ
 لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ
 مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
 نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابِ
 عَظِيمٍ ﴿١٤﴾ وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا
 وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
 ﴿١٥﴾ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ
 إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ
 اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
 اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٧﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَىٰ اللَّهُ عَمَلَكُمْ
 وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَآخَرُونَ مُّرْجُونَ لَأَمْرٍ لِلَّهِ
 إِمَّا يَعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٩﴾

﴿۱۰۰﴾ و سبقت‌کنندگان نخستین (در هجرت و نصرت) از مهاجرین و انصار و آنانی که با نیکوکاری از آن‌ها (صحابه) پیروی کرده‌اند، الله از آن‌ها راضی شده است و آن‌ها از او راضی شده‌اند، و برای آن‌ها باغ‌هایی آماده کرده است که از زیر آن نهرها جاری است، همیشه در آن جاودانند، این است همان پیروزی بزرگ. ﴿۱۰۱﴾ و (بعضی) از صحرائنشینان که در اطراف شما هستند و بعضی از اهل مدینه منافق‌اند که بر نفاق مهارت پیدا نموده‌اند، و تو (ای پیغمبر) آن‌ها را نمی‌شناسی، (بلکه) ما آن‌ها را می‌شناسیم، به زودی آن‌ها را (در دنیا) دو مرتبه عذاب خواهیم داد، باز به طرف عذاب بزرگ (و سخت در آخرت) گردانیده می‌شوند. ﴿۱۰۲﴾ و دیگرانی اند که به گناهان خود اعتراف نموده‌اند (چون) عمل نیک را با عمل دیگر که بد است خلط نموده‌اند، امید است که الله توبه آن‌ها را بپذیرد، چون الله آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۱۰۳﴾ (ای پیغمبر!) از مال‌های آنها (مسلمانان) صدقه بگیر تا آن‌ها را با آن پاک سازی، و برای آن‌ها دعا کن، زیرا دعای تو سبب آرامش آن‌ها است، و الله شنوای داناست. ﴿۱۰۴﴾ آیا ندانسته‌اند که تنها الله توبه را از بندگان می‌پذیرد، و زکات و صدقه را قبول می‌کند، و الله توبه‌پذیر (و) مهربان است؟ ﴿۱۰۵﴾ و بگو: عمل (نیک) کنید پس به زودی الله اعمال شما را می‌بیند، و همچنین پیغمبرش و مؤمنان اعمال شما را می‌بینند، و به‌سوی دانای پنهان و آشکار بازگردانیده خواهید شد، باز شما را به آنچه می‌کردید آگاه می‌سازد. ﴿۱۰۶﴾ و دیگرانی هستند که به امر الله واکذار شده‌اند، یا آنها را عذاب می‌دهد و یا توبه‌شان را قبول می‌کند، و الله دانای باحکمت است.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضَرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
 الْمُؤْمِنِينَ وَإِزْهَادًا لِّلْمَن حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِن قَبْلُ
 وَلِيَحْلِفُنَّ إِن أَرَدْنَا إِلَّا آلَ الْحُسَيْنِ ؕ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
 لَكَاذِبُونَ ﴿١٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى
 مِن أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن
 يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٨﴾ أَفَمَن أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
 عَلَى تَقْوَى مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
 عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
 الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
 فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
 ﴿٢٠﴾ * إِنَّا لَنَشْتَرِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
 بِأَن لَّهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
 وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
 وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِّنَ اللَّهِ فَاسْتَبَشِرُوا
 بِنِعْمِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٢١﴾

﴿۱۰۷﴾ و آنانی که به منظور زیان رساندن و (ایجاد و اشاعه) کفر و تفرقه اندازی بین مؤمنان مسجد ساختند تا کمینگاهی برای کسانی که پیش از این با الله و پیغمبرش جنگیده بودند باشد، و قسم می‌خورند که جز نیکی منظوری نداشته‌ایم، اما الله گواهی می‌دهد که آنها دروغگو هستند. ﴿۱۰۸﴾ هرگز در آن نایست (و نماز مگزار)، البته مسجدی که از روز اول بر اساس تقوا بنیان گذاری شده سزاوارتر است که در آن بایستی (و نماز بگزاری)، در آنجا مردانی اند که دوست دارند خود را پاکیزه دارند و الله پاکیزگان را دوست می‌دارد. ﴿۱۰۹﴾ آیا کسی که بنیاد خود را بر تقوای الله و خشنودی او بنیان نهاده است بهتر می‌باشد یا کسی که بنیاد (کار) خود را بر کناره وادی نزدیک به سقوط بنیان گذاری کرده است و با آن در آتش جهنم می‌افتد؟ و الله قوم ظالم را هدایت نمی‌کند. ﴿۱۱۰﴾ همیشه آن عمارتی که (بر اساس نفاق) بنا کرده اند، در دل‌هایشان سبب شک و پریشانی است، مگر آن که دل‌هایشان پاره پاره شود، (واقعا که) الله دانای حکیم است. ﴿۱۱۱﴾ بی گمان الله از مؤمنان جانهایشان و اموالشان را به عوض آنکه بهشت برای آنان باشد خریده است. در راه الله می‌جنگند، پس می‌کشند (کفار را) و کشته می‌شوند، این وعده ای است که در تورات و انجیل و قرآن بر او (الله، مقرر) است، و چه کسی از الله به وعده خود وفاکننده‌تر است؟! پس (ای کسانی که ایمان آورده اید) به معامله ای که کرده‌اید خوش باشید و این همان پیروزی بزرگ است.

التَّائِبُونَ الْعَادُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ
 الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
 وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَفِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ
 وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَى قُرْبَى
 مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا
 كَانَ أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا
 إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
 لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
 هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
 وَيُمِيتُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾
 لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
 فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

﴿۱۱۲﴾ آنان (مؤمنان فداکار) توبه‌کنندگان‌اند، عبادت‌کنندگان‌اند، حمدگویان‌اند، سفرکنندگان‌اند (در راه الله) رکوع و سجده‌کنندگان‌اند، به نیکی امرکنندگان‌اند، و از بدی منع‌کنندگان‌اند، و نگاه‌کنندگان حدود الله‌اند، و مؤمنان را (به این انجام نیک) مژده‌ده. ﴿۱۱۳﴾ پیغمبر و مؤمنان را روا نیست که برای مشرکان آموزش بخواهند هر چند که خویشاوند باشند، پس از آنکه برایشان روشن شد که آنان اهل دوزخ‌اند. ﴿۱۱۴﴾ و طلب آموزش ابراهیم برای پدرش نبود مگر به سبب وعده‌ای که به او داده بود، ولی هنگامی که برای او روشن شد که وی دشمن الله است از او ابراز بی‌زاری نمود، بی‌گمان ابراهیم بسیار دست به دعا و بردبار و مهربان بود. ﴿۱۱۵﴾ و الله هرگز قومی را پس از آنکه هدایتشان کرده است گمراه نمی‌سازد تا زمانی که آنچه را باید از آن بپرهیزند برایشان روشن نماید. چون الله به هر چیزی داناست. ﴿۱۱۶﴾ (قدرت الله نیز مانند علم او به همه کائنات احاطه دارد و) یقیناً بادشاهی آسمان‌ها و زمین برای الله است، زندگی می‌بخشد و می‌میراند، و برای شما جز الله هیچ کارساز و مددگاری نیست. ﴿۱۱۷﴾ بی‌گمان الله بر پیغمبر و مهاجرین و انصار (به رحمت متوجه شد و) ببخشد، آنانی که در هنگام سختی (غزوه تبوک) از او پیروی کردند، بعد از آنکه نزدیک بود دلهای گروهی از آنان منحرف شود، باز توبه آنان را پذیرفت. چرا که او نسبت به آنان مشفق (و) مهربان است.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَارِحَتِمْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمُ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِّنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا
بِأَنْفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ
وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا
يَغِيبُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ
لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ * وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً
فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

﴿۱۱۸﴾ و (الله) توبه آن سه کس را پذیرفت که بازمانده بودند تا آنکه زمین با همه فراخی اش بر آنان تنگ شد و جانهایشان بر آنان تنگ آمد، و یقین کردند که هیچ پناهگاهی از الله جز به سویی او نیست، باز از آنان درگذشت (و آنها را به توبه توفیق داد) تا توبه نمایند. بی گمان الله بسیار توبه پذیر (و) مهربان است. ﴿۱۱۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از الله بترسید و با صادقان باشید. ﴿۱۲۰﴾ برای اهل مدینه و آنانی که در اطراف آنها هستند از بادیه نشینان سزاوار نیست که از همراهی رسول الله پس مانند، و جانهای خود را از جان پیغمبر دوست تر داشته باشند، (این پس ماندن به خاطری سزاوارشان نیست) که هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی در راه الله به آنان نمی رسد، و هیچ گامی بر نمی دارند که کافران را به خشم آورد و هیچ چیزی از دشمن حاصل نمی کنند، مگر اینکه به سبب آن ثواب عمل نیکی برای شان نوشته می شود، زیرا الله اجر نیکوکاران را ضائع نمی کند. ﴿۱۲۱﴾ و هیچ انفاقی، چه اندک و چه زیاد نمی کنند و از هیچ سرزمینی عبور نمی کنند مگر اینکه برایشان (عمل صالح) نوشته می شود، تا الله در عوض نیکوترین اعمالی که می کردند به آنان پاداش دهد. ﴿۱۲۲﴾ و شایسته نیست که مؤمنان همگی (برای طلب علم) بیرون شوند، پس چرا از هر قبیله از ایشان یک گروهی بیرون نمی شود تا در دین دانشمند شوند و تا قوم خود را، وقتی به سوی آنها بازگردند، بترسانند. شاید که آنها (پند گیرند و) از عذاب الله بترسند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
﴿١٢١﴾ وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ ءِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ ءِيمَانًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ
رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٣﴾ أَوَلَا
يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ
ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذَا مَا
أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَاكُمْ
مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ أَنصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٥﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٧﴾

سُورَةُ التَّوْبَةِ

﴿۱۲۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، با کفاری که با شما متصل (و هم‌مرزاند) بجنگید، و باید که در شما سختی و قوّت را بیابند (و محسوس کنند) و بدانید که (نصرت) الله با پرهیزگاران است. ﴿۱۲۴﴾ و چون سوره ای نازل شود پس از میان آنها (منافقان) کسی هست که (به طور استهزا) می‌گوید: ایمان کدام یک از شما را این (سوره) افزود؟ (بگو): اما آنانی که ایمان آورده‌اند البته بر ایمان آنها افزوده است و آنها خوش و شادمان می‌شوند. ﴿۱۲۵﴾ و اما آنانی که در دل‌هایشان مرض (شک و نفاق) است، (آن سوره) پلیدی بر پلیدی سابق‌شان افزود و (سرانجام) در حالت کفر می‌میرند. ﴿۱۲۶﴾ آیا (منافقان) نمی‌بینند که آنها در هر سال، یک یا دو بار آزموده می‌شوند؟ (ولی) باز هم توبه نمی‌کنند و پند و عبرت نمی‌گیرند. ﴿۱۲۷﴾ و هرگاه سوره ای نازل شود منافقان به یکدیگر نظر می‌کنند (از روی استهزاء، و از یکدیگر می‌پرسند که) آیا کسی (از مؤمنان در این مجلس) شما را می‌بیند؟ باز (از مجلس پیغمبر) برمی‌گردند. الله دل‌های ایشان (را از قبول حق) بازگردانیده است، زیرا آنها قومی هستند که نمی‌فهمند. ﴿۱۲۸﴾ البته برای شما پیغمبری از خودتان آمده است. رنج و مصیبتی که به شما برسد بر او دشوار است، به شما حریص است و نسبت به مؤمنان مشفق (و) مهربان است. ﴿۱۲۹﴾ پس اگر روی گردانند (از تو ای محمد) بگو: الله مرا بس است، هیچ معبودی برحق نیست جز او، بر وی توکل کرده‌ام، و او مالک عرش بزرگ است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۝١ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
 أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمٌ صَدَقَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ الْكَافِرُونَ
 إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ۝٢ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ
 مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
 أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝٣ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ
 يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَلِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
 وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝٤ هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمْسَ
 ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ ۚ لَتَعْلَمُوا عَدَدَ السَّيِّنِينَ
 وَالْحِسَابِ ۚ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝٥ إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
 اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ۝٦

سورة یونس

در مکه نازل شده و یکصد و نه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ (الر) مفهوم این حروف به الله معلوم است، این آیات همان کتاب پر از حکمت است. ﴿۲﴾ آیا برای مردم (کفار) تعجب آور است که به سوی مردی از خودشان وحی فرستادیم که مردم را (از عذاب الله) بترسان؟ و آنانی را که ایمان آورده‌اند مژده بده به اینکه آن‌ها مقام عالی نزد پروردگارشان دارند، (لیکن) کافران گفتند: همانا این شخص جادوگر آشکار است. ﴿۳﴾ (پیام آن شخص این بود که) البته پروردگار شما الله است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید، باز (طوری‌که شایسته شکوه و جلال اوست) بر عرش مستقر شد. (و) کار (کائنات) را تدبیر و اداره می‌کند. هیچ شفاعت‌کننده‌ای نیست مگر بعد از اجازه او، این است الله پروردگار شما، پس او را عبادت کنید، آیا عبرت نمی‌گیرید. ﴿۴﴾ بازگشت همه شما به سوی اوست، این وعده راست الله است، چون او آفریدن مخلوقات را آغاز می‌کند، باز آن را بازمی‌گرداند تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده‌اند به عدل و انصاف پاداش دهد، و اما کسانی که کفر ورزیده‌اند نوشیدنی از آب داغ و سوزان دارند و عذابی دردناک در پیش دارند، به سبب آنکه کفر می‌ورزیدند. ﴿۵﴾ او (الله) ذاتی است که آفتاب را درخشان و ماه را تابان گردانیده و برای ماه منازلی (مسیرهایی) مقرر نموده است تا شماره سالها و حساب (روز و ماه) را بدانید. الله آن را جز به حق نیافریده است. الله آیات را برای آنانی که می‌دانند به تفصیل (و روشنی) بیان می‌کند. ﴿۶﴾ البته در اختلاف (رفت و آمد) شب و روز و آنچه الله در آسمان‌ها و در زمین آفریده است، دلائلی واضح (بر توحید او تعالی) است برای مردمی که پرهیزگاری می‌کنند.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
 بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ
 النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ
 الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ
 اللَّهُمَّ وَتَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَءَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ
 لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ * وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
 اسْتَعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ
 لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ
 الضُّرُّ دَعَا الْجَنَبَةَ أَوقَاعِدًا أَوقَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
 عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ وَكَذَٰلِكَ زَيْنَ
 لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا تَظَلَّمُوا أَوَّاهًا تُهْمُ رَسُولُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
 لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ
 خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

﴿۷﴾ یقیناً آنانی که ملاقات ما را امید ندارند و به زندگی دنیا راضی شده‌اند و به آن مطمئن شده‌اند، و نیز آنانی که از آیات ما غافل‌اند. ﴿۸﴾ این گروه جایگاه شان دوزخ است، به سبب آنچه می‌کردند. ﴿۹﴾ البته آنانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند، پروردگارشان به سبب ایمان شان، آن‌ها را به باغهای پر ناز و نعمت جنت هدایت می‌کند که جوی‌ها در زیر آن روان است. ﴿۱۰﴾ (ابتدای) دعای آن‌ها در جنت این است که ای الله! پاکی تو راست، و کلمه ملاقات آن‌ها در آنجا سلام (علیکم) است، و پایان دعایشان این است که شکر و سپاس مخصوص پروردگار جهانیان است. ﴿۱۱﴾ و اگر الله به همان شتابی که مردم خیر را می‌طلبند، شر را به آنها به شتاب می‌رسانید، حتماً اجلشان به زودی می‌رسید، اما کسانی را که به ملاقات ما امید ندارند، رها می‌کنیم تا در سرکشی و نافرمانی خود سرگردان شوند. ﴿۱۲﴾ و چون به انسان رنجی برسد (خواه) به پهلوی یا نشسته یا ایستاده باشد ما را به کمک می‌خواند، پس هرگاه رنج و مصیبت را از او دور کنیم چنان به راه خود می‌رود که گویا ما را به دور کردن رنجی که به او رسیده بود، به کمک نخوانده است، این طور برای اسراف کاران آنچه انجام می‌دادند، زینت داده شده است. ﴿۱۳﴾ و البته مردمان پیش از شما را هلاک کردیم وقتی ظلم کردند، پیغمبرانشان با معجزهای روشن نزد آنان آمدند، ولی هرگز آماده نبودند که ایمان بیاورند، این طور قوم مجرم را سزا می‌دهیم. ﴿۱۴﴾ باز شما را بعد از آن‌ها در زمین جانشین گردانیدیم تا ببینیم چگونه عمل می‌کنید.

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا أَنْتَ بَشَرٌ مِثْلُ آبَاءِنَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ
لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ وَمَنْ تَلْقَائِي فَأَيُّ تَقْسِيٍّ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ
إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ وَعَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ
فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْصَحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا
عِندَ اللَّهِ قُلْ أَتَدْعُونِ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا
كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا آيَةً مِّن رَّبِّنَا فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَاتَّظَرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿٢٠﴾

﴿۱۵﴾ و چون آیات روشن ما بر آنها خوانده شود کسانی که به ملاقات ما امید ندارند، می‌گویند: قرآنی دیگر غیر از این بیاور، یا آن را عوض کن، بگو: مرا نرسد که از پیش خود آن را تغییر دهم، مگر آنچه که به من وحی می‌شود از آن پیروی می‌کنم. من اگر نافرمانی پروردگارم را کنم از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم. ﴿۱۶﴾ بگو: اگر الله می‌خواست آن را بر شما تلاوت نمی‌کردم، و خود او هم شما را به آن آگاه نمی‌کرد، البته پیش از این عمری را در میان شما سپری کرده‌ام، آیا نمی‌فهمید؟ ﴿۱۷﴾ پس کیست ظالم‌تر از آن که بر الله دروغ ببندد، یا آیات او را دروغ بشمارد، یقیناً مجرمان رستگار نمی‌شوند. ﴿۱۸﴾ و اینها غیر از الله چیزهایی را می‌پرستند که به آنان نه زبانی می‌رسانند و نه نفعی به آنان می‌رسانند، و می‌گویند: اینها شفاعت‌کنندگان ما نزد الله هستند. بگو: آیا الله را به آنچه که در آسمانها و زمین نمی‌داند، خبر می‌دهید؟ (اگر اینها حقیقت می‌داشتند در علم الله حتماً می‌بودند) او پاک و برتر است از آنچه با وی شریک می‌سازند. ﴿۱۹﴾ و مردم جهان نبودند مگر امت واحد (پیرو دین حق) پس اختلاف کردند، و اگر سخنی که سابقاً از طرف پروردگار تو صادر شده است نبود، البته فیصله می‌کرد در میان آنها (با هلاک نمودن کفار و نجات مسلمانان) در چیزی که در آن اختلاف دارند. ﴿۲۰﴾ و می‌گویند: چرا معجزه ای از سوی پروردگارش بر او نازل نشده است (چنانکه ما می‌خواهیم)؟ بگو: جز این نیست که علم غیب مخصوص الله است، پس انتظار بکشید که من هم با شما از انتظارکنندگانم.

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ
 فِيءَ آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
 ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ
 وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ
 وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ
 دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا أَبْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
 الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغَيْكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَّتَعَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾
 إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أُنْزِلَتْهُ مِنَ السَّمَاءِ فَأَخْتَلَطَ
 بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا
 أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازِيدَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
 عَلَيْهَا آتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ
 بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٤﴾ وَاللَّهُ يَدْعُو
 إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٥﴾

﴿۲۱﴾ و چون پس از مصیبت و سختی که به مردم رسیده است رحمتی به آنان بچشانیم، ناگهان در آیات ما مکر و حيله می‌کند، بگو: الله در مکر (مجازات) سریعتر است. بی‌گمان فرستادگان ما مکر و حيله‌های شما را می‌نویسند. ﴿۲۲﴾ او (الله) آن ذاتیست که شما را در خشکی و دریا می‌گرداند تا آنکه در کشتی‌ها نشینید، و باد خوش آنان را پیش برَد و سواران با آن باد موافق شاد شوند، و ناگهان بادی سخت به آنان رسد و از هر سو موج به سویشان آید، و آنان یقین کنند که گرفتار شده‌اند (آن وقت) الله را درحالی‌که دین و عبادت را برایش پاک و خالص کرده اند، به فریاد می‌خوانند و (می‌گویند): اگر ما را از این حال نجات دهی البته از شکرکنندگان خواهیم بود. ﴿۲۳﴾ پس هرگاه آن‌ها را نجات دهد، ناگهانی آن‌ها در زمین به ناحق سرکشی می‌کنند (و به بیراهه می‌روند) ای مردم! غیر از این نیست که سرکشی شما تنها بر ضرر خودتان است، (تا چند روز) بهره‌ زندگانی دنیاست (که از آن استفاده می‌کنید)، باز بازگشت تان به نزد ما است، پس شما را به آنچه می‌کردید آگاه خواهیم کرد. ﴿۲۴﴾ جز این نیست که مثل زندگانی دنیا مانند آبی است که از آسمان فرود آوردیم و با آن گیاهان زمین که انسانها و چهارپایان از آن می‌خورند درهم آمیخت و زمین درخشانی خود را به دست می‌آورد، و دارای زیب و زینت گردید و ساکنان آن گمان کردند که بر (استفاده از) آن توان دارند. ناگهان فرمان ما در شب یا روز آمد و آن را چون کشت درو شده گردانیدیم، گویی دیروز وجود نداشته است. این چنین آیات را برای مردمی که می‌اندیشند به تفصیل بیان می‌کنیم. ﴿۲۵﴾ و الله (شما را به وسیله این آیات) به سوی سرای سلامتی (جنت) دعوت می‌دهد. و هر کسی را بخواهد به راه راست هدایت می‌کند.

* لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
 وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ
 كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۚ مَا لَهُمْ
 مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَانَمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قُطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ
 مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ وَيَوْمَ نَخْشِرُهُمْ
 جَمِيعًا ۖ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا
 بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿١٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ ﴿١٩﴾
 هُنَالِكَ تَبْلَوْا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ
 الْحَقُّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٠﴾ قُلْ مَن يَرْزُقُكُمْ مِّنَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَن يُخْرِجُ
 الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ الْأَمْرَ
 فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
 الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۚ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٢٢﴾ كَذَٰلِكَ
 حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٣﴾

﴿۲۶﴾ (نعمت‌های سرای سلامتی) برای آنانی که کارهای نیک کرده‌اند، نیکویی (جنت) است و افزوده بر آن (دیدار الله) است. و چهره‌های شان را سیاهی و ذلتی (گناه) نمی پوشاند، اینها اهل جنت اند که در آن همیشه خواهند بود. ﴿۲۷﴾ و آنانی که مرتکب بدی ها شده اند (بدانند) که سزای بدی مانند آن است، و بر آن‌ها غبار ذلت و رسوائی نشیند، در برابر الله هیچ پناه دهنده ای ندارند، (طوری معلوم می شوند که) گویی چهره‌های شان به قطعه‌های از شب تاریک پوشانیده شده است، اینها دوزخیان‌اند که در آن همیشه می باشند. ﴿۲۸﴾ و یادآور شوید روزی را که همه مردم را جمع کنیم، باز به مشرکان می‌گوییم: شما و معبودانی که با الله شریک می‌ساختید در جای خود بایستید. باز در میانشان جدایی می‌آوریم و شرکایشان می‌گویند: شما ما را نمی‌پرستیدید (بلکه شیاطین را پرستش می‌کردید). ﴿۲۹﴾ پس الله به عنوان گواه در بین ما و شما کافی است، البته ما از عبادت شما بی‌خبر بودیم. ﴿۳۰﴾ در آنجا هر کس آنچه را که قبلاً فرستاده بود می‌آزماید (که آیا به نفع خود فرستاده یا به ضرر خود) و به دربار الله که کارساز و معبود حقیقی آن‌ها است بازگردانیده شوند و آنچه به الله افترا می‌کردند، از آنها گم خواهد شد. ﴿۳۱﴾ بگو: (به مشرکان) کیست که از آسمان و زمین به شما روزی می‌دهد؟ یا کیست که مالک گوش و چشمها است؟ و کیست که زنده را از مرده بیرون می‌آورد، و کیست که مرده را از زنده بیرون می‌آورد؟ و کیست که امور (عالم) را تدبیر (و حکم خود را در آن تنفیذ) می‌کند؟ (در جواب) خواهند گفت: «الله»، پس بگو: آیا (از الله) نمی‌ترسید؟! ﴿۳۲﴾ پس این است الله، پروردگار حقیقی شما، پس بعد از حق جز گمراهی نیست، پس چگونه بازگردانیده می‌شوید؟ ﴿۳۳﴾ این گونه سخن پروردگارت بر فاسقان ثابت شده است (و به حقیقت پیوست) که آن‌ها ایمان نمی‌آرند (و اهلیت هدایت را ندارند).

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدُوا
 الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَفَأَنْتَى تَوَفُّوْنَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدَى
 إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدَى لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدَى إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ
 يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدَى إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
 وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ
 لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا
 بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ
 كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾
 وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ
 بَرِيءُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ
 يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿۳۴﴾ بگو: آیا از شریکان شما کسی هست که آفرینش را آغاز کند باز آن را برگرداند؟ بگو: تنها الله آفرینش را آغاز می‌کند باز آن را برمی‌گرداند. پس چگونه بازگردانیده می‌شوید؟! ﴿۳۵﴾ بگو: آیا از شریک‌های شما کسی هست که (مردم را) به‌سوی دین حق راهنمایی کند؟ بگو: الله (مردم را) به‌سوی دین حق راهنمایی می‌کند. آیا آن کس که به‌سوی حق هدایت می‌کند سزاوارتر است که پیروی شود یا کسی که خودش راه نمی‌یابد مگر اینکه راهنمایی گردد؟ پس شما را چه شده است؟ چگونه حکم (نادرست) می‌کنید؟ ﴿۳۶﴾ و بیشتر شان (مشرکان) جز از گمان پیروی نمی‌کنند، حال آنکه گمان، انسان را از حق بی‌نیاز نمی‌کند. البته الله به آنچه می‌کند آگاه است. ﴿۳۷﴾ و چنان نیست که این قرآن از سوی غیر الله ساخته شود، لیکن تصدیق‌کننده آن کتاب‌های آسمانی است که پیش از آن نازل شده‌اند، و تفصیل دهنده کتاب است که در آن هیچ شکی نیست و از سوی پروردگار جهانیان است. ﴿۳۸﴾ آیا (کفار مکه) می‌گویند: آن (قرآن) را به دروغ ساخته است؟ بگو: پس سوره ای مانند آن بیاورید و (برای کمک خود) هرکسی را که می‌توانید، غیر از الله، طلب کنید، اگر (در دعوی تان) راستگو هستید. ﴿۳۹﴾ (قرآن ساخته بشر نیست) بلکه چیزی را تکذیب کردند که به علم آن آگاهی نداشتند و هنوز تأویلش به آنان نیامده است، این گونه کسانی که پیش از آنان بودند، تکذیب کردند، پس بنگر که سرانجام ظالمان چگونه شد؟! ﴿۴۰﴾ و (مردم در مورد قرآن دو گروه‌اند) از ایشان بعضی است که به آن ایمان می‌آورند، و بعضی از آن‌ها به آن ایمان نمی‌آورند، و پروردگار تو به حال مفسدان داناتر است. ﴿۴۱﴾ و اگر تو را تکذیب کردند پس بگو: عمل من به خودم است، و عمل شما به خود شما است، (من جوابگوی عمل خود و شما جوابگوی عمل خودتان هستید) شما از آنچه من می‌کنم بیزارید و من هم از آنچه شما می‌کنید بیزارم. ﴿۴۲﴾ و از آنان (تکذیب‌کنندگان) کسانی هستند که (به ظاهر) به تو گوش می‌دهند، آیا تو می‌توانی کران را بشنوانی؟ اگرچه عقل و خرد نیز نداشته باشند.

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى وَلَوْ كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ
 ٤٢ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ
 يَظْلِمُونَ ٤٣ وَيَوْمَ يُخْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
 يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَكَانُوا
 مُهْتَدِينَ ٤٤ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّعَنَّكَ
 فَإِنَّمَا رَجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ ٤٥ وَلِكُلِّ
 أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
 لَا يُظْلَمُونَ ٤٦ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ
 ٤٧ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ
 أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ٤٨
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن آتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
 الْمُجْرِمُونَ ٤٩ أَلَمْ تَرَ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ ؕ أَلَمْ تَكُنْ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
 تَسْتَعْجِلُونَ ٥٠ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا دُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
 هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ٥١ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ
 أَحَقُّ هُوَ قَوْلِي وَرَبِّي إِنَّهُ وَلِحَقُّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ٥٢

﴿۴۳﴾ و از آن‌ها کسی هست که به تو می‌نگرد، آیا تو کوران را اگر چه نبینند راهنمایی کرده می‌توانی؟ ﴿۴۴﴾ یقیناً الله به هیچ وجه به مردم ظلم نمی‌کند، بلکه مردم به خویشتن ظلم می‌کنند. ﴿۴۵﴾ و در روزی که (در میدان محشر) مردم را جمع می‌کند (چنان معلوم خواهد شد که) گویا به قدر ساعتی از روز نمانده اند، (در آن وقت) باهم آشنا می‌شوند، (و لیکن به یکدیگر نفعی رسانده نتوانند). البته آنانی که دیدار الله را (در روز محشر) تکذیب کردند، زیانکار شدند و راه‌یافته نبودند. ﴿۴۶﴾ و اگر بعضی از آنچه را که به آنها وعده داده‌ایم به تو نشان دهیم، یا تو را بمیرانیم (در هر دو صورت) بازگشت‌شان به‌سوی ماست، باز الله بر آنچه می‌کنند گواه است. ﴿۴۷﴾ و برای هر امتی پیغمبری می‌باشد، پس وقتی پیامبرشان بیاید، به عدل و انصاف در میان‌شان فیصله می‌شود، و هیچ ظلمی به آنها نمی‌شود. ﴿۴۸﴾ و (مشرکان) می‌گویند: این وعده چه وقت است؟ اگر راست می‌گویید. ﴿۴۹﴾ بگو: (من چه می‌دانم؟ زیرا) من برای خود زیان و نفعی در اختیار ندارم، مگر چیزی را که الله بخواهد، برای هر امتی اجلی است، پس چون اجلشان برسد، نه ساعتی تأخیر شود و نه (ساعتی) پیش افتد. ﴿۵۰﴾ بگو: (ای پیغمبر) مرا خبر دهید؛ اگر عذاب او شب یا روز به شما بیاید، پس مجرمان (کافران) بخاطر چه چیز عذاب را به زودی می‌خواهند؟ ﴿۵۱﴾ (لذا گفته شود) باز آیا وقتی که (آن عذاب) تحقق یابد به آن ایمان می‌آورید؟ آیا اکنون (ایمان می‌آورید) درحالی‌که رسیدن آن را به زودی می‌طلبیدید؟! ﴿۵۲﴾ باز (در روز قیامت) به ظالمان گفته شود عذاب ابدی را بجشید، آیا جز به آنچه کسب می‌کردید (در دنیا) سزا داده می‌شوید. ﴿۵۳﴾ و از تو می‌پرسند که آن (وعده عذاب ابدی) راست است؟ بگو: آری، و قسم به پروردگارم که آن البته حق است، و شما (الله را از فرستادن آن عذاب) عاجزکننده نیستید.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ
وَالِإِلَهِ تَرْجِعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ ءَاللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى
اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِى شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِن ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِى كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

﴿۵۴﴾ و اگر (بalfرض) برای هر کسی که ظالم کرده است، تمام آنچه در زمین است می بود، حتماً آن را برای نجات خود می پرداخت. و چون عذاب الله را ببینند پنهانی اظهار ندامت می کنند و در میان آنان به عدل و انصاف فیصله می گردد، و بر آن ها ظلم نمی شود. ﴿۵۵﴾ آگاه باشید آنچه که در آسمانها و زمین است از الله است. آگاه باشید که وعده الله حق است ولی اکثر آنها نمی دانند. ﴿۵۶﴾ او (الله) زندگی می بخشد و می میراند و به سوی او بازگردانیده می شوید. ﴿۵۷﴾ ای مردم (جهان)! یقیناً برای شما از طرف پروردگارتان پندی آمده است و شفایی برای آنچه در سینه هاست و هدایت و رحمتی است برای کسانی که ایمان آورده اند. ﴿۵۸﴾ بگو: به فضل و رحمت الله است که (مسلمانان) باید به آن شادمان شوند. و این از هر چه (از مال و متاع دنیا) جمع می کنند بهتر است. ﴿۵۹﴾ بگو: به من خبر دهید آنچه از روزی که الله برایتان نازل کرده است، پس (چرا) بعضی آن را حرام و بعضی آن را حلال قرار داده اید؟ آیا الله به شما اجازه داده است؟ یا بر الله دروغ می بندید؟! ﴿۶۰﴾ و آنانی که بر الله دروغ می بندند (در باره) روز قیامت چه گمان دارند؟ یقیناً الله نسبت به مردم دارای فضل و مهربانی است، لیکن بیشترشان شکرگزار نیستند. ﴿۶۱﴾ و نمی باشی (تو ای انسان) در هیچ حالتی و تلاوت نمی کنی هیچ آیه ای از قرآن را و هیچ کاری نمی کنی مگر اینکه ما بر شما گواهیم وقتی به آن کار شروع می کنید. و به اندازه ذره ای در زمین و آسمان از پروردگارت پنهان نمی ماند، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر از آن مگر اینکه در کتابی روشن نوشته شده است.

الْآيَاتِ أُولِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرَى
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ
 اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ
 الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ الْآيَاتِ لِلَّهِ
 مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
 يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
 وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
 اللَّيْلَ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنْ فِي ذَلِكَ
 لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا
 سُبْحَنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 إِنْ عِنْدَكُم مِّن سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
 مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَّعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
 نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

﴿۶۲﴾ آگاه باشید که البته بر دوستان الله (مردمانی که اعمال نیک انجام می دهند) هیچ ترسی نیست و (در روز قیامت) آن‌ها غمگین نمی شوند. ﴿۶۳﴾ (این دوستان الله) کسانی‌اند که ایمان آورده‌اند و از الله می‌ترسند و تقوی پیشه کرده‌اند. ﴿۶۴﴾ برای آن‌ها در زندگانی دنیا و آخرت بشارت است، سخنان الله هیچ دگرگونی نمی‌یابد، این همان پیروزی بزرگ است. ﴿۶۵﴾ و سخن آن‌ها ترا غمگین نکند، زیرا عزت کاملاً از الله است و او شنوای داناست. ﴿۶۶﴾ آگاه باشید که هر که در آسمان‌ها و هر که در زمین است، از الله است. و کسانی که غیر از الله شریکانی را به کمک (خویش) می‌خوانند جز از گمان پیروی نمی‌کنند، و کارشان جز تخمین و دروغ نیست. ﴿۶۷﴾ اوست آن ذاتی که شب را برای شما آفریده است تا در آن آرام گیرید و روز را (برای دیدن شما) روشن گردانید، یقیناً در این امر برای مردمانی که می‌شنوند (کلام الله را) دلائل واضح است. ﴿۶۸﴾ (مشرکان) گفتند: الله برای خود فرزند گرفته است (پس فرزند الله را عبادت باید کرد) او پاک و منزّه است و او (از هر مخلوقی) بی‌نیاز است. هرچه در آسمانها و زمین است از الله است، هیچ دلیلی بر این (ادعا) ندارید، آیا به الله چیزی را نسبت می‌دهید که نمی‌دانید؟! ﴿۶۹﴾ بگو: یقیناً آنانی که بر الله دروغ می‌بندند کامیاب نخواهند شد. ﴿۷۰﴾ (بلکه چند روز) متاعی است در دنیا، باز بازگشت آن‌ها به سوی ماست. باز عذاب سخت را به سبب کفری که می‌ورزیدند به آن‌ها می‌چشانیم.

* وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ
 عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
 فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ
 أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ
 إِنْ أَجَرْتَنِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلْفَةً
 وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ
 ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
 فَمَا كَانُوا لِلْيَوْمِ مُؤْمِنِينَ كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ
 الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ
 وَمَلَائِكَهُ بِآيَاتِنَا فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾
 فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا السَّحَرُ مُبِينٌ ﴿٧٦﴾
 قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرُ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ
 السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لْتَلْفِتْنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
 وَتَكُونُ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

﴿۷۱﴾ و قصه نوح را برای آنان بخوان، وقتی که به قوم خود گفت: «ای قوم من! اگر ماندن من (در بین شما) و پند دادنم به آیات الله بر شما سخت می گذرد، پس بر الله توکل کرده ام. لذا شما تصمیم قاطع بگیرید همراهی شریکان خویش، باز کارتان بر شما پوشیده نباشد. باز آنچه را که می خواهید در حق من انجام دهید، دریغ نکنید و مرا مهلت ندهید. ﴿۷۲﴾ پس اگر (از قبول دعوت من) روی گردانید (به من زیانی نیست و بداندید) که من از شما هیچ مزدی نخواسته ام. مزد من نیست مگر بر الله، و فرمان داده شده ام که از مسلمانان (فرمانبرداران) باشم. ﴿۷۳﴾ پس او را تکذیب کردند، باز او و آنانی را که با او در کشتی بودند نجات دادیم و آنها (نجات یافته گان) را جانشینان گردانیدیم، و آنانی را که آیات ما را تکذیب کردند غرق کردیم، پس ببین که سرانجام بیم داده شدگان چه شد؟ ﴿۷۴﴾ باز پس از نوح پیغمبرانی را به سوی اقوامشان فرستادیم، پس به آنها دلائل واضح آوردند، اما ایشان هرگز آماده آن نبودند که به آنچه که قبلاً تکذیب نموده بودند، ایمان بیاورند. این طور ما بر دلهای تجاوزکاران مهر می نهیم. ﴿۷۵﴾ باز پس از آنها موسی و هارون را با آیات خود به سوی فرعون و سران قوم او فرستادیم، ولی آنها تکبر نمودند و قوم مجرم بودند. ﴿۷۶﴾ پس چون حق از جانب ما بسویشان آمد، گفتند: یقیناً این جادوی آشکار است. ﴿۷۷﴾ موسی (در جواب) گفت: آیا وقتی حق به شما آمد، می گوید: (این جادو است؟) آیا این جادو است؟ حال آنکه جادوگران (در مقابل دین حق) کامیاب نمی شوند. ﴿۷۸﴾ گفتند: آیا پیش ما آمده ای تا ما را از چیزهایی که پدران و نیاکان خود را بر آن یافته ایم بازداری؟ و می خواهید در این سرزمین بزرگی و ریاست برای شما دو نفر باشد؟ و ما به شما دو تن ایمان نمی آوریم.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتَنْتَوْنِي بِكُلِّ سَحَرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوَامَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ
 مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ
 عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحَقِّقُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ
 الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَاءٌ آمِنٌ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهِ عَلَى
 خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ
 فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَى يَقُومُ إِن
 كُنْتُمْ ءَامِنِينَ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾
 فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
 ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى
 وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا الْقَوْمَ كَمَا بِمِصْرَ بَيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
 قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَى
 رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوهُ عَنِ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ
 وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

﴿۷۹﴾ و فرعون گفت: هر جادوگر دانا (و ماهر) را نزد من بیاورید. ﴿۸۰﴾ و چون جادوگران (برای مقابله) آمدند، موسی به آنها گفت: آنچه را می خواهید بافکنید، (در میدان) بیندازید. ﴿۸۱﴾ پس چون (عصاها و ریسمان های خود را) انداختند، موسی گفت: آنچه را که شما آورده اید همه جادوست، یقیناً الله آن را به زودی باطل خواهد کرد، چون الله کار مفسدان را درست (و سودمند) نمی کند. ﴿۸۲﴾ و الله حق را به سخن های خود ثابت می کند، هر چند مجرمان نپسندند. ﴿۸۳﴾ پس هیچ کس به موسی ایمان نیاورد مگر جوانانی (اندک) از بنی اسرائیل (آن هم) با ترس از فرعون و سران قوم او که مبادا آنان را در فتنه اندازند (و از دین برگردانند). چون فرعون در زمین طغیان کرده بود و از زمره تجاوزکاران بود. ﴿۸۴﴾ و موسی گفت: ای قوم من! اگر به الله ایمان آورده اید پس بر وی توکل کنید اگر مسلمان (فرمانبردار) هستید. ﴿۸۵﴾ پس گفتند: بر الله توکل کردیم، ای پروردگار ما! ما را فتنه برای قوم ظالم مگردان. ﴿۸۶﴾ و ما را به رحمت خود از قوم کافر نجات ده. ﴿۸۷﴾ و به سوی موسی و برادرش (هارون) وحی کردیم که برای قوم خود خانه هایی در مصر ترتیب دهید و خانه های تان را رو به قبله (و محل برگزاری نماز) قرار دهید، و نماز را بر پا کنید و مؤمنان را مژده بده. ﴿۸۸﴾ و گفت موسی: ای پروردگار ما! یقیناً به فرعون و اشراف قوم او زینت و مالهای بسیار در زندگانی دنیا داده ای. پروردگار ما! تا (مردم را) از راه تو گمراه سازند؟ ای پروردگار ما! مال های شان را نابود کن و دل های شان را سخت کن که ایمان نیارند، تا عذاب دردناک را بینند.

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ مَا فَاسْتَقِيمُوا وَلَا تَتَّبِعَانَّ سَبِيلَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ * وَجَلَّوْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ
 فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ
 قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ ءَبْنُو إِسْرَءِيلَ
 وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾ ءَالَقْنِ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٢٠﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
 خَلْفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ
 ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبْوَءَ صَدَقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
 الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
 بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٢﴾ فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ
 مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ
 قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٢٣﴾
 وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ
 ﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٥﴾
 وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٦﴾

﴿۸۹﴾ (الله) گفت: البته دعای هردوی شما قبول شد، پس (به راه راست) استقامت کنید، و از راه نادانان پیروی نکنید. ﴿۹۰﴾ و بنی اسرائیل را از دریا عبور دادیم، پس فرعون و لشکر او از راه ستم و سرکشی آنها را تعقیب کردند، تا آن که غرقاب فرعون را احاطه کرد و گفت: یقین کردم که هیچ معبودی جز آن که بنی اسرائیل به او ایمان آورده‌اند، نیست. و من (هم اکنون) از مسلمانانم. ﴿۹۱﴾ (به او گفته شد) اکنون؟ در حالیکه پیش از این نافرمانی کردی و از جملهٔ مفسدان بودی؟ ﴿۹۲﴾ پس امروز تو را با جسدت (جسد بی‌جانت) نجات می‌دهیم تا برای کسانی که پس از تو می‌آیند نشانهٔ (عبرت) باشی، و یقیناً بسیاری از مردم از نشانه‌های (قدرت) ما غافل‌اند. ﴿۹۳﴾ و البته بنی‌اسرائیل را در جایگاه خوب و ستوده ای جای دادیم و از پاکیزه‌ها به آنها روزی دادیم. و اختلاف نورزیدند تا آن که دانش به آنان رسید. یقیناً پروردگارت روز قیامت دربارهٔ چیزی که در آن اختلاف می‌کردند، در میان آنها فیصله خواهد کرد. ﴿۹۴﴾ پس اگر (بالفرض) دربارهٔ چیزی که بر تو نازل کرده‌ایم، در شک و تردید هستی، پس از آنانی که پیش از تو کتاب می‌خواندند بپرس. البته از سوی پروردگارت حق برای تو آمده است. پس، از شک‌کنندگان مباش. ﴿۹۵﴾ و از آنانی که آیات الله را دروغ شمردند مباش، که از زیانکاران می‌شوی. ﴿۹۶﴾ یقیناً آنانی که حکم پروردگارت بر آنها ثابت شده است (که بر کفر از دنیا می‌روند)، ایمان نمی‌آورند. ﴿۹۷﴾ و اگر هرگونه نشانه ای به آنها بیاید، (بازهم ایمان نمی‌آورند) تا وقتی که عذاب دردناک را ببینند.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَاءَ ءَامِنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ
كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ
﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ
عَلَىٰ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا تُعْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٠١﴾ فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ
قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي
رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نَجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يَتَّيِّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِى يَتَوَقَّكُمْ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

﴿۹۸﴾ و مردم هیچ شهری ایمان نیاوردند که ایمانشان به آنان نفعی برساند مگر قوم یونس که چون ایمان آوردند عذاب رسواگر را در زندگی دنیا از آنان برطرف نمودیم و آنان را تا مدتی بهره مند ساختیم. ﴿۹۹﴾ و اگر پروردگار تو می خواست البته هرکه در روی زمین است، همه ایمان می آوردند (لیکن الله این را نخواست) پس آیا تو مردم را مجبور می سازی تا (همه) ایمان بیاورند؟ ﴿۱۰۰﴾ و هیچ کس نمی تواند ایمان بیاورد مگر به اذن الله، و بر آنانی که نمی فهمند پلیدی قرار می دهد. ﴿۱۰۱﴾ بگو: بنگرید که چه چیزی در آسمانها و زمین است؟ اما آیات و بیم دادنها به گروهی که ایمان نمی آورند سود نمی بخشد. ﴿۱۰۲﴾ پس آیا جز مانند روزهای پیشینیان را انتظار می کشند؟ بگو: پس انتظار بکشید، من نیز با شما از منتظرانم. ﴿۱۰۳﴾ باز پیغامبران خود و مؤمنان را نجات می دهیم، این گونه بر خود لازم گردانیدیم که مؤمنان را نجات می دهیم. ﴿۱۰۴﴾ بگو: ای مردم! اگر راجع به دین در شک و تردید هستید (از من امید چیزی نکنید) زیرا من کسانی را نمی پرستم که شما به غیر از الله می پرستید، بلکه الله را می پرستم که شما را می میراند. و به من دستور داده شده که از مؤمنان باشم. ﴿۱۰۵﴾ و (به من دستور داده شده) اینکه به سوی دینی روی آور که خالی از هرگونه شرک و انحراف است. و اینکه هرگز از مشرکان مباش. ﴿۱۰۶﴾ و (به من دستور داده شده) اینکه به غیر از الله کسی (و چیزی) را مخوان که هیچ سود و زیانی به تو نمی رساند، اگر چنین کنی در آن صورت یقیناً از طالمان خواهی شد.

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ
 بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
 وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ
 مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
 فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ
 إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُصَّكُمْ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٩﴾

سورة هود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ أَرْكَبَتْهُ أَيْلَتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
 أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا
 رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
 كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
 كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
 يَتُخَوِّفُونَ نَفْسَهُمْ وَلَهُمْ لَيْسَتْ خُفُوفٌ مِنْهُ إِلَّا حِينَ يَسْتَعْشُونَ مِنْهُمْ
 فَيُعَلِّمُونَ مَا يَلْمِزُونَ وَمَا يُعَلِّمُونَ إِيَّاهُ وَعَلَيْهِمْ يَذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

﴿۱۰۷﴾ و اگر الله به تو ضرری برساند پس هیچ دورکننده ای برای آن جز خود او نیست و اگر خیری به تو بخواهد پس فضل او را هیچ ردکننده ای نیست، آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد می‌رساند و او آمرزنده (و) مهربان است. ﴿۱۰۸﴾ بگو: ای مردم! حق از نزد پروردگارتان برای شما آمده است، پس هرکس هدایت یافت، به نفع خود هدایت یافته است، و هرکس گمراه شود پس به زیان خودش گمراه می‌شود، و من بر شما وکیل و نگهبان نیستم. ﴿۱۰۹﴾ و (ای محمد) از آنچه که بر تو وحی می‌شود، پیروی کن. و صابر و شکیب‌ا باش تا آن که الله (در میان تو و مخالفان تو) فیصله کند و او بهترین فیصله‌کنندگان است.

سورة هود

در مکه نازل شده و یکصد و بیست و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الر (معنای این حروف را الله می‌داند)، این (قرآن) کتابی است که آیات آن استوار و محکم گردیده، باز از جانب حکیم آگاه به تفصیل بیان شده است. ﴿۲﴾ برای اینکه چیزی را نپرستید مگر الله را، چون من از جانب او برای شما ترساننده و مژده‌دهنده هستم. ﴿۳﴾ و برای اینکه از پروردگارتان آمرزش بخواهید، باز به دربار او توبه کنید، تا شما را تا مدت معین به طرز نیکو بهره‌مند سازد و تا به هر صاحب فضل (در عقیده و عمل)، پاداش فضل او را بدهد. و اگر (از عبادت الله و توبه) روی بگردانید، پس من بر شما از عذاب روز بزرگ می‌ترسم. ﴿۴﴾ (چون) بازگشت شما به سوی الله است و او بر هر چیزی تواناست. ﴿۵﴾ آگاه باش که آنها (مشرکان) سینه‌های خود را می‌پیچند تا خود را از الله پنهان کنند، آگاه باش، وقتی که آنها خود را با جامه هایشان می‌پوشانند، الله آنچه را که پنهان می‌کنند و آنچه را آشکار می‌سازند، می‌داند. چرا که او به راز سینه‌ها داناست.

* وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
 مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
 عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ
 قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِنْ هَذَا إِلَّا إِسْحَرُ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى
 أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا يَجْحِسُ وَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
 مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
 ﴿٨﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
 لَيَكْفُرُ كُفُورًا ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ
 مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ
 ﴿١٠﴾ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ
 وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ
 مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

﴿۶﴾ هیچ رونده ای (جاندار) در زمین نیست مگر اینکه روزی آن بر عهده الله است و محل استقرار و محل بازگشت آن را می‌داند، همه در کتاب بیانگر و روشن (لوح المحفوظ) ثبت است. ﴿۷﴾ و او (الله) همان ذاتیست که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید، درحالیکه عرش او بر آب بود (و شما را آفرید) تا شما را بیازماید که کدام تان نیکوکارترید. و اگر بگویی شما پس از مرگ زنده می‌شوید، کافران می‌گویند: این سخن جز جادوی آشکار نیست. ﴿۸﴾ و اگر عذاب را از آن‌ها تا مدت شمرده شده به تأخیر باندازیم، البته (به طور تمسخر) می‌گویند: چه چیز مانع (آمدن آن عذاب) می‌شود؟ آگاه باش! روزی که عذاب به آن‌ها برسد از آنها بازگشتی نیست و چیزی را که به آن استهزاء می‌کردند، آنان را دربر می‌گیرد. ﴿۹﴾ و اگر از جانب خود به انسان رحمتی بچشانیم، باز آن را از وی بگیریم البته بسی ناامید و ناسپاس می‌گردد. ﴿۱۰﴾ و اگر بعد از رنجی که به او رسیده است نعمتی بچشانیم، می‌گوید: بدیها و سختی‌ها از من دور شد. یقیناً او شادمان (و) فخر فروش است. ﴿۱۱﴾ مگر آنانی که صبر نمودند و کارهای نیک انجام دادند، اینها برای شان آمرزش و پاداش بزرگ است. ﴿۱۲﴾ مبادا بعضی از آنچه را که به سویت وحی می‌شود رها کنی و از اینکه می‌گویند: چرا گنجی بر او نازل نشد یا چرا فرشته ای با او نیامد (تا رسالت او را تصدیق کند) دلتنگ و ناراحت شوی، حال آنکه تو تنها بیم دهنده هستی و الله بر همه چیز مراقب و نگاهبان است.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُورٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
 وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾
 فَإِلَّا يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
 لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
 النَّارُ وَحِطْ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
 أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ
 كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ قَالَ نَارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ
 الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
 أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ
 رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
 أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

﴿۱۳﴾ یا (مشرکین) می‌گویند: این قرآن خود ساخته و افترای پیغمبر است؟ بگو: پس شما ده سورة ساخته شده (دروغین) مانند آن را بیاورید و غیر از الله هرکس را که می‌توانید به یاری طلب کنید، اگر راستگو هستید. ﴿۱۴﴾ پس اگر سخن شما را اجابت نکردند، پس بدانید که قرآن به علم الله نازل شده است و (بدانید) که هیچ معبودی برحق جز او نیست، پس آیا مسلمان (فرمانبردار) می‌شوید؟ ﴿۱۵﴾ کسانی که زندگانی دنیا و زینت آن را بخواهند، ثمره اعمالشان را در همین دنیا کامل به آن‌ها می‌دهیم، و به آن‌ها کم داده نخواهد شد. ﴿۱۶﴾ (لیکن) ایشان کسانی‌اند که در آخرت (جزایی) جز آتش برایشان نیست و آنچه در دنیا کرده اند ضایع و هدر رفته است و کارهایشان باطل گردیده است. ﴿۱۷﴾ آیا کسی که دلیل واضح از جانب پروردگار خود دارد و گواهی از سوی الله به دنبال آن باشد، و پیش از قرآن (هم)، کتاب موسی پیشوا و رحمت بوده است (مانند کسی است که در گمراهی قرار دارد)؟! ایشان به آن (حقیقی که پیغمبر آورده) ایمان می‌آورند، و هرکس از این احزاب و گروه‌ها به آن کفر ورزد، پس آتش وعدگاه اوست. پس درباره آن در شک و تردید مباش، بی‌گمان آن (قرآن) حق است و از سوی پروردگارت آمده است، ولی بسیار مردم ایمان نمی‌آورند. ﴿۱۸﴾ و کیست ظالم‌تر از آن کس که بر الله دروغ ببندد، ایشان بر پروردگارشان عرضه می‌شوند، و گواهان می‌گویند: این‌ها همان کسانی‌اند که بر پروردگارشان دروغ بستند، آگاه باشید! لعنت الله بر ظالمان است. ﴿۱۹﴾ آنانی که مردم را از راه الله منع می‌کنند، و برای آن، کجی را می‌خواهند و آن‌ها از آخرت هم منکرند.

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَعِفُ لَهُمْ الْعَذَابَ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
 السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿١٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١١﴾ لَأَجْرَمَ أَنَّهُمْ
 فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
 هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٣﴾ * مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ
 وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
 ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
 أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْيَمِّ ﴿١٦﴾
 فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا
 وَمَا نَرَاكَ أَتْبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّائِ الرَّأْيِ
 وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿١٧﴾
 قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَءَاتَنِي رَحْمَةً مِنْ
 عِنْدِهِ فَعَمِيتَ عَلَيْكُمْ أَنْزِلْكُمْ مَوْجَهَا وَانْتُمْ لَهَا كَرِهُونَ ﴿١٨﴾

﴿۲۰﴾ ایشان (نمی توانند الله را) در زمین ناتوان و عاجز کنند و آنان به غیر از الله کارساز و مددگاری ندارند، (در آخرت) عذاب برای آنها دو چندان خواهد شد (و آنان) توان شنیدن حق را نداشتند و حق را نمی دیدند. ﴿۲۱﴾ این گروه آنانی اند که به خود خساره و زیان زده اند و آنچه (بر الله) دروغ می بستند، از آنها گم و ناپدید گردید. ﴿۲۲﴾ بدون شک آنها در آخرت زیانکارترند. ﴿۲۳﴾ البته آنانی که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند و برای پروردگارشان تواضع و فروتنی نمودند، آنها اهل جنت اند (که) در آن جاودانند. ﴿۲۴﴾ مثل این دو گروه مانند کور و کر، و بینا و شنواست، آیا حال این دو گروه باهم برابر است؟ پس آیا پند نمی گیرید؟! ﴿۲۵﴾ و البته نوح را به سوی قومش فرستادیم (پس گفت: ای قوم من) یقیناً من برای شما بیم دهنده آشکار هستم. ﴿۲۶﴾ که جز الله را عبادت نکنید؛ زیرا من از عذاب روزِ دردناک بر شما می ترسم. ﴿۲۷﴾ پس اشراف و سران قوم او که کافر بودند، گفتند: ما تو را جز بشری مانند خود ما نمی بینیم و ما می بینیم که جز افراد حقیر و فرومایه و کوتاه فکرِ ما کسی از تو پیروی نکرده اند، و برای شما برخود هیچ فضل و برتری نمی بینیم، بلکه شما را دروغگو می پنداریم. ﴿۲۸﴾ (نوح) گفت: ای قوم من! به من بگویید اگر دلیلی روشن از سوی پروردگارم داشته باشم و رحمتی از نزد خود به من داده باشد و (این رحمت الهی) بر شما پنهان مانده باشد، آیا می توانیم شما را به پذیرش آن ملزم کنیم در حالیکه شما آن را دوست نمی دارید؟

وَيَقَوْمٌ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَآ إِنِّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا
بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلْتَقَوْنَ بِهِمْ وَلَكِنِّي أَرِكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٢١﴾ وَيَقَوْمٌ مِّنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِن طردتُهُمْ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي
إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالُوا يَنْبُوحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَاكْثَرْتَ جِدْلَنَا
فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ إِنَّمَا
يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِن شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
نُصْحِي إِن أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ
يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٦﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ
قُلْ إِن افْتَرَيْتُهُ فَعَلَى إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا يَنْجَرُمُونَ
﴿٢٧﴾ وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَن يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٨﴾ وَأَصْنَعِ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحِّينَا وَلَا تَخْطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرَقُونَ ﴿٢٩﴾

﴿۲۹﴾ و ای قوم من! در مقابل (تبلیغ) آن (دعوت) از شما چیزی نمی‌خواهم، چرا که پاداش من جز بر الله نیست. و من مؤمنان را (از خود) نمی‌رانم، آنان پروردگار خود را ملاقات می‌کنند ولی من شما را قومی (نادان) می‌بینم که جهالت می‌کنید. ﴿۳۰﴾ و ای قوم من! اگر آنها را طرد کنم، چه کسی مرا در برابر (عذاب) الله مدد خواهد کرد؟ آیا عبرت نمی‌گیرید؟ ﴿۳۱﴾ و به شما نمی‌گویم که خزانه های الله نزد من است. و (نمی‌گویم) غیب نیز می‌دانم. و نمی‌گویم که من فرشته هستم. و درباره آنانی که چشمان شما آنان را به حقارت می‌بیند نمی‌گویم الله خیری به آنان نخواهد داد. (بلکه) الله به آنچه در دل‌های آنان است آگاه‌تر است. در این صورت من از جمله ظالمان خواهم بود. ﴿۳۲﴾ گفتند: ای نوح، به راستی با ما مجادله کردی و بسیار هم جدال کردی، لذا آنچه را که به ما وعده می‌دهی بیار اگر از راستگویان هستی. ﴿۳۳﴾ (نوح) گفت: تنها الله است که اگر بخواهد آن را برای شما می‌آورد، و شما (الله را) عاجز کننده نیستید. ﴿۳۴﴾ و اگر بخواهم شما را اندرز بگویم، اندرز من به شما سودی نمی‌رساند، اگر الله بخواهد شما را گمراه کند. او پروردگار شماست و به‌سوی او باز گردانیده می‌شوید. ﴿۳۵﴾ آیا (مشرکین مانند قوم نوح) می‌گویند: آن (قرآن) را (محمد) از خود ساخته است؟ بگو: اگر آن را از خود ساخته باشم گناهش برگردن من است، ولی من از جرمی که شما می‌کنید بیزارم. ﴿۳۶﴾ و به سوی نوح وحی فرستاده شد که از قوم تو جز آنانی که ایمان آورده‌اند، هرگز کسی ایمان نخواهد آورد، پس به سبب آنچه می‌کنند غمگین مشو. ﴿۳۷﴾ و زیر نظر ما و به حکم ما کشتی را بساز، و درباره ظالمان با من سخن مگو؛ چرا که آن‌ها غرق شدنی اند.

وَيَصْنَعُ الْفُلَكَ وَكَلَّمَامرَّ عَلَيْهِ مَلَأَمِّن قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
 قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ
 ﴿٢٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
 مُّقِيمٌ ﴿٢٩﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
 مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
 وَمَنْ ءَامَنَ وَمَاءَ آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٠﴾ * وَقَالَ ارْكَبُوا
 فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿٤١﴾ وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ
 وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنَىٰ أَرَكَبٌ مَّعْنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾
 قَالَ سَاوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ
 مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ
 الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَسْمَأْ أَقْلِعِي
 وَغِيضَ الْمَاءَ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ
 بُعْدَ اللَّقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي
 مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَكَمِينَ ﴿٤٥﴾

﴿۳۸﴾ و نوح کشتی را می ساخت و هربار که اشرافی از قومش بر او می گذشتند، او را مسخره می کردند، گفت: اگر (امروز) ما را مسخره می کنید، ما نیز شما را همانگونه که مسخره می کنید، مسخره خواهیم کرد. ﴿۳۹﴾ پس به زودی خواهید دانست که برچه کسی عذابی خواهد آمد که خوارش سازد. و بر او عذاب دائمی نازل خواهد شد. ﴿۴۰﴾ تا آن وقت که فرمان ما رسید و آب از تنور فوران کرد، گفتیم: از هر جنسی دو تن (نر و ماده) در آن سوار کن و خانواده ات را، مگر کسانی که فرمان ما بر (هلاک آنان) از پیش صادر شده است. و کسانی را در آن بردار که ایمان آورده اند. و با او جز افراد کم ایمان نیاورده بودند. ﴿۴۱﴾ و (نوح به همراهان خود) گفت: در کشتی سوار شوید، به نام الله است روان شدنش و ایستادنش، البته پروردگار من آمرزنده مهربان است. ﴿۴۲﴾ و آن کشتی، آن ها را در میان موجی مانند کوه ها (باخود) می برد و نوح (در وقت سوار شدن) پسرش را در حالیکه در کناری بود، صدا کرد که ای پسرک من! با ما سوار شو و با کافران مباش. ﴿۴۳﴾ (پسر در جواب) گفت: به زودی به سوی کوهی پناه می برم که مرا از آب نگاه دارد، نوح گفت: امروز هیچ نگاه دارنده ای از عذاب الله نیست، به جز کسی که الله به او رحم کند، (در این هنگام بود که) موج میان آن دو حائل شد، پس (پسر) از غرق شدگان شد. ﴿۴۴﴾ (و پس از انجامیدن امر الله، باز فرمان داد به زمین و آسمان و) گفته شد: ای زمین آب خود را فروبر و ای آسمان باران خود را ببند. و آب کم ساخته شد و حکم الله به جا آورده شد و کشتی بر کوه جودی قرار گرفت. و گفته شد: نابود باد قوم ستمکار. ﴿۴۵﴾ و نوح پروردگار خود را آواز داد و گفت: ای پروردگارم! یقیناً پسر من از اهل بیت من است، و البته وعده تو (به نجات اهل بیت من) راست است. و تو بهترین (عادل ترین) حکم کننده گانی.

قَالَ يَنْفُوحُ إِنَّهُ وَلَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ وَعَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلَنِ
 مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
 ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
 تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَنْفُوحُ
 أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ
 وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
 مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
 وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾
 وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
 إِلَهِ غَيْرُهُ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
 وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
 عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
 مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
 بِتَارِكِي آلِ هَيْثَنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

﴿٤٦﴾ الله فرمود: ای نوح! در حقیقت او از اهل تو نیست، چون این (نمونه) عمل ناشایست است، پس چیزی را که به آن علم نداری از من مخواه، البته من به تو پند می‌دهم که مبادا از نادانان باشی. ﴿٤٧﴾ نوح گفت: ای پروردگارم، من به تو پناه می‌برم از اینکه چیزی را از تو بخواهم که به آن علم ندارم، و اگر مرا نیامرزی و بر من رحم نکنی از زیان کاران خواهم بود. ﴿٤٨﴾ گفته شد: ای نوح! فرود آی (از کشتی) با سلامتی از جانب ما با برکت‌های فرود آمده بر تو و بر امت‌هایی که با تو هستند و امت‌های دیگر اند که به زودی آنها را (در دنیا) بهره مند می‌کنیم باز به آنها از جانب ما (به خاطر ایمان نیاوردن‌شان) عذاب دردناک می‌رسد. ﴿٤٩﴾ این (داستان نوح) از خبرهای غیب (و خارج از علم مردم) است که آن را به تو وحی می‌کنیم، در حالیکه تو و قومت پیش از این آن را نمی‌دانستید، پس صبر کن، یقیناً عاقبت نیک از پرهیزگاران است. ﴿٥٠﴾ و به سوی قوم عاد برادرشان هود را فرستادیم، (هود) گفت: ای قوم من! (تنها) الله را بپرستید، جز او هیچ معبودی برحق برای شما نیست و شما (در گرفتن معبودها) جز افتراکنندگان (بر الله) نیستید. ﴿٥١﴾ ای قوم من! بر (تبلیغ رسالت و بیان) آن مزدی از شما نمی‌خواهم، مزد من تنها بر عهده کسی است که مرا آفریده است، پس آیا نمی‌فهمید؟ ﴿٥٢﴾ ای قوم من! از پروردگار تان آمرزش بخواهید، باز به سوی او توبه کنید که آسمان را بر شما بارنده می‌کند، و قوتی بر قوت (سابق) تان می‌افزاید. و مجرمانه (از ایمان و توبه) روی نگردانید. ﴿٥٣﴾ گفتند: ای هود! برای ما دلیلی واضح نیاورده ای و ما به گفته تو معبودان خود را ترک نخواهیم کرد و ما به تو ایمان نمی‌آوریم.

إِنْ نَقُولُ إِلَّا أَعْتَرَكَ بَعْضُ الْهَيْئَةِ سَوْءٌ قَالَ إِنْ شَهِدَ اللَّهُ
 وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهِ فَيَكْذِبُنِي
 جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنْ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ
 مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنْ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ
 رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنْ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ
 ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا بِجَنَّتَيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَبِرَحْمَةٍ مِّنَّا
 وَبَجَنَّتِهِمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ
 رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبَعُوا فِي
 هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ ﴿٦٠﴾ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا
 بُعْدَ الْعَادِ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦١﴾ * وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمِ
 اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَهُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ
 ﴿٦٢﴾ قَالُوا لَوْ يَصْلَحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ
 مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّ لَنَا فِي شَاكٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مِرْيَبٌ ﴿٦٣﴾

﴿۵۴﴾ درباره تو چیزی نمی‌گوییم مگر این که بعضی معبودان ما به تو آسیبی رسانده است. هود گفت: من الله را گواه می‌گیرم و شما (هم) گواه باشید که من از آنچه (شما می‌پرستید و) شریک الله می‌سازید، بیزارم. ﴿۵۵﴾ به جز الله (از تمامی معبودانتان متفرم، پس) همگی درباره من به حيله و چاره‌جویی پردازید، باز مرا مهلت ندهید. ﴿۵۶﴾ (چون) من بر الله، پروردگار خود و پروردگار شما توکل کرده‌ام، هیچ رونده ای نیست مگر اینکه او موی پیشانی او را در دست دارد (بر او مسلط است)، بی‌گمان پروردگارم بر راه راست است. ﴿۵۷﴾ پس اگر روی بگردانید، همانا من آنچه را که به رسانیدن آن به‌سوی شما فرستاده شده‌ام، رسانیدم. و پروردگارم (شما را هلاک نموده) قومی دیگر را به جای شما جانشین خواهد کرد و شما هیچ زبانی به او نمی‌رسانید. یقیناً پروردگارم بر همه چیز (ناظر و) نگهبان است. ﴿۵۸﴾ و چون حکم ما (به هلاکت آنها) رسید، هود و کسانی را که با وی ایمان آورده بودند، به (واسطه) رحمتی از جانب خویش نجات دادیم و آنها را از عذاب سخت نجات دادیم. ﴿۵۹﴾ و این قبیله عاد بودند که آیات پروردگار خود را انکار نمودند، و پیغمبرانش را نافرمانی کردند و از (دستور) هر متکبر و سرکش پیروی نمودند. ﴿۶۰﴾ و در این دنیا از پی آنها لعنت فرستاده شد. و در روز قیامت نیز، آگاه باشید که قوم عاد به پروردگار خود کفر ورزیدند، آگاه باشید که دوری (و هلاکت) بر عاد قوم هود است. ﴿۶۱﴾ و به سوی ثمود برادرشان صالح را فرستادیم، (صالح) گفت: ای قوم من! تنها الله را عبادت کنید (که) برای شما هیچ معبودی (برحق) نیست مگر الله (که) او شما را (در آغاز خلقت) از زمین آفرید و شما را آباد کنندگان زمین ساخت، پس از او آمرزش بخواهید، و باز به سوی او توبه کنید، که بی‌گمان پروردگار من نزدیک و قبول‌کننده دعا است. ﴿۶۲﴾ گفتند: ای صالح! البته تو پیش از این در میان ما مایه امید بودی، آیا ما را از عبادت آنچه پدران ما عبادت می‌کردند باز می‌داری؟ و یقیناً ما راجع به چیزی که ما را به آن دعوت می‌دهی سخت در شکیم.

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَنِي
 مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي
 غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٦﴾ وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ
 فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أََرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
 عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٧﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
 ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٨﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا
 بَنِيَّانَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَبِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ
 خِزْيِ يَوْمٍ إِذْ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٩﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ
 ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَثِمِينَ ﴿٧٠﴾
 كَأَن لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا آلَاءِ إِنْ تَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا
 بُعْدَ الشُّمُودِ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا
 سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَن جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيدٍ ﴿٧٢﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ
 أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكَرَهُمْ وَأَوَّجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
 قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٣﴾ وَأَمْرَاتُهُ قَائِمَةٌ
 فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧٤﴾

﴿۶۳﴾ (صالح) گفت: ای قوم من! آیا دیدید که اگر از سوی پروردگارم دلیل واضح داشته باشم و از نزد خود رحمتی به من عطا کرده باشد، پس اگر از فرمان او نافرمانی کنم، چه کسی مرا در برابر (عقوبت) الله یاری خواهد کرد؟ (در نتیجه) شما جز بر زیان من نمی‌افزایید. ﴿۶۴﴾ ای قوم من! این ماده شتر (آفریده) الله است که برای شما معجزه است، پس بگذارید آن را که در زمینِ الله بچرد، و هیچ آسیبی به او نرسانید که به عذاب زودرس گرفتار می‌شوید. ﴿۶۵﴾ پس آن ماده شتر را کشتند، پس (صالح) گفت: تا سه روز در خانه‌های خود برخوردار شوید، این وعده بی‌دروغ است. ﴿۶۶﴾ پس وقتی که فرمان ما رسید صالح و کسانی را که همراه او ایمان آورده بودند به (سبب) رحمتی از سوی خویش نجات دادیم و از رسوایی آن روز رهایی بخشیدیم، البته پروردگارت توانای غالب است. ﴿۶۷﴾ و آنانی را که ظلم کرده بودند، آواز سخت فراگرفت، پس در خانه‌های شان (مرده و) بر زانو افتیدند. ﴿۶۸﴾ گویی هرگز در آن جا سکونت نکردند، آگاه باشید که ثمود به پروردگارشان کفر ورزیدند، آگاه باشید! دوری (و هلاکت) بر ثمود باد. ﴿۶۹﴾ و البته فرستادگان (فرشتگان) ما برای ابراهیم مژده آوردند، و گفتند: سلام (بر تو ای ابراهیم)، گفت: سلام (بر شما باد)، پس دیری نپایید که ابراهیم گوساله بریان آورد. ﴿۷۰﴾ پس چون دید که دست‌هایشان به آن (غذا) نمی‌رسد (و نمی‌خورند) این کار را از آنان ناپسند (و ناشناخته) دانست و از آن‌ها در دل احساس خوف نمود، (فرشته‌ها) گفتند: ترس، چون ما به سوی قوم لوط فرستاده شده‌ایم. ﴿۷۱﴾ و زن ابراهیم ایستاده بود پس خندید، زیرا ما او را به (تولد) اسحاق مژده دادیم، و از پی اسحاق به (تولد) یعقوب.

قَالَتْ يَوَیْلَتَىٰ آلِیَّ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِی شَیْخًا إِنَّ هَذَا
 لَشَیْءٌ عَجِیْبٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهَ
 وَبَرَکَّتُهُ وَعَلَيْكُمْ أَهْلُ الْبَیْتِ إِنَّهُ وَحَمِیدٌ مَجِیدٌ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ
 عَنْ إِبْرَاهِیمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِی قَوْمٍ لُّوطٍ ﴿٧٨﴾
 إِنَّ إِبْرَاهِیمَ لَحَلِیمٌ أَوَّاهٌ مُنِیبٌ ﴿٧٩﴾ یَا إِبْرَاهِیمُ اعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ
 قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِیهِمْ عَذَابٌ غَیْرُ مَرْدُودٍ ﴿٨٠﴾ وَلَمَّا
 جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِیِّئًا بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا
 یَوْمٌ عَصِیبٌ ﴿٨١﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ یُهْرَعُونَ إِلَیْهِ وَمِنْ قَبْلُ کَانُوا
 یَعْمَلُونَ السَّیِّئَاتِ قَالَ یَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِی هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِی ضِیْفِی ۖ أَلِیْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِیدٌ ﴿٨٢﴾
 قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِی بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِیدُ
 ﴿٨٣﴾ قَالَ لَوْ أَنِّ لِی بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ إِیَّاءِی إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِیدٍ ﴿٨٤﴾ قَالُوا
 یَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ یَصْلُوا إِلَیْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ
 مِّنَ اللَّیْلِ وَلَا یَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتُكَ إِنَّهُ مُصِیْبُهَا
 مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلِیْسَ الصُّبْحُ بِقَرِیبٍ ﴿٨٥﴾

﴿۷۲﴾ گفت: (ساره) وای بر من! آیا فرزند می زایم حال آنکه من پیره زنم، و این شوهرم نیز پیر مرد است؟ واقعا این چیز بسیار عجیب است. ﴿۷۳﴾ فرشته‌ها گفتند: آیا از امر الله تعجب می‌کنی؟ (در حالیکه) رحمت الله و برکات او بر شماست ای اهل این خانه، بی گمان او ستوده (و) بزرگوار است. ﴿۷۴﴾ پس چون ترس از ابراهیم زایل شد و مژده (فرزند) به او رسید، شروع کرد به جدال کردن با ما دربارهٔ (عذاب) قوم لوط. ﴿۷۵﴾ چون ابراهیم بسی بردبار، آه کشنده (دردمند) و توبه کار بود. ﴿۷۶﴾ (جواب آمد) ای ابراهیم! از این بحث و گفتگو بگذر، چون امر پروردگارت (به هلاک آن‌ها) رسیده است و البته عذاب ردناشدنی بر آنها خواهد آمد. ﴿۷۷﴾ و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند از آمدنشان غمگین شد و بر آنها دل‌تنگ شد (از غم محافظت آن خوبرویان) و گفت: امروز، روزی سخت است. ﴿۷۸﴾ و قوم او دویده بسویش آمدند و پیش از آن هم کارهای زشت می‌کردند، لوط گفت: ای قوم من! این دختران (قوم) من اند، آن‌ها برای شما (حلال و) پاکیزه ترند (پس با آن‌ها نکاح کنید) و از الله بترسید و در بارهٔ مهمانانم مرا رسوا و شرم‌منده نکنید، آیا در میان شما هیچ مرد رشید نیست (تا شما را از این کار زشت منع کند)؟ ﴿۷۹﴾ (بدکاران قوم) گفتند: البته تو خوب دانسته‌ای که ما به دخترانت هیچ حقی و رغبتی نداریم (چون در نکاح ما نیستند) و یقیناً تو خوب می‌دانی ما چه می‌خواهیم. ﴿۸۰﴾ لوط گفت: کاش در مقابل شما توانایی داشتم و یا پناهگاه محکمی (قوم و قبیلهٔ نیرومند) داشتم که به آن پناه می‌بردم. ﴿۸۱﴾ (فرشته‌ها) گفتند: ای لوط! بی گمان ما فرستادگان پروردگار تویم، آنان هرگز به تو رسیده نمی‌توانند (تا گزندى بتو برسانند) پس در حصه‌ای از شب، خانواده‌ات را ببر و نباید کسی از شما به پشت سر خود بنگرد، مگر همسرت را (با خود ببر)، که هر آنچه به آنان برسد به او (هم) خواهد رسید، البته وعده گاه (نابودی) آن‌ها صبح است، آیا صبح نزدیک نیست؟

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
 حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
 وَمَاهِي مِّن الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ * وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
 شُعَيْبًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّن إِلَهٍ غَيْرُهُ
 وَلَا تَتَّقُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُكُمْ بِخَيْرٍ
 وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَاقَوْمِ
 أَوفُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ
 اللَّهَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
 بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلَوْتَكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ
 مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا شَكَّوْا إِنَّكَ
 لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَاقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُ
 عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
 أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَكُم عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
 مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

﴿۸۲﴾ پس چون حکم ما آمد، آن (شهر و سرزمین) را زیر و رو کردیم. و آنجا را با سنگ گلی پیاپی از آسمان، سنگباران کردیم. ﴿۸۳﴾ سنگ‌هایی که نزد پروردگارت نشان دار بودند. و این چنین سنگباران (عذاب) از ظالمان دور نیست. ﴿۸۴﴾ و به سوی اهل مدین برادرشان شعیب را فرستادیم که گفت: ای قوم من، الله را بپرستید برای شما غیر او (الله) هیچ معبودی (برحق) نیست، و پیمانۀ و ترازو را (در داد و گرفت) کم نکنید، چون من شما را در نعمت (مال و دارایی بسیار) می‌بینم، و در حقیقت بر شما از عذاب روز احاطه‌کننده (روز قیامت) می‌ترسم. ﴿۸۵﴾ و گفت، ای قوم من! پیمانۀ و ترازو را تمام و کمال به انصاف دهید و به مردم چیزهایشان را کم مدهید و در زمین فساد و تباهی نکنید. ﴿۸۶﴾ باقیماندهٔ حلالی که الله می‌گذارد برایتان بهتر است، اگر ایمان دارید. و من بر شما محافظ نیستم (تا بر اعمال شما نظارت کنم). ﴿۸۷﴾ گفتند: ای شعیب! آیا نمازت به تو فرمان می‌دهد که آنچه را پدران ما می‌پرستیدند ترک کنیم؟ یا در اموال ما به میل خود تصرف نکنیم؟ البته تو بردبار و خردمند هستی! ﴿۸۸﴾ (شعیب) گفت: ای قوم من! به من خبر دهید اگر دلیل واضحی از نزد پروردگارم داشته باشم و از نزد خود رزق و روزی خوبی به من داده باشد (آیا می‌توانم به خلاف دستورات او عمل کنم؟)، و نمی‌خواهم شما را از چیزی نهی کنم و خودم مرتکب آن شوم. من قصدی جز اصلاح ندارم. و توفیق من جز به تأیید الله نیست، تنها بر او توکل کرده‌ام و به سوی او باز می‌گردم.

وَيَقَوْمٌ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
 قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
 بِبَعِيدٍ ٨٩ ﴿٩٠﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
 رَحِيمٌ وَدُودٌ ٩١ ﴿٩٢﴾ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا لِمَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
 وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ
 عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ٩٣ ﴿٩٤﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
 وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِي إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 مُحِيطٌ ٩٥ ﴿٩٦﴾ وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ
 سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
 وَأُتْقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ٩٧ ﴿٩٨﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا
 شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِئَرِهِمْ جَاثِمِينَ ٩٩ ﴿١٠٠﴾
 كَانُوا لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۖ أَلَا بُعْدَ لَلْمَدِينِ ١٠١ ﴿١٠٢﴾ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ١٠٣ ﴿١٠٤﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
 وَمَلَائِهِ ۖ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِشَيْدٍ ١٠٥ ﴿١٠٦﴾

﴿۸۹﴾ و ای قوم من! جرم مخالفت شما با من، سبب نگردد که همان بلائی به شما برسد که به قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح رسید، و قوم لوط از شما دور نیست.

﴿۹۰﴾ و از پروردگار خود آمرزش بخواهید، باز به دربار او توبه کنید، همانا پروردگار من مهربان (و) دوستدار (نیکان) است. ﴿۹۱﴾ (به طور تمسخر) گفتند: ای شعیب! بسیاری از آنچه را که تو می گویی، نمی فهمیم و ما واقعا تو را در میان خود ناتوان می بینیم و اگر قبیلۀ تو نبود، حتما سنگسارت می کردیم. و تو بر ما گرانقدر نیستی.

﴿۹۲﴾ (شعیب) گفت: ای قوم من! آیا قبیلۀ ام در نزد شما از الله گرامی تر است؟ و الله را پشت سر خویش گرفته اید (و فراموش کرده اید)، در حالیکه پروردگارم به آنچه می کنید احاطه دارد. ﴿۹۳﴾ و ای قوم من! شما بر روش خود عمل کنید، من نیز به روش خود عمل می کنم، به زودی خواهید دانست که عذاب رسوا کننده به چه کسی می رسد، (و خواهید دانست) چه کسی دروغگو است؟ انتظار بکشید، من هم با شما منتظرم.

﴿۹۴﴾ و چون امر ما (به هلاکت قوم) آمد، شعیب و آنانی را که با وی ایمان آورده بودند به رحمتی از جانب خود نجات دادیم و صدایی مرگبار ظالمان را گرفت، پس در خانه هایشان از پا درآمدند. ﴿۹۵﴾ گویا در آن قریه (قبلاً) سکونت نکرده بودند، آگاه باش، دوری باد بر اهل مدین، همان طوری که ثمود دور افتادند. ﴿۹۶﴾ و البته موسی را با آیات (معجزات) خود و با دلیل ظاهرکننده حق فرستادیم. ﴿۹۷﴾ به سوی فرعون و سران قوم او، ولی سران از امر فرعون پیروی کردند، حال آنکه امر فرعون راست و مایه هدایت نبود.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ
 الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بِئْسَ
 الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
 مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا
 أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا تَتَابَعٌ ﴿١٠١﴾
 وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ
 أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
 ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾
 وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
 إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيُفَى
 النَّارُ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
 وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾
 * وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَيُفَى الْجَنَّةُ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْذُوزٍ ﴿١٠٨﴾

﴿۹۸﴾ او (فرعون) روز قیامت پیشاپیش قوم خود می رود، پس آنها را وارد آتش دوزخ خواهد ساخت. و دوزخ چه بدجای واردشدن است برای واردان. ﴿۹۹﴾ در این دنیا و در روز قیامت (نیز) لعنت از پی آنان است، چه بد عطائی است که به آنها داده می شود! ﴿۱۰۰﴾ این از خبرهای شهرهایی است که برای تو حکایت می کنیم، برخی از این شهرها هنوز بر سر پا باقی هستند و برخی (مانند کشت درو شده) از بیخ کنده شده اند. ﴿۱۰۱﴾ و ما بر آنها (ساکنان آن شهرها) ظلم نکردیم ولی آنها خود بر خویشتن ظلم کردند، پس معبودانشان که به غیر از الله می خواندند وقتی که فرمان پروردگارت رسید چیزی را از آنان دفع نکردند و بر آنها جز نابودی و هلاکت نه افزودند. ﴿۱۰۲﴾ و گرفتن پروردگارت این چنین است؛ وقتی شهرهایی را عذاب دهد در حالیکه اهل آن ستمگر باشند، زیرا عذاب الله دردناک و سخت است. ﴿۱۰۳﴾ یقیناً در این (داستانها) دلیل (عبرت) است برای کسی که از عذاب آخرت می ترسد، آن روز، روزیست که مردم برای آن جمع کرده می شوند و آن روز روزیست که همه مردم در آن حاضر کرده می شوند. ﴿۱۰۴﴾ و ما آن روز (قیامت) را به تأخیر نمی اندازیم، مگر تا مدت شمرده شده و معین. ﴿۱۰۵﴾ روزی که (قیامت) برسد هیچکس سخن نمی گوید مگر به اذن الله، پس (در آن روز) برخی از آنان بدبختند و برخی از آنان نیکبخت. ﴿۱۰۶﴾ اما آنانی که بدبخت شده اند پس در آتش دوزخ باشند، برای آنها در آنجا فریاد (نفس با آواز) و ناله (نفس بی آواز و پست) است. ﴿۱۰۷﴾ تا آسمانها و زمین باقی است، ایشان در آن جاودانه می مانند مگر آنچه پروردگارت بخواهد، بی گمان پروردگار تو هر کاری را که بخواهد انجام می دهد. ﴿۱۰۸﴾ و اما کسانی که نیکبخت شده اند، پس در جنت همیشه به سر می برند و در آنجا تا زمانی که آسمانها و زمین باقی است جاودانه اند، مگر آنچه پروردگارت بخواهد، این بخششی پیوسته و ناگستنی است.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
 آبَاؤَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ هُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ
 ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
 سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ
 ﴿١١٠﴾ وَإِنْ كُلًّا لَمَّا لَيُوفِينَ هُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
 خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
 إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
 فَتَمَسَّكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ
 لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنْ
 اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى
 لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
 ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةً يَنْهَوْنَ
 عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا
 كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

﴿۱۰۹﴾ پس در باره (بطلان) آنچه می‌پرستند در شک مباش، آنها همان گونه (چیزهایی را) می‌پرستند که پدرانشان در گذشته می‌پرستیدند، و ما نصیب آنها (از عذاب) را کامل و بدون هیچ کم و کاستی به آنان خواهیم داد. ﴿۱۱۰﴾ و البته ما به موسی کتاب دادیم، پس در آن اختلاف واقع شد، و اگر سخن پروردگارت از پیش بر این نرفته بود حتما در میان آنان فیصله می‌شد و آنان سخت در شک و تردیدند. ﴿۱۱۱﴾ و البته پروردگارت (جزای) اعمال همگی را کامل و بدون کم و کاست می‌دهد و او به آنچه می‌کنند آگاه است. ﴿۱۱۲﴾ پس همانطور که دستور یافته‌ای استقامت کن و (نیز) کسی که همراه تو توبه کرده (و روی به الله آورده است باید چنین کند) و (از راه راست) سرکشی نکنید، بی‌گمان او به آنچه می‌کنید بیناست. ﴿۱۱۳﴾ و به سوی ظالمان (مشرکان) متمائل نشوید که آتش دوزخ به شما خواهد رسید، و جز الله دوست و کارسازی ندارید، باز نصرت داده نمی‌شوید. ﴿۱۱۴﴾ و در دو طرف روز (بامداد و مغرب) نماز را برپا دار و در ساعتی از شب، چون نیکی‌ها بدی‌ها را محو می‌سازند، این (قرآن) پندی است برای پندپذیران. ﴿۱۱۵﴾ و صبر پیشه کن که همانا (صبر عمل نیک است و) الله ثواب نیکوکاران را ضائع نمی‌کند. ﴿۱۱۶﴾ پس چرا در قرنهاي پیش از شما صاحبان فضل نبودند که از فساد در روی زمین نهی می‌کردند، مگر اندکی (بودند) از کسانی که از میان آنها نجاتشان دادیم. و ظالمان به دنبال خوشگذرانی و نعمتی که در آن بودند، رفتند. و آنان مجرمان بودند. ﴿۱۱۷﴾ و پروردگار تو هرگز بر آن نبوده است که شهرها را به ظلم هلاک سازد، در حالیکه اهل آن مصلح (و نیکوکار) باشند.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
 ١١٨ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
 لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ١١٩ وَكَلَّا نَقْصُ
 عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَشِئْتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
 الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ١٢٠ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ١٢١ وَانظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ
 ١٢٢ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
 فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ١٢٣

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ١ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا
 عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ٢ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ
 الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الْغَافِلِينَ ٣ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
 أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ٤

﴿۱۱۸﴾ و اگر پروردگار تو (اسلام اجباری مردم را) می‌خواست، البته همه مردم را امت واحد (تابع توحید) می‌گردانید، (ولی مردم) همیشه در اختلاف اند. ﴿۱۱۹﴾ مگر کسانی که پروردگارت بر آنها رحم کرده، و (الله) برای همین مردم را آفریده است و تمام شد سخن پروردگار تو که البته دوزخ را از جنّ و انس همگی پر خواهم کرد. ﴿۱۲۰﴾ و هر یک از سرگذشت پیغمبران را بر تو بیان می‌کنیم، آنچه که دلت را به آن استوار و محکم می‌گردانیم، و در این (سوره) برای تو حق آمده است، و برای مؤمنان پند و یادآوری آمده است. ﴿۱۲۱﴾ و به آنانی که ایمان نمی‌آورند بگو: شما بر شیوه و طریقه خود عمل کنید که ما نیز عمل می‌کنیم. ﴿۱۲۲﴾ و شما منتظر (نتیجه اعمال خود) باشید و ما هم منتظریم. ﴿۱۲۳﴾ و (دانستن) غیب آسمانها و زمین خاص از الله است. و همه کارها به سوی او بازگردانده می‌شود، پس او را عبادت کن و بر او توکل کن. و پروردگارت از آنچه می‌کنید غافل نیست.

سورة يوسف

در مکه نازل شده و یکصد و یازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الر (مفهوم این حروف به الله معلوم است)، این آیات، آیات کتاب واضح (و بیانگر حق و باطل) است. ﴿۲﴾ چون ما آن را قرآن (خواندنی و) به زبان عربی نازل کردیم تا (مفهوم آن را) درک کنید. ﴿۳﴾ ما بهترین داستان‌ها را، با وحی فرستادن و به وسیله این قرآن بر تو حکایت می‌کنیم، حال آنکه پیش از این از بی‌خبران بودی. ﴿۴﴾ (آن داستان این است که) چون یوسف به پدرش گفت: ای پدر (بزرگواریم)! من یازده ستاره و آفتاب و ماه را در خواب دیدم، دیدم که آنها برایم سجده می‌کنند.

قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا
 إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ
 رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ
 وَعَلَى آلٍ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَى أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ
 وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ * لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ
 وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِلْسَّائِلِينَ ﴿٧﴾ إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ
 إِلَى آبِنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٨﴾
 أَفْتَلَوْا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ
 وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ
 لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ
 السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى
 يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَصْحُونَ ﴿١١﴾ أَرْسَلَهُ مَعَا غَدَايَرَتَ وَيَلْعَبُ
 وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ
 أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا لَئِنْ
 أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ ﴿١٤﴾

﴿۵﴾ (يعقوب) گفت: ای پسرک من! خوابت را به برادرانت حکایت مکن که برای تو حيله سازی می کنند، زیرا شیطان برای انسان دشمن آشکار است. ﴿۶﴾ و اینچنین پروردگارت تو را برمیگزیند و تعبیر خوابها را به تو می آموزد و نعمت خود را بر تو و فرزندان یعقوب کامل می کند همانطور که پیش از این بر پدرانت ابراهیم و اسحاق کامل نمود. بی گمان پروردگارت دانای با حکمت است. ﴿۷﴾ البته در سرگذشت یوسف و برادرانش برای پرسندگان نشانه هاست. ﴿۸﴾ وقتی که (برادران یوسف در مشوره خود) گفتند: یقیناً یوسف و برادرش (بنیامین) نزد پدر ما نسبت به ما دوست داشتنی ترند، در حالیکه ما جمعی نیرومند هستیم، واقعا پدر ما در خطای آشکار است. ﴿۹﴾ (لذا) یوسف را بکشید یا او را در سرزمین (دور) ببندازید تا توجه پدرتان به شما معطوف گردد، و بعد از او (پس از قتل یوسف، با توبه کردن) مردمان نیک و شایسته باشید. ﴿۱۰﴾ گوینده ای از آنان گفت: یوسف را نکشید بلکه او را در قعر چاهی باندازید، تا کسی از مسافران او را بگیرد، اگر می خواهید کاری بکنید. ﴿۱۱﴾ گفتند: ای پدر (مهربان ما)! چرا در باره یوسف به ما اطمینان نداری حال آنکه ما خیرخواه او هستیم؟ ﴿۱۲﴾ (اگر ما را خیرخواه او می دانی) فردا او را با ما بفرست تا بخورد و بازی کند و البته ما نگهبان و مراقب او خواهیم بود. ﴿۱۳﴾ (پدر) گفت: اینکه او را با خود ببرید، مرا سخت غمگین می کند و (نیز) می ترسم از آن که او را گرگ بخورد و شما از او بی خبر باشید. ﴿۱۴﴾ (پسران) گفتند: اگر او را گرگ بخورد با اینکه ما (بر دفع گرگ) گروه نیرومند هستیم، در این صورت یقیناً زیانکار خواهیم بود.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَبَتِ الْبَيْتِ وَأَوْحَيْنَا
إِلَيْهِ لَتَبْنَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءَ وَ
أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعِنَا فَاكْكُلْهُ الذِّبْ وَمَا أَنْتَ
بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءَهُ عَلَى قَمِيصِهِ
بِدْمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْ أَفَصْبِرُ جَمِيلٌ
وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَىٰ هَذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّهُ
بِضْلَةٍ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ
دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ
الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِّصْرَ لَا مِرَاتٍ أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ
أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ
أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ
ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

﴿۱۵﴾ پس وقتی او را بردند و تصمیم گرفتند که او را در قعر چاه بیندازند (در همان لحظه) به او (یوسف) وحی کردیم که البته آن‌ها را از این کارشان آگاه خواهی ساخت، در حالیکه نمی فهمند. ﴿۱۶﴾ و شب‌گریان نزد پدر آمدند. ﴿۱۷﴾ گفتند: ای پدر! ما رفتیم که مسابقه دهیم، و یوسف را نزد سامان و اسباب ما گذاشتیم، پس گرگ او را خورد، ولی تو باورکننده ما نیستی اگر چه راستگو باشیم. ﴿۱۸﴾ و پیراهن او را آلوده به خون دروغ آوردند، پدر گفت: نه، بلکه نفس‌های‌تان کار زشت را برای شما آراسته است، پس کار من صبر نیک است و راجع به آنچه بیان می‌کنید، از الله مدد خواسته می‌شود. ﴿۱۹﴾ و کاروانی (نزدیک چاه) آمد پس آب‌آور خود را فرستادند، پس دلو خود را انداخت (وقتی به جای آب، یوسف را دید) گفت: مژده باد! این یک پسر است، و او را به طور متاعی پنهان ساختند، و الله به آنچه می‌کردند داناست. ﴿۲۰﴾ و او را به پول ناچیزی (و تنها) به چند درهم شمرده شده فروختند و در باره او بی‌علاقه بودند. ﴿۲۱﴾ و آن کس از اهل مصر که او را خریده بود به همسرش گفت: او را گرمی دار شاید به حال ما نفعی برساند، یا او را به فرزندی بگیریم. و این گونه ما یوسف را در سرزمین تمکین دادیم و تا تعبیر خوابها را به او بیاموزیم. و الله بر کار خود غالب است، اما بیشتر مردم نمی‌دانند. ﴿۲۲﴾ و چون به کمال جوانی خود رسید به او حکمت و دانایی دادیم، و این چنین به نیکوکاران پاداش می‌دهیم.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ ۖ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
 وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذُ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
 إِنَّهُ لَا يَفْلَحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۖ وَهَمَّ بِهَا
 لَوْلَا أَنَّ رَأَىٰ أَبْرَهْمَنَ رَبَّهُ ۚ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ
 وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ وَمِنَ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿١٤﴾ وَأَسْتَبَقَا
 الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ ۖ مِنْ دُبُرٍ ۖ وَالْفَيَّاسِيذُ هَالِكًا ۖ الْبَابُ
 قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي ۖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ
 أَهْلِهَا ۖ إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ ۖ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ ۖ وَهُوَ مِنَ
 الْكَاذِبِينَ ﴿١٦﴾ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ ۖ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ ۖ وَهُوَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٧﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ ۖ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ ۖ قَالَ إِنَّهُ
 مِنْ كَيْدِ كُنَّ ۖ إِنْ كَيْدُ كُنَّ عَظِيمٌ ﴿١٨﴾ يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ
 هَذَا ۖ وَأَسْتَغْفِرِي لَذُنُوبِكِ ۖ إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الْخَاطِئِينَ
 ﴿١٩﴾ * وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا
 عَنْ نَفْسِهِ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٠﴾

﴿۲۳﴾ و آن زنی که یوسف در خانه‌اش بود خواست تا از او کام گیرد (و از پاکدامنی او را بیرون آورد)، و درها را بست و گفت: پیش بیا که از توام، یوسف گفت: (از این کار زشت) به الله پناه می‌برم و او (عزیز مصر) آقای من است، (جای) مرا نیکو ساخت، بی‌گمان ظالمان رستگار نمی‌شوند. ﴿۲۴﴾ البته آن زن قصد (مقاربت با) یوسف کرد. (ولی) اگر یوسف برهان پروردگارش را نمی‌دید، او نیز قصد (مقاربت با) آن زن می‌کرد. ما این چنین کردیم تا بدی و فحشا را از او دور سازیم، چون که او از بندگان مخلص و برگزیده ما بود. ﴿۲۵﴾ و هر دو به طرف دروازه بر یکدیگر سبقت کردند و آن زن پیراهن یوسف را از پشت پاره کرد. و شوهرش را نزدیک دروازه یافتند. (زن به شوهر خود) گفت: جزای کسی که قصد بدی به همسرت کرده چیست؟ جز این (نیست) که زندانی گردد یا عذاب دردناک (داده) شود. ﴿۲۶﴾ یوسف (در جواب) گفت: این زن نفس مرا به خود طلب کرد، (ولی من انکار کردم و از وی فرار می‌نمودم) و شاهدهی از خانواده آن زن گواهی داد که اگر پیراهن او از پیش روی پاره شده باشد، پس آن زن راست گفته است و یوسف از دروغگویان است. ﴿۲۷﴾ و اگر پیراهنش از پشت پاره شده باشد، پس این زن دروغ گفته است و یوسف از راست‌گویان است. ﴿۲۸﴾ پس چون (شوهر) دید که پیراهن یوسف از پشت پاره شده، گفت: یقیناً این (ماجرای) از مکر شما زنان است، زیرا مکر شما زنان بزرگ است. ﴿۲۹﴾ (عزیز مصر گفت:) ای یوسف! تو از افشای این کار درگذر و تو ای زن! برای گناه خود آمرزش بخواه، چون از خطاکاران بودی. ﴿۳۰﴾ و عده ای از زنان در شهر گفتند: زن عزیز از غلامش کام می‌خواهد تا او را از پاکدامنی غافل کند، به راستی محبت (یوسف) در دلش جای گرفته است، البته او را در گمراهی آشکار می‌بینیم.

فَمَا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً
وَأَتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ
أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا
إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٢١﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ
عَنِ نَفْسِهِ فَوَسَّوْهُ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أمْرُهُ وَلَيْسَ جَنَّ
وَلَيْكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي
إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ
﴿٢٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ وَفَضَّلَهُ وَفَصَّرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٢٤﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا آلَايَاتِ لَيْسَ جُنَّتْهُ
حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي
أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا
بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٢٧﴾

﴿۳۱﴾ پس چون زن عزیز حیلۀ زنان (غیبت آنان) را شنید، کسی را به سوی زنان فرستاد و برای آن‌ها مجلسی آماده کرد و به دست هر یک از آن‌ها کاردی داد و گفت: (به یوسف) بر زنان بیرون آی. پس چون زنان او را دیدند او را (در حسن و جمال) بزرگ یافتند و دست‌های خود را (از شدت مشغول شدن به جمال او) بردیدند و گفتند: سبحان الله (پاکی است الله را) این بشر نیست (بلکه) این جز فرشته بزرگوار نیست. ﴿۳۲﴾ زن عزیز گفت: این همان جوانی است که مرا دربارهٔ محبت او ملامت کردید، و البته من او را بسوی خود طلب کردم، ولی خود را پاک داشت. و اگر آنچه را که به او دستور می‌دهم انجام ندهد، حتما زندانی می‌شود و حتما از خوارشدگان خواهد شد. ﴿۳۳﴾ گفت: پروردگارا! زندان برای من دوست داشتنی تر است از چیزی که مرا به سوی آن می‌خوانند. و اگر مکر آن زنان را از من بازنداری به سوی آنان خواهم گروید و از جملۀ نادانان می‌گردم. ﴿۳۴﴾ پس پروردگارش دعای او را قبول کرد و مکر زنان را از او باز داشت. یقیناً او شنوای داناست. ﴿۳۵﴾ باز به نظرشان رسید پس از آنکه علامات (پاکی یوسف) را دیدند که البته او را تا مدتی زندانی کنند. ﴿۳۶﴾ و دو جوان با یوسف به زندان درآمدند، یکی از آن دو گفت: من در خواب دیدم که انگور (برای شراب) می‌فشارم، و دیگری گفت: من در خواب دیدم که بر سر خویش نانی برداشته‌ام که پرندۀ ها از آن می‌خورند، ما را از تعبیر این خواب آگاه کن که تو را از جملۀ نیکوکاران می‌بینیم. ﴿۳۷﴾ یوسف گفت: پیش از آنکه غذایتان به شما برسد، شما را از تعبیر خوابتان آگاه خواهم ساخت، این (تعبیر خواب) که به شما می‌گویم از چیزهایی است که پروردگارم به من آموخته است. همانا من آیین قومی را که به الله ایمان نمی‌آورند و منکر آخرت نیز هستند، ترک کرده‌ام.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ
لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٨﴾ يَصْحَبِي
السَّجْنَاءُ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿٢٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَمَا آبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ
أَمْرًا أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ يَصْحَبِي السَّجْنَاءُ أَمَّا أَحَدُكُمَا
فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلِبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٣١﴾ وَقَالَ
لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ
الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ
﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ
سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخْرَىٰ يُاسِتَ يَأْيُهَا
الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿۳۸﴾ بلکه دین پدرانم ابراهیم و اسحق و یعقوب را پیروی کرده ام، برای ما شایسته نیست که با الله چیزی را شریک گردانیم، این (ایمان و توحید) از فضل الله بر ما و بر مردم است، ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی کنند. ﴿۳۹﴾ (یوسف گفت:) ای دوستان زندانی ام! آیا معبودهای پراکنده بهتر است یا الله یگانه غالب (بر همه مخلوقات)? ﴿۴۰﴾ غیر از او نمی پرستید مگر نام‌هایی را که شما و پدرانتان وضع کرده اید، الله (هیچ) دلیل و برهانی بر (صحت) آنان نفرستاده است. فرمانروایی (کائنات) تنها از الله است و امر کرده که جز او را نپرستید، این است دین راست و استوار، ولی بیشتر مردم نمی دانند. ﴿۴۱﴾ ای دوستان زندانی ام! اما یکی از شما (مثل سابق) به آقای خود شراب می نوشاند، اما آن دیگر به دار کشیده می شود و پرنده‌ها از سر او می خورند. (باز گفت:) امری که شما دوتن جوای (تعبیر آن) از من شدید، فیصله شده است. ﴿۴۲﴾ و به یکی از آن دو که گمان می کرد نجات می یابد، گفت: مرا در نزد آقای خود یاد کن، پس شیطان از یادش بُرد که پروردگارش را (برای نجات خویش) یاد کند، بنابراین یوسف چند سال در زندان ماند. ﴿۴۳﴾ و پادشاه گفت: من در خواب هفت گاو فربه را دیدم که هفت گاو لاغر، آنها را می خوردند، و هفت خوشه سبز و هفت خوشه خشک دیگر را دیدم. ای سران قوم! در باره خوابم به من نظر دهید، اگر خواب را تعبیر می کنید.

قَالُوا أَضْغَثُ أَحْلَمٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾
 وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ
 فَأَرْسَلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ
 سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ
 وَأُخْرَىٰ يَأْسَتِ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
 تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا
 قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ
 مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعَصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي
 بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ
 النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾
 قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ
 لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ اكُنْ حَصْحَصَ
 الْحَقِّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَلِكَ
 لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِبِينَ ﴿٥٢﴾

﴿۴۴﴾ (سران قوم) گفتند: این خواب‌های پریشان‌کننده و بی‌اساس است و ما به تعبیر خواب‌های پریشان و بی‌اساس آگاهی نداریم. ﴿۴۵﴾ و کسی که از آن دو نفر نجات یافته بود بعد از مدت‌ها به یاد آورد (و) گفت: من شما را از تعبیر آن باخبر می‌سازم، پس مرا (نزد یوسف) بفرستید. ﴿۴۶﴾ (پس نزد یوسف رفته و گفت:) ای یوسف! ای مرد راستگو! دربارهٔ هفت گاو فربه که هفت گاو لاغر آنها را می‌خورند، و (دربارهٔ) هفت خوشهٔ سبز و هفت خوشهٔ خشک به ما نظر ده تا اینکه من به‌سوی مردم برگردم، امید است آنان بدانند. ﴿۴۷﴾ یوسف گفت: هفت سال پی در پی کشت کنید و آنچه را که درو نمودید جز اندکی که می‌خورید در خوشهٔ آن بگذارید. ﴿۴۸﴾ پس از آن، هفت سال سخت می‌آید که آنچه را به خاطر آن ذخیره کرده اید می‌خورند مگر اندکی از آنچه که ذخیره می‌کنید. ﴿۴۹﴾ باز بعد از آن (سالهای خشک و سخت) سالی می‌آید که به مردم (در آن سال) باران می‌رسد، و در آن شیره (انگور و زیتون و دیگر میوه‌ها) را می‌فشارند. ﴿۵۰﴾ و پادشاه گفت: یوسف را پیش من بیاورید، چون قاصد نزد او آمد، گفت: پیش آقاییت بازگرد و از او بپرس ماجرای زنانی که دست‌هایشان را بریدند چه بود؟ و یقیناً پروردگارم به مکر آنان داناست. ﴿۵۱﴾ پادشاه (زنان را جمع کرده) گفت: جریان شما چه بود آنگاه که خواستید یوسف را به خود بخوانید؟ گفتند: پناه بر الله، هیچ گناهی از او سراغ نداریم. زن عزیز گفت: اکنون حق آشکار شد، این من بودم که او را به سوی خود خواندم (ولی او به من روی نداد) و یقیناً او از راستگویان است. ﴿۵۲﴾ این (درخواست من) به آن خاطر است که او (عزیز مصر) بداند من در نهان به او خیانت نکرده‌ام و الله مکر خیانت‌کاران را به سر نمی‌رساند.

* وَمَا أَتَرَىٰ نَفْسِي إِلَّا النَّفْسَ لَا مَارَةً إِلَّا سَوْءَ إِلَّا مَا رَجَمَ رَبِّي
 إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٧﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِي بِهِ؟ اسْتَخْلِصْهُ
 لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٨﴾
 قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَكَذَلِكَ
 مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ
 بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٠﴾ وَلَا أَجْرُ
 الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦١﴾ وَجَاءَ
 إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ
 ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُؤْنِي بِأَخٍ لَّكُمْ مِّنْ أَبِيكُمْ أَلَا
 تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٦٣﴾ فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي
 بِهِ فَلَا كَيْلَ لَّكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٤﴾ قَالُوا سَنُؤَدُّ عَنْهُ أَبَاهُ
 وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَالَ لِفَتَاتِهِ اجْعَلُوا بِضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ
 لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا أُنْقِلِبُوا إِلَىٰ آهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يُرْجِعُونَ
 ﴿٦٦﴾ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ
 فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٧﴾

﴿۵۳﴾ و من نفس خود را تبرئه نمی‌کنم؛ چرا که نفس حتما بسیار به بدی امر می‌کند، مگر نفس کسی که پروردگارم به او رحم کند، چون پروردگارم آمرزندهٔ مهربان است.

﴿۵۴﴾ و پادشاه (بار دوم) گفت: او را نزد من بیاورید تا وی را از مخصوص (مشورهٔ خود و از افراد مقرب) خود گردانم. پس چون با او به سخن پرداخت، گفت: البته تو امروز نزد ما ارجمند و امانتدار (و قابل اعتماد) هستی. ﴿۵۵﴾ یوسف گفت: مرا بر خزانه‌های مصر مقرر کن، چون که من نگاهدارندهٔ دانا هستم. ﴿۵۶﴾ این چنین یوسف را در این سرزمین قدرت و نعمت (و نفوذ) دادیم، که در آن هر جا که بخواهد قرار گیرد، ما نعمت خود را به هر کس که بخواهیم می‌رسانیم و مزد نیکوکاران را ضایع نمی‌گردانیم. ﴿۵۷﴾ و البته ثواب آخرت برای آنانی که ایمان آورده و پرهیزگاری می‌کردند (نسبت به پادشاهی دنیا) بهتر است. ﴿۵۸﴾ و برادران یوسف (برای حصول غله) به مصر آمدند، پس بر او وارد شدند، یوسف آنان را شناخت ولی آنها یوسف را نشناختند. ﴿۵۹﴾ و چون یوسف خوار و بارشان را مجهز کرد، گفت: (بار دیگر) برادر پدری خود را نزد من آورید، مگر نمی‌بینید که من پیمانه را به تمام و کمال می‌دهم و من بهترین میزبانان هستم؟ ﴿۶۰﴾ پس اگر او را نزد من نیاوردید، پس برای شما هرگز پیمانهٔ غلهٔ نزد من نیست و هرگز به من نزدیک نشوید. ﴿۶۱﴾ گفتند: دربارهٔ او با پدرش گفتگو نموده تلاش می‌کنیم (به هر وسیله ممکن او را نزد تو بیاوریم) و این کار را خواهیم کرد. ﴿۶۲﴾ و به جوانان (خدمتگذار خود) گفت: سرمایهٔ (پول) شان را (که پرداخته‌اند) در بارهایشان بگذارید، تا چون به نزد خانواده‌شان بازگردند آن را بازابند و شاید (دوباره) برگردند. ﴿۶۳﴾ پس چون به سوی پدر خویش بازگشتند، گفتند: ای پدر! پیمانهٔ غلهٔ از ما منع شد، پس برادر ما را با ما بفرست تا پیمانه بگیریم و همانا ما نگهبان او هستیم.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا ءَامَنُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ
 قَبْلُ فَأَلَّهٖ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا
 مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَنَا
 مَا نَبِغِي هَذِهِ بِضْعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
 أَخَانَا وَنَزِدُكَ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتُنِنِي
 بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّآ آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا
 نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَبْنَى لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ
 وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
 شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ
 يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
 قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ
 قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

﴿۶۴﴾ پدر گفت: آیا من درباره او به شما اطمینان کنم همانگونه که درباره برادرش (یوسف) پیش از این به شما اطمینان کردم؟! پس الله بهترین نگهبان و او مهربانترین مهربانان است. ﴿۶۵﴾ و چون بارشان را باز کردند، دیدند که سرمایه (پول) شان به آنان بازگردانده شده است. گفتند: ای پدر! ما دیگر چه می‌خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما بازگردانده شده است و (باز می‌رویم تا) برای خانواده خود آذوقه بیاوریم و برادر خود را محافظت می‌کنیم و یک بار شتر زیاده خواهیم آورد، و این مقدار (برای ما کم و) ناچیز است. ﴿۶۶﴾ یعقوب گفت: هرگز او را با شما نمی‌فرستم تا اینکه عهده به نام الله به من بدهید که او را حتما نزد من برمی‌گردانید، مگر اینکه گرفتار شوید (و از توان شما خارج گردد)، پس وقتی با پدر عهد بستند، یعقوب گفت: الله بر آنچه می‌گوئیم وکیل (آگاه و ناظر) است. ﴿۶۷﴾ و (یعقوب از باب احتیاط) گفت: ای پسران من! از یک دروازه داخل نشوید، بلکه از دروازه های مختلف وارد شوید، و نمی‌توانم چیزی را که الله مقرر کرده است از شما دور کنم، (چون) حکم (نفع و ضرر) تنها و خاص به دست الله است، بر او توکل کرده‌ام و توکل کنندگان باید بر او توکل کنند. ﴿۶۸﴾ و چون همان طور که پدرشان به آنان دستور داده بود، وارد شدند، (چنین ورود) نمی‌توانست آنچه را که الله خواسته بود از آنان دفع کند، ولی آنچه را که در دل یعقوب بود برآورده کرد، یقیناً یعقوب به خاطر اینکه ما به او آموخته بودیم، دارای علم بزرگی بود. لیکن بسیاری از مردم نمی‌دانند. ﴿۶۹﴾ و چون (بار دوم) بر یوسف وارد شدند، برادرش (بنیامین) را نزد خود جای داد. گفت: من برادر تو (یوسف) هستم، پس از آنچه کرده‌اند اندوهگین مباش.

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ
ثُمَّ أَذِنَ مُؤَدِّنُ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا
وَأَقْبِلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ
وَلَمَن جَاء بِهِ هِمْ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا أَجْزَاؤُهُ
مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ
﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ أَبَاوَعْيَبَ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أُسْرِجَهُمَا مِنْ
وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ * قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبَاسِيحًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدًا مَّكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

﴿۷۰﴾ پس چون یوسف آنان را با آذوقه و سامان شان مجهز کرد، جام آبخوری (پادشاه) را در بار برادرش نهاد. باز ندا دهنده‌ای ندا داد: ای کاروان! حتما شما دزد هستید. ﴿۷۱﴾ روی به سوی ایشان کرده و گفتند: چه چیز را گم کرده‌اید؟ ﴿۷۲﴾ گفتند: جام پادشاه را گم کرده‌ایم و برای هر کس که آنرا بیاورد بار شتر (از غله) خواهد بود و من ضامن این (وعده) هستیم. ﴿۷۳﴾ (برادران یوسف) گفتند: به الله قسم که شما خوب دانسته‌اید که ما در سرزمین مصر برای فساد نیامده‌ایم و ما (پیش از این) دزد نبودیم. ﴿۷۴﴾ (مأموران) گفتند: پس سزای او (دزد) چیست اگر دروغگو باشید؟ ﴿۷۵﴾ گفتند: سزایش این است که هر کس آن جام در بارش یافت شود پس به سزای دزدی اسیر گردد، ما این چنین ظالمان را سزا می‌دهیم. ﴿۷۶﴾ پس پیش از بار برادرش، به تفتیش نمودن بارهای دیگران آغاز کرد، باز پیمانۀ را از بار برادرش بیرون آورد، ما اینگونه برای یوسف تدبیر آموختیم، زیرا او نمی‌توانست در دین پادشاه برادرش را بگیرد، مگر اینکه الله بخواهد، درجات هر کس را که بخواهیم بالا می‌بریم و فوق هر دانایی دانایی بزرگتر هست. ﴿۷۷﴾ (برادرانش) گفتند: اگر او دزدی کند (بعید نیست) چون برادرش پیش از او دزدی کرده است. پس یوسف آن را در دل خود پنهان نمود و آن را برایشان آشکار نکرد. (و در دل خویش) گفت: شما مقام بدتری دارید و الله به آنچه وصف می‌کنید داناتر است. ﴿۷۸﴾ گفتند: ای عزیز! او پدر پیر و سالخورده ای دارد، پس یکی از ما را به جای او بگیر، یقیناً تو را از نیکوکاران می‌بینیم.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ وَإِنَّا
 إِذَا الظَّالِمُونَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا أَسْتَيْسَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا
 قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ
 مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ
 الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ
 ﴿٨٠﴾ ارْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ
 ﴿٨١﴾ وَسَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا
 وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
 فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ
 يُوسُفَ وَأَبْصَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ
 ﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَوُا تَذَكَّرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا
 أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي
 وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

﴿۷۹﴾ یوسف گفت: به الله پناه می‌برم از اینکه غیر از کسی را که متاع خود را نزد او یافته‌ایم بگیریم، ما در آن صورت از ظالمان خواهیم بود. ﴿۸۰﴾ و هنگامی که از او ناامید شدند در خلوتی برای مشورت نشستند، بزرگ آنان گفت: آیا ندانسته‌اید که پدرتان از شما به نام الله عهد محکم گرفته است و پیش از این درباره یوسف کوتاهی کرده‌اید؟ من هرگز از این سرزمین حرکت نمی‌کنم مگر اینکه پدرم به من اجازه دهد، یا الله در حق من حکم کند و او بهترین حکم کنندگان است. ﴿۸۱﴾ نزد پدرتان برگردید و بگویند: ای پدر! پسر دزدی کرده است، و گواهی ندادیم جز به آنچه دانستیم و ما نگهبان علم غیب نبودیم. ﴿۸۲﴾ و از (مردم) دهی که در آن بودیم بپرس و از کاروانی که با آن آمدیم، و یقیناً ما راست‌گوییم. ﴿۸۳﴾ یعقوب گفت: (نه) بلکه نفس‌های‌تان امری (زشتی) را برای شما آراسته است، پس کار من صبر نیک است، امید که الله همه آن‌ها را یکجا نزد من بیاورد، چون او دانای حکیم است. ﴿۸۴﴾ و از آنان روی گرداند و گفت: ای دریغ بر یوسف! و چشمانش از اندوه سفید و نابینا گردید درحالی‌که بسیار غمگین بود. ﴿۸۵﴾ پسران گفتند: قسم به الله همیشه یوسف را یاد می‌کنی تا بیمار (و نزدیک به مرگ) شوی یا از هلاک شدگان گردی. ﴿۸۶﴾ یعقوب گفت: من پریشانی حال و اندوهم را تنها به الله شکایت می‌کنم و از سوی الله چیزهایی را می‌دانم که شما نمی‌دانید.

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْيَسُوا
 مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْيَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
 مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُنْجِيَةٍ فَأَوْفَ لَنَا
 الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ
 ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ
 جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَءِذَا نَكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ
 وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مِنْ يَتَّى وَيَصْبِرُ فَإِنَّ
 اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ
 ءَاثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ
 عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
 ﴿٩٢﴾ أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ
 بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
 الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ
 تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالٍ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

﴿۸۷﴾ ای پسران من! بروید و از یوسف و برادرش جستجو کنید و از رحمت الله ناامید
 مشوید، زیرا جز قوم کافر از رحمت الله ناامید نمی شود. ﴿۸۸﴾ و هنگامی که (بار سوم)
 پیش یوسف رفتند، گفتند: ای عزیز! به ما و خانواده ما سختی رسیده است و سرمایه
 اندک و ناچیز آورده ایم، پس پیمانۀ ما را کامل بده و بر ما (بیشتر) بخشش کن، چون
 الله صدقه دهندگان را پاداش می دهد. ﴿۸۹﴾ یوسف گفت: آیا به یاد دارید که با یوسف
 و برادرش وقتی که نادان بودید چه کردید؟ ﴿۹۰﴾ گفتند: آیا واقعاً تو یوسف هستی؟
 گفت: بلی! من یوسف هستم و این برادر من است، الله بر ما منت نهاده است. چون
 هرکس تقوا و صبر پیشه کند، بی گمان الله پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند. ﴿۹۱﴾
 (برادرانش) گفتند: قسم به الله که الله تو را بر ما برتری داده است و در حقیقت ما
 خطاکار بودیم. ﴿۹۲﴾ یوسف گفت: امروز بر شما هیچ سرزنش و ملامتی نیست. الله
 شما را می آموزد و او مهربان ترین مهربانان است. ﴿۹۳﴾ (و به برادران خود گفت:) این
 پیراهن مرا با خود ببرید و آنرا بر روی پدرم بیاندازید تا بینا گردد و اهل خویش را
 همه یکجا نزد من بیاورید. ﴿۹۴﴾ و چون کاروان (برادران یوسف به سوی شام) حرکت
 کرد، پدرشان گفت: اگر مرا به بی خردی نسبت ندهید همانا من بوی یوسف را می یابم.
 ﴿۹۵﴾ (اهل خانه) گفتند: قسم به الله که تو در همان خطای قدیمت هستی.

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ
 أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا
 يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
 أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا
 دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مَصْرَ
 إِن شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا
 لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَأْتِبْتَ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا
 رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُم
 مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ
 رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ * رَبِّ
 قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
 فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
 تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ
 الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ
 وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

﴿۹۶﴾ پس چون مژده‌دهنده آمد، و پیراهن را بر روی یعقوب انداخت پس او بینا گشت، و گفت: آیا به شما نگفته بودم که از جانب الله چیزهایی را می‌دانم که شما نمی‌دانید؟ ﴿۹۷﴾ (پس از رسیدن به کنعان) پسران گفتند: ای پدر! برای ما آمرزش گناهان ما را بخواه که ما خطاکار بودیم. ﴿۹۸﴾ گفت: به زودی از پروردگارم برای شما آمرزش می‌خواهم زیرا او آمرزگارِ مهربان است. ﴿۹۹﴾ پس چون بر یوسف درآمدند، پدر و مادر خود را در کنار خود جای داد و گفت: به خواست الله با امن و امان وارد سرزمین مصر شوید. ﴿۱۰۰﴾ و پدر و مادر خود را بر تخت نشاند و همه آنان برای او سجده‌کنان به زمین افتادند، و گفت: ای پدر! این تعبیر خوابی است که قبلاً دیده بودم و پروردگارم آن را راست و درست گردانید، و حقا که به من احسان کرد وقتی که مرا از زندان بیرون ساخت و شما را پس از آنکه شیطان بین من و برادرانم اختلاف افکنده بود از دهات باز آورد. به راستی پروردگارم هر چه بخواهد (با لطف و مهربانی خود) سنجیده و دقیق انجام می‌دهد، زیرا او دانای حکیم است. ﴿۱۰۱﴾ ای پروردگار! واقعا (نصیبی بزرگ) از پادشاهی به من دادی و به من از تعبیر خوابها آموختی، ای آفریننده آسمان‌ها و زمین! تو کارساز من در دنیا و آخرت هستی، مرا مسلمان بمیران و به صالحان ملحق بگردان. ﴿۱۰۲﴾ این داستان از خبرهای غیب است که آن را به تو وحی می‌کنیم. و تو نزد آنان نبودی وقتی که تصمیم گرفتند، در حالیکه آنان نیرنگ و توطئه‌چینی می‌کردند. ﴿۱۰۳﴾ و بیشتر مردم هرچند حرص بورزی، ایمان نمی‌آورند.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ
﴿١٤﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ
اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ
هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي
وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ
قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ يَسِيرُوا
فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٩﴾
حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا
جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ
مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾

﴿۱۰۴﴾ و تو در برابر (این دعوت) از آنان مزدی نمی‌خواهی و آن (قرآن) جز پند و اندرز برای عالمیان نیست. ﴿۱۰۵﴾ و چه بسیار دلائل قدرت و وحدانیت (الله) در آسمان‌ها و زمین است که بر آن می‌گذرند درحالی‌که ایشان از آن روی می‌گردانند. ﴿۱۰۶﴾ و بیشترشان (که ادعای ایمان می‌کنند) به الله ایمان نمی‌آورند مگر اینکه مشرکند. ﴿۱۰۷﴾ آیا ایمن هستند از این که عذاب همه گیر از سوی الله بر آنان بیاید، یا ناگهان قیامت به آنها بیاید، درحالی‌که غافل و بی‌خبر باشند؟! ﴿۱۰۸﴾ بگو: این راه من است، با بصیرت و آگاهی به سوی الله دعوت می‌کنم و پیروان من هم (باید چنین باشند) و الله (از هر عیب) پاک است و من از مشرکان نیستم. ﴿۱۰۹﴾ و نفرستاده‌ایم پیش از تو مگر مردان را که وحی می‌فرستادیم به آنها در حالی که آنها از اهل شهرهای بزرگ می‌بودند، آیا پس نرفته‌اند (مشرک‌ها) در زمین (همان پیغمبران) تا ببینند که چگونه شد انجام آنان که پیش از مشرک‌ها بودند (بلکه رفته‌اند و عبرت نگرفته‌اند)، و البته سرای آخرت بهتر است برای پرهیزگاران، آیا نمی‌اندیشید؟ ﴿۱۱۰﴾ (پیغمبران پیشین اقوام شان را دعوت دادند) تا آنکه پیغمبران ناامید گشته و گمان کردند که به دروغ وعده داده شده‌اند، آنگاه یاری ما به آنان رسید پس کسانی را که خواستیم نجات دادیم، و عذاب ما از گروه مجرمان برگشت ندارد. ﴿۱۱۱﴾ به راستی که در داستانهای آنان (پیغمبران) عبرتی برای صاحبان خرد است، (قرآن) سخنی نیست که به دروغ ساخته شده باشد بلکه تصدیق کننده کتابی است که پیش از آن است، و بیانگر هر چیزی است و سبب هدایت و رحمت است برای کسانی که ایمان می‌آورند.

سُورَةُ الرَّعْدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرْءُ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
يَلْقَآءَ رَبَّكُمْ تَوْفَئُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ جَعَلَ فِيهَا رَوْحِينَ أُنْثِينَ يَغْشَى اللَّيْلَ
النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ
قُطْعٌ مِّنْ جَبُورَاتٍ وَجَنَّتْ مِّنْ أَعْتَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ
وَعِزْرٌ صِنَوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضَ لِّبَعْضِهَا عَلَى بَعْضٍ
فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ * وَإِنْ تَعْجَبْ
فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَا ذَا كُنَّا تُرَابًا ءَا نَأْتِي خَلْقَ جَدِيدٍ
أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

سورة رعد

در مکه نازل شده و چهل و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ المر. (مفهوم این حروف را الله می داند) این آیات کتاب (قرآن) است، و آنچه که از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده حق است، ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند.

﴿۲﴾ الله ذاتی است که آسمانها را بدون ستونهایی که آنها را ببینید بلند کرد، باز بر عرش مستقر شد و آفتاب و ماه را مسخر کرد، هر یک تا مدت معین در حرکت است، الله کار هستی را تدبیر (و اداره) می کند و او آیات (علامات قدرت) خود را به تفصیل بیان می کند تا شما به ملاقات پروردگارتان یقین کنید. ﴿۳﴾ و اوست آن ذاتی که زمین را هموار و گسترده کرد و در آن کوهها و نهرها گذاشت و از هرگونه میوه جفت دوگانه آفرید، شب را بر روز می پوشاند، یقیناً در این (امور) نشانه هایی است برای آنان که (در وحدانیت و قدرت الله) می اندیشند. ﴿۴﴾ و در زمین قطعه های کنار هم (به هم پیوسته) و باغهایی از انگور و کشتزارها وجود دارد و درختان خرما چه از یک ریشه و چه از غیر یک ریشه که همه با یک آب آبیاری می شوند، اما برخی را از لحاظ طعم و لذت بر برخی دیگر برتری می دهیم، یقیناً در این (اختلاف) نشانه هایی (قدرت الهی) است برای کسانی که می اندیشند. ﴿۵﴾ و اگر تعجب کنی (از تکذیب آنان) پس این سخن آنان عجیب تر است (که گفتند): آیا وقتی خاک گردیم به راستی در آفرینش جدیدی می باشیم؟ (دوباره زنده می شویم؟) اینها کسانی اند که به پروردگارشان کفر ورزیدند و طوق و زنجیرها در گردنهایشان خواهد بود. اینها دوزخی اند و در آن جاودانه می مانند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ٦ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا
أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ
هَادٍ ٧ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ٨ عَلِيمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ٩ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ
أَسْرَأَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
بِالنَّهَارِ ١٠ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُعَيِّرُوا
مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ أَفْلًا مَرَدَّهُ وَمَا
لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ١١ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ١٢ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ١٣

﴿۶﴾ و پیش از خوبی (رحمت الهی)، بدی (عذاب) را با شتاب از تو می‌خواهند، حال آنکه پیش از ایشان عقوبت‌ها (بر امثال‌شان) گذشته است و یقیناً پروردگارت نسبت به مردم - با وجود ظلم‌شان - آمرزنده است و البته پروردگارت سخت عذاب دهنده است. ﴿۷﴾ و کافران می‌گویند: چرا معجزه‌ای از سوی پروردگارش بر او فرستاده نشده است؟ همانا تو تنها بیم دهنده هستی و هر قومی راهنمایی دارد. ﴿۸﴾ الله می‌داند که هر (جاندار) ماده چه چیزی را در شکم حمل می‌کند و (نیز می‌داند) آنچه را که رحمها کم می‌کنند و آنچه را می‌افزایند، و هر چیزی در نزد الله به اندازه معین است. ﴿۹﴾ (او) دانای همه پوشیده‌ها و آشکارا است، (و او) بزرگ بلند مرتبه است. ﴿۱۰﴾ برابر است (نزد او) هرکس از شما سخن را پنهان می‌دارد و کسی که آن را آشکارا می‌سازد، و (برابر است نزد او) هرکس در شب پنهان است و هرکس در روز آشکارا حرکت می‌کند. ﴿۱۱﴾ برای او فرشتگانی است که پیایی از روبرو و پشت سر به فرمان الله او را مراقبت (نگهبانی) می‌کنند، همانا الله احوال هیچ قومی را تغییر نمی‌دهد تا وقتی که آنان احوال خود را تغییر دهند و چون الله برای قومی بلائی بخواهد پس هیچ برگشتی برای آن نیست و برای آنان جز او هیچ کارسازی نیست. ﴿۱۲﴾ اوست که برق (آسمان) را برای بیم و امید به شما نشان می‌دهد و نیز ابرهای سنگین بار را ایجاد می‌کند. ﴿۱۳﴾ و رعد به ستایش او و فرشتگان نیز از ترس او تسبیح می‌گویند، و صاعقه‌ها را می‌فرستد و هرکس را که بخواهد به آنها گرفتار می‌کند، درحالی‌که آنان درباره الله مجادله می‌کنند، حال آنکه او (در رساندن عذاب) بسیار قدرتمند است.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا
 كِبْسُطُ كَفْتِهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ
 إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
 وَكَرْهًا وَظِلُّهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَخَذْتُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ
 لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ
 تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا الْخَلْقَ فَتَشَبَّهَ
 الْخَالِقُ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ خَلَقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ
 مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا
 وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ
 كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً
 وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
 الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا
 لَهُ وَلَوْ أَنَّ لَهُمْ مِائِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا قُدْرَاءَ عَلَيْهِ
 أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

﴿۱۴﴾ تنها الله است که شایسته عبادت و دعاست. و کسانی که جز الله را می خوانند به هیچ وجه دعایشان را اجابت نمی کنند، مگر مانند کسی که دو دستش را به سوی آب بگشاید تا به دهانش برسد در حالیکه هرگز آب به دهانش نخواهد رسید، و دعای کافران جز در گمراهی (و ناامیدی) نیست. ﴿۱۵﴾ و هر آنچه که در آسمانها و زمین است خواسته و ناخواسته برای الله سجده می کنند، و همچنین سایه هایشان صبح و شام برای الله سجده می کنند. ﴿۱۶﴾ بگو: کیست پروردگار آسمانها و زمین؟ در (پاسخ آنان)، بگو: «الله» بگو: آیا جز الله دوستانی گرفته اید که برای خودشان هم مالک نفع و زبانی نیستند؟ بگو: آیا کور و بینا برابرند؟ آیا تاریکی ها و روشنی برابرند؟ آیا شریکانی برای الله قرار داده اند که همچون آفریدن الله (چیزی را) آفریده باشند پس در نتیجه کار خلقت بر آنها مشتبّه شده است؟ بگو: الله آفریننده همه چیز است و اوست یگانه غالب. ﴿۱۷﴾ الله از آسمان آبی فرو فرستاد و رودخانه هایی به اندازه گنجایش خویش روان گشت، پس سیل کف بلندی روی خود برداشت. همچنین از آنچه در آتش می گذارید (از طلا و نقره و غیره) برای حصول زیورات و ابزار، از آن نیز کفی بالا می آید، الله برای حق و باطل این چنین مثل می زند (تا آنها را روشن کند)، اما آن کف از میان می رود و اما آنچه به مردم سود می بخشد بر روی زمین باقی می ماند، الله این چنین مثلاً را می زند. ﴿۱۸﴾ برای آنانی که دعوت پروردگارشان را اجابت کرده اند حسنی (سرانجام نیک) است، و آنانی که دعوت پروردگار خود را اجابت نکرده اند (بالفرض) اگر همه آنچه که در زمین است و مانند آن را باخود داشته باشند البته همگی را برای رهایی خود (از عذاب الهی) فدیّه خواهند داد، برای آنان سختی حساب است و جایگاهشان دوزخ است و (دوزخ) چه بد جایگاهی است!

* أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
 أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١١﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ
 ﴿١٢﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
 وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿١٣﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ
 وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ
 بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿١٤﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا
 وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿١٥﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿١٦﴾
 وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ
 مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ
 اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿١٧﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
 وَيَقْدِرُ وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
 مَتَاعٌ ﴿١٨﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
 إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٠﴾

﴿۱۹﴾ آیا کسی که می‌داند آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که نایب‌است؟ تنها خردمندانند که پند می‌گیرند. ﴿۲۰﴾ (خردمندان) آنانی‌اند که به عهده‌ی که با الله بسته‌اند، وفا می‌کنند و عهد او را نمی‌شکنند. ﴿۲۱﴾ و (همچنان خردمندان) آنانی‌اند که آنچه را الله به پیوستش امر کرده است می‌پیوندند و از پروردگار خویش می‌ترسند و از سختی حساب بیمناک هستند. ﴿۲۲﴾ و (همچنان خردمندان) آنانی‌اند که خاطر پروردگارشان صبر و شکیبایی کردند و نماز را برپا داشتند و از آنچه که به آنها روزی دادیم به صورت پنهان و آشکار انفاق کردند و بدی را به نیکی دفع می‌کنند، این‌ها هستند که پاداش نیکِ آخرت از ایشان خواهد بود. ﴿۲۳﴾ همان باغهای بهشت که جای (اقامت) همیشگی است، آنان همراه پدران و فرزندان و همسران شایسته خود در آنجا وارد می‌شوند و فرشتگان (برای سلام و خوش آمدید) از هر دروازه‌ای بر ایشان وارد می‌شوند. ﴿۲۴﴾ (و می‌گویند: سلامتی بر شما باد به پاداش صبر و شکیبایی که داشتید، پس آن سرای آخرت چه نیکو است!) ﴿۲۵﴾ و اما آنانی که عهد الله را پس از بستن آن می‌شکنند و چیزی را که الله به پیوستن آن امر کرده می‌برند و در زمین فساد می‌کنند، این گروه برایشان لعنت است و برایشان سختی آن سرای (نیز) است. ﴿۲۶﴾ الله برای هر کسی که بخواهد، رزق را می‌گشاید و تنگ می‌سازد و (کافران) به زندگی دنیا خورسند شدند، حال آنکه زندگانی دنیا در مقابل آخرت جز بهره ناچیز (و چند روزه) نیست. ﴿۲۷﴾ و کافران می‌گویند: چرا بر او (محمد) معجزه‌ای از جانب پروردگارش نازل نشد؟ بگو: الله هرکس را بخواهد گمراه می‌کند و هرکس را که بسوی او رجوع کند، به راه خویش هدایت می‌کند. ﴿۲۸﴾ آنانی که ایمان آوردند و دلهایشان به یاد الله آرام می‌گیرد، آگاه باشید! که دلها با یاد الله آرام می‌گیرند.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحَسَنُ مَّآبٍ ﴿٢٩﴾
 كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ
 عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ أَنَّ قَوْمًا
 سَيَّرْتَ بِهِ الْجِبَالَ أَوْ قَطَّعْتَ بِهِ الْأَرْضَ أَوْ كَلِمَةً بِهَ الْمُوقِنُ
 بَلِّغَ لِلَّهِ الْأَمْرَ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِئِسَ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ
 اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ
 بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ
 اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن
 قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
 عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا
 لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ
 يَظْهَرُ مِّنَ الْقَوْلِ بَلْ زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوهُ عَنِ
 السَّبِيلِ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ﴿٣٤﴾

﴿۲۹﴾ آنانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند، خوشا به حال ایشان و آنان سرانجام نیک دارند. ﴿۳۰﴾ این چنین تو را در میان امتی فرستادیم که امتهای بسیاری پیش از آن گذشته‌اند، تا آنچه را به تو وحی کرده‌ایم بر آنان بخوانی. هر چند که به پروردگار مهربان کفر می‌ورزند. بگو: او (الله) پروردگار من است، جز او معبود به حقی نیست، بر او توکل کرده‌ام و بازگشت من به سوی اوست. ﴿۳۱﴾ و اگر قرآنی بود که کوهها به وسیله آن در حرکت آورده می‌شد و یا زمین به وسیله آن پاره پاره کرده می‌شد و یا مردگان با آن به سخن گفتن درآورده می‌شد (باز هم ایمان نمی‌آوردند)، بلکه همه کارها الله را است. آیا مؤمنان ندانسته‌اند که اگر الله می‌خواست همه مردم را هدایت می‌کرد؟ و کافران همیشه به سزای آنچه می‌کنند مصیبت کوبنده‌ای به آنان می‌رسد. یا آن مصیبت نزدیک خانه شان فرود می‌آید، تا آنگاه که وعده الله برسد، بی‌گمان الله وعده خود را خلاف نمی‌کند. ﴿۳۲﴾ البته پیغمبران پیش از تو (نیز) مورد تمسخر قرار گرفتند، پس به کافران مهلت دادم، باز آن‌ها را گرفتار ساختم، پس سزای من چگونه بود؟ ﴿۳۳﴾ آیا کسی که بر هر شخصی به آنچه کرده حافظ و مراقب است (چون بتان است)؟! و برای الله شریکانی قرار داده‌اند. بگو: نام‌های آنها را بگیرید، آیا الله را به آنچه که در زمین نمی‌داند (و نمی‌شناسد) خبر می‌دهید؟ یا اینکه با سخنان ظاهری (مردم) فریفته می‌شوید (و آنها را عبادت می‌کنید)؟ بلکه برای کافران مکر (کفر) شان مزین شده است و از راه راست باز داشته شده‌اند، و هرکس را که الله گمراه کند هیچ هدایت‌کننده‌ای ندارد. ﴿۳۴﴾ برای این چنین مردم در زندگی دنیا عذاب سخت است. و البته عذاب آخرت سخت‌تر است، و برای آن‌ها در برابر (عذاب) الله هیچ نگهدارنده‌ای نیست.

* مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظُلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
 الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
 بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ وَقُلْ إِنَّمَا
 أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أَشْرِكُ بِهِ إِلَهٌ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَعَابِ
 ﴿٢٦﴾ وَكَذَلِكَ أُنزِلَتْهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ
 مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ
 لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِعَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٢٨﴾
 يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٢٩﴾ وَإِنْ مَا
 نُرِيدَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
 وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٣٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا
 مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ ﴿٣١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا
 يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعَ الْعِلْمُ الْكُفْرَ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٣٢﴾

﴿۳۵﴾ صفت جنتی که به پرهیزگاران وعده داده شده است (چنین است که) نه‌رها از زیر قصرها و درختان آن جاری است، میوه‌هایش همیشگی و سایه‌اش (نیز) دایمی است. این است سرانجام متقیان و سرانجام کافران آتش (دوزخ) است. ﴿۳۶﴾ و (بعضی از) آنانی که به ایشان کتاب داده‌ایم از آنچه به‌سوی تو نازل شده است، خورسند می‌شوند، و از احزاب (کافران) کسانی هستند که بخشی از (احکام) آن را انکار می‌کند. بگو: به من این حکم شده که تنها الله را بپرستم و به او چیزی را شریک نسازم. به‌سوی او (مردم را) دعوت می‌دهم و بازگشت من به‌سوی اوست. ﴿۳۷﴾ و این چنین قرآن را به عنوان کتابی روشن و با زبان عربی نازل کردیم، و (بالفرض) اگر از خواهشات آنها پیروی کنی بعد از علمی که به تو رسیده است، تو را از (عذاب) الله هیچ حمایتگر و مددگاری نیست. ﴿۳۸﴾ و به راستی پیش از تو (نیز) پیغمبرانی را فرستادیم و برایشان زنان و فرزندانی قرار داده‌ایم، و برای هیچ پیغمبری ممکن نیست که معجزه‌ای بیاورد مگر به اجازه الله. و برای هر امری (هر وعده) کتاب (قضای معین) نوشته شده است. ﴿۳۹﴾ الله هر چیزی را که بخواهد از میان می‌برد و هر چیزی را که بخواهد ثابت می‌دارد، و ام‌الکتاب (لوح محفوظ) در نزد اوست. ﴿۴۰﴾ و اگر برخی از آنچه را که به آنان وعده می‌دهیم به تو نشان دهیم و یا اینکه تو را بمیرانیم، در هر حال تنها رساندن (پیغام) بر عهده تو است و حساب بر عهده ما می‌باشد. ﴿۴۱﴾ آیا ندیدند که ما به این زمین می‌آئیم (و) از اطراف آن می‌کاهیم (و از تصرف کفار بیرون می‌آوریم)؟ و الله حکم می‌کند و فرمان و حکمش هیچ‌گونه رد و مانعی ندارد، و او زود حساب گیرنده است. ﴿۴۲﴾ البته آنانی که پیش از ایشان بودند مکر و حيله ورزیدند ولی تدبیر و نقشه‌ها همگی خاص (بدست الله و) از الله است، آنچه را که هرکس انجام می‌دهد می‌داند و کافران خواهند دانست که انجام نیکو از کیست.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٢﴾

سورة إبراهيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ كِتَبٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾
اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَيَرْبُّ
لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا
أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ
فِيضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِهِ
اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

﴿۴۳﴾ و کافران می‌گویند: تو رسول الله نیستی، بگو: کافی است که الله در بین من و شما گواه باشد، (و کافی است گواهی) کسی که نزد او علم کتاب است.

سورة ابراهيم

در مکه نازل شده و پنجاه دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الر. (مراد این حروف به الله معلوم است) کتابی است که آن را به سوی تو نازل کرده‌ایم تا (به وسیله آن) مردم از تاریکی‌ها (کفر و گناه) به سوی روشنایی (ایمان و عمل صالح) به حکم پروردگارشان بیرون آوری، به سوی راه آن غالب ستوده. ﴿۲﴾ الله ذاتی که آنچه در آسمانها و زمین است خاص از اوست، و ای (هلاکت باد) بر کافران از عذاب سخت! ﴿۳﴾ آنانی که زندگی دنیا را (دوست داشته و) بر آخرت ترجیح می‌دهند و مردم را از راه الله منع می‌کنند و در آن کجی و انحراف می‌طلبند، این گروه کسانی اند که در گمراهی دور از حق قرار دارند. ﴿۴﴾ و ما هیچ رسولی را نفرستادیم مگر به زبان قومش، تا (دین الله را) برای شان بیان کند (لیکن بازهم قبول نکردند) پس الله هر کسی را که بخواهد گمراه می‌کند و هر کسی را که بخواهد، هدایت می‌کند و او غالب با حکمت است. ﴿۵﴾ البته موسی را با معجزه‌های خود فرستادیم که قوم خود را از تاریکی‌ها (کفر و جهل) به سوی روشنی (ایمان و دانش) بیرون کن و به آنان روزهای (نعمت‌ها و مصیبت‌های) الله را یادآوری کن (تا پند گیرند). یقیناً در این (امور) عبرتهایی برای هر صبر کننده سپاسگزار است.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
 وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
 ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ① وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ
 لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي
 لَشَدِيدٌ ② وَقَالَ مُوسَى إِن تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌ حَمِيدٌ ③ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
 مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا
 بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ④
 * قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
 مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا
 عَمَّا كَانِ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَاقْتُونَا بِسُلْطَنِ مُّبِينٍ ⑤

﴿۶﴾ و یاد کن برایشان وقتی را که موسی به قوم خود گفت: نعمت الله را بر خود به یاد آورید، آن زمان که شما را از فرعون نجات داد که بدترین عذاب را به شما می‌رساندند و پسرانتان را می‌کشتند و زنانتان را زنده نگاه می‌داشتند و در این امر آزمایش بزرگی از جانب پروردگارتان بود. ﴿۷﴾ و چون پروردگارتان اعلان کرد که اگر (نعمت‌هایم را) شکر کنید، البته بر نعمت‌های شما می‌افزایم و اگر کفر بورزید، بی‌گمان عذاب من بسیار سخت است. ﴿۸﴾ و موسی گفت: اگر شما و مردمان روی زمین همه یکجا کافر شوید (بدانید) که الله بی‌نیاز و ستوده است. ﴿۹﴾ آیا خبر آنانی که پیش از شما بودند (مانند) قوم نوح، عاد، ثمود، و کسان دیگری که پس از ایشان آمدند (و) به جز الله کسی از آنان خبر ندارد، به شما نرسیده است؟ پیغمبرانشان با معجزات (فراوان) به نزد آنان آمدند ولی دستانشان را در دهان‌هایشان گذاشتند و گفتند: ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید کافریم و در مورد آنچه ما را به سوی آن دعوت می‌دهید، سخت در شک هستیم. ﴿۱۰﴾ پیغمبرانشان گفتند: آیا درباره الله آفریننده آسمانها و زمین شکی است؟! او شما را دعوت می‌کند تا گناهانتان را بپارزد و تا مدتی معین شما را مهلت می‌دهد. گفتند: شما جز بشری مانند ما نیستید، می‌خواهید ما را از آنچه پدران ما می‌پرستیدند منع کنید، پس (اگر در ادعای تان صادق هستید) برای ما دلیلی آشکار بیاورید.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
 بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
 ١١ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصِيرَنَّ
 عَلَىٰ مَاءٍ أَدْيُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
 ١٢ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا
 أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
 الظَّالِمِينَ ١٣ وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
 ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ١٤ وَأَسْتَفْتَحُوا
 وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ١٥ مِّنْ وَرَآيِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ
 مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ١٦ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ
 الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَآيِهِ
 عَذَابٌ غَلِيظٌ ١٧ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ
 كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
 مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ١٨

﴿۱۱﴾ پیغمبرانشان به آنها گفتند: ما جز بشری مثل شما نیستیم، ولی الله بر هر کس از بندگان خود که بخواهد (با انتخاب او به نبوت) منت می‌نهد، و در توان ما نیست که جز به اذن الله برای شما حاجتی بیاوریم، و مؤمنان باید تنها بر الله توکل کنند. ﴿۱۲﴾ و (پیغمبران گفتند:) چرا بر الله توکل نکنیم؟ حال آنکه ما را به راه‌های (زندگی و نجات) ما راهنمایی نموده است و البته ما بر آزار شما صبر خواهیم کرد و توکل کنندگان باید تنها بر الله توکل کنند. ﴿۱۳﴾ و (باز) کافران به پیغمبرانشان گفتند: البته شما را از سرزمین خود بیرون می‌کنیم یا اینکه به دین ما بازگردید. پس پروردگارشان به آنان وحی کرد که حتماً ظالمان را هلاک می‌کنیم. ﴿۱۴﴾ و پس از آنها شما را در این سرزمین ساکن خواهیم کرد. این (وعده) برای کسی است که از ایستادن در حضور من بترسد و از بیم دادن من بترسد. ﴿۱۵﴾ و (پیغمبران) از الله فتح (نصرت) طلبیدند و (سر انجام) هر متکبر سرکشی ناکام شد. ﴿۱۶﴾ پشت سر او دوزخ است و از زرداب دوزخیان به او نوشانیده می‌شود. ﴿۱۷﴾ (به سبب تلخی و داغی) آنرا جرعه جرعه می‌نوشد و نزدیک نیست که به آسانی از گلایش بگذرد و مرگ از هرسو به سراغ او می‌آید، لیکن نمی‌میرد، و به تعقیب آن، عذاب سختی در پیشروی خود دارد. ﴿۱۸﴾ مثال آنانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند اعمال شان مانند خاکستری است که تند بادی در یک روز طوفانی بر آن وزیده باشد، به هیچ چیزی از آنچه (در دنیا) کسب کرده بودند، قدرت ندارند. این همان گمراهی دور (و درازی) است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ
 يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١١﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ
 ﴿١٢﴾ وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
 إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
 مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهْدَيْنَا كُمْ سَوَاءً عَلَيْنَا
 أَجَزْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ ﴿١٣﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لِمَا
 قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَعَدْتُكُمْ
 فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا
 أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ
 مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُ
 بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿١٤﴾ وَأَدْخِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
 فِيهَا سَلَامٌ ﴿١٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
 كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿١٦﴾

﴿۱۹﴾ آیا ندانسته ای (ای مخاطب) که الله آسمانها و زمین را به حق آفریده است، اگر بخواهد شما را (از میان) می برد و خلق جدیدی می آورد؟! ﴿۲۰﴾ و این کار بر الله مشکل نیست. ﴿۲۱﴾ و (در روز قیامت) همه به دربار الله حاضر می شوند، پس ضعیفان به آنانی که خود را بزرگ می شمردند می گویند: ما پیرو شما بودیم، پس آیا می توانید چیزی از عذاب الله را از ما دفع کنید؟ می گویند: اگر الله ما را هدایت می کرد ما هم شما را هدایت می نمودیم، برای ما برابر است چه بی تابي کنیم یا صبر کنیم، هیچ پناهمگاهی نداریم. ﴿۲۲﴾ و وقتی که کار (قضاوت) به پایان برسد (و کار از کار بگذرد) شیطان می گوید: الله به شما وعده راست داد و من به شما وعده دادم و با شما وعده خلافی کردم. و من هیچ سلطه ای بر شما نداشتم جز اینکه شما را دعوت دادم و شما هم دعوت مرا پذیرفتید. پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید، نه من به فریاد شما می رسم و نه شما به فریاد من می رسید، البته به اینکه پیش از این شما مرا شریک الله قرار می دادید کافرم. بی گمان ظالمان برایشان عذاب دردناک است. ﴿۲۳﴾ و کسانی که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند به باغهایی درآورده می شوند که در زیر (درختان و قصرهای) آن نهرها روان است، در آنجا به حکم پروردگارشان همیشه اند، دعای شان در آنجا سلام گفتن است. ﴿۲۴﴾ آیا ندیدی که الله چگونه مثال زد؛ سخن پاک را مانند درخت پاک ساخت که ریشه آن (در زمین) استوار و محکم است و شاخه آن در آسمان است.

تَوْتِي أَكُلَهَا كُلِّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِثْلُ كَلِمَةِ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يَثْبُتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا
وَأَحْلَوْا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبَئْسَ
الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أُنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
تَمَتَّعُوا فَإِن مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

﴿۲۵﴾ که به حکم پروردگارش در هر وقتی میوه خود را می‌دهد. و الله این مثالها را برای مردم می‌زند تا یادآور شوند و عبرت گیرند. ﴿۲۶﴾ و مثال سخن پلید به درخت پلید می‌ماند که از روی زمین کنده شده و آن را هیچ قراری نباشد. ﴿۲۷﴾ الله مؤمنان را در زندگانی دنیا و آخرت به سبب سخن پایدار، ثابت‌قدم می‌دارد و ظالمان را گمراه می‌سازد، و الله هرچه بخواهد انجام می‌دهد. ﴿۲۸﴾ آیا ندیدی آنانی که نعمت الله را به ناسپاسی تبدیل کردند و قومشان را به سرای هلاکت درآورده‌اند؟! ﴿۲۹﴾ آن (سرای هلاکت) دوزخ است که داخل می‌شوند و چه بد قرارگاه است. ﴿۳۰﴾ و برای الله شریکانی مقرر نمودند تا (مردم را) از راه او گمراه کنند، بگو: برخوردار شوید (بهره و لذت ببرید)، به یقین بازگشت شما به سوی آتش است. ﴿۳۱﴾ به بندگان مؤمن من بگو: نماز را برپا کنند و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم (مقداری را) در پنهان و آشکار انفاق کنند، پیش از آنکه روزی برسد که در آن خرید و فروش و دوستی نیست. ﴿۳۲﴾ الله ذاتی است که آسمانها و زمین را آفرید و از آسمان آبی نازل کرد و با آن آب میوه‌های را پیدا کرد و روزی شما گردانید و کشتی را برایتان رام ساخت تا به حکم او در بحر روان شود، و نه‌رها را برای شما مسخر کرد. ﴿۳۳﴾ و برای شما آفتاب و ماه را که همیشه در حرکت‌اند، تابع کرد و تابع کرد برای شما شب و روز را.

وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَآسَاءٍ ثَمُوءٌ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٢٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٢٥﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَلَنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ يَتَّبِعُنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٦﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَتَّكَلْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْعِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٢٧﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ الدُّعَاءِ ﴿٢٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٣٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٣١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَفْلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٣٢﴾

﴿۳۴﴾ و از هر چیزی که از او خواسته‌اید به شما داده است و اگر نعمت الله را بشمارید نمی‌توانید آنرا به شمار درآورید، واقعا انسان ظالم و ناشکر است. ﴿۳۵﴾ و یادآور شوید وقتی را که ابراهیم گفت: ای پروردگارم! این شهر (مکه) را جای امن بگردان و مرا و اولاد مرا از بت پرستی دور دار. ﴿۳۶﴾ پروردگارا! این بتان بسیاری از مردم را گمراه ساخته‌اند، پس هرکس از من پیروی کند او از من است و هرکس از من نافرمانی کند بی‌گمان تو آمرزندهٔ مهربانی. ﴿۳۷﴾ ای پروردگار ما! من (یکی از) فرزندانم را در درّهٔ بی‌کشت و زرع (و) در کنار خانهٔ تو که آن را حرام ساخته‌ای سکونت داده‌ام، پروردگارا! تا اینکه نماز را برپا دارند، پس چنان کن که دل‌های برخی از مردم به سوی آن مایل گردد و از میوه‌ها به آنان روزی ده، باشد که شکرگزاری کنند. ﴿۳۸﴾ ای پروردگار ما! یقیناً تو می‌دانی آنچه را که پنهان می‌کنیم و آنچه را که آشکار می‌کنیم. و هیچ چیزی در زمین و در آسمان بر الله پوشیده نمی‌ماند. ﴿۳۹﴾ شکر و ستایش الله را که در سن پیری اسماعیل و اسحاق را به من بخشید، یقیناً پروردگارم شنوندهٔ دعاست. ﴿۴۰﴾ ای پروردگارم! مرا و فرزندانم را برپا دارندهٔ نماز گردان. پروردگارا! و دعای مرا بپذیر. ﴿۴۱﴾ ای پروردگار ما! مرا و پدر و مادرم و مؤمنان را بیامرز در آن روزی که حساب برپا می‌گردد. ﴿۴۲﴾ و الله را از آنچه ظالمان می‌کنند، غافل مپندار. جز این نیست که (عذاب) آن‌ها را برای روزی که چشم‌ها در آن خیره شود، به تأخیر می‌اندازد.

مَهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
 وَأَفْعَدَتْهُمْ أَهْوَاءً ۝٤٣ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
 فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُحِبِّ
 دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ ۖ أَوْ لَمْ تَكُنُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ
 مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ ۝٤٤ وَسَكَنتُمْ فِي مَسْكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمُ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ
 الْأَمْثَالَ ۝٤٥ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ
 وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ۝٤٦ فَلَا
 تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
 ذُو انْتِقَامٍ ۝٤٧ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ
 وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝٤٨ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
 مُّقْرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝٤٩ سَرَابِيلُهُمْ مِّنْ قِطْرَانٍ تَعْشَى
 وَجُوهُهُمُ النَّارُ ۝٥٠ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
 إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝٥١ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ
 وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ۝٥٢

﴿۴۳﴾ شتابانند؛ درحالیکه سرهای خود را بالا گرفته اند و چشمهای شان به سوی شان باز نمی گردد و دلهایشان (از فهم و ادراک) خالی است. ﴿۴۴﴾ و مردم را از روزی بترسان که عذاب به آنها می آید پس ظالمان می گویند: «ای پروردگارا! ما را تا مدتی مهلت بده تا دعوت را بپذیریم و از پیغمبران پیروی کنیم. (به آنان گفته می شود): آیا پیش از این (در دنیا) قسم نخوردید که شما را هیچ زوالی نیست (و از بین نمی روید)؟ ﴿۴۵﴾ و سکونت کردید در منازل آنانی که بر خویش ظلم کرده بودند و برای شما واضح شد که ما با آنها چه کردیم و برای شما مثالها زدیم. ﴿۴۶﴾ و البته آنان دسیسه و مکرشان را به کار بردند و مکرشان با الله است، هر چند از مکرشان کوهها از جای کنده می شد. ﴿۴۷﴾ پس گمان مبر که الله وعده خود به پیامبرانش را خلاف می کند، بی گمان الله غالب (و) انتقام گیرنده است. ﴿۴۸﴾ (آن انتقام) در آن روزی (است) که زمین به غیر این زمین مبدل گردانیده می شود و آسمانها به آسمانهای دیگری تبدیل شده و بندگان در پیشگاه الله یگانه قهار حاضر می شوند. ﴿۴۹﴾ و جنایت کاران را در آن روز می بینی که با یکدیگر در زنجیرها بسته شده اند. ﴿۵۰﴾ که پیراهنهای شان از سرب گداخته شده است و آتش چهره هایشان را می پوشاند. ﴿۵۱﴾ تا الله هر شخص را بر وفق آنچه کرده است، سزا دهد. یقیناً الله زود حساب گر است. ﴿۵۲﴾ این (قرآن) ابلاغی است برای مردمان تا به آن بیم داده شوند و بدانند که تنها او معبود یگانه است و تا صاحبان خرد پند و عبرت گیرند.

سورة الحجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء ١٤
الجزء ٢٧

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ ① رَبَّمَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا لَوِ كَانُوا مُسْلِمِينَ ② ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا
وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ③ وَمَا أَهْلَكْنَا
مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ④ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ
أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ ⑤ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ
الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ⑥ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِن كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ⑦ مَا نُزِّلَ الْمَلَكَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنْظَرِينَ ⑧ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ⑨
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ⑩ وَمَا يَأْتِيهِمْ
مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ⑪ كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ⑫ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ
⑬ وَلَوْ فَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ⑭
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ⑮

سورة حجر

در مکه نازل شده و نودونه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الر. (مفهوم این حروف به الله معلوم است) این آیات کتاب و قرآن بیان کننده (حق و باطل) است. ﴿۲﴾ چه بسا کافران (در روز قیامت) آرزو کنند که کاش مسلمان بودند. ﴿۳﴾ (اکنون) بگذار آن‌ها را تا بخورند و (چند روزی از لذتها) برخوردار شوند و آرزو (ها) آنها را غافل سازد، پس به زودی خواهند دانست. ﴿۴﴾ و ما هیچ (اهل) قریه ای را هلاک نکردیم مگر آنکه (برای هلاکتِ آن‌ها) اجل نوشته معلوم بود. ﴿۵﴾ و هیچ امتی از اجل خود نه پیش می افتد و نه پس می ماند. ﴿۶﴾ و (مشرکین به طور تمسخر و انکار) گفتند: ای کسی که قرآن بر او نازل شده است! یقیناً تو دیوانه هستی. ﴿۷﴾ (اگر هوشیار باشی) و اگر از راستگویان هستی چرا فرشتگان را به نزد ما نمی آوری؟ ﴿۸﴾ (در جواب بگو:) ما فرشته ها را جز به حق فرو نمی فرستیم و آنگاه (پس از فرود آمدن فرشته ها) به آنها مهلت داده نمی شود. ﴿۹﴾ بی گمان ما خود قرآن را نازل کرده ایم لذا ما خود نگهبان آن هستیم. ﴿۱۰﴾ (این رویه مشرکین تنها با تو نیست) و البته پیش از تو نیز در مردم های پیشین، پیغمبرانی فرستادیم (و ایشان نیز تکذیب شدند). ﴿۱۱﴾ و هیچ رسولی نزد ایشان نیامد مگر اینکه او را مسخره می کردند. ﴿۱۲﴾ این چنین آن (استهزاء) را در دل های مجرمان داخل می گردانیم. ﴿۱۳﴾ که به آن ایمان نمی آورند و البته راه و رسم (تکذیب نمودن کافران باز آمدن عذاب الهی) در پیشینان گذشته است. ﴿۱۴﴾ و اگر بر آن‌ها دروازه ای از آسمان باز کنیم، پس همیشه در آن بالا می رفتند. ﴿۱۵﴾ حتماً می گفتند: ما چشم بندی شده ایم، بلکه گروهی جادو شده هستیم.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٦﴾
وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنْ أَسْرَقَ السَّمْعَ
فَاتَّبَعَهُ، وَشِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَالْقَيْنَا فِيهَا
رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا
الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ
لَهُ بِمُخْزِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ
﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ
قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا
مِّنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا اسْوَيْتُهُ، وَنَفَخْتُ فِيهِ
مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ، سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَكِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

﴿۱۶﴾ و بدون شک ما در آسمان برجهای آفریدیم و آن را برای بینندگان زینت دادیم. ﴿۱۷﴾ و آن را از هر شیطان رانده شده محفوظ و مصون داشتیم. ﴿۱۸﴾ به جز شیطانی که دزدیده گوش دهد که شهاب درخشان در پی او می افتند. ﴿۱۹﴾ و زمین را هموار کردیم و در آن کوههای محکم نهادیم و از هر چیز به اندازه معین و بطور سنجیده رویانیدیم. ﴿۲۰﴾ و برای شما در زمین اسباب معیشت قرار دادیم و برای کسانی که شما روزی دهنده آنها نیستید. ﴿۲۱﴾ و هیچ چیزی نیست مگر اینکه خزانه‌های آن پیش ماست و (لیکن) آن را جز به اندازه معین نازل نمی‌کنیم. ﴿۲۲﴾ و بادها را باردارکننده ابر فرستادیم پس از آسمان آب بارانیدیم و آن را به شما نوشانیدیم و شما ذخیره کننده آن نیستید. ﴿۲۳﴾ و یقیناً ما هستیم که زندگی می‌بخشیم و ما می‌میرانیم و ما وارث نعمت‌های روی زمین هستیم. ﴿۲۴﴾ و البته ما (حال) گذشته‌گان شما را دانسته‌ایم (که چه عمل داشتند) و البته ما آیندگان شما را دانسته‌ایم (که چه عمل خواهند کرد). ﴿۲۵﴾ و البته پروردگار تو آنان را (در روز قیامت) محشور می‌کند چون او با حکمت داناست. ﴿۲۶﴾ و البته انسان را از گل خشک از قسم لای سیاه بوی گرفته آفریدیم. ﴿۲۷﴾ و جن را پیش از آدم از آتش سوزان آفریدیم. ﴿۲۸﴾ و یادآور شو چون پروردگارت به فرشته‌ها گفت: که من بشری را از گل خشک از قسم لای سیاه بوی گرفته خواهم آفرید. ﴿۲۹﴾ پس هرگاه (صورت و جسد) آن را برابر کردم و در آن از روح آفریده خود دمیدم پس (شما فرشته‌ها) پیش او به سجده بیفتید. ﴿۳۰﴾ پس فرشته‌ها همه یکجا سجده کردند. ﴿۳۱﴾ مگر ابلیس که ابا ورزید از اینکه با سجده‌کنندگان باشد.

قَالَ يَا بَلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُنْ
 لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَافٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٣﴾
 قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ
 الدِّينِ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٢٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
 مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٢٧﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٢٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا
 أَغْوَيْتَنِي لَأَزِيَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا غَوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ
 ﴿٢٩﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٣٠﴾ قَالَ هَذَا صِرْطٌ عَلَى
 مُسْتَقِيمٍ ﴿٣١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ
 اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٣٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٣﴾
 لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٣٤﴾ إِنَّ
 الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٣٥﴾ أَدْخُلُوها إِسْلَامًا آمِنِينَ ﴿٣٦﴾
 وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ
 ﴿٣٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٣٨﴾
 * نَبِيُّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
 هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٤٠﴾ وَنَبِّئُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٤١﴾

﴿۳۲﴾ الله فرمود: ای ابلیس! تو را چه شده است که همراه سجده‌کنندگان نیستی؟! ﴿۳۳﴾ ابلیس گفت: من آن نیستم که برای بشری که او را از گل خشک از قسم گل سیاه بوی گرفته آفریدی، سجده کنم. ﴿۳۴﴾ الله فرمود: پس بیرون شو از آنجا (از آن مقام والا) بی گمان تو رانده شده‌ای. ﴿۳۵﴾ و یقیناً تا روز جزا بر تو لعنت (دوری از رحمت الله) است. ﴿۳۶﴾ ابلیس گفت: ای پروردگار! مرا تا روزی که مردم برانگیخته می‌شوند، مهلت ده. ﴿۳۷﴾ الله فرمود: همانا تو از جمله مهلت داده شده‌گانی. ﴿۳۸﴾ تا روز وقت (مقرر و) معلوم. ﴿۳۹﴾ (باز) ابلیس گفت: ای پروردگار! به سبب اینکه مرا گمراه نمودی (چون از فرمان تو سرکشی کردم، پس گناهان را) در زمین برایشان زیبا جلوه می‌دهم و همگی آنان را گمراه می‌نمایم. ﴿۴۰﴾ به جز بندگان خالص تو از جمله آنان را (که بر آنها مسلط نمی‌توان شد). ﴿۴۱﴾ الله (در جواب) فرمود: این (دین اسلام) راهی است راست که بر من می‌رسد. ﴿۴۲﴾ البته تو بر بندگان (خالص) من سلطه نداری مگر گمراهانی که از تو پیروی می‌کنند. ﴿۴۳﴾ و البته وعده گاه همه آن‌ها دوزخ است. ﴿۴۴﴾ برای آن هفت در است و برای هر دری از آنان بخشی معین است. ﴿۴۵﴾ البته پرهیزگاران در باغ‌ها و چشمه‌سارها اند. ﴿۴۶﴾ (به ایشان گفته می‌شود) در آن با سلامتی و امنیت درآیید. ﴿۴۷﴾ و کینه‌ای را که در سینه‌های آنان است بیرون می‌کشیم (و) برادرانه بر تختها روبروی هم می‌نشینند. ﴿۴۸﴾ در آن جا رنجی به آنان نمی‌رسد، و از آنجا بیرون شدنی نیستند. ﴿۴۹﴾ بندگان مرا آگاه ساز که منم آمرزنده مهربان. ﴿۵۰﴾ و (نیز بندگان مرا آگاه کن) یقیناً که عذاب من، عذاب درناک است. ﴿۵۱﴾ و به آن‌ها از مهمانان ابراهیم خبر ده (که هم برای رحمت آمده بودند و هم برای عذاب).

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا
 لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشِّرْهُنِي عَلَىٰ أَن
 مَّسْنَىٰ الْكِبَرِ فِيمَ يُبَشِّرُونِ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بِشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ
 فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَدِيطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
 رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ
 ﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا عَالُ لُوطٍ
 إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا أَمْرًا تَهُدُّنَا إِنَّا تَالِيْنَا
 الْغَايِبِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ عَالُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ
 إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
 يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ
 بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ
 وَامْضُ وَاحِدٌ تَوْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ
 دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ
 يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾
 وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

﴿۵۲﴾ وقتی که بر او وارد شدند، و سلام گفتند، ابراهیم گفت: البته ما از شما ترسان ایم.

﴿۵۳﴾ (فرشته‌ها) گفتند: نترس، چون ما تو را به پسر دانا (پیغمبر) مژده می‌دهیم.

﴿۵۴﴾ (ابراهیم) گفت: آیا مرا با وجود اینکه به سن پیری رسیده ام مژده می‌دهید؟ پس چه مژده ای به من می‌دهید؟ ﴿۵۵﴾ گفتند: ما تو را به حق مژده دادیم، پس از ناامیدان مباش. ﴿۵۶﴾ ابراهیم گفت: جز گمراهان چه کسی از رحمت پروردگارش ناامید می‌شود؟ ﴿۵۷﴾ (باز) گفت: پس کار مهم شما چیست ای فرستاده‌شدگان؟ ﴿۵۸﴾ گفتند: همانا ما به سوی قوم مجرم (جنایتکار) فرستاده شده‌ایم. ﴿۵۹﴾ غیر از آل لوط (خانواده و پیروان او) که البته همه آن‌ها را نجات می‌دهیم. ﴿۶۰﴾ به جز همسر او (چون الله فرموده است) ما فیصله کرده‌ایم که او از باقی ماندگان در عذاب باشد.

﴿۶۱﴾ پس وقتی فرشته‌های فرستاده‌شده نزد خاندان لوط آمدند. ﴿۶۲﴾ لوط گفت: البته شما مردم ناآشنائید. ﴿۶۳﴾ گفتند: (نه، ما ناآشنا نیستیم) بلکه برای تو خبر چیزی را آورده‌ایم که (قوم تو) در آن شک می‌کردند. ﴿۶۴﴾ و حق را برای تو آورده‌ایم، و البته ما راستگویانیم. ﴿۶۵﴾ لذا در بخشی از شب خانوادات را همراهیت ببر و خودت از پس ایشان برو و کسی از شما به پشت سر نگاه نکند و به همانجا که به شما دستور داده می‌شوید، بروید. ﴿۶۶﴾ و به سوی لوط و وحی فرستادیم همان امر را که البته بیخ این گروه در وقت صباح کنده خواهد شد. ﴿۶۷﴾ و (همزمان) اهل شهر (سدوم) خوشی‌کنان آمدند (که مهمانان زیبا و خوبصورت آمده‌اند!!). ﴿۶۸﴾ لوط گفت: چون این‌ها مهمانان من‌اند پس مرا شرمنده مکنید. ﴿۶۹﴾ و از الله بترسید و مرا خوار مکنید. ﴿۷۰﴾ (قوم) گفتند: آیا تو را از (میزبانی) مردم جهان منع نکرده بودیم؟

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا
 سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَاتٍ لِّمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لِبَسْبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾
 فَاتَّقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمْ لِبِأَمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ
 الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيْنَهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ
 ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يُنَجِّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ
 الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ
 السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي
 وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمَدَّنْ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُ ۖ زُجَاجًا
 مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ
 إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿۷۱﴾ لوط گفت: این ها دختران من اند (با آنها نکاح کنید) اگر می خواهید کاری بکنید. ﴿۷۲﴾ قسم به بخشنده عمر تو که آن ها در مستی (شهوت پرستی) خود حیران (وسرگردان) بودند. ﴿۷۳﴾ پس هنگام طلوع آفتاب آواز سخت مرگبار ایشان را فرا گرفت. ﴿۷۴﴾ پس آن شهر را زیر و زبر کردیم و بر آنها سنگهایی از سنگ گِل بارانیدیم. ﴿۷۵﴾ البته در این (سرگذشت) برای هوشمندان (و عبرت گیرندگان) نشانه هایی است. ﴿۷۶﴾ و یقیناً آن شهر (ویران شده) بر سر راه عبور و مرور موجود است. ﴿۷۷﴾ البته در این (عذاب) نشانه برای یقین کنندگان است. ﴿۷۸﴾ و البته باشندگان ایکه (منطقه خلّاب نیز) ظالم بودند. ﴿۷۹﴾ پس از آنان نیز انتقام گرفتیم، و هر دو (قریه خراب شده) بر سر راهی واضح و آشکار است. ﴿۸۰﴾ و البته اهل حجر (قوم ثمود نیز) پیغمبران را تکذیب کردند. ﴿۸۱﴾ و آیات خود را (توسط پیغمبرشان) برای ایشان فرستادیم ولی آنان روی گردان بودند. ﴿۸۲﴾ و از کوه ها خانه ها می تراشیدند که همیشه در امان باشند. ﴿۸۳﴾ پس صبحدم آواز سخت و مرگبار آنها را فراگرفت. ﴿۸۴﴾ پس آنچه کسب می کردند (عذاب الهی را) از ایشان دفع نکرد. ﴿۸۵﴾ و ما آسمان ها و زمین و آنچه را که در بین آندو است جز به حق نه آفریدیم و البته قیامت آمدنی است پس (فعلاً) به طریقه خوب از آن ها درگذر (بدون انتقام گرفتن). ﴿۸۶﴾ چون پروردگارت همان آفریدگار داناست. ﴿۸۷﴾ و البته سبع المثنائی (هفت آیت سوره الفاتحه که در نمازها مکرر تلاوت می شود) و قرآن بزرگ را به تو دادیم. ﴿۸۸﴾ و چشمانت را به آنچه که گروههایی از آنان را بهره مند ساخته ایم مدوز و بر آنان غمگین مشو و بال مهربانی خود را برای مؤمنان هموار کن. ﴿۸۹﴾ و بگو: یقیناً من بیم دهنده آشکارم. ﴿۹۰﴾ همان طور که (عذاب را) بر تقسیم کنندگان فرود آوردیم (شما را نیز از آن بیم می دهیم).

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِضِينَ ۝١١ قَوْرِيَّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۝١٢ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝١٣ فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ۝١٤ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ۝١٥ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝١٦ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ۝١٧ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ۝١٨ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ۝١٩

سُورَةُ النَّحْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝١ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ۝٢ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝٣ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ۝٤ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝٥ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ۝٦

﴿۹۱﴾ آنانی که کتاب آسمانی را بخش بخش ساختند. ﴿۹۲﴾ پس قسم به پروردگارت که البته از همه آن‌ها خواهیم پرسید. ﴿۹۳﴾ از آنچه می‌کردند. ﴿۹۴﴾ پس آنچه را که به (دعوت و تبلیغ) آن امر می‌شوی، اعلان و آشکار کن و از مشرکان روی بگردان. ﴿۹۵﴾ چون ما تو را از شر استهزا کنندگان کفایت کننده ایم. ﴿۹۶﴾ آنانی که معبود دیگری را با الله قرار می‌دهند، پس به زودی (حقیقت را) خواهند دانست. ﴿۹۷﴾ و البته ما خوب می‌دانیم که سینه تو تنگ می‌شود به سبب آنچه می‌گویند. ﴿۹۸﴾ پس پروردگارت را به پاکی یاد کن و از سجده کنندگان (نماز گزاران) باش. ﴿۹۹﴾ و پروردگارت را پرستش کن تا وقتی که یقین تو رسد (مرگ به سراغت بیاید).

سورة نحل

در مکه نازل شده و یک صد و بیست و هشت آیت است.

بنام الله بخشنده مهربان.

﴿۱﴾ امر الله رسید (غلبه توحید و شکست کفار) پس آن را به شتاب طلب نکنید، او پاک و بلند مرتبه است از چیزهایی که با او شریک می‌سازند. ﴿۲﴾ ملائکه را با وحی، به حکم خود بر هرکس از بندگانش که بخواهد فرود می‌آرد، که بترسانید (مردم را از مخالفت با پیغام الهی) که هیچ معبودی برحق به جز من (الله) نیست، پس از من بترسید (و خود را از عذابم نگاه دارید). ﴿۳﴾ آسمان‌ها و زمین را به حق آفریده است، بلندمرتبه است از آنچه با او شریک می‌سازند. ﴿۴﴾ انسان را از نطفه ای (قطره منی) آفرید، پس ناگهان وی خصوصیت‌کننده آشکار است. ﴿۵﴾ چهارپایان را برای شما آفریده است در آن‌ها برای شما وسیله گرم شدن و فائده‌های دیگر است. و از آن‌ها (گوشت و چربی آنها را) می‌خورید. ﴿۶﴾ و برایتان در آنها زینت و زیبایی است و قتیکه آنها را (شام از چراگاه) می‌آورید و وقتی که آنها را (صبح به چراگاه) می‌برید.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا بَشِقِ
 الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْإِبَالَ
 وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
 وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَايِزٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُمْ
 مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُبْدِئُ لَكُمْ
 بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
 الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
 ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
 وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِ رَبِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
 أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾
 وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
 وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلَ كَمَا إِذَا
 فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

﴿۷﴾ و بارهای شما را به شهر و سرزمینی حمل می‌کنند که جز با رنج و مشقت به آن نمی‌توانستید برسید، یقیناً پروردگارتان رئوف و مهربان است. ﴿۸﴾ و اسپ‌ها و قاطر‌ها و الاغ‌ها را آفریده تا بر آنها سوار شوید و زیتی (برای شما) هست. و چیزهایی (دیگر) می‌آفریند که شما نمی‌دانید. ﴿۹﴾ (و هدایت مردمان به) راه راست میانه بر الله است، و برخی از آن (راه‌ها) کج است. و اگر (الله) می‌خواست همه شما را هدایت می‌کرد. ﴿۱۰﴾ او ذاتی است که از آسمان برای شما آبی فرو فرستاده است که از آن می‌نوشید و با آن درختان و گیاهان می‌رویند (و حیوانات خود را در آن می‌چرانید. ﴿۱۱﴾ الله به وسیله آن آب، کشت و زیتون و خرما و انگور و از همه نوع میوه می‌رویانند، به یقین در این چیزها نشانه‌ی روشنی است برای کسانی که می‌اندیشند. ﴿۱۲﴾ و شب و روز و آفتاب و ماه را برایتان مسخر کرد و ستارگان به حکم او مسخر شده‌اند. بی‌گمان در این کار برای گروهی که تعقل می‌کنند، نشانه‌ی هاست. ﴿۱۳﴾ و چیزهایی را که در زمین با رنگ‌های مختلف و در انواع گوناگون آفریده برای شما مسخر و رام گردانیده است. البته در این امر برای گروهی که یادآور شوند، نشانه‌ی روشنی است. ﴿۱۴﴾ و اوست که دریا را مسخر ساخته است تا از آن گوشت تازه بخورید و از آن زیوراتی بیرون بیاورید که آن را می‌پوشید. و کشتی‌ها را در آن شگافنده می‌بینی، و تا از فضل او طلب معیشت کنید و تا شکرگزاری کنید.

وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرَ وَسْبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَّمَتِ بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ
غَيْرَ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهٌُ
وَحِدٌ قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَأَجْرَمَ أَتَى اللَّهُ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا
يُعْلَنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا
أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ
بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلِيسَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَتَى اللَّهُ بُيُوتَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

﴿۱۵﴾ و در زمین کوههای استوار و پابرجایی قرار داد تا (زمین) شما را نجنباند. و نهرا و راههایی را آفرید تا شما راه خود را بیابید. ﴿۱۶﴾ و نشانه‌هایی دیگر نیز قرار داد، و آنان به وسیله ستارگان راه می‌یابند. ﴿۱۷﴾ پس آیا کسی که می‌آفریند مانند کسی است که آفریده نتواند؟ آیا یادآورد نمی‌شوید؟ ﴿۱۸﴾ و اگر نعمت‌های الله را بشمارید آن را احاطه کرده نمی‌توانید، بی‌گمان الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۹﴾ و الله هرچه را که می‌پوشانید و هرچه را که اظهار می‌کنید، می‌داند. ﴿۲۰﴾ و آنانی را که جز الله (در حاجات خود) می‌خوانند، چیزی نمی‌آفرینند، بلکه خودشان آفریده می‌شوند. ﴿۲۱﴾ (آن معبودهای خود ساخته مرده‌اند (و بی روح اند)، و نمی‌دانند چه وقت زنده و برانگیخته می‌شوند. ﴿۲۲﴾ (پس) معبود واقعی شما معبود یکتا است، لذا آنانی که به روز آخرت ایمان نمی‌آورند، دل‌های شان انکارگر است، و آن‌ها مستکبران اند. ﴿۲۳﴾ شکی نیست که آنچه را پنهان می‌کنید و آنچه را آشکار می‌سازید، (الله) می‌داند، یقیناً او مستکبران را دوست نمی‌دارد. ﴿۲۴﴾ و چون به آنان گفته شود: پروردگارتان چه چیز را نازل کرده است؟ می‌گویند: افسانه‌های پیشینیان را (نازل کرده است). ﴿۲۵﴾ تا در روز قیامت به طور کامل بار گناهان خویش و بخشی از بار گناهان کسانی را حمل کنند که ایشان را به نادانی گمراه ساخته‌اند. و چه بد باری را حمل می‌کنند! ﴿۲۶﴾ البته آنانی که پیش از ایشان بودند (برای انکار توحید) مکر ورزیدند، پس الله از اساس بر بنیان شان زد و آنرا انداخت و سقف از بالای سرشان بر آنان افتاد و عذاب (الله) از جایی که نمی‌دانستند به آنان رسید.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ
الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ تَوَفَّيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَأَدْخَلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا فَلَيْسَ مَشْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ * وَقِيلَ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ
﴿٣٠﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾
الَّذِينَ تَوَفَّيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ
تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾
فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٤﴾

﴿۲۷﴾ (این عذاب دنیا بود) باز روز قیامت آنان را رسوا می‌کند و می‌فرماید: کجا اند شریکهای من که شما به خاطر آنها (با پیغمبران) مخالفت می‌کردید؟ صاحبان علم می‌گویند: به یقین خواری و بدی امروز نصیب کافران است. ﴿۲۸﴾ آنانی که فرشتگان ارواح ایشان را قبض می‌کنند، در حالی که بر خود ظالم بودند، پس تسلیم می‌شوند (و می‌گویند): ما هرگز هیچ کار بدی نمی‌کردیم، بلی! یقیناً که الله به آنچه می‌کردید، داناست. ﴿۲۹﴾ پس از دروازه‌های دوزخ درآید و همیشه در آن باشید. و حقا که جای متکبران چه بد است. ﴿۳۰﴾ و به پرهیزگاران گفته می‌شود: پروردگارتان چه چیزی را نازل کرده است؟ می‌گویند: خیر را (نازل کرده است لهذا) برای نیکوکاران در همین دنیا نیکی است و یقیناً سرای آخرت بهتر خواهد بود. و چه خوب است سرای پرهیزگاران! ﴿۳۱﴾ باغهای همیشگی بهشت که در آن وارد می‌شوند نه‌رها در زیر درختان آن روان است، در آنجا هر چه بخواهند دارند. الله این چنین به متقیان پاداش می‌دهد. ﴿۳۲﴾ آنان که فرشتگان ارواح شان را قبض می‌کنند در حالی که پاک‌اند. می‌گویند: سلام بر شما باد به خاطر کارهایی که می‌کردید به بهشت وارد شوید. ﴿۳۳﴾ آیا کافران انتظار نمی‌کشند جز این که فرشتگان به سوی شان بیایند، یا اینکه فرمان پروردگارت برسد، همانطور کسانی که پیش از ایشان بودند این چنین کردند؟ و الله بر آنان ظلم نکرد بلکه خودشان به خود ظلم می‌کردند. ﴿۳۴﴾ پس سزای بدی‌هایی که می‌کردند به ایشان رسید و آنچه به آن تمسخر می‌کردند آنان را دربر گرفت.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ
 شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ
 فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
 ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ
 وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
 حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فسيروا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ
 فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾
 وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى
 وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
 لِيَبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ
 لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
 لَنَبْوِّتَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَآجِرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿۳۵﴾ و مشرکان گفتند: اگر الله می خواست نه ما و نه پدران ما غیر از او هیچ چیزی را عبادت نمی کردیم، و چیزی را بدون حکم او حرام نمی کردیم، کسانی هم که پیش از ایشان بودند این چنین کردند. پس آیا جز ابلاغ آشکار چیزی دیگری بر عهده پیغمبران است؟ ﴿۳۶﴾ و به یقین ما در میان هر امتی پیغمبری را فرستادیم (تا به مردم بگویند): الله را پرستید و از طاغوت اجتناب ورزید. پس از میان ایشان کسانی بودند که الله آنها را هدایت کرد، و گروهی دیگر نیز بودند که گمراهی بر آنها ثابت شد. پس در زمین سیر کنید و بنگرید که انجام تکذیب کنندگان چگونه شد. ﴿۳۷﴾ اگر بر هدایت آنان حریص باشی بدان که الله کسی را که گمراه نماید هدایت نمی کند، و آنان هیچ مددگارانی ندارند. ﴿۳۸﴾ و (مشرکان) به طور جدی به الله قسم خوردند که الله کسی را که می میرد، زنده نمی گرداند، بلی! این وعده حق بر عهده اوست، ولی بیشتر مردم نمی دانند. ﴿۳۹﴾ تا برای شان بیان کند آنچه را که در مورد آن اختلاف می ورزند و تا کافران بدانند که خود آنان دروغگو بوده اند. ﴿۴۰﴾ چون امر ما برای ایجاد چیزی که اراده اش را کرده ایم، جز این نیست که می گوئیم: موجود شو؛ پس فوراً موجود می شود. ﴿۴۱﴾ و آنان که در راه الله هجرت کردند پس از اینکه مورد ستم قرار گرفتند، البته آنان را در این دنیا به سرای نیک جای می دهیم و البته پاداش آخرت بزرگتر است، اگر می دانستند. ﴿۴۲﴾ (آن هجرت کنندگان) کسانی اند که صبر کردند (بر ترک وطن و دشواریهای هجرت) و بر پروردگارشان توکل می کنند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ
فِي تَقْلِبُهُمْ فَمَأْهُمُ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ
رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
يَتَفَتَّحُونَ أَظْلَالَهُ، عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ
وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبَرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ * وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ
إِثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا يَكُمُ مِنْ
نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْعَرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا
كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

﴿۴۳﴾ و پیش از تو جز مردانی را که به آنان وحی می کردیم، نفرستادیم، پس اگر نمی‌دانید از اهل علم پرسید. ﴿۴۴﴾ آنان را با دلایل روشن و کتابها فرستادیم. و قرآن را بر تو نازل کردیم تا برای مردم چیزی را که برای آنان فرستاده شده است بیان کنی، و تا آنان تفکر کنند. ﴿۴۵﴾ آیا کسانی که مکرهای بد سنجیدند، ایمن شده اند از اینکه الله آنان را در دل زمین فرو ببرد یا اینکه عذاب از آن جایی که نمی‌دانند بر آنان بیاید؟! ﴿۴۶﴾ یا الله در حال رفت و آمدشان آنان را بگیرد؟ پس عاجزکننده نیستند. ﴿۴۷﴾ یا آنان را در حالت ترس شان بگیرد، پس یقیناً پروردگارتان رؤوف (و) مهربان است. ﴿۴۸﴾ آیا به چیزهایی که الله آفریده است ندیدند که چگونه سایه‌های آن از راست و چپ سجده کنان و فروتنانه برای الله می‌گردند. ﴿۴۹﴾ و هر چه در آسمان‌ها و هر چه در زمین است از جنبه‌ها، برای الله سجده می‌کنند و فرشته‌ها نیز سجده می‌کنند و آنها از عبادت الله سرکشی نمی‌کنند. ﴿۵۰﴾ از پروردگارشان که بالای سرشان است می‌ترسند و آنچه را که به آنان دستور داده می‌شود، انجام می‌دهند. ﴿۵۱﴾ و الله فرمود: دو معبود برای خود نگیرید، جز این نیست که او معبود حق و یکتاست، پس تنها از من بترسید. ﴿۵۲﴾ و آنچه در آسمانها و زمین است خاص از اوست، و دین پایدار نیز خاص از اوست، پس آیا از غیر الله می‌ترسید؟ ﴿۵۳﴾ و آنچه از نعمت‌ها باشماست همه از سوی الله است، باز چون زیان و ضرری به شما رسد، به سوی او می‌نالید. ﴿۵۴﴾ باز هنگامی که الله زیان را از شما دور کند آنگاه گروهی از شما به پروردگارشان شرک می‌آورند.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا أَفْسَوْفَ تَعَامُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْمَلُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَسَعَلَنَ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهِمَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّىٰ فِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَحْضِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ
أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ
وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

﴿۵۵﴾ (بگذار) تا در آنچه به آنان داده‌ایم ناشکری کنند. پس اکنون (از نعمتهای دنیا) برخوردار شوید، پس به زودی خواهید دانست (که چه سرنوشت سیاهی دارید!) ﴿۵۶﴾ و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم نصیبی برای آنچه (بتهایی که چیزی) نمی‌دانند مقرر می‌کنند. قسم به الله از آنچه به دروغ افترا می‌کردید، پرسیده خواهید شد. ﴿۵۷﴾ و برای الله دختران را قرار می‌دهند، پاک است او، و برای خود آنچه دوست دارند قرار می‌دهند. ﴿۵۸﴾ و هرگاه به یکی از آنها مژده تولد دختر داده شود؛ درحالیکه پر از غصه و اندوه است، چهره‌اش سیاه می‌گردد. ﴿۵۹﴾ به خاطر مژده بدی که به او داده شده، خود را از قوم پنهان می‌کند، (و با خود می‌گوید): آیا او را با خواری نگاه دارد یا وی را زنده به گور کند؟ آگاه باشید! که چه بد قضاوت می‌کردند. ﴿۶۰﴾ برای آنانی که به آخرت ایمان ندارند، وصف زشت است. و صفت والا برای الله است و او غالب باحکمت است. ﴿۶۱﴾ و اگر الله مردم را به سبب ظلمشان گرفتار می‌کرد هیچ جاننداری را بر روی زمین باقی نمی‌گذاشت، لیکن آنان را تا مدت معینی مهلت می‌دهد، پس چون وقت مقرر آنان برسد لحظه ای (اجلشان) به تاخیر نمی‌افتد، و لحظه ای نیز پیش نمی‌شود. ﴿۶۲﴾ و برای الله چیزی را قرار می‌دهند که خوش ندارند، و زبانهایشان سخن دروغ بیان می‌کند (و می‌گوید): که نیکویی از ایشان است. بدون شک آتش دوزخ از ایشان است و آنان پیش از دیگران به آنجا رانده می‌شوند. ﴿۶۳﴾ قسم به الله که پیغمبران را به‌سوی امتهایی که پیش از تو بودند فرستادیم. پس شیطان کارهایشان را در نظرشان زیبا جلوه داد، لذا امروز هم شیطان یاورشان است و عذاب دردناکی دارند. ﴿۶۴﴾ و ما کتاب را بر تو نازل نکردیم مگر بخاطر اینکه چیزی را برای شان بیان کنی که در آن اختلاف کرده اند و تا هدایت و رحمتی برای مؤمنان باشد.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّسُقْيِكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادَى رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَتَّخِذُونَ ﴿٧١﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

﴿۶۵﴾ و الله از آسمان آبی نازل کرد و با آن زمین را پس از مردنش (خشک شدن) زنده ساخت، به یقین در این دلیل روشنی است برای قومی که (سخن الله را) می شنوند.

﴿۶۶﴾ و البته در چهارپایان (شتر و گاو و گوسفند) برای شما عبرت است، از آنچه در شکمهایشان است از میان سرگین و خون، شیری خالص به شما می نوشانیم که برای نوشندگان خوشخور و گوارا است. ﴿۶۷﴾ و نیز از میوه های درختان خرما و انگور شراب می سازید و روزی پاک و حلال از آن می گیرید، البته در این نشانه ای است برای قومی که درک می کنند. ﴿۶۸﴾ و پروردگارت به زنبور عسل الهام کرد که از کوهها و از درختان و از آنچه مردم بنا می کنند، برای خود خانه ها بسازد. ﴿۶۹﴾ باز از همه میوه ها بخور و رام شده راههای پروردگارت را در پیش گیر، از شکمهای زنبوران نوشیدنی به رنگهای مختلف بیرون می آید. در آن برای مردمان شفا است، بی گمان در این، نشانه ای است برای مردمی که تفکر می کنند. ﴿۷۰﴾ و الله شما را آفرید، باز شما را می میراند و برخی از شما به خوارترین (دوره) پیری بازگردانیده می شوند طوری که پس از دانستن چیزی نمی داند (و همه چیز را فراموش می کنند)، چون الله دانای تواناست. ﴿۷۱﴾ و الله بعضی از شما را بر بعضی دیگر در روزی برتری داده است، آنانی که (در روزی) برتری داده شده اند حاضر نیستند که روزی خود را به بردگان خود بدهند تا همه شان در آن (دارایی) مساوی باشند، پس آیا نعمت الله را انکار می کنند؟ ﴿۷۲﴾ الله از جنس خودتان برای شما همسرانی قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگان آفرید و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد، آیا (باز هم) به باطل ایمان می آورند و به نعمت الله کفر می ورزند؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ * ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِمَّا رَزَقْنَا حَسَنًا
فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ
أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾
وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرْوِا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

﴿۷۳﴾ و به جای الله چیزهایی را عبادت می‌کنند که مالک کمترین رزقی در آسمانها و زمین برای آنان نیستند و توانایی ندارند. ﴿۷۴﴾ پس برای الله امثال (مانندها) قرار ندهید (مخلوق را به او تشبیه نکنید)، بی‌گمان الله می‌داند و شما نمی‌دانید. ﴿۷۵﴾ الله بردهٔ مملوکی را به طور مثال ذکر کرده است که برای (انجام) هیچ کاری قدرت ندارد، و نیز کسی را مثل می‌زند که از سوی خویش به او روزی پاکیزه داده است، پس او در پنهان و آشکار از آن انفاق می‌کند، آیا این دو برابرند؟ الحمد لله (سپاسها مخصوص الله است)، بلکه بیشتر آنان نمی‌دانند. ﴿۷۶﴾ و الله دو مرد را مَثَل می‌زند که یکی از آنان گنگ است و بر انجام چیزی توانایی ندارد، و او باردوش آقای خویش بوده و هر جا او را بفرستد خیری به همراه نمی‌آورد. آیا او برابر با کسی است که به عدل فرمان می‌دهد و بر راه راست قرار دارد؟ ﴿۷۷﴾ و علم غیب آسمانها و زمین مخصوص الله است. و کار قیامت به اندازهٔ یک چشم زدن یا کمتر از آن است، بی‌گمان الله بر هر کاری قادر است. ﴿۷۸﴾ و الله شما را از شکم های مادران تان بیرون آورد، در حالی که هیچ چیز نمی‌دانستید، و برای شما گوش و چشم و دل داد، تا شکر او را به جا آرید. ﴿۷۹﴾ آیا به سوی پرندگان رام شده در فضای آسمان ندیده اند؟ آنها را کسی جز الله (از افتیدن) نگاه نمی‌دارد، یقیناً در این (نمونهٔ قدرت الهی) برای کسانی که ایمان دارند نشانه‌هاست.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ
 الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
 وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَمِتْعًا إِلَىٰ حِينٍ
 ﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
 الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُم سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
 الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
 عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
 الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
 وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ
 شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
 ﴿٨٤﴾ وَإِذَارِءَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
 يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَارِءَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَشْرَكَاءَ هُمْ قَالُوا
 رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِن دُونِكَ
 فَالْقَوْلُ إِلَيْهِمُ الْقَوْلُ إِنكُم لَكَذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَالْقَوْلُ إِلَىٰ
 اللَّهِ يَوْمَ ذِ السَّلَامِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

﴿۸۰﴾ و الله از خانه‌هایتان برای شما جای آرامش و آسایش قرار داد، و از پوست چهارپایان خانه‌هایی برایتان قرار داده است که آنها را در وقت سفرتان و در روز اقامت تان سبک می‌یابید، و از پشم گوسفند و موی شتر و بز و سائل منزل (و موجبات رفاه) شما را آماده کرده است، تا مدتی معین از آنها استفاده کنید. ﴿۸۱﴾ و الله از چیزهایی که آفریده سایه‌هایی را برایتان ایجاد کرد، و از کوهها برای شما غارها قرار داد، و برایتان جامه‌هایی ایجاد کرد که شما را از گرمی (و سردی) حفظ می‌کند و جامه‌هایی که شما را از آسیب جنگ حمایت می‌کند، این چنین او نعمتش را بر شما تمام می‌کند تا تسلیم و منقاد شوید. ﴿۸۲﴾ پس اگر رویگردان شدند (از پذیرش اسلام و ایمان، اندوهگین مشو) چون بر تو رساندن آشکار است و بس. ﴿۸۳﴾ نعمت‌های الله را می‌شناسند (لیکن) باز آن را انکار می‌کنند و بیشتر آن‌ها کافر اند. ﴿۸۴﴾ و روزی که از هر امتی گواهی برانگیزیم، باز به کافران اجازه (عذر خواهی) داده نمی‌شود و از آنان خواسته نمی‌شود که (با توبه و عمل صالح) پروردگارشان را راضی کنند. ﴿۸۵﴾ و چون ظالمان عذاب را ببینند، پس از آن‌ها کاسته نشود (این عذاب) و نه مهلت داده می‌شوند. ﴿۸۶﴾ و چون مشرکان شریکان (معبودان) خود را ببینند، می‌گویند: ای پروردگار ما! این‌ها اند شریکان ما که آنان را به جای تو می‌خواندیم، (معبودان) این سخنان آنها را رد می‌کنند (و می‌گویند): که یقیناً شما دروغ‌گوئید. ﴿۸۷﴾ و آن روز به سوی الله پیغام تسلیم و انقیاد را می‌افکنند و آنچه را افترا می‌کردند از آنان گم می‌شود.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا
 فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي
 كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ
 شَهِيدًا عَلَيَّ هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ
 شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ إِنَّ اللَّهَ
 يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
 الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
 ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضُوا الْأَيْمَانَ
 بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ
 اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ
 غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَخَذُونَ آيْمَانَكُمْ دَخْلًا
 بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ
 بِهِ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
 ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ
 يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

﴿۸۸﴾ آنانی که کافر شدند و از راه (دین) الله منع نمودند، عذابی بر عذابشان می‌افزایم به سبب اینکه (در زمین) فساد می‌کردند. ﴿۸۹﴾ و به یاد آور روزی را که در هر امت گواهی از خود آن‌ها بر آنها می‌فرستیم و تو را هم بر ایشان گواه آوریم. و کتاب را (به تدریج) بر تو نازل کردیم که بیانگر هرچیز و وسیله هدایت و رحمتی (است). و بشارتی است برای مسلمانان. ﴿۹۰﴾ البته الله به عدل و احسان و بخشش به خویشاوندان امر می‌کند و از فحشا (کار زشت) و ناشایست و تجاوز منع می‌کند. و شما را پند می‌دهد تا عبرت گیرید. ﴿۹۱﴾ و به عهد الله چون عهد کردید، وفا کنید. و قسم‌ها را پس از تأکید آن نشکنید، در حالیکه الله را بر خود کفیل (ضامن) گردانیده‌اید، بی‌گمان الله آنچه را که می‌کنید، می‌داند. ﴿۹۲﴾ و مانند آن (زن) نباشید که رشته خود را پس از محکم تابیدن گسست، تا قسم‌های تان را در میان خود وسیله فریب سازید، تا گروهی از گروهی دیگر (مال و امکانات) بیشتر بدست آورد. جز این نیست که الله شما را به وسیله آن می‌آزماید، و به یقین روز قیامت آنچه را که در آن اختلاف می‌کردید برایتان بیان می‌کند. ﴿۹۳﴾ و اگر الله می‌خواست شما را امت واحد (مسلمان) می‌گردانید ولی کسی را که بخواهد گمراه می‌کند و کسی را که بخواهد هدایت می‌کند. و البته از آنچه در دنیا می‌کردید، پرسیده خواهید شد.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخْلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ
يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَوةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾
فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
﴿٩٨﴾ إِنَّهُ وَلَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ
هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدُلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ
لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

﴿۹۴﴾ و قسم هایتان را در میان خود وسیله فریب قرار ندهید، تا (مبادا) قدمهایتان پس از محکم شدنش بلغزد، و به سبب منع کردنتان از راه الله عذاب را بچشید و در آخرت عذاب بزرگ داشته باشید. ﴿۹۵﴾ و عهد الله را به بهای حقیر (دنیا) نفروشید، زیرا آنچه نزد الله است همان برای شما بهتر است، اگر بدانید. ﴿۹۶﴾ (چون) آنچه نزد شماست فانی شدنی است و آنچه نزد الله است (برای همیشه) باقی می ماند. و البته صابران را (نظر) به نیکوترین آنچه عمل می کردند، ثواب خواهیم داد. ﴿۹۷﴾ هر کس خواه زن و خواه مرد، کار نیک انجام دهد و او مؤمن باشد، البته به زندگی پاک و خوشایند زنده اش می کنیم. و حتما (نظر) به نیکوترین آنچه عمل می کردند، ثوابشان خواهیم داد. ﴿۹۸﴾ پس هرگاه که خواستی قرآن بخوانی از (شر) شیطان رانده شده به الله پناه بخواه. ﴿۹۹﴾ بی گمان شیطان بر کسانی که ایمان آورده اند و بر پروردگارشان توکل می کنند، هیچ تسلط ندارد. ﴿۱۰۰﴾ سلطه او تنها بر کسانی است که او را به دوستی می گیرند و (سلطه او) بر کسانی است که آنها به او (الله) شرک می آورند. ﴿۱۰۱﴾ و چون آیتی را به جای آیت دیگر بدل کنیم و الله به آنچه نازل می کند دانایتر است. (دوستان شیطان) می گویند: جز این نیست که تو افتراکننده ای؛ بلکه اکثر آنها نمی دانند. ﴿۱۰۲﴾ بگو: روح القدس (جبرئیل) آن را به حق از سوی پروردگارت نازل کرده است، تا مؤمنان را ثابت قدم گرداند و تا هدایت و مژده ای باشد برای مسلمانان.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّلسَّانِ
الَّذِي يُدْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ
﴿١٠٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ
صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
﴿١٠٦﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
﴿١٠٧﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَأَجْرَمَ
أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿۱۰۳﴾ و البته می‌دانیم که آنان می‌گویند: جز این نیست که بشری این قرآن را به او می‌آموزد. زبان کسی که این را به او نسبت می‌دهند، عجمی (غیر عربی) است. و این (قرآن) به زبان عربی واضح و روشن است. ﴿۱۰۴﴾ یقیناً آنان که به آیات الله ایمان نمی‌آورند، الله آن‌ها به راه راست نمی‌برد، (بلکه) برایشان عذاب دردناک است. ﴿۱۰۵﴾ جز این نیست که فقط کسانی دروغ می‌بندند که به آیات الله ایمان ندارند و ایشان خود دروغ‌گویانند. ﴿۱۰۶﴾ کسی که به (وحدانیت) الله بعد از ایمان آوردن خود کافر شود، مگر آن کس که (به کفر گویی) مجبور شده ولی قلبش به ایمان آرام و استوار است. ولی کسی که به کفر سینه گشاده کند، پس غضبی از طرف الله بر آنان است. و برایشان عذاب بزرگ خواهد بود. ﴿۱۰۷﴾ این (غضب الهی) به سبب آنست که آن‌ها زندگی دنیا را دوست داشتند و بر آخرت ترجیح دادند و اینکه الله قوم کافر را هدایت نمی‌کند. ﴿۱۰۸﴾ ایشان کسانی‌اند که الله بر دل‌ها و گوش‌ها و چشمانشان مهر زده است آنان غافلانند. ﴿۱۰۹﴾ شک نیست در اینکه آن‌ها در آخرت خساره کنندگان‌اند. ﴿۱۱۰﴾ باز پروردگارت نسبت به کسانی که هجرت کردند پس از آنکه شکنجه شدند، باز جهاد کردند و صبر کردند، البته آمرزندهٔ مهربان است.

* يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ
 نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ
 كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ
 الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
 رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
 ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
 عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِزْيِيرِ وَمَا أَهْلَ غَيْرِ
 اللَّهِ بِهِ ۚ فَمَن أَضْطَرَّ غَيْرُ بَايَعٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ
 هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ
 الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَّعْ قَلِيلٌ
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
 مِن قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

﴿۱۱۱﴾ روزی که هر شخص جدال کنان از خود دفاع کند. و هر کسی به سزای آنچه کرده، بدون کم و کاست پاداش داده شود و به آن‌ها ظلم نمی شود. ﴿۱۱۲﴾ الله (مردمان قریه ای را مثال می زند که در امن و امان و آسودگی بود و از هر طرف روزیش فراوان به سویش می رسید، اما کفران نعمت الله کردند و الله به سزای کاری که انجام دادند لباس گرسنگی و ترس را (به تن آنان کرد و طعم گرسنگی را) به ایشان چشانید. ﴿۱۱۳﴾ البته پیغمبر از خودشان به سوی آنان آمد ولی او را دروغگو شمردند، پس در حالی که ظالم بودند، عذاب آن‌ها را فرا گرفت. ﴿۱۱۴﴾ پس از روزی حلال و پاکیزه ای بخورید که الله به شما روزی داده است و شکر نعمت الله را به جای آورید اگر تنها او را می پرستید. ﴿۱۱۵﴾ جز این نیست که مردار و خون و گوشت خوک و آنچه نام غیر الله (به وقت ذبح) بر آن گفته شده باشد بر شما حرام کرده شده است، ولی اگر کسی به خوردن آنها مجبور شود، در صورتی که علاقمند نبوده و متجاوز نباشد (بر وی ایرادی نیست) یقیناً الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۱۶﴾ و برای آنچه که زبانان به دروغ بیان می کند نگوئید این حلال است و این حرام، تا بر الله دروغ ببندید، چون کسانی که بر الله دروغ می بندند، کامیاب نمی شوند. ﴿۱۱۷﴾ (بلکه برایشان در دنیا) نفع اندک است و برای آن‌ها عذاب دردناک است. ﴿۱۱۸﴾ و (ما) بر یهودیان چیزهایی را حرام کردیم که قبلاً برای تو (در سورة انعام) حکایت کردیم، و ما به آنان ظلم نکردیم بلکه خودشان به خویشتن ظلم می کردند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
 ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٦﴾ إِنَّ
 إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿١١٧﴾ شَاكِرًا لِلنَّعْمَةِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 ﴿١١٨﴾ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعِ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
 مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا
 فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
 كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢١﴾ أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ
 وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْ لَهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ
 رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
 ﴿١٢٢﴾ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ
 صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٣﴾ وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ
 إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
 ﴿١٢٤﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٥﴾

﴿۱۱۹﴾ باز (هم دروازه توبه برایشان باز است) چون پروردگار تو برای آنان که به نادانی کارهای بد کردند باز بعد از آن توبه کردند و اصلاح کردند (عقیده و عمل خود را)، البته پروردگار تو بعد از این (توبه و اصلاح) آمرزنده مهربان است. ﴿۱۲۰﴾ بی گمان ابراهیم یک امت (و) مطیع امر الله بود در حالی که او بیزار از دین باطل بود و از مشرکان نبود. ﴿۱۲۱﴾ شکرگزار نعمتهای وی (الله) بود، او را برگزید و به راه راست هدایتش کرد. ﴿۱۲۲﴾ و در این دنیا به او حسنه (نبوت، فرزند صالح) دادیم و همانا او در روز آخرت نیز از نیکان و شایستگان است. ﴿۱۲۳﴾ باز به سوی تو وحی کردیم که از دین ابراهیم که از ادیان باطل بیزار بود، پیروی کن (زیرا) او از مشرکان نبود. ﴿۱۲۴﴾ جز این نیست که روز شنبه بر کسانی مقرر گردید که درباره آن اختلاف ورزیدند، و بی گمان پروردگارت روز قیامت میان آنها درباره آنچه در آن اختلاف می کردند، فیصله خواهد کرد. ﴿۱۲۵﴾ (مردم را) با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت بده و با آنها به شیوه که نیکوتر است مجادله کن. همانا پروردگارت به حال کسی که از راه او گمراه و منحرف می شود آگاهتر است، و به هدایت یافته گان داناتر است. ﴿۱۲۶﴾ و اگر خواستید عقوبت کنید به همان اندازه ای که مورد عقوبت قرار گرفته اید، عقوبت کنید (و عذاب دهید) و اگر صبر کنید البته صبر برای صابران بهتر است. ﴿۱۲۷﴾ و (تو ای محمد) صبر کن و صبر تو جز به توفیق الله نیست، و بر آنان (کفار) غمگین مشو، و از مکر و حيله آنها دل تنگ مشو. ﴿۱۲۸﴾ چون الله با پرهیزگاران است و با کسانی که آنها نیکوکار اند.

سورة الإسراء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء ١٥
الجزء ٢٩

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَمِنَ آيَاتِنَا إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ① وَءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا ②
ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلِنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ③
وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوكُمْ كَبِيرًا ④ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا
بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ
الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ⑤ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ
عَلَيْهِمْ وَأَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَنَفِيرًا
⑥ إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لَأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُئَرُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْنَا تَبِيرًا ⑦

سورة اسراء (بنی اسرائیل)

در مکه نازل شده و یکصدویازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ پاک و منزّه است آن ذاتی که بنده خود را در شبی از مسجد الحرام به مسجد الاقصی بُرد که اطراف آن را برکت دادیم، تا برخی از نشانه‌های (قدرت) خود را به او نشان دهیم، چون اوست که شنوای بیناست. ﴿۲﴾ و به موسی کتاب دادیم و آن را برای بنی اسرائیل وسیله هدایت گردانیدیم که غیر از من دیگر کارسازی نگیرید. ﴿۳﴾ فرزندان کسانی که آنها را با نوح سوار کشتی کردیم، همانا او بنده شکرگزار بود. ﴿۴﴾ و به بنی اسرائیل در تورات خبر دادیم که البته در زمین دو بار فساد خواهید کرد و البته سرکشی و طغیان بزرگ خواهید کرد. ﴿۵﴾ پس (به یاد داشته باشید) وقتی وعده اول آن دو برسد، بندگان سخت جنگجوی خود را بر شما می فرستیم، پس میان خانه‌ها به جستجو درآیند، و این وعده، آمدنی و تحقق یافتنی است. ﴿۶﴾ باز شما را بر آنان مسلط می گردانیم و شما را با اموال و فرزندان مدد می رسانیم و تعداد افرادتان را بیشتر می گردانیم. ﴿۷﴾ اگر نیکی کنید برای خودتان نیکی کرده اید و اگر بدی کنید به خودتان بدی کرده اید. پس چون وعده دیگر (دوم) برسد (باز بندگان خود را می فرستیم) تا روی شما را ناخوش سازند و تا به مسجد وارد شوند طوری که بار اول در آن داخل شدند و تا نابود کنند بر هر چه دست یابند، نابودی کوبنده.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عَدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
 حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
 وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾
 وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾
 وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحْوَاةٌ آيَةُ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ
 النَّهَارِ مُبْصِرَةً تَتَّبِعُوا أَفْضَلَ مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
 السِّنِينَ وَالْحِسَابِ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ
 إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَلْرِهٖ ۖ وَفِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا
 يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾ أَقْرَأَ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
 ﴿١٤﴾ مَن أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
 عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۖ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
 رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
 فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ
 مِن بَعْدِ نُوحٍ ۖ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

﴿۸﴾ (اگر توبه کنید بعد از بار دوم) امید است پروردگارتان به شما رحم کند. و اگر (به طغیان تان) بازگردید، ما نیز (برای مجازات تان) باز می گردیم. و دوزخ را برای کافران زندان ساخته ایم. ﴿۹﴾ همانا این قرآن به راهی هدایت می کند که آن پایدارتر است و به مؤمنانی که کارهای شایسته و پسندیده می کنند مژده می دهد که آنان پاداش بزرگ دارند. ﴿۱۰﴾ (و نیز خبر می دهد) کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند برایشان عذاب دردناک آماده کرده ایم. ﴿۱۱﴾ و انسان دعای شر می کند، همان طوری که دعای خیر می کند، و انسان (همیشه) شتابکار است. ﴿۱۲﴾ و شب و روز را دو نشانه قرار دادیم، و نشانه شب را محو ساختیم و نشانه روز را روشنی بخش گردانیدیم تا فضل (رزق) پروردگارتان را بجوید و تا عدد سالها و حساب را بدانید. و ما هر چیزی را به تفصیل بیان نموده ایم. ﴿۱۳﴾ و ما اعمال هر کسی را در گردنش (تقدیرش) آویخته ایم و روز قیامت کتابی را برای وی بیرون می آوریم که آن را بازگشاده بباید. ﴿۱۴﴾ (به او گفته شود) نامه ات را بخوان، کافی است که امروز خودت حسابگر خود باشی. ﴿۱۵﴾ هر کس که راه (حق را) یابد جز این نیست که به نفع خود راهیاب شده است، و هر کس گمراه شد جز این نیست که به زیان خود گمراه شده است، و هیچ کس بار گناه دیگری را بر نمی دارد، و ما عذاب کننده نیستیم مگر اینکه پیغمبری را بفرستیم. ﴿۱۶﴾ و چون بخواهیم که قریه ای (مجرم) را هلاک کنیم، سرکشان آن را فرمان می دهیم پس در آن نافرمانی می کنند، و در نتیجه عذاب بر آن قریه ثابت گردد، پس آن را کاملاً زیر و زبر می کنیم. ﴿۱۷﴾ و چه بسا نسلها را بعد از نوح هلاک نمودیم و کافی است که پروردگارت از گناهان بندگان آگاه باشد و (او) بس بیناست.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ
 جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ
 الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ
 سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كَلَّا تُمَدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ
 عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ
 فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
 تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَفْضُورًا
 ﴿٢٢﴾ * وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا
 يَبُلُغْنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
 أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَأَخْفِضْ لَهُمَا
 جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي
 صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَادِقِينَ
 فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غُفُورًا ﴿٢٥﴾ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ
 وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَلَا تَبْذِرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبْذِرِينَ
 كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

﴿۱۸﴾ کسی که (دنیای) زودگذر را بخواهد، در آن هرچه را بخواهیم زود به او می‌دهیم، باز جهنم را برایش مقرر می‌نماییم که در آن (آتش به صورت) سرزنش شده و رانده شده درآید. ﴿۱۹﴾ و هرکس که آخرت را بخواهد و برای آن طوری که سزاوار است کوشش کند، در حالی که مؤمن است. پس این جماعت کوشش شان (نزد الله) قابل تقدیر (و مورد قبول) است. ﴿۲۰﴾ و هر یک از اینها و آنها (دو گروه یاد شده) را از بخشش پروردگارت می‌دهیم. و بخشش پروردگارت (از هیچ کس) منع نشده است. ﴿۲۱﴾ بین چطور بعضی از آنها را بر بعضی دیگر (در روزی و مال و متاع) برتری داده‌ایم. و البته درجات آخرت و فضیلت آن به مراتب بزرگ‌تر است. ﴿۲۲﴾ (ای انسان) معبود دیگری را با الله قرار مده که باز مذمت شده و بی‌مددگار بنشین. ﴿۲۳﴾ و پروردگارت حکم کرد که جز او چیزی را عبادت نکنید و به پدر و مادر خوبی کنید. و اگر یکی از آنها یا هردو نزد تو به سن پیری برسند، پس به ایشان (حتی کلمه) اف مگو و بر آنها آواز بلند مکن، (بلکه) به آنها سخن نرم و محترمانه بگو. ﴿۲۴﴾ و از روی مهربانی بال تواضع را برای آنان هموار کن و بگو: ای پروردگارم! به آنان (پدر و مادرم) رحم کن طوری که آنان در خوردی مرا پرورش و بزرگ نمودند. ﴿۲۵﴾ پروردگار تان به آنچه در نفسهای شماست داناتر است، اگر نیکان (و توبه‌کنندگان) باشید، پس یقیناً الله برای رجوع‌کنندگان به بارگاه او آمرزنده هست. ﴿۲۶﴾ و حق خویشاوند و مسکین و مسافر (در راه مانده) را بده. و هیچ گاه (در گناه انفاق و) اسراف مکن. ﴿۲۷﴾ چون اسراف‌کنندگان (انفاق‌کنندگان در گناه) برادرانِ شیاطین هستند و شیطان در مقابل پروردگارش ناشکر است.

وَمَا تَعْرِضْنَ عَنْهُمْ أَبْغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا
مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا لَّقِيَنَّ تَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خِطَاءً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الرِّبَاَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيٍّ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي
الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُوزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلِ الْمُسْتَقِيمِ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

﴿۲۸﴾ و اگر از آنان (مستحقان) به خاطر طلب رحمت (رزق) پروردگارت که به آن امید داری، رویگردان می‌شوی، پس با آنان سخن ملایم بگو. ﴿۲۹﴾ و دست خود را به گردنت بسته مکن و بسیار هم آنرا گشاده مکن که آنگاه ملامت شده (و) درمانده بنشینی. ﴿۳۰﴾ البته پروردگارت روزی را برای هرکس که بخواهد می‌گشاید و (روزی هرکس را که بخواهد) تنگ می‌گرداند، چرا که الله به بندگان خود دانا (و) بیناست. ﴿۳۱﴾ و اولادتان را از ترس ناداری و تنگدستی نکشید، ما به آنان و (به) شما روزی می‌دهیم، چون کشتن آنها گناه بس بزرگ است. ﴿۳۲﴾ و به زنا نزدیک مشوید که یقیناً آن گناه بسیار زشت و راه بد است. ﴿۳۳﴾ و نفسی را که الله کشتن او را حرام کرده است نکشید مگر به حق، و هرکس به ظلم کشته شود برای ولی (صاحب خون او) سلطه ای داده ایم، پس او نباید در کشتن زیاده روی کند، یقیناً که او یاری داده شده است. ﴿۳۴﴾ و به مال یتیم نزدیک مشوید مگر به طریقهٔ نیکوتر، تا اینکه (یتیم) به (سن) رشدش برسد، و به عهد و پیمان خود وفا کنید، چرا که از پیمان و عهد پرسیده خواهد شد. ﴿۳۵﴾ و هرگاه پیمان می‌کنید آن را به تمام و کمال پیمانه کنید و با ترازوی راست و درست وزن کنید که این کار سرانجام نیکوتر و بهتری دارد. ﴿۳۶﴾ و از پی چیزی مرو که به آن علم نداری، بی‌گمان گوش و چشم و دل هر یک مورد سوال واقع خواهند شد. ﴿۳۷﴾ و در زمین به ناز و تکبر راه مرو، چون تو زمین را شگافته نمی‌توانی و به بلندی کوهها رسیده نمی‌توانی. ﴿۳۸﴾ همهٔ این خصلت ها، بدیهایش نزد پروردگارت ناپسند است.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۖ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 ءَاخَرَ فَتُلَاقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾ أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمُ
 بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾
 قُلْ لَّوْكَانَ مَعَهُ رَءَاهِيَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَابَتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا
 ﴿٤٢﴾ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾ تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوَاتُ
 السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِن
 لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قَرَأْتَ
 الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
 مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
 وَقْرٌ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوَّاعٌ عَلَىٰ أَذْرِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾
 نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ
 إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٤٧﴾ أَنْظِرْ
 كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾
 وَقَالُوا آءَ ذَا كُنَّا عِظَمًا وَرُفَتًا آءَ نَا الْمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

﴿۳۹﴾ این (سفارش های مذکور) از امور حکمت آمیزی است که پروردگارت به سویت وحی فرستاده است و با الله معبودی دیگر قرار مده که سرزنش شده و رانده شده در دوزخ افکنده خواهی شد. ﴿۴۰﴾ آیا پروردگارتان شما را به داشتن پسران برگزیده و برای خود از فرشته ها دختران گرفته است؟ واقعاً شما سخن بسیار بزرگ می گوید. ﴿۴۱﴾ به یقین که ما در این قرآن (حقایق را به روشهای) گوناگون بیان کردیم تا پند و عبرت گیرند، (ولی) جز بر نفرت و گریزشان نمی افزاید. ﴿۴۲﴾ بگو: اگر با او چنان که می گویند معبودان دیگر بود، پس در آن صورت حتماً هریک به سوی صاحب عرش راهی تلاش می کردند (تا با او تعالی کشمکش کرده و بر او غلبه نمایند). ﴿۴۳﴾ (لیکن) او پاک و منزّه و بلندمرتبه است از آنچه (مشرکین) می گویند به بلندی بس بزرگ. ﴿۴۴﴾ آسمانهای هفت گانه و زمین و هر که در آنها هستند، او را به پاکی یاد می کنند. و هیچ چیزی نیست مگر اینکه او را در حال ستایش تسبیح می گویند، ولی شما تسبیح آنها را نمی فهمید، بی گمان او بردبار (و) آمرزنده است. ﴿۴۵﴾ و چون قرآن بخوانی، بین تو و آنانی که به آخرت ایمان ندارند، پرده پوشیده قرار می دهیم. ﴿۴۶﴾ و بر دل هایشان پرده هایی می نهیم تا آن (قرآن) را نفهمند و در گوش هایشان گرانی ایجاد می کنیم و هنگامی که پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد می کنی، با نفرت پشت کرده و برمی گردند. ﴿۴۷﴾ ما بهتر می دانیم که آنان به چه منظور به سخنان تو گوش می دهند، وقتی برای گوش کردن سخنانت می نشینند و هنگامی که با هم پنهانی صحبت می کنند، وقتی که ظالمان می گویند: (مسلمانان) جز مرد جادو شده را پیروی نمی کنید. ﴿۴۸﴾ بین که چطور برای تو مثال ها زدند! پس گمراه شدند، لذا نمی توانند راه حق را پیدا کنند. ﴿۴۹﴾ و گفتند: آیا وقتی که ما (تبدیل به) استخوانها و اعضای پوسیده شدیم، آیا بار دیگر به آفرینش جدید برانگیخته می شویم؟

* قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ٥٠ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي
 صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
 فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ
 يَكُونَ قَرِيبًا ٥١ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
 إِنْ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا قَلِيلًا ٥٢ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
 إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنْ الشَّيْطَانُ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
 مُبِينًا ٥٣ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَاءْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِنْ يَشَاءْ
 يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ٥٤ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى
 بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ٥٥ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ
 دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ٥٦ أُولَئِكَ
 الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
 وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
 مَحْذُورًا ٥٧ وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ
 أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ٥٨

﴿۵۰﴾ بگو: (بلی)، سنگ باشید یا آهن، (باز هم شما را دوباره زنده خواهد کرد).
 ﴿۵۱﴾ یا اینکه نوعی دیگر باشید که در دل های تان بزرگ است، پس خواهند گفت:
 چه کسی ما را باز می گرداند؟ بگو: (همان) ذاتی که بار اول شما را آفرید. پس (از روی
 تمسخر) سرهایشان را به سوی تکان داده و می گوید: آن کی خواهد بود؟ بگو: شاید
 که نزدیک باشد. ﴿۵۲﴾ روزی که (الله) شما را بخواند، پس حمدگویان دعوت او را
 اجابت می کنند، و گمان می کنید درنگ نکرده بودید مگر مدت اندک. ﴿۵۳﴾ و (ای
 پیغمبر) به بندگانم بگو: سخنی را بگویند که بهتر است. چون شیطان در میان ایشان فساد
 و دشمنی می اندازد، همانا شیطان برای انسان دشمن آشکار است.
 ﴿۵۴﴾ پروردگارتان به حال شما آگاه تر است، اگر (الله) بخواهد به شما رحم می کند و
 اگر (الله) بخواهد شما را عذاب می دهد. و تو را وکیل و نگهبان بر آنان فرستاده ایم.
 ﴿۵۵﴾ و پروردگارت به حال هر آنچه که در آسمانها و زمین است آگاه تر است. و البته
 بعضی از پیغمبران را بر بعضی دیگر فضیلت دادیم و به داود زبور را دادیم.
 ﴿۵۶﴾ بگو: آنانی را بخوانید که به جای الله معبود می پنداشتید، پس نه می توانند زیانی را
 از شما دفع کنند و نه (می توانند آن را) تغییر دهند. ﴿۵۷﴾ آنانی را که کافران می
 پرستند (مانند فرشتگان و عیسی و بعض جن ها)، خودشان به سوی پروردگارشان تقرب
 می جویند که کدام یک از آنها به الله نزدیکترند و به رحمت وی امیدوارند و از عذاب
 او می ترسند، چرا که عذاب پروردگارت قابل حذر و ترسیدن است. ﴿۵۸﴾ هیچ قریه ای
 نیست (که اهل آن ظالم باشند) مگر اینکه ما پیش از روز قیامت آن را به هلاکت می
 رسانیم، یا آن را به عذاب سخت گرفتار می کنیم. این (وعده) در کتاب (لوح محفوظ)
 نوشته شده است.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَاتَّيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخَوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا
الرُّءْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَعُونَةَ
فِي الْقُرْءَانِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
قَالَ اسْجُدْ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي
كَرَّمْت عَلَى لَيْنِ أَخْرَتَيْنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَأُحْتَنِكَ
ذُرِّيَّتُهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أُسْتَطَعَتْ
مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبَ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكِهِمْ
فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمْ الَّذِي يُرْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي
الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهٗ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

﴿۵۹﴾ و (چیزی) ما را از فرستادن معجزات (مورد نظر مشرکین) بازداشت، مگر اینکه گذشتگان آن را دروغ شمردند. و به ثمود ماده شتر دادیم تا نشانه پیش چشمان باشد، پس به آن ظلم کردند و ما معجزه ها را جز برای بیم دادن نمی فرستیم. ﴿۶۰﴾ و به یاد آور وقتی که به تو گفتیم: بدون شک پروردگارت به مردم احاطه کامل دارد. و رؤیا و خوابی را که به تو نشان دادیم و درخت نفرین شده در قرآن را جز (وسیله) آزمایش برای مردم قرار ندادیم، ما ایشان را بیم می دهیم، ولی جز برسرکشی شدید آنان نمی افزاید. ﴿۶۱﴾ و یادآور شو چون به فرشته ها گفتیم که برای آدم سجده کنید، پس (همه آنها) مگر ابلیس سجده کردند که (با وجود سجده نکردن) گفت: آیا برای کسی سجده کنم که او را از گل آفریده ای؟ ﴿۶۲﴾ ابلیس گفت: (ای الله!) به من خبر ده آیا این همان کسی است که او را بر من برتری داده ای؟ اگر مرا تا روز قیامت مهلت دهی، حتما همه فرزندان او را از ریشه می کَنم، جز اندک از آنان را. ﴿۶۳﴾ (الله) فرمود: برو، هرکس از آنان از تو پیروی کند، سزای همه شما جهنم است، که سزای وافر (و تمام) است. ﴿۶۴﴾ و هرکس از آنان را که می توانی با آواز خویش تحریک کن و سواران و پیادگان را علیه آنان جلب کن و در اموال و اولاد با آنان شریک شو و به آنان وعده بده. و شیطان جز نیرنگ و فریب به آنها وعده نمی دهد. ﴿۶۵﴾ در حقیقت تو را بر بندگان من هیچ تسلطی نیست و همین کافی است که پروردگارت حافظ و حامی (آنها) است. ﴿۶۶﴾ پروردگارتان آن ذاتی است که کشتی ها را در دریا برایتان روان می کند تا از فضل او طلب کنید، چرا که او همیشه به شما مهربان است.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا آيَاتُهُ فَلَمَّا
نَجَّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ فَأَمِّنْتُمْ
أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبُ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً
أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَاهُ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ * وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي
عَادَ وَحَمَلْنَا هُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَا هُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا
كُلَّ آدَمَ بِأَسْمِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِإِيمَانِهِ فَإُولَٰئِكَ
يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ
فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِنْ
كَادُوا لَيَفْتِنُونَا عَنْ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ
عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۖ وَإِذَا لَا تَجِدُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ
لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذَا لَأَذْنُكَ ضَعْفَ
الْحَيَوَةِ وَضَعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

﴿۶۷﴾ و هرگاه در بحر سختی‌ها به شما رسد، جز الله همه کسانی که می‌خوانید از نظر تان ناپدید می‌گردند، اما وقتی که (الله) شما را نجات دهد و به خشکی برساند روی گردان می‌شوید. و انسان بسیار ناشکر است. ﴿۶۸﴾ آیا مطمئن و ایمن شده‌اید از اینکه شما را در کناری از خشکی در زمین فرو برد، یا طوفان سنگریزه بر شما بباراند؟ باز برای خود یاری کننده ای نیابید. ﴿۶۹﴾ یا مگر ایمن شده‌اید از اینکه شما را به بحر بازگرداند، پس تند باد شکننده بر شما بفرستد، پس به سبب کفر تان شما را غرق کند؟! باز برای خود هیچ بازخواست کننده‌ای علیه ما به سبب آن غرق نیابید. ﴿۷۰﴾ و البته اولاد آدم را گرمی داشته و اکرام نمودیم و آنان را در خشکی و بحر برداشتیم و به آنان از چیزهای پاکیزه روزی دادیم و آنان را بر بسیاری از آفریدگان خویش برتری آشکار دادیم. ﴿۷۱﴾ یادآور شوید روزی را که هر گروهی را با پیشوای شان طلب کنیم، پس هرکس نامه اعمالش به دست راستش داده شود، پس این گروه نامه اعمال خود را می‌خوانند. و به اندازه رشته (شگاف وسطی) خسته خرما بر آنها ظلم کرده نمی‌شود. ﴿۷۲﴾ و هرکس در این دنیا کور (دل و بی بصیرت) باشد، پس وی در آخرت نیز کور است و از راه راست گمراه‌تر است. ﴿۷۳﴾ و نزدیک بود که تو را از آنچه به سویت وحی کردیم در فتنه اندازند (و منصرف گردانند) تا غیر آن را به دروغ به ما نسبت بدهی. و در آن صورت تو را به دوستی خود می‌گرفتند. ﴿۷۴﴾ و اگر تو را (بر وحی) ثابت قدم نمی‌داشتیم، نزدیک بود که به سوی آن‌ها اندکی میل کنی. ﴿۷۵﴾ در آن صورت تو را دوچند عذاب زندگی دنیا و دوچند عذاب (پس از) مرگ می‌چشانیدیم، باز برای خود هیچ مددگاری در برابر ما نمی‌یافتی.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ
إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ
بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾
وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَأَجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ
الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ
شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾
وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ
الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُنَّ
بِالَّذِي أُوْحِيَْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

﴿۷۶﴾ والبتّه نزدیک بود که تو را از آن سرزمین (مکه) بلغزانند تا تو را از آن بیرون کنند، در این صورت بعد از تو جز مدت کوتاهی باقی نمی ماندند. ﴿۷۷﴾ این سنت، همان سنتی است که همیشه در میان آنانی که پیش از تو فرستاده ایم برقرار بوده است. و برای سنت و روش ما هیچ تبدیلی نخواهی یافت. ﴿۷۸﴾ و نماز را از وقت زوال آفتاب برپا کن تا نهایت تاریکی شب. و قرآن خواندن صبح را لازم گیر (در نماز صبح)، چون نماز صبح (توسط فرشتگان) مشاهده می گردد. ﴿۷۹﴾ و در بخشی از شب برخیز و نماز تهجد بخوان، این یک فرضیه اضافی مخصوص توست، باشد که پروردگارت تو را به مقامی پسندیده برساند. ﴿۸۰﴾ و بگو: ای پروردگارم! مرا به طور پسندیده در (هر کاری) داخل کن و به طور پسندیده (از آن) بیرون آور. و از جانب خود قوتی به من عطا فرما که یار و مددگارم باشد. ﴿۸۱﴾ و بگو: حق آمد و باطل نابود شد، بی گمان باطل همیشه نابود شدنی است. ﴿۸۲﴾ و از قرآن آنچه را که سبب شفاست و برای مؤمنان رحمت است نازل می کنیم، (ولی) بر ظالمان جز خسارت و نقصان نمی افزاید. ﴿۸۳﴾ چون به انسان نعمت دهیم، روی می گرداند و به پهلوی خود را کنار می کشد. و چون بوی شر برسد (از رحمت الله) ناامید می گردد. ﴿۸۴﴾ بگو هر کس به طریقه (پسندیده) خود عمل می کند، پس پروردگارتان بهتر می داند که چه کسی راه یاب تر است. ﴿۸۵﴾ و (کفار) از تو درباره روح می پرسند، بگو: روح از امر پروردگار من است، و از علم به شما داده نشده است، مگر اندکی. ﴿۸۶﴾ و اگر ما بخواهیم آنچه را که به تو وحی فرستاده ایم از بین می بریم، باز کسی را نخواهی یافت که در این مورد علیه ما از تو دفاع کند.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِن فَضَّلَهُ وَكَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ
 لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ
 لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
 النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن تُوْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ
 لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ بَنَنَةٌ مِّنْ نَّحِيلِ
 وَعَنِبَ فَتَفْجِرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ
 كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا مِثَاقًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ
 قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ
 وَلَن تُؤْمِنَ لِرُؤْيَاكَ حَتَّىٰ تُنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ وَقُلْ
 سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ
 أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا
 رَسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَّوْكَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يُْمَسِّحُونَ مِطْمَئِنِينَ
 لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

﴿۸۷﴾ مگر به سبب رحمت از طرف پروردگارت، چون فضل الله بر تو همواره بزرگ هست. ﴿۸۸﴾ بگو: اگر انس و جن جمع شوند (و متفق شوند) تا مانند این قرآن را بیاورند، هرگز نمی‌توانند آنها را بیاورند، هرچند بعضی از ایشان پشتیبان و مددگار بعض دیگر باشند. ﴿۸۹﴾ البته ما در این قرآن هر مثلی را برای مردم به شیوه‌های گوناگون بیان کردیم، ولی بیشتر مردم جز کفران و انکار را نپذیرفتند. ﴿۹۰﴾ و گفتند: ما هرگز به تو ایمان نمی‌آوریم تا اینکه از زمین چشمه ای برای ما جاری سازی. ﴿۹۱﴾ یا اینکه باغی از درختان خرما و انگور داشته باشی و نهرها را در آن روان سازی. ﴿۹۲﴾ یا اینکه آسمان را طوری که ادعا می‌کنی، پاره پاره برسر ما بیندازی. و یا الله و فرشتگان را روبه روی ما بیاوری. ﴿۹۳﴾ یا اینکه خانه ای از زر و زیورات داشته باشی و یا اینکه به‌سوی آسمان بالا روی. و به بالا رفتنت هم باور نداریم مگر اینکه کتابی برای ما بیاوری تا آن را بخوانیم. بگو: پروردگارم پاک و منزّه است! آیا من جز بشری فرستاده شده هستم؟ ﴿۹۴﴾ و هیچ چیزی مردم را از ایمان آوردن بازداشت، وقتی که هدایت به‌سوی آنان آمد، مگر اینکه گفتند: آیا الله انسان را به عنوان پیغمبر فرستاده است؟! ﴿۹۵﴾ بگو: اگر در زمین فرشته‌های می بودند که به اطمینان راه می‌رفتند، البته بر آنها فرشته ای را از آسمان به عنوان پیغمبر نازل می‌کردیم. ﴿۹۶﴾ بگو: الله به عنوان گواه بین من و شما کافست، چون او به بندگان خود دانا (و) بیناست.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ
 مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمِيَائًا وَبُكْمًا
 وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿١٧﴾
 ذَلِكَ جَزَاءُ هُمُ بَآئِنَهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا
 وَرُفَاتًا أِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿١٨﴾ * أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
 وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَارِيبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿١٩﴾
 قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَا مُسْكِمٌ خَشِيَةَ
 الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿٢٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ
 آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَخَّرَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ
 إِنِّي لَا أَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿٢١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ
 هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ
 يَافِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿٢٢﴾ فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَ بِهِمْ مِنَ الْأَرْضِ
 فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ وَجَمِيعًا ﴿٢٣﴾ وَقُلْنَا مَنْ بَعْدَهُ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ
 أَسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿٢٤﴾

﴿۹۷﴾ و هرکس را الله هدایت کند پس او راه یاب است و هرکس را گمراه سازد پس هرگز برای آن‌ها دوستانی به جز الله نیایی. و آنها را روز قیامت کور و گنگ و کر بر چهره هایشان افتاده حشر می کنیم. جایگاهشان دوزخ است، هر بار که آتش آن فرو نشیند، بر شراره آن می افزاییم. ﴿۹۸﴾ این است سزای آنان به خاطر اینکه به آیات ما کافر شدند و گفتند: آیا چون استخوانی چند و اعضای از هم پاشیده شدیم، آیا در آفرینش جدید برانگیخته می شویم؟! ﴿۹۹﴾ آیا ندیدند که الله همان ذاتی است که آسمانها و زمین را آفرید، قادر است که مانند ایشان را بیافریند؟ و برای آنان اجلی مقرر کرده است که شکی در آن نیست، اما ظالمان جز کفر و انکار را نپذیرفتند. ﴿۱۰۰﴾ بگو: اگر شما مالک خزانه های رحمت پروردگارم بودید باز هم از ترس انفاق کردن آن، بخیلی می کردید، و انسان بخیل است. ﴿۱۰۱﴾ همانا ما موسی را نه معجزه آشکار دادیم. پس از بنی اسرائیل بپرس وقتی که موسی نزدشان آمد، پس فرعون به او گفت: ای موسی! من تو را جادوشده می پندارم. ﴿۱۰۲﴾ (موسی به فرعون) گفت: یقینا دانسته ای که اینها (معجزه های روشن) را که باعث بینش و بصیرت مردم است، جز پروردگار آسمانها و زمین نفرستاده است. و البته من تو را ای فرعون! هلاک شدنی می پندارم. ﴿۱۰۳﴾ پس (فرعون) خواست که آنان را از سرزمین (مصر) بیرون کند. پس ما او و کسانی را که همراه وی بودند، همه یکجا غرق کردیم. ﴿۱۰۴﴾ و پس از او (موسی - فرعون) به بنی اسرائیل گفتیم: در (آن) سرزمین (شام) سکونت کنید، پس چون وعده آخرت برسد، همه شما را یکجا خواهیم آورد.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٥٥﴾
 وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٥٦﴾
 قُلْ ءِأَمْنُؤَابِهٖ ؕ أَوَلَا تُؤْمِنُونَ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ ؕ إِذْ آتَيْنَا
 عَلَيْهِمْ يَحْزُرُونَ لِلَّذِينَ قَانِ سَجَدَ ﴿١٥٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ
 وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٥٨﴾ وَيَحْزُرُونَ لِلَّذِينَ قَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ
 خُشُوعًا ﴿١٥٩﴾ قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيُّ مَآ تَدْعُونَ فَا لَهُ
 الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَابْتَغِ
 بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٦٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
 لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وُكُوفٌ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١٦١﴾

سورة الكهف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا
 ﴿١﴾ قِيمًا لِيُنْذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ
 الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾
 مَمْكِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

﴿۱۰۵﴾ و آن (قرآن) را به حق نازل کردیم و به حق نازل شده است. و تو را جز مژده‌دهنده و بیم‌دهنده نفرستاده‌ایم. ﴿۱۰۶﴾ و قرآنی که آن را جدا جدا (به تدریج) نازل کردیم تا آن را با درنگ (اندک اندک) بر مردم بخوانی، و آن را به تدریج فرستاده‌ایم. ﴿۱۰۷﴾ بگو: (به قرآن) ایمان بیاورید، یا ایمان نیاورید (باکی نیست)، همانا آنانی که پیش از نازل شدن قرآن علم به ایشان داده شده است، هنگامی که قرآن بر آنان تلاوت می‌شود، سجده‌کنان به روی می‌افتند. ﴿۱۰۸﴾ و می‌گویند (پیروان حق) پاک است پروردگار ما، یقیناً وعدهٔ پروردگار ما انجام شدنی است. ﴿۱۰۹﴾ و گریه‌کنان بر روی های خویش می‌افتند و بر تواضع آنان می‌افزاید. ﴿۱۱۰﴾ بگو: الله را بخوانید یا رحمن را بخوانید، او را به هر یک از نامهایش بخوانید (اشکالی ندارد، زیرا) او دارای نامهای نیکوست. و نمازت را نه با صدای بلند بخوان و نه با صدای آهسته، بلکه میان آن دو، راهی (وسط را) پیش گیر. ﴿۱۱۱﴾ و بگو: ستایش پروردگاری را سزااست که نه فرزندی گرفته و نه در فرمانروایی عالم شریکی دارد. و به سبب ناتوانی او را هیچ دوست و یآوری نیست، لذا او را طوریکه سزاوار (شأن او) است، بزرگ بشمار.

سورة كهف

در مکه نازل شده و یک صد و ده آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ همه ستایش ها برای الله است ذاتی که کتاب را بر بندهٔ خود نازل کرد و در آن هیچگونه کجی و انحراف نگذاشت. ﴿۲﴾ کتاب راست و درست، تا (کافران را) از عذاب سخت از جانب خود بترساند. و مؤمنانی را که کارهای نیک می‌کنند، مژده دهد به اینکه برای آنها پاداش نیک است. ﴿۳﴾ که باشند در آن تا ابد. ﴿۴﴾ و تا بترساند کسانی را که گفتند: الله فرزندی برای خود گرفته است.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَدِيعُ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِئُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُنَّا إِذْ أَشْطَطَا ﴿١٤﴾ هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

﴿۵﴾ حال آنکه نه ایشان و نه پدرانشان به آن (فرزند داشتن الله) هیچ علم ندارند، سخن بس بزرگ است که از زبانشان بیرون می‌آید، (در این باره) جز دروغ نمی‌گویند.

﴿۶﴾ پس مگر تو جان خود را از غم و اندوه هلاک می‌سازی در پی آن‌ها که اگر به این سخن ایمان نیاورند. ﴿۷﴾ در حقیقت همه چیزهای که بر روی زمین است، ما برای آن زینت قرار داده ایم تا آنان را بیازماییم که کدام‌یک از آنها نیکوکارترند. ﴿۸﴾ و البته ما هر آنچه را که بر روی زمین است حتماً میدان هموار و خشک خواهیم ساخت.

﴿۹﴾ آیا (گاهی) گمان کرده‌ای که اصحاب کهف (غار) و رقیم (لوحه نوشته) از عجایب و غرایب (دلایل قدرت) ما بودند؟ ﴿۱۰﴾ وقتی که آن جوانان به غار پناه بردند پس گفتند: ای پروردگار ما! از جانب خود رحمت به ما ببخش و برای ما در کارما راه نجات و هدایت را آماده ساز. ﴿۱۱﴾ پس برگوش‌هایشان در آن غار تا چندین سال پرده (خواب سنگین) نهادیم. ﴿۱۲﴾ باز ایشان را بیدار کردیم تا بدانیم که کدام یک از دو گروه مدت ماندن شان (در غار) را شماره و بهتر به یاد دارد. ﴿۱۳﴾ ما داستان آنان را به راستی و درستی برای تو حکایت می‌کنیم. آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما بر هدایت آنان افزودیم. ﴿۱۴﴾ و به دل‌هایشان را استوار گردانیدیم، وقتی که درخواستند و گفتند: پروردگار ما همان پروردگار آسمانها و زمین است، هرگز جز او معبودی را نخواهیم پرستید، که در غیر این صورت سخن دروغ و دور از حق گفته‌ایم.

﴿۱۵﴾ (لیکن) این قوم ما به جز الله معبودهایی را گرفته‌اند. (پس) چرا بر حقانیت آنها دلیل روشن نمی‌آورند؟ پس کیست ظالم‌تر از کسی که به الله دروغ بندد؟!

وَإِذْ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْدُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا
﴿١٦﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ
الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرِّضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحَسَّبُهُمْ أَيَقَاطًا
وَهُمْ رُقُودٌ وَنَقَلْبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ
بَسِطٌ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُغْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ
لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا
أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

﴿۱۶﴾ و (آن جوانان میان خود گفتند:) چون از آنان و از چیزهایی که به جز الله می‌پرستند کناره گرفتید، پس به آن غار جای گیرید تا پروردگارتان از رحمت خود بر شما بگستراند و در کارت‌ان برای شما گشایش آماده سازد. ﴿۱۷﴾ و آفتاب را می‌بینی که چون برمی‌آید به طرف راست غارشان مائل می‌شود، و چون غروب کند به طرف چپشان تجاوز می‌کند، درحالی‌که آنان در گشادگی غار قرار داشتند، این از نشانه‌های الله است، الله هر کس را هدایت کند پس او راه یافته است، و هر که را گمراه کند، پس برای او دوست و راهنمایی نمی‌یابی. ﴿۱۸﴾ و گمان می‌کنی که آنان بیدارند، حال آنکه آنان خفته‌اند. و ما آنان را به جانب راست و جانب چپ می‌گردانیدیم، و سگشان دو دستش در دهان غار گشاده بود، اگر به آنها می‌نگریستی از آنان می‌گریختی و البته از مشاهده آنها سینه ات از ترس و وحشت پر می‌شد. ﴿۱۹﴾ و این چنین ایشان را بیدار کردیم تا از یکدیگر بپرسند. گوینده‌ای از آنان گفت: چه مدتی (در این غار) بودید؟ گفتند: یک روز یا بخشی از روز؟ گفتند: پروردگارتان بهتر می‌داند که چقدر مانده‌اید، پس کسی از خودتان را با این سکه نقره به شهر بفرستید، و باید ببیند کدامیک از آنان غذای پاکتر دارد، پس از آن خوردنی برایتان بیاورد. و باید (در رفت و آمد خود) دقت و احتیاط کند و هیچ کسی را درباره شما آگاه نسازد. ﴿۲۰﴾ زیرا اگر آنان بر شما قدرت یابند شما را سنگسار می‌کنند، یا اینکه به دین خود بر می‌گردانند. و در آن صورت هرگز رستگار نخواهید شد.

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ
السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّلُ عُنْ بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا
أَبْنُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتًا رَأَيْتُمْ أَعْلَمَ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَى
أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿١١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ
رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَّبِّي
أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً
ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿١٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِسَائِيءٍ
إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا ﴿١٣﴾ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ رَبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي رَّبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا
﴿١٤﴾ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا
﴿١٥﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصَرُ بِهِ وَأَسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ
فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿١٦﴾ وَأَنْزَلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابٍ
رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿١٧﴾

﴿۲۱﴾ و این چنین مردم را بر حال آن‌ها آگاه ساختیم تا بدانند که وعده الله حق و راست است، و اینکه (بدانند) قیامت (آمدنی است و) هیچ شک در آن نیست، وقتی که میان خود نزاع کردند و گفتند: بر (غار) آنان بنایی بسازید. پروردگارشان از حال ایشان آگاه‌تر است، و کسانی که بر کار و بارشان غلبه یافتند، گفتند: حتماً بر غار آنها مسجدی می‌سازیم. ﴿۲۲﴾ (بعضی از مردم) خواهند گفت: آنان سه نفر بودند که چهارم ایشان سگشان بود. و (بعضی دیگر) خواهند گفت: پنج نفر بودند که ششم ایشان سگشان بود. همه اینها از روی حدس و گمان است. و (بعضی) می‌گویند، هفت نفر بودند که هشتم ایشان سگشان بود. بگو: پروردگارم به تعداد آنها داناتر است. جز اندکی تعدادشان را نمی‌دانند، بنابراین جز بر اساس علم و یقین در مورد آنان جدال مکن و درباره آنان از هیچ‌کس سوال مکن. ﴿۲۳﴾ و هرگز درباره هیچ کاری مگو که فردا آنرا انجام می‌دهم. ﴿۲۴﴾ (مگر اینکه بگویی:) اگر الله بخواهد (آن را انجام می‌دهم) و پروردگارت را وقتی که فراموش کردی یاد کن، و بگو: امید است که پروردگارم مرا به (راه) درست‌تر از این رهنمود کند. ﴿۲۵﴾ و (اصحاب كهف) سیصد سال در غارشان ماندند و نه سال دیگر نیز بر آن افزودند. ﴿۲۶﴾ بگو: الله به مدتی که در غار بودند داناتر است، غیب آسمانها و زمین تنها به او اختصاص دارد، چقدر بینا و چقدر شنواست! آنان به جز او هیچ کارسازی ندارند و در حکم خود کسی را شریک نمی‌سازد. ﴿۲۷﴾ و آنچه را که از کتاب پروردگارت به تو وحی شده است، تلاوت کن، سخنان او را هیچ‌کس نمی‌تواند تغییر دهد، و هرگز پناهی جز او نیابی.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدَ زِينَةَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ
أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ
شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۖ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا
وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِشَرِّ
الشَّرَابِ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَٰئِكَ
لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلَوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَكَيِّفِينَ
فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ * وَأَضْرِبْ
لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَخَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أَكْثَافَهُمَا
تَظْلِمُ مِنْهُ شَيْءٌ وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ وَثْمَرٌ فَقَالَ
لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ وَآنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعْزُفْنَا ﴿٣٤﴾

﴿۲۸﴾ و با آنانی که پروردگار خود را صبح و شام یاد می کنند صبر پیشه کن، در حالیکه خشنودی او را می خواهند. و نباید در طلب زینت زندگانی دنیا چشمانت از آنان دور شود. و از کسی اطاعت مکن که دل او را از یاد خود غافل ساخته ایم و او از هوای نفس خود پیروی کرده و کارش از حد گذشتن و کوتاهی است. ﴿۲۹﴾ و بگو: حق از سوی پروردگارتان است، پس هرکس که می خواهد، ایمان بیاورد و هرکس که می خواهد، کافر شود. به یقین ما برای ظالمان آتش را آماده کرده ایم که سرا پرده هایش آنان را در برمی گیرد. و اگر کمک بخواهند با آبی همچون مس گداخته شده به فریادشان رسند، که چهره ها را بریان می کند. چه بد نوشیدنی و چه بد جایگاهی است. ﴿۳۰﴾ بدون شک کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند (بدانند که)، ما پاداش کسانی را ضایع نمی کنیم که کار نیک کرده اند. ﴿۳۱﴾ آنان کسانی اند که بهشت همیشگی برای ایشان است، که در زیر (قصرها و درختان) آنها نهرها روان است، در آن جا با دستبندهای از طلا آراسته می شوند و لباسهای ابریشم سبز و نازک و ضخیم می پوشند، در حالیکه بر تخت ها تکیه زده اند، چه پاداش خوب و چه نیکو تکیه گاهی است! ﴿۳۲﴾ و برای آنان دو شخص را مثل بزن که به یکی از آنها، دو باغ انگور دادیم و گرداگرد باغها را با درختان خرما پوشاندیم و میان باغها را کشتزار قرار دادیم. ﴿۳۳﴾ هر دو باغ، محصول و میوه هایش را (به وقتش) می داد و چیزی از محصول و میوه کم نمی کرد و ما در میان آن دو باغ جویبار روان کرده بودیم. ﴿۳۴﴾ و برای صاحب باغ میوه های (فراوانی) بود، پس به دوست خود در حالیکه با وی گفتگو می کرد، گفت: من از تو ثروتمندتر و از لحاظ افراد نسبت به تو نیرومندترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ
أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا ﴿٣٧﴾
لَّعِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ
مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنَّ خَيْرًا مِنْ بَيْنِ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ
مَأْوَاهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ وَطْلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِشَمْرِهِ
فَأُصْبِحَ يُقْلَبُ كَفْقِهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ
فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ
لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلُ الْحَيَوةِ
الَّذِي نَسِيتُمْ مِمَّا آتَيْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ
فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

﴿۳۵﴾ و در باغش درآمد در حالی که بر خود ظالم بود گفت: گمان نمی‌کنم که هرگز این (باغ) نابود شود. ﴿۳۶﴾ و گمان نمی‌کنم که قیامت برپا شود. و اگر (هم) به‌سوی پروردگارم برگردانیده شوم، البته بهتر از این را در بازگشت خواهم یافت. ﴿۳۷﴾ رفیقش در حالیکه با او گفتگو می‌کرد به وی گفت: آیا به کسی کافر شده‌ای که تو را از خاک باز از نطفه آفرید و باز تو را برابر کرد (و به شکل) مرد کامل درآورد. ﴿۳۸﴾ لیکن من (می‌گویم) او (الله) پروردگار من است و کسی را با پروردگارم شریک نمی‌سازم. ﴿۳۹﴾ چرا وقتی که وارد باغت شدی، نگفتی: «ماشاءالله» هیچ قوت و قدرت جز به مشیث الله نیست، اگر مرا از نگاه مال و اولاد کمتر از خود می‌بینی. ﴿۴۰﴾ (لیکن) امیدوارم که پروردگارم بهتر از باغت به من بدهد و بر آن (باغت) آفتی از آسمان بفرستد و به زمین بی گیاه و لغزنده تبدیل گردد. ﴿۴۱﴾ یا اینکه آب آن (باغت) در زمین فرو رود و هرگز نتوانی آن را به دست بیاوری. ﴿۴۲﴾ و بر میوه‌هایش (آفت آسمانی) احاطه کرده شد، پس چنان شد که از افسوس و تأسف بر آنچه در آن باغ اتفاق کرده بود، دست بر دست می‌مالید، درحالیکه آن باغ بر ستونهای خود افتیده بود، و می‌گفت: ای کاش کسی را با پروردگارم شریک نمی‌ساختم! ﴿۴۳﴾ و برای او هیچ گروهی نبود که او را در برابر الله مدد کند و نه خود او انتقام گیر بود. ﴿۴۴﴾ در آن مقام (و در آن موقف معلوم شد که) نصرت و کمک به معبود حق تعلق دارد. او بهتر است از لحاظ پاداش و او بهتر است از لحاظ جزا دادن. ﴿۴۵﴾ و برای آنان زندگی دنیا را مثل بزن که مانند آبی است که آن را از آسمان نازل کردیم، باز گیاهان زمین به وسیله آن باهم خلط شدند، باز چنان خشک شد که بادهای آن را پراکنده کرد، و الله بر هر چیزی تواناست.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
 خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
 الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعَرْضُوا
 عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
 أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
 مُشْفِقِينَ فِي مَقَابِلِهِ وَيَقُولُونَ يَتَوَلَّوْنَا مَا لَمْ يَكُنْ لَنَا
 لِيُعَادِرْ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَجَدُوا مَا عَمِلُوا
 حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
 لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
 أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ
 بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ * مَا أَشْهَدُ لَهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مَتَّخِذًا الْمُضِلِّينَ عَضُدًا
 ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
 فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ
 النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

﴿۴۶﴾ مال و فرزندان زیب زندگانی دنیااند (که به زودی زائل خواهند شد) اما اعمال شایسته که پاداش آن پایدار است، بهترین ثواب نزد پروردگارت دارد و بهترین امید است. ﴿۴۷﴾ و یادآور شو روزی که کوهها را روان کنیم و زمین را نمایان (هموار و برابرشده) می‌بینی و همه آنان را (در محشر) جمع می‌کنیم، پس هیچ کسی از آنها را نمی‌گذاریم. ﴿۴۸﴾ و (در آن روز مردم) صف بسته بر پروردگارت عرضه می‌شوند، البته طوریکه بار اول شما را آفریدیم به نزد ما آمدید، بلکه (شما) ادعا می‌کردید که هرگز وعدگاهی برای شما مقرر نخواهیم کرد. ﴿۴۹﴾ و کتاب (نامه های اعمال) نهاده می‌شود، و مجرمان را از دیدن آنچه در آن است، ترسان می‌بینی و می‌گویند: ای وای بر ما! این چه نامه ای است که هیچ عمل خورد و بزرگ را رها نکرده، مگر اینکه همه آن را به حساب آورده است؟ و آنچه را که کرده بودند حاضر و آماده می‌یابند و پروردگارت به هیچ کس ظلم نمی‌کند. ﴿۵۰﴾ و یادآور شو چون به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید، پس آنها همگی سجده کردند، مگر ابلیس که از جن بود و از امر پروردگارش سرکشی کرد. آیا او و نسلش را به غیر از من دوستان خود می‌گیرید، حال آنکه آنها برای شما دشمن هستند؟ شیطان چه بد عوض برای ظالمان است! ﴿۵۱﴾ من آنان را در وقت آفرینش آسمانها و زمین و در وقت آفرینش خودشان حاضر نکرده بودم. و من آن نیستم که گمراه کنندگان را مددکار خود بگیرم. ﴿۵۲﴾ و یادآور شو روزی را که الله می‌فرماید: شریک‌هایی را که برای من گمان می‌کردید فریاد کنید پس آنها (شریک‌ها را) فریاد کنند و (لیکن) آنها به فریاد شان پاسخ نمی‌دهند، و میانشان مهلکه قرار داده ایم (تا میان شان فاصله ایجاد شود). ﴿۵۳﴾ و مجرمان آتش دوزخ را می‌بینند و یقین می‌کنند در آن افتیده اند و از آن جای بازگشتن نیابند.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
 إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
 الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
 إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيَجِدُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى الْبَاطِلِ
 لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُولًا ﴿٥٦﴾
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
 مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
 وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا
 أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهم بِمَا كَسَبُوا
 لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُم مَّوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
 مَوْيَلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
 لِمَهْلِكِهِمْ مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى
 أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
 بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

﴿۵۴﴾ و البته در این قرآن برای مردمان هرگونه مثلی را به شیوه‌های گوناگون بیان کردیم. و (لیکن) انسان بیش از هر چیز مجادله‌گر است. ﴿۵۵﴾ و (چیزی) مانع مردم نشد از اینکه ایمان آورند وقتی که هدایت به‌سوی شان آمد و از پروردگارشان مغفرت بخواهند، مگر اینکه سنت (وسرنوشت) مردمان سابق برای آنان نیز بیاید و یا اینکه عذاب گوناگون (و رویاروی) به آنها برسد. ﴿۵۶﴾ و ما پیغمبران را جز مژده دهندگان و بیم دهندگان نمی‌فرستیم. و کافران به باطل مجادله می‌کنند تا به وسیله آن حق را نابود گردانند و آیات مرا و چیزی را که به آن بیم داده شده‌اند به تمسخر گرفتند. ﴿۵۷﴾ و کیست ظالم تر از کسی که با آیات پروردگارش پند داده شود، پس از آن روی گرداند و آنچه را که دستهایش پیش فرستاده است فراموش کند؟ البته ما بر دل‌های شان پرده‌ها کشیده ایم تا آن (حق و حقیقت) را نفهمند. و در گوشه‌هایشان سنگینی قرار داده‌ایم (تا آنها نشنوند)، و اگر آنها را به‌سوی هدایت دعوت دهی باز هرگز راه نیابند. ﴿۵۸﴾ و (حال آنکه) پروردگار تو بسیار آمرزگار و صاحب رحمت است، اگر آنان را به سبب آنچه بدست آورده‌اند مؤاخذه می‌کرد، عذاب را به شتاب برایشان می‌فرستاد، (لیکن) الله زود عذاب نمی‌دهد) بلکه وعده مقرر شده دارند که (در آن وقت) هرگز از آن پناهگاهی نمی‌یابند. ﴿۵۹﴾ و این همان قریه‌های (ویران شده) است که چون ظلم کردند، هلاک کردیم، و برای هلاکت شان وعده مقرر کردیم. ﴿۶۰﴾ و یادآور شو وقتی را که موسی به نوجوان (همراه) خود گفت: به سفر خود ادامه می‌دهیم تا اینکه به محل جمع شدن دو دریا برسیم، یا اینکه مدت دراز را می‌پیمایم. ﴿۶۱﴾ پس چون به محل جمع شدن دو دریا رسیدند، ماهی خود را فراموش کردند پس ماهی آب را شگافته راهش را در دریا پیش گرفت.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ إني آتيتُكَ بِبَشِيرٍ مِّنْ عِندِ رَبِّكَ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ إني آتيتُكَ بِبَشِيرٍ مِّنْ عِندِ رَبِّكَ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ إني آتيتُكَ بِبَشِيرٍ مِّنْ عِندِ رَبِّكَ
هَذَا نَصَبٌ ۖ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَيْنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۖ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا ۖ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ۖ قَالَ لَهُ وَمُوسَىٰ هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَ مِمَّا عَلَّمْتَ رُسَدًا ۖ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۖ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ۖ قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ۖ قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أَحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۖ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۖ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ۖ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيََا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتَنِي سَازِئَةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ۖ

﴿۶۲﴾ پس وقتی (از آنجا) گذشتند، موسی به نوجوان خود گفت: نان چاشت ما را بیار که به راستی در این سفرما رنج زیاد دیده ایم. ﴿۶۳﴾ (نوجوان) گفت: آیا دیدی؟ وقتی که به آن صخره آرام گرفتیم، البته من (در آنجا) ماهی را فراموش کردم. و جز شیطان کسی آن را از یاد من نبرد، و ماهی به طور عجیب راه خود را در دریا پیش گرفت. ﴿۶۴﴾ موسی گفت: این همان جایی بود که ما می خواستیم، پس جستجوکنان نقش پای خود را گرفته و بازگشتند. ﴿۶۵﴾ پس بنده ای از بندگان ما را یافتند که به او رحمتی از جانب خود دادیم و به او علم (نبوت) از جانب خود آموخته بودیم. ﴿۶۶﴾ موسی به او (خضر) گفت: آیا از تو پیروی کنم به این شرط که از رشد و هدایتی که به تو آموخته شده به من بیاموزی؟ ﴿۶۷﴾ (خضر) گفت: همانا تو هرگز نمی توانی با من صبر کنی. ﴿۶۸﴾ و چگونه می توانی بر چیزی که به شناخت و حقیقت آن علم نداری صبر کنی؟ ﴿۶۹﴾ موسی گفت: مرا (ان شاء الله) صابر خواهی یافت و در هیچ کاری از تو نافرمانی نمی کنم. ﴿۷۰﴾ خضر گفت: اگر واقعا از من پیروی می کنی، پس درباره چیزی از من مپرس، تا آنکه خودم از آن با تو سخن آغاز کنم. ﴿۷۱﴾ پس هردو روان شدند تا چون سوار کشتی شدند، (و خضر) آن را سوراخ کرد. (موسی) گفت: آیا آن را سوراخ کردی تا سرنشینان آن را غرق کنی؟ بی گمان چیزی ناگوار آوردی (کار ناروا کردی). ﴿۷۲﴾ (خضر) گفت: آیا نگفته بودم که تو هرگز نمی توانی با من صبر کنی؟ ﴿۷۳﴾ (موسی) گفت: مرا به خاطر آنچه فراموش کردم مؤاخذه مکن و در کارم بر من سخت مگیر. ﴿۷۴﴾ باز هردو به راه خود ادامه دادند، تا به نوجوانی روبرو شدند پس (خضر) او را کشت. (موسی) گفت: آیا انسان بی گناه را کشتی، بدون اینکه کسی را کشته باشد؟ البته کار ناپسندی را مرتکب شدی.

٧٥ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۖ قَالَ إِن
 سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصَحِّحْهُ ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا
 ٧٦ فَأَنْظِلْنَا حَتَّىٰ إِذَا آتَىٰ أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَ أَهْلُهَا فَأَبَوْا
 أَنْ يُضَيِّقُوا لَهُمَا فَوْجَدًا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ
 قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ۗ ٧٧ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي
 وَبَيْنِكَ ۖ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۗ ٧٨ أَمَّا
 السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ
 أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَ هُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۗ ٧٩ وَأَمَّا
 الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
 وَكُفْرًا ۗ ٨٠ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ
 رُحْمًا ۗ ٨١ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
 وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ
 يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
 وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۗ ٨٢
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْقَرْيَيْنِ ۗ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ۗ ٨٣

﴿۷۵﴾ خضر گفت: آیا به تو نگفته بودم که تو هرگز نمی‌توانی با من صبر کنی؟
 ﴿۷۶﴾ موسی گفت: اگر بعد از این از تو درباره چیزی پرسیدم، دیگر با من همراهی نکن، همانا از سوی من به حد عذر رسیدی (و معذور هستی). ﴿۷۷﴾ باز رفتند تا به قریه ای رسیدند، از مردم آن غذا خواستند، ولی آنان از مهمان کردن آن دو خودداری کردند، پس در آن جا دیواری را یافتند که نزدیک بود بافتد، پس (خضر) آن را راست (و درست) کرد. (موسی) گفت: اگر می‌خواستی در مقابل این کار مزدی می‌گرفتی.
 ﴿۷۸﴾ خضر گفت: این است وقت جدائی میان من و تو، اکنون تو را از تأویل (و حکمت) آنچه نتوانستی بر آن صبر کنی آگاه می‌سازم. ﴿۷۹﴾ اما آن کشتی از مساکینی بود که در بحر کار می‌کردند، و (من) خواستم آن را معیوب سازم، چون در پشت سر آنان پادشاه (ظالم) بود که هر کشتی (سالم) را به زور می‌گرفت. ﴿۸۰﴾ و اما آن نوجوان، پدر و مادرش هردو مؤمن بودند، پس ترسیدیم که (اگر زنده بمانند) سرکشی و کفر را به آنها تحمیل کند. ﴿۸۱﴾ پس خواستیم که پروردگارشان به عوض او، فرزند پاکتر و مهربان‌تری به ایشان دهد. ﴿۸۲﴾ و اما دیوار از دو پسر یتیم بود که در شهر سکونت داشتند و در زیر آن گنجی متعلق به آن دو وجود داشت، و پدرشان (مردی) صالح بود و پروردگار تو خواست که آن دو به سن بلوغ برسند و گنج خود را بیورند که این کار رحمتی از جانب پروردگار تو بود و من این کارها را به امر خود نکردم. این بود تأویل (و حقیقت) آنچه که نتوانستی بر آن صبر کنی. ﴿۸۳﴾ و درباره ذی القرنین از تو می‌پرسند، بگو: اکنون از سرگذشت او برایتان خبر می‌دهم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ۝ فَاتَّبَعَ سَبَبًا
 ٨٥ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
 وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَذَّكَّرُ إِلَيْكَ إِيَّاهُ تَبَٰرَكَ يَوْمَ قَدْ جَاءَ
 فِيهِمْ حُكْمُنَا ۝ قَالَ أَمَا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ
 فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا ثَكْرًا ۝ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ
 الْحَسَنُ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ۝ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ۝ حَتَّىٰ
 إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ
 دُونِهَا سَبِيلًا ۝ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ۝ ثُمَّ
 أَتْبَعَ سَبَبًا ۝ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
 لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ۝ قَالُوا يَذَّكَّرُ إِلَيْكَ إِيَّاهُ تَبَٰرَكَ يَوْمَ قَدْ جَاءَ
 وَمَا جُوعٌ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ
 نَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي
 بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝ ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ
 بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ
 قِطْرًا ۝ فَمَا اسْتَطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ نَقْبًا ۝

﴿۸۴﴾ البته ما به او در زمین قدرت و نفوذ دادیم و از هر چیزی به او وسیله بخشیدیم.

﴿۸۵﴾ پس او هم در پی سبب و وسیله افتاد. ﴿۸۶﴾ تا آنکه به محل غروب آفتاب رسید، آن را چنین یافت که (گویی) در چشمه دارای گل سیاه فرو می‌رود، و در آن نزدیکی قومی را یافت. گفتیم: ای ذوالقرنین! (اختیار داری) یا عذاب (شان) می‌دهی و یا به آنها خوبی و احسان می‌کنی؟ ﴿۸۷﴾ ذوالقرنین گفت: اما کسی که ظلم کند او را عذاب خواهیم داد باز در آخرت به‌سوی پروردگارش برگردانیده می‌شود و او (الله نیز) او را عذاب بسیار سخت می‌دهد. ﴿۸۸﴾ و اما کسی که ایمان آورد و کار شایسته انجام دهد، پاداش نیکو خواهد داشت و ما به امر خود در باره او سخن آسان خواهیم گفت.

﴿۸۹﴾ باز در پی سبب و وسیله دیگر افتاد. ﴿۹۰﴾ تا اینکه به محل طلوع آفتاب رسید (و) دید که آفتاب بر مردمانی می‌تابد که برای آنها در برابر تابش آن پوشش و لباسی قرار نداده ایم. ﴿۹۱﴾ چنین بود (داستان قدرت ذی القرنین) و ما به آنچه می‌کرد (و نزد او بود) کاملاً آگاهی داشتیم. ﴿۹۲﴾ باز در پی سبب و وسیله دیگر افتاد. ﴿۹۳﴾ تا آن که در میان دو بند (کوه) رسید. و در ورای آن دو بند، قومی را یافت که هیچ سخنی را نمی‌فهمیدند. ﴿۹۴﴾ گفتند: ای ذوالقرنین! همانا یأجوج و ماجوج سخت در این زمین فساد می‌کنند، پس آیا (راضی هستی) که برای تو مالیاتی مقرر کنیم؛ به این شرط که میان ما و آنها سدی بسازی؟ ﴿۹۵﴾ ذوالقرنین گفت: آنچه پروردگارم (از ثروت و نیرو و قدرت) در اختیار من گذاشته، بهتر است (از ثروت شما). پس مرا با نیروی (بازو) مدد کنید، تا میان شما و آنها بند بزرگ و محکمی بسازم. ﴿۹۶﴾ (وقتی به کار آغاز کرد) گفت: قطعه‌های آهن را برای من بیاورید، تا آنکه بین دو کوه را برابر کرد، گفت: در آن بدمید، تا آنکه (آهن) را آتش گردانید، گفت: مس گداخته شده برایم بیاورید تا بر آن بریزیم. ﴿۹۷﴾ پس نتوانستند بر آن بالا روند و (نیز) نتوانستند آن را سوراخ کنند.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي
 حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
 فَمَعَتْهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
 الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا
 ﴿١٠١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا
 أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزْلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا
 ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ
 صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ﴿١٠٥﴾ ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ جَهَنَّمَ
 بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزْلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
 لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَّوْكَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ
 الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَفْدَكِلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا
 أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا
 لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

﴿۹۸﴾ ذوالقرنین گفت: این رحمتی از سوی پروردگار من است و هرگاه وعده پروردگار برسد، آن را (ویران کرده و) با زمین هموار می‌کند، و وعده پروردگارم حق (و بازگشت ناپذیر) است. ﴿۹۹﴾ و بعضی از آنها را در آن روز رها می‌کنیم تا در بعضی دیگر موج زنند (و خلط شوند)، و در صور دمیده شود، پس آنان را به طور خاص جمع کنیم. ﴿۱۰۰﴾ و دوزخ را در آن روز به طور خاص پیش روی کافران می‌آوریم. ﴿۱۰۱﴾ (پیش روی) آن کافرانی که چشم‌هایشان از (دیدن) آیات من در پرده ای بود و نمی‌توانستند (حق) را بشنوند. ﴿۱۰۲﴾ آیا کافران گمان کردند که به جز من، بندگان مرا اولیاء بگیرند؟ یقیناً ما دوزخ را منزلگاه برای کافران آماده کرده‌ایم. ﴿۱۰۳﴾ بگو: آیا شما را از کسانی که از نگاه عمل خسارمندترین مردمان اند، آگاه سازم؟ ﴿۱۰۴﴾ آنانی اند که کوشش آن‌ها در زندگی دنیا گم شده است و گمان می‌کنند که کار نیک می‌کنند. ﴿۱۰۵﴾ آنها کسانی هستند که به آیات پروردگارشان و ملاقات او کفر ورزیدند، در نتیجه اعمالشان نیست و نابود شد پس روز قیامت هیچ ارزش (و منزلتی) و وزنی برایشان نخواهیم نهاد. ﴿۱۰۶﴾ این جزای آن‌هاست به سبب آنکه کفر ورزیدند و آیات و پیامبران مرا به تمسخر گرفتند. ﴿۱۰۷﴾ البته آنانی که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند، برای آن‌ها باغ‌های جنت فردوس (باغ‌های انبوه) جایگاه مهمانی است. ﴿۱۰۸﴾ همیشه اند در آنجا. و درخواست انتقال (به جای دیگر) نمی‌کنند. ﴿۱۰۹﴾ بگو: اگر بحر برای نوشتن سخنان پروردگارم رنگ (سیاهی) گردد، پیش از آنکه سخنان پروردگارم خاتمه یابد، بدون شک بحر تمام خواهد شد، هرچند مانند آن بحر را به مدد آن بیاوریم. ﴿۱۱۰﴾ بگو: جز این نیست که من مانند شما بشری هستم، به من وحی فرستاده می‌شود اینکه معبود شما معبود یگانه است (و بس)، پس هرکس که به دیدار پروردگار خود امید دارد، پس باید کار شایسته کند و در عبادت پروردگار خویش کسی را شریک نسازد.

سورة مريم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيْعَصَ ۝١ ذَكَرْ رَحْمَتَ رَبِّكَ عَبْدَهُ وَكَرِيًّا ۝٢ إِذْ
 نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا ۝٣ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي
 وَأُسْتَعْلَى الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا
 ۝٤ وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي
 عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۝٥ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ
 آلِ يَعْقُوبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۝٦ يَذْكُرِيَا إِنَّا
 نَبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا
 ۝٧ قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا
 وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ۝٨ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ
 رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ ۖ وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
 شَيْئًا ۝٩ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۖ قَالَ آيَتُكَ إِلَّا
 تَكَلَّمَ النَّاسُ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝١٠ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ
 الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝١١

سوره مریم

در مکه نازل شده و نود و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ (کهیعص) مفهوم این حروف را الله می‌داند و بس. ﴿۲﴾ (این) یادی است از رحمت پروردگارت بر بنده‌اش زکریا. ﴿۳﴾ وقتی که پروردگارش را (در دعایش) آهسته (و آرام) ندا کرد. ﴿۴﴾ گفت: ای پروردگارم! استخوانم سست شده است. و موی سرم از پیری شعله ور شده و ای پروردگارم! هرگز در دعایت (وقتی چیزی از تو خواسته‌ام) ناامید نبوده‌ام. ﴿۵﴾ و من پس از خود از اقاربم بیمناکم. و همسرم بی‌فرزند است، پس از نزد خویش وارثی (در نبوت) به من ببخش. ﴿۶﴾ تا وارث من باشد و هم وارث اولاد یعقوب. و او را ای پروردگارم پسندیده بگردان. ﴿۷﴾ (الله دعای زکریا را قبول کرد و فرمود) ای زکریا ما تو را به پسری مژده می‌دهیم که نام او یحیی است و پیش از این هیچ هم نام او را پیدا نکردیم. ﴿۸﴾ زکریا گفت: ای پروردگارم! چطور مرا پسری خواهد بود، حال آنکه همسرم نازا است و خودم نیز به سبب پیری به نهایت ضعف رسیده‌ام. ﴿۹﴾ الله فرمود: همچنین است (فرمان من)، پروردگار تو گفته که این (کار) بر من آسان است چون پیش از این تو را در حالی آفریدم که هیچ چیزی نبود. ﴿۱۰﴾ زکریا گفت: ای پروردگارم! علامتی برایم قرار ده، فرمود: نشانه‌ات آن است که سه شبانه روز نمی‌توانی با مردم سخن بگویی با وجود اینکه سالم و تندرستی. ﴿۱۱﴾ پس از محراب (جای عبادت) بر قوم خویش بیرون آمد، پس به آنان اشاره کرد که صبح و شام تسبیح گویند.

يَلِيحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ۝
وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ۝
يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ۝
وَسَلَّمْ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ۝
وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ
مِّنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ۝
فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا
فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝
قَالَتْ إِنِّي
أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِن كُنْتَ تَقِيًّا ۝
قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ۝
قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي
غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ۝
قَالَ كَذَلِكَ
قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٌ ۖ وَلَنَجْعَلَ لَكَ آيَةً ۖ لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۝
فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ
مَكَانًا قَاصِيًّا ۝
فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ
قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ۝
فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۝
وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ۝

﴿۱۲﴾ ای یحیی! کتاب را با قوت بگیر، و به او در کودکی حکمت دادیم. ﴿۱۳﴾ و از نزد خود به او مهر و شفقت دادیم. و برکت و پاکی نصیبش کردیم و او پرهیزگار بود. ﴿۱۴﴾ و با پدر و مادرش نیک رفتار بود، و متکبر و نافرمان نبود. ﴿۱۵﴾ و سلام بر او، روزی که تولد شد و روزی که می‌میرد و روزی که دوباره زنده می‌شود. ﴿۱۶﴾ و یادآور شو در کتاب (قرآن) مریم را، وقتی که در ناحیه شرقی (بیت المقدس) از خانواده‌اش به خلوت رفت. ﴿۱۷﴾ پس در مقابل آنان پرده ای گرفت، پس روح خود (جبرئیل) را به سوی او فرستادیم که در شکل بشر درست اندام بر او نمایان شد. ﴿۱۸﴾ مریم گفت: البته من از تو به پروردگار مهربان پناه می‌برم، اگر پرهیزگار باشی. ﴿۱۹﴾ جبرئیل گفت: جز این نیست که من فرستاده پروردگار توام تا به تو پسری پاکیزه (از هر گناه) ببخشم. ﴿۲۰﴾ مریم گفت: چگونه پسری خواهم داشت حال آنکه بشری به من دست نزده و بدکار (هم) نبوده‌ام؟! ﴿۲۱﴾ جبرئیل گفت: فرمان حق چنین است. پروردگارت فرموده است که این (کار) برای من آسان است. و تا او را معجزه ای برای مردم گردانیم و رحمتی از سوی خود سازیم و (این تصمیم) کاری مقدر شده و انجام یافتنی است. ﴿۲۲﴾ پس مریم (از دمیدن فرشته) به او (عیسی) باردار شد و به سبب آن حمل دور از مردم کناره شد. ﴿۲۳﴾ پس درد ولادت او را به سوی تنه درخت خرما آورد. گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و یکباره از یادها فراموش شده بودم. ﴿۲۴﴾ پس (فرشته) از جانب پائین او ندا داد که اندوهگین مشو، چون پروردگارت پایین تو چشمه ای را جاری ساخته است. ﴿۲۵﴾ و تنه درخت خرما را بسوی خود بجنبان که بر تو خرمای تازه چیده شده می‌ریزند.

فَكُلِّي وَأُشْرِي وَقَرِّي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
 إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَأَتَتْ
 بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۖ قَالُوا لِمَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾
 يَتَأَخَّتِ هَهُنَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءَ وَمَا كَانَتْ
 أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
 الْأَمْتِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
 نَبِيًّا ۖ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
 وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣٠﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي
 جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣١﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
 وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٢﴾ ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
 الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٣﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَنَهُ
 إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
 فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٥﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ
 بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٦﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ
 وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٧﴾

﴿۲۶﴾ پس بخور و بنوش و چشم را روشن و آسوده دار. پس اگر کسی از آدمیان را دیدی، بگو: من برای پروردگار مهربان روزه نذر کرده‌ام بنابراین امروز با هیچ انسانی سخن نخواهم گفت. ﴿۲۷﴾ پس او را برداشت و پیش قوم خود برد، گفتند: ای مریم! عجب کار زشتی را آوردی! ﴿۲۸﴾ ای خواهر هارون! پدرت مرد بد نبود و مادرت نیز زن بدکار بود. ﴿۲۹﴾ پس مریم به سوی طفل (عیسی) اشاره کرد (که از او بپرسید) گفتند: ما چگونه با طفلی که در گهواره است سخن بگوییم؟! ﴿۳۰﴾ (عیسی) گفت: من بنده الله هستم، به من کتاب داده و مرا به پیغمبری انتخاب نموده است. ﴿۳۱﴾ و هر جا که باشم، مرا مبارک گردانیده است. و تا وقتی که زنده باشم، مرا به نماز و زکات سفارش کرده است. ﴿۳۲﴾ و (همچنان) به نیک رفتاری با مادرم (مرا سفارش نموده) و مرا متکبر و سرکش و بدبخت نگردانیده است. ﴿۳۳﴾ و سلام بر من، روزی که تولد شده‌ام و روزی که می‌میرم و روزی که دوباره زنده می‌شوم. ﴿۳۴﴾ این است (اوصاف) عیسی پسر مریم، سخن راست و درست که ایشان (اهل کتاب) در آن شک می‌کنند. ﴿۳۵﴾ الله را سزاوار نیست که فرزندی گیرد، او پاک و منزّه است (از تهمت‌های ناروا)، چون کاری را اراده کند، تنها کافی است که به او بگوید: شو! پس بی‌درنگ موجود می‌شود! ﴿۳۶﴾ و بی‌گمان الله پروردگار من و پروردگار شماست. پس او را بپرستید، این است راه راست. ﴿۳۷﴾ اما (راه راست را گذاشته) گروه‌ها در میان خود اختلاف کردند، پس وای بر کسانی که کافر شدند از حضور روز بزرگ. ﴿۳۸﴾ چقدر شنوا و چقدر بینا می‌باشند روزی که به سوی ما می‌آیند، اما این ظالمان امروز در گمراهی آشکاری قرار دارند.

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَادْكُرْ
 فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ
 لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ
 إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا
 سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
 فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ كُنْتُ نَذِيرًا
 يَتَّبِعُهُ الَّذِينَ لَمْ تَكُنْ لَهُمْ آيَةً أَتَرْجُمُونَهُمْ أَمْ يُجْرِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ
 سَلِّمْ عَلَيْهِمْ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾
 وَأَعِزِّ لَكُمْ وَمَاتَ دُعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا
 أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا أَعِزَّلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾
 وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

﴿۳۹﴾ و آنان را که (اکنون) در غفلت به سر می‌برند، از روز حسرت و پشیمانی
 ترسان، وقتی که کار به انجام رسانیده می‌شود و آنان ایمان نمی‌آورند. ﴿۴۰﴾ البته
 ما میم که زمین و همه کسانی را که بر روی آن هستند به میراث می‌بریم و به‌سوی ما
 برگردانیده می‌شوند. ﴿۴۱﴾ و یادآور شو در این کتاب ابراهیم را، بی‌گمان او بسیار
 راستگو و پیغمبر بود. ﴿۴۲﴾ وقتی که به پدر خود گفت: ای پدر جان! چرا چیزی را
 پرستش می‌کنی که نمی‌شنود و نمی‌بیند و چیزی را از تو دفع نمی‌کند؟ ﴿۴۳﴾ ای پدر
 جان! البته از علم چیزی به من آمده که به تو نیامده است، لذا، از من پیروی کن تا تو را
 به راه راست هدایت نمایم. ﴿۴۴﴾ ای پدر جان! شیطان را پرستش مکن، به راستی که
 شیطان عصیانگر پروردگار مهربان است. ﴿۴۵﴾ ای پدرم! من از این می‌ترسم که عذابی
 از جانب پروردگار مهربان به تو برسد و آنگاه دوست و همنشین شیطان باشی.
 ﴿۴۶﴾ (پدر ابراهیم) گفت: ای ابراهیم! آیا تو از معبودان من روگردانی؟ اگر (از مخالفت
 و اعراض خود) بازنیایی حتما تو را سنگسار خواهم کرد، و برو مدت دراز از من دور
 شو. ﴿۴۷﴾ (ابراهیم) گفت: سلام بر تو (با تو وداع می‌کنم)، به زودی از پروردگارم
 برایت آمرزش می‌خواهم، چون که او بر من مهربان است. ﴿۴۸﴾ و (حالا) از شما و از
 آنچه به جز الله می‌پرستید، کناره‌گیری می‌کنم. و پروردگارم را (به دعا) می‌خوانم، امید
 است که در خواندن پروردگارم ناامید و ناکام نباشم. ﴿۴۹﴾ پس وقتی از آنان و از آنچه
 به جای الله عبادت می‌کردند دوری کرد، اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و هر یک
 را پیغمبر گردانیدیم. ﴿۵۰﴾ و از رحمت خویش به آنان بخشیدیم و ایشان را نیک نام و
 بلند آوازه (و بلند مرتبه) گردانیدیم. ﴿۵۱﴾ و یادآور شو در این کتاب موسی را، یقیناً که
 او خالص‌کرده‌شده و فرستاده ای پیغمبر (بلندمرتبه) بود.

وَنَدَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝٥٢ وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝٥٣ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝٥٤ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝٥٥ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝٥٦ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝٥٧ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذِ اتَّخَذُوا عَلَيْهِمْ هَايَاتُ الرَّحْمَنِ خَرَوْا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝٥٨ فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ۝٥٩ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ۝٦٠ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۝٦١ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝٦٢ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝٦٣ وَمَا نُنَزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا يَبَيْنُ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝٦٤

﴿۵۲﴾ و او را از جانب راست کوه طور ندا کردیم و او را رازگویان نزدیک خود ساختیم (با او سخن گفتیم). ﴿۵۳﴾ و ما از رحمت خود، برادرش هارون را پیغمبر ساخته به او دادیم. ﴿۵۴﴾ و یادآور شو در این کتاب اسماعیل را، همانا او در وعده‌هایش راست بود و فرستاده و پیغمبر الله بود. ﴿۵۵﴾ و او خانواده‌اش را به نماز و زکات امر می کرد و در نزد پروردگارش پسندیده بود. ﴿۵۶﴾ و یادآور شو در این کتاب ادریس را، البته او بسیار راست کردار و پیغمبر بزرگ بود. ﴿۵۷﴾ و ما او را به مقام بلند ارتقا دادیم. ﴿۵۸﴾ آنان کسانی از پیغمبران بودند که الله برایشان نعمت داد (از جمله)، از نسل آدم و از نسل کسانی که با نوح بر کشتی سوار کردیم و از فرزندان ابراهیم و یعقوب و از کسانی که آنان را هدایت نمودیم و برگزیدیم، چون آیات پروردگار مهربان بر آنان خوانده می شد، سجده‌کنان و گریان (به زمین) می افتادند. ﴿۵۹﴾ پس از آنان فرزندان ناخلف جانشین شدند که نماز را ضائع کردند و از شهوات پیروی کردند، پس به زودی با زیان و ناکامی (در وادی غی) روبرو خواهند شد. ﴿۶۰﴾ مگر کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و کارهای شایسته انجام دهد، پس ایشان وارد بهشت می شوند و هیچ ظلمی به آنان نمی شود. ﴿۶۱﴾ باغهای جاودان که پروردگار مهربان بندگان را در غیب وعده داده است. و وعده الله حقاً آمدنی است. ﴿۶۲﴾ در آن جا هیچ سخن بیهوده نمی شنوند، بلکه سلام (می شنوند)، روزی شان صبح و شام برایشان آماده است. ﴿۶۳﴾ این همان جتنی است که به هر کس از بندگان ما که پرهیزگار باشد به میراث می دهیم. ﴿۶۴﴾ و (ای جبرئیل به رسول ما بگو: ما فرشتگان) جز به فرمان پروردگارت فرود نمی آییم، آنچه پیش روی ماست و آنچه پشت سر ماست و آنچه میان این دو است، همه به او اختصاص دارد. و پروردگارت هرگز فراموش کار نیست.

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ
هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَاتَ لَسَوْفَ
أُخْرِجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكْ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرِّبَكَ لَنَحْشُرَنَّهُم وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنَحْضُرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ
شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ
هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنْجِي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ
فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذْ اتَّخَذْنَا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيْنَتْ قُلُوبَهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾
وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِيًّا ﴿٧٤﴾
قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا
مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْمُونَ مِنْ هَوًى شَرٍّ
مَّا كَانُوا أَصْغَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَبِزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَقِيَّةُ الصَّلَاحُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

﴿۶۵﴾ پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان این دو است، پس او را پرستش کن و بر عبادت او صابر باش، آیا همتایی برای او می‌شناسی؟ ﴿۶۶﴾ و انسان می‌گوید: آیا وقتی بمیرم، راستی (دوباره از قبر) بیرون آورده خواهم شد؟ ﴿۶۷﴾ آیا انسان به یاد نمی‌آورد که ما قبلاً او را آفریدیم، در حالیکه چیزی نبود؟! ﴿۶۸﴾ پس قسم به پروردگارت! که البته آنان را با شیاطین جمع می‌کنیم، باز همه را در حالی که به زانو افتاده اند، گرد دوزخ حاضر خواهیم کرد. ﴿۶۹﴾ باز از میان هر گروه افرادی را بیرون می‌کنیم که در مقابل پروردگار مهربان از همه سرکش‌تر بوده‌اند. ﴿۷۰﴾ باز ما به آنان که برای درآمدن در دوزخ سزاوارترند داناتریم. ﴿۷۱﴾ و از شما هیچ کس نیست مگر اینکه وارد آن (دوزخ) می‌شود. این امر بر پروردگارت حتمی و فیصله قطعی است. ﴿۷۲﴾ باز پرهیزگاران را (از آتش) نجات می‌دهیم و ظالمان را به زانو افتاده در آن رها می‌کنیم. ﴿۷۳﴾ و چون آیات واضح ما بر آنان تلاوت شود، کافران به مؤمنان می‌گویند: کدام یک از دو گروه جایگاهش بهتر و مجلسش زیباتر است؟! ﴿۷۴﴾ و چه بسیار نسلها را که پیش از آنان بودند، هلاک کردیم که نسبت به آنها مال بهتر و متاع زیباتر داشتند. ﴿۷۵﴾ بگو: هرکس که در گمراهی فرو رفته باشد، پروردگار مهربان به ایشان مهلت می‌دهد تا وقتی که آنچه را به آنان وعده داده شده است؛ یا عذاب، یا قیامت را ببینند، پس خواهند دانست که چه کسی جایگاهش بدتر و لشکرش ضعیف‌تر و ناتوان‌تر است. ﴿۷۶﴾ و الله بر هدایت کسانی که هدایت یافته‌اند، می‌افزاید. و نیکی‌های پایدار در نزد پروردگارت از لحاظ ثواب و عاقبت بهتر است.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا
 ٧٧ أَطْلَعَ الْغَيْبِ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ٧٨ كَلَّا
 سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنْ الْعَذَابِ مَدًّا ٧٩ وَنَزِيلُهُ
 مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ٨٠ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً
 لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ٨١ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
 عَلَيْهِمْ ضِدًّا ٨٢ أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ
 تَوْرُثُهُمْ أَرْثًا ٨٣ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ٨٤
 يَوْمَ نَخْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ٨٥ وَنَسُوفُ الْمُجْرِمِينَ
 إِلَى جَهَنَّمَ وَرْدًا ٨٦ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ
 الرَّحْمَنِ عَهْدًا ٨٧ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ٨٨ لَقَدْ
 جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ٨٩ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ
 وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ٩٠ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا
 ٩١ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ٩٢ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا ٩٣ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ
 وَعَدَّهُمْ عَدًّا ٩٤ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا ٩٥

﴿۷۷﴾ آیا دیدی آن کسی را که به آیات ما کفر ورزید و گفت: حتما به من مال و فرزند بسیار داده خواهد شد. ﴿۷۸﴾ آیا از غیب آگاه شده است؟ یا از پروردگار مهربان عهده گرفته است؟ ﴿۷۹﴾ نه، چنین نیست که او می گوید، به زودی آنچه را او می گوید، خواهیم نوشت و عذاب را برای او خواهیم افزود. ﴿۸۰﴾ و آنچه را می گوید، از وی به ارث می بریم و پیش ما تنها می آید. ﴿۸۱﴾ و به جای الله معبودانی گرفتند تا برایشان سبب عزت باشند. ﴿۸۲﴾ نه، چنین نیست، به زودی عبادتشان را انکار خواهند کرد و ضد و دشمن آنان می گردند. ﴿۸۳﴾ آیا ندانسته ای که ما شیطانها را بر کافران فرستادیم تا سخت آنها را (برانجام گناه) تحریک کنند؟ ﴿۸۴﴾ پس بر (عذاب) آنها شتاب مکن، جز این نیست که ما برای آنها مدت (عذاب را) می شماریم. ﴿۸۵﴾ روزی که پرهیزگاران را چون مهمانان گرامی به سوی رحمن حشر می کنیم. ﴿۸۶﴾ و مجرمان را در حال تشنگی به سوی دوزخ سوق دهیم. ﴿۸۷﴾ نمی توانند شفاعت بکنند، مگر کسی که از جانب پروردگار مهربان عهده گرفته باشد. ﴿۸۸﴾ و گفتند: (مشرکین) پروردگار مهربان فرزند گرفته است (لذا ما او را عبادت می کنیم). ﴿۸۹﴾ به راستی که (شما مشرکان) سخن بسیار زشت را آوردید. ﴿۹۰﴾ نزدیک است که آسمانها از این سخن پاره پاره شوند و زمین بشگافد و کوهها به شدت فرو ریخته شوند. ﴿۹۱﴾ از اینکه به پروردگار مهربان فرزند قابل شدند. ﴿۹۲﴾ و برای پروردگار مهربان سزاوار نیست که فرزند گیرد. ﴿۹۳﴾ (چون) هر که در آسمانها و زمین است، مگر اینکه بنده وار به سوی پروردگار مهربان می آید. ﴿۹۴﴾ یقینا همه آنها را به حصر و حساب آورده و تعدادشان را به شمارش خاص شمار کرده است. ﴿۹۵﴾ و روز قیامت همه آنان تک و تنها به دربار او خواهد آمد.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ
الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ ۖ قَوْمًا لَّدَا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم
مِّن قَرْنٍ هَلْ يُحِصُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

سُورَةُ طه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾ مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذْكِرَةً
لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ ﴿٤﴾
الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُ وَمَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِنْ تَجْهَر بِالْقَوْلِ
فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿٩﴾ إِذْ رَأَىٰ نَارًا
فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ
أَوْ آجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمْوَسَىٰ ﴿١١﴾ إِنِّي
أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

﴿۹۶﴾ البته آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند، به زودی پروردگار مهربان در دل های آنان محبت و دوستی قرار می دهد. ﴿۹۷﴾ پس جز این نیست که ما (قرآن) را بر زبان تو آسان کردیم تا به وسیله آن پرهیزگاران را مژده دهی و مردم ستیزه جو را با آن بترسانی. ﴿۹۸﴾ و چه بسیار هلاک کردیم پیش از آنها نسلها و امت هایی را، آیا کسی از آنان را می یابی، یا صدای پست را از آنان می شنوی؟

سورة طه

در مکه نازل شده و یکصد و سی و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ (طه). مفهوم این حروف به الله معلوم است و نام پیغمبر نمی باشد. ﴿۲﴾ ما قرآن را بر تو نازل نکردیم تا در رنج و مشقت افتی. ﴿۳﴾ جز برای پندآموزی کسانی که از الله می ترسند. ﴿۴﴾ کتابی است نازل شده از سوی کسی که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است. ﴿۵﴾ همان پروردگار بخشنده که بر عرش قرار گرفت. ﴿۶﴾ هر آنچه در آسمانها و هر آنچه در زمین است و هر آنچه در میان آن دو است و هر آنچه زیر خاک است؛ همه از الله است (و در تصرف او قرار دارند). ﴿۷﴾ و اگر سخن را آشکارا گویی (یا آن را پنهان کنی، بدان که) او سخن پنهان و پنهان تر را می داند. ﴿۸﴾ الله آن ذاتی است که هیچ معبودی برحق به جز او نیست، برای اوست نامهای نیکو و زیبا. ﴿۹﴾ و آیا خبر موسی به تو رسیده است. ﴿۱۰﴾ هنگامی که آتشی دید، پس به خانواده اش گفت: توقف کنید، زیرا من آتشی دیدم، امیدوارم از آن آتش شعله ای برای شما بیاورم یا بر آن آتش راهنمایی بیابم. ﴿۱۱﴾ پس چون به آن آتش نزدیک شد، صدا کرده شد که ای موسی! ﴿۱۲﴾ یقیناً من پروردگار توام، پس نعل هایت را از پا بیرون آر، زیرا تو در وادی مقدس طوی هستی.

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ يَمِينُكَ يَمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيَّهَا وَاهْتَسُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَازِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقَهَا يَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَأَضْمَمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ؕ آيَةٌ أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِزُرِّيكَ مِنْ ءَايَتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَأَحْلِلْ عُقْدَةَ مِنْ لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَٰرُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾ وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

﴿۱۳﴾ و من تو را (به رسالتم) برگزیده‌ام، پس به آنچه که وحی می‌شود، گوش کن.
 ﴿۱۴﴾ البته من «الله» هستم، و معبودی بر حق جز من نیست، پس مرا عبادت کن و
 نماز را برای یاد کردن من برپا کن. ﴿۱۵﴾ بی‌گمان قیامت آمدنی است، نزدیک است آن
 را (از خود نیز) پنهان کنم تا هرکس برابر کوشش خود (خیر یا شر) جزا داده شود.
 ﴿۱۶﴾ پس نباید که تو را از آن (ایمان به روز قیامت و عمل نیک) کسی باز دارد که به
 قیامت ایمان ندارد و از هوی و هوس خود پیروی کرده است، پس در نتیجه هلاک
 شوی. ﴿۱۷﴾ (باز الله پرسید:) ای موسی! در دست راست تو چیست؟ ﴿۱۸﴾ موسی
 گفت: این عصای من است، بر آن تکیه می‌کنم و با آن برای گوسفندانم برگ می‌تکانم
 و نیازهای دیگری (نیز) برای من از آن برمی‌آید. ﴿۱۹﴾ الله فرمود: ای موسی! آن را
 بانداز. ﴿۲۰﴾ پس موسی آن را انداخت که ناگهان ماری گردید که می‌دوید.
 ﴿۲۱﴾ الله فرمود: آن را بگیر و نترس، به زودی آن را به حالت اولی‌اش بر می‌گردانیم.
 ﴿۲۲﴾ و دست خود را در زیر بازویت ببر، تا سفید و درخشان، بدون هیچ عیبی به عنوان
 نشانه دیگر بیرون آید. ﴿۲۳﴾ تا از آیات بزرگ خود به تو نشان دهیم. ﴿۲۴﴾ (اکنون) به
 سوی فرعون برو، که او طغیان و سرکشی کرده است. ﴿۲۵﴾ موسی (درخواست نموده)
 گفت: ای پروردگرم! سینه‌ام را برایم بگشا. ﴿۲۶﴾ و کارم را برایم آسان کن.
 ﴿۲۷﴾ و گره را از زبانی بگشا. ﴿۲۸﴾ تا مردم سختم را بفهمند. ﴿۲۹﴾ و برایم از
 خانواده‌ام وزیری قرار ده. ﴿۳۰﴾ برادرم هارون را. ﴿۳۱﴾ پشت مرا به او استوار کن.
 ﴿۳۲﴾ و او را در کارم (رسالت) شریک کن. ﴿۳۳﴾ تا تو را بسیار تسبیح گویم.
 ﴿۳۴﴾ و بسیار تو را یاد کنیم. ﴿۳۵﴾ چون تو به احوال ما بینایی. ﴿۳۶﴾ الله فرمود: ای
 موسی! البته خواسته‌ات به تو داده شد. ﴿۳۷﴾ و به راستی بار دیگر (پیش از این) هم بر
 تو منت نهادیم.

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾ أَنْ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ
 فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ وَأَلْقَيْتُ
 عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ
 هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۖ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
 وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَفَتَلَّتْ نَفْسًا وَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا
 فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَّىٰ ﴿٤٠﴾
 وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾ أَذْهَبَ أَنتَ وَآخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا
 تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا
 لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَحْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ
 عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمِعُ وَأَرَىٰ
 ﴿٤٦﴾ فَاتَّبِعَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَلَا تَعْذِّبْهُمْ قَدْ جَعَلْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ
 الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَبَ
 وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَمْوَسَّىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ
 كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

﴿۳۸﴾ هنگامی که به مادرت آنچه را که باید الهام می شد، الهام کردیم. ﴿۳۹﴾ (آن الهام این بود) که او را در صندوقی قرار ده، پس او را در دریا بانداز تا دریا او را به ساحل افکند، و دشمن من و دشمن او، وی را بگیرد، و من محبتی از جانب خود بر تو افکنم، و تا زیر نظر من پرورش یابی. ﴿۴۰﴾ وقتی که خواهرت می رفت و می گفت: آیا کسی را به شما نشان دهم که پرورش او را به عهده گیرد؟ باز تو را به مادرت بازگردانیدیم تا چشمش روشن شود، و غمگین نگردد، و تو کسی را کشتی و ما تو را از غم و اندوه نجات دادیم، و تو را با آزمایش های سخت آزمودیم، پس چندین سال در میان اهل مدین ماندی، باز ای موسی! در زمان مقدر (به مصر) بازگشتی. ﴿۴۱﴾ تو را برای (رسانیدن پیغام) خود ساختم. ﴿۴۲﴾ برو تو و برادرت با معجزه های من (برای دعوت فرعون و قوم او) و در یاد کردن من سستی نکنید. ﴿۴۳﴾ به سوی فرعون بروید که البته او سرکشی و طغیان کرده است. ﴿۴۴﴾ و با او سخن نرم بگویید، شاید پند گیرد یا (از عذاب الله) بترسد. ﴿۴۵﴾ گفتند: (موسی و هارون) ای پروردگار ما! همانا از آن می ترسیم که او بر ما تجاوز کند یا آن که طغیان کند. ﴿۴۶﴾ (الله) فرمود: نترسید، یقیناً من با شما هستم بی گمان می شنوم و می بینم. ﴿۴۷﴾ پس نزد او بروید و بگویید: همانا ما دو فرستاده پروردگار تو هستیم، پس بنی اسرائیل را همراهی ما بفرست و آنان را عذاب مکن. به درستی که ما معجزه ای از سوی پروردگارت برایت آورده ایم. و سلام بر کسی که از هدایت پیروی کند. ﴿۴۸﴾ چون به ما وحی شده است که عذاب بر کسی واقع می شود که (آیات آسمانی و معجزات) را تکذیب کند و روی بگرداند. ﴿۴۹﴾ فرعون گفت: ای موسی! پس پروردگار شما کیست (که به سوی او مرا دعوت می دهد)؟ ﴿۵۰﴾ موسی (در جواب) گفت: پروردگار ما کسی است که هر چیزی را وجود بخشیده باز آن را (در راستای آن چیزی که برایش آفریده شده) هدایت کرده است. ﴿۵۱﴾ (فرعون) گفت: پس حال (و سرنوشت) نسلهای پیشین چگونه است؟

قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِي
 جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَوَسَّلَاكُمُ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا
 وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى ﴿٥٤﴾ * مِنْهَا
 خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ
 أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا
 مِّنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمْوَسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِّثْلِهِ
 فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
 سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَن يُخَشِّرَ النَّاسُ ضَحَىٰ
 ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُم
 مُوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَيَّ اللَّهُ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ
 وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
 النَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِن هَٰذَا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ
 مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ ﴿٦٣﴾
 فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّوَصَفُوا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَن أَسْتَعَالَ ﴿٦٤﴾

﴿۵۲﴾ (موسی) گفت: علم آن در کتابی نزد پروردگارم است، پروردگارم نه خطا می کند و نه فراموش می کند. ﴿۵۳﴾ پروردگاری که زمین را برای شما فرشی (مانند گهواره) ساخت و در آن برای شما راهها مهیا کرد و از آسمان آبی فرود آورد، پس به وسیله آن انواع مختلف از نباتات را جفت جفت بیرون آوردیم. ﴿۵۴﴾ بخورید و چهارپایان تان را بچرانید، یقیناً در این امر برای صاحبان خرد نشانه هایی است. ﴿۵۵﴾ از این زمین شما را آفریدیم و در این زمین شما را بازمی گردانیم و از آن بار دیگر شما را بیرون (زنده) می کنیم. ﴿۵۶﴾ البته همه آیات خود را به او (فرعون) نشان دادیم، ولی او تکذیب کرد و نپذیرفت. ﴿۵۷﴾ (فرعون) گفت: ای موسی! آیا آمده ای که ما را با جادوی خود از سرزمین خود ما بیرونی کنی؟ ﴿۵۸﴾ پس بدان که ما نیز حتماً جادویی مانند آن را برای تو می آوریم، پس بین ما و خودت وعده ای در مکان هموار بگذار که نه ما و نه تو از آن تخلف کنیم. ﴿۵۹﴾ موسی گفت: وعده گاه تان روز جشن است. و اینکه همه مردم در وقت چاشت جمع کرده شوند. ﴿۶۰﴾ پس فرعون برگشت و همه مکر و فریب خود را جمع کرد، باز (برای مقابله) آمد. ﴿۶۱﴾ موسی به آنان گفت: وای بر شما! بر الله دروغ نندید، که الله شما را با عذاب سخت ریشه کن خواهد کرد، و کسی که بر الله دروغ بست حتماً ناکام می گردد. ﴿۶۲﴾ پس (جادوگران) در میان خود اختلاف نمودند و مخفیانه با هم گفتگو کردند. ﴿۶۳﴾ (بالآخره به نتیجه رسیدند و) گفتند: البته این دو جادوگرند که می خواهند با جادوی خویش شما را از سرزمین تان بیرون کنند و آیین بهتر شما را از بین ببرند. ﴿۶۴﴾ لذا تمام حيله و تدبیر خود را جمع کنید، باز صف بسته (به میدان) پیش آید، بی گمان امروز هرکس غالب گردد، پیروز شده است.

قَالُوا يَمْوَسَىٰ اِمَّا اَنْ تُلْقَىٰ وَ اِمَّا اَنْ نَّكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ
 اَلْقُوا فَاِذَا جَا لَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَُا
 تَسْعَىٰ ﴿٦٦﴾ فَاَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةُ مُوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ
 اَنْتَ الْاَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَاَلْقَ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا اِنَّمَا صَنَعُوا
 كَيْدَ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ اَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَاَلْقَى السَّحْرَ سَجْدًا
 قَالُوا اَمَّا تَارِبٌ هَٰذِهِمْ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾ قَالَ اَمَنْتُمْ لَهُ وَقَبْلَ اَنْ اَذِنَ
 لَكُمْ اِنَّهُ لَكَبِيرُكَ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَا تُقِطَعَنَّ اَيْدِيكُمْ
 وَاَرْجُلُكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا تُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلْتَعْمُنَّ
 اَبْصَارُكُمْ اَشَدَّ عَذَابًا وَابْقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُوا لَنْ نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنْ
 الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرْنَا فَاقْضِ مَا اَنْتَ قَاضٍ اِنَّمَا تَقْضِي هَٰذِهِ
 الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ اِنَّا اَمَّا تَارِبٌ بَنَّا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِيئَتَنَا وَمَا اَكْرَهْتَنَا
 عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَابْقَىٰ ﴿٧٣﴾ اِنَّهُ وَمَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا
 فَاِنَّ لَهُ وَجْهًا لَّيْمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ
 عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَاولئك لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

﴿۶۵﴾ (جادوگران در آغاز مبارزه) گفتند: ای موسی! یا تو (اول عصایت را) می‌اندازی یا ما اولین کسی باشیم که می‌افکند؟ ﴿۶۶﴾ موسی گفت: بلکه شما اول بافکنید، پس ناگهان بر اثر سحر آنان، ریسمان‌ها و عصاهایشان (در نظر موسی) چنان معلوم شد که می‌دوند. ﴿۶۷﴾ پس موسی در دل خود احساس ترس کرد (ولی آن را پنهان داشت). ﴿۶۸﴾ گفتیم: نترس، بدون شک تو غالب و برتری. ﴿۶۹﴾ و آنچه را که در دست راست داری بینداز، تا هر چه را ساخته‌اند ببلعد، در حقیقت آنچه را که ساخته‌اند، نیرنگ جادوگر است. و جادوگر هر جا برود پیروز نمی‌شود. ﴿۷۰﴾ پس (با دیدن غلبه حق) جادوگران سجده‌کنان افتادند و گفتند: به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم. ﴿۷۱﴾ (فرعون) گفت: آیا پیش از آنکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ بی‌گمان او بزرگ شماسست که به شما جادو آموخته است، پس دستها و پاهاى شما را برخلاف یکدیگر قطع می‌کنم، و شما را بر تنه‌های درخت خرما به دار می‌آویزم، و البته خواهید دانست کدام یک از ما و شما (در عذاب دادن) سخت تر و (در دنیا) پاینده تر است. ﴿۷۲﴾ (جادوگران به فرعون) گفتند: هرگز تو را بر دلایل روشنی که به ما رسیده و بر کسی که ما را آفریده است، ترجیح نمی‌دهیم. پس هر حکمی که (در حق ما) می‌خواهی، بکن. تو فقط در این زندگانی دنیاست که حکم می‌رانی. ﴿۷۳﴾ البته ما به پروردگار ما ایمان آوردیم تا گناهان ما را بیامزد و آنچه از جادو را که ما را بر آن مجبور کردی (نیز بیامزد)، و الله بهتر و پاینده تر است. ﴿۷۴﴾ و واقعا هرکس نزد پروردگارش مجرم بیاید، پس یقینا دوزخ برای اوست، که نه در آنجا می‌میرد و نه زنده می‌ماند. ﴿۷۵﴾ و هرکس نزد او مؤمن بیاید، درحالیکه اعمال نیک انجام داده باشد، پس این جماعت برای شان رتبه‌های بلند است. ﴿۷۶﴾ باغهای همیشگی، که از زیر (قصر ها و درختان) آن نهرها روان است، و همیشه در آن می‌مانند و این است پاداش کسی که پاکی اختیار کرده است.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا
 فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا تُخْشَى ﴿٧٧﴾ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
 بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ
 وَمَاهَدَى ﴿٧٩﴾ يَلْبَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ وَوَعَدْنَاكَ
 جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوى ﴿٨٠﴾ كَلِّمْنَا
 طِيبَتٍ مَا رَزَقْنَاكَ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي
 وَمَنْ يَحِلَّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ
 وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ﴿٨٢﴾ * وَمَا أَجَلَكَ عَنْ
 قَوْمِكَ يَمْوَسَّى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَى أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
 رَبِّ لِتَرْضَى ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
 السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
 يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدَّ أَحْسَنَ أَفْطَالٍ عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ
 أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ
 مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا
 أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

﴿۷۷﴾ و همانا به موسی وحی فرستادیم که بندگانم را در شب ببر، و راه خشک برای آنان در دریا باز کن، که نه از رسیدن (لشکر دشمن) بترسی و نه (از غرق شدن در آن) بیمناک باشی. ﴿۷۸﴾ پس فرعون با لشکریانش آنان را تعقیب کرد، پس پوشانید از (امواج) دریا آنچه آنان را پوشانید. ﴿۷۹﴾ و (نتیجه این شد که) فرعون قومش را گمراه ساخت و (به راه راست) هدایت نکرد. ﴿۸۰﴾ ای بنی اسرائیل! در حقیقت ما شما را از دشمنان نجات دادیم و در جانب راست کوه طور با شما وعده نهادیم و بر شما من و سلوی نازل کردیم. ﴿۸۱﴾ و از چیزهای پاکیزه ای که به شما روزی داده ایم بخورید و در آن از حد تجاوز نکنید که غضب من بر شما نازل خواهد شد، و هرکس که غضب من بر او نازل گردد یقیناً که نابود شده است. ﴿۸۲﴾ و یقیناً من بسیار آمرزنده ام برای کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل نیک انجام دهد، باز به راه مستقیم راهیاب شود. ﴿۸۳﴾ و ای موسی! چه چیز (سبب شد که) تو را از نزد قومت به شتاب آورد؟ ﴿۸۴﴾ (موسی) گفت: آنان پی من اند، و ای پروردگارم! من به سوی تو شتافتم تا راضی شوی. ﴿۸۵﴾ الله فرمود: اما ما پس از (آمدن) تو قومت را آزمایش کردیم، و سامری آنها را گمراه ساخت. ﴿۸۶﴾ پس موسی خشمگین و با تأسف شدید به سوی قومش بازگشت و گفت: ای قوم من! آیا پروردگارتان وعده نیک به شما نداد؟ آیا مدت بر شما دراز شد، یا خواستید که غضبی از سوی پروردگارتان بر شما نازل شود؟ چرا که با وعده من مخالفت کردید. ﴿۸۷﴾ گفتند: ما به اختیار خود از وعده تو مخالفت نکردیم، بلکه بارهای سنگین از زر و زیور قوم (قبط) بر ما تحمیل شده بود، پس آنها را دور انداختیم، و سامری نیز دور انداخت.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ
وَاللهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا
وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ
مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي
وَاطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَهْرُونَ مِمَّا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾
أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمْ وَلَا تَأْخُذُ بِدِخْتِي
وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَلَمْ تَرَ قُبُ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَلِيمُ ﴿٩٥﴾ قَالَ
بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَشْرِ
الرُّسُولِ فَنبذتها وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ
فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَّنْ يُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا
إِلَهُكُمْ اللهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

﴿۸۸﴾ پس (سامری) مجسمه گوساله ای را برای شان بیرون آورد که (مانند) صدای گوساله داشت، پس گفتند: این معبود شما و معبود موسی است و موسی آن را فراموش کرد. ﴿۸۹﴾ پس (چگونه گوساله را معبود قرار دادند) آیا نمی بینند که پاسخ سخنان شان را نمی دهد و مالک هیچ زیان و سودی برایشان نیست؟ ﴿۹۰﴾ و در حالیکه پیش از این هارون به آنان گفته بود: ای قوم من! شما با این (گوساله) مورد ابتلا و آزمون قرار گرفته اید، پروردگار شما الله مهربان است، پس از من پیروی کنید و امر مرا بجا آورید. ﴿۹۱﴾ (منحرفان بنی اسرائیل) گفتند: ما پیوسته به عبادت گوساله ادامه می دهیم تا آنکه موسی به نزد ما بازگردد. ﴿۹۲﴾ پس (وقتی موسی برگشت) گفت: ای هارون! وقتی آنان را دیدی که گمراه شدند چه چیزی تو را بازداشت؟ ﴿۹۳﴾ که از من پیروی کنی؟ آیا دستور مرا نافرمانی کردی؟ ﴿۹۴﴾ گفت: ای پسر مادرم! نه ریش مرا بگیر و نه موی سرم را، من از آن ترسیدیم که بگویی بین بنی اسرائیل تفرقه انداختی و سخن مرا رعایت نکردی. ﴿۹۵﴾ (موسی) گفت: ای سامری! مقصود و هدف تو چه بود؟ ﴿۹۶﴾ (سامری) گفت: من چیزی را دیدم که (مردم) آن را ندیدند، پس مشتی خاک از نقش پای فرستاده (الله) را گرفتم، پس آن را افگندم. این چنین نفس من (این کار را) در نظرم آراست. ﴿۹۷﴾ موسی گفت: پس برو، یقیناً سزای تو در زندگی دنیا این باشد که بگویی: (به من) دست زنید و نزدیک نشوید، البته وعده دیگر داری که هرگز در آن با تو خلاف نشود. و به آن معبودت که برای عبادت وی معتکف بودی بنگر، که البته آن را می سوزانیم، باز آن را در دریا پراکنده می کنیم به پراگندگی خاص. ﴿۹۸﴾ بدون شک پروردگار بر حق شما تنها و بی همتا الله است، همان پروردگاری که جز او معبودی نیست، علم او همه چیز را فرا گرفته است.

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا
 ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا
 ﴿١٠٠﴾ خَلِيدٍ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنفَخُ
 فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَفَتُونَ
 بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ
 أَمْ لَهُمْ طَرِيقَةٌ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
 فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾
 لَا تَبْقَى فِيهَا جِوَارٌ إِلَّا أَمْثًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ
 لَا عِوَجَ لَهُ، وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا
 ﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا الَّذِينَ أِذْنُ لَهُ أَلْفٌ مِنَ الرَّحْمَنِ وَرَضِيَ لَهُ
 قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ
 عِلْمًا ﴿١١٠﴾ * وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
 ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ
 ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا
 فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

﴿۹۹﴾ این چنین اخبار گذشته را برای تو حکایت می کنیم، و یقیناً از جانب خود پند (قرآن) به تو دادیم. ﴿۱۰۰﴾ هر کس که از آن روی گردان شود، پس او در روز قیامت بار گناه را برمی دارد. ﴿۱۰۱﴾ که همیشه در آن خواهند ماند و چه بد باری است که در روز قیامت خواهند داشت. ﴿۱۰۲﴾ روزی که در صور دمیده می شود و گناهکاران را در آن روز کبود چشم جمع می کنیم. ﴿۱۰۳﴾ در حالی که پنهانی در میان خویش می گویند: شما نمانده اید (در دنیا) جز ده شبانه روز. ﴿۱۰۴﴾ ما به آنچه می گویند داناتریم، وقتی نیک روش ترین شان می گوید: نمانده اید مگر یک روز. ﴿۱۰۵﴾ و از تو درباره کوه ها می پرسند (که در روز قیامت چه خواهند شد) پس بگو: پروردگارم آنها را در هوا پراکنده خواهد کرد. ﴿۱۰۶﴾ پس آنها را به شکل میدان هموار می گذارد. ﴿۱۰۷﴾ که (تو ای مخاطب) در آن هیچ نشیب و فرازی را نمی بینی. ﴿۱۰۸﴾ در آن روز از دعوت دهنده ای پیروی می کنند که در آن هیچ کجی نباشد. و صداها در برابر پروردگار مهربان پست و خاموش می گردد و جز صدای آهسته نمی شنوی. ﴿۱۰۹﴾ در آن روز شفاعت (احدی) سود نمی بخشد، مگر کسی که پروردگار مهربان به او اجازه داده است و او را از روی گفتار پسندند. ﴿۱۱۰﴾ الله می داند آنچه را که پیش روی مردم است و آنچه را که پشت سر آن هاست، ولی (مردم) از نگاه علم به او آگاهی ندارند. ﴿۱۱۱﴾ و چهره ها برای (الله) زنده پابنده که مدبر کائنات است اظهار تواضع می کنند و کسی که بار ظلم را بر دوش داشت، ناکام می گردد. ﴿۱۱۲﴾ و هر کس کارهای نیک کند و او مؤمن باشد، پس نه از ظلم (در حق خود) می ترسد و نه از کمی ثواب. ﴿۱۱۳﴾ و این چنین آن را قرآن عربی نازل کردیم و در آن بیم دادن و ترساندن را به (شیوه هایی گوناگون) آوردیم، تا پرهیزگار شوند، یا باعث یادآوری و پند ایشان شود.

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُفْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَاهَدْنَا
إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَى وَلَمْ نُجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾
فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى
﴿١١٨﴾ وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾ فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ
الشَّيْطَانُ قَالَ يَكَادُمُ هَلْ أَذُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَا يَبُلَى ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخِصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ وَفُغْوَى
﴿١٢١﴾ ثُمَّ أَجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَقَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾ قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا
جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى
فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ
عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

﴿۱۱۴﴾ پس الله پادشاه حقیقی و برحق، بزرگ و بلند مرتبه است. و در (خواندن) قرآن عجله مکن پیش از آنکه وحی آن بر تو به انجام رسانده شود، و بگو: پروردگارم! بر علم و دانشم بافزای. ﴿۱۱۵﴾ و به یقین پیش از این به سوی آدم حکم کردیم، پس (آن را) فراموش کرد و برای او عزم محکم نیافتیم. ﴿۱۱۶﴾ و یادآور شو وقتی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید، پس همه سجده کردند به جز ابلیس که (از سجده کردن) سرباز زد. ﴿۱۱۷﴾ پس گفتیم: ای آدم! در حقیقت این ابلیس برای تو و همسرت دشمن است، پس شما را از جنت بیرون نکند، که در رنج و مشقت افتی. ﴿۱۱۸﴾ و تو در آن جنت نه گرسنه می شوی و نه برهنه می مانی. ﴿۱۱۹﴾ و هم اینکه در آنجا نه تشنه می شوی و نه گرما زده افتاب. ﴿۱۲۰﴾ پس شیطان به سوی او وسوسه انداخت، گفت: ای آدم! آیا تو را به درخت همیشگی و ملکی که زایل نمی شود، راهنمایی کنم؟ ﴿۱۲۱﴾ پس هر دو از آن درخت خوردند، پس شرمگاهای شان آشکار شد و شروع کردند به چسپانیدن برگهای جنت بر خود، و این گونه آدم به پروردگارش عصیان کرد و راه را گم کرد. ﴿۱۲۲﴾ باز پروردگارش او را برگزید، زیرا توبه او را قبول کرد و هدایتش کرد. ﴿۱۲۳﴾ (الله) فرمود: پس هر دو باهم از آن پایان شوید، در حالی که بعضی از (نسل) شما دشمن بعضی دیگر خواهند بود، پس اگر برای شما از جانب من هدایت رسد، هرکس از هدایتم پیروی کند، نه گمراه می شود و نه رنج می کشد. ﴿۱۲۴﴾ و هرکس از یاد من روی بگرداند زندگی تنگ و سخت خواهد داشت. و روز قیامت او را نابینا حشر خواهیم کرد. ﴿۱۲۵﴾ می گوید: ای پروردگارم! چرا مرا نابینا حشر کردی؟ حال آنکه (در دنیا) بینا بودم.

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿١٢٦﴾
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 يَمْشُونَ فِي مَسْكِينَهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى ﴿١٢٨﴾
 وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾
 فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ
 وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
 تَرْضَى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَاهُ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفِثَ فِيهِمْ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٣١﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ
 بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ
 لِلتَّقْوَى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ ؎ أَوَلَمْ تَأْتِهِم
 بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ
 مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
 آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلُّ مَرِيضٍ فَتَرَبَّصُوا
 فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ﴿١٣٥﴾

﴿۱۲۶﴾ (الله) فرماید: همان طور که آیات ما به تو رسید و آنها را فراموش کردی، همان گونه امروز فراموش می شوی. ﴿۱۲۷﴾ و این چنین سزای می دهیم کسی را که اسراف کرده و به آیات پروردگارش ایمان نیاورده است. و البته عذاب آخرت سخت تر و پاینده تر است. ﴿۱۲۸﴾ آیا برای آنان روشن نشده است که پیش از ایشان چه بسیار نسلها را نابود کردیم که (اکنون آنان) در محل سکونتشان رفت و آمد می کنند؟ یقیناً در این (امر) نشانه هایی برای خردمندان است. ﴿۱۲۹﴾ و اگر سخنی که سابقاً از پروردگارت صادر شده، و موعدی مشخص مقرر نشده بود، بدون شک (عذاب آنها در همین دنیا) حتماً لازم و واقع می شد. ﴿۱۳۰﴾ پس در مقابل آنچه می گویند صبر کن. و قبل از طلوع آفتاب و پیش از غروب آن و در بخشی از ساعات شب و در بخشهایی از روز پروردگارت را به پاکی یاد کن، تا راضی و خشنود گردی. ﴿۱۳۱﴾ و به سوی آنچه از زیب و زینت زندگی دنیا که برخی از آنان را بهره مند ساخته ایم چشم مدوز تا آنان را در آن بیازماییم، و روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است. ﴿۱۳۲﴾ و خانواده ات را به نماز امر کن و (خودت نیز) بر آن صابر باش، ما از تو روزی نمی خواهیم، ما تو را روزی می دهیم و عاقبت از تقوا است. ﴿۱۳۳﴾ و (کافران) گفتند: چرا معجزه ای از سوی پروردگارش برای ما نمی آورد؟ آیا دلیل واضح که در صحیفه های پیشین است، برایشان نیامده است؟! ﴿۱۳۴﴾ و اگر ما آنان را پیش از وی به عذابی هلاک می کردیم، می گفتند: پروردگارا! چرا پیغمبری را برای ما نفرستادی تا آیات تو را پیروی می کردیم، پیش از آنکه خوار و رسوا می شدیم؟ ﴿۱۳۵﴾ بگو: همه منتظرند پس (شما نیز) در انتظار باشید، پس به زودی خواهید دانست که چه کسانی اهل راه راست هستند و چه کسی راه یافته است.

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء ١٧
الجزء ٣٣

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
 مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
 يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَا هِيََ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِينَ
 ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَاءَ أَنْتُمْ
 تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَامٌ بَلِ
 افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ
 ﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ
 ﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسَلُّوا أَهْلَ
 الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
 لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمْ
 الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾
 لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

سورة انبياء

در مکه نازل شده و یکصد و دوازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ برای مردم (وقت) حسابشان نزدیک شده است، در حالی که آنان در غفلت روی گردانند. ﴿۲﴾ هیچ پند (و هدایت) جدیدی از نزد پروردگارشان به آن‌ها نمی‌رسد، مگر اینکه بازی کنان آن را می‌شنوند. ﴿۳﴾ (درحالی‌که) دلهایشان (به دنیا) مشغول است و آنان که ظلم کرده بودند در پنهان به نجوی و راز گویی پرداختند و گفتند که آیا این (شخص) انسانی مانند شما نیست، آیا به سوی جادو می‌روید؟ حال آنکه شما (حقیقت را) می‌بینید. ﴿۴﴾ (در جواب بگو:) پروردگارم هر سخنی را که در آسمان و زمین باشد، می‌داند، و او شنوای داناست. ﴿۵﴾ بلکه گفتند: خواب‌های پراکنده است، بلکه آن را از پیش خود ساخته است بلکه او شاعر است، (اگر پیغمبر در دعوای خود راست باشد) پس طوری که پیشینیان (با معجزه‌ها) فرستاده شدند، باید معجزه ای (حسی) برای ما بیاورد. ﴿۶﴾ پیش از آنان (نیز مردم) هیچ قریه ای که (اهل) آن را هلاک کردیم ایمان نیاوردند، پس آیا ایشان ایمان می‌آورند؟! ﴿۷﴾ و پیش از تو نیز جز مردانی را که به آنان وحی می‌کردیم، نفرستادیم. پس اگر شما نمی‌دانید، از اهل کتاب پرسید. ﴿۸﴾ پیغمبران را جسدی که غذا نخورند قرار ندادیم و جاودان هم نبودند. ﴿۹﴾ باز وعده (خویش) به آنان را راست گردانیدیم، و آنان و هر که را خواستیم، نجات دادیم، و اسرافکاران (تجاوزکاران) را نابود کردیم. ﴿۱۰﴾ البته ما بسوی شما کتابی نازل کردیم که ذکر تان در آن است، آیا نمی‌اندیشید؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
 آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسْنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
 لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكَنِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَتَوَلَّيْنَا إِنْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ
 دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِيدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
 السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِيبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ
 لَهُمْ لَاتَّخِذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ
 عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
 ﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِّنْ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾
 لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَهِ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَنَ اللَّهُ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمْ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَّعِيَ وَذِكْرُ
 مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

﴿۱۱﴾ و چه بسیار قریه‌ها را که اهل آن ظالم بودند، شکستیم (هلاک کردیم) و پس از آنان قوم دیگر را ایجاد کردیم. ﴿۱۲﴾ پس چون عذاب ما را احساس کردند، ناگهان از آن می‌گریختند. ﴿۱۳﴾ (به آنان گفته می‌شود:) نگریزید! و به سوی ناز و نعمتی که در آن متنعم بودید، بازگردید، شاید که از شما (چیزی) پرسیده شود. ﴿۱۴﴾ گفتند: ای وای بر ما، واقعا که ما ظالم بودیم. ﴿۱۵﴾ و همیشه سخن شان همین بود تا اینکه آنان را مانند کشت درو شده، بی حرکت و خاموش شده گردانیدیم. ﴿۱۶﴾ و آسمان و زمین و آنچه را که در میان آن دو است برای بازی و شوخی (بیهوده) نیافریده‌ایم. ﴿۱۷﴾ اگر می‌خواستیم بازچه ای بگیریم حتما آن را از نزد خود انتخاب می‌کردیم. ﴿۱۸﴾ بلکه حق را بر باطل می‌اندازیم، پس آن را می‌شکند و سرکوب می‌کند، پس ناگهان باطل محو و نابود می‌شود. و وای بر شما به سبب آنچه که (الله را به آن) وصف می‌کنید. ﴿۱۹﴾ و از اوست هر که در آسمانها و زمین است، و آنان که در نزد وی هستند از عبادت او تکبر نمی‌کنند و خسته نمی‌شوند. ﴿۲۰﴾ (بلکه) شب و روز تسبیح می‌گویند، بی آنکه سست شوند. ﴿۲۱﴾ آیا معبودهای از (موجودات) زمین گرفته‌اند که (ایشان مرده‌ها را) زنده می‌کنند؟! ﴿۲۲﴾ اگر در آن دو (آسمانها و زمین) غیر از الله معبودهای وجود داشت، حتما آسمانها و زمین هردو تباه می‌شد، پس پاک و منزّه است الله پروردگار عرش، از آنچه وصف می‌کنند. ﴿۲۳﴾ (الله) از آنچه می‌کند پرسیده نمی‌شود، ولی آنها پرسیده می‌شوند. ﴿۲۴﴾ آیا به جای او معبودانی را به پرستش گرفته‌اند؟ بگو: دلیل خود را بیان دارید، این است کتاب کسانی که با من اند و (اینها هم) کتاب‌های امت‌های قبل از من است. بلکه اکثر آنان حق را نمی‌دانند، پس آنها روی گردان اند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ وَبَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْئُلُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ * وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كَانَتَا ثِقَافَتَقْتَهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِلْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

﴿۲۵﴾ و پیش از تو هیچ پیغمبری را نفرستادیم مگر اینکه به او وحی می فرستادیم که هیچ معبود برحق غیر از من (الله) نیست، لذا تنها مرا عبادت کنید. ﴿۲۶﴾ و (مشرکان) گفتند: پروردگار رحمن (برای خود از فرشته ها) فرزند گرفته است! او پاک و منزّه است. بلکه آنها (فرشته ها) بندگان والا قدرِ مقرب هستند. ﴿۲۷﴾ در سخن گفتن از او پیشی نمی کنند، و آنان به حکم وی کار می کنند. ﴿۲۸﴾ الله حال و اعمال گذشته و حال و اعمال آینده ایشان را می داند، و شفاعت نمی کند مگر برای کسی که (الله) رضایت داده باشد. و آنان از بیم او ترسان اند. ﴿۲۹﴾ و هرکس از آنان (فرشته ها) بگوید: غیر از الله من نیز معبود هستم، پس او را به دوزخ سزا دهیم، این چنین به ظالمان سزا می دهیم. ﴿۳۰﴾ آیا کافران ندیدند که آسمانها و زمین (ابتدا باهم) چسپیده و متصل بودند، باز آن دو را از هم جدا کردیم. و هر چیز زنده را از آب آفریدیم، آیا (به وحدانیت من) ایمان نمی آورند؟! ﴿۳۱﴾ و در زمین کوههای استوار و ریشه دار قرار دادیم تا مبدا زمین آنان را بجنباند. و در میان کوهها راههای گشاده ایجاد کردیم تا که آنان راه یابند. ﴿۳۲﴾ و آسمان را سقف محفوظ قرار دادیم، (ولی) آنان از نشانه هایش روی می گردانند. ﴿۳۳﴾ و او پروردگاری است که شب و روز و آفتاب و ماه را آفرید و هر یک در مدار (معین) خود شناور اند. ﴿۳۴﴾ و برای هیچ انسانی پیش از تو زندگی دائمی مقرر نکردیم، آیا اگر تو بمیری ایشان جاودانه می مانند؟ ﴿۳۵﴾ و هر نفس (جاندار) چشنده مرگ است. و شما را بخاطر امتحان به سختی و آسایش آزمایش می کنیم، و به سوی ما بازگردانیده می شوید.

وَأَذَارَءِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا
الَّذِي يَذْكُرُ آيَاتِنَا وَلَهُمْ أُولَئِكَ الْأَنْبِيَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا
كَفَرُوا ۖ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُفْرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
لَا يَكْفُرُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا
هُم يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدِّهَا وَلَا هَالِكًا لَهُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ
بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾
أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مَتَابِصِحُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ
وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

﴿۳۶﴾ و چون کافران تو را ببینند حتماً تو را به مسخره می گیرند (و می گویند): آیا این همان کسی است که معبودانتان را (به بدی) یاد می کند؟ در حالیکه آنان یاد پروردگار رحمن را انکار می کنند. ﴿۳۷﴾ انسان از شتاب آفریده شده است. به زودی نشانه های خود را به شما نشان خواهیم داد، پس (عذاب و معجزه ها را) از من به شتاب طلب نکنید. ﴿۳۸﴾ و می گویند: این وعده کی می رسد، اگر راست می گویند؟ ﴿۳۹﴾ اگر کافران می دانستند هنگامی که نمی توانند آتش را از چهره های شان و نه از پسهایشان باز دارند و آنان نصرت داده نمی شوند، (در آمدن عذاب عجله نمی کردند). ﴿۴۰﴾ بلکه (آتش) ناگهان به آنان می رسد و آنها را حیران و سراسیمه می سازد و نمی توانند آن را برگردانند. و به آنها مهلت داده نمی شود. ﴿۴۱﴾ و البته پیغمبرانی پیش از تو نیز مورد تمسخر قرار گرفتند، پس کسانی که آنان را مسخره می کردند، آنچه که آن را به استهزا می گرفتند، ایشان را احاطه کرد. ﴿۴۲﴾ بگو: چه کسی شما را در شب و روز (از عذاب) پروردگار رحمان نگاه می کند؟ بلکه آنان از یاد پروردگارشان روی گردان اند. ﴿۴۳﴾ یا برای آنان معبودانی غیر از ما است که ایشان را (از عذاب) حمایت کنند؟! (این معبودان ساختگی) نه می توانند خود را مدد کنند، و نه آنان مدد کرده می شوند. ﴿۴۴﴾ بلکه ما ایشان و پدرانیشان را (از انواع نعمت ها و آسایش) برخوردار ساختیم، تا عمر بر آنان طولانی شد. آیا نمی بینند که ما می آیم و زمین را از جوانب آن می کاهیم (مسلمانان را بر سرزمینهای کفار مسلط می سازیم)، آیا باز هم آنان پیروزند.

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا
 مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
 لَيَقُولُنَّ يُوَيَّلُنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ
 الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ
 مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذِكْرًا
 لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ
 مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ
 مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾ * وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ وَجَعَلْنَا
 بِهِ عِلْمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي
 أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ
 لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا
 بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَى ذَٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾
 وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

﴿۴۵﴾ بگو: من شما را با وحی می‌دهم، ولی چون کران بیم داده شوند، دعوت را نمی‌شنوند. ﴿۴۶﴾ و اگر کمترین چیزی از عذاب پروردگارت به آنان برسد، حتماً (اعتراف می‌کنند و) می‌گویند: ای وای بر ما! واقعا ما ظالم بودیم. ﴿۴۷﴾ و ما ترازوهای عدل را در روز قیامت می‌نهم، پس بر هیچ کسی در چیزی ظلم کرده نشود. و اگر هم به وزن دانه خردل باشد آن را (برای حساب) می‌آوریم. و بس است که ما حسابرس و حسابگر باشیم. ﴿۴۸﴾ و البته به موسی و هارون فرقان (فرق‌کننده بین حق و باطل و توحید و شرک) دادیم که روشنی و پند برای پرهیزگاران است. ﴿۴۹﴾ همان کسانی که در خفا از پروردگار شان می‌ترسند و آنان از (هول) قیامت هراس دارند. ﴿۵۰﴾ و این (قرآن نیز) پند با برکت است که آن را نازل کردیم، آیا شما منکر آن هستید؟ ﴿۵۱﴾ و البته پیش از این (دادن تورات به موسی و هارون) به ابراهیم هدایت و رشد او را داده بودیم و به (حال) او دانا بودیم. ﴿۵۲﴾ وقتی که (ابراهیم) به پدر و قوم خود گفت: این تمثالهایی که شما ملازم آنها شده اید چیستند؟ ﴿۵۳﴾ گفتند: پدران خود را برای آنها عبادت‌کنان یافتیم. ﴿۵۴﴾ ابراهیم گفت: البته شما و پدران تان همه در گمراهی آشکار بودید. ﴿۵۵﴾ گفتند ای ابراهیم! آیا حق را برای ما آورده ای یا تو از بازی‌کنندگانی؟ ﴿۵۶﴾ (ابراهیم) گفت: بلکه پروردگارتان، پروردگار آسمانها و زمین است، همان پروردگاری که آنها را آفرید، و من بر این (سخن) از گواهانم. ﴿۵۷﴾ و قسم به الله پس از آنکه پشت گردانیدید و رفتید، البته در مورد بت‌هایتان تدبیری خواهم سنجید.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَيْدَ الْهَمِّ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
 ٥٨ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذِهِ الْهَيْتَانِ إِنَّهُ وَلِمَنِ الظَّالِمِينَ ٥٩
 قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ٦٠ قَالُوا فَأَتُوا
 بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ٦١ قَالُوا أَأَنْتَ
 فَعَلْتَ هَذِهِ الْهَيْتَانِ إِبْرَاهِيمُ ٦٢ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ وَبِكُرْهُمُ
 هَذَا فَسَلُّوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ٦٣ فَرَجَعُوا إِلَى
 أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ٦٤ ثُمَّ نَكَسُوا
 عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ٦٥ قَالَ
 أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
 يَضُرُّكُمْ ٦٦ أَفِي لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ ٦٧ قَالُوا احْرِقْوهُ وَأَنْصُرُوا الْهَيْتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 فَعِلِينَ ٦٨ قُلْنَا يَنْتَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ
 ٦٩ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ٧٠ وَنَجَّيْنَاهُ
 وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ٧١ وَوَهَبْنَا
 لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ٧٢

﴿۵۸﴾ پس آنها را قطعه قطعه کرد، مگر بت بزرگشان را، تا به سوی آن بازگردند.

﴿۵۹﴾ گفتند: چه کسی با معبودان ما چنین کار را کرده است؟ یقیناً او از ظالمان است.

﴿۶۰﴾ (بعضی) گفتند: شنیدیم جوانی از آنها (به بدی) یاد می‌کرد که به او ابراهیم گفته می‌شود. ﴿۶۱﴾ (سران کفر) گفتند: او را در پیش چشم مردم بیاورید شاید که آنان (بر او) گواهی دهند. ﴿۶۲﴾ (بعد از حاضر کردن ابراهیم در مجلس) گفتند: آیا تو این کار را با معبودان ما کردی ای ابراهیم؟ ﴿۶۳﴾ (ابراهیم) گفت: بلکه این بت بزرگ چنین کاری را کرده است، پس اگر سخن می‌گویند از آنان بپرسید. ﴿۶۴﴾ پس به خود رجوع کردند، و گفتند: واقعا شما ستمگرید (که معبودهای خود ساخته را عبادت می‌کنید).

﴿۶۵﴾ باز سرافکنده شدند (و گفتند:) البته تو می‌دانی که آنها سخن نمی‌گویند.

﴿۶۶﴾ (ابراهیم) گفت: آیا به غیر از الله چیزی را می‌پرستید که هیچ سود و زبانی به شما نمی‌رساند؟ ﴿۶۷﴾ وای بر شما و بر آنچه که به جای الله می‌پرستید! آیا (در قباحات این کارتان) نمی‌اندیشید؟! ﴿۶۸﴾ (اهل مجلس) گفتند: او را بسوزانید و معبودان تان را مدد کنید، اگر می‌خواهید کاری بکنید. ﴿۶۹﴾ (چون ابراهیم را در آتش انداختند) گفتیم: ای آتش! بر ابراهیم سرد و سلامت باش. ﴿۷۰﴾ و خواستند (در حق او) نیرنگ ورزند، پس ما آنان را زیانکارترین مردم گردانیدیم. ﴿۷۱﴾ و او و لوط را نجات دادیم و به سرزمینی بردیم که در آن برای جهانیان برکت نهاده‌ایم. ﴿۷۲﴾ و به او اسحاق را بخشیدیم و (افزون بر خواسته‌هایش) یعقوب را نیز به او بخشیدیم. و همه را از صالحان قرار دادیم.

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلِ
الْخَيْرَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَاءُوا الزَّكَاةَ وَكَانُوا بِنَا
عَبِيدِينَ ﴿٧٢﴾ وَلَوْ طَاءَ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَبَجَّيْنَاهُ مِنَ
الْقُرْبَىٰ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ
فَاسِقِينَ ﴿٧٣﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
﴿٧٤﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَجَّيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٥﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٧٦﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ
إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٧﴾
فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانٌ وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا
مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٨﴾
وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُحَصِّنَكُمْ مِّنْ بِأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٧٩﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكَْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨٠﴾

﴿۷۳﴾ و آنان را پیشوایان مردم قرار دادیم که به فرمان ما هدایت می کردند و انجام دادن نیکی ها و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات را به آنان وحی کردیم. و آنان تنها ما را عبادت می کردند. ﴿۷۴﴾ و به لوط حکم (نبوت) و علم عطا کردیم. و او را از دیاری که (مردمانش) کارهای زشت می کردند، نجات دادیم، بی گمان آنان مردمان بد و فاسق بودند. ﴿۷۵﴾ و او را به رحمت خود داخل کردیم، چون او از صالحان بود. ﴿۷۶﴾ و نوح را یاد کن وقتی که پیش از این دعا کرد، پس ما هم دعای او را پذیرفتیم، پس او و خانواده اش را از اندوه بزرگ نجات دادیم. ﴿۷۷﴾ و او را بر قومی که آیات ما را دروغ پنداشتند، مدد کردیم. چون که آنان قوم بد بودند، پس همه ایشان را غرق کردیم. ﴿۷۸﴾ و داود و سلیمان را یاد کن وقتی که درباره کشتزار فیصله کردند چون شب گوسفندان قومی در آن چریده بودند، و ما بر فیصله آنها شاهد (و ناظر) بودیم. ﴿۷۹﴾ پس آن (قضاوت درست) را به سلیمان فهماندیم. و به هر یک آن دو حکمت و علم داده بودیم. و کوهها را برای داود مسخر ساختیم که با او تسبیح می گفتند و پرندگان را (نیز مسخر کردیم) و ما کننده این کار بودیم. ﴿۸۰﴾ و به داود ساختن زره را آموختیم تا شما را از (آسیب) جنگ تان حفظ کند. پس آیا شکرگزار هستید؟ ﴿۸۱﴾ و ما باد سریع را برای سلیمان مسخر ساختیم که به حکم او به سوی سرزمینی روان می شد که در آن برکت نهاده ایم و ما به هر چیز دانا بودیم.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ
ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ﴿٨٦﴾ وَيَأْتِيكَ إِذْ نَادَىٰ
رَبَّهُ وَأَنَّىٰ مَسْنَى الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٧﴾
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ
﴿٨٨﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ
﴿٨٩﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٩٠﴾
وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٩١﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ
مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٢﴾
وَإِسْرَافَ ثَارِسَ بْنِ جَبَلٍ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ وَرَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ
﴿٩٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ وَيَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا
لَهُ وَزَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَ نَارِعَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٤﴾

﴿۸۲﴾ و مسخر ساختیم برای سلیمان از شیاطین گروهی را که برای او (در بحر) غواصی می کردند (برای او مروارید را از بحر بیرون می آوردند) و کارهای دیگر غیر از آن می کردند، و ما نگهبان آنها بودیم. ﴿۸۳﴾ و ایوب را یاد کن وقتی که پروردگار خود را ندا کرد (و گفت): همانا به من رنج و آسیب رسیده است و تو مهربانترین مهربانان هستی. ﴿۸۴﴾ پس دعای او را پذیرفتیم و رنج و آسیب را که به او رسیده بود، دور ساختیم، و خانواده اش و (نیز) ماندنشان را همراه با آنان به او دادیم تا (اینها) رحمتی از جانب ما و پندی برای عبادت کنندگان باشد. ﴿۸۵﴾ و نیز یاد کن اسماعیل و ادریس و ذالکفل را که هر یک از صابران بودند. ﴿۸۶﴾ و آنها را در رحمت خود داخل کردیم، چون ایشان از صالحان بودند. ﴿۸۷﴾ و ذالنون (صاحب ماهی - یونس) را یاد کن وقتی که خشمگینانه (از میان قومش) بیرون رفت و گمان کرد که بر او تنگ نمی گیریم. پس در تاریکی های شکم ماهی فریاد نمود که (ای الله) معبود (برحق) جز تو نیست، تو پاک و منزهی، واقعا که من از ظالمان بودم. ﴿۸۸﴾ پس دعایش را اجابت کردیم و او را از غم نجات دادیم و مؤمنان را (وقتی به ما رجوع کنند) این چنین نجات می دهیم. ﴿۸۹﴾ و زکریا را یاد کن چون پروردگارش را ندا کرد که ای پروردگار من! مرا تنها مگذار و تو بهترین وارثان هستی. ﴿۹۰﴾ پس دعایش را اجابت کردیم و یحیی را به او بخشیدیم و همسرش را برای او شایسته (حمل) گردانیدیم، البته آنان در (انجام) کارهای خیر شتاب می کردند و با امید و بیم ما را می خواندند و برای ما متواضع بودند.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَذِهِ
أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾
وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رِجْعُونَ ﴿٩٣﴾
فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ
يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَيُلَوِّدُنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ
هَؤُلَاءِ إِلَهًا مَّا وَرَدُّوهَُا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

﴿۹۱﴾ و (یاد کن) زنی را که پاکدامنی خود را حفظ کرد (مریم)، پس از روح (مخلوق) خویش در او دیدیم و او و پسرش را نشانهٔ (قدرت خود) برای جهانیان قرار دادیم. ﴿۹۲﴾ البته این است امت شما، که امت یگانه است. و من پروردگار شما هستم، پس تنها بندگی مرا کنید. ﴿۹۳﴾ و (اما امتهای در بارهٔ انبیا) در میان خویش متفرق شدند. و هریک آنها به سوی ما بازمی گردند. ﴿۹۴﴾ پس هرکس از کارهای شایسته انجام دهد درحالیکه ایمان داشته باشد، برای کوشش او ناسپاسی نخواهد شد و ما (نیکی هایش) را برای او می نویسیم. ﴿۹۵﴾ و برای مردم دیاری که آن را نابود کردیم محال و حرام است که (به دنیا) بازگردند. ﴿۹۶﴾ تا اینکه (راه) یأجوج و مأجوج گشوده شود و ایشان شتابان از هر بلندی بیایند. ﴿۹۷﴾ و وعدهٔ حق و راست نزدیک گردد، پس یکباره چشمان کافران خیره شود (و بگویند)، ای وای بر ما! ما از این (روز) در غفلت بودیم، بلکه ما ظالم بودیم. ﴿۹۸﴾ همانا شما و چیزهایی که به غیر از الله می پرستید، هیزم جهنم هستید، شما وارد آن خواهید شد. ﴿۹۹﴾ اگر اینها معبودهای واقعی بودند هرگز وارد آن نمی شدند و همهٔ آنها (عابدان و معبودها) در آن جا جاودانه اند. ﴿۱۰۰﴾ برای آنان در دوزخ نالهٔ زار است و در آن جا چیزی را نمی شنوند. ﴿۱۰۱﴾ البته آنان که قبلا از جانب ما به آنها وعدهٔ نیک داده شده است، اینها از دوزخ دور داشته خواهند شد.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا أُشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
 خَالِدُونَ ﴿١١٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ
 الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١١٣﴾
 يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا
 أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَوَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ
 كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
 عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١١٥﴾ إِنَّ فِي هَذَا بَلَاغًا لِقَوْمٍ
 عَلِيدِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
 ﴿١١٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَهَلْ
 أَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿١١٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ
 وَإِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ مَا تُوعَدُونَ ﴿١١٩﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ
 الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١٢٠﴾ وَإِنْ أَدْرِي
 لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٢١﴾ قُلْ رَبِّ أَحْكُم
 بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٢٢﴾

﴿۱۰۲﴾ (حتی) آواز دوزخ را نمی شنوند و آنان در آنچه نفسهای شان خواهش داشته باشد، همیشه خواهند بود. ﴿۱۰۳﴾ ترس بزرگ آن ها را غمگین نمی سازد و فرشتگان به استقبال شان می آیند (و می گویند): این همان روزی است که به شما وعده داده می شد. ﴿۱۰۴﴾ روزی که آسمان را مانند پیچیدن صفحه نوشته شده کتابها می پیچیم، طوری که بار اول آفرینش را آغاز کردیم (بار دیگر) آن را بازمی گردانیم. وعده لازمی بر عهده ماست، یقیناً ما انجام دهنده (آن) هستیم. ﴿۱۰۵﴾ البته در زبور (کتاب داود) بعد از ذکر (تورات) نوشتیم که زمین را بندگان نیک من به ارث می برند. ﴿۱۰۶﴾ بی گمان در این (قرآن) ابلاغی (کافی) برای عبادت گذاران است. ﴿۱۰۷﴾ و تو را (ای پیغمبر) نفرستادیم مگر رحمتی برای جهانیان. ﴿۱۰۸﴾ بگو: جز این نیست که به من وحی می شود که معبود شما پروردگار یکتا و یگانه است، پس آیا شما مسلمان هستید؟ ﴿۱۰۹﴾ پس اگر روی گردان شدند، پس بگو: به همه شما برابر اعلام کردم. و نمی دانم که آنچه به شما وعده داده می شود نزدیک است یا دور. ﴿۱۱۰﴾ همانا الله هم سخن آشکار را می داند و هم آنچه را پنهان می کنید. ﴿۱۱۱﴾ و نمی دانم؛ شاید (دوری وعده) برای شما آزمایش باشد (و تأخیر شدن آن) برخوردار شدن (از نعمتها برای شما باشد) تا مدت مقرر. ﴿۱۱۲﴾ (پیغمبر) گفت: ای پروردگارم! خودت به حق (میان ما و ایشان) فیصله کن. و پروردگار مهربان ما (آن ذاتی است که از او) مدد خواسته می شود بر آنچه شما وصف می کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ
 ① يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلَّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ
 كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَى وَمَا هُمْ
 بِسُكَرَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ② وَمِنَ النَّاسِ مَن
 يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّרِيدٍ ③
 كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مِن تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ
 إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ④ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
 مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ
 ثُمَّ مِّن عِلْقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنبَيِّنَ
 لَكُمْ وَنَقَرُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
 نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لَتَبَلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُّتَوَفَّى
 وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن
 بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
 الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ⑤

سورة حج

در مدینه نازل شده و هفتاد و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای مردم! از پروردگارتان بترسید، چون زلزله قیامت چیز بس بزرگ است.
 ﴿۲﴾ روزی که آن را ببینید، هر شیردهنده ای از آن کس که شیر می دهد، غافل می شود
 و هر زن (مادر) باردار بار (جنین) خود را می نهد. و مردم را مست می بینی حال آنکه
 مست نیستند، بلکه عذاب الله بسیار سخت است. ﴿۳﴾ و از مردم کسی هست که بدون
 هیچ علم و دانشی درباره الله مجادله می کند و از هر شیطان سرکش پیروی می کند.
 ﴿۴﴾ (در ازل) بر او نوشته شده است که هرکس با شیطان دوستی کند، پس شیطان
 گمراهش می کند و او را به سوی عذاب آتش سوزان راهنمایی می کند. ﴿۵﴾ ای مردم!
 اگر از دوباره زنده شدن در شک هستید پس (بدانید که) ما شما را از خاک آفریده ایم، باز
 از نطفه، باز از خون بسته، باز از پاره گوشت شکل داده شده و شکل داده نشده آفریده ایم،
 (همه این مراحل) به خاطر این است که برای شما (کمال قدرت خود را) روشن سازیم،
 و آنچه را بخواهیم تا زمان معین در رحمها قرار می دهیم. باز شما را به صورت کودک
 بیرون می آوریم، باز تا به حد رشد (جوانی) تان برسید. و بعضی از شما جانش گرفته
 می شود. و بعضی از شما به پست ترین مرحله عمر و پیری بازگردانیده می شود تا پس
 از (آن همه) دانستن چیزی نماند. و زمین را خشک شده می بینی اما وقتی که بر آن باران
 ببارانیم، به حرکت می آید و نمو می کند و از هر نوع گیاهان زیبا و خرم می رویاند.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي
 الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
 وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِي عَظْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
 الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيقُهُ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَلِكَ
 بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ
 أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ
 هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ
 وَمَا لَا نَفْعَ لَهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَنْ
 ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لِيَبْشُرَ الْمُؤْمِنُ وَلِيَبْشُرَ الْعَاشِيرُ ﴿١٣﴾
 إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ
 يَظُنُّ أَنَّ لَنْ يَصْرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
 السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ وَمَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

﴿۶﴾ این (قدرت نمایی ها) به خاطر آن است که (بدانید) الله ذات حق است. و این که اوست که مرده ها را زنده می کند و هم اوست که بر هر چیزی تواناست. ﴿۷﴾ و اینکه قیامت آمدنی است هیچ شکی در آن نیست. و اینکه تنها الله است که آنانی را که در قبرهاند، دوباره زنده می گرداند. ﴿۸﴾ و از مردم کسی هست که بدون هیچ علم و بدون هیچ هدایت و بدون هیچ کتاب روشنی درباره الله مجادله می کند. ﴿۹﴾ متکبرانه صفحه گردن خود را می پیچاند تا (مردم را) از راه الله گمراه سازد، در دنیا برای او رسوایی بزرگ است و در روز قیامت عذاب سوزان به او می چشانیم. ﴿۱۰﴾ این (عذاب) به سزای آن چیزهایی است که دو دست تو پیش فرستاده بود. و (گرنه) الله هرگز بر بندگان خود ستمگر نیست. ﴿۱۱﴾ و از میان مردم کسی هست که الله را با دو دلی می پرستد، پس اگر خیر به او برسد به آن مطمئن می شود، و اگر رنج و پریشانی به او برسد، بر روی خود برمی گردد (مرتد می شود)؛ (چنین شخص) در دنیا و آخرت زیانکار شده، و این همان زیان آشکار است. ﴿۱۲﴾ به جای الله چیزی را می خواند که نه نفعی به او می رساند و نه سودی به او می بخشد. این همان گمراهی دور (از حق) است. ﴿۱۳﴾ کسی را می خواند که زیانش از سودش نزدیکتر است، چه مددگار بد و چه یاران بد هستند! ﴿۱۴﴾ البته الله کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند در باغهایی داخل می کند که نهرها از زیر (درختان و قصرهای) آن روان است. یقیناً الله هر چه را بخواهد، انجام می دهد. ﴿۱۵﴾ هر که گمان کند که الله او را در دنیا و آخرت نصرت نمی دهد، پس باید ریسمانی به آسمان بیاویزد، باز آن را قطع کند، پس ببیند که آیا این تدبیرش چیزی را که سبب خشم او شده از میان می برد؟

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ
 ﴿١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
 وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ
 يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ
 النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن
 مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ * هَٰذَا نِ خَصَمَانِ
 اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ
 مِّن نَّارٍ يَصُبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ
 مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقَمِعٌ مِّن حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كَلَّمَا
 أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ
 الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
 أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

﴿۱۶﴾ و این چنین آن (قرآن) را (به صورت) آیات واضح نازل کردیم و الله هر کس را که بخواهد هدایت می‌کند. ﴿۱۷﴾ البته آنان که ایمان آوردند و آنان که یهودی شدند و صابئین (بی دینان) و نصارا و آتش پرستان و آنان که به الله شریک آوردند، یقیناً الله روز قیامت میان شان فیصله خواهد کرد، چون الله بر هر چیز گواه است. ﴿۱۸﴾ آیا ندیدی کسانی که در آسمانها و زمین هستند و آفتاب و ماه و ستاره‌ها و کوهها و درختان و چهارپایان و بسیاری از مردم، برای الله سجده می‌کنند؟ و بسیاری هم هستند که عذاب بر آنها لازم شده است. و هر که را الله خوار کند، او هیچ عزت دهنده ای ندارد. بی گمان الله هر چه بخواهد انجام می‌دهد. ﴿۱۹﴾ این دو فریق که دشمن یکدیگرند، دربارهٔ پروردگارشان باهم اختلاف کردند. پس آنان که کفر ورزیده‌اند بر ایشان لباسهایی از آتش بریده شده است، از بالای سرشان آب جوشان و سوزان ریخته می‌شود. ﴿۲۰﴾ آنچه در شکمهای آنهاست و (نیز) پوست های شان به آن (آب جوشان) گذاخته و ذوب می‌گردد. ﴿۲۱﴾ و برای (عذاب دادن) آنان، گرزهای از آهن آماده است. ﴿۲۲﴾ هرگاه بخواهند از شدت غم از آن بیرون آیند، در آن بازگردانیده می‌شوند (و به آنان گفته می‌شود): بچشید عذاب سوزان را. ﴿۲۳﴾ البته الله آنان را که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند در باغهایی داخل می‌کند که از زیر (درختان و قصرهای) آن نهرها جاری است، در آنجا با دستبندهای از طلا و مروارید آراسته می‌شوند، و لباسشان در آنجا ابریشم است.

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ
﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ
وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ
﴿٢٥﴾ وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ
بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا
مَنْفَعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا أَسْمَاءَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ
عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطِيعُوا أَوَّلَ الْبَاسِ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ
وَلِيُوفُوا نَّذْرَهُمْ وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾
ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَعِنْدَ
رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يَتْلَى عَلَيْكُمْ
فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

﴿۲۴﴾ و (مؤمنان) به سخن پاکیزه راهنمایی کرده شدند و به راه ستوده راهنمایی کرده شدند. ﴿۲۵﴾ بی گمان آنان که کفر ورزیدند و (مردم را) از راه الله و از مسجد الحرام باز می دارند که ما آن را برای همه مردم اعم از مقیم در آنجا و بادیه نشین (آینده) یک برابر قرار داده ایم (برای آنان عذاب سخت و دردناک است)، و هر کس به قصد ظلم در آن جا مرتکب الحاد (شرک و قتل) گردد، او را از عذاب دردناک می چشانیم. ﴿۲۶﴾ و به یادآور وقتی که جایگاه خانه (کعبه) را برای ابراهیم معین ساختیم (و به او گفتیم): که چیزی را با من شریک مکن، و خانه ام را برای طواف کنندگان و قیام کنندگان (در آن برای نماز) و رکوع کنندگان و سجده کنندگان پاک دار. ﴿۲۷﴾ و (به ابراهیم گفتیم که) در میان مردم برای حج اعلان کن، تا پیاده و (سوار) بر هر شتر لاغری که از هر راه دور می آیند، به سوی تو بیایند. ﴿۲۸﴾ (اعلان کن) تا شاهد منافع خویش باشند و در روزهای معلوم نام الله را بر ذبح چهارپایانی یاد کنند که الله روزیشان کرده است. پس از آنها بخورید و بینوایان و تنگدستان را نیز بخورانید. ﴿۲۹﴾ باز باید آلودگی های بدنشان را پاک کنند و باید به نذرهایشان وفا کنند و باید خانه قدیمی و گرمی را طواف نمایند. ﴿۳۰﴾ این است حکم الله، و هر کس مقدسات و شعائر الله را بزرگ و محترم بشمارد، پس آن برایش در نزد پروردگارش بهتر است، و چهارپایان برایتان حلال کرده شد مگر آنچه بر شما خوانده می شود، پس از پلیدها که از تنها بار می آید، دوری کنید و از سخن دروغ اجتناب ورزید.

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنْ
 السَّمَاءِ فَتَخَطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ
 ﴿٢١﴾ ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظَّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٢٢﴾
 لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ
 ﴿٢٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى
 مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَالْهُكْمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ
 أَسْلَمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٢٤﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
 قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ
 وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٢٥﴾ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ
 اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ
 جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا
 لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا
 وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَى مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا
 اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٧﴾ * إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ
 عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٢٨﴾

﴿۳۱﴾ در حالی که به سوی الله خالصانه گرویده باشید و از ادیان باطل بیزاری جوید و هیچ شریکی برای الله قرار ندهید. و هر کس به الله شرک ورزد، گویی از آسمان افتیده است و پرنده‌ها او را ربوده‌اند، یا اینکه باد او را به جای دور افکنده است. ﴿۳۲﴾ چنین است (سزای شرک)، و هر کس شعائر الله را بزرگ شمارد، پس در حقیقت این بزرگداشت و تعظیم از تقوای دل‌هاست. ﴿۳۳﴾ برای شما در آن (قربانی) تا مدت معین فایده‌هاست، باز محل قربانی کردن آنها در جوار خانه قدیمی و گرمی (کعبه) است. ﴿۳۴﴾ و برای هر امتی جای قربانی کردن را مقرر نموده‌ایم، تا با نام الله چهارپایانی را ذبح کنند که الله به ایشان عطا نموده است. پس معبودتان معبود یگانه است، پس برای او منقاد شوید و تواضع‌کنندگان را مژده ده. ﴿۳۵﴾ (آنان) کسانی (هستند) که چون نام الله یاد شود دل‌هایشان ترسان گردد، و در برابر مصیبت‌هایی که به آنان می‌رسد صبر می‌کنند، و (نیز) کسانی را مژده بده (که) نماز را برپا می‌کنند و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق می‌کنند. ﴿۳۶﴾ و (قربانی کردن) شتران (چاق و فربه) را برایتان از شعائر الله قرار دادیم، در آنها برای شما خیر (منافع دینی و دنیوی) است، پس در حالی که برپای ایستاده‌اند نام الله را بر آنها یاد کنید، پس چون پهلوی‌شان بر زمین افتد از گوشت آنها بخورید، و به بینوایان سائل و غیر سائل بخورانید، اینگونه آنها را برایتان رام و مطیع کرده ایم تا که شکر کنید. ﴿۳۷﴾ هرگز گوشتها و خونهای قربانی‌ها به الله نمی‌رسد، بلکه تقوای شما به او می‌رسد، این چنین آنها را برایتان مسخر نمود تا الله را به خاطر آنکه شما را هدایت کرده است به بزرگی یاد کنید، و نیکوکاران احسان‌کننده را مژده بده. ﴿۳۸﴾ یقیناً الله از مؤمنان دفاع می‌کند، چرا که الله هیچ خیانتکار ناشکر را دوست ندارد.

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَالِمُونَ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ
 ٢٩ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا
 رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدَمَتْ
 صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ كُرِّفِيهَا أَسْمُ اللَّهِ
 كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
 عَزِيزٌ ٣٠ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَآتَوْا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ٣١ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ ٣٢ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ
 لُوطٍ ٣٣ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ
 ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ٣٤ فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
 أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْسَ
 مُعْطَلَةٌ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ٣٥ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ
 لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَأِنَّهَا
 لَا تَعْمَىٰ الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَىٰ الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ٣٦

﴿۳۹﴾ به کسانی که کفار با آنان می جنگند، اجازه (جهاد) داده شد، به سبب این که مورد ظلم قرار گرفته اند. و البته الله بر نصرت دادن شان تواناست. ﴿۴۰﴾ همان کسانی که از سرزمین شان به ناحق بیرون رانده شدند، جز به سبب آن که می گفتند: پروردگار ما الله است. اگر الله بعضی از مردم را به وسیله بعضی (دیگر) دفع نمی کرد، البته صومعه های راهبان و معابد نصارا و معابد یهود و مسجدهایی که در آنها الله بسیار یاد می شود، ویران می شد، و یقیناً الله کسی را که قصد یاری وی کند، یاری می کند. همانا الله قوی (و) غالب است. ﴿۴۱﴾ آن کسانی را که اگر در زمین آنها را قدرت (و حکمرانی) ببخشیم، نماز را برپا می دارند و زکات (اموال) را می دهند و به کار نیک فرمان می دهند و از کار زشت منع می کنند، و سرانجام کارها به الله باز می گردد. ﴿۴۲﴾ و اگر تو را تکذیب کنند، البته پیش از آنان قوم نوح و عاد و ثمود (نیز پیغمبران شان) را تکذیب نموده بودند. ﴿۴۳﴾ و (همچنین) قوم ابراهیم و قوم لوط ﴿۴۴﴾ و اصحاب مدین (قوم شعیب، نیز پیغمبر خود را تکذیب نمودند) و موسی (نیز) تکذیب شد، پس به کافران مهلت دادم، باز ایشان را گرفتار نمودیم. پس (بنگر) عقوبت من چگونه است؟ ﴿۴۵﴾ پس چه بسیار قریه ها را که اهلش ظالم بودند، نابود کردیم. و (اینک) آن قریه ها بر سقفهای خود افتیده است و چه بسیار چاه های معطل و متروک و کاخهای بلند و استواری که بی صاحب و متروک مانده است. ﴿۴۶﴾ آیا در زمین سیر و سفر نکرده اند تا دلهایی داشته باشند که با آن بفهمند و گوشهایی داشته باشند که با آن بشنوند، در حقیقت چشمها کور نمی گردند، بلکه دلهایی که در سینه هاست کور می شوند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ
قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ
﴿٤٨﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَتَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ ءَايَتِهِ ؕ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ
مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فَتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ ؕ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْفِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

﴿۴۷﴾ و با شتاب عذاب را از تو می‌طلبند. و با آن که الله هرگز وعده اش را خلاف نمی‌کند و در حقیقت یک روز نزد پروردگارت، مانند هزار سالی است که شما می‌شمارید. ﴿۴۸﴾ و بسی از قریه‌ها بوده‌اند که ما به ایشان مهلت دادیم، در حالیکه (مردمانشان) ظالم بوده‌اند باز آنرا (در موقع مناسب) به عذاب گرفتار کردم، و بازگشت (همه) به سوی من است. ﴿۴۹﴾ بگو: ای مردم! جز این نیست که من برای شما تنها بیم دهنده آشکار هستم. ﴿۵۰﴾ پس آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند، برای آنها آمرزش است، و در جنت از روزی نیک برخوردار اند. ﴿۵۱﴾ و اما آنان که در (تکذیب) آیات ما سعی کردند، به قصد عاجز نمودن (پیغمبر) ما، آنان اهل دوزخ‌اند. ﴿۵۲﴾ و پیش از تو هیچ رسول و هیچ نبی را نفرستادیم مگر اینکه چون آرزویی به خاطر می‌آورد شیطان چیزی را در آرزوی او القا می‌نمود، پس الله آنچه را که شیطان القا می‌کرد از بین می‌برد، باز الله آیاتش را محکم و استوار می‌کند، و الله دانای با حکمت است. ﴿۵۳﴾ تا الله آنچه را که شیطان القا می‌کند، برای کسانی که در دلهای شان مرض است، سبب فتنه بگرداند و (نیز) برای آنانی که دلهایشان سخت است. و یقیناً ظالمان در مخالفت دور از حق‌اند. ﴿۵۴﴾ و تا آنان که به ایشان علم داده شده است بدانند که آن (وحی) از سوی پروردگارت حق است، و به آن ایمان آورند، تا دلهایشان به آن آرام و منقاد گردد، یقیناً الله مؤمنان را به راه راست راهبر است. ﴿۵۵﴾ و کافران همیشه درباره آن تردید دارند، تا اینکه ناگهان قیامت به آنان برسد، یا عذاب روز نامیمون و عقیم به سراغ شان بیاید.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمُ فَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي حَتَّى النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فُولِيكَ لَهُمْ عَذَابٌ
 مُهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا
 أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لِيَدْخِلَهُمْ مَدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ
 وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ * ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
 مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
 لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَلِكَ يَأْتِ اللَّهُ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
 النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَاتَّ اللَّهُ سَمِيعٌ
 بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذَلِكَ يَأْتِ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَاتَّ مَا يَدْعُونَ
 مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَاتَّ اللَّهُ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾
 أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
 مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ وَمَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاتَّ اللَّهُ لَهُوَ الْغَفِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

﴿۵۶﴾ در آن روز ملک و سلطنت فقط از الله است، میان آنان فیصله می‌کند، پس کسانی که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده‌اند، در باغهای پرناز و نعمت خواهند بود. ﴿۵۷﴾ اما آنان که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ شمردند، پس برای ایشان عذاب اهانت‌کننده است. ﴿۵۸﴾ و کسانی که در راه الله هجرت کرده اند باز کشته شده یا مرده‌اند، بدون شک الله به آنان روزی نیک می‌دهد و به یقین الله بهترین روزی دهندگان است. ﴿۵۹﴾ الله حتماً آنان را به جایگاهی که آن را می‌پسندند وارد خواهد کرد، و یقیناً الله دانا (و) بردبار است. ﴿۶۰﴾ (حکم) این است، و هر کس (دیگری را) به مانند آنچه خودش مورد ظلم قرار گرفته بود عقوبت دهد، (و اگر) باز مورد ظلم قرار گیرد، حتماً الله او را نصرت خواهد داد، چرا که الله بسیار بخشاینده (و) آمرزگار است. ﴿۶۱﴾ این (نصرت دادن مظلوم) به آن سبب است که الله (قادر به همه کار است که) شب را در روز و روز را در شب داخل می‌گرداند، و (نیز به آن سبب است که) الله شنوای بیناست. ﴿۶۲﴾ این (نصرت دادن مظلوم) به آن سبب است که الله همان معبود بر حق است و آنچه را که به جز او می‌پرستند همه باطل است، و (نیز به آن سبب است که) همان الله بلندمرتبه (و) بزرگ است. ﴿۶۳﴾ آیا ندیدی که الله از آسمان آب فرو آورد، پس زمین به سبب آن سرسبز و خرم می‌گردد، بی شک الله باریک بین آگاه است. ﴿۶۴﴾ آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از اوست، و الله بی‌نیاز (و) ستوده است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلَاكَ تَجْرِي
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
 بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي
 أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾
 لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ
 فِي الْأَمْرِ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾
 وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللَّهُ يُحْكُمُ
 بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
 أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ إِنَّ
 ذَلِكَ فِي كِتَابٍ ۖ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ
 عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذْ اتَّخَذْتُمْ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
 بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ
 يَسْطُونُ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ
 ذَلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَشَرٌ مِّثْلُكُمْ

﴿۶۵﴾ آیا ندیدی که الله آنچه را در زمین است و کشتی‌ها را که به حکم او در بحر روان‌اند، برایتان مسخر کرده است. و (الله) آسمان را نگاه می‌دارد از آنکه بر زمین بیفتد، مگر به اذن خودش. زیرا الله نسبت به مردم مشفق (و) مهربان است. ﴿۶۶﴾ و او همان ذاتی است که به شما زندگی بخشید، باز شما را می‌میراند، باز شما را زنده می‌کند. واقعا انسان (در برابر پروردگارش) بسیار ناسپاس است. ﴿۶۷﴾ برای هر امتی شریعت خاص مقرر کرده ایم تا آنان به آن عمل کنند، پس نباید درباره این امر با تو نزاع کنند. و به‌سوی پروردگارت دعوت کن، همانا تو بر راه راست قرار داری. ﴿۶۸﴾ و اگر با تو مجادله کردند، پس بگو: الله به آنچه می‌کنید داناتر است. ﴿۶۹﴾ الله میان شما در روز قیامت درباره آنچه بایکدیگر در آن اختلاف می‌کردید، حکم و فیصله خواهد کرد. ﴿۷۰﴾ آیا ندانسته‌ای که الله (همه) آنچه را در آسمان و زمین است می‌داند، بدون شک تمام اینها در کتابی ثبت و ضبط است. و البته این کار برای الله آسان است. ﴿۷۱﴾ (و مشرکان) غیر از الله چیزی را می‌پرستند که الله دلیلی بر (معبود بودن) آن نازل نکرده است، و چیزی را می‌پرستند که به آن علمی ندارند، و برای ظالمان هیچ یاری دهنده‌ای نیست. ﴿۷۲﴾ و چون آیات واضح ما بر آنان خوانده شود در چهره کافران انکار و ناخوشی را می‌بینی، بلکه نزدیک است به کسانی حمله‌ور شوند که آیات ما را بر آنان می‌خوانند. بگو: آیا شما را به بدتر از این خبر دهم، به (آن) دوزخ که الله آن را به کافران وعده داده است. و چه بد سرانجامی است.

يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاَسْتَمِعُوا لَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ
وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ
الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٦﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ
لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٧﴾ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا
وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٨﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٩﴾ يَأْتِيهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا أَرْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ
وَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٨٠﴾ وَجَاهِدُوا فِي
اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ
فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ
الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَأَعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٨١﴾

سُورَةُ الْحَجِّ

﴿۷۳﴾ ای مردم! مثلی زده شد، پس به آن گوش فرا دهید، کسانی را که غیر از الله به کمک می‌خوانید (و پرستش می‌کنید) هرگز نمی‌توانند مگسی بیافرینند، هر چند همه (برای آفرینش آن) جمع شوند، و اگر آن مگس چیزی را از آنان بریابد، نمی‌تواند آن‌را از او دوباره بگیرند، طالب و مطلوب هردو ناتوانند. ﴿۷۴﴾ الله را آن‌چنان که سزاوار قدر اوست، قدر نگذاشتند، در حالیکه الله توانای غالب است. ﴿۷۵﴾ الله از میان فرشته‌ها رسولانی انتخاب می‌کند، و از میان مردم نیز، چون الله شنوای بیناست. ﴿۷۶﴾ آنچه پیش رویشان است و آنچه پشت سرشان است، میداند. و همه کارها به سوی الله بازگردانیده می‌شود. ﴿۷۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! رکوع و سجده کنید و پروردگارتان را عبادت کنید، و کار خیر انجام دهید تا رستگار شوید. ﴿۷۸﴾ و در راه الله جهاد کنید، چنان که شایسته جهاد در راه اوست. اوست که شما را برگزید. و در دین هیچ کار دشوار و سنگین را بر شما نگذاشت. آیین پدرتان ابراهیم (نیز چنین بوده است)، او شما را پیش از این مسلمان نام نهاده است، تا پیغمبر بر شما گواه باشد و (شما نیز) بر مردم گواه باشید، پس نماز را بر پا کنید و زکات را بدهید، و به دین الله تمسک جوئید که او مددگار شماست. پس چه نیک مولایی، و چه نیک مددگاری!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ
 ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
 فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَى
 أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنِ
 ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ
 يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ
 الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ
 سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾
 ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا
 الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا
 ءَاخِرَ فِتْنَارِكُ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ إِنَّا كُمْ بِعَدِّ ذَلِكَ
 لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّا كُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ نُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ
 خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

سورة مؤمنون

در مکه نازل شده و یکصد و هجده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ به راستی که مؤمنان کامیاب و رستگار شدند. ﴿۲﴾ آنانی که ایشان در نماز خود متواضع و ترسناک اند. ﴿۳﴾ و آنانی که ایشان از (کار و سخن) بیهوده روی گردان اند. ﴿۴﴾ و آنانی که ایشان زکات را می دهند. ﴿۵﴾ و آنانی که ایشان شرمگاه های خود را (از حرام) نگاه می دارند. ﴿۶﴾ مگر بر همسران یا کنیزان خود، که در این صورت سزاوار ملامتی (و مجازات) نیستند. ﴿۷﴾ پس هر کس غیر از این را بجوید، پس ایشان همان تجاوزکنندگان اند. ﴿۸﴾ و آنانی که ایشان امانت های خود را و عهد خود را رعایت می کنند. ﴿۹﴾ و آنانی که ایشان بر نماز های خود محافظت می کنند. ﴿۱۰﴾ این گروه ایشان وارثان اند. ﴿۱۱﴾ آنانی که فردوس را به ارث می برند، آن ها در آن همیشه اند. ﴿۱۲﴾ و البته انسان (آدم) را از خلاصه از گل آفریدیم. ﴿۱۳﴾ باز او را (آدم را به اعتبار نسل وی) نطفه در قرارگاه استوار و محفوظ (رحم) قرار دادیم. ﴿۱۴﴾ باز آن نطفه را به خون بسته تبدیل کردیم، پس آن خون بسته را به صورت پاره گوشت در آوردیم، پس آن پاره گوشت را استخوانها ساختیم، پس از آن استخوانها را با گوشت پوشانیدیم، باز او را به آفرینش دیگر (انسان زنده) آفریدیم، پس بسیار بزرگ است الله، بهترین آفرینندگان. ﴿۱۵﴾ باز شما بعد از این مراحل حتما می میرید. ﴿۱۶﴾ باز شما روز قیامت برانگیخته خواهید شد. ﴿۱۷﴾ و البته بالای شما هفت راه (آسمان) آفریدیم، و ما هرگز از آفرینش غافل نبوده ایم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى
 ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّحِيلٍ
 وَأَعْنَبٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاحٍ كَثِيرٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً
 تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدَّهْنِ وَصَبِغٍ لِّلْأَكْلِيلِ ﴿٢٠﴾
 وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقُوا مِنَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا
 مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ
 ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوَّمُوا عِبَادُ اللَّهِ
 مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
 الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جَنَّةٌ فَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ
 ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ ﴿٢٦﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ
 الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا إِذْ جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ
 فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ
 الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

﴿۱۸﴾ و از آسمان آب را به اندازه فرود آوردیم و آن را در زمین جای دادیم. و همانا ما بر بردن آن تواناییم. ﴿۱۹﴾ پس ما به وسیله آن آب باغ‌هایی از درختان خرما و انگور را برای شما ایجاد کردیم که برای شما در آنها میوه‌های بسیار است، و از آنها می‌خورید. ﴿۲۰﴾ و (همچنین با آن آب) درختی آفریدیم که در کوه طور سینا می‌روید (درخت زیتون و) روغن و طعام برای خوردگان است. ﴿۲۱﴾ و البته برای شما در چهارپایان عبرت است که شما را از آنچه در شکم آنهاست می‌نوشانیم، و برای شما در آن منافع فراوان است و از آن می‌خورید. ﴿۲۲﴾ و بر آنها و بر کشتی‌ها حمل می‌شود. ﴿۲۳﴾ و البته نوح را به‌سوی قومش فرستادیم پس گفت: ای قوم من! الله را بپرستید، شما هیچ معبود برحق غیر از الله ندارید. آیا (از عذاب الله و زوال نعمت او) نمی‌ترسید؟ ﴿۲۴﴾ پس اشراف و سرانی از قومش که کافر بودند، گفتند: این مرد مگر انسانی همچون شما نیست، می‌خواهد بر شما برتری یابد، اگر الله می‌خواست حتماً فرشته‌ها را می‌فرستاد، ما چنین سخنی را از پدران پیشین خود نشنیده ایم. ﴿۲۵﴾ (و نیز گفتند) او نیست مگر مردی که در او اثر جنون است، پس تا مدتی درباره او انتظار بکشید. ﴿۲۶﴾ (نوح) گفت: ای پروردگارم! مرا نصرت ده در قبال آنکه مرا تکذیب کردند. ﴿۲۷﴾ پس به او وحی فرستادیم که پیش چشم ما و وحی ما کشتی را بساز، پس وقتی فرمان ما رسید و تنور به فوران آمد، پس در آن از هر نوع حیوان، جفتی (نر و ماده) را سوار کن و خانواده ات را نیز سوار کن، مگر کسی از آنان که وعده (حق) از پیش بر او مقرر شده است، و درباره کسانی که ظلم کرده اند با من سخن مگو، زیرا آنان غرق شدنی اند.

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَاحِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا
مِنْ بَعْدِهِمْ قُرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِيقَاءِ الْآخِرَةِ أَتُوقِنُ أَنَّكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَاهَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ
مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا الْخَسِرُونَ
﴿٣٤﴾ أَيْعِدُكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ
﴿٣٥﴾ * هِيَ هَاتِ هِيَ هَاتِ لِمَا تُوْعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
أَنْصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُصِيبُ حُنَّ نَدِيمٍ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُشَاءً فَبَعْدَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

﴿۲۸﴾ پس چون تو و همراهانت بر کشتی قرار گرفتید (سوار شدید) پس بگو: همه ستایشها آن ذاتی را سزا است که ما را از قوم ظالمان نجات داد. ﴿۲۹﴾ و (در وقت فرود آمدن) بگو: ای پروردگارم! مرا در جایی پرخیز و برکت فرود آور، و تو بهترین فرود آورندگان. ﴿۳۰﴾ یقیناً در این (قصه نوح) البته نشانه‌هایی است، و بدون شک (ما) بندگان خود را) آزمایش کننده بودیم. ﴿۳۱﴾ باز بعد از آنان قرنی دیگر را آفریدیم. ﴿۳۲﴾ پس در میان شان پیغمبری از خودشان فرستادیم که (بگوید) تنها الله را پرستید، زیرا جز او معبود به حقی ندارد. پس آیا (از شرک) پرهیز نمی‌کنید؟ ﴿۳۳﴾ و اشراف قومش که کافر شده بودند و ملاقات روز آخرت را تکذیب نموده بودند و در زندگانی دنیا به آنان آسودگی داده بودیم، گفتند: این شخص جز انسانی مانند شما نیست، از آنچه شما می‌خورید، می‌خورد. و از آنچه شما می‌نوشید، می‌نوشد. ﴿۳۴﴾ و (به پیروان خود گفتند): اگر از انسانی مانند خود اطاعت کنید در آن صورت حتماً زیانکار خواهید بود. ﴿۳۵﴾ آیا به شما وعده می‌دهد که چون مردید و خاک و استخوان شدید باز شما (بار دیگر زنده می‌گردید و از قبرها) بیرون آورده خواهید شد؟ ﴿۳۶﴾ آنچه وعده داده می‌شوید، دور اندر دور است. ﴿۳۷﴾ جز زندگانی این جهان (هیچ زندگی و حیاتی) وجود ندارد (گروهی از ما) زنده می‌شویم، و ما برانگیخته نخواهیم شد. ﴿۳۸﴾ و او جز مردی نیست که بر الله دروغ بسته است و ما تصدیق‌کننده او نیستیم. ﴿۳۹﴾ گفت: ای پروردگارم! به سبب اینکه مرا دروغگوی شمردند، نصرتم ده. ﴿۴۰﴾ الله فرمود: بعد از مدت اندک (از کفر و عناد شان) سخت پشیمان خواهند شد. ﴿۴۱﴾ پس ناگهان صدای بلند (و مرگبار) نظر به وعده راست، ایشان فرا گرفت، پس آنان را (مانند) خس و خاشاک (که سیل بر روی آب حمل می‌کند) گردانیدیم، پس دوری و هلاکت باد بر قوم ظالم. ﴿۴۲﴾ باز بعد از ایشان نسلهای (امتهای) دیگر را آفریدیم.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِرُّونَ ﴿٤٢﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
 تَتْرَآ كُلٌّ مَأْجَاءَ أُمَّةٍ رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
 وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى
 وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٤﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
 فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٥﴾ فَقَالُوا أَنْتُمْ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
 وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٦﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ
 ﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٨﴾ وَجَعَلْنَا
 آيَاتِنَا فِي الْغُلُقُوتِ وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمَا آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ
 ﴿٤٩﴾ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا
 تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
 فَاتَّقُونِ ﴿٥١﴾ فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
 فَرِحُونَ ﴿٥٢﴾ فَذَرَهُمْ فِي عَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٣﴾ أَيْحَسِبُونَ أَنَّمَا يُنَادِيهِمْ
 بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٤﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ
 ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٨﴾

﴿۴۳﴾ هیچ امتی نه از اجل مقرر خود سبقت می‌کند و نه پس می‌ماند.

﴿۴۴﴾ باز پیغمبران خود را یکی پس از دیگری فرستادیم، هرگاه پیغمبری برای (هدایت) امتی آمد، او را تکذیب کردند، ما هم یکی را (در هلاکت) تابع دیگری گردانیدیم و (به دیار نیستی فرستادیم و داستان عذاب) آنان را (برای مردم) افسانه ساختیم. پس دوری و هلاکت باد بر قومی که ایمان نمی‌آوردند. ﴿۴۵﴾ باز موسی و برادرش هارون را با معجزه‌ها و دلایل روشن خود فرستادیم. ﴿۴۶﴾ به سوی فرعون و سران قوم او، ولی آنان تکبر ورزیدند و قوم سرکش و متکبر بودند. ﴿۴۷﴾ پس گفتند: آیا به دو انسانی که مانند خود ما هستند ایمان آوریم، حال آنکه قوم آنها بندگان (خدمتگزاران) ما هستند؟ ﴿۴۸﴾ در نتیجه، آن دو (موسی و هارون) را تکذیب کردند، پس از جمله هلاک شدگان گشتند. ﴿۴۹﴾ و یقیناً به موسی کتاب (تورات) دادیم تا راهیاب گردند. ﴿۵۰﴾ و پسر مریم و مادرش را آیتی گردانیدیم. و آن دو را در زمین بلند جای دادیم که برخوردار از آب روان و محل آرامی بود. ﴿۵۱﴾ ای پیغمبران! از چیزهای پاکیزه و حلال بخورید و کارهای نیک کنید، یقیناً من به آنچه انجام می‌دهید، دانا هستم. ﴿۵۲﴾ در حقیقت این امت شما، امت یگانه است و من پروردگار شما هستم، پس تنها از من بترسید. ﴿۵۳﴾ (اما مردم) کار دین خود را در میان خود پراکنده ساختند. و هر گروه به آنچه نزد آنهاست (در حالیکه آن را از خود وضع کرده اند) شادمان هستند. ﴿۵۴﴾ پس آنان را تا مدتی در جهل و گمراهی که در آن غرقند، بگذار. ﴿۵۵﴾ آیا می‌پندارند که آنچه از مال و فرزندان به آنان مدد می‌کنیم، ﴿۵۶﴾ (به خاطر آن است که) ما به نفع شان شتاب می‌کنیم؟! نه، بلکه نمی‌فهمند (که ما ایشان را به تدریج می‌گیریم). ﴿۵۷﴾ بی‌گمان آنان که ایشان از ترس پروردگارشان هراسان اند. ﴿۵۸﴾ و آنان که ایشان به آیات پروردگار خویش ایمان می‌آورند. ﴿۵۹﴾ و آنان که ایشان به پروردگار خویش شریک مقرر نمی‌کنند.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءً آتًا وَقُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾
 أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا نَكِلُفَ
 نَفْسًا إِلَّا أَوْسَعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
 ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَلِكَ
 هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
 يَجْعَرُونَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْعَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تَتَصَرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ
 ءَايَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰ أَعْقَابِكُمْ تَنَكُّضُونَ ﴿٦٦﴾
 مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَلِيمًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ
 جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ
 فَهُمْ لَهُ وَمُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
 وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ
 عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رَبُّكَ حَيْرٌ
 وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾
 وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ ﴿٧٤﴾

﴿۶۰﴾ و آنان که ایشان آنچه را باید (در راه الله) بدهند، می‌دهند. درحالی‌که دل‌هایشان ترسان است از اینکه به‌سوی پروردگارشان باز می‌گردند. ﴿۶۱﴾ آنان اند که برای کارهای نیک می‌شتابند و آنان در انجام آن پیش تاز اند. ﴿۶۲﴾ و هیچ‌کس را مکلف نمی‌سازیم مگر به قدر توانش. و نزد ما کتابی است که به حق سخن می‌گوید و به آنان هیچ ظلم کرده نمی‌شود. ﴿۶۳﴾ بلکه دل‌هایشان از این (قرآن) در غفلت غرق است و آنان غیر از این (کار زشت) کارهای زشت دیگری دارند که انجام دهنده‌اند. ﴿۶۴﴾ (آن‌ها در غفلت‌اند) تا آن که خوشگذرانان ایشان را به عذاب گرفتار می‌کنیم، پس ناگهان شور و فریاد می‌کنند. ﴿۶۵﴾ (به آنها گفته می‌شود) امروز شور و فریاد نکنید، چون شما از جانب ما قطعاً یاری و مدد نمی‌شود. ﴿۶۶﴾ (زیرا) آیات من بر شما خوانده می‌شد، ولی شما بر عقب تان باز می‌گشتید. ﴿۶۷﴾ درحالی‌که بر مردم (به سبب متولی بودن خانهٔ کعبه) تکبر می‌ورزیدید، شبها (در جلسات خود) در بارهٔ قرآن بدگویی می‌کردید. ﴿۶۸﴾ آیا در این سخن تدبیر نکردند، یا چیزی برایشان آمده که برای پدران پیشین آن‌ها نیامده بود؟ ﴿۶۹﴾ و یا اینکه پیغمبر خود را نشناختند، پس به این سبب او را انکار می‌کنند؟ ﴿۷۰﴾ یا می‌گویند: او دیوانه است؟ (نه، چنین نیست) بلکه او حق را برایشان آورده است. لیکن بیشترشان حق را دوست ندارند. ﴿۷۱﴾ و اگر حق از هوی و هوسهایشان پیروی می‌کرد، حتماً آسمانها و زمین و هر که در آنهاست، تباہ می‌شد. بلکه پند و عبرت شان را بر آنها آورده ایم، اما آنان از پند و نصیحت‌نامهٔ خود روی گردان اند. ﴿۷۲﴾ یا از آنان مزد می‌طلبی؟ پس رزق و مزد پروردگارت بهتر است. و او بهترین روزی دهندگان است. ﴿۷۳﴾ (حال آنکه) به یقین تو آن‌ها را به راه راست می‌خوانی. ﴿۷۴﴾ و یقیناً کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، از راه راست (به راه های گمراهی) منحرف شده‌اند.

* وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُوفُ فِي طُغْيَانِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ
 وَمَا يَضُرُّهُمْ ۖ وَحَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
 إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْسُونَ ﴿٧٦﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
 وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ
 اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٩﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ
 الْأَوَّلُونَ ﴿٨٠﴾ قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِذَا نَا
 لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨١﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ
 إِن هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٢﴾ قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ
 فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٣﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٨٤﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
 الْعَظِيمِ ﴿٨٥﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٦﴾ قُلْ مَنْ
 بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ
 كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٧﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ ﴿٨٨﴾

﴿۷۵﴾ و اگر بر آنها رحم می‌کردیم و آنچه از رنج و سختی که به آنان رسیده، برطرف می‌ساختیم، البته در سرکشی خود کورکورانه (و با تردد) پا می‌فشرדند. ﴿۷۶﴾ و البته آنان را به عذاب گرفتار کردیم، ولی برای پروردگارشان نه فروتنی و عاجزی کردند و نه به زاری افتادند. ﴿۷۷﴾ تا آن که دری از عذاب شدید بر آنان گشودیم، ناگهان آنان در آن ناامید شده اند. ﴿۷۸﴾ و او ذاتی است که برای شما گوش و چشمها و دلها را آفرید، اما چه اندک شکر می‌گذارید. ﴿۷۹﴾ و او ذاتی است که شما را در زمین منتشر و پراکنده ساخت. و به سوی او محشور خواهید شد. ﴿۸۰﴾ و او ذاتی است که زنده می‌کند و می‌میراند، و اختلاف شب و روز از (فرمان) اوست. آیا نمی‌فهمید؟ ﴿۸۱﴾ بلکه (کفار مکه) گفتند مانند آنچه پیشینیان گفته بودند. ﴿۸۲﴾ گفتند: آیا چون بمیریم و خاک و استخوانهایی چند شویم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟ ﴿۸۳﴾ البته این وعده به ما، و در گذشته به پدران ما (نیز) داده شده است، اما این، چیزی جز افسانه‌های پیشینیان نیست. ﴿۸۴﴾ بگو: زمین و کسانی که در آن هستند در تصرف کیست؟ اگر می‌دانید. ﴿۸۵﴾ زودا که گویند: همه (از الله و) در تصرف الله است. بگو: آیا پند نمی‌گیرید؟ ﴿۸۶﴾ بگو: پروردگار آسمانهای هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ کیست؟ ﴿۸۷﴾ خواهند گفت: این همه از الله است. بگو: پس چرا پرهیزگار نمی‌شوید؟ ﴿۸۸﴾ بگو: کیست آن که پادشاهی هر چیزی در دست اوست؟ و او ذاتی است که پناه می‌دهد، و در برابر (عذاب) او (به کسی) پناه داده نمی‌شود، اگر می‌دانید. ﴿۸۹﴾ زودا که گویند: همه (از الله و) در تصرف الله است. بگو: پس از کجا فریب داده می‌شوید (مانند افسون شده)؟

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ
 وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ
 وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩١﴾
 عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ
 إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
 ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا عَلَى أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ أَدْفَعْ بِالَّتِي
 هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُلْ رَبِّ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ
 يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
 ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا
 كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾
 فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ
 ﴿١٠١﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ
 خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
 خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

﴿۹۰﴾ بلکه حق را برای آنها آورده ایم، و البته آنان دروغگو هستند. ﴿۹۱﴾ الله هیچ فرزندی نگرفته است و هیچ معبودی با او نبوده است، (اگر چنین می بود) هر معبودی آنچه را آفریده بود، با خود می برد، و حتماً بعضی از آنان بر بعضی دیگر غالب می شدند، (لذا) منزّه و پاک است الله از آنچه (کافران در حق او) وصف می کنند. ﴿۹۲﴾ (الله) دانای پنهان و آشکار است، پس برتر است الله از آنچه مشرکین با او شریک مقرر می کنند. ﴿۹۳﴾ بگو: ای پروردگارم! اگر آنچه را که به آنان وعده داده شده است به من نشان دهی. ﴿۹۴﴾ ای پروردگارم! پس مرا (در آن وقت) در جمله قوم ظالم قرار مده. ﴿۹۵﴾ و به راستی ما بر آن تواناییم که آنچه را به آنان وعده می دهیم، به تو نشان دهیم. ﴿۹۶﴾ بدی را به روشی که آن بهتر است دفع کن، ما به آنچه وصف می کنند داناتریم. ﴿۹۷﴾ و بگو: ای پروردگارم! از وسوسه های شیاطین به تو پناه می برم. ﴿۹۸﴾ و (ای پروردگارم) از این که شیاطین پیش من حاضر شوند، به تو پناه می برم. ﴿۹۹﴾ تا آن که مرگ به سوی یکی از آنان آید، گوید: ای پروردگارم! مرا (به دنیا) باز گردانید. ﴿۱۰۰﴾ تا در سرایی که (فرصت ها را) از دست داده بودم، کار نیک انجام دهم. نه، هرگز! چون آن سخنی است که او گوینده آن (تنها بر زبان) است، و پیش روی آن ها حایلی است تا روزی که برانگیخته شوند. ﴿۱۰۱﴾ پس چون در صور دمیده شود، پس هیچگونه نسبت قرابت در میان شان نمی ماند و (در آن روز) از یکدیگر نمی پرسند. ﴿۱۰۲﴾ پس کسانی که میزان اعمال نیک شان سنگین باشد، پس این گروه، ایشان نجات یافته گان اند. ﴿۱۰۳﴾ و کسانی که کفّه اعمال نیک شان سبک باشد، اینان خویشان را خساره مند نموده اند، و در جهنم همیشه خواهند ماند. ﴿۱۰۴﴾ آتش دوزخ چهره هایشان را می سوزاند، و آن ها در آنجا غمگین و ترش روی اند.

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١١٥﴾ قَالُوا
 رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١١٦﴾ رَبَّنَا
 أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١١٧﴾ قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا
 وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١١٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
 فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ
 سَخِرَ بَاخٍ أُنسُوكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١٢٠﴾
 إِنِّي جَزَيْتَهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿١٢١﴾ قُلْ
 كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١٢٢﴾ قَالُوا الْبَيْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ
 يَوْمٍ فَسَلِ الْعَادِينَ ﴿١٢٣﴾ قُلْ إِنْ لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ
 كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ
 إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١٢٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١٢٦﴾ وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
 الْكَافِرُونَ ﴿١٢٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٢٨﴾

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

﴿۱۰۵﴾ آیا آیات من بر شما خوانده نمی‌شد، ولی شما آنها را دروغ می‌پنداشتید؟
 ﴿۱۰۶﴾ می‌گویند: ای پروردگار ما! بدبختی (لذتها و شهوات) ما بر ما غالب شد، و مردم
 گمراه بودیم. ﴿۱۰۷﴾ ای پروردگار ما! ما را از این جا بیرون کن، پس اگر باز (به سوی
 کفر و شرک) برگشتیم، پس در این صورت ظالم خواهیم بود. ﴿۱۰۸﴾ (الله) فرماید: با
 ذلت و رسوایی داخل شوید و با من سخن نگوئید. ﴿۱۰۹﴾ چون گروهی از بندگان من
 می‌گفتند: ای پروردگار ما! ایمان آوردیم، پس ما را بیامرز و به ما رحم کن، و تو بهترین
 رحم‌کنندگان. ﴿۱۱۰﴾ پس شما آن‌ها را به تمسخر گرفتید، تا جایی (که غافل شدید و)
 ذکر و عبادت مرا از یادتان برد، و شما بر آنان (بندها مخلص من) می‌خندیدید.
 ﴿۱۱۱﴾ البته من هم امروز به سبب صبرشان (در برابر اذیت و تمسخر مردم) به آنان
 این طور پاداش دادم و تنها آنان رستگاران اند. ﴿۱۱۲﴾ (الله از ایشان می‌پرسد): چه
 مدت، به عدد سالها در روی زمین ماندید؟ ﴿۱۱۳﴾ (در جواب) گویند: یک روز یا
 بخشی از یک روز ماندیم، پس از شمارکنندگان بپرس. ﴿۱۱۴﴾ الله می‌فرماید: جز
 اندکی درنگ نکردید، کاش شما می‌دانستید. ﴿۱۱۵﴾ آیا پنداشتید که شما را بیهوده
 آفریده ایم، و این که به‌سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟ ﴿۱۱۶﴾ پس برتر است الله
 (از این که جهان را بیهوده خلق کند و او) پادشاه برحق است، هیچ معبودی برحق غیر
 از او نیست، اوست پروردگار عرش بزرگ گرامی. ﴿۱۱۷﴾ و هر کس با الله معبود دیگری
 را بخواند که هیچ دلیلی بر حقانیت آن ندارد. پس حساب او تنها با الله است. یقیناً
 کافران رستگار نمی‌شوند. ﴿۱۱۸﴾ و بگو: پروردگار ما! (مرا) بیامرز و (بر من) رحم کن،
 زیرا تو بهترین رحم‌کنندگان.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ النُّورِ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
 ١ الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ
 بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَشَهِدَ
 عَدَاؤُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ٢ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
 وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 ٣ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ
 فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ
 هُمُ الْفَاسِقُونَ ٤ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
 اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٥ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ
 شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدُوا أَحَدُهُمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ وَلَمِنَ
 الصَّادِقِينَ ٦ وَالْخَمْسَةَ أَنْ لَعْنَتُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
 ٧ وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ وَلَمِنَ
 الْكَاذِبِينَ ٨ وَالْخَمْسَةَ أَنْ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ
 ٩ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ١٠

سورة نور

در مدینه نازل شده و شصت و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ این سوره ای است که آن را نازل کرده ایم و (عمل به احکام) آن را فرض گردانیدیم و در آن آیات روشن و واضح نازل کردیم، تا شاید یادآور شوید. ﴿۲﴾ زن و مرد زناکار (که هنوز ازدواج نکرده اند) به هر یک از آنان صد تازیانه بزنید. و اگر به الله و روز قیامت ایمان دارید، نباید در (تنفیذ حکم) دین الله درباره آنان دچار دلسوزی شوید. و باید گروهی از مؤمنان بر عذاب ایشان حاضر باشند. ﴿۳﴾ مرد زناکار مگر با زن زناکار یا مشرک ازدواج نمی کند. و زن زناکار را جز مرد زناکار و یا مرد مشرک به زنی نمی گیرد، این بر مؤمنان حرام شده است. ﴿۴﴾ و کسانی که به زنان پاکدامن مؤمن نسبت زنا می دهند، باز چهار گواه نمی آورند، به آنان هشتاد تازیانه بزنید، و هرگز شهادت آنان را قبول نکنید، و این گروه، البته فاسقانند. ﴿۵﴾ مگر آنان که پس از این توبه کردند و (عمل خود را) اصلاح کردند. پس بدون شک الله آمرزگار (و) مهربان است. ﴿۶﴾ و کسانی که به زنان خود نسبت زنا می دهند و جز خودشان گواهانی دیگر ندارند، پس شهادت یکی از ایشان این است که چهار بار به نام الله قسم یاد کنند که او از راستگویان است. ﴿۷﴾ و پنجمین شهادت او این است که (بگوید) لعنت الله بر او باد، اگر از دروغگویان باشد. ﴿۸﴾ و عذاب از آن (زن) ساقط می شود در صورتی که چهار بار (به الله سوگند بخورد و) گواهی دهد که شوهرش از دروغگویان است. ﴿۹﴾ و در مرتبه پنجم آن زن بگوید: غضب الله بر وی باد اگر او (شوهرش) از راستگویان باشد. ﴿۱۰﴾ و اگر فضل الله و رحمت او بر شما نمی بود (البته دچار عذاب می شدید) و اینکه الله توبه پذیر حکیم است.

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ
 هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى
 كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
 وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأْنَفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ وَلَوْلَا
 جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةٍ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ
 عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
 إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ
 وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
 قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَنَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ
 ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾
 وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا
 فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

﴿۱۱﴾ البته کسانی که تهمت بزرگ را در میان آورده‌اند، گروهی از خود شما هستند، این تهمت را برای خود شر نپندارید، بلکه آن برایتان خیر است، بر عهده هر کدام از آنان که مرتکب آن شده است، سهمی از گناه است. و آن کس از ایشان که بخش بزرگ آن (تهمت) را عهده دار شده است، برایش عذاب بزرگ خواهد بود. ﴿۱۲﴾ چرا وقتی که این تهمت را شنیدید، مردان و زنان مؤمن در حق خویش گمان نیک نکردند (به خود قیاس نکردند) و نگفتند: این دروغ آشکار است؟ ﴿۱۳﴾ چرا (افتراگران) برای اثبات آن (تهمت) چهار گواه نیاوردند؟ پس چون گواهان را نیاوردند، لذا آنان در نزد الله دروغگو هستند. ﴿۱۴﴾ و اگر فضل الله و رحمت او در دنیا و آخرت بر شما نبود، البته به سبب دخالت تان در کار تهمت (به عائشه)، عذاب بزرگ به شما می‌رسید. ﴿۱۵﴾ چون آن (شایعه زشت) را از زبان یکدیگر می‌گرفتید و با زبانهای خویش چیزی می‌گفتید که علم و اطلاعی از آن نداشتید. و آن را سهل و ساده تلقی می‌کردید، درحالیکه آن (گناه و مجازاتش) نزد الله بسیار بزرگ است. ﴿۱۶﴾ چرا وقتی آن (بهتان بزرگ و ناروا) را شنیدید، نگفتید: برای ما سزاوار نیست که به آن سخن بگوییم، (ای الله) تو را به پاکی یاد می‌کنیم، این بهتانی بزرگ است؟ ﴿۱۷﴾ الله به شما اندرز می‌دهد که هرگز به مانند آن بازنگردید، اگر مؤمن هستید. ﴿۱۸﴾ الله برای شما آیات خود را بیان می‌کند و الله دانای باحکمت است. ﴿۱۹﴾ البته کسانی که دوست دارند فاحشه و بی‌حیایی در میان مؤمنان شایع گردد، ایشان در دنیا و آخرت عذاب دردناکی دارند، و الله (رازهای سینه‌ها را) می‌داند و شما نمی‌دانید. ﴿۲۰﴾ و اگر فضل و رحمت الله بر شما نبود (حتما شما را در مقابل بهتان و شایعات تان مجازات می‌کرد) و اینکه الله مشفق (و) مهربان است.

* يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
 خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
 فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَمَا زَكَّى مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ
 اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾ وَلَا يَأْتِلُ أُولُو الْفَضْلِ
 مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ
 لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ
 الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا
 كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ مَيِّدُ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ
 اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ
 لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ
 أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٣٦﴾ يَأْتِيهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
 وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٣٧﴾

﴿۲۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از گامهای شیطان پیروی مکنید. و هرکس از گامهای شیطان پیروی کند (بداند) که او به فحشا و منکر دستور می دهد و اگر فضل الله و رحمت وی بر شما نبود، هرگز کسی از شما (از گناه) پاک نمی گردید، ولی الله هر کس را که بخواهد پاک می گرداند، و الله شنوای داناست. ﴿۲۲﴾ و کسانی از شما که صاحبان فضیلت (در دین) هستند و توانمندان شما (در ثروت)، نباید قسم بخورند که به خویشاوندان و بینوایان و مهاجران در راه الله چیزی ندهند، و باید که عفو کنند و باید گذشت کنند. آیا دوست ندارید که الله شما را بیامرزد؟ و الله آمرزنده (و) مهربان است.

﴿۲۳﴾ همانا کسانی که زنان پاکدامن و بی خبر (از بدکاری) و مؤمن را به زنا متهم می سازند، در دنیا و آخرت لعنت شده اند، و عذاب بزرگ در پیش دارند. ﴿۲۴﴾ روزی که زبانها و دستها و پاهایشان بر آنچه می کردند، گواهی می دهند. ﴿۲۵﴾ در آن روز، الله جزای شایسته آنان را بطور کامل و بی کم و کاست به ایشان می دهد، و خواهند دانست که الله همان (معبود) حق آشکار است. ﴿۲۶﴾ زنان پلید برای مردان پلیدند و مردان پلید برای زنان پلیدند. و زنان پاکیزه سزاوار مردان پاکاند و مردان پاکیزه سزاوار زنان پاکاند، این گروه از آنچه (منافقان) می گویند، مبرا و منزّه هستند. برایشان آمرزش و رزق نیکوست. ﴿۲۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! وارد خانه هایی غیر از خانه های خود مشوید تا آنکه اجازه بگیرید و بر اهل آن خانه سلام گویند، این کار برای شما بهتر است، تا شاید پند گیرید و یادآور شوید.

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا
فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾
وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّبِيعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

﴿۲۸﴾ پس اگر در آنجا کسی را نیافتید، پس داخل آنجا نشوید، تا اینکه به شما اجازه داده شود. و اگر به شما گفته شود: برگردید، پس برگردید که برای شما بهتر و پاکیزه تر است. و الله به آنچه می‌کنید داناست. ﴿۲۹﴾ بر شما گناهی نیست که به خانه‌های غیر مسکونی داخل شوید که در آنجا متاعی دارید. و الله می‌داند آنچه را آشکار می‌کنید و آنچه را می‌پوشانید. ﴿۳۰﴾ به مردان مؤمن بگو: چشمان خود را (از نگاه به نامحرم) بپوشند و شرمگاه خود را حفظ کنند و پاکدامنی ورزند، این برایشان پاکیزه تر است، زیرا الله از آنچه انجام می‌دهند، آگاه است. ﴿۳۱﴾ و به زنان مؤمن بگو: چشمان خود را (از نامحرم) بپوشند و شرمگاه خود را حفظ کنند و پاکدامنی ورزند. و زینت خود را ظاهر نسازند مگر آنچه از آن که آشکار است. و باید که چادرهای خود را بر گریبانهای خود ببندازند، و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهران خود، یا پدران خود یا پسران خود، یا پسران خود، یا پسران خواهران خود، یا زنان مسلمان (هم جنس) خودشان، یا کنیزان خود، یا مردان بی‌ربوبت (به زنان) که تابع خانواده شمایند. و کودکانی که بر شرمگاه زنان اطلاع نیافته‌اند. و نباید زمین را با پاهای خود بکوبند تا آنچه از زینتشان را که پنهان می‌دارند، معلوم گردد. و ای مومنان! همگی به دربار الله توبه کنید تا رستگار شوید.

وَأَنذِرُوا أَوْلِيَاءَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنَّهُمْ يُغَوِّوْنَ فِتْنَةً وَأَنَّ اللَّهَ مُصِيبُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٢﴾
وَلَيْسَتِ الْمَسْكُونَةُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا آلِهَتَهُمُ الْبَنَاتِ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَصْنَاءَ لَهُمْ فَتُخَصِّمُونَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ﴿٢٣﴾
وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عُلِّمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ؕ وَأُوْهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي ءَاتَاكُمْ وَلَا تَكْرَهُوا ؕ فَتَيِّبَ لَهُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَادَنَ تَحْصِينَ لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَمَن يُكْرِهْنَنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٤﴾
وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ مَُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكَ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢٥﴾ * اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٦﴾ فِي يُوتِي أَدَبَ اللَّهِ أَن تَرْفَعَ وَيُذَكِّرَ فِيهَا أَسْمُهُ وَيُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْعُدْوِ وَالْإِصْبَالِ ﴿٢٧﴾

﴿۳۲﴾ و مردان و زنان بی همسر و بردگان و کنیزان صالح خود را (که سزاوار ازدواج هستند) به نکاح بدهید، اگر فقیر باشند الله آنان را از فضل خود غنی و بی نیاز خواهد کرد و الله دارای فضل گشاده (و) داناست. ﴿۳۳﴾ و آنان که اسباب ازدواج را نمی یابند باید پاکدامنی پیشه کنند، تا آنکه الله آنان را از فضل خود توانگر و بی نیاز گرداند. و کسانی از بردگان تان که خواستار قرار داد «کتابت» برای آزاد شدن هستند، اگر توانایی پرداخت قرار داد «کتابت» را در ایشان یافتید، پس با آنان قرارداد ببندید. و از مال الله که به شما ارزانی داشته است به آنان بدهید، و همچنین کنیزان خود را مجبور به زنا نکنید اگر آنان خواستند عقیف و پاکدامن باشند، برای این که بهره زودگذر زندگانی دنیا را بدست آرید. و هرکس آنان را (بر زنا) اجبار کند، یقیناً الله پس از اجبار کردنشان (نسبت به آنها) آمرزنده مهربان است. ﴿۳۴﴾ و بدون شک به سوی شما آیات روشن و مثلی از (حال) کسانی که پیش از شما گذشتند و پندی برای پرهیزگاران نازل کردیم. ﴿۳۵﴾ الله ایجاد کننده نور آسمانها و زمین است. مثل نور او مانند چراغدانی است که در آن چراغی باشد و آن چراغ نیز در قندیلی قرار گیرد. آن قندیل گویی ستاره درخشان است که افروخته می شود (با روغنی) از درخت بابرکت زیتونی، که نه شرقی است و نه غربی، نزدیک است که روغنش روشنی بخشد، هرچند آتشی به آن نرسیده باشد. نوری است بر روی نور. الله هر کس را بخواهد با نور خود هدایت می کند. و الله برای مردم مثلها می زند، و الله به همه چیز داناست. ﴿۳۶﴾ در خانه هایی که الله اجازه داده است که رفعت یابند و نام او در آنجا یاد شود و صبح و شام در آنها تسبیح گفته می شود.

﴿۳۷﴾ مردانی که هیچ تجارت و خرید و فروشی آنان را از یاد الله، و برپا نمودن نماز، و دادن زکات غافل نمی‌سازد، از روزی می‌ترسند که دلها و دیده‌ها در آن دگرگون می‌گردد. ﴿۳۸﴾ تا الله به عوض بهترین آنچه کرده اند، به آنان ثواب بدهد، و از فضل خویش بیشتر به آنان می‌دهد، و الله هر کسی را که بخواهد، بی‌حساب روزی می‌دهد. ﴿۳۹﴾ و آنان که کفر ورزیدند، اعمالشان مانند سراب در دشت هموار است که (فرد) تشنه آنرا آبی گمان می‌کند، تا چون به آن نزدیک شود آن را چیزی نیابد، و الله را نزد خود یابد و حسابش را تمام و کامل به او بدهد، و الله سریع الحساب است. ﴿۴۰﴾ یا (اعمال کفار) مانند تاریکی‌هایی در بحر عمیق است که موجی آن را می‌پوشاند که بر روی آن موج است و بر روی آن نیز ابر است، تاریکی‌هایی است که بعضی از آنها بر روی بعضی دیگر قرار گرفته است، چون (شخص مبتلا در تاریکی‌های داخل بحر) دستش را بیرون کند، نزدیک نیست آن را ببیند. و کسی که الله نوری برایش قرار نداده باشد، برای او نوری نیست. ﴿۴۱﴾ آیا ندانسته‌ای که همه کسانی که در آسمانها و زمین هستند، الله را به پاکی یاد می‌کنند؟! و پرندگان که (در حال پرواز) بال گشوده اند نیز (او را تسبیح می‌گویند؟! هر یک از آنان نماز و تسبیح خود را دانسته است و الله به آنچه می‌کنند، داناست. ﴿۴۲﴾ و پادشاهی آسمانها و زمین مخصوص الله است و بازگشت (همه شما) به سوی الله است. ﴿۴۳﴾ آیا ندیدی که الله ابرهائی را می‌راند، باز میان (اجزای) آنها را به هم پیوند می‌دهد، باز آنها را متراکم می‌گرداند، پس می‌بینی که قطره‌های باران از لابلای آن بیرون می‌ریزد. و از ابرهائی کوه مانند ژاله فروود می‌آورد، پس آن را به هر کس بخواهد می‌رساند و آن را از هر کس که بخواهد باز می‌دارد. نزدیک است درخشش برق آن چشم‌ها را برباید.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن
يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ
وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ
ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فِرْقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ
يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفَى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ
أَن يَحْيِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ أَوْ يَبَلَغُ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا
كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن
يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَن
يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ
﴿٥٢﴾ * وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ
لَا تَقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

﴿۴۴﴾ الله شب و روز را می گرداند، البته در این (کار) عبرت بزرگی است برای کسانی که بصیرت داشته باشند. ﴿۴۵﴾ و الله هر جنیده ای را از آب آفریده است، پس بعضی از آنها بر شکم خود راه می روند و بعضی از آنها بر روی دو پا راه می روند و بعضی از آنها بر روی چهار پا راه می روند. الله هر چه بخواهد می آفریند. البته الله بر هر چیز قادر است. ﴿۴۶﴾ البته ما آیات روشنگر را نازل کردیم و الله هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند. ﴿۴۷﴾ و (منافقان) می گویند: به الله و به پیغمبر ایمان آوردیم و اطاعت کردیم، باز گروهی از آنها بعد از این (اعتراف) روی می گردانند و ایشان مؤمن نیستند. ﴿۴۸﴾ و چون به سوی الله و پیغمبرش دعوت داده شوند تا در میانشان حکم و فیصله کند، ناگهان گروهی از آنها رویگردانند. ﴿۴۹﴾ و اگر حق به جانب آنان باشد، گردن نهاده به سوی او می آیند. ﴿۵۰﴾ آیا در دل هایشان مرض (نفاق) است یا اینکه به شک افتاده اند؟ یا می ترسند که الله و پیغمبرش بر آنان ظلم کنند؟ (نه) بلکه خود ایشان ظالمانند. ﴿۵۱﴾ سخن مؤمنان وقتی که به سوی الله و پیغمبرش خوانده شوند، تا میان شان فیصله کند تنها این است که می گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم و این گروه همان رستگاران اند. ﴿۵۲﴾ و هر کس از الله و پیغمبرش اطاعت کند و از الله بترسد و از (عذاب) او خود را نگاه دارد، پس ایشانند که کامیاب اند. ﴿۵۳﴾ و (منافقان) به الله قسم خوردند به مؤکدترین قسم های خود که اگر به آنها فرمان دهی (که برای جهاد بیرون روند) البته بیرون می شوند، بگو: قسم مخورید، اطاعت پسندیده (از شما) مطلوب است، چون الله از آنچه می کنید، با خبر است.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
 وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ
 إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى
 لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ
 بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾
 وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
 تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
 وَمَأْوَاهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَيْسَ عَذَابُكُمْ إِلَّا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَٰكِنَّ الْكُفْرَ أَكْبَرُ
 ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ
 الظَّهْرِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
 وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدُهَا أَنْ تَطَوَّفُوا عَلَىٰ بُعْضِكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
 كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

﴿۵۴﴾ بگو: از الله اطاعت کنید و از پیغمبر (نیز) اطاعت کنید، پس اگر روی گردانند (بدانند که به رسول ما زبانی نرسانده اند) زیرا بر عهده او تنها چیزی است که به آن مکلف شده است. و بر عهده شما هم چیزی است که به آن مکلف هستید. اما اگر او را اطاعت کنید، راه یاب می شوید. و بر عهده پیغمبر ما جز ابلاغ آشکار نیست. ﴿۵۵﴾ الله به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، وعده داده است که حتما آنان را در زمین جانشین خواهد کرد، طوری که آنانی را که پیش از ایشان بودند جانشین ساخت، و آن دینی را که برایشان پسندیده است به نفع شان پابرجا و برقرار خواهد ساخت، و بیم شان را به ایمنی تبدیل خواهد کرد؛ چون مرا پرستش می کنند و چیزی را با من شریک نمی سازند. و هر کس پس از این کافر شود، پس این گروه همان فاسقان اند. ﴿۵۶﴾ و نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و از پیغمبر اطاعت کنید، تا بر شما رحم شود. ﴿۵۷﴾ گمان مبر که کافران عاجزکننده در زمین اند. و جایگاه شان دوزخ است و بد جای بازگشت است. ﴿۵۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! حتما باید غلامان و کنیزانتان و کسانی از شما که به (سن) بلوغ نرسیده اند، در سه وقت از شما اجازه بگیرند، پیش از نماز صبح و نیم روز، هنگامی که لباسهای خود را بیرون می آورید، و بعد از نماز خفتن. (این) سه وقت برایتان (اوقات) خلوت است. غیر از این (سه وقت) بر شما و بر آنان گناهی نیست، چرا که ایشان در اطراف شما در رفت و آمدند، و شما نیز بر همدیگر وارد می شوید. الله این چنین آیات را برایتان روشن می سازد، و الله دانای باحکمت است.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِذُوا كَمَا
 اسْتَعَاذَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
 آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ
 الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ
 ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ
 لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا
 عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ
 أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ
 أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتُمْ
 مَفَاتِحَهُ وَأَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
 تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا إِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَاسْلُمُوا
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَاةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

﴿۵۹﴾ و چون اطفال شما به سن (بلوغ) رسیدند، باید از شما اجازه بگیرند، مانند کسانی که پیش از آنان بودند، اجازه گرفتند. الله این چنین آیاتش را برایتان روشن می‌سازد، و الله دانای باحکمت است. ﴿۶۰﴾ و بر زنان برجای نشسته که امید ازدواج ندارند گناهی نیست که لباسهای شان (چادرهای شان) را بگذارند به شرطی که زینتی را آشکار نکنند، و اگر پاکی و عفت ورزند، برایشان بهتر است، و الله شنوای داناست. ﴿۶۱﴾ بر نابینا گناهی نیست و بر لنگ (هم) گناهی نیست و بر بیمار (نیز) گناهی نیست و (نیز) بر خودتان گناهی نیست، که از خانه‌های خودتان و از خانه‌های فرزندان، یا خانه‌های پدران، یا خانه‌های مادران، یا خانه‌های برادران، یا خانه‌های خواهران، یا خانه‌های عموهای تان، یا خانه‌های عمه‌های تان، یا خانه‌های خالوهای تان و یا خانه‌های خاله‌های تان و یا آن (خانه‌هایی) که کلیدشان را در اختیار دارید، یا خانه‌های دوستانان طعام بخورید. همچنین بر شما گناهی نیست که یکجا و یا جداگانه طعام بخورید. پس چون به خانه‌ها درآمدید، بر یکدیگر سلام گوئید به سلام و درود مبارک و پاکیزه که از جانب الله (ثابت شده) است. الله این چنین آیات (خود) را برایتان بیان می‌کند تا بفهمید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ
 عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوا الْإِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْتَأْذَنُوكَ
 لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
 اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ
 بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
 يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ
 أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ
 لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
 يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سورة الفرقان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا
 ﴿١﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
 لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ وَتَقْدِيرًا ﴿٢﴾

﴿۶۲﴾ مؤمنان واقعی تنها کسانی هستند که به الله و پیغمبرش ایمان آورده‌اند، و چون در کار جمع کننده (و مهمی که نیاز به جمع شدن مردم دارد) با او باشند به جایی نمی روند تا این که از وی کسب اجازه کنند، یقیناً آنان که از تو اجازه می‌خواهند، ایشان کسانی‌اند که به الله و پیغمبرش ایمان دارند. پس چون برای انجام بعضی از کارهای خود از تو اجازه خواستند، به هرکس از آنان که خواستی، اجازه بده و از الله برایشان آمرزش بخواه. بدون شک الله آمرزگار مهربان است. ﴿۶۳﴾ خطاب کردن پیغمبر را در میان خود، مانند خطاب کردن بعضی از خودتان به بعضی دیگر قرار ندهید، بدون شک الله کسانی از شما را که پناه جویان و پنهانی می‌گیرند، می‌شناسد. پس آنانکه با فرمان او مخالفت می‌کنند، باید از این بترسند که مصیبتی به آنان برسد، یا اینکه به عذاب دردناک گرفتار شوند. ﴿۶۴﴾ باید بدانید که یقیناً آنچه در آسمانها و زمین است، خاص از الله است، او می‌داند آنچه را که شما بر آن هستید و روزی که به‌سوی او بازگردانده می‌شوند. پس آنان را به آنچه کرده‌اند خبر می‌دهد، و الله به هرچیز داناست.

سورة فرقان

در مکه نازل شده و هفتاد و هفت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ بسیار خجسته و بابرکت است آن ذاتی که فرقان (جدا کننده حق از باطل) را بر بنده خود (محمد) نازل کرد، تا برای جهانیان بیم دهنده باشد. ﴿۲﴾ همان ذاتی که پادشاهی آسمانها و زمین خاص از اوست. و (همان ذاتی که) هیچ فرزندی نگرفته است، و برای او در فرمانروایی شریکی نیست، و همه چیز را آفریده است، پس آنها را به اندازه معین مقرر کرده است.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا
إِفْكٌ أَفْتَرْتَهُ وَآعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا
وَزُورًا ﴿٤﴾ وَقَالُوا أَأَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ أَكُتِبَتْهَا فِيهِ تُمْلَى
عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾
وَقَالُوا مَا لِي هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ وَنَذِيرًا ﴿٧﴾
أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٨﴾ أَنْظِرْ
كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾ بَلْ
كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

﴿۳﴾ و غیر از او (الله) معبودانی را برای خود گرفته اند که چیزی را نمی آفرینند، بلکه خودشان آفریده می شوند و برای خود نه اختیار زیان را دارند و نه اختیار نفع را. و نه مالک مرگ اند و نه مالک حیات و نه رستاخیز (خویش). ﴿۴﴾ و کافران گفتند: این (قرآن) دروغی بیش نیست که خود (محمد) آن را ساخته است و گروهی دیگر او را بر آن یاری کرده اند. به یقین که ظلم و دروغ در میان آورده اند. ﴿۵﴾ و (باز) گفتند: افسانه های پیشینیان است که آن را برای خود نوشته است و صبح و شام بر او خوانده می شود. ﴿۶﴾ بگو: آن را ذاتی نازل کرده است که هر راز نهانی را که در آسمانها و زمین است می داند. یقیناً او آمرزگار (و) مهربان است. ﴿۷﴾ و گفتند: این پیغمبر را چه شده است که غذا می خورد و در بازارها می رود؟! چرا فرشته ای به سوی او فرستاده نشده تا همراه او بیم دهنده باشد؟ ﴿۸﴾ یا چرا گنجی (از آسمان) بر او انداخته نمی شود، یا چرا باغی ندارد که از (میوه های) آن بخورد؟ و ظالمان گفتند: شما جز از انسان جادوزده پیروی نمی کنید؟ ﴿۹﴾ بنگر چگونه برای تو مثلها زدند، پس گمراه شدند، در نتیجه هیچ راهی نمی یابند. ﴿۱۰﴾ بسیار خجسته و بابرکت است آن ذاتی که اگر بخواهد برایت بهتر از این می سازد، باغهایی که از زیر (قصرها و درختان) آن نهرها روان است و برای تو قصرها قرار می دهد. ﴿۱۱﴾ بلکه قیامت را دروغ شمردند و ما برای کسی که قیامت را دروغ بشمارد، دوزخ را آماده کرده ایم.

إِذَا رَأَوْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾
 وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنَيْنِ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا
 ﴿١٣﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَّادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾
 قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
 لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
 كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
 يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فِيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي
 هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ
 يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
 وَءَابَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾
 فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
 وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمِ مِّنكُمْ نَذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾
 وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
 الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
 لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۖ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

﴿۱۲﴾ و چون (دوزخ) آنان را از جای دور ببیند، (دوزخیان) خشم و خروشی از آن می‌شنوند. ﴿۱۳﴾ و چون در جای تنگ از آن انداخته شوند، در حالیکه دست و پا بسته اند، خواهان مرگ و نابودی می‌شوند. ﴿۱۴﴾ (برایشان گفته می‌شود): امروز یکبار مرگ و نابودی خواهید (بلکه برای خود) بارها نابودی را بخواهید. ﴿۱۵﴾ بگو: آیا این (عقوبت) بهتر است یا بهشت جاویدانی که به پرهیزگاران وعده داده شده است؟ که برایشان پاداش و بازگشت گاه است. ﴿۱۶﴾ هرچه بخواهند در آنجا دارند. و برای همیشه در آنجا خواهند ماند، (این) وعده ای است که تحقق آن بر عهده الله است که از او درخواست شده است. ﴿۱۷﴾ و یادآور شو روزی که الله آنان را و آنچه را که بجای الله می‌پرستیدند جمع کند، و (به معبودان) می‌گوید: آیا شما این بندگانم را گمراه کرده اید، یا اینکه خود راه را گم کرده‌اند؟ ﴿۱۸﴾ آنان (معبودان با تعجب در پاسخ) می‌گویند: تو را به پاکی یاد می‌کنیم، برای ما سزاوار نیست که غیر از تو دوستانی بگیریم، بلکه آنان و پدرانشان را (از همه نعمتهای دنیوی) برخوردار ساختی تا آنجا که یاد تو را فراموش کردند، و قوم هلاک شده بودند. ﴿۱۹﴾ (باز به مشرکان گفته شود): به یقین ایشان سخنان شما را تکذیب کردند، پس در نتیجه نمی‌توانید عذاب را از خود دفع کنید و نه خود را یاری دهید، و هرکس از شما ظلم کند، عذاب بزرگ را به او می‌چشانیم. ﴿۲۰﴾ و ما پیش از تو پیغمبرانی را نفرستاده ایم، مگر اینکه غذا می‌خوردند و در بازارها راه می‌رفتند. و ما بعضی از شما را وسیله امتحان بعضی دیگر قرار دادیم. آیا (در برابر آزمایش‌ها) صبر کرده می‌توانید؟ پروردگارت (به هر چیز) بیناست.

* وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلِيكََةُ
 أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا
 ١١ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
 حِجْرًا مَحْجُورًا ١٢ وَقَدْ مَنَّآ إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
 هَبَاءً مَنْثُورًا ١٣ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا
 وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ١٤ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمِّ وَنُزِلُ الْمَلَكَةِ
 تَنْزِيلًا ١٥ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
 الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ١٦ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ
 يَلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ١٧ يُؤْيَلِتُنِي لِتَنِي لَمْ
 أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ١٨ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
 وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ١٩ وَقَالَ الرَّسُولُ يَذَرُ
 إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ٢٠ وَكَذَلِكَ
 جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا
 وَنَصِيرًا ٢١ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ أَنْ جُمْلَةً
 وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ٢٢

﴿۲۱﴾ و آنان که به ملاقات ما امید ندارند، می‌گویند: چرا فرشتگان بر ما فرود آورده نشد؟ یا چرا پروردگار خود را نمی‌بینیم؟ به راستی آنان خویشتن را بزرگ شمردند و سخت سرکشی کردند. ﴿۲۲﴾ روزی که فرشتگان را می‌بینند، آن روز برای مجرمان هیچ مژده ای نیست و (فرشتگان به کفار) می‌گویند: (از رحمت الهی) بازداشته شوید (و نصیبی جز محرومیت ندارید). ﴿۲۳﴾ و ما به (محاسبه) تمام اعمالی که آنان انجام داده بودند، می‌پردازیم. باز آن را چون غبار برباد رفته می‌گردانیم. ﴿۲۴﴾ جنتیان در آن روز منزلگاه و استراحت گاهشان بهتر و نیکوتر است. ﴿۲۵﴾ و (یادآور شو) روزی که آسمان با ابر شق گردد و فرشتگان پیایی فرستاده شوند. ﴿۲۶﴾ آن روز سلطنت و پادشاهی حقیقی از پروردگار مهربان است. و آن روزی است که بر کافران بسیار دشوار خواهد بود. ﴿۲۷﴾ و (یادآور شو) روزی را که ظالم دست‌های خود را با دندان می‌گزد؛ می‌گوید: ای کاش من هم همراه پیغمبر، راهی (ایمان و نجات را) در پیش می‌گرفتم. ﴿۲۸﴾ وای بر من! ای کاش فلان شخص (گمراه) را دوست خود نمی‌گرفتم. ﴿۲۹﴾ یقیناً که مرا از ذکر (الله و کتاب او) پس از آنکه به‌سوی من آمد، گمراه ساخت. و شیطان همیشه خوار کننده انسان است (در خواری و ذلت او را تنها می‌گذارد). ﴿۳۰﴾ و پیغمبر (شکوا کنان) می‌گوید: ای پروردگارم! قوم من این قرآن را رها نموده و از آن دوری گرفته اند. ﴿۳۱﴾ و این چنین برای هر پیغمبر دشمنی از مجرمان قرار دادیم و همین کافی است که پروردگار تو هدایتگر و مددکننده باشد. ﴿۳۲﴾ و کافران گفتند: چرا قرآن یکجا بر او نازل نشد؟ این طور (آن را به تدریج نازل کردیم) تا دل تو را به وسیله آن محکم و استوار کنیم. و آن را آهسته و آرام بر تو خواندیم.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا
 ٢٣ الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ
 شَرُّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ٢٤ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ
 وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَآخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ٢٥ فَقُلْنَا أَذْهَبَا
 إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمْزُهُمْ تَدْمِيرًا ٢٦
 وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا هُمُ لِنَاسٍ
 آيَةً ٢٧ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ٢٨ وَعَادًا وَثَمُودًا
 وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ٢٩ وَكُلًّا
 ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ٣٠ وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى
 الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا سَوَّاءً أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا
 بَلْ كَانُوا لَا يَتَرَجَّوْنَ نُشُورًا ٣١ وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ
 إِلَّا هُزُوءًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ٣٢ إِنْ كَادَ
 لَيُضِلَّنَا عَنْ إِلَهِتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
 يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ٣٣ أَرَأَيْتَ
 مَنْ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ٣٤

﴿۳۳﴾ و (کافران) نزد تو هیچ مثلی نمی آورند، مگر اینکه ما (جواب) برحق و نیک تر از روی تفسیر برایت می آوریم. ﴿۳۴﴾ آنان که بر چهره های خود افتاده به سوی دوزخ حشر می شوند، آنان بدترین جای و گم ترین راه را دارند. ﴿۳۵﴾ و به یقین ما به موسی کتاب (تورات) دادیم و برادرش هارون را همراه او وزیرش گردانیدیم. ﴿۳۶﴾ پس گفتیم: به سوی قومی بروید که آیات ما را دروغ شمردند، پس آنان را به سختی هلاک و نابود کردیم. ﴿۳۷﴾ قوم نوح را چون پیغمبران را تکذیب کردند، غرق ساختیم و ایشان را برای مردم عبرت گردانیدیم، و برای ظالمان عذاب دردناک آماده کرده ایم. ﴿۳۸﴾ و عاد و ثمود و اصحاب الرس و اهل قرن های زیادی که در این میانشان بودند (هلاک و نابود ساختیم). ﴿۳۹﴾ و برای هر یک مثلها آوردیم و هریک را (بعد از نافرمانی شان) به سختی نابود کردیم. ﴿۴۰﴾ و البته (مشرکان) بر قریه ای که باران بلا بر اهالی آنجا بارانده شد، گذشته اند، آیا آن را نمی دیدند؟ بلکه امیدی به زنده شدن نداشتند. ﴿۴۱﴾ و چون تو را بینند، جز این نیست که ترا به استهزا و تمسخر می گیرند (و می گویند): آیا این است همان کسی که الله او را به حیث پیغمبر فرستاده است؟! ﴿۴۲﴾ (و گفتند): به راستی نزدیک بود که ما را از (پرستش) معبودان ما گمراه کند، اگر بر آنها صبر و مقاومت نمی کردیم. و چون عذاب را ببینند به زودی خواهند دانست که چه کسی گمراهتر است. ﴿۴۳﴾ آیا دیده ای آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفته است؟ آیا تو بر او وکیل می باشی؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
 كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ
 الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ وَسَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا
 ﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
 اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ
 الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لَنُخْصِي بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ
 مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَا سَيِّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
 لِيَذَكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا
 لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تَطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَهْدُهُمْ
 بِهِ جَهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا
 عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
 وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

﴿۴۴﴾ یا می‌پنداری که بیشترشان می‌شنوند یا می‌فهمند؟ آنان نیستند مگر مانند چهارپایان (بی‌خرد)، بلکه ایشان گمراه‌ترند. ﴿۴۵﴾ آیا ندیده‌ای که پروردگارت چگونه سایه را گسترده است؟ و اگر می‌خواست آن را ساکن می‌کرد. باز آفتاب را دلیل (گسترش) آن قرار دادیم. ﴿۴۶﴾ باز آن‌را آهسته به‌سوی خود باز می‌گیریم. ﴿۴۷﴾ و اوست ذاتی که شب را برایتان لباس و خواب را مایه آرامش گردانید. و روز را (وقت) برخواستن شما (در زمین) قرار داد. ﴿۴۸﴾ و اوست ذاتی که پیش از رحمت خود (باران) باده‌ها را مژده‌دهنده فرستاد و از آسمان آب پاکیزه نازل کردیم. ﴿۴۹﴾ تا به وسیله آن (آب) سرزمین مرده را زنده کنیم و آن را به آنچه از چهارپایان و انسانهای بسیاری که آفریده‌ایم، بنوشانیم. ﴿۵۰﴾ و یقیناً آن (آیات و اندرزها) را درمیانشان گوناگون بیان کردیم تا پند گیرند، ولی بیشتر مردم جز کفران را قبول نکردند. ﴿۵۱﴾ و اگر می‌خواستیم در هر قریه بیم‌دهنده‌ای می‌فرستادیم. ﴿۵۲﴾ پس، از کافران اطاعت مکن. و با آن (قرآن) با آنان جهاد کن، جهادی بزرگ. ﴿۵۳﴾ و او ذاتی است که دو دریا را در کنار هم روان ساخت، یکی شیرین خوشگوار و دیگری شور تلخ است. و در میان آن دو حایل و مانع محکم و استوار قرار داد. ﴿۵۴﴾ و او ذاتی است که از آب بشر را آفرید، پس برای او پیوند نسبی و سببی قرارداد، و پروردگارت همیشه تواناست. ﴿۵۵﴾ و غیر از الله چیزی را می‌پرستند که به آنان سود نمی‌بخشد و نه به آنان زیان می‌رساند. و کافر همیشه بر نافرمانی پروردگارش پشتیبان (شیطان) است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ
 عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۚ وَكَفَىٰ بِهِ
 بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ
 فَسَلِّ بِهِ خَيْرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا
 وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ
 الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا
 مُنِيرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ
 أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ
 عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا
 ﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا ﴿٦٤﴾ وَالَّذِينَ
 يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
 غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِينَ إِذَا
 أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

﴿۵۶﴾ و تو را جز مرده‌دهنده و بیم دهنده نفرستادیم. ﴿۵۷﴾ بگو: بر آن (ابلاغ قرآن) هیچ مزدی از شما نمی‌خواهم، جز این که هرکس بخواهد (به این وسیله) به‌سوی پروردگارش راهی را در پیش گیرد. ﴿۵۸﴾ و بر آن زنده ای توکل کن که هرگز نمی‌میرد و با ستایش او را (به پاکی) یاد کن. و همین که او به گناهان بندگان خود آگاه می‌باشد، کافی است. ﴿۵۹﴾ آن ذاتی که آسمانها و زمین و آنچه را در میان آنهاست در شش روز آفرید، باز بر عرش مستقر گردید (طوری‌که شایسته شکوه و جلال اوست). او دارای رحمت فراوان است، پس در باره او از فرد دانا بپرس. ﴿۶۰﴾ و چون به کافران گفته شود: برای پروردگار بخشنده سجده کنید، گویند: پروردگار بخشنده چیست؟ آیا ما به چیزی سجده کنیم که تو به ما دستور می‌دهی؟ و این امر بر نفرت و گریز شان افزود. ﴿۶۱﴾ خجسته و بسیار بابرکت است ذاتی که در آسمان برج‌ها آفرید و در آن چراغ (خورشید) و ماه تابان را قرار داد. ﴿۶۲﴾ و اوست ذاتی که شب و روز را جانشین یکدیگر قرار داد، برای کسی که خواهان پند گرفتن یا خواهان شکرگزاری است. ﴿۶۳﴾ و بندگان پروردگار رحمان کسانی اند که بر روی زمین متواضع راه می‌روند و چون نادانان ایشان را مخاطب قرار دهند گویند: سلام بر شما. ﴿۶۴﴾ و آنان که شب را با سجده و قیام برای پروردگارشان می‌گذرانند. ﴿۶۵﴾ و آنان که می‌گویند: ای پروردگار ما! عذاب جهنم را از ما بگردان، چون عذابش دایمی و دوامدار است. ﴿۶۶﴾ یقیناً دوزخ بدترین قرارگاه و جایگاه است. ﴿۶۷﴾ و آنان که چون اتفاق کنند، نه اسراف می‌کنند و نه بخل می‌ورزند، و شیوه شان بین این، (دو راه) وسط است.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدْ
فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأُولَئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ
إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا
بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا
وَيُلْقَوْنَ فِيهَا زَوْجًا وَنِسَاءً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبُؤُابِكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

﴿۶۸﴾ و آنانی که با الله معبود دیگری را نمی‌خوانند و نفسی را که الله (خونش را) حرام کرده است جز به حق نمی‌کشند و زنا نمی‌کنند. و هر کس چنین کند، مجازات آن را می‌بیند. ﴿۶۹﴾ برای او عذاب در روز قیامت دو چندان می‌گردد و خوار و زار و جاودان در آن می‌ماند. ﴿۷۰﴾ مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، پس ایشان اند که الله بدی‌هایشان را به نیکی‌ها تبدیل می‌کند و الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۷۱﴾ و هر کس توبه کند و کار نیک انجام دهد حقا که او به سوی الله باز می‌گردد. ﴿۷۲﴾ و آنان که گواهی دروغ نمی‌دهند و چون بر (کار و سخن) بیهوده بگذرند، بزرگوارانه و شرافتمندانه می‌گذرند. ﴿۷۳﴾ و آنان که چون به آیات پروردگارشان پند داده شوند، بر آن کر و کور به سجده نمی‌افتند. ﴿۷۴﴾ و آنان که می‌گویند: ای پروردگار ما! به ما از همسران و فرزندان ما آن را عنایت کن که مایهٔ روشنی چشمان باشد. و ما را پیشوای پرهیزگاران بگردان. ﴿۷۵﴾ ایشان اند که به خاطر آنکه صبر کردند، مقام بلند را می‌یابند و در آنجا با سلام و درود روبرو می‌شوند. ﴿۷۶﴾ در آنجا همیشه می‌مانند، چه قرارگاه خوب و چه مقام نیکو است. ﴿۷۷﴾ بگو: اگر دعایتان نباشد، پروردگار من به شما هیچ اعتنایی ندارد، در حقیقت تکذیب کردید و (نتیجهٔ بد) آن ملازم شما خواهد بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَمَ ① تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ② لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسِكَ إِلَّا
يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ③ إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ④ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ
إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ⑤ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ⑥ أُولَئِكَ يَرْوَأُ إِلَى الْأَرْضِ كَرِهْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ⑦ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ⑧ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑨ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ آتِ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ⑩ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ⑪ لَا يَتَّقُونَ ⑫ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُكَذِّبُونِ ⑬ وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ
إِلَيَّ هَٰرُونَ ⑭ وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ⑮ قَالَ
كَلَّا فَادْهَبْ بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ⑯ فَآتَا فِرْعَوْنَ
فَقَوْلًا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑰ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ
⑱ قَالَ أَلَمْ تُرَبِّكْ فِيَنَا وَلِيدًا وَلِئْتَ فِينَا مِنْ عُمَرِكَ سِنِينَ
⑲ وَفَعَلْتَ فَعَلَتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ⑳

سورة شعراء

در مکه نازل شده و دو صد و بیست و هفت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ طسم. (مراد از این حروف را الله می داند). ﴿۲﴾ این است آیات کتاب مبین. ﴿۳﴾ شاید از این که ایمان نمی آورند جان خود را هلاک کنی. ﴿۴﴾ اگر ما بخواهیم از آسمان معجزه ای بر آنان نازل می کنیم که گردن هایشان در مقابل آن خم و منقاد گردد. ﴿۵﴾ و به آنها هیچ موعظه و اندرز تازه از سوی پروردگار بخشنده نمی آید، مگر اینکه از آن روی گردان هستند. ﴿۶﴾ به یقین که تکذیب کردند، پس به زودی اخبار چیزی که به آن تمسخر می کردند، به آنها خواهد رسید. ﴿۷﴾ آیا به زمین ندیده اند که چقدر از هرگونه جفت ارزشمندی در آن رویانده ایم؟ ﴿۸﴾ یقیناً در این کار نشانه ای است، ولی بیشترشان ایمان آورنده نیستند. ﴿۹﴾ و البته پروردگار تو همان غالب مهربان است. ﴿۱۰﴾ و یادآور شو وقتی که پروردگار تو به موسی ندا کرد (امر کرد) که به نزد آن قوم ظالم برو. ﴿۱۱﴾ قوم فرعون، آیا (از شرک و آمدن عذاب) نمی پرهیزند؟ ﴿۱۲﴾ (موسی) گفت: ای پروردگارم! من می ترسم از اینکه مرا تکذیب کنند. ﴿۱۳﴾ و دلم (از غم تکذیب آنها) تنگ می گردد و زبانم (به سبب لکنت) گشاده نمی شود، پس (وحی را) به سوی هارون بفرست. ﴿۱۴﴾ و (دیگر اینکه) آنان بر ذمه من گناهی دارند و می ترسم که مرا بکشند. ﴿۱۵﴾ الله فرمود: نه، چنین نیست. پس هر دوی شما با آیات ما بروید، البته ما با شما (هستیم و) شنونده ایم. ﴿۱۶﴾ پس به نزد فرعون بیایید و بگویید: همانا ما فرستاده پروردگار عالمیان هستیم. ﴿۱۷﴾ اینکه بنی اسرائیل را با ما بفرست. ﴿۱۸﴾ (فرعون) گفت: (ای موسی!) آیا ما تو را در طفولیت میان خود پرورش ندادیم؟ و سالها از عمرت را در بین ما به سر نبردی؟ ﴿۱۹﴾ و آن کاری که (با قبطی) انجام دادی از تو سر زد و تو از ناسپاسان هستی.

قَالَ فَعَلَيْهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿١٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
 فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
 تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتُ بَنِيَ إِسْرَءِيلَ ﴿١٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ
 ﴿١٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ
 ﴿١٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمْ
 الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ
 ﴿١٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
 ﴿١٨﴾ قَالَ لَئِنْ أَخَذْتُ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ
 ﴿١٩﴾ قَالَ أُولَوْجِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ ﴿٢٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢١﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾
 وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ
 إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
 بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأِنْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ
 حَاشِرِينَ ﴿٢٦﴾ يَا تَوَكَّلْ بِكُلِّ سَحَارٍ عَلِيمٍ ﴿٢٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
 لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٢٩﴾

﴿۲۰﴾ (موسی) گفت: آن را وقتی مرتکب شدم که (به علم و دانایی نبوت) از بیخبران بودم. ﴿۲۱﴾ پس وقتی از شما ترسیدم، از شما گریختم، پس پروردگارم به من علم و فهم بخشید و مرا از پیغمبران گردانید. ﴿۲۲﴾ و آیا این نعمتی است که (آن را) بر من منت می‌نهی؟ در حالیکه بنی‌اسرائیل را به برده گی گرفته ای. ﴿۲۳﴾ فرعون گفت: و پروردگار عالمیان چیست؟ ﴿۲۴﴾ (موسی) گفت: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان هر دو است، اگر یقین کنندگانید. ﴿۲۵﴾ (فرعون) به اطرافیان خود گفت: آیا نمی‌شنوید؟ (که موسی چه می‌گوید؟) ﴿۲۶﴾ (موسی) گفت: پروردگار شما و پروردگار نیاکان پیشین شماست. ﴿۲۷﴾ (فرعون) گفت: به یقین پیغمبرتان که به‌سوی شما فرستاده شده، دیوانه است. ﴿۲۸﴾ (موسی) گفت: پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آندوست، اگر عقلمند هستید. ﴿۲۹﴾ (فرعون) گفت: اگر غیر از من معبودی اختیار کنی، حتما تو را از جمله زندانیان می‌گردانم. ﴿۳۰﴾ (موسی) گفت: آیا اگر چیز آشکار هم برایت بیاورم؟ ﴿۳۱﴾ (فرعون) گفت: اگر (در ادعایت) از راستگویان هستی، پس آن (چیز آشکار) را بیاور. ﴿۳۲﴾ پس موسی عصایش را انداخت و ناگهان اژدهای نمایان شد. ﴿۳۳﴾ و دست خود را از گریبانش بیرون آورد، پس ناگهان آن برای بینندگان سفید و درخشان معلوم شد. ﴿۳۴﴾ (فرعون) به اشراف و بزرگان دور و پیش خود گفت: یقیناً این مرد جادوگر بسیار داناست. ﴿۳۵﴾ می‌خواهد با جادوی خود شما را از دیارتان بیرون کند، اکنون شما چه رأی می‌دهید؟ ﴿۳۶﴾ (اشراف قوم) گفتند: او و برادرش را متوقف ساز و افراد را به تمام شهرها بفرست تا جادوگران را جمع کنند. ﴿۳۷﴾ تا هر جادوگر ماهر و دانا را نزد تو بیاورند. ﴿۳۸﴾ پس جادوگران در وعده گاه روزی معین جمع کرده شدند. ﴿۳۹﴾ و به مردم گفته شد: آیا شما هم جمع می‌شوید؟

لَعَلَّنَا نَتَّبِعَ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَمَّا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
 وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمُ مُوسَى الْقَوْمَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ
 ﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهِمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
 الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
 ﴿٤٥﴾ فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِيدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَمَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾
 رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ أَمِنْتُمْ لَهُ وَقَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ إِنَّهُ
 لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السَّحَرَ فَلَسَوْفَ تَعْمُونَ لَا قُطْعَانَ أَيْدِيكُمْ
 وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَا أَصْلَابَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا
 إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَنْظِعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَتَنَا أَنْ كُنَّا
 أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ * وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِلَيْكُمْ
 مُتَّبِعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
 لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَايِطُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ
 ﴿٥٦﴾ فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّنْ جَنَّتِ وَعُيُونِ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزِ وَمَقَامِ كَرِيمِ ﴿٥٨﴾
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾ فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

﴿۴۰﴾ تا اگر جادوگران غالب شوند، از آنان پیروی کنیم. ﴿۴۱﴾ پس وقتی که جادوگران آمدند، به فرعون گفتند: اگر ما غالب شویم آیا برای ما پاداشی خواهد بود؟ ﴿۴۲﴾ (فرعون) گفت: بلی! (پاداش چه بلکه) شما در آن صورت از جمله (درباریان و) نزدیکان من خواهید بود. ﴿۴۳﴾ موسی به آنان گفت: آنچه را که می‌خواهید ببیندازید، ببیندازید. ﴿۴۴﴾ پس آنان ریسمانها و عصاهای خود را انداختند و گفتند: به عزت فرعون قسم! ما حتماً غالب و پیروزیم. ﴿۴۵﴾ پس موسی عصایش را انداخت، ناگهان (ازدهایی شد که) ساخته‌های دروغین آنان را بلعید. ﴿۴۶﴾ پس جادوگران سجده‌کنان بر زمین افتادند. ﴿۴۷﴾ گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم. ﴿۴۸﴾ پروردگار موسی و هارون. ﴿۴۹﴾ (فرعون) گفت: آیا پیش از اینکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ البته او بزرگترتان است که به شما جادو آموخته است. پس به زودی خواهید دانست، حتماً دستها و پاهاى شما را برخلاف جهت همدیگر خواهم برید و همه شما را به دار خواهم کشید. ﴿۵۰﴾ گفتند: باکی نیست، چون که ما به‌سوی پروردگار خود باز می‌گردیم. ﴿۵۱﴾ البته ما امیدواریم که پروردگار ما گناهان ما را به خاطر اینکه نخستین ایمان آورندگان بوده ایم، بیامرزد. ﴿۵۲﴾ و به موسی وحی کردیم که بندگانم را در شب ببر، شما حتماً تعقیب می‌شوید. ﴿۵۳﴾ پس فرعون جمع‌کنندگان (مردم) را به شهرها فرستاد. ﴿۵۴﴾ البته اینها گروه اندک و ناچیز هستند. ﴿۵۵﴾ و به یقین که آنها ما را به خشم آورده‌اند. ﴿۵۶﴾ و در حالیکه ما گروه بیدار و آماده هستیم. ﴿۵۷﴾ پس ما آنان را از میان باغها و چشمه‌ها بیرون کردیم. ﴿۵۸﴾ و (ایشان را) از گنجها و منزلگاه‌های پرناز و نعمت بیرون کردیم. ﴿۵۹﴾ این چنین (آنها را به عذاب خود گرفتار کردیم) و آنها را به بنی‌اسرائیل به میراث دادیم. ﴿۶۰﴾ پس (فرعونیان) هنگام طلوع آفتاب آنان را تعقیب کردند. پس فرعون و لشکر او موسی و بنی اسرائیل را در وقت طلوع آفتاب تعقیب کردند.

فَلَمَّا تَرَى الْجُمَعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾
قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ
أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فَرَقٍ كَالطُّورِ الْعَظِيمِ
﴿٦٣﴾ وَأَزْلَفْنَا ثَمَ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ وَأَجْمَعِينَ
﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾
وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ
﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظُلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ
يَسْمَعُونَكُمْ إِذَا تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا
بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ
تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي
إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ
يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي
يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي
يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

﴿۶۱﴾ پس چون هر دو گروه یکدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: یقیناً ما گرفتار می‌شویم. ﴿۶۲﴾ (موسی) گفت: چنین نیست، زیرا پروردگارم با من است، به زودی مرا راهنمایی خواهد کرد. ﴿۶۳﴾ پس به موسی وحی کردیم که با عصایت به بحر بزن، پس (بحر) شکافت و هر بخشی مانند کوه بزرگ گردید. ﴿۶۴﴾ و دیگران را (نیز) در آنجا نزدیک کردیم. ﴿۶۵﴾ و موسی و همه همراهانش را نجات دادیم. ﴿۶۶﴾ باز دیگران را غرق کردیم. ﴿۶۷﴾ بی‌گمان در این (رویداد) نشانه‌ای است، و بیشترشان مؤمن نبودند. ﴿۶۸﴾ و یقیناً پروردگارت توانا و مهربان است. ﴿۶۹﴾ و خبر ابراهیم را برای شان بخوان. ﴿۷۰﴾ وقتی که به پدر و قوم خود گفت: شما چه می‌پرستید؟ ﴿۷۱﴾ گفتند: بت‌ها را می‌پرستیم، و همیشه بر عبادتشان معتکف می‌باشیم. ﴿۷۲﴾ ابراهیم گفت: آیا وقتی که آنها را می‌خوانید سخن شما را می‌شنوند؟ ﴿۷۳﴾ یا به شما فائده یا ضرری می‌رسانند؟ ﴿۷۴﴾ گفتند: نه، بلکه پدران خود را دیدیم که چنین می‌کردند. ﴿۷۵﴾ ابراهیم گفت: آیا آنچه را که شما می‌پرستید، دیده‌اید (تأمل کرده‌اید). ﴿۷۶﴾ و (آنچه را) پدران پیشین تان می‌پرستیدند؟ ﴿۷۷﴾ پس بدانید که همه آنها دشمن من اند، غیر از پروردگار جهانیان. ﴿۷۸﴾ آن ذاتی که مرا آفریده است، پس او مرا هدایت می‌کند. ﴿۷۹﴾ آن ذاتی که مرا (غذا) می‌خوراند و (آشامیدنی) می‌نوشاند. ﴿۸۰﴾ و چون بیمار شوم، پس وی مرا شفا می‌دهد. ﴿۸۱﴾ و آن ذاتی که مرا می‌میراند، باز زنده ام می‌گرداند. ﴿۸۲﴾ و آن ذاتی که امیدوارم در روز جزا خطایم را بیامرزد. ﴿۸۳﴾ ای پروردگارم! به من حکم (علم و نبوت) ببخش و مرا با صالحان ملحق بگردان.

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاعْفُ عَنِّي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ
﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ آيَنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ
أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُفُّوا فَيْهَاهُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ
أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَنَافِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّتْنَا إِلَّا
الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صِدِّيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ
أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ
قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا ﴿١١٠﴾ * قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَابْعَاكَ الْأَرْدَلُونَ ﴿١١١﴾

﴿۸۴﴾ و برای من در میان آیندگان نام نیک بگذار. ﴿۸۵﴾ و مرا از جمله وارثان جنت پرناز و نعمت بگردان. ﴿۸۶﴾ و پدرم را بیامرز، زیرا او از گمراهان بود. ﴿۸۷﴾ و مرا رسوا مکن روزی که (مردم) برانگیخته می‌شوند. ﴿۸۸﴾ روزی که مال و اولاد (هیچ) سودی نمی‌رسانند. ﴿۸۹﴾ مگر کسی (نجات می‌یابد و سود می‌بیند) که با دل پاک (از شرک و نفاق) نزد الله بیاید. ﴿۹۰﴾ و (در آن روز) جنت برای پرهیزگاران نزدیک آورده شود. ﴿۹۱﴾ و دوزخ برای گمراهان آشکار گردانیده شود. ﴿۹۲﴾ و به آنها گفته می‌شود: کجا هستند معبودانی که (آنها را) عبادت می‌کردید؟ ﴿۹۳﴾ (معبودهایی) غیر از الله، آیا شما را مدد می‌کنند یا خودشان مدد می‌شوند؟ ﴿۹۴﴾ پس، آنان و گمراهان یکی بعد از دیگری در آن (دوزخ) انداخته می‌شوند. ﴿۹۵﴾ و (نیز) لشکریان ابلیس همه (در دوزخ) انداخته می‌شوند. ﴿۹۶﴾ آنان در آنجا (با معبودان خود) به نزاع می‌پردازند و می‌گویند: ﴿۹۷﴾ قسم به الله ما در گمراهی آشکار بودیم. ﴿۹۸﴾ آن وقت که شما را با پروردگار جهانیان برابر می‌ساختیم. ﴿۹۹﴾ و ما را گمراه ساخت مگر مجرمان. ﴿۱۰۰﴾ (اکنون) ما هیچ شفاعت کننده ای نداریم. ﴿۱۰۱﴾ و هیچ دوست صمیمی و دلسوزی (نداریم). ﴿۱۰۲﴾ پس ای کاش برای ما یکبار برگشت (به دنیا) بود تا از جمله مؤمنان می‌شدیم. ﴿۱۰۳﴾ البته در این (داستان ابراهیم) نشانه ای است، و بیشترشان مؤمن نبودند. ﴿۱۰۴﴾ و البته پروردگارت غالب (و) مهربان است. ﴿۱۰۵﴾ قوم نوح پیغمبران را تکذیب کردند. ﴿۱۰۶﴾ چون برادرشان نوح به آنان گفت: آیا از الله نمی‌ترسید؟ ﴿۱۰۷﴾ یقیناً من برایتان پیغمبر امین هستم. ﴿۱۰۸﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۰۹﴾ من بر این (دعوت) هیچ مزدی از شما نمی‌خواهم، مزد من نیست مگر بر عهده پروردگار جهانیان. ﴿۱۱۰﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۱۱﴾ گفتند: آیا به تو ایمان بیاوریم حال آنکه فرومایگان از تو پیروی کرده‌اند؟

قَالَ وَمَا عَلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنَّ حِسَابَهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي
 لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنَّ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
 ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ
 رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيْنِي وَمَنْ
 مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَكَ الْمَشْحُونِ
 ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ
 عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ
 رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
 ءَايَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
 وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾
 وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمِ وَبَيْنَ
 وَجْهَتَيْ وَعُيُونِ ﴿١٣٣﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
 ﴿١٣٤﴾ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٥﴾

﴿۱۱۲﴾ نوح گفت: من از آنچه آنها می کنند چه می دانم؟ ﴿۱۱۳﴾ حساب ایشان جز بر عهده پروردگارم نیست اگر بدانید. ﴿۱۱۴﴾ و من طرد کننده مؤمنان از خود نیستم. ﴿۱۱۵﴾ من جز بیم دهنده آشکار نیستم. ﴿۱۱۶﴾ گفتند: ای نوح! اگر (از دعوت) دست برنداری، البته از جمله سنگسار شدگان خواهی بود. ﴿۱۱۷﴾ گفت: ای پروردگارم! همانا قومم مرا تکذیب کردند. ﴿۱۱۸﴾ پس میان من و آنها به حکمی فیصله کن و من و هر کس از مؤمنان را که با من است، نجات ده. ﴿۱۱۹﴾ پس او و آنانی را که با وی بودند در کشتی پر و گرانبار نجات دادیم. ﴿۱۲۰﴾ باز باقی ماندگان را غرق کردیم. ﴿۱۲۱﴾ البته در این (داستان) نشانه ای است، و اکثر شان مؤمن نبودند. ﴿۱۲۲﴾ واقعا پروردگارت غالبِ مهربان است. ﴿۱۲۳﴾ (قوم) عاد پیغمبران را تکذیب کردند. ﴿۱۲۴﴾ وقتی که برادرشان هود به ایشان گفت: آیا از الله نمی ترسید. ﴿۱۲۵﴾ البته من برای شما پیغمبر امین هستم. ﴿۱۲۶﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۲۷﴾ و در مقابل دعوت خود مزدی از شما نمی طلبم و مزد من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. ﴿۱۲۸﴾ آیا بر هر بلندی بنایی می سازید که (در آن) به عبث و بیهوده کاری مشغول شوید؟ ﴿۱۲۹﴾ و قصرها و قلعه های محکم می سازید، به امید آنکه همیشه بمانید؟ ﴿۱۳۰﴾ و چون (کسی را) مؤاخذه کنید، ظالمانه مؤاخذه می کنید. ﴿۱۳۱﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۳۲﴾ و از آن ذاتی بترسید که شما را به آنچه خود می دانید، مدد کرده است. ﴿۱۳۳﴾ شما را با دادن چهارپایان و فرزندان مدد کرده است. ﴿۱۳۴﴾ و (نیز به دادن) باغها و چشمه ها (شما را مدد کرد). ﴿۱۳۵﴾ البته من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم. ﴿۱۳۶﴾ گفتند: بر ما برابر است، خواه به ما پند دهی یا از پند دهندگان نباشی.

إِنَّ هَذَا إِلَّا لَاحِقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
 فَأَهْلَكَ هُمُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ
 قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿١٤٤﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجِرِيَ
 إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَلُنَّاءِ إِمِينٍ ﴿١٤٦﴾
 فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾
 وَتَنَحُّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ
 ﴿١٥٠﴾ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
 وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَا أَنْتَ
 إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ
 هَذِهِ نَاقَةٌ ۖ لَهَا شَرِبٌ وَلَكُمْ شَرِبٌ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمْسُوهَا
 بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا
 نَادِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ
 أَكْثَرَهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

﴿۱۳۷﴾ این (تکذیب و طغیانگری) جز شیوه پیشینیان نیست. ﴿۱۳۸﴾ و ما عذاب داده نمی شویم. ﴿۱۳۹﴾ پس (قوم عاد)، هود را تکذیب کردند، در نتیجه آنها را هلاک کردیم. بدون شک در این نشانه است، و اکثر شان مؤمن نبودند. ﴿۱۴۰﴾ و البته پروردگارت همان غالبِ مهربان است. ﴿۱۴۱﴾ (قوم) ثمود نیز پیغمبران را تکذیب کردند. ﴿۱۴۲﴾ وقتی که برادرشان صالح به آنها گفت: آیا (از الله) نمی ترسید؟ ﴿۱۴۳﴾ البته من برای شما پیغمبر امین هستم. ﴿۱۴۴﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۴۵﴾ و بر تبلیغ این رسالت از شما مزد و پاداشی نمی خواهم، مزد و پاداش من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. ﴿۱۴۶﴾ آیا در آنچه (از نعمت ها که) اینجاست ایمن (از عذاب و مرگ) گذاشته می شوید؟ ﴿۱۴۷﴾ در (میان) باغها و (در کنار) چشمه سارها؟ ﴿۱۴۸﴾ و کشتزارها و نخلستانهایی که میوه و شگوفه آن تر و تازه است؟ ﴿۱۴۹﴾ و بامهارت از کوه ها خانه هایی برای خود می تراشید. ﴿۱۵۰﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۵۱﴾ و از فرمان اسراف کاران اطاعت مکنید. ﴿۱۵۲﴾ آنان که در زمین فساد می کنند و اصلاح نمی کنند. ﴿۱۵۳﴾ گفتند: جز این نیست که تو از جمله جادوشده گانی. ﴿۱۵۴﴾ تو انسانی مگر مانند ما نیستی، پس اگر از راستگویانی معجزه ای بیاور. ﴿۱۵۵﴾ صالح گفت: این ماده شتر است که یک نوبت آب خوردن برای اوست و روزی معین نوبت آب شماست. ﴿۱۵۶﴾ و به آن آسیب نرسانید، (که در آن صورت) عذاب روز بزرگ شما را فرا خواهد گرفت. ﴿۱۵۷﴾ پس آن شتر را کشتند، باز پشیمان شدند. ﴿۱۵۸﴾ پس عذاب آنان را فرا گرفت. البته در این نشانه است، ولی بیشترشان ایمان آورنده نبودند. ﴿۱۵۹﴾ و البته پروردگارت غالبِ مهربان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ
 ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ وَمَا
 أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٣﴾
 أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
 مِنْ أَرْوَاحِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٥﴾ قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ
 لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٦﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٧﴾
 رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٨﴾ فَجَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٦٩﴾
 إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧٠﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿١٧١﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
 مَطَرًا فَسَاءً مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٢﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٤﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ
 لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٦﴾ إِنِّي لَكُمْ
 رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٧٨﴾ * أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا
 تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٧٩﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيرِ ﴿١٨٠﴾
 وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨١﴾

﴿۱۶۰﴾ قوم لوط پیغمبران را تکذیب کردند. ﴿۱۶۱﴾ وقتی برادرشان لوط به آنها گفت: آیا از الله نمی ترسید؟ ﴿۱۶۲﴾ البته من برای شما پیغمبر امین هستم. ﴿۱۶۳﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۶۴﴾ و بر تبلیغ این رسالت از شما مزد و پاداشی نمی خواهم، مزد و پاداش من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. ﴿۱۶۵﴾ آیا از (فطرت پاک) مردم جهان (مخالفت می کنید و زنان را گذاشته) به سراغ مردان می روید. ﴿۱۶۶﴾ و همسران را که پروردگارتان برای شما آفریده است، می گزاید؟ بلکه شما مردم تجاوزکارید. ﴿۱۶۷﴾ گفتند: ای لوط! اگر (از عیجویی ما) دست برداری، حتما از بیرون رانده شدگان خواهی بود. ﴿۱۶۸﴾ (لوط) گفت: من از دشمنان (این) کارتان هستم. ﴿۱۶۹﴾ ای پروردگارم! مرا و خانواده ام را از شر آنچه می کنند نجات ده. ﴿۱۷۰﴾ پس او و خانواده اش را همه نجات دادیم. ﴿۱۷۱﴾ به جز پیرزنی که در جمله باقی ماندگان (در عذاب) بود. ﴿۱۷۲﴾ باز دیگران را هلاک کردیم. ﴿۱۷۳﴾ و بر آنان باران سخت بارانیدیم، پس چه بد بود باران بیم داده شدگان. ﴿۱۷۴﴾ حقا که در این (عقوبت) نشانه ایست، و بیشترشان ایمان آورنده نبودند. ﴿۱۷۵﴾ و البته پروردگارت همان غالب مهربان است. ﴿۱۷۶﴾ اصحاب ایکه (جنگل) پیغمبران را تکذیب کردند. ﴿۱۷۷﴾ وقتی که شعیب به آنان گفت: آیا (از الله) نمی ترسید؟ ﴿۱۷۸﴾ البته من برای شما پیغمبر امین هستم. ﴿۱۷۹﴾ پس از الله بترسید و از من اطاعت کنید. ﴿۱۸۰﴾ و بر تبلیغ این رسالت از شما مزد و پاداشی نمی خواهم، مزد و پاداش من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. ﴿۱۸۱﴾ (شعیب گفت:) پیمان را به تمام و کمال دهید و از کم کنندگان مباشید. ﴿۱۸۲﴾ و با ترازوی برابر و درست وزن کنید. ﴿۱۸۳﴾ و به مردم اشیای شان را کم ندهید و در زمین فسادکار نگردید.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِيلَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ
الْمُسْحَرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لِمَنْ
الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ
الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ
عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ
أَنْ يَعْلَمَهُ وَعَلَّمُوا ابْنَ إِسْرَءِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ
﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا
هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ
إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

﴿۱۸۴﴾ و برسید از ذاتی که شما و امت‌های گذشته را آفریده است. ﴿۱۸۵﴾ گفتند: تو حتماً از جمله جادوشدگانی. ﴿۱۸۶﴾ و تو جز بشری مانند ما نیستی، و یقیناً تو را از دروغگویان می‌پنداریم. ﴿۱۸۷﴾ اگر از راستگویانی، پس قطعه‌ای از آسمان را بر ما بینداز. ﴿۱۸۸﴾ (شعیب) گفت: پروردگارم به آنچه می‌کنید داناتر است. ﴿۱۸۹﴾ پس او را تکذیب کردند و عذاب روز ابر (آتشبار) آنان را فرو گرفت، البته آن عذاب روزی سخت و بزرگ بود. ﴿۱۹۰﴾ البته در این (هلاک ساختن) نشانه است. و بیشترشان ایمان آورده نبودند. ﴿۱۹۱﴾ و یقیناً پروردگار تو غالب (و) مهربان است. ﴿۱۹۲﴾ و البته این (قرآن) فرو فرستاده پروردگار جهانیان است. ﴿۱۹۳﴾ که جبرئیل آن را فرود آورده است. ﴿۱۹۴﴾ (فرود آورده) بر دل تو تا از بیم دهندگان باشی. ﴿۱۹۵﴾ (آن قرآن) به زبان عربی واضح و روشن. ﴿۱۹۶﴾ و البته (وصف) آن در صحیفه‌های پیشینیان آمده است. ﴿۱۹۷﴾ آیا برایشان نشانه (حقانیت قرآن) نیست که علمای بنی‌اسرائیل آن را می‌دانستند؟ ﴿۱۹۸﴾ و اگر آن را بر بعضی از عجمیان نازل می‌کردیم. ﴿۱۹۹﴾ باز آن را برایشان می‌خواند، به آن ایمان نمی‌آوردند. ﴿۲۰۰﴾ ما این چنین آن را در دل‌های مجرمان راه دادیم. ﴿۲۰۱﴾ که به آن ایمان نمی‌آورند، تا آن که عذاب دردناک را ببینند. ﴿۲۰۲﴾ پس عذاب به طور ناگهانی بر سر آنان می‌آید، در حالیکه بی‌خبرند. ﴿۲۰۳﴾ پس می‌گویند: آیا به ما مهلت داده می‌شود؟ ﴿۲۰۴﴾ پس آیا عذاب ما را به شتاب می‌طلبند؟ ﴿۲۰۵﴾ مگر نمی‌دانی که اگر سال‌ها آنها را (مهلت دهیم و از نعمتها) برخوردار سازیم. ﴿۲۰۶﴾ باز آنچه که به آن وعده داده می‌شوند، به ایشان برسد.

مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمْتَعُونَ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَهْلَكَنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا
 لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٨﴾ ذِكْرَى وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ
 الشَّيَاطِينُ ﴿٣٠﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٣١﴾ إِنَّهُمْ عَنِ
 السَّمْعِ لَمَعَزُولُونَ ﴿٣٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ
 مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٣٣﴾ وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٣٤﴾ وَأَخْفِضْ
 جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّي
 بِرَبِّئِي مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٣٧﴾ الَّذِي
 يَرِيكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٣٨﴾ وَتَقْلُبُكَ فِي السَّجْدِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ﴿٤٠﴾ هَلْ أَنْبَيْكُمْ عَلَى مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٤١﴾ تَنْزَلُ عَلَى
 كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ ﴿٤٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتَرُهمْ كَذِبُونَ ﴿٤٣﴾
 وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ
 يَهِيمُونَ ﴿٤٥﴾ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ
 بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٤٧﴾

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ

﴿۲۰۷﴾ آن برخورداریشان چیزی را از آنان دفع نمی‌کند؟ ﴿۲۰۸﴾ و (اهل) هیچ قریه را نابود نکردیم مگر اینکه بیم دهندگانی داشتند. ﴿۲۰۹﴾ برای پند دادن و ما ظلم‌کننده نبودیم. ﴿۲۱۰﴾ این قرآن را شیاطین فرود نیاورده‌اند. ﴿۲۱۱﴾ و سزاوارشان نیست، و نمی‌توانند (آن را نازل کنند). ﴿۲۱۲﴾ چون آن‌ها از شنیدن (قرآن و سخن فرشتگان) دور و محروم اند. ﴿۲۱۳﴾ پس با الله معبود دیگری را به دعا مخوان که از عذاب شدگان خواهی بود. ﴿۲۱۴﴾ و خویشاوندان نزدیک را (از عذاب) بترسان. ﴿۲۱۵﴾ و بال مهربانی و شفقت خود را برای مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند، بگستران. ﴿۲۱۶﴾ پس اگر از تو نافرمانی کردند، بگو: البته من از آنچه می‌کنید بیزارم. ﴿۲۱۷﴾ و بر توانای مهربان توکل کن. ﴿۲۱۸﴾ آن ذاتی که چون (برای نماز شب) می‌ایستی، تو را می‌بیند. ﴿۲۱۹﴾ و (همچنین می‌بیند) حرکت (قیام و رکوع و نشست و برخاست) تو را در میان سجده کنندگان. ﴿۲۲۰﴾ یقیناً او شنوای داناست. ﴿۲۲۱﴾ آیا شما را خبر دهم که شیاطین بر چه کسی نازل می‌شوند؟ ﴿۲۲۲﴾ بر هر دروغگوی گناهکار نازل می‌شوند. ﴿۲۲۳﴾ گوش می‌دهند (به سخن فرشتگان) و بیشترشان دروغگو اند. ﴿۲۲۴﴾ و شاعران را گمراهان پیروی می‌کنند. ﴿۲۲۵﴾ آیا ندیدی که آنان در هر وادی حیران و سرگردانند؟ ﴿۲۲۶﴾ و آنها کسانی اند که چیزهایی می‌گویند که خود انجام نمی‌دهند. ﴿۲۲۷﴾ مگر آنان که ایمان آورده اند و کارهای نیک انجام داده اند و الله را بسیار یاد کرده اند و پس از آنکه مورد ظلم قرار گرفته اند، انتقام گرفته اند. و زود است که ظالمان بدانند که به کدام بازگشتگاه بازمی‌گردند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تِلْكَ ءَايَتُ الْقُرْءَانِ وَكِتَابِ مُبِينٍ ① هُدًى وَبُشْرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ ② الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ③ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ رَبَّنَا لَهُمْ
أَعْمَالُهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ④ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ
وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ ⑤ وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْءَانَ مِنْ
لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ⑥ إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِيهِ ءِإِنِّي ءَانَسْتُ نَارًا سَاءَتِ كُرْمِ
مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ ءَاتِيكُمْ بِشَهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ⑦ فَلَمَّا جَاءَهَا
نُورِي أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ⑧ يَمْوَسَّى إِنَّهُ ءَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑨ وَأَلْقِ عَصَاكَ
فَلَمَّارَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدَبِّرًا وَلَمْ يَعْقِبْ يَمْوَسَّى لَا تَخَفْ
إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ ⑩ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ
سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑪ وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ
غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ ءَايَتِ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ءِإِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ
⑫ فَلَمَّا جَاءَهُمْ ءَايَتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ⑬

سورة نمل

در مکه نازل شده و نود و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ طس. (معنای این حروف به الله معلوم است)، این آیه‌های قرآن و کتاب روشنگر است. ﴿۲﴾ هدایت و مژده ای برای مؤمنان است. ﴿۳﴾ آنان که نماز را برپا می‌کنند و زکات را می‌دهند و ایشان به آخرت یقین دارند. ﴿۴﴾ البته کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، کارهایشان را در نظر شان آراسته ایم، پس آنان (در گمراهی خود) متردد و حیران اند. ﴿۵﴾ آنان کسانی اند که برای شان عذاب بد است، و ایشان در آخرت زیانکارترین (مردم) می‌باشند. ﴿۶﴾ و یقیناً تو قرآن را از سوی پروردگار حکیم و دانا دریافت می‌کنی. ﴿۷﴾ به یاد آور وقتی که موسی به اهلش گفت: من آتشی دیدم، (به زودی) برای شما خبری یا شعله ای از آن می‌آورم تا خود را گرم کنید. ﴿۸﴾ پس چون موسی به نزدیک آن آمد، صدا کرده شد: بایرکت و خجسته گردید آن که در آتش است، و (نیز) آن که اطراف آن است، و الله پاک و منزّه است، پروردگار جهانیان. ﴿۹﴾ (گفتیم) ای موسی! بدان که من الله، ذات توانای حکیم هستم. ﴿۱۰﴾ و عصای خود را بینداز و چون آن را دید که گویی ماری است که حرکت می‌کند، به عقب بازگشت و پشت خود را نظر نکرد. (فرمودیم) ای موسی! نترس، چونکه پیغمبران در پیشگاه من نمی‌ترسند. ﴿۱۱﴾ مگر کسی که ستم کرده باشد، باز بدی را به نیکی تبدیل کند، پس (بداند که) یقیناً من آمرزنده مهربانم. ﴿۱۲﴾ و دست خود را در گریبان داخل کن تا سفید درخشان بی‌عیب بیرون آید. (این) از جمله ثبّه نشانه (است که به تو خواهیم داد) به‌سوی فرعون و قوم او (برو)، زیرا آنان قوم فاسقند. ﴿۱۳﴾ پس چون معجزه های ما به وضوح و روشنی (که سبب بصیرت و دانایی بود) به آنان رسید، گفتند: این جادوی آشکار است.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَ آلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادٍ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ هَذَا أَمْ كَانَ
مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ وَعَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَا أَذْبَحَنَّهُ وَ
أَوْ لِيَأْتِنِي إِسْلَاطٌ مِّنْ رَبِّي ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تَحْطُ بِهِ ۗ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بَنِيَّاقِينَ ﴿٢٢﴾

﴿۱۴﴾ و معجزات را در حالیکه دل‌هایشان به آن بارور داشت، از روی ظلم و تکبر انکار کردند. پس بنگر که عاقبت فسادکاران چطور شد؟ ﴿۱۵﴾ و البته به داود و سلیمان (نیز) علم و دانش عطا کردیم و آن دو گفتند: ستایش الله راست که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمنش برتری داد. ﴿۱۶﴾ و سلیمان (در علم و نبوت) وارث داود گردید، و گفت: ای مردم! به ما زبان پرندگان آموخته شده است، و از همه چیزها به ما داده شده است. یقیناً این فضیلت آشکار است. ﴿۱۷﴾ و برای سلیمان لشکریانش از جن و انس و پرندگان جمع کرده شدند، پس (در صف‌های منظم) توقف داده شدند. ﴿۱۸﴾ تا آنکه به وادی مورچگان رسیدند، مورچه ای گفت: ای مورچگان! به لانه‌های خود درآید تا سلیمان و لشکریانش نادیده و نادانسته شما را پایمال نکنند. ﴿۱۹﴾ سلیمان از سخن آن مورچه تبسم کرد و گفت: ای پروردگارم! به من توفیق ده تا شکر نعمتی را که به من و پدرم عطا کرده ای بجا آورم، و (به من توفیق ده) تا کار نیک انجام دهم که آن را بپسندی، و مرا به رحمت خود در جمله بندگان صالحت درآور. ﴿۲۰﴾ و (سلیمان) جوایای حال پرندگان شد و گفت: چرا هدهد را نمی‌بینم، یا اینکه از غایبان است؟ ﴿۲۱﴾ حتماً او را به عذاب سخت سزا خواهم داد، یا سر او را می‌برم، یا (باید) دلیل آشکار برای من بیاورد (که چرا غایب بود). ﴿۲۲﴾ دیری نگذشت (که هدهد برگشت) و گفت: من از چیزی آگاهی یافتم که تو از آن آگاه نیستی و از (مردم) سبأ برایت خبری یقینی آورده‌ام.

إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا
عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ * قَالَ سَنَنْظُرُ
أَصْدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا
فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَأْتِيَنَّهَا
الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَتْ يَأْتِيَنَّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى
تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أَوْلَىٰ قُوَّةً وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ
إِلَيْكَ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً
أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾
وَإِنِّي مَرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

﴿۲۳﴾ من زنی را یافتم که بر آنان فرمانروایی می‌کند و از همه چیز داده شده است و تخت پس بزرگ دارد. ﴿۲۴﴾ او و قومش را چنین یافتم که به جای الله به آفتاب سجده می‌کنند، و شیطان کارهایشان را برایشان آراسته است، و آنان را از راه (حق) بازداشته است. لذا آنها راهیاب نمی‌شوند. ﴿۲۵﴾ (شیطان این کار را برای شان آراست) تا سجده نکنند برای پروردگاری که نهان را در آسمانها و زمین آشکار می‌کند و آنچه را پنهان می‌دارید و آنچه را آشکار می‌سازید می‌داند. ﴿۲۶﴾ الله آن ذاتی است که هیچ معبود برحق به جز او نیست و او پروردگار عرش بزرگ است. ﴿۲۷﴾ (سلیمان به هدهد) گفت: به زودی خواهیم دید که آیا راست گفته ای یا از دروغگویان بوده ای. ﴿۲۸﴾ (پس) این نامه مرا ببر و آن را به سوی آنان بینداز، باز از ایشان دور شو، و بنگر که چه (جواب) باز می‌دهند؟ ﴿۲۹﴾ (پس از رسیدن نامه، ملکه بلقیس) گفت: ای بزرگان! البته نامه ارجمندی به سوی من انداخته شده است. ﴿۳۰﴾ آن نامه از سوی سلیمان است و (سرآغاز) آن چنین است: بنام الله بخشنده مهربان. ﴿۳۱﴾ (مضمون نامه این است که ای اهل سبا!) بر من تکبر نورزید و تسلیم شده به نزد من آیید. ﴿۳۲﴾ (ملکه) گفت: ای سران قوم! در کارم به من نظر دهید، من هیچ کاری را بدون حضور و نظر شما انجام نداده ام. ﴿۳۳﴾ گفتند: ما دارای قوت و شوکت هستیم و ما صاحبان کارزار سختیم. ولی اختیار کار در دست توست. پس بنگر که چه فرمان می‌دهی. ﴿۳۴﴾ ملکه گفت: چون بادشاهان (فاتحان) در شهری داخل شوند (پس) آن را ویران و برباد می‌کنند، و عزیزترین مردمانش را خوارترین می‌گردانند، و اینگونه عمل می‌کنند. ﴿۳۵﴾ و من هدیه ای به سوی شان خواهم فرستاد تا ببینم فرستادگان با چه جواب بازمی‌گردند.

فَإِنَّمَا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ أَتَيْدُونَنِي بِمَالٍ فَمَاءَ اثْنَيْ عَشَرَ خَيْرٌ مِّمَّا
 ءَاتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ
 بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾
 قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ
 ﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ
 وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا
 ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
 قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا
 يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا
 عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا
 جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكَ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا
 وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
 قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
 وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ
 إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

﴿۳۶﴾ پس چون (فرستاده) به نزد سلیمان آمد، (سلیمان به او) گفت: آیا مرا به مال مدد می‌کنید؟ پس بدانید آنچه الله به من عطا کرده است، بهتر است از آنچه به شما داده است، بلکه این شما هستید که به هدیه خود شادمان و خورسند می‌شوید.

﴿۳۷﴾ (سلیمان به فرستاده گفت:) به سوی آنان بازگرد، ما حتماً با لشکری به سوی شان خواهیم آمد که آنان توان مقابله با آن را ندارند، و ایشان را از آنجا با حالت خوار و زبون بیرون خواهیم کرد. ﴿۳۸﴾ (سلیمان) گفت: ای بزرگان! کدام یک از شما تخت او را - پیش از آنکه از در تسلیم نزد من آیند - برایم می‌آورد؟ ﴿۳۹﴾ عفریتی (تومندی) از جن گفت: من آن را پیش از آنکه از مجلس برخیزی برایت می‌آورم، و من بر آن (کار) توانا و امین هستم. ﴿۴۰﴾ کسی که نزد او علم و دانشی از کتاب الهی بود، گفت: من آن را پیش از چشم بر هم زدن نزد تو می‌آورم. پس چون (سلیمان) تخت را پیش خود مستقر دید، گفت: این از فضل پروردگار من است، تا مرا بیازماید که آیا شکر می‌گرام یا ناشکری می‌کنم؟ و هرکس شکر گزارد تنها به سود خود شکر می‌ورزد، و هر کس کفران (نعمت) کند، پس بدون شک پروردگارم بی‌نیاز کریم است.

﴿۴۱﴾ (سلیمان) گفت: تخت او را در نظرش ناشناس و دگرگون سازید، تا ببینیم که آیا پی می‌برد یا از آنانی می‌شود که راهیاب نمی‌گردند؟ ﴿۴۲﴾ پس چون آمد، گفته شد: آیا تخت تو این چنین است؟ گفت: گویا این همان است. و پیش از این به ما علم داده شده بود و ما فرمانبردار و منقاد بودیم. ﴿۴۳﴾ و آنچه را که به غیر از الله پرستش می‌کرد، او را (از عبادت الله) بازداشته بود، چون او از جمله قوم کافر بود. ﴿۴۴﴾ به او (بلقیس) گفته شد: به قصر وارد شو، وقتی که آن را دید گمان کرد که حوض است، و دامن را از ساقهایش برکشید. (سلیمان) گفت: این قصری صاف و ساده از آبگینه‌هاست. گفت: پروردگارا! من به خود ظلم کردم و اکنون همراهی سلیمان تسلیم پروردگار جهانیان شدم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ
فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَتَّبِعُونَ آلَ تَمِيمٍ لِمَ تَتَّعِجُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَطِيعْنَا بَكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَاعْتَكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ
تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَا آلِهَ النَّبِيِّتَيْنِ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لَوْلِيَّهِ
مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا
مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَبِئْسَ مَا ظَلَمُوا إِنْ
فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْبِئْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْ طَإِذَ قَال لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفَلَحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿۴۵﴾ و یقیناً به‌سوی قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم، که الله را بپرستید. پس ناگهان آن‌ها به دو فریق متخاصم (کافر و مؤمن) تقسیم شدند. ﴿۴۶﴾ (صالح) گفت: ای قوم من! چرا بدی (عذاب) را پیش از نیکی (رحمت) به شتاب می‌طلبید؟ چرا از الله آمرزش نمی‌خواهید تا مورد رحمت قرار گیرید؟ ﴿۴۷﴾ گفتند: ما به تو و به کسانی که با تو هستند، فال بد گرفته‌ایم. گفت: فال بدتان نزد الله است، بلکه شما گروهی هستید که آزموده می‌شوید. ﴿۴۸﴾ و در آن شهر نه نفر بودند که در زمین فساد می‌کردند و هیچ اصلاح نمی‌کردند. ﴿۴۹﴾ گفتند: به یدیگر قسم بخورید (عهد ببندید) که بر صالح و خانواده اش در شب یورش می‌آوریم، باز به ولی او می‌گوییم: ما در وقت هلاکت خانواده اش حاضر نبودیم و البته ما راست‌گوییم. ﴿۵۰﴾ و حیلۀ بس‌بزرگ سنجیدند و ما هم (برای هلاکت آن‌ها و نجات صالح) تدبیر نمودیم، در حالیکه آن‌ها خبر نداشتند. ﴿۵۱﴾ پس بنگر سرانجام حیلۀ‌سازی آنان چگونه بود؛ ما آنان و قومشان را همگی نابود کردیم. ﴿۵۲﴾ پس این خانه‌های آنان است که به سبب ظلم شان به زمین افتیده است. بی‌گمان در این (ماجرا) برای مردمی که می‌دانند، دلیل و نشانه ای است. ﴿۵۳﴾ و کسانی را که ایمان آوردند و تقوا پیشه کردند، نجات دادیم. ﴿۵۴﴾ و لوط را (به یاد آور) وقتی که به قوم خود گفت: آیا عمل فاحشه را انجام می‌دهید در حالیکه (قباحت آنرا) می‌دانید؟ ﴿۵۵﴾ آیا شما برای شهوترانی، به جای زنان به سراغ مردان می‌آئید؟ بلکه شما قومی هستید که (عقوبت این جریمه را) نمی‌دانید.

* فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ آلَ
 لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ وَقَدَّرْنَا مِنْ الْغَايِبِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَّطَرًا فَسَاءً مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ
 ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ
 تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِذِي فَضْلٍ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦٠﴾
 أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ
 لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِذِي
 فَضْلٍ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا
 دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِذِي فَضْلٍ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي
 ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بِشُرَاطِينٍ يَدَى
 رَحْمَتِهِ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِذِي فَضْلٍ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦٣﴾

﴿۵۶﴾ پس جواب قومش جز آن نبود که گفتند: خانواده (و پیروان) لوط را از دیار خود بیرون کنید که آنان مردم پاکدامن (و بیزار از ناپاکی‌ها) هستند. ﴿۵۷﴾ پس او و خانواده‌اش را نجات دادیم، به جز همسرش که او را از جملهٔ باقیمانندگان (در عذاب) مقدر کردیم. ﴿۵۸﴾ و بر آنان باران سخت (از سنگ) بارانیدیم، پس چه بد است باران بیم داده شدگان. ﴿۵۹﴾ بگو: ستایش برای الله است. و سلام بر آن بندگان که (آنان را) برگزیده است. آیا الله بهتر است یا چیزهایی که (با الله) شریک می‌سازند؟ ﴿۶۰﴾ یا کیست که آسمانها و زمین را آفریده است و از آسمان آبی برایتان فرود آورده است، پس به وسیلهٔ آن باغهای زیبا رویانیدیم در حالی که شما نمی‌توانستید درختانش را بروبانید. آیا معبودی با الله هست؟ نه، بلکه در حقیقت آنها گروه کجرو هستند. ﴿۶۱﴾ یا کیست که زمین را قرارگاه گردانید و در میان آن نهرها قرار داد و برای آن کوههای پابرجا و استوار آفرید و میان دو دریا برزخ و پرده ای قرار داد؟ آیا معبودی با الله هست؟ نه، بلکه بیشترشان نمی‌دانند. ﴿۶۲﴾ یا کیست که دعای درمانده را - چون او را به دعا بخواند - اجابت می‌کند، و سختی را دور می‌کند، و شما را جانشین زمین می‌سازد. آیا معبودی با الله هست؟! شما بسیار کم پند می‌گیرید. ﴿۶۳﴾ یا کیست که شما را در تاریکی‌های بیابان و دریا هدایت می‌کند، و کیست که بادها را پیشاپیش رحمتش مژده‌دهنده می‌فرستد. آیا معبودی دیگر با الله هست؟ الله برتر است از آنچه شریک وی می‌سازند.

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ
 لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
 أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ أَدْرَكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي
 شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا
 كُنَّا تُرَابًا وَءِذَا بَابُآءُنَا أَبْنَاءُ الْمَخْرُجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا
 نَحْنُ وَءِذَا بَابُآءُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
 ﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَى
 أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
 لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ
 رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ
 فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ
 يَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

﴿۶۴﴾ یا کیست که آفریدن را آغاز می‌کند، باز آن را باز می‌گرداند؟ و چه کسی از آسمان و زمین به شما روزی می‌دهد؟ آیا معبودی با الله هست؟ بگو: دلیل و برهان خود را بیاورید، اگر راست می‌گویید. ﴿۶۵﴾ بگو: هر که در آسمانها و زمین است، جز الله غیب را نمی‌داند. و نمی‌دانند چه وقتی برانگیخته می‌شوند. ﴿۶۶﴾ بلکه علم ایشان درباره آخرت نارسا است (و در آخرت تکامل خواهد یافت)، بلکه آنان در (وقوع) آن در شک هستند، بلکه آنان در مورد آن کورند. ﴿۶۷﴾ و کافران گفتند: آیا چون ما و پدران ما خاک گردیم، آیا بیرون آورده می‌شویم؟ ﴿۶۸﴾ در واقع این را به ما و پیش از ما به پدران ما نیز وعده داده‌اند، این جز افسانه‌های گذشتگان نیست. ﴿۶۹﴾ بگو: در زمین بگردید، پس ببینید که سرانجام مجرمان چگونه شد؟ ﴿۷۰﴾ و بر (کفر) آنان غم و اندوه مخور. و از آنچه مکر می‌ورزند، دل تنگ مباش. ﴿۷۱﴾ و می‌گویند: این وعده کی خواهد بود، اگر راست‌گویید؟ ﴿۷۲﴾ بگو: شاید بعضی از آنچه را که به شتاب می‌طلبید، به شما نزدیک شده باشد. ﴿۷۳﴾ و البته پروردگارت بر مردم دارای فضل (فراوان) است، ولی بیشترشان شکر نمی‌گزارند. ﴿۷۴﴾ و یقیناً پروردگارت می‌داند آنچه را در دل‌هایشان پنهان می‌کنند و آنچه را که آشکار می‌سازند. ﴿۷۵﴾ و هیچ پوشیده‌ای در آسمان و زمین نیست مگر اینکه در کتاب روشن (درج شده) است. ﴿۷۶﴾ یقیناً این قرآن برای بنی‌اسرائیل بیشتر آنچه را که در آن اختلاف می‌کنند، بیان می‌کند.

وَأَنَّهُ وَلَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ
أَلْحَقِّ الْمِيمِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ
إِذَا وَلُوا مَدِيرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۚ إِنَّ
تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ ۖ وَإِذَا وَقَعَ
أَلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ
النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَخْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ
فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ
أَكْذَبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّا ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ أَلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾ أَلَمْ
يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ كُنُوفِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصَرًّا ۖ إِنَّا فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ
فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوِّهٍ
دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

﴿۷۷﴾ و البته آن (قرآن) برای کسانی که ایمان آورده اند، هدایت و رحمت است. ﴿۷۸﴾ به یقین پروردگارت به حکم خود در میان آنها فیصله خواهد کرد. و او غالب دانا است. ﴿۷۹﴾ پس بر الله توکل کن، زیرا تو بر حق آشکار هستی. ﴿۸۰﴾ البته تو نمی توانی به مردگان بشنوانی، و نمی توانی به کران آواز بشنوانی هنگامی که پشت کرده روی بگردانند. ﴿۸۱﴾ و تو نمی توانی نابینایان (حق) را از گمراهی شان (به سوی حق) هدایت کنی، تو تنها کسی را می توانی بشنوانی که به آیات ما ایمان می آورد، پس آنها منقاد و فرمانبردارند. ﴿۸۲﴾ و چون فرمان (عذاب) بر آنان تحقق یابد، جانوری را از زمین برای آنها بیرون می آوریم که با ایشان سخن می گوید، چرا که مردم به آیات ما یقین نداشتند. ﴿۸۳﴾ و آن روز (را به یاد آور) که از هر امت، گروهی از آنان را که آیات ما را تکذیب می کردند، محشور کنیم. پس آنان توقف داده می شوند تا با همکدبگر یکجا شوند. ﴿۸۴﴾ تا آنکه همگی آمدند (الله) می فرماید: آیا آیات مرا تکذیب کردید در حالیکه در مورد آن از نظر علم احاطه نداشتید؟ یا (در طول زندگی تان) چه می کردید؟ ﴿۸۵﴾ و به سبب ظلمی که کرده بودند، فرمان (عذاب الهی) بر آنان واقع شد، پس آنان (نمی توانند) سخن بگویند. ﴿۸۶﴾ آیا ندیدند که ما شب را آفریدیم تا در آن آرام گیرند، و روز را روشن ساختیم؟ البته در این کار برای قومی که ایمان می آورند، علامات (قدرت الهی) است. ﴿۸۷﴾ و یادآور شو روزی که در صور دمیده می شود، پس آنانی که در آسمانها و زمین اند هراسان شوند، به جز کسی که الله (امن شان را) بخواهد. و همگی عاجزانه به دربار او آیند. ﴿۸۸﴾ و کوهها را می بینی (و) آنها را ساکن می پنداری، حال آنکه مانند ابرها در حرکت اند. این آفرینش الله است که همه چیز را استوار ساخت. یقیناً او به آنچه می کنی باخبر است.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿٨٩﴾
 وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا
 مَا كُتِبَتْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ
 الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنَّ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ
 ﴿٩١﴾ وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ
 وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سورة القصص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَمَ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتْلُو عَلَيْكَ
 مِنْ نَّبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
 فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
 طَائِفَةً مِنْهُمْ يَذِخُّ أبنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا
 فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾

﴿۸۹﴾ (پس) هرکس که (به دربار الله) نیکی آورد، پاداش بهتر از آن خواهد داشت. و آنان از هراس آن روز ایمن‌اند. ﴿۹۰﴾ و هرکس (به دربار الله) بدی آورد، پس چهره های شان در آتش نگونسار می شود. (و به ایشان گفته می شود) آیا جز در مقابل آنچه می کردید سزا داده می شوید؟ ﴿۹۱﴾ جز این نیست که به من فرمان داده شده است که پروردگار این شهر (مکه) را بپرستم، پروردگاری که آن را حرام قرار داده است و همه چیز از اوست. و به من فرمان داده شده که از جمله تسلیم شدگان باشم. ﴿۹۲﴾ و (به من فرمان داده شده است) اینکه قرآن را بخوانم، پس هرکس راه یابد، جز این نیست که به نفع خود راه می یابد. و هرکس گمراه شود، بگو: من فقط از بیم دهندگان می باشم. ﴿۹۳﴾ و بگو: ستایش برای الله است، به زودی آیتش را به شما نشان خواهد داد، پس آنها را خواهید شناخت. و پروردگارت از آنچه می کنید غافل نیست.

سورة قصص

در مکه نازل شده و یکصد و هشتاد و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ طسم. (معنای این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ این است آیات کتاب (که خیر و برکت آن) روشن (است). ﴿۳﴾ بخشی از خبر موسی و فرعون را برای قومی که ایمان دارند، به حق بر تو می خوانیم. ﴿۴﴾ البته فرعون در زمین (مصر) تکبر ورزید، و مردمان آن جا را گروه گروه کرد، طایفه ای از ایشان را ضعیف و ناتوان می کرد. پسرانشان را می کشت، و زنانشان را زنده نگاه می داشت، بی گمان او از فسادکاران بود. ﴿۵﴾ و می خواهیم بر آنان که در زمین ضعیف و ناتوان قرار داده شده بودند، منت بگذاریم و ایشان را پیشوایان بگردانیم و (نیز) آنها را وارثان (سلطنت) بگردانیم.

وَنُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
 مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ
 أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَإِلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
 وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
 فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ
 فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾
 وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ
 عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾
 وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا
 أَنْ رَّبَّنَا عَلَيَّ قَلْبًا لِّتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
 لِأُخْتِهِ ۖ فُصِّيه ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ ۖ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
 ﴿١١﴾ وَحَرَّمَ مَنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
 عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصْحُونَ
 ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۖ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلَنَعْلَمَ
 أَنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

﴿۶﴾ و ایشان را در زمین اقتدار (سلطنت و حکومت) می بخشیم، و به فرعون و هامان و لشکریان آن دو؛ آنچه را که از آن می ترسیدند، نشان دهیم. ﴿۷﴾ و به مادر موسی الهام کردیم که به او شیر بده. و هنگامی که بر او ترسیدی، او را (در صندوق گذاشته و) به دریا بینداز، و مترس و غمگین مباش، به یقین ما او را به نزد تو باز می گردانیم و او را از جمله پیغمبران می گردانیم. ﴿۸﴾ پس خانواده فرعون او را گرفتند تا سرانجام دشمن آنان و سبب غم و اندوه شان گردد. یقیناً فرعون و هامان و لشکریان آن دو خطاکار بودند. ﴿۹﴾ و همسر فرعون گفت: او برای من و برای تو نور چشم خواهد بود، او را نکشید، شاید به ما سود بخشد، و یا او را به فرزندی بگیریم و آنان خبر نداشتند (که عاقبت امر دشمن شان خواهد شد). ﴿۱۰﴾ و دل مادر موسی تهی (از صبر و قرار) شد، و اگر دل او را استوار نمی ساختیم تا از جمله یقین کنندگان (به وعده الله) باشد، نزدیک بود که راز او را آشکار سازد. ﴿۱۱﴾ و (مادر موسی) به خواهرش گفت: در پی او برو. پس خواهرش او را از دور می دید، در حالی که آنان نمی دانستند. ﴿۱۲﴾ و شیر همه دایه ها را از قبل بر او حرام ساختیم، پس (خواهرش) گفت: آیا شما را به خانواده ای راهنمایی کنم که برای شما پرورش او را به عهده بگیرند، در حالیکه خیرخواه او باشند؟ ﴿۱۳﴾ پس موسی را به مادرش باز گردانیدیم تا چشمش روشن شود، و غمگین نگردد، و بداند که وعده الله حق است. ولی بیشترشان نمی دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
 فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ
 فَاسْتَغْلَنَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ
 مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ
 هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ
 ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
 الَّذِي اُسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ وَقَالَ لَهُ وَمُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَن أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ
 يَمْوَسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ
 إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ
 ﴿١٩﴾ وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمْوَسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ
 يَأْتِمُرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾
 فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

﴿۱۴﴾ و چون موسی به کمال رشد خود رسید و اندام او کامل شد، به او حکمت و دانش دادیم. و این چنین به نیکوکاران پاداش می‌دهیم. ﴿۱۵﴾ و روزی که مردم شهر غافل بودند وارد آن شد و دید که دو مرد می‌جنگند، یکی از قوم او، و آن دیگری از دشمنانش بود. آن که از قومش بود، از موسی علیه آنکه از دشمنش بود کمک خواست، و (موسی) مشتی به او زد و او را کشت. گفت این از کار شیطان است، چون او دشمن گمراه کننده آشکار است. ﴿۱۶﴾ موسی گفت: ای پروردگارم! من به خود ظلم کردم، پس مرا بیمارز. و الله او را بخشید، یقیناً او آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۱۷﴾ موسی گفت: ای پروردگارم! به سبب نعمت‌هایی که به من داده‌ای، من هرگز مددگار مجرمان نخواهم بود. ﴿۱۸﴾ و شب را ترسان و نگران در شهر روز کرد، ناگهان (دید) همان کسی که دیروز از او مدد خواسته بود، او را فریاد می‌کند. موسی به او گفت: بی‌گمان تو گمراه آشکاری. ﴿۱۹﴾ پس چون (موسی) خواست به شخصی که دشمن هردوی آنان بود، دست دراز کند، گفت: آیا می‌خواهی مرا بکشی، طوری که دیروز کسی را کشتی؟ تو می‌خواهی در زمین ستمگر باشی، و نمی‌خواهی از نیکوکاران باشی. ﴿۲۰﴾ و (در این اثنا) مردی از آخر شهر شتابان آمد، گفت: ای موسی! سران حکومت دربارهٔ تو مشورت می‌کنند تا تو را بکشند، پس بیرون برو، یقیناً من از خیرخواهان تو هستم. ﴿۲۱﴾ پس موسی از شهر بیرون شد، درحالی‌که ترسان و نگران بود. گفت: پروردگار! مرا از قوم ظالم نجات ده.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ
مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا
شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٢﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا
تَمْشَى عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ
لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا
يَأَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ
﴿٢٥﴾ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِمَا نَعْبُدُ أَحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ
تَأْجُرَنِي ثَمَّ لِي حِجَابٌ وَإِنِّي أَخَافُ أَنْ يُسَفِّكُنِي وَيَتَوَقَّعَ عُنُقِي
وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكَ عَلَيْكَ سُلْطَانًا بِمَا أَشَاءُ اللَّهُ مِنْ
الصَّالِحِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٧﴾

﴿۲۲﴾ و وقتی که به طرف مدین متوجه شد، گفت: امید است که پروردگارم مرا به راه راست هدایت نماید. ﴿۲۳﴾ و هنگامی که به آب مدین رسید، بر آن گروهی از مردم را دید که به (مواشی) آب می دهند، و آن طرف دیگر دو زن را یافت که مواشی خود را باز می دارند. گفت: منظورتان از این کار چیست؟ گفتند: ما (مواشی خود را) آب نمی دهیم تا اینکه چوپانان (مواشی شان را) باز گردانند، و پدر ما پیرمرد بزرگ سال است. ﴿۲۴﴾ پس موسی به (مواشی) آن دو آب داد، باز به سایه بازگشت و گفت: ای پروردگارم! من به آنچه از خیر که به بسویم فرود آوردی، محتاجم. ﴿۲۵﴾ پس یکی از آن دو دختر درحالی که با حیا گام برمی داشت به نزد او آمد (و) گفت: پدرم تو را دعوت می کند، تا مزد آب دادن (مواشی ما) را به تو دهد. پس چون موسی نزد او آمد و داستان را برای او حکایت کرد، گفت: نترس که از مردمان ظالم نجات یافتی. ﴿۲۶﴾ یکی از آن دو (دختر) گفت: ای پدر من! او را اجیر بگیر، بی گمان بهترین کسی است که به خدمت گیری (زیرا) هم شخص توانا (و هم) امین است. ﴿۲۷﴾ (آن مرد کهن سال) گفت: من می خواهم یکی از این دو دخترانم را به نکاح تو درآورم، به شرط اینکه هشت سال خدمت مرا کنی، پس اگر ده سال را تمام کنی پس از (احسان) توست. من نمی خواهم (بر تو سخت گیرم و) تو را در مشقت اندازم. اگر الله بخواهد مرا از نیکان خواهی یافت. ﴿۲۸﴾ (موسی) گفت: این پیمان میان من و تو است، البته هرکدام از این دو مدت را ادا کردم، نباید تجاوزی بر من صورت گیرد. و الله بر آنچه می گویم وکیل و گواه است.

* فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
 الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمُ
 مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ
 ﴿٢٩﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
 الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَمْوَسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
 جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْوَسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ
 إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾ أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ فَخَرَجَ
 بِعِصَاةٍ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ
 فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ
 كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا
 فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا
 فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾
 قَالَ سَنَنْشُدُ عَصَاكَ يَا خِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
 يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

﴿۲۹﴾ و چون موسی آن مدت را به پایان رسانید و با اهل خود روان شد، از سوی (کوه) طور آتشی را دید. به اهل خود گفت: بایستید که من آتشی را دیده‌ام، امیدوارم از آنجا خبری یا شعله‌ای از آتش برایتان بیاورم تا خود را (به آن) گرم کنید. ﴿۳۰﴾ پس وقتی نزدیک آتش آمد، از کناره راست وادی، در جایگاه بابرکت، از درخت آواز کرده شد که ای موسی! من الله پروردگار جهانیانم. ﴿۳۱﴾ و عصای خود را بپنداز، پس چون آن را دید که حرکت می‌کند گویی مار است، موسی پشت گردانید و بازنگشت. (گفتم) برگرد و ترس، یقیناً تو از جمله کسانی هستی که در امانند. ﴿۳۲﴾ دستت را به گریبان درآور تا سفید (و) بی‌عیب بیرون آید. و بخاطر دور کردن ترس، دست‌هایت را به سوی خود جمع کن این دو دلیل از سوی پروردگارت برای فرعون و اشراف (قوم) اوست. چون آنان قوم نافرمانِ بدکار بودند. ﴿۳۳﴾ (موسی) گفت: ای پروردگارم! من کسی از آنان را کشته‌ام، پس می‌ترسم که مرا بکشند. ﴿۳۴﴾ و برادرم هارون از من فصیح‌تر است، پس او را با من بفرست تا مددگار من باشد و مرا تصدیق نماید. چون من می‌ترسم از آنکه مرا تکذیب کنند. ﴿۳۵﴾ (الله) فرمود: ما بازوی تو را به وسیله برادرت (هارون) تقویت و نیرومند خواهیم کرد و به شما سلطه و برتری خواهیم داد. پس آنان به شما دست یافته نمی‌توانند، به سبب معجزات ما، شما و کسانی که از شما پیروی می‌کنند غالب خواهید شد.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
مُفْتَرٍ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾
وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ
تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ
غَيْرِي فَأَوْقَدْ لِي يَهْمُنْ عَلَى الطِّينِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي
أُطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾
وَأَسْتَكْبِرُ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا
أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ
فِي الْيَمِّ فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾
وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى
بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿۳۶﴾ پس وقتی موسی با معجزات روشن و آشکار ما به نزد آنان آمد، گفتند: این جز جادوی خودساخته نیست. و در میان پدران نخستین خود چنین چیزی را نشنیده‌ایم. ﴿۳۷﴾ و موسی گفت: پروردگار من دانتر است که چه کسی هدایت را از سوی او آورده است و چه کسی سرانجام نیک سرای آخرت را دارد، بی‌گمان ظالمان کامیاب نمی‌شوند. ﴿۳۸﴾ و فرعون گفت: ای سران و بزرگان قوم! من جز خودم معبودی را برای شما نمی‌شناسم! پس ای هامان! برای من بر گل آتش بافروز (و آنرا پخته کن) باز برای من برج بزرگی بساز، شاید من از معبود موسی اطلاع حاصل نمایم. و به راستی من او را از دروغگویان می‌پندارم. ﴿۳۹﴾ و فرعون و لشکر او به ناحق تکبر ورزیدند و گمان کردند که آنان به‌سوی ما بازگردانیده نمی‌شوند. ﴿۴۰﴾ پس او و سپاهیان را گرفتیم، پس آنان را در دریا افکندیم. پس بنگر سرانجام ظالمان چگونه بود؟ ﴿۴۱﴾ و آنان را پیشوایانی گردانیدیم که به‌سوی آتش (دوزخ) دعوت می‌دادند، و روز قیامت یاری نمی‌شوند. ﴿۴۲﴾ و در این دنیا لعنت را از عقب شان فرستادیم و روز قیامت هم از جمله طرد شدگان هستند. ﴿۴۳﴾ و البته به موسی کتاب آسمانی دادیم، بعد از آنکه اقوام نخستین را نابود کردیم، تا برای مردم سبب بصیرت و وسیله هدایت و رحمت باشد و تا ایشان یادآور شوند و عبرت گیرند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
 الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمُ
 آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
 الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمَهُ مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا أَتَاهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾
 وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا
 رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
 لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ
 مُوسَىٰ مِن قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَيْفُورٍ
 ﴿٤٨﴾ قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
 إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ
 أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَن أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ
 هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

﴿۴۴﴾ و (ای محمد) تو در جانب غربی (کوه طور) نبودی، آن دم که امر نبوت را به موسی ابلاغ کردیم. و تو از حاضرین نبودی. ﴿۴۵﴾ و لیکن ما نسل‌هایی بوجود آوردیم، پس عمرشان طولانی شد. و تو در میان اهل مدین مقیم نبودی تا آیات ما را بر آنان بخوانی، لیکن ما فرستنده بودیم. ﴿۴۶﴾ و تو در کنار کوه طور نبودی وقتی که ما ندا دادیم، ولی رحمتی از سوی پروردگارت (آمد) تا قومی را بیم دهی که قبل از تو بیم دهنده ای به سوی شان نیامده بود، تا آنان پند بپذیرند. ﴿۴۷﴾ اگر (پیش از فرستادن پیغمبر) مصیبتی به خاطر اعمالشان به آنان می رسید، پس می گفتند: ای پروردگار ما! چرا به سوی ما پیغمبری نفرستادی تا از آیات تو پیروی می کردیم و از مؤمنان می بودیم؟ ﴿۴۸﴾ پس چون حق از جانب ما به سوی شان آمد، گفتند: چرا مانند آنچه که به موسی داده شد به او داده نشده است؟ آیا به آنچه پیش از این به موسی داده شد کفر نورزیده‌اند؟ گفتند: این دو (قرآن و تورات) جادویی اند که یکدیگر را تأیید می کنند. و گفتند: ما همه را انکار می کنیم. ﴿۴۹﴾ بگو: پس اگر راست می گوئید، کتابی از نزد الله بیاورید که از این دو (کتاب) هدایت کننده تر باشد، تا از آن پیروی کنم. ﴿۵۰﴾ پس اگر دعوت تو را نپذیرفتند (و ایمان نیاوردند)، بدان که تنها از خواهشات خود پیروی می کنند. و کیست گمراه تر از کسی که بدون راهنمایی از (سوی) الله، از هوی و هوس خود پیروی می کند؟! یقیناً الله مردم ظالم را هدایت نمی کند.

* وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا تَنَالَى
 عَلَيْهِمْ قَالُوا أَمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
 مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَذَرُونَ
 بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا
 اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَامٌ
 عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ
 وَلَا كُنَّ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
 وَقَالُوا إِنْ تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نَتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ
 نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا أَمِنًا يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا
 مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ
 قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فَبَلَكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ
 بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَتْ رُبُكَ
 مُهْلِكَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَارِ سُؤْلًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

﴿۵۱﴾ و البته (به وسیله تورات و قرآن) سخن هدایت را به آنها پی در پی رسانیدیم، تا عبرت گیرند. ﴿۵۲﴾ آنانی را که پیش از این (قرآن) کتاب داده‌ایم به آن ایمان می‌آورند. ﴿۵۳﴾ و چون (قرآن) بر آنان خوانده شود، می‌گویند: به آن ایمان آوردیم، چون آن حق است و از سوی پروردگار ماست. ما پیش از (نزول) آن نیز مسلمان (منقاد و فرمانبردار) بودیم. ﴿۵۴﴾ ایشان به خاطر آنکه صبر کردند، اجر شان دو بار به آنان داده می‌شود و به خاطر آنکه بدی را با نیکی دفع می‌کنند. و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می‌کنند. ﴿۵۵﴾ و چون سخن لغو را بشنوند، از آن روی می‌گردانند و می‌گویند: اعمال ما برای ماست، و اعمال شما برای شماست. سلام بر شما ما خواهان (همنشینی با) جاهلان نیستیم. ﴿۵۶﴾ (ای پیامبر!) تو کسی را که دوست داری نمی‌توانی هدایت کنی، بلکه الله هر کس را که بخواهد هدایت می‌کند، و او به هدایت شدگان داناتر است. ﴿۵۷﴾ و گفتند: اگر همراه تو از هدایت پیروی کنیم، از سرزمین خود ربه‌ده می‌شویم. آیا آنان را در حرم امن جای ندادیم، که ثمرات هر چیزی به عنوان روزی از جانب ما به‌سوی آن رسانده می‌شود؟ لیکن بیشترشان نمی‌دانند. ﴿۵۸﴾ و چه بسیار قریه‌ها را نابود کردیم که زندگی خوش، آنها را مست و مغرور کرده بود. پس این خانه‌های ایشان است که بعد از آنان جز اندکی (در آن) سکونت نشده بود و ما خود ما وارث (دیوار آنان) شدیم. ﴿۵۹﴾ و پروردگار تو هرگز هلاک کننده شهرها نبوده است، مگر اینکه در اصل و مرکز آن پیغمبری بفرستد که آیات ما را بر آنان بخواند. و ما نابود کننده قریه‌ها نیستیم مگر اینکه اهالی آنجا ظالم باشند.

وَمَا أُوْتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا وَمَا عِنْدَ
 اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا
 فَهُوَ لَيْقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَّعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
 الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا
 هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ
 مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ
 فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ
 ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾
 فَعِمِّيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا
 مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ
 ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ
 اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
 صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ
 الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

﴿۶۰﴾ و هر آنچه داده شده اید، بهره زندگانی دنیا و زینت آن است. ولی آنچه نزد الله است، بهتر و پاینده تر است. پس آیا از عقل تان کار نمی گیرید؟ ﴿۶۱﴾ آیا کسی که او را به وعده نیک وعده داده ایم و او دریابنده آن است، مانند کسی است که متاع زندگی این جهان را به او داده ایم، باز او روز قیامت از احضار شدگان (در عذاب) باشد؟ ﴿۶۲﴾ و یادآور شو روزی را که (الله) آنان را ندا داده و می فرماید: کجایند آن شریکانی که آنها را (شفاعتگر) گمان می کردید؟ ﴿۶۳﴾ کسانی که حکم عذاب بر آنها ثابت شده است می گویند: ای پروردگار ما! ایشان کسانی اند که گمراهشان کردیم، آنان را چنانکه خود گمراه بودیم گمراه کردیم. ما از آنها به سوی تو بیزاری می جوئیم، ما را عبادت نمی کردند (بلکه خواهشات خود را عبادت می کردند). ﴿۶۴﴾ و گفته می شود: شریکان تان را (برای نجات) بخوانید، پس آنها را می خوانند، ولی (ندای) شان را پاسخ نمی دهند. و عذاب را می بینند، (و آرزو می کنند) ای کاش راه یافته می بودند. ﴿۶۵﴾ و یادآور شو روزی که (الله) آنها را ندا می دهد و می فرماید: به پیغمبران ما چه پاسخ دادید؟ ﴿۶۶﴾ پس خبرها در آن روز بر آنان پوشیده می گردد و (از شدت دهشت) نمی توانند چیزی را از یکدیگر پرسند. ﴿۶۷﴾ و اما کسی که توبه کرده و ایمان آورده و کار نیک انجام داده باشد، پس امید است که از جمله رستگاران گردد. ﴿۶۸﴾ و پروردگار تو هر چه را بخواهد می آفریند و (هر کس را بخواهد) اختیار می کند، و اختیاری برای آنان نیست. پاک است الله و بالاتر از آن است که برایش شریک قرار می دهند. ﴿۶۹﴾ و پروردگارت می داند آنچه را سینه هایشان پنهان می دارد و آنچه را آشکار می سازند. ﴿۷۰﴾ و اوست «الله»، معبودی به حق جز او نیست، ستایش در اول و آخر برای اوست و حکم در اختیار اوست و به سوی او بازگردانیده می شوید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
 الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَمْ لَا تَسْمَعُونَ
 ﴿٧١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى
 يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ
 فِيهِ أَمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ
 وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
 تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ
 كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا
 هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ
 مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ إِنَّ قُلُوفَهُمْ كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى
 فَبَغَى عَلَيْهِمْ ۖ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ وَلَتَنُوءَ
 بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ وَقَوْمُهُ لَا تَفْرَحُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ
 وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ
 وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

﴿۷۱﴾ بگو: آیا دیده‌اید اگر الله شب را بر شما تا روز قیامت پیوسته و همیشه بگرداند، کیست معبودی غیر از الله که برایتان روشنی بیاورد؟ آیا (حق را) نمی‌شنوید؟

﴿۷۲﴾ بگو: آیا دیده‌اید اگر الله روز را تا قیامت بر شما پیوسته و همیشه بگرداند، به جز الله معبودی است که بتواند برای شما شب را بیاورد تا در آن آرام گیرید؟ آیا نمی‌بینید؟

﴿۷۳﴾ و از رحمتش (به شماست که) شب و روز را برایتان آفرید تا در آن آرام گیرید و تا از فضل او روزی بجوئید و تا باشد که شکر بگزارید. ﴿۷۴﴾ و روزی که آنان را ندا می‌دهد، پس می‌گوید: آن شریکان من که شما می‌پنداشتید، کجایند (تا شما را از عذاب نجات دهند)؟ ﴿۷۵﴾ و (در آن روز) از هر امتی گواهی بیرون کنیم، پس گوئیم: دلیل خود را بیاورید. پس می‌دانند که حق با الله است، و آنچه که (به وحدانیت الله) افترا می‌کردند، از ایشان گم و ناپدید می‌شود. ﴿۷۶﴾ البته قارون از قوم موسی بود، پس بر آنان بغاوت کرد، و از گنج‌ها به اندازه‌ای به او دادیم که کلیدهای آن بر گروه توانمند سنگینی می‌کرد. وقتی قومش به او گفتند: شادی مکن، زیرا الله شاد شوندگان (به مال دنیا) را دوست نمی‌دارد. ﴿۷۷﴾ و در آنچه الله به تو داده است سرای آخرت را بجوی، و نصیب خود را از دنیا فراموش مکن، و چنانکه الله به تو نیکی کرده است (با دیگران) نیکی کن، و در زمین در تلاش فساد مباش که الله فسادکاران را دوست نمی‌دارد.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيَتْهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
 مِنْ قَبْلِهِ مِنْ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
 وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
 فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا
 مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُلُوبُنَا ۖ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَدَّكُمُ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ
 صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ
 وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا
 مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَانَ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
 يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا
 وَيَكَانَهُ لَا يَفْلَحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا
 لِلَّذِينَ لَا يَرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِسَادًا ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ
 ﴿٨٣﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا
 يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

﴿۷۸﴾ قارون گفت: البته این (مال و ثروت) به خاطر علم و دانشی که دارم به من داده شده است. آیا ندانست که الله پیش از او از قرنهای گذشته (نسلهای گذشته) کسانی را که از او تواناتر بودند و نسبت به او بیشتر مال اندوخته بودند، هلاک کرد؟ و مجرمان از گناهشان پرسیده نمی‌شوند (زیرا آنها از سیمای شان شناخته می‌شوند). ﴿۷۹﴾ پس (قارون) آراسته به زینت خود بر قومش بیرون شد، کسانی که زندگانی دنیا را می‌خواستند گفتند: ای کاش! ما نیز مانند آنچه به قارون داده شده است می‌داشتیم، بدون شک او از نصیب بزرگ (از نعمت‌های دنیا) برخوردار است. ﴿۸۰﴾ و کسانی که علم داده شده بودند، گفتند: وای بر شما! پاداش الله برای کسی که ایمان آورد و کار نیک انجام دهد، بهتر است. و این سخن را جز صابران نمی‌پذیرند. ﴿۸۱﴾ پس او و خانه اش را در زمین فرو بردیم. پس هیچ گروهی نداشت که او را در برابر (عذاب) الله مدد کنند، و خود او نیز از نصرت یافتگان نبود. ﴿۸۲﴾ و همان کسانی که دیروز مقام و منزلت او را آرزو می‌کردند، گفتند: وای! مثل اینکه الله روزی را برای هر کس از بندگان که بخواهد فراخ و تنگ می‌گرداند، و اگر الله بر ما منت نهاده بود، حتما ما را نیز (در زمین) فرو می‌برد. وای! گویا کافران رستگار نمی‌شوند. ﴿۸۳﴾ آن سرای آخرت را برای کسانی مقرر می‌گردانیم که در زمین خواهان برتری و فساد نیستند، و عاقبت (نیک) برای پرهیزگاران است. ﴿۸۴﴾ هر کس (در روز قیامت) کار نیک بیاورد، برای او (پاداش) بهتر از آن است، و هر کس بدی بیاورد (بداند) کسانی که مرتکب بدی‌ها شده‌اند، جز سزای آنچه کرده‌اند، (افزون بر آن) سزا داده نمی‌شوند.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي
 أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ
 تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ فَلَا
 تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ
 اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سورة العنكبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ
 لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
 السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا
 لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَنْ
 جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

﴿۸۵﴾ البته همان ذاتی که (عمل کردن به) این قرآن را بر تو فرض کرد، یقیناً او بازگرداننده تو به سوی بازگشتگاه است. بگو: پروردگارم بهتر می داند که چه کسی هدایت را (از سوی) او آورده است، و چه کسی در گمراهی آشکار قرار دارد. ﴿۸۶﴾ و تو امید نداشتی که کتاب بر تو نازل شود، بلکه این رحمتی از سوی پروردگارت بود (که این کار انجام شد)، پس هرگز مددگار کافران مباش. ﴿۸۷﴾ و هرگز کافران تو را از آیات الله باز ندارند، پس از آنکه (قرآن) بر تو نازل شده است. و به سوی پروردگارت دعوت کن و هرگز از مشرکان مباش. ﴿۸۸﴾ و با الله معبود دیگری را مخوان، جز او معبود به حق نیست، همه چیز هلاک شونده است، جز وجه (ذات) او. سلطنت و حکم از او (نافذ) است و (همگی شما) به سوی او بازگردانیده می شوید.

سورة عنكبوت

در مکه نازل شده و شصت و نه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ آیا مردم گمان کرده اند همین که بگویند: ایمان آوردیم (به حال خود) رها می شوند و مورد آزمایش قرار نمی گیرند؟ ﴿۳﴾ و به یقین کسانی را که پیش از آنان بودند آزمودیم، پس البته الله آنان را که راست گفتند معلوم می دارد، و دروغگویان را (نیز) معلوم می دارد. ﴿۴﴾ آیا آنان که مرتکب بدی ها می شوند گمان می کنند که از ما پیشی می گیرند؟ چه بد قضاوت می کنند! ﴿۵﴾ هرکس که به لقای الله امید داشته باشد (بداند که) اجل مقرر الله آمدنی است و او شنوای داناست. ﴿۶﴾ و هرکس جهاد کنند جز این نیست که تنها برای خودش جهاد می کند. البته الله از جهانیان بی نیاز است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ
﴿٩﴾ وَمَنِ النَّاسُ مِنْ يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةً النَّاسَ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ
﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنْفِقِينَ
﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ وَمَاهُمْ بِمَحْمِلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ مِّنْ
شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ
أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿١٣﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

﴿۷﴾ و آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، حتما گناهانشان را از آنان محو می سازیم و به آنان نیکوترین آنچه را می کردند پاداش می دهیم. ﴿۸﴾ و به انسان سفارش کردیم که نسبت به پدر و مادرش نیکی کند. و اگر بکشند تا چیزی را که به حقیقت آن علم نداری با من شریک گردانی، پس از آن دو اطاعت مکن، بازگشت تان به سوی من است، پس شما را به (حقیقت) آنچه می کردید، آگاه می سازم. ﴿۹﴾ و آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، آنان را در (زمرة) صالحان درمی آوریم. ﴿۱۰﴾ و از مردم کسی هست که می گوید: به الله ایمان آورده ایم، اما وقتی در راه الله مورد اذیت و آزار قرار گیرد، فتنه (شکنجه) مردم را مانند عذاب الله قرار می دهد. و اگر نصرتی از سوی پروردگارت (به مؤمنان) رسد، حتما می گوید: البته ما با شما بودیم، آیا الله به آنچه در سینه های عالمیان است، داناتر نیست؟ ﴿۱۱﴾ و حتما الله مؤمنان را معلوم می دارد و حتما منافقان را (نیز) معلوم می دارد. ﴿۱۲﴾ و کافران به مؤمنان گفتند: از راه ما پیروی کنید حتما گناهان شما را به گردن می گیریم، درحالیکه آنان چیزی از گناهان ایشان را بردارنده نیستند. بدون شک آنان دروغگویانند. ﴿۱۳﴾ و البته بارهای (گناهان) خود و بارهایی دیگر را با بارهای (گناهان خود) برمی دارند و حتمی روز قیامت از آنچه افترا می کردند بازخواست می شوند. ﴿۱۴﴾ و به یقین که نوح را به سوی قومش فرستادیم پس نهصد و پنجاه سال در میان آنان باقی ماند، پس طوفان آنان را در حالیکه ظالم بودند، فرو گرفت.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ
 ﴿١٥﴾ وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ
 خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ أَوثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ
 وَاعْبُدُوهُ وَاسْكُرُوا اللَّهَ إِلَيْهِ تَرْجِعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ تُكَذِّبُوا
 فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
 يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ
 فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ
 إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ
 مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي
 الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
 وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ
 أُولَئِكَ يُسْأَوْنَ مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

﴿۱۵﴾ پس او و سواران کشتی را نجات دادیم و آن (کشتی) را پند و عبرتی برای جهانیان گردانیدیم. ﴿۱۶﴾ (و یادآور شو) ابراهیم را وقتی که به قومش گفت: الله را پرستید و از او بترسید، این برای شما بهتر است اگر می دانید. ﴿۱۷﴾ جز این نیست که شما غیر از الله بت‌هایی را می‌پرستید و (در عبادت الله) بهتان ایجاد می کنید، البته آنانی را که به جای الله می‌پرستید، به شما مالک روزی نیستند. پس نزد الله روزی بجوید و او را (به یگانگی) پرستید و او را شکر گزارید که به سوی او بازگردانیده می‌شوید. ﴿۱۸﴾ و اگر (رسالت مرا) تکذیب کنید، پس امت‌های پیش از شما (نیز آن را) تکذیب کردند. و بر عهده پیغمبر ما (وظیفه ای) جز ابلاغ آشکار نیست. ﴿۱۹﴾ آیا ندیدند که الله چگونه خلقت را آغاز می‌کند، باز آن را برمی گرداند؟! بی گمان این (اعاده خلقت) بر الله آسان است. ﴿۲۰﴾ بگو: در زمین بگردید و بنگرید که چگونه خلقت را آغاز کرد، باز پیدایش آخرت (بار دوم) را ایجاد می‌کند، یقیناً الله بر هر کاری تواناست. ﴿۲۱﴾ هر کس را بخواهد عذاب می‌دهد و هر کس را بخواهد مورد رحمت قرار می‌دهد، و به سوی او بازگردانیده می‌شود. ﴿۲۲﴾ و شما چه در زمین و چه در آسمان عاجزکننده (الله) نیستید و غیر از الله هیچ دوست و هیچ مددگاری ندارید. ﴿۲۳﴾ و آنان که به آیات الله و لقای او کفر ورزیدند، ایشان از رحمت من ناامید شده اند. و آن گروه برای شان عذاب دردناک است.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم
بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُم مِّن تَصْرِيفٍ ﴿٢٥﴾ * فَأَمَّا مَن لَهُ لُوطُ وَقَالَ
إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾
وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّا
فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
إِنَّكُم لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَيْنَكُم لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ
السَّيْلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُم الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ
قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

﴿۲۴﴾ پس جواب قومش جز این نبود که گفتند: او را بکشید یا بسوزانید! پس الله او را از آتش نجات داد. بی گمان در این (ماجرا) برای قومی که ایمان می آورند، نشانه‌هایی (قدرت الله) است. ﴿۲۵﴾ و (ابراهیم) گفت: جز این نیست که غیر از الله بتانی را معبود قرار داده اید که برای دوستی میان شما در زندگی دنیاست، باز در روز قیامت بعضی از شما بعضی دیگر را انکار می کند و بعضی از شما به بعضی دیگر لعنت می فرستد و جایگاه تان آتش دوزخ است و برای شما مددگاری نیست. ﴿۲۶﴾ پس لوط به او (ابراهیم) ایمان آورد و گفت: من به سوی پروردگار خود هجرت می کنم، چون او غالب باحکمت است. ﴿۲۷﴾ و به (ابراهیم) اسحاق و یعقوب را بخشیدیم و در نسل او نبوت و کتاب قرار دادیم و در دنیا پاداشش را به او دادیم و البته او در آخرت از جمله صالحان است. ﴿۲۸﴾ و لوط (را نیز فرستادیم) وقتی به قومش گفت: شما عمل زشت را به عمل می آورید در حالی که هیچکس از جهانیان در (ارتکاب) آن بر شما سبقت نگرفته است. ﴿۲۹﴾ آیا شما با مردان آمیزش می کنید و راه (فطری و شرعی تناسل) را می بندید و در محافل خود مرتکب منکر می شوید؟ پس جواب قومش جز این نبود که گفتند: اگر از راستگوییانی (پس) عذاب الله را برای ما بیاور. ﴿۳۰﴾ لوط گفت: ای پروردگارم! مرا بر قوم فسادکار پیروز گردان.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
 أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٢١﴾
 قَالَ إِن فِيهَا لُوطًا قَالُوا لَنْ نَجِدَ فِيهَا لَنْ نَجِدَنَّهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا
 أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا
 وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
 أَمْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٢٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ
 هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
 ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
 ﴿٢٥﴾ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
 ﴿٢٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
 جِثِيمِينَ ﴿٢٧﴾ وَعَادَآوُثَمُودَآوَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ
 مِّنْ مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
 فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٢٨﴾

﴿۳۱﴾ و چون فرستادگان ما برای ابراهیم (آمدن فرزند را) مژده آوردند، گفتند: ما هلاک کننده این شهریم، چرا که اهل آن ظالمان اند. ﴿۳۲﴾ ابراهیم گفت: لوط در آن شهر است! گفتند: ما به کسانی که در آنجا هستند، داناتریم، البته او و خانواده‌اش را نجات می دهیم، به جز همسرش که از باقی ماندگان (در عذاب) خواهد بود. ﴿۳۳﴾ و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، لوط به خاطر آنان غنکین و دلتنگ شد، (فرشتگان) گفتند: مترس و غمگین مباش که ما نجات‌دهنده تو و خانواده‌ات هستیم، مگر همسرت که از باقی ماندگان (در عذاب) خواهد بود. ﴿۳۴﴾ البته ما بر اهل این قریه، به سبب آن که فسق می کردند، عذاب سخت را از آسمان فرودآورنده هستیم. ﴿۳۵﴾ و البته از آن (قریه) برای قومی که تعقل می کنند، نشانه روشن باقی گذاشتیم. ﴿۳۶﴾ و به سوی مدین برادرشان شعیب را فرستادیم و گفت: ای قوم من! الله را پرستش کنید و به روز بازپسین امید داشته باشید و در زمین برای فساد و تباهی سعی نورزید. ﴿۳۷﴾ پس او را تکذیب کردند در نتیجه زلزله آنان را گرفت و در خانه های خود از پای درآمدند. ﴿۳۸﴾ و عاد و ثمود را (نیز هلاک کردیم) و مسکن هایشان برای شما آشکار است و شیطان کارهایشان را برایشان آراسته نمود و آنان را از راه (راست) بازداشت درحالیکه صاحبان بصیرت و عقل بودند.

وَقُرُونٍ وَفِرْعَوْنَ وَهَمَلْنَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
 فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا اسْلِقِينَ ﴿٣٩﴾
 فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَن أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
 وَمِنْهُمْ مَن أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَن خَسَفْنَا بِهِ
 الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَن أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ
 وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
 اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
 لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ
 دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ
 الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ
 ﴿٤٣﴾ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ أَتُلُّ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
 وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

﴿۳۹﴾ و قارون و فرعون و هامان (را نیز هلاک کردیم) و البته موسی با دلائل و براهین روشن نزد آنان آمده بود، اما ایشان در زمین استکبار و برتری جویی ورزیدند، ولی (از ما) سبقت گیرنده نبودند. ﴿۴۰﴾ پس هریک را به (سزای) گناهش گرفتار کردیم، پس برای بعضی از ایشان طوفان همراه با سنگریزه فرستادیم، و بعضی از ایشان را بانگ مرگبار فرا گرفت، و برخی از ایشان را در زمین فرو بردیم، و برخی دیگر را غرق کردیم. و الله نبود که بر آنان ظلم کند بلکه آنان خود به خویشتن ظلم می کردند. ﴿۴۱﴾ مثال آنانی که به جای الله دوستان گرفته اند چون وصف عنكبوت است که خانه ای برای خود ساخت، در حالیکه سست ترین خانه ها خانه عنكبوت است، اگر می دانستند. ﴿۴۲﴾ بی شک الله می داند که آنچه را غیر از او می خوانند، از هر چه باشد، و او غالب با حکمت است. ﴿۴۳﴾ و این مثال ها را برای مردم بیان می کنیم، ولی جز دانشمندان آنرا درک نمی کند. ﴿۴۴﴾ الله آسمان ها و زمین را به حق آفرید، البته در این (خلقت) نشانه بزرگ برای اهل ایمان است. ﴿۴۵﴾ بخوان (ای پیغمبر!) آنچه از کتاب را که به تو وحی شده است و نماز را برپا دار، چون نماز (مسلمان را) از فحشا و منکر باز می دارد و البته ذکر الله بزرگتر است. و الله آنچه را می کنید می داند.

* وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ
 إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَاوَالْهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
 ٤٦ وَكَذَلِكَ أُنزِلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمْ
 الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا
 يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ٤٧ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ
 قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ وَبِمِيمِنِكَ إِذَا لَا زِتَابَ
 الْمُبْطِلُونَ ٤٨ بَلْ هُوَ آيَةٌ بَيِّنَةٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ٤٩ وَقَالُوا
 لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَةُ عِنْدَ اللَّهِ
 وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ٥٠ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى
 لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٥١ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
 شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
 بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ٥٢

﴿۴۶﴾ و با اهل کتاب مجادله نکنید جز به روشی که بهتر است مگر با کسانی از ایشان که ظلم کرده اند، و بگویید: به آنچه بر ما نازل شده و به آنچه بر شما نازل شده ایمان داریم، و معبود ما و معبود شما یکی است و ما فرمانبردار او هستیم. ﴿۴۷﴾ و همچنین ما بر تو کتاب نازل کردیم، پس کسانی که به آنان کتاب (آسمانی) داده ایم، به آن ایمان می آورند. و از این گروه کسانی هستند که به آن ایمان می آورند و آیات ما را جز کافران انکار نمی کنند. ﴿۴۸﴾ و تو پیش از آن (قرآن) کتابی را نمی خواندی و با دست راست خود چیزی نمی نوشتی، و گرنه باطل اندیشان در شک می افتادند. ﴿۴۹﴾ بلکه آن (قرآن) آیات واضح در سینه های کسانی است که علم داده شده اند. و آیات ما را انکار نمی کند مگر ظالمان. ﴿۵۰﴾ و (مشرکان) گفتند: چرا بر او از جانب پروردگارش معجزاتی نازل نشده است؟ بگو: معجزات تنها نزد الله است و من فقط بیم دهنده آشکارم. ﴿۵۱﴾ آیا برای آنان کافی نیست که ما این کتاب را که بر آنان خوانده می شود، بر تو نازل کرده ایم؟ البته در این (کتاب اعجازگر) برای قومی که ایمان می آورند، رحمت و پند است. ﴿۵۲﴾ بگو: همین کافیسست که الله بین من و شما گواه است، آنچه را که در آسمان ها و زمین است می داند. و کسانی که به (معبودان) باطل ایمان آورده اند و به الله کفر ورزیده اند، همین گروه زیانکاران اند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٥٥﴾ يِعْبَادِى الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنِّ ارْضَىٰ وَسِعَةً فَايْتَنِى فَاعْبُدُونِى
﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرَى
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَاَنىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ يُبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

﴿۵۳﴾ و (مشرکان) عذاب را باشتاب از تو می طلبند. و اگر میعاد مقرر نبود، حتما عذاب به آنان می رسد و البته ناگهان در حالیکه نمی دانند عذاب به آنان می آمد.

﴿۵۴﴾ آنان عذاب را به شتاب از تو می طلبند در حالیکه جهنم بر کافران احاطه دارد.

﴿۵۵﴾ روزی که عذاب از بالای سر آنها و از زیر پاهایشان آنها را احاطه می کند و (الله) می گوید: بپشید سزای آنچه را که می کردید. ﴿۵۶﴾ ای بندگان من که ایمان آورده اید! یقیناً زمین من فراخ است، پس تنها مرا عبادت کنید. ﴿۵۷﴾ هر نفسی چشنده مرگ است باز به سوی ما بازگردانیده می شوید. ﴿۵۸﴾ و کسانی که ایمان آورده اند و کارهای نیک کرده اند، ایشان را در غرفه های بهشت جای می دهیم که در زیر آنها نهرها روان است و در آنجا همیشه خواهند ماند. چه خوب است ثواب عمل کنندگان! ﴿۵۹﴾ همان کسانی که صبر کردند و بر پروردگارشان توکل می کنند. ﴿۶۰﴾ و چه بسیار است جاندارانی که (به سبب ناتوانی) نمی توانند روزی خود را بردارند، (بلکه) الله به آنها و به شما روزی می دهد، و او شنوای داناست. ﴿۶۱﴾ و اگر از آنان بپرسی که چه کسی آسمان ها و زمین را آفریده و آفتاب و ماه را مسخر کرده است؟ حتما می گویند: الله. پس چگونه به بیراهه برده می شوند؟ ﴿۶۲﴾ الله روزی را برای هرکس از بندگان که بخواهد گشاده می گرداند، و برای هرکس که بخواهد تنگ می گرداند. چون الله به هر چیزی داناست. ﴿۶۳﴾ و اگر از آنان بپرسی که چه کسی از آسمان آب را نازل کرد پس با آن زمین را بعد از مردنش زنده گردانید؟ حتما می گویند: الله، بگو: ستایش الله راست، اما بیشتر آنان نمی فهمند.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ
الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَاُ اللَّهَ
مُخَاصِّينَ لَهُ الَّذِينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾
لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾
أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِمَّا آمَنَّا وَيَتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ
أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا
فِيْنَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرُّومِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ
بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بَضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ
مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾
يَنْصُرُ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

﴿۶۴﴾ و زندگی این دنیا جز سرگرمی و بازیچه نیست، و البته زندگی حقیقی سرای آخرت است، اگر می‌دانستند. ﴿۶۵﴾ و هنگامی که سوار کشتی شوند، الله را خالصانه و مخلصانه به دعا می‌خوانند، ولی چون آنان را به خشکی رسانده نجات دهد، ناگهان شرک می‌ورزند. ﴿۶۶﴾ تا (سرانجام) در آنچه به آنان داده‌ایم ناشکری کنند و تا (از نعمت های زودگذر دنیا) برخوردار گردند، پس به زودی (سزای عملکرد خویش را) خواهند دانست. ﴿۶۷﴾ آیا ندیدند که ما حرم ایمن (برای آنان) قرار داده‌ایم. حال آنکه مردم از اطراف آنان ربوده می‌شوند؟ آیا به باطل ایمان می‌آورند و به نعمت الله کفر می‌ورزند. ﴿۶۸﴾ و کیست ظالم تر از کسی که بر الله دروغ ببندد یا چون حق نزد او آید آنرا تکذیب کند؟ آیا در جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟ ﴿۶۹﴾ و کسانی که در راه ما سعی و کوشش کردند، البته آنان را به راه‌های (خشنودی) خویش رهنمود می‌گردانیم، و بی گمان الله با احسان‌کنندگان است.

سورة روم

در مکه نازل شده و شصت آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ الم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ رومی‌ها مغلوب شدند (شکست خوردند). ﴿۳﴾ در نزدیکترین سرزمین (به اعراب)، ولی آن‌ها بعد از شکستشان به زودی غالب خواهند شد. ﴿۴﴾ در مدت چند سال (آینده). فرجام کار و فرمان، پیش از این و پس از این از الله است، و آن روز مؤمنان شادمان می‌شوند. ﴿۵﴾ به نصرت دادن الله (رومی‌ها را بر فارس). هر کس را که بخواهد نصرت می‌دهد و او غالب مهربان است.

وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
 ٦ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ
 غٰفِلُونَ ٧ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا
 مِّنَ النَّاسِ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ٨ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي
 الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا
 أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا
 عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
 لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٩ ثُمَّ كَانَ
 عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا
 بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ١٠ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
 ١١ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ١٢ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ
 شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاؤُاْ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كٰفِرِينَ
 ١٣ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِذِ يَتَفَرَّقُونَ ١٤ فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ١٥

﴿۶﴾ وعده الله است (که رومی ها بر فارسیان غالب گردند و) الله وعده خود را خلاف نمی کند، ولی بیشتر مردم نمی دانند. ﴿۷﴾ از زندگانی دنیا تنها ظاهر را می دانند، در حالیکه از آخرت غافل اند. ﴿۸﴾ آیا در ضمیر خود فکر نکردند که الله آسمان ها و زمین و آنچه را که در میان آن دو است، جز به حق و برای مدت معین نیافریده است؟! و البته بسیاری از مردم به ملاقات پروردگارشان (در آخرت) کافرند. ﴿۹﴾ آیا در زمین سیر نکرده اند تا بنگرند سرانجام کسانی که پیش از ایشان بوده اند چگونه بوده است؟! در حالیکه آنها از ایشان توانمندتر بودند و زمین را بهتر کاویدند و زیرو رو کردند و آن را بیشتر از آنچه (ایشان) آباد کرده اند، آباد نمودند. و پیغمبرانشان با معجزه ها به سوی آنان آمدند، پس الله بر آن نبود که بر آنان ظلم کند، بلکه آنها خود در حق خویش ظلم می کردند. ﴿۱۰﴾ باز عاقبت کسانی که مرتکب کارهای بد شدند، بدتر شد. چرا که آیات الله را تکذیب کردند و به آن استهزا می کردند. ﴿۱۱﴾ الله خلقت را آغاز می کند باز آن را دوباره برمی گرداند (و مجددا زنده می کند) باز (در روز قیامت) به سوی او بازگردانیده می شوید. ﴿۱۲﴾ و روزی که قیامت برپا شود، در آن روز مجرمان ناامید می گردند. ﴿۱۳﴾ و برای آنان از شریکانشان هیچ شفاعت کننده ای نیست و خود به شریکانشان کافر خواهند بود. ﴿۱۴﴾ و روزی که قیامت برپا شود، در آن روز مردم از یکدیگر جدا می شوند (اهل جنت به جنت و اهل دوزخ به دوزخ می روند). ﴿۱۵﴾ اما آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، پس آنها در بوستان (های) جنت شاد و مسرور می گردند.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسَبِّحْ لِلَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُمْبِرُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
﴿١٩﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لَتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ
خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلَافُ السِّنِّتِ وَالْوَنُكُورِ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنَامُكُمْ
بَالِيلٍ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

﴿۱۶﴾ و اما آنان که کفر ورزیدند و آیات ما و لقای آخرت را تکذیب کردند پس این گروه در عذاب احضار خواهند شد. ﴿۱۷﴾ پس چون در وقت شام و در وقت صبح وارد می شوید، الله را به پاکی یاد کنید. ﴿۱۸﴾ و ستایش در آسمانها و زمین و به هنگام عصر و نیز زمانی که به وقت ظهر وارد می شوید، برای اوست. ﴿۱۹﴾ زنده را از مرده بیرون می آورد و مرده را از زنده بیرون می آورد و زمین را پس از خشک شدنش زنده و سبزه زار می گرداند. و این طور (در روز قیامت از قبرهای تان زنده شده) بیرون آورده می شوید. ﴿۲۰﴾ و از علامات قدرت الله این است که (اصل) شما (آدم) را از خاک آفرید، باز ناگهان شما انسانها در زمین منتشر شدید. ﴿۲۱﴾ و از علامات قدرت الله این است که از جنس خودتان برایتان همسرانی آفرید تا در کنار آنان آرام گیرید و درمیانتان دوستی و مهربانی نهاد، البته در این نشانههایی است برای قومی که می اندیشند. ﴿۲۲﴾ و از علامات قدرت الله، آفرینش آسمانها و زمین و مختلف بودن زبانها و رنگهای شماست، البته در این (امر) برای اصحاب علم و بصیرت نشانههایی (عبرت انگیز) است. ﴿۲۳﴾ و از علامات قدرت الله، خواب شما در شب و روز و تلاش تان برای برخورداری از فضل اوست. بی گمان در این (امر) برای قومی که (موعظه های ما را) می شنوند، عبرت ها و نشانه ها است. ﴿۲۴﴾ و از علامات قدرت الله این است که برق را برای ترس و امید به شما نشان می دهد، و از آسمان آب نازل می کند، پس زمین را بوسیله آن پس از خشک شدنش زنده و سرسبز می گرداند. یقیناً در این (امر) برای مردمی که عقل و خرد می ورزند، نشانه ها (و عبرت ها) است.

وَمَنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٥٥﴾ وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانِتُونَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٥٩﴾ فَأَقْرَرُوا وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتِ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ * مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦١﴾ مِنَ الَّذِينَ قَرَعُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٦٢﴾

﴿۲۵﴾ و از علامات قدرت الله این است که آسمان و زمین به فرمان او برپا و قائم است. باز وقتی شما را از زمین با صدایی بخواند، ناگهان شما بیرون می‌شوید. ﴿۲۶﴾ و هر که در آسمان‌ها و زمین است، از او (و در تصرف او) است و همگی فرمانبردار او هستند. ﴿۲۷﴾ و اوست ذاتی که خلقت را آغاز می‌کند باز آنرا دوباره ایجاد می‌کند، و این کار برایش آسان‌تر است، و هر صفت برتر و والاتر (بر زبان خلاق و دلایل) در آسمان‌ها و زمین برای اوست و او غالب باحکمت است. ﴿۲۸﴾ الله (در باره وحدانیت خود) برای شما از خودتان مثلی زده است، آیا در آنچه به شما روزی داده ایم (می‌پسندید کسی) از غلامان تان شریک تان باشند که شما و ایشان هر دو در آن یکسان و برابر باشید؟ و همانطور که شما (آزادگان) از یکدیگر می‌ترسید، از بندگان هم بیمناک باشید؟ این چنین آیات را برای قومی که خرد می‌ورزند به تفصیل و روشنی بیان می‌کنیم. ﴿۲۹﴾ بلکه ظالمان بدون علم از خواهشات خود پیروی کردند، پس کسی را که الله همراه کرده است چه کسی هدایت می‌کند؟ و برای ایشان مددگاری نیست. ﴿۳۰﴾ پس رویت را با پیروی از حق و بیزاری از ادیان باطل به سوی این دین راست کن، با همان فطرتی که الله مردم را بر آن آفریده است. (چون) در خلقت الله تبدیلی نیست. این است دین محکم و استوار، و لیکن بیشتر مردم نمی‌دانند. ﴿۳۱﴾ رجوع‌کنان به سوی الله برگردید و از او بترسید و نماز را برپا کنید و از جمله مشرکان نباشید. ﴿۳۲﴾ از کسانی که دینشان را پراکنده کردند و گروه گروه شدند. هر گروهی به آنچه که نزد خود دارند خرسند اند.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ
مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا
ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٢٤﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٢٥﴾ وَإِذَا آذَقْنَا
النَّاسَ رَحْمَةً فَرَخُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَمَاقِدَتْ أَيْدِيهِمْ
إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٢٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ فَتَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ
حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَاءٌ آتَيْنَاهُ مِنْ رِّبَا
لِيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوَ عِنْدَ اللَّهِ وَمَاءٌ آتَيْنَاهُ مِنْ
زَكَاةٍ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٢٩﴾
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ
شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكَُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

﴿۳۳﴾ و چون به مردم زیان و بلایی برسد پروردگارشان را رجوع کنان می خوانند، باز چون از سوی خود رحمتی به آنها بچشاند، ناگهان گروهی از آنان به پروردگارشان شرک می آورند. ﴿۳۴﴾ تا در نتیجه در آنچه که به آنان بخشیده ایم ناشکری کنند. پس (اندک زمانی) برخوردار شوید، اما خواهید دانست. ﴿۳۵﴾ آیا بر آنها دلیلی نازل کرده ایم پس آن (دلیل) به (صحت) آنچه به او شرک می آورند سخن می گوید؟ ﴿۳۶﴾ و چون به مردم رحمتی (نعمت و عافیت) بچشانیم به آن خوش می شوند. و اگر رنج و سختی به خاطر کارهایی که کرده اند به آنان برسد، ناگهان آنها مأیوس و ناامید می شوند. ﴿۳۷﴾ آیا ندیدند که الله روزی را برای هرکس که بخواهد فراخ و (برای هرکس که بخواهد) تنگ می گرداند؟ البته در این (نظام) نشانه هایی است برای قومی که ایمان می آورند. ﴿۳۸﴾ پس به صاحب قربات حقش را بده و (نیز) به مسکین و مسافر راه مانده (حق شان را بده)، این انفاق برای کسانی که رضایت الله را می جویند بهتر است. و این گروه نجات یافتگان اند. ﴿۳۹﴾ و آنچه به عنوان سود می دهید تا (سهم شما) در اموال مردم افزایش یابد، پس (بدانید که) نزد الله افزایش نخواهد یافت، و آنچه از زکات را که در طلب خشنودی الله پرداخت می کنید (و عوض آن را از کسی انتظار ندارید) پس همین گروه دارای پاداش چندین برابر خواهند بود. ﴿۴۰﴾ الله ذاتی است که شما را آفرید باز به شما روزی داد. باز شمارا می میراند باز شما را دوباره زنده می کند. آیا از شریک های تان کسی هست که چیزی از این (کارها) را انجام دهد؟! او پاک و منزّه و والاتر است از آنچه شریک او می سازند. ﴿۴۱﴾ فساد در خشکی و بحر ظاهر شد به سبب دست آوردهای مردم، تا (الله) سزای بعضی از آنچه را که کرده اند به آنان بچشاند، باشد که آنان باز گردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ
 كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقَمَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ
 قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَذِي صَدَعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ
 كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَ فِيهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾
 لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذِيقَكُمْ
 مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
 تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
 خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مِنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ
 ﴿٤٨﴾ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ
 ﴿٤٩﴾ فَانْظُرْ إِلَى ءَاثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
 إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

﴿۴۲﴾ بگو: در زمین بگردید، پس بنگرید که عاقبت کسانی که پیش از این بودند، چگونه شد، بیشتر آنها مشرک بودند. ﴿۴۳﴾ پس رویت را به سوی دین راست استوار بگردان پیش از آنکه روزی برسد که برای آن بازگشتی از (سوی) الله نیست. در آن روز (مردم) متفرق می گردند. ﴿۴۴﴾ هرکس کفر ورزد کفرش به زیان خود اوست و هرکس کار نیک انجام دهد پس (از اکنون زمینه عاقبت نیک را) برای خود شان آماده سازی می کنند. ﴿۴۵﴾ تا الله به کسانی که ایمان آورده اند و کارهای نیک انجام داده اند از فضل خود پاداش دهد، چون او کافران را دوست نمی دارد. ﴿۴۶﴾ و از علامات قدرت و وحدانیت الله این است که بادهای را مژده رسان می فرستد تا از رحمت خود به شما بچشاند و کشتی ها هم با امر او به حرکت درآیند و تا از فضل او بجوید و تا شکر گزارید. ﴿۴۷﴾ و به تحقیق پیش از تو پیغمبرانی را به سوی اقوامشان فرستادیم و آنان دلایل واضح و آشکار برای شان آوردند، پس از کسانی که نافرمانی کردند انتقام گرفتیم. و نصرت دادن مؤمنان حق است بر (عهده) ما. ﴿۴۸﴾ الله ذاتی است که بادهای را می فرستد که ابر را در حرکت می آورد، باز هر طوری که بخواهد آن را می گستراند و آن را پاره پاره می گرداند. و می بینی که قطرات باران از لابلای آن بیرون می آید. و چون آن را به آن بندگانش که می خواهد، برساند، ناگهان آنها شادمان می شوند. ﴿۴۹﴾ و هر چند پیش از آن که بر آنان (باران) نازل گردد، سخت ناامید بودند. ﴿۵۰﴾ پس به آثار رحمت الله بنگر که چگونه زمین را پس از مردنش زنده می گرداند؟! بی گمان این (الله) زنده کننده مردگان است و او بر هر چیز تواناست.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَاوَّتْهُ مَصْفَرًّا أَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ
 ٥١ فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
 مُدْبِرِينَ ٥٢ وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَى عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ٥٣ * اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
 قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ
 ٥٤ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ
 سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ٥٥ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
 فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَئِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْمُونَ ٥٦ فَيَوْمَئِذٍ
 لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مُعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
 ٥٧ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
 وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
 مُبْطِلُونَ ٥٨ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْمُونَ
 ٥٩ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ٦٠

﴿۵۱﴾ و اگر بادی بفرستیم پس آن (کشتزار) را زرد شده ببینند، حتما پس از آن (به جای توبه) ناشکری می کنند. ﴿۵۲﴾ پس تو نمی توانی به مردگان بشنوانی، و نمی توانی به کران آواز بشنوانی هنگامی که پشت کرده روی بگردانند. ﴿۵۳﴾ و تو هدایت کننده کوران از گمراهی شان نیستی. و نمی توانی جز به کسانی که به آیات ما ایمان می آورند، بشنوانی، چون آن ها منقاد و فرمانبردارند. ﴿۵۴﴾ الله ذاتی است که شما را ابتدا ضعیف و ناتوان آفرید، باز بعد از این ناتوانی قوت و قدرت بخشید، باز بعد از توانایی (برای شما) ناتوانی و پیری قرار دارد، هر چه بخواهد می آفریند و اوست دانای توانا. ﴿۵۵﴾ و روزی که قیامت برپا شود مجرمان قسم می خورند که جز ساعتی درنگ نکرده اند. این چنین (از راه حق) برگردانیده می شوند. ﴿۵۶﴾ و کسانی که به ایشان علم و ایمان داده شده است، می گویند: بدون شک طبق حکم در کتاب الله تا روز قیامت درنگ کرده اید، پس این روز قیامت است، و لیکن شما نمی دانستید. ﴿۵۷﴾ پس آن روز عذرخواهی ظالمان سودی به ایشان نمی بخشد و از آنان کسب رضایت (الله) خواسته نمی شود. ﴿۵۸﴾ و هر آئینه در این قرآن برای مردم از هر مثلی بیان کرده ایم. و اگر برای آنان آیتی بیاوری کافران حتما می گویند: شما نیستید مگر باطل اندیشان. ﴿۵۹﴾ این چنین الله بر دل های آنانی که نمی دانند مهر می نهد. ﴿۶۰﴾ پس صبر کن، چون وعده الله حق است. و مبدا کسانی که ایمان ندارند تو را به خشم و سبکسری وا دارند.

سُورَةُ الْقَمَآنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ ۙ تَلِكْ ءَايٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيْمِ ۝۱ هُدًى وَرَحْمَةً
 لِّلْمُحْسِنِيْنَ ۝۲ الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُوْنُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ
 بِآلَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُوْنَ ۝۳ اُوْلٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۚ وَاُوْلٰئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝۴ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِ لَهْوَ الْحَدِيثِ
 لِيُضِلَّ عَن سَبِيْلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ۚ اُوْلٰئِكَ لَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝۵ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ ءَايٰتُنَا وَّلٰى مُسْتَكْبِرًا
 كَاَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِيْ اُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّرَهُ بِعَذَابِ الْيَمِّ ۝۶
 اِنَّ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَزَآءُ النَّعِيْمِ ۝۷
 خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۸ خَلَقَ
 السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَّرَوْنَهَا ۚ وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوٰسِيًا اَنۢ يَّمِيْدَ
 بِكُمْ وَيَتَّٰفِيْهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ ۚ وَاَنۢزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَنْبَتْنَا
 فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ۝۹ هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُوْنِى مَاذَا
 خَلَقَ الَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِهٖ ۚ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۱۰

سورة لقمان

در مکه نازل شده و سی و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الم. (معنای این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ این آیات کتاب پر از حکمت است. ﴿۳﴾ هدایت و رحمت است برای محسنان (نیکو کاران مخلص). ﴿۴﴾ آنان که نماز را برپا می کنند و زکات می دهند. و ایشان اند که به آخرت یقین دارند. ﴿۵﴾ ایشان اند که از جانب پروردگارشان بر هدایت هستند و همین ایشان رستگارانند. ﴿۶﴾ و از مردمان کسی هست که سخنان لاهو و بیهوده را می خرد تا بدون هیچ علمی (مردم را) از راه الله گمراه سازد و آنرا به مسخره گیرند. این گروه برایشان عذاب رسواکننده است. ﴿۷﴾ و چون آیات ما بر او تلاوت شود، تکبرکنان روی می گرداند، چنان که گویا آنرا نشنیده است، گویی در گوش هایش سنگینی و پرده است، پس او را به عذاب دردناک مژده بده. ﴿۸﴾ البته آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، برای آنها باغهای پر از ناز و نعمت است. ﴿۹﴾ که در آن همیشه خواهند ماند، وعده الله حق است، و او غالب باحکمت است. ﴿۱۰﴾ آسمانها را بدون ستونهایی که آنها را بینید آفریده است و در زمین کوههای استوار را افکنده است تا زمین شما را نلرزاند و در آن از هر نوع زنده جانها منتشر کرد و از آسمان آب نازل کردیم، پس در زمین از هر گونه نباتات خوب و ارزشمند رویانیدیم. ﴿۱۱﴾ این است آفرینش الله، پس شما به من نشان دهید کسانی که غیر از او اند، چه چیز آفریده اند؟ بلکه ظالمان در گمراهی آشکار اند.

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَبْنَىٰ لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِسْمَ بْنَ بُولَدِيهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَلَدِكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِن جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَن تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَبْنَىٰ إِنَّهَا إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَبْنَىٰ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَامْرُءٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تَصْغِرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْسِكْ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

﴿۱۲﴾ و یقیناً به لقمان حکمت بخشیدیم (و به او دستور دادیم) که الله را شکر کن و هر کس (الله را) شکر گزارد در حقیقت به نفع خود شکرگزاری می‌کند و هر کس ناشکری کند (بداند که) الله بی‌نیاز ستوده است. ﴿۱۳﴾ و (یادآور شو) وقتی را که لقمان پسر خود را وعظ می‌کرد (به او) گفت: پسر جانم! به الله شریک قرار مده. چرا که شرک ظلم بزرگ است. ﴿۱۴﴾ و به انسان درباره پدر و مادرش سفارش کردیم، مادرش با ضعف بر بالای ضعف به او باردار شد. و جدا کردن او از شیر در طی دو سال است. (و به انسان سفارش کردیم) برای من و پدر و مادرت شکرگزار باش که بازگشت (همه) به سوی من است. ﴿۱۵﴾ و اگر سعی ورزیدند که تو را وادارند به این که چیزی را با من شریک قرار دهی که به آن علم نداری، پس از آنان اطاعت مکن، و در دنیا با آنان به خوبی رفتار کن. و از راه کسی پیروی کن که به سوی من بازگشته است، باز بازگشتت به سوی من است، پس شما را از آنچه می‌کردید آگاه می‌سازم. ﴿۱۶﴾ (لقمان گفت): پسر جانم! بدان که اگر آن (عمل) به اندازه دانه خردلی باشد و در دل سنگی یا در آسمان‌ها و یا در زمین باشد، الله آن را می‌آورد (و مورد محاسبه قرار می‌دهد)، چون الله باریک‌بین (و) آگاه است. ﴿۱۷﴾ ای پسر جانم! نماز را برپا کن و به کار نیک دستور بده و از کار بد منع کن و در برابر آنچه به تو می‌رسد صابر باش که این (خصلت‌ها) از کارهای سترگ (و محوری) است. ﴿۱۸﴾ و با تکبر از مردم روی مگردان و در زمین خرامان راه مرو، چون الله هیچ متکبر فخر فروش را دوست ندارد. ﴿۱۹﴾ و در راه رفتن خود میانه‌روی (را پیشه) کن و صداقت را آهسته بدار، همانا بدترین آوازه‌ها، آواز خران است.

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ
 عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ وظَّاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
 بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذْ أَيْدِي لَهُمْ أَتَّبِعُوا
 مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَالْوَابِلُ يَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عَابَاءً نَّأُولُو كَانَ
 الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ * وَمَن يُسَلِّمْ
 وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ
 وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ
 إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
 ﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾
 وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ
 مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
 مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَا خَلَقَكُمْ
 وَلَا بَعْثَكُمْ إِلَّا اَكْفَنَسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

﴿۲۰﴾ آیا ندیده اید که الله آنچه را که در آسمانها و آنچه را که در زمین است، برایتان مسخر گردانید و نعمت‌های ظاهری و باطنی خود را بر شما گسترده و فراوان ساخته است؟ و از مردم کسانی هستند که در باره الله بدون هیچ علم و بدون هیچ هدایت و بدون هیچ کتاب روشن، مجادله می‌کند. ﴿۲۱﴾ و چون به آنان گفته شود: از آنچه پیروی کنید که الله نازل کرده است، می‌گویند: بلکه از چیزی پیروی می‌کنیم که پدران خود را بر آن یافته‌ایم، آیا (از پدران خود پیروی می‌کنند) حتی اگر شیطان آنان را به سوی عذاب سوزان فرا خواند. ﴿۲۲﴾ و هر که روی خویش را به سوی الله متوجه کند، در حالیکه محسن باشد به تحقیق به دستاویز بسیار محکمی چنگ زده است، و سرانجام کارها به سوی الله است. ﴿۲۳﴾ و هر که کافر شد، نباید کفر وی تو را غمگین سازد، (چراکه) بازگشت آنان به سوی ماست، و ایشان را از کارهایی که کرده‌اند آگاه می‌سازیم. البته الله به راز سینه‌ها آگاه است. ﴿۲۴﴾ آنها را اندکی بهره‌مند می‌سازیم باز آنان را به (تحمل) عذاب سخت مجبور می‌سازیم. ﴿۲۵﴾ و اگر از آنان پرسى که چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ حتماً می‌گویند: الله، بگو: الحمد لله (که اقرار نمودید) ولی بیشترشان نمی‌دانند. ﴿۲۶﴾ آنچه در آسمانها و زمین است، از الله است. در حقیقت الله همان ذات بی‌نیاز و ستوده است. ﴿۲۷﴾ و اگر همه درختان روی زمین قلم شوند و دریا (دوات گردد) و هفت دریای دیگر به آن مدد برساند سخنان الله به پایان نرسد، یقیناً الله غالب باحکمت است. ﴿۲۸﴾ آفریدن شما و برانگیختن جز مانند (آفریدن و برانگیختن) یک تن نیست، همانا الله شنوای بیناست.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
 وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ
 بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٦﴾ ذَلِكَ يَأْنَى اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
 مِنْ دُونِهِ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
 الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ
 فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٢٨﴾ وَإِذَا غَشِيَهم مَوَجٌّ
 كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
 فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ
 ﴿٢٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
 عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
 حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
 الْغُرُورُ ﴿٣٠﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ
 وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا
 وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣١﴾

سورة السجدة

﴿۲۹﴾ آیا ندیده‌ای (ای مخاطب) که الله شب را در روز و روز را در شب داخل می‌گرداند؟ و آفتاب و ماه را مسخر کرده است، هریک تا مدتی معین در حرکت است، و (آیا ندیدی که) الله به آنچه می‌کنید آگاه است. ﴿۳۰﴾ این به سبب آن است که الله حق است و آنچه را که به جای او می‌خوانند، باطل است. و الله بلند مرتبه و بزرگ است. ﴿۳۱﴾ آیا ندیده‌ای که کشتی‌ها در دریا به فضل الله حرکت می‌کنند تا (بعضی) از نشانه‌های (قدرت) خود را به شما نشان دهد؟! یقیناً در این (کار) دلایل (وحدانیت الله) است برای هر صبرکننده شکرگزار. ﴿۳۲﴾ و چون موجی مانند سایه بان آنها را فراگیرد، الله را خالصانه می‌خواند و عبادت را خاص او می‌دانند، اما وقتی آنان را به سوی خشکه نجات دهد پس برخی از ایشان میانه‌رو هستند، و هیچ‌کس جز عهدشکن غدار ناشکر آیات ما را انکار نمی‌کند. ﴿۳۳﴾ ای مردم! از پروردگارتان بترسید، و (نیز) از روزی بترسید که هیچ پدری بجای فرزندش کفایت نکند و هیچ فرزندی نیست که بتواند چیزی از پدرش را کفایت کند، یقیناً وعده الله حق است. پس زندگانی دنیا شما را نفریید. و غرور (شیطان)، شما را نسبت به الله فریب ندهد. ﴿۳۴﴾ بی گمان علم (فرا رسیدن) قیامت فقط نزد الله است، و اوست که باران می‌باراند و آنچه را در رحم‌هاست می‌داند، و هیچ نفس نمی‌داند که فردا چه چیزی کسب می‌کند، و هیچ‌کسی نمی‌داند که در کدام سرزمین می‌میرد. البته الله دانای آگاه است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 ﴿٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اللَّهُ
 الَّذِى خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
 ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ
 أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ
 إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾ ذَلِكَ
 عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾ الَّذِى أَحْسَنَ
 كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَوَبَدَّ آخِلَقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ
 نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ
 رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا
 مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي
 خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفَّاكُم
 مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

سورة سجده

در مکه نازل شده و سی آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ فرود آوردن این کتاب که شکی در آن نیست، از طرف پروردگار جهانیان است. ﴿۳﴾ آیا می‌گویند: خودش آن را از پیش خود ساخته است؟ بلکه قرآن حق است و از سوی پروردگارت آمده است تا گروهی را بترسانی که پیش از تو ترساننده ای نزد آنان نیامده است. باشد که هدایت شوند. ﴿۴﴾ الله ذاتی است که آسمان‌ها و زمین و آنچه را که در میان آن دو است، در شش روز آفرید، باز بر عرش قرار گرفت، جز او هیچ دوست و شفاعت کننده ای ندارید، آیا عبرت نمی‌گیرید؟ ﴿۵﴾ امر را از آسمان تا زمین تدبیر می‌کند، باز (گزارش آن) در روزی که اندازه آن - از آنچه که شما می‌شمارید - هزار سال است، به‌سوی او بالا می‌رود. ﴿۶﴾ او ذاتی است آگاه از پنهان و آشکار (و) غالب (و) مهربان است. ﴿۷﴾ ذاتی که هر چیزی را آفریده و آن را حسن و زیبایی بخشیده است. و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد. ﴿۸﴾ باز نسل او را از خلاصه آب حقیر (منی) آفرید. ﴿۹﴾ باز اندام او را برابر کرد و از روح (آفریده) خود در آن دمید و برای شما گوش و چشم‌ها و دل‌ها آفرید، ولی شما کمتر شکر می‌گزارید. ﴿۱۰﴾ و (کافران) می‌گویند: آیا وقتی (ما مُردیم و) در زمین ناپدید شویم، آیا آفرینش جدیدی خواهیم یافت؟ بلکه آنان به ملاقات پروردگارشان کافرند. ﴿۱۱﴾ بگو: ملک الموت (فرشته مرگ) که بر شما گمارده شده است روح شما را می‌گیرد، باز به سوی پروردگارتان بازگردانیده می‌شود.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
 رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ
 ﴿١٢﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ
 الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
 ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
 وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ
 بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ
 رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَاوَىٰ جُنُوبُهُمْ
 عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
 يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ
 جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
 لَا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾ أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ
 جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا
 فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا
 وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۱۲﴾ و اگر ببینی وقتی را که مجرمان نزد پروردگارشان سرهای شان را به زیر افکنده باشند و می گویند: ای پروردگار ما! دیدیم و شنیدیم پس ما را (به دنیا) بازگردان تا کار نیک انجام دهیم، اکنون ما یقین کرده ایم. ﴿۱۳﴾ و اگر ما می خواستیم حتما به هرکس هدایتش را می دادیم ولی از سوی من این قول فیصله شده است که جهنم را از جن و انس یکجا پر می کنم. ﴿۱۴﴾ پس به سبب آن که ملاقات امروزتان را فراموش کردید (عذاب دوزخ را) بچشید، همانا ما نیز فراموش تان کردیم، و بچشید عذاب همیشگی را به سبب آنچه می کردید. ﴿۱۵﴾ جز این نیست که کسانی به آیات ما ایمان می آورند که چون آن آیات به ایشان یادآوری شود، سجده کنان می افتند و پروردگارشان را با ستایش و به پاکی یاد می کنند و تکبر نمی ورزند. ﴿۱۶﴾ پهلوهایشان از بسترها دور می شود، با بیم و امید پروردگارشان را می خوانند و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کنند. ﴿۱۷﴾ پس هیچکس نمی داند که از آنچه سبب روشنی چشم ها است، چه چیزی (از نعمت های حیرت آور) برای آنها پنهان داشته شده است به پاداش آنچه می کردند. ﴿۱۸﴾ آیا کسی که مؤمن است، مانند کسی است که فاسق است؟ هرگز برابر نیستند. ﴿۱۹﴾ اما کسانی که ایمان آورده اند و کارهای نیک کرده اند، پس برای آنها باغ های جنت است که در آن جایگاه شان خواهد بود که بطور پذیرایی برای ایشان آماده شده است، به سبب آنچه می کردند. ﴿۲۰﴾ و اما کسانی که فاسق هستند پس جایگاهشان آتش دوزخ است، هرگاه که بخواهند از آن بیرون شوند، در آن بازگردانیده می شوند و به آنها گفته می شود: بچشید عذاب آتشی را که آن را دروغ می شمردید.

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَىٰ الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا
لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاجِدِهِمْ أَتَىٰ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ
﴿١٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ
بِهِ زُرْعَاتًا كُلُّ مِمَّنْهُ أَنْعَمُ لَهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ
﴿١٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨﴾
قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿١٩﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۲۱﴾ و حتما عذاب نزدیک‌تر (دنیا) را پیش از عذاب بزرگ‌تر (آخرت) به آنها می‌چسانیم، باشد که آنها (از کفر و شرک و گناه) بازگردند. ﴿۲۲﴾ و کیست ظالم‌تر از کسیکه به آیات پروردگارش پند داده شود ولی باز از آن روی بگرداند؟! بی‌گمان ما از مجرمان انتقام گیرنده‌ایم. ﴿۲۳﴾ و البته ما به موسی کتاب (تورات) دادیم. پس از اینکه موسی (تورات) را دریافت کرده است در شک مباحث، و آن‌را برای بنی‌اسرائیل (سبب) هدایت گردانیدیم. ﴿۲۴﴾ و از آنان (بعضی از بنی اسرائیل) چون صبر کردند و به آیات ما یقین داشتند پیشوایانی قرار دادیم که به حکم ما راهنمایی می‌کردند. ﴿۲۵﴾ البته پروردگارت در روز قیامت میان آنان در آنچه در آن اختلاف می‌کردند، فیصله خواهد کرد. ﴿۲۶﴾ آیا برایشان روشن نشده است که پیش از آنان چه بسیار از نسل‌ها را نابود کرده‌ایم و (ایشان هم اینک) در مسکن‌های شان راه می‌روند؟! بی‌گمان در این دلایل (بزرگ و عبرت آموز) است، آیا نمی‌شنوند؟ ﴿۲۷﴾ آیا ندیده‌اند که ما آب را به‌سوی زمین خشک و بی‌گیاه می‌رانیم و به وسیله آن کشتزار را می‌رویانیم که هم چهارپایانشان و هم خودشان از آن می‌خورند؟! آیا نمی‌بینند؟ ﴿۲۸﴾ و می‌گویند: این فیصله و قضاوت کی خواهد بود، اگر راست‌گوئید؟ ﴿۲۹﴾ بگو: در روز فیصله و قضاوت ایمان کافران به آنان سودی نمی‌بخشد و نه به آنان مهلت داده می‌شود. ﴿۳۰﴾ پس از آنان روی برگردان و منتظر (روز حساب) باش، چراکه ایشان هم منتظر (شکست و نابودی شما) هستند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ
 اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ① وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ
 مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ② وَتَوَكَّلْ
 عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ③ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ
 قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۖ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ
 مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ
 بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ④
 أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ ۖ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۖ فَإِنْ لَمْ تَعْمُوا أَبَاءَهُمْ
 فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا
 أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَٰكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ
 غَفُورًا رَحِيمًا ⑤ النَّبِيُّ أَوْلىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
 ۖ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۚ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلىٰ بِبَعْضٍ
 فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ ۖ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ
 أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ⑥

سورة احزاب

در مدینه نازل شده و هفتاد و سه آیت است.

بنام الله بخشنده مهربان.

﴿۱﴾ ای پیغمبر! از الله بترس و از کافران و منافقان اطاعت مکن، بی گمان الله دانای حکیم است. ﴿۲﴾ و آنچه را که از سوی پروردگارت به تو وحی می شود پیروی کن، البته الله از آنچه می کنی آگاه است. ﴿۳﴾ و بر الله توکل کن. و الله به عنوان کارساز کافی است. ﴿۴﴾ الله برای هیچ کسی دو دل در سینه اش ننهاده است، و آن زنان را که مورد ظهار قرار می دهید مادرانتان نگردانیده است و (همچنین) پسر خوانده های تان را پسران شما نگردانیده است. این سخنی شما به زبان های تان است و الله حق می گوید و او به راه راست هدایت می کند. ﴿۵﴾ آنان (پسر خوانده ها) را به پدرانشان نسبت دهید، این کار پیش الله عادلانه تر است، و اگر پدران شان را نشناختید، در آن صورت برادران دینی و آزاد کردگان شما هستند، و در آنچه که اشتباه کرده باشید گناهی بر شما نیست، لیکن (گناه) در آنچه است که دل های تان قصد آن را کرده باشد و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۶﴾ پیغمبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است، و همسرانش مادران مؤمنان هستند، و خویشاوندان (در استحقاق میراث) نسبت به همدیگر در کتاب الله از مؤمنان و مهاجران اولویت بیشتری دارند، مگر اینکه در حق دوستان احسان بکنید. این در کتاب نوشته شده است.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمَنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾
لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا
﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ
جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَإِذْ رَأَيْتُمُ الْآبُصْرَ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا
زُلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ
مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ
مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ
إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سَأَلُوا الْفِتْنَةَ
لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا
اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤْلُونَ إِلَّا دَبْرًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

﴿۷﴾ و یادآور شو وقتی که از پیغمبران عهد گرفتیم و (نیز) از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم، و از آنها عهد محکم گرفتیم. ﴿۸﴾ تا راستگویان را از راستی شان بپرسد و (الله) برای کافران عذاب دردناک آماده کرده است. ﴿۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، نعمت الله را بر خود یاد کنید، وقتی که لشکرها به سوی شما آمدند پس برسر آنان طوفانی را فرستادیم و (نیز) لشکریایی را (به سویشان روانه کردیم) که شما آنان را نمی دیدید، و الله به آنچه می کنید بیناست. ﴿۱۰﴾ وقتی که از طرف بالا و پایین شما به سویتان آمدند و آن هنگام که چشمها خیره شد و دلها به گلوگاهها رسید و در باره الله گمانهای گوناگونی می کردید. ﴿۱۱﴾ در آن وقت (بود که) مؤمنان آزموده شدند و سخت تکان خوردند و متزلزل شدند. ﴿۱۲﴾ (یاد آور شوید) وقتی که منافقان و کسانی که در دلهای شان بیماری (شک و نفاق) بود می گفتند: الله و پیغمبرش جز فریب و وعدههای دروغ به ما نداده اند. ﴿۱۳﴾ و (یاد آور شوید) چون گروهی از آنان گفتند: ای اهل یثرب! دیگر جای پاییدن شما در اینجا نیست، پس بازگردید. و گروهی از آنان از پیغمبر اجازه می طلبند و می گویند: خانههای ما مصئون و محکم نیست، حال آنکه آنها نامصئون و نامحکم نبود و جز فرار قصدی دیگر ندارند. ﴿۱۴﴾ و اگر (لشکر دشمن) بر آنان از اطراف مدینه درآورده می شدند، باز از آنان طلب فتنه (خیانت به مسلمانان) می شد، حتما این کار را انجام می دادند و مگر اندکی در آن درنگ نمی کردند. ﴿۱۵﴾ و البته ایشان بودند که پیش از این با الله عهد بسته بودند که (به دشمن) پشت نگردانند و عهد الله بازخواست شدنی است.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا
 لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ
 إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٧﴾ * قَدْ عَلِمَ اللَّهُ الْمُعَوقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
 لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٨﴾ أَشِحَّةً
 عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ
 كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ
 بِالْأَيْسَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ
 اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٦٩﴾ يَحْسَبُونَ
 الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوِ أَنَّهُمْ
 بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ
 مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
 لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٧١﴾
 وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
 وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٧٢﴾

﴿۱۶﴾ بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن بگریزید، هرگز سودی به شما نمی بخشد و در آن صورت جز اندکی بهره مند نمی شوید. ﴿۱۷﴾ بگو: چه کسی شما را از عذاب الله حفظ می کند اگر او در باره شما بدی خواسته باشد یا برای شما رحمتی خواسته باشد؟! و غیر از الله هیچ کارساز و مددگاری برای خود نخواهند یافت. ﴿۱۸﴾ در حقیقت الله کسانی از شما را که مردم را از جنگ باز می داشتند می شناسد و (نیز) آنان را که به برادرانشان گفتند: نزد ما بیایید و جز اندکی به جنگ نمی آیند. ﴿۱۹﴾ در حالی که بر شما بخیلاند، پس چون وقت ترس رسد آنان را می بینی که به سوی تو می نگرند مانند کسی که از (سختی) مرگ بیهوش شده باشد (و) چشمانش (راست و چپ) می چرخد. و چون وقت ترس برود، بر شما با زبانهای تند و تیز زبان درازی می کنند (و) بر خیر (غنیمت) بخیلاند. این گروه هرگز ایمان نیاورده اند، و الله اعمال ایشان را نابود گردانید. و این کار برای الله آسان است. ﴿۲۰﴾ گمان می کنند که احزاب (لشکرهای کافران) نرفته اند و اگر احزاب باز آیند ایشان دوست دارند در میان اعراب بادیه نشین باشند و از اخبار شما سوال کنند. و اگر در میان شما بودند جز اندکی پیکار نمی کردند. ﴿۲۱﴾ البته برای شما در (سیره) رسول الله سرمشق و الگویی نیکوست، برای آن کس که به الله و روز قیامت امید می دارد و الله را بسیار یاد کند. ﴿۲۲﴾ و چون مؤمنان احزاب (لشکرهای کافران) را دیدند، گفتند: این همان چیزی است که الله و پیغمبرش به ما وعده داده بودند، و الله و پیغمبرش راست گفتند، و این در حق آنان جز ایمان و تسلیم نافزود.

مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ
 قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿١٣﴾ لِيَجْزِيَ
 اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ
 يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
 الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿١٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُواهُمْ مِّنْ
 أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
 فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَنَأْسٍ رَّوَيْتُمْ فَرِيقًا ﴿١٦﴾ وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ
 وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿١٧﴾ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ تُرِيدْنَ
 الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
 سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِن كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ
 الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
 يٰ نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَعَّفْ
 لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

﴿۲۳﴾ از مؤمنان مردانی هستند که به آنچه با الله بر آن پیمان بسته بودند، صادقانه وفا کردند، پس از آنان کسی است که قرار دادشان را به انجام رساندند و از آنان کسی است که در انتظارند و (در عهد و پیمان خود) هیچ گونه تغییر و تبدیلی نیاورده اند.

﴿۲۴﴾ تا الله راستگویان را به خاطر راستی شان پاداش بدهد و منافقان را اگر بخواهد عذاب کند یا بر آنان به رحمت بازگردد (ببخشد). به تحقیق الله آمرزنده مهربان است.

﴿۲۵﴾ و الله کافران را به خشم و غضبشان بازگردانید، بی آنکه به خیری رسیده باشند و الله مؤمنان را از کار جنگ (با فرستادن طوفان) کفایت کرد و الله توانای غالب است.

﴿۲۶﴾ و الله کسانی از اهل کتاب را که آنان را مدد کرده بودند، از قلعه هایشان فرود آورد و در دل هایشان ترس و هراس انداخت! (به طوری که) گروهی را می کشتید و گروهی را اسیر می گرفتید. ﴿۲۷﴾ و زمین شان و دیارشان و دارایی شان، و همچنین زمینی را که هنوز گام به آنجا ننهاده بودید به شما میراث داد، و البته الله بر هر چیزی تواناست.

﴿۲۸﴾ ای پیغمبر! به همسران خود بگو: اگر خواهان زندگانی دنیا و زینت آن هستید، پس بیاید تا به شما هدیه مناسب بدهم و شما را به رها کردن نیک رها سازم.

﴿۲۹﴾ و اگر الله و پیغمبرش و سرای آخرت را می خواهید، پس الله برای نیکوکاران شما پاداش بزرگی را آماده کرده است. ﴿۳۰﴾ ای همسران پیغمبر! هر کس از شما کار ناشایست آشکار را به عمل آورد، عذابش دو چندان خواهد بود. و این کار برای الله آسان است.

* وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا
 أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَدْنَسَاءُ النَّبِيِّ
 لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ أَتَقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
 فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
 فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ
 الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
 تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَأَذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ
 آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
 إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
 وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
 وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِمِينَ وَالصَّالِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ
 فُرُوجَهُمُ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
 وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

﴿۳۱﴾ و هرکس از شما که برای الله و پیغمبرش قانت و فرمانبردار باشد و کار نیک انجام دهد، پاداشش را دو بار به او می‌دهیم و برای او روزی نیک و ارزشمندی آماده کرده‌ایم. ﴿۳۲﴾ ای زنان پیغمبر! شما مانند هیچ یک از زنان دیگر نیستید اگر پرهیزگار باشید، پس در سخن گفتن نرمی و ملایمت نکنید تا کسی که در دلش بیماری است به طمع نیفتد، و سخن شایسته بگوید. ﴿۳۳﴾ و در خانه‌های تان قرار گیرید و همچون زینت نمایی روزگار جاهلیت پیشین (درمیان مردم ظاهر نشوید و) خودنمایی نکنید و نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و از الله و پیغمبرش اطاعت کنید. جز این نیست که الله می‌خواهد پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و شما را کاملاً پاکیزه گرداند. ﴿۳۴﴾ و آنچه را که از آیات الله و حکمت در خانه‌هایتان خوانده می‌شود یاد کنید، بی‌گمان الله لطف کننده آگاه است. ﴿۳۵﴾ بدون شک مردان مسلمان و زنان مسلمان، مردان با ایمان و زنان با ایمان، مردان فرمانبردار فرمان الله و زنان فرمانبردار فرمان الله، و مردان و زنان راستگو، و مردان و زنان بردبار، و مردان فروتن و زنان فروتن و مردان صدقه دهنده، و زنان صدقه دهنده و مردان روزه‌دار و زنان روزه‌دار، و مردان پاکدامن و زنان پاکدامن، و مردان و زنانی که الله را بسیار یاد می‌کنند، الله برای آنان آمرزش و پاداش بزرگ آماده کرده است.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ وَسُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

﴿۳۶﴾ و هیچ مرد مؤمن و زن مؤمنه در کاری که الله و پیغمبرش (در آن) فیصله کرده باشند اختیاری از خود ندارند و کسی که از الله و پیغمبرش نافرمانی کند در حقیقت به گمراهی آشکار گرفتار شده است. ﴿۳۷﴾ و یادآور شو چون به کسی که الله به او نعمت داده بود و تو (نیز) بر او انعام کرده بودی، می گفتی: همسرت را برای خود نگاهدار و از الله بترس و در نفس خود آنچه را که الله ظاهر کننده اش است پنهان می ساختی، و از مردم می ترسیدی و الله به آنکه از او بترسی سزاوارتر است. پس چون زید نیاز خود را از او برآورد، او را به ازدواج تو درآوردیم تا تنگی برای مؤمنان در ازدواج با همسران پسرخواندگان شان نباشد، وقتی که نیاز خود را از آنان به انجام رسانند، و حکم الله انجام یافتنی است. ﴿۳۸﴾ بر پیغمبر در آنچه الله برای او مقدر و معین گردانیده هیچ تنگی نیست، این سنت الهی در مورد پیغمبران پیشین نیز جاری بوده و حکم الله به اندازه مقدر و معین است. ﴿۳۹﴾ همان کسانی که پیامهای الله را ابلاغ می کنند و از او می ترسند و جز الله از کسی نمی ترسند. و الله از لحاظ محاسبه با بندگان خود کافی است. ﴿۴۰﴾ محمد پدر هیچ یک از مردان شما نیست بلکه فرستاده الله و خاتم پیغمبران است و الله به همه چیز داناست. ﴿۴۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! الله را بسیار یاد کنید. ﴿۴۲﴾ و او را صبح و شام به پاکی یاد کنید. ﴿۴۳﴾ او ذاتی است که بر شما درود می فرستد و فرشتگانش نیز بر شما درود می فرستند تا شما را از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورد و او به مؤمنان بسیار مهربان است.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾ يَأَيُّهَا
النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا
إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ
مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾
يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا
فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ
إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عِمَمِكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ
وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

﴿۴۴﴾ درودشان در روزی که او را ملاقات می کنند سلام است و برای آنان پاداش نیک آماده کرده است. ﴿۴۵﴾ ای پیغمبر! ما تو را گواه و مؤده دهنده و بیم دهنده فرستادیم. ﴿۴۶﴾ و (نیز) دعوتگر به سوی الله به حکم او و چراغ روشن هستی. ﴿۴۷﴾ و (ای پیغمبر!) به مؤمنان مؤده بده که از (سوی) الله برای شان فضل بزرگ است. ﴿۴۸﴾ و از کافران و منافقان اطاعت مکن و اذیت و آزارشان را اعتبار مده (و استقامت داشته باش) و بر الله توکل کن و همین بس که الله کارساز باشد. ﴿۴۹﴾ ای مؤمنان! چون با زنان مؤمن ازدواج کردید باز پیش از آنکه با آنان آمیزش کنید طلاقشان دادید دیگر شما را بر این زنان عده ای نیست که آن را بشمارید، پس ایشان را از هدیه مناسب بهره مند سازید و به رها کردنی نیک رهایشان کنید. ﴿۵۰﴾ ای پیغمبر! همانا ما برای تو حلال کرده ایم (آن) همسرانت را که مهرشان را داده ای، و همچنین کنیزانی را که الله در جنگ بهره تو ساخته است، و دختران عمویت و دختران عمه هایت و دختران خالوهایت و دختران خاله هایت که با تو هجرت کرده اند، و زن مؤمنی که خویشتن را به پیغمبر ببخشد (و) اگر پیغمبر بخواهد که او را به زنی گیرد که مخصوص توست نه دیگر مؤمنان، به راستی دانستیم آنچه را که بر آنان درباره زنانشان و کنیزانشان مقرر کرده ایم تا بر تو هیچ حرج و تنگی نباشد و الله آمرزنده مهربان است.

* تَرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُقْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ أَبْتَغَيْتَ
 مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَءَ عَنِهَا
 وَلَا يُخْزِتَ وَيَرْضَيْنَ بِمَاءٍ آتَتْهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
 مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ
 النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
 حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
 إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَظِيرٍ إِنَّهُ وَلَٰكِنْ
 إِذَا دُعِيتُمْ فَأَدْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَقْسِنِينَ
 لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ
 وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ
 مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ
 وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ
 مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾
 إِنْ بُدُوا شَيْءًا أَوْ تُخَفُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

﴿۵۱﴾ نوبت هریک از زنان را که می خواهی به تاخیر انداز و هرکدام را می خواهی نزد خود جای ده، و اگر زنی از آنان که (از او) کناره گرفته‌ای باز بجویی بر تو گناهی نیست، این نزدیک‌تر است به آن که چشمان شان روشن گردد و اندوهگین نشوند و همگی شان به آنچه به ایشان می‌دهی خشنود گردند و الله آنچه را که در دل‌های شماست می‌داند و الله دانای بردبار است. ﴿۵۲﴾ بعد از این دیگر گرفتن زنان برای تو حلال نیست و برایت حلال نیست که زنان دیگر را جایگزین آنها کنی هرچند زیبایی آنان تو را به شگفت آورد، به استثنای کنیزانی که در ملک تو هستند. و الله بر همه چیز مراقب است. ﴿۵۳﴾ ای مؤمنان! وارد خانه‌های پیغمبر نشوید مگر آنکه برای (صرف) طعام به شما اجازه داده شود، بی‌آن‌که منتظر (پخته شدن) آماده شدنش باشید، ولی هنگامی که دعوت شدید وارد شوید و زمانی که غذا را خوردید پراکنده شوید و به گفتگو ننشینید، این کار پیغمبر را رنج می‌دهد اما او شرم می‌کند ولی الله از بیان حق شرم نمی‌کند. و چون از زنان پیغمبر متاعی خواستید از پس پرده از ایشان بخواهید، این برای دل‌هایتان و دل‌های آنان پاکیزه‌تر است، و برای شما سزاوار نیست که پیغمبر الله را برنجانید و حق ندارید که پس از مرگ او همسرانش را به همسری خویش درآورید، البته این کار نزد الله گناهی بزرگ است. ﴿۵۴﴾ اگر چیزی را آشکار کنید، یا آن را پنهان دارید، پس (بدانید که) الله به هر چیز داناست.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَ فِيءِ آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا
 أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُهُنَّ ۖ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا
 ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
 مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ
 مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
 يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَذْنِي أَنْ يَعْرِفَنَ فَلَا
 يُؤْذِينَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾ *لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُتَفِقُونَ
 وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ
 لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ
 أَيْمَنَّا بِقَوْلِهِمْ أَتَقْتُلُوا قَتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللَّهِ فِي
 الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

﴿۵۵﴾ بر زنان گناهی نیست که از پدران شان و فرزندان شان و برادران شان و فرزندان برادران شان و فرزندان خواهران شان و زنان (همجنس) خودشان و بردگان شان (حجاب نگیرند)، ای زنان! از الله بترسید، البته الله بر همه چیز گواه (حاضر و ناظر) است. ﴿۵۶﴾ همانا الله و فرشتگانش بر پیغمبر درود می‌فرستند، (پس) ای مؤمنان! شما هم بر او درود بفرستید و چنانکه باید درود بگویید. ﴿۵۷﴾ همانا کسانی که الله و پیغمبرش را می‌رنجانند الله آنها را در دنیا و آخرت لعنت کرده است و برایشان عذاب خوارکننده ای آماده کرده است. ﴿۵۸﴾ و کسانی که مردان و زنان مؤمن را بدون اینکه مرتکب عمل ناروا شده باشند، آزار می‌رسانند به راستی که (بار) بهتان و گناه آشکار بر گردن گرفته اند. ﴿۵۹﴾ ای پیغمبر! به زنان و دختران و زنان مؤمنان بگو: چادرهایشان را بر خود ببندازند، این (انداختن چادر) نزدیکتر است به آنکه (به پاکدامنی) شناخته شوند و آزار نبینند و الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۶۰﴾ اگر منافقان و کسانی که در دل‌های شان بیماری است و شایعه سازان در مدینه (که باعث اضطراب می‌گردند) از کار خود دست نکشند به یقین تو را بر آنان مسلط می‌گردانیم باز جز اندک مدتی در آن شهر با تو مجاور نخواهند بود. ﴿۶۱﴾ در حالیکه لعنت شدگانند، هر کجا یافت شوند، اسیر گرفته شده و به سختی کشته شوند. ﴿۶۲﴾ این است سنت الهی در مورد کسانی که پیش از این گذشته اند و هرگز برای سنت الله تغییر و تبدیلی نمی‌یابی.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٢﴾ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ
لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٣﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
﴿٦٤﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ
وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٥﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٦﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ
وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٨﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٦٩﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٠﴾ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنْسَانُ ۖ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧١﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٢﴾

﴿۶۳﴾ مردم از تو درباره (وقت فرا رسیدن) قیامت می پرسند، بگو: علم آن تنها نزد الله است و تو چه دانی شاید که قیامت نزدیک باشد. ﴿۶۴﴾ به تحقیق الله کافران را لعنت کرده و برایشان آتش سوزان آماده کرده است. ﴿۶۵﴾ آنان جاودانه در آن خواهند ماند، (و) هیچ دوست و یآوری نمی یابند. ﴿۶۶﴾ روزی که چهره هایشان در آتش گردانده می شود، می گویند: ای کاش الله و پیغمبر را اطاعت می کردیم. ﴿۶۷﴾ و گویند: ای پروردگار ما از پیشوایان و بزرگان خود اطاعت نمودیم و ما را از راه گمراه ساختند. ﴿۶۸﴾ ای پروردگار ما! آنان را دوچندان عذاب ده و آنان را لعنت کن لعنتی بزرگ. ﴿۶۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، مانند کسانی نباشید که موسی را آزار دادند پس الله او را از آنچه می گفتند پاک و مبرا ساخت، و موسی نزد الله آبرومند بود. ﴿۷۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از الله بترسید و سخن حق و راست بگویید. ﴿۷۱﴾ اعمالتان را اصلاح می کند و گناهانتان را می آمرزد. و هرکس از الله و پیغمبرش اطاعت کند به راستی که به پیروزی و کامیابی بزرگی نایل آمده است. ﴿۷۲﴾ البته ما امانت را بر آسمان ها و زمین و کوه ها عرضه داشتیم ولی از برداشتن آن ابا ورزیدند و از آن ترسیدند و انسان آن را برداشت، یقیناً او ظالم نادان است. ﴿۷۳﴾ تا (در نتیجه) الله مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب کند و بر مردان و زنان مؤمن به رحمت بازگردد و الله آمرزنده مهربان است.

سورة سبأ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ
 فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝١ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا
 يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ
 الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ۝٢ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ
 قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَلِيمُ الْعَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
 ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ
 وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝٣ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
 كَرِيمٌ ۝٤ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ
 لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزِ أَلِيمٍ ۝٥ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
 الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ
 الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝٦ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
 يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝٧

سوره سبأ

در مکه نازل شده و پنجاه و چهار آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ همه ستایش ها آن ذاتی راست که تمام آنچه در آسمانها و زمین است خاص از اوست و در آخرت نیز ستایش سزاوار اوست و او باحکمت آگاه است. ﴿۲﴾ می‌داند آنچه را که در زمین فرو می‌رود و آنچه را که از آن بیرون می‌آید و آنچه را که از آسمان فرود می‌آید و آنچه را که در آن بالا می‌رود و او مهربان آمرزنده است. ﴿۳﴾ و کافران گفتند: قیامت برای ما فرامی‌رسد، بگو: آری! سوگند به پروردگارم، به یقین به سراغتان خواهد آمد، (پروردگار که) دانای غیب است. به اندازهٔ ذره‌ای در آسمانها و نه در زمین از او پنهان نمی‌ماند، و نه کمتر از آن و نه بزرگتر از آن چیزی نیست مگر آنکه در کتابی روشن (ثبت) است. ﴿۴﴾ تا الله پاداش کسانی را بدهد که ایمان آورده و کارهای نیک کرده‌اند، ایشان اند که برایشان آمرزش و روزی گرامی است. ﴿۵﴾ و کسانی که سعی کردند آیات ما را تکذیب و انکار کنند و گمان کردند که عاجز کننده (پیغمبر ما) اند، آنان برایشان عذابی از بدترین و دردناکترین عذاب‌ها خواهد بود. ﴿۶﴾ و کسانی که علم داده شده اند می‌بینند که آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده حق است و این که به سوی راه ذات غالب و دارای صفات کمال و ستوده راهنمایی می‌کند. ﴿۷﴾ و کافران گفتند: آیا شما را بر مردی راهنمایی کنیم که به شما خبر می‌دهد: چون کاملاً پراکنده شدید (پس از آن) به آفرینش جدید آفریده می‌شوید؟

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِن نَّشَاءُ نَحْصِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ
 أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٩﴾ * وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِتًا فَضْلًا
 يَجِبَالُ أُوْبَىٰ مَعَهُ وَالطَّيْرُ وَالنَّالَةُ الْحَدِيدِ ﴿١٠﴾ أَن أَعْمَلَ
 سَبْعَ لَيَّاتٍ وَقَدَّرَ فِي السَّرْدِ وَأَعْمَلُوا صِلْحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَلِسَلِيمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوْاحُها شَهْرٌ
 وَأَسْلَنَّا لَهُ وَعَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
 رَبِّهِ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِّنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾
 يَعْمَلُونَ لَهُ وَمَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمْثِيلٍ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ
 وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ أَعْمَلُوا أَلْ دَاوُدَ شُكْرًا أَوْ قَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
 الشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّاهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ
 إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِن سَأَتِهِ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ
 أَن لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

﴿۸﴾ آیا بر الله دروغ بسته؟ یا او دیوانگی دارد؟ (چنین نیست) بلکه کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند در عذاب و گمراهی دور از حق هستند. ﴿۹﴾ آیا به سوی آنچه که پیش رو و پشت سر شان از آسمان و زمین قرار دارد ندیدند؟ اگر بخواهیم آنان را در زمین فرو می‌بریم یا پاره‌هایی از آسمان را بر آنان بیندازیم. بی‌گمان در این امر دلیل و نشانه ای است برای هر بنده ای که بخواهد خالصانه به‌سوی الله رجوع کند. ﴿۱۰﴾ و البته از سوی خود به داود فضل دادیم (و گفتیم) ای کوهها! همراه او تسبیح گوید و (نیز) پرندگان را (گفتیم با او تسبیح گوید). و آهن را برای او نرم کردیم. ﴿۱۱﴾ (ما به داود دستور دادیم) که زره‌های کامل و پهن بساز و در بافتن (حلقه‌های آن) اندازه را مراعات کن. و کار شایسته کنی که البته من به آنچه می‌کنید بینا هستم. ﴿۱۲﴾ و برای سلیمان باد را (مسخر کردیم) که سیر صبحگاهان آن مسیر یک ماه و سیر شامگاهان آن (نیز) مسیر یک ماه بود. و چشمهٔ مس را برای او روان ساختیم. و برخی از جنیان (را برای او رام کردیم که) به فرمان پروردگارش در نزد او کار می‌کردند، و هرکس از آنها از فرمان ما سرپیچی کند، از عذاب سوزان به او می‌چشانیم. ﴿۱۳﴾ آنان (جنیان) هرچه سلیمان می‌خواست برایش می‌ساختند از قبیل قلعه‌ها و مجسمه‌ها و کاسه‌های بزرگی چون حوض‌ها و دیگ‌های ثابت برجای خود. ای آل داود! به عنوان سپاسگزاری (به طاعت ما) عمل کنید که اندکی از بندگانم سپاسگزارند. ﴿۱۴﴾ پس چون مرگ را بر او مقرر کردیم چیزی جز موریانه که عصایش را می‌خورد آنان را از مرگ او مطلع نساخت، پس چون جسد سلیمان (به زمین) افتاد، جنیان پی بردند که اگر غیب را می‌دانستند، در عذاب خوارکننده باقی نمی‌ماندند.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ
﴿١٦﴾ ذَلِكَ جَزَاءُهمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ يُجْزَى إِلَّا الْكَفُورُ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْوَادِيَّ الْفَرَى الَّتِي بَرَكَتْنَا فِيهَا قَرْيَ ظَهْرَةَ
وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِنَا أَفْصَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ
إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ
وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيطٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِّن شَرِكٍ وَمَالُهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

﴿۱۵﴾ بی‌گمان برای (قوم) سبا در محل سکونت شان نشانه ای بود: دو باغ از جانب راست و از جانب چپ، (گفتیم) از روزی پروردگارتان بخورید و شکر او را به‌جای آورید، شهری است پاکیزه و پروردگاری است آمرزنده. ﴿۱۶﴾ اما آنان روی گرداندند، پس سیلی ویرانگر را بر آنان فرستادیم و به جای آن دو باغ شان دو باغ دیگر عوض دادیم که دارای میوه های تلخ و درخت گز و اندکی از درخت کنار بود. ﴿۱۷﴾ این عقوبت را به سزای کفرشان به آنان دادیم، و آیا جز ناسپاس را مجازات می‌کنیم؟ ﴿۱۸﴾ و میان آنها و میان آبادی‌هایی که در آنها برکت نهاده بودیم آبادی‌هایی به‌هم پیوسته قرار داده بودیم و در میان آنها مسافت را به اندازه مقرر داشته بودیم، (و گفتیم) شب‌ها و روزها را با کمال امن و امان در آنها سیر و سفر کنید. ﴿۱۹﴾ اما ایشان گفتند: ای پروردگار ما! فاصله سفرهای ما را دور کن، و بر خود ظلم کردند. پس آنان را افسانه ها (بر سر زبان‌ها) گردانیدیم و آنان را سخت متلاشی و پاره پاره ساختیم، البته در این ماجرا برای هر صابر سپاسگزار نشانه های (عبرت انگیزی) است. ﴿۲۰﴾ و البته ابلیس گمانش را دربارهٔ آنان راست یافت، پس از او پیروی کردند جز گروهی از مؤمنان. ﴿۲۱﴾ و شیطان را بر آنان هیچ سلطه نبود، مگر تا کسی را که به آخرت ایمان می‌آورد از کسی که او از آن در شک است معلوم بداریم، و پروردگار تو بر همه چیز مراقب و نگهبان است. ﴿۲۲﴾ (ای پیغمبر) بگو: آنان را که به‌جای الله (معبودتان) می‌پندارید بخوانید، آنها در آسمان‌ها و زمین به اندازه ذره‌ای را مالک شده نمی‌توانند، و در (تدبیر) آن دو، هیچ مشارکتی ندارند و برای الله درمیانشان هیچ یاور و پشتیبانی نیست.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ وَحَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَن
 قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ
 ﴿١٣﴾ * قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ
 وَإِنَّا أَوْيَاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٤﴾ قُلْ
 لَا تَسْأَلُونِ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ
 يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ
 ﴿١٦﴾ قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ
 بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩﴾
 قُلْ لَّكُمْ مِّيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَحْجِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَغْنُونَ
 ﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن تُؤْمِنَ بِهِ هَذَا الْقُرْآنُ وَلَا
 بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ
 اسْتَضَعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٢١﴾

﴿۲۳﴾ و شفاعت در نزد او سود نمی بخشد مگر برای آن کس که الله به او اجازه دهد، تا چون که اضطراب و هراس از دل هایشان برطرف گردد می گویند: پروردگارتان چه گفت؟ می گویند: حق، و او والای بزرگ است. ﴿۲۴﴾ بگو: کیست که از آسمانها و زمین شما را روزی می دهد؟ بگو: الله، و یقیناً یا ما، یا شما بر هدایت یا گمراهی آشکار هستیم. ﴿۲۵﴾ بگو: شما از جرمی که ما کرده ایم بازخواست نمی شوید و ما نیز از آنچه شما می کنید بازخواست نمی شویم. ﴿۲۶﴾ بگو: پروردگارا، ما و شما را جمع می کند باز در میان ما به حق حکم می کند و او فیصله کننده داناست. ﴿۲۷﴾ بگو: آنان را که به عنوان شریک به او ملحق ساخته اید به من نشان دهید، چنین نیست، بلکه او الله است که غالب باحکمت است. ﴿۲۸﴾ و ما تو را جز مژده رسان و بیم دهنده برای تمام مردم نفرستادیم و لیکن اکثر مردم نمی دانند. ﴿۲۹﴾ و می گویند: این وعده کی فرامی رسد، اگر راست می گوئید؟ ﴿۳۰﴾ بگو: وعده شما روز معینی است که نه ساعتی از آن پس می مانید و نه ساعتی از آن پیشی می گیرید. ﴿۳۱﴾ و کافران گفتند: به این قرآن و به آنچه پیش از آن است هرگز ایمان نمی آوریم. و اگر ببینی ظالمان را وقتی که نزد پروردگارشان نگاه داشته می شوند که چگونه بعضی از آنها سخن بعضی دیگر را باز میگرداند، مستضعفان به مستکبران می گویند: اگر شما نبودید یقیناً ما مؤمن می بودیم.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا اَنَّا نَحْنُ صَدَدٌ نَكْمُ
 عَنِ الْهُدَى بَعْدَ اِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ اِذْ
 تَأْمُرُونَنَا اَنْ نَّكْفِرَ بِاللّٰهِ وَنَجْعَلَ لَهُ وَاْنْدَادًا وَاَسْرُوا النَّدَامَةَ
 لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِيْ اَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا اَرْسَلْنَا فِيْ قَرْيَةٍ
 مِّنْ نَّذِيرٍ اِلَّا قَالُوا مُتْرَفُوهُمْ اِنَّا بِمَا اُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾
 وَقَالُوا اَنَحْنُ اَكْثَرُ اَمْوَالًا وَاَوْلَادًا وَاَمَّا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾
 قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ اَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ
 عِنْدَنَا زُلْفَى اِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ
 الْضِعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ
 يَسْعَوْنَ فِيْ ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ اُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾
 قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
 وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

﴿۳۲﴾ (باز) مستکبران (در پاسخ) به مستضعفان می‌گویند: آیا پس از آنکه هدایت برایتان آمد، ما شما را از آن بازداشتیم؟ بلکه خود شما مجرم بودید. ﴿۳۳﴾ و (بار دیگر) مستضعفان به مستکبران می‌گویند: نه، بلکه مکر شب و روز (تان) ما را از هدایت بازداشت) وقتی که به ما دستور می‌دادید که به الله کفر ورزیم و برای او همتایان مقرر کنیم، و وقتی عذاب را بینند، پشیمانی خود را پنهان کنند. و زنجیرها را به گردن های کافران می‌اندازیم. آیا جز در برابر کارهایی که می‌کردند، جزا داده می‌شوند؟ ﴿۳۴﴾ و ما در هیچ قریه ای بیم دهنده‌ای نفرستادیم مگر آنکه سرکشان نازپرور آنجا گفتند: ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید، کافریم. ﴿۳۵﴾ و (نیز) گفتند: ما از نگاه اموال و فرزندان بیشتری و ما عذاب شونده نیستیم. ﴿۳۶﴾ بگو: البته پروردگارم روزی را برای هرکس که بخواهد فراخ یا تنگ می‌گرداند، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند. ﴿۳۷﴾ و اموال و اولادتان چیزی نیست که شما را به ما نزدیک گرداند به مرتبه قربت، مگر کسی (مقرب) است که ایمان آورد و کار نیک انجام دهد. پس برای آنان در برابر اعمالی که انجام داده‌اند پاداش دوچندان است و ایشان در غرفه‌های (بلند) ایمن‌اند. ﴿۳۸﴾ و کسانی که در (تکذیب) آیات ما سعی می‌کنند به این گمان که (پیغمبر ما را) عاجز می‌سازند، ایشان اند که در عذاب احضار خواهند شد. ﴿۳۹﴾ بگو: در حقیقت پروردگارم است که روزی را برای هرکس از بندگان که بخواهد فراخ می‌گرداند، و برای هرکس که بخواهد تنگ می‌گرداند. و هرچه را انفاق کنید، الله عوضش را می‌دهد و او بهترین روزی‌دهندگان است.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهْلُوا لَاءِ إِيَّائِكُمْ كَانُوا
 يَعْبُدُونِ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
 يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَأَلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
 بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
 النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تَنَادَى عَلَيْهِمْ أَيُّتُنَا بِسَيِّئِ
 قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ أَبَاؤُكُمْ
 وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آفَاكُ مُفْتَرَى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
 جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَاءَ اتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ
 يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مَعْشَارَ مَا آتَيْنَهُمْ فَكَذَّبُوا
 رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ * قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِوَحْدَةٍ أَنْ
 تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِيَالٍ ثُمَّ تَزَكُّوهُمْ وَأَمَّا بِصَاحِبِكُمْ مِّنْ
 جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ
 مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلمَ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

﴿۴۰﴾ و (یادآور شو) روزی را که الله همه آنان را محشور می کند، باز به فرشتگان می گوید: آیا اینها بودند که شما را پرستش می کردند؟ ﴿۴۱﴾ (فرشته ها) گویند: تو پاک و منزهی! و تنها تو یاور و کارساز ما هستی! نه، بلکه آنها جانیان را پرستش می کردند! و بیشترشان به آنها ایمان داشتند. ﴿۴۲﴾ پس امروز هیچ یک از شما مالک نفع و ضرری برای دیگری نیستید، و به ظالمان می گوئیم: بجشید عذاب آتشی را که آنرا تکذیب می کردید. ﴿۴۳﴾ و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، می گویند: این (شخص) جز مردی نیست که می خواهد شما را از آنچه پدران شما پرستش می کردند بازدارد و می گویند: این جز دروغ خودساخته نیست (که به الله نسبت داده شده است). و کافران (درباره) حق چون به آنان آمد گفتند: این جز جادویی آشکار نیست. ﴿۴۴﴾ و ما هیچ کتابی برای ایشان نداده بودیم که آنرا بخوانند، و پیش از تو به سوی آنان هیچ بیم دهنده ای نفرستادیم. ﴿۴۵﴾ و کسانی که پیش از آنها بودند (وحی ما را) تکذیب کردند، حال آنکه آنان به یک دهم آنچه به پیشینیان داده بودیم نرسیده اند، پس پیغمبران ما را تکذیب کردند، پس (بنگر) عقوبت من چگونه بود؟ ﴿۴۶﴾ بگو: من تنها شما را به یک (سخن) نصیحت می کنم و آن این است که خالصانه برای الله دونفر دونفر، و یا یک نفر یک نفر، برخیزید، باز اندیشه کنید که این همنشین شما هیچ دیوانگی ندارد، او برای شما جز بیم دهنده، پیش از آمدن عذاب سخت نیست. ﴿۴۷﴾ بگو: هر مزدی که از شما خواسته باشم، پس آن برای شما باشد. مزد من جز بر (عهده) الله نیست و او بر هر چیز گواه است. ﴿۴۸﴾ بگو: پروردگار من حق را (در قلب هر که بخواهد) می اندازد (او) دانای غیب هاست.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِنْ ضَلَّكَ
فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ
مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَاقُشُ مِنْ
مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدِرُونَ
بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَأَفْعِلَ بِأَشْيَاءِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِمَةَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولَٰئِكَ
أَجْنَحَةٌ مَخْنُوعَةٌ وَتِلْكَ أَرْبَعَةٌ يُزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسَلٍ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ أذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ
يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنِي تُوفُّكُونَ ﴿٣﴾

﴿۴۹﴾ بگو: حق آمد و دیگر باطل از سر نمی گیرد (سر از نو ایجاد نمی شود) و دوباره بر نمی گردد. ﴿۵۰﴾ بگو: اگر همراه شوم تنها به زیان خود گمراه می شوم و اگر راهیاب شوم پس این به سبب آن است که پروردگارم به من وحی می کند، بی گمان او شنوای نزدیک است. ﴿۵۱﴾ و اگر می دیدی وقتی را که مضطرب و هراسناک شوند، آنجا راه گریزی نیست. و از جایی نزدیک گرفتار شوند. ﴿۵۲﴾ و (وقتی عذاب را مشاهده کنند) می گویند: اکنون به او ایمان آوردیم، حال آنکه دسترسی به ایمان از راه دور چگونه ممکن است. ﴿۵۳﴾ و حال آنکه پیش از این به آن کفر ورزیدند. و از مکان دور به امور غیب (نسبت های باطل شان را) می افکنند. ﴿۵۴﴾ و میان آنان و میان آنچه خوش دارند حایلی افکنده شد چنان که پیش از این با (گروه های) امثال آنان انجام شده است، زیرا آنان سخت در شک بودند.

سوره فاطر

در مکه نازل شده و چهل و پنج آیت است.

بنام الله بخشنده مهربان.

﴿۱﴾ همه ستایش ها سزاوار پروردگاری است که آفریننده آسمان ها و زمین است (ذاتی که) فرشتگان را پیام آوران قرار داده است که دارای بال های دوگانه و سه گانه و چهارگانه اند. هر چه بخواهد در آفرینش می افزاید، چون الله بر هر چیز قادر است. ﴿۲﴾ هر (در) رحمت را که الله برای مردم بگشاید پس بازدارنده ای برای آن نیست، و هر چیزی را که (الله) باز دارد، پس جز او گشاینده و بازکننده ای نیست. و او توانای باحکمت است. ﴿۳﴾ ای مردم! نعمت الله را بر خود یاد کنید، آیا آفریدگاری جز الله وجود دارد که به شما از آسمان و زمین روزی بدهد؟ جز او معبود بر حقی وجود ندارد، پس با این حال چگونه (از حق) برگردانیده می شوید.

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
 ﴿٤﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تَعْرِتُكُمْ أَلْحَيَوَةُ الدُّنْيَا
 وَلَا يَغُرَّتْكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ
 عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنْ
 اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
 حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ
 الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فُسْقَنَهُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ
 بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا
 إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
 يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ
 ﴿١٠﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يَعْمَرُ مِنْ مُعَمَّرٍ
 وَلَا يَنْقُصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

﴿۴﴾ و اگر تو را تکذیب کنند (بدان که) پیغمبران پیش از تو نیز تکذیب شده‌اند. و کارها به‌سوی الله بازگردانیده می‌شود. ﴿۵﴾ ای مردم! البته وعده الله (در باره بازگشت به سوی او) راست است، پس زندگی دنیا شما را فریب ندهد و شیطان فریبکار شما را درباره الله نفریبد. ﴿۶﴾ به تحقیق شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن بگیرید. جز این نیست که او پیروان خود را دعوت می‌دهد تا از دوزخیان باشند. ﴿۷﴾ کسانی که (با پیروی از شیطان) کفر ورزیدند، عذاب سختی دارند. و کسانی که ایمان آورده و کارهای نیک انجام دادند، برای آنان آمرزش و پاداش بزرگ است. ﴿۸﴾ آیا کسی که زشتی عملش برای او آراسته جلوه داده شده است پس آنرا نیک می‌بیند (مانند کسی است که چنین نمی‌باشد؟) بی‌شک الله هرکس را که بخواهد گمراه می‌کند و هرکس را که بخواهد هدایت می‌کند پس نباید خود را به سبب حسرت خودرن بر آنان هلاک سازی، البته الله به آنچه می‌کنند داناست. ﴿۹﴾ و الله ذاتی است که باها را فرستاد پس آن (باها) ابرها را برمی‌انگیزند و ما آنها را به‌سوی سرزمینی مرده راندیم و با آن زمین را پس از مردنش زنده ساختیم، برانگیختن مردم نیز چنین است. ﴿۱۰﴾ هرکس عزت می‌خواهد (بداند) که عزت همگی از الله است، سخنان پاکیزه به‌سوی او بالا می‌رود و عمل صالح آنرا بالا می‌برد و کسانی که با مکر و حيله بدیها را می‌اندیشند برای آنها عذاب سخت است و مکر و حيله سنجی شان خود برباد و تباه می‌گردد. ﴿۱۱﴾ و الله شما را از خاک باز از نطفه آفرید، باز شما را به صورت زوج‌هایی (نر و ماده) درآورد، و هیچ زنی باردار نمی‌شود و وضع حمل نمی‌کند مگر به علم او، و هیچ سالخورده ای عمر دراز نمی‌یابد و از عمرش کاسته نمی‌شود مگر اینکه در کتاب (لوح محفوظ) ثبت و ضبط شده است. به یقین این (کار) برای الله آسان است.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا
 مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمَنْ كُلٍ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
 حُلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
 وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ
 النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي
 لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ
 تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ
 تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ
 وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرْكُمْ وَلَا يُبَشِّرْكُمْ مِثْلُ خَيْرٍ
 ﴿١٤﴾ * يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ
 الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾
 وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ
 تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَمِلِهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
 إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

﴿۱۲﴾ و دو دریا برابر نیستند، این شیرین تشنگی بر است که نوشیدنش خوشگوار می‌باشد و آن دیگر شور (و) تلخ مزه است. و از هریک گوشت تازه می‌خورید و از هر دوی آنها وسائل زینت بیرون می‌آورید که آن را می‌پوشید. و کشتی‌ها را در آن (دریا) پاره کننده می‌بینی (که امواج دریا را شکافته می‌آیند) تا از فضل او روزی خود را طلب کنید و باشد که شکرگزاری. ﴿۱۳﴾ (الله) شب را در روز و روز را در شب داخل می‌کند، و آفتاب و ماه را مسخر کرده است که هریک (از آنها) تا مدت معین روان است. این است الله پروردگار شما، فرمانروایی او راست، و کسانی را که به جای او می‌خوانید حتی مالک پوست دانه خرمایی هم نیستند. ﴿۱۴﴾ اگر آنها را بخوانید صدای شما را نمی‌شنوند و اگر (به فرض محال) هم بشنوند شما را پاسخ نمی‌دهند. و روز قیامت شرک شما را انکار می‌کنند، و هیچ کس چون ذات آگاه تو را با خبر نمی‌سازد. ﴿۱۵﴾ ای مردم! شما به الله محتاجید و الله است که (مطلقاً) بی‌نیاز ستوده است. ﴿۱۶﴾ اگر بخواهد شما را از میان می‌برد و خلق نو به میان می‌آورد. ﴿۱۷﴾ و این کار بر الله دشوار نیست. ﴿۱۸﴾ و هیچ شخصی بار گناه دیگری را بر نمی‌دارد، و اگر گرانباری (کسی را) برای برداشتن بار (گناه) خود طلب کند، چیزی از آن برداشته نمی‌شود اگرچه (آن کس) خویشاوند باشد. جز این نیست که تو تنها کسانی را بیم می‌دهی که از پروردگارشان در نهان می‌ترسند و نماز را برپا داشته اند. و هرکس پاکیزگی جوید، تنها به نفع خویش پاکیزگی می‌جوید و بازگشت به سوی الله است.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١١﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ
 ﴿١٢﴾ وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ ﴿١٣﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا
 الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي
 الْقُبُورِ ﴿١٤﴾ إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿١٥﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
 وَنَذِيرًا وَإِن مِّن أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿١٦﴾ وَإِن يَكْذِبُوكَ
 فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ شَجَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ
 جُدُدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿١٩﴾
 وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ أَلَا نَعْلَمُ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَكَذَلِكَ
 إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٠﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
 رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢١﴾ لِيُؤْفِقَهُم
 أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٢﴾

﴿۱۹﴾ و ناینا و بیا برابر نیستند. ﴿۲۰﴾ و نه تاریکی‌ها و روشنایی (برابر اند).
 ﴿۲۱﴾ و نه سایه و باد گرم (برابر اند). ﴿۲۲﴾ و زندگان و مردگان برابر نیستند، البته الله هرکس را بخواهد می‌شنواند و تو شنونده کسانی که در گورها اند، نیستی.
 ﴿۲۳﴾ (چون) تو جز ترساننده نیستی. ﴿۲۴﴾ در حقیقت ما تو را به حق مژده‌رسان و بیم‌دهنده فرستادیم. و هیچ امتی نیست مگر این که در آن بیم دهنده ای گذشته است.
 ﴿۲۵﴾ و اگر تو را تکذیب کنند البته کسانی که پیش از آنان بوده‌اند نیز (پیغمبران را) تکذیب کردند. پیغمبرانشان معجزه‌های آشکار و کتابهای روشن برایشان آوردند.
 ﴿۲۶﴾ باز کافران را گرفتم، پس (بنگر) عقوبت من چگونه بود! ﴿۲۷﴾ آیا ندیدی که الله از آسمان آب فرود آورد، پس به وسیله آن (آب) میوه‌هایی مختلف و رنگارنگ بیرون آوردیم، و از کوه‌ها قطعه‌های است با رنگ‌های مختلف که برخی از آنها سفید و برخی سرخ و بعضی سیاهند در نهایت سیاهی. ﴿۲۸﴾ و از مردمان و جانوران و چهارپایان نیز رنگهای آنها مختلف و گوناگون است. جز این نیست که از بندگان الله تنها علماء اند که از او می‌ترسند. البته الله غالب (و) بس آمرزگار است. ﴿۲۹﴾ البته کسانی که کتاب الله را تلاوت می‌کنند و نماز را برپا داشته اند و از آنچه به آنها روزی داده‌ایم در پنهان و آشکار انفاق می‌کنند، (ایشان) امید به تجارتی دارند که هرگز زوالی ندارد. ﴿۳۰﴾ تا الله ثواب آنان را به تمام و کمال بدهد، و از فضل خود (پاداشی) به آنان بیفزاید. بی‌گمان او آمرزگار سپاسگزار است.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ
الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ
فِيهَا مِنْ أَشْوَارٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا الْغُوبُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ
فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا تَدْكُرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ
غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

﴿۳۱﴾ و آنچه از کتاب (قرآن) که به تو وحی کرده ایم حق و تصدیق کننده کتاب های (آسمانی) پیش از خود است، یقیناً الله از (احوال) بندگان خود باخبر (و) بیناست.

﴿۳۲﴾ باز این کتاب (قرآن) را به آن بندگانم که آنان را برگزیده بودیم، به میراث دادیم، پس بعضی از آنها به خویشتن ظالم و بعضی از ایشان میانه‌رو و بعضی از آنان به حکم الله به سوی نیکی‌ها پیشگامند. این است همان فضل بزرگ. ﴿۳۳﴾ (وعده ما به پیشگامان به سوی نیکی‌ها) باغ‌های همیشگی است که در آنها داخل می‌شوند، در آنجا با دستبند های از طلا و مروارید آراسته می‌گردند و لباس شان در آنجا ابریشم است.

﴿۳۴﴾ و گویند: ستایش پروردگاری راست که اندوه (بدیها و گناهان) را از ما دور کرد، البته پروردگار ما آمرزنده سپاسگزار است. ﴿۳۵﴾ همان ذاتی که از فضل خویش ما را در اقامتگاه ابدی فرود آورد، در آنجا به ما هیچ رنجی نمی‌رسد و در آنجا ما هیچ خستگی نبینیم. ﴿۳۶﴾ و کسانی که کفر ورزیدند برای آنان آتش دوزخ است، نه بر آنان (به مرگ دیگر) حکم می‌شود تا بمیرند، و نه (چیزی) از عذاب دوزخ از آنان کاسته می‌شود. و اینچنین هر ناسپاسی را سزا می‌دهیم. ﴿۳۷﴾ و آنان در دوزخ فریاد می‌کنند: ای پروردگار ما! ما را بیرون کن تا کارهای شایسته انجام دهیم، غیر از کارهایی که قبلاً می‌کردیم، (می‌گوییم): آیا آنقدر به شما عمر ندادیم که پند پذیر در آن پند و عبرت گیرد؟ و بیم‌دهنده (هم) نزد شما آمد، پس عذاب را بچشید که برای ظالمان هیچ مددگاری نیست. ﴿۳۸﴾ یقیناً الله دانای (امور) پنهان آسمانها و زمین است و البته او از چیزهایی که در داخل سینه هاست کاملاً داناست.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا
يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أُرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ
أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٣٠﴾ * إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أُمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ
إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٣١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ
نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٣٢﴾ اسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ
وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ
الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا
﴿٣٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٣٤﴾

﴿۳۹﴾ او ذاتی است که شما را در زمین جانشین ها گردانید، پس هرکس کفر ورزد، پس کفرش به زیان خود اوست. و کفر کافران در پیشگاه الله جز بر خشم (پروردگار) نمی افزاید. و کفر کافران جز زیان چیزی نصیب کافران نمی گرداند. ﴿۴۰﴾ بگو: آیا دیدید شریکان مقرر کرده خود را که به جای الله می خوانید؟ به من نشان دهید که آنان چه چیزی از زمین آفریده اند؟ و یا آنها در آفرینش آسمانها شرکت داشته اند! یا به آنها کتابی داده ایم پس آنها بر حجّتی از آن قرار دارند؟ بلکه حق این است که ظالمان جز فریب به همدیگر وعده نمی دهند. ﴿۴۱﴾ البته الله آسمانها و زمین را نگاه می دارد تا از جای خود نلغزند و اگر بلغزند هیچ کس بعد از الله نمی تواند آنها را نگاه بدارد. بی گمان او بردبارِ آمرزگار است. ﴿۴۲﴾ و با سخت ترین قسم های خود به الله قسم خوردند که اگر بیم دهنده ای نزد آنان بیاید، حتما نسبت به هر امتی راه یافته تر خواهند بود. اما وقتی که بیم دهنده برایشان آمد، در حق آنان جز نفرت و گریز نه افزود. ﴿۴۳﴾ (نفرت و گریزشان از حق) به خاطر استکبار در زمین و حيله گری های زشتی بود که انجام می دادند. و حيله گری های زشت جز به اهلش بر نمی گردد. پس آیا جز سنت پیشینیان را انتظار دارند؟ پس هرگز برای سنت الهی تبدیلی نخواهی یافت. و هرگز برای سنت الهی تغییری نخواهی یافت. ﴿۴۴﴾ آیا در زمین نگشته اند تا ببینند که عاقبت پیشینیان شان چگونه شد؟ حال آنکه آنان نسبت به ایشان قوّت و قدرت بیشتری داشتند، و هیچ چیزی در آسمانها و در زمین الله را عاجز و ناتوان نخواهد کرد، چرا که او دانای تواناست.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا
مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا
جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يَسَٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَس ١ وَالْقُرْءَانِ الْحَكِيمِ ٢ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣ عَلَى
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ٤ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِىَ إِلَى
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ٩ وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرِ كَرِيمٍ ١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَأَثَرَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ١٢

﴿۴۵﴾ و اگر الله مردم را به (سزای) آنچه کرده اند گرفتار می کرد، بر پشت آن (زمین) هیچ جانوری را نمی گذاشت. بلکه آنان را تا وقت معینی به تأخیر می اندازد (و مهلت می دهد)، پس وقتی که مدت مشخص ایشان فرا رسید (هیچ چیزی از الله پوشیده نمی ماند) چون الله به بندگانش بیناست.

سورة يس

در مکه نازل شده و هشتاد و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ يس. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ قسم به قرآن پر از حکمت. ﴿۳﴾ به تحقیق که تو از جمله پیغمبران هستی. ﴿۴﴾ بر راه راست قرار داری. ﴿۵﴾ (این قرآن) فرو فرستاده الله غالب مهربان است. ﴿۶﴾ تا قومی را بیم دهی که پدرانشان بیم داده نشده اند پس آنان خود غافل و بی خبرند. ﴿۷﴾ بی گمان (وعده عذاب) بر بیشتر آنان تحقق یافته است، پس آنان ایمان نمی آورند. ﴿۸﴾ بدون شک ما در گردن هایشان طوق هایی تا زنج هایشان نهاده ایم پس در نتیجه سرهایشان رو به بالا است (و زمین را دیده نمی توانند). ﴿۹﴾ و در پیش روی ایشان و در پشت سر ایشان سدی قرار داده ایم پس بر چشمان آنان پرده ای انداخته ایم، در نتیجه آنان هیچ نمی بینند. ﴿۱۰﴾ و برای آنان برابر است چه آنها را بترسانی و چه آنها را نترسانی، ایمان نمی آورند. ﴿۱۱﴾ تنها کسی را می ترسانی که از ذکر (قرآن) پیروی کند و غائبانه از پروردگار رحمان بترسد پس او را به آمرزش و پاداش ارجمند مژده بده. ﴿۱۲﴾ بدون شک ما بیم که مرده ها را زنده می سازیم و آنچه (از کارهای نیک و بد را که) پیش فرستاده اند و آثار (خوب و بد پس از مرگ) شان را می نویسیم. و همه چیز را در کتابی که پیشوای روشننگر است ضبط کرده ایم.

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ
 ١٣ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا
 إِنَّا إِلَٰهُكُمْ مُّرْسَلُونَ ١٤ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
 وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ١٥ قَالُوا
 رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَٰهُكُمْ لَمُرْسَلُونَ ١٦ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ١٧ قَالُوا إِنَّا نَطَّيَّرُ بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
 وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ١٨ قَالُوا طَائِفُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ
 ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ١٩ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ
 رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَلْقَؤُمْ أَتْبَعُوا الْمُرْسَلِينَ ٢٠ أَتَّبِعُوا
 مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ٢١ وَمَالِيَ لَا أَعْبُدُ
 الَّذِي فطَرَنِي وَالْإِلَٰهَ تَرْجِعُونَ ٢٢ أَتَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً
 إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا يُنْقِذُونِ ٢٣ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ٢٤ إِنِّي ءَامَنْتُ
 بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ٢٥ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي
 يَعْمَلُونَ ٢٦ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ٢٧

﴿۱۳﴾ و برای شان از اصحاب قریه مثل بزن وقتی که فرستادگان (الله) به سوی آنان آمدند. ﴿۱۴﴾ آن وقت که دو نفر (از فرستادگان خود) را به سوی ایشان فرستادیم، پس آندو را دروغگو شمردند، پس (آن دو را با شخص) سومی تقویت نمودیم، پس گفتند: بدون شک ما به سوی شما فرستاده شده ایم. ﴿۱۵﴾ گفتند: شما جز بشری همچون ما نیستید و پروردگار رحمن چیزی نازل نکرده است و شما جز دروغ نمی گوئید. ﴿۱۶﴾ (پیغمبران) گفتند: پروردگار ما می داند که البته ما به سوی شما فرستاده شده ایم. ﴿۱۷﴾ و بر عهده ما جز رسانیدن آشکار (پیغام الهی، وظیفه دیگری) نیست. ﴿۱۸﴾ مردم گفتند: البته ما شما را به فال بد گرفته ایم، اگر دست برندارید حتما شما را سنگسار می کنیم و حتما از جانب ما عذاب دردناک به شما خواهد رسید. ﴿۱۹﴾ (پیغمبران) گفتند: شومی و فال بد تان همراهی خودتان است. آیا چون اندرز داده شوید (آنرا فال بد می شمارید) نه، بلکه شما قوم اسراف کار هستید. ﴿۲۰﴾ و از دورترین نقطه شهر مردی دوان دوان آمد، گفت: ای قوم من! از فرستادگان (الله) پیروی کنید. ﴿۲۱﴾ از کسی پیروی کنید که پاداشی از شما نمی خواهد و خود آنان راه یافته اند. ﴿۲۲﴾ و مرا چه شده که ذاتی را نپرستم که مرا آفریده است؟ و همه به سوی او بازگردانیده می شوید؟ ﴿۲۳﴾ آیا غیر از او معبودهایی را به عبادت گیرم که اگر پروردگار رحمن زبانی در حق من اراده کند، شفاعت آنان چیزی را از من دفع نمی کند و نه آنان می توانند مرا نجات دهند؟ ﴿۲۴﴾ بدون شک من در آن صورت حتما در گمراهی آشکار خواهم بود. ﴿۲۵﴾ البته من به پروردگار شما ایمان آورده ام پس (اعلان توحید را) از من بشنوید. ﴿۲۶﴾ (پس از آنکه او را به شهادت رساندند) به او گفته شد: وارد بهشت شو، گفت: ای کاش قوم من این امر را می دانستند! ﴿۲۷﴾ که پروردگارم چگونه مرا آمرزیده و مرا از جمله گرامیان قرار داده است.

* وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا
 كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَمِدُونَ
 ﴿٢٩﴾ يَحْسَرَةُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 أَنَّهُمُ إِلَهُهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
 ﴿٣٢﴾ وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا
 فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ
 وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
 وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ الَّذِي
 خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
 وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
 فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا
 ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَرْتَهُ مَنَازِلَ حَتَّى
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ
 الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

﴿۲۸﴾ و پس از (شهادت) او هیچ لشکری را از آسمان بر قوم وی نازل نکردیم (و پیش از این نیز) نازل‌کننده نبودیم. ﴿۲۹﴾ (سزای آنان) تنها یک بانگ مرگبار بود، پس به ناگهان خاموش شدند. ﴿۳۰﴾ ای افسوس بر این بندگان! هیچ پیغمبری به‌سوی ایشان نمی آمد مگر اینکه او را به مسخره می‌گرفتند. ﴿۳۱﴾ آیا ندیدند که پیش از آنان چه بسیار امتها را نابود کردیم که دیگر آنان به‌سویشان باز نمی‌گردند؟ ﴿۳۲﴾ و حتما همگی شان در نزد ما احضار خواهند شد. ﴿۳۳﴾ و زمین مرده برای آنان نشانه (از قدرت الله در احضار نمودن شان) است که آن‌را زنده گردانیدیم و از آن دانه های بیرون آوردیم که از آن می‌خورند. ﴿۳۴﴾ و در آن باغ‌هایی از درختان خرما و درختان انگور قرار دادیم و از چشمه ها در آن روان کردیم. ﴿۳۵﴾ تا از میوه‌های آن درختان و از آنچه دست های شان به عمل آورده بخورند. آیا باز هم شکر نمی‌گزارند؟ ﴿۳۶﴾ پاک و منزّه است ذاتی که همه نر و ماده‌ها را آفریده است، از (قبیل) آنچه زمین می‌رویاند و از خود آنان و از چیزهایی که ایشان نمی‌دانند. ﴿۳۷﴾ و نشانه دیگر برای آنها شب است که روز را از آن برمی‌گیریم، ناگهان تاریکی آنان‌را فرا می‌گیرد. ﴿۳۸﴾ و آفتاب بسوی (مسیر) قرارگاه اش روان است، این اندازه‌گیری و تعیین الله غالب داناست. ﴿۳۹﴾ و برای ماه نیز منزلهایی تعیین کرده‌ایم که (پس از طی کردن آنها) چون شاخه خشکیده کهنه خرما بازگردد. ﴿۴۰﴾ نه آفتاب را سزاست که به ماه برسد و نه شب را توان سبقت جستن از روز است. و هریک در مسیر خود شناورند.

وَأَيُّهُمُ أَتَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطِعُم مِّنْ لَّوِشَاءِ اللَّهِ أَطْعَمَهُ وَإِنْ
أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ
يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
يَنْسَلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا أَيْوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ
الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كُنْتَ إِلَّا صَيْحَةً
وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تَطْمَئِنُّ
نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُخْزَنُ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

﴿۴۱﴾ و نشانه ای (دیگر) است برای آنان که ما نسل آنها را در کشتی مملو (از انسان و حیوان) حمل کردیم. ﴿۴۲﴾ و برای ایشان مانند کشتی چیزهایی را آفریده‌ایم که سوار (آن) می‌شوند. ﴿۴۳﴾ و اگر بخواهیم آنها را غرق می‌کنیم پس برای آنان فریادرسی نیست و نه نجات داده می‌شوند. ﴿۴۴﴾ جز (به جهت) رحمتی از جانب ما و تا زمانی معین بهره‌مند شوند. ﴿۴۵﴾ و چون به آنان گفته شود از آنچه پیش روی شماست و از آنچه که پشت سرتان است بترسید تا به شما رحم شود. ﴿۴۶﴾ و هیچ آیتی از آیات پروردگارشان به (سوی) آنان نمی‌آید مگر اینکه از آن روی‌گردان می‌شوند. ﴿۴۷﴾ و چون به آنان گفته شود: از آنچه که الله به شما روزی داده است انفاق کنید، کافران به مؤمنان می‌گویند: آیا به کسی طعام بدهیم که اگر الله می‌خواست به او طعام می‌داد، شما جز در گمراهی آشکار نیستید. ﴿۴۸﴾ و می‌گویند: این وعده کی فرا می‌رسد؟ اگر راست می‌گویید. ﴿۴۹﴾ جز یک بانگ تند را انتظار نمی‌کشند که ایشان را در حالی فرامی‌گیرد که با یکدیگر ستیزه و جدال می‌کنند. ﴿۵۰﴾ پس نه وصیتی می‌توانند و نه به سوی خانواده‌شان باز می‌گردند. ﴿۵۱﴾ و در صور دمیده می‌شود و ناگهان همه آنان از قبرها به سوی پروردگارشان می‌شتابند. ﴿۵۲﴾ گویند: ای وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاه ما برانگیخت؟ این همان چیزی است که الله مهربان وعده داده بود، و پیغمبران راست گفتند. ﴿۵۳﴾ این جز یک بانگ مرگبار نیست، پس ناگهان همگی آنان نزد ما احضار کرده شوند. ﴿۵۴﴾ پس امروز به هیچ کس کمترین ظلمی نمی‌گردد و جز به سزای آنچه می‌کردید جزا داده نخواهید شد.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكَهُونٌ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ
 فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِوْنَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ
 وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَأَمْتَرُوا
 الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمَجْرُمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىءَ آدَمَ
 أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ
 أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ
 جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
 كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾
 الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ
 فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
 عَلَى مَكَائَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾
 وَمَنْ نَعْمِرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾
 وَمَا عَظَمْنَاهُ الشَّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ
 لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

﴿۵۵﴾ یقیناً اهل بهشت امروز سخت سرگرم خوشی و شادمانی (در نعمت ها) هستند.
 ﴿۵۶﴾ آنان و همسرانشان در سایه های جنت بر تخت ها تکیه زده نشسته اند. ﴿۵۷﴾ در
 آنجا برای آنها میوه هایی است و هر چه بخواهند در اختیارشان خواهد بود. ﴿۵۸﴾ سلام
 بر شما، این سخنی است از جانب پروردگار مهربان. ﴿۵۹﴾ و (فرمان می دهیم) ای
 مجرمان! امروز (از مؤمنان) جدا شوید. ﴿۶۰﴾ ای فرزندان آدم! آیا به شما دستور ندادم
 که شیطان را عبادت نکنید، چراکه او دشمنی آشکار برای شماست؟ ﴿۶۱﴾ و اینکه مرا
 عبادت کنید، این راه راست است. ﴿۶۲﴾ و هر آئینه او (شیطان) گروهی زیادی از شما
 را سخت گمراه کرد، پس آیا نمی فهمیدید. ﴿۶۳﴾ این جهنمی است که به شما وعده
 داده می شد. ﴿۶۴﴾ امروز به سبب کفری که می ورزیدید به آن درآیدید. ﴿۶۵﴾ امروز بر
 دهانهایشان مهر می نهیم و درباره آنچه می کردند دستهای شان با ما سخن می گویند
 و پاهایشان (بر آن) گواهی می دهند. ﴿۶۶﴾ و اگر بخواهیم چشمهای شان را نابود می
 کنیم، پس در راه (رهایی) بریکدیگر پیشی می جویند، اما از کجا می توانند ببینند؟
 ﴿۶۷﴾ بلکه اگر بخواهیم آنان را بر جایشان مسخ می کنیم، پس نمی توانند پیش بروند
 و نه برگردند. ﴿۶۸﴾ و هر که را که عمر دراز دهیم او را در خلقت دگرگون می سازیم،
 آیا درک نمی کنید؟ ﴿۶۹﴾ و ما به او شعر نیاموخته ایم و (آموختن شعر) سزاوار او هم
 نیست، آن جز اندرز و قرآنی آشکار نیست. ﴿۷۰﴾ تا هر کس را که زنده باشد بیم دهد
 و سخن (عذاب) بر کافران ثابت گردد.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا
 مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ
 ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ
 نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ
 إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا
 خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
 مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
 قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ
 ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ
 مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
 فَسُبْحَنَ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

﴿۷۱﴾ آیا ندیدند که ما برای آنان از آنچه دستان ما ساخته است چهارپایانی آفریده ایم، پس ایشان مالک آنها اند؟ ﴿۷۲﴾ و آنها را برایشان رام گردانیدیم، پس بعضی از آنها سواری و مرکب آنهاست، و از بعضی (دیگر) آنها می خورند. ﴿۷۳﴾ و برای آنان در چهارپایان منفعتها و نوشیدنی هاست، پس آیا شکر نمی گزارند؟ ﴿۷۴﴾ و غیر از الله معبودانی گرفتند تا اگر مدد کرده شوند. ﴿۷۵﴾ توانایی مدد شان را ندارند و آنها (کفار) برایشان (بتان) لشکری احضار شده هستند. ﴿۷۶﴾ پس گفتار آنان تو را غمگین نکند، چون ما می دانیم آنچه را پنهان می کنند و آنچه را آشکار می سازند. ﴿۷۷﴾ آیا انسان ندیده است که ما او را از نطفه ای آفریدیم، پس ناگهان او جدل کننده آشکار شده است. ﴿۷۸﴾ و (این انسان منکر قیامت) برای ما مثالی آورد و آفرینش خود را فراموش کرد. گفت: چه کسی این استخوان های پوسیده و فرسوده را دوباره زنده می گرداند؟ ﴿۷۹﴾ بگو: همان ذاتی که بار اول آنها را آفریده است دوباره زنده می گرداند و او به هر آفرینشی داناست. ﴿۸۰﴾ همان ذاتی که از درخت سبز برایتان آتش آفرید، پس شما از آن درخت آتش می افروزید. ﴿۸۱﴾ آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده است قادر نیست بر این که مانند آنها را بیافریند؟ آری! (قادر است) و اوست آفریننده دانا. ﴿۸۲﴾ هرگاه الله آفریدن چیزی را بخواهد کار او تنها این است که به او می گوید: موجود شو، پس بی درنگ موجود می شود. ﴿۸۳﴾ پس پاک و منزّه است پروردگاری که مالکیت و حاکمیت همه چیز در دست اوست و به سوی او بازگردانیده می شوید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ۝١ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ۝٢ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ۝٣ إِنَّ
إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝٤ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشْرِقِ ۝٥ إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِرِيْنَةِ الْكُوكِبِ ۝٦ وَحِفْظًا
مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ۝٧ لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَيُقَذَّفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝٨ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝٩ إِلَّا مَنْ خِطَفَ
الْخُطْفَةَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝١٠ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ
مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ ۝١١ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ
۝١٢ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝١٣ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝١٤
وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝١٥ لَهُ دَامِنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا
أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ۝١٦ أَوَءَا بَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝١٧ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ
۝١٨ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝١٩ وَقَالُوا يَتَوَكَّلْنَا
هَذَا أَيُّومُ الدِّينِ ۝٢٠ هَذَا أَيُّومُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝٢١
* أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَرْجَاهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۝٢٢ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ۝٢٣ وَقَفَّوهُمْ أَنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۝٢٤

سورة صفات

در مکه نازل شده و یکصد و هشتاد و دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به فرشته‌های صف‌بسته در صف‌هایی منظم. ﴿۲﴾ قسم به آن فرشته‌هایی که (شیاطین را) سخت می‌رانند. ﴿۳﴾ قسم به آن گروه فرشته‌ها که ذکر الله (قرآن) را تلاوت می‌کنند. ﴿۴﴾ بی شک که معبود شما یگانه است. ﴿۵﴾ پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است، و پروردگار مشرق‌ها (و مغرب‌ها) است. ﴿۶﴾ البته ما آسمان پایین (به شما) را به زینت ستارگان آراسته‌ایم. ﴿۷﴾ و آنرا از هر شیطان سرکش به خوبی حفظ کرده‌ایم. ﴿۸﴾ آنان نمی‌توانند به (اسرار) عالم بالا گوش فرا دهند بلکه از هرسو به آنان (شهاب) پرتاب می‌شود. ﴿۹﴾ تا رانده شوند. و برای آنها عذاب دائمی است. ﴿۱۰﴾ مگر اینکه شیطانی به سرعت (خبری) را برآید که شعله‌سوزنده او را دنبال (و نابود) می‌کند. ﴿۱۱﴾ پس از ایشان پرس که آیا آفرینش آنان دشوارتر است یا آفرینش چیزهایی که (در کائنات) آفریده‌ایم؟ بدون شک ما آنان را از گل چسپنده آفریده‌ایم. ﴿۱۲﴾ بلکه تعجب می‌کنی (از انکار ایشان) و ایشان مسخره می‌کنند. ﴿۱۳﴾ و چون اندرز داده شوند، عبرت نمی‌گیرند. ﴿۱۴﴾ و چون معجزه‌ای را ببینند به آن تمسخر می‌کنند. ﴿۱۵﴾ و گفتند: این جز جادویی آشکار نیست. ﴿۱۶﴾ آیا وقتی مریدیم و (تبدیل به) خاک و استخوان‌های پوسیده شدیم، (دوباره) برانگیخته خواهیم شد؟ ﴿۱۷﴾ و آیا پدران پیشین ما نیز (زنده خواهند شد). ﴿۱۸﴾ بگو: آری (همه شما زنده می‌شوید) درحالی‌که شما ذلیل خواهید بود. ﴿۱۹﴾ همانا (قیامت) یک صدای مرگبار است، پس ناگهان آنان (صحنه قیامت را) می‌نگرند. ﴿۲۰﴾ و می‌گویند: وای بر ما این روز جزا است؟! ﴿۲۱﴾ (به آنها گفته می‌شود بلی)، این همان روز جدایی (حق از باطل) است که آن را دروغ می‌پنداشتید. ﴿۲۲﴾ (ندا می‌آید) ظالمان را با همراهان شان (و) با آنچه می‌پرستیدند، جمع کنید. ﴿۲۳﴾ غیر از الله (هرچه را پرستش می‌کردند) پس آنان را به راه دوزخ راهنمایی کنید. ﴿۲۴﴾ و آنان را متوقف کنید زیرا که آنها مورد بازخواست قرار می‌گیرند.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٣٥﴾ بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسَامُونَ ﴿٣٦﴾ وَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ
 عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٣٧﴾ قَالُوا إِنَّا كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾
 قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٣٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
 بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٤٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰئِقُونَ ﴿٤١﴾
 فَأَعْوَيْنَكُمْ إِنَّا كُنَّا عَاوِينَ ﴿٤٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَ مِذِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
 ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكْ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارِكُوا إِلَهَ تِنَا
 لِسَاعٍ مَّجْنُونٍ ﴿٤٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٤٧﴾ إِنَّا كُنَّا
 لَذَٰئِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٤٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
 ﴿٤٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٥٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٥١﴾
 فَوَٰكِهِ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ ﴿٥٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٣﴾ عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ
 ﴿٥٤﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿٥٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ
 ﴿٥٦﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٥٧﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
 الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٥٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكُونٌ ﴿٥٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٦١﴾

﴿۲۵﴾ شما را چه شده که یکدیگر را مدد نمی‌کنید؟ ﴿۲۶﴾ بلکه آنان امروز تسلیم‌اند. ﴿۲۷﴾ و بعضی از آنان به بعضی دیگر روی کرده و از همدیگر می‌پرسند. ﴿۲۸﴾ (پيروان) می‌گویند: شما بودید که با قهر و غلبه به‌سوی ما می‌آمدید. ﴿۲۹﴾ (پیشوایان) گویند: بلکه (کوتاهی از خودتان بود و) مؤمن نبودید. ﴿۳۰﴾ و ما هیچ سلطه و غلبه بر شما نداشتیم بلکه شما خود قوم سرکش بودید. ﴿۳۱﴾ پس وعده (عذاب) پروردگار ما بر ما لازم شد، بی‌گمان ما چشنده (طعم عذاب) خواهیم بود. ﴿۳۲﴾ چون ما خود گمراه بودیم پس شما را هم گمراه کردیم. ﴿۳۳﴾ پس یقیناً آنها (همه) در آن روز در عذاب شریک‌اند. ﴿۳۴﴾ ما این چنین با مجرمان می‌کنیم. ﴿۳۵﴾ آنان چنان بودند که چون به آنان گفته می‌شد: معبود برحق جز الله (یگانه) نیست، تکبر می‌ورزیدند. ﴿۳۶﴾ و می‌گفتند: آیا معبودهای خود را به‌خاطر (سخن) شاعری دیوانه ترک گوئیم؟ ﴿۳۷﴾ (شاعر و دیوانه نیست) بلکه حق را آورده و پیغمبران را تصدیق کرده است. ﴿۳۸﴾ شما حتماً عذاب دردناک را خواهید چشید. ﴿۳۹﴾ و جز (در برابر) آنچه می‌کردید، سزا داده نمی‌شوید. ﴿۴۰﴾ به‌جز بندگان مخلص الله. ﴿۴۱﴾ ایشان روزی معلوم و خاص دارند. ﴿۴۲﴾ (برایشان انواع) میوه‌ها است و ایشان گرامی‌اند. ﴿۴۳﴾ در باغ‌های پر نعمت (بهشت). ﴿۴۴﴾ بر تخت‌ها روبروی یکدیگر (نشسته‌اند). ﴿۴۵﴾ بر آنان جامی از شراب ناب گردانیده شود. ﴿۴۶﴾ که سفید رنگ و لذت بخش است برای نوشندگان. ﴿۴۷﴾ نه در آن زوال عقل است و نه از نوشیدن آن مست می‌شوند. ﴿۴۸﴾ و در نزدشان زنان بزرگ چشم که دیده از غیر می‌بندند خواهند بود. ﴿۴۹﴾ (از شدت سفیدی) گویا آنان تخم‌های (شتر مرغ) هستند که (در زیر پروبال آن) پنهان شده‌اند. ﴿۵۰﴾ پس بعضی رو به بعضی دیگر می‌کنند و از یکدیگر می‌پرسند. ﴿۵۱﴾ گوینده ای از آنان می‌گوید: البته من همنشینی داشتم.

يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِذًا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ
الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي
لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا
الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَلِكَ خَيْرٌ تُرْزَا أَمْ شَجَرَةٌ
الزَّقُومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ
﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَا كُفُونَ مِنْهَا فَمَا كُفُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا شُوبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنْ مَرَجَعَهُمْ لِآلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ
مُّنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نوحًا فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

﴿۵۲﴾ که می گفت: آیا تو (به روز آخرت) از باورکنندگان هستی؟ ﴿۵۳﴾ آیا چون بمیریم و به خاک و استخوانها تبدیل شویم (دوباره زنده شده) سزا و جزا می بینیم؟ ﴿۵۴﴾ گوید: آیا شما (جنتیان) می توانید (از حال او) اطلاع یابید؟ ﴿۵۵﴾ پس خودش نگریست و او را در وسط دوزخ دید. ﴿۵۶﴾ گفت: سوگند به الله نزدیک بود که مرا هلاک کنی. ﴿۵۷﴾ و اگر نعمت پروردگار نبود حتما من هم از احضارشدگان (در دوزخ) بودم. ﴿۵۸﴾ (از شدت خوشی می گویند: آیا ما دیگر نمی میریم؟! ﴿۵۹﴾ مگر مرگ نخستینی که داشتیم و ما عذاب نخواهیم دید. ﴿۶۰﴾ یقیناً این کامیابی بزرگی است (که نصیب ما شده است). ﴿۶۱﴾ برای چنین (نعمتی) عمل کنندگان باید کار کنند. ﴿۶۲﴾ آیا این (نعمت جنت) برای پذیرایی بهتر است یا درخت زقوم. ﴿۶۳﴾ بدون شک ما آنرا وسیله شکنجه و رنج برای ظالمان قرار داده ایم. ﴿۶۴﴾ آن درختی است که از قعر دوزخ می روید. ﴿۶۵﴾ خوشه ها و شکوفه های آن گویا سرهای شیاطین است. ﴿۶۶﴾ آنان از آن می خورند و شکم ها را از آن پر می کنند. ﴿۶۷﴾ باز بر آن آب جوشان و آلوده را می نوشند. ﴿۶۸﴾ باز برگشت شان به سوی دوزخ است. ﴿۶۹﴾ بی گمان آنان پدران شان را همراه یافتند. ﴿۷۰﴾ پس (با این حال) آنان در پی پدران شان شتابان می روند. ﴿۷۱﴾ البته پیش از آنان اکثر پیشینیان (نیز) همراه شدند. ﴿۷۲﴾ و همانا ما در میان شان بیم دهندگانی فرستاده بودیم. ﴿۷۳﴾ پس بنگر که عاقبت بیم داده شدگان چگونه شد؟ ﴿۷۴﴾ به جز بندگان خالص شده الله. ﴿۷۵﴾ و البته نوح ما را به فریاد خواند و ما هم چه خوب پاسخ دهندگان هستیم. ﴿۷۶﴾ و او و خانواده اش را از اندوه بزرگ نجات دادیم.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ وَمَنْ عِبَادَنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾ * وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَيفْكَاءَ إِلَهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ آءِ إِلَهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَطْقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَعْبُدُونِ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْفُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَرَادُوا بِهٖ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ لَأْسَافِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنِيْٓ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ يَتَابَتِ أَعْمَلَ مَا تَوْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٢﴾

﴿۷۷﴾ و تنها نسل او را باقی گذاشتیم. ﴿۷۸﴾ و برای او در میان ملت‌های آینده یادگار و نام نیک به جا گذاشتیم. ﴿۷۹﴾ در میان جهانیان بر نوح سلام باد. ﴿۸۰﴾ البته ما این‌چنین به نیکوکاران ثواب می‌دهیم. ﴿۸۱﴾ به یقین او از بندگان با ایمان ما بود. ﴿۸۲﴾ باز دیگران را غرق کردیم. ﴿۸۳﴾ و یقیناً ابراهیم از پیروان او بود. ﴿۸۴﴾ وقتی که با دل سالم به پیشگاه پروردگارش آمد. ﴿۸۵﴾ وقتی که به پدر و قوم خود گفت: چه چیزی را می‌پرستید؟ ﴿۸۶﴾ آیا به دروغ معبودهای دیگری غیر از الله را می‌خواهید؟ ﴿۸۷﴾ پس گماتان در بارهٔ پروردگار جهانیان چیست؟ ﴿۸۸﴾ پس نگاه خاصی به ستارگان کرد. ﴿۸۹﴾ پس گفت: من بیمارم. ﴿۹۰﴾ پس مردم از او روی گردانده برگشتند. ﴿۹۱﴾ پس شتابان و نهان به‌سوی معبودهایشان رفت و (مسخره کنان) گفت: آیا نمی‌خورید؟ ﴿۹۲﴾ شما را چه شده است که حرف نمی‌زنید؟ ﴿۹۳﴾ پس با دست راست بر آنها ضربهٔ محکم وارد کرد. ﴿۹۴﴾ پس مردم شتابان به‌سوی او روی آوردند. ﴿۹۵﴾ (ابراهیم) گفت: آیا چیزهایی را می‌پرستید که خودتان می‌تراشید؟ ﴿۹۶﴾ حال آنکه الله شما و آنچه را که انجام می‌دهید آفریده است. ﴿۹۷﴾ گفتند: برای او چهار دیوار بزرگی (مانند کوره) بسازید و او را در آتش باندازید. ﴿۹۸﴾ پس خواستند برای (نابودی) ابراهیم نیرنگ و رزند، ولی ما آنان را پست و مغلوب قرار دادیم. ﴿۹۹﴾ و ابراهیم گفت: البته من به‌سوی پروردگارم می‌روم، او مرا راهنمایی خواهد کرد. ﴿۱۰۰﴾ پروردگارم! به من (فرزندی) از صالحان عطا کن. ﴿۱۰۱﴾ پس او را به پسری بردبار مژده دادیم. ﴿۱۰۲﴾ و قتیکه (فرزندش) در کار و کوشش به سنی رسید که می‌توانست با او بایستد، (پدر) گفت: فرزندم! من در خواب دیده‌ام که من تو را ذبح می‌کنم، پس بنگر که چه می‌بینی و نظرت چیست؟ (فرزند) گفت: ای پدر! آنچه را مأمور شده‌ای انجام ده اگر الله بخواهد مرا از صابران خواهی یافت.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَلَهُ وَلِجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَدَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾
قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ
هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا
عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَّمْ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ
بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَدَّلْنَاهُ عَلَىٰ إِسْحَاقَ
وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا
عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾ وَجَعَلْنَاهُمَا قَوْمَهُمَا مِنْ الْكُرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾ وَآتَيْنَاهُمَا
الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَاهُمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَّمْ عَلَىٰ مُوسَىٰ
وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا
مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

﴿۱۰۳﴾ پس چون (پدر و پسر) هردو (به امر الله) گردن نهادند و (ابراهیم) فرزندش را به پیشانی بر زمین خوابانند. ﴿۱۰۴﴾ و او را ندا کردیم که ای ابراهیم! ﴿۱۰۵﴾ حقا که خواب (خود) را راست گرداندی البته ما این چنین نیکوکاران را پاداش می دهیم. ﴿۱۰۶﴾ بی گمان این یک آزمون آشکار بود. ﴿۱۰۷﴾ و ما قربانی بزرگ و ارزشمندی را فدای او کردیم. ﴿۱۰۸﴾ و برای او در ملت های آینده نام نیک باقی گذاشتیم. ﴿۱۰۹﴾ درود و سلام بر ابراهیم. ﴿۱۱۰﴾ ما این چنین نیکوکاران را ثواب می دهیم. ﴿۱۱۱﴾ چون او از بندگان با ایمان ما بود. ﴿۱۱۲﴾ و او را به (تولد) اسحاق که پیغمبر و از جمله شایستگان بود، مژده دادیم. ﴿۱۱۳﴾ و بر او و اسحاق خیر و برکت عطا کردیم. و از نسل آن دو (بعضی) نیکوکار و (بعضی) آشکارا بر خود ظالم بودند. ﴿۱۱۴﴾ و البته بر موسی و هارون منت نهادیم. ﴿۱۱۵﴾ و هردوی آنان و قومشان را از مصیبت بزرگ نجات دادیم. ﴿۱۱۶﴾ و آنان را مدد کردیم، پس ایشان بودند که غالب شدند. ﴿۱۱۷﴾ و به آن دو کتاب واضح و روشنگر دادیم. ﴿۱۱۸﴾ و آن دو را به راه راست هدایت کردیم. ﴿۱۱۹﴾ و برای آن دو در ملت های آینده نام نیک باقی گذاشتیم. ﴿۱۲۰﴾ سلام بر موسی و هارون. ﴿۱۲۱﴾ ما این چنین نیکوکاران را ثواب می دهیم. ﴿۱۲۲﴾ چون آن دو از بندگان مؤمن ما بودند. ﴿۱۲۳﴾ و البته الیاس (هم) از پیغمبران بود. ﴿۱۲۴﴾ وقتی که به قومش گفت: آیا (از الله) نمی ترسید؟ ﴿۱۲۵﴾ آیا بت بعل را به دعا می خوانید و بهترین آفرینندگان را می گذارید؟ ﴿۱۲۶﴾ الله را، که پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَّمَ عَلَى آلِ يَأْسِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ وَمَنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٣٢﴾ وَإِنْ لَوْطَا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ
﴿١٣٤﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَايِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّا
لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنْ
يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ
﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ * فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنْثَبْنَاهُ
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ
يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتَاهُمُ
الرَّبُّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنْثَا
وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ
اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَيْنِ ﴿١٥٣﴾

﴿۱۲۷﴾ پس او را تکذیب کردند. پس بدون شک آنان (در دوزخ) احضار خواهند شد.
 ﴿۱۲۸﴾ مگر بندگان مخلص الله. ﴿۱۲۹﴾ و برای او در ملت‌های آینده نام نیک باقی گذاشتیم. ﴿۱۳۰﴾ سلام بر الیاس. ﴿۱۳۱﴾ ما این چنین نیکوکاران را ثواب می‌دهیم.
 ﴿۱۳۲﴾ چون او از بندگان مؤمن ما بود. ﴿۱۳۳﴾ و یقیناً لوط از پیغمبران بود.
 ﴿۱۳۴﴾ (یادآور شو) وقتی را که او و خانواده‌اش را همگی نجات دادیم. ﴿۱۳۵﴾ به جز پیرزنی که از باقی ماندگان بود. ﴿۱۳۶﴾ باز دیگران را هلاک کردیم. ﴿۱۳۷﴾ و البته شما صبحگاهان بر سرزمین ایشان عبور می‌کنید. ﴿۱۳۸﴾ و نیز گاهی در شب عبور می‌کنید، آیا نمی‌فهمید؟ ﴿۱۳۹﴾ و البته یونس از پیغمبران بود. ﴿۱۴۰﴾ وقتی که به سوی کشتی پر از مردم پناه برد. ﴿۱۴۱﴾ پس در قرعه‌کشی شرکت کرد و از بازندگان شد.
 ﴿۱۴۲﴾ پس ماهی او را بلعید، درحالی‌که خود را سرزنش می‌کرد. ﴿۱۴۳﴾ پس اگر او از تسبیح گویان نبود. ﴿۱۴۴﴾ به یقین در شکمش تا روزی که (مردم) برانگیخته می‌شوند باقی می‌ماند. ﴿۱۴۵﴾ پس درحالی‌که خسته و بیمار بود او را به سرزمین خشک (و خالی از گیاه) انداختیم. ﴿۱۴۶﴾ و بر او درختی از (نوع) کدو رویانیدیم. ﴿۱۴۷﴾ و او را به‌سوی یک‌صد هزار نفر یا بیشتر فرستادیم. ﴿۱۴۸﴾ پس ایمان آوردند پس آنان را تا مدتی معین بهره‌مند ساختیم. ﴿۱۴۹﴾ پس از آنان پرس که آیا دختران برای پروردگارت و پسران برای آنان است؟ ﴿۱۵۰﴾ یا ما فرشتگان را اناث آفریدیم و آنان حاضر بودند؟ ﴿۱۵۱﴾ آگاه باشید! آنان از دروغ و تهمت (چنین) می‌گویند. ﴿۱۵۲﴾ الله فرزند زاده است! و البته ایشان دروغ‌گویند. ﴿۱۵۳﴾ آیا الله دختران را بر پسران ترجیح داده‌است؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٦﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾
 فَأَتُوا بِكِتَابِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ
 نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا
 يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَإِن كُنتُمْ مٰتَعِبُونَ ﴿١٦١﴾
 مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْنِينَ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَن هُوَ صَالٍ الْجَبِيْهِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مَنَّا إِلَّا
 لَهُ وَمَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصّٰفُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسِيْرُونَ ﴿١٦٦﴾
 وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا
 عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكْفَرُوا بِهِ ۖ فَسُوفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
 سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾
 وَإِن جُنَدُنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصُرْهُمْ
 فَسُوفَ يَبْصُرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَدَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ
 فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصُرْ
 فَسُوفَ يَبْصُرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾
 وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿۱۵۴﴾ شما را چه شده است، چگونه حکم و فیصله می‌کنید؟ ﴿۱۵۵﴾ آیا عبرت نمی‌گردید؟ ﴿۱۵۶﴾ آیا برای شما دلیل آشکار است؟ ﴿۱۵۷﴾ اگر راست می‌گویید کتاب (سند) تان را بیاورید. ﴿۱۵۸﴾ و (کافران) بین الله و جنیان نسبتی قایل شدند، حال آنکه جنیان می‌دانند که (برای محاسبه) احضار خواهند شد. ﴿۱۵۹﴾ الله از آنچه (او را به آن) توصیف می‌کنند پاک و منزّه است. ﴿۱۶۰﴾ به جز بندگان مخلص الله (که او را به شایستگی توصیف می‌کنند). ﴿۱۶۱﴾ پس شما و آنچه می‌پرستید. ﴿۱۶۲﴾ هرگز نمی‌توانید کسی را با فتنه و فساد از راه الله منحرف سازید. ﴿۱۶۳﴾ به جز کسی که (خودش) مایل باشد که وارد دوزخ گردد. ﴿۱۶۴﴾ (فرشتگان گویند) و کسی از ما نیست مگر آنکه جایگاه مشخصی دارد. ﴿۱۶۵﴾ و البته ما (برای عبادت الله) به صف ایستادگانیم. ﴿۱۶۶﴾ و البته این مائیم که تسبیح گویانیم. ﴿۱۶۷﴾ و هرچند مشرکان می‌گفتند. ﴿۱۶۸﴾ اگر پندی از پیشینیان در نزد ما بود. ﴿۱۶۹﴾ به یقین ما هم از بندگان مخلص الله می‌شدیم. ﴿۱۷۰﴾ پس به آن کفر ورزیدند و به زودی (نتیجه کفر خود را) خواهند دانست. ﴿۱۷۱﴾ و البته وعده نصرت ما درباره بندگان فرستاده ما قبلاً ثبت و صادر شده است. ﴿۱۷۲﴾ البته ایشانند که مدد شدگانند. ﴿۱۷۳﴾ و یقیناً لشکر ماست که پیروزمندانند. ﴿۱۷۴﴾ پس از آنان تا مدتی روی بگردان. ﴿۱۷۵﴾ و (عناد و سرکشی) آنان را بنگر، پس به زودی خودشان هم خواهند دید. ﴿۱۷۶﴾ پس آیا به (آمدن) عذاب ما عجله دارند؟ ﴿۱۷۷﴾ پس چون (عذاب ما) به ساحتِ آنان نازل شود، پس بیم داده شدگان چه بامداد بدی خواهند داشت! ﴿۱۷۸﴾ پس از آنان تا مدتی روی بگردان. ﴿۱۷۹﴾ و بنگر و آنان خودشان هم به زودی خواهند دید. ﴿۱۸۰﴾ پاک و منزّه است پروردگارت، پروردگار صاحب عزت، از توصیف‌هایی که کافران (در باره او) می‌کنند. ﴿۱۸۱﴾ و سلام بر همه فرستادگان (الله). ﴿۱۸۲﴾ و همه ستایش‌ها سزاوار ذاتی است که پروردگار جهانیان است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْءَانِ ذِي الذِّكْرِ ١ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِمْ شِقَاقٍ ٢
كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَُوا وَآوَلَاتِ حِينَ مَنَاصٍ ٣ وَنَحْبُوا
أَن جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِّنْهُمْ ٤ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَابٌ ٥
أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ ٦ وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ
مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهِتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ٧
مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْأُولَىٰ إِنَّ هَذَا إِلَّا اخْتِلَافٌ ٨ أَءَنزَلَ
عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّن ذِكْرِي بَل لَّمَّا يَذُوقُوا عَذَابٍ
٩ أَم عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ١٠ أَمْ لَهُمْ مَلَكٌ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ١١ جُنْدٌ
مَّا هُنَا لَكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ١٢ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ١٣ وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ
لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ ١٤ إِن كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرَّسُلَ
فَحَقَّ عِقَابِ ١٥ وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا
مِنْ فَوَاقٍ ١٦ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْ لَّنَا قِطْنًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ١٧

سوره ص

در مکه نازل شده و هشتاد و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ص. (مفهوم این حرف به الله معلوم است) قسم به قرآن والا و پند آموز. ﴿۲﴾ بلکه کافران در سرکشی سخت و مخالفت شدید قرار دارند. ﴿۳﴾ چه بسیار اقوام پیش از آنان را نابود کردیم که فریاد نمودند، لیکن فرصت (فرصتِ نجات نبود. ﴿۴﴾ و تعجب کردند از اینکه بیم دهنده ای از خودشان به سویشان آمده است. و کافران گفتند: این جادوگر دروغگو است. ﴿۵﴾ آیا معبودان (متعدد) را معبود واحد ساخته است؟ البته که این چیز بسیار عجیب است. ﴿۶﴾ و رؤسای شان (از مجلس پیغمبر) برآمدند (و به دیگران نیز گفتند: بروید و بر (پرستش) معبودان خود صبر کنید، بی گمان این (مقاومت) همان چیزی است که (از شما) خواسته می شود. ﴿۷﴾ و ما این مطلب را در آیین اخیر (دین قریش یا دین نصرانیت) نشنیده ایم، این آیین جز آیین دروغ و ساختگی نیست. ﴿۸﴾ آیا از بین همه ما این قرآن بر او نازل شده است؟ بلکه آنان از قرآن من در شک اند، بلکه هنوز عذاب مرا نچشیده اند. ﴿۹﴾ آیا نزد آنها خزانه های رحمت پروردگار غالب بخشاینده است. ﴿۱۰﴾ آیا پادشاهی آسمان ها و زمین و چیزهایی که در میان آن دو است از ایشان است؟ پس اگر چنین است با وسایل و اسباب بالا روند. ﴿۱۱﴾ آنانکه اینجا هستند، لشکر ناچیزی از گروه های شکست خورده هستند. ﴿۱۲﴾ پیش از آنان قوم نوح و عاد و فرعون صاحب لشکر و قدرت (پیغمبران ما را) تکذیب کردند. ﴿۱۳﴾ و قوم ثمود و قوم لوط و اصحاب ایکه، آنان نیز احزابی بودند (که پیغمبران را تکذیب کردند). ﴿۱۴﴾ هریک از این گروه ها پیغمبران را تکذیب کردند، پس عذاب الهی (در مورد آنان) تحقق یافت. ﴿۱۵﴾ این کفار انتظار نمی کشند مگر صدای مرگبار را که پس از آن هیچ مهلتی به اندازه دوشیدن شتر نباشد. ﴿۱۶﴾ و گفتند: (با تمسخر و غرور) ای پروردگار ما! سهم ما را از (عذاب) پیش از روز حساب به ما بده.

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْخُلْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا
 سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعُشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ
 مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَءَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
 وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ * وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضِصِ إِذْ تَسَوَّرُوا
 آلَ الْحَرَابِ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ
 خَصَمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
 وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجَةً
 وَلِي نَجَةٍ وَاحِدَةً فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
 لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجَّتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنْ كَثِيرٌ مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي
 بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ
 مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾
 فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٢٥﴾
 يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ
 وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ
 عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

﴿۱۷﴾ لذا (ای پیغمبر) بر آنچه می‌گویند صبر کن و بنده ما داود را یاد کن که صاحب قدرت بود، واقعاً او (به سوی ما) بسیار رجوع‌کننده بود. ﴿۱۸﴾ البته ما کوه‌ها را مسخر کردیم تا شام و صبح همراهی او تسبیح گویند. ﴿۱۹﴾ و پرندگان را نیز مسخر نمودیم در حالیکه با او جمع شده بودند، همگی فرمانبردار او بودند. ﴿۲۰﴾ و فرمانروایی و سلطنت او را استوار و محکم ساختیم و به او حکمت و قدرتِ قضاوت عادلانه دادیم. ﴿۲۱﴾ و آیا ماجرای دادخواهان به تو رسیده است، وقتی که بر دیوار عبادتگاه (داود) بالا شدند (و بر او فرود آمدند). ﴿۲۲﴾ چون بر داود (ناگهانی) وارد شدند پس او از آنان ترسید، گفتند: مترس! ما دو مدعی هستیم که یکی از ما بر دیگری ظلم کرده است، پس در میان ما به حق و عدل فیصله و داوری کن، و ظلم روا مدار و ما را به راه راست راهنمایی فرما. ﴿۲۳﴾ یقیناً که این برادر من است و او نود و نه میش دارد و من تنها یک میش دارم و (وی به من) می‌گوید: آن‌را به من واگذار، و او در گفتگو بر من غلبه نموده است. ﴿۲۴﴾ (داود) گفت: بی شک او با درخواست (اینکه) میشت (را به او بدهی تا آن (را) با میش های خود اضافه کند به تو ظلم کرده است. و حقاً که بسیاری از شریکان به همدیگر ظلم می‌کنند، مگر آنانی که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده‌اند ولی چنین کسانی بسیار اندک و کم هستند. پس داود دانست که ما او را آزموده‌ایم، بنابراین، از پروردگار خویش آموزش خواست و به سجده افتاد و توبه و انابه کرد. ﴿۲۵﴾ پس ما این (قضاوت عجولانه) را بر او بخشیدیم و البته برای او در نزد ما مقام قربت و عاقبت نیک است. ﴿۲۶﴾ ای داود! ما تو را در زمین خلیفه ساخته‌ایم، پس به حق در میان مردم حکم کن، و از هوای نفس پیروی مکن که تو را از راه الله منحرف می‌سازد، بی‌گمان آنان که از راه الله منحرف می‌شوند، برای شان عذاب سخت است به خاطر آنکه روز حساب را فراموش کردند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا أَفَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ النَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ
﴿٢٨﴾ كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ رَءُوفٌ
﴿٣٠﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعِشِيِّ الصَّافِيَتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ
حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهُمَا عَلَيَّ
فَطَفِقَ مَسْحًا بِالْسُوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ
وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ
لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾
فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ
كُلَّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ﴿٣٧﴾ وَءَاخِرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَذَا
عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَآبٍ ﴿٤٠﴾ وَادْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ إِنَّي مَسْسَنِی الشَّيْطَانُ
بُنْصَبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

﴿۲۷﴾ و ما آسمانها و زمین و آنچه را که بین آن دو است بیهوده نه آفریدیم. این گمان کافران است، پس وای به حال کافران از آتش (دوزخ). ﴿۲۸﴾ آیا کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند، مانند فسادگران در زمین قرار می دهیم؟ یا پرهیزگاران را مانند بدکاران قرار می دهیم؟ ﴿۲۹﴾ (این) کتابی مبارکی است که آنرا به سوی تو فرو فرستاده ایم تا در آیات آن تدبر کنند و خردمندان عبرت گیرند. ﴿۳۰﴾ و به داود سلیمان را عطا کردیم، او بهترین بنده ای بود، چون بسیار به دربار ما روی می آورد. ﴿۳۱﴾ وقتی که عصرگاه اسپهای چابک (و تندرو) به او عرضه شد. ﴿۳۲﴾ پس گفت: واقعاً من این اسپان را به خاطر پروردگارم (و جهاد در راه او) دوست داشتم (و نگاه او به دیدن آنها ادامه داشت) تا آنکه اسپان از دیده های او پنهان شدند. ﴿۳۳﴾ (پس دستور داد که) آن (اسپها) را نزد من بازگردانید (تا بار دیگر به آنها نگاه کنم)، پس شروع به دست کشیدن بر ساقها و گردنهای آنها کرد. ﴿۳۴﴾ و البته ما سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی افگندیم، باز به سوی (الله) روی آورد و توبه کرد. ﴿۳۵﴾ گفت: ای پروردگارم! مرا بیمارم، و به من پادشاهی عطا کن که بعد از من سزاوار هیچ کس نباشد، چون تو بسیار بخشنده ای. ﴿۳۶﴾ پس باد را برایش مسخر کردیم که به فرمان او هر جا که می خواست به آرامی سیر می کرد. ﴿۳۷﴾ و شیطانها را (برای او مسخر کردیم) هر معمار و غوطه خور از آنها را. ﴿۳۸﴾ و گروه دیگری از شیاطین را (هم با دست و پاها) به هم بسته در زنجیرها (مسخر او کردیم). ﴿۳۹﴾ (و به سلیمان گفتیم): این بخشش بی حساب ماست، پس به هر کس می خواهی ببخش یا نگاه دار. ﴿۴۰﴾ و البته او در نزد ما مقامی ارجمند و سرانجامی نیک دارد. ﴿۴۱﴾ و بنده ما ایوب را یاد کن وقتی که پروردگارش را فریاد کرد که همانا شیطان به من رنج و عذاب رسانده است. ﴿۴۲﴾ (گفتیم) پای خود را به زمین بزن (تا از زیر پایت چشمه ای جاری کنیم)، این چشمه برای شستشو و هم سرد و نوشیدنی است.

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى لَأُولِي الْأَلْبَابِ
﴿٤٦﴾ وَخَذِ بِيَدِكَ ضَعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ
الْعَبْدُ إِنَّهُ رَوَّابٌ ﴿٤٧﴾ وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٨﴾ إِنَّا أَخْلَصْتَهُمْ بِخَالِصَةِ ذِكْرِي الدَّارِ ﴿٤٩﴾
وَأَنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٥٠﴾ وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ
وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٥١﴾ هَذَا ذِكْرٌ وَلِلْمُتَّقِينَ
لِحُسْنِ مَقَابٍ ﴿٥٢﴾ جَنَّتٍ عَدْنٍ مُمْتَحَنَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِئِينَ
فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥٤﴾ وَعِنْدَهُمْ قَصَصْتُ
الْطَّرِيفِ أَثَرَابٌ ﴿٥٥﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٦﴾ إِنَّ هَذَا
لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٧﴾ هَذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَقَابٍ
﴿٥٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ السَّيْلُ الْهَادِ ﴿٥٩﴾ هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ
وَعَسَاقٌ ﴿٦٠﴾ وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٦١﴾ هَذَا فَوْجٌ
مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٦٢﴾ قَالُوا
بَلْ أَنْتُمْ لَمَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَمُّوهُ لَنَأْفِسَنَّ الْقُرَارُ ﴿٦٣﴾
قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفَانِ فِي النَّارِ ﴿٦٤﴾

﴿۴۳﴾ و ما از رحمت خویش خانواده اش را به او بخشیدیم و مانند آنها را به ایشان افزودیم تا پندی برای خردمندان باشد. ﴿۴۴﴾ و (دستور دادیم) که دسته ای از شاخه‌های باریک را بگیر و (او را) با آن بزن (تا بدن همسرت آزرده نشود) و سوگند خود را مشکن، ما ایوب را صابر یافتیم، چه بنده خوبی بود بی‌گمان او بسیار توبه‌کار بود. ﴿۴۵﴾ و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را یاد کن که دارای قوت و بصیرت بودند. ﴿۴۶﴾ البته ما آنان را با خلوصی خاصی که یاد آور سرای آخرت بود خلص کردیم. ﴿۴۷﴾ و البته آن‌ها نزد ما از برگزیدگان نیک بودند. ﴿۴۸﴾ و اسماعیل و یسع و ذاکفل را یاد کن و همگی آنان از نیکان بودند. ﴿۴۹﴾ این یادی (از ایشان در دنیا) است و البته برای پرهیزگاران سرانجام نیک (در آخرت) خواهد بود. ﴿۵۰﴾ باغ‌های جاودان (در بهشت) درحالیکه درهائیش به روی آنان گشوده است. ﴿۵۱﴾ در آنجا (بر تخت‌ها) تکیه می‌زنند و میوه‌های فراوان و نوشیدنی‌های زیادی را می‌طلبند. ﴿۵۲﴾ و نزد آنان زنانی هستند که تنها به شوهرانشان چشم می‌دوزند و همگی هم‌سن و سال هستند. ﴿۵۳﴾ این همان ثوابی است که برای روز حساب به شما وعده داده می‌شد. ﴿۵۴﴾ البته این عطا و روزی ماست که برای آن پایانی نیست. ﴿۵۵﴾ این (پاداش پرهیزگاران است) و البته برای سرکشان سرانجام بدی است. ﴿۵۶﴾ دوزخی که در آن وارد می‌شوند و (دوزخ) چه بد آرامگاهی است! ﴿۵۷﴾ این آب داغ و زردآب دوزخیان است که آن‌را باید بچشند. ﴿۵۸﴾ و عذاب‌های دیگری از همان نوع برای آنان است. ﴿۵۹﴾ (به سران کفر گویند: این گروهی (از پیروان شما) اند که همراهی شما وارد (دوزخ) می‌شوند، خوش آمدید برای آنان نیست؛ چون آنان وارد دوزخ شدند. ﴿۶۰﴾ (پیروان) گویند: بلکه شما را خوش آمدید مباد چون شما عذاب را بر ما پیش کردید، پس بد جای قرار است دوزخ. ﴿۶۱﴾ و گویند: ای پروردگار ما! هرکس ما را دچار این سرنوشت ساخته است، پس در آتش عذاب او دو برابر بافزا.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رَجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشَارِ ﴿٦٢﴾ أَخَذَتْهُمْ
 سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ
 النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِن إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾
 رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَأٌ
 عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ
 إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ
 رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
 فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ
 أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
 يَبَا بَلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِي اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ
 مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ
 ﴿٧٦﴾ قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
 ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
 الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
 لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٨٣﴾

﴿۶۲﴾ و (دوزخیان) گویند: ما را چه شده است کسانی را نمی بینیم که آنان را از اشرار می شمردیم؟ ﴿۶۳﴾ آیا آنان را به مسخره می گرفتیم (و امروز اهل بهشت اند)؟ و یا این که چشمان ما ایشان را دیده نمی توانند. ﴿۶۴﴾ البته این مجادلۀ دوزخیان حق و واقع شدنی است. ﴿۶۵﴾ بگو: من تنها بیم دهنده هستم و بس، و هیچ معبود به حقّی جز الله واحد و مقتدر وجود ندارد. ﴿۶۶﴾ (ذاتی که) پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آن دو است. (ذات) غالب آمرزگار. ﴿۶۷﴾ بگو: آن خبر بزرگ است. ﴿۶۸﴾ که شما از آن روی می گردانید. ﴿۶۹﴾ من از عالم بالا وقتی که با همدیگر گفتگو می کنند خبری ندارم. ﴿۷۰﴾ (چون) به من وحی نمی شود مگر به آن خاطر که بیم دهنده آشکار هستم. ﴿۷۱﴾ یادآور شو وقتی که پروردگارت به فرشتگان گفت: همانا من آفریننده بشری از گل هستم. ﴿۷۲﴾ پس چون آن را سر و سامان داده و برابر کردم، و از روح (خلق کرده) خود در او دمیدم، پس (همه) سجده کنان به او بیفتید. ﴿۷۳﴾ پس همه فرشتگان جملگی (به آدم) سجده کردند. ﴿۷۴﴾ به جز ابلیس که تکبر ورزید و از کافران شد. ﴿۷۵﴾ (الله) فرمود: ای ابلیس! چه چیزی تو را بازداشت از اینکه برای آنچه با دو دست خود آفریده ام سجده کنی؟ تکبر ورزیدی یا از بلندمرتبه گان هستی؟ ﴿۷۶﴾ (ابلیس) گفت: من از او بهتر هستم، مرا از آتش آفریده ای و او را از گل آفریده ای. ﴿۷۷﴾ (الله) فرمود: از آن بیرون شو چون که تو رانده شده ای. ﴿۷۸﴾ و البته تا روز جزا نفرین من بر تو خواهد بود. ﴿۷۹﴾ (ابلیس) گفت: پروردگارم! تا روزی که بندگان برانگیخته می شوند مرا مهلت بده. ﴿۸۰﴾ (الله) فرمود: همانا تو از مهلت داده شدگانی. ﴿۸۱﴾ تا روز و وقت معین (قیامت). ﴿۸۲﴾ (ابلیس) گفت: پس به عزّت و عظمت تو قسم که همگی آنان را گمراه می کنم. ﴿۸۳﴾ مگر آن بندگان مخلص تو را (گمراه ساخته نمی توانم).

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ
 ﴿٨٦﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَلِتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

سورة الزمر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ
 الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا
 لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
 مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ
 بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
 كَذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٤﴾ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ
 مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
 ﴿٥﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى
 النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
 كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦﴾

﴿۸۴﴾ (الله) فرمود: پس (این) حقّ است و حق را می‌گوییم. ﴿۸۵﴾ که حتما دوزخ را هم از تو و هم از کسانی که از تو پیروی کنند پر خواهم کرد. ﴿۸۶﴾ بگو: من در مقابل (تبلیغ) قرآن هیچ مزدی از شما نمی‌طلبم، و از تکلف‌کنندگان نیستم (زیرا سخنانم روشن است و چیزی را بر شما تحمیل نمی‌کنم). ﴿۸۷﴾ این (قرآن) جز پندی برای جهانیان نیست. ﴿۸۸﴾ و حتما خبر (حق بودن) آن را بعد از مدّتی خواهید دانست.

سورة زمر

در مکه نازل شده و هفتاد و پنج آیت است.

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ فرود آوردن این کتاب از طرف الله غالب باحکمت است. ﴿۲﴾ البته ما کتاب را به حقّ بر تو نازل کردیم، پس الله را در حالیکه دین خود را برای او خالص گردانده‌ای، عبادت کن. ﴿۳﴾ بدان که دین خالص مخصوص الله است و کسانی که به جای او دوستانی گرفته‌اند (می‌گویند): ما آنان را عبادت نمی‌کنیم مگر برای آنکه ما را به الله نزدیک کنند. البته الله میان آنها درباره چیزی که در آن اختلاف می‌ورزند، فیصله خواهد کرد، یقیناً الله دروغگوی ناشکر را هدایت نمی‌کند. ﴿۴﴾ اگر الله می‌خواست (برای خود) فرزندی بگیرد، حتما از آنچه که می‌آفریند، چیزی را که می‌خواست، اختیار می‌کرد. او پاک و منزّه است (از این که فرزندی داشته باشد) و اوست الله که واحدِ قهرکننده است. ﴿۵﴾ او آسمان‌ها و زمین را به حق آفریده است، شب را بر روز و روز را بر شب می‌پیچد و آفتاب و ماه را مسخر کرده است و هر یک تا مدتی معین در حرکتند. بدان که اوست غالبِ آمرزگار.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُمْ
 مِنْ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
 خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ
 الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ
 اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ
 لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
 فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾
 * وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَلَهُ رِغْمَةٌ
 مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّیُضِلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
 ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قَنِتٌ ۚ إِنَّآ إِلِيلٍ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
 وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
 لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَعْبَادِ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ
 وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

﴿۶﴾ شما را از یک نفس آفرید، باز همسرش را از همان نفس آفرید و (از خزانه قدرت خود) از چهارپایان هشت نوع برای شما آفرید. او شما را در شکم‌های مادرانتان در میان تاریکی‌های سه‌گانه آفرینشی پس از آفرینش دیگر می آفریند. این است الله پروردگار شما، پادشاهی برای اوست، معبود به حقّی به جز او نیست. پس چگونه برگردانیده می‌شوید؟ ﴿۷﴾ اگر کفر ورزید (بدانید که) الله از شما بی‌نیاز است، لیکن کفر را برای بندگان خود نمی‌پسندد. و اگر شکر بگذارید آن‌را برایتان می‌پسندد. و هیچ‌کس بار گناه دیگری را بر نمی‌دارد، باز بازگشت همه شما به‌سوی پروردگارتان است، پس شما را به آنچه می‌کردید خبر می‌دهد. چون او به راز دلها داناست. ﴿۸﴾ و چون به انسان آسیبی برسد، پروردگارش را می‌خواند در حالیکه با توبه روی به درگاه او آورده است، باز چون نعمتی از سوی خود به او ببخشد آن (مصیبتی) را که به خاطر رفع آن به درگاه او دعا می‌کرد، فراموش می‌کند و برای الله شریکانی قرار می‌دهد تا (خود و دیگران را) از راه او گمراه سازد. بگو: مدتی اندک از کفر خود برخوردار شو، البته تو از دوزخیان هستی. ﴿۹﴾ آیا (مشرکی که اوصافش را بیان کردیم بهتر است یا) کسی که در اوقات شب سجده‌کنان و ایستاده به عبادت مشغول است درحالیکه از آخرت می‌ترسد و به رحمت پروردگارش امید دارد؟ بگو: آیا آنان که می‌دانند و آنان که نمی‌دانند برابرند؟ تنها صاحبان عقل و خرد پند می‌گیرند. ﴿۱۰﴾ (ای پیغمبر!) بگو: ای بندگان مؤمن من! از پروردگارتان بترسید، برای کسانی که نیکی کرده اند در این دنیا نیکی است، و زمین الله فراخ است، البته به صابران پاداششان به طور کامل و بی حساب داده می‌شود.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
 أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
 ﴿١٣﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ
 قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلُمْ مِنَ النَّارِ
 وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلْلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادُونَ فَإِنَّهُمْ
 وَالَّذِينَ أَجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى
 فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾
 أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾
 لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ لَهْمٌ غُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرَى
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ
 أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
 يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
 يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

﴿۱۱﴾ بگو: به من حکم شده که الله را پرستم، در حالیکه دین را برای او خالص گردانم. ﴿۱۲﴾ و (نیز) به من حکم شده که اولین (کس از) مسلمانان باشم. ﴿۱۳﴾ بگو: البته من اگر از پروردگارم نافرمانی کنم از عذاب روز بزرگ می ترسم. ﴿۱۴﴾ بگو: من تنها الله را می پرستم درحالیکه دینم را برای او خالص کرده ام. ﴿۱۵﴾ پس (شما مشرکان) هر چه را که می خواهید به جای او پرستش کنید. بگو: زیانکاران حقیقی کسانی هستند که خود و خانواده خود را در روز قیامت خساره مند سازند. آگاه باش، این است همان زیان آشکار. ﴿۱۶﴾ از بالای سرشان سایبان هایی از آتش و از جانب زیر شان نیز سایبان هایی از آتش است، این چیزی است که الله به وسیله آن بندگان را می ترساند. پس ای بندگان! از من بترسید. ﴿۱۷﴾ و کسانی که از عبادت طاغوت اجتناب ورزیدند و به سوی الله روی آوردند برای شان مژده است. پس بندگان را مژده ده. ﴿۱۸﴾ آنانی که سخن را (به دقت) می شنوند باز بهترین آن را پیروی می کنند، ایشانند که الله هدایتشان کرده و ایشانند همان خردمندان. ﴿۱۹﴾ آیا کسی که حکم عذاب بر او حتمی شده است (امید نجات دارد؟) پس آیا تو می توانی کسی را که در آتش است نجات دهی؟ ﴿۲۰﴾ اما آنان که از پروردگار شان ترسیدند، برای آنها قصرهای است که بالای یکدیگر ساخته شده اند و در زیر آن نهرها روان است، (این) وعده الله است و الله وعده اش را خلاف نمی کند. ﴿۲۱﴾ آیا ندیدی که الله از آسمان آب فرود می آورد، پس آنرا به صورت چشمه ها در زمین راه داد، باز به وسیله آن انواع سبزه زارها و کشتزارها را با رنگ های گوناگون می رویاند، باز خشک می شود و آنرا زرد رنگ می بینی، باز آنها را کاه و خاشاک می گرداند. البته در این امر برای خردمندان پند و عبرت است.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِٗٓ فَوَيْلٌ
 لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾
 اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
 جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
 إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِٗ مَن يَشَاءُ وَمَن
 يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّبِعِ بَوَاجِهَهُ سُوٓءَ
 الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ
 ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ
 لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَاذْقَهُمُ اللَّهُ الْحَزْنَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلِالْعَذَابِ
 الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي
 هَٰذَا الْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُم يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
 غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُم يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
 شُرَكَاءُ مُتَشٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
 الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ
 مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿۲۲﴾ آیا کسی که الله سینه اش را برای (پذیرش) اسلام گشوده است و او از سوی پروردگارش از نوری برخوردار است (چون سنگدلان است؟) پس وای بر کسانی که از شدت سنگدلی، الله را یاد نمی کنند! ایشان در گمراهی آشکارند. ﴿۲۳﴾ الله بهترین سخن را نازل کرده است، کتابی که آیات آن متشابه (و مشابه به همدیگر) است. (از شنیدن آن) پوست های آنانکه از پروردگارشان می ترسند به لرزه می افتد، باز پوست ها و دل هایشان با یاد الله نرم می شود. این هدایت الله است. و الله هرکس را بخواهد به آن هدایت می کند و هرکس را که الله گمراه سازد برای او هیچ راهنما و هدایتگری نیست. ﴿۲۴﴾ آیا کسی که (با ایمان و عمل نیک) روی خود را از عذاب بد روز قیامت دور نگه می دارد (مانند کسی است که از عذاب آن روز غافل است؟) و (در آن روز) به ظالمان گفته می شود: بچشید (سزای) آنچه را کسب کردید. ﴿۲۵﴾ آنان که پیش از ایشان بودند (نیز پیغمبران را) تکذیب کردند، پس (در نتیجه) عذاب از جایی که نمی دانستند به سراغ شان آمد. ﴿۲۶﴾ پس الله خواری و رسوایی را در زندگانی دنیا به آنان چشانید و یقیناً عذاب آخرت بزرگ تر است، اگر می دانستند. ﴿۲۷﴾ و البته ما در این قرآن برای مردم از هر مثلی آورده ایم، تا آنان پند گیرند. ﴿۲۸﴾ قرآن عربی، بدون هیچ کجی است، تا آنان (به وسیله آن) پرهیزگار شوند. ﴿۲۹﴾ الله (برای توحید و شرک) مثالی بیان کرده است مردی را که برده شریکان متعدد است که درباره (مالکیت) او ناسازند و مردی را که مطیع یک شخص است، آیا این دو برابر اند؟ حمد و ستایش مخصوص الله است، بلکه بیشتر آنان نمی دانند. ﴿۳۰﴾ (ای پیغمبر) بدون شک تو خواهی مرد و آنان (نیز) مُردنی هستند. ﴿۳۱﴾ باز شما روز قیامت نزد پروردگارتان نزاع و مخاصمه خواهید کرد.

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ
 إِذْ جَاءَهُ ۚ وَالْيَسَّىٰ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي
 جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
 لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
 لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
 بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ
 عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ
 فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
 ضُرِّيهِ ۚ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۚ
 قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَقَوْمِ
 اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ ۚ إِنِّي عَمِلْتُ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
 مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

﴿۳۲﴾ پس کیست ظالم تر از کسیکه بر الله دروغ بست و چون حقیقت برای او آمد، دروغ شمرد؟ آیا برای کافران در دوزخ جایگاه نیست؟ ﴿۳۳﴾ و کسیکه سخن راست را با خود آورد و آن را تصدیق کرد، ایشانند همان پرهیزگاران. ﴿۳۴﴾ آنان هر آنچه را بخواهند نزد پروردگارشان است، این است پاداش نیکوکاران. ﴿۳۵﴾ تا الله بدترین کاری را که کرده بودند از (عملنامه) آنان بپوشاند. و آنان را به بهترین اعمالی که انجام داده بودند، اجر می دهد. ﴿۳۶﴾ آیا الله برای بنده اش کافی نیست؟ آنان تو را از غیر الله می ترسانند. و هر کس را الله همراه کند، پس هیچ راهنمایی برای او نخواهد بود. ﴿۳۷﴾ و هر کس را الله هدایت کند، پس هیچ همراه کننده ای برای او نیست. آیا الله غالب انتقام گیر نیست؟ ﴿۳۸﴾ و اگر از آنان بپرسی که چه کسی آسمان ها و زمین را آفرید؟ حتما می گویند: الله. بگو: پس آیا در آنچه که به جز الله را می خوانید اندیشه کرده اید؟ اگر الله بخواهد زبانی به من برساند، آنها می توانند آن زیان الهی را برطرف سازند؟ و یا اگر الله رحمتی را به من بخواهد، آنها می توانند مانع رحمت او شوند؟ بگو: الله برای من کافی است، توکل کنندگان تنها بر او توکل می کنند. ﴿۳۹﴾ بگو: ای قوم من! شما به وضع خود عمل کنید من (نیز به وضع و مأموریت خودم) عمل کننده ام، پس خواهید دانست. ﴿۴۰﴾ (خواهید دانست که) چه کسی عذاب خوارکننده بر وی خواهد آمد و عذاب پاینده بر او نازل خواهد شد.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ
 فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ ۖ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
 بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي
 لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فِيمَسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ
 وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ
 أُولَئِكَ أَنْوَا لَا يَمْلِكُونَ شَيْعًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ
 لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا ۖ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ
 إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ
 قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ
 دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
 فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ
 يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿۴۱﴾ البته ما این کتاب را برای (هدایت) مردم به حق بر تو نازل کردیم. پس هرکس که هدایت یابد به نفع خود اوست و هرکس که گمراه گردد، تنها به زیان خود گمراه می‌شود. و تو بر آنان وکیل و نگهبان نیستی. ﴿۴۲﴾ الله است که جان‌ها را در وقت مرگشان می‌گیرد، و نیز آن (جانی) که نمرده است (آنها) وقت خوابش (می‌گیرد)، و (جانی را) که به مرگ آن حکم قطعی کرده است نگاه می‌دارد، و آن دیگر را تا زمان معینی باقی می‌گذارد، یقیناً در این امر نشانه‌های روشن (و بزرگ الهی) برای کسانی است که (در قدرت الله) فکر می‌کنند. ﴿۴۳﴾ آیا غیر از الله معبودان شفاعتگر گرفته‌اند؟ بگو: اگر مالک هیچ چیزی نباشند و توان فهمیدن و خرد نداشته باشند (باز هم آنان را شفیعان خود می‌گیرند)؟ ﴿۴۴﴾ بگو: همه شفاعت‌ها برای الله است، فرمانروایی آسمان‌ها و زمین از اوست، باز به‌سوی او بازگردانیده می‌شوید. ﴿۴۵﴾ و چون الله به تنهایی یاد شود، کسانی‌که به آخرت ایمان ندارند متفر می‌شوند، ولی وقتی کسانی غیر از او یاد شوند، ناگهان شاد و خورسند می‌شوند. ﴿۴۶﴾ بگو: ای پروردگار! ای ایجاد کننده آسمان‌ها و زمین! ای آگاه از پنهان و آشکار! تویی که میان بندگان در آنچه همیشه اختلاف می‌کردند، فیصله خواهی کرد. ﴿۴۷﴾ و اگر هر آنچه در زمین است از ظالمان باشد و مانند آن (نیز) با آن باشد، به یقین به خاطر (نجات از) سختی عذاب روز قیامت آن را فدیة بدهند (ولی سودی نخواهد داشت) و از جانب الله چیزی برایشان آشکار شود که گمانش را نمی‌کردند.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِن
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالُوا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا
أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِن فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
﴿٥٢﴾ * قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّهُ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسَالُمُوا لَهُ مِنْ
قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ
مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ نَفْسٌ يٰحَسْرَتَىٰ
عَلَىٰ مَا قَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِن كُنتَ لِمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾

﴿۴۸﴾ و (در آن روز) بدی آنچه (در دنیا) کسب کرده بودند برایشان آشکار می‌شود و آن عذابی را که به مسخره می‌گرفتند، آنان را فرا خواهد گرفت. ﴿۴۹﴾ پس چون سختی و ضرری به انسان برسد، ما را می‌خواند. باز وقتی از سوی خود به او نعمتی عطا کنیم گوید: جز این نیست که آن نعمت بر اساس دانش و تدبیری که دارم به من داده شده! نه، چنین نیست. بلکه این نعمت وسیله آزمایش است ولی بیشتر مردم نمی‌دانند. ﴿۵۰﴾ البته این سخن را کسانی هم گفتند که پیش از ایشان بودند، ولی آنچه را که (در دنیا) کسب می‌کردند، برایشان سودی نکرد. ﴿۵۱﴾ پس (سزای) بدی‌هایی که کرده بودند به آنان رسید، و کسانی از ایشان (کفار مکه) هم که ظلم کرده‌اند (سزای) بدی‌هایی که می‌کردند به آنان خواهد رسید، و هرگز نمی‌توانند (از عذاب الهی بگریزند و الله را) ناتوان کنند. ﴿۵۲﴾ آیا ندانستند که الله روزی را برای هرکس که بخواهد فراخ یا تنگ می‌سازد؟ البته در این امر نشانه‌هایی است برای کسانی که ایمان می‌آورند. ﴿۵۳﴾ بگو: ای بندگانم که بر خود اسراف (و ظلم) کرده‌اید! از رحمت الله ناامید نشوید، یقیناً که الله همه گناهان را می‌آمرزد، چرا که او بسیار آمرزگار و بسیار مهربان است. ﴿۵۴﴾ و به‌سوی پروردگار خود رجوع کنید و تسلیم او شوید، پیش از اینکه عذاب به شما برسد باز مدد کرده نشوید. ﴿۵۵﴾ و از بهترین چیزی که از سوی پروردگارتان برای شما نازل شده پیروی کنید، پیش از اینکه ناگهان و در حالیکه بی‌خبرید، عذاب به شما برسد. ﴿۵۶﴾ تا (مبادا در قیامت) کسی بگوید: وای بر من به خاطر تقصیری که در حق الله کردم و بی‌گمان از مسخره‌کنندگان بودم.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ
 حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
 ﴿٥٨﴾ بَلَى قَدْ جَاءَ تِلْكَ إِلَيْنَا فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ
 مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
 اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ
 ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازٍ لَهُمْ لَا يُمْسَهُمُ السُّوءُ
 وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ
 أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ
 أَوْحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
 لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ
 اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ
 قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ
 مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

﴿۵۷﴾ یا آنکه (از شدت اندوه) گوید: ای کاش الله مرا هدایت می کرد و از پرهیزگاران می بودم. ﴿۵۸﴾ یا چون عذاب را ببیند، بگوید: ای کاش برای من بازگشتی بود، تا از نیکوکاران می شدم. ﴿۵۹﴾ بلی، بی گمان آیات من به تو رسید، ولی آن را تکذیب کردی و تکبر ورزیدی و از جمله کافران شدی. ﴿۶۰﴾ و روز قیامت آنان را که بر الله دروغ بسته اند خواهی دید که چهره هایشان سیاه شده است. آیا برای متکبران جایگاهی در دوزخ نیست؟ ﴿۶۱﴾ و الله پرهیزگاران را به سبب کامیابی شان نجات می دهد، در حالیکه هیچ رنج و عذاب به ایشان نمی رسد و غمگین نمی شوند. ﴿۶۲﴾ الله آفریننده همه چیز است و او بر همه چیز وکیل و نگهبان است. ﴿۶۳﴾ کلیدهای آسمان ها و زمین از اوست و کسانی که به آیات الله کفر ورزیده اند، ایشان زیان کارانند. ﴿۶۴﴾ بگو: ای نادانان! آیا به من دستور می دهید که غیر از الله را عبادت کنم؟ ﴿۶۵﴾ و یقینا به تو و به کسانی که پیش از تو بودند وحی شده است که اگر شرک ورزی بدون شک عمل تو تباه می شود و حتما از زیانکاران خواهی بود. ﴿۶۶﴾ بلکه تنها الله را عبادت کن و از جمله شکرگزاران باش. ﴿۶۷﴾ و الله را چنانکه سزاوار بزرگی اوست، قدردانی نکردند و روز قیامت همه زمین در قبضه او قرار دارد و آسمان ها پیچیده به دست راست او می باشد. او پاک و منزّه است و برتر است از آنچه شریک (وی) می گردانند.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ
 ﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَاءُ
 بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
 ﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
 وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهَا
 فَتَحَتْ أَبْوُوبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ
 يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
 هَذَا قَالُوا أَبْلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ
 ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فِئَشٍ مَّثْوَى
 الْمَتَكِبِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
 زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهَا وَفُتِحَتْ أَبْوُوبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
 سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ
 نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

﴿۶۸﴾ و در صور دمیده خواهد شد، پس کسانی که در آسمان ها و زمین هستند (بی هوش شده) می میرند، مگر کسی را که الله بخواهد. باز دوباره در آن دمیده می شود، پس ناگهان همگی (زنده شده) می خیزند و نظر می کنند. ﴿۶۹﴾ و زمین به نور پروردگارش روشن می گردد و کتاب (عمل نامه ها) نهاده می شود و پیغمبران و گواهان آورده می شوند و به حق بین آنان فیصله می شود و به ایشان ظلم نمی شود. ﴿۷۰﴾ و به هرکسی (نتیجه) آنچه کرده است به تمام و کمال داده می شود. و او (الله) به آنچه می کند دانایتر است. ﴿۷۱﴾ و کافران به طرف دوزخ گروه گروه رانده می شوند و تا چون به نزدیک آن رسند درهایش گشوده شود و نگهبانانش به آنان گویند: آیا پیغمبرانی از خودتان به نزدتان نیامدند تا آیات پروردگارتان را برای شما بخوانند و شما را از ملاقات چنین روزی بترسانند؟ می گویند: بلی! ولی فرمان عذاب بر کافران ثابت و حتمی گردید. ﴿۷۲﴾ به ایشان گفته شود: از درهای دوزخ داخل شوید درحالی که در آن جاودانه خواهید بود. پس چه بد است جایگاه متکبران. ﴿۷۳﴾ و کسانی که از پروردگارشان می ترسیدند گروه گروه به سوی بهشت سوق داده می شوند و تا چون به نزدیک آن رسند (مسرور می شوند) و درهایش گشوده شود و نگهبانانش به آنان می گویند: سلام بر شما باد! پاک و نیک بودید. پس خوش باشید و برای همیشه در آن درآید. ﴿۷۴﴾ و (اهل بهشت) می گویند: شکر آن ذاتی راست که وعده اش را در حق ما محقق ساخت و ما را وارثان زمین (بهشت) گردانید، از بهشت هر جا که بخواهیم مأوی می گیریم، پس چه نیکوست پاداش عمل کنندگان.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ١ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ٢ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ ٣ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ الْمَعِصِرُ ٤ مَا يُجَدِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْزِرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ٥ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ٦ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ٧ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ٨

﴿۷۵﴾ و فرشتگان را می‌بینی که گرد عرش حلقه زده‌اند و به تسبیح و ثنای پروردگار خود مشغولند و در میان آنان به حق فیصله شده و گفته می‌شود: ستایش ذاتی راست که پروردگار جهانیان است.

سورة غافر (مؤمن)

در مکه نازل شده و هشتاد و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ حم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ فرود آوردن این کتاب از سوی الله غالب (و) دانا است. ﴿۳﴾ (پروردگاری که) آمرزنده گناه (و) قبول‌کننده توبه (است). سخت سزادهنده و صاحب نعمت فراوان (می باشد). هیچ معبودی به حق جز او نیست، بازگشت (همه) به سوی اوست. ﴿۴﴾ جز کافران در آیات الله مجادله نمی‌کنند، پس آمد و رفت آنها در شهرها نباید تو را فریفته سازد. ﴿۵﴾ پیش از این (کفار) قوم نوح و گروه‌هایی که بعد از ایشان بودند (پیغمبران شان را) تکذیب کردند و هر امتی تصمیم گرفتند تا پیغمبر خود را به عقوبت بگیرند، و به وسیله باطل مجادله کردند تا حق را نابود کنند، ولی من ایشان را (به قهر خود) گرفتار کردم، پس (بنگر که) عقوبت من چطور بود؟ ﴿۶﴾ و اینچنین سخن پروردگارت در باره کسانی که کفر ورزیدند، تحقق یافت که آنان دوزخیانند. ﴿۷﴾ کسانی که عرش را حمل می‌کنند و آنان که در اطراف (عرش) هستند به ستایش پروردگارشان تسبیح می‌گویند و به او ایمان دارند و برای مؤمنان طلب آمرزش می‌کنند (و می‌گویند): ای پروردگار ما! مهربانی و علم تو همه چیز را فرا گرفته است، پس آنان را که توبه کرده و از راه تو پیروی کرده اند، بیامرز و آنان را از عذاب دوزخ حفظ کن.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ
مِنْ عِبَادِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ، وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لِمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا
أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَخَيَّتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ
إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَلِكَ كُمْ بَأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ
وَحَدَّهُ، كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكْ بِهِ، تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ
الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ وَيُنْزِلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ
الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَدْرُونَ لَا يَخْفَى
عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

﴿۸﴾ ای پروردگار ما! و آنان را به باغ‌های دائمی بهشت داخل گردان که به ایشان وعده داده‌ای (و نیز) هرکس از پدران و همسران و فرزندان‌شان را که صالح و نیکوکار بودند (به همان بهشت داخل کن) بی گمان تو غالب باحکمت هستی. ﴿۹﴾ و آنها را از بدی‌ها نگاهدار، و هر که را در آن روز از (سزای) بدی‌ها نگه‌داری، واقعاً به او رحم کرده‌ای و این است کامیابی بزرگ. ﴿۱۰﴾ البته کافران (در دوزخ) صدا زده می‌شوند (که) یقیناً خشم الله (نسبت به شما) بزرگتر از خشم شما نسبت به خودتان است، چرا که به ایمان دعوت داده می‌شدید، ولی کفر می‌ورزیدید. ﴿۱۱﴾ (کفار) می‌گویند: ای پروردگار! ما را دوبار میراندی و دوبار زنده کردی، پس اکنون به گناهان خود اعتراف کردیم، پس آیا برای خارج شدن (از آتش) راهی هست؟ ﴿۱۲﴾ (در جواب گفته شود: نه) این (عذاب) برای آنست که چون الله به تنهایی یاد می‌شد، (وحدانیت او را) انکار می‌کردید. و چون برای او شریکی قرار داده می‌شد، باور می‌کردید، پس (امروز) حکم و فیصله با پروردگار والا و بزرگ است. ﴿۱۳﴾ او ذاتی است که آیات خود را به شما نشان می‌دهد و از آسمان برای شما روزی نازل می‌کند، ولی پند و عبرت نمی‌گیرد مگر آن کسی که به درگاه او روی می‌آورد. ﴿۱۴﴾ پس الله را بخوانید درحالی‌که عبادت و طاعت را برای او خالص کرده اید، هر چند کافران دوست نداشته باشند. ﴿۱۵﴾ الله دارای درجات رفیع و صاحب عرش است، او وحی را به حکم خود بر هرکس از بندگان‌ش که بخواهد نازل می‌کند تا (بندگان را) از روز ملاقات بترساند. ﴿۱۶﴾ روزی که مردم ظاهر و آشکارند چیزی از آنان بر الله پنهان نمی‌ماند (ندا آید): امروز فرمانروایی از چه کسی است؟ (پاسخ آید) از الله یکتای غالب تواناست.

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ
 اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٧﴾ وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ
 لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ مَالٍ لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ
 يُطَاعُ ﴿٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿٩﴾ وَاللَّهُ
 يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
 شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١٠﴾ * أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي
 الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ
 كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿١١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
 كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
 إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا
 وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٣﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ
 فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ ﴿١٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ
 عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا
 نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٥﴾

﴿۱۷﴾ امروز هر کس در مقابل کاری که کرده است، پاداش داده می‌شود. امروز هیچ ظلمی نیست، بی‌گمان الله سریع الحساب است. ﴿۱۸﴾ و آنان را از روز نزدیک (قیامت) بترسان، وقتی که دل‌ها به گلوگاه می‌رسد، درحالی‌که ساکت هستند و سخن نمی‌گویند. ظالمان هیچ دوست مخلص و دلسوز ندارند و هیچ سفارش‌کننده‌ای که سفارشش قابل پذیرش باشد نیست. ﴿۱۹﴾ (الله) خیانت چشمان و آنچه را که سینه‌ها پوشیده می‌دارند، می‌داند. ﴿۲۰﴾ و الله (خودش) به حق حکم می‌کند و کسانی را که به جای او می‌خوانند، به هیچ چیزی حکم کرده نمی‌توانند، یقیناً الله شنوای بیناست. ﴿۲۱﴾ آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند که سرانجام کسانی که پیش از ایشان بودند چگونه شد؟ آنان از ایشان قوی‌تر و آثارشان در زمین بیشتر بوده است و الله ایشان را به سبب گناهانشان گرفتار ساخت و آنان از عذاب الله هیچ پناه دهنده‌ای نداشتند. ﴿۲۲﴾ این (غضب الهی) به این خاطر بوده است که پیغمبران با دلایل واضح نزد آنها می‌آمدند و آنان کفر می‌ورزیدند پس در نتیجه الله آنان را گرفتار ساخت، یقیناً او قوی و سخت عذاب دهنده است. ﴿۲۳﴾ و البته ما موسی را با معجزه‌های خود و دلیل روشن فرستادیم. ﴿۲۴﴾ به سوی فرعون و هامان و قارون، پس گفتند: او جادوگرِ دروغ‌گوست. ﴿۲۵﴾ پس وقتی با (پیام) حق از سوی ما به نزد آنان آمد، گفتند: پسرانِ آنان را که همراه با او ایمان آورده‌اند بکشید و زنانشان را زنده بگذارید، و (لیکن) حیلۀ کافران جز در گمراهی و تباهی نیست.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
 أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٦٦﴾
 وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
 بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٦٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ
 كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٦٨﴾ يَقُومُ لَكُمْ
 الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ
 إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
 إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٦٩﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَقُومُ إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٧٠﴾ مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
 وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلَمًا لِلْعِبَادِ ﴿٧١﴾
 وَيَقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٧٢﴾ يَوْمَ تُنَادُونَ مَدِيرِينَ
 مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٧٣﴾

﴿۲۶﴾ و فرعون گفت: بگذارید موسی را بکشم و او پروردگار خود را به کمک طلبد، چون من می ترسم که دیتان را تغییر دهد، یا اینکه در این سرزمین فساد برپا کند. ﴿۲۷﴾ موسی گفت: البته من به پروردگار خود و پروردگار شما از (شر) هر متکبری که به روز حساب ایمان ندارد، پناه می برم. ﴿۲۸﴾ و مرد مؤمنی از خاندان فرعون که ایمان خود را پنهان می کرد گفت: آیا مردی را می کشید که می گوید: پروردگار من الله است. در حالیکه دلایل روشن و معجزات آشکاری از جانب پروردگارتان برایتان آورده است؟ اگر دروغگو باشد (گناه) دروغش بر (عهده) اوست و اگر راستگو باشد پس بعضی از آنچه به شما وعده می دهد به شما می رسد، زیرا الله کسی را که اسرافکار و دروغگو باشد، هدایت نمی کند. ﴿۲۹﴾ (آن مرد مؤمن در ادامه سخن خود گفت:) ای قوم من! امروز فرمانروایی در دست شماست و در این سرزمین غلبه دارید، اما اگر عذاب سخت الله بر ما بیاید، چه کسی ما را مدد خواهد کرد؟ فرعون گفت: به شما نشان نمی دهم جز آنچه را من درمی یابم و شما را جز به راه رشد راهنمایی نمی کنم. ﴿۳۰﴾ و آن کس که ایمان آورده بود، گفت: ای قوم من! من از روزی مثل روز (هلاکت و سرنوشت بد) گروه ها بر شما می ترسم. ﴿۳۱﴾ همچون سرنوشت قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از آنان آمدند. و الله بر بندگان اراده ظلم نمی کند. ﴿۳۲﴾ (و نیز گفت) ای قوم من، البته من درباره شما از روزی می ترسم که (مردم) یکدیگر را فریاد می کنند. ﴿۳۳﴾ آن روزی که پشت می گردانید و شما در برابر عذاب الله هیچ حمایتگری ندارید، و هرکس را که الله گمراه سازد دیگر او هیچ هدایتگری ندارد.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ
مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُزْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ
أَتَتْهُمْ كِبَرُ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ
يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَهَيِّئْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَابَ
السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَذِبًا
وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا
يَقُومُوا أَتَّبِعُونَ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَقُومُوا
إِنَّمَا هَذِهِ الدُّنْيَا مَتَعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ
دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنشَأَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

﴿۳۴﴾ و (آن مرد مؤمن نیز گفت:) البته یوسف پیش از این با دلایل روشن نزد شما آمد، ولی همیشه در مورد آنچه برایتان آورده بود در شک بودید تا اینکه از دنیا رفت (و) گفتنید: الله بعد از او هرگز پیغمبری را نخواهد فرستاد. اینچنین الله اشخاص متجاوز و متردد را گمراه می‌سازد. ﴿۳۵﴾ آنان که درباره آیات الله مجادله می‌کنند، بدون آنکه هیچ دلیلی برایشان آمده باشد، (مجادله آنان) نزد الله و نزد مؤمنان خشم بزرگی را در پی دارد. اینچنین الله بر دل هر متکبر جبار مهر می‌نهد. ﴿۳۶﴾ فرعون گفت: ای هامان! بنای بلندی برای من بساز، شاید به راه‌ها دست‌یابم. ﴿۳۷﴾ راه‌های آسمان‌ها، تا از معبود موسی اطلاع یابم (و بنگرم)، چون من او را دروغگو می‌پندارم. اینچنین برای فرعون بدی کردارش زیبا جلوه داده شد و از راه (حق) بازداشته شد. و حيلة فرعون جز در تباهی نبود. ﴿۳۸﴾ و کسی که (از قوم فرعون به موسی) ایمان آورده بود گفت: ای قوم من! از من پیروی کنید تا شما را به راه درست هدایت کنم. ﴿۳۹﴾ ای قوم من! جز این نیست که زندگانی دنیا متاع ناچیزی است و البته آخرت سرای دائمی (و جاودانه) است. ﴿۴۰﴾ هرکس کار بدی انجام دهد جز به همان اندازه جزا داده نمی‌شود، ولی هرکس کار نیک انجام دهد، مرد باشد یا زن به شرط اینکه مؤمن باشد چنین کسانی وارد بهشت می‌شوند و در آنجا روزی بی‌حساب داده می‌شوند.

* وَيَقَوْمٍ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ
 ﴿٤١﴾ تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
 عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا
 تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
 وَأَنْ مَّرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَبَّ الْمُتَسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ
 ﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفُوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ
 إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَّهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا
 وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ
 عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ
 فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَاجَّوْنَ فِي النَّارِ
 فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
 تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ
 الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ
 بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ
 أَدْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

﴿۴۱﴾ و (نیز گفت:) ای قوم من! مرا چه شده است که شما را به سوی نجات دعوت می دهم و شما مرا به سوی آتش فرامی خوانید؟ ﴿۴۲﴾ مرا فرا می خوانید تا به الله کافر شوم و چیزی را که من به (حقیقت) آن علم ندارم شریک او گردانم درحالی که من شما را به سوی (الله) غالب آمرزگار فرا می خوانم. ﴿۴۳﴾ بدون شک آنچه مرا به سوی آن دعوت می کنید، در دنیا و در آخرت ارزش دعوت ما را ندارند، و به یقین بازگشت ما به سوی الله است و اسرافکاران، دوزخی و همدم آتش اند. ﴿۴۴﴾ به زودی آنچه را من به شما می گویم یاد خواهید کرد و من کار خود را به الله می سپارم، چون الله به (حال) بندگان بیناست. ﴿۴۵﴾ پس الله او را از سوء توطئه ها و حيله های ایشان مصئون و محفوظ داشت و عذاب سخت آل فرعون را فراگرفت. ﴿۴۶﴾ و آتش دوزخ است که هر صبح و شام بر آن عرضه می شوند و روزی که قیامت برپا شود (الله دستور می دهد) آل فرعون را در سخت ترین عذاب درآورد. ﴿۴۷﴾ و یادآور شو وقتی را که در آتش دوزخ با همدیگر به مجادله می پردازند و ناتوانان به مستکبران می گویند: البته ما پیرو شما بودیم، پس آیا می توانید بخشی از (عذاب) آتش (دوزخ) را از ما دفع کنید؟ ﴿۴۸﴾ مستکبران (در جواب) می گویند: ما و شما همگی در آن (آتش) هستیم، یقیناً که الله میان بندگان (به عدالت) حکم کرده است. ﴿۴۹﴾ و کسانی که در دوزخ اند به نگهبانان دوزخ می گویند: از پروردگارتان بخواهید که یک روز (فقط یک روز) عذاب را از ما بکاهد.

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُنْ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى
 قَالُوا فَأَدْعُوا وَمَا دَعَا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ٥٠
 إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ٥١ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذرتُهُمْ
 وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ٥٢ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى
 الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ٥٣ هُدًى
 وَذِكْرَى لِأُولَى الْأَلْبَابِ ٥٤ فَأَصْبِرْ إِنَّا وَعَدُ اللَّهُ
 حَقٌّ وَأَسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعِشِيِّ
 وَالْإِبْكَرِ ٥٥ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ
 يَغَيِّرُ سُلْطَانٍ أَتَهُمُ إِن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبَرٌ
 مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ ٥٦ لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَكْبَرُ مِنْ
 خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ٥٧
 وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُنَى ؕ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ٥٨

﴿۵۰﴾ (نگهبانان دوزخ) می گویند: آیا پیغمبران تان نبود که با معجزه‌های روشن نزدتان می‌آمدند؟ می‌گویند: آری. (نگهبانان دوزخ) می‌گویند: پس (خودتان) دعا کنید، ولی دعای کافران جز سردرگمی نتیجه‌ای ندارد. ﴿۵۱﴾ ما حتما پیغمبران خود را و کسانی که ایمان آورده‌اند، هم در زندگی دنیا و هم در روزی که گواهان (برای گواهی دادن) می‌ایستند، مدد می‌کنیم. ﴿۵۲﴾ (همان) روزی که عذرخواهی ظالمان سودشان ندهد و نفرین برای آنان خواهد بود و سرای بد جایگاه شان خواهد شد. ﴿۵۳﴾ و همانا ما به موسی هدایت عطا کردیم و بنی‌اسرائیل را وارث کتاب (تورات) گردانیدیم. ﴿۵۴﴾ (کتابی که) راهنما و اندرزگوی صاحبان عقل است. ﴿۵۵﴾ پس صبر کن، چون وعدهٔ الله حق است. و برای گناهت آمرزش بخواه و شام و صبح با سپاس و ستایش پروردگارت را به پاکی یاد کن. ﴿۵۶﴾ البته کسانی که در آیات الله بدون دلیلی که (از سوی الله) برای شان آمده باشد به مجادله می‌پردازند، در سینه‌هایشان جز برتری‌جویی نیست که هرگز به آن نخواهند رسید، پس به الله پناه ببر، که بیشک او شنوای بیناست. ﴿۵۷﴾ البته آفرینش آسمانها و زمین بزرگ‌تر از آفرینش مردم است، ولی بسیاری مردم نمی‌دانند. ﴿۵۸﴾ و نابینا و بینا برابر نیستند و کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک کرده‌اند، با کسانی که بدکارند، برابر نیستند. اما بسیار کم پند می‌گیرید.

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
 إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
 دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ أَيْلًا لِتَسْكُنُوا
 فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
 أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ
 خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾
 كَذَٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا يُعَايِدَتِ اللَّهَ يَحْضُدُونَ ﴿٦٣﴾
 اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
 وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ
 الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
 لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ * قُلْ إِنِّي
 نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي
 الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

﴿۵۹﴾ البته قیامت آمدنی است؛ شکی در آن نیست، ولی بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند.

﴿۶۰﴾ و پروردگارتان می‌فرماید: مرا به دعا بخوانید تا (دعای) شما را اجابت کنم، بی‌گمان آنانکه از عبادت من تکبر می‌ورزند، به زودی با خواری و ذلت وارد دوزخ می‌شوند. ﴿۶۱﴾ الله آن ذاتی است که شب را برایتان آفرید تا در آن آرام گیرید و روز را روشنی بخش گرداند، البته الله نسبت به مردم لطف و مرحمت دارد، ولی بیشتر مردم شکر نمی‌گزارند. ﴿۶۲﴾ این است الله پروردگارتان آفریننده هر چیزی، معبودی به حق جز او نیست، پس چگونه (از راه حق) برگردانیده می‌شوید؟ ﴿۶۳﴾ این چنین کسانی که آیات الله را انکار می‌کردند، به بیراهه گردانیده می‌شوند. ﴿۶۴﴾ الله ذاتی است که زمین را محل استقرار شما گردانید و آسمان را سقف ساخت و شما را شکل و صورت بخشید و شکل‌هایتان را زیبا و نیکو نمود و از پاکیزه‌ها به شما روزی داد. این است الله پروردگارتان، پس بابرکت و خجسته است ذاتی که پروردگار جهانیان است.

﴿۶۵﴾ اوست زنده ابدی که هیچ معبودی به حق جز او نیست، پس او را بخوانید در حالیکه دین را برای او خالص نموده اید، سپاس و ستایش برای پروردگاری است که پروردگار جهانیان می‌باشد. ﴿۶۶﴾ بگو: (ای پیغمبر) من منع شده‌ام از اینکه کسانی را بپرستم که شما آنها را غیر از الله عبادت می‌کنید، (آن هم) از زمانی که آیات روشن و دلایل آشکار از جانب پروردگار برایم آمده است. و به من فرمان داده شده است که تسلیم و منفاد پروردگار جهانیان باشم.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يَتُوفَّى مِنْ قَبْلٍ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَعَلَّامٌ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَاكُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذَا الْأَغْصَلُ فِي أَعْنَاقِهِمُ وَالسَّالِيلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُن نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّكَ بَعْضُ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتُوفِّيَنَّكَ فَإِنَّا نُرْجِعُونَ ﴿٧٧﴾

﴿۶۷﴾ الله ذاتی است که شما را از خاک باز از نطفه باز از خون بسته آفرید، باز شما را به شکل طفلی (از رحم ها) بیرون آورد. باز (شما را پرورانید) تا به کمال قوت خود برسید، باز تا پیر می شوید. و بعضی از شما پیش از رسیدن به مرحله پیری می میرد و (بعضی از شما زنده می ماند) تا به مدتی که معین است برسید. و باشد که بفهمید. ﴿۶۸﴾ او ذاتی است که زندگی می بخشد و می میراند و هرگاه خواست کاری انجام پذیرد، تنها به آن می گوید: باش، پس بی درنگ موجود می شود. ﴿۶۹﴾ آیا ندیدی کسانی را که درباره آیات الله مجادله و ستیز می کنند، چگونه (از حق) بازگردانیده می شوند؟ ﴿۷۰﴾ آنان که کتاب (آسمانی) و آنچه را که پیغمبران ما را به آن فرستادیم تکذیب کردند، پس به زودی (حقیقت را) خواهند دانست. ﴿۷۱﴾ آن وقت که طوقها و زنجیرها در گردن هایشان باشد (و به طرف دوزخ) کشیده شوند. ﴿۷۲﴾ در آب جوشان و باز در آتش سوزانده می شوند. ﴿۷۳﴾ باز به ایشان گفته می شود: آن چه برای الله شریک قرار می دادید، کجا هستند؟ ﴿۷۴﴾ (همان شریکانی که) غیر از الله پرستش می کردید؟ می گویند: از نزد ما گم شده اند، بلکه ما پیش از این چیزی را (غیر از الله) نمی خواندیم، الله این طور کافران را گمراه می کند. ﴿۷۵﴾ این (عذاب) به سبب آن است که در زمین به ناحق شادی می کردید و به سبب آن است که به (کفر و سرکشی) خود می نازیدید. ﴿۷۶﴾ (اکنون) از درهای دوزخ وارد شوید که در آن جا جاویدان خواهید بود، پس چه بد است جایگاه متکبران. ﴿۷۷﴾ پس صبر کن. چون وعده الله حق است، پس اگر بخشی از آنچه را که به آنها وعده می دهیم، به تو نشان دهیم، یا قبل از آن تو را بمیرانیم (در هر دو صورت) به سوی ما بازگردانیده می شوند.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ
وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفُلْكِ تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرًا مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَ تَهُمُّرُ رُسُلِهِم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا
بِأَسْنَا قَالُوا أَمْ آيَاتُ اللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بِأَسْنًا سُنَّتِ
اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

﴿۷۸﴾ و البته پیش از تو پیغمبرانی را فرستادیم. سرگذشت بعضی از آنها را برای تو بیان کردیم و سرگذشت بعضی دیگر را برای تو بازگو نکردیم. و هیچ پیغمبری نمی تواند که معجزه ای جز به فرمان الله بیاورد، پس چون فرمان الله آید، به حق حکم و فیصله خواهد شد و باطل پرستان در آنجا زیانکار اند. ﴿۷۹﴾ الله همان ذاتی است که چهارپایان را برای شما قرار داد تا بر (بعضی) از آنها سوار شوید و از (بعضی) آنها می خورید. ﴿۸۰﴾ و برای شما در آنها منافع (دیگری هم) است. و تا با سوار شدن بر آنها به نیازی که در دل دارید برسید و بر آنها و بر کشتی ها حمل می شوید. ﴿۸۱﴾ و (الله) علامات قدرت خود را به شما نشان می دهد، پس کدام یک از علامات قدرت الله را انکار می کنید؟ ﴿۸۲﴾ پس آیا در زمین سیر نکردند تا بنگرند عاقبت کسانی که پیش از آنها بوده اند چه شد؟ آنان نسبت به ایشان نیرومندتر و دارای آثار بیشتری در زمین بوده اند، پس آنچه می کردند (عذاب الله) را از آنان دفع نکرد. ﴿۸۳﴾ پس چون پیغمبرانشان با معجزه ها به سوی آنان آمدند، به آن مقدار علمی که داشتند خورسند و شادمان شدند (و حاضر نشدند سخنان انبیاء را بپذیرند) و آنچه را که به تمسخر می گرفتند، آنان را فراگرفت. ﴿۸۴﴾ پس وقتی عذاب ما را دیدند گفتند: تنها به الله ایمان آوردیم و به آنچه (قبلاً) شرک می آوردیم، کافر شدیم. ﴿۸۵﴾ اما پس از آنکه عذاب ما را دیدند، دیگر ایمان شان برایشان سودی نرساند. این سنت همیشگی الله در مورد بندگانیش جاری است. و کافران آنجا زیان می بینند.

سُورَةُ فَصَّلَتْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ١ تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ٢ كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ وَ
 قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ٣ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ
 فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ٤ وَقَالُوا أَفُلُونَا فِي أَكْثَرِ مِمَّا نَدْعُونَ إِلَيْهِ
 وَفِيءَ آذَانِنَا وَقُرْءَانٍ مِّن بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ إِنَّا نَعْمَلُونَ
 ٥ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ
 فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ٦ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ٦ الَّذِينَ
 لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ٧ إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ٨ * قُلْ أَيَتَكُمُ
 لَكَفْرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ وَاثِدًا
 ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ٩ وَجَعَلَ فِيهَا رَاسِيًا مِّن فَوْقِهَا
 وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
 لِّلسَّائِلِينَ ١٠ ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ
 لَهَا وِلَا الْأَرْضِ أُنْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ١١

سورة فصلت (حم سجده)

در مکه نازل شده و پنجاه و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ حم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ فرود آوردن این کتاب از جانب الله بخشنده مهربان است. ﴿۳﴾ کتابی که آیتش واضح و روشن بیان شده است، قرآن عربی است، برای قومی که می دانند. ﴿۴﴾ درحالیکه (کتاب) مژده دهنده و بیم دهنده است، (لیکن) بیشترشان روی گردانند و آنان (ندای آن را) نمی شنوند. ﴿۵﴾ و گفتند: دل های ما از آنچه ما را به سوی آن دعوت می دهی در پرده است و در گوش های ما سنگینی است. و میان ما و تو حجاب است، پس تو عمل کن (و) البته ما نیز عمل می کنیم. ﴿۶﴾ بگو: (ای پیغمبر) جز این نیست که من بشری هستم مانند شما، به من وحی می شود که البته معبودتان معبود یگانه است، پس راست (و بدون انحراف) به سوی او روی بیاورید و از او آمرزش بخواهید، و وای به حال مشرکان. ﴿۷﴾ آنان که زکات نمی دهند و آن ها همان کسانی هستند که به آخرت کافر اند. ﴿۸﴾ البته آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، آن ها برایشان ثواب بی پایان (و بی منت) است. ﴿۹﴾ بگو: آیا شما به کسی کفر می ورزید که زمین را در دو روز آفریده است و برای او همتایان قرار می دهید؟ حال آنکه او پروردگار جهانیان است. ﴿۱۰﴾ و در زمین کوه های استوار را قرار داد و در آن خیر و برکت نهاد و روزی (اهل) آن را در چهار روز به اندازه معین مقدر کرد، (بنابراین) برای سؤال کنندگان (واضح و) روشن گردید. ﴿۱۱﴾ باز قصد آفرینش آسمان را کرد، در حالیکه دود بود و به آسمان و زمین فرمود: با رغبت یا کراهت (شکل گرفته) بیایید. گفتند: فرمانبردار آمدیم.

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَزَيَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً
فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّْا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ مَحْسُوتٍ لِنَذِيقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَحْزَىٰ وَهُمْ
لَا يُنصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى
الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ
إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۱۲﴾ پس در دو روز آنها را هفت آسمان ساخت، و در هر آسمانی امرش را وحی کرد. و ما آسمان دنیا را با چراغ‌هایی (ستارگان) زینت دادیم، و (آن را از دخالت شیاطین) محافظت نمودیم، این است تقدیر ذات غالب دانا. ﴿۱۳﴾ پس اگر روی‌گردان شدند، بگو: همانا شما را از صاعقه ای مانند صاعقه عاد و ثمود می‌ترسانم. ﴿۱۴﴾ وقتی پیغمبران از پیش رو و از پشت سر به نزدشان آمدند (و گفتند: جز الله را عبادت نکنید، گفتند: اگر پروردگار ما می‌خواست (پیغمبری بفرستد) فرشتگان را می‌فرستاد، پس ما به آن چه شما به (تبلیغ) آن فرستاده شده‌اید، کافریم. ﴿۱۵﴾ پس عاد در زمین به ناحق تکبر ورزیدند و گفتند: کیست نیرومندتر از ما؟ آیا ندیده اند که الله همان ذاتی که آنان را آفریده است، توانمندتر از آنهاست؟ آنان آیات ما را انکار می‌کردند. ﴿۱۶﴾ پس در روزهای نحس و بی برکت، باد سرد و سختی را بر آنان فرستادیم تا عذاب رسواکننده را در زندگی این دنیا به ایشان بچشانیم، و البته عذاب آخرت رسواکننده‌تر است، در حالیکه آنان مدد نمی‌شوند. ﴿۱۷﴾ و اما قوم ثمود، ما ایشان را هدایت کردیم لیکن کوری را بر هدایت ترجیح دادند. بنابراین، به سبب کارهایی که می‌کردند، صاعقه عذاب رسواکننده آنان را گرفت. ﴿۱۸﴾ و ما آنانی را که ایمان آوردند و پرهیزگار بودند، نجات دادیم. ﴿۱۹﴾ و روزی که دشمنان الله به‌سوی دوزخ جمع گشته و همه (توقف داده می‌شوند تا همه) یکجا شوند. ﴿۲۰﴾ تا چون به آن (دوزخ) بیایند، گوش و چشمها و پوست‌هایشان به آنچه می‌کردند، گواهی می‌دهد.

وَقَالُوا الْجُلُودُ دِهْنٌ لَمْ يَشْهَدْ ثُمَّ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقْنَا اللَّهَ الَّذِي
 أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
 وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ
 وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنْنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ
 ﴿١٢﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنْنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا
 فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿١٤﴾ * وَفِيضْنَا لَهُمْ قُرْنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ
 خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٥﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ إِنَّا وَالْغَوَا فِيهِ
 لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ فَلَنَذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
 وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ
 النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
 ﴿١٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ
 وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿١٩﴾

﴿۲۱﴾ و آنها به پوست‌های خود می‌گویند: چرا علیه ما گواهی دادید؟ گویند: الله همان ذاتی که همه چیز را به نطق آورده ما را نیز به نطق آورده است. و او بار اول شما را آفریده است و به‌سوی او بازگردانیده می‌شوید. ﴿۲۲﴾ و نمی‌توانستید چیزی را پنهان کنید که (مبادا) گوش و چشم و پوست‌هایتان علیه شما گواهی دهند، بلکه گمان کردید که الله بسیاری از آنچه را که می‌کنید نمی‌داند. ﴿۲۳﴾ این گمان (بد) شما دربارهٔ پروردگارتان بود که شما را هلاک کرد پس در نتیجه از زیانکاران شدید. ﴿۲۴﴾ پس اگر صبر کنند (چه فایده که) آتش دوزخ جایگاهشان است و اگر طلب عفو کنند پس از بخشودگان نیستند. ﴿۲۵﴾ و برای آنان همنشینانی گماشتیم که از پیش و پشت سرشان (کارهای ناشایست شان) را در نظرشان زیبا جلوه دادند، و فرمان عذاب الهی که قبل از آنان دربارهٔ اقوام (گمراه) از جن و انس ثابت و صادر شده بود، بر آنان نیز ثابت شد. البته آنها زیانکار بودند. ﴿۲۶﴾ و کافران گفتند: به این قرآن گوش ندهید و در (هنگام تلاوت آن) سخن لغو و بیهوده گوید تا شاید غالب شوید. ﴿۲۷﴾ پس حتماً به کافران عذاب سخت می‌چشانیم و حتماً آنان را در برابر بدترین کاری که کرده‌اند، سزا خواهیم داد. ﴿۲۸﴾ این است جزای دشمنان الله که همان آتش است، که در آن سرای همیشگی دارند. این سزا به آن سبب است که آیات ما را انکار می‌کردند. ﴿۲۹﴾ و کافران گویند: ای پروردگار ما! آن دو تن از جن و انس را به ما نشان بده که ما را گمراه ساختند تا ایشان را زیر پاهای خود بگذاریم تا از پست‌ترین اشخاص شوند.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا أَتَزَلُّ عَلَيْهِمُ
 أَلْمَلِكَةُ أَلا تَخَافُ وَلَا تَحْزَنُ وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ
 الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ
 فِيهَا مَا تَدَعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَّلْنَا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ
 قَوْلًا مِمَّن دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ
 بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ
 وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا
 إِلَّا أَذْوَ حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَنْزَعْنَكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ
 فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ
 اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
 وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ
 إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ
 رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٣٨﴾

﴿۳۰﴾ بی‌گمان کسانی که گفتند: پروردگار ما الله است. باز (بر این عقیده) استقامت نمودند، فرشتگان بر آنان فرود می‌آیند (و به آنان مژده می‌دهند) که نترسید و غمگین نباشید و بشارت باد بر شما به بهشتی که وعده داده می‌شدید. ﴿۳۱﴾ ما در زندگانی دنیا و آخرت دوستان شما هستیم و (اکنون هم) در آخرت برای شما هرچه آرزو کنید و هر چه بخواهید هست. ﴿۳۲﴾ (اینها همه) پذیرایی از سوی الله آمرزگار مهربان است. ﴿۳۳﴾ و کیست خوش‌سخن‌تر از کسی که به‌سوی الله دعوت کند و کارهای نیک کند و گوید: من از جمله مسلمانان هستم؟ ﴿۳۴﴾ و نیکی و بدی برابر نیست، (بدی دیگران را) به شیوه‌ای که آن بهتر است دفع کن، که (اگر چنین کنی) ناگاه کسی که میان تو و او دشمنی است، چون دوست گرم و صمیمی گردد. ﴿۳۵﴾ و جز صابران (این خصلت نیکو) را دریافت نمی‌کنند و این را جز کسانی که بهره‌بزرگی (از اخلاق و ایمان) داشته باشند نخواهد یافت. ﴿۳۶﴾ و هرگاه وسوسه‌ای از شیطان به تو رسد، پس به الله پناه ببر، چون او شنوای داناست. ﴿۳۷﴾ از علامات قدرت او شب و روز و آفتاب و ماه است، پس برای آفتاب و ماه سجده نکنید، بلکه برای پروردگاری که آنها را آفریده است سجده کنید، اگر واقعاً تنها او را عبادت می‌کنید. ﴿۳۸﴾ پس اگر (کافران) تکبر ورزیدند (باکی نیست زیرا) آنانکه نزد پروردگارت هستند شب و روز او را به پاکی یاد می‌کنند و آنان خسته نمی‌شوند.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
 اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا الْمُحْيِي الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخَفُونَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ
 يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِيهِ آمِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ
 إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ
 وَإِنَّهُمْ لَكَاثِبٌ عَزِيزٌ ﴿٣٠﴾ لَا يَأْتِيهِ الْبَطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
 خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٣١﴾ مَا يَقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
 لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ
 ﴿٣٢﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ
 وَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ
 يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
 فَأَخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
 بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿٣٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٣٥﴾

﴿۳۹﴾ و از علامات قدرت الله این است که تو زمین را پژمرده و بی جان می بینی، اما چون آب را بر آن فرود آوریم به حرکت آید و سبز شده و نمو کند. البته ذاتی که این زمین را زنده می گرداند همان ذات زنده کننده مردگان است بی گمان او بر هر چیزی قادر است. ﴿۴۰﴾ البته کسانی که در آیات ما به انحراف و باطل می روند بر ما پوشیده نیستند. آیا کسیکه در آتش انداخته می شود بهتر است یا کسی که در آرامش و آسایش در روز قیامت (به سوی حشر و حساب) می آید؟ شما هرچه می خواهید انجام دهید یقیناً او به آنچه می کنید بیناست. ﴿۴۱﴾ یقیناً آنان که قرآن را چون به آنان رسید انکار کردند (به سبب کفرشان مجازات خواهند شد) در حالی که این کتاب ارجمند است. ﴿۴۲﴾ باطل از هیچ جهتی، نه از پیشرو و نه از پشت سر، در آن راه نمی یابد زیرا از (سوی) ذات باحکمت و ستوده فرستاده شده است. ﴿۴۳﴾ به تو گفته نمی شود جز آنچه به پیغمبران پیش از تو نیز گفته شده است، یقیناً پروردگار تو صاحب آمرزش بزرگ و عذاب دردناک است. ﴿۴۴﴾ و اگر آن را قرآن عجمی قرار می دادیم حتماً می گفتند: چرا آیت هایش به تفصیل (و روشن) بیان نشده؟ آیا (قرآن) به زبان غیر عربی (نازل می شود) و (پیغمبر مرد) عربی (باشد)؟ بگو: قرآن برای مؤمنان سبب هدایت و شفا است و کسانی که ایمان نمی آورند در گوش هایشان گرانی است و آن (قرآن) بر آنان سبب کوری است. (گویی) ایشان از دور ندا می شوند (ولی صدا را نمی شنوند). ﴿۴۵﴾ و البته به موسی کتاب (آسمانی) دادیم پس در آن اختلاف شد، و اگر سخن پروردگارت از پیش بر این صادر نشده بود، حتماً در میان ایشان فیصله می گردید. و آنان در باره آن (قرآن) در شک قوی و سوء ظن هستند. ﴿۴۶﴾ هرکس کار نیک انجام دهد به سود خود اوست و هرکس کار بدی کند به زیان خود می کند و پروردگار تو به بندگان ظالم نیست.

* إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
 شُرَكَاءِي قَالُوا أَدْنَاكَ مَا مَنَا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ
 مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾
 لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَعْوُسُ
 قَنَوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَدْقَنَهُ رَحْمَةٌ مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ
 لَيَقُولَنَّ هَذَا إِلَى وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى
 رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لِلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
 وَلَنَذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
 أَعْرَضَ وَنَأَ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ
 ﴿٥١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثَمَرٌ كَفَرْتُمْ بِهِ
 مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَرُّهُمْ عَايَتُنَا
 فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
 أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
 فِي مَرِئَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

﴿۴۷﴾ علم به زمان وقوع قیامت به الله باز می‌گردد. و هیچ میوه ای از غلاف خود بیرون نمی‌آید و هیچ ماده ای باردار نمی‌شود و وضع حمل نمی‌کند مگر با علم و اطلاع او، و روزی که الله آنان را ندا کند: شرکایی که با من (شریک می‌پنداشتید) کجایند؟ گویند: به تو خبر دادیم (ای الله) که از ما کسی گواه شریک بودن آنها نیست. ﴿۴۸﴾ و آنچه را که از پیش می‌خواندند از نزد آنها ناپدید می‌شود و یقین پیدا می‌کنند که هیچ راه فرار ندارند. ﴿۴۹﴾ انسان از طلب خیر خسته نمی‌شود. و اگر شری به او برسد مأیوس و ناامید می‌گردد. ﴿۵۰﴾ و اگر پس از سختی که به انسان رسیده است از طرف خود رحمتی به او بچشانیم، حتماً خواهد گفت: این حق من و لایق من است و (چنان مغرور می‌شود که می‌گوید) گمان نمی‌کنم قیامت برپا شود و اگر به‌سوی پروردگارم بازگردانیده شوم، حتماً در پیشگاه او دارای مقام و منزلت خوبی هستم. پس بی‌گمان کافران را به آنچه کرده‌اند خبر خواهیم داد و حتماً عذاب بسیار سخت به آنها می‌چشانیم. ﴿۵۱﴾ و هرگاه به انسان نعمت دهیم روی‌گردان می‌شود و تکبر می‌ورزد و هرگاه رنج و بلایی به او برسد، بسیار دعا طولانی می‌کند. ﴿۵۲﴾ (ای پیغمبر) بگو: به من خبر دهید اگر این (قرآن) از سوی الله آمده باشد باز به آن کفر ورزید، کیست گمراه‌تر از آن که در مخالفت شدید با حق باشد؟ ﴿۵۳﴾ به زودی نشانه‌های قدرت خود را در اطراف عالم و (هم) در نفس خودشان به آنها نشان خواهیم داد تا برای ایشان روشن و ثابت شود که یقیناً او حق است. آیا کافی نیست که پروردگارت بر هر چیزی گواه باشد؟ ﴿۵۴﴾ آگاه باش که آنان از ملاقات پروردگارشان (در قیامت) در شک عمیق اند! آگاه باش که او (الله) به همه چیز احاطه دارد.

سورة الشورى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾ عسق ﴿٢﴾ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
 اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
 وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي
 الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ
 ﴿٦﴾ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ
 حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فِرْقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفِرْقٌ فِي
 السَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ
 يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمْ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ
 عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
 إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

سوره شوری

در مکه نازل شده و پنجاه و سه آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ (حم). ﴿۲﴾ عین. سین. قاف. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۳﴾ این چنین (الله) به تو و به کسانی که پیش از تو بودند وحی می‌کند. الله غالب با حکمت است. ﴿۴﴾ آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از اوست و او بلند مرتبه و بزرگ است. ﴿۵﴾ نزدیک است که آسمان‌ها (از عظمت وحی) از بالایشان بشگافند، در حالیکه فرشته‌ها با ستایش پروردگارشان را تسبیح می‌گویند و برای کسانی که در زمین هستند آمرزش می‌خواهند. آگاه باش که الله آموزگارِ مهربان است. ﴿۶﴾ و آنان که جز الله برای خود دوستان و مددگاران گرفته‌اند، الله مراقب ایشان است و تو بر آنان وکیل و مسؤول نیستی (تا آنان را بر ایمان آوردن وادار کنی). ﴿۷﴾ و این چنین قرآن عربی به تو وحی کردیم تا مردم ام‌القری (مکه مکرمه) و کسانی را که در اطراف آن هستند بترسانی و (آنان را) از روز جمع شدن (روز قیامت) که شکی در آن نیست بیم دهی. گروهی در بهشت و گروهی در دوزخ خواهند بود. ﴿۸﴾ و اگر الله می‌خواست آنان را یک امت می‌ساخت، ولی الله هر که را بخواهد به رحمت خود وارد می‌کند و ظالمان هیچ دوست و مددگاری ندارند. ﴿۹﴾ آیا بجای الله دوستان دیگر گرفته‌اند؟ حال آنکه تنها الله کارساز است و اوست که مردگان را زنده می‌کند و اوست که بر همه چیز قادر است. ﴿۱۰﴾ و در هر چیزی که اختلاف کنید، حکم و فیصله آن به الله بر می‌گردد. این است الله، پروردگار من، که بر او توکل کرده‌ام و به‌سوی او باز می‌گردم.

فَاطْرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَمِنْ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ * شَرَعَ
لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَقَرَّفُوا
إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَفَقَضَى بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذَلِكَ
فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ
إِنَّمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ
اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلَكُمْ لَاحُجَّةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

﴿۱۱﴾ آفریننده آسمان‌ها و زمین است، از خودتان برای شما همسرانی قرار داده و چهارپایان را نیز جفت‌ها (نر و ماده) قرار داد و به این تدبیر شما را زیاد می‌گرداند. هیچ چیزی مانند او نیست و او شنوای بیناست. ﴿۱۲﴾ کلیدهای آسمان و زمین در تصرف اوست، روزی را برای هرکس که بخواهد می‌گشاید و (برای هرکس که بخواهد) تنگ می‌کند، یقیناً او به هر چیز داناست. ﴿۱۳﴾ از (احکام) دین آنچه را به نوح فرمان داده بود و آنچه را که به تو وحی کرده‌ایم و آنچه را به ابراهیم و موسی و عیسی فرمان داده بودیم، برای شما نیز مقرر نمود که دین را برپا دارید و در آن اختلاف نوزید. چیزی که مشرکان را به‌سوی آن دعوت می‌دهی، بر آنان سنگین است. الله هرکس را بخواهد به سوی خود انتخاب می‌کند و هرکس را که به درگاه او رو آورد به‌سوی خویش هدایت می‌کند. ﴿۱۴﴾ و پراگنده و متفرق نشدند مگر بعد از آنکه علم و آگاهی برایشان حاصل شد. و این تفرقه به سبب کینه و بغاوت درمیان خودشان بود، و اگر سخن سابق از سوی پروردگارت صادر نشده بود که تا زمانی معین (مهلت) یابند، به یقین درمیان آنان فیصله می‌شد و البته کسانی که پس از آنان کتاب به آنها میراث داده شد در حقانیت آن دچار شک و تردید هستند. ﴿۱۵﴾ پس از این جهت (مردم را به سوی دین حق) دعوت بده و طوریکه به تو حکم شده پایداری کن، و از خواسته‌های آنان پیروی مکن. (و به آنان) بگو: به هر کتابی که از سوی الله نازل شده است ایمان آورده‌ام و به من دستور داده شده که درمیان شما به عدالت حکم کنم، الله پروردگار ما و پروردگار شماست. اعمال ما برای ماست و اعمال شما برای شماست، هیچ حجتی میان ما و شما (ناگفته) نمانده است، الله میان ما جمع خواهد کرد و بازگشت همه به‌سوی اوست.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ وَحَجَّتْهُمْ
دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
﴿١٦﴾ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾
اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ
﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ
كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ أَشْرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ
مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

﴿۱۶﴾ و آنان که در باره الله به مجادله و مخاصمه می پردازند، آن هم پس از آنکه (دین او) قبول کرده شده است، مجادله آنان در نزد پروردگارشان باطل است و غضب (الله) بر آنان است و برای شان عذاب سخت است. ﴿۱۷﴾ الله آن ذاتی است که کتاب و میزان را به حق نازل کرده است. و تو چه می دانی شاید قیامت نزدیک باشد. ﴿۱۸﴾ کسانی که به قیامت ایمان ندارند، در رسیدن آن شتاب می ورزند، اما مؤمنان به سبب آن در خوف و هراسند و می دانند که قیامت حق است. بدانید آنانی که در باره قیامت شک داشته و به مجادله می پردازند، در گمراهی دور از حق قرار دارند. ﴿۱۹﴾ الله نسبت به بندگانش مهربان و مشفق است، به هرکس که بخواهد روزی می دهد و او نیرومند غالب است. ﴿۲۰﴾ کسی که کشت آخرت را بخواهد در کشت او می افزاییم، کسی که کشت دنیا را بخواهد از آن به او می دهیم. و او در آخرت هیچ بهره ای ندارد. ﴿۲۱﴾ آیا (کافران) شریکانی دارند که برای ایشان دینی مقرر کرده است که الله به آن اجازه نداده است؟ و اگر سخن قطعی (درباره مهلت دادن کافران) نبود، حتماً بین آنان فیصله می شد، و بی گمان ظالمان برایشان عذاب دردناک است. ﴿۲۲﴾ ظالمان را (در قیامت) خواهی دید که از آنچه انجام داده اند، سخت بیمناک اند، در حالیکه آن عذاب حتماً برایشان واقع شدنی است، و آنانکه ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، در باغ های بهشت هستند، برای آنان نزد پروردگارشان هر چه بخواهند میسر است، این است آن فضل بزرگ.

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ
 حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ
 افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَأِ اللَّهُ يُخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ
 الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾
 وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ
 وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ
 شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ * وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَا فِي الْأَرْضِ
 وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ
 الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قَطَطُوا وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُ ۖ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ
 ﴿٢٨﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ
 وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فِيمَا
 كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
 فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

﴿۲۳﴾ این (ثواب بزرگ) همان چیزی است که الله به آن بندگان مؤمن و نیکوکار خود را مژده می‌دهد. بگو: من بر این از شما مزدی نمی‌خواهم، مگر دوستی به خاطر خویشاوندی. و هرکس که نیکی کند برای او در نیکی آن می‌افزاییم. یقیناً الله آمرزنده قدر دان است. ﴿۲۴﴾ آیا می‌گویند: (پیغمبر) بر الله دروغ بسته است؟، اگر الله بخواهد بر دل تو مهره می‌نهد، و الله با سخنانس باطل را محو می‌سازد و حق را محکم و پابرجا می‌کند. همانا او به راز سینه‌ها آگاه است. ﴿۲۵﴾ و اوست ذاتی که توبه را از بندگانش می‌پذیرد و از گناهان درمی‌گذرد و آنچه را انجام می‌دهید، می‌داند. ﴿۲۶﴾ و (دعای) کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده‌اند اجابت می‌کند، و از فضل خود به آنان می‌افزاید و برای کافران عذاب سخت است. ﴿۲۷﴾ و اگر الله روزی را برای بندگانش فراخ کند، حتماً در زمین طغیان می‌کردند و لیکن به اندازه آنچه بخواهد نازل می‌کند، چرا که او به (احوال) بندگان دانا (و) بیناست. ﴿۲۸﴾ و اوست که پس از ناامیدی مردم باران را نازل می‌کند و رحمت خود را می‌گستراند و اوست کارساز ستوده. ﴿۲۹﴾ و از نشانه‌های (قدرتش) آفرینش آسمان‌ها و زمین، و (نیز) جاندارانی است که در آن دو پراکنده کرده است. و او بر جمع نمودن آنها هنگامیکه بخواهد قادر است. ﴿۳۰﴾ و آنچه از مصیبت به شما رسد، به خاطر دست آورد خود تان است. و او از بسیاری (گناهان تان) درمی‌گذرد. ﴿۳۱﴾ و شما هرگز نمی‌توانید (الله را از دستیابی به خود) در زمین عاجز سازید. و برای شما غیر از الله هیچ کارساز و مددگاری نیست.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٢﴾ إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ
فَيُطْلِلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
﴿٢٣﴾ أَوْ يُوبِقْهُمْ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٢٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّخِصٍ ﴿٢٥﴾ فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعْ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ يَحْتَبِبُونَ كَبِيرَ الْأَثَمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٢٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ
الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾ وَلَمَنِ انْتَصَرَ
بَعْدَ ظَلَمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٣١﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٢﴾ وَلَمَنِ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿٣٣﴾ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَدْيٍ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى
الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٣٤﴾

﴿۳۲﴾ و از نشانه‌های (قدرت) او کشتی‌هایی است که مانند کوههای برجسته در بحر روانند. ﴿۳۳﴾ اگر بخواهد باد را ساکن می‌سازد و کشتی‌ها بر روی بحر متوقف می‌گردند، البته در این امر برای هر صبرکننده شکرگذار نشانه‌هاست. ﴿۳۴﴾ یا اگر بخواهد کشتی‌ها را به‌خاطر آنچه (سرنشینان) آنها انجام داده‌اند، هلاک می‌سازد. و از بسیاری درمی‌گذرد. ﴿۳۵﴾ و تا آنانی که در آیات ما مجادله می‌کنند بدانند که برایشان راه گریز نیست. ﴿۳۶﴾ هر چه که به شما داده شده است بهره چند روزه زندگانی دنیا است. و آنچه که نزد الله است بهتر و همیشگی است برای کسانی که ایمان آورده‌اند و بر پروردگار شان توکل می‌کنند. ﴿۳۷﴾ و (نیز) برای آنان که از گناهان بزرگ و اعمال زشت پرهیز می‌کنند. و چون خشم و غضب کنند، آن‌ها می‌بخشند. ﴿۳۸﴾ و (نیز) آنانکه (دعوت) پروردگارشان را پذیرفتند و نماز را برپا داشتند و کارشان با یک‌دیگر به شیوه مشورت است. و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. ﴿۳۹﴾ و (نیز) برای آنان که چون تجاوزی به آنان برسد، انتقام می‌گیرند. ﴿۴۰﴾ و سزای بدی، بدی مانند آن است، پس هرکس عفو کند و (عمل خود را) اصلاح نماید پس پاداش او بر الله است. یقیناً الله ظالمان را دوست ندارد. ﴿۴۱﴾ و البته کسیکه پس از ستم دیدن خویش (برای دفع آن) انتقام بگیرد، بر آنان راهی (عتاب و عقاب) نیست. ﴿۴۲﴾ راه (عتاب و عقاب) تنها بر کسانی است که به مردم ظلم می‌کنند و در زمین به ناحق طغیان می‌کنند. آنانند که برایشان عذاب دردناک است. ﴿۴۳﴾ و کسیکه صبر کند و (مجرم را) عفو کند (بداند که) این (اوصاف) از کارهای استوار و سترگ است. ﴿۴۴﴾ و کسی را که الله گمراه سازد به غیر از او هیچ کارسازی برای او نیست. و ظالمان را خواهی دید که وقتی عذاب را می‌بینند می‌گویند: آیا راهی به‌سوی بازگشت (به دنیا) هست؟

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَتٍ مِنَ الدَّلِيلِ يَنْظُرُونَ
 مِنْ طَرَفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ
 فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اسْتَجِيبُوا
 لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنْ اللَّهِ مَا لَكُمْ
 مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا
 فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا
 أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرَحَّ بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ
 بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنثًا
 وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكَورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يَزْوَجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا
 وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ
 لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
 رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ وَعَلَىٰ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

﴿۴۵﴾ و آنان (ظالمان) را می بینی که بر آتش عرضه می شوند، در حالیکه از شدت ذلت و خواری ترسان اند، و از گوشه چشم مخفیانه (به آتش) می نگرند. و مؤمنان می گویند: البته زیانکاران کسانی اند که در روز قیامت خود و خانواده خود را به خسارت و زیان افکندند. آگاه باش! ظالمان در عذاب دائمی خواهند بود. ﴿۴۶﴾ و برای آنان جز الله یاران و دوستانی نیست که ایشان را یاری دهند، و هرکس را که الله گمراه سازد پس برای او هیچ راه (نجات) نیست. ﴿۴۷﴾ دعوت پروردگار خود را اجابت کنید، پیش از آنکه روزی فرا رسد که از (سوی) الله بازگشتی نباشد، در آن روز نه پناهگاهی دارید و نه می توانید انکار کنید. ﴿۴۸﴾ پس اگر روی بگردانند پس تو را بر آنان نگهبان نفرستاده ایم (تا آنان را بر ایمان مجبور سازی)، بر تو نیست مگر رسانیدن پیغام الله. و البته وقتی از جانب خویش رحمتی به انسان بچشانیم به آن شاد می شود (و ما را فراموش می کند). و اگر بلا و مصیبتی به خاطر کارهایی که کرده است به او برسد (نعمتها را فراموش می کند)، یقیناً انسان ناسپاس است. ﴿۴۹﴾ فرمانروایی آسمانها و زمین مخصوص الله است، هرچه بخواهد می آفریند، به هرکس که بخواهد دختران می بخشد و به هرکس که بخواهد پسران می بخشد. ﴿۵۰﴾ و یا اینکه هم پسر و هم دختر به آنان می دهد، و (الله) هرکه را بخواهد عقیم می کند چون او بس آگاه و تواناست. ﴿۵۱﴾ و هیچ انسانی را سزاوار نیست که الله با او سخن بگوید مگر از طریق وحی یا از پس پرده یا اینکه الله فرستاده ای (فرشته) بفرستد و آن (فرستاده) به حکم او (الله) هرچه را بخواهد وحی می کند، بی شک او والای باحکمت است.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ
وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا
وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي لَهُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٧﴾

سُورَةُ الزَّخْرَفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا
لَعَلَىٰ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا
أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيِّ فِي
الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
﴿٧﴾ فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ
﴿٨﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَّن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُم فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

﴿۵۲﴾ و این چنین روحی از حکم خود را (قرآن را) به تو وحی کردیم، (تو) نمی دانستی که کتاب و ایمان چیست، ولی آن (قرآن) را نوری گردانیدیم که با آن هرکس از بندگان ما را که بخواهیم هدایت می کنیم و البته تو (مردم را) به راه راست هدایت می کنی. ﴿۵۳﴾ راه الله، پروردگاری که آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است، برای اوست. آگاه باشید! همه کارها به سوی الله بازمی گردد.

سورة زخرف

در مکه نازل شده و هشتاد و نه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ حم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ قسم به این کتاب واضح (و بیانگر حق و باطل). ﴿۳﴾ به یقین ما این (کتاب) را قرآن عربی گردانیدیم تا شما بفهمید. ﴿۴﴾ و البته این کتاب در لوح محفوظ پیش ما ثبت است که بلند مرتبه و پر از حکمت است. ﴿۵﴾ آیا این قرآن را از شما باز گردانیم به خاطر آنکه شما گروه اسرافکارید؟ ﴿۶﴾ و چه بسیار پیغمبران را در میان امت های پیشین فرستادیم. ﴿۷﴾ و هیچ پیغمبری به نزد آنان نمی آمد مگر آنکه او را مسخره می کردند. ﴿۸﴾ پس ما کسانی را هلاک کردیم که سخت تر از این اسرافکاران بودند. و نمونه هایی از عذاب پیشینیان گذشته است. ﴿۹﴾ و اگر از آنان بپرسی که چه کسی آسمان ها و زمین را آفریده است، حتما می گویند: آنها را پروردگار غالب دانا آفریده است. ﴿۱۰﴾ و آن ذاتی که زمین را برایتان محل آسایش گردانید و در آن برای شما راهها قرار داد تا شاید راه یابید.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا
كَذَلِكَ نُخْرِجُوكَ ۝١١ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ۝١٢ لَتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ
ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ
الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۝١٣ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُونَ ۝١٤ وَجَعَلُوا آلَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنْ إِلَّا نَسَنَ
لَكَ فُورٌ مُبِينٌ ۝١٥ أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفِدَكُمْ
بِالْبَيْنِ ۝١٦ وَإِذَا بَشَّرَ أَحَدَهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۝١٧ أَوْ مَنْ يُنشِئُ فِي
الْحَلِيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ۝١٨ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ
الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَتُكْتَبُ
شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ۝١٩ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ
مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝٢٠ أَمْ أَتَيْنَاهُمُ
كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ۝٢١ بَلْ قَالُوا إِنَّا
وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَرِهِمْ مُهْتَدُونَ ۝٢٢

﴿۱۱﴾ و آن ذاتی که از آسمان به اندازه معین آب فرود آورد، پس با آن آب زمین مرده را زنده کردیم. شما نیز این گونه (از قبرها) بیرون آورده می شوید. ﴿۱۲﴾ و آن ذاتی که همه جفت ها (نر و ماده) را آفریده است و برای شما از کشتی ها و چهارپایان چیزی آفرید که (بر آنها) سوار می شوید. ﴿۱۳﴾ تا بر پشت آنها قرار گیرید، و چون بر آن استقرار یافتید، نعمت پروردگارتان را یاد کنید، و بگویید: پاک و منزّه است آن ذاتی که این را برای ما مسخر کرد و ما بر (رام کردن) آن قادر نبودیم. ﴿۱۴﴾ و البته ما به سوی پروردگار خود باز می گردیم. ﴿۱۵﴾ و برای او از بندگانش جزئی (مانند فرزند و شریک) قرار دادند، واقعا انسان ناسپاس آشکار است. ﴿۱۶﴾ آیا از آنچه می آفریند (برای خود) دختران را انتخاب کرد و برای شما پسران را برگزیده است؟ ﴿۱۷﴾ در حالی که چون یکی از آنان را به آن چه برای رحمن مثل زده است، مژده دهند، چهره اش سیاه می شود و پر از غم می گردد. ﴿۱۸﴾ آیا کسی را که در زیور پرورش یافته و در وقت خصومت و مجادله نمی تواند مقصود خود را آشکار و اثبات کند (به الله نسبت می دهند؟). ﴿۱۹﴾ و فرشتگان را که بندگان پروردگار مهربان هستند، مؤنث قرار دادند. آیا در وقت آفریدن آنان حاضر بودند؟ گواهی آنان به زودی نوشته می شود و بازخواست خواهند شد. ﴿۲۰﴾ و گفتند: اگر پروردگار مهربان می خواست ما فرشتگان را عبادت نمی کردیم، آنان هیچ اطلاع و دلیلی به این ندارند. و ایشان جز از حدس و تخمین، سخنی نمی گویند. ﴿۲۱﴾ آیا پیش از این (قرآن) کتابی به آنان داده ایم که ایشان به آن چنگ زده اند؟ ﴿۲۲﴾ بلکه گفتند: یقینا ما پدران خود را بر دینی یافته ایم و ما بر نقش قدم آن ها روان و راه یافته ایم.

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا
 إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾
 * قُلْ أُولَٰئِكَ تُكْمِرُ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ ءَابَاءَكُمْ قُلْ
 قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَاتَّقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
 إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ
 ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ
 مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَءَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾
 وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا
 لَوْلَا نَزَلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْفَرِيقَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهْمُ
 يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
 بَعْضًا سَخِرِيًّا وَرَحِمَتْ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَا
 أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ
 لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿۲۳﴾ و همین طور در هیچ دیاری پیش از تو بیم‌دهنده ای نفرستاده‌ایم مگر آنکه ثروتمندان متکبر شان گفتند: یقیناً ما پدران خود را بر دینی یافته‌ایم و ما به راه و روش آن‌ها اقتدا می‌کنیم. ﴿۲۴﴾ (پیغمبر شان به آنها) گفت: آیا اگر دینی را هم برای شما بیاورم که هدایت بخش‌تر از دینی باشد که پدرانتان را بر آن یافته‌اید (باز هم از آیین میراثی پیروی می‌کنید؟! گفتند: ما به آنچه که به آن فرستاده شده اید کافریم. ﴿۲۵﴾ پس ما از آن‌ها انتقام گرفتیم، پس بین که سرانجام تکذیب کنندگان چگونه بود؟ ﴿۲۶﴾ و یادآور شو چون ابراهیم به پدر و قومش گفت: من از آنچه شما می‌پرستید بیزارم. ﴿۲۷﴾ به جز آن معبودی که مرا آفریده است و او مرا هدایت خواهد کرد. ﴿۲۸﴾ و (الله) آن را در میان فرزنداناش کلمه ماندنی قرار داد تا آنان (به توحید) بازگردند. ﴿۲۹﴾ بلکه من ایشان و پدرانشان را (از نعمت هایم) برخوردار ساختم، تا آنکه حق و پیغمبر آشکار به نزدشان آمد. ﴿۳۰﴾ و هنگامی که حق به نزد آنان آمد، گفتند: این جادو است و البته ما به آن کفر می‌ورزیم. ﴿۳۱﴾ و گفتند: چرا این قرآن بر مردی بزرگ (از نگاه جاه و مال) از دو شهر نازل نشد؟ ﴿۳۲﴾ آیا آنها رحمت پروردگار تو را تقسیم می‌کنند؟ در حالی که ما معیشت آنان را در زندگی دنیا بین آنان تقسیم کرده‌ایم و بعضی را بر بعضی دیگر برتری‌هایی داده‌ایم تا بعضی از آنان بعضی دیگر را به خدمت گیرند و رحمت پروردگارت از آنچه جمع‌آوری می‌کنند بهتر است. ﴿۳۳﴾ اگر (این) نبود که مردم (در گمراهی) همه یک امت شوند، ما برای کسانی که به الله مهربان کفر می‌ورزند خانه‌هایی با سقف‌هایی از نقره می‌ساختیم و برای آنان زینه های از نقره قرار می‌دادیم که به وسیله آنها بالا بروند.

وَلْيُيَوِّثَهُمُ آبَاؤُا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِنْ
كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢٥﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُفِضَ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ وَقِيرٌ ﴿٢٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٢٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ نَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْسُ الْقَرِينَ ﴿٢٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ
إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٢٩﴾ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ
الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ فَاِذَا مَا
نَذَهَبَ بِكَ فَأَنَا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٣١﴾ أَوُنْزِلْنَكَ لِذِي
وَعْدٍ نَهْمُ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٣٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تَسْأَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَسْأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٣٧﴾

﴿۳۴﴾ و برای خانه‌هایشان درهایی (از نقره قرار می‌دادیم) و تخت‌هایی نقره‌ای که بر آنها تکیه کنند (می‌ساختیم). ﴿۳۵﴾ و هرگونه اسباب زینت (برایشان قرار می‌دادیم)، اما همه اینها اسباب برخورداری زندگانی دنیا است و آخرت نزد پروردگارت برای پیرهن‌گاران است. ﴿۳۶﴾ و هرکس که از یاد پروردگار مهربان غافل و روی‌گردان شود، برایش شیطانی می‌گماریم و آن (شیطان) همنشین او می‌گردد. ﴿۳۷﴾ و البته آنان (شیاطین) ایشان (انسان‌ها) را از راه باز می‌دارند و گمان می‌کنند که ایشان هدایت یافته‌گان اند. ﴿۳۸﴾ تا وقتی که (چنین کسی) به پیش ما آید، (و به شیطان همنشین خود) گوید: ای کاش بین من و تو به اندازه مشرق و مغرب فاصله بود! چه بد همنشینی بودی. ﴿۳۹﴾ و امروز (آرزوی دوری از شیطان) برای شما سودی ندارد، چرا که شما ظلم کرده‌اید. ﴿۴۰﴾ آیا تو می‌توانی به کران بشنوانی؟ و یا اینکه کوران و کسانی را که در گمراهی آشکاری هستند، هدایت کنی؟ ﴿۴۱﴾ پس وقتی تو را (از میان آنها) ببریم، پس حتمی از آنان انتقام خواهیم گرفت. ﴿۴۲﴾ یا آنچه را که به آنان وعده کرده‌ایم به تو نشان دهیم، زیرا ما بر آنان مسلط و مقتدریم. ﴿۴۳﴾ پس به آنچه به تو وحی شده است محکم چنگ بزن، چرا که تو به یقین بر راه مستقیم قرار داری. ﴿۴۴﴾ و چون قرآن برای تو و قومت پندی است و از شما سوال خواهد شد. ﴿۴۵﴾ و از (پیروان) پیغمبران پیشین ما بپرس، آیا به جز پروردگار مهربان معبودهایی قرار داده‌ایم که عبادت شوند؟ ﴿۴۶﴾ و البته موسی را با نشانه‌های خود به‌سوی فرعون و سران (قوم) او فرستادیم (و موسی) گفت: یقیناً من فرستاده پروردگار عالمیان ام. ﴿۴۷﴾ وقتی که با نشانه‌های ما (به‌سوی) آنان آمد، پس آنان به آن (نشانه‌ها) می‌خندیدند.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ الدَّاعِ لَنَا
رَبِّكَ بِمَا عٰهَدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ
قَالَ يَتْلُو صُورَ الْمَلِكِ لِىَ مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرَىٰ مِن
تَحْتِىَ أَفَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِى هُوَ مِثْلُ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ
مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُقَرَّرِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ وَ
فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّآ أَسْفُونَا
أَتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا
إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا هَٰذَا إِلٰهَتُنَا خَيْرٌ أَم
هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خٰصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ
إِلَّا عَبْدٌ أُنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾
وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلٰٓئِكَةً فِى الْاَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

﴿۴۸﴾ و ما هیچ معجزه ای را به ایشان نشان نمی دادیم مگر اینکه یکی از دیگری بزرگتر بود و آنان را به عذاب گرفتیم تا شاید بازگردند. ﴿۴۹﴾ و (به موسی) گفتند: ای جادوگر! پروردگارت را با آنچه که به تو عهد کرده است برای ما بخوان، ما حتما هدایت تو را خواهیم پذیرفت. ﴿۵۰﴾ پس وقتی عذاب را از ایشان دور کردیم، ناگهان همگی عهدشکنی کردند. ﴿۵۱﴾ و فرعون در میان قوم خود اعلان کرد و گفت: ای قوم من! آیا فرمانروایی مصر و این نهرها که از زیر (کاخ‌های) من روان است، از من نیست؟ آیا (عظمت مرا) نمی‌بینید؟ ﴿۵۲﴾ نه، بلکه من بهترم از این شخص که خوار و حقیر است و نمی‌تواند روشن سخن بگوید. ﴿۵۳﴾ (اگر موسی راست می‌گوید) پس چرا دست‌بند‌های از طلا بر او آویخته نشده است؟ یا چرا فرشتگان (برای یاری او) یکجا با او نیامده‌اند؟ ﴿۵۴﴾ پس (فرعون) قوم خود را سبک و بی‌خرد شمرد، پس آنان از او اطاعت کردند. البته آنان قوم فاسق بودند. ﴿۵۵﴾ پس وقتی ما را به خشم آوردند، از آنان انتقام گرفتیم و همه آنان را غرق کردیم. ﴿۵۶﴾ پس آنان را پیشگامان (بد) و عبرت برای آیندگان قرار دادیم. ﴿۵۷﴾ و چون پسر مریم (عیسی) به طور مثال ذکر شد، ناگهان قوم تو از آن با فریاد به (تمسخر و) شور و هلهله پرداختند. ﴿۵۸﴾ و گفتند: آیا معبودان ما بهترند یا او؟ (آن مثال را) برای تو جز از روی جدال نیاوردند، بلکه آنان قوم جدل پیشه‌اند. ﴿۵۹﴾ در حالیکه عیسی جز بنده ای نیست که بر او انعام کردیم و او را نمونه هدایت برای بنی اسرائیل گردانیدیم. ﴿۶۰﴾ و اگر بخواهیم به جای شما در زمین فرشتگان قرار می‌دهیم تا جانشین شما شوند.

وَإِنَّهُ لَعَلَّمُ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرْنَ بِهَا وَأَتَّبِعُونَ هَذَا صِرَاطَ
 مُسْتَقِيمٍ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
 ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
 وَلَأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطُ مُسْتَقِيمٍ
 ﴿٦٤﴾ فَأَخْتَفَ الْأَحْزَابَ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
 مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْيَمِّ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ
 تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخِلَّاءَ يَوْمَئِذٍ
 بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَعْبَادِ لَا خَوْفٌ
 عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا
 وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
 تُخْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
 وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

﴿۶۱﴾ و به یقین (عیسی) نشانه ای برای قیامت است پس هرگز درباره آن (قیامت) شک نکنید و از من پیروی کنید که همین راه راست است. ﴿۶۲﴾ و شیطان هرگز شما را (از راه الله) باز ندارد، یقیناً او برای شما دشمن آشکار است. ﴿۶۳﴾ و چون عیسی با معجزه های آشکار آمد، گفت: بدون شک برای شما حکمت آورده (و آمده‌ام) تا بعضی از امور را برای شما بیان و روشن کنم که در آنها اختلاف می‌ورزید، پس از الله بترسید و مرا اطاعت کنید. ﴿۶۴﴾ چون الله پروردگار من و پروردگار شماست پس او را عبادت کنید، این است راه راست. ﴿۶۵﴾ پس گروه‌ها بین خود اختلاف نمودند، پس وای به حال کسانی که ظلم کردند، از عذاب روز دردناک. ﴿۶۶﴾ آیا منتظر این هستند که قیامت ناگهانی و درحالی‌که از آن بی‌خبرند به سراغ شان بیاید؟ ﴿۶۷﴾ دوستان در آن روز دشمنان یک‌دیگر می‌شوند، مگر پرهیزگاران (که دوستی‌شان باقی می‌ماند). ﴿۶۸﴾ ای بندگان من! امروز بر شما هیچ ترسی نیست و نه شما غمگین می‌شوید. ﴿۶۹﴾ همان کسانی‌که به آیات ما ایمان آوردند و همیشه تسلیم حق بودند. ﴿۷۰﴾ شما و همسران تان به بهشت درآئید در حالی که شادمان و مسرورید. ﴿۷۱﴾ بر ایشان ظرفها و جام‌های طلایی چرخانده می‌شود و هر چه دل بخواهد و هر چه چشم از آن لذت ببرد در بهشت موجود است و شما در آن جاودانه هستید. ﴿۷۲﴾ و این همان جنتی است که به سبب کارهایی که می‌کردید، به میراث برده اید. ﴿۷۳﴾ در آن برای شما میوه بسیار است که از آن می‌خورید.

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
 فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾
 وَنَادَىٰ أَيْمَنُكَ لِيُقْضَىٰ عَلَيْكَ رِبَاكَ قَالِ إِنَّمَا مَكَثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ
 جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا
 فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ
 وَرُسُلَنَا الَّذِينَ يَكْتُوبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ
 الْعَبِيدِ ﴿٨١﴾ سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ يَخُضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
 الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ
 إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
 ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا
 مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
 لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ ابْنَ هَؤُلَاءِ قَوْمٍ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

﴿۷۴﴾ البته مجرمان در عذاب دوزخ همیشه می مانند. ﴿۷۵﴾ عذاب از آنان کاسته نمی شود و آنان در آن نا امید شده و خاموش هستند. ﴿۷۶﴾ و ما به آنان ظلم نکردیم بلکه آنان خود ظالم بودند. ﴿۷۷﴾ و فریاد می کشند: ای مالک (نگهبان دوزخ)! پروردگارت باید علیه ما حکم مرگ صادر کند. گویند: شما (در آن) ماندنی هستید. ﴿۷۸﴾ البته ما حق را برای شما آوردیم، ولی بیشتر شما با حق کراهت داشتید. ﴿۷۹﴾ یا آنان تصمیم محکم (علیه پیغمبر ما) گرفتند؟ پس ما نیز اراده محکم و تغییر ناپذیر (برای نجات او) گرفتیم. ﴿۸۰﴾ آیا گمان می کنند که ما اسرار پنهانی و سخنان در گوشی آنان را نمی شنویم؟! بلی! (می شنویم) و فرشتگان ما نزد آنها (همه چیز را) می نویسند. ﴿۸۱﴾ بلکه اگر برای پروردگار بخشنده فرزندی می بود، پس من اولین عبادت کنندگانم. ﴿۸۲﴾ پاک و منزّه است پروردگار آسمان ها و زمین و پروردگار عرش، از آنچه او را توصیف می کنند. ﴿۸۳﴾ پس آنان را به حال خود شان واگذار تا در باطل خویش غوطه ور گردند و سرگرم بازی شوند تا روزی را که وعده داده می شوند ملاقات کنند. ﴿۸۴﴾ و او ذاتی است که در آسمان معبود است و در زمین (نیز) معبود می باشد و اوست حکیم دانا. ﴿۸۵﴾ و خجسته و بابرکت است ذاتی که پادشاهی آسمان ها و زمین و هر آنچه میان آن دو است از اوست و علم قیامت مخصوص اوست و به سوی او بازگردانیده می شوید. ﴿۸۶﴾ و کسانی را که به جای او پرستش می کنند مالک هیچ شفاعت نیستند مگر کسانی که شهادت به حق داده باشند و آنان می دانند. ﴿۸۷﴾ و اگر از آنها بپرسی چه کسی آنان را آفریده است؟ حتما می گویند: الله! پس چگونه به انحراف کشانده می شوند؟! ﴿۸۸﴾ و (الله فرمود:) سخن پیغمبر ما این است: پروردگارا! بدون شک اینها قومی هستند که ایمان نمی آورند. ﴿۸۹﴾ پس از آنان روی بگردان و بگو: سلام، (وداع با شما) در آینده خواهند دانست (که چه سرنوشتی دارند!).

سورة الدخان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَّ ① وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ② إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَكَةٍ
 إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ③ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ④ أَمْرًا
 مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ⑤ رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑥ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
 إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ⑦ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
 وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ⑧ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ⑨
 فَأَرْقُبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ⑩ يَغْشَى النَّاسَ
 هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑪ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ
 ⑫ أَتَى لَهُمُ الدَّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ⑬ ثُمَّ
 تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ⑭ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا
 إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ⑮ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ
 ⑯ * وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ
 ⑰ أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ⑱

سورة دخان

در مکه نازل شده و پنجاه ونه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ حم. (مفهوم این دو حرف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ قسم به این کتاب واضح و بیانگر (حق و باطل). ﴿۳﴾ بدون شک ما آن را در شبی بابرکت و خجسته نازل کردیم و ما همیشه بیم‌دهنده بودیم. ﴿۴﴾ (چون) هر کار مهم و حکیمانه در آن (شب مبارک) بیان و مقرر می‌گردد. ﴿۵﴾ امری است از سوی ما، بی‌گمان ما فرستنده بودیم. ﴿۶﴾ (این کار) رحمت بزرگ از سوی پروردگارت است، البته او شنوای داناست. ﴿۷﴾ پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است اگر یقین کننده هستید (پس ایمان آورید). ﴿۸﴾ هیچ معبودی به حق جز او نیست و اوست که زنده می‌کند و می‌میراند و پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست. ﴿۹﴾ بلکه آنان در شک (عمیق) بازی می‌کنند. ﴿۱۰﴾ پس منتظر روزی باش که آسمان دود آشکار را با خود می‌آورد. ﴿۱۱﴾ مردم را فرا می‌گیرد، این است عذاب دردناک. ﴿۱۲﴾ (مردم می‌گویند:) ای پروردگار ما! عذاب را از ما دور کن، همانا ما ایمان آرندگانیم. ﴿۱۳﴾ این پند برای آنان چه سود؟ درحالیکه پیغمبر روشنگر (حق) نزد آنان آمده بود. ﴿۱۴﴾ باز از وی روی‌گرداندند و گفتند: او دیوانه آموخته شده است. ﴿۱۵﴾ البته ما برای مدتی اندک برطرف کننده عذاب هستیم (لیکن) شما باز (به شرک خود) رجوع‌کننده‌اید. ﴿۱۶﴾ روزی که به گرفتن سخت (شما را) بگیریم، البته ما انتقام گیرنده‌ایم. ﴿۱۷﴾ و بدون شک ما پیش از ایشان قوم فرعون را آزمودیم در حالیکه پیغمبر بزرگوار نزدشان آمد. ﴿۱۸﴾ (با این پیغام) که بندگان الله (بنی اسرائیل) را به من بسپارید، یقیناً من برایتان پیغمبر امین هستم.

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾ وَإِنِّي عُذْتُ
بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿١٢﴾ وَإِنْ لَمْ تَوْمُنُوا لِي فَأَعْتَزِلُونَ ﴿١٣﴾
فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿١٤﴾ فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ
مُتَّبِعُونَ ﴿١٥﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ هَوًّا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّعْرِضُونَ ﴿١٦﴾ كَمْ
تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٧﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿١٨﴾ وَنَعْمَةٍ
كَانُوا فِيهَا فَكَاهِينَ ﴿١٩﴾ كَذَلِكَ وَأُورِثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٠﴾ فَمَا
بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ
نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٢٢﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ
كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ اخْتَرْتَهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾ وَآتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَاتِنَا مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾
إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٢٦﴾ إِن هِيَ إِلَّا أَمْوَاتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
بِمُنشَرِينَ ﴿٢٧﴾ فَأَنُؤَا بِأَبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾ أَهْمُ
خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِلْعَيْنِ
﴿٣٠﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

﴿۱۹﴾ و (اینکه) بر الله برتری نجوید (همانا) من برای شما دلیل آشکار می‌آورم.
 ﴿۲۰﴾ و البته من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می‌برم از اینکه مرا سنگسار کنید. ﴿۲۱﴾ و اگر به من ایمان نمی‌آورید، پس از من کناره‌گیری کنید. ﴿۲۲﴾ پس او (پیغمبر) پروردگار خود را به دعا خواند که یقیناً آنها قوم مجرم‌اند. ﴿۲۳﴾ (به او گفتیم:) پس بندگانم را شبانه ببر (و بدانید که) حتماً شما تعقیب می‌شوید. ﴿۲۴﴾ و بحر را آرام رها کن، زیرا ایشان لشکری اند غرق شده گان. ﴿۲۵﴾ (پس از غرق شدن) چه باغ‌ها و چشمه‌های بسیاری را گذاشتند. ﴿۲۶﴾ و چه کشتزارها و جایگاهی عالی (را بجا گذاشتند). ﴿۲۷﴾ و چه نعمتی که در آن شاد و خرم بودند. ﴿۲۸﴾ این طور (شد) و ما همه ای این نعمت‌ها را (از آنها گرفتیم) و به قوم دیگری دادیم. ﴿۲۹﴾ پس نه آسمان بر (حال) آنها گریست و نه زمین. و نه از مهلت داده‌شدگان بودند. ﴿۳۰﴾ و البته ما بنی‌اسرائیل را از عذاب اهانت‌آمیز نجات دادیم. ﴿۳۱﴾ از فرعون که او سرکش و از اسرافکاران بود. ﴿۳۲﴾ و همانا ما بنی‌اسرائیل را عالمانه برگزیدیم و بر جهانیان (هم عصرشان) برتری دادیم. ﴿۳۳﴾ و از نشانه‌هایی به آنان دادیم که در آن آزمایش آشکار بود. ﴿۳۴﴾ البته این (مشرکان) می‌گویند. ﴿۳۵﴾ غیر از این مرگ اول ما (زندگی دیگر) نیست و ما بار دیگر زنده نخواهیم شد. ﴿۳۶﴾ پس اگر (شما پیغمبران) راستگو هستید، پدران (مرده) ما را بیاورید. ﴿۳۷﴾ آیا آنان (مشرکان مکه) بهترند یا قوم «تبع»؟ و کسانی که پیش از آنان بودند؟ ما آنان را به خاطر اینکه قوم مجرم بودند، نابود کردیم. ﴿۳۸﴾ ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را که در میان آن دو است بیهوده و بی‌هدف نه‌آفریدیم. ﴿۳۹﴾ ما آن دو را جز به حق نه‌آفریدیم لیکن بیشترشان نمی‌دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى
 عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ
 إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ
 الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلِي
 الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خَذُوهُ فَأَعْتَلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ
 صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ
 ﴿٥٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
 ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾
 كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
 فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا
 الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِنْ
 رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ
 لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

﴿۴۰﴾ البته روز فیصله (میان توحید و شرک) وعده‌گاه همه آنهاست. ﴿۴۱﴾ روزی که هیچ دوستی از دوستی (دیگر) چیزی را دفع نکند و آنان مدد نمی‌شوند. ﴿۴۲﴾ به جز کسی که الله بر او رحم کند، چون او (الله) غالب مهربان است. ﴿۴۳﴾ البته درخت زقوم. ﴿۴۴﴾ غذای گنهگاران است. ﴿۴۵﴾ مانند مس گذاخته شده در شکم‌ها می‌جوشد. ﴿۴۶﴾ چون جوشیدن آب گرم. ﴿۴۷﴾ (به مأموران دوزخ دستور داده می‌شود) او را بگیرد پس وی را به سختی به سوی قعر دوزخ بکشانید. ﴿۴۸﴾ باز بر بالای سرش از عذاب آب جوشیده بریزد. ﴿۴۹﴾ (به او گفته شود: عذاب را) بجش، چون تو بسیار عزت‌مند و (گرامی) و بزرگوار هستی. ﴿۵۰﴾ این همان چیزی است که همیشه درباره آن شک و تردید داشتید. ﴿۵۱﴾ البته پرهیزگاران در جایگاه امن و امانی هستند. ﴿۵۲﴾ در (میان) باغ‌ها و (در کنار) چشمه سارها. ﴿۵۳﴾ لباس‌هایی از ابریشم نازک و ضخیم می‌پوشند و در مقابل یک‌دیگر نشسته اند. ﴿۵۴﴾ این چنین (است) مقام پرهیزگاران) و حورهای گشاده چشم را همسر آنان قرار می‌دهیم. ﴿۵۵﴾ آنان در آنجا هر میوه ای را (که بخواهند) با آسودگی می‌طلبند. ﴿۵۶﴾ در جنت مرگ را نچشند، به جز مرگ نخستین را که (قبلا) چشیده بودند و الله آنان را از عذاب دوزخ حفظ نموده است. ﴿۵۷﴾ (این همه) فضل و بخششی است از سوی پروردگار تو، این همان کامیابی بزرگ است. ﴿۵۸﴾ جز این نیست که ما قرآن را با زبان تو آسان کردیم تا شاید پند گیرند. ﴿۵۹﴾ پس منتظر باش که آنان (نیز) منتظرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ۝١ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝٢ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝٣ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ ءَايَةٌ
لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝٤ وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مِنْ رِّزْقٍ فَأَحْيَاهُ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ ءَايَةٌ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝٥ تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ
اللَّهِ وَءَايَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ۝٦ وَيَلْلُ كُلُّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ۝٧ يَسْمَعُ ءَايَاتِ
اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
۝٨ وَإِذْ أَعْلَمَ مِنْ ءَايَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَ هَاهُنَا أَوْلِيَاكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ۝٩ مَنْ وَرَايَهُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا
وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝١٠ هَذَا
هُدًى وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِءَايَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٍ ۝١١
* اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا
مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝١٢ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمَوَاتِ وَمَا فِى
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝١٣

سورة جاثیه

در مکه نازل شده و سی و هفت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ حم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ فرود آوردن این کتاب از جانب الله غالب با حکمت است. ﴿۳﴾ بدون شک در آسمانها و زمین برای مؤمنان نشانه‌هایی است. ﴿۴﴾ و (نیز) در آفرینش شما و (در آفرینش) آنچه از جنبنده‌ها (که در روی زمین) منتشر می‌سازد، نشانه‌هایی است برای قومی که یقین می‌کنند. ﴿۵﴾ و (در) اختلاف شب و روز و در آنچه از روزی که الله از آسمان نازل کرده و زمین را به وسیله آن پس از خشک شدنش زنده گردانیده است و (نیز) در گردش بادها، برای قومی که خرد می‌ورزند نشانه‌هایی است. ﴿۶﴾ اینها آیات الله است که به حق بر تو می‌خوانیم، پس بعد از (پند) الله و آیات او به چه سخنی ایمان می‌آورند؟ ﴿۷﴾ وای به حال هر دروغ پرداز گناهکار. ﴿۸﴾ آیات الله بر او خوانده می‌شود، باز تکبرکنان (بر کفر) اصرار می‌ورزد گویی که آن را نشنیده است. پس او را به عذاب دردناک مژده بده. ﴿۹﴾ و چون از آیات ما چیزی بفهمد، آن را به مسخره می‌گیرد، این گروه برایشان عذاب اهانت‌کننده است. ﴿۱۰﴾ پیش رویشان دوزخ است. و آنچه (از مال و متاع دنیا) را به دست آورده‌اند و آنچه غیر از الله را دوستان خود گرفته‌اند، چیزی (از عذاب را) از آنان دفع نمی‌کند و برای آنان عذاب بس بزرگ است. ﴿۱۱﴾ این (قرآن) راهنماست. و آنانی که به آیات پروردگارشان کفر ورزیده‌اند، برای شان عذاب دردناک، از عذاب نفرت انگیز است. ﴿۱۲﴾ الله ذاتی است که بحر را برایتان مسخر ساخت تا کشتی‌ها به حکم او در آن روان شوند و (نیز) تا شما از فضل او طلب کنید و تا شکر گزاری کنید. ﴿۱۳﴾ و آنچه که در آسمانها و زمین است، همه از اوست که برایتان مسخر کرد، یقیناً در این نشانه‌هایی است برای کسانی که می‌اندیشند.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ
 قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ
 وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا
 بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
 وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ
 فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ
 يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
 ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ
 أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَنُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ
 ﴿١٩﴾ هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾
 أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ
 مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
 وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

﴿۱۴﴾ به مؤمنان بگو: از کسانی که به روزهای الله امید ندارند درگذرند تا (الله) هر قومی را به آنچه می‌کردند سزا دهد. ﴿۱۵﴾ هرکس که کار نیک انجام دهد به سود خود اوست و هرکس که کار بد کند به زیان خود اوست، باز به سوی پروردگارتان بازگردانیده می‌شود. ﴿۱۶﴾ و البته به بنی‌اسرائیل کتاب و حکمت و پیغمبری دادیم و به آنان از پاکیزه‌ها روزی عطا کردیم و آنان را بر جهانیان (هم عصرشان) برتری دادیم. ﴿۱۷﴾ و به آنان دلائل واضح و روشن در باره دین دادیم. پس اختلاف نکردند مگر بعد از آنکه حقیقت برای شان حاصل شد (آن اختلاف هم) از روی عداوت و حسادت بود که در میان شان وجود داشت، البته پروردگار تو روز قیامت درمیانشان درباره چیزی که در آن اختلاف می‌کردند، فیصله خواهد کرد. ﴿۱۸﴾ باز تو را بر آئین و راه روشنی از دین قرار دادیم، پس، از آن پیروی کن و از خواهشات آنان که نمی‌دانند پیروی مکن. ﴿۱۹﴾ آنان از (عذاب) الله چیزی را از تو دفع کرده نمی‌توانند و ظالمان دوستان یکدیگرند و الله هم یار و مددگار پرهیزگاران است. ﴿۲۰﴾ این (قرآن) وسیله بینش و بصیرت بشریت و سبب هدایت و رحمت کسانی است که اهل یقین هستند. ﴿۲۱﴾ آیا کسانی که مرتکب بدی‌ها شدند، گمان کردند که آنان را مانند کسانی قرار می‌دهیم که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند؟ تا زندگانی و مرگ شان برابر باشد؟ چه بد حکم می‌کنند! ﴿۲۲﴾ و الله آسمان‌ها و زمین را به حق آفریده است تا هر کس به موجب آنچه کسب نموده سزا و جزا داده شود و آنان مورد هیچ‌گونه ظلمی واقع نمی‌شوند.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اخْتَذَى إِلَهَهُ وَهُوَ لَهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ
وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٤﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذْ أَتَى
عَلِيَّهُمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانُوا حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبُوا آبَاءَنَا إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾ قُلِ اللَّهُ يُخَيِّبُكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُجْمَعُكُمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِخُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٣٨﴾
وَتَرَى كُلُّ أُمَّةٍ جَائِيَةٌ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٠﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٤١﴾ وَأَمَّا
الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُنْزِلُ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِذْ قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
قُلْتُمْ مَا نَنْدَرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَقِينَ ﴿٤٣﴾

﴿۲۳﴾ پس آیا دیدی آن را که هوی و هوس خود را معبود خویش گردانیده و الله او را با وجود آگاهیش گمراه ساخته و بر گوش و دل او مهر نهاده، و بر چشمش پرده قرار داده است؟ پس چه کسی بعد از الله او را هدایت کند؟ آیا عبرت نمی گیرید؟

﴿۲۴﴾ و گفتند: جز همین زندگانی دنیوی، زندگی دیگری نداریم، می میرم و زنده می شوم و جز زمانه ما را هلاک نمی سازد. حال آنکه ایشان هیچ علمی به این (ادعا) ندارند، بلکه تنها گمان می کنند. ﴿۲۵﴾ و چون آیات واضح و روشن ما بر آنان تلاوت شود، دلیل و حجتی ندارند جز این که می گویند: اگر راست می گوئید پدران ما را (زنده کرده) بیاورید. ﴿۲۶﴾ بگو: الله شما را زنده می کند باز شما را می میراند باز برای روز قیامت که شکی در آن نیست شما را جمع می کند ولی اکثر مردم نمی دانند.

﴿۲۷﴾ پادشاهی آسمانها و زمین مخصوص الله است. و روزی که قیامت برپا می شود در آن روز باطل گویان زیانکار می شوند. ﴿۲۸﴾ هر امتی را می بینی که بر سر زانوهای نشسته است، هر امتی به سوی نامه اعمال خود فرا خوانده می شود، امروز پاداش کارهایی که می کردید به شما داده می شود. ﴿۲۹﴾ این است کتاب ما که به حق بر شما سخن می گوید، البته ما آنچه را که شما می کردید نسخه برداری کرده می نوشتیم.

﴿۳۰﴾ اما آنانکه ایمان آورده و کارهای نیک کرده اند، پروردگارش آنان را در رحمت خود داخل می کند، این است همان کامیابی بزرگ. ﴿۳۱﴾ و اما آنانکه کفر ورزیده اند (به آنان گفته می شود): آیا آیات من بر شما خوانده نمی شد پس تکبر ورزیدید و قوم مجرم بودید؟ ﴿۳۲﴾ و هنگامیکه گفته شود: وعده الله حق است و شکی در (آمدن) قیامت نیست، می گفتید: ما نمی دانیم قیامت چیست، ما تنها گمانی (درباره آن) داریم و به هیچ وجه یقین و باور نداریم.

وَبَدَّالَهُمْ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
 (٢٣) وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ
 وَمَا لَكُم مِّن تَصْرِيحٍ (٢٤) ذَلِكُمْ بِأَنكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يَخْرُجُونَ مِنْهَا وَلَا لَهُمْ يُسْتَغْتَبُونَ
 (٢٥) فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٢٦)
 وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧)

سُورَةُ الْأَخْقَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ (١) تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (٢) مَا خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ (٣) قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
 السَّمَوَاتِ أَتُنُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّن عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ (٤) وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن
 لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ (٥)

﴿۳۳﴾ و بدی‌هایی اعمالشان برایشان آشکار شد و آنچه را به استهزاء می‌گرفتند، آنان را فرا گرفت. ﴿۳۴﴾ و گفته می‌شود: امروز شما را فراموش می‌کنیم، چنانکه شما دیدار این روزتان را فراموش کردید و جایگاهتان آتش دوزخ است و برای شما هیچ مددگاری نیست. ﴿۳۵﴾ این (عقوبت) به خاطر آن است که شما آیات الله را مورد تمسخر و استهزا قرار دادید و زندگانی دنیا مغرورتان کرد، پس امروز از آن (دوزخ) بیرون آورده نمی‌شوند و نه از آنها خواسته می‌شود که الله را خشنود سازند. ﴿۳۶﴾ پس ستایش تنها مخصوص الله است که پروردگار آسمان‌ها و پروردگار زمین و پروردگار جهانیان است. ﴿۳۷﴾ و بزرگی در آسمان‌ها و زمین مخصوص اوست و او غالب باحکمت است.

سورة احقاف

در مکه نازل شده و سی و پنج آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ حم. (مفهوم این حروف به الله معلوم است). ﴿۲﴾ فرودآوردن این کتاب از جانب الله توانمند باحکمت است. ﴿۳﴾ آسمان‌ها و زمین و آنچه را که در میان این دو است جز به حق و تا وقت معین نه آفریده‌ایم و کافران از آنچه از آن بیم داده شده‌اند، روی‌گردانند. ﴿۴﴾ بگو: آنچه را به‌جای الله (به دعا) می‌خوانید، دیده‌اید؟ به من نشان دهید چه چیزی از زمین را (معبودان باطل تان) آفریده‌اند؟ یا اینکه در آفرینش آسمان‌ها شراکت داشته‌اند؟ اگر راستگو هستید پس کتابی پیش از این یا نشانه‌ای از علم (گذشتگان) را برای من بیاورید. ﴿۵﴾ و (وقتی دلیلی ندارید پس) کیست گمراه‌تر از آن که به‌جای الله کسی را (به دعا) می‌خواند که تا روز قیامت (دعای) او را اجابت کرده نتواند و آنان (معبودان باطل) از دعاهایشان غافل و بی‌خبر اند؟!

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
تُتلى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ، فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدَاعٍ مِنَ الرُّسُلِ
وَمَا أَذِرِي مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَقَامَ مَنْ وَاُسْتَكْبَرَتْهُ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمَنْ قَبْلَهُ كَتَبَ مُوسَىٰ
إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَزِيزٍ لِّبَدْرٍ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا
اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

﴿۶﴾ و چون مردم جمع کرده شوند (آن معبودها) دشمن آنان خواهند بود و عبادتشان را انکار می کنند. ﴿۷﴾ و هنگامیکه آیت های واضح ما بر آنان تلاوت شود، کسانی که کفر ورزیده اند درباره حقی که به آنان آمده، می گویند: این جادوی آشکار است. ﴿۸﴾ یا اینکه می گویند: (پیغمبر) آن را از خود ساخته و به الله نسبت داده است؟ بگو: اگر من آن را به دروغ به الله نسبت داده باشم شما نمی توانید در برابر قهر الله کاری برای دفاع از من بکنید. او از آنچه شما در باره آن (قرآن) گفتگو می کنید، داناتر است. کافی است که او در میان من و شما گواه باشد و اوست آمرزگار مهربان. ﴿۹﴾ بگو: من پیغمبر نوآمده و نخستین در میان پیغمبران نیستم و نمی دانم که با من و شما چگونه رفتار خواهد شد؟ من پیروی نمی کنم مگر آنچه را که به من وحی فرستاده می شود و من جز بیم دهنده آشکار نیستم. ﴿۱۰﴾ بگو: به من خبر دهید اگر این قرآن از سوی الله باشد و آن را انکار کنید، درحالی که گواهی از بنی اسرائیل، بر مانند آن (تورات) گواهی داده و ایمان آورده، ولی شما همچنان تکبر می ورزید (پس آیا ظالم نیستید؟) حَقّاً که الله قوم ظالم را هدایت نمی کند. ﴿۱۱﴾ و کافران درباره مؤمنان گفتند: اگر (دین اسلام) چیز خوبی بود آنها در پذیرفتن آن از ما سبقت نمی کردند و چون خود شان به وسیله آن هدایت نشده اند، می گویند: این دروغی قدیم است. ﴿۱۲﴾ و پیش از آن (قرآن) کتاب موسی پیشوا و رحمت بود. و این کتابی است تصدیق کننده (آن) که به زبان عربی (نازل شده) است، تا ظالمان را بترساند و برای نیکوکاران مژده باشد. ﴿۱۳﴾ البته آنان که گفتند: الله پروردگار ماست، باز استقامت ورزیدند، نه ترسی بر آنان است و نه غمگین می شوند. ﴿۱۴﴾ ایشان اهل بهشت اند که در آن همیشه اند، به خاطر آنچه (از اعمال نیک) می کردند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۚ
إِنِّي تَبَتُّ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَقْبَلُ
عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ
لِوَالِدَيْهِ أَقِ لَكُمَا أَتَعِدَانِي أَنْ أَخْرُجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ
قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ ءَأَمِنَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ
مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ
﴿١٨﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوفيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذَهَبَتْ طَبِيبَتُكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ
الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۱۵﴾ و انسان را درباره پدر و مادرش به نیکوکاری سفارش کردیم، مادرش او را به سختی حمل کرد و به سختی به دنیا آورد، و دوران بارداری و از شیر جدا کردن او سی ماه را در بر می گیرد، تا آنکه به کمال جوانی برسد و چهل ساله شود، می گوید: ای پروردگارم! به من توفیق ده تا نعمتی را که بر من و بر پدر و مادرم بخشیده ای شکر گزارم و کار نیک انجام دهم که از آن راضی شوی. و فرزندانم را نیز برایم نیک بگردان. همانا من به سوی تو بازگشته ام و از جمله مسلمانانم. ﴿۱۶﴾ آنان کسانی اند که بهترین کردارشان را از آنان می پذیریم و از بدی هایشان درمی گذریم، در حالیکه در (میان) جنتیان خواهند بود، این همان وعده راستی است که به آنان وعده داده می شد. ﴿۱۷﴾ و آنکه به پدر و مادرش گفت: اف بر شما! آیا به من وعده می دهید که من (از قبر) بیرون آورده خواهم شد، حال آنکه پیش از من اقوام و ملت هایی از جهان رفته اند (و زنده نشده اند) و آن دو (پدر و مادر) الله را می خوانند (و می گویند): وای بر تو! ایمان بیاور، بی گمان وعده الله حق است. اما او می گوید: این جز افسانه های مردمان گذشته نیست. ﴿۱۸﴾ اینها اند که وعده عذاب بر آنان همراه با امت هایی از جن و انس که پیش از آنان گذشته اند محقق شده است. یقیناً آنان زیان کار بودند. ﴿۱۹﴾ و برای هریک از آنچه عمل کرده اند، درجاتی است تا به این وسیله، الله سزای اعمالشان را به طور کامل به آنان بدهد و آنها مورد ظلم قرار نگیرند. ﴿۲۰﴾ و یادآور شو، روزی که کافران بر آتش عرضه شوند (در این وقت به آنان گفته می شود) شما لذت ها و خوشی های خود را در زندگانی دنیای خویش از بین بردید و از آن برخوردار شدید، امروز شما به سبب آن که به ناحق در زمین تکبر می ورزیدید و به (سزای) آنکه مرتکب گناه می شدید، به عذاب خوارکننده و ذلت بار سزا داده می شوید.

* وَأَذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذَا أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِأَلْحَقَافٍ وَقَدْ خَلَتْ النُّذُرُ
 مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ ۚ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
 عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١١﴾ قَالُوا أَجِئْنَا لِنَتَأَفَّكَ عَنْ إِلَهِنَا فَأْتِنَا
 بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ
 وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا
 رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مِّمَّنْ طَرُنَا
 بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٤﴾ تَدْمِرُ كُلَّ
 شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي
 الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ مَكَكْتُمْ فِيمَا إِنْ مَكَكْتُمْ فِيهِ
 وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَابْصَرًا وَفِئْدَةً فَأَعْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
 وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا أَفِئْدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يُجْحَدُونَ بِآيَاتِ
 اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧﴾
 فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً
 بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٨﴾

﴿۲۱﴾ و (هود) برادر (قوم) عاد را یاد کن وقتی که در منطقه ریگستان احقاف قوم خود را (از عذاب الله) بیم داد، و به راستی پیش از او و پس از او نیز بیم دهندگانی گذشته بودند (با این پیام) که جز الله را نپرستید. چون من از عذاب روز بزرگ بر شما می ترسم. ﴿۲۲﴾ گفتند: آیا آمده ای تا ما را از معبودان ما برگردانی؟ اگر از راستگویان هستی پس آنچه را که به ما وعده می دهی، برای ما بیا. ﴿۲۳﴾ گفت: علم (زمان رسیدن عذاب) تنها نزد الله است، من چیزی را به شما ابلاغ می کنم که به تبلیغ آن فرستاده شده ام، ولی شما را قومی جاهل می بینم. ﴿۲۴﴾ پس چون توده ابر را دیدند که به سوی درّه هایشان روی آورده است، گفتند: این ابری است که برای ما خواهد بارید، (نه)، بلکه آن چیزی است که آن را به شتاب می خواستید، بادی است که عذاب دردناک در آن نهفته است. ﴿۲۵﴾ همه چیز را به امر پروردگارش نابود می کند. پس چنان شدند که جز خانه هایشان چیزی دیده نمی شد، این چنین مجرمان را سزا می دهیم. ﴿۲۶﴾ و البته به آنان چنان امکانات داده بودیم که به شما ندادیم و برای آنها گوش و چشمان و دل ها قرار داده بودیم، اما گوش ها و چشم ها و دل هایشان به حال شان سودی نبخشید، چرا که آیات الله را انکار می کردند و آنچه که به آن تمسخر می کردند، آنان را احاطه کرد. ﴿۲۷﴾ و البته قریه های را که در اطراف شما قرار داشتند؛ هلاک کردیم و آیات خود را به صورت های مختلف بیان نمودیم، تا (از کفر خود) بازگردند. ﴿۲۸﴾ پس چرا کسانی که (ایشان را) برای تقرب به الله معبود (خود) برگزیده بودند، آنها را یاری نکرد؟ بلکه از نزد آنان محو شدند و این بود (عاقبت) دروغ و افترای شان.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ
 ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ
 ﴿٢٢﴾ يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٣﴾ وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ دُونُهُ أُولَئِكَ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَتَّخِذْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٢٦﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَأُولُوا الْعِزِّ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَتْهُمْ يُومَ يَرُونَ مَا يوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَّغٌ فَمَهْلُ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

﴿۲۹﴾ و یادآور شو وقتی که گروهی از جن را به سوی تو روان کردیم تا قرآن را بشنوند، پس وقتی حاضر شدند، گفتند: خاموش باشید پس چون (تلاوت قرآن) تمام شد به سوی قومشان بازگشتند تا آنها را بیم دهند. ﴿۳۰﴾ گفتند: ای قوم ما! ما کتابی را شنیدیم که پس از موسی نازل شده است و تصدیق کننده کتاب های پیش از خود است، (و) به حق و به راه راست هدایت می کند. ﴿۳۱﴾ ای قوم ما! سخنان دعوتگر الهی را بپذیرید و به او ایمان آورید تا الله گناهانتان را ببامزد و شما را از عذاب دردناک امان دهد. ﴿۳۲﴾ و کسیکه (دعوت) دعوت دهنده الله را نپذیرد، پس نمی تواند (اسباب غضب الله) در زمین را عاجز کند و برای او جز الله هیچ ولی و یاورى نیست، (بلکه) ایشان در گمراهی آشکارند. ﴿۳۳﴾ آیا ندیده اند که الله همان ذاتی است که آسمان ها و زمین را آفریده و در آفریدن آنها عاجز و خسته نشده است، قادر است بر آنکه مرده ها را زنده کند؟! بلی؛ او بر هر کاری قادر است. ﴿۳۴﴾ و روزی که کافران بر دوزخ عرضه شوند (به آنان گفته می شود): آیا این حق نیست؟ می گویند: بلی، قسم به پروردگار ما. الله (به ایشان) می فرماید: پس به سبب آنکه کفر می ورزیدید عذاب را بچشید. ﴿۳۵﴾ (وقتی سزای شان چنین باشد) پس صبر کن طوری که پیغمبران اولوالعزم صبر کردند، و برای (عذاب) آنها شتاب مکن. روزی که آنچه را وعده داده می شوند، ببینند، گویی (در دنیا) جز ساعتی از روز نمانده اند، این (قرآن) ابلاغی است. پس آیا (قومی) جز گروه فاسقان هلاک می شود؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْذُوعًا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَاهُمْ ❶ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نَزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ كَفَرَتْ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بِهِمْ ❷ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ
اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ❸ فِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى
إِذَا أَكُنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَمَا مَتَابَعُدْ وَإِمَّا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ
أُوزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَا تَنْصَرِمَنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ
بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ❹ سَيَهْدِيهِمْ
وَيُصْلِحَ بِهِمْ ❺ وَيَدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ❻ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِنْ تَضَرُّوا اللَّهُ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ❼ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
فَتَعَسَى لَهُمُ الْاَضَلُّ أَعْمَالَهُمْ ❽ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ❾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا ❿ ذَلِكَ
بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ❶

سورة محمد

در مدینه نازل شده و سی و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آنان که کفر ورزیدند و مردم را از راه (دین) الله منع کردند، (الله) اعمال شان را تباه کرد. ﴿۲﴾ و آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند و به آنچه که بر محمد نازل شده است، ایمان آوردند، چون که آن حق است و از سوی پروردگارشان آمده است، (الله) گناهانشان را از آنان محو می کند و حال و وضعشان را (برای کارهای نیک) اصلاح و سامان می بخشد. ﴿۳﴾ این (دو عاقبت) به آن خاطر است که کافران از باطل پیروی کردند و مؤمنان از همان حقی پیروی کردند که از سوی پروردگارشان آمده است. این چنین الله برای مردم مثال های ایشان را بیان می دارد. ﴿۴﴾ پس وقتی با کافران روبرو شدید گردن های شان را برنید، تا آنکه آنها را مغلوب سازید (و چون در دست شما اسیر شوند) پس آنان را محکم ببندید. باز آنان را به احسان یا در بدل فدیة رها کنید تا جنگ بارهای سنگین خود را بگذارد و پایان یابد، این است (حکم الله) و اگر الله می خواست از آنان انتقام می گرفت ولی (می خواهد) برخی از شما را با برخی دیگر بیازماید. و کسانی که در راه الله کشته شوند الله هرگز اعمال آنان را ضایع نمی کند. ﴿۵﴾ به زودی الله آنان را هدایت خواهد کرد و حال و وضعشان را نیکو و اصلاح می سازد. ﴿۶﴾ و آنان را به جنتی داخل خواهد کرد که به آنان (در قرآن) توصیف کرده است. ﴿۷﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر الله را یاری و مدد کنید؛ الله (هم) شما را یاری و مدد می کند و گام های تان را ثابت و استوار می دارد. ﴿۸﴾ و آنان که کفر ورزیدند، مرگ و هلاکت بر آنان باد و الله اعمال شان را نابود و بی اثر گردانید. ﴿۹﴾ این (ذلت و هلاکت) به آن خاطر است که آنان آنچه را که الله نازل کرده است، مکروه پنداشتند، پس در نتیجه الله اعمال شان را تباه کرد. ﴿۱۰﴾ آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند سرانجام کسانی که پیش از ایشان بودند؛ چگونه شد؟ الله (همه چیز) آنان را نابود کرد و برای کافران نیز (سزای بد) مانند آن خواهد بود. ﴿۱۱﴾ این (مدد مؤمنان و هلاکت کافران) به این سبب است که الله کارساز مؤمنان است و کافران هیچ کارسازی ندارند.

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَسْتَمِعُونَ وَيَا كُلُّونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ
 وَالنَّارُ مَشْوَى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ
 الَّتِي أَخْرَجْتَكَ أَهْلَكَ هُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيْنَةٍ مِنْ
 رَبِّهِ كَمَنْ زَيْنَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي
 وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ
 طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ
 فِيهَا مِنْ كُلِ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
 مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا
 خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ إِنْفَاءً أَوْ لَتَايَا
 الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا
 زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ
 أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
 ذِكْرُهُمْ ﴿١٨﴾ فَأَعْلَمَ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ لَذُنُوبِكَ
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثُولَكُمْ ﴿١٩﴾

﴿۱۲﴾ بی گمان الله کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند به باغ‌هایی داخل می‌کند که نهرها از زیر (قصرها و درختان) آن روان است. و کافران (در دنیا) برخوردار می‌شوند و می‌خورند (بدون فرق حلال و حرام) طوری که چهارپایان می‌خورند و در آخرت دوزخ جایگاه آنهاست. ﴿۱۳﴾ و چه بسیار (اهالی) قریه‌های که آنها از (اهالی) شهری که تو را از آن بیرون کردند قدرتمندتر بودند و ما آنان را نابود کردیم پس هیچ یار و مددگاری نداشتند. ﴿۱۴﴾ آیا کسی که از سوی پروردگارش بر دلیل واضح قرار داشته باشد، مانند کسی است که کردار بدش برای او مزین شده و (ایشان) از هوی و هوس خود پیروی کردند؟ ﴿۱۵﴾ صفت جتنی که به پرهیزگاران وعده داده شده (چنین است که) در آن نهرهایی از آب (زلال و خاص) است که بدبو شدن نیست، و نهرهایی از شیری است که مزه‌اش تغییر نکرده و نهرهایی از شرابی است که برای نوشندگان لذت بخش است و نهرهایی از عسلی است که ناب و خالص است و در آن‌جا برای آنان هرگونه میوه است و از آمرزش پروردگارشان برخوردارند. (آیا ایشان) مانند کسانی هستند که در آتش دوزخ دائمی‌اند؟ و از آب جوشان نوشانده می‌شوند که روده‌هایشان را پاره پاره می‌کند. ﴿۱۶﴾ و از آنان (منافقان) کسانی هستند که به تو (در ظاهر) گوش می‌دهند، اما وقتی که از نزد تو بیرون می‌روند به کسانی که به آنان علم و دانش بخشیده شده است (به طور تمسخر) می‌گویند: او هم اکنون چه گفت؟ ایشان کسانی‌اند که الله بر دل‌هایشان مهر نهاده است و از هوی و هوس‌هایشان پیروی کرده‌اند. ﴿۱۷﴾ و کسانی که هدایت یافته‌اند، الله بر هدایت شان افزود و اسباب تقوایشان را به آن‌ها داد. ﴿۱۸﴾ پس آیا در انتظار قیامت هستند که ناگهان به آنان بیاید؟ به راستی که هم‌اکنون علایم و نشانه‌های آن ظاهر شده است پس چون قیامت به سراغشان بیاید، عبرت گرفتن شان چه سودی برای آنان خواهد داشت؟ ﴿۱۹﴾ پس بدان که معبود به حق جز الله نیست و برای گناهانت و برای مردان و زنان مؤمن آمرزش بخواه و الله گردش و آرامیدن تان را می‌داند.

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ
طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۖ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا
فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ۚ ۞ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ
اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ۚ ۞ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ ۚ ۞ الْقُرْآنَ
أَمَرَ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ۚ ۞ إِنَّ الَّذِينَ أُرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ
مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ
لَهُمْ ۚ ۞ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَطَطِيْعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ۚ ۞
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ ۚ ۞ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَصْحَبَ اللَّهُ
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ ۖ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۚ ۞ أَمْ حَسِبَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَنَهُمْ ۚ ۞

﴿۲۰﴾ و مؤمنان (آرزوکنان) می گویند: چرا سوره ای (در باره جهاد) فرستاده نشد؟ پس چون سوره روشن و محکم نازل شود و در آن جنگ ذکر گردد، آنان را که در دل هایشان مرض نفاق است می بینی مانند کسی به تو نگاه می کنند که به سبب مرگ بیهوش شده باشد، پس همان مرگ برایشان بهتر است. ﴿۲۱﴾ فرمانبردارای و گفتار نیک برای آن ها بهتر است، پس چون امر (جنگ) قطعی شد، اگر به الله راست گویند (و صادقانه بجنگند) حتما برایشان خیر است. ﴿۲۲﴾ پس آیا اگر روی گردان شوید جز این از شما انتظار نمی رود که در زمین فساد کنید و پیوندهای خویشاوندی تان را قطع کنید؟ ﴿۲۳﴾ ایشان کسانی اند که الله آنها را لعنت کرده است بنابراین گوش هایشان را کر و چشم هایشان را کور کرده است. ﴿۲۴﴾ آیا در قرآن نمی اندیشند یا بر دل ها (یشان) قفل هایی زده شده است؟ ﴿۲۵﴾ البته کسانی که پس از آنکه هدایت برایشان روشن شد به آن پشت کردند، شیطان (کارهایشان را) برای آن ها آراسته جلوه داد و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است. ﴿۲۶﴾ این به خاطر آن است که آنان به کسانی که از دستورات نازل شده الله ناخوش بودند، گفتند: در برخی از امور از شما اطاعت خواهیم کرد و الله پنهان کاری آنان را می داند. ﴿۲۷﴾ پس (حالشان) چگونه خواهد بود وقتی که فرشته ها جان هایشان را قبض کنند و روی ها و پشت های ایشان را می زنند؟ ﴿۲۸﴾ این (گونه قبض نمودن ارواح شان) به آن جهت است که آنان از آنچه که الله را ناراض می سازد پیروی کردند و (کسب) رضایت او را ناخوش داشتند، پس (الله) اعمالشان را تباه و برباد ساخت. ﴿۲۹﴾ آیا کسانی که در دل هایشان مرض نفاق است گمان کرده اند که الله کینه های (پنهانی) شان را آشکار نخواهد ساخت.

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَ كَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٢٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ
الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوا أَخْبَارَكُمْ ﴿٢١﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَاصَّدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ
مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَصُرُوا إِلَى اللَّهِ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ أَعْمَالُهُمْ
﴿٢٢﴾ *يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٢٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصَّدُوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٢٤﴾ فَلَا تَهْنُوا
وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتْرُكَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ ﴿٢٥﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِنْ تَوَلَّوْا تَتَّقُوا
يُوتِيَكُمْ أَجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٢٦﴾ إِنْ يَسْأَلْكُمْوهَا
فِي حِفْظِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَصْغَنَكُمْ ﴿٢٧﴾ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ
تُدْعُونَ لِتُبْخِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ
فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَن نَّفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٢٨﴾

﴿۳۰﴾ و اگر بخواهیم، آنان را یک یک به تو نشان می‌دادیم پس آنان را به سیمایشان می‌شناختی. و حتما آنان را در طرز سخن گفتن می‌شناسی و الله اعمالتان را می‌داند.

﴿۳۱﴾ و بدون شک شما را می‌آزماییم تا مجاهدان و صابران شما را معلوم کنیم و اخبار شما را بیازماییم. ﴿۳۲﴾ یقیناً کسانی که پس از این که هدایت برایشان روشن شد، کفر ورزیدند و (مردم را) از راه الله باز داشتند و با پیغمبر مخالفت کردند هرگز به الله کم‌ترین زبانی نمی‌رسانند و الله اعمالشان را تباه خواهد کرد. ﴿۳۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از الله و پیغمبر اطاعت کنید و کارهای خود را (با مخالفت الله و رسولش) باطل و ضائع نسازید. ﴿۳۴﴾ البته آنانکه کفر ورزیدند و (مردم را) از راه الله باز داشتند باز مُردند در حالیکه کافر بودند، پس هرگز الله ایشان را نخواهد بخشید. ﴿۳۵﴾ (وقتی که انجام کفر چنین باشد) پس سست مشوید و به سازش دعوت ندهید، چرا که شما برترید و الله با شماست و هرگز (اجر و پاداش) اعمالتان را کم نمی‌کند.

﴿۳۶﴾ بی‌گمان زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی است. و اگر ایمان بیاورید و پرهیزگاری کنید پاداش‌هایتان را به شما می‌دهد و مال‌هایتان را هم نمی‌خواهد. ﴿۳۷﴾ اگر الله مال‌هایتان را از شما بخواهد و (بر این امر) اصرار بورزد بخل خواهید ورزید و (این درخواست) کینه‌های شما را آشکار می‌کند. ﴿۳۸﴾ آگاه باشید این شما هستید که دعوت داده می‌شوید تا در راه الله انفاق کنید! (و لیکن) بعضی از شما بخل می‌ورزند و هرکس که بخل ورزد در حق خود بخل می‌رود. و الله بی‌نیاز است و شما نیازمندانید، و اگر روی بگردانید قوم دیگر را جایگزین شما می‌کند، باز آنان مانند شما (بخیل) نخواهند بود.

سُورَةُ الْفَتْحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ۝ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝
وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ ۝ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۝ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ ۝ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ۝ وَيُعَذِّبُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ
بِاللَّهِ ظَنَبَ السَّوْءُ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۝ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝ وَلِلَّهِ جُنُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝ إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

سوره فتح

در مدینه نازل شده و بیست و نه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ البته ما برای تو به فتحی آشکار حکم کردیم. ﴿۲﴾ تا (در نتیجه) الله همه گناهان گذشته و آینده تو را بپامرزد و نعمتش را بر تو تمام سازد و تو را به راه راست هدایت کند. ﴿۳﴾ و تا الله تو را به نصرت قوی و غالب (شکست ناپذیر) مدد کند. ﴿۴﴾ اوست ذاتی که در دل مؤمنان سکون و اطمینان را نازل کرد تا ایمانی بر ایمان خود بافزایند. و لشکرهای آسمان و زمین از الله است و الله دانای باحکمت است. ﴿۵﴾ تا مردان و زنان مؤمن را در باغهای درآورد که در زیر (درختان و قصرهای) آن نهرها جاری است و همیشه در آن خواهند بود، و اینکه بدی‌هایشان را محو سازد و این در نزد الله کامیابی بزرگ است. ﴿۶﴾ و تا مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب دهد که به الله گمان بد دارند، بدی‌ها و بلاها تنها بر ایشان است و الله بر آنان غضب کرده و آنان را لعنت کرده است و دوزخ را برایشان آماده ساخته است که دوزخ بد جایگاه است. ﴿۷﴾ و لشکرهای آسمان و زمین از الله می‌باشد و الله غالب باحکمت است. ﴿۸﴾ البته ما تو را گواه (بر اعمال) و مژده‌رسان و بیم‌دهنده فرستادیم. ﴿۹﴾ تا به الله و پیغمبرش ایمان بیاورید و او را مدد کنید و او را بزرگ بدارید. و صبح و شام الله را به پاکی یاد کنید.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
 أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى
 بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَآ يَسْتَوْثِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ
 لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا
 فَاسْتَغْفِرْنَا يَقُولُونَ بِالسَّيِّئَةِ مَالَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ
 فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ
 نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ
 يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزِينَ ذَلِكَ فِي
 قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمَرْ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا
 انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ لَتَأْخُذُوا هَٰذِرُونَا نَتَّبِعُكُمْ يُرِيدُونَ
 أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُ عَلَيْنَا يَا قُلُوبُ الْفَاسِقِينَ ﴿١٥﴾

﴿۱۰﴾ البته کسانی که با تو بیعت می کردند جز این نیست که با الله بیعت می کردند. دست الله بالای دست های آنان است، پس هر کس پیمان شکنی کند پس به زیان خود پیمان شکنی می کند و هر کس به آنچه که بر آن با الله عهد بسته است وفا کند، پس (الله) به زودی پاداش بزرگی به او خواهد داد. ﴿۱۱﴾ زود است که پس ماندگان عرب های باده نشین به تو بگویند: اموال و فرزندان ما، ما را مشغول ساخت، پس برای ما آمرزش بخواه، با زبانهایشان چیزی را می گویند که در دل هایشان نیست، بگو: چه کسی می تواند برایتان در برابر الله اگر در حق شما زیانی بخواهد و یا در حق شما نفعی را اراده کند اختیاری دارد، بلکه الله به آنچه می کنید آگاه است. ﴿۱۲﴾ (مشغول نبودید) بلکه گمان کردید که پیغمبر و مؤمنان هرگز به سوی خانواده های شان باز نخواهند گشت و این در دل هایتان آراسته شد و گمان بد کردید و مردمان هلاک شده و بدبخت بودند. ﴿۱۳﴾ و هر کس به الله و پیغمبرش ایمان نیاورد پس (بداند که) ما برای کافران آتش شعله ور آماده کرده ایم. ﴿۱۴﴾ و فرمانروایی آسمان ها و زمین از الله است هر کسی را بخواهد می آمرزد و هر کسی را بخواهد عذاب می دهد و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۵﴾ زود است همان پس ماندگان (غزوه حدیبیه) بگویند، وقتی که شما برای به دست آوردن غنیمت های (خیبر) روان شوید، بگذارید که همراه شما برویم، می خواهند سخن الله را تغییر دهند. بگو: هرگز با ما نخواهید رفت، الله از پیش این چنین (در باره شما) فرموده است، پس خواهند گفت: (الله نگفته است) بلکه شما نسبت به ما حسد می ورزید. (مسلمانان حسد نمی ورزند) ولی آنان جز اندکی نمی فهمند.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأْسٍ شَدِيدٍ
 تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَامُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا
 وَإِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝١٦ لَيْسَ
 عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
 وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ ۖ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝١٧ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ
 عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي
 قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ۝١٨ وَمَغَانِمَ
 كَثِيرَةً يَأْخُذُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝١٩ وَعَدَّكُمْ اللَّهُ
 مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُوهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ
 النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا
 مُسْتَقِيمًا ۝٢٠ وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا
 وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝٢١ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوْلَا الْأَدْبَرُ ثُمَّ لَا يُجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝٢٢ سُنَّةَ
 اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝٢٣

﴿۱۶﴾ به پس ماندگان بادیه‌نشین بگو: به زودی از شما دعوت خواهد شد که به‌سوی قوم جنگجو و قدرتمند بروید، تا با آنان بجنگید، یا اسلام آورند. پس اگر اطاعت کنید، الله پاداش نیک به شما خواهد داد. و اگر روی بگردانید، طوریکه پیش از این روی گردانیدید، شما را به عذاب دردناک شکنجه خواهد کرد. ﴿۱۷﴾ بر نابینا گناهی نیست و بر لنگ گناهی نیست و بر بیمار گناهی نیست (که به جهاد نروند) و هرکس از الله و پیغمبرش اطاعت کند، الله او را به باغ‌هایی وارد می‌سازد که از زیر (درختان و قصرهای) آن نهرها روان است. و هرکس روی بگرداند، او را به عذاب دردناک، عذاب خواهد داد. ﴿۱۸﴾ هرآینه که الله از مؤمنان راضی شد، هنگامیکه زیر درخت با تو بیعت می‌کردند، پس آنچه را که در دل‌هایشان بود دانست، در نتیجه بر آنان سکون و آرامش نازل کرد و به آنان فتح نزدیک را پاداش داد. ﴿۱۹﴾ و غنیمت‌های بسیاری که آن‌را به دست خواهند آورد، و الله غالبِ باحکمت است. ﴿۲۰﴾ الله غنیمت‌های بسیار را به شما وعده کرده‌است که آن‌ها را به دست می‌آورید و این (غنیمت) را زودتر به شما داد و دست تجاوز مردم را از شما باز داشت. تا نشانه‌ای (نصرت الهی) برای مؤمنان باشد و شما را به راه راست هدایت کند. ﴿۲۱﴾ و غنیمت‌های دیگری (را نیز نصیب تان خواهد کرد) که هنوز قادر به گرفتن آن نشده اید، اما الله بر آن احاطه دارد. و الله بر هر چیزی قادر است. ﴿۲۲﴾ و اگر کافران (در حدیبیه) با شما می‌جنگیدند به یقین پشت‌های شان را می‌گردانیدند، باز کارساز و مددگاری نمی‌یافتند. ﴿۲۳﴾ این سنت الله است که پیش از این (در مقابل کفار) گذشته است و هرگز برای سنت الله تغییر و تبدیل نخواهی یافت.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ
 بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾
 هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَجَلُّهُ، وَلَوْ لَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
 مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فَنُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ
 بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
 عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى
 وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾
 لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ
 الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
 لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ
 فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ
 الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

﴿۲۴﴾ او همان ذاتی است که در داخل مکه دست کافران را از شما و دست شما را از ایشان بازداشت، بعد از آنکه شما را بر آنان پیروز ساخت و الله به آنچه می‌کنید، بی‌ناست. ﴿۲۵﴾ آنها کسانی هستند که کفر ورزیدند و شما را از مسجد الحرام منع کردند و نگذاشتند قربانی‌هایی نگاه داشته شده به جایگاهش برسد، و اگر مردان و زنان مؤمن (و مستضعف مکه) نبودند که آنان را نمی‌شناسید (و ممکن بود) آنها را پامال کنید، پس نادانسته دربارهٔ آنان رنج و آسیب به شما می‌رسید. (الله هرگز مانع این جنگ نمی‌شد) تا الله هرکسی را بخواهد در رحمت خود درآورد. اگر (مؤمنان و مشرکان) از هم جدا بودند حتما کافران را به عذاب دردناکی گرفتار می‌کردیم. ﴿۲۶﴾ وقتی که کافران تعصب و ننگ جاهلیت را در دل‌هایشان جای دادند، پس الله سکون و آرامش خود را بر پیغمبرش و (نیز) بر مؤمنان نازل کرد و آنان را به کلمهٔ تقوا ملزم ساخت و آنان به آن سزاوارتر و اهل آن بودند و الله به هر چیز داناست. ﴿۲۷﴾ البته الله خواب پیغمبر خود را راست (به او نشان داد) و به حق تحقق بخشید که اگر الله بخواهد ایمن و در حالیکه موی سرتان را تراشیده و کوتاه کرده‌اید بدون ترس وارد مسجد الحرام خواهید شد. ولی الله چیزهایی را می‌دانست که شما نمی‌دانستید. پس، پیش از این فتحی نزدیک را مقرر گردانید. ﴿۲۸﴾ اوست ذاتی که پیغمبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن‌را بر همهٔ ادیان غالب گرداند و کافی است که الله گواه باشد.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي
الْإِنْجِيلِ كَرَزَجٍ أُخْرِجَ شَطْرُهُ فَتَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى
عَلَى سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٩﴾

سورة الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا فِي يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا
أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَغْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

﴿۲۹﴾ محمد فرستاده الله است، و کسانی که با او هستند بر کافران سخت گیر و در میان خود مهربانند. آنان را در حال رکوع و سجده می بینی که فضل و خشنودی الله را می جویند. نشانه صلاح ایشان از اثر سجده در چهره هایشان نمایان است. این وصف آنان در تورات است، و اما توصیف شان در انجیل چنین است که مانند کشتزاری هستند که جوانه هایش را بیرون آورده و آن ها را نیرو داده و محکم نموده، پس بر ساقه های خویش راست ایستاده باشد، طوریکه کشاورزان را در تعجب می اندازد تا کافران را به سبب آنان خشمگین کند. الله به کسانی از آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند آمرزش و پاداش بزرگ وعده داده است.

سورة حجرات

در مدینه نازل شده و هجده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، در مقابل الله و رسولش پیش دستی نکنید، و از الله بترسید، همانا الله شنوای داناست. ﴿۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، صدای خود را از صدای پیغمبر بلند نکنید و طوریکه با یک دیگر بلند گفتگو می کنید با پیغمبر به آواز بلند سخن نگویند تا دانسته اعمالتان بی اجر و ضایع نشود. ﴿۳﴾ بی گمان کسانی که صدای خود را نزد پیغمبر الله پست می کنند، آنان کسانی اند که الله دل هایشان را برای (پذیرش) تقوا آزمایش و آماده کرده است. آمرزش و پاداش بزرگ مخصوص آنهاست. ﴿۴﴾ البته آنان که از پست حجره ها تو را با صدای بلند می خوانند، بیش ترشان نمی فهمند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقُ بِنْيَا فَبَيِّنُوا أَن
 تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾
 وَءَامِنُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
 إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾
 فَضَلَّاهُم مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِنْ طَائِفَتَانِ
 مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا
 عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقْتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ
 فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
 ﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
 لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُونَ مِّن قَوْمٍ
 عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
 مِّنْهُنَّ وَلَا تَأْمُرُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ
 الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

﴿۵﴾ و اگر آنها صبر می کردند تا تو به سوی آنان بیرون آیی برایشان بهتر بود و الله آمرزندهٔ مهربان است. ﴿۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر فاسقی خبری را برایتان آورد دربارهٔ آن تحقیق کنید تا (مبادا) به نادانی به گروهی زیان رسانید پس بر آنچه مرتکب شده اید پشیمان شوید. ﴿۷﴾ و بدانید که پیغمبر الله در میانتان است، اگر در بسیاری از کارها از شما اطاعت کند به مشقت خواهید افتاد، ولی الله ایمان را در نظرتان محبوب گرداند و آن را در دل هایتان زینت بخشد و کفر و فسق و نافرمانی را در نظرتان زشت و ناپسند جلوه داد. اینها اند که راه یافته اند. ﴿۸﴾ (این) به فضل و نعمتی از سوی الله است و الله دانای حکیم است. ﴿۹﴾ و اگر دو گروه از مؤمنان به جنگ با یکدیگر پرداختند بین آن دو گروه آشتی و صلح برقرار کنید، پس اگر یکی از آن دو گروه بر دیگری تجاوز کرد با آن گروهی که تجاوز می کند بجنگید تا این که به حکم الله برگردد، پس چون بازگشت در میان ایشان عادلانه صلح برقرار سازید و عدال و انصاف کنید، بی گمان الله عادلان را دوست دارد. ﴿۱۰﴾ جز این نیست که مؤمنان با یکدیگر برادراند، پس در میان برادران تان صلح و آشتی را برقرار کنید. و از الله بترسید تا مورد رحمت قرار گیرید. ﴿۱۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! نباید گروهی از شما گروهی دیگری را مسخره کند چه بسا که آنان از ایشان بهتر باشند و نباید زنانی دیگری را مسخره کنند چه بسا که آنان از ایشان بهتر باشند و در میان تان عیب جویی نکنید و یکدیگر را با لقب های زشت خوانید. چه بد است نام و عنوان فسق بعد از ایمان آوردن! و کسانی که توبه نکنند پس ایشان همان ظالمان اند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
 إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن
 يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
 تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
 شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتَقْوَاهُ إِنَّ اللَّهَ
 عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ * قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن
 قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيْمَنُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
 إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
 وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
 الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمْشُونَ
 عَلَيْكَ أَن أَسْلَمُوا قُل لَّا تَتَمَنَّوْا عَلَىٰ إِسْلَامِكُمْ بِاللَّهِ يُعْمَلُ
 عَلَيْكُمْ أَن هَدَاكُمْ لِلْإِيْمَنِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
 غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

﴿۱۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از بسیاری از گمان‌ها اجتناب کنید، چون بعضی از گمان‌ها گناه می‌باشد. و جاسوسی مکنید و برخی از شما برخی دیگر را غیبت نکنند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده‌اش را بخورد؟ به یقین که آن‌را کریم و ناپسند می‌دانید، و از الله بترسید، یقیناً الله توبه‌پذیر مهربان است. ﴿۱۳﴾ ای مردم! ما شما را از مرد و زن آفریدیم و شما را گروه‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. بی‌گمان گرامی‌ترین شما نزد الله باتقواترین شماست. همانا الله دانای باخبر است. ﴿۱۴﴾ بادیه‌نشینان اعراب گفتند: ایمان آورده‌ایم، بگو: شما ایمان نیاورده‌اید، بلکه بگوئید: مسلمان شده‌ایم و ایمان هنوز به دل‌هایتان وارد نشده است. و اگر از الله و پیغمبرش فرمانبرداری کنید، الله از (پاداش) کارهایتان چیزی نمی‌کاهد، به یقین الله آمرزنده مهربان است. ﴿۱۵﴾ مؤمنان (واقعی) تنها کسانی هستند که به الله و پیغمبرش ایمان آورده‌اند، باز هرگز شک به دل راه نداده‌اند، و با مال‌ها و جانهای‌شان در راه الله جهاد کرده‌اند. ایشان (در ایمان خود) همان راستگویانند. ﴿۱۶﴾ بگو: آیا الله را از دیتان آگاه می‌سازید حال آنکه الله آنچه را که در آسمان‌ها و آنچه که در زمین است می‌داند و او به هر چیزی داناست؟ ﴿۱۷﴾ بر تو منت و احسان می‌گزارند که اسلام آورده‌اند. بگو: با اسلام خود بر من منت مگذارید بلکه الله بر شما منت می‌گزارد که شما را به سوی ایمان هدایت کرده است، اگر راست می‌گوئید. ﴿۱۸﴾ البته الله غیب آسمان‌ها و زمین را می‌داند و الله به آنچه می‌کنید بیناست.

سُورَةُ قَفِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَ وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ١ بَلْ عَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ
فَقَالَ الْكَاذِبُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ٢ أَمْ دَامْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ
رَجْعٌ بَعِيدٌ ٣ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ
حَفِیْظٌ ٤ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِیْجٍ ٥
أَفَأَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا
وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ٦ وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ
وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ ٧ تَبَصَّرَ وَذَكَرَ لِكُلِّ عَبْدٍ
مُّنِيبٍ ٨ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ
وَحَبَّ الْحَصِيدِ ٩ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَعْمٌ نَضِيدٌ ١٠ رِزْقًا
لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ١١ كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ١٢ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ
لُوطٍ ١٣ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ
١٤ أَفَعَيَّنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ١٥

سوره قاف

در مکه نازل شده و چهل و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ق، (مفهوم این حرف به الله معلوم است)، قسم به قرآن که دارای مجد و بزرگی است. ﴿۲﴾ بلکه تعجب کردند از اینکه بیم دهنده ای از خودشان به سوی آنان آمد. پس کافران گفتند: این (کلامی که از امور غیبی خبر می دهد) چیز عجیبی است. ﴿۳﴾ آیا وقتی مریدیم و خاک شدیم (دوباره زنده می شویم؟) چنین برگشت بعید است! ﴿۴﴾ یقیناً هر چه را که زمین از آنان می کاهد، می دانیم. و نزد ما کتابی است (که همه چیز را در خود) حفظ می کند. ﴿۵﴾ بلکه آنان وقتی حق برایشان آمد، دروغ شمردند، پس آنان در کار (بعثت و نبوت) پریشان و حیران هستند. ﴿۶﴾ پس آیا به آسمان بالای سرشان نگاه نکرده اند که ما چگونه آنرا بنا کرده ایم و با (ستارگان) آن را مزین نموده ایم که در آن هیچ شگافی نیست؟ ﴿۷﴾ و زمین را هموار کردیم و کوه های محکم و استوار را در آن افگندیم و در آن از هر نوع (گیاه) پسندیده رویانیدیم. ﴿۸﴾ تا (این ها) برای بینش و پند دادن هر بنده توبه کننده باشد. ﴿۹﴾ و از آسمان آب پر برکت را فرود آوردیم و به وسیله آن باغ ها و دانه های درو شدنی رویانیدیم. ﴿۱۰﴾ و درختان بلند خرما را (رویانیدیم) که آن میوه باهم پیوسته دارد. ﴿۱۱﴾ (آنرا) برای روزی بندگان (آفریدیم) و با آن سرزمین مرده را زنده کردیم، خروج از قبر (نیز) این طور است. ﴿۱۲﴾ پیش از ایشان قوم نوح و اصحاب «رس» و قوم ثمود (پیغمبرانشان را) تکذیب کردند. ﴿۱۳﴾ و نیز قوم عاد و فرعون (با قومش) و برادران لوط. ﴿۱۴﴾ و اصحاب ایکه و قوم تبع هریک پیغمبران را تکذیب کردند و وعده عذاب من درباره ایشان قطعی شد. ﴿۱۵﴾ آیا ما از آفریدن اول درمانده و ناتوان شدیم؟ (نه) بلکه آنان درباره آفرینش جدید شک و تردید دارند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلَهُم مَّا تَوْسَّوْسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
 مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
 قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
 الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ
 يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَها سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ
 كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ
 ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
 عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَّتَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ * قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ
 وَلَٰكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ
 إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾
 يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ
 الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ
 ﴿٣٢﴾ مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا
 بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

﴿۱۶﴾ و البته ما انسان را آفریدیم و می‌دانیم آنچه را که نفسش به او وسوسه می‌کند و ما از شاه‌رگ گردن به او نزدیک‌تریم. ﴿۱۷﴾ وقتی که دو فرشته (ملازم انسان) از راست و چپ (به مراقبت) نشسته (اعمال انسان را) دریافت می‌کنند. ﴿۱۸﴾ هیچ سخنی را بر زبان نمی‌آورد مگر آنکه نزدش نگهبان آماده (حضور) دارد. ﴿۱۹﴾ و (وقتی) بیهوشی و سختی مرگ به راستی بیاید، (به انسان گفته می‌شود): این همان چیزی است که از آن می‌گریختی. ﴿۲۰﴾ و در صور دمیده می‌شود، این روز (تحقق) وعده عذاب است. ﴿۲۱﴾ و هرکس در حالی (به میدان محشر) می‌آید که سوق‌دهنده و گواهی، با خود دارد. ﴿۲۲﴾ یقیناً از این (روز) در غفلت بودی، پس پرده غفلت را از دیدات برداشتیم و امروز چشمانت تیز شده است. ﴿۲۳﴾ و (فرشته) همراهش گوید: این است آنچه در نزد من آماده است. ﴿۲۴﴾ هر کافر سرکشی را به دوزخ باندازد. ﴿۲۵﴾ آن که مانع هر خیر (و) تجاوزگر شک انداز است. ﴿۲۶﴾ آن که معبود دیگری را با الله مقرر کرده بود، پس او را در عذاب سخت (دوزخ) باندازد. ﴿۲۷﴾ (شیطان) هم‌نشین او می‌گوید: ای پروردگار ما! من او را گمراه نساخته بودم، بلکه (خود او) در گمراهی دور از حق بود. ﴿۲۸﴾ الله می‌فرماید: نزد من با یکدیگر مشاجره مکنید و بی‌گمان (پیش از این) برایتان بیم و وعده عذاب داده بودم. ﴿۲۹﴾ سخن (فیصله شده) در نزد من تغییر داده نمی‌شود و من هرگز به بندگان ظالم نیستم. ﴿۳۰﴾ روزی که به دوزخ بگوییم: آیا پر شده‌ای؟ و (دوزخ) می‌گوید: آیا افزون بر این هم هست؟ ﴿۳۱﴾ و جنت برای پرهیزگاران نزدیک کرده شود و از آنان دور نخواهد بود. ﴿۳۲﴾ گفته شود: این است آنچه به شما وعده داده می‌شد، که برای هر توبه‌کار و حافظ (حدود الهی) است. ﴿۳۳﴾ برای کسی که در نهان از پروردگار مهربان بترسد و با دل توبه‌کار پیش (به سوی الله) آید. ﴿۳۴﴾ به سلامت وارد جنت شوید. این است روز زندگی دائمی. ﴿۳۵﴾ آنان در آنجا هر چه بخواهند دارند و نزد ما افزون (بر خواہشات آنها) است.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا
 فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ
 كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
 مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ
 وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ
 ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا
 نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ
 عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
 وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْءَانِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدَ ﴿٤٥﴾

سُورَةُ الدَّارِ الْآخِرَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ ذَرَوْا ۙ ﴿١﴾ فَالْحِمْلَ وَقَرَأَ ۙ ﴿٢﴾ فَالْجَرِيَتِ يُسْرًا ۙ ﴿٣﴾
 فَالْمَقْسِمَتِ أَمْرًا ۙ ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ۙ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ۙ ﴿٦﴾

﴿۳۶﴾ و پیش از آنان اقوام زیادی را هلاک ساختیم که از ایشان نیرومندتر بودند و در شهرها سیر کردند و آنرا گشودند، اما آیا برای آنها راه گریزی بود؟ ﴿۳۷﴾ و یقیناً در این عبرت است برای کسیکه دل (آگاه) داشته باشد و با حضور قلب (به سخنان) گوش فرا دهد. ﴿۳۸﴾ و البته آسمان‌ها و زمین و آنچه را که در بین آن دو است، در شش روز آفریدیم و هیچ خستگی به ما نرسید. ﴿۳۹﴾ پس بر آنچه می‌گویند صبر کن و پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب آن به ستایش پروردگارت تسبیح‌گوی. ﴿۴۰﴾ و در بخشی از شب و در عقب نمازها نیز او را به پاکی یاد کن. ﴿۴۱﴾ و گوش به (زنگ) روزی باش که ندادهنده از مکان نزدیک ندا کند. ﴿۴۲﴾ روزی که بانگ مرگبار حقیقی را می‌شنوند، آن روز، روز بیرون آمدن (از قبرها) است. ﴿۴۳﴾ البته ما هستیم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و بازگشت به سوی ماست. ﴿۴۴﴾ روزی که زمین به سرعت از (روی) آنان می‌شکافد، این حشر بر ما آسان است. ﴿۴۵﴾ ما به آنچه می‌گویند داناتریم و تو مأمور به اجبار مردم (به ایمان آوردن) نیستی. پس هر که از وعده عذاب می‌ترسد به وسیله قرآن پند ده.

سوره ذاریات

در مکه نازل شده و شصت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به بادهایی که (هرچیز را) با شدت پراکنده می‌کنند. ﴿۲﴾ قسم به ابرهای گران بار. ﴿۳﴾ قسم به کشتی‌های که به آرامی می‌روند. ﴿۴﴾ و قسم به فرشتگانی که کارها را (به امر الله) تقسیم می‌کنند. ﴿۵﴾ بی‌گمان آنچه که وعده داده می‌شوید راست است. ﴿۶﴾ و حتماً روز جزا (قیامت) واقع شدنی است.

وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْحُبُكِ ۖ إِنَّكُمْ لَنِي قَوْلٍ مُّتَخَلِّفٍ ۝٨ يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ
أُفِكَ ۝٩ قَتَلَ الْخَرَّاصُونَ ۝١٠ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۝١١ يَسْأَلُونَ
أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ۝١٢ يَوْمَهُمْ عَلَى النَّارِ يُقْتَنُونَ ۝١٣ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ
هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۝١٤ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
۝١٥ ءِاخِذِينَ مَاءً مَّاتَهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۝١٦
كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ۝١٧ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝١٨
وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝١٩ وَفِي الْأَرْضِ ءَايَاتٌ
لِّلْمُوقِنِينَ ۝٢٠ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصَرُونَ ۝٢١ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ
وَمَا تُوعَدُونَ ۝٢٢ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ
تَنْطِقُونَ ۝٢٣ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۝٢٤ إِذْ
دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ۝٢٥ فَرَأَىٰ إِلَىٰ
أَهْلِيهِ فَعَجَّ بِعَجَلٍ سَمِينٍ ۝٢٦ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ
۝٢٧ فَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۝٢٨ قَالُوا لَا تَحْزَنْ وَبَشِّرِهُ بِعِلْمٍ عَلِيمٍ ۝٢٩
فَأَقْبَلَتِ أُمْرَاتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ
۝٣٠ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝٣١

﴿۷﴾ قسم به آسمان که دارای راه‌های مختلف است. ﴿۸﴾ همانا شما در سخنان گوناگون سرگردان هستید. ﴿۹﴾ کسی از آن (راه راست) منحرف شود (در آینده نیز از راه راست) بازگردانیده می‌شود. ﴿۱۰﴾ مرگ بر دروغگویان (که بدون دلیل و برهان در باره قرآن و قیامت سخن می‌گویند). ﴿۱۱﴾ کسانی که ایشان در نادانی و بی‌خبری غرقند. ﴿۱۲﴾ می‌پرسند: روز جزا چه وقتی خواهد بود؟ ﴿۱۳﴾ روزی که آنان بر آتش عذاب داده شوند. ﴿۱۴﴾ (گفته شود) بچشید عذاب تان را، این همان عذابی است که در باره آن عجله داشتید. ﴿۱۵﴾ البته پرهیزگاران در باغ‌ها و چشمه سارها خواهند بود. ﴿۱۶﴾ چیزهایی را که پروردگارشان به آنان می‌دهد بدست می‌آرند. چون آنان پیش از این (در دنیا) نیکوکار بودند. ﴿۱۷﴾ آنان بودند که اندکی از شب را می‌خوابیدند. ﴿۱۸﴾ و در سحرگاهان (از پروردگارشان) آمرزش می‌خواستند. ﴿۱۹﴾ و در اموالشان برای گدا و بینوا حقّ بود. ﴿۲۰﴾ و در زمین برای یقین‌کنندگان نشانه‌هایی (قدرت الهی) است. ﴿۲۱﴾ و در وجودتان (نشانه‌هایی قدرت الهی است) آیا نمی‌بینید؟ ﴿۲۲﴾ و روزی شما و آنچه وعده داده می‌شوید، در آسمان (مقرر) است. ﴿۲۳﴾ به پروردگار آسمان و زمین قسم که البته این (وعده) حق است، مانند آنکه شما سخن می‌گویید. ﴿۲۴﴾ آیا داستان مهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟ ﴿۲۵﴾ وقتی که بر او وارد شدند پس گفتند: سلام (بر تو، ابراهیم نیز) گفت: سلام بر شما، مردمان ناشناس هستید. ﴿۲۶﴾ پس آهسته به سوی خانواده‌اش رفت و گوساله فربه (و بریان شده) آورد. ﴿۲۷﴾ پس آن‌را نزدیک آنان نهاد (و) گفت: آیا نمی‌خورید؟! ﴿۲۸﴾ و (در دل) از ایشان احساس ترس کرد. گفتند: مترس، و او را به پسر دانا مژده دادند. ﴿۲۹﴾ پس همسرش (باشنیدن مژده فرزند) فریادکنان پیش آمد، و بر چهره خود زد و گفت: پیرزنی نازا (هستم). ﴿۳۰﴾ فرشته‌ها گفتند: پروردگار تو این چنین گفته است، چون او با حکمت داناست.

* قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٢١﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ
 مُّجْرِمِينَ ﴿٢٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٢٣﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
 لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٢٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
 فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٢٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ
 الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٧﴾ وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ
 مُّبِينٍ ﴿٢٨﴾ فَتَوَلَّىٰ بِرُكْبِهِ ۖ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٢٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ
 فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٣٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
 الْعَقِيمَ ﴿٣١﴾ مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٣٢﴾
 وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٣﴾ فَتَعَتُوا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
 فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِّن قِيَامٍ
 وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٣٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
 فَاسِقِينَ ﴿٣٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٣٧﴾ وَالْأَرْضَ
 فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهْدُونَ ﴿٣٨﴾ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
 لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٣٩﴾ فَفِرُّوْا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٠﴾
 وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤١﴾

﴿۳۱﴾ (ابراهیم) گفت: ای فرستادگان کار شما چیست؟ ﴿۳۲﴾ گفتند: همانا ما به سوی قوم مجرم و گناهکار فرستاده شده‌ایم. ﴿۳۳﴾ تا بر آنان سنگ‌هایی از گل بریزیم. ﴿۳۴﴾ که نزد پروردگارت برای (نابودی) اسرافکاران نشاندار شده است. ﴿۳۵﴾ پس هر کس از مؤمنان را که در آنجا بودند، بیرون کردیم. ﴿۳۶﴾ پس در آنجا جز یک خانه ای از مسلمانان نیافتیم. ﴿۳۷﴾ و در آن قریه برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند، نشانه ای (برای عبرت) گذاشتیم. ﴿۳۸﴾ و در قصه موسی (نیز نشانه ای هست) وقتی که او را با دلیلی آشکار به سوی فرعون فرستادیم. ﴿۳۹﴾ پس با لشکر خویش روی گردان شد و گفت: او جادوگر یا دیوانه است. ﴿۴۰﴾ پس ما او و لشکریانش را (به قهر خود) گرفتار کردیم و آن‌ها را در دریا انداختیم در حالیکه او سزاوار سرزنش بود. ﴿۴۱﴾ و در (ماجرای) عاد (نیز عبرتهایی است) وقتی تند باد بی‌خیر و برکت را بر آنان فرستادیم. ﴿۴۲﴾ بر هر چیزی که می‌وزید آن‌را باقی نمی‌گذاشت مگر اینکه آن‌را چون استخوان پوسیده می‌گردانید. ﴿۴۳﴾ و در قصه قوم ثمود نیز علامت عبرت گذاشتیم، وقتی که به ایشان گفته شد: تا مدتی (از نعمتهای دنیا) مستفید شوید. ﴿۴۴﴾ پس از حکم پروردگارشان سرکشی کردند در نتیجه صاعقه (حادثه بیهوش‌کننده) ایشان را فرا گرفت درحالیکه نگاه می‌کردند. ﴿۴۵﴾ پس نه توان برخواستن را داشتند و نه توانستند از کسی کمک بطلبند. ﴿۴۶﴾ و پیش از آن‌ها قوم نوح را هلاک نمودیم؛ چون آن‌ها قوم فاسق بودند. ﴿۴۷﴾ و آسمان را با قوت و توانمندی بنا نمودیم و یقیناً ما وسعت دهنده‌ایم. ﴿۴۸﴾ و زمین را هموار کردیم پس چه خوب هموار کننده ایم. ﴿۴۹﴾ و از هر چیزی دو نوع (جفت) آفریدیم تا شما پند گیرید. ﴿۵۰﴾ پس (از شرک) به سوی (توحید) الله بگریزید، البته من از سوی او برایتان بیم‌دهنده آشکار هستم. ﴿۵۱﴾ و با الله معبود دیگر قرار ندهید، همانا من از سوی او برایتان بیم‌دهنده آشکار هستم.

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ
 ٥٣ أَتَوَا صَوَابَهُ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ٥٤ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ فَلَمَّا أَنْتَ
 بِمَلُومٌ ٥٥ وَذَكَرَ فَإِنَّ الدَّكَرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ٥٥ وَمَا خَلَقْتُ
 الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ٥٦ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
 أَنْ يُطْعِمُونِ ٥٧ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ٥٨
 فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ
 ٥٩ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ٦٠

سورة الطور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورُ ١ وَكَتَبَ مَسْطُورٌ ٢ فِي رَقٍّ مَنشُورٍ ٣ وَالْبَيْتِ
 الْمَعْمُورِ ٤ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ٥ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ٦ إِنَّ
 عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ٧ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ٨ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ
 مَوْرًا ٩ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ١٠ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ
 ١١ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ١٢ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى نَارٍ
 جَهَنَّمَ دَعَاً ١٣ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ١٤

﴿۵۲﴾ هم چنین هیچ پیغمبری به سوی مردمان پیش از ایشان نیامده است مگر اینکه گفتند: جادوگر یا دیوانه است. ﴿۵۳﴾ آیا یکدیگر را (به گفتن چنین سخنی) سفارش کرده‌اند؟! (نه) بلکه آنان قوم سرکش اند. ﴿۵۴﴾ لذا از آنان روی بگردان چون تو سزاوار نکوهش و ملامتی نیستی. ﴿۵۵﴾ و (به مردم) پند ده یقیناً که پند دادن به مؤمنان نفع می‌رساند. ﴿۵۶﴾ و من جن و انس را نه آفریدم مگر برای آنکه مرا عبادت کنند. ﴿۵۷﴾ من از آن‌ها هیچ رزقی نمی‌خواهم و نمی‌خواهم که به من طعام دهند. ﴿۵۸﴾ چون تنها الله روزی‌رسان و صاحب قدرت و نیرومند است. ﴿۵۹﴾ همانا برای کسانی که ظلم کردند نصیبی (از عذاب) مانند نصیب یاران‌شان (و هم مسلکان‌شان) دارند، پس نباید (عذاب را) به شتاب (از من) بخواهند. ﴿۶۰﴾ پس وای بر کافران از آن روزشان که وعده داده می‌شوند.

سورة طور

در مکه نازل شده و چهل و نه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان.

﴿۱﴾ قسم به کوه طور. ﴿۲﴾ و به کتاب نوشته شده. ﴿۳﴾ در ورق گشوده. ﴿۴﴾ و قسم به خانه معمور و آباد (از ملایکه ای که در آسمان قرار دارند). ﴿۵﴾ و قسم به سقف بلند (آسمان). ﴿۶﴾ و قسم به بحر شعله ور و افروخته شده! ﴿۷﴾ که عذاب پروردگارت حتماً واقع شدنی است. ﴿۸﴾ و برای آن هیچ دفع‌کننده ای نیست. ﴿۹﴾ روزی که آسمان به شدت پیچیده شود و بچرخد. ﴿۱۰﴾ کوهها به شتاب روان شوند. ﴿۱۱﴾ پس در آن روز، وای بر تکذیب کنندگان. ﴿۱۲﴾ کسانی که در کفر و بیهوده‌گویی سرگرمند. ﴿۱۳﴾ روزی که به سختی به سوی آتش دوزخ رانده شوند. ﴿۱۴﴾ (گفته می‌شود) این همان دوزخی است که آن را دروغ می‌شمردید.

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ أَصَلَوْهَا فَاصْبِرُوا
 أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْرَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
 إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَكِهِينَ بِمَاءٍ أَنْهَاهُمْ رَبُّهُمْ
 وَقَوْلُهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كَلُوا وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ
 بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا
 بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلْتَنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا
 كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾
 يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوُ فِيهَا وَلَا تَأْنِيهِمْ ﴿٢٣﴾ * وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ
 غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ
 ﴿٢٦﴾ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّمُورِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا
 مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ
 رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ
 الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

﴿۱۵﴾ آیا این جادو است یا این که شما نمی بینید؟ ﴿۱۶﴾ به آن وارد شوید، چه صبر کنید یا صبر نکنید بر شما برابر است، جز این نیست که در برابر آنچه می کردید جزا داده می شوید. ﴿۱۷﴾ البته پرهیزگاران در باغها و ناز و نعمت خواهند بود. ﴿۱۸﴾ به آنچه پروردگارشان به آنان داده است شاد و مسرور اند، و پروردگارشان آنان را از عذاب دوزخ محفوظ و مصئون داشته است. ﴿۱۹﴾ (گفته شود) به پاداش کارهایی که کرده اید، گوارا بخورید و بنوشید. ﴿۲۰﴾ بر تختهای که کنار هم چیده شده تکیه کرده اند و زنان زیبا و سیاه چشم را همسرشان می گردانیم. ﴿۲۱﴾ و آنان که ایمان آوردند و فرزندان شان نیز در ایمان آوردن از آنان پیروی کرده اند، فرزندان شان را به آنان ملحق می کنیم و از عملشان چیزی نمی کاهیم. هر شخص در گرو کاری است که کسب کرده است. ﴿۲۲﴾ و آن ها را با میوه و گوشت از هر نوع که بخواهند، مدد می کنیم. ﴿۲۳﴾ در آنجا جامی را از دست هم دیگر می گیرند که در (نوشیدن) آن هیچ بیهودگی و گناهی نیست. ﴿۲۴﴾ و نوجوانانی همچون مروارید در صدف، برای (خدمت آنان) بر گردشان می گردند. ﴿۲۵﴾ و رو به دیگر نموده و از همکدیگر می پرسند (که سبب کامیابی ما در اینجا چیست؟). ﴿۲۶﴾ گویند: البته ما پیش از این در میان اهل خویش، تنها از الله می ترسیدیم. ﴿۲۷﴾ پس الله بر ما منت گذاشت و ما را از عذاب سوزان ننگه داشت. ﴿۲۸﴾ چون ما بودیم پیش از این که الله را (در مشکلات خود) می خواندیم واقعا که او (بر بندگان مؤمن خود) احسان کننده و مهربان است. ﴿۲۹﴾ پس (به مردم) پند بده که تو به فضل پروردگارت کاهن و دیوانه نیستی. ﴿۳۰﴾ یا می گویند: (محمد) شاعری است و ما منتظر رسیدن مرگ ناخوش او هستیم؟ ﴿۳۱﴾ بگو: انتظار بکشید که من هم با شما از منتظرانم.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ
 بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
 ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَيْكَ
 أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ
 مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾
 أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
 فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾
 أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا
 مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرَهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا
 يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ
 أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
 بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ الطَّوْرِ

﴿۳۲﴾ آیا عقلمایان آنها را به این (سخنان) دستور می‌دهد یا آنها قوم سرکش اند؟! ﴿۳۳﴾ یا می‌گویند: قرآن را خود (محمد) ساخته (و به الله نسبت داده است)؟ نه، بلکه آنها ایمان نمی‌آورند. ﴿۳۴﴾ اگر راست می‌گویند پس سخنی مانند آن را بیاورند. ﴿۳۵﴾ آیا بدون هیچ خالق آفریده شده‌اند یا خود آفریننده خود اند؟ ﴿۳۶﴾ یا آسمان‌ها و زمین را آفریده‌اند؟ نه، بلکه (حق این است که) یقین نمی‌کنند. ﴿۳۷﴾ آیا نزد آنها خزانة‌های پروردگار توست؟ یا اینکه (بر عالم) سیطره دارند؟ ﴿۳۸﴾ آیا زینة ای دارند که به وسیله آن (اسرار آسمانها را) می‌شنوند؟ (اگر چنین است) پس باید شنونده آنان دلیل آشکار بیاورد. ﴿۳۹﴾ آیا دختران سهم الله است و پسران سهم شما؟ ﴿۴۰﴾ یا از آنها مزد می‌طلبی که پرداخت آن بر آنها دشوار است؟ ﴿۴۱﴾ یا علم غیب نزد آنهاست که (هرچه بخواهند) می‌نویسند؟ ﴿۴۲﴾ یا می‌خواهند حيلة و مكری را (به خلاف پیغمبر) بكار برند؟ پس (بدانند که) كافران خود گرفتار حيلة و مكر خواهند شد. ﴿۴۳﴾ آیا برای آنها معبودی غیر از الله هست؟ الله پاک و منزّه است از آنچه برای او شریک قرار می‌دهند. ﴿۴۴﴾ اگر بینند که قطعه ای از آسمان می‌افتد (باز هم ایمان نمی‌آورند)، می‌گویند: ابری متراکم است (نه غضب الهی). ﴿۴۵﴾ پس آنها را (به حال خود شان) بگذار، تا آن روزشان را ببینند که در آن گرفتار صاعقه (عذاب الهی) شوند. ﴿۴۶﴾ روزی که حيلة شان چیزی (از عذاب الله) را از آنان دفع نمی‌کند و مدد و یاری نمی‌شوند. ﴿۴۷﴾ و البته برای آنان که ظلم کرده اند عذابی است غیر از این عذاب (دنیا و برزخ)، ولی بیشترشان نمی‌دانند. ﴿۴۸﴾ و بر (رساندن) حکم پروردگار صبر کن که تو زیر نظر ما هستی. و هنگامی که (از خواب) برخواستی، با ستایش پروردگار را تسبیح گوی. ﴿۴۹﴾ و در بخشی از شب و (نیز) بعد از پنهان شدن ستارگان، او را به پاکی یاد کن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْتَجِمَ إِذَا هَوَىٰ ① مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ② وَمَا يَنْطِقُ عَنِ
 الْهَوَىٰ ③ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ④ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑤
 ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ⑥ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ⑦ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ⑧
 فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ⑨ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ⑩
 مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ⑪ أَفَتُمَكِّنُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ⑫ وَلَقَدْ رَآهُ
 نَزْلَةً أُخْرَىٰ ⑬ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ⑭ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ⑮
 إِذْ يَخْشَى الْيَسْدَرَةَ مَا يَخْشَى ⑯ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ⑰ لَقَدْ رَأَىٰ
 مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ⑱ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ⑲ وَمَنْوَةَ
 الثَّلَاثَةَ الْأُخْرَىٰ ⑳ أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ㉑ تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ
 ضِيزَىٰ ㉒ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ
 اللَّهُ بِهِمَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ
 وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ ㉓ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ㉔ فَلِلَّهِ
 الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ㉕ * وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي
 شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ㉖

سورة نجم

در مکه نازل شده و شصت و دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان.

﴿۱﴾ قسم به ستاره وقتی پنهان شود. ﴿۲﴾ (که) هم صحبت شما نه گمراه شده و نه منحرف گشته است. ﴿۳﴾ و از روی هوی و هوس سخن نمی گوید. ﴿۴﴾ نیست این کلام مگر پیغام الهی که به او وحی می شود. ﴿۵﴾ (فرشته) بس نیرومند آن را به او آموخته است. ﴿۶﴾ (فرشته) نیرومند برای رساندن وحی) راست و برابر ایستاد. ﴿۷﴾ در حالیکه او بر کناره بلند آسمان بود. ﴿۸﴾ باز نزدیک شد، پس فرود آمد. ﴿۹﴾ تا جایی که فاصله اش به اندازه دو کمان یا کمتر گردید. ﴿۱۰﴾ پس به بنده خود وحی کرد آنچه را وحی کرد. ﴿۱۱﴾ دل (پیغمبر) آنچه را دید دروغ نشمرد. ﴿۱۲﴾ آیا با او درباره چیزی که می بیند جدال می کنید؟ ﴿۱۳﴾ و البته او (فرشته) را بار دیگر در فرود آمدنش هم دید. ﴿۱۴﴾ نزد سدره المتهی (درختی که علم مخلوقات به آن منتهی می شود). ﴿۱۵﴾ که آرامگاه متقیان در بهشت نزد آن درخت است. ﴿۱۶﴾ وقتی که (درخت) سدره را پوشاند آنچه که می پوشانید. ﴿۱۷﴾ چشم (پیغمبر) منحرف نشد و از حد تجاوز نکرد. ﴿۱۸﴾ البته او بخشی از نشانه های بزرگ پروردگار خود را مشاهده کرد. ﴿۱۹﴾ آیا (بتهای) «لات» و «عزی» را دیده اید؟ ﴿۲۰﴾ و «منات» آن بت سومی دیگر را؟ ﴿۲۱﴾ آیا (گمان دارید که) پسر برای شما است و دختر برای او (الله)؟ ﴿۲۲﴾ در این صورت این تقسیم ظالمانه است. ﴿۲۳﴾ این بتها جز نام هایی بیش نیستند که شما و پدرانتان آنها نام نهاده اید که الله درباره (حقانیت) آن دلیلی نازل نکرده است؟! جز از گمان و خواهشات نفس پیروی نمی کنند در حالیکه از (سوی) پروردگارشان برای آنان هدایت آمده است. ﴿۲۴﴾ آیا (گمان دارند که) انسان به هر چه آرزو کند می رسد؟ ﴿۲۵﴾ پس آخرت و دنیا برای الله است. ﴿۲۶﴾ و چه بسا فرشتگانی در آسمانهاست (ولی) شفاعتشان سودی ندارد مگر بعد از آنکه الله برای هرکس که بخواهد و راضی شود، اجازه شفاعت دهد.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأُنثَى ٢٧
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
 الْحَقِّ شَيْئًا ٢٨ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ٢٩ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى ٣٠ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
 بِالْحُسْنَى ٣١ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ
 إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَنِ اتَّقَى ٣٢ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ٣٣ وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى
 ٣٤ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يُرَى ٣٥ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
 مُوسَى ٣٦ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ٣٧ أَلَا تَذَكَّرُ وَازِرَةً وَزَرَ أُخْرَى
 ٣٨ وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ٣٩ وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يُرَى ٤٠
 ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى ٤١ وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ٤٢
 وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ٤٣ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ٤٤

﴿۲۷﴾ البته آنان که به روز آخرت ایمان ندارند، فرشته‌ها را بنام دختران نام گذاری می‌کنند. ﴿۲۸﴾ درحالیکه آنان به آن هیچ علمی ندارند، جز از گمان پیروی نمی‌کنند و به یقین گمان، انسان را از (شناخت) حق بی‌نیاز نمی‌کند. ﴿۲۹﴾ لذا، از کسی روی بگردان که از یاد ما روی گردان شده و جز زندگی دنیوی نمی‌خواهد. ﴿۳۰﴾ این مُتَهای علم و شناخت آنان است، بی‌گمان پروردگارت به کسیکه از راه او گمراه شده داناتر است و او به کسیکه راهیاب شده داناتر می‌باشد. ﴿۳۱﴾ و آنچه در آسمان‌ها و زمین است برای الله است تا کسانی را که بدی کرده‌اند به (سزای) آنچه کرده‌اند جزا دهد و تا نیکوکاران را به بهترین وجه پاداش دهد. ﴿۳۲﴾ آنانی که از گناهان کبیره و زشتی‌ها جز گناهان صغیره اجتناب می‌کنند (بدانند که) البته پروردگارت (نسبت به آنان) آمرزشش وسیع است. او به (حال) شما وقتیکه شما را از زمین آفرید و هنگامی که شما در شکم‌های مادرانتان جنین‌ها بودید داناتر است. پس از پاک بودن خود سخن مگویید. او به پرهیزگاران داناتر است. ﴿۳۳﴾ پس آیا دیدی آن شخصی را که اعراض کرد؟ ﴿۳۴﴾ و اندکی (از مال) داد و سنگ‌دل شد (و از دادن آن دست کشید). ﴿۳۵﴾ آیا او علم غیب دارد پس او (همه چیز را) می‌بیند؟ ﴿۳۶﴾ یا به آنچه که در صحیفه‌های موسی آمده، خبر داده نشده است؟ ﴿۳۷﴾ و (نیز به آنچه در صحیفه‌های) ابراهیم که (در عهد خود با الله) وفا کرد. ﴿۳۸﴾ (مضمون همه کتب آسمانی این بود که) هیچ‌کس بار گناه دیگری را حمل نمی‌کند. ﴿۳۹﴾ و اینکه برای انسان جز آنچه تلاش کرده (نصیب دیگر) نیست. ﴿۴۰﴾ و اینکه تلاش و سعی او به زودی دیده خواهد شد. ﴿۴۱﴾ باز جزای کافی به او داده خواهد شد. ﴿۴۲﴾ و اینکه انتهای همه چیز به سوی پروردگار توست. ﴿۴۳﴾ و اینکه اوست که می‌خنداند و می‌گریاند. ﴿۴۴﴾ و اینکه اوست که می‌میراند و زنده می‌کند.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ
 ۖ ﴿٤٦﴾ وَأَن عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ ۖ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ۖ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُ
 هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ۖ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۖ ﴿٥٠﴾ وَشَمُودًا فَمَا
 أَبْقَىٰ ۖ ﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ
 ۖ ﴿٥٢﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۖ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّيْهَا مَا غَشَّىٰ ۖ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ۖ ﴿٥٥﴾ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَىٰ ۖ ﴿٥٦﴾ أَرَأَيْتَ الْآزِفَةَ
 ۖ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِّن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۖ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ
 تَعْجَبُونَ ۖ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۖ ﴿٦٠﴾ وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ
 ۖ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۖ ﴿٦٢﴾

سُورَةُ الْقَمَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَرَأَيْتِ السَّاعَةَ ۖ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ۖ ﴿١﴾ وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا
 سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ۖ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ۖ ﴿٣﴾
 وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُرْدَجَرٌ ۖ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَلِغَةٌ ۖ فَمَا تُعْنِ
 النَّذْرُ ۖ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نَّكُرٍ ۖ ﴿٦﴾

﴿۴۵﴾ و اوست که دو زوج نر و ماده را آفرید. ﴿۴۶﴾ از نطفه ای که (در رحم) ریخته می‌شود. ﴿۴۷﴾ و بر (عهده) اوست آفریدن دوباره. ﴿۴۸﴾ اوست که غنی می‌سازد و راضی می‌کند. ﴿۴۹﴾ و اوست پروردگار ستاره‌شعری. ﴿۵۰﴾ و او عاد اول را نابود کرد. ﴿۵۱﴾ و قوم ثمود را (هلاک کرد) و کسی از ایشان را باقی نگذاشت. ﴿۵۲﴾ و (نیز) پیش از این قوم نوح را (هلاک کرد) چون آنان ظالم تر و سرکش تر بودند. ﴿۵۳﴾ و (دیار) مؤتفکه (زیر و زیر شده قوم لوط) را سرنگون کرد. ﴿۵۴﴾ پس آن قریه را (با قهر و غضب خود) پوشانید آنچه پوشانید. ﴿۵۵﴾ پس به کدام یک از نعمت‌های پروردگار شک و تردید می‌کنی؟ ﴿۵۶﴾ این (پیغمبر) بیم دهنده ای از بیم‌دهندگان پیشین است. ﴿۵۷﴾ قیامت نزدیک گردیده است. ﴿۵۸﴾ کسی غیر از الله برطرف کننده ای (شدت و سختی آن روز) نیست. ﴿۵۹﴾ آیا از این سخن الهی تعجب می‌کنید؟ ﴿۶۰﴾ و می‌خندید و گریه نمی‌کنید. ﴿۶۱﴾ در حالیکه شما غافلید و هوس رانید؟ ﴿۶۲﴾ پس تنها برای الله سجده کنید و (او را) عبادت کنید.

سورة قمر

در مکه نازل شده و پنجاه و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قیامت نزدیک شد و ماه شگافت. ﴿۲﴾ و اگر معجزه ای را ببیند روی می‌گردانند و می‌گویند: جادویی پی در پی است. ﴿۳﴾ و تکذیب کردند و از خواهشات (نفسانی) خود پیروی نمودند. و هرکاری هم جایگاه و قرارگاهی دارد. ﴿۴﴾ البته خبرهای مهم، آنچه که موجب بیزاری (از گناهان) شود، به اندازه کافی برای آنان آمده است. ﴿۵﴾ (قرآن) حکمتی رسا است، پس بیم دهندگان (برای سرکشان) سودی نبخشیدند. ﴿۶﴾ پس از ایشان روی بگردان (و منتظر باش تا) آن روزی که دعوت‌دهنده به سوی چیزی ناخوشایند فرا خواند.

حُسْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ٧
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ٨ * كَذَبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ٩ فَدَعَا
 رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ١٠ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
 ١١ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ١٢
 وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ١٣ تَجْرِ بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَن كَانَ
 كُفِرَ ١٤ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ١٥ فَكَيْفَ كَانَ
 عَذَابِي وَنُذُرٍ ١٦ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ١٧
 كَذَبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ١٨ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
 صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ١٩ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
 مُنْقَعِرٍ ٢٠ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ٢١ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ٢٢ كَذَبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ٢٣ فَقَالُوا أَبَشَرًا
 مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ٢٤ أَلَمْ نَقُلِ الذِّكْرُ عَلَيْهِ
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ٢٥ سَيَعْلَمُونَ عَذَابَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ
 ٢٦ إِنَّا مَرْسَلُوا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ فَأَرْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ٢٧

﴿۷﴾ درحالیکه چشم‌هایشان (از ترس و وحشت) فروافتاده است. از گورها چنان بیرون می‌آیند که گویی آن‌ها ملخ‌هایی پراکنده‌اند. ﴿۸﴾ شتابان به‌سوی دعوت‌دهنده می‌روند. کافران می‌گویند: این روزی بسیار سخت است. ﴿۹﴾ پیش از آنان قوم نوح تکذیب کردند و بنده ما را دروغگو شمردند و گفتند: دیوانه است. و (او) به خشونت (از دعوت‌دادن به سوی حق) منع شد. ﴿۱۰﴾ پس پروردگار خود را خواند که من مغلوب شده‌ام پس (از آنها) انتقام بگیر. ﴿۱۱﴾ پس درهای آسمان را با ریزش آب باز کردیم. ﴿۱۲﴾ و از زمین چشمه‌ها جاری کردیم، پس (هر دو) آب برای انجام کاری که مقدر شده بود یکجا شد. ﴿۱۳﴾ و نوح را بر کشتی که دارای تخته‌ها و میخ‌ها بود، برداشتیم. ﴿۱۴﴾ (کشتی) زیر نظر چشم‌های ما روان بود. (این امر) پاداش کسی بود که (نبوتش) انکار شده بود. ﴿۱۵﴾ و البته آن‌را نشانه ای باقی گذاشتیم، پس آیا عبرت گیرنده ای هست؟! ﴿۱۶﴾ پس عذاب و ترساندن من چطور بود؟ ﴿۱۷﴾ البته ما قرآن را برای تذکر و عبرت آسان گردانیده‌ایم، پس آیا عبرت‌گیرنده ای هست؟ ﴿۱۸﴾ (قوم) عاد تکذیب کردند (پس بین) عذاب من و بیم دادن هایم چطور بود؟ ﴿۱۹﴾ البته که ما در روزی بی‌خیر و برکت (و) پی در پی تند باد سختی را بر آنان فرستادیم. ﴿۲۰﴾ آن باد مردم را (از زمین) برمی‌داشت، گویی که آن‌ها تنه‌های درختان خرما ی ریشه کن شده اند. ﴿۲۱﴾ پس عذاب من و بیم دادن هایم چطور بود؟ ﴿۲۲﴾ و البته قرآن را برای پند و عبرت گرفتن آسان گردانیده‌ایم، پس آیا عبرت‌گیرنده ای هست؟ ﴿۲۳﴾ ثمود بیم دادن (پیغمبرشان) را تکذیب کردند. ﴿۲۴﴾ پس گفتند: آیا از فردی پیروی کنیم که از خود ماست؟ یقیناً ما در این صورت در گمراهی و جنون عمیق خواهیم بود. ﴿۲۵﴾ آیا از میان همه ما وحی بر او نازل کرده شد؟ بلکه او دروغگویی متکبر است. ﴿۲۶﴾ فردا خواهند دانست که دروغگوی و متکبر کیست؟ ﴿۲۷﴾ البته ما ماده شتر را برای امتحان آنان خواهیم فرستاد، پس (ای صالح) انتظار (هلاکت شان) باش و صبر کن.

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُّخْتَضِرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ
فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
صَبِيحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَبْتَ قَوْمٌ لَوْطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا
كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتْنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ
﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيفِيهِ فطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي
وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٤٠﴾
وَلَقَدْ جَاءَهُ آلُ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ
أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ
فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيَهْرَمُ الْجَمْعُ
وَيُؤُولُونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمْرٌ ﴿٤٦﴾
إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى
وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

﴿۲۸﴾ و به آنان خبر ده که آب در میان آنان تقسیم شده است. نوبت هر کدام که باشد بر سر آب حاضر شود. ﴿۲۹﴾ پس یارشان را صدا کردند و او دست درازی کرد پس شتر را از پای در آورد. ﴿۳۰﴾ پس عذاب من و بیم دادن هایم چطور بود؟ ﴿۳۱﴾ همانا بر آنان صدای مرگبار را فرستادیم و ایشان همگی مانند گیاه خشک و ریزه شده شدند. ﴿۳۲﴾ و البته قرآن را برای پند و عبرت گرفتن آسان گردانیده ایم، پس آیا عبرت گیرنده ای هست؟ ﴿۳۳﴾ قوم لوط بیم دهندگان را دروغ شمردند. ﴿۳۴﴾ (لذا) ما بر آنان سنگباران فرستادیم، جز خانواده لوط که آنان را به هنگام سحر نجات دادیم. (همه نابود شدند). ﴿۳۵﴾ این (نجات) نعمتی بود از جانب ما، این چنین کسی را که شکر گزار باشد، جزای نیک می دهیم. ﴿۳۶﴾ و البته (لوط) آنان را از عقوبت ما بیم داده بود، اما آنان درباره بیم دهندگان (پیغمبران) شک کردند. ﴿۳۷﴾ و البته (با لوط) درباره (سوء قصد به) مهمانانش سخن گفتند، پس ما چشمهای آنها را کور کردیم (و گفتیم: لذت) عذاب من و ترسانیدن های مرا بچشید. ﴿۳۸﴾ و البته صبحگاهان عذاب پیاپی و پایدار بر ایشان آمد. ﴿۳۹﴾ (و گفتیم: لذت) عذاب من و ترسانیدن های مرا بچشید. ﴿۴۰﴾ و البته قرآن را برای پند و عبرت گرفتن آسان گردانیده ایم، پس آیا عبرت گیرنده ای هست؟ ﴿۴۱﴾ و البته بیم دهندگان به نزد فرعون و پیروان او آمده بودند. ﴿۴۲﴾ آنان همه آیات ما را تکذیب کردند، لذا آنها را مانند گرفتن مقتدر و توانا (به قهر خود) گرفتیم. ﴿۴۳﴾ (بگو: ای اهل مکه!) آیا کافران شما از این ها (که ذکر شد) بهترند یا اینکه برائت شما از عذاب، در کتاب های (آسمانی سابق) درج است؟ ﴿۴۴﴾ یا می گویند: ما گروه شکست ناپذیر و انتقام گیر هستیم و یکدیگر را پشتیبانی می کنیم؟ ﴿۴۵﴾ زود است که این گروه شکست بخورند و (در مقابل مسلمانان) پشت بگردانند. ﴿۴۶﴾ بلکه وعده عذاب آنها قیامت است. و (عذاب) قیامت سخت تر و تلخ تر است. ﴿۴۷﴾ یقینا مجرمان در گمراهی و آتش دوزخ اند. ﴿۴۸﴾ روزی که بر روی های شان در دوزخ کشیده می شوند (و به آنان گفته شود: طعم رسیدن آتش را بچشید. ﴿۴۹﴾ ما هر چیز را به اندازه معین آفریده ایم.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَدَكِرٍ ۝ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ
 ۝ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ۝ إِنَّ الْأُمْتَقِينَ
 فِي جَنَّتٍ وَنَهْرٍ ۝ فِي مَقْعَدٍ صَدِيقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ ۝

سورة الرحمن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ۝ ١ ۝ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۝ ٢ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۝ ٣ ۝ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۝ ٤ ۝
 الشَّمْسُ ۝ ٥ ۝ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۝ ٥ ۝ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۝ ٦ ۝
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۝ ٧ ۝ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝ ٨ ۝
 وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝ ٩ ۝ وَالْأَرْضَ
 وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝ ١٠ ۝ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝ ١١ ۝
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ۝ ١٢ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ ١٣ ۝
 خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ۝ ١٤ ۝ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَارِجٍ مِّن نَّارٍ ۝ ١٥ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ ١٦ ۝ رَبُّ
 الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝ ١٧ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ ١٨ ۝

﴿۵۰﴾ و حکم ما نیست مگر مانند یک چشم زدن. ﴿۵۱﴾ و یقیناً امثال شما (هم‌فکران و هم‌مسلمانان شما) را نابود کردیم. پس آیا پند پذیری هست؟ ﴿۵۲﴾ و هر چیزی را که انجام داده‌اند، در نامه‌های اعمال‌شان ثبت است. ﴿۵۳﴾ و هر خورد و بزرگ نوشته شده است. ﴿۵۴﴾ بی‌گمان پرهیزگاران در باغ‌ها و (در جوار) نه‌رها خواهند بود. ﴿۵۵﴾ در مقام و منزلت راستین، نزد فرمانروایی مقتدر.

سورة رحمن

در مکه نازل شده و هفتاد و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ الله بخشنده (است). ﴿۲﴾ قرآن را (به محمد) آموخت. ﴿۳﴾ انسان را آفرید. ﴿۴﴾ به او نطق و بیان آموخت. ﴿۵﴾ آفتاب و ماه طبق حساب مقرر روانند. ﴿۶﴾ و گیاه و درخت برای او سجده می‌کنند. ﴿۷﴾ و آسمان را بلند برد و ترازو را مقرر کرد. ﴿۸﴾ تا در ترازو از حد تجاوز نکند. ﴿۹﴾ و وزن را بر اساس عدل برپا دارید و در ترازو کم نگذارید. ﴿۱۰﴾ و زمین را برای خلق گسترانید. ﴿۱۱﴾ که در آن میوه (های فراوان) هست و درخت‌های خرمای غلافدار. ﴿۱۲﴾ (و در آن) دانه برگ‌دار و گیاه خوشبو است. ﴿۱۳﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۱۴﴾ انسان (آدم) را از گل خشک مانند سفال آفرید. ﴿۱۵﴾ و جن را از شعله آتش آفرید. ﴿۱۶﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۱۷﴾ (اوست) پروردگار دو مشرق و دو مغرب. ﴿۱۸﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١١﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ يُخْرِجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤَ وَالْمَرْجَانَ ﴿١٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٥﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿١٦﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٧﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿١٨﴾ وَيَبْقَى وَجْهُ
 رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿١٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٠﴾
 يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢١﴾ فَبِأَيِّ
 آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٢﴾ سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٢٣﴾ فَبِأَيِّ
 آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٤﴾ يَمَعَشِرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنْ أَسْطَغَعْتُمْ
 أَنْ تَفْذُوهُمْ مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفَذُوا وَلَا تَنْفَذُونَ
 إِلَّا أَيْسَاطِينَ ﴿٢٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٦﴾ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
 شَوَاطِئَ مِمَّنْ نَارٍ وَنُحَاسٍ فَلَا تَنْصِرَانِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٢٩﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ
 ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾
 يَعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٣٣﴾

﴿۱۹﴾ دو دریا (شور و شیرین) را (در کنار هم) روان کرد که با یکدیگر متصل می‌شوند. ﴿۲۰﴾ (اما) بین آن دو حجابی است که (به محدوده هم‌دیگر) تجاوز نمی‌کنند. ﴿۲۱﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۲۲﴾ از آن دو (دریا) مروارید و مرجان بیرون می‌آید. ﴿۲۳﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۲۴﴾ و او (الله) در بحر کشتی‌های ساخته شده مانند کوه دارد. ﴿۲۵﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۲۶﴾ هر چه بر آن (زمین) است، فناپذیر است. ﴿۲۷﴾ و (تنها) پروردگارت صاحب صورت، که دارای شکوه و اکرام است، باقی می‌ماند. ﴿۲۸﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۲۹﴾ هرکس که در آسمان‌ها و زمین است از او (کمک) می‌خواهد و هر روزی او در کاری است. ﴿۳۰﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۳۱﴾ ای انس و جن! به زودی به حساب شما می‌پردازیم. ﴿۳۲﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۳۳﴾ ای گروه‌های جن و انس! اگر می‌توانید از کناره‌های آسمان و زمین بگذرید، پس بگذرید، (اما) نمی‌توانید بگذرید مگر به واسطه قدرت (که شما آن قدرت را ندارید). ﴿۳۴﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۳۵﴾ در آن روز شعله‌ای از آتش و دود بر شما فرستاده می‌شود. پس نمی‌توانید انتقام بگیرید. ﴿۳۶﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۳۷﴾ پس وقتی آسمان بشگافد پس (مانند) گل سرخ، همچون روغن گداخته شود. ﴿۳۸﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۳۹﴾ پس آن‌روز هیچ انس و جن از گناهش پرسیده نمی‌شود. (بلکه به علامت شناخته می‌شوند). ﴿۴۰﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۴۱﴾ گناهکاران از سیما و قیافه‌هایشان شناخته می‌شوند، پس از موهای پیشانی و قدم‌هایشان گرفته می‌شوند (و در دوزخ انداخته می‌شوند).

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ فِيهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلَمْ يَخَفْ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٣﴾ مُتْرَكِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَاطِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ
﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الطَّرَفِ
لَمْ يَطْمِئْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٧﴾ كَانَهُنَّ أَلْيَاقُوتٌ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّاتٍ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَامَتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦٥﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾
فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

﴿۴۲﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۴۳﴾ (گفته شود) این همان دوزخی است که مجرمان آن را دروغ می‌شمردند ﴿۴۴﴾ بین آتش و آب گرم جوشان می‌گردند. ﴿۴۵﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۴۶﴾ و برای کسیکه از ایستادن (در حضور) پروردگار خود ترسیده باشد، دو باغ است. ﴿۴۷﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۴۸﴾ (آن دو باغ که درختانش) شاخه‌های بسیار دارد. ﴿۴۹﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۵۰﴾ در آن دو (باغ) دو چشمه جاری است. ﴿۵۱﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۵۲﴾ در آن دو (باغ) از هر میوه ای دو نوع است. ﴿۵۳﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۵۴﴾ بر فرش‌هایی تکیه کرده اند که آسترهایش از ابریشم ضخیم است. و میوه آن دو باغ برای چیدن در دسترس است. ﴿۵۵﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۵۶﴾ در آن (کاخ‌ها و باغها حوریان) همسران شان است که نگاهشان را از دیگران فرو می‌اندازند (و) پیش از آنان دست هیچ انس و جن به آنها نرسیده است. ﴿۵۷﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۵۸﴾ (آن زنان چنان زیبا اند که) گویا یاقوت و مرجان‌اند. ﴿۵۹﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۶۰﴾ آیا پاداش نیکوکاری جز جزای نیکو است. ﴿۶۱﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۶۲﴾ و غیر از آن دو باغ (برایشان) دو باغ دیگر هم است. ﴿۶۳﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۶۴﴾ و آن دو باغ از شدت سبزی سیاه معلوم می‌شوند. ﴿۶۵﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۶۶﴾ در آن دو باغ دو چشمه فواره‌کنان است. ﴿۶۷﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۶۸﴾ در آن دو (باغ) میوه‌ها و درخت‌های خرما و انار است. ﴿۶۹﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حَسَنٌ ﴿٧٠﴾ فَبَأَيَّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ﴿٧١﴾ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبَأَيَّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبَأَيَّ
 آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَكِعِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضِرٍ
 وَعَبَقَرِيٍّ حَسَنِ ﴿٧٦﴾ فَبَأَيَّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾
 تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سورة الواقعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ
 ﴿٣﴾ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ
 هَبَاءً مُنْبَثًا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ
 مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ
 الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّادِقُونَ السَّادِقُونَ ﴿١٠﴾ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
 فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ
 ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَكِينِينَ عَلَيْهَا مُتَقَلِّبِينَ ﴿١٦﴾

﴿۷۰﴾ در آن باغ‌ها زنان نیک‌سیرت و خوبصورت است. ﴿۷۱﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۷۲﴾ حوریانِ نگه داشته شده اند (برای نشستن همراهی ازواج خود) در خیمه‌ها. ﴿۷۳﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۷۴﴾ در حالیکه دست هیچ انس و جنّ پیش از آنان (مؤمنان) به آنان نرسیده است. ﴿۷۵﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۷۶﴾ در حالیکه (جنتیان) بر بالش‌های سبز و بسترهای بی‌نظیر و زیبا تکیه زده‌اند. ﴿۷۷﴾ پس کدام نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ ﴿۷۸﴾ بسیار بابرکت است نام پروردگارت که صاحب جلال و اکرام است.

سورة واقعه

در مکه نازل شده و نود و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ چون واقعه (بزرگ قیامت) واقع شود. ﴿۲﴾ که در واقع شدن آن هیچ دروغی نیست. ﴿۳﴾ (آن واقعه، گروهی را) پایین می‌آورد (و گروهی دیگر را) بالا می‌برد. ﴿۴﴾ آن وقت که زمین به شدّت تکان داده می‌شود. ﴿۵﴾ و کوه‌ها کوبیده و به شدت متلاشی شوند. ﴿۶﴾ پس چون غبار پراکنده شوند. ﴿۷﴾ و شما (انسان‌ها) به سه گروه تقسیم خواهید شد. ﴿۸﴾ پس (گروه اول) اهل سمت راست هستند! اما اهل سمت راست چه کسانی هستند؟ ﴿۹﴾ و (گروه دوم) اهل سمت چپ هستند! اما اهل سمت چپ چه کسانی هستند؟ ﴿۱۰﴾ و (گروه سوم) سبقت‌کنندگان، (که در کارهای نیک) سبقت‌کننده اند. ﴿۱۱﴾ آنان مقربان (دربار الهی) اند. ﴿۱۲﴾ که در باغ‌های نعمت خواهند بود. ﴿۱۳﴾ (آن مقربان) گروه زیادی از پیشینیان اند. ﴿۱۴﴾ و گروه اندک از پسینیان اند. ﴿۱۵﴾ بر تخت‌های چیده شده و بافته‌شده از دُر و یاقوت (خواهند نشست). ﴿۱۶﴾ در حالیکه روبروی هم نشسته اند، بر این تخت‌ها تکیه می‌کنند.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ
﴿١٨﴾ لَا يَصُدُّونَ عَنْهَا وَلَا يَنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَكَهَاتُ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ
﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَخُورٍ عِينٍ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ
الْمَكُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
وَلَا تَأْتِيهِمْ إِلَّا قِيْلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٥﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ
الْيَمِينِ ﴿٢٦﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٧﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ
﴿٢٩﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣٠﴾ وَفَكَهَاتُ كَثِيرٍ ﴿٣١﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ
﴿٣٢﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنِشَاءً ﴿٣٤﴾ فَجَعَلْنَهُنَّ أَجْبَارًا
﴿٣٥﴾ عُرْبًا أَرَبًا ﴿٣٦﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٧﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾
وَالْآخَرِينَ ﴿٣٩﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ
﴿٤٠﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤١﴾ وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٢﴾ لَا بَارِدٍ
وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٣﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٤﴾ وَكَانُوا
يَصْرُونَ عَلَى الْخَنَثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٦﴾ أَوَّابًا أَوْنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخَرِينَ ﴿٤٨﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٤٩﴾

﴿۱۷﴾ بر آن‌ها پسرانی که همیشه جوان اند می‌گردند. ﴿۱۸﴾ با جام‌ها و کوزه‌ها و ظرف‌های از شراب جاری (که هیچ بیماری و آفتی ندارد بر آنان می‌گردند). ﴿۱۹﴾ نه از آن (شراب) سردرد شوند و نه مست و بیهوش. ﴿۲۰﴾ (و به گرد آنان می‌گردند) با میوه‌هایی که اختیار کنند. ﴿۲۱﴾ و گوشت پرنده‌ها از هر نوع که اشتها دارند. ﴿۲۲﴾ و زنان سفیدروی و بزرگ چشم (گرد آن‌ها می‌گردند). ﴿۲۳﴾ که همچون مروارید پنهان شده در صدف اند. ﴿۲۴﴾ (نعمت‌هایی که به ایشان داده می‌شود) به پاداش کارهایی است که می‌کرده‌اند. ﴿۲۵﴾ در آنجا نه سخن بیهوده می‌شنوند و نه سخن گناه. ﴿۲۶﴾ مگر این سخن را که (همگی) سلام و درود باد. ﴿۲۷﴾ و اصحاب دست راست چه (وضع و) حالی دارند، اصحاب دست راست؟. ﴿۲۸﴾ در (میان) درختان سدر (کنار) بی‌خار اند. ﴿۲۹﴾ و در باغ‌های درختان موز که میوه‌هایش چیده شده است. ﴿۳۰﴾ و در سایه‌های گسترده اند. ﴿۳۱﴾ و آب ریزان (از چشمه‌ها). ﴿۳۲﴾ و در میوه‌های فراوان اند. ﴿۳۳﴾ که نه تمام می‌شود و نه از مصرف آن منع می‌گردد. ﴿۳۴﴾ و (بر) بسترهای بلند (نشسته اند). ﴿۳۵﴾ البته ما آن حوران را به طور خاص آفریدیم. ﴿۳۶﴾ پس ایشان را دوشیزه و باکره گردانیدیم. ﴿۳۷﴾ زنانی هم سن و سال و شوهر دوست اند. ﴿۳۸﴾ این نعمت‌ها برای اصحاب دست راست است. ﴿۳۹﴾ که گروهی از امت‌های پیشین. ﴿۴۰﴾ و گروهی از امت‌های پسین هستند. ﴿۴۱﴾ و اصحاب دست چپ چه (وضع و) حالی دارند، اصحاب دست چپ؟ ﴿۴۲﴾ در باد گرم و آب جوش خواهند بود. ﴿۴۳﴾ و در سایه ای از دود سیاه. ﴿۴۴﴾ که نه سرد است و نه سودبخش. ﴿۴۵﴾ چون آنان پیش از این (در دنیا) در ناز و نعمت و خوشگذران بودند. ﴿۴۶﴾ و همیشه بر گناه بزرگ ادامه می‌دادند. ﴿۴۷﴾ و می‌گفتند: (راجع به انکار قیامت) آیا چون مردیم و خاک و استخوان گشتیم دوباره زنده خواهیم شد؟ ﴿۴۸﴾ و آیا پدران نخستین ما (نیز دوباره زنده می‌شوند؟) ﴿۴۹﴾ بگو: البته تمام پیشینیان و پسینیان. ﴿۵۰﴾ به سوی وعدگاه روز معین جمع کرده می‌شوند.

ثُمَّ إِنكُمْ أُنْزِلْتُمْ إِلَى الضَّالِّينَ ۝٥١ لَا كَلُومَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفُرٍ ۝٥٢
 فَمَا لَوْ أَنَّ مِنْهَا الْبُطُونُ ۝٥٣ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ۝٥٤ فَشَرِبُونَ
 شَرِبَ الْهَيْمِ ۝٥٥ هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۝٥٦ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا
 تُصَدِّقُونَ ۝٥٧ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ۝٥٨ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ ءَأَمْ نَحْنُ
 الْخَالِقُونَ ۝٥٩ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۝٦٠
 عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْمَلُونَ ۝٦١ وَلَقَدْ
 عَلِمْتُمْ النِّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ۝٦٢ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ
 ۝٦٣ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ ءَأَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ۝٦٤ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
 حُطًا مَّا فَظَلُمْتُمْ تَفَكَّهُوتَ ۝٦٥ إِنَّا لَمَغْرُمُونَ ۝٦٦ بَلْ نَحْنُ
 مَحْرُومُونَ ۝٦٧ أَفَرَأَيْتُمْ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ۝٦٨ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ
 مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ۝٦٩ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا
 تَشْكُرُونَ ۝٧٠ أَفَرَأَيْتُمْ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ۝٧١ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ
 شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ۝٧٢ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا
 لِلْمُقْوِينَ ۝٧٣ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۝٧٤ * فَلَا أُقْسِمُ
 بِمَوْقِعِ النُّجُومِ ۝٧٥ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ۝٧٦

﴿۵۱﴾ باز شما ای گمراهان تکذیب کننده (توحید و قیامت). ﴿۵۲﴾ حتما از درختی که زقوم است، خواهید خورد. ﴿۵۳﴾ پس شکم‌ها را از آن پر خواهید کرد. ﴿۵۴﴾ باز بالای آن از آب جوش می‌نوشید. ﴿۵۵﴾ و مانند شتران تشنه می‌نوشید. ﴿۵۶﴾ این است پذیرایی آنان روز قیامت. ﴿۵۷﴾ ما شما را آفریده‌ایم پس چرا تصدیق نمی‌کنید؟ ﴿۵۸﴾ آیا درباره نطفه ای که در (رحم زنان) می‌ریزید، دقت کرده‌اید؟ ﴿۵۹﴾ آیا شما آنرا (بصورت انسان) می‌آفرینید یا ما آفریدگاریم؟ ﴿۶۰﴾ ما در میان شما مرگ را مقدر کرده‌ایم و هرگز عاجز و ناتوان نیستیم و کسی بر ما پیشی نمی‌گیرد. ﴿۶۱﴾ از اینکه مانند شما را جاگزین کنیم و شما را در جهانی که نمی‌دانید دوباره آفرینش تازه‌ای ببخشیم. ﴿۶۲﴾ و البته شما آفریدن بار اول را دانسته‌اید، پس چرا متذکر نمی‌شوید؟ ﴿۶۳﴾ آیا آنچه را کشت می‌کنید، دیده‌اید؟ ﴿۶۴﴾ آیا شما آنرا می‌رویانید یا ما می‌رویانیم؟ ﴿۶۵﴾ اگر بخواهیم آنرا گیاهی خشک و خاشاک می‌گردانیم پس تعجب خواهید کرد. ﴿۶۶﴾ (و می‌گوئید که) البته ما خسارمند شدیم. ﴿۶۷﴾ بلکه ما محروم و بدبختیم. ﴿۶۸﴾ آیا آبی را که می‌نوشید دیده‌اید؟ ﴿۶۹﴾ آیا شما آنرا از ابر پایین آورده‌اید یا ما آنرا فرود می‌آوریم؟ ﴿۷۰﴾ اگر بخواهیم آنرا شور می‌گردانیم پس چرا شکر نمی‌گزارید؟ ﴿۷۱﴾ آیا آتشی را که می‌افروزید، دیده‌اید؟ ﴿۷۲﴾ آیا شما درخت آن را آفریده‌اید یا ما آفریننده‌ایم؟ ﴿۷۳﴾ (بلکه) ما آنرا وسیله تذکر (آتش آخرت) و منفعتی برای مسافران قرار داده‌ایم. ﴿۷۴﴾ پس نام پروردگار بزرگت را به پاکی یاد کن. ﴿۷۵﴾ پس قسم به جایگاه ستارگان. ﴿۷۶﴾ و البته اگر بدانید آن قسمی است، بزرگ.

إِنَّهُ لَقَرَّءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
 الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفِي هَذَا الْحَدِيثِ
 أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا
 إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
 إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ
 ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ
 ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
 الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
 الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنَزُلُ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ
 ﴿٩٤﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ الْحَقُّ الْيَقِينُ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سورة الحديد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
 الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

﴿۷۷﴾ که این (کتاب) قرآنی گران قدر است. ﴿۷۸﴾ در کتاب پنهان (پوشیده از نظر انس و جن) قرار دارد. ﴿۷۹﴾ که به آن دست نمی‌رساند مگر پاکان (فرشته‌ها). ﴿۸۰﴾ از (سوی) پروردگار کائنات نازل شده است. ﴿۸۱﴾ آیا شما با این کلام (الهی) با سستی و سبکی برخورد می‌کنید؟! ﴿۸۲﴾ و (به جای شکر) روزی تان (روزی‌دهنده) را تکذیب می‌کنید؟ ﴿۸۳﴾ پس چرا وقتی که جان به حلقوم می‌رسد (توانایی بازگرداندن آن را ندارید؟). ﴿۸۴﴾ و شما در آن وقت (سکرات موت را) می‌نگرید. ﴿۸۵﴾ و ما از شما به او (محتضر) نزدیک‌تریم، ولی شما نمی‌بینید. ﴿۸۶﴾ پس اگر شما (در برابر اعمال تان) جزاء داده نمی‌شوید. ﴿۸۷﴾ چرا روح را باز نمی‌گردانید اگر راست می‌گویید؟ ﴿۸۸﴾ پس اما اگر از مهربان (دربار الهی) باشد. ﴿۸۹﴾ پس آسایش و ریحان و باغ پرناز و نعمت دارد. ﴿۹۰﴾ و اما اگر از اصحاب دست راست باشد. ﴿۹۱﴾ پس از سوی اصحاب دست راست به تو سلام باد! ﴿۹۲﴾ و اما اگر از جمله تکذیب‌کنندگان همراه باشد. ﴿۹۳﴾ پس با آب جوش از او پذیرایی می‌گردد. ﴿۹۴﴾ و (عاقبتش) افتادن در دوزخ است. ﴿۹۵﴾ بی‌گمان این (قرآن) خبر راست و یقین است. ﴿۹۶﴾ پس نام پروردگار بزرگت را به پاکی یاد کن.

سورة حدید

در مدینه نازل شده و بیست‌ونُه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان.

﴿۱﴾ آنچه در آسمان‌ها و زمین است الله را به پاکی یاد می‌کنند و اوست غالب باحکمت. ﴿۲﴾ پادشاهی آسمان‌ها و زمین خاص از اوست و او زنده می‌کند و می‌میراند و او بر هر چیز تواناست. ﴿۳﴾ او «اوّل» و «آخر» و «ظاهر» و «باطن» است و او به هر چیز داناست.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ
 عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
 السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
 ﴿٥﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿٦﴾ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَاَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ
 مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾
 وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لَتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ
 أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ
 ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ لَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ
 لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
 وَقَتْلَ أَوْلِيَاءِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَوْا
 وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾ مِّنْ ذَا
 الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۖ وَهُوَ ءَاَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

﴿۴﴾ اوست ذاتی که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید آنگاه بر عرش مستقر گردید، می‌داند آنچه را که در زمین داخل می‌شود و آنچه را که از آن خارج می‌گردد هرکجا که باشید او با شماست و الله به آنچه می‌کنید بیناست. ﴿۵﴾ فرمانروایی آسمان‌ها و زمین خاص از اوست و همه کارها به او بازگردانیده می‌شود. ﴿۶﴾ شب را در روز و روز را در شب داخل می‌کند. و او به راز سینه‌ها خوب داناست. ﴿۷﴾ به الله و پیغمبرش ایمان بیاورید و از آنچه شما را در (استفاده) آن جانشین قرار داده است، انفاق کنید. پس کسانی که از شما ایمان آورند و انفاق کنند، برایشان پاداش بزرگ است. ﴿۸﴾ و شما را چه شده که به الله ایمان نمی‌آورید درحالی‌که پیغمبر شما را دعوت می‌دهد تا به پروردگارتان ایمان بیاورید. یقیناً الله از شما پیمان گرفته است اگر باور دارید. ﴿۹﴾ اوست ذاتی که بر بنده خود (محمد) آیات واضح نازل می‌کند تا شما را از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون کند و همانا الله نسبت به شما مشفق و مهربان است. ﴿۱۰﴾ و شما را چه شده است که در راه الله انفاق نمی‌کنید، حال آنکه میراث آسمان‌ها و زمین برای اوست؟! کسانی از شما که پیش از فتح (مکه) انفاق کرده‌اند و جنگیده‌اند (با انفاق کنندگان و مجاهدان پس از فتح) برابر نیستند، آنان درجه و مقامشان برتر از درجه و مقام کسانی است که بعد از فتح بذل و انفاق نموده و جنگیده‌اند. اما به هر حال الله به همه وعده نیک داده است و الله به آنچه می‌کنید آگاه است. ﴿۱۱﴾ کیست آن که به الله قرض نیک دهد تا آن را برایش دوچندان گرداند و برای او پاداشی ارزشمند است.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَنِهِمْ يُبَشِّرُكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْظِرُوا نَافِقَتَيْسَ مِنْ تَوْرِكُمْ قِيلَ أَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وِظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٢﴾ يُنَادُونَ لَهُمْ أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ
حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٣﴾ فَأَلْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَىٰكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ * أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ
مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٥﴾ أَعْمُوا أَنْ اللَّهَ يُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ
وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

﴿۱۲﴾ روزی که مردان و زنان مؤمن را می بینی که نورشان از پیش روی آنان و در جانب راستشان شتابان می رود. امروز شما را مژده باد باغ هایی که (در زیر قصرها و درختان آن) نهرها جاری است و در آنجا جاودانه می باشید. این است کامیابی بزرگ.

﴿۱۳﴾ روزی که مردان و زنان منافق به مؤمنان می گویند: درنگی کنید (و به ما بنگرید) تا از نورتان سهمی حاصل کنیم. گفته می شود: به عقب برگردید و (در آنجا) نور بجوید. پس میان آنان دیواری زده می شود با دری که داخل آن رحمت و جانب بیرون آن رو به عذاب است. ﴿۱۴﴾ (منافقان) مؤمنان را ندا می دهند: آیا (در دنیا) با شما نبودیم؟ می گویند: بلی، و لیکن خویشتن را گرفتار فتنه کردید و چشم به راه (حوادث بد بر مؤمنان) بودید و (در دین حق) شک کردید و آرزوهای باطل شما را فریفته ساخت، تا آنکه حکم الله رسید و فریب گر بزرگ (شیطان) شما را در باره الله فریب داد.

﴿۱۵﴾ پس امروز، از شما (منافقان) و از کسانی که کفر ورزیدند، بدل و فدیة پذیرفته نمی شود. جایگاه شما دوزخ است. آتش یاور شماست و بد جای بازگشت است.

﴿۱۶﴾ آیا برای مؤمنان وقت آن نرسیده است که دل هایشان به (هنگام) یاد الله و به (سبب یاد آوردن) آنچه از حق نازل شده است، نرم و متواضع گردد و مانند کسانی نباشند که پیش از این به آنان کتاب داده شد و زمان بر آنان طولانی شد؛ پس دل هایشان سخت شد و بسیار شان فاسق اند؟! ﴿۱۷﴾ بدانید که الله زمین را پس از مرگش زنده می کند. البته آیات (قدرت و وحدانیت خود) را به وضاحت برایتان بیان کردیم تا این که شما تعقل کنید. ﴿۱۸﴾ یقیناً مردان و زنان صدقه دهنده و کسانی که به الله قرض نیک داده اند، (پاداش) آنان چندین برابر داده می شود و برای آنان اجر عزت مندانه است.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَدَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١﴾ أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوَّلُ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَآمَتَعُ الْغُرُورِ ﴿١٢﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٣﴾ مَا أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن
قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٤﴾ لِّكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٥﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٦﴾

﴿۱۹﴾ و آنان که به الله و پیغمبران او ایمان آورده‌اند، ایشان راستان کامل‌اند. و شهیدان نزد پروردگارشان، پاداش و نورشان را دارند. و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را تکذیب کردند آنان یاران دوزخ‌اند. ﴿۲۰﴾ بدانید که زندگانی دنیا چیزی جز بازی، سرگرمی و زینت و فخرفروشی درمیان‌تان و افزون‌طلبی در اموال و اولاد نیست. مانند بارانی که گیاه (رویده) آن کشاورزان را به تعجب می‌آورد باز خشک می‌شود و آنرا زرد می‌بینی، باز گاه می‌گردد. و در آخرت عذاب سخت و (هم) مغفرت و رضامندی از جانب الله است. و زندگانی دنیا نیست مگر سبب و وسیله غرور و فریب. ﴿۲۱﴾ (لذا) به‌سوی آموزش از جانب پروردگارتان و جنتی که پهنایش مانند پهنای آسمان و زمین است؛ بشتابید که برای کسانی که به الله و پیغمبران او ایمان آورده‌اند، آماده شده است. این فضل الله است، به هرکس که بخواهد آنرا می‌دهد و الله دارای فضل و بخشش بزرگ است. ﴿۲۲﴾ هیچ مصیبتی در زمین و نه در جان‌هایتان به شما نرسد مگر پیش از آنکه آنرا ایجاد کنیم در کتاب (تقدیر) ثبت و نوشته است. چون این امر بر الله آسان است. ﴿۲۳﴾ این برای آنست تا بر آنچه از دست‌تان رفته است افسوس نخورید و به آنچه که (الله) به شما می‌دهد شاد نشوید و الله هیچ شخص متکبر فخرفروش را دوست نمی‌دارد. ﴿۲۴﴾ همان کسانی که بخل می‌ورزند و مردم را به بخل ورزیدن فرمان می‌دهند و هرکس که روی‌گردان شود (بداند که) الله بی‌نیاز و قابل ستایش است.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
أَبْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ
فَمَارِعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَتَأَيَّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَأَٰمِنُوا بِرُسُلِهِ يُؤْتِكُمْ كُفْلَيْنِ مِنْ رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُورًا
تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِّلَّآيَاتِ
أَهْلِ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

﴿۲۵﴾ البته ما پیغمبران خود را با دلایل واضح فرستادیم و با آنها کتاب و ترازو را نیز نازل کردیم تا مردم در میان خود عدالت را قایم کنند. و آهن را که در آن نیروی سخت و منافع برای مردم است نازل کردیم، تا الله بداند چه کسی او و پیغمبرانش را نادیده یاری می کند، زیرا الله قوی (و) غالب است. ﴿۲۶﴾ و البته نوح و ابراهیم را فرستادیم و در نسل هردو نبوت و کتاب را قرار دادیم، پس بعضی از آنان هدایت یافتند ولی بسیاری از آنها فاسق اند. ﴿۲۷﴾ باز به تعقیب آنان پیغمبران خود را فرستادیم و عیسی پسر مریم را در پی آنان فرستادیم و به او انجیل دادیم و در دلهای کسانی که از او پیروی کردند مهربانی و شفقت را قرار دادیم. و (اما) رهبانیتی (ترک دنیا) را که خودشان آنرا اختراع نمودند، ما آنرا بر آنان واجب نکرده بودیم، بلکه آنان برای به دست آوردن خشنودی الله (آنرا) ایجاد کرده بودند) ولی چنانکه باید (حقش را) رعایت نکردند. پس به مؤمنان شان پاداش آنان را دادیم و بسیاری از آنان فاسقان بودند. ﴿۲۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! از الله بترسید و به پیغمبر او ایمان بیاورید تا الله دو پاداش از رحمت خود را به شما بدهد و برایتان نوری قرار دهد که در روشنی آن حرکت کنید. و تا شما را بیامرزد و الله آمرزنده مهربان است. ﴿۲۹﴾ تا در نتیجه اهل کتاب بدانند که چیزی از فضل الله را در اختیار ندارند و اینکه فضل و رحمت در دست الله است، آنرا به هرکس که بخواهد می دهد. و الله دارای فضل و بخشش بزرگ است.

سورة المجادلة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
 وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ① الَّذِينَ يَظْهَرُونَ
 مِنْكُمْ مِّن نِّسَائِهِمْ مَّا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي
 وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
 اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ② وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِّن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
 لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ
 بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ③ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
 مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فإِطْعَامُ سِتِّينَ
 مِسْكِينًا ذَلِكَ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ④ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 كِتُوتُوا كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑤ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم
 بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑥

سورة مجادله

در مدینه نازل شده و بیست و دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ البته الله سخن زنی را شنید که درباره همسرش با تو گفتگو می کرد و به الله شکایت می کرد. و الله گفتگوی شما دو نفر را می شنود. بی گمان الله شنوای بیناست.

﴿۲﴾ کسانی از شما که با زنانشان ظاهر می کنند (و می گویند: تو به من مانند پشت مادرم هستی) آنان مادرانشان نیستند. بلکه مادرانشان تنها زنانی هستند که آنها را زاده اند و همانا آنان سخن زشت و دروغ می گویند و بدون شک الله عفو کننده آمرزگار است.

﴿۳﴾ و آنانی که با زنان خود ظاهر می کنند باز از آن چه گفته اند باز می گردند پیش از آن که با یک دیگر نزدیکی کنند باید برده ای را آزاد کنند. این درس و پندی است که به شما داده می شود و الله به آن چه می کنید آگاه است. ﴿۴﴾ پس اگر کسی (برده) نیابد باید دو ماه پی در پی روزه بگیرد پیش از آنکه زن و شوهر با هم دیگر نزدیکی کنند. و کسی که نمی تواند پس باید شصت نفر مسکین را طعام بدهد. این برای آن است که به الله و پیغمبرش ایمان بیاورید. و این (احکام) حدود مقرر شده الله است و کافران عذاب دردناک دارند. ﴿۵﴾ یقیناً آنانی که با الله و پیغمبرش مخالفت می کنند خوار و ذلیل می شوند همان طور که پیشینیانشان خوار شدند و البته نشانه های واضح نازل کردیم و برای کافران عذاب رسواکننده است. ﴿۶﴾ روزی که الله همه آنان را برانگیزد تا به آنچه کرده اند خبرشان دهد؛ الله آن (اعمال) را شماریده و آنان فراموش کرده اند و الله بر همه چیز گواه است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ
 نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى
 مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا
 عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
 نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْإِثْمِ
 وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ
 بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ
 جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا فِي نِسْ الْمَصِيرِ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا
 تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ
 وَتَنَجَّوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا
 النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ
 شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ
 اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ
 وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

﴿۷﴾ آیا ندیدی که الله آنچه را که در آسمانهاست و آنچه را که در زمین است می‌داند؟ هیچ سه نفری نیست که با همدیگر رازگویی کنند مگر این که الله چهارم ایشان است و نه پنج نفری مگر این که الله ششم ایشان است و نه (رازگویانی) کمتر از این و نه بیش تر از این، مگر این که الله با ایشان است در هر کجا که باشند. باز روز قیامت به آنچه کرده‌اند خبرشان می‌دهد چرا که الله به همه چیز داناست. ﴿۸﴾ آیا ندیده ای آنانی را که از نجوی (رازگویی) منع شده‌اند باز به آنچه از آن منع شده‌اند باز می‌گردند و برای انجام گناه و سرکشی و نافرمانی پیغمبر با هم‌دیگر به نجوا می‌پردازند و چون نزد تو آیند طوری به تو سلام و تحیت می‌گویند که الله تو را آنطور سلام و تحیت نگفته است و در میان خود می‌گویند: پس چرا الله ما را به خاطر آنچه می‌گوییم عذاب نمی‌دهد؟ دوزخ برای آنان کافی است، وارد آن می‌شوند و (دوزخ) چه بد جای و سرانجامی است. ﴿۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! هرگاه با همدیگر به رازگویی پرداختید برای انجام گناه و تجاوزگری و نافرمانی از پیغمبر راز مگویید. و به نیکی و پرهیزگاری راز بگویید و از الله بترسید که به‌سوی او محشور می‌شوید. ﴿۱۰﴾ جز این نیست که رازگویی از (کارهای) شیطان است تا مؤمنان را اندوهگین سازد و هیچ ضرری به آنان رسانده نمی‌تواند مگر به اراده الله و مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، چون به شما گفته شود: در مجلس (برای دیگران) جای فراخ کنید، جای فراخ کنید، تا الله (رحمت خود را) برایتان فراخ گرداند. و چون گفته شود: برخیزید! پس برخیزید. الله به کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و آنانی را که علم داده شده‌اند رفعت و بزرگی می‌بخشد، و الله به آنچه می‌کنید آگاه است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِ مُوَابِّينَ يَدَىٰ نَجْوَاكُمْ
صَدَقَ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١١﴾ ءَأَسْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَىٰ نَجْوَاكُمْ صَدَقْتِ فَإِذ لَّمْ تَفْعَلُوا
وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ، وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَْعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَاهْتَمَّ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٥﴾ لَّن نُّغْنِي عَنْهُمْ ءَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ مِّنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٦﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ
اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ، كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
عَلَىٰ شَيْءٍ ءَالَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٧﴾ أَسْتَحْوِذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ءَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ءَأُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ
﴿١٩﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٠﴾

﴿۱۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، هرگاه خواستید با پیغمبر نجوا (رازگویی) کنید، پیش از نجوایتان صدقه ای بدهید، این برایتان بهتر و پاکیزه تر است پس اگر (صدقه) نیابید (بدانید که) الله آمرزگارِ مهربان است. ﴿۱۳﴾ آیا می ترسید که پیش از نجوایتان صدقه هایی را بدهید؟ پس اگر صدقه ندادید و الله هم شما را بخشید، پس نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و الله و پیغمبرش را اطاعت کنید و الله به آنچه می کنید آگاه است. ﴿۱۴﴾ آیا ندیدی به سوی کسانی که دوستی کردند با قومی که الله بر آنان غضب نموده است! آنها (منافقان) نه از شما اند و نه از آنان (یهود) و به دروغ سوگند می خورند در حالیکه می دانند. ﴿۱۵﴾ الله برای آنان عذابی سخت آماده کرده است، زیرا کاری انجام می دهند که بسیار بد است. ﴿۱۶﴾ آنان قسم هایشان را سپر ساخته اند و مردم را از راه الله منع نمودند لذا برایشان عذاب خوارکننده است. ﴿۱۷﴾ هرگز مال و اولادشان چیزی از عذاب الله را از آنها دفع نمی کند؟ (چون) این گروه دوزخیان اند که آنها در دوزخ جاودان اند. ﴿۱۸﴾ روزی که الله همه آنان را زنده می گرداند پس برایش قسم می خورند چنانکه برای شما قسم می خورند و گمان می کنند که ایشان بر چیزی هستند. آگاه باش! یقیناً ایشان دروغگویانند. ﴿۱۹﴾ (چون که) شیطان بر آنان غالب شده است، پس یاد الله را از یادشان برده است، لذا آنها حزب شیطان هستند. آگاه باش که حزب شیطان زیانکارانند. ﴿۲۰﴾ یقیناً آنانی که با الله و پیغمبرش دشمنی می کنند از جمله پست ترین و خوارترین (مردمان) خواهند بود. ﴿۲۱﴾ الله نوشته (و مقرر داشته) است که من و پیغمبرم غالب می شویم. زیرا الله قوی غالب است.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ
 أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
 بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
 اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سورة الحشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
 ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ
 لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنْهُمْ مَانِعَتُهُمْ
 حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
 فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِ الْمُؤْمِنِينَ
 فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْ لَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
 الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

﴿۲۲﴾ گروهی را که به الله و روز قیامت ایمان می آورند نخواهی یافت با کسی که با الله و پیغمبرش مخالفت ورزیده است دوستی کنند هرچند پدرانشان یا فرزندانشان یا برادرانشان یا خویشاوندانشان باشند. ایشان اند که (الله) در دلهایشان ایمان را نوشته است و آنان را به روحی از سوی خود تأیید نموده است و آنان را به باغهایی درمی آورد که از زیر (قصرها و درختان) آنها نهرها روان است و جاودانه در آنجا می مانند. الله از آنان راضی است و آنان (نیز) از او راضی اند. ایشان حزب الله هستند. آگاه باشید! که تنها حزب الله رستگار می باشند.

سورة حشر

در مدینه نازل شده و بیست و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ هر آنچه در آسمانها و هر آنچه در زمین است، الله را به پاکی یاد می کند و او غالب با حکمت است. ﴿۲﴾ او ذاتی است که کافران اهل کتاب را در نخستین جمع شدنشان (علیه پیغمبر اسلام) از سرزمینشان بیرون کرد، شما گمان نمی کردید که آنان (از مدینه) بیرون شوند و آنان گمان می کردند که قلعه هایشان آنان را از (عذاب) الله محافظت می کند پس (عذاب) الله از راهی که گمان نمی کردند بر آنها وارد شد و در دلهایشان ترس و هراس انداخت طوری که با دستهای خود و دستهای مؤمنان خانه های خویش را ویران می کردند. پس ای صاحبان بصیرت و آگاهی عبرت بگیرید. ﴿۳﴾ اگر الله آوارگی را بر آنان مقرر نمی کرد حتما آنان را در دنیا به عذاب گرفتار می کرد و برای آنها در آخرت عذاب دوزخ است.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرَكْتُمْ هَاقِئَةً عَلَى
 أَسْوَاحِهَا فِإِذَنْ لِلَّهِ وَلِخِزْيِ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ
 عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
 وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ
 دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا اتَّكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ
 وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
 ﴿٧﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
 يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
 حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ
 وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

﴿۴﴾ این عذاب به سبب آن است که آنان با الله و رسول او دشمنی و مخالفت نمودند و هرکس که با الله دشمنی و مخالفت کند (پس هلاک می شود) چون الله سخت عذاب دهنده است. ﴿۵﴾ آنچه از درختان خرما را بریدید یا آنرا بر پایه هایش قائم گذاشتید، پس به حکم الله بوده است و تا بدکاران را خوار و رسوا کند. ﴿۶﴾ و آنچه الله از (اموال) آنان به پیغمبرش داده است شما برای حصول آن هیچ اسپ و شتری را نتاختید بلکه الله پیغمبرانش را بر هرکس که بخواهد مسلط می سازد و الله بر هر چیزی قادر است. ﴿۷﴾ آنچه الله از (اموال) اهالی آبادی های دیگر به پیغمبرش داده است متعلق به الله و پیغمبر و خویشاوندان (پیغمبر) و یتیمان و مسکینان و مسافران (در راه ماندگان) است تا تنها در میان ثروتمندان شما دست به دست نگردد. و آنچه که پیغمبر به شما بدهد آنرا بگیرید و از آنچه که شما را از آن منع می کند اجتناب ورزید. و از الله بترسید چون الله سخت عقوبت دهنده است. ﴿۸﴾ (همچنین غنائم) برای فقرای مهاجرین است که از خانه هایشان و اموالشان رانده شده اند فضل و رضایت الله را می جویند و الله و پیغمبرش را مدد می کنند. این گروه ایشان راستگویانند. ﴿۹﴾ و آنانی که پیش از آنان (مهاجرین) خانه و کاشنه را آماده کردند و ایمان (نیز) در دلشان جای گرفت، کسانی را که به سوی آنان هجرت کنند دوست می دارند، و در دل های خود از آنچه (به مهاجران) داده اند احساس نیازی نمی کنند و (دیگران را) بر خودشان ترجیح می دهند هرچند که خود سخت نیازمند باشند. و آنانی که از حرص نفس خویش مصئون باشند، ایشان اند که رستگارند.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿١١﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولَّيْ الْأَذْبَرُثُمْ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾ لَا تُمْ
أَشْدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرْيٍ مُحَصَّنَةٍ
أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا
وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أُولٍ وَآلٍ أَمَرَهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

﴿۱۰﴾ و آنانی که پس از (مهاجرین و انصار) آمدند می‌گویند: ای پروردگارا! ما و برادران ما را که در ایمان آوردن از ما سبقت نمودند بیامرز و در دل‌های ما هیچ کینه‌ای در حق کسانی که ایمان آورده‌اند قرار مده، ای پروردگار ما! یقیناً تویی که بخشندهٔ مهربانی. ﴿۱۱﴾ آیا منافقان را ندیدی که به برادران کافر خود از اهل کتاب (یهود) می‌گویند: هرگاه شما را بیرون کنند ما هم با شما بیرون خواهیم آمد و در حق شما هرگز از کسی فرمان نمی‌بریم، و اگر با شما جنگ و پیکار شود حتماً شما را یاری می‌رسانیم. و الله گواهی می‌دهد که آنان دروغگو هستند. ﴿۱۲﴾ اگر (یهود) بیرون رانده شوند با آنان بیرون نمی‌روند و اگر با آنان جنگ صورت گیرد به آنان یاری نمی‌رسانند و اگر ارادهٔ کمک کنند، حتماً پشت می‌گردانند و می‌گریزند، باز یاری و مدد نخواهند شد. ﴿۱۳﴾ البته ترس شما (مسلمانان) در سینه‌های ایشان بیش از ترس آنان از الله است، این به آن خاطر است که آنان قومی اند که نمی‌فهمند. ﴿۱۴﴾ آنان هرگز با شما به صورت دسته جمعی جز در پس قلعه‌های محکم و یا از پشت دیوارها نمی‌جنگند. عداوت و جنگشان در میان خودشان سخت است، ایشان را متحد می‌پنداری حال آنکه دل‌هایشان پراکنده است. این (اختلاف) به آن خاطر است که آنان گروهی اند که تعقل نمی‌کنند. ﴿۱۵﴾ (وصف منافقان) مانند داستان کسانی است که اندکی پیش از آنان بودند، پس سزای کارشان را چشیدند و آنان عذاب‌ی دردناک دارند. ﴿۱۶﴾ مانند حالت شیطان چون به انسان گفت: کافر شو، پس چون کفر ورزید گفت: من از تو بیزارم، زیرا من از الله، که پروردگار جهانیان است می‌ترسم.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
 مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ ؕ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ ؕ أُولَٰئِكَ
 هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ ؕ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا
 الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ
 اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ لِنَضِرَ بِهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
 ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
 الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
 الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ
 الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

سورة الممتحنة

﴿۱۷﴾ پس عاقبت هردو (انسان کافر و شیطان) آن است که همیشه در دوزخ باشند و این عذاب ابدی سزای هر ظالم است. ﴿۱۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، از الله بترسید و هر شخص باید بنگردد که چه چیزی را برای (عاقبت) فردا پیش فرستاده است. و از الله بترسید، چون الله به آنچه می‌کنید باخبر است. ﴿۱۹﴾ و مانند کسانی نباشید که الله را فراموش کردند در نتیجه (الله نیز) خودشان را از یاد خودشان برد این گروه بدکاران اند. ﴿۲۰﴾ دوزخیان با بهشتیان برابر نیستند، چونکه بهشتیان رستگارند. ﴿۲۱﴾ اگر این قرآن را بر کوهی نازل می‌کردیم البته آن‌را از ترس الله خاشع و عاجز و از هم پاشیده می‌دید. و این مثال‌ها را برای مردم بیان می‌کنیم تا که ایشان باندیشند. ﴿۲۲﴾ اوست الله که هیچ معبودی به حقّ جز او نیست، دانای پوشیده و آشکار. اوست بخشندهٔ مهربان. ﴿۲۳﴾ اوست الله که هیچ معبودی به حقّ جز او نیست، او پادشاه، منزّه و بی‌عیب و نقص، امان‌دهنده و امنیّت بخشنده، محافظ و مراقب، قدرتمند و غالب، بزرگوار و شکوهمند و والا مقام و صاحب بزرگی کامل است. پاک است الله از آنچه (با او) شرک می‌آورند. ﴿۲۴﴾ اوست الله، آفریدگار، پدیدآورنده، صورت دهنده. نام‌های نیک تنها برای اوست، آنچه در آسمان‌ها و زمین است او را به پاکی یاد می‌کند، و او غالب باحکمت است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَأَيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهْدًا فِي سَبِيلِي
وَأَتْبَعَاءَ مَرْضَاتِي تُسْرِوْنَ إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ
وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝١ إِنْ
يَتَّقَوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمُ
بِالسُّوءِ وَوَدُّوا أَنْ تُكْفُرُوا ۝٢ لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝٣ قَدْ كَانَتْ
لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ هُمْ إِيَّانَا
بُرءَاؤُكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ۝٤ الْإِقُولُ
إِبْرَاهِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۝٥
رَبَّنَا عَلِّمَكَ تَوْكَلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝٦ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَارْحَمْنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝٧

سورة ممتحنه

در مدینه نازل شده و سیزده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، دشمنان من و دشمنان خود را به دوستی نگیرید. شما با ایشان دوستی می کنید درحالی که آنها به حق و حقیقتی ایمان ندارند که برای شما آمده است. پیغمبر و شما را به خاطر ایمان آوردن به الله که پروردگارتان است (از شهر و دیارتان) بیرون می کنند. اگر شما برای جهاد در راه من و طلب رضایتم بیرون آمده اید (با آنان دوستی نکنید) در نهان با آنان دوستی می کنید درحالی که من نسبت به هرچه پنهان می کنید یا آشکار می سازید داناتر هستم. و هرکس از شما چنین کاری را کند یقیناً از راه راست گم گشته است. ﴿۲﴾ اگر بر شما مسلط شوند دشمنان سرسخت شما خواهند بود، و دستان و زبان های خود را به سوی شما به بدی دراز می کنند و دوست دارند که شما کافر شوید. ﴿۳﴾ در روز قیامت خویشاوندانتان و فرزندان تن سودی به شما نخواهند بخشید. در آن روز الله درمیان تن جدایی خواهد آورد و الله به آنچه می کنید بیناست. ﴿۴﴾ البته برای شما در ابراهیم و آنانکه با او بودند سرمشقی نیکوست. وقتی به قوم خود گفتند: ما از شما و از آنچه به جای الله می پرستید بیزاریم، به شما کفر ورزیده ایم و بین ما و شما برای همیشه دشمنی و کینه ابدی است تا این که تنها به الله ایمان آورید، مگر گفته ابراهیم به پدرش که (گفت:) برایت آمرزش خواهم خواست و در برابر الله برایت اختیار چیزی را ندارم. پروردگارا! بر تو توکل کرده ایم و به سوی تو روی آورده ایم و بازگشت به سوی توست. ﴿۵﴾ ای پروردگارا! ما را محل آزمایشی برای کافران مگردان و ما را بیامرز، پروردگارا! تو غالب با حکمت هستی.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٧﴾ لَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن
دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهْجِرَتٍ
فَأَمْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا
تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ لَهُنَّ وَلَا هُمْ يُحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاثُوهُمْ
مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِرِ وَسَأَلُومًا بِنَفْسِكُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ أَن تَفْقُوهَا
ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
شَيْءٌ مِّنْ أَرْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعاقِبْتُمْ فَانُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَرْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

﴿۶﴾ البته در آنان برای شما سرمشق نیکوست برای کسی (از شما) که به ملاقات الله و روز قیامت امیدوار است و هرکس رویگردان شود (بداند که) الله بی نیاز و ستوده است.

﴿۷﴾ امید است که الله بین شما و کسانی که با آنان دشمنی داشته‌اید (به وسیله اسلام آوردن شان) دوستی برقرار کند و الله تواناست و الله آمرزگار مهربان است. ﴿۸﴾ الله شما را از کسانی که با شما در (بارۀ) دین نجنگیده‌اند و شما را از خانه‌هایتان بیرون نکرده‌اند، منع نمی‌کند که به آنان نیکی کنید و در حق آنان به عدل و انصاف رفتار کنید، چون الله عادلان و با انصافان را دوست دارد. ﴿۹﴾ تنها شما را از کسانی منع می‌کند که در (بارۀ) دین با شما جنگیده‌اند و شما را از خانه‌هایتان بیرون کرده‌اند و در بیرون کردن تان (دیگران را) پشتیبانی کرده‌اند، از آن که با آنان دوستی کنید، و هر کس با آنان دوستی ورزد پس این گروه همان ظالمان اند. ﴿۱۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چون زنان مؤمن هجرت کردند و به نزد شما آمدند آنان را بیازمائید - الله به ایمانشان دانایتر است - پس اگر آنان را زنانی مؤمن دریافتید آنان را به کافران برنگردانید نه اینان (زنان مؤمن) برای آنان (کافران) حلالند و نه آنان (کافران) برای اینان (زنان مؤمن) حلالند و آنچه را مردان (کافر) اتفاق کرده‌اند به آنان بدهید، و گناهی بر شما نیست که با آنان ازدواج کنید به شرطی که مهرهایشان را به آنان بدهید. و عقد زنان کافر را محکم نگیرید و آنچه را اتفاق کرده‌اید بطلبید و (کافران نیز) باید آنچه را اتفاق کرده‌اند بطلبند. این حکم الله است که بین شما حکم می‌کند و الله دانای باحکمت است. ﴿۱۱﴾ و اگر کسی از همسرانتان به‌سوی کافران رفته و از دست شما برود، پس وقتی (کافران را) سزا دادید (و اموالشان را به غنیمت گرفتید) به آنان که همسرانشان (به‌سوی کفار) رفته‌اند به مقدار آنچه اتفاق کرده‌اند پیرازید و از الله آن ذاتی بترسید که شما به او ایمان دارید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبَاعِعَنَّكَ عَلَى أَنْ لَا يُسْرِكَنَ بِاللَّهِ
 شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
 بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي
 مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
 يَكْسِبُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَكْسِبُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سورة الصَّفِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
 ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
 كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
 اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ
 بُنِينَ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمَ لِمَ
 تُؤْذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا
 أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

﴿۱۲﴾ ای پیغمبر! هنگامی که زنان مؤمن پیش تو بیایند و بخواهند با تو بیعت کنند بر این که چیزی را شریک الله نسازند و دزدی نکنند و مرتکب زنا نشوند و فرزندانشان را نکشند و بهتانی را که با آن (از روی دروغ) فرزندی را به شوهرانشان نسبت دهند در میان نیاورند و در کارهای نیک (از فرمان) تو نافرمانی نکنند با آنان بیعت کن، و از الله برای آنان آمرزش بخواه. چون الله آمرزگارِ مهربان است. ﴿۱۳﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! قومی را دوست خود قرار ندهید که الله بر آنان غضب کرده است، در حالیکه آنان از آخرت ناامید اند، چنانکه کافران از گورخفتگان ناامید شده اند.

سورة صف

در مدینه نازل شده و چهارده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است الله را به پاکی یاد می کند و او غالب با حکمت است. ﴿۲﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا چیزی را می گوئید که آنرا انجام نمی دهید؟ ﴿۳﴾ بسیار ناپسند است نزد الله؛ اینکه چیزی بگوئید که آنرا انجام نمی دهید. ﴿۴﴾ یقیناً الله کسانی را دوست دارد که در راه او صف بسته می جنگند، گویی بنایی استوار و به هم پیوسته اند. ﴿۵﴾ و یادآور شو آن وقت که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من! چرا مرا آزار می دهید حال آنکه خوب می دانید که من فرستاده الله به سوی شما هستم؟! پس چون منحرف شدند الله دل هایشان را منحرف ساخت و الله گروه فاسقان را هدایت نمی کند.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِّمَا
 بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي أَسْمُهُ أَحْمَدُ ۖ فَمَا
 جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى
 اللَّهِ الْكُذْبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
 ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ
 عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذِلَّكُمْ عَلَى
 تَجَرَّةٍ تَنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تَوَمَّنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾
 يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ
 طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ
 مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا
 أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِثِ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
 قَالَ الْحَوَارِثُ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَعَامَنْتَ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

﴿۶﴾ و یادآور شو وقتی که عیسی پسر مریم گفت: ای بنی اسرائیل! من فرستاده الله به سوی شما هستم و تورات را که پیش از من آمده تصدیق می کنم و به پیغمبری که بعد از من می آید و نام او احمد است مژده می دهم. پس چون با معجزه ها به سوی آنان آمد گفتند: این جادویی آشکار است. ﴿۷﴾ و کیست ظالم تر از آنکه بر الله دروغ می بندد در حالیکه به اسلام دعوت می شود و الله گروه ظالمان را هدایت نمی کند. ﴿۸﴾ (منافقان و اهل کتاب) می خواهند با دهانهای خود نور الله را خاموش کنند و الله کامل کننده نور خود است هر چند کافران خوش نداشته باشند. ﴿۹﴾ اوست ذاتی که پیغمبر خود را با هدایت و دین حق فرستاد تا آنرا بر همه ادیان غالب سازد، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند. ﴿۱۰﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! آیا شما را بر تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذاب دردناک نجات دهد؟ ﴿۱۱﴾ (آن تجارت این است که) به الله و پیغمبرش ایمان آورید و در راه الله با اموال و جان هایتان جهاد کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید. ﴿۱۲﴾ تا گناهان شما را برایتان بیاورد و شما را به باغ هایی درمی آورد که از زیر (قصرها و درختان آن) نهرها روان است. و خانه های دلپسند در بهشت های جاودان به دست آورید، این است کامیابی بزرگ. ﴿۱۳﴾ و (نعمتی) دیگر (به شما می دهد) که آنرا دوست دارید؛ پیروزی از سوی الله و فتحی نزدیک (فتح مکه) است و به مؤمنان مژده ده. ﴿۱۴﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید، نصرت دهندگان (دین) الله باشید طوری که عیسی پسر مریم به حواریان گفت: مددگاران من (در دعوت) به سوی الله کیست؟ حواریان گفتند: ما مددگاران (دین) الله ایم، پس گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کفر ورزیدند در نهایت مؤمنان را بر دشمنانشان توان دادیم پس (تا اینکه) پیروز شدند.

سورة الجمعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء
٥٦

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ۝ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ
يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
۝ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ وَلَا تَتَمَنَّوْنَهُ
أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۝ قُلْ
إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

سورة جمعه

در مدینه نازل شده و یازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است الله، پادشاه پاک (و) غالب (و) باحکمت را به پاکی یاد می‌کنند. ﴿۲﴾ اوست کسی که در میان ناخوانان پیغمبری از خود آنان فرستاد که آیاتش را بر آنان می‌خواند و آنان را پاک می‌دارد و به آنان کتاب و حکمت می‌آموزد، هرچند که پیش از این در گمراهی آشکار بودند. ﴿۳﴾ و (این بعثت خاص به زمان پیغمبر نیست بلکه) دیگرانی از آنان (است) که هنوز به ایشان نپیوسته‌اند و او غالب با حکمت است. ﴿۴﴾ این (بعثت) فضل الله است، آن‌را به هرکس که بخواهد می‌دهد و الله دارای فضل بزرگ است. ﴿۵﴾ مثال آنان که مکلف به تورات شدند باز (چنانکه باید) رعایتش نکردند، مانند الاغی هستند که کتاب‌هایی حمل می‌کنند. چه بد است مثل گروهی که آیات الله را دروغ شمردند! و الله قوم ظالم را هدایت نمی‌کند. ﴿۶﴾ بگو: ای یهودیان! اگر گمان می‌کنید که شما دوستان الله هستید نه دیگر مردمان، پس اگر راستگوئید آرزوی مرگ کنید. ﴿۷﴾ ولی آنان به‌خاطر آنچه پیش از این فرستاده‌اند، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد و الله به (حال) ظالمان داناست. ﴿۸﴾ بگو: آن مرگی که از آن می‌گریزید (بدانید) که آن به شما رسیدنی است، باز به (نزد) دانای پنهان و آشکار بازگردانده می‌شوید پس شما را به (حقیقت) آنچه می‌کردید آگاه می‌سازد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾
وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ مِمَّنْ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

سورة المنافقون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ
لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا
أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ * وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا
تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرُهُمْ فَاتْلَاهُمْ اللَّهُ أَنْ يَوْفُكُونَ ﴿٤﴾

﴿۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه در روز جمعه برای نماز ندا داده شد به یاد الله بشتابید و خرید و فروش را رها کنید، این برایتان بهتر است اگر بدانید. ﴿۱۰﴾ چون نماز ادا شد، در زمین پراکنده شوید و از فضل الله بجوئید و الله را بسیار یاد کنید تا شما رستگار شوید. ﴿۱۱﴾ و چون تجارت و سرگرمی را ببینند به‌سوی آن پراکنده شده و تو را ایستاده رها می‌کنند. بگو: آنچه نزد الله است از سرگرمی و تجارت بهتر است و الله بهترین روزی‌دهندگان است.

سورة منافقون

در مدینه نازل شده و یازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ چون منافقان نزد تو آیند می‌گویند: گواهی می‌دهیم که تو پیغمبر الله هستی. و الله می‌داند که تو فرستاده الله می‌باشی و الله گواهی می‌دهد که منافقان دروغ‌گویانند. ﴿۲﴾ قسم‌های خود را سپر قرار داده‌اند (برای پوشانیدن نفاق خود) پس مردم را از راه الله منع کردند، البته بد است آنچه آن‌ها می‌کنند. ﴿۳﴾ این (نفاق) به آن خاطر است که ایشان ایمان آوردند، باز کفر ورزیدند پس بر دل‌هایشان مهر نهاده شد، پس آن‌ها نمی‌فهمند. ﴿۴﴾ و هنگامی که آن‌ها را می‌بینی قد و قامت شان تو را در تعجب می‌اندازد! و اگر سخن گویند به گفته آنان گوش می‌دهی، آنان گویا تخته‌هائی هستند که تکیه داده شده‌اند. هر فریادی را علیه خود می‌پندارند، آنان دشمن‌اند. پس از آنان برحذر باش! الله ایشان را بکشد از (حق) به کجا گردانیده می‌شوند؟

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّارُءٌ وَسَهُمٌ
 وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ۝ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
 أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ
 لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا وَلِلَّهِ
 خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
 ۝ يَقُولُونَ لِنِ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
 مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
 أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ
 ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
 إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ وَلَنْ
 يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

سُورَةُ التَّجْوِيزِ

﴿۵﴾ و چون به آنان گفته شود: بیایید تا رسول الله برایتان آموزش بخواهد، سرهایشان را می گردانند و آنان را می بینی که دیگران را از راه الله منع می کنند در حالیکه تکبر می ورزند. ﴿۶﴾ برای آنان برابر است، چه برایشان آموزش بخواهی و چه آموزش نخواهی، هرگز الله ایشان را نمی آمرزد. زیرا الله مردمان فاسق را هدایت نمی کند. ﴿۷﴾ آنها کسانی اند که می گویند: بر آنانی که نزد رسول الله هستند اتفاق مکنید تا منتشر و پراکنده شوند. حال آنکه خزانه های آسمان و زمین از الله است، ولی منافقان نمی فهمند. ﴿۸﴾ (و نیز) می گویند: اگر به مدینه بازگردیم به یقین عزتمندتر ذلیل تر را از آنجا بیرون می کند، حال آنکه عزت تنها مخصوص الله و رسول او و مؤمنان است، ولی منافقان نمی دانند. ﴿۹﴾ ای کسانی که ایمان آورده اید! اموال و اولادتان شما را از یاد الله غافل نکند و هرکس که چنین کند پس همان گروه زیانکارند. ﴿۱۰﴾ و از چیزهایی که به شما روزی داده ایم اتفاق کنید پیش از آنکه مرگ یکی از شما برسد و بگوید: پروردگارا! چرا مرگ مرا تا مدتی اندک به تأخیر نه انداختی تا صدقه می دادم و از صالحان می شدم. ﴿۱۱﴾ و الله هرگز (مرگ) کسی را چون اجلش برسد به تأخیر نمی اندازد. و الله به آنچه می کنید باخبر است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ
عَلِيمُ بَذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ وَكَانَتْ نَائِيَةً
رُسُلُهُمْ بِالْبَيْتَةِ فَقَالُوا ابْشِرِ بَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى
اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌ حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى
وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾
فَأَمَّا مَنْ أَدْبَأَ وَرَسُولُهُ وَالنُّورَ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

سورة تغابن

در مدینه نازل شده و هژده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است الله را به پاکی یاد می‌کنند، فرمانروایی (حقیقی) از اوست و ستایش (نیز) او راست و او بر هر کاری تواناست. ﴿۲﴾ او (الله) ذاتی است که شما را آفریده است پس بعضی از شما کافر و بعضی از شما مؤمن هستید و الله به آنچه می‌کنید بیناست. ﴿۳﴾ آسمان‌ها و زمین را به حق آفریده و شما را صورت بخشید و صورتهای شما را خوب و زیبا کرده است و بازگشت همه به سوی اوست. ﴿۴﴾ آنچه را که در آسمان‌ها و زمین است می‌داند و آنچه را که پنهان می‌کنید و آنچه را که آشکار می‌سازید، می‌داند و الله به آنچه در سینه‌ها است آگاهی دارد. ﴿۵﴾ آیا خبر آنان که پیش از این کافر بودند به شما نیامده است؟ آنان سزای کار خود را چشیدند و عذابی دردناک (در پیش) دارند. ﴿۶﴾ این (عذاب) به این جهت بود که پیغمبرانشان با معجزات (آشکار) نزد آنان آمدند و گفتند: آیا بشری (عادی) ما را هدایت می‌کند؟ پس کفر ورزیدند و روی گرداندند و الله اظهار بی‌نیازی نمود و الله بی‌نیاز ستوده است. ﴿۷﴾ کافران گمان کردند که دوباره زنده نخواهند شد، بگو: بلی! قسم به پروردگارم! به یقین دوباره زنده خواهید شد باز از آنچه می‌کردید به شما خبر خواهد داد و این کار برای الله آسان است. ﴿۸﴾ پس به الله و پیغمبر او و نوری که نازل کرده‌ایم ایمان بیاورید و الله به آنچه می‌کنید باخبر است. ﴿۹﴾ وقتی که (الله) شما را در روز اجتماع جمع کند، آن روز، روز زیان و نقصان است و کسی که به الله ایمان بیاورد و کار نیک کند بدی‌هایش را از او دور می‌سازد و به باغ‌هایی داخل می‌گرداند که از زیر (قصرها و درختان) آن نهرها جاری است که در آنجا همیشه و جاودانه‌اند. این است کامیابی بزرگ.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
 خَالِدِينَ فِيهَا وَبَشِّرِ الْمَصِيرِينَ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ
 إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ، وَاللَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَأَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
 لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
 فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ
 وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ
 شَحْ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنْ تَقَرَّضُوا
 اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا لِّضَعْفِهِ لَكُمْ وَيَعْفَرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سورة الطلاق

﴿۱۰﴾ و آنان که کفر روزیدند و آیات ما را دروغ شمردند ایشان دوزخی‌اند، در آن جاودانه‌اند و این سرانجام بدی است. ﴿۱۱﴾ هیچ مصیبتی نمی‌رسد جز به حکم الله و هرکس به الله ایمان بیاورد الله دل او را هدایت می‌کند و الله به همه چیز داناست. ﴿۱۲﴾ از الله و پیغمبر اطاعت کنید و اگر رویگردان شوید (پس بدانید که) بر فرستاده‌ما جز رسانیدن پیغام آشکار نیست. ﴿۱۳﴾ الله است که جز او معبودی به حق نیست، پس مؤمنان باید بر الله توکل کنند. ﴿۱۴﴾ ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! به یقین بعضی از همسران و فرزندان‌تان دشمن شما اند، پس از آنان حذر کنید. و اگر عفو کنید و چشم‌پوشی نمائید و درگذرید (بدانید) که الله آمرزگار مهربان است. ﴿۱۵﴾ جز این نیست که اموالتان و فرزندان‌تان وسیله امتحان شمااند و نزد الله پاداش بزرگی است. ﴿۱۶﴾ پس تا حد توان تان از الله بترسید و بشنوید و اطاعت کنید و انفاق نمائید که برای خودتان بهتر است و کسی‌که از بخل نفس خویش در امان بماند پس همان رستگاراند. ﴿۱۷﴾ اگر به الله قرض الحسنه بدهید آن‌را برایتان چندین برابر می‌سازد و شما را می‌آمرزد و الله سپاسگزار بردبار است. ﴿۱۸﴾ و او دانای همه پوشیده و آشکار است، غالب (و) باحکمت است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ
وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ①
فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
وَأَشْهَدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُؤْخِذُ
بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مَخْرَجًا ② وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
فَهُوَ حَسْبُهُ ③ إِنْ اللَّهُ بَلَغَ أَمْرُهُ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ
قَدَرًا ④ وَالَّتِي يَبْسُ نَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ
ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ
الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ⑤ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ⑥

سورة طلاق

در مدینه نازل شده و دوازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای پیغمبر! وقتی که خواستید زنان را طلاق دهید آنان را در وقت عدهٔ شان طلاق دهید و عده را بشمارید و از الله پروردگارتان بترسید. آنان را از خانه‌هایشان بیرون نکنید و آنان هم بیرون نروند مگر آنکه کار زشت آشکاری را مرتکب شوند و این حدود الله است و هرکس از حدود الله تجاوز کند در حقیقت بر خود ظلم کرده است. تو نمی‌دانی، چه بسا الله بعد از آن امری (دیگر) در میان آورد. ﴿۲﴾ و چون مدت عدهٔ آنان به پایانش نزدیک شد آنان را به نیکی نگاه دارید یا به نیکی از آنان جدا شوید و دو مرد عادل از میانتان گواه بگیرید و گواهی را برای (رضای) الله ادا کنید. این طور، کسی که به الله و روز قیامت ایمان دارد به آن پند داده می‌شود و کسی که از الله بترسد برایش راه‌هایی (از مشکلات) قرار خواهد داد. ﴿۳﴾ و او را از جایی روزی خواهد داد که او گمان نمی‌برد. و کسی که بر الله توکل کند او برایش کافی است. بی‌گمان الله امر خود را محقق می‌سازد. به تحقیق الله برای هر چیزی اندازه‌ای مقرر کرده است. ﴿۴﴾ و زنانی که از عادت ماهواری ناامید شده‌اند اگر (در عدهٔ آنها) شک کردید، عدهٔ آنان سه ماه است و (نیز) آنانکه به سن حیض نرسیده‌اند. و عدهٔ زنان باردار وضع حمل است. و هرکس از الله بترسد و پرهیزگاری کند الله برایش در کارش آسانی می‌آورد. ﴿۵﴾ این حکم الله است که آن را به سوی شما نازل کرده است و هرکس از الله بترسد گناهانش را محو می‌کند و پاداش او را بزرگ می‌گرداند.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا نَضَارُوهُنَّ لِنُضَبِّقُوا
 عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنْ أُولَئِكَ حَمَلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ
 أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ
 تَعَاسَرْتُمْ فَسَرِّضْ لَهُ أُخْرَى ٦ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعِيهِ وَمَن
 قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَكِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
 مَاءً آتَاهَا سَيِّجَعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ٧ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ
 عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذِّبْنَهَا عَذَابًا
 نُكْرًا ٨ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ٩ أَعَدَّ اللَّهُ
 لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْكُرُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنْزَلَ
 اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ١٠ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّیُخْرِجَ
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَن يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ وَرِزْقًا ١١ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
 وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ١٢

﴿۶﴾ آنان را در جایی سکونت دهید که خود تان سکونت دارید و در توانایی شماست و به آنان زیان نرسانید تا کار را بر آنان تنگ کنید. اگر باردار باشند به آنان نفقه دهید تا آنکه وضع حمل می کنند. پس اگر (فرزندتان) را برای شما شیر دهند مزدشان را بدهید و (در باره نوزاد) میان خود به نیکی مشورت و توافق کنید. و اگر به دشواری افتادید (باید) زن دیگر (به درخواست) او (شوهر) شیر دهد. ﴿۷﴾ باید صاحب دارایی از دارایی خود نفقه دهد و کسی که روزی اش تنگ شده است باید از آنچه الله به او داده است انفاق کند، الله هیچ کس را جز به همان اندازه که به او داده است مکلف نمی کند. به زودی الله پس از سختی آسانی را می آورد. ﴿۸﴾ و چه بسا (اهالی) قریه ها از فرمان پروردگارشان و (فرمان) رسول او سرکشی کردند، پس به سختی از آنان حساب گرفتیم و به عذابی سخت ناشناخته عذابشان کردیم. ﴿۹﴾ پس سزای کار خود را چشیدند و سرانجام کارشان خساره و نقصان شد. ﴿۱۰﴾ الله برای آنان عذابی سخت آماده کرده است. پس ای خردمندان مؤمن! از الله بترسید، به راستی الله به سوی شما کتاب (وسیله تذکر) را نازل کرده است. ﴿۱۱﴾ (آن وسیله تذکر) پیغمبری است که آیات الله، بیانگر (حق و باطل) را برایتان می خواند تا آنان را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورد، و کسی که به الله ایمان دارد و کار شایسته انجام دهد (الله) او را به باغ هایی که از زیر (درختان و قصرهای) آن نهرها روان است وارد خواهد کرد که همیشه در آن جاودانه اند. یقیناً الله روزی او را نیک ساخته است. ﴿۱۲﴾ الله ذاتی است که هفت آسمان را آفرید و از زمین نیز همانند آن را (آفرید)، فرمان الهی میان آنها نازل می شود تا بدانید که الله بر هر کاری قادر است و علم او همه چیز را احاطه کرده است.

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَرْوَاحٍ وَاللَّهُ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ① قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ② وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا
 نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا
 نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ③ إِنْ
 تَوْبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ
 هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ
 ظَهِيرٌ ④ عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَرْوَاحًا خَيْرًا مِنْكُنَّ
 مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَلْبِسَاتٍ عِلْدَاتٍ سَابِحَاتٍ نَائِبَاتٍ
 وَأَبْكَارًا ⑤ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
 وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ
 لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ⑥ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُنْجِزُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦

سورة تحریم

در مدینه نازل شده و دوازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای پیغمبر! چرا چیزی را که الله برایت حلال کرده است به خاطر به دست آوردن خشنودی همسرانت بر خود حرام می‌کنی؟ و الله آمرزگار مهربان است. ﴿۲﴾ البته الله گشودن (شکستن) سوگندهایتان را برای شما مقرر کرده است و الله مددگار شماست و اوست دانای باحکمت. ﴿۳﴾ و وقتی که پیغمبر با یکی از زنانش سخنی نهانی گفت، پس چون وی آن (سخن) را برای (زن دیگر) بازگو کرد و الله (پیغمبر) را بر آن مطلع گردانید (پیغمبر) بخشی از آن را اظهار کرد و از بخشی (دیگر) اعراض نمود. و چون (موضوع) را به آن (زن) خبر داد، وی گفت: چه کسی این را به تو خبر داده‌است؟ گفت: (الله) دانای آگاه به من خبر داده‌است. ﴿۴﴾ (شما ای دو همسر پیغمبر) اگر به درگاه الله توبه کنید (برایتان بهتر است)، بی‌گمان دل‌هایتان منحرف گشته است و اگر بر ضد او همدست شوید (بدانید) که الله مددگار اوست و (نیز) جبرئیل و مؤمنان نیک و فرشتگان مددگار او هستند. ﴿۵﴾ اگر شما را طلاق دهد چه بسا پروردگارش همسرانی بهتر از شما برایش جایگزین سازد، (زنانی که) مسلمان، مؤمن، فرمانبردار، توبه‌گار، عبادت پیشه، روزه‌دار، اعم از بیوه و دختر. ﴿۶﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خودتان و خانواده‌تان را از آتشی حفظ کنید که هیزمش مردم و سنگ‌ها خواهند بود. فرشتگانی بر آن مقرر است که خشن و سخت‌گیر و زورمند و توانا هستند، از الله در آنچه به آنان امر کند نافرمانی نمی‌کنند و آنچه را که فرمان یابند، انجام می‌دهند. ﴿۷﴾ ای آنانی که کافر شده‌اید! امروز عذرخواهی نکنید. جز این نیست که در برابر آنچه (در دنیا) می‌کردید، جزا داده می‌شوید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ
 أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم مَّجْدًى تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
 مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
 أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
 وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا أُمْرَأَتَ نُوحٍ وَأُمْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ
 عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾
 وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أُمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ
 قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ
 وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ
 عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا
 وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا وَكَانَتْ مِنَ الْقَلِيلِينَ ﴿١٢﴾

﴿۸﴾ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به درگاه الله رجوع کنید و توبه خالصانه بکنید امید است پروردگارتان گناهانتان را محو کند و شما را به باغ‌هایی درآورد که از زیر (درختان و قصرهای آن) نهرها روان است. روزی که الله پیغمبرش و آنانی را که با او ایمان آورده‌اند خوار و رسوا نمی‌سازد. نورشان پیش روی آنان و به سمت راستشان باشتاب روان است. می‌گویند: ای پروردگار ما! نور ما را برای ما کامل گردان و ما را بیامرز چون تو بر هر کاری توانایی. ﴿۹﴾ ای پیغمبر! با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت گیر، و جایگاه آنان دوزخ است و بدجای بازگشت است. ﴿۱۰﴾ الله برای کافران، زن نوح و زن لوط را مثال زده است که (آن دو) در نکاح دو بنده از بندگان صالح ما بودند ولی به آنان خیانت کردند پس آن (دو پیغمبر) نتوانستند از (عذاب) الله چیزی را از آن (دو زن) دفع کنند و گفته شد: با واردشدگان به آتش (دزوخ) درآئید. ﴿۱۱﴾ و الله برای مؤمنان (نیز) زن فرعون را مثل زده است، هنگامی که گفت: ای پروردگار من! برای من در بهشت نزد خودت خانه ای بساز و مرا از فرعون و کارهایش نجات بده و مرا از (دست) گروه ظالم نیز نجات بده. ﴿۱۲﴾ و (الله) مریم دختر عمران (را نیز مثل زده) که شرمگاه خود را از حرام نگه داشت (و پاکدامنی ورزید)، پس از روح (آفریده) خود در او دمیدیم و او سخنان پروردگارش و کتاب‌هایش را تصدیق کرد و از اطاعت کنندگان بود.

سورة الملك

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ① الَّذِي خَلَقَ
الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ
② الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ
تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ③ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ④ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ
الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
السَّعِيرِ ⑤ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيُسَّ السَّعِيرُ
⑥ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ⑦ تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ⑧
قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ⑨ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ⑩ فَأَعْرَضُوا بِذُنُوبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ⑪ إِنَّ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑫

سورة ملک

در مکه نازل شده و سی آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ بابرکت (و بزرگواری) است آن ذاتی که پادشاهی (عالم) به دست اوست و او بر هر چیزی قادر است. ﴿۲﴾ آن ذاتی که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما نیکوکارتر است و او غالبِ آمرزگار است. ﴿۳﴾ آن ذاتی که هفت آسمان را طبقه طبقه (و هماهنگ) آفرید، در آفرینش پروردگار مهربان هیچ تفاوت و خللی نمی‌بینی، باز چشم بگردان آیا (در آن) نقص و خللی می‌بینی؟ ﴿۴﴾ باز هم پی در پی چشم خود را برگردان، (خواهی دید که) چشم در حالیکه خسته و ناتوان است به‌سویت باز می‌گردد. ﴿۵﴾ البته آسمان دنیا را با چراغ‌ها زینت دادیم و آن‌ها را (وسیلهٔ) سنگ‌سار کردن شیطان‌ها آماده کردیم و عذاب سوزان را برای آن‌ها آماده کرده‌ایم. ﴿۶﴾ و برای آنانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند عذاب دوزخ (آماده است) و بد بازگشتگاهی است. ﴿۷﴾ چون در آنجا افکنده شوند از آن آوازهایی (بد) می‌شنوند در حالیکه می‌جوشد. ﴿۸﴾ نزدیک است که (دوزخ) از خشم پاره پاره شود، هرگاه که گروهی (از کفار) در آن انداخته شوند، نگهبانانش از آنها می‌پرسند: آیا بیم دهنده ای به‌سوی شما نیامده بود؟ ﴿۹﴾ گویند: بلی! بیم دهنده‌ای نزد ما آمد لیکن ما (دعوت او را) دروغ شمردیم و گفتیم: الله چیزی را نازل نکرده است. جز این نیست که شما در گمراهی بس بزرگ هستید. ﴿۱۰﴾ و گویند اگر می‌شنیدیم و یا تعقل می‌کردیم در (زمرهٔ) دوزخیان قرار نمی‌گرفتیم. ﴿۱۱﴾ پس به گناه خود اعتراف کردند. پس نفرین بر دوزخیان باد! ﴿۱۲﴾ یقیناً آنانی که در نهان از پروردگار خود می‌ترسد آمرزش و اجر بزرگ دارند.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ ۖ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ أَمْ أَمْنُكُمْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمْنُكُمْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَذِيرٍ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفْتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يَمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمْنَ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدُكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّن دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمْنَ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۖ بَل لَّجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ ۖ وَالْأَفْئِدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

﴿۱۳﴾ و سخنان را نهان دارید یا آنرا آشکار سازید. (در هر صورت) او به راز دل‌ها آگاه است. ﴿۱۴﴾ آیا کسی که (همه چیز را) آفریده است نمی‌داند؟ درحالی‌که او باریک‌بین از هر چیز آگاه است. ﴿۱۵﴾ او ذاتی است که زمین را برایتان مسخر گردانیده است پس در اطراف آن بروید و از روزی الله بخورید و بازگشت (زنده شدن دوباره) در دست اوست. ﴿۱۶﴾ آیا از ذاتی که در آسمان است خود را در امان می‌دانید که شما را در زمین فرو برد درحالی‌که آن می‌جنبد. ﴿۱۷﴾ آیا از ذاتی که در آسمان است ایمن شده‌اید که طوفانی از سنگریزه بر شما بفرستد؟! پس خواهید دانست که بیم دادن من چگونه است! ﴿۱۸﴾ البته آنانی که پیش از اینها بودند (پیغمبران را) تکذیب کردند (پس ببین) عقوبت من چگونه بوده است! ﴿۱۹﴾ آیا پرندگان را بالای سرشان ندیدند که گاهی بال‌های خود را گسترده و گاهی جمع می‌کنند؟! جز پروردگار مهربان آن‌ها را (از افتیدن) نگاه نمی‌دارد، یقیناً او هر چیزی را می‌بیند. ﴿۲۰﴾ و کیست آن که لشکر شما باشد و به جای پروردگار مهربان به شما کمک کند؟ کافران جز در فریب و گمراهی نیستند. ﴿۲۱﴾ یا کیست کسی که اگر الله روزی خود را قطع کند به شما روزی دهد؟ بلکه در سرکشی و نفرت لجاجت می‌کنند. ﴿۲۲﴾ پس آیا کسی که بر چهره خود افتاده راه می‌رود هدایت یافته تر است یا کسی که ایستاده به راه راست می‌رود؟ ﴿۲۳﴾ بگو: او ذاتی است که شما را آفریده و برایتان گوش و چشم‌ها و دل‌ها قرار داده‌است. (ولی) کمتر شکرگزاری می‌کنید. ﴿۲۴﴾ بگو: او ذاتی است که شما را در زمین منتشر ساخت و تنها به‌سوی او حشر می‌شوید. ﴿۲۵﴾ و می‌گویند: این وعده‌ای که می‌دهید کی خواهید بود اگر راست می‌گویید؟ ﴿۲۶﴾ بگو: علم (آن) تنها نزد الله است و جز این نیست که من بیم دهنده آشکار هستم.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ
 بِهِ تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا
 فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ
 عَمَّ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
 ﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَإِنَّ
 لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتَبْصُرُ
 وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ
 ﴿٨﴾ وَدُوا لَو تَوَدَّهِنَّ فِئْدٌ هُنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ
 ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخِيرِ مُعْتَدٍ أَشِيمٍ ﴿١٢﴾
 عَقِلٌ بَعْدَ ذَلِكَ زَيْمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ
 ءَايَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ سَنَنْسِفُهُ وَعَلَى الْخَرْطُومِ ﴿١٦﴾

﴿۲۷﴾ پس هرگاه آنرا (که وعده داده می شدند) نزدیک ببینند، چهره‌های کافران قبیح و گرفته می‌گردد و گفته می‌شود: این همان وعده ای است که می‌طلبیدید. ﴿۲۸﴾ بگو: به من خبر دهید اگر الله من و همراهان مرا هلاک کند و یا بر ما رحم کند پس چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می‌دهد؟ ﴿۲۹﴾ بگو: او پروردگار مهربان است، به او ایمان آورده ایم و تنها بر او توکل کرده‌ایم، پس خواهید دانست که چه کسی در گمراهی آشکار است. ﴿۳۰﴾ بگو: به من خبر دهید اگر آب شما در زمین فرو رود، چه کسی برایتان آبی روان (و شیرین) می‌آورد؟

سوره قلم

در مکه نازل شده و پنجاه و دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ن. (مفهوم این حرف به الله معلوم است)، قسم به قلم و به آنچه می‌نویسند. ﴿۲﴾ (که) تو به فضل پروردگارت دیوانه نیستی. ﴿۳﴾ و یقیناً برای تو اجر (دائمی و) بی پایان است. ﴿۴﴾ و حقا که تو دارای اخلاق بس بزرگ هستی. ﴿۵﴾ پس خواهی دید و (آنان) هم خواهند دید. ﴿۶﴾ (و خواهند دید) که کدام یک از شما دیوانه است؟ ﴿۷﴾ البته پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شده داناتر است و او به راه یافتگان (هم) داناتر می‌باشد. ﴿۸﴾ پس از تکذیب کنندگان اطاعت مکن. ﴿۹﴾ آنان (مشرکین) آرزو دارند که نرمی و سازش کنی تا آنان هم نرمی و سازش از خود نشان دهند. ﴿۱۰﴾ و از هر حقیر و پستی که بسیار سوگند می‌خورد پیروی مکن. ﴿۱۱﴾ (آن که) بسیار عیب‌جوی است (و) همیشه سخن‌چینی می‌کند. ﴿۱۲﴾ بسیار منع کننده خیر (و) تجاوزگر گناهکار است. ﴿۱۳﴾ بد اخلاق است، (و نیز) بی‌اصل و نسب است. ﴿۱۴﴾ (این همه بدی‌ها در او به این سبب است) که دارای مال و اولاد (بسیار) است. ﴿۱۵﴾ چون آیات ما بر او خوانده شود می‌گوید: افسانه‌های پیشینیان است. ﴿۱۶﴾ به زودی بر بینی او داغ ذلت خواهیم نهاد (و او را رسوا خواهیم کرد).

إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿٧﴾ وَلَا
 يَسْتَنْتُونَ ﴿٨﴾ فطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩﴾ فَأَصْبَحَتْ
 كَالْأَصْرِيمِ ﴿١٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿١١﴾ أَنِ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ إِن كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿١٢﴾ فَأَنطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿١٣﴾ أَن لَّا يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ
 مَسْكِينٌ ﴿١٤﴾ وَغَدُوا عَلَى حَرْدٍ قَدِيرِينَ ﴿١٥﴾ فَتَمَارَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ
 ﴿١٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿١٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ
 ﴿١٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
 يَتَلَوُمُونَ ﴿٢٠﴾ قَالُوا لَوْلَا كُنَّا إِنَّا كُنَّا طَالِعِينَ ﴿٢١﴾ عَسَى رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا
 خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٢٢﴾ كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَكْبَرُ لَوْ كُنُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾
 أَفْجَعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٢٦﴾ أَمْ لَكُمْ
 كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخَيَّرُونَ ﴿٢٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَعْيُنٌ عَابِيْنَا
 بَلِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ﴿٢٩﴾ سَأَلَهُمُ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ
 زَعِيمٌ ﴿٣٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣١﴾ يَوْمَ
 يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٣٢﴾

﴿۱۷﴾ البته ما آنان را آزمودیم طوری که صاحبان آن باغ را آزمودیم، وقتی که قسم خوردند که میوه‌های باغ را صبحگاهان بچینند. ﴿۱۸﴾ و ان شاء الله نگفتند. ﴿۱۹﴾ پس بر آن باغ بلایی از سوی پروردگارت آمد درحالیکه آنان خوابیده بودند. ﴿۲۰﴾ پس (باغ شان چنان سوخت که) مانند شب تاریک گردید. ﴿۲۱﴾ باز (بی خبر از ماجرا) صبحگاهان همکدیگر را ندا دادند. ﴿۲۲﴾ که اگر قصد چیدن میوه دارید، پس صبح به کشتزار برسید. ﴿۲۳﴾ پس روان شدند در حالیکه آهسته به یکدیگر می‌گفتند. ﴿۲۴﴾ که نباید امروز مسکینی در باغ نزد شما بیاید. ﴿۲۵﴾ و صبحگاهان قصد باغ کردند، در حالیکه خود را قادر بر جمع محصول (و منع مساکین) می‌پنداشتند. ﴿۲۶﴾ پس چون باغ را (سوخته) دیدند، گفتند: حتما ما راه را گم کرده‌ایم. ﴿۲۷﴾ (نه) بلکه ما از کشتزار خود محروم شده‌ایم. ﴿۲۸﴾ بهترین آنان گفت: آیا به شما نگفته بودم که چرا الله را به پاکی یاد نمی‌کنید؟ ﴿۲۹﴾ گفتند: پروردگار ما پاک و منزّه است، البته ما ظالم بودیم. ﴿۳۰﴾ پس ملامت‌کنان به یکدیگر روی آوردند. ﴿۳۱﴾ گفتند: ای وای بر ما! واقعا ما سرکش بودیم. ﴿۳۲﴾ امید است پروردگار ما بهتر از آن‌را برای ما عوض دهد، یقینا ما به پروردگار خویش رغبت و امید داریم. ﴿۳۳﴾ این چنین است عذاب (دنیا) و البته عذاب آخرت (از این) بزرگتر است، اگر می‌دانستند. ﴿۳۴﴾ البته برای پرهیزگاران در نزد پروردگارشان باغ‌های پر نعمت است. ﴿۳۵﴾ پس آیا مسلمانان (فرمانبرداران) را مانند مجرمان (گناهکاران) قرار می‌دهیم؟ ﴿۳۶﴾ شما را چه شده؛ چگونه حکم می‌کنید؟ ﴿۳۷﴾ آیا برای شما کتابی هست که در آن می‌خوانید؟ ﴿۳۸﴾ و شما آنچه را که می‌پسندید در آن است؟ ﴿۳۹﴾ آیا شما بر عهده ما تا روز قیامت عهدهایی محکم دارید؟ که هر چه را حکم کنید برای شما باشد؟ ﴿۴۰﴾ از آنها (کفار) سوال کن که کدام یک از ایشان ضامن چنین عهد است. ﴿۴۱﴾ یا برای آنها شریک‌هائی است، پس اگر راست می‌گویند، شریکان خود را بیاورند. ﴿۴۲﴾ روزی که ساق (پروردگار عالمیان) آشکار ساخته می‌شود و به سجده فراخوانده می‌شوند ولی نمی‌توانند.

خَاشِعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ
 سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهِذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
 مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ
 أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ
 ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْخُوْتِ إِذْ نَادَى
 وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ
 وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَفَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا
 الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْحَاقَّةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَبَتْ ثُمُودُ وَعَادًا
 بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثُمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا وَعَادُ فَأُهْلِكُوا بِالْبَرْجِ
 صَرَصٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى
 الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

﴿۴۳﴾ این در حالی است که چشمانشان به زیر افتاده و خواری و ذلت ایشان را فرا گرفته است، در حالیکه (در دنیا) برای سجده کردن فراخوانده می شدند و آنها سالم (و تندرست) بودند (ولی سجده نمی کردند). ﴿۴۴﴾ پس مرا با کسی بگذار که این (قرآن) سخن الهی را تکذیب می کند، زود است که به تدریج آنها را از جایی که نمی دانند خواهیم گرفت. ﴿۴۵﴾ اما (فعلاً) ایشان را مهلت می دهیم، چون تدبیر من محکم و استوار است. ﴿۴۶﴾ آیا از ایشان مزدی طلب می کنی که آنان از پرداختن آن سنگین بارند؟ ﴿۴۷﴾ یا اینکه نزدشان علم غیب وجود دارد که ایشان (از روی آن) می نویسند؟ ﴿۴۸﴾ پس در رسیدن حکم پروردگارت صابر باش و مانند صاحب ماهی مباش که با دلی پر اندوه ندا (دعا) کرد. ﴿۴۹﴾ اگر نعمت پروردگارش نبود، در حالیکه قابل ملامتی بود به صحرائی بی آب و گیاه، افکنده می شد. ﴿۵۰﴾ (لیکن باز) پروردگارش او را برگزید و در زمره صالحان قرار داد. ﴿۵۱﴾ و به یقین نزدیک بود کافران چون قرآن را شنیدند تو را با چشم های (تیز) خود بلغزانند و می گویند: یقیناً این شخص (پیغمبر) دیوانه است. ﴿۵۲﴾ حال آنکه آن (قرآن) پندی برای جهانیان است.

سوره حاقه

در مکه نازل شده و پنجاه و دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ حاقه (حادثه ثابت و واقع شدنی). ﴿۲﴾ چیست آن حاقه (حادثه ثابت و واقع شدنی)؟ ﴿۳﴾ و تو چه می دانی که آن حاقه (حادثه ثابت و واقع شدنی) چیست؟ ﴿۴﴾ قوم ثمود و عاد آن حادثه کوبنده و واقع شدنی را تکذیب نمودند. ﴿۵﴾ اما ثمود به (وسیله) آواز سخت و مرگبار هلاک شدند. ﴿۶﴾ و اما عاد به (وسیله) تندبادی سرد و سوزنده هلاک شدند. ﴿۷﴾ که الله آن را هفت شب و هشت روز پی در پی بر آنان مسلط کرد آن گاه مردمان را می دیدی که روی زمین افتاده اند و گویی تنه های پوک درختان خرما اند. ﴿۸﴾ پس آیا می بینی که اثری از آنها باقی مانده باشد؟

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ، وَالْمُؤْتَفِكْتُ بِالْخَطِئَةِ ۝٩ فَغَصَّوْا رَسُولَ
 رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً ۝١٠ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلَتُكُمْ فِي الْجَارِيَةِ
 ۝١١ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَعِيَةٌ ۝١٢ فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ
 نَفْخَهُ ۝١٣ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ۝١٤
 فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝١٥ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ
 ۝١٦ وَالْمَلِكُ عَلَى أَزْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ
 ۝١٧ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ۝١٨ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ
 بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَآؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَةَ ۝١٩ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْقٍ حِسَابِيَةَ
 ۝٢٠ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝٢١ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝٢٢ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۝٢٣
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هُنَا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ۝٢٤ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
 كِتَابَهُ وَبِشْمَالِهِ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتِ كِتَابِيَةَ ۝٢٥ وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَةَ
 ۝٢٦ يَلَيْتَنِي كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ۝٢٧ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَةَ ۝٢٨ هَلَكًا عَنِّي سُلْطَانِيَةَ
 ۝٢٩ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ۝٣٠ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ۝٣١ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا
 سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۝٣٢ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝٣٣
 وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝٣٤ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ ۝٣٥

﴿۹﴾ و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و همچنین اهالی قریه های زیر و زبر شده (قوم لوط) مرتکب گناه و نافرمانی شدند. ﴿۱۰﴾ زیرا آنان از (فرمان) فرستاده پروردگارشان نافرمانی کردند، و الله ایشان را به سختی گرفت. ﴿۱۱﴾ البته وقتی که آب (به امر ما) طغیان کرد، شما را در کشتی روان برداشتیم. ﴿۱۲﴾ تا آن (عذاب) را برایتان پندی قرار دهیم و گوش هایی شنوا آن را به خاطر بسپارد. ﴿۱۳﴾ پس چون در صور دمیده شود یک دمیدنی. ﴿۱۴﴾ و زمین و کوهها برداشته شوند، پس یکباره درهم کوبیده شوند. ﴿۱۵﴾ پس در آن روز واقعه (قیامت) رخ دهد. ﴿۱۶﴾ و آسمان (نیز) بشگافد و در آن روز سست گردد. ﴿۱۷﴾ و فرشته ها بر اطراف آن (آسمان) خواهند بود و عرش پروردگارت را در آن روز هشت فرشته بالای سر خود حمل می کنند. ﴿۱۸﴾ در آن روز شما (به بارگاه پروردگارتان) عرضه می شوید، هیچ پوشیده شما (که آنرا انجام داده بودید) مخفی نماند. ﴿۱۹﴾ پس هر کس که نامه اعمالش به دست راستش داده شود (شادی کنان) می گوید: بگیری نامه اعمال مرا بخوانید. ﴿۲۰﴾ چون من یقین داشتم که البته با حساب خودم روبرو خواهم شد. ﴿۲۱﴾ پس او در زندگانی خوش و رضایت بخش خواهد بود. ﴿۲۲﴾ در بهشت (بسیار) بلند خواهد بود. ﴿۲۳﴾ که میوه آن در دسترس است. ﴿۲۴﴾ (گفته می شود) گوارا بخورید و بنوشید به (پاداش) آنچه در روزگاران گذشته انجام می دادید. ﴿۲۵﴾ و اما کسی که نامه اعمالش به دست چپش داده شود، پس می گوید: ای کاش نامه ام بمن داده نمی شد. ﴿۲۶﴾ و (ای کاش) نمی دانستم که حساب من چیست. ﴿۲۷﴾ و ای کاش مرگ فیصله کننده و پایان کارم بود. ﴿۲۸﴾ دارایی من هیچ نفعی بمن نرساند. ﴿۲۹﴾ قدرت و پادشاهی من از دستم رفت. ﴿۳۰﴾ (گفته می شود) او را بگیرد، پس به زنجیرش کشید. ﴿۳۱﴾ باز او را در دوزخ داخل کنید. ﴿۳۲﴾ باز در زنجیری که درازی آن هفتاد گز باشد او را ببندید. ﴿۳۳﴾ چون او به الله بزرگ ایمان نمی آورد. ﴿۳۴﴾ و (مردم را) بر طعام دادن مسکین ترغیب نمی کرد. ﴿۳۵﴾ پس او امروز در این جا هیچ دوست مهربانی ندارد.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلِينَ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾ فَلَا أُقْسِمُ
بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تَبْصُرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ
بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تَوْثِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ﴿٤٢﴾
تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَا خَذَنَّا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ
مَنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا
لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾
وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ النِّجَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾
مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ
فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾
إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ
كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حِمِيمٌ حِمِيمًا ﴿١٠﴾

﴿۳۶﴾ و نه طعامی دارد جز زرداب دوزخیان. ﴿۳۷﴾ که جز گنهگاران آن را نمی خورد.
 ﴿۳۸﴾ پس قسم به آنچه می بینید. ﴿۳۹﴾ و به آنچه نمی بینید. ﴿۴۰﴾ که این (قرآن)
 سخن فرستاده (فرشته) بزرگوار است. ﴿۴۱﴾ و آن سخن شاعری نیست، اندکی ایمان
 می آورید. ﴿۴۲﴾ و (قرآن) گفته غیگو و کاهن نیست، اندکی عبرت می گیرید.
 ﴿۴۳﴾ (بلکه) از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است. ﴿۴۴﴾ و اگر (بالفرض) پیغمبر
 بعضی از سخنان را به دروغ به ما نسبت می کرد. ﴿۴۵﴾ البته او را با قدرت می گرفتیم.
 ﴿۴۶﴾ باز رگ دلش را قطع می کردیم. ﴿۴۷﴾ پس هیچ کس از شما منع کننده ای
 (جزای ما) از او نیست. ﴿۴۸﴾ البته قرآن برای پرهیزگاران نصیحت و پند است.
 ﴿۴۹﴾ و البته ما به یقین می دانیم که برخی از شما تکذیب کننده اید. ﴿۵۰﴾ و البته آن
 (تکذیب) مایه حسرت بر کافران است. ﴿۵۱﴾ و البته آن (قرآن سخن) حق و یقینی
 است. ﴿۵۲﴾ پس نام پروردگار بزرگ را به پاکی یاد کن.

سورة معارج

در مکه نازل شده و چهل و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ درخواست کننده ای (به تمسخر) عذاب واقع شدنی را طلب کرد. ﴿۲﴾ بر کافران
 است (و) هیچ دفع کننده ای برای آن نیست. ﴿۳﴾ از سوی الله صاحب درجات و مراتب
 بلند (است). ﴿۴﴾ فرشتگان و (نیز) روح در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است
 به سوی او بالا می روند. ﴿۵﴾ پس صبر کن صبری نیکو (و بدون شکوه). ﴿۶﴾ البته آنان
 آن (روز) را دور می بینند. ﴿۷﴾ و ما آن را نزدیک می بینیم. ﴿۸﴾ (قیامت آن) روزی که
 آسمان مانند مس گداخته شود. ﴿۹﴾ و کوهها مانند پشم حلاجی شده و رنگین گردد.
 ﴿۱۰﴾ و هیچ دوستی از (حال) دوست دیگر نمی پرسد.

يُبْصِرُ وَهُمْ يُؤَدُّ الْمَجْرِمُ لَوْ يَقْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمِيذٍ بَيْنِهِ ۝
 وَصَحْبَتِهِ وَأَخِيهِ ۝ وَفَصَّلَتِهُ أَلَّتِي تَقْوِيهِ ۝ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
 ثُمَّ يَنْجِيهِ ۝ كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْلَى ۝ نَزَاعَةَ لِّلشَّوْىِ ۝ تَدْعُو مَنْ أَذْبَرَ
 وَتَوَلَّى ۝ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ۝ * إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
 جَزُوعًا ۝ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ
 عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۝ لِّلسَّائِلِ
 وَالْمَحْرُومِ ۝ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابِ
 رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُنِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ
 لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
 فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنْ أَتَّبَعَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝
 وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ
 ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ۝
 فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ۝ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
 عِزِينَ ۝ أَيُطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ۝ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ
 مِّمَّا يَعْلَمُونَ ۝ فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ۝

﴿۱۱﴾ (دوستان و خویشاوندان) به ایشان نشان داده می شوند، گناهکار آرزو می کند که فرزندان خود را فدیة (برای نجات) از عذاب آن روز قرار دهد. ﴿۱۲﴾ همچنین همسر و برادرش را. ﴿۱۳﴾ و قبیله خود را که به او جای می دادند (و مدد می کردند). ﴿۱۴﴾ (بلکه می خواهد که) تمام انسان های روی زمین را (فدا کند) تا (این کار) او را نجات دهد. ﴿۱۵﴾ هرگز نه، دوزخ آتش سوزان و سراپا شعله است. ﴿۱۶﴾ که پوست بدن را به شدت جدا می کند. ﴿۱۷﴾ کسی را طلب می کند که پشت کرده و (از حق) روی گردانیده است. ﴿۱۸﴾ و (نیز کسی را که) مال جمع کرد و نگاه داشت. ﴿۱۹﴾ واقعا که انسان بی تاب و بی صبر (و حریص) آفریده شده است. ﴿۲۰﴾ چون به او مصیبت رسد بی تاب و پریشان می گردد. ﴿۲۱﴾ و چون خوبی به او رسد بخیل می گردد (و منع می کند). ﴿۲۲﴾ مگر نمازگزاران. ﴿۲۳﴾ آنانی که بر نماز شان (پایبندی و) مداومت دارند. ﴿۲۴﴾ و آنانی که در اموال شان سهمی معین و معلوم است. ﴿۲۵﴾ برای گدا و محروم. ﴿۲۶﴾ و آنانی که به روز جزا (قیامت) یقین کامل دارند. ﴿۲۷﴾ و آنانی که از عذاب پروردگارشان بیمناک و ترسناکند. ﴿۲۸﴾ چون از عذاب پروردگارشان ایمنی نیست. ﴿۲۹﴾ و آنانی که شرمگاه هایشان را (از حرام) محافظت می کنند. ﴿۳۰﴾ مگر بر زنان و کنیزان خود که (در این صورت) ملامتی برایشان نیست. ﴿۳۱﴾ پس هرکس فراتر از این را (برای قضای شهوت خود) بجوید آناند که تجاوزکارند. ﴿۳۲﴾ و آنان که ایشان امانت ها و عهدشان را رعایت می کنند. ﴿۳۳﴾ و آنان که به (ادای) گواهی هایشان قایم هستند (و از آن انکار نمی کنند). ﴿۳۴﴾ و آنان که ایشان بر نمازهای خود محافظت و مواظبت می کنند. ﴿۳۵﴾ ایشان اند که در باغ های جنت باعزت و گرامی داشته می شوند. ﴿۳۶﴾ پس کافران را چه شده که به سوی تو شتابان می آیند؟! ﴿۳۷﴾ گروه گروه از جانب راست و از جانب چپ. ﴿۳۸﴾ آیا هریک از ایشان آرزو دارد که به بهشت پرناز و نعمت درآورده شود؟ ﴿۳۹﴾ نه، چنین نیست، یقینا ما آنان را از آنچه می دانند آفریده ایم. ﴿۴۰﴾ سوگند به پروردگار مغرب ها و مشرق ها که ما توانائیم.

عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرَهُمْ
يَخَوْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ
يَخْرَجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾
خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ
إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنْ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْدِعُهُمْ فِي
ءَاذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

﴿۴۱﴾ بر اینکه بهتر از آنان را جایگزین کنیم و ما ناتوان نیستیم. ﴿۴۲﴾ پس آنان را به حال خود بگذار تا در باطل خود فرو روند و (به متاع دنیا) بازی کنند تا روزی را که وعده داده شده اند ملاقات کنند. ﴿۴۳﴾ روزی که شتابان از قبرهای خود بیرون می شوند، گویی آنان به سوی نشانه های (بت های) نصب شده می روند. ﴿۴۴﴾ درحالی که چشمانشان زیر افتاده و خواری و ذلت ایشان را فرا گرفته است، این است آن روزی که وعده داده می شدند.

سورة نوح

در مکه نازل شده و بیست و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ البته ما نوح را به سوی قومش فرستادیم که قوم خود را پیش از این که عذاب دردناک به سراغ آنها بیاید، بترسان. ﴿۲﴾ (نوح) گفت: ای قوم من! من برای شما بیم‌دهنده ای آشکارم. ﴿۳﴾ این که الله را عبادت کنید و از او بترسید و مرا اطاعت کنید. ﴿۴﴾ که الله گناهان شما را می‌آمرزد و اجل شما را تا وقتی معین به تأخیر می‌اندازد. یقیناً هرگاه اجل (و مهلت) مقرر الله برسد به تأخیر نمی‌افتد، اگر می‌دانید. ﴿۵﴾ نوح گفت: ای پروردگارم! من قوم را شب و روز (به سوی توحید) دعوت دادم. ﴿۶﴾ ولی دعوت من جز بر فرار آنان نافذود. ﴿۷﴾ و هرگاه من آنان را دعوت دادم تا (گناهان) شان را بیامرزی، انگشتان شان را به گوش‌های خود درآوردند و جامه‌هایشان را به چهره های خود پیچیدند و بر (طغیان خود) اصرار نمودند و سخت تکبر ورزیدند. ﴿۸﴾ باز ایشان را به آواز بلند دعوت دادم. ﴿۹﴾ باز (دعوتم را) برای آنان اعلان کردم و گاهی به صورت نهانی (هم) به ایشان دعوت دادم. ﴿۱۰﴾ پس گفتم: از پروردگارتان مغفرت بخواهید که او بسیار آمرزنده است.

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝١١ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝١٢ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝١٣
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝١٤ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
طِبَاقًا ۝١٥ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ۝١٦
وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝١٧ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ۝١٨ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝١٩ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ۝٢٠ قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ
مَالَهُ، وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ۝٢١ وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ۝٢٢ وَقَالُوا
لَا تَذَرْنَا يَا إِلَهَتَكَ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سَوَاعَا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسِرًا ۝٢٣ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝٢٤
مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُونَا فَامْتَحِبُوا الْهَمَّ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَنْصَارًا ۝٢٥ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دِيَارًا ۝٢٦ إِنَّكَ إِن تَذَرْنِي يَضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ۝٢٧ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۝٢٨

﴿۱۱﴾ (اگر چنین کنید الله) از آسمان باران‌های ییابی بر شما می‌باراند. ﴿۱۲﴾ و شما را با اموال و فرزندان مدد می‌کند و برای شما باغ‌ها قرار می‌دهد و برای شما نهرها جاری می‌سازد. ﴿۱۳﴾ شما را چه شده است که بزرگی و جلال برای الله قابل نمی‌شوید؟ ﴿۱۴﴾ حال آنکه شما را در مراحل مختلف آفریده است. ﴿۱۵﴾ آیا نمی‌بینید که الله چگونه هفت آسمان را یکی بر بالای دیگر آفریده است؟! ﴿۱۶﴾ و ماه را در میان آن‌ها تابان و خورشید را چراغ درخشان گردانید؟! ﴿۱۷﴾ و الله شما را از زمین (مانند گیاه) رویانید (آفرید). ﴿۱۸﴾ باز شما را به زمین باز می‌گرداند و (باز) شما را (از زمین) بیرون می‌آورد. ﴿۱۹﴾ و الله زمین را برای شما بستر هموار گردانید. ﴿۲۰﴾ تا در راه‌های وسیع آن بروید. ﴿۲۱﴾ نوح (در دعای خود) گفت: پروردگارا! بی‌گمان ایشان از من نافرمانی کردند و از کسی پیروی کردند که مال و اولادش جز زیان و نقصان بر او نافزود. ﴿۲۲﴾ و آن (پیشوایان در باره پیروان خود) دست به مکاری بس بزرگ زدند. ﴿۲۳﴾ و گفتند: معبودان خود را ترک نکنید خصوصاً (پنج بت را که عبارت‌اند از) ودّ و سواع و یغوث و یعوق و نسر را (ترک نکنید). ﴿۲۴﴾ واقعا که مردم بسیار را گمراه کردند (پس) ای الله! ظالمان را جز گمراهی نه افزا. ﴿۲۵﴾ به (سبب) گناهانشان غرق شدند باز به آتش درآورده شدند و برای خود در برابر الله مددگاری نیافتند. ﴿۲۶﴾ و نوح گفت: ای پروردگارا! هیچ کسی از کافران را بر روی زمین باقی نگذار. ﴿۲۷﴾ زیرا اگر آن‌ها را زنده بگذاری بندگان را گمراه می‌سازند و جز بدکار و کافر نمی‌زایند. ﴿۲۸﴾ ای پروردگارم! من و پدر و مادرم را و هر کسی که مؤمن به خانه‌ام داخل شود و مردان و زنان مؤمن را بیمارز و ظالمان را جز نابودی نه افزا.

سورة الجن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء
٥٨

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا
عَجَبًا ۝١ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝٢
وَأَنَّهُ تَعَلَّى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ۝٣ وَأَنَّهُ كَانَ
يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ۝٤ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ تَقُولَ الْإِنسُ
وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝٥ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝٦ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا ۝٧ وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجدْنَهَا مِلمَتْ حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهَبًا ۝٨ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمِيعِ فَمَن
يَسْتَمِعُ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شُهَابًا رَّصَدًا ۝٩ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ
بِئِنَّا فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝١٠ وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ
وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَدًا ۝١١ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَّعْجِزَ
اللَّهُ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ۝١٢ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى
آمَنَّا بِهِ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۝١٣

سورة جنّ

در مکه نازل شده و بیست و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ بگو: به من وحی شده که گروهی از جن (به تلاوت من) گوش دادند، پس گفتند: ما قرآن عجیبی شنیدیم. ﴿۲﴾ که به راه راست هدایت می‌کند، پس به آن ایمان آوردیم و (بعد از این) هرگز کسی را با پروردگار خود شریک نمی‌سازیم. ﴿۳﴾ و (ایمان آوردیم به اینکه) شأن و شکوه پروردگار ما بسیار بلند است، او زن و فرزندی (برای خود) نگرفته است. ﴿۴﴾ و (شگفت) اینکه نادان ما درباره الله سخنان دروغ و ناحق می‌گفت (که او شریکی دارد). ﴿۵﴾ و ما گمان می‌کردیم که انسانها و جن‌ها هرگز بر الله دروغ نخواهند گفت. ﴿۶﴾ و اینکه مردانی از انسان به مردانی از جنّ پناه می‌بردند، پس به این وسیله بر سرکشی آنها افزودند. ﴿۷﴾ و اینکه آنها (انسان‌ها) گمان کردند طوری که شما (جنیات) گمان کردید که هرگز الله کسی را (به پیغمبری) مبعوث نخواهد کرد. ﴿۸﴾ و اینکه ما به آسمانها نزدیک شدیم و آن‌را چنان یافتیم که از محافظانی نیرومند و شهاب‌ها پر شده است. ﴿۹﴾ و اینکه ما (پیش از این) در گوشه‌های آسمان برای استراق سمع (شنیدن کلام عالم بالا) می‌نشستیم ولی اگر کسی اکنون گوش دهد، برای خود شهابی مراقب را می‌یابد. ﴿۱۰﴾ و اینکه ما نمی‌دانیم که آیا برای ساکنان زمین شر اراده شده یا این که پروردگارشان برای آنان خیر و هدایت خواسته است. ﴿۱۱﴾ و اینکه برخی از ما صالح و نیک و برخی غیر آن (بد) اند. ما گروه‌های گوناگون هستیم. ﴿۱۲﴾ ما یقین کردیم که هرگز نمی‌توانیم بر اراده الله در زمین غالب شویم و نمی‌توانیم با فرار از سلطه او خارج شویم. ﴿۱۳﴾ و اینکه چون (ندای حق و) هدایت را شنیدیم به آن ایمان آوردیم، پس هرکس که به پروردگارش ایمان بیاورد، نه از نقصان حقی می‌ترسد و نه از ستمی.

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ
تَحَرُّوا رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَالْوَالِدَاتُ يُغْضَوْنَ عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ
بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي
لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا
مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتٍ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَائِدَةً فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوْعَدُونَ
أَمْ يُجْعَلُ لَهُ وَرَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ
أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنْ أَرَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْغُوا رِسَالَاتِ
رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

﴿۱۴﴾ و اینکه (اکنون) بعضی از ما فرمانبردار و بعضی از ما سرکش و ظالم اند، پس کسانی که اسلام آوردند، ایشان اند که راه راست را می‌طلبند. ﴿۱۵﴾ و اما ظالمان (و منحرفان) پس هیزم دوزخند. ﴿۱۶﴾ و اگر بر راه راست استقامت کنند البته آنها را با آب بسیار سیراب می‌کنیم. ﴿۱۷﴾ (و لیکن بر آنها تنگی نمودیم) تا ایشان را بازماییم، و هرکس از ذکر و یاد پروردگارش روی‌گردان گردد او را به عذابی سخت داخل می‌گرداند. ﴿۱۸﴾ و اینکه مساجد خاص برای عبادت الله است، پس کسی دیگر را با الله مخوانید. ﴿۱۹﴾ و اینکه چون بنده الله برخواست تا او را به (عبادت الله) بخواند نزدیک بود که بر او هجوم آورند. ﴿۲۰﴾ بگو: (ای محمد) من فقط پروردگار خود را می‌خوانم (عبادت می‌کنم) و کسی را با او شریک نمی‌گردانم. ﴿۲۱﴾ بگو: من مالک هیچ‌گونه زیانی برای شما نیستم و نمی‌توانم شما را هدایت کنم. ﴿۲۲﴾ بگو: هرگز کسی مرا از عذاب الله پناه‌داده نتواند و هرگز پشت و پناهی جز او نمی‌یابم. ﴿۲۳﴾ تنها (می‌توانم) پیغامی از جانب الله و رسالت‌های او را به انجام می‌رسانم و هرکس از (فرمان) الله و رسول او نافرمانی کند بی‌گمان آتش دوزخ برای او خواهد بود که در آن جاودانه می‌ماند. ﴿۲۴﴾ (آنان در غفلت به سر می‌برند) تا آنکه آنچه را به آنها وعده داده می‌شود ببینند، پس آن وقت خواهند دانست که چه کسی مددگارانِ ناتوان‌تر و تعدادش کمتر است. ﴿۲۵﴾ بگو: نمی‌دانم آیا آنچه به شما وعده داده می‌شود نزدیک است یا اینکه پروردگارم مدت طولانی برای آن مقرر می‌کند؟ ﴿۲۶﴾ (چون او) دانای همه رازهای پوشیده است، پس هیچ کسی را بر غیب خود آگاه نمی‌سازد. ﴿۲۷﴾ مگر کسی از رسولانی که خود بپسندد پس (در این صورت) او پیشاپیش و پشت سر او نگهبانی می‌فرستد. ﴿۲۸﴾ تا بداند که پیغمبران پیام‌های پروردگارش را رسانده‌اند و (الله) به آنچه که در نزد آنان است احاطه دارد و هر چیزی را با عدد شماره کرده است.

سورة المزمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ ١ قُمْ أَيْلًا إِلَّا قَلِيلًا ٢ نَصْفَهُ وَأَوْنَقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا
 ٣ أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ٤ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا
 ثَقِيلًا ٥ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ٦ إِنَّ لَكَ فِي
 النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ٧ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ٨
 رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ٩ وَأَصْبِرْ
 عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ١٠ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ
 أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا ١١ إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ١٢
 وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ١٣ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ
 وَكَانَتْ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا ١٤ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا
 عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ١٥ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ
 فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ١٦ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا
 يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ١٧ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا
 ١٨ إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ١٩

سورة مزمل

در مکه نازل شده و بیست آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ ای جامه بخود پیچیده! ﴿۲﴾ شب برخیز مگر اندکی (از آن را). ﴿۳﴾ (برخیز) نیمی از شب یا اندکی از آن کم کن. ﴿۴﴾ یا اندکی بر آن بافرای و قرآن را با تدبیر و تأمل و شمرده بخوان. ﴿۵﴾ (چون) ما کلام نهایت گران (و موجب مسئولیت را) بر تو القا خواهیم کرد. ﴿۶﴾ به یقین شب زنده‌داری در تزکیه و اصلاح نفس مؤثرتر و در سخن استوارتر است. ﴿۷﴾ چون تو در روز مشغولیت و تلاش طولانی داری. ﴿۸﴾ و نام پروردگارت را یاد کن و (از هر چیز صرف نظر کرده و) به سوی او متوجه شو. ﴿۹﴾ (چون) او پروردگار مشرق و مغرب و (همه جهات) است که هیچ معبودی (برحق) به جز او نیست، پس او را وکیل و کارساز خود قرار ده. ﴿۱۰﴾ و بر آنچه (کفار) می‌گویند صبر کن و به شیوه نیکو از ایشان دوری کن. ﴿۱۱﴾ و مرا با این تکذیب‌کنندگان برخورداری از ناز و نعمت تنها بگذار و آن‌ها را اندکی مهلت ده. ﴿۱۲﴾ (که) نزد ما (سزاهایی چون) زنجیرهای سنگین و آتش سوزان دوزخ است. ﴿۱۳﴾ و (نزد ما) غذایی گلوگیر و عذاب دردناک است. ﴿۱۴﴾ (این عذاب) در روزی خواهد بود که زمین و کوه‌ها بجنبند و کوه‌ها به توده‌های پراکنده و تپه‌های ریگ روان تبدیل می‌گردند. ﴿۱۵﴾ البته ما پیغمبری را که بر شما گواه است به‌سوی شما فرستادیم، چنانکه به‌سوی فرعون پیغمبری فرستادیم. ﴿۱۶﴾ پس فرعون از آن رسول نافرمانی کرد (لذا) او را به سزای سخت گرفتیم. ﴿۱۷﴾ پس اگر کفر ورزید، چگونه خود را از (عذاب) روزی که کودکان را پیر می‌گرداند نگاه می‌دارید؟! ﴿۱۸﴾ آسمان به سبب (هول) آن روز شق می‌شود (چون) وعده او حتماً شدنی است. ﴿۱۹﴾ البته این (قرآن) پند است، پس هرکس که بخواهد راهی به‌سوی پروردگار خود درپیش بگیرد.

* إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنُصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَافِيَةً
 مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ
 عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ
 وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاخَرُونَ
 يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
 الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَجِدُوهُ
 عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ تَبِعُوا مِنْكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ٥٠

سورة المزمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ١ قُمْ فَأَنْذِرْ ٢ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ٣ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ٤
 وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ٥ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ٦ وَلِلَّهِ يَكُ فَاصْبِرْ ٧ فَإِذَا فُتِرَ
 فِي النَّافُورِ ٨ فَذَلِكَ يَوْمُ مَيزِيدٍ يَوْمُ عَسِيرٍ ٩ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ١٠
 ذُرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ١١ وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَا مَمْدُودًا ١٢ وَبَنِينَ
 شُهُودًا ١٣ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ١٤ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ١٥ كَلَّا إِنَّهُ
 كَانَ لَا يَلْتَمَسُ عِنْدًا ١٦ سَأَرَّهُ قَهْ صَعُودًا ١٧ إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ١٨

﴿۲۰﴾ همانا پروردگارت می‌داند که تو و گروهی از کسانی که با تو هستند نزدیک به دو سوم شب، یا نصف و یا یک سوم آن را به نماز می‌ایستید. و الله شب و روز را اندازه می‌کند. الله دانست که شما نمی‌توانید حساب آنرا داشته باشید، لذا از شما درگذشت، پس آن مقدار از قرآن را (در نماز) بخوانید که برایتان میسر است و الله دانست که برخی از شما بیمار خواهند بود و دیگری هم برای به دست آوردن نعمت الله در زمین مسافرت می‌کنند و گروهی دیگر در راه الله جهاد می‌کنند. پس آنچه میسر باشد از آن بخوانید. و نماز را برپا کنید و زکات را بپردازید و به الله قرض الحسنه بدهید (در راه او به اخلاص انفاق کنید). و کارهای نیکی را که برای خودتان پیش می‌فرستید آنرا نزد الله بهتر و با پاداش بیشتر خواهید یافت. و از الله مغفرت بخواهید که یقیناً الله آمرزندهٔ مهربان است.

سوره مدثر

در مکه نازل شده و پنجاه و شش آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ ای جامه بر خود کشیده. ﴿۲﴾ برخیز و (مردم را از عذاب الله) بترسان. ﴿۳﴾ و پروردگارت را به بزرگی یاد کن. ﴿۴﴾ و لباس‌هایت را پاکیزه دار. ﴿۵﴾ و از پلیدی دوری کن. ﴿۶﴾ و بخشش مکن تا بیش از آن نخواهی. ﴿۷﴾ و برای (رضایت) پروردگارت صبر کن. ﴿۸﴾ پس چون در صور دمیده شود. ﴿۹﴾ پس آن روز، روزی سخت است. ﴿۱۰﴾ بر کافران آسان نیست. ﴿۱۱﴾ مرا با آن که تنها آفریدمش بگذار. ﴿۱۲﴾ و به او مال فراوان دادم. ﴿۱۳﴾ و پسرانی که (هر وقت در کنارش) حاضرند. ﴿۱۴﴾ و برای او (وسائل زندگی را) از هر نظر آماده ساختم. ﴿۱۵﴾ (با این حال) باز هم طمع دارد که او را بیشتر دهم. ﴿۱۶﴾ هرگز نه، زیرا او در مقابل آیات ما عناد می‌ورزید. ﴿۱۷﴾ (بلکه) به‌زودی او را به بالا شدن بر گردنهٔ سخت مجبور می‌سازم. ﴿۱۸﴾ همانا او (برای مبارزه با قرآن) اندیشید و سنجید.

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝١٩ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝٢٠ ثُمَّ نَظَرَ ۝٢١ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ۝٢٢
ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ۝٢٣ فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سَحَرٌ يُؤْتَرُ ۝٢٤ إِنْ هَذَا
إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۝٢٥ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ۝٢٦ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ۝٢٧
لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ۝٢٨ لَوْحَةٌ لِلْبَشَرِ ۝٢٩ عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشْرِ ۝٣٠ وَمَا جَعَلْنَا
أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى
لِلْبَشَرِ ۝٣١ كَلَّا وَالْقَمَرِ ۝٣٢ وَاللَّيْلِ إِذَا دُبِرَ ۝٣٣ وَالصُّبْحِ إِذَا أَصْفَرَ ۝٣٤ إِنَّهَا
لِإِحْدَى الْكُبَرِ ۝٣٥ نَذِيرٌ لِلْبَشَرِ ۝٣٦ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ
۝٣٧ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۝٣٨ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۝٣٩ فِي جَنَّاتٍ
يَتَسَاءَلُونَ ۝٤٠ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۝٤١ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ۝٤٢ قَالُوا لَمْ نَكُ
مِنَ الْمُصَلِّينَ ۝٤٣ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمَسْكِينِ ۝٤٤ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
الْحَلَائِضِ ۝٤٥ وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ ۝٤٦ حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ ۝٤٧

﴿۱۹﴾ پس مرگ بر او باد چگونه سنجید؟ ﴿۲۰﴾ باز مرگ بر او باد چگونه سنجید؟ ﴿۲۱﴾ باز نگرست. ﴿۲۲﴾ باز روی ترش کرد و پیشانی در هم کشید. ﴿۲۳﴾ باز پشت گردانید و تکبر کرد. ﴿۲۴﴾ پس گفت: این (قرآن) چیزی جز جادوی نقل شده (از پیشینیان) نیست. ﴿۲۵﴾ و این (قرآن) نیست مگر گفته بشر. ﴿۲۶﴾ (به سزای این سخن) زود است که او را در سقر (دوزخ) داخل کنم. ﴿۲۷﴾ و تو چه می دانی که سقر چیست؟ ﴿۲۸﴾ (سقر چیزی است که) نه باقی می گذارد و نه رها می کند. ﴿۲۹﴾ تغیردهنده و سوزاننده پوست انسان است. ﴿۳۰﴾ بر آن (دوزخ) نوزده فرشته (محافظ) مقرراند. ﴿۳۱﴾ و ما محافظان دوزخ را جز از فرشتگان قرار ندادیم و شمار آنها را نیز جز وسیله آزمایش کافران قرار ندادیم، تا اهل کتاب یقین کنند (که قرآن کتاب آسمانی است) و تا ایمان مؤمنان بیشتر شود و تا اهل کتاب و مؤمنان شک نکنند و تا بیماردلان (منافقان) و کافران بگویند: الله از این مثل چه خواسته است؟ الله این چنین هرکس را که بخواد گمراه می سازد و هرکس را که بخواد هدایت می کند. و لشکرهای پروردگارت را جز او کسی نمی داند و این جز اندرزی برای بشر نیست. ﴿۳۲﴾ نه چنین نیست (که کفار می پندارند)، قسم به ماه. ﴿۳۳﴾ قسم به شب چون پشت کند. ﴿۳۴﴾ قسم به صبح چون روشن شود. ﴿۳۵﴾ که دوزخ یکی از نشانه های بزرگ (قدرت الله) است. ﴿۳۶﴾ در حالیکه ترساننده بشر است. ﴿۳۷﴾ (ترساننده است) برای هرکس از شما که بخواد پیش رود (در گناه)، یا پس ماند (از نیکی). ﴿۳۸﴾ هر نفس (هر شخص) در گرو کاری است که انجام داده است. ﴿۳۹﴾ مگر اصحاب دست راست. ﴿۴۰﴾ که آن ها در باغ ها اند و می پرسند. ﴿۴۱﴾ از مجرمان (کافران) ﴿۴۲﴾ که شما را چه چیز در دوزخ درآورد؟ ﴿۴۳﴾ (در جواب) گویند: ما از نمازگزاران نبودیم. ﴿۴۴﴾ و مسکینان را طعام نمی دادیم. ﴿۴۵﴾ (بلکه) با آنانی که سخن باطل می گفتند (در کفر گویی) فرو می رفتیم. ﴿۴۶﴾ و روز جزا را دروغ می شمردیم. ﴿۴۷﴾ تا آن که مرگ به سراغ ما آمد.

فَمَا تَتَّعُهُمْ شَفَعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذِكْرِ مُعْرِضِينَ
 ﴿٤٩﴾ كَانَهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنَفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يَرِيدُ
 كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُوتَىٰ صُحُفًا مَّتَشَرَّةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ
 الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ
 إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

سورة القيامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ﴿١﴾ وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيْحَسِبُ
 الْإِنْسَانُ أَنْ يَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَدَرِينٌ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ
 يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ
 الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ
 يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّأُ
 الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾
 وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحْرِكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا
 جَمْعَهُ وَفُرْقَانَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

﴿۴۸﴾ پس (این تکذیب‌کنندگان بی‌ایمان را) شفاعت شفاعت‌کنندگان نفع نرساند.
 ﴿۴۹﴾ پس آنان را چه شده است که از پند روی گردانند؟! ﴿۵۰﴾ گویا آن‌ها گوره‌خرانی
 رمنده‌اند. ﴿۵۱﴾ که از شیر گریخته‌اند. ﴿۵۲﴾ بلکه هر فردی از آن‌ها می‌خواهد که
 صحیفه‌های سرگشاده (از سوی الله) به او داده شود. ﴿۵۳﴾ چنین نیست، بلکه ایشان از
 روز آخرت نمی‌ترسند. ﴿۵۴﴾ واقعا که آن قرآن تذکر (و پند ارزشمند) است.
 ﴿۵۵﴾ پس هرکس بخواهد آن را یاد کند. ﴿۵۶﴾ و یاد نمی‌کنند مگر اینکه الله بخواهد
 (و به ایشان توفیق دهد). او (الله) سزاوار تقوی است و او سزاوار آمرزش است.

سورة قیامت

در مکه نازل شده و چهل آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ قسم می‌خورم به روز قیامت. ﴿۲﴾ و قسم می‌خورم به نفس ملامت‌کننده
 (و پشیمان‌شونده). ﴿۳﴾ آیا انسان گمان می‌کند که استخوان‌هایش را جمع نخواهیم کرد؟
 ﴿۴﴾ بلی! (چنین خواهیم کرد) در حالیکه قادریم بر آن که (حتی) سرانگشتان او را (هم)
 برابر سازیم. ﴿۵﴾ بلکه انسان می‌خواهد (با انکار نمودن) راه فسق و فجور را پیش روی
 خود باز کند. ﴿۶﴾ (و به طور استهزا) می‌پرسد: روز قیامت چه وقت است؟
 ﴿۷﴾ پس وقتی که چشم‌ها خیره شود. ﴿۸﴾ و ماه بی‌نور و تاریک شود. ﴿۹﴾ و آفتاب
 و ماه یکجا جمع شود. ﴿۱۰﴾ و (وقتی روز قیامت برپا شود) انسان می‌گوید: راه گریز
 کجاست؟ ﴿۱۱﴾ نه! هرگز جای (گریز و) پناه نیست. ﴿۱۲﴾ (بلکه) در آن روز قرارگاه تنها
 به سوی پروردگار توست. ﴿۱۳﴾ انسان در آن روز به آنچه پیش فرستاده و به آنچه پس
 گذاشته است خبر داده می‌شود. ﴿۱۴﴾ بلکه انسان به (خوب و بد) نفس خود بیناست.
 ﴿۱۵﴾ اگر چه (در آن روز) عذرهایی پیش کند. ﴿۱۶﴾ (ای پیغمبر! در وقت نزول وحی)
 زبانت را حرکت مده تا در یادکردن آن شتاب کنی. ﴿۱۷﴾ بی‌گمان جمع کردن آن در سینهٔ
 تو و خواندنش بر عهدهٔ ماست. ﴿۱۸﴾ پس چون آن را (به زبان جبریل) خواندیم، پس
 قرائت آن را پیروی کن. ﴿۱۹﴾ باز بیان (حقایق و تفسیر) آن بر عهدهٔ ماست.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾
 إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَفْظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا
 فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾
 وَالْتَفَتِ السَّاقِ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا
 صَدَقَ وَلَا وُصِّلَ ﴿٣١﴾ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَقَتَلَىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَمْتَطِي ﴿٣٣﴾
 أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ
 أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُنْ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ
 عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ
 وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سورة الانشكان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَاهُ
 الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا
 هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا
 وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

﴿۲۰﴾ نه، چنین نیست (که می‌گویید) بلکه شما دنیای زودگذر را دوست می‌دارید.
 ﴿۲۱﴾ و آخرت را ترک می‌کنید. ﴿۲۲﴾ (حال آنکه کامیاب و ناکام در آخرت معلوم شود) در آن روز چهره‌هایی شاداب (و خرم) هستند. ﴿۲۳﴾ (چرا که) به پروردگار خود می‌نگرند. ﴿۲۴﴾ و چهره‌هایی در آن روز گرفته (و غمگین) است. ﴿۲۵﴾ (چون) یقین دارند که به مصیبت کمرشکن گرفتار می‌شوند. ﴿۲۶﴾ چنین نیست (که ایشان گمان دارند) هنگامی که جان به گلوگاه رسد. ﴿۲۷﴾ و گفته شود: آیا کسی هست که افسون بخواند؟ ﴿۲۸﴾ و (محتضر) یقین کند که زمان جدایی (روح از بدن) فرا رسیده است. ﴿۲۹﴾ و ساق پا به ساق دیگر پیچد (که دیگر حرکت نتواند). ﴿۳۰﴾ آن روز، روز سوق‌دادنش به سوی پروردگار توست. ﴿۳۱﴾ پس (انسان نافرمان) نه تصدیق کرد و نه نماز گزارد. ﴿۳۲﴾ بلکه دروغ شمرد و اعراض نمود. ﴿۳۳﴾ باز متکبرانه و خرامان به سوی خانواده‌اش رفت. ﴿۳۴﴾ وای بر تو، باز وای بر تو. ﴿۳۵﴾ باز وای بر تو، وای بر تو. ﴿۳۶﴾ آیا انسان گمان می‌کند که به حال خود گذاشته می‌شود (و با او حساب و کتاب صورت نمی‌گیرد)؟ ﴿۳۷﴾ آیا او نطفه ای از منی که در رحم ریخته شده، نبود؟ ﴿۳۸﴾ باز خون بسته ای بود که (الله آن‌را) آفرید باز (خلقت او را) استوار و برابر کرد. ﴿۳۹﴾ پس از آن (قطره منی) دو جفت مرد و زن را آفرید. ﴿۴۰﴾ آیا همین (آفریننده انسان‌ها از منی) قادر نیست که (بار دوم) مرده‌ها را زنده کند؟

سورة انسان (دهر)

در مکه نازل شده و سی و یک آیت است

بناام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آیا بر انسان مدتی از زمان گذشت که چیزی قابل ذکر نبود. ﴿۲﴾ البته ما انسان را آمیخته از نطفه (مرد و زن) آفریده‌ایم، تا او را بازمائیم (لذا) او را شنوای بینا گردانیدیم. ﴿۳﴾ البته ما به انسان راه راست را نشان دادیم، خواه شکرگزار باشد، خواه ناشکر. ﴿۴﴾ (لیکن) ما برای کفار زنجیرها و طوق‌ها و آتش سوزان را آماده کرده‌ایم. ﴿۵﴾ البته نیکان از جامی می‌نوشند که با کافور آمیخته شده است.

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالْأَنْذَرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعَمُونَ أَلْطَامًا عَلَى حَبِّهِ مَسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لَوَاجِهَ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا
﴿٩﴾ إِنَّا خَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقَّهْمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ
الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةً وَرُشُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا أَجْتَةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾
مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا ﴿١٣﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَمْطُلُهَا تَذِيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِانِيَّةٍ
مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾ قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنَا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا
﴿١٨﴾ وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ خِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا
﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَرًا رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ
خُضْرٌ وَأَسْتَبْرَقٌ وَحُلُوعًا أَسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ
مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

﴿۶﴾ چشمه ای که بندگان نیک الله از آن می نوشد، هرگونه بخواهند آن را جاری می سازند. ﴿۷﴾ (علامت آن بندگان الله این است که) به نذرهای خود وفا می کنند و از روزی می ترسند که شرش عام و گسترده است. ﴿۸﴾ و طعام را با وجود محبت و حاجت خود، به بینوا و یتیم و اسیر می دهند. ﴿۹﴾ (و می گویند) ما برای رضای الله به شما طعام می دهیم و از شما هیچ پاداش و تشکری نمی خواهیم. ﴿۱۰﴾ البته ما از پروردگار ما می ترسیم در روزی که ترش روی و دشوار است. ﴿۱۱﴾ پس الله آن ها را از شرّ و ضرر آن روز حفظ کرد و به آن ها درخشانی چهره و خرمی بخشید. ﴿۱۲﴾ و در مقابل صبر شان (الله) باغ و (لباسهای) ابریشمی به آنان پاداش می دهد. ﴿۱۳﴾ در حالیکه بر تخت ها تکیه زده اند، نه (گرمی) آفتاب و نه (سوز) سرما را در آن جا می بینند. ﴿۱۴﴾ و سایه های آن (درختان جنت) به ایشان نزدیک است و میوه هایش در دسترس (شان) قرار داده شود. ﴿۱۵﴾ و بر آن ها ظرف های نقره یی و جام های بلورین گردانیده می شود. ﴿۱۶﴾ بلورهای از نقره، که آن را به اندازه های (متفاوت) اندازه گیری کرده اند. ﴿۱۷﴾ و در آنجا جام شرابی نوشانیده می شوند که آمیخته آن از چشمه زنجبیل است. ﴿۱۸﴾ چشمه است در جنت که سلسبیل نامیده می شود. ﴿۱۹﴾ و پسران همیشه جوان (برای خدمت) بر آنان می گردند و چون ایشان را ببینی، آنان را مرواریدهای پراکنده می پنداری. ﴿۲۰﴾ و چون آنجا را نگاه کنی، نعمت فراوان و پادشاهی بزرگ را می بینی. ﴿۲۱﴾ بر تن آنها (جنتیان) لباس های ابریشم نازک و ابریشم ضخیم است و با دستبندهای از نقره آراسته شده اند، و پروردگارشان شراب پاکیزه به آنها می نوشاند. ﴿۲۲﴾ البته این (نعمت ها) پاداش (اعمال) شما است و سعی تان مورد سپاس (و قابل تقدیر) است. ﴿۲۳﴾ البته ما قرآن را به تدریج بر تو نازل کرده ایم. ﴿۲۴﴾ پس بر حکم پروردگارت صابر باش و گناهکار یا ناسپاس آنان را اطاعت مکن. ﴿۲۵﴾ و نام پروردگارت را در هر صبح و شام یاد کن.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٣٦﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذْرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٣٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ
وَشَدَدْنَا أَمْرَهُمْ وَإِذَا اشْتَبَأْنَا بِدَلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٣٨﴾ إِنَّ
هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٣٩﴾ وَمَا تَشَاءُونَ
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤٠﴾ يُدْخِلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٤١﴾

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَأَلْصَقَتْ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّشْرِ نَشْرًا ﴿٣﴾
فَالْفَرْقَتِ فَرَقًا ﴿٤﴾ فَأَلْمَلِقَتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عُدْرًا أَوْ نَذْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَإِذَا التُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾
وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِتَتْ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ
﴿١٢﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيَلُوكُ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نَبْعُهُمُ الْآخِرِينَ
﴿١٧﴾ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيَلُوكُ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

﴿۲۶﴾ و در حصه ای از شب برای الله نماز بگذار و در حصه طولانی از شب او را به پاکی یاد کن. ﴿۲۷﴾ بی گمان ایشان دنیای زودگذر را دوست می دارند و روز دشوار آخرت را پشت سر خویش می نهند. ﴿۲۸﴾ ما آنها را آفریدیم و آفرینش آنها را استوار و محکم کردیم و هر وقت بخواهیم مانند آنها انسان های دیگری را جایگزینشان می کنیم. ﴿۲۹﴾ یقیناً این (تعلیمات قرآن)، یادآوری و پندی است؛ پس هر کس بخواهد، راهی را به سوی پروردگارش برگزیند. ﴿۳۰﴾ شما نمی توانید (چیزی را) بخواهید مگر این که الله بخواهد، بی گمان الله دانای باحکمت است. ﴿۳۱﴾ (لذا) در رحمت خود کسی را که بخواهد داخل می کند و برای ظالم ها (که مستحق رحمت نیستند) عذاب دردناک را آماده کرده ایم.

سورة مرسلات

در مکه نازل شده و پنجاه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به بادهای فرستاده شده ای پی در پی. ﴿۲﴾ (باز) قسم به بادهای تیز وزنده. ﴿۳﴾ و قسم به بادهای که ابرها را منتشر می کنند (برای باریدن باران). ﴿۴﴾ باز قسم به فرشتگان فرق کننده (بین حق و باطل). ﴿۵﴾ پس قسم به فرشتگان القاکننده وعظ و وحی. ﴿۶﴾ برای رفع عذر یا بیم دادن (از عذاب الله). ﴿۷﴾ که البته آنچه وعده داده می شوید (از جزا و سزا) واقع شدنی است. ﴿۸﴾ پس وقتی که ستاره ها بی نور و محو شوند. ﴿۹﴾ و وقتی که آسمان شکافته شود. ﴿۱۰﴾ و وقتی که کوه ها ریشه کن و پراکنده شوند. ﴿۱۱﴾ و وقتی که برای (جمع شدن) پیغمبران وقت تعیین شود. ﴿۱۲﴾ برای کدام روزی پس انداخته شده اند؟ ﴿۱۳﴾ برای روز فیصله (به دادگاه الهی پس انداخته شده اند) ﴿۱۴﴾ و توجه می دانی که روز فیصله چیست؟ ﴿۱۵﴾ در آن روز وای بر تکذیب کنندگان. ﴿۱۶﴾ آیا ما پیشینیان (مجرم) را هلاک نکردیم؟ ﴿۱۷﴾ باز پسینیان (هلاک شده) را در پی آنان می آوریم. ﴿۱۸﴾ ما با مجرمان این گونه رفتار می کنیم. ﴿۱۹﴾ در آن روز وای بر تکذیب کنندگان.

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١١﴾ إِلَى قَدَرٍ
 مَّعْلُومٍ ﴿١٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدَرُونَ ﴿١٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٤﴾
 أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كَهَاتَا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتَا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوْاسِيَ
 شَمَخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتَا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
 أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ
 شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظِلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ الْهَبِّ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ
 كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ رُجَمَتْ صَفْرًا ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾
 هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
 لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ
 لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ
 فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوْقَهُمْ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا
 بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ
 يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ
 يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿۲۰﴾ آیا شما را از آب حقیر (منی) نه آفریدیم؟ ﴿۲۱﴾ باز آن را در قرارگاه محفوظ و استوار (رحم مادر) قرار دادیم. ﴿۲۲﴾ تا مدتی معین (نه ماه). ﴿۲۳﴾ پس اندازه کردیم (برای بودن آن در رحم مادر) پس ما چه خوب اندازه‌کننده‌گانیم. ﴿۲۴﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۲۵﴾ آیا زمین را جمع‌کننده نگردانیدیم؟ ﴿۲۶﴾ (برای) زنده‌ها و مرده‌ها؟ ﴿۲۷﴾ و در آن کوه‌های بلند قرار دادیم و به شما (از زمین) آب شیرین نوشانیدیم. ﴿۲۸﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۲۹﴾ (به مجرمان گویند) بروید به سوی آن چه که آن را دروغ می‌شمردید. ﴿۳۰﴾ بروید به سوی سایه سه شاخه (سایه آتش دوزخ). ﴿۳۱﴾ (آن سایه) نه سردی دارد و نه گرمی شعله آتش را دفع می‌کند. ﴿۳۲﴾ آتش پاره‌هایی از خود بیرون می‌اندازد که مانند قصر (بزرگ) است. ﴿۳۳﴾ گویی شعله‌های آن (در بزرگی) مانند شترهای زردرنگ است. ﴿۳۴﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۳۵﴾ این روزیست که (کفار) نمی‌توانند سخن بگویند. ﴿۳۶﴾ و به آنان اجازه داده نمی‌شود تا عذرخواهی کنند. ﴿۳۷﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۳۸﴾ (و گفته شود) این روز روز فیصله است که شما و مردمان پیشین را جمع کردیم. ﴿۳۹﴾ پس اگر حيله ای دارید پس بکار گیرید. ﴿۴۰﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۴۱﴾ البته پرهیزگاران در سایه‌ها و چشمه‌ها قرار دارند. ﴿۴۲﴾ و از هر نوع میوه که بخواهند. ﴿۴۳﴾ (به آن‌ها گفته شود که) بخورید و بنوشید خوشگوار به پاداش آنچه (در دنیا) می‌کردید. ﴿۴۴﴾ همانا ما اینطور نیکوکاران را پاداش می‌دهیم. ﴿۴۵﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۴۶﴾ (به تکذیب‌کنندگان گفته می‌شود) بخورید و بهره گیرید اندک، یقیناً شما مجریمید. ﴿۴۷﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۴۸﴾ و چون به آنان گفته شود به رکوع بروید نمی‌توانند به رکوع بروند. ﴿۴۹﴾ در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. ﴿۵۰﴾ پس بعد از این (انکار قرآن) به کدام سخن ایمان می‌آورند؟

سورة النبا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ۝١ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ۝٢ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ۝٣
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝٤ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝٥ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ۝٦
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ۝٧ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ۝٨ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝٩
وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝١٠ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝١١ وَبَنَيْنَا
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شَدَادًا ۝١٢ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝١٣ وَأَنْزَلْنَا مِنْ
الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ۝١٤ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝١٥ وَجَنَّاتٍ
أَلْفَافًا ۝١٦ إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَتًا ۝١٧ يَوْمَ يُفْخِجُ فِي الصُّورِ
فَتَاتُونَ أَفْوَاجًا ۝١٨ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝١٩ وَسُيِّرَتِ
الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝٢٠ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝٢١ لِلظَّالِمِينَ
مَاءً أَبًا ۝٢٢ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ۝٢٣ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝٢٤
إِلَّا أَحْمِيمًا وَغَسَّاقًا ۝٢٥ جَزَاءً وَفَاقًا ۝٢٦ إِنَّهُمْ كَانُوا
لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝٢٧ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝٢٨ وَكُلَّ شَيْءٍ
أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝٢٩ فَذُوقُوا فَلَئِنْ تَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۝٣٠

سورة نبا

در مکه نازل شده و چهل آیت است

بناام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ در باره چه از یکدیگر می پرسند؟ ﴿۲﴾ از خبر بزرگ (می پرسند). ﴿۳﴾ (خبری) که آنها در آن اختلاف دارند. ﴿۴﴾ چنین نیست (آن خبر را عنقریب) خواهند دانست. ﴿۵﴾ (باز می گویم) چنین نیست (آن خبر را عنقریب) خواهند دانست. ﴿۶﴾ (برپا کردن قیامت به ما چه مشکل است؟) آیا ما زمین را بستر نگردانیده ایم؟ ﴿۷﴾ و کوه ها را (همچون) میخ ها (نگردانیده ایم)؟ ﴿۸﴾ و شما را جفت (نر و ماده) آفریدیم. ﴿۹﴾ و خوابتان را سبب آرامش قرار دادیم. ﴿۱۰﴾ و شب را (مانند لباس) پوششی گردانیدیم. ﴿۱۱﴾ و روز را وقت تلاش و معاش گردانیدیم. ﴿۱۲﴾ و بالای سر شما هفت آسمان محکم بنا نمودیم. ﴿۱۳﴾ و (آفتاب را) چراغ فروزان و درخشنده ساختیم. ﴿۱۴﴾ و از ابرهای متراکم و فشرده آب فراوان نازل کردیم. ﴿۱۵﴾ تا به وسیله آن دانه و گیاه را بیرون آریم. ﴿۱۶﴾ و باغ های درهم پیچیده و انبوه را نیز (آفریدیم). ﴿۱۷﴾ یقیناً روز فیصله، وقت مقرر و معین هست. ﴿۱۸﴾ روزی که در صور دمیده شود، پس (به دربار پروردگارتان) گروه گروه بیایید. ﴿۱۹﴾ و آسمان گشوده شود و به صورت دروازه هایی باز درآید. ﴿۲۰﴾ و کوه ها روان شوند و مانند سراب گردند. ﴿۲۱﴾ البته دوزخ در انتظار (مردم سرکش) است. ﴿۲۲﴾ و برای سرکشان جای بازگشت است. ﴿۲۳﴾ در آنجا مدت طولانی می مانند. ﴿۲۴﴾ در آنجا نه سردی می چشند و نه نوشیدنی گوارائی می نوشند. ﴿۲۵﴾ مگر آب جوش و زرداب زخم دوزخیان را. ﴿۲۶﴾ این جزایی است مناسب و موافق (حال و وضعیت آنها). ﴿۲۷﴾ (چون) آنها (در دنیا) حساب روز قیامت را امید نداشتند. ﴿۲۸﴾ و آیات ما را به شدت تکذیب کردند. ﴿۲۹﴾ ولی ما هرچیز را با نوشتن حفظ نموده ایم. ﴿۳۰﴾ پس (برایشان گفته می شود که) بجشید عذاب را، چون هرگز به شما جز عذاب نخواهیم افزود.

إِنَّ لِّلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝٣١ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ۝٣٢ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ۝٣٣ وَكَأْسًا
 دِهَاقًا ۝٣٤ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًّا ۝٣٥ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ
 حِسَابًا ۝٣٦ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ
 مِنْهُ خِطَابًا ۝٣٧ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ
 إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝٣٨ ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ
 شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَعَابًا ۝٣٩ إِنَّا أَنذَرْنٰكَ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
 الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ۝٤٠

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ۝١ وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا ۝٢ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ۝٣
 فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ۝٤ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ۝٥ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ۝٦
 تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ۝٧ قُلُوبٌ يُومِذُ وَاجِفَةٌ ۝٨ أَبْصَرُهَا خَاشِعَةٌ ۝٩
 يَقُولُونَ أَيْنَا الْمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ۝١٠ أَيْنَا ذَاكَ عَظَمَانِخْرَةٌ ۝١١ قَالُوا
 تِلْكَ إِذْكَرٌ خَاسِرَةٌ ۝١٢ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ۝١٣ فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ ۝١٤
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ۝١٥ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْأَوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝١٦

﴿۳۱﴾ البته برای پرهیزگاران کامیابی بزرگ است. ﴿۳۲﴾ و باغ‌ها، و درختان انگور. ﴿۳۳﴾ و دختران نوجوان و هم‌سال. ﴿۳۴﴾ و پیاله‌ای پر از شراب. ﴿۳۵﴾ در آنجا سخن بیهوده و دروغ نمی‌شنوند. ﴿۳۶﴾ این پاداش از سوی پروردگار تو (است) پاداش و بخششی از روی حساب. ﴿۳۷﴾ پروردگار آسمان‌ها و زمین و هر چه در بین آندو قرار دارد که او بسیار مهربان است. (با این وصف از عظمت او) نمی‌توانند با او سخنی بگویند. ﴿۳۸﴾ روزی که جبرئیل و دیگر فرشته‌ها (به دربار الله) صف‌بسته می‌ایستند، سخن نمی‌گویند، مگر کسی که پروردگار مهربان به او اجازه دهد و او نیز سخن حق و درست بگوید. ﴿۳۹﴾ آن روز، روز حق (و راست) است، پس هر که بخواهد نجات یابد (عمل درست انجام دهد) که در روز قیامت به‌سوی او باز می‌گردد. ﴿۴۰﴾ البته ما شما را از عذاب نزدیک ترسانیدیم، روزی که انسان آنچه را با دستان خویش پیش فرستاده است می‌بیند و کافر می‌گوید: ای کاش من خاک می‌بودم!

سورة نازعات

در مکه نازل شده و چهل و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به فرشته‌های که ارواح کافران را به سختی می‌گیرند. ﴿۲﴾ و قسم به فرشته‌های که ارواح مؤمنان به آسانی می‌گیرند. ﴿۳﴾ و قسم به فرشتگانی که (در اجرای اوامر الهی) به سرعت شناورند. ﴿۴﴾ پس قسم به فرشتگانی که (در اجرای اوامر الهی) از یکدیگر سبقت می‌گیرند. ﴿۵﴾ باز قسم به فرشتگانی که همه کارها را تدبیر می‌کنند. ﴿۶﴾ روزی که زلزله سخت همه چیز را به لرزه می‌آورد. ﴿۷﴾ به تعقیب آن لرزه دیگر واقع شود. ﴿۸﴾ برخی از دل‌ها (در آن روز) ترسان و لرزان است. ﴿۹﴾ (و) چشم‌های ایشان پایین افتاده است. ﴿۱۰﴾ می‌گویند: آیا ما دوباره بازگردانیده می‌شویم (به حالت نخستین)؟ ﴿۱۱﴾ آیا (باز زنده می‌شویم که) استخوان‌های پوسیده شویم؟ ﴿۱۲﴾ گویند (اگر چنین باشد) آن زندگی زیانبار خواهد بود. ﴿۱۳﴾ (الله در جواب آن‌ها فرمود): جز این نیست که آن تنها آواز بلند است. ﴿۱۴﴾ پس ناگهان در میدان محشر (که جای بی‌خوابی است) حاضر شوند. ﴿۱۵﴾ آیا داستان (دعوت) موسی به توریسم است؟ ﴿۱۶﴾ وقتی که پروردگارش او را در وادی پاک طوی صدا کرد.

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَاهْدِيكَ
 إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى ﴿١٩﴾ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿٢١﴾ ثُمَّ
 أَذْبَرَ يَسْعَى ﴿٢٢﴾ فَخَشَفْنَا دَايِ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ
 اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَى ﴿٢٦﴾
 ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خُلُقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيَهَا ﴿٢٨﴾
 وَأَغَطَّشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾
 أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَّعَا لَكُمْ
 وَلَا نَعَمِ كُمْ ﴿٣٣﴾ فَاذْجَأَتْ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسُنُ
 مَا سَعَى ﴿٣٥﴾ وَبَرَزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ
 الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ
 مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾
 يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَا أَنْتَ مِنْ
 ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا ﴿٤٥﴾
 كَانَتْ أَهْمُ يَوْمٍ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

﴿۱۷﴾ (به او گفت:) به‌سوی فرعون برو که سرکشی و طغیان کرده است. ﴿۱۸﴾ پس به او بگو: آیا می‌خواهی که (از کفر) پاک شوی؟ ﴿۱۹﴾ و تو را به سوی پروردگارت راهنمایی کنم تا (بعد از شناختن پروردگارت) بترسی (و ایمان آوری و سرکشی نکنی). ﴿۲۰﴾ پس (موسی) معجزه بزرگ را به او نشان داد. ﴿۲۱﴾ اما او دروغ شمرد و نافرمانی کرد. ﴿۲۲﴾ باز پشت کرد (از مجلس موسی و برای فساد) سعی می‌نمود. ﴿۲۳﴾ پس (ساحران را) جمع کرد و اعلان نمود. ﴿۲۴﴾ پس گفت: من پروردگار بزرگ‌تر شما هستم. ﴿۲۵﴾ پس الله او را به عذاب آخرت و دنیا گرفتار کرد. ﴿۲۶﴾ یقیناً در این (ماجرا) برای کسی که (از عذاب الله) بترسد، عبرت است. ﴿۲۷﴾ آیا (دوباره) آفریدن شما سخت‌تر است یا آفریدن آسمانی که او (الله) آن را بنا کرده؟ ﴿۲۸﴾ و بلندی آن را بر افراشت، پس آن را استوار و برابر کرد. ﴿۲۹﴾ و شبش را تاریک و روزش را روشن گردانید. ﴿۳۰﴾ و بعد از آن زمین را هموار نمود. ﴿۳۱﴾ از آن (زمین) آب و چراگاهش را بیرون کرد. ﴿۳۲﴾ و کوه‌ها را (بر زمین) محکم و پابرجا کرد. ﴿۳۳﴾ (این همه را پیدا کرد) برای منفعت شما و چهارپایانتان. ﴿۳۴﴾ پس وقتی که بزرگترین حادثه (قیامت) بیاید. ﴿۳۵﴾ روزی که انسان آن کوشش خود را (در دنیا) به یاد می‌آورد. ﴿۳۶﴾ و دوزخ برای هر بیننده‌ای آشکار و نمایان شود. ﴿۳۷﴾ اما هر کسی طغیان و سرکشی کرد ﴿۳۸﴾ و زندگانی دنیا را (بر آخرت) ترجیح داد. ﴿۳۹﴾ پس یقیناً دوزخ جایگاه اوست. ﴿۴۰﴾ و اما کسی که از ایستادن در حضور پروردگارش ترسید. و نفسش را از هوی و هوس باز داشت. ﴿۴۱﴾ پس یقیناً جنت جایگاه اوست. ﴿۴۲﴾ درباره قیامت از تو می‌پرسند که چه وقتی برپا می‌شود؟ ﴿۴۳﴾ تو را چه خبر از (وقت برپا شدن) آن. ﴿۴۴﴾ پایان و سرانجام آن با پروردگار توست. ﴿۴۵﴾ تو تنها بیم‌دهنده کسی هستی که از آن (قیامت) می‌ترسد. ﴿۴۶﴾ روزی که آن‌را می‌بینند، گویا که آنان جز (به قدر) شب یا چاشتی (در دنیا و برزخ) درنگ نکرده‌اند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝١ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝٢ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكِّي ۝٣
أَوْ يَذْكُرُ فِتْنَعَهُ الذِّكْرَى ۝٤ أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ۝٥ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى
۝٦ وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَكِّي ۝٧ وَأَمَّا مَنِ جَاءَكَ يُسْعَى ۝٨ وَهُوَ يَخْشَى ۝٩
فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ۝١٠ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۝١١ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ۝١٢ فِي صُحُفٍ
مُكَرَّمَةٍ ۝١٣ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝١٤ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝١٥ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝١٦
قِيلَ الْإِنْسَنُ مَا أَكْفَرُهُ ۝١٧ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝١٨ مِنْ نُطْفَةٍ
خَلَقَهُ ۝١٩ فَقَدَرَهُ ۝٢٠ ثُمَّ السَّيْلَ يَسْرُهُ ۝٢١ ثُمَّ أَمَاتَهُ ۝٢٢ فَأَقْبَرَهُ ۝٢٣ ثُمَّ إِذَا
شَاءَ أَنشَرَهُ ۝٢٤ كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ ۝٢٥ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَنُ إِلَى طَعَامِهِ ۝٢٦
إِنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝٢٧ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝٢٨ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا
حَبًّا ۝٢٩ وَعَنَبْنَا وَقَصَبًا ۝٣٠ وَزَيَّنَّا أَنْجَالًا ۝٣١ وَحَدَّاقَ غُلَبًا ۝٣٢ وَفَلَكَهَ
وَأَبَّا ۝٣٣ مَتَعَالِكُمْ وَلَا نَعْمِكُمْ ۝٣٤ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَةُ ۝٣٥ يَوْمَ يَفِرُّ
الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝٣٦ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ۝٣٧ وَصَحْبَتِهِ وَبَنِيهِ ۝٣٨ لِكُلِّ
أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝٣٩ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ۝٤٠
ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝٤١ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝٤٢

سورة عبس

در مکه نازل شده و چهل و دو آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ روی ترش کرد و اعراض نمود. ﴿۲﴾ به اینکه نزد او نابینا آمد. ﴿۳﴾ و تو چه دانی که او شاید در پی پاکی باشد. ﴿۴﴾ یا پند گیرد، پس آن پند به او سود رساند. ﴿۵﴾ اما کسی که خود را بی نیاز می داند. ﴿۶﴾ پس تو در پی او شدی؟ ﴿۷﴾ و اگر او (شخص بی نیاز) پاک هم نشود، گناهی بر تو نیست. ﴿۸﴾ و اما کسی که شتابان نزد تو آمد. ﴿۹﴾ در حالیکه (از الله) می ترسید. ﴿۱۰﴾ پس تو (به دیگران مشغول شده) از وی روی گردان می شوی. ﴿۱۱﴾ چنین نیست (که آنها می پندارند) یقیناً قرآن وسیله ای پند است. ﴿۱۲﴾ پس هر کس (پند) بخواهد باید آنرا یاد کند. ﴿۱۳﴾ (همانا آیات قرآن) در صحیفه های قدرمند درج و محفوظ است. ﴿۱۴﴾ که بلندمرتبه و پاکیزه است. ﴿۱۵﴾ بدست نویسندگان ﴿۱۶﴾ بزرگواری و نیک کردار. ﴿۱۷﴾ مرگ بر این انسان (کافر و سرکش)، چه ناشکر است! ﴿۱۸﴾ (دقت نکرده که) الله او را از چه چیز آفریده است؟ ﴿۱۹﴾ از نطفه (قطره منی در رحم مادر) او را آفرید، پس (اندازه ماندن او در رحم مادر را) مقرر کرد. ﴿۲۰﴾ باز راه را برای او آسان گردانید. ﴿۲۱﴾ باز (بعد از پایان یافتن عمر) او را می میراند و در قبر می نهد. ﴿۲۲﴾ باز هر وقتی که بخواهد او را زنده می کند. ﴿۲۳﴾ نه! آنچه را که به او فرمان داده بود انجام نداد. ﴿۲۴﴾ پس باید انسان به غذای خود بنگرد. ﴿۲۵﴾ (که) ما آب را به فراوانی فرو ریختیم. ﴿۲۶﴾ باز زمین را به خوبی شگافتیم. ﴿۲۷﴾ پس در زمین دانه ها را رویانیدیم. ﴿۲۸﴾ و (درخت های) انگور و سبزیجات را. ﴿۲۹﴾ و (درخت های) زیتون و خرما را. ﴿۳۰﴾ و باغ های پر درخت را. ﴿۳۱﴾ و میوه ها و علف زارها (چراگاه ها) را. ﴿۳۲﴾ (این همه را آفریدیم) برای نفع شما و حیوانات شما. ﴿۳۳﴾ پس چون آواز سخت و هولناک (قیامت) بیاید. ﴿۳۴﴾ روزی که انسان از برادر خود می گریزد. ﴿۳۵﴾ و از مادر و پدر خود. ﴿۳۶﴾ و از زن و فرزند خود. ﴿۳۷﴾ (چون) هر کس از آنان در آن روز حالتی دارد که برایش کفایت می کند. ﴿۳۸﴾ در آن روز چهره هایی شاد و درخشانند. ﴿۳۹﴾ و خوش و خندانند. ﴿۴۰﴾ و در آن روز چهره هایی بر آنها غبار نشسته است.

تَرَهَّقَهَا قَتْرَةً ٤١ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ ٤٢

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ١ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ٢ وَإِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ٣ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ٤ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ
٥ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ٦ وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ ٧ وَإِذَا
الْمَوءُودَةُ سُيِلَتْ ٨ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ٩ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ
١٠ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ١١ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ١٢ وَإِذَا الْجَنَّةُ
أُزْلِفَتْ ١٣ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ١٤ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخَيْسِ ١٥
الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ١٦ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ١٧ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ١٨
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ١٩ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ٢٠ مُطَاعٍ
ثَمَّ ٢١ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ٢٢ وَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ ٢٣
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ٢٤ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ٢٥
فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ٢٦ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ٢٧ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن
يَسْتَقِيمَ ٢٨ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ٢٩

﴿۴۱﴾ چهره آن‌ها را سیاهی و تاریکی پوشانده است. ﴿۴۲﴾ این‌ها همان گروه کافرِ بدکاراند.

سورة تکویر

در مکه نازل شده و بیست‌ونہ آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ وقتی که آفتاب پیچانیده شود (بی نور گردد). ﴿۲﴾ و وقتی که ستاره‌ها بی‌نور و تاریک شوند. ﴿۳﴾ و وقتی که کوه‌ها را روان سازند. ﴿۴﴾ و وقتی که ماده شترانِ باردار معطل گذاشته شوند. ﴿۵﴾ و وقتی که حیوانات وحشی حشر شوند. ﴿۶﴾ و وقتی که بحر‌ها به جوش آیند. ﴿۷﴾ و وقتی که اجساد را با ارواح یکجا کنند. ﴿۸﴾ و وقتی که از دختر زنده به‌گور شده پرسیده شود. ﴿۹﴾ (که) به کدام گناه کشته شده است؟ ﴿۱۰﴾ و وقتی که نامه‌های اعمال گشوده شود. ﴿۱۱﴾ و وقتی که آسمان از جای کنده شود. ﴿۱۲﴾ و وقتی که دوزخ شعله ور شود. ﴿۱۳﴾ و وقتی که جنت (برای اهلش) نزدیک آورده شود. ﴿۱۴﴾ هرکس آنچه (از نیکی و بدی) را که آماده (و حاضر) کرده است بداند. ﴿۱۵﴾ پس قسم به ستاره‌های که باز می‌گردند. ﴿۱۶﴾ (ستارگان) حرکت کننده (باز در افق) نهان شوند. ﴿۱۷﴾ و قسم به شب چون برود. ﴿۱۸﴾ و قسم به صبح چون بدمد. ﴿۱۹﴾ یقیناً (قرآن) سخن رسول گرامی است. ﴿۲۰﴾ (که) او نیرومند است و در بارگاه صاحب عرش (الله) دارای منزلت والایی است. ﴿۲۱﴾ از او فرمان می‌برند، در آنجا (او) امین است. ﴿۲۲﴾ و هم صحبت شما (محمد) دیوانه نیست. ﴿۲۳﴾ و البته (او) آن (فرشته) را در کنارهٔ آشکار آسمان دید. ﴿۲۴﴾ و او بر رسانیدن سخن‌های غیب بخیل نیست. ﴿۲۵﴾ و قرآن سخن شیطانِ رانده‌شده نیست. ﴿۲۶﴾ پس (قرآن را گذاشته) به کجا می‌روید؟ ﴿۲۷﴾ آن قرآن جز پند و اندرز برای جهانیان نیست. ﴿۲۸﴾ برای کسی از شما که بخواهد (کردارش) به راه راست، مستقیم شود. ﴿۲۹﴾ و شما چیزی را نمی‌خواهید مگر آن که الله، پروردگار جهانیان آنرا بخواهد.

سورة الانفطار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ① وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ② وَإِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ③ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ④ عَلِمْتَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ
وَأَخَّرَتْ ⑤ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ⑥ الَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ⑦ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑧
كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ ⑨ وَإِنْ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ⑩ كِرَامًا
كِتَبِينَ ⑪ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑫ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑬ وَإِنَّ
الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ⑭ يَصَلَوْنَهَا يَوْمَ الَّذِينَ ⑮ وَمَاهُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ
⑯ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الَّذِينَ ⑰ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الَّذِينَ
⑱ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ⑲

سورة المطففين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ① الَّذِينَ إِذَا أَكَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ②
وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوَّزَوْهُمْ يَخْسِرُونَ ③ أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ④

سورة انفطار

در مکه نازل شده و نوزده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ وقتی که آسمان شگافته شود. ﴿۲﴾ و وقتی که ستاره‌ها پراگنده (تاریک) شوند. ﴿۳﴾ و وقتی که دریاها جاری شوند. ﴿۴﴾ و وقتی که قبرها سر و زیر شود (و مرده‌ها زنده شوند). ﴿۵﴾ هر شخص آنچه را پیش فرستاده و آنچه را که پس گذاشته است بداند. ﴿۶﴾ ای انسان! چه چیزی تو را در برابر پروردگار بزرگوارت مغرور ساخته (و فریب داده) است؟ ﴿۷﴾ آن که تو را آفرید، پس (اندام) تو را برابر و معتدل کرد. ﴿۸﴾ به هر شکلی (و صورتی) که خواست تو را ترکیب کرد. ﴿۹﴾ چنین نیست (که می‌گویید) بلکه شما سزا را دروغ می‌شمارید. ﴿۱۰﴾ در حالیکه بر شما نگهبانانی مقرر شده است. ﴿۱۱﴾ نویسندگان بزرگوار (اند). ﴿۱۲﴾ هر چه را می‌کنید، می‌دانند. ﴿۱۳﴾ البته نیکوکاران در نعمت‌ها و (جنت) اند. ﴿۱۴﴾ و البته بدکاران در دوزخ اند. ﴿۱۵﴾ که در روز جزا به آن داخل خواهند شد. ﴿۱۶﴾ و آنان هیچ‌گاه از آن دور (بیرون) نمی‌شوند. ﴿۱۷﴾ تو چه میدانی که روز جزا چیست؟ ﴿۱۸﴾ باز (گفته می‌شود که) تو چه میدانی که روز جزا چیست؟ ﴿۱۹﴾ روزی که هیچ کسی برای دیگری نمی‌تواند کاری بکند و در آن روز فرمان، فرمانِ الله است (و بس).

سورة مطففين

در مکه نازل شده و سی و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ وای بر کم‌کنندگان (حقوق مردم) ﴿۲﴾ کسانی که وقتی از مردم پیمانه بگیرند به تمام و کمال می‌گیرند. ﴿۳﴾ و چون به ایشان پیمانه دهند یا وزن کنند، کم می‌کنند. ﴿۴﴾ آیا به این گمان نیستند (و نمی‌دانند) که دوباره زنده می‌شوند.

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ
 الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ۝ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝
 وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ يَوْمَ الَّذِينَ ۝ وَمَا يُكَذِّبُ
 بِهِ ۚ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝
 ۝ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ
 يَوْمَئِذٍ لَّمَّ حُجُوبُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا
 الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَنْبَارِ لَفِي عِلِّيَّينَ ۝
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝
 إِنَّ الْأَنْبَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ۝ تَعْرِفُ فِي
 وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّخْتُومٍ ۝ خِتْمُهُ
 مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَفِسُونَ ۝ وَمِمَّا جُهُ مِنْ
 تَسْنِيمٍ ۝ عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا
 مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ۝ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝
 وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ۝ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا
 إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفَظِينَ ۝

﴿۵﴾ برای روزی بس بزرگ؟ ﴿۶﴾ روزی که مردم در پیشگاه پروردگار جهانیان (برای جواب دادن) می ایستند. ﴿۷﴾ چنین نیست (که آنان گمان دارند) البته عمل نامه بدکاران در سجّین (درج) است. ﴿۸﴾ و تو چه می دانی که سجّین چیست؟ ﴿۹﴾ کتاب نوشته شده است. ﴿۱۰﴾ وای بر تکذیب کنندگان (منکران) در آن روز. ﴿۱۱﴾ آنانی که روز جزا را انکار می کنند. ﴿۱۲﴾ و تکذیب (و انکار) نمی کند روز جزا را مگر هر تجاوزگر گنهگار. ﴿۱۳﴾ چون آیات ما بر او خوانده شود می گوید: این افسانه های پیشینیان است. ﴿۱۴﴾ چنین نیست، بلکه آنچه می کردند (از کفر و معاصی) بر دل های شان زنگ نهاده است. ﴿۱۵﴾ چنین نیست؛ بی گمان آنان آن روز از (دیدار) پروردگارشان در حجاب اند. ﴿۱۶﴾ باز بی گمان آن ها در دوزخ داخل خواهند شد. ﴿۱۷﴾ باز (برایشان) گفته خواهد شد که این همان عذابی است که آن را دروغ می دانستید. ﴿۱۸﴾ چنین نیست، حقا که عمل نامه نیکان در علیین (درج) است. ﴿۱۹﴾ و تو چه می دانی که علیین چیست؟ ﴿۲۰﴾ کتاب نوشته شده است. ﴿۲۱﴾ مقربان (دربار الهی) در آن جا حضور می یابند. ﴿۲۲﴾ بی گمان نیکان در نعمت ها اند. ﴿۲۳﴾ بر تخت ها نشسته (تکیه زده و) می نگرند. ﴿۲۴﴾ (تو ای مخاطب) خوشی و خرمی نعمت را در چهره هایشان می بینی. ﴿۲۵﴾ از شراب خالص و مهر شده، نوشانیده می شوند. ﴿۲۶﴾ مهر آن مشک است. و رغبت کنندگان باید در (حصول) این نعمت رغبت کنند. ﴿۲۷﴾ و مخلوط آن از تسنیم است. ﴿۲۸﴾ (تسنیم) چشمه ای است که مقربان از آن می نوشند. ﴿۲۹﴾ بی گمان گناهکاران (در دنیا) به مؤمنان می خندیدند. ﴿۳۰﴾ و هرگاه مسلمانان از کنار آن ها می گذشتند (به طور استهزا با چشم و ابرو) به یکدیگر اشاره می کردند. ﴿۳۱﴾ و هنگامی که گناهکاران به خانواده خود بازمی گشتند، شادمان برمی گشتند. ﴿۳۲﴾ و چون مؤمنان را می دیدند می گفتند: یقیناً این گروه گمراه اند. ﴿۳۳﴾ در حالیکه بر آنان (مؤمنان) نگهبانان فرستاده نشده اند.

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٢٤﴾ عَلَى
الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٥﴾ هَلْ تُؤْتِبُ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٦﴾

سُورَةُ الْاِنْشِقَاقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ
﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَتَأَيَّهَا
الْإِنْسَنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدَّحًا فَمَلَأَقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أَوْتَىٰ
كِتَابَهُ وَبَيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حَسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ
إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أَوْتَىٰ كِتَابَهُ وَرَأَىٰ ظَهْرَهُ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ
يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أَقْسَمُ
بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾
لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

﴿۳۴﴾ پس امروز (روز قیامت) مؤمنان بر کفار می خندند. ﴿۳۵﴾ بر تخت ها نشسته (تکیه زده و) می نگرند. ﴿۳۶﴾ (و می پرسند) آیا به کافران سزای کارهایی که می کردند داده شده است؟

سورة انشقاق

در مکه نازل شده و بیست و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ وقتی که آسمان بشگافد (و پاره پاره شود) ﴿۲﴾ و حکم پروردگار خود را فرمان برد که چنین سزاوار است. ﴿۳﴾ و وقتی که زمین کشیده شود و هموار گردد. ﴿۴﴾ و آنچه در آن است بیرون اندازد و تهی گردد. ﴿۵﴾ و حکم پروردگار خود را فرمان برد که چنین سزاوار است. ﴿۶﴾ ای انسان! یقیناً تو با تلاش و رنج فراوان به سوی پروردگارت رهسپاری و سرانجام او را ملاقات خواهی کرد. ﴿۷﴾ (پس از ملاقات) کسی که نامه اعمالش بدست راستش داده شود. ﴿۸﴾ پس به آسانی با او حساب خواهد شد. ﴿۹﴾ و شادمان بسوی خانواده خود باز می گردد. ﴿۱۰﴾ اما کسی که نامه اعمالش از پشت سر (به دست چپ) او داده شود. ﴿۱۱﴾ پس با داد و فریاد هلاکت را می طلبد. ﴿۱۲﴾ و وارد دوزخ خواهد شد. ﴿۱۳﴾ چون او (در دنیا) در میان خانواده خود شادمان (و غافل از آخرت) بود. ﴿۱۴﴾ و چون او گمان می کرد که هرگز (به سوی الله) باز نمی گردد. ﴿۱۵﴾ آری! (بازگشت به سوی الله حق است) به درستی که پروردگارش به او بیناست. ﴿۱۶﴾ پس قسم به شفق (سرخي بعد از غروب آفتاب). ﴿۱۷﴾ و قسم به شب و آنچه (در زیر سیاهی خود) جمع می کند. ﴿۱۸﴾ و قسم به ماه چون کامل گردد. ﴿۱۹﴾ که همیشه از یک حالت به حالت دیگر درآیید. ﴿۲۰﴾ پس کفار را چه شده که ایمان نمی آرند؟ ﴿۲۱﴾ و هرگاه قرآن بر آن ها خوانده شود، سجده نمی کنند (متنقاد نمی شوند). ﴿۲۲﴾ (سجده کردن چه که) بلکه کفار قرآن را تکذیب می کنند. ﴿۲۳﴾ و الله به آنچه در دل دارند عالم تر است. ﴿۲۴﴾ پس آن ها را به عذاب دردناک مژده.

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿١٥﴾

سُورَةُ الْبُرُوجِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ
 ﴿٣﴾ قِيلَ أَصْحَابُ الْأَعْدُدِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا
 قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا
 مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ
 عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ
 رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ وَيَعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ﴿١٤﴾
 ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ
 ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ مِنْ
 وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قَرِئٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

﴿۲۵﴾ مگر آنانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند که برای آن‌ها اجر و ثوابی ابدی و قطع ناشدنی است.

سورة بروج

در مکه نازل شده و بیست و دو آیت است

بنام الله بخشندهٔ مهربان

﴿۱﴾ قسم به آسمانی که دارای برج هاست. ﴿۲﴾ و قسم به روز موعود (روز قیامت).
 ﴿۳﴾ و قسم به شاهد (روز جمعه)، و قسم به مشهود (روز عرفه). ﴿۴﴾ اهل خندق‌ها
 کشته شدند. ﴿۵﴾ خندق‌های پرآتش و دارای هیزم فراوان. ﴿۶﴾ وقتی که بر آن (خندق‌ها)
 نشسته بودند. ﴿۷﴾ و آن‌ها بر آنچه با مؤمنان می‌کردند حاضر بودند. ﴿۸﴾ و آن‌ها از
 مؤمنان انتقام نگرفتند مگر اینکه به الله غالب و ستوده ایمان آورده بودند. ﴿۹﴾ آن ذاتی
 که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین خاص از اوست و الله بر همه چیز گواه و آگاه است.
 ﴿۱۰﴾ یقیناً آنانی که مردان و زنان مؤمن را در فتنه انداختند (عذاب دادند) باز توبه
 نکردند، پس برای آن‌ها عذاب دوزخ و همچنین عذاب سوزنده است. ﴿۱۱﴾ البته آنانی
 که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند باغ‌هایی دارند که از زیر آن جویها روان است.
 این است پیروزی بزرگ. ﴿۱۲﴾ (لیکن به یاد داشته باش که) البته گرفتِ پروردگارتو
 بسیار سخت است. ﴿۱۳﴾ چون او (آفرینش) را آغاز می‌کند و (بار دوم نیز) او (زندگی
 هرچیز را) بازمی‌گرداند. ﴿۱۴﴾ و او آمرزنده و دوستدار مؤمنان است. ﴿۱۵﴾ و اوست
 صاحب عرش دارای مجد و عظمت. ﴿۱۶﴾ هرچه را بخواهد حتماً انجام می‌دهد.
 ﴿۱۷﴾ آیا قصهٔ آن لشکرها (که هلاک‌شدند) به تو رسیده است؟ ﴿۱۸﴾ (لشکریان)
 فرعون و ثمود. ﴿۱۹﴾ (اما کفار از قصه‌های قرآن عبرت نمی‌گیرند) بلکه کافران همیشه
 در پی تکذیب قرآن‌اند. ﴿۲۰﴾ و لیکن الله از هر طرف بر آن‌ها احاطه دارد. ﴿۲۱﴾ (قرآن
 قابل تکذیب نیست) بلکه قرآن کتابی بزرگوار و عالی‌قدر است. ﴿۲۲﴾ که در لوح
 المحفوظ (لوحه که از دسترس مخلوقات محفوظ است) ثبت است.

سُورَةُ الطَّارِقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ① وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ② النَّجْمُ الثَّاقِبُ ③
إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ④ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ⑤
خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ⑥ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ⑦ إِنَّهُ عَلَى
رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ⑧ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ⑨ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ
⑩ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ⑪ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ⑫ إِنَّهُ
لَقَوْلٌ فَصْلٌ ⑬ وَمَاهُوَ بِالْهَزْلِ ⑭ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ⑮
وَأَكِيدُ كَيْدًا ⑯ فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَمَهُلُهُمْ رُوَيْدًا ⑰

سُورَةُ الْأَعْلَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ أَسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ① الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ② وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ③
وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ④ فَجَعَلَهُ نَعْتًا وَاحْوَى ⑤ سَنَفِرُكَ
فَلَا تَنْسَى ⑥ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ⑦ وَنُفِثُكَ
لِلْيَسْرِ ⑧ فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ⑨ سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَى ⑩

سورة طارق

در مکه نازل شده و هفده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به آسمان، و قسم به طارق (یعنی ستاره ظاهرشونده در شب). ﴿۲﴾ تو چه می دانی که طارق چیست؟ ﴿۳﴾ آن ستاره درخشنده است. ﴿۴﴾ کسی نیست مگر آنکه بر او نگهبانی است. ﴿۵﴾ پس باید انسان بنگرد که از چه آفریده شده است؟ ﴿۶﴾ از آب (منی) زودریزنده آفریده شده است. ﴿۷﴾ که از میان استخوان پشت (مرد) و استخوان سینه (زن) بیرون می شود. ﴿۸﴾ لذا الله بر بازگردانیدن (یعنی دوباره زنده کردن) انسان ها قادر است. ﴿۹﴾ روزی که رازهای پوشیده ظاهر شود. ﴿۱۰﴾ پس در آن روز (برای انسان) هیچ قوتی و هیچ یاری دهنده ای نیست. ﴿۱۱﴾ قسم به آسمان باران دار. ﴿۱۲﴾ و قسم به زمین شگافنده (برای رویانیدن نباتات). ﴿۱۳﴾ که قرآن کلام فیصله کننده (بین حق و باطل) است. ﴿۱۴﴾ و سخن بیهوده و شوخی نیست. ﴿۱۵﴾ البته آن ها (کفار) سخت نیرنگ می کنند. ﴿۱۶﴾ و من نیز (برای مجازات شان) چاره اندیشی می کنم. ﴿۱۷﴾ پس کافران را مهلت ده (تا فکر کنند و) زمان اندک آن ها را رها کن.

سورة اعلی

در مکه نازل شده و نوزده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ نام پروردگار بلند مرتبه ات را به پاکی یاد کن. ﴿۲﴾ کسی که آفرید (هرچیز را)، پس (آن را) استوار و برابر کرد. ﴿۳﴾ و کسی که اندازه را (برای هرچیز) مقرر کرد باز هدایت نمود. ﴿۴﴾ و کسی که (از زمین های علفزار) چراگاه را رویانید. ﴿۵﴾ باز آن را خشک و سیاه ساخت. ﴿۶﴾ ما بر تو (قرآن را) می خوانیم، پس تو دیگر فراموش نخواهی کرد. ﴿۷﴾ مگر آنچه را الله خواسته باشد (که از دلت فراموش می کند)، چون الله آشکار و آنچه که پوشیده است می داند. ﴿۸﴾ و تو را برای شریعت آسان آماده می کنیم. ﴿۹﴾ پس پند ده (مردم را) اگر پند دادن مفید افتد. ﴿۱۰﴾ کسی که از الله می ترسد به زودی پند خواهد گرفت.

وَيَجْجِبُهَا الْأَشْقَى ⑪ الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى ⑫ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَى ⑬ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ⑭ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ⑮
بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑯ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ⑰ إِنَّ
هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ⑱ صُحُفٍ ابْرَهِيمَ وَمُوسَى ⑲

سورة الغاشية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ ① وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ② عَامِلَةٌ
نَاصِبَةٌ ③ تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ④ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ ⑤ لَيْسَ
لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ⑥ لَا يَسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ⑦ وَجُوهٌ
يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ⑧ لَسَعِيَهَا رَاضِيَةٌ ⑨ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑩ لَا تَسْمَعُ
فِيهَا الْغِيَّةَ ⑪ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ⑫ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ⑬ وَأَكْوَابُ
مَوْضُوعَةٌ ⑭ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ⑮ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ⑯ أَفَلَا يَنْظُرُونَ
إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ⑰ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ⑱ وَإِلَى
الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ⑲ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ⑳ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ㉑ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ㉒

﴿۱۱﴾ و بدبخت ترین انسان ها از آن اجتناب می ورزد. ﴿۱۲﴾ آن کس که در آتش بزرگ داخل خواهد شد. ﴿۱۳﴾ باز در آنجا نه می میرد و نه زنده می ماند. ﴿۱۴﴾ البته کسی که خود را از (پلیدی شرک) پاک کرد، رستگار شد. ﴿۱۵﴾ و نام پروردگار خود را یاد کرد و باز نماز خواند. ﴿۱۶﴾ ولی شما زندگانی دنیا را ترجیح می دهید. ﴿۱۷﴾ حال آنکه زندگی آخرت بهتر و پاینده تر است. ﴿۱۸﴾ البته این مضمون در صحیفه های سابق هم آمده است. ﴿۱۹﴾ صحیفه های ابراهیم و موسی.

سورة غاشیة

در مکه نازل شده و بیست و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آیا خبر حادثه احاطه کننده (قیامت) به تو رسیده است؟ ﴿۲﴾ که چهره هایی در آن روز خوار و ذلیل اند. ﴿۳﴾ (با آنکه) مشقت کشیده و رنج برده اند. ﴿۴﴾ (لیکن) در آتش شعله ور و سوزان داخل شوند. ﴿۵﴾ از چشمه داغ جوشان نوشانیده شوند. ﴿۶﴾ خوراکی جز ضریع (خار تلخ) ندارند. ﴿۷﴾ که نه فربه می کند و نه از گرسنگی نجات می دهد. ﴿۸﴾ چهره هایی در آن روز خرم و تازه خواهند بود. ﴿۹﴾ و از کوشش خود راضی اند. ﴿۱۰﴾ در بهشت برین (و بلند جای دارند). ﴿۱۱﴾ در آنجا سخن بیهوده نشنوند. ﴿۱۲﴾ در آنجا چشمه جاری است. ﴿۱۳﴾ و در آنجا تخت های بلند است. ﴿۱۴﴾ و جام های چیده شده است. ﴿۱۵﴾ و بالش های در صف نهاده شده است. ﴿۱۶﴾ و فرش های گرانبها گسترده شده است. ﴿۱۷﴾ آیا به شتران نمی نگرند (منکران توحید) که چگونه آفریده شده اند؟ ﴿۱۸﴾ و به سوی آسمان نگاه نمی کنند که چگونه برافراشته شده است؟ ﴿۱۹﴾ و به طرف کوه ها (نمی نگرند) که چگونه نصب (برقرار) گردیده اند؟ ﴿۲۰﴾ و به طرف زمین که چگونه هموار شده است؟ ﴿۲۱﴾ پس پند و اندرز ده که وظیفه تو تنها پند دادن و یادآوری است. ﴿۲۲﴾ بر آن ها مسلط نیستی.

إِلَّا مَن قَوْلِي وَكَفَرَ ۝ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۝
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝

سورة الفجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ۝
 وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝
 وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝
 وَلِالْإِلَّهِ إِذْ يَنْسِرُ ۝
 هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۝
 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝
 إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝
 الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝
 وَثُمُودَ الَّذِينَ
 جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝
 وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝
 الَّذِينَ طَغَوْا فِي
 الْبِلَادِ ۝
 فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ۝
 فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ
 عَذَابٍ ۝
 إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝
 فَأَمَّا الْإِنْسَنُ إِذَا مَأْتَلَ تِلْكَ
 رَبُّهُ، فَأَكْرَمَهُ، وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۝
 وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ
 فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ ۝
 كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ
 الْيَتِيمَ ۝
 وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۝
 وَتَأْكُلُونَ
 التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ۝
 وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبَّاجِمًا ۝
 كَلَّا إِذَا
 دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝
 وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝

﴿۲۳﴾ مگر آنکه روی گرداند و کفر پیشه کند. ﴿۲۴﴾ پس الله او را به عذاب سخت سزا می دهد. ﴿۲۵﴾ یقیناً باز گشت آن ها به سوی ماست. ﴿۲۶﴾ باز حساب آن ها با ما خواهد بود.

سورة فجر

در مکه نازل شده و سی آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به فجر (صبح). ﴿۲﴾ و قسم به شب های ده گانه. ﴿۳﴾ و قسم به جفت و طاق ﴿۴﴾ و قسم به شب چون سپری شود. ﴿۵﴾ آیا درین (امر) قسم کافی برای صاحبان خرد نیست؟ (بلی هست!). ﴿۶﴾ آیا ندیدی که پروردگارت با قوم عاد چه کرد؟ ﴿۷﴾ قوم ارم که صاحب قامت های بلند و ستون مانند بودند. ﴿۸﴾ که مانند آن در (هیچ یک) از شهرها آفریده نشده بود. ﴿۹﴾ و با قوم ثمود؟ آنانی که سنگ ها را در وادی (القری) می تراشیدند. ﴿۱۰﴾ با فرعون؟ که میخ ها (برای سزا دادن مردم) داشت. ﴿۱۱﴾ (این سه قوم) همان کسانی بودند که در شهرها سرکشی کردند. ﴿۱۲﴾ پس در آن شهرها فساد بیشتر کردند. ﴿۱۳﴾ لهذا پروردگارت آنان را به عذاب سخت گرفتار کرد. ﴿۱۴﴾ یقیناً پروردگار تو در کمین گاه (مراقب اعمال بندگان) است. ﴿۱۵﴾ پس اما انسان هرگاه پروردگارش او را امتحان کند و به او مقام و نعمت دهد، می گوید: پروردگارم مرا عزت داد. ﴿۱۶﴾ و اما وقتی که پروردگارش او را امتحان کند و روزی اش را بر او تنگ سازد، می گوید: پروردگارم مرا اهانت کرده است. ﴿۱۷﴾ نه، چنین نیست، بلکه شما یتیم را گرامی نمی دارید. ﴿۱۸﴾ و همدیگر را بر طعام دادن مسکین ترغیب نمی کنید. ﴿۱۹﴾ و میراث دیگران را با مال خود خلط نموده (به طریقه نادرست) می خورید. ﴿۲۰﴾ و مال را بسیار (بیش از حد) دوست می دارید. ﴿۲۱﴾ چنین نیست، بلکه وقتی زمین به شدت درهم کوبیده شود. ﴿۲۲﴾ و پروردگارت بیاید و فرشتگان صف بسته حاضر شوند.

وَإِجَاءِ يَوْمِذٍ بِجَهَنَّمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى
لَهُ الذِّكْرَى ۝ يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝ فَيَوْمِذٍ
لَّا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدٌ ۝ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدٌ ۝ يَا أَيَّتُهَا
النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَّرْضِيَةً ۝
فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝ وَأَدْخُلِي جَنَّتِي ۝

سورة البالد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ۝
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝ أَيْحَسِبُ أَنْ لَّنْ يُفْعَدَ عَلَيْهِ
أَحَدٌ ۝ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا لُبًّا ۝ أَيْحَسِبُ أَنْ لَّمْ يَرَهُ أَحَدٌ ۝
لَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝ وَهَدَيْنَاهُ
النَّجْدَيْنِ ۝ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝
فَكُرْبَةٌ ۝ أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۝ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝
أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۝ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَصَّوْا
بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝

﴿۲۳﴾ و آن روز دوزخ در میان آورده شود، آن روز انسان (کافر) عبرت می گیرد، ولی چنین عبرت گرفتن چه سودی برای او دارد؟! ﴿۲۴﴾ می گوید: ای کاش برای این زندگی ام چیزی قبلاً می فرستادم. ﴿۲۵﴾ پس آن روز هیچ کسی چون عذاب الله عذاب نکند. ﴿۲۶﴾ و هیچ کسی هم چون الله او را به بند (زنجرها) نمی بندد. ﴿۲۷﴾ (و در حالت نزاع گفته شود که) ای نفس (شخص) آرام گیرنده (به ایمان)! ﴿۲۸﴾ به سوی پروردگارت بازگرد (در حالیکه) تو از او راضی و او از تو راضی است. ﴿۲۹﴾ پس در زمره بندگانم داخل شو. ﴿۳۰﴾ و در جنت من داخل شو.

سوره بلد

در مکه نازل شده و بیست آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به این شهر (مکه مکرمه). ﴿۲﴾ و در حالیکه تو در این شهر (مکه) ساکن هستی. ﴿۳﴾ و قسم به پدر و به آنچه از او تولد شده است. ﴿۴﴾ که البته انسان را در (قعر) مشقت و تکلیف آفریدیم. ﴿۵﴾ آیا (انسان) گمان می کند که هرگز کسی بر او قادر نمی شود. ﴿۶﴾ و می گوید: مال بسیار انفاق کردم. ﴿۷﴾ آیا گمان می کند که او را کسی ندیده است؟ ﴿۸﴾ آیا برای او دو چشم قرار ندادیم؟ ﴿۹﴾ و یک زبان و دو لب؟ ﴿۱۰﴾ و به او راه خیر و شر را نشان دادیم؟ ﴿۱۱﴾ پس در آن گردنه سخت قدم نگذاشت؟ ﴿۱۲﴾ و چه میدانی که آن گردنه سخت چیست؟ ﴿۱۳﴾ آزادکردن گردن‌ها (برده‌ها) است. ﴿۱۴﴾ یا طعام دادن در روز گرسنگی است. ﴿۱۵﴾ به یتیمی که از اقارب باشد. ﴿۱۶﴾ یا به مسکین خاک آلود. ﴿۱۷﴾ باز از آنانی باشد که ایمان آورده‌اند و یکدیگر را به صبر نمودن (در راه دین) و نرمی و مهربانی سفارش کرده‌اند. ﴿۱۸﴾ این گروه اصحاب دست راست‌اند.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١١﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿١٢﴾

سُورَةُ الشَّمْسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارُ إِذَا جَلَّهَا ﴿٣﴾ وَاللَّيْلُ إِذَا غَشَّهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءُ وَمَا بَدَنَهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضُ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْنَاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيْنَاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيْنَاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّيْنَاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

سُورَةُ اللَّيْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلُ إِذَا غَشَّى ﴿١﴾ وَالنَّهَارُ إِذَا تَجَلَّى ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣﴾ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾ فَسَيْسَرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾

﴿۱۹﴾ و آنانی که به آیات ما کفر ورزیدند، آن‌ها اصحاب دست چپ‌اند. ﴿۲۰﴾ بر آنان (از هرسو) آتشی مسلط باشد (که راه فرار نداشته باشند).

سورة شمس

در مکه نازل شده و پانزده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به آفتاب و روشنی آن. ﴿۲﴾ و قسم به ماه چون از پی آفتاب رود (بعد از غروب آفتاب ظاهر شود). ﴿۳﴾ و قسم به روز چون ظاهر کند روشنی آفتاب را. ﴿۴﴾ و قسم به شب چون بپوشاند نور آفتاب را. ﴿۵﴾ و قسم به آسمان و به آن ذاتی که آنرا ساخته است. ﴿۶﴾ و قسم به زمین و به آن ذاتی که آنرا هموار کرده است. ﴿۷﴾ و قسم به نفس انسانی و به آن ذاتی که برابر کرده است (قوت جسمی و روحی او را). ﴿۸﴾ باز به او راه بدی و نیکی او را الهام کرد. ﴿۹﴾ البته کامیاب شد هرکس که نفس خود را پاک کرد. ﴿۱۰﴾ و البته ناکام و ناامید شد آنکه نفس خود را به گناه آلود. ﴿۱۱﴾ (مانند) قوم ثمود که به سبب سرکشی رسول الله را تکذیب نمودند. ﴿۱۲﴾ آن وقت که بدبخت‌ترین آن‌ها درخواست. ﴿۱۳﴾ پس رسول الله به آن‌ها گفت: شتر (آفریده) الله و آب خوردن آن را بگذارید. ﴿۱۴﴾ پس او را تکذیب نمودند و شتر را کشتند، پس به سزای گناهانشان، پروردگارشان بر آنان عذاب نازل کرد و ایشان را هلاک کرد و آن عقوبت همه آنها را با خاک برابر کرد. ﴿۱۵﴾ و الله از عاقبت کار نمی‌ترسد.

سورة لیل

در مکه نازل شده و بیست و یک آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به شب چون روز را (با تاریکی) بپوشاند. ﴿۲﴾ و قسم به روز چون روشن شود. ﴿۳﴾ و قسم به آن ذاتی که نر و ماده را آفریده است. ﴿۴﴾ همانا کوشش‌های شما گوناگون و مختلف است. ﴿۵﴾ پس اما کسی که (در راه الله مال خود را) بخشید و پرهیزگاری کرد. ﴿۶﴾ و شریعت نیک (و آسان) را تصدیق کرد. ﴿۷﴾ پس (راه رسیدن) به آسایش را برای او آسان می‌گردانیم. ﴿۸﴾ ولی کسی که بخل ورزید، و (خود را) مستغنی شمرد. ﴿۹﴾ و (شریعت) نیک (و آسان) را تکذیب کرد.

فَسُنِّسِرُهُ لِّلْعُسْرَى ۝ وَمَا يَغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ۝ إِنَّا عَلَيْنَا
لِّلْهُدَى ۝ وَإِنَّا لَنَالِ الْآخِرَةَ وَالْأُولَى ۝ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَأْتَطَّى ۝
لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۝ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝ وَسَيُجَنَّبُهَا
الْآتَقَى ۝ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ۝ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِن نِّعْمَةٍ
تُجْزَى ۝ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ۝ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ۝

سُورَةُ الضُّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَى ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَاقَى ۝
وَلِالْآخِرَةِ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَى ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ۝
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ۝ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ۝
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

سُورَةُ الشَّرْحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝ وَوَضَعْنَا عَنكَ وَزْرَكَ ۝

﴿۱۰﴾ پس زودا که راه سختی (راه دوزخ) را به او آسان کنیم. ﴿۱۱﴾ و وقتی (به گور) انداخته شود مال و دارایی اش به او سودی نخواهد کرد. ﴿۱۲﴾ البته راهنمایی (انسانها) بر عهده ماست. ﴿۱۳﴾ و البته (کامیابی) دنیا و آخرت در اختیار ماست. ﴿۱۴﴾ پس شما را از آتشی که شعله می زند ترسانیدم. ﴿۱۵﴾ جز بدبخت ترین انسانها در آن درنیايد. ﴿۱۶﴾ آن که تکذیب کرد و روی گشتاند. ﴿۱۷﴾ و پرهیزگارترین (انسانها) از آن دور داشته خواهد شد. ﴿۱۸﴾ آن که مال خود را می دهد تا پاک شود. ﴿۱۹﴾ و هیچ کسی نزد او نعمتی ندارد که پاداش (آنرا) ببیند. ﴿۲۰﴾ (انفاق نمی کند آن متقی) مگر برای کسب رضایت پروردگار والاترش. ﴿۲۱﴾ و البته به زودی راضی شود.

سورة ضحی

در مکه نازل شده و یازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به وقت چاشت. ﴿۲﴾ و قسم به شب چون (تاریک شود) آرام گیرد. ﴿۳﴾ پروردگارت تو را رها نکرده و بر تو خشم نگرفته است. ﴿۴﴾ و البته آخرت برای تو بهتر از دنیا است. ﴿۵﴾ و البته پروردگارت به تو (نعمت) خواهد داد که راضی و شادمان شوی. ﴿۶﴾ آیا تو را یتیم نیافت پس تو را جای داد؟ ﴿۷﴾ و تو را بی خبر (از احکام شرع) یافت پس هدایت کرد. ﴿۸﴾ و تو را فقیر یافت پس غنی گردانید. ﴿۹﴾ پس بر یتیم قهر مکن. ﴿۱۰﴾ و سائل و گداگر را از خود مران. ﴿۱۱﴾ و اما نعمت های پروردگارت را بازگو کن.

سورة شرح

در مکه نازل شده و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آیا سینهات را برایت نکشادیم؟ ﴿۲﴾ و بار سنگین را از تو برداشتیم؟

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۖ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۚ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
 إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۖ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۖ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ ۝ وَطُورِ سِينِينَ ۝ وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝
 فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ ۖ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ۝

سُورَةُ الْعَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ اقْرَأْ
 وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ
 مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝ كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَإِطْغَىٰ ۝ أَن رَّاهُ اسْتَعْجَىٰ ۝
 إِن إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ۝ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ۝ عَبْدًا
 إِذَا صَلَّىٰ ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ۝ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ۝

﴿۳﴾ همان باری که پشت تو را سنگین کرده بود. ﴿۴﴾ و آوازهات را برای بلند گردانیدیم. ﴿۵﴾ پس یقیناً باهر سختی آسانی است. ﴿۶﴾ یقیناً با (همان) سختی آسانی (دیگر) است. ﴿۷﴾ پس هرگاه فارغ شدی (از دعوت و تبلیغ)، پس بکوش (برای عبادت پروردگارت). ﴿۸﴾ و (با رغبت و اشتیاق) به سوی پروردگارت روی آور.

سورة تین

در مکه نازل شده و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به انجیر و زیتون. ﴿۲﴾ و قسم به طور سینا. ﴿۳﴾ و قسم به این شهر امن (مکه). ﴿۴﴾ بی گمان انسان را در بهترین صورت (و ترکیب) آفریدیم. ﴿۵﴾ باز او را به پست‌ترین مرحله (حقیرترین مرتبه؛ به سبب کفر) بازگردانیدیم. ﴿۶﴾ مگر آنانی که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند، پس برای آن‌ها اجر است قطع ناشدنی. ﴿۷﴾ پس چه چیز سبب می‌شود (ای انسان) که قیامت را تکذیب کنی. ﴿۸﴾ آیا الله بزرگ‌ترین فرمانروایان نیست؟ (بلی هست! و من بر آن از جمله گواهانم).

سورة علق

در مکه نازل شده و نوزده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ بخوان به نام پروردگارت که (همه چیز را) آفرید. ﴿۲﴾ (و) انسان را از خون بسته آفرید. ﴿۳﴾ بخوان که پروردگارت کریم تر (و گرمی‌تر) است. ﴿۴﴾ آنکه (انسان را) با قلم آموخت. ﴿۵﴾ آن چیزی را به انسان آموخت که نمی‌دانست. ﴿۶﴾ نه چنین نیست، بی گمان انسان طغیان می‌کند. ﴿۷﴾ چون خود را مستغنی (بی نیاز) می‌بیند. ﴿۸﴾ البته بازگشت همه به سوی پروردگار توست. ﴿۹﴾ آیا دیدی آن را که منع می‌کند. ﴿۱۰﴾ بنده ای را که نماز گزارد. ﴿۱۱﴾ آیا دیده ای (ای مخاطب) که (آن بنده نماز گزار) بر راه راست باشد. ﴿۱۲﴾ یا به پرهیزگاری سفارش کند (باز هم او را منع می‌کند)؟

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۖ (١٣) أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ۚ (١٤) كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
لِنَسْفَعَنَّ بِالنَّاصِيَةِ (١٥) نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ (١٦) فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۖ (١٧)
سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ (١٨) كَلَّا لَا تَطَّعُهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝ (١٩)

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (١) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (٢)
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ (٣) تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا
بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ (٤) سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ (٥)

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ (١) رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً (٢) فِيهَا كُتِبَ
قِيَمَةٌ (٣) وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَةُ (٤) وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ (٥)

﴿۱۳﴾ آیا دیده ای (ای مخاطب که) اگر (حق را) تکذیب کند و اعراض نماید (آیا الله او را به حالش می گذارد؟) ﴿۱۴﴾ آیا ندانست که الله می بیند؟ ﴿۱۵﴾ چنین نیست (که او گمان دارد)، اگر باز نیاید (آن منع کننده) البته پیشانی اش را خواهیم کشید. ﴿۱۶﴾ پیشانی دورغگوی خطا کار. ﴿۱۷﴾ پس باید اهل مجلسش را بخواهد. ﴿۱۸﴾ ما هم به زودی فرشته های موظف دوزخ را طلب می کنیم. ﴿۱۹﴾ نه، چنین نیست، هرگز از او اطاعت مکن (بلکه) سجده کن (به دربار پروردگارت) و تقرب جوی.

سورة قدر

در مکه نازل شده و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ یقیناً ما قرآن را در شب قدر (شب دارای مرتبه و فضیلت) نازل کردیم. ﴿۲﴾ و تو چه می دانی که شب قدر چیست؟ ﴿۳﴾ شب قدر بهتر است از هزار ماه. ﴿۴﴾ (خاصیت آن شب این است که) فرشتگان و جبرئیل در آن شب به حکم پروردگار خود فرود می آیند، برای انجام دادن هر کاری (که الله خواهد). ﴿۵﴾ آن شب محل نزول سلامتی و رحمت است تا طلوع صبح.

سورة بینه

در مدینه نازل شده و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ کافران اهل کتاب (یهود و نصاری) و مشرکین (از دین و آئین خود) دست بردار نیستند تا آن که دلیل ظاهر به آن ها بیاید. ﴿۲﴾ پیغمبری از طرف الله که صحیفه های پاک را بر آن ها تلاوت می کند. ﴿۳﴾ که در آن نوشته های (احکام) راست و درست است. ﴿۴﴾ و اهل کتاب متفرق نشدند (اختلاف نکردند) مگر بعد از اینکه به آن ها دلیل روشن آمد. ﴿۵﴾ حال آنکه مأمور نبودند مگر اینکه الله را خالصانه عبادت کنند که برای او دین و عبادت خود را خالص سازند، و متفرق از دین های باطل باشند، و نماز را برپا کنند و زکات را بدهند، و این است دین راست و درست.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ① إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ② جَزَاءُ هُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ③

سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ① وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ② وَقَالَ
الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ③ يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَخْبَارَهَا ④ وَإِنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا
⑤ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالُهُمْ ⑥ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ⑦ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ⑧

سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ① فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ② فَالْمُغِيرَاتِ
صُبْحًا ③ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ④ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ⑤

﴿۶﴾ یقیناً آنانی از اهل کتاب و مشرکان که کافر شدند در آتش دوزخ اند، در آن جاودانه اند، این گروه بدترین مخلوقات اند. ﴿۷﴾ البته آنانی که ایمان آورده اند و اعمال نیک انجام دادند اینها بهترین مخلوقات اند. ﴿۸﴾ جزای (ثواب) آنها نزد پروردگارشان باغهای جاودانه است که از زیر آنها جویها می رود، جاودانه و برای همیشه در آن خواهند ماند. الله از آنها راضی است و آنها از الله راضی اند، این جزا برای کسی است که از پروردگارش بترسد.

سورة زلزال

در مدینه نازل شده و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ وقتی که زمین به لرزش شدید خود لرزانده شود. ﴿۲﴾ و زمین بارهای سنگین خود را (معادن و اموات را) بیرون کند. ﴿۳﴾ و انسان گوید: این زمین را چه شده است؟ ﴿۴﴾ در آن روز زمین خبرهای خود را (راجع به اعمال بنی آدم) اظهار کند. ﴿۵﴾ چرا که پروردگارت به او (این کار را) وحی کرده است. ﴿۶﴾ در آن روز مردم (به دربار الهی) گروههای متفرق از قبرها بیرون می آیند، تا اعمال شان به آنان نشان داده شود. ﴿۷﴾ پس هرکس به اندازه ذره ای نیکی کرده باشد (پاداش) آنرا می بیند. ﴿۸﴾ و هرکس به اندازه ذره ای بدی کرده باشد (پاداش) آنرا (در آن روز) می بیند.

سورة عاديات

در مکه نازل شده و یازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به اسپان دونده (در عرصه جهاد) که نفس زنان می دوند. ﴿۲﴾ باز قسم به اسپانی که (از سم شان) جرقه می افروزند. ﴿۳﴾ باز قسم به اسپانی که در وقت صبح بر دشمن یورش می برند. ﴿۴﴾ پس (به سبب تیز دویدن) گرد و غبار برمی انگیزند. ﴿۵﴾ باز در میان گروه دشمن داخل می شوند.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ لِحَبِ
الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ * أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾
وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَذْرَكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ
يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ
كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي
عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾
وَمَا أَذْرَكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارُ حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ التَّكْوِيْنِ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ
كَلَّا سَوْفَ تَعْمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْمُونَ عَمَّ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرُونَ الْجِجَمَ ﴿٦﴾
ثُمَّ لَتَرُونَهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْعَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

﴿۶﴾ همانا انسان (در مقابل پروردگار خود) بسیار ناشکر است. ﴿۷﴾ و او بر ناشکری خود گواه است. ﴿۸﴾ و او علاقه شدیدی به مال و دارایی دارد. ﴿۹﴾ آیا انسان نمی داند که وقتی آنچه در قبرهاست، برانگیخته شود. ﴿۱۰﴾ و آنچه در سینه هاست ظاهر شود. ﴿۱۱﴾ البته پروردگارشان در آن روز، از وضع و حال آنها باخبر است.

سورة قارعه

در مکه نازل شده و یازده آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قارعه (حادثه کوبنده قیامت) ﴿۲﴾ چیست آن قارعه (حادثه کوبنده)؟ ﴿۳﴾ و تو را چه چیز آگاه ساخت که آن قارعه (حادثه کوبنده) چیست؟ ﴿۴﴾ (آن حادثه در) روزی (ظاهر گردد) که مردم مانند پروانه های پراکنده شوند. ﴿۵﴾ و کوه ها مانند پشم رنگین و حلاجی شده شوند. ﴿۶﴾ پس کسی که کفه ترازوی نیکی های او گران شود. ﴿۷﴾ پس او در زندگی رضایت بخشی باشد. ﴿۸﴾ اما کسی که کفه ترازوی نیکی های او سبک شود. ﴿۹﴾ پس مأوای او هاویه است. ﴿۱۰﴾ و تو را چه چیز آگاه ساخت که هاویه چیست؟ ﴿۱۱﴾ آن آتشی است بزرگ و سوزان.

سورة تکاثر

در مکه نازل شده و هشت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ طلب کثرت مال و اولاد شما را مشغول (غافل) ساخت. ﴿۲﴾ تا آن که به قبرستان رسیدید (یعنی دفن گردیدید). ﴿۳﴾ چنین نیست؛ خواهید دانست (در قبر). ﴿۴﴾ باز (می گویم) که چنین نیست، خواهید دانست (در روز قیامت). ﴿۵﴾ چنین نیست، اگر شما (حق بودن قیامت را) به یقین می دانستید (از آمدن آن غافل نمی شدید). ﴿۶﴾ البته دوزخ را (بعد از موت در برزخ) خواهید دید. ﴿۷﴾ باز البته آن (دوزخ) را به دیده یقین (در روز قیامت) خواهید دید. ﴿۸﴾ باز البته در آن روز درباره نعمت های که الله به شما داده است، پرسیده خواهید شد.

سُورَةُ الْعَصْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ ١ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ٢ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ٣

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيَلِّ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ ١ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ٢ يُحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ٣ كَلَّا لَيُنْبَذَتِ فِي الْحُطْمَةِ ٤ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطْمَةُ ٥ نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ٦ الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْقَدَةِ ٧ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَدَةٌ ٨ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ٩

سُورَةُ الْفِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ١ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ٢ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ٣ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ مَّا كُولٍ ٥

سورة عصر

در مکه نازل شده و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ قسم به زمانه. ﴿۲﴾ که البته انسان در خساره است. ﴿۳﴾ به جز آنانی که ایمان آوردند و اعمال نیک انجام دادند، و یکدیگر را به حق توصیه کردند، و یکدیگر را به صبر (در راه حق) توصیه کردند.

سورة همزه

در مکه نازل شده و نه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ وای بر هر طعنه زنِ عیب جو. ﴿۲﴾ آنکه مال را جمع کرد و آن را شمارید. ﴿۳﴾ گمان می کند که مالش او را جاودانه می دارد. ﴿۴﴾ نه، چنین نیست (بلکه) در حطمه انداخته خواهد شد. ﴿۵﴾ و تو را چه چیز آگاه ساخت که حطمه چیست؟ ﴿۶﴾ (آن) آتش الله است که برافروخته شده. ﴿۷﴾ آتشی که بر دل ها مسلط می شود. ﴿۸﴾ البته (دروازه) آن آتش بر آنها بسته شده است. ﴿۹﴾ (در حالیکه بند و قید اند) در ستون های (آتشین) دراز.

سورة فيل

در مکه نازل شده و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آیا ندیدی که پروردگارت با صاحبان فیل چه کرد؟ ﴿۲﴾ آیا نیرنگ آنها را تباہ و باطل نگردانید؟ ﴿۳﴾ و بر آنها پرنده های (کوچک) را گروه گروه فرستاد. ﴿۴﴾ که بر آنها سنگریزه های از گل انداختند. ﴿۵﴾ پس (الله) آنها را مانند کاه جویده شده ساخت.

سورة قريش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِيلَافٍ قُرَيْشٍ ① إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْشِتَاءِ وَالصَّيْفِ
 ② فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ③ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ
 مِّنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ④

سورة الماعون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ① فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ
 الْيَتِيمَ ② وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ③ فَوَيْلٌ
 لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
 ⑤ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ⑥ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

سورة الكوثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ① فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْسِرْ ②
 إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ③

سورة قريش

در مکه نازل شده و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ برای الفت دادن قريش. ﴿۲﴾ الفت دادن آن‌ها به سفر زمستان و تابستان. ﴿۳﴾ پس باید صاحب این خانه را عبادت کنند. ﴿۴﴾ کسی که آنها را در گرسنگی طعام داد و در وقت ترس، امن و امان بخشید.

سورة ماعون

در مکه نازل شده و هفت آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ آیا دیدی آن شخصی را که جزای اعمال را تکذیب می‌کند. ﴿۲﴾ پس آن شخص همان است که یتیم را (اهانت کرده) از خود میراند. ﴿۳﴾ و (مردم را) بر طعام دادن مسکین ترغیب نمی‌کند. ﴿۴﴾ پس وای بر آن نمازگزارانی که، ﴿۵﴾ از نماز خود غافل اند. ﴿۶﴾ آنانی که خودنمایی می‌کنند. ﴿۷﴾ و از دادن وسایل (یا حاجت به همسایه) خودداری می‌کنند.

سورة کوثر

در مکه نازل شده و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ البته (ای محمد! خیر بسیار که از جمله آن) حوض کوثر (می‌باشد) به تو دادیم. ﴿۲﴾ پس برای (رضای) پروردگارت نماز بگزار، و قربانی کن. ﴿۳﴾ یقیناً دشمن تو بی‌عقب و مقطوع النسل خواهد بود.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَتَّيْهُمُ الْكَافِرُونَ ❶ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ❶
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ❷ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ❸
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ❹ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ❺

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ❶ وَرَأَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ❷ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ❸

سُورَةُ الْمَسَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ❶ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ❷
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ❸ وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ❹
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ❺

سورة کافرون

در مکه نازل شده و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ بگو: ای کافران. ﴿۲﴾ من نمی پرستم چیزی را که شما می پرستید. ﴿۳﴾ و نه شما می پرستید آنچه را که من می پرستم. ﴿۴﴾ و نه من می پرستم آنچه را که شما پرستش کرده اید. ﴿۵﴾ و نه شما (در آینده) آنچه را که من می پرستم، می پرستید. ﴿۶﴾ (لذا) دین شما برای خودتان و دین من برای خودم است.

سورة نصر

در مدینه نازل شده و سه آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ چون مدد الله (فتح مکه) برسد. ﴿۲﴾ و مردم را ببینی که دسته دسته در دین الله (دین اسلام) داخل شوند. ﴿۳﴾ پس پروردگار خود را به پاکی و ثنا یاد کن و از او مغفرت بخواه، چون که او توبه پذیر است.

سورة مسد (لهب)

در مکه نازل شده و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ بریده (و شکسته) باد دست‌های ابو لهب، و (ابو لهب) هلاک شد. ﴿۲﴾ (که) مال و آنچه بدست آورده است (از عزت و ریاست) به او سودی نکرد. ﴿۳﴾ به زودی در آتش شعله‌ور داخل شود (بعد از مرگ). ﴿۴﴾ و همسر او (نیز داخل شود با او) در حالیکه هیزم کش است. ﴿۵﴾ و در گردن او ریشمانی از لیف خرما است.

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ①
 اللَّهُ الصَّمَدُ ②
 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ③
 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

سُورَةُ الْفَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ①
 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ②
 وَمِنْ شَرِّ
 غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③
 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④
 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

سُورَةُ النَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ①
 مَلِكِ النَّاسِ ②
 إِلَهِ النَّاسِ ③
 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④
 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ⑤
 مِنَ الْغَيْبَةِ وَالنَّاسِ ⑥

سورة اخلاص

در مکه نازل شده و چهار آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ (ای پیغمبر) بگو: او الله یگانه است. ﴿۲﴾ (و) الله از هر چیز بی نیاز (و بر طرف کننده نیازها) است. ﴿۳﴾ نه کسی را زاده و نه او زاده شده است. ﴿۴﴾ و هیچکس مانند و همتای او نیست.

سورة فلق

در مدینه نازل شده و پنج آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ (ای پیغمبر) بگو: پناه می برم به پروردگار صبح (سپیده دم). ﴿۲﴾ از شر هر آنچه آفریده است. ﴿۳﴾ و از شر تاریکی شب وقتی که همه جا را بپوشاند. ﴿۴﴾ و از شر زنان جادوگر که در گره ها می دمند. ﴿۵﴾ و از شر هر حسودی وقتی که حسد ورزد.

سورة ناس

در مدینه نازل شده و شش آیت است

بنام الله بخشنده مهربان

﴿۱﴾ (ای پیغمبر) بگو: پناه می برم به پروردگار مردم. ﴿۲﴾ (و به) پادشاه (حقیقی) مردم. ﴿۳﴾ (و به) معبود (حقیقی) مردم. ﴿۴﴾ از شر وسوسه کننده ای که واپس می رود. ﴿۵﴾ آن که در دل های مردم وسوسه می اندازد. ﴿۶﴾ از جنس جن باشد و یا از جنس انسان.

فَهْرَسْتُ السُّورِ وَتَبَايُهَا فِي الْكِتَابِ الْمَدَنِيِّ

فهرست سورة های قرآن کریم و بیان مکی ومدنی آن

شماره سوره	نام سوره	شماره صفحه	بیان	اسم السورة
۱	سورة فاتحه	۱	مکی	سورة الفاتحة
۲	سورة البقرة	۲	مدنی	سورة البقرة
۳	سورة آل عمران	۵۰	مدنی	سورة آل عمران
۴	سورة نساء	۷۷	مدنی	سورة النساء
۵	سورة مائدة	۱۰۶	مدنی	سورة المائدة
۶	سورة انعام	۱۲۸	مکی	سورة الأنعام
۷	سورة اعراف	۱۵۱	مکی	سورة الأعراف
۸	سورة انفال	۱۷۷	مدنی	سورة الأنفال
۹	سورة توبة	۱۸۷	مدنی	سورة التوبة
۱۰	سورة يونس	۲۰۸	مکی	سورة يونس
۱۱	سورة هود	۲۲۱	مکی	سورة هود
۱۲	سورة يوسف	۲۳۵	مکی	سورة يوسف
۱۳	سورة رعد	۲۴۹	مدنی	سورة الرعد
۱۴	سورة ابراهيم	۲۵۵	مکی	سورة إبراهيم
۱۵	سورة حجر	۲۶۲	مکی	سورة الحجر
۱۶	سورة نحل	۲۶۷	مکی	سورة النحل
۱۷	سورة اسراء (بنی اسرائیل)	۲۸۲	مکی	سورة الإسراء
۱۸	سورة كهف	۲۹۳	مکی	سورة الكهف
۱۹	سورة مريم	۳۰۵	مکی	سورة مريم
۲۰	سورة طه	۳۱۲	مکی	سورة طه
۲۱	سورة انبياء	۳۲۲	مکی	سورة الأنبياء
۲۲	سورة حج	۳۳۲	مدنی	سورة الحج
۲۳	سورة مومنون	۳۴۲	مکی	سورة المؤمنون
۲۴	سورة نور	۳۵۰	مدنی	سورة النور
۲۵	سورة فرقان	۳۵۹	مکی	سورة الفرقان
۲۶	سورة شعراء	۳۶۷	مکی	سورة الشعراء
۲۷	سورة نمل	۳۷۷	مکی	سورة النمل

اسم السورة	بيان	شماره صفحہ	نام سورة	شماره سوره
سورة القصص	مکی	۳۸۵	سورة قصص	۲۸
سورة العنکبوت	مکی	۳۹۶	سورة عنکبوت	۲۹
سورة الروم	مکی	۴۰۴	سورة روم	۳۰
سورة لقمان	مکی	۴۱۱	سورة لقمان	۳۱
سورة السجدة	مکی	۴۱۵	سورة سجده	۳۲
سورة الاحزاب	مدنی	۴۱۸	سورة احزاب	۳۳
سورة سبا	مکی	۴۲۸	سورة سبا	۳۴
سورة فاطر	مکی	۴۳۴	سورة فاطر	۳۵
سورة یس	مکی	۴۴۰	سورة یس	۳۶
سورة الصافات	مکی	۴۴۶	سورة صافات	۳۷
سورة ص	مکی	۴۵۳	سورة ص	۳۸
سورة الزمر	مکی	۴۵۸	سورة زمر	۳۹
سورة غافر	مکی	۴۶۷	سورة غافر (مؤمن)	۴۰
سورة فصلت	مکی	۴۷۷	سورة فصلت (حم سجده)	۴۱
سورة الشوری	مکی	۴۸۳	سورة شوری	۴۲
سورة الزخرف	مکی	۴۸۹	سورة زخرف	۴۳
سورة الدخان	مکی	۴۹۶	سورة دخان	۴۴
سورة الجاثیة	مکی	۴۹۹	سورة جاثیه	۴۵
سورة الاحقاف	مکی	۵۰۲	سورة احقاف	۴۶
سورة محمد	مدنی	۵۰۷	سورة محمد	۴۷
سورة الفتح	مدنی	۵۱۱	سورة فتح	۴۸
سورة الحجرات	مدنی	۵۱۵	سورة حجرات	۴۹
سورة قی	مکی	۵۱۸	سورة قی	۵۰
سورة الذاریات	مکی	۵۲۰	سورة ذاریات	۵۱
سورة الطور	مکی	۵۲۳	سورة طور	۵۲
سورة النجم	مکی	۵۲۶	سورة نجم	۵۳
سورة القمر	مکی	۵۲۸	سورة قمر	۵۴
سورة الرحمن	مدنی	۵۳۱	سورة الرحمن	۵۵
سورة الواقعة	مکی	۵۳۴	سورة واقعه	۵۶

اسم السورة	بيان	شماره صفحه	نام سورة	شماره سوره
سورة الحديد	مدنى	٥٣٧	سورة حديد	٥٧
سورة المجادلة	مدنى	٥٤٢	سورة مجادلة	٥٨
سورة الحشر	مدنى	٥٤٥	سورة حشر	٥٩
سورة الممتحنة	مدنى	٥٤٩	سورة ممتحنة	٦٠
سورة الصف	مدنى	٥٥١	سورة صف	٦١
سورة الجمعة	مدنى	٥٥٣	سورة جمعه	٦٢
سورة المنافقون	مدنى	٥٥٤	سورة منافقون	٦٣
سورة التغابن	مدنى	٥٥٦	سورة تغابن	٦٤
سورة الطلاق	مدنى	٥٥٨	سورة طلاق	٦٥
سورة التحريم	مدنى	٥٦٠	سورة تحريم	٦٦
سورة الملك	مكى	٥٦٢	سورة ملك	٦٧
سورة القلم	مكى	٥٦٤	سورة قلم	٦٨
سورة الحاقة	مكى	٥٦٦	سورة حاقه	٦٩
سورة المعارج	مكى	٥٦٨	سورة معارج	٧٠
سورة نوح	مكى	٥٧٠	سورة نوح	٧١
سورة الجن	مكى	٥٧٢	سورة جن	٧٢
سورة المزمل	مكى	٥٧٤	سورة مزمل	٧٣
سورة المدثر	مكى	٥٧٥	سورة مدثر	٧٤
سورة القيامة	مكى	٥٧٧	سورة قيامت	٧٥
سورة الإنسان	مدنى	٥٧٨	سورة انسان (دھر)	٧٦
سورة المرسلات	مكى	٥٨٠	سورة مرسلات	٧٧
سورة النبأ	مكى	٥٨٢	سورة نبأ	٧٨
سورة النازعات	مكى	٥٨٣	سورة نازعات	٧٩
سورة عبس	مكى	٥٨٥	سورة عبس	٨٠
سورة التكويد	مكى	٥٨٦	سورة تكويد	٨١
سورة الانفطار	مكى	٥٨٧	سورة انفطار	٨٢
سورة المطففين	مكى	٥٨٧	سورة مطففين	٨٣
سورة الانشقاق	مكى	٥٨٩	سورة انشقاق	٨٤
سورة البروج	مكى	٥٩٠	سورة بروج	٨٥

اسم السورة	بيان	شماره صفحه	نام سورة	شماره سوره
سورة الطارق	مكى	٥٩١	سورة طارق	٨٦
سورة الأعلى	مكى	٥٩١	سورة اعلی	٨٧
سورة الغاشية	مكى	٥٩٢	سورة غاشية	٨٨
سورة الفجر	مكى	٥٩٣	سورة فجر	٨٩
سورة البلد	مكى	٥٩٤	سورة بلد	٩٠
سورة الشمس	مكى	٥٩٥	سورة شمس	٩١
سورة الليل	مكى	٥٩٥	سورة لیل	٩٢
سورة الضحی	مكى	٥٩٦	سورة ضحی	٩٣
سورة الشرح	مكى	٥٩٦	سورة انشراح	٩٤
سورة التین	مكى	٥٩٧	سورة تین	٩٥
سورة العلق	مكى	٥٩٧	سورة علق	٩٦
سورة القدر	مكى	٥٩٨	سورة قدر	٩٧
سورة البينة	مدنی	٥٩٨	سورة بینة	٩٨
سورة الزلزلة	مدنی	٥٩٩	سورة زلزلة	٩٩
سورة العاديات	مكى	٥٩٩	سورة عاديات	١٠٠
سورة القارعة	مكى	٦٠٠	سورة قارعه	١٠١
سورة التكاثر	مكى	٦٠٠	سورة تكاثر	١٠٢
سورة العصر	مكى	٦٠١	سورة عصر	١٠٣
سورة الهمزة	مكى	٦٠١	سورة همزه	١٠٤
سورة الفيل	مكى	٦٠١	سورة فيل	١٠٥
سورة قريش	مكى	٦٠٢	سورة قريش	١٠٦
سورة الماعون	مكى	٦٠٢	سورة ماعون	١٠٧
سورة الكوثر	مكى	٦٠٢	سورة كوثر	١٠٨
سورة الكافرون	مكى	٦٠٣	سورة كافرين	١٠٩
سورة النصر	مدنی	٦٠٣	سورة نصر	١١٠
سورة المسد	مكى	٦٠٣	سورة مسد (لهب)	١١١
سورة الإخلاص	مكى	٦٠٤	سورة اخلاص	١١٢
سورة الفلق	مكى	٦٠٤	سورة فلق	١١٣
سورة الناس	مكى	٦٠٤	سورة ناس	١١٤

إِنَّ وَزَارَةَ الشُّؤْنِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوْقَافِ وَالِدَعْوَةِ وَالْإِشْنَانِ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرُفَةِ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ

لِطَبَاعَةِ الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذْ يُسْرُّهَا أَنْ يُصَدَّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجَمَةَ مَعَانِيهِ وَتَفْسِيرِهِ إِلَى اللُّغَةِ الدَّرِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَلَامَ الْحَمْدِ لِلَّهِ الشَّامِتِ الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِيِّ

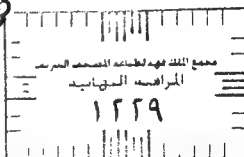
أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُحُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيفِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

وزارت شئون اسلامی و اوقاف و دعوت و ارشاد
کشور عربستان سعودی

سرپرست و ناظر بر مجمع ملک فهد متصدی چاپ
قرآن کریم در مدینه منوره باکمال مسرت این چاپ
قرآن کریم و ترجمه معانی آنرا به زبان دری از
مجمع منتشر می کند و از درگاه الله متعال مسئلت
دارد که آنرا سبب منفعت عموم مسلمانان این زبان
قرار داده و به خادم حرمین شریفین ملک سلمان
ابن عبدالعزيز آل سعود بخاطر کوشش های فراوان
ایشان در نشر کتاب الله کریم بهترین پاداش خیر
عطا فرماید .

و الله توفیق دهنده و یگانه راهنما به راه راست
است.

حَفَظُوا الظَّنَّ بِمَجْمُوعَةِ
لِجَمْعِ الْمَاءِ فَهَذَا ظُلْمَةُ الْمُصْحَفِ الشَّيْخِ يَحْيَى

ص. ب. ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

حق چاپ برای چاپ خانه مجمع ملک فهد محفوظ است

ص.ب: ۶۶۶۲ مدینه منوره

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ، ١٤٣٧ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الدرية / مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٣٧ هـ
١٢٤٨ ص ؛ ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨١٧٣-١٦-٩

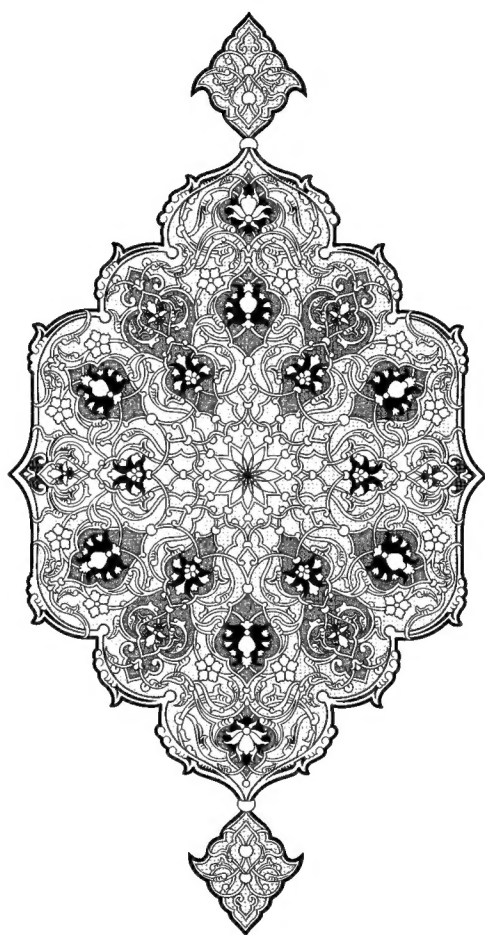
١- القرآن - ترجمة - اللغة الدرية أ. العنوان

ديوي ٢٢١،٤ ١٤٣٦ / ٥٣٠٥

رقم الإيداع : ١٤٣٦ / ٥٣٠٥

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨١٧٣-١٦-٩

السير الأدبية
و ترجمه معنایه إلى اللغة
الدرية

وقف لله تعالى من خادم الحرمين الشريفين
الملايكة سمان و سنان و سوزان مسعود
ولا يجوز بيعه